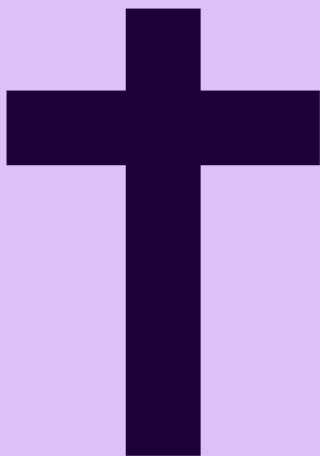

Diuusi ñiooquidλ
utuducami oodamicλdλ

New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan,
Northern)

Diushi ñiooquidΛ utuducami oodamicΛdΛ
New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan,
Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421

Contents

MATAIVO	1
MARCUSI	48
RUUCASI	76
VUAANA	124
HECHOS	162
ROMANOS	204
1 CORINTIOS	223
2 CORINTIOS	241
GÁLATAS	253
EFESIOS	260
FILIPENSES	267
COLOSENSES	272
1 TESALONICENSES	277
2 TESALONICENSES	281
1 TIMOTEO	284
2 TIMOTEO	290
TITO	294
FILEMÓN	297
EBREOS	298
SANTIAGO	313
1 PIIDURU	318
2 PIIDURU	324
1 VUAANA	327
2 VUAANA	332
3 VUAANA	333
UUDASI	334
APOCALIPSIS	336

Mataivo ooja istumaasi ivuaadana Δ Suusi Cristo aidasi aimraitadai tami oidigi daama

¹ Potaaagiducata dai aaqui aadufidacarudaa Suusi Cristo ismaacadaa arcajiudadaa arai Davicar dai Davicar arcajiudadaa Avraañicar.

² Avraañicaruroogadaa Isaacaru, Isaacaruuroogadaa Jacocar, Jacocaruroogadaa Judacaru dai aa ismaacadaa maamarai agai. ³ Judacaruuroogadaa Paaresicar daida Saacararu daida adaaadaa Tamara taagiducata dai, Paaresicaruroogadaa Esinomicaru, Esinomicaruuroogadaa Aramacaru. ⁴ Aramacaruuroogadaa Aminadabacaru, Aminadabacaruuroogadaa Naasonacaru, Naasonacaruuroogadaa Salmonacaru, ⁵ Salmonacaruuroogadaa Boosocar daida adaaadaa Raaba taagiducata dai, Boosocaruroogadaa Obedicaru daida adaaadaa Ruuta taagiducata dai, Obedicaruuroogadaa Isaicar. ⁶ Isaicaruroogadaa arai Davicar, daida arai Davicaruroogadaa Salomoñicar daida adaaadaa arUriiasicaru ooñigada.

⁷ Daida Salomoñicaruroogadaa Roboamicaru, Roboamicaruuroogadaa Aviiasicaru, Aviiasicaruuroogadaa Asacaru, ⁸ Asacaruuroogadaa Josapaatacaru, Josapaatacaruuroogadaa Joramacaru, Joramacaruuroogadaa Usiasicaru, ⁹ Usiasicaruuroogadaa Jotamacaru, Jotamacaruuroogadaa Acasicaru, Acasicaruuroogadaa Esequiiiasicaru, ¹⁰ Esequiiiasicaruuroogadaa Manaseesicaru, Manaseesicaruuroogadaa Amoñicar, Amoñicaruroogadaa Josiasicaru, ¹¹ Josiasicaruuroogadaa Jeconiiasicaru dai aa ismaacadaa maamarai agai. Agai oidacata dai aidasi arai gadaa Babilooniana oidacami divia davalaa ragadaana ajudiduu dai maisapicami vuucai mui gadaavalaa ragamu.

¹² Dai gooquiaga Jeconiiasicaruuroogadaa Salatielicaru, Salatielicaruuroogadaa Sorovaveelicaru, ¹³ Sorovaveelicaruuroogadaa Aviudicaru, Aviudicaruuroogadaa Eliaquiimicaru, Eliaquiimicaruuroogadaa Asoracaru, ¹⁴ Asoracaruuroogadaa Sodocar, Sodocaruroogadaa Aquimicaru, Aquimicaruuroogadaa Eliudacaru, ¹⁵ Eliudacaruuroogadaa Eleasaracaru, Eleasaracaruuroogadaa Matanacaru, Matanacaruuroogadaa Jacocar, ¹⁶ Jacocaruroogadaa Osee ismaacadaa arcunadaa Maria dai Maria ardaadaa Suusi ismaacadaa arCristo.

¹⁷ Tami gaaagai baivustaama dan maacova oodami ismaacadaa oidacata dai aidasi oidacata dai Avraañicar abiaadaga asta aidasi oidacata dai Davicar uucami tomasi maivaaasi aapana oidacata dai dai aapaa baivustaama dan maacova Davicar abiaadaga asta aidasi arai Babilooniaga oidacami maisapicami vuucai ajudiduu Babilooniamu agai maivaaascatai aapana oidacata dai dai aapaa baivustaama dan maacova aidaa abiaadaga asta aidasi vuusai arCristo, agai maivaaascatai aapana oidacata dai.

¹⁸ Aduucai apadui tai divia Suusi Cristo: Maria ardaadaa dai casi argancuucunamicata dai agai aamaduroosee damos maiquia mapai oidacata dai, taida Maria nonoatu guvcadadacadaa Diuusi Ibaada. ¹⁹ Aosee aramo calli calaga tuigacami dai maitipaliditadai ismatiagi aoodami isnonoacata dai aMaria, baiyoma ipaliditadai agai isastocai dagituagai sai maisoimaa taatuldana atataaanaadami gadaa. ²⁰ Dai aidasi quiaa tatagitoitadai aosee gomaasi, tai coosigadaga gamaasitu amo Diuusi taañicarudaa daida itatadai:

—Osee Davicar cajiudadaa, maitiduaadicuda valaanañi aMaria vaidaa arga ooñiacana, Diuusi Ibaada guvcadadacadaa viaaca agai agai aali oodami. ²¹ Agai marata agai amo ali galii pai Suusi taata. ASuusi calagacaga vuvida agai oodami soimaascami gadaa ainiidaga ismaacadaa vaavoitudagi cascadaa potaa giduca agai agai —astatadai.

²² Aidasi apadui gomaasi aidaa apadui ismaacadaa aagai Diuusi gañiooquituldiadami gadaa saidaa icaiti:

²³ Amo ali taji nonoatumu dai maratamu amo ali galii dai Emanuel aagamuu oodami. Ascaiti Diuusi. Emanuel itaiaa alidi: Diuusi gataamadua daacana.

²⁴ Dai aidasi naana aosee poduucai idui isducatai aagidi aDiuusi taañicarudaa, valaana agai aMaria. ²⁵ Damos maiaabana voo agai asta aidasi marai aMaria. Agai artuucamidaga marada tai Suusi taata.

2

¹ ASuusi Beleenaga vuusai Judeea davalaa raga, aidasida aEroodasi arraicatadai ami davalaa raga. Tai ami Jerusalemaga Judeea davalaa raga dada chilaqui calalli. Jerusalemaga

siooma nuidu oidacami siaa $\lambda\lambda\text{map}\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\text{A}$ Judeea $\text{d}\lambda\text{V}\lambda\lambda\text{R}\lambda\text{I}\lambda\text{A}$. $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$ ismaac $\lambda\text{d}\lambda$ ami dada $\text{C}\lambda\lambda$ maata $\lambda\text{a}\lambda\text{i}$ sisiaavugai. Siaalico pad λA dada $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$, ² dai gatacacaimi daida icaitimi:

—Vaaco daja aapim λ judid λ ganraiga ismaac $\lambda\text{d}\lambda$ vuusai, $\lambda\text{a}\lambda\text{i}$ aat $\lambda\text{m}\lambda$ siaavugaigad λ casc $\lambda\text{d}\lambda$ dada aat $\lambda\text{m}\lambda$ dai siaa duutuda ragai —ascaiti $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$.

³ Dai aid $\lambda\text{s}\lambda\text{d}\lambda$ $\lambda\text{R}\lambda\text{I}$ Erood $\lambda\text{s}\lambda$ mai gomaasi ali λ duadimu $\lambda\text{G}\lambda\text{I}$. $\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ poaliditadai isoidaca agai $\lambda\text{m}\lambda\text{I}$ ra λ si $\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ camaita $\lambda\lambda$ aan $\lambda\text{d}\lambda$ agaitadai. Dai $\text{V}\lambda\lambda\text{s}\lambda$ $\lambda\text{O}\text{O}\text{D}\lambda\text{A}$ Jerusaleen λA oidacami ali λ duduadimu $\lambda\lambda\text{P}\lambda$. $\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ poaliditadai isatata $\lambda\lambda$ aan $\lambda\text{d}\lambda\text{m}\lambda$ istutuiditadai isgancocodagi. ⁴ Taid λ $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\text{D}\lambda\text{s}\lambda$ $\lambda\text{M}\text{P}\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ $\text{V}\lambda\lambda\text{s}\lambda$ $\lambda\text{P}\lambda\text{P}\lambda\lambda\text{I}$ bait $\lambda\text{G}\lambda\text{U}\text{C}\lambda\text{C}\lambda\text{M}\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ $\lambda\text{G}\lambda\text{A}$, $\lambda\lambda\text{m}\lambda\text{d}\lambda$ $\lambda\text{M}\lambda\text{M}\lambda\text{A}\text{A}\text{T}\lambda\text{U}\text{D}\lambda\text{I}\text{D}\lambda\text{M}\lambda$ Diuusi $\text{S}\lambda\lambda\text{I}\text{C}\lambda\text{M}\lambda\text{G}\lambda\text{A}$ dai tacacai saaco vuusia agaitadai $\lambda\text{C}\text{R}\text{I}\text{S}\text{T}\text{O}$. ⁵ Tai $\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ aa noragi daid λ itat $\lambda\text{d}\lambda\text{I}$:

—Beleen λA $\text{t}\lambda\text{m}\lambda$ Judeea $\text{d}\lambda\text{V}\lambda\lambda\text{R}\lambda\text{I}\lambda\text{A}$, dai Diuusi $\text{f}\lambda\text{i}\text{o}\text{o}\text{q}\text{u}\text{i}\text{t}\text{u}\text{l}\text{d}\lambda\text{i}\text{a}\text{d}\lambda\text{m}\lambda\text{G}\lambda\text{A}$ ooja sai pocaiti Diuusi:

⁶ Ismaac $\lambda\text{d}\lambda$ Beleen λA oidaca agai Judeea $\text{d}\lambda\text{V}\lambda\lambda\text{R}\lambda\text{I}\lambda\text{A}$ aa judid λ vaamioma siaa duutuadamu siaa judid λ .

$\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ saagida vuusia agai $\lambda\text{M}\text{O}$ $\text{G}\lambda\lambda$ $\text{t}\lambda\lambda\lambda\text{a}\text{n}\lambda\text{d}\lambda\text{m}\lambda$.

Dai $\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ $\text{t}\lambda\lambda\lambda\text{a}\text{n}\lambda\text{d}\lambda\text{m}\lambda$ $\lambda\text{j}\text{u}\text{d}\lambda\text{i}\text{d}\lambda$.

Asc $\lambda\text{i}\text{t}\lambda$ Diuusi —astat $\lambda\text{d}\lambda\text{I}$ $\lambda\text{G}\lambda\text{I}$.

⁷ Taid λ $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\text{D}\lambda\text{s}\lambda$ $\lambda\text{S}\text{T}\text{O}\text{C}\lambda\text{I}$ va λ $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$ ismaac $\lambda\text{d}\lambda$ dada siaalico pad λA , dai $\text{C}\lambda\lambda\text{G}\lambda$ tacacai suu duucu gamaasitu $\lambda\text{s}\lambda\text{i}\lambda\text{a}\text{v}\text{u}\text{g}\lambda\text{I}$. ⁸ Dai gooqui λA ootoi $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{s}\lambda$ $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$ Beleenamu daid λ itat $\lambda\text{d}\lambda\text{I}$:

—Iimivurai dai gaaga $\lambda\lambda\text{I}$ si $\lambda\lambda\lambda\text{i}$ dai $\text{M}\lambda\text{S}\lambda\lambda\text{A}\text{S}\text{C}\lambda\text{D}\lambda$ $\text{t}\lambda\text{G}\lambda\text{I}\text{G}\lambda\text{I}$ va $\lambda\text{R}\lambda\text{I}$ dadacai gi $\lambda\lambda$ agida nai aana $\lambda\text{P}\lambda\text{R}$ $\text{M}\lambda\lambda$ siaa duutudagi —astat $\lambda\text{d}\lambda\text{I}$ $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{s}\lambda$.

⁹⁻¹⁰ Potat $\lambda\text{d}\lambda\text{I}$ $\lambda\text{R}\lambda\text{I}$ taid λ $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$ $\text{j}\lambda\text{i}$. Daid λ $\lambda\text{s}\lambda\text{i}\lambda\text{a}\text{v}\text{u}\text{g}\lambda\text{I}$ ismaac $\lambda\text{d}\lambda$ $\text{t}\lambda\lambda$ $\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ vaasaquioma mosbait $\lambda\text{q}\lambda\text{I}$ imat $\lambda\text{d}\lambda\text{I}$. Taid λ $\text{C}\lambda\text{Q}\lambda\text{I}\text{V}\lambda$ $\lambda\text{s}\lambda\text{i}\lambda\text{a}\text{v}\text{u}\text{g}\lambda\text{I}$ daama siaaco daacatadai $\lambda\lambda\text{I}$ si $\lambda\lambda\lambda\text{i}$. Dai aid $\lambda\text{s}\lambda$ $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$ $\text{t}\lambda\lambda$ $\lambda\text{s}\lambda\text{i}\lambda\text{a}\text{v}\text{u}\text{g}\lambda\text{I}$ ali λ baigan $\lambda\lambda\text{I}$. ¹¹ Dai vaapacacai ami quiiy λA $\text{t}\lambda\lambda$ $\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ $\lambda\lambda\text{I}$ si $\lambda\lambda\lambda\text{i}$ $\lambda\lambda\text{m}\lambda\text{d}\lambda$ $\lambda\text{d}\lambda\lambda\lambda\text{d}\lambda$. Dai gantootonac $\lambda\text{d}\lambda$ guuquiva dai si $\lambda\lambda$ duutuli $\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ $\lambda\lambda\text{I}$ si $\lambda\lambda\lambda\text{i}$ dai gooqui λA cuupioco agai gancajojo λI dai oi ooro, dai cubimadai dai mirra. Mirra $\lambda\text{R}\lambda\text{M}\text{O}$ istumaasi chigian uuvadami. ¹² Dai gooqui λA Diuusi aagidi $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$ coosigad λA sai camaiim $\lambda\text{N}\lambda$ siaaco daacatadai $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{s}\lambda$ tai casc $\lambda\text{d}\lambda$ $\lambda\text{m}\lambda\text{I}$ voiyamu $\text{S}\lambda\lambda\text{I}$ noonora $\lambda\text{G}\lambda\text{I}$.

¹³ Dai aid $\lambda\text{s}\lambda$ canoonora $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$, $\lambda\text{M}\text{O}$ Diuusi $\text{t}\lambda\lambda\lambda\lambda\text{i}\text{c}\lambda\text{r}\lambda\text{u}\lambda$ gamaasitu coosigad λA $\lambda\text{O}\text{S}\text{E}\text{E}$ daid λ itat $\lambda\text{d}\lambda\text{I}$:

—Va $\lambda\lambda\text{i}\lambda\text{i}$ dai vaidacai goali si $\lambda\lambda\lambda\text{i}$ $\lambda\lambda\text{m}\lambda\text{d}\lambda$ god $\lambda\lambda\text{d}\lambda$ voopoivurai Ejiipituamu dai mom $\lambda\lambda\text{C}\lambda$ av λR daraaja asta si $\lambda\lambda\lambda\text{C}\lambda\text{D}\lambda$ $\text{G}\lambda\text{N}\lambda\text{A}\text{G}\lambda\text{I}\text{D}\lambda$ aana. $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{s}\lambda$ gaaga agai goali si $\lambda\lambda\lambda\text{i}$ dai muua $\lambda\text{l}\lambda\text{I}\text{D}\lambda$ —astat $\lambda\text{d}\lambda\text{I}$ $\lambda\text{D}\lambda\text{I}\text{U}\text{S}\lambda\text{I}$ $\text{t}\lambda\lambda\lambda\lambda\text{i}\text{c}\lambda\text{r}\lambda\text{u}\lambda$.

¹⁴ Taid λ $\lambda\text{O}\text{S}\text{E}\text{E}$ va $\lambda\lambda\text{i}$ dai tucara vaidacai $\lambda\lambda\text{I}$ si $\lambda\lambda\lambda\text{i}$ $\lambda\lambda\text{m}\lambda\text{d}\lambda$ $\lambda\text{d}\lambda\lambda\lambda\text{d}\lambda$ Ejiipituamu. ¹⁵ Dai anaasi daraaja agai asta aid $\lambda\text{s}\lambda$ muu $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{s}\lambda$. Aid $\lambda\text{s}\lambda$ poduucai idui $\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ poduucai $\lambda\text{P}\lambda\text{D}\lambda\text{I}$ ismaac $\lambda\text{d}\lambda$ aagai Diuusi $\lambda\lambda\text{Q}\lambda\text{I}\text{O}\text{M}\lambda$ $\lambda\text{G}\lambda\text{I}\text{O}\text{O}\text{Q}\lambda\text{I}\text{U}\text{L}\text{D}\lambda\text{I}\text{A}\text{D}\lambda\text{M}\lambda\text{G}\lambda\text{A}$ dai pocaiti: “Aagidamu aana gi $\lambda\lambda\text{m}\lambda\text{R}\lambda$ sai vuusia λI Ejiipituai $\lambda\text{I}\text{d}\lambda\text{R}\lambda$ ”, asc $\lambda\text{i}\text{t}\lambda$ Diuusi.

¹⁶ Dai aid $\lambda\text{s}\lambda$ mai $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{s}\lambda$ isyaatagi $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$ ali λ baamu, dai gat $\lambda\text{J}\lambda\text{I}$ coodaragai $\text{V}\lambda\lambda\text{s}\lambda$ aali ismaac $\lambda\text{d}\lambda$ viaacatadai googo uumigi coidamacoga ismaac $\lambda\text{d}\lambda$ Beleen λA oidacatadai dai $\text{V}\lambda\lambda\text{s}\lambda$ sicol λ Beleena oidacami. $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$ sastuduac $\lambda\text{d}\lambda$ caaagidi $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{s}\lambda$ si $\lambda\lambda\lambda\text{Q}\lambda\text{I}\text{D}\lambda$ $\text{t}\lambda\lambda\text{t}\lambda\text{d}\lambda\text{I}$ $\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ $\lambda\text{s}\lambda\text{i}\lambda\text{a}\text{v}\text{u}\text{g}\lambda\text{I}$ dai poduucai $\lambda\lambda\text{S}\lambda\text{I}\text{U}$ $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{s}\lambda$ si $\lambda\text{j}\text{u}\text{d}\lambda\text{i}\text{d}\lambda$ raigad λ ismaac $\lambda\text{d}\lambda$ gaagai $\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ cayoga viaacatadai gooca uumigi. Dai casc $\lambda\text{d}\lambda$ gat $\lambda\text{J}\lambda\text{I}$ coodaragai $\text{V}\lambda\lambda\text{s}\lambda$ aali ismaac $\lambda\text{d}\lambda$ viaacatadai googo uumigi coidamacoga. ¹⁷ Poduucai $\lambda\text{P}\lambda\text{D}\lambda\text{I}$ ismaac $\lambda\text{d}\lambda$ ooja garadu $\lambda\text{i}\text{c}\lambda\text{r}\lambda$ Jeremi $\lambda\text{s}\lambda$ Diuusi $\text{f}\lambda\text{i}\text{o}\text{o}\text{q}\text{u}\text{i}\text{t}\text{u}\text{l}\text{d}\lambda\text{i}\text{a}\text{d}\lambda\text{m}\lambda\text{G}\lambda\text{A}$ dai poduucai ooja:

¹⁸ Mu $\lambda\text{i}\text{d}\lambda\text{U}\text{t}\lambda\text{I}$ judid λ ooqui suaan $\lambda\text{d}\lambda$ agai muiyap λA oidacami.

$\lambda\text{O}\text{O}\text{Q}\lambda\text{I}$ suaan $\lambda\text{d}\lambda$ agai $\text{g}\lambda\text{C}\text{O}\text{O}\text{D}\lambda\text{I}\text{U}\text{D}\lambda\text{C}\lambda\text{I}$ maamarad λ .

Dai maitip $\lambda\text{I}\lambda\text{I}\lambda\text{D}\lambda\text{M}\lambda$ $\lambda\text{O}\text{O}\text{Q}\lambda\text{I}$ isaa bai $\lambda\lambda\lambda\text{i}\lambda\text{I}\text{U}\text{D}\lambda\text{G}\lambda\text{I}$.

Cacoimu maamarad λ casc $\lambda\text{d}\lambda$.

Asc $\lambda\text{i}\text{t}\lambda$ Jeremi $\lambda\text{s}\lambda\text{I}\lambda\text{C}\lambda\text{R}\lambda$.

¹⁹ Dai aid $\lambda\text{s}\lambda$ camuu $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{s}\lambda$, tai $\lambda\text{M}\text{O}$ Diuusi $\text{t}\lambda\lambda\lambda\lambda\text{i}\text{c}\lambda\text{r}\lambda\text{u}\lambda$ gamaasitu $\lambda\text{O}\text{S}\text{E}\text{E}$ coosigad λA Ejiipit λA daid λ itat $\lambda\text{d}\lambda\text{I}$:

²⁰ —Va $\lambda\lambda\text{i}\lambda\text{i}$ dai vaidacai goali si $\lambda\lambda\lambda\text{i}$ $\lambda\lambda\text{m}\lambda\text{d}\lambda$ $\text{d}\lambda\lambda\lambda\text{d}\lambda$ $\lambda\text{P}\lambda\text{M}\lambda$ av λR iimi gand $\lambda\text{V}\lambda\lambda\text{R}\lambda\text{G}\lambda\text{M}\lambda$ casi atcoi $\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ ismaac $\lambda\text{d}\lambda$ muua $\lambda\text{l}\lambda\text{i}\text{D}\lambda\text{I}\text{D}\lambda\text{I}$ goali si $\lambda\lambda\lambda\text{i}$ —astat $\lambda\text{d}\lambda\text{I}$ $\lambda\text{D}\lambda\text{I}\text{U}\text{S}\lambda\text{I}$ $\text{t}\lambda\lambda\lambda\lambda\text{i}\text{c}\lambda\text{r}\lambda\text{u}\lambda$.

²¹ Taid λ $\lambda\text{O}\text{S}\text{E}\text{E}$ va $\lambda\lambda\text{i}$ dai vuua $\lambda\lambda\text{I}$ si $\lambda\lambda\lambda\text{i}$ $\lambda\lambda\text{m}\lambda\text{d}\lambda$ $\lambda\text{d}\lambda\lambda\lambda\text{d}\lambda$ $\text{t}\lambda\text{m}\lambda$ Isireli $\text{d}\lambda\text{V}\lambda\lambda\text{R}\lambda\text{I}\lambda\text{A}$. ²² $\text{D}\lambda\text{M}\text{O}\text{S}$ aid $\lambda\text{s}\lambda$ mai $\lambda\text{O}\text{S}\text{E}\text{E}$ si $\lambda\lambda\text{A}\text{R}\text{Q}\lambda\text{U}\text{E}\lambda\text{O}$ $\lambda\text{R}\text{t}\lambda\lambda\lambda\text{a}\text{n}\lambda\text{d}\lambda\text{m}\lambda\text{i}\text{c}\lambda\text{t}\lambda\text{d}\lambda\text{I}$ Judee λA googa Erood $\lambda\text{s}\lambda$ va $\lambda\text{t}\lambda\text{A}$, duaadicutadai $\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ isimiagi gaamucu, tai coosigad λA aagidi Diuusi $\text{t}\lambda\lambda\lambda\lambda\text{i}\text{c}\lambda\text{r}\lambda\text{u}\lambda$ sai Galileeamu iim $\lambda\text{N}\lambda$. ²³ Dai $\lambda\text{A}\text{C}\lambda\text{I}$ Galilee λA $\text{d}\lambda\text{V}\lambda\lambda\text{R}\lambda\text{I}\lambda\text{A}$ Nasareeta oidatu. Aid $\lambda\text{s}\lambda$ poduucai

idui agai poduucai aṗadui ismaacada aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada saida loodami pocaitida agai saida asuusi atnasareeta oidacami.

3

1 Aida tuigaco oidigana Judeea davalari divia avuaana ismaacada vaponai loodami, daida itatadai:

—Ama duucai avar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada casia miaadimi istuigaco Diuusi soiña agai oodami sai calgacarla oidacana —astatadai.

3 Idi Vuaana agai ismaacada aagai adiuusi ñiooquituldiadamigada Isaiacar aduucai ooja agai:

Diuusi ootosa agai amo cali sai oidigana gamamaatuldifiña dai poduucai gaaagidamu agai:

“Caotoma divia agai gartaanadamiga cascada ama duucai avar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isaia.

4 Avuaana yuucisida cameyu vopodacada duñisicatadai dai givurad ogicada duñisicatadai, dai soosoyi cuadana avuaana amadu saivoli. 5 Vai daivafiña oodami vasi Judeea davalariñdara Jerusaleeniñdara dai a amapacarlañdara calca aliditai istumaasi aagai avuaana dai ismaacada midaan oidacatadai aqui Jordán ara. 6 Dai ismaacada daafiña Diuusi sai oigaldana soimaascamigada avuaana vaponafiña ami agaa Jordán aquiara.

7 Damos aidasi ta avuaana ismuidutai fariseo amadu saduseo daivimi sai agai vaponana tai agai itatadai:

—Aapima ismaacada daiva tami ansai ganvapaconana apan ducami coocoyi ismaacada vopooyi siuu duucu camaljidagi vasol, poliditai sai poduucai Diuusi camaisoimaasi gantaatatulda agai. Lapaga gaagai issallicada ama duucai gantatagituagi aapima dai camaisoimaasi ivuaadagi. 8 Calgacarla avar oidaca vai naidifiña aa massallicada calma duucai gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai. 9 Dai maitavar povanaliada aapima masaida avraañicaru cajuudada sai cascada calgacarla ganñaidi Diuusi. Sallicada anganaagidi sai Diuusi istutuidi isiduñiagi avraañicaru cajuudada asta idi ooodaiñdara isipaliadagi.

10 Diuusi cabaigaduussoima taatatuldagi maicaga tuutiacada apan duucai amo cali ismaacada guicutai uusi ismaacada maicagadu iibiada dai mamaidi. Poduucai Diuusi ootosamu oodami ismaacada soimaasi ivueeyi malca siaaco tomastuigaco malcana taí.

11 Aana gia suudagicada ganvapaconai sai naidifiña aa masai calma duucai gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Damos divia agai mai ismaacada ganvapacona agai Diuusi Ibaadacada sai ganlamadu daacana Diuusi Ibaada. Dai agai vaa naida agai oodami ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Agai vaamioma viaa guvucadagai iñsaana. Aana maitistutuidi siansi istutuidi agai. 12 Amo cali ismaacada calvai taligi bai tueeyi taligi daida acosada mamaidi. Poduucai iduñia agai agai ismaacada divia agai aoodamicada. Ismaacada vaavoitudai agai iimia agai tavaagiamu dai ismaacada maivaavoitudai Diaavora amadu iimia agai agai siaaco tomastuigaco malcana taí —astatadai avuaana loodami.

13 Vaida asuusi Galilea davalari amaadara imatadai dai aayi ami agaa Jordán aquiara siaaco daacatadai avuaana sai agai vacuaanana. 14 Avuaana maitiplidimi tuucamidara isvacuaanagi daida itatadai agai asuusi:

—Aanava agai dai gaagai pasgñivacuaanagi. ¿Tuipasi aapi ipalidi isaan gvacuaanagi? —astatadai avuaana.

15 Damos asuusi itatadai:

—Casi maiñioocada siooma arcaga tsiduñiagi istumaasi Diuusi ipalidi —astatadai asuusi.

Taida avuaana ipali. 16 Dai aidasi mosvacoi avuaana asuusi taida asuusi vuusai suudagiñdara. Tai otoma gacupiooco lavaagii taida asuusi ta Diuusi Ibaada vai tavai siaaco uucami daacatadai agai apa maasi amo tugu. 17 Tai caidatu amo ñiooqui tavaagiñdara daida icaiti:

—Idiavar giñmara nai alia oigadai aana. Dai aana alia baigiñlidi goocada —ascaiti añiooqui.

4

¹ Taid^Δ Diuusi Ibaad^Δ vaidacai ^ΔSuusi oidigamu, sabai ^ΔDiaavora iduiñtuldana ^Δmo istumaasi istumaasi Diuusi maitip^Δalidi.

² Daid^Δ Suusi maitauu goo coobai tasai dai goo coobai tucagi dai casc^Δad^Δ biuugimucata dai. ³ Taid^Δ ^ΔDiaavora miaad^Δar^Δ caquiva siaaco daacatadai ^ΔSuusi naida ^Δlilitai sabai iduiñtuldana ^Δmo istumaasi istumaasi Diuusi maitip^Δalidi daid^Δ itat^Δdai:

—Pasaapi ^ΔDiuusi marada di, taaañiñi goojoodai vai tascali g^Δnaatona —astat^Δdai ^ΔDiaavora.

⁴ Damos ^ΔSuusi itat^Δdai:

—Diuusi ñiooquid^Δar^Δ icaiti: “Maisiu mosaca tascalic^Δad^Δ istutuidi oodami isoidacagi, gaaagiava Diuusi ñiooquid^Δ ar^Δ”, ascaiti Diuusi ñiooquid^Δar^Δ —astat^Δdai ^ΔSuusi.

⁵ Taid^Δ ^ΔDiaavora vaidacai ^ΔSuusi Jerusaleenamu dai ami ag^Δaa quiuupaigad^Δar^Δ ^Δjudidíu daama tasagi, ⁶ daid^Δ itat^Δdai:

—Pasaapi ^ΔDiuusi marada di, tabiaad^Δar^Δ matana g^Δasi tuduida. Pocaiti Diuusi ñiooquid^Δar^Δ di:

Diuusi ootosamu gatataañicaru vaid^Δ g^Δnuucaticana.

Sigadaagiadamu agai g^Δnonoovic^Δad^Δ pai maisaraana aapi g^Δaa^Δcaso ^Δmo odiana.

Ascaiti Diuusi ñiooquid^Δar^Δ —astat^Δdai ^ΔDiaavora.

⁷ Taid^Δ ^ΔSuusi itat^Δdai:

—Pocaiti ^Δar^Δ Diuusi ñiooquid^Δar^Δ di: “Maitaaagai pasaagiadagi Diuusi said^Δ iduuna ^Δmo istumaasi mosnaida ^Δlilitai sabai giduuna”, ascaiti Diuusi ñiooquid^Δar^Δ —astat^Δdai ^ΔSuusi.

⁸ Tai ^Δpamu ^ΔDiaavora vaidacai ^ΔSuusi ^Δmo g^Δaa tuvidacamumu dai abiaad^Δar^Δ tataagidi v^Δasi g^Δar^Δ t^Δaaan^Δdami ismaac^Δad^Δ oidaga oidigi daama dai v^Δasi oodami ismaac^Δad^Δ t^Δaaan^Δ ^Δlita^Δaan^Δdami, ⁹ daid^Δ itat^Δdai:

—Aana angamaquiagi oigaragai pai t^Δaaan^Δada v^Δasi goovai pasgiñvuid^Δar^Δ g^Δatootonac^Δad^Δ caquivagi dai giñs^Δiaa duutudagi —astat^Δdai ^ΔDiaavora.

¹⁰ Taid^Δ ^ΔSuusi itat^Δdai:

—Imadafi tabiaad^Δar^Δ ^ΔDiaavora, pocaiti Diuusi ñiooquid^Δar^Δ: “Aliasi g^Δaaagai issiaa duutuadagi Diuusi dai mosaca agai ^Δagiadagi”, ascaiti Diuusi ñiooquid^Δar^Δ —astat^Δdai ^ΔSuusi.

¹¹ Taid^Δ ^ΔDiaavora ii abiaad^Δar^Δ, tai dada Diuusi t^Δaaañicarud^Δ dai nuucagi ^ΔSuusi.

¹² Aid^Δasi mai ^ΔSuusi ismaisapicatadai ^ΔVuaana ii Galilea d^Δv^Δar^Δiamu. ¹³ Damos camavii agai Nasareetar^Δ baiyoma Capernaumamu ii agai dai maaca oidaca agai. Capernauma ^Δar^Δg^Δaa suudagi ugidiana. Ag^Δaa suudagi ugidiana ^Δar^ΔNepatalicaru d^Δv^Δar^Δragad^Δacatadai dai abaana Nepatalicaru d^Δv^Δar^Δragad^Δ ar^ΔSebulonacaru d^Δv^Δar^Δragad^Δacatadai. ¹⁴ Aid^Δasi ^ΔSuusi ii gamucu aid^Δ ar^Δdui ismaac^Δad^Δ oja Diuusi ñiooquituldiadami g^Δad^Δ Isai^Δacaru daid^Δ icaiti:

¹⁵ Mui oodami sib^Δaad^Δar^Δ oidacami oidaca agai Galilee^Δar^Δ

Sebulonacaru d^Δv^Δar^Δragad^Δar^Δ dai Nepatalicaru

d^Δv^Δar^Δragad^Δar^Δ ag^Δaa suudagi abaana Jordán aqui maigovai.

¹⁶ Dai agai maimaat^Δacamu Diuusi ñiooquid^Δar^Δ dai alia soimaasi ivuaadamu.

Damos gooqui^Δar^Δ caacamu agai istumaasi gamamaat^Δat^Δulda agai ^Δca^Δagac^Δar^Δ vuviaadami dai baig^Δar^Δliadamu agai.

Ascaiti Isai^Δacaru.

¹⁷ Aid^Δ abiaad^Δar^Δ ^ΔSuusi potat^Δdafiña ^Δoodami:

—Ama duuquiav^Δar^Δ g^Δant^Δat^Δgito dai camaisoimaasi ivuaada. Casia miaadimi istuigaco soiña agai Diuusi oodami sai ^Δca^Δagac^Δar^Δ oidacana —astat^Δdafiña ^ΔSuusi.

¹⁸ ^ΔSuusi g^Δaa suudagi ugidiamu s^Δalli imaitadai Galilee^Δar^Δ, dai t^Δaa gooca g^Δansi^Δag^Δama. ^Δmo^Δco Simuñi Piiduru t^Δaa^Δgidu, dai ag^Δamai Aand^Δar^Δasi. Agai ^Δar^Δvatopa vuudamicatadai, dai suudar^Δ dadaitudai g^Δanvatopa vuicar^Δ. ¹⁹ Taid^Δ ^ΔSuusi itat^Δdai:

—Giñoidávurai nai aana ganmaat^Δat^Δuldana masducatai gaagada aapim^Δ oodami vaid^Δ giñvaavotudana —astat^Δdai ^ΔSuusi.

²⁰ Tai agai otoma anaasi viaa g^Δanvatopa vuicar^Δ dai oí ^ΔSuusi.

²¹ Dai bait^Δaquiooma t^Δaa ^ΔSuusi ^Δar^Δ gooca g^Δansi^Δag^Δama. Jacovo ^Δamadu ^ΔVuaana Sevedeo maamarad^Δ. Vai ^Δmo vaarcu ^Δraana daraajatadai ^Δamadu oogad^Δ dai daraasdi g^Δanvatopa vuicar^Δ. Taid^Δ ^ΔSuusi vai. ²² Tai agai otoma anaasi viaa ^Δvaarcu ^Δamadu g^Δanoo^Δga dai oí ^ΔSuusi.

²³ ^ΔSuusi v^Δasi Galilea d^Δv^Δar^Δiana aimaraitadai, dai v^Δasi judidíu quiuupaigad^Δar^Δ gaaagidimi isDiuusi soiña agai oodami sai ^Δca^Δagac^Δar^Δ oidacana. V^Δasi istumaasi gaaagidíña ^ΔSuusi s^Δallic^Δad^Δ ^Δar^Δcaagaducami. Dai Suusi duduaaidimi mui oodami naana maasi

coocodagai viaacami. ²⁴ Tai otoma mai vlassi Siria davlaariata oidacami istumaasi ivuaadana asuusi, dai otoma vuaapi agai asuusi vlassi acoocoidada sai duduaaidana tomastuma coocodagai viaacami dai ismaacada maitistutuiditadi isoiñadagi vaid asuusi duduaaidina vlasscatai dai vuvaitu Diaavora talaafiicaruda oodamiaiñdaga. ²⁵ Tai oi mui oodami asuusi Galileaiñdaga, dai Decapolisi davlaariaiñdaga, dai vlassi Judea davlaariaiñdaga Jerusaleenaiñdaga dai aa lamapacalraiñdaga, agaa aqui Jordan vasofiomañdaga.

5

¹ Dai aidasi taa asuusi vlassi loodami, lasai amo giidiana dai ami daiva. Taida amamaatar damigada ganampagi asuusi sicoli dai vlassi loodami. ² Vaida asuusi mamaatutlidi daida itatadi:

³ —Diuusi calagacaga naidi vlasscatai ismaacada maata istagito isDiuusi soifagi vaid ivuaada agai istumaasi Diuusi ipalidi. Diuusi soifamu vai agai ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi.

⁴ Diuusi calagacaga naidi agai ismaacada sivi soigalidi soimaasi ivuaadatai agai Diuusi bai aliatudamu.

⁵ Diuusi calagacaga naidi agai ismaacada maigagarducada ganalidi, agai taanadamu oidigi utudiga silascada ugitiagi idi oidigi.

⁶ Diuusi calagacaga naidi agai ismaacada sallacada calagacaga oidacalidi, Diuusi soifaga agai agai vai poduucai oidacana.

⁷ Diuusi calagacaga naidi agai ismaacada soiganalidi aacada, Diuusi soigalidamu agaicada lapa.

⁸ Diuusi calagacaga naidi agai ismaacada maisoimaasi ivuaada alidi. Agai Diuusi lamadu iimimu.

⁹ Diuusi calagacaga naidi agai ismaacada soicai acocoadami sai camaitancocodaiña. Diuusi gamaamara duucai najadamu.

¹⁰ Diuusi calagacaga naidi agai ismaacada aa soimaa taatamitlidi ivuaadatai agai istumaasi Diuusi ipalidi. Diuusi soifamu vaid apiaivuaada agai istumaasi Diuusi ipalidi.

¹¹ Diuusi calagacaga ganlijadamu aapima silascada loodami ganaagidagi soimaasi fiooqui dai soimaasi gantaatamitlidiadagi dai masilascada ganyaatagadagi, giñvaavoitudaitai aapima. ¹² Damos baigavar analiada aapima Diuusi ganmaaquimu amo istumaasi calgaducami tavaagiga, poduucai lapa soimaa taata adiuusi ñifiooquitlidiadamidaga ismaacada lapa dada isaapima.

¹³ Ismaicalagacaga oidaca aapima oodami maitipalidamu isvaavoitudagi Diuusi fiooquida poduucai isduucai amo oodami maitipalidiña iscuaadagi cuaadagai maiyoovicami. Cascada aliassi gaagai iscalagacaga oidaca aapima. Naiditai aa iscalagacaga oidaga aapima poduucai ipalidamu agai isvaavoitudagi Diuusi fiooquida damos ismaicalagacaga oidaca aapima aida gia maisoicai aapima oodami dai Diuusi gajiaadaga ganviaamu aapima.

¹⁴⁻¹⁶ Aliassi arsoifni cuudagi tucara. Poduucai lapa aliassi arsoifni aapima calagacaga oidacatai vai poduucai maatana aa isducatai Diuusi ipalidi isoidacagi. Vlassi oodami ganitagito naidi isaapima arvaavoitudadami. Daida loodami naiditai iscalagacaga oidaga aapima siaa duutuadagi Diuusi garooga ismaacada tavaagiga daja.

¹⁷ Maitavar povanalida aapima ifsaana divia dai mailagiada ifnagai Diuusi sallicamidaga dai mamaatutlidiaragada ismaacada aagidi agai Moseesacaru dai gafiñiooquitlidiadami, baiyoma divia ana dai lagiada ifnagai. ¹⁸ Sallacada anganaagidi sai silassi ucami caacagi oidigi vlassi istumaasi aagai Diuusi moduucai imada agai maitaviaa agai tomlaachi tomali amo oojai maimaigovai gadaasa agai asta silascada lapdui vlassi ismaacada viaa sipaduñiagi. ¹⁹ Cascada siooga amapiadaga viaagi amo istumaasi Diuusi sallicamidagaiñdaga, tomasi agai polidi ismaisi gaagai isidufiagi dai poduucai mamaatutlidiadagi loodami sai poduucai ivuaadana agai maicalga ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Damos agai ismaacada lagiadagi Diuusi sallicamidaga dai poduucai mamaatutlidiadagi loodami sai poduucai ivuaadana agai gia calga ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ²⁰ Aana anganaagidi aapima sai amamaatutlidiadami Diuusi sallicamidaga lamadu afariseo polidi iscalagacaga oidaga damos maitarvaavoi. Aapima aliassi gaagai

issaallicada caalgacata oidacagi maisiu lpan duucaí agai. Damos istatagitoda aapima lpan duucaí agai, Diuusi maitansoifamu iscaalgacata oidaca aapima.

²¹ Aapima cajioma masaida itatadai ganlaqui aaduñicaru: “Maitavar gacoodada, ismaadutai gamuaagi adunucami gaagagai isgaañiagi muararagai agai lpa”. ²² Damos aanla anganaagidi sai tomasioora sioora baamuagi gaduñi vui, dai sioora galnaasi ñioocadagi gaduñi vui, dai sioora vuirugami agadagi gaduñi Diuusi soima taatatudamu tomasi ganmaatatuldiadamai maipoduucaí ganmaatatuldiadagi.

²³ Poduucaí ismaadutai imiagi gala quiuupiamu dai siaa duutuda agadagi Diuusi dai ami tagituagi saida idui amo istumaasi soimaascami gaduñi vui vai cascada vui baamucagi aduñda, ²⁴ gaagagai isvuusia agai abiaadala dai mala naidagi gaduñi dai baiduñiagi ñiooqui agai lamadu. Dai aida gia lpa mu imiagi agai gala quiuupiamu dai ami siaa duutudagi Diuusi.

²⁵ Ismaadutai soimaasi iduñiagi gaduñi vui vaidaduñda vaidaquiaqui dudunucamiata damos baiyoma gaagagai isbai duñia agai ñiooqui agai lamadu voiyamu vai agai maividaquiaqui dudunucamiata vaidaduñda dudunucamiata ladingi tada sandaaruu vaidandaaruu maisagi. ²⁶ Aanla gia anaagidi sai maivuusian tada agai abiaadala asta sialascada gaaa namlaqui vaasi masiaasi tañiagi.

²⁷ Aapima cajioma sai laqui abiaadala aduucaí gaa: “Sai maitaagagai isgoogosi ganducamicagi oodami”. ²⁸ Damos aanla anganaagidi sai tomasioora sioora galnaasi gantatagitodagi amo ooqui vui tomasi malacastala naidi agai, agai caapan lasi soimaasi ivueeyi islamadu voimudai.

²⁹ Ismaadutai najadagi amo istumaasi dai gaalsida aliadagi silpa ama maasi soimaascami baiyoma gaagagai ismainajadagi dai Diuusi lamadu imiagi dai maisiu adiaavora lamadu imiagi. ³⁰ Ismaadutai iduñia aliadagi amo istumaasi soimaascami ganoonovicada baiyoma gaagagai ispoliadagi agai ismainoonova dai Diuusi lamadu imiagi dai maisiu adiaavora lamadu imiagi. Poduucaí aagai lsuusi sai loodami camaisoimaasi ivuaadana.

³¹ Laqui aduucaí gaagagai lpa: “Tomasioora sioora dagituagi gaooñiga gaagagai ismaquiagi amo oojai siaaco agadagi iscadagito”. ³² Damos aanla anganaagidi sai isamo calli dagituagi gaooñiga, maiviaacatai istuisida dagituagi, oodami polliadamu islooqui gogoosi gaducami sai cascada dagito calli damos calli arduñda ispoduucaí tatagitodagi loodami, dai sioora vanagi amo ooqui dagitobarui agai soimaasi ivueeyi lpa.

³³ Aapima cajioma lpa masaida itatadai ganlaqui aaduñicaru: “Sialascada amaadutai pocaitidagi sai maata Diuusi sai saalicada iduñia agai amo istumaasi Diuusi valtara aliassi gaagagai isiduñiagi”. ³⁴ Damos aanla anganaagidi sai maitaagagai isaagadagi Diuusi tomasumasicada. Gaagagai isaagadagi Diuusi mosacaasi sialascada saalicada gaagadagi dai sai sialascada aagadagi isamo istumaasi arvaavoi maiaagadagi tavaagi mala gaataanal Diuusi cascada, ³⁵ tomali maiaagadagi dvanarai ami daja Diuusi cascada, tomali Jerusaleena ami gatanaanada agai Diuusi garbaitacaaacami cascada. ³⁶ Dai tomali maiaagadagi ganmoomo aapima maitistutuidi istojatudagi silpa tucutudagi tomali amo cuupai. ³⁷ Mosavar cho caitiada silpa lja dai maitarcalaí isvaamioma aagadagi.

³⁸ Aapima cajioma islaqui gaagagai aduucaí: “Ismaadutai gagalanviagi ganvuji pai camainaaada aapi ganvujicada adunucami viaa ispoduucaí iduñiagi agaicada lpa dai ismaadutai gagalanviagi dai daitudagi gataatamu adunucami viaa ispoduucaí iduñiagi lpa agaicada”. ³⁹ Damos aanla anganaagidi: Maitaagagai pasvui gasia aapi loomaligami baiyoma isamoco gagalanviagi ganvui vasana dagitoñi vai ajadala gagalana lpa. ⁴⁰ Isamoco vaama galasagi dai gayaatagadagi gavoopoida aliditai gavaasaraga dagitoñi vai balcaña gadaan vaasaraga lpa. ⁴¹ Ismaadutai gaagidagi issoña ballaqui aapi cusuvida tomasi daan duucami soifañi asta uruunoco uucami. ⁴² Tomasioora sioora gataanaladagi amo istumaasi maacañi aapi, dai sioora gataanaladagi amo istumaasi tañiuvidicami tañiuvidañi.

⁴³ Aapima cajioma lpa sai aduucaí gaa laqui: “Oigladañi gaduñi dai cadada gasaayu”. ⁴⁴ Damos aanla anganaagidi: Oigladavurai gansasayu, calgavar ñioocada vui agai ismaacada ganñiooquidi, calgavar ivuudiada sioora gancladadagi, gamamadavurai agai valtara ismaacada soimaasi ñiooqui gansuuligadagi dai tovaasi gantaatamuldiadagi.

⁴⁵ Poduucal g_Λmaat_Λ isaapim_Λ ar_Λmaamarad_Λ g_Λrooga ismaac_Λd_Λ tavaagi_Λg_Λ daja. Agai ootodi tonoli c_Λaga tuutiacami dai maic_Λaga tuutiacami, dai agai ootodi duuqui ismaac_Λd_Λ siaa duutudai dai ismaac_Λd_Λ maisiaa duutudai. ⁴⁶ Dai isaapim_Λ oig_Λadagi mos_Λca agai ismaac_Λd_Λ g_Λnoig_Λdai aapim_Λ poduucal siaad_Λg_Λ g_Λnoidana Diuusi _Λmo istumaasi. Asta maic_Λaga tuutiacami _Λl_Λl_Λ poduucal ivueeyi di. ⁴⁷ Dai isviaat_Λl_Λdiada aapim_Λ mos_Λca g_Λnaadufi tuma c_Λaga ivueeyi aapim_Λ asta agai ismaac_Λd_Λ maivaavoit_Λudai Diuusi _Λl_Λl_Λ poduucal ivueeyi di. ⁴⁸ C_Λagav_Λr ivuaada aapim_Λ _Λpan duucal g_Λrooga ismaac_Λd_Λ tavaagi_Λg_Λ daja.

6

¹ Si_Λascad_Λ aapim_Λ siaa duutuadagi Diuusi maitav_Λr poduucal ivuaada mosipaliditai isg_Λnn_Λl_Λjadagi _Λoodami dai c_Λaga _Λioocadagi aapim_Λ g_Λnvui, m_Λspovuaada aapim_Λ aid_Λ gia g_Λrooga ismaac_Λd_Λ tavaagi_Λg_Λ daja maitanoidamu tomali _Λmo istumaasi. ² Cascad_Λ m_Λsi_Λascad_Λ oidiadagi soituuuigami _Λmo istumaasi maitav_Λr poduucal ivuaada mosipaliditai isg_Λnn_Λl_Λjadagi oodami poduucal isduucal ivueeyi agai ismaac_Λd_Λ aagai_Λna _Λmo istumaasi dai _Λma maasi ivuaadana. Quiquiupi_Λg_Λ dai cacaayana poduucal ivuaadana agai sai c_Λaga _Λioocai_Λna oodami agai v_Λat_Λg_Λ. Damos aana ang_Λnaagidi sai agai ismaac_Λd_Λ povuaadagi g_Λrooga ismaac_Λd_Λ tavaagi_Λg_Λ daja maioidamu tomali _Λmo istumaasi. ³ Damos m_Λsi_Λascad_Λ aapim_Λ oidiadagi _Λmo istumaasi soituuuigami maitav_Λr poduucal ivuaada ipaliditai isg_Λnn_Λl_Λjadagi aa. ⁴ Dai Diuusi g_Λrooga ismaac_Λd_Λ _Λl_Λdi m_Λstumaasi ivueeyi agai g_Λnoidamu _Λmo istumaasi aapim_Λ.

⁵ Dai m_Λsi_Λascad_Λ gamamadada aapim_Λ, maitav_Λr _Λpan duucal ivuaada agai ismaac_Λd_Λ aagai _Λmo istumaasi dai _Λma maasi ivueeyi, agai oojoidi isguguca_Λitai gamamadadagi quiquiupi_Λg_Λ dai cacaayana sai _Λl_Λdi_Λna _Λoodami. S_Λl_Λicad_Λ ang_Λnaagidi sai g_Λrooga ismaac_Λd_Λ tavaagi_Λg_Λ daja maitanoidamu tomali _Λmo istumaasi. ⁶ Damos aapim_Λ m_Λsi_Λascad_Λ gamamadadagi iimivurai siaaco maitipu oodami dai gamamadada. Dai Diuusi g_Λrooga ismaac_Λd_Λ _Λl_Λdi m_Λstumaasi ivueeyi _Λstocai agai g_Λnsoic_Λdamu.

⁷ M_Λsi_Λascad_Λ gamamadadagi maitav_Λr muiyoco aagada _Λmo istumaasi isduucal ivueeyi agai ismaac_Λd_Λ maivaavoit_Λudai Diuusi dai p_Λl_Λdi_Λna agai sai _Λmomoono ca_Λca agai alia tava_Λpi _Λioocaitai agai tomasi maic_Λ. ⁸ Maitav_Λr potuutiaca aapim_Λ, Diuusi g_Λrooga maiquiaa aagidacai aapim_Λ abiaad_Λg_Λ camaat_Λcana m_Λstumaasi tagito aapim_Λ. ⁹ Cascad_Λ aduuquiav_Λr gamamadada:

G_Λrooga aapi p_Λsmaac_Λd_Λ tavaagi_Λg_Λ daja, aat_Λma ipalidi is_Λoodami g_Λsiaa duutuadagi.

¹⁰ Vai otoma aana istuigaco gata_Λanada agai aapi _Λagi tami oidigi daama.

Vaid_Λ _Λl_Λaduuna p_Λstumaasi aapi ipalidi tami oidigi daama poduucal isduucal _Λl_Λvueeyi tavaagi_Λg_Λ.

¹¹ Garsoi_Λna_Λ tatai viaaca aat_Λma cuaadagai t_Λsi_Λasi tagito sivi v_Λat_Λg_Λ.

¹² Garoig_Λl_Λda_Λni garsoimaascamiga t_Λsmaac_Λd_Λ ivueeyi poduucal t_Λsduucal oig_Λl_Λdi aat_Λma agai ismaac_Λd_Λ soimaasi garvuiididi.

¹³ Maiti dagito is_ΛDiavora g_Λraagiadan taadacagi isidufi_Λna aat_Λma soimaasi.

C_Λl_Λ maata aat_Λma isaapi _Λg_Λg_Λl_Λ bait_Λc_Λaacami tavaagi_Λg_Λ dai oidi daama tomastuigaco, dai aapi vaamioma viaa guvucadagai tomastuigaco istomali _Λmo _Λmai dai isalisi g_Λagagai isv_Λasi oodami g_Λsiaa duutuadagi tomastuigaco.

V_Λasi gomaasi s_Λl_Λicad_Λ _Λl_Λdufi_Λna agai poduuquiav_Λr gamamadada.

¹⁴ M_Λsaapim_Λ oig_Λl_Λdiadagi aa si_Λascad_Λ maasi ganvuiidida agai, Diuusi g_Λrooga ismaac_Λd_Λ tavaagi_Λg_Λ daja g_Λnoig_Λl_Λdiadamu aapim_Λ g_Λnsoimaascamiga _Λl_Λl_Λ, ¹⁵ dai m_Λsaapim_Λ maioig_Λl_Λdiadagi aa aid_Λ gia tomali Diuusi g_Λrooga mait_Λnoig_Λl_Λdiadamu g_Λnsoimaascamiga.

¹⁶ M_Λsi_Λascad_Λ aapim_Λ gayunandudagi maitav_Λr soig_Λnal_Λliadan vuaada _Λpan duucal agai ismaac_Λd_Λ aagai _Λmo istumaasi dai _Λma maasi ivueeyi, agai soig_Λnal_Λliadan vuaadana sai _Λl_Λdi_Λna oodami isyunandui agai. S_Λl_Λicad_Λ ang_Λnaagidi sai g_Λrooga ismaac_Λd_Λ tavaagi_Λg_Λ daja maioidamu tomali _Λmo istumaasi. ¹⁷ Damos aapim_Λ m_Λsi_Λascad_Λ gayunandudagi mait_Λagagai m_Λsoig_Λnal_Λliadan vuaadagi, ¹⁸ vai maimaat_Λna oodami m_Λsgayunandui. Vai mos_Λca Diuusi g_Λrooga maat_Λcana dai poduucal agai g_Λnoidamu _Λmo istumaasi c_Λagaducami.

¹⁹ Maitaavaagai istatagitodagi oodami isampaidi adagi mui naana maasi tami oidigi daama siaaco maamarada uugugai dai siaa gavueeyi istumaasi dai tami siaaco lasivogami vapacai dai gaalasi. ²⁰ Baiyoma gaaagai isivuaadagi vaasi istumaasi Diuusi ipalidi dai agai maquimu istumaasi tagito tavaagiata. ²¹⁻²³ Isampaidiada oodami mui naana maasi dai riricutuagi aidla gia mostatagitodamu agai gavnvustuidaga dai poduucai lagi gavnvuirumadai dai maisoicai aa dai maitistutiadamu istatagitodagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada agai. Dai camaitatagitoi istumaasi aagai Diuusi fiooquidara dai apia-soimaasi ivuaadana. Baiyoma gaaagai istatagitodagi oodami istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi poduucai gia soicai agai aa.

²⁴ Siiora mostatagitodagi isducatai gamaitacadagi mui tumiñsi agai gia maitistutuidi islaagiadagi Diuusi.

²⁵ Ganaagidiana maitavar vuum alialiada cuaadagaicada masmaacada ugia agadagi siilpa mastumaasi iya agadagi dai oidacagi, tomali yuucusicada masmaacada ganaada agadagi. Diuusi gandui aapima Diuusi ganmaa iibadagai agai gansoifamu isviaacagi cuaadagai dai yuucusi. ²⁶ Naidavurai ujuurugi. Goovai maita asai tomali maita yoovai, tomali maibai tueeyi ganyoova troojara, vai vaascara Diuusi garooga ismaacada tavaagiata daja maacai cuaadagai. Aoodami vaamioma namaga sijuurugi. ²⁷ Cascada maitarsoifi isnaana maasi tatagitodagi oodami. Tomali maitistutuidi istaajucami metro vaamioma gatacavaldiagi, tomasi naana maasi gatatagitoi.

²⁸ ¿Tuisida mosasi tatagitoifia oodami yuucusi? Aoodami gaaagai isnaijadagi isducatai gaarai yoosigai oidigana maita aata vuaadatai dai tomali maita illutaitai. ²⁹ Dai vaascara ganaagidi aana sai tomali ara Salomoficarua ismaacada viaacata dai yuucusi calaagaducami vaascara yuucusida maipaa lasi chigiamaa siyoosigai. ³⁰ Gaaagai isgantagito naijadagi oodami vasoi. Chilaqui tasai dajiana guacacana dai gaacacai gamamaidi ooroñiata maitipucatai cuaagi vai vaascara Diuusi sigia maastudai, vaasi vaamioma soifana agai oodami isyuucustada. Vaascara aoodami maicaga vaavoitudai isDiuusi nuucada. ³¹ Cascada gaaagai ismaivuum alialiadagi oodami dai maitaavaagai ispocaiti adagi: “¿Istumaasi ugimu aatama?” Siilpa: “¿Istumaasi iimu aatama?” Siilpa: “¿Istumaasi garaadamu aatama?” ³² Vaasi aoodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi mosaca gomaasi gantatagitoifia, damos garooga ismaacada tavaagiata daja camaata isvaasi gomaasi tagito aatama. ³³ Baiyoma gaaagai ispalialiadagi oodami sai Diuusi soifana vai calagacara oidaca agai isducatai Diuusi ipalidi, siDiuusi soicadamu siviaacamu agai istumaasi tagitocagi. ³⁴ Maitaagai issoimaasi gantaatamituldidiadagi oodami naana maasi gantatagitoitai. Vaasi tasai naana maasi oidacana dai vaascara Diuusi garnaucada aatama.

7

¹ Maitavar pocaitidai: “Dañi taa soimaasi idui agai maiviaacatai istuisida pocaiti adagi”. Ispocaitiada aapima Diuusi potaimu sai maicaga ivueeyi aapima pocaititai. ² Isamaadutai gatagito naijadagi asoimaasi ismaacada ivuaadagi aaduñla aidla gia Diuusi gatagito naijadamu asoimaasi ismaacada ivuaadana agai alpa. ³ ¿Tuipasi gatagito naidi issoimaasi ivueeyi gaaduñi dai maitatagito naidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi? ⁴ ¿Tuipasi maisiaa ara aapi?, sai potatadai gaaduñi: “Dañi alia soimaasi ivueeyi aapi”, tatadai.

Dai maitatagito naidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. ⁵ Aapi aramoco ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Alpaaga gaaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooquilara aagidagi gaaduñi sai camaisoimaasi ivuaadana. Masapiaaagiadamudai aapima Diuusi fiooquidala aoodami ismaacada caladai Diuusi mosgalnasi fioocadamudai agai Diuusi vui dai soimaasi ivuuiidiadamudai Diuusi fiooquiltuldiadamigada.

⁶ Cascada maitaavaagai masapiaaagiada Diuusi fiooquidala aoodami ismaacada caladai Diuusi dai maivaavoituda alidi.

⁷ Aliasi gaaagai masiapiataanadagi Diuusi istumaasi tagitocagi siagai gansoicadamu sai viaacana istumaasi tagitocagi. ⁸ Siiora apiataanadagi Diuusi istumaasi tagitocagi Diuusi sallicada soicadamu agai sai viaacana istumaasi tagitocagi.

⁹ ¿Baisoidaga amaadutai aapima isgantaañiagi ganmara amo paana baisoidana aapima amo odai? ¹⁰ ¿Siilpa isbaoidana aapima amo cooyi isgantaañiagi agai vatopa? ¹¹ Masapima

ismaacada maicalla tuutuiga maata oidi ganmaamara istumaasi caggaducami, sioma caggaga garooga ismaacada tavaagiata daja agai maacai istumaasi caggaducami siora taanadagi.

¹² Pocaiti Diuusi samicamigadaga dai pocaiti lapa Diuusi fiiooquituldiadamigada. Mastumaasi ipaliada aapima isganvuiidiadagi aa poduuquiavara ivuiidiada aapima agai lapa.

—
¹³⁻¹⁴ Samicada avat ipaliada aapima isDiuusi gansoicadagi isaggiada aapima. Muidutai maitipalidi isDiuusi soicadagi. Sioma maisijaiga isagai ivuaadagi istumaasi ipalidi damos agai gia iimimu Diaavora lamadu. Alia sijaiga oodami vataata isipaliadagi isDiuusi soicadagi isaggiada agai Diuusi, dai vaamioma chalaquidu siora agidi Diuusi dai agai gia iimimu Diuusi lamadu.

—
¹⁵ Gannucadacavurai dai maitivuaada istumaasi ganaagiadagi amamaatultuldiadami yaatavogami. Agai ganlamadu ganlampaidi ducami isvaavoitudadagi Diuusi fiiooquida damos maitavavoi isvaavoitudai agai. Agai ipalidi isganvupuiirumadagi masaidala armamaatardamigadacana dai oidina mui naana maasi mastumaasi viaacagi. ¹⁶ Aapima istutuidi ismatiagi isbai samicada atDiuusi fiiooquituldiadamigada agai ischo lapa, agacada ismaacada ivuaada agai. Caggaga maata aapima ismaitayoovai uuvasi uupariaidaga, tomali iigosi uuvasi dadadalaaidaga, poduucal lapa loodami yaatavogami maitistutuidi iscaggacaga oidacagi. ¹⁷ Poduucal lapa oidaga uusi ismaacada yoovi iibiada dai oidaga aa uusi ismaacada maiyoovi iibiada. ¹⁸ Amo uusi caggaducami maitistutuidi issoimaascagi iibiada, dai amo uusi maicaggaducami maitistutuidi iscaggaducagi iibiada. ¹⁹ Vaaasi uusi ismaacada maicaggaducagi iibiada tami gardavatafagaga agaicumai dai taiyaga gamamaidi. Poduucal lapa Diuusi soimaa taatatuldami amamaatultuldiadami yaatavogami agaa taiyaga diaavora lamadu. ²⁰ Naiditai issoimaasi ivueeyi agai poduucal gamaata isagai ayaatavogami.

—
²¹ Maisiu vaascatai ismaacada pocaitiadagi sai aana artaanadamigada iimia agai siaaco gataaana Diuusi mosaca agai ismaacada ivueeyi istumaasi ipalidi Diuusi garooga ismaacada tavaagiata daja. ²² Siascada ajiagi istuigaco naida inagada aana vaasi oodami ismaacada agcaga ivuaadami dai ismaacada lammaicaga ivuaadami amaasi muidutai povai iitadadamu: “Taanadami aatama gamamaatultudina gafiioqui, dai gaguvucadagacada vuvaidina Diaavora tataaifacuruda oodamaidaga, dai gaguvucadagacada ivuaadana aatama mui naana maasi gagaruducami”, iscaitadamu agai. ²³ Damos aana potadamu: “Aapima tomali amo imidagai maitivavaovitu. Iimivurai tabiaadaga. Aapima arsoimaasi ivuaadami”, antadamu aana —astadai Suusi.

—
²⁴ Daidal itadai lapa:

—Siora gifacacagi daida ivuaadagi istumaasi aagai aana agai lapan ducami amo calli ismaacada alia saituduga daidal idui amo vaaqui damos lapaaga caggaga cooco davavara dai caggaducami darai simientogada. ²⁵ Tai duudu dai galpi daivusai suudagi dai cavami ava tai vaascaga maigai vavaaqui caggaducadadi agai simientogada cascada. ²⁶ Damos siora gifacacagi dai maitivuaadagi istumaasi aagai aana agai lapan ducami amo calli vuuirugami ismaacada mosoorai daama idui amo quii. ²⁷ Tai duudu dai galpi daivusai suudagi dai cavami ava tai gai vavaaqui dai camaitarsoini —astadai ASuusi.

²⁸ Aidasi canaatocai fiioo ASuusi, vaidal loodami camaital isducatai gantatagituagi caacatai sial caggaga fiioocai ASuusi. ²⁹ Amo samicami viaacami duucal mamaatultuldi agai dai maisiu lapan duucal amo mamaatultuldiadami Diuusi samicamigada ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi cascada.

8

—
¹ Aidasi ASuusi tavai giidaiidaga tai oi mui oodami. ² Tai miaadaga calquiva amo calli ismaacada viaacataidai amo coocodagai ismaacada duvaaldi gatuuucuga dai siaa duutuli ASuusi, daidal itadai:

—Taanadami pasipaliadagi istutuidi aapi isgiiduaaidagi —astadai ACalli.

³ Taidal ASuusi taata ganovicada daidal itadai:

—Ipalidiana isgaduuaaidagi, duaadicami ivii —astadai ASuusi.

Mospotai ASuusi taidal coocoadal duaadicami vii. ⁴ Taidal ASuusi itadai:

—Dañi, maitiaagiada tomali amaadutai pasducatai dueeyi mosaiimi dai malla vuidaga caquiva apali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru saallicamigada vai naidiña loodami pascadueeyi —astatadai asuusi.

⁵ Aidasi mosaayi asuusi Capernaumaga tai miaadaga caquiva amo sandaaru taanadamigada. Agai arromanu dai daañimi, ⁶ daida itatadai:

—Taanadami giñmara quiiyaga caata maitistutuidi isaimardagi dai alia soimaa taataca coocodagai —astatadai.

⁷ Taida asuusi itatadai:

—Aana gaamu imimu dai duaidamu —astatadai.

⁸ Taida sandaaru taanadamigada aa noragi daida itatadai:

—Taanadami aapi vaamioma taanaai inšana cascada maitaagagi passoigavuaadagi mosai potai sai duaadana giñmara siagai duaadimu. ⁹ Aana viaa giñtaanadamiga, dai aana viaa lapa giñsandaaruga ismaacada taanaai aana, siascada aagida aana amoco sai imana vai aimara, dai siascada aagida aana imai sai diviana vai didiva, dai siascada taañia aana amo istumaasi giñpiooñiga vaid ivueeyi —astatadai sandaaru taanadamigada.

¹⁰ Aidasi caa asuusi imaasi, maitaa istumaasi gatagituagi daida itatadai ajudidiu ismaacada oiditadai:

—Saallicada anganaagidi, sai garaaduñi saagida maiquiaa naidi aana tomali amoco ispocaasi vaavoitudadagi saasi vaavoitudai idi calli. ¹¹ Aana anganaagidi sai mui ismaacada maitajudidiu aipaco oidacami vaavoituda agai Diuusi ñioquida. Dai agai imia agai lavaagiamu malaca siaaco gataanaai Diuusi dai lamadu daraaja agai Avraañicaru dai Isaacaru, dai Jacocaru. ¹² Damos ajudidiu agai ismaacada polidi sai imia agai malaca siaaco gataanaai Diuusi Avraañicaru cajiudadacatai, agai gia maiviaacamu oigaragai isiimiagi. Diuusi ootosa agai agai malaca siaaco tomastuigaco tucamuga dai suanaada agai agai dai alia soimaa taataca agai —astatadai asuusi.

¹³ Dai amaasi asuusi itatadai sandaaru taanadamigada:

—Imadañi gaquiiyamu dai pastumaasi vaavoitudai poduucai apaduñimu —astatadai.

Dai mospotai asuusi tai dueeyi marada sandaaru taanadamigada.

¹⁴ Taida asuusi ii Piiduru quiidiamu vai ami caatacatadai Piiduru tuumuda alia oiditadai toifdagai. ¹⁵ Taida asuusi mostaata novida tai dagito toifdagai tai otoma vañi agai dai bibi gadadidacami.

¹⁶ Dai aidasi catuca taida loodami vuaapi asuusi mui oodami ismaacada viaacatadai Diaavora tataañicaru, taida asuusi mosali amo ñioquicada vuvaitu vaasi Diaavora tataañicaru dai duaduadi vaasi coococoidada. ¹⁷ Aidasi apadiu imaasi poduucai apadiu ismaacada aagai Isaia Diuusi ñioquituldiadamigada dai poduucai ooja aagaitai Cristo: “Agai garduduaaidamu”, ascaiti Isaia.

¹⁸ Aidasi ta asuusi isalia muidu oodami agai socoli, aagidi agai gamamaatardamiga sai daivunšana vaasadaga agaa suudagi Galilea. ¹⁹ Tai amo mamaatuldiadami Diuusi saallicamigada miaadaga caquiva daida itatadai asuusi:

—Mamaatuldiadami aana gooidatucuda inlidi tomasiaaco siaaco aimarda aapi —astatadai.

²⁰ Taida asuusi aa noragi daida itatadai:

—Cacaasiocai viaa gantatajoga dai juurugi viaa gancoocosa, damos aana ismaacada viaa amo saallicami maivaaca —astatadai asuusi.

²¹ Dai imai ismaacada asuusi mamaatardamigadacatadai potatadai agai asuusi:

—Taanadami giñdagitoñi nai lapaaga malla yaasa aana giñooa dai gooquiara gooidatucudagi —astatadai.

²² Taida asuusi aa noragi daida itatadai:

—Giñodañi dai dagito vai agai ismaacada lapan ducami coidada maitiñlagiditai yaasana gancoidaga —astatadai asuusi.

²³ Amaasi asuusi tasai amo vaarcuaga lamadu aatama mamaatardamigada agai. ²⁴ Dai aidasi gaa suudagi daama iimaitadai agai tai alia cavami va vaai tai taasada suudagi dai vaarcu araana vaaca. Vaida asuusi coosocatadai. ²⁵ Tatai aatama mamaatardamigada agai iji dai malla nanaitu daida itatadai:

—Taanadami calgacaga igarvuvaida casiata yooga duudupi —astatadai aatama.

²⁶ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ itat^Λdai:

—¿Tuimasi duduadimuca? Aapim^Λ maivaavoitudai iñsaan^Λ istutuidi isgannuucadacagi —gartat^Λdai ^ΛSuusi.

Dai vañi dai dodoligitu ^ΛV^Λali ^Λamadu ^Λg^ΛΛ suudagi tai v^Λasi dodoli vii. ²⁷ T^Λtai aat^Λm^Λ mait^ΛΛ isducatai gartat^Λgituagi daid^Λ icaiti:

—¿Istuma c^Λali idi vai asta ^ΛV^Λali dai gog^ΛΛ suudagi ^Λgidi? —caiti aat^Λm^Λ.

²⁸ Dai amaasi vaasad^Λg^Λ ^Λd^Λgavusai ^Λgai ^Λg^ΛΛ suudagi dai aayi Gadara ^ΛV^Λari^Λg^Λ, tai vuvaa^Λ goo^Λ c^Λali camposantuaiñd^Λg^Λ ^Λgai viaacatadai Diaavora t^Λt^Λaañicaruda dai alia oomaliga tomali oodami maitistutuidiña ismiaanai ^Λd^Λgavusc^Λdagi. ²⁹ Amaasi miaad^Λg^Λ guuquiva ^Λgai siaaco c^Λaacatadai ^ΛSuusi dai iñ^Λquimi daid^Λ icaitimi:

—¿Tuipasi g^Λg^Λamadu vapacai aapi Suusi Diuusi marad^Λ maitiquiaa a^Λcai istuigaco soimaasi gartaatatulda ^Λgai aapi? —ascaiti ^Λgai.

³⁰ Dai bai miaanai abiaad^Λg^Λ ajioopaitadai mui tataisoli, ³¹ vaid^Λ ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicaruda daañimi ^ΛSuusi daid^Λ itat^Λdai:

—^Λsgarvuvaidagi idi c^Λc^Λaliñd^Λg^Λ pai g^Λrdagito t^Λtai vaapaquia aat^Λm^Λ gotataisoli^Λg^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicaruda.

³² Taid^Λ ^ΛSuusi itat^Λdai:

—Iimivurai tudu —ast^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicaruda vuvuaaja ^Λc^Λc^Λaliñd^Λg^Λ dai tataisoli^Λg^Λ vaapa, taid^Λ ^Λtataisoli koidam voopoi dai g^ΛΛ suudar^Λ suuli dai v^Λasi baicoi.

³³ Taid^Λ ^Λnuucadacami tataisoli voopoi dai duduadimutugai, dai m^Λaca gaaagidi qui-iquiana v^Λasi istumaasi ^Λp^Λdui, dai isducatai ^Λp^Λdui ^Λc^Λc^Λalicada ismaacada viaacatadai ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicaruda. ³⁴ Tai v^Λascatai ^Λoidacami iji siaaco daacatadai ^ΛSuusi, dai t^Λgacai daañimi sai im^Λna ami ^ΛV^Λari^Λñd^Λg^Λ.

9

¹ Tai amaasi ^ΛSuusi t^Λasai ^Λmo vaarcu^Λg^Λ, dai daivusai vaasad^Λg^Λ ^Λg^ΛΛ suudagi dai ^Λpamu aayi ^Λg^Λi g^Λd^Λv^Λarag^Λg^Λ. ² Matai uusi^Λg^Λ vuaapi ^Λmo c^Λali ismaacada maitistutuiditadai isoiñd^Λdagi. Dai aidasi t^ΛΛ ^ΛSuusi isalia vaavoitudai ^Λoodami pot^Λt^Λdai ^Λgai ^Λc^Λali coocoad^Λ:

—Maiti soig^Λaliada giñaduñi, casiant oig^Λli aana v^Λasi istumaasi soimaascami ismaacada ivuaadana aapi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³ Amaasi ^Λamoco ^Λmamaatatuldiadami Diuusi s^Λalicamigada aduucai gant^Λg^Λg^Λitoidai: “Idi c^Λali po^Λlidi isar^ΛDiuusi”, asan^Λlidi. ⁴ Vaid^Λ ^ΛSuusi maatacatadai istumaasi gant^Λg^Λg^Λitoidai ^Λgai daid^Λ itat^Λdai:

—¿Tuimasi mos^ΛΛ soimaasi gant^Λg^Λg^Λitoidai? ⁵⁻⁶ Aana viaa ^Λmo s^Λalicami dai cascada viaa guvucadagai isoiñd^Λididagi v^Λasi soimaascamigada oodami. Damos maisijaiga ispoduucai aagagi tomasio^Λg^Λ cascada sivi gant^Λg^Λgidamu aana iss^Λalicada viaa aana guvucadagai isduaaidagi idi c^Λali —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi ^Λmamaatatuldiadami Diuusi s^Λalicamigada.

Dai amaasi itat^Λdai ^ΛSuusi ^Λc^Λali coocoad^Λ:

—Vañigifi dai bai g^Λvaacosai dai noragi g^Λquiyamu —ast^Λt^Λdai.

⁷ Taid^Λ ^Λcoocoad^Λ vañi dai nora g^Λquiyamu. ⁸ Aidasi t^ΛΛ ^Λoodami imaasi, alia duduadimu dai siaa duutuli Diuusi, maacacai ^Λgai guvucadagai ^Λmo c^Λali.

⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi ii abiaad^Λg^Λ dai giñt^ΛΛ iñsaan^Λ daacatai gavuyi tumiñsi, dai povai iñt^Λt^Λdai:

—Mataivo, giñoidañi —iñt^Λt^Λdai.

Antai aana caquiva dai oi.

¹⁰ Dai ^Λmo imidagai gacuaadatadai ^ΛSuusi ^Λmo quiy^Λg^Λ tai mui tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami dada dai ami meesa vuid^Λg^Λ daraaja Suusi ^Λamadu dai aat^Λm^Λ mamaatardamigada ^ΛSuusi ^Λg^Λg^Λ. ¹¹ Damos t^Λgacai ^Λfariseo gart^Λacacai aat^Λm^Λ ^ΛSuusi mamaatardamigada dai povartatadai:

—¿Tuisida gacueeyi g^Λnmamaatatuldiadamiga tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami ^Λamadu? —gartat^Λdai.

¹² Vaid^Λ ^ΛSuusi ca^Λ gomaasi daid^Λ itat^Λdai:

—^Λgi coococoidada t^Λgito gaduduaaidiamiga ^Λmaicoococoidada maitagito.

¹³ Maatavurai aapim^Λ istaiya ^Λlidi idi ñiooqui Diuusi ñiooquid^Λg^Λ: “Aana maitip^Λlidi is^Λoodami giñoididagi naana maasi tomali maitip^Λlidi aana is^Λoodami coodadagi tuturu tomali sisiivatu aana giñv^Λatar^Λ, baiyoma ip^Λlidi aana sai soig^Λñlidiña oodami aac^Λd^Λ”. Aana andivia tami oidigi daama vai ^Λsoimaasi ivuaadami ^Λma duucai gant^Λg^Λg^Λitona dai

camaisoimaasi ivuaadana. Ismaacada polidi ismaisoimaasi ivueeyi siaadara ama duucai gantatagitona —astadai asuusi.

14 Amaasi amamaatardamigada vuaana miaadara guuquiva siaaco daacatadai asuusi dai potadai:

—Aatama amadu afariseo duudatai maitacueeyi. zTuisida aapi gamamaatardamiga gacueeyi? —astadai.

15 Taidai asuusi aa noragi daida itadai:

—Aana gia amadu aimarai gñmamaatardamiga cascada gacueeyi goovai, damos siascada agai ismaacada gñvuidara vata gñmuaagi aida gia maitaugimu gñmamaatardamiga.

16-17 Tomali amaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamamaatatuldi aana dai apiavaavoitudadagi gavaavoidaraga —astadai asuusi.

18 Aidasida asuusi aagaitadai imaasi tai ami divia amo judidiu taanadamigada dai gatoonacada caquiva asuusi vuidara daida itadai:

—Gñmara ooqui utudama muu dai isaapi imiagi dai daama daasagi ganovi apamu duaacan tada agai —astadai ajudidiu taanadamigada.

19 Taidai asuusi caquiva dai ii agai amadu dai aatama mamaatardamigada ara oi. 20 Amaasi amo ooqui ismaacada cabaivustaama dan gooca uumigi soimaascatadai masaadaigada miaadara caquiva agai asuusi abaana dai gooquiamadara mostaata ugidi-ana daama vaasarada. 21 Povalliditadai agai: “Tomasi mosaca daama vaasarada taata aana cascada caduaadian tada aana”, asalidi oooqui. 22 Damos asuusi gooquiamaco nanaava daida itadai oooqui:

—Baigi galliada gñmara gñvaavoitu aapi cascada dueeyi —astadai.

Dai aida todian duucai oooqui dueeyi.

23 Aidasi aayi asuusi quiidara taanadami ta agai aiivadami cabaiganducacatadai dai iivitulda agaitadai aidamasi yaasa agaitadai ali taji dai ta mui oodami vai gagara suaanitadai. 24 Taidai asuusi itadai:

—Vuvaaquivurai tabiaadara, goali taji maitarmuquiada mosacooso goovai —astadai asuusi.

Damos oodami mosasi pocaititai asuusi. 25 Aidasi cavasi vuvaja oodami taidai asuusi vaa dai bai amuquiada novida tai agai vani. 26 Dai vasi aipacoga sicoli oidacami mai istumaasi apadi.

27 Aidasi vuusai asuusi abiaadara gooca mainanaadami oi agai dai iinaquimi daida icaitimi:

—Aapi Davicaru cajiudada ismaacada Diuusi maa amo samicami soigi galda aatamacada —tadai mainanaicada.

28 Dai aidasida asuusi vaa amo quiyara taidai mainanaicada abaana guuquiva taidai asuusi tcacai daida itadai:

—zVaavoitudaimasi aapima inšana istutuidi isganduduaaidagi? —tadai.

Tai agai aa noragi daida itadai:

—Aja —tadai.

29 Amaasi asuusi taata agai vuupuida daida itadai:

—Povadunia agai isducatai vaavoitudai aapima —tadai.

30 Tai povadi caduduaadicami vii. Amaasi asuusi calga aagidi daida itadai:

—Maitavag aagida aapima tomali amaadutai istumaasi idui aana —tadai asuusi.

31 Dai mosutudama vuvacacai abiaadara tomasioora aagidimi aipacoga istumaasi iduitadai asuusi.

32 Aidasi quiaa vuvauquimi cacalli tai aa vuaa amo cali muudugami sai duaaidana asuusi. Agai viaacatadai amo Diaavora taanarudai. 33 Dai vuvaidacai asuusi adiaavora taanarudai tai bovasdara gaagacai nioo cali. Taidai ajudidiu maita istumaasi gantatagituagi daida icaiti:

—Tomali amo imidagai maitanidina amo istumaasi pomaasi vasi gardavara—caiti ajudidiu.

34 Damos afariseo vui nioocai asuusi daida icaiti:

—Gocalli vuvaidi Diaavora taanarudai guvucadacada abaitaacamigada adiaavora taanarudai —caiti.

³⁵ Vaid^Δ ΔSuusi aimaraiña v^Δasi aali quiuquiana dai aipaco ami d^Δv^Δari^Δga uugidiana mamaat^Δtuldiña agai aoodami judidiu quiuquupaigad^Δta. ΔSuusi aagidiña aoodami sai Diuusi soicada alidi oodami sai c^Δagac^Δta oidacana. Dai duduaaidiña ΔSuusi tomastuma coocodagai viaacagi oodami. ³⁶ T^Δagacai ΔSuusi mui oodami alia soig^Δali agaic^Δda. Agai alia soig^Δali vaomioma gataa^Δnaitai a^Δromamano dai maitiipu sioga soiñagi vai lagi gataa^Δn^Δdagi agai. Agai apan ducami cañiiru maipastuturuucami, maiviaacatai sioga nuucadacagi. ³⁷ Amaasi ΔSuusi pov^Δart^Δadai aatama ismaac^Δda armamaat^Δrdamigad^Δ:

—Tami oidigi daama oidaga mui oodami ismaac^Δda vaavoituda alidi Diuusi ñiooquida, d^Δamos maitiipu sioga aagidagi, chi^Δal^Δquidu oodami ismaac^Δda gaaagidi Diuusi ñiooquida casc^Δda. Vai ismaac^Δda caaca alidi apan ducami g^Δapi yoovaragai dai yoovadami chi^Δal^Δquidu. ³⁸ Casc^Δda daan^Δdavurai aapim^Δ Diuusi ismaac^Δda ar^Δtaan^Δdami vai ootosana aa gañiñiooquilt^Δdiad^Δmiga vai aagidana agai ñiooquida aoodami —g^Δart^Δadai ΔSuusi.

10

¹ Amaasi ΔSuusi garvai aatama baivustaama dan gooca tasaida armamaat^Δrdamigad^Δcana dai g^Δarmaa s^Δallicami sai vuvaidiña aatama Diaavora tataañicaruda oodamiaiñ^Δdara dai duduaaididana oodami tomastuma coocodagai viaacami.

² Dai pot^Δat^Δagidu aatama baivustaama dan gooca ΔSuusi ojootosada. Δ^Δragad^Δda ar^ΔSimuñi masmaac^Δda Piiduru aagaiña ara, dai Aand^Δaras Piiduru suculida, dai Jacovo lamadu Vuana Sevedeo maamarada, ³ dai Piili, dai Bartolomé, dai Tomás, dai ana Mataivo ismaac^Δda ar^Δv^Δudamicatadai tumiñsi, dai Jacovo Alfeo marad^Δ, dai Leveo masmaac^Δda Tadeo aagaiña ara, ⁴ dai Simuñi agai a^Δramoco ismaac^Δda vuid^Δara caat^Δcana a^Δromamano, dai Uudasi Iscaliote ismaac^Δda gooqui^Δrioma gat^Δagi ΔSuusi.

⁵ Daid^Δ ΔSuusi ga^Δootoi v^Δascatai aatama tasai gaagidana Diuusi ñiooquida dai pov^Δart^Δadai agai:

—Maitavar iimi siaaco oidaga agai ismaac^Δda maitarjudidiu, tomali maivapacada qui^Δquid^Δara Samaalia d^Δv^Δari^Δga oidacami, ⁶ baiyomavar iimi g^Δraaduñi judidiu lamadu. Ajudidiu camai^Δagidi Diuusi ñiooquida casc^Δda a^Δjudidiu ar^Δapan ducami cañiiru siba iimiada. ⁷ Iimivurai dai agida sai camiaadimi istuigaco Diuusi soicada alidi oodami sai c^Δagac^Δta oidacana. ⁸ Ana ganmaa guvucadagai masai duduaaidiña ismaac^Δda viaacagi acoocodagai ismaac^Δda duvaldi gatuucuga dai ismaac^Δda ama maasi coocodagai viaacagi ara dai duduaacaldavurai coidada dai vuvaidavurai Diaavora tataañicaruda oodamiaiñ^Δdara. Ana ganmaa idi guvucadagai dai mait^Δntai tumiñsi, casc^Δda aapim^Δ av^Δar maitaan^Δada ara masmaac^Δda duduaaidagi.

⁹ Dai maitavar vuucai tumiñsi, ¹⁰ tomali maivuucai ganmoraraaliga gaamu voyamu. Mosali amo vaapasaragai av^Δar vuucai dai maitavar vuucai aa susuusacai tomali giici. Aaata v^Δuadami viaa s^Δallicami masbibiaadagi.

¹¹ Masiaascada ajigi aapim^Δ amo ali quiiy^Δara varai gaaga amo oodami ca^Δ tuigacami ismaac^Δda v^Δasi oodami siaa duutuadagi dai ami quidi^Δara agai av^Δar ganuuliña asta masiaascada iji aapim^Δ abiaad^Δara. ¹² Masiaascada aiya amo quiiy^Δara varai agida aoidacami sai Diuusi ip^Δalidi isiibastudacan taadacagi agai iib^Δada. ¹³ Dai isami oidacami caaca aliadagi Diuusi ñiooquida dai s^Δallicada ip^Δaliadagi is^ΔDiuusi soiñagi vai g^Δniibastacan tadacagi agai aida gia g^Δniibastacan tadacamu agai. Dai ismaicaaca aliada agai aida gia mait^Δniibastacan tadacamu agai. ¹⁴ Dai masiaaco mait^Δnmiaadagida agadagi dai tomali mait^Δnaaca aliadagi varai vuvaaqui abiaad^Δara dai gigigida ad^Δv^Δara^Δ gai^Δnaacasuaiñ^Δdara vai poduucai maatana aoodami ismaicaaga idui. ¹⁵ S^Δallicada anganaagidi sai siaascada Diuusi ñidagi ismaac^Δda ar^Δc^Δalaga ivuaadami dai ismaac^Δda ar^Δmaica^Δaga ivuaadami vaomioma soimaasi taat^Δuld^Δamu agai aoodami ismaac^Δda mait^Δnmiaadagidagi siaoodami ismaac^Δda Sodoom^Δara dai Gomoora^Δta oidaecatadai.

¹⁶ Ganootosai ana aoodami saagida dai amoco alia oomaliga dai soimaasi gantaat^Δat^Δula agai poduucai isduucai saasayi soivueeyi cañiiru. C^Δalaga av^Δar gant^Δat^Δagitoca dai ca^Δalga tuutiaca v^Δascatai vui. ¹⁷ Damos aapim^Δ gaaagai masaj^Δagi gannuucadacagi, gant^Δagida magari dudunucami dai gang^Δag^Δat^Δudamu aapim^Δ quiuquupa^Δara. ¹⁸ Dai asta vaama gant^Δut^Δsadamu oodami tataan^Δdami vuid^Δara dai rara^Δ vuid^Δara giñvaavoitudaitai aapim^Δ, poduucai istutiadamu aapim^Δ isgiñaagadagi agai vuitapi dai agai ismaac^Δda mait^Δarjudidiu vuitapi ara. ¹⁹⁻²⁰ Damos masiaascada vaama gant^Δut^Δsadagi aapim^Δ

dudunucami¹⁷ maitav¹⁸ vuaam an¹⁹liada maimaat²⁰catai istaiyagi. Diuusi Ib²¹ada gan²²soicadamu v²³arai aagada mastumaasi tagitocagi amaasi.

²¹ Dai oodami gat²⁴atagiada agai ²⁵angi gansusuuculi dai gansiisiagi dudunucami²⁶ masai coodaiña, dai d²⁷ad²⁸ada gat²⁹atagiada agai ³⁰angi ganmaamara, dai maamarad³¹ vuid³²ata v³³aataca agai gand³⁴ad³⁵ada dai gata³⁶anadamu coodaragai ³⁷ap³⁸ra. ²² Dai v³⁹asi oidigi daama oidacami gan⁴⁰caadada agai giñvaavoitudaitai aapim⁴¹a. Damos si⁴²oor⁴³a apiagiñvaavoitudadagi si⁴⁴ascada uucami oidacagi oidigi daama agai ⁴⁵ca⁴⁶gac⁴⁷ata vuvaaquimu. ²³ Mas⁴⁸si⁴⁹ascada soimaasi gantaatamituldidiagi ⁵⁰amo ali quiiy⁵¹ata iimivur⁵²ai sibaacoga ⁵³amai ali quiiy⁵⁴ata. S⁵⁵allicada ang⁵⁶naagidi sai maiquiaa naatocai iimia agai aapim⁵⁷a v⁵⁸asi aali quiiquid⁵⁹ata ⁶⁰ajudid⁶¹u sidivimu aana ismaac⁶²ada v⁶³iaa ⁶⁴amo s⁶⁵allicami.

²⁴ Tomali ⁶⁶amo mamaat⁶⁷ardami maivaamioma maata si⁶⁸amaat⁶⁹a gamamaat⁷⁰atuldidiagi dai tomali ⁷¹amo piooñi maivaamioma gata⁷²ana⁷³i si⁷⁴asi gata⁷⁵ana⁷⁶i gat⁷⁷aa⁷⁸nadami. ²⁵ Isoimaasi taatamadagi ⁷⁹amamaat⁸⁰atuldidiagi ⁸¹amamaat⁸²ardamigada ⁸³ap⁸⁴ra soimaa taatamaiña. Dai isoimaasi taatamadagi gata⁸⁵aan⁸⁶adamiga ⁸⁷apiooñigada soimaasi taatamaiña ⁸⁸ap⁸⁹ra cascada aapim⁹⁰a soimaasi taatamadamu ⁹¹ap⁹²ra ⁹³apan duuca⁹⁴i aana. ⁶⁰ Oodami Diaavora giñaagaiña dai vaamioma galnaasi ñiooqui g⁹⁵anaagiadamu agai aapim⁹⁶a giñmamaat⁹⁷ardamiga.

²⁶ Damos maitav⁹⁸ ⁹⁹abiada ¹⁰⁰loodami ismaac¹⁰¹ada soimaasi ganduiña aliadagi. C¹⁰²aa maata Diuusi v¹⁰³asi istumasi iduñia aliada agai aapim¹⁰⁴a ganvui dai Diuusi maasiuldamu v¹⁰⁵asi gomaasi si¹⁰⁶ascada ñaidigi agai ismaac¹⁰⁷ada ¹⁰⁸atc¹⁰⁹aa¹¹⁰ga ivuaadami dai ismaac¹¹¹ada armaic¹¹²aa¹¹³ga ivuaadami. ²⁷ V¹¹⁴asi ismaac¹¹⁵ada g¹¹⁶anaagidi aana ¹¹⁷angi daraajatai aatama aagidavur¹¹⁸ai aapim¹¹⁹a ¹²⁰loodami v¹²¹asi aipacoga oidacami. ²⁸ Maitav¹²² ¹²³abiada agai ismaac¹²⁴ada mumueeyi gatuucuga d¹²⁵amos maitistutuidi ismuaagi gaib¹²⁶adaga. Baiyomav¹²⁷ ¹²⁸abiada Diuusi ismaac¹²⁹ada istutuidi isootosagi gaib¹³⁰adaga ¹³¹amadu gatuucuga ¹³²mal¹³³aca siaaco oidaga ¹³⁴adi¹³⁵avora.

²⁹⁻³¹ C¹³⁶aa maata aapim¹³⁷a isgagaagarai gooca ujuurugi ¹³⁸amo sintaavucada d¹³⁹amos Diuusi v¹⁴⁰ascata nuucadacana. ¹⁰⁰ Oodami maitistutuidi ismuaagi tomali ¹⁴¹amo urugi maimaacacai oigaragai Diuusi. Dai Diuusi vaamioma gan¹⁴²nuucada aapim¹⁴³a si¹⁴⁴a ujuurugi cascada maitav¹⁴⁵ ¹⁴⁶duduadicada Diuusi gan¹⁴⁷nuucadaca agai. Diuusi maata v¹⁴⁸ascatai asta si¹⁴⁹al¹⁵⁰ajquidu ¹⁵¹am¹⁵²adutai cuucupada.

³² V¹⁵³ascatai ismaac¹⁵⁴ada gan¹⁵⁵maasiuldagi oodami vuitapi isgiñvaavoitudai aana ¹⁵⁶ap¹⁵⁷ra aagamu giñoo¹⁵⁸ga vuitapi ismaac¹⁵⁹ada tavaagi¹⁶⁰ata daja is¹⁶¹gai ¹⁶²atgiñmaamara. ³³ Dai ismaac¹⁶³ada giñastocadagi oodami vuitapi aana aagamu Diuusi g¹⁶⁴arooga vuitapi ismaac¹⁶⁵ada tavaagi¹⁶⁶ata daja sai agai mait¹⁶⁷atgiñmaamara.

³⁴ Maitav¹⁶⁸ ¹⁶⁹ov¹⁷⁰analiada aapim¹⁷¹a ansai aana divia sai siooma oidacana v¹⁷²asi oodami maitav¹⁷³ ¹⁷⁴vaavoi baiyoma divia aana vai oidacana cocodi. Ismaac¹⁷⁵ada maitiñvaavoitudai cocoadamu agai ismaac¹⁷⁶ada giñvaavoitudai. ³⁵ Is¹⁷⁷amo c¹⁷⁸alli giñvaavoitudagi marada vuid¹⁷⁹ata caatacamu. Dai is¹⁸⁰amo ooqui giñvaavoitudagi ooqui marada vuid¹⁸¹ata caatacamu. Dai is¹⁸²amo ooqui giñvaavoitudagi caas¹⁸³ad¹⁸⁴ada vuid¹⁸⁵ata caatacamu. ³⁶ Dai poduca¹⁸⁶i aipaco ganvupui v¹⁸⁷aatacamu ¹⁸⁸loodami ¹⁸⁹angi g¹⁹⁰anaadunuma.

³⁷ Tomasioor¹⁹¹ ¹⁹²sioor¹⁹³a maitiñvaavoituda aliadagi baamuca¹⁹⁴i d¹⁹⁵ad¹⁹⁶ada maimaaquimu aana oigaragai is¹⁹⁷atgiñmamaat¹⁹⁸ardamicagi dai tomasioor¹⁹⁹ ²⁰⁰sioor²⁰¹a maitiñvaavoituda aliadagi baacoicai maamarada mait²⁰²aliditai isgiñvaavoitudagi oogad²⁰³a maimaaquimu aana oigaragai is²⁰⁴atgiñmamaat²⁰⁵ardamicagi. ³⁸ Dai ²⁰⁶sioor²⁰⁷a maibaig²⁰⁸aducagi isoimaa taatagi dai asta muquiagi ²⁰⁹amo curusiaba giñvaavoitudaitai maimaaquimu aana oigaragai is²¹⁰gai ²¹¹atgiñmamaat²¹²ardamicagi. ³⁹ Dai ²¹³sioor²¹⁴a giñvaavoitudadagi vai cascada ²¹⁵loodami ²¹⁶muaagi agai Diuusi ²¹⁷am²¹⁸adu oidacamu tomastuigaco d²¹⁹amos ²²⁰sioor²²¹a duaadicudagi ²²²mas²²³muaagi dai cascada pocaitiadiagi sai maitiñvaavoitudai agai gia maiimimu Diuusi ²²⁴am²²⁵adu t²²⁶avaagiamu.

⁴⁰ Dai ²²⁷sioor²²⁸a ²²⁹agiditai gancaacagi aapim²³⁰a agai ²³¹agiditai giñca²³²a aana ²³³ap²³⁴ra dai ²³⁵sioor²³⁶a ²³⁷agiditai giñca²³⁸a aana agai ²³⁹agiditai ca²⁴⁰a g²⁴¹arooga ismaac²⁴²ada giñootoi. ⁴¹ Dai ²⁴³sioor²⁴⁴a ²⁴⁵agiditai ca²⁴⁶a ²⁴⁷amo Diuusi ñiooquituldiamigada Diuusi ootasad²⁴⁸catai agai, agai ismaac²⁴⁹ada ²⁵⁰agiditai ca²⁵¹a Diuusi maquimu ²⁵²amo istumaasi ²⁵³apan duuca²⁵⁴i g²⁵⁵añiooquituldiamiga. Dai ²⁵⁶sioor²⁵⁷a ²⁵⁸agiditai ca²⁵⁹a ²⁶⁰amoco ismaac²⁶¹ada siaa duutudai Diuusi, siaa duutudaitai agai Diuusi, Diuusi maquimu ²⁶²amo istumaasi ²⁶³ca²⁶⁴agaducami poduca²⁶⁵i isduuca²⁶⁶i maa agai ismaac²⁶⁷ada siaa duutudai Diuusi. ⁴² Dai tomasioor²⁶⁸ ²⁶⁹sioor²⁷⁰a baig²⁷¹al²⁷²iaracada vasidagi ²⁷³amo avasi suudagi ²⁷⁴amoco ismaac²⁷⁵ada giñvaavoitudai, giñ²⁷⁶agiditai ca²⁷⁷a agai s²⁷⁸allicada Diuusi maquimu agai ²⁷⁹amo istumaasi ²⁸⁰ca²⁸¹agaducami, tomasi mosvasidagi ²⁸²amo avasi suudagi —gart²⁸³at²⁸⁴adai ²⁸⁵asuusi.

11

¹ Dai aidasi naatocai garmaamatatuli ASuusi aatama mamatardamigada iji abiaadaga dai agaida ragai Diuusi niooquida vassai aipaco sicoli oidacami.

² AVuaana ismaacada vaponaitadai aoodami agaa aqui Jordaniaga maisariga daacatadai dai mai vassai istumaasi ivuaadatadai ASuusi. Amaasi ootoi gooca gamamaatardamiga siaaco daacatadai ASuusi ³ sai tacacana sabai agai sallaicada agaCristo ismaacada viaacatadai isdiviagi sabai gaagagai isnaaracagi amai.

⁴ Taida ASuusi aa noragi daida itadai:

—Maaavar aagida AVuaana vassai mastuma naidi dai caa. ⁵ Dai aagidavurai isducatai ismaacada mainanaaitadai casi istutuidi isnaadagi dai ismaacada maijioopaitadai caajioopai, dai ismaacada viaacatadai gocoocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga duduaadai, dai ismaacada maitatacaidacatadai catatacaidaga, dai coidada duduaacagai dai soituu-tuigami vassai gamamaatatuldi isducatai caagacaga gavuvacai. ⁶ Baigaliadamu sioora apiagiivaavoitudadagi —tadai ASuusi.

⁷ Dai aidasi caji agai ismaacada ootoi AVuaana taida ASuusi gaagacai aagidi aoodami aagaitai AVuaana dai potadai agai aoodami:

—Aapima iji mala oidigana siaaco daacatadai AVuaana. Aapima maatacatadai sai agai maitagamoco ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ⁸ Aapima iji mala siaaco daacatadai AVuaana. Aapima maatacatadai sai agai maitagamoco ismaacada caaga dadapacami yuucustai. Aapima caaga maata sai ismaacada caaga dadapacami yuucustai caagaaducami quiquiga oidaga agar rai baabaquidaga. ⁹ Aapima iji mala oidigana naida aliditai amo Diuusi niooquituldiadami dai sallaicada anganaagidi sai Vuaana aa duiñada vaamioma namaga sia aa duiñada vassai agaa Diuusi niooquituldiadami. ¹⁰ Diuusi niooquidaga pocaiti aagaitai AVuaana:

Ootosamu aana amo ootosicami aapi Cristo gabaitaqui vai agai aagidana aoodami sai divia agai aapi daida aoodami ama duucai gantatagitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu. Ascaiti Diuusi. ¹¹ Sallaicada anganaagidi sai vassai oodami saagidaidaga AVuaana ismaacada vaponaitadai aoodami viaa goaa duiñadagai ismaacada vaamioma namaga sitomas-maascada oodami aa duiñada, damos vaamioma baiganalidi agai ismaacada giñnaidi dai giñvaavoitudai siaVuaana.

¹² Aidasi divia AVuaana ismaacada vapacoi aoodami abiaadaga aoodami ganaajagai vaavoituda aliditai gocaagaducada niooqui isducatai Diuusi soicai oodami sai caaga gantatagitocana. ¹³ Aidasi maiquia divia AVuaana Moseesacaru amadu agaa Diuusi niooquituldiadami aagidi garaliqui aadunicarai dai ooja liivruaga isducatai Diuusi divia aagaitadai dai gataanada aagaitadai tami oidigi daama amo imidagai. ¹⁴ Dai isaapima vaavoitudagai istumaasi ganaagidi aana aidaga maatama aapima isarvaavoi isaVuaana araga divia insaana dai gaagidimi ansai aana gooqularioma divia inagaitadai. Agai idui aana duiñadagai ismaacada Diuusi niooquituldiadami aagidi alquioma Elliiasicaru isidunia aagaitadai. ¹⁵ Cagavar gantagito caaca aapima istumaasi ganaagidi aana.

¹⁶ Sivi ganaagidamu aana istumaasi apan ducami aoodami sividada. Agai apan ducami laali ismaacada plaasaga gatavaiña dai iioquidiña gaaadunai daida itadaiña: ¹⁷ “Iva aatama muusicocada matai maitatuutudai. Susuañi aatama matai aapima maisoiganalli”, astadaiña. ¹⁸ Diviacai Vuaana agai ismaacada vaponaitadai aoodami dai agai alia dududatai gayunandunai dai tomali amo imidagai maitavada istumaasi navamudaga. Mai aapima pocaitiña sai agai viaa amo Diaavora taañicaruda. ¹⁹ Dai diviacai aana ismaacada viaa amo sallaicami dai maiduudatai gayunandui dai gayilayi mai pocaiti aapima giñparunaitai ansaida artuu naacadami dai iitarucami tomasi tomali amo imidagai mainavamucurui aana, dai ansaidi araduñda tumiñi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami. Vassaga maimaana naidi aapima isducatai Diuusi garsoi Vuaana amadu aana sai maatana aatama istumaasi gaagagai asiduniai —tadai ASuusi.

²⁰ Amaasi ASuusi gaagacai aagidi aoodami siaa soimaasi ivuaadana Corasiñiaga oidacami dai Betasaidaga oidacami dai siaa soimaa taata agai agai. ASuusi ivuaadana mui naana maasi gagarducami Corasiñiaga dai Betasaidaga tai vassaga maiama duucai gantatagito dai apiasoimaasi ivueeyi ami oidacami cascada ASuusi bagaimi daida itadai:

²¹ —Soogigi aapima Corasiñiaga oidacami dai Betasaidaga oidacami siaa soimaa taatamu aapima. Aoodami ismaacada Tiiraga dai Sidooniaga oidacatadai maitarjudidiu dai maivaavoitudai Diuusi. Istaaгимudai agai istumaasi gagarducami masmaasi taa aapima agai gia ama duucai gantatagitomudai dai camaisoimaasi ivuaadamudai dai

ganaadamudai yuucusi tutuucucami dai gancocomaivadamudai mataicada dai poduucai taagidamudai aa oodami iscaama duucai gantatagito dai camaisoimassi ivuaada agai. ²² Damos siaascada Diuusi naidagi ismaacada afcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami vaamioma soimaasi gantaatatuldama agai aapima siaTiioaga dai Sidooniaga oidacami. ²³ Dai aapima judidiu Capernaumaga oidacami povai analidi masai iimia agai Diuusi lamadu baiyoma maiimia agai Diaavoga lamadu. Aoodami ismaacada Sodoomaga oidaga maitarjudidiu dai maivaavoitudai Diuusi damos isagai taagimudai istumaasi gagarducami masmaasi ta aapima aida gia Diuusi maiugititudamudai Sodoomaga oidacami quiaa oidacamudai oodami Sodoomaga. ²⁴ Damos siaascada Diuusi naidagi ismaacada afcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami vaamioma soimaasi gantaatatuldama agai aapima siaSodoomaga oidacami —tatadai aSuusi.

²⁵ Amaasi aSuusi potatadai Diuusi gaooa:

—Gihooca aana gia saallicada siaa gaduutudai aapi aparbaitacaacami lavaagiaga dai oidigi daama. Aapi apatmaimaatatuli idi maasi ismaacada polidi isafastudugami, aapi maatatuli mosaca agai ismaacada maatia alidi gamamaatatuldaraga. ²⁶ Caa gaduua va gihooca poduucai ipali aapi dai poduucai idui —tatadai aSuusi gaooa.

²⁷ Dai apiamamaatatuldi aSuusi aoodami dai potatadai:

—Gihooca gihmaa vaasiaacatai. Aana arDiuusi marada dai tomali amaadutai maicaga gihmaata mosaca gihooca dai tomali amaadutai maicaga maata gihooca mosaca aana ismaacada armarada agai. Dai vaascaga oidaga aa ismaacada maata gihooca mosaca agai ismaacada aana ipalidi sai maatana. ²⁸⁻²⁹ Vaascatai aapima ismaacada caoojogi laagiditai mamaatatuldaragada ismaacada gamamaatatuldi quiqiuupiaaga, aapima maitaniibastacan tadaga ganiibadaga gomaasicada, giavaavoitudavurai dai giindagito nai aana ganmamaatatuldiadagi dai laagiadavurai istumaasi ganmamaatatuldiada aana. Aana maioojodai gihmamaatar damiga dai maigalducada giinalidi aana dai ganiibastacan taadacamu aapima. ³⁰ Maisijaiga isalgiada aapima gihmamaatatuldaraga —tatadai aSuusi.

12

¹ Amo imidagai ibastaragai tasaga asicami saagida imaitadai aSuusi tatai aatama maataardamigada vaifcumaimi taligi murada dai garnoovicada calivaimi aatama dai cuumimi. ² Vai lamoco afariseo taagacai gomaasi potatadai agai aSuusi:

—Dañi gamamaatar damiga ivueeyi aa duiindagai ismaacada maitiipu oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasaga —tatadai afariseo.

³ Damos aSuusi potatadai:

—Canalidi aapima loojai siaaco aagai ismaasi idui Davicaru amo imidagai aidasi agai lamadu aaduñda biuugicoi. ⁴ Vaa agai aquiiyaga siaaco siaa duutudaiña galalqui aaduñcaru Diuusi dai uu apaa na daasdarada Diuusi ismaacada laagi papaali viaacatai oigaragai iscuadagi laagi poduucai viituli Moseesacaru cascada. Tai vaascaga vui Davicaru dai uu dai gomaasi maitarsoimaascami. ⁵ Siapa canalidi aapima oojai siaaco oojisi Moseesacaru saallicamigada saida apapaali agaa quiupaigadaga judidiu aata vuaadana ibastaragai tasaga dai gomaasi maitarsoimaascami. ⁶ Damos aana anganaagidi sai aana cadivia dai vaamioma gaagaji aana siadudunucami agaa quiupiaaga. ⁷ Aapima maimaata caa istaiya alidi idi niiooqui Diuusi niiooquidaga ismaacada pocaiti: “Aana ipalidi isaapima soiganaliadagi aacada maisiu mosacaasi giñdadaadiadagi naana maasi istumaasi dai coodadagi tuturu dai sisiivatu dai giñdadasdiadagi”, ascaiti Diuusi. Ismaata cacamudai aapima gomaasi aida gia maigalpiaaga vuupadamudai gihmamaatar damiga. Goovai maitivueeyi tomali amo istumaasi soimaascami. ⁸ Aana viaa amo saallicami cascada viaa aana saallicami isaagaji istumaasi apaduñiagi ibastaragai tasaga —tatadai aSuusi.

⁹ Amaasi ii aSuusi abiaadaga dai vaa agaa quiupaigadaga judidiu. ¹⁰ Vai ami caaacatadai amo calli ismaacada gaquisapicatadai amo novida, vaida afariseo gaagaitadai istuucada galpiaaga vuaajagi aSuusi dai tacacai dai potatadai:

—¿Oidagasi oigaragai isduaaidagi amo coocoda ibastaragai tasaga cho sio?— tatadai afariseo.

¹¹ Taid aSuusi aa noragi dai potatadai:

—¿Maacada aapima maiotoma vañigidana gansoiga cañiiru issibacai dalaaga gasiagi agai tomasi aribastaragai tasaga? ¹² Dai amo oodami vaamioma namaga isamo cañiiru. Poduucai tudu oidaga oigaragai isivuaadagi amo istumaasi calgaducami ibastaragai tasaga —tatadai aSuusi.

¹³ Amaasi potatadai aSuusi acalli:

—Giñuuliñdañi ganovi —atadai.

Dai mosuuliñi lagi ganovi tai cacalaga duaadicami vii apan duucaí agamai novida.

14 Amaasi vuvaaja afariseo abiaadara daida icaiti:

—Isducatai iduuñimu aatama dai muaamu goSuusi —ascaiti.

15 Dai aidasi maí aSuusi gomaasi, ii abiaadara tai mui oodami oi. Taida aSuusi duduaadi vlassi acoococoidada. 16 Dai aagidi lagi aoodami sai maiaagaiña siora lagi. 17 Aidasi apan gomaasi aida apan ismaacada oja Isaia sai pocaiti Diuusi:

18 Idi argiñpioñiga ismaacada aco vuusaitu aana.

Dai alia oigadai aana goovai dai baigiñlidi goocada.

Giñibadaga imia lagi goovai amadu.

Dai goovai aagida lagi aoodami ismaacada maitarjudidui sai Diuusi oigaldi asoimaasi ivuaadami.

19 Dai goovai maicocoaada lagi oodami dai maiiñcada lagi caayana.

20 Dai duduaaidiada lagi acoococoidada dai calagacara vuvaida lagi asoimaasi ivuaadami.

Dai amo imidagai goovai taiyara daituda lagi aDiaavora siaaco tomastuigaco malacana.

21 Dai lagi ismaacada maitarjudidui vaavoituda lagi istumaasi aagai giñpioñiga dai poducaí tomastuigaco Diuusi amadu daraaja lagi.

Ascaiti Diuusi, asduu oja Isaia.

22 Amaasi matai vaidacai amo calli mainaadami dai muudugami mala siaaco daacatada aSuusi. Alcali viaacatada amo Diaavora taañicaruda taida aSuusi duaadi amudu tai lagi istui isñioquiagi. 23 Taida aoodami maitaa isducatai gantataagituagi taagacai gomaasi, daida icaiti:

—Davicarú cajúdadá liená goovai ismaacada catavapi apan isnapara aatama, ismaacada Diuusi daasa lagi saida araicana apan duucaí garaduufi Davicarú araicatada —ascaiti aoodami.

24 Damos aidasi afariseo cala gomaasi pocaiti:

—Idi calli vuvaidi Diaavora taañicaruda Diaavora guvcadadacada —ascaiti afariseo.

25 Damos aSuusi maacatada istumaasi gantatagitoitadai ara dai potatadai:

—Isadudunucami mosaipaco gancocoadagi camaitistutuidi isapiagataanadagi, isaipaco gancocoadagi amapacara oidacami ugitimu aoodami dai baabaquida suuligimu. Dai isaipaco gancocoadagi amo adunuma vlassi ugitimu lagi. 26 Poducaí ara isaDiaavora lagi vuvaidagi Diaavora taañicaruda poducaí icaiti aapima lagi poducaí lagi gacocodagi otoma camaitataanadan tada lagi. 27 Aapima pocaiti ansai aana vuvaidi Diaavora taañicaruda Diaavora guvcadadacada. Siarvaavoicamudai isDiaavora guvcadadacada vuvaidi aana Diaavora taañicaruda aida gia aapima gnaaduñi vuvaidi Diaavora taañicaruda Diaavora guvcadadacada ara. Lagi lagi ganaagidamu ismaitarvaavoi isDiaavora guvcadadacada vuvaidi Diaavora taañicaruda aana amadu lagi. 28 Baiyoma Diuusi Ibada guvcadadacada vuvaidi aana Diaavora taañicaruda dai poducaí cala maata aapima iscaaayi istuigaco Diuusi soicada lagi oodami sai calagacara oidacana.

29 Suusi Cristo vaamioma viaa guvcadagai isaDiaavora cascada istui isvuvaidagi Diaavora taañicaruda oodamiñdara.

30 Siora maitiñvaavoitudadagi lagi giñvuidara valla, siora maitiñsoiña aagidagi aoodami isducatai calagacara vuvaiquia lagi, lagi sobicai sai maivaavoitudana dai maicalagacara vuvacana.

31 Cascada aana anganaagidi sai vlassi istumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi aoodami goigaldi dai vlassi istumaasi galnaasi ismaacada aagadagi oodami goigaldi damos siora soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ibada vui lagi gia maiviaa goigaldaraga.

32 Dai tomasi ora ismaacada giñvui ñioocadagi aana ismaacada viaa amo sallicami lagi goigaldi damos siora soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ibada vui lagi gia maiviaa goigaldaraga tomali amo imidagai.

33 Ispolidi aapima ansai aana ivueeyi Diaavora aa duiñdada mosavar gantagito ñajada aapima istumaasi ivueeyi aana dai poducaí maatamu aapima sai istumaasi ivueeyi aana arDiuusi aa duiñdada maisiu aDiaavora aa duiñdada. Poducaí isduucaí amo uusi calgaducami calgaducami iibiatai dai amo uusi maicalgaducami maicalgaducami iibiatai. Vlassi uusi calaga gamaata iibiadara. 34 Aapima ivuaadana naana maasi soimaascami. Siaadara istuidana aapima isaagagi amo istumaasi calgaducami soimaasi ivuaadatai.

Vaasi ismaacada aagai amo oodami ibaadaiñdara vusacai. ³⁵ Amo calli cal tuigacami viaa naana maasi cacalagaducami gaibadagara cascada aagai naana maasi cacalagaducami. Dai amo calli maical tuigacami viaa naana maasi soimamaascami gaibadagara cascada aagaiñda agai naana maasi soimamaascami. ³⁶⁻³⁷ Dai aana angnaagidi sai siascada Diuusi naidagi ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami agai soimaa taatatuldami vaascatai ismaacada galnaasi ñioocai, dai Diuusi maisoimaa taatatuldami ismaacada calga ñioocai —tatadai aSuusi.

³⁸ Amaasi amoco afariseo amadu amamaatatuldiadami Diuusi saalicamigada potatadai agai aSuusi:

—Mamaatatuldiadami naida aralidi aatama siduñia aapi amo istumaasi gaducami —tatadai.

³⁹ Taida aSuusi aa noragi daida itatadai:

—Aoodami maicalla tuutiacami giñaagidi ansaid iduuna amo istumaasi gaducami agai vuitapi damos maitalagimu agai amai istumaasi gaducami mosaca aistumaasi gaducada ismaacada idui Diuusi ootocai Joonasi gaamu Ñiñiviamu. ⁴⁰ Dai poduucai isduucai Joonasi araana daacatadai avatopa gaducada vaica tasai dai vaica tucagi poduucai aana ismaacada viaa amo saalicami yaasapicamu vaica tasai dai vaica tucagi. ⁴¹ Dai siascada caaiyagi istuigaco Diuusi naida agadagi oodami sividada ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami amaasi aagamu Diuusi sai ismaacada Ñiñiviar oidacatadai alqui maitargiar vaatacami damos aapima gia saalicada gapiara vaata, aÑiñiviar oidacami ama duucai gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai aidasi Joonasi aagidi Diuusi ñiooquida cascada. Dai tami daja aana sivi dai vaamioma artaanadami aana siJoonasi dai aapima maitiñlagiditai caa. ⁴² Dai siascada caaiyagi istuigaco Diuusi naida agadagi oodami sividada ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami amaasi aagamu Diuusi isooqui alquida ismaacada arbaitacaaamicatadai mal Siipara calga gatagito agai malcasdara divia dai caaca agai istumaasi aagai aSalomoñi ismaacada amamo taanadami saitudugami. Dai tami daja aana sivi dai vaamioma artaanadami aana siaSalomoñi mai aapima maitiñlagiditai caa —tatadai aSuusi.

⁴³⁻⁴⁵ Aoodami sividada soimaasi ivuaadami arapan ducami amo calli ismaacada ibaadara daja amo Diaavora taañicaruda. Siascada aDiaavora taañicaruda vuusiagi acalliañdara oidigana aimaraña dai gaagaiña siaaco gaibastagi dai siascada maitalagia agai siaaco pova allidiña: “Aramu animiagi giñquiyamu iñsiaadara vuusai”, asaallidiña. Dai siascada apamu ami divia agai dai talaagaiña acalli aran duucai amo quii siaaco maitiipu oidacami dai calga voisiquicami dai calga baiduñisicami. Dai amaasi agai aimaraña dai vuaapaña ara cuvaracami Diaavora talañicaruda, ismaacada arvaamioma soimaascami siagai. Dai agai amadu vaasi agaa vapacaña ami calliara dai ami oidacana dai poduucai vaamioma soiga vuaadana agai isvaasalquioma. Poduucai apaduñimura ara idi oodamicada sividada soimaasi ivuaadami, agai maitiñlagiditai caa cascada —tatadai aSuusi.

⁴⁶ Daida aSuusi quiaa ñiooquiditadai aoodami aidasi ami dada aSuusi dala amadu susuuculida. Damos quuidigana guucacatadai agai dai naida aliditadai aSuusi. ⁴⁷ Tai amoco aagidi aSuusi dai potatadai:

—Gadaada amadu gasusuuculi quuidigaiñdara guuca dai gaatagida alidi —tatadai.

⁴⁸ Taida aSuusi aa noragi dai potatadai:

—Vaascatai calgacara vuvacai giñvaavoitudaitai tomasi argiñdaada dai giñsusuuculi —tatadai aSuusi.

⁴⁹ Amaasi garvui nalava aSuusi aatama mamaatar damigada daida itatadai aoodami:

—Idi ara argiñaduñi. ⁵⁰ Tomasioora soora ivuaadagi istumaasi ipalidi garooga ismaacada tavaagiar daja agai ara argiñaduñi —tatadai aSuusi.

13

¹ Agai vaa tasara ii agai ami quiiyaiñdara dai mal gal suudagi ugidiana daiva. ² Tai mui oodami galampagi ami siaaco daacatadai aSuusi. Taida aSuusi amo vaarcu araana vaa dai ami daiva. Tai vaasi aoodami anaasi gal suudagi ugidiana vii. ³ Tai naana maasi istumaasi mamaatatuli aSuusi cuentocada dai potatadai:

—Amo asadami gasimu ⁴ dai gasaimi agai tai chilalqui taligi voyara suuli tai dada ujuurugi dai uu. ⁵ Tai aa taligi ooodai saagida suuli siaaco maitiipucatadai galpi davalrai.

Tai otoma vuvaja ataligi maituucavi dAVAAracatadai adAVAArai cascada. ⁶ Tai mosvuusai tasai tai gaquisa maitatacatadai agai cascada. ⁷ Aa taligi vasoi saagida suuli taidA AVasoi maidagito isgAAliagi. ⁸ Tai aa taligi CAAGaducami dAVAAriATA suuli dai gAA dai CAAGA iibaji asta AMO sientio litro vuvaja ali AMO litroaiñdATA. Dai aa vaicobai litro vuvaja AMO litroaiñdATA. Dai aa asta AMO coobai dan baivustaama litro vuvaja AMO litroaiñdATA. ⁹ CAAGAVAR gANTagito caaca aapimA istumaasi gANAagidi aana —tatAdai ASuusi.

¹⁰ Amaasi aatAMA mamaatARDamigadA ASuusi miaadARA guuquiva dai tAcacai daida itAtAdai:

—¿Tuipasi ñiooquidi gooodami cuentocada? —tatAdai aatAMA mamaatARDamigadA.

¹¹ Tai agai garaa noragi dai povARTAtAdai:

—Diuisi ganmaatAtuldamu aapimA mastumaasi maimaata isducatai ipalidi Diuisi issoicadagi oodami sai CAAGACAra oidacana dAMOS gogaa maiviaa oigaragai ismati-agi. ¹² SIOora BAaji giññiooqui dai giññAagidi agai vaamioma maataAtuldamu aana, dai sioora maibaAJai giññiooqui dai maitiñAagidi tomasi palAApi maata agai aana VAASCAra maitagitoldamu istumaasi maata agai. ¹³ Cascada gANñiooquidi aana cuentocada. Agai canAidiña istumaasi ivuaadana aana dai maitipalidi isgiñvaavoitudagi dai cacacana istumaasi gamamaatAtuldi aana dai maitipalidi ismaata CAACagi. ¹⁴ AGaicada casi APadiu ismaacada ooja Isaiacaru Diuisi ñiooquituldiadamigadA dai pocaiti:

CAACamu aapimA Diuisi ñiooquida dAMOS tomali AMO imidagai maimaata CAACamu.

NAijadamu aapimA istumaasi ivueeyi Diuisi dAMOS maimaata NAijadamu.

Ducami iscuupicagi gANvuupuji. AapimA maitipalidi isvaavoitudagi cascada.

¹⁵ AapimA vuidARA VAATA Diuisi.

Tomali maitantagito caA aapimA Diuisi ñiooquida.

Mainajada alidi aapimA tomali maicaaca alidi tomali maiama duucai gANTatagitua alidi dai camaisoimaasi ivuaadagi isaana CAAGACAra gANvuvaidana.

ASTAtAdai Diuisi Ibaada ASaia sai potAANA.

¹⁶ DAMOS Diuisi ganmaa oigaragai MASai aapimA giñmamaatARDamiga gia nAidiña naana maasi istumaasi ismaacada ivueeyi aana dai MASai CAACana istumaasi gamamaatAtuldi aana cascada baiganalidi aapimA. ¹⁷ SAAlicada gANAagidi aana sai mui Diuisi ñiooquituldiadamigadA dai aa oodami CA tuutiacami NAida aliditadai istumaasi NAidi aapimA dAMOS mainaidi. Agai caaca aliditadai dAMOS maicaa.

¹⁸ CAACavurai aapimA istaiya iñalidi aana aagaitai ASadami. ¹⁹ Ismaacada caA Diuisi ñiooquida ismaacada aagai istumaasi Diuisi ipalidi issoiñagi oodami sai CAAGACAra oidacana dai maimaata caA agai vaa ARagai daida ARapan ducami ataligi ismaacada voiYARA suuli. ADiaavora didivai dai maitagitoldi Diuisi ñiooquida. ²⁰ Daida ataligi ismaacada ooodai saagida suuli apan ducami ismaacada CAACana Diuisi ñiooquida dai CAAGA baiganliaracada LAagidiña, ²¹ dAMOS maisiguupuacana agai vaavoidaragada. Vaavoitudaña chilaqui tasai dai siAAscada parunadagi aa vaavoitudaitei agai Diuisi ñiooquida vai cadadagito ganvaavoidaraga. ²² Daida ataligi ismaacada vasoi saagida suuli agai apan ducami oodami ismaacada CAACana Diuisi ñiooquida dai mostagitocana tumiñsiARA dai istumaasi tagito VAasi tasai dai mui aa naana maasiARA dai poduucai maitivueeyi agai istumaasi Diuisi ipalidi dai apan ducami ataligi ismaacada maiiibiatai. ²³ DAMOS ataligi ismaacada CAAGA dAVAAriATA suuli agai ARapan ducami oodami ismaacada maata caA Diuisi ñiooquida dai mamaatAtuldi aa agai ismaacada VATAMA mamaatARAi agai agai daida ARapan ducami iibiada. LAMOCO ARapan ducami ataligi ismaacada CAAGA iibaji asta AMO sientio litro vuvaja AMO litroaiñdARA dai aa ARapan ducami ataligi ismaacada iibaji vaicobai litro dai aa ARapan ducami ataligi ismaacada iibaji AMO coobai dan baivustaama litro —gARTAtAdai ASuusi.

²⁴ Daida ASuusi gARAagidi amai ñiooqui cuentocada dai potAtAdai:

—Diuisi soicai oodami sai CAAGA gANTatagiticana. Gomaasi apan ducami aidasi AMO oodami ai taligi CAAGaducami gADAVAAragARA. ²⁵ Dai gooquiARA coi agai AMADU gAPIpiooñiga tai tucara divia AMO saayuda LASACami dai taligi saagida ai agai vasoi dai apanu nora. ²⁶ Dai aidasi cagAA ataligi dai muuradagai moguucacatadai AVasoi AARA. ²⁷ Amaasi iji APIpiooñigada dai mAA aagidi gAAamu dai potAtAdai: “CALiodami ai aapi taligi CAAGaducami. ¿SiaadARA vuvaja idi vasoi?” astAtAdai. ²⁸ Taida LAAMUDA itAtAdai: “AMOCO giñsaayu ai gomaasi”, astAtAdai. Amaasi APIpiooñigada itAtAdai: “¿Ipalidipasi isiimia aatAMA dai vooponagi AVasoi?” astAtAdai APIpiooñigada. ²⁹ “Cho”, astAtAdai agai. “Isvoopona aapimA

avasoi vooonan tada aapimla ataligi lapa. ³⁰ Baiyomavar dagito vai vlassi baigaduuna varai maasi iimi dai laraga vooona avasoi dai mida dai gooquilar vooona ataligi dai baitua gifntroojogata”, astatadai maamudla apipioofiga —tatadai asuusi.

³¹ Daidla asuusi garaagidi amai fiooqui cuentocada sai poduucai maatana oodami isducatai Diuusi fiooquida aipacoga imai oidigi daama dai potatadai:

—Diuusi soicai oodami sai calaga gantatagitocana. Gomaasi arapan ducami istumaasi aravueeyi acaidla amo uusi ismaacada apa maasi coravi caidla ismaacada ai amo oodami gadavalaragana. ³² Goovai araliducadioma uusi caidla oidigi daama ismaacada galsai. Vai gagata dai gata mamartai. Dai asta ujuurugi daivi dai ami maamaradara coocosatai —gartatadai asuusi.

³³ Daidla asuusi garaagidi amai fiooqui cuentocada lapa sai poduucai maatana oodami isducatai Diuusi fiooquida aipaco imai oidigi daama, dai potatadai:

—Diuusi soicai oodami sai calaga gantatagitocana, gomaasi arapan ducami navaiti ismaacada vnanagi amo ooqui vaica muuli taligi tuicami tai copoda. Vlassi tui saagida ii navaiti dai poduucai vlassi aipacoga oidigi daama imai Diuusi fiooquida —gartatadai asuusi.

³⁴ Vlassi gomaasi aagidi asuusi oodami cuentocada dai tomastuigaco mamaatultidina asuusi oodami cuentocada. ³⁵ Aidasi poduucai ivuaadana asuusi poduucai aradui ismaacada ooja Diuusi fiooquituldiadagida istumaasi agai Diuusi dai pocaiti:

Ñiooquidamu aanla oodami cuentocada. Aagidamu aanla naanla maasi istumaasi ismaacada maimaata tomali amo oodami mosallgi aanla.

Ascaiti Diuusi.

³⁶ Amaasi asuusi diosagi oodami dai vaa amo quiiyara tatai ami miaadara guuquiva aatama mamaatardamigada daida itatadai aatama:

—Garaagidani aapi istaiya alidi gocuento avasoi ismaacada gali taligi saagida —tatadai aatama.

³⁷ Amaasi asuusi povai gartatadai:

—Aanla ismaacada viaa amo sallicami arapan ducami agai ismaacada ai ataligi. ³⁸ Daidla adavalarai arapan ducami aoidigi. Daidla ataligi arapan ducami oodami ismaacada gandagito sai Diuusi soicaina iscalaga gantatagitoca agai daida avasoi arapan ducami agai ismaacada iimia agai malca siaaco oidaga adiaavora. ³⁹ Daidla ginsaayu ismaacada ai avasoi arapan ducami adiaavora. Lyoovaragai arapan ducami silascada ugitiagi oidigi. Dai apipioofi ismaacada voopei ataligi arapan ducami Diuusi tataaaficaruda. ⁴⁰ Poduucai isducuai avasoi gavoopo dai gamamaji poduucai lapa araduina agai silascada ugitiagi oidigi. ⁴¹ Aanla ismaacada viaa amo sallicami ootosamu gifntataaaficarua silampaidamu agai vlassi soimaasi ivuaadami dai vascatai ismaacada soimaasi iduifituli aa vai covai vuvaidana agai sai camalamadu daraajana agai ismaacada aanla soicai sai calaga gantatagitocana. ⁴² Dai malca taiyara siaaco oidaga adiaavora ootosamu Diuusi agai sisuaanadamu agai dai alia soimaa taatacamu. ⁴³ Amaasi vascatai ismaacada ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dadadacada agai agai aran duucai tasai malca siaaco gataaana Diuusi garooga. Calgavar gantagito calca istumaasi ganaagidi aanla dai lalgiadavurai.

⁴⁴ Agai ismaacada ipalidi sai Diuusi soicaina sai calaga gantatagitocana arapan ducami acalali ismaacada taa tumiñsi yaasapicami amo davalarara, dai apamu yaasa anaasi. Dai baigaliditai imai dai gagara vlassi istumaasi viaacatadai dai gasavalli adavalarai.

⁴⁵ Agai ismaacada ipalidi sai Diuusi soicaina sai calaga gantatagitocana arapan ducami amo riicugami ismaacada gaagaimi soora viaa aali ooodai namlacami. ⁴⁶ Dai aidasi taa amoco ismaacada viaacatadai amo odai vaamioma namlacami sivlasi agaa ii agai dai gagaara vlassi gavustuidaga dai gasavalli aali odai.

⁴⁷ Diuusi soicai oodami sai calaga gantatagitocana dai gomaasi arapan ducami amo gala vatopa vuicarui ismaacada dadaitudai avatopa vuudami gala suudara dai vuuyi mui naana maasi vatopa. ⁴⁸ Siu duucu suudagi avatopa vuicarui avatopa vuudami ball ajoopai

gaa suudagi ugidiana dai ami dadarai dai acovai vuvaidi avatopa cacaaagaducada dai asarata tueeyi dai maigovai suuligai avatopa maicacaaagaducada. ⁴⁹ Poduucai apaduñia agai ugitaacai oidigi. Diiusi taaaaañicaruda dadimu dai acovai vuvaidamu aoodami soimaasi ivuaadami dai agai ismaacada camaitarsoimaasi ivuaadami. ⁵⁰ Dai maigovai suuligamu asoimaasi ivuaadami taiyala siaaco oidaga adiaavora sisuaanadamu agai dai soimaa taatacamu —gartatadai asuusi.

⁵¹ Amaasi asuusi gartacacai dai povartatadai:

—¿Maatamas caa aapima vaaasi gomaasi? —gartatadai asuusi.

Tai aa noragi aatama daida itatadai:

—Aja taaanadami —tatadai aatama.

⁵² Amaasi asuusi garaa noragi dai povartatadai:

—Amoco ismaacada caa maata istumaasi aagai judidiu saalicamigadara dai caa maata lapa ismaacada gamamaatatuldi aana isducatai Diiusi soicai oodami sai caaga gantatagitocana agai gia cabai ganduuduna isaagidagi aa Diiusi ñiooquida —gartatadai asuusi.

⁵³ Aidasi naato garaagidi asuusi acuento ii abiaadara ⁵⁴ gaamucu siaaco gaa agai. Dai judidiu quiuupaigadara gaaagacai gamamaatatuldi agai Diiusi ñiooquida. Taida aoodami camaitaa isducatai gantatagituaagi daida icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ismosaa caaga tatagitodagi daida ivueeyi goovai istumaasi gagarducami? ⁵⁵ Idiavar auusi ivisumadami marada dai Maria ardaada. Dai susuuculida arjaco, dai Osee, dai Simuñi, dai Uudasi. ⁵⁶ Dai susuuculida ooqui lapa tami garsaagida oidaga. ¿Siaacoga mai goovai vaaasi imaasi? —caiti aoodami.

⁵⁷ Alia mui naana maasi maatacatadai asuusi cascada baacoican tada aoodami agai vui. Damos asuusi itatadai:

—Vaaasi oodami caagacara naidiña amo Diiusi ñiooquituldiadamigada mosaca lagi davalatragadaana oidacami gia maisiaa duutudaiña tomali aaduñda —tatadai asuusi.

⁵⁸ Daida asuusi maitidui mui naana maasi gagarducami ami. Aoodami maivaavoitudaiña agai cascada.

14

¹ Aida tuigaco aEroodasi arcaigicatadai Galileeara dai mai istumaasi ivuaadatadai asuusi. ² Daida aEroodasi aagidi agai ismaacada lammau daraajatadai dai potatadai:

—Gooviava arvuaana ismaacada vapaconitadai aoodami dai caduaaca agai coidada saagidaifadara cascada viaa agai guvcadagai daida ivueeyi naana maasi gagarducami —astatadai aEroodasi.

³ aEroodasi laquioma gatajaitadai masai balaaiña avuaana dai maisacarui vuurana cadeenacada. aEroodiasi arduñidacatadai. aEroodiasi arooñigadacatadai aPiili aEroodasi suculida. Damos aEroodasi aasi gasuculi ooñigada. ⁴ Taida avuaana itatadai aEroodasi:

—Maitavaagai pasaaasiadagi gasuculi Piili ooñigada —astatadai avuaana.

⁵ Eroodasi aida otoma muua aliditadai avuaana damos labaaiditadai agai aoodami. Aoodami vaavoitudai isavuaana arDiiusi ñiooquituldiadamigada cascada. ⁶ Damos tasagadara aEroodasi idui agai amo vagimi dai amo ali taji Eroodiasi marada vaa dai gatuidai avapidadaa vuitapi vaidaa aEroodasi alia oojoidi tuudaidada aali taji. ⁷ Daida itatadai aEroodasi aali taji:

—Maata Diiusi nai gamaquiagi pastumaasi gifñañiagi —astatadai.

⁸ Amaasi ii agai siaaco daacatadai adada taida adada aagidi istumaasi tañia agai aEroodasi. Dai apamu divia agai daida itatadai aEroodasi:

—Gifnaacañi amo aasocoliara mooda avuaana ismaacada vapaconaiña aoodami —astatadai aali taji.

⁹ Taida arai saalicada soi gaali. Damos caaagiditadai agai sai maata Diiusi sai maquia agai lagi istumaasi tañia agai. Daida avapidadaa caacatadai lapa cascada. ¹⁰ Amaasi gatajai aEroodasi masai guicutana avuaana cusivoda amaa maisacariara. ¹¹ Boodara amo aasocoliara vuaa dai maa aali taji, taida aali taji maa gadaa.

¹² Amaasi dada avuaana mamaatardamigada dai mala bai avuaana tuucugada dai balaai dai yaasa. Dai gooquilara iji siaaco daacatadai asuusi dai aagidi istumaasi aradiu.

¹³ Aidasi mai asuusi gomaasi ii abiaadara amo vaarculara amapacara siaaco maitiipu oidacami. Damos aoodami mai isii asuusi, gooquilara iji aali quiiquiaifadara. Damos

agai davvaarapi saali iji. ¹⁴ Dai aidasi tavai aSuusi vaarcuaindara taa agai mui oodami dai soigaldan tada agacada, dai duduaadi acoococoidada ismaacada vaidaticadai agai. ¹⁵ Dai aidasi casi arurunococatadai miaadara guuquiva aatama aSuusi mamaatardamigada daida itatadai:

—Casiat urui dai tomali amaadutai maoidaga tanai. Ootosaŋi goodami vai iimana aali quuiquamu siaaco miaaga vai gasavdana cuaadagai dai gaugaana —tatadai aatama aSuusi.

¹⁶ Taid aSuusi povartatadai:

—Maita viaa goovai isiimiagi. Bibidavurai aapima —gartatadai aSuusi.

¹⁷ Tatai aatama itatadai:

—Mosaca taama paana dai gooca vatopa viaa aatama —tatadai aatama.

¹⁸ Taid aSuusi povartatadai:

—Baigovai avar giŋvuaapida —gartatadai.

¹⁹ Dai amaasi agai aagidi aoodami sai vasoi saagida daraivana. Dai amaasi aSuusi vui taama paana dai tai nanava tavaagiamu dai gamamagi dai saasacai garmaa aatama mamaatardamigada tasai taacogidana aoodami. ²⁰ Dai vaascatai gauu dai tataascovai. Dai gooquira ampagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami saasaquigada paana amadu vatopa. ²¹ Daida aoodami ismaacada gauu taama milicatadai, dai acovai ooqui dai aali.

²² Taid aSuusi garaagidi aatama mamaatardamigada tasai taatidana vaarcuara dai dagavunana vaasadara agaa suudagi aarpa isaagai dai agai diosaidimi aoodami quiaa. ²³ Dai aidasi cadioosagi agai ii amo tuvidacamu dai aagi gamamada agai. Dai aidasi cadidiaimi aSuusi quiaa aagi daacatadai amaca. ²⁴ Daida vaarcu caaran aasi imitatadai agaa suudagi. Daida vaarcu vuidara vustai avvalli dai tai vapanigai suudagi dai maa vaarcuaba astaca. ²⁵ Dai casiaalimoda aSuusi cayoga garaayitadai aatama mamaatardamigada mossuudagi daama imitatadai agai. ²⁶ Dai aidasi taa aatama issuudagi daama imitatadai agai aali duduaadimu aatama dai ijiina daida icaiti:

—Gooviava aramo suiŋali —caiti aatama.

²⁷ Damos aSuusi garŋiooqui dai povartatadai:

—Maitavar vuaam anliada aanana. Maitavar duduaadicuda —gartatadai agai.

²⁸ Amaasi aPiiduru ŋiooqui daida itatadai:

—Taanadami isaraapi giŋtaafiŋi isimia aana suudagi daama dai maa gaajagi —tatadai Piiduru.

²⁹ Taid aSuusi itatadai:

—Giimi tudu —tatadai.

Amaasi tavai aPiiduru vaarcuaindara dai gaagacai aimarai suudagi daama dai maa vuidara ajia agai aSuusi. ³⁰ Dai aidasi taa agai isalaa cavami avallimi aali duadimu, dai casuudagi uta vaaquimi dai iina daida itai:

—Taanadami calagacara igiŋvuuusaida —caiti agai.

³¹ Taid aSuusi otoma bai novida daida itatadai:

—Sallica maicalaga giŋvaavoitudai aapi. ŋTuipasi maicalaga giŋvaavoitudai? —tatadai agai.

³² Aidasi taatasai vaarcuara aPiiduru amadu aSuusi otoma gaapitu avalli. ³³ Amaasi aatama ismaacada vaarcuara daraajatadai gartoonacada guuquiva aSuusi vuidara daida itatadai:

—Sallica aapi apararada Diuusi —tatadai aatama.

³⁴ Dai vaasadara dagavusai aatama agaa suudagi dai aayi Genesareta davvaira. ³⁵ Dai aidasi mai aoodami isaagai arSuusi otoma aagidi vaasi ami davvaira oidacami. Taid aoodami otoma vuaa vaasi acoococoidada ami siaaco daacatadai aSuusi. ³⁶ Daida aoodami daaŋimi aSuusi daida itatadai:

—Gadigitoŋi tatai taata aatama gyyucusi tomasi ugidiana gyyucusi taata aatama —tatadai aoodami.

Dai vaascatai ismaacada taata yuucusi duduaadicami vii.

15

¹ Amaasi miaadara guuquiva afariseo amadu amamaatatuldadami Diuusi sallamicagada siaaco daacatadai aSuusi. Agai Jerusaleenaidara dada, daida itatadai:

² —ŋTuisida maitiveeyi gamamaatardamiga istumaasi garviituli garalqui aaduŋicarui dai maitapan duucui vaponai gannoonovi siuu duucu gaugia aagadagi? —tatadai agai.

³TaidΛ ΛSuusi tΛcakai daidΛ itΛtΛdai:

—¿Tuimasi aapimΛ maiΛΛgidi istumaasi ipΛlidi Diuusi baiyoma ΛΛgidi aapimΛ istumaasi ganviituli ganΛΛqui aaduñicarΛ? ⁴Mospoduucai icaiti Diuusi: “SiaavΛr duutuuda gΛndΛΛdΛ”, dai pocaiti ΛpΛ: “SiooγΛ maicΛΛga ñioocadagi gΛooγa sipΛ gadΛΛ vui, Λgai gΛaagai isdudunucami muuagi”, ascaiti Diuusi. ⁵Damos aapimΛ pocaitiña sai Λmo oodami istutuidi isitΛadagi gΛooγa sipΛ gadΛΛ: “Maitan istutuidi isgansoiñagi tomali istumaasicaδΛ vΛasi istuma viaa aanΛ rDiuusi aa duiñdada vΛΛtarΛ”. ⁶Dai ispotΛiya Λmaadutai mai aapimΛ pocaitiña sai camaiviaa Λgai issoicΛdagi gΛooγa sipΛ gadΛΛ. Dai poduucai aapimΛ mosgajiaadΛrΛ vipieeyi istumaasi ipΛlidi Diuusi ducami isiarΛamo istumaasi maicΛΛgaducamicagi. Dai baiyoma ivueeyi aapimΛ itumaasi ganviituli ganaaduñicarΛ. ⁷AapimΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. SaΛlicδΛ Λrvaavoi istumaasi aagai IsaiΛcaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ ganaagaitai aapimΛ dai Λgai ooja istumaasi agidi Diuusi dai poduucai ooja:

⁸AapimΛ pocaiti mAsai giñsΛa duutudai dai maisiaa giñduutudai.

⁹Gomaasi gia maitarsoiñi tomali Λmaadutai vΛΛtarΛ.

AapimΛ maigamamaatΛtuldi giññiooqui baiyoma gamamaatΛtuldi aapimΛ istumaasi oodami ganviituli.

Ascaiti Diuusi sai ooja IsaiΛcaru.

¹⁰Amaasi ΛSuusi agidi Λoodami sai miaadΛrΛ guuquivana daidΛ itΛtΛdai:

—GiñcaΛcavurai dai cΛΛga maata caca: ¹¹Tomali Λmo istumaasi ismaacδΛ cueeyi oodami maivapacai taγitoidadΛrΛ cascδΛ cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. Baiyoma taγitoidagadañiñdΛrΛ vusacai mui naana maasi soimaascami dai poduucai gamaatΛ isiarsoimaasi ivuaadami —tatΛdai ΛSuusi.

¹²Amaasi aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi miaadΛrΛ guuquiva daidΛ itΛtΛdai:

—¿Maatpasi isalΛ baacoι Λfariseo caΛcai istumaasi aagai aapi? —tatΛdai aatΛmΛ.

¹³Damos Λgai povartΛtΛdai:

—Tomastuma mamaatΛtuldiaragai istumaasi gamamaatΛtuldiadagi oodami ismaacδΛ maitarDiuusi mamaatΛtuldaragadΛ vΛasi gomaasi ugitimu. ¹⁴Dagitovurai aapimΛ Λgai ismaacδΛ gamamaatΛtuldi gomaasi. Λgai Λpan ducami Λmoco mainaadamΛ ismaacδΛ vaidaquia Λlidi Λmai mainΛaadami, isvaidaquia Λgai vΛagoocatai sibΛ dΛΛcarΛ suuligian tada Λgai —gartatΛdai ΛSuusi.

¹⁵Amaasi ΛPiiduru itΛtΛdai:

—Garaagidañi aapi istΛiya Λlidi gocuento —tatΛdai ΛPiiduru.

¹⁶TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—¿Tomali aapimΛ masmaimaata caΛ? ¹⁷¿Maitamasmaata aapimΛ sai vΛasi cuaadagai ismaacδΛ cueeyi oodami gavoocΛrΛ vapacai dai gooquiΛrΛ vusacai? ¹⁸Damos istumaasi aagai oodami Λgai gia gatagitoidagaiñdΛrΛ vusacai, gomaasi Λgai dai soimaasi iduiñtuldi oodami. ¹⁹GatagitoidagaiñdΛrΛ vusacai gosoimaasi taγitoidagai cascδΛ, dai gomuaaragai, dai goΛΛmadu voidagai aa ooqui, dai goΛΛsidaragai, dai goyaatagidaragai, dai goñiooquidaragai. ²⁰VΛasi gomaasi aristumaasi soimaascami. Damos isΛmo oodami maivacuanagi gΛnoonovi poduucai isduucai ivueeyi Λfariseo siuu duucu gaugia agadagi gomaasi maitarsoimaasi —gartatΛdai ΛSuusi.

²¹DaidΛ ΛSuusi ii abiaadΛrΛ gamu Tiioamu dai Sidooniamu. ²²Tai Λmo ooqui CananeeaiñdΛrΛ divia siaaco daacatadai ΛSuusi dai iñña Λgai daidΛ itΛtΛdai:

—TaanΛdami, aanΛ anvaavoitudai sai aapi rDavicaru cajjudadΛ ismaacδΛ Λqui abiaadΛrΛ nanΛracatadai aatΛmΛ daidΛ Λrraicamu aapi. Ali tΛji giñmara saΛlicδΛ soimaa taataca viaacatai Λmo Diaavora taañicarudΛ. Soigi gΛΛda dai duaaida —tatΛdai Λooqui.

²³Damos ΛSuusi maiaa noragi tomali Λmo ñiooqui. Amaasi aatΛmΛ ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ dada dai daañimi daidΛ itΛtΛdai:

—Ootosañi idi ooqui mosΛrgooquiΛrΛ aimaraiña goovai dai iññacaiña —tatΛdai aatΛmΛ.

²⁴Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai Λooqui:

—Diuusi giñootoi maai aagidana aanΛ Λgai ñiooquida mosacΛ judidíu. Λgai ΛrΛpan ducami cañiiru sibΛ iimiadΛ —tatΛdai ΛSuusi.

²⁵TaidΛ Λooqui miaadΛrΛ caquiva dai gatootonacδΛ caquiva ΛSuusi vuidΛrΛ daidΛ itΛtΛdai:

—TaanΛdami giñsoiñañi —tatΛdai Λgai.

²⁶TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Maitavar cΛΛgai isΛΛsiadagi oodami gΛmaamara tascalidΛ dai oidiadagi googosi —tatΛdai Λgai.

²⁷TaidΛ Λooqui itΛtΛdai:

—Vaavuava isajudidíu googosi garaagai damos vassacata agoogosi cuaadana vassasi istumaasi gassai meesagadaifidata sosiaacami, cascada tomasi maitarjudíu ana giñsoifañi aapi sivi —tatadai oooqui.

²⁸ Amaasi asuusi itatadai:

—Aapi oooqui alia caga vaavoitudai, cascada apduuñia agai istumaasi ipalidi aapi —tatadai.

Dai aidatodían duucaí oooqui marad dueeyi.

²⁹ Taidasusuusi ii abiaadata dai ugídiana daivusai agaa suudagi dai amo giidían tasai dai ami daiva. ³⁰ Tai ami aayi mui oodami dai vaidaticatadai chuchuecogami dai mochugami dai mainanaadami dai mumuudugami dai mui naana maasi cococoidada. Daidasusuusi acasoda abaana tuua cococoidada tai agai duduaadi. ³¹ Dai poduucaloodami maita istumaasi gantatagituagi tagacai isamumuudu ñoocai dai duduaadacai amomosiucada ara, dai ajioopaitai achuchuecocada, dai nanavaavacai mainanaadami. Daidaloodami ganaagacai sia duutudai garDiuusiga.

³² Amaasi asuusi garvai aatama mamaatardamigada agai daida partatadai:

—Soigiñlidi ana idi oodamicada caayi vaica tasai istami giñnamadu daraaja goovai dai maiivia istuma ugiagi. Dai maiotosa ñlidi ana sai noonoigana goovai maitaugacai, susuiquituan tada goovai voyamu —gartatadai asuusi.

³³ Taitai aatama mamaatardamigada itatadai asuusi:

—Ducatai tagimui aatama cuaadagai mosaaqui oodami vaatar, dai tami maioidaga tomali amo oodami —tatadai aatama.

³⁴ Taidasusuusi povartatadai:

—Maaqui paana viaa aapima —gartatadai.

Taitai aatama itatadai:

—Cuvaracami paana dai chilaaqui vatopa —tatadai aatama.

³⁵ Tai amaasi asuusi aagidi oodami sai davalrapí daraivana. ³⁶ Dai agai vui acuvaracami paana dai avatopa dai gamamagi dai gooquira saasarai dai garmaa aatama maataardamigada agai taitai aatama taacogi oodami. ³⁷ Tai vassacaitai gauu dai tatascovai. Dai gooquirampagi cuvaracami aasarai ismaacada baivito. ³⁸ Daidaloodami ismaacada gauu armaacova millicatadai, dai acovai oooqui dai aali. ³⁹ Dai gooquirasusuusi diosagi oodami dai vaarcuara vaa dai iji aatama gamu Magadaalamu.

16

¹ Taidalariseo amadu asaduseo mala ñaidamu asuusi mosnaíjada alidítai astuma duuna asuusi gaagaitadai agai isducatai garíata vaaajagi dai aagidi saída iduuna amo istumaasi gaducami Diuusi guvucadacada. ² Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Siascada urunoco vaaigicagi icomai aapima icaitiña sai cagaduca agai tasai. ³ Dai siascada quiaamoco vaaigicagi icomai aapima icaitiña sai maicagaduca agai tasai. Aapima aagaiña amo istumaasi dai amamaasi ivuaadana. Caga maata ñaidi aapima oidigi siascada duuduquia aagadagi dai siascada maiduuduquia agadagi damos maimaata ñaidi aapima istumaasi avueeyi sivi oidigi daama. ⁴ Aapima sivi oidacami arsoimaasi ivuaadami dai maivaavoitudadami dai giñtaanai aapima isiduñia ana amo istumaasi gaducami dai poduucalíjada alidi aapima sabai ana ara Cristo ismaacada nanara aapima damos mitaagimui aapima amai istumaasi gaducami mosacaasi istumaasi gaducada ismaacada idui Diuusi ootocai Joonasi gamu Ñiñiviamu —tatadai asuusi.

Dai anaasi viaa agai dai ii.

⁵ Dai aidasi aatama asuusi mamaatardamigada vaasmocoradara dagavusai tagito ismaivucaticatadai paana. ⁶ Amaasi asuusi povartatadai:

—Gofariseo navaitigada dai gosaduseo navaitigada maicagadu —gartatadai.

⁷ Taitai aatama garaagacai aipaco garaatagidimi daida icaiti:

—Maivuucati aatama paana cascada pocaiti goovai —caiti aatama.

⁸ Taidasusuusi maí istumaasi aatagaitadai aatama dai povartatadai:

—¿Tuimasi pocaiti masai maivuucati paana? Saaicada maicaga vaavoitudai aapima.

⁹ Maitamasquia maata ñaidi tomali maitagito aapima aidañsi bibi ana taama mil oodami taama paanacada mataaqui aasarai ampagi saasaquigada? ¹⁰ ¿Tomali maitamastagito aapima aidañsi bibi ana amaacova mil oodami cuvaracami paanacada mataaqui aasarai

ampagi saasaquigada? ¹¹ ¿Ducatai maitantagito caa aapimaa aidasi gannaagidi aana masai gannuucadacana gomaasi navaitigada dai asaduseo navaitigada aana maiaagaitadai paana? —gartatadai ASuusi.

¹² Amaasi gia maata caa aatama isaSuusi maiaagaitadai navaiti paana vaaatara baiyoma agaitadai agai amamaatardaragada afariseo dai asaduseo sai maicallagadu.

¹³ Dai aidasida ASuusi aayi Sesarea Filiposi davaaariaga gartacacai daida partatadai:

—Aana agagai ismaacada viaa amo saallicami damos oodami, ¿voora giñaagai? —gartatadai ASuusi.

¹⁴ Tatai aatama aa noragi daida itatadai:

—Amoco pocaiti pasaida araVuaanacaru ismaacada vapaconaitadai oodami, dai aa pocaiti pasaida arEliasicaru, dai aa pocaiti pasaida arJeremiiasicaru siappa amai Diuusi ñiooquituldiadamigada —tatadai aatama mamaatardamigada.

¹⁵ Amaasi ASuusi povartatadai:

—¿Dai aapimaa moora giñaagai? —gartatadai ASuusi.

¹⁶ Amaasi ASimuñi Piiduru itatadai:

—Aapi aparaCristo agai ismaacada viaa amo saallicami. Dai aapi arDiuusi maradai ismaacada tomastuigaco oidaga —tatadai APiiduru.

¹⁷ Taida ASuusi itatadai:

—Diuusi caagacaga ganlidi aapi Simuñi, Joonasi maradai tomali amo oodami maitamaatatuli gomaasi mosaca Diuusi garooga ismaacada tavaagiana daja agai gia gamaatatuli gomaasi. ¹⁸ Dai aana angaaagidi sai aapi Piiduru aagiada agai oodami ansai aana arcaagacaga vuviaadami dai muidutai giñvaavoituda agai dai agai gia caagacaga vuvaidamu aana, dai tomasi coiyagi vaascaga amo imidagai apamu duduaacamu vaascatai. ¹⁹ Dai aana gamaaquimu amo saallicami pai aagida oodami sai sioora giñvaavoitudagi soicada aagai sai caaga gantatagiticana Diuusi vai poduucai tomasioora sioora maitiñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama maidagitomu aana isvaquia agai tavaagiara dai tomasioora sioora giñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama agai gia dagitomu aana isvaquia tavaagiara —tatadai ASuusi.

²⁰ Amaasi ASuusi saallicada gardai aatama mamaatardami sai maiaagidifaa tomali amaadutai sagai araCristo.

²¹ Aida abiaadara ASuusi gaaagacai garaagidi aatama mamaatardami sai agai viaacatadai isimiagi Jerusalemu dai sai soimaa taatatulda agai atataaanadamigada judidihu amadu abaitaguucacamigada apapaali amadu amamaatardamidi Diuusi saallicamigada. Dai garaagidi ASuusi sai agai muua agaitadai damos bovaica tasaicada apamu duaaca agaitadai.

²² Amaasi APiiduru acovai vaidacai dai vui ñiooquimi daida itatadai:

—Chu caliodami Diuusi maitipaldana dai maitadagitona. Tomali amo imidagai maitiapaaduuna imaasi —tatadai APiiduru.

²³ Taida ASuusi ajaco caquiva daida itatadai APiiduru:

—Maitigiñamadu aimarda aapi Diaavora giñsobica aapi. Aapi pocaiti sai maitaagai isivuadagai aana istumaasi Diuusi ipalidi —tatadai ASuusi.

²⁴ Amaasi ASuusi povartatadai aatama:

—Isamaadutai giñlaagiada liada maitaagai isalagi gatagiticagi dai gaaagai isvlas tasai baigaducagi siaduñiada gamuaatuda agai giñvaavoitudaitai daida giñlaagidagi. ²⁵ Sioora ivuaadagi lagi istumaasi ipaliadagi agai gia imimu Diaavora amadu, damos sioora baigaducagi dai muquiagi giñvaavoitudaitai agai gia caagacaga vuusaimu. ²⁶ ¿Tumaasi arsoiñi amo oodami vaataraa isgamaitaagi vvasi istumaasi oidaga oidigi daama vai iibada imiagi Diaavora amadu? Tomali amaadutai maitistutuidi isgaanamagidagi dai caagacaga vususagi. ²⁷ Dai aana ismaacada viaa amo saallicami divimu amaadu mui Diuusi tataañicaruda dai giñoooca dadadaquigada garsicoli dadadaquida agai. Siavscada diviagi Diuusi agai naidamu vaascatai ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. ²⁸ Saallicada oidaga amoco ismaacada tami guuca dai maicoiya agai asta siavscada taa goovai ismaasca ifagai aana ismaacada viaa amo saallicami siavscada gataaanadagi Diuusi amadu —gartatadai ASuusi.

17

¹ Daidai ASuusi bonaadami tasaicada vaidacai APiiduru amadu AJacovo amadu AVuaana Jacovo suculida amo taca giidiana. ² Dai ami ASuusi amapadui vuitapi gamamaatardamiga.

Dai vuivasad^Δ dadadaquitu^Δ pamaastu^Δ tasai, dai yuucusid^Δ c^Δaa^Δg^Δ tootuatu. ³Dai todian duuc^Δai t^Δaa^Δ ag^Δai Eliiasicaru^Δ a^Δmadu^Δ Moseesacaru^Δ vai gaaatagaitadai^Δ a^Δmadu^Δ a^ΔSuusi. ⁴Amaasi a^ΔPiiduru itat^Δdai a^ΔSuusi:

—Taan^Δadami v^Δaa^Δsi a^Δrc^Δaa^Δg^Δai istami daraaja aat^Δma isipaliada aapi t^Δtai duu^Δfi vaica uuc^Δsai, a^Δmoco aapi g^Δv^Δaa^Δt^Δara^Δ dai a^Δmai Moseesa v^Δaa^Δt^Δara^Δ dai a^Δmai Eliiasi v^Δaa^Δt^Δara^Δ —ast^Δt^Δadai a^ΔPiiduru.

⁵ Dai quiaa fiioocaitadai ag^Δai tai divia a^Δmo icomai dadadac^Δdami dai iif^Δna v^Δaa^Δscat^Δai ismaac^Δd^Δ ami daraajatadai. Tai icomiaif^Δnd^Δara^Δ caidatu a^Δmo fiiooqui daid^Δ icaiti:

—Idi Suusiava argi^Δm^Δara nai aan^Δ ali^Δ oig^Δdai dai baigi^Δn^Δlidi aan^Δ goovaic^Δd^Δ. a^Δgiadavurai aapim^Δ —asc^Δaiti fiiooqui.

⁶ Mosca^Δac^Δai a^Δmamaat^Δardami fiiooqui d^Δv^Δaa^Δrapi cuiiqui dai ali^Δ duduaadimu. ⁷ Amaasi a^ΔSuusi miaad^Δara c^Δquiva daid^Δ itat^Δdai:

—Vaapaigivurai aapim^Δ mait^Δv^Δar duduaadimu —ast^Δt^Δadai a^ΔSuusi.

⁸ Dai aid^Δasi aipaco n^Δn^Δaa^Δva ag^Δai camait^Δaa^Δ ag^Δai a^Δc^Δac^Δalli mosaca^Δ a^Δgi a^ΔSuusi.

⁹ Dai aid^Δasi t^Δaa^Δpa^Δfiimi ag^Δai ag^Δaa giidiaif^Δnd^Δara^Δ a^ΔSuusi dai a^Δmamaat^Δardamigad^Δ daid^Δ itat^Δdai:

—Mait^Δv^Δar aagiada tomali a^Δmaadutai istumaasi t^Δaa aapim^Δ asta si^Δaa^Δscad^Δ aan^Δ ismaac^Δd^Δ viaa a^Δmo s^Δaa^Δlicami caduaacagi coidad^Δ saagidaif^Δnd^Δara^Δ —ast^Δt^Δadai a^ΔSuusi.

¹⁰ Amaasi a^Δmamaat^Δardamigad^Δ t^Δacac^Δai a^ΔSuusi daid^Δ itat^Δdai:

—z^ΔTuisida icaiti a^Δmamaat^Δtuldiadami Diuusi s^Δaa^Δlicamigad^Δ said^Δ a^ΔEliiasicaru viaacatadai isdiviagi a^Δrp^Δaga isaapi? —ast^Δt^Δadai a^Δmamaat^Δardamigad^Δ.

¹¹ Taid^Δ a^ΔSuusi aa noragi daid^Δ itat^Δdai:

—Vaavoava istumaasi aagai a^Δmamaat^Δtuldiadami Diuusi s^Δaa^Δlicamigad^Δ sai Eliiasi viaacatadai is^Δaa^Δrp^Δaga diviagi dai baidufiagi oodami iib^Δaad^Δ. ¹² Damos aan^Δ anganaagidi sai cadivia Eliiasi dai a^Δmamaat^Δtuldiadami Diuusi s^Δaa^Δlicamigad^Δ maimai dai soimaa taat^Δtuli ag^Δai isducatai ip^Δali. Poduuc^Δai a^Δra^Δ a^Δoodami sividad^Δ soimaasi gif^Δtaat^Δtuld^Δamu aan^Δ ismaac^Δd^Δ viaa a^Δmo s^Δaa^Δlicami —ast^Δt^Δadai a^ΔSuusi.

¹³ Amaasi a^Δmamaat^Δardamigad^Δ maat^Δ ca^Δ is^Δa^ΔSuusi aagaitadai a^ΔVuaana ismaac^Δd^Δ vapaconaitadai a^Δoodami.

¹⁴ Dai aid^Δasi aayi ag^Δai m^Δaa^Δca siaaco daraajatadai a^Δoodami a^Δmo c^Δaa^Δli miaad^Δara c^Δquiva a^ΔSuusi daid^Δ itat^Δdai:

¹⁵ —Taan^Δadami soigi g^Δaa^Δlda aapi gi^Δm^Δara^Δc^Δd^Δ. Susuiquit^Δara^Δ ag^Δai dai ali^Δ soimaa taat^Δamai. Muiyoco imidagai taiy^Δara g^Δag^Δasai dai suudara. ¹⁶ Tami vuaapi aan^Δ a^Δmamaat^Δardamiga ismaac^Δd^Δ tami vii tai goovai maitistui isduaaidagi —tat^Δdai a^Δc^Δalli.

¹⁷ Taid^Δ a^ΔSuusi pov^Δart^Δadai:

—Aapim^Δ oodami maivaavoitudadami dai soimaasi ivuaadami cat^Δv^Δapi g^Δn^Δaa^Δma daja aan^Δ mai aapim^Δ v^Δaa^Δscara^Δ maiti^Δvaavoitudai. Alias^Δ i^Δroojodaragai aapim^Δ. Baigovai av^Δar gif^Δvuaapidi goali g^Δaa^Δli —g^Δart^Δadai.

¹⁸ Damos a^ΔSuusi aagidi a^ΔDiaavora t^Δaa^Δfiicarud^Δ sai dagitona a^Δli g^Δaa^Δli dai camai^Δamad^Δu daacana. Tai ag^Δai vuusai a^Δli g^Δaa^Δliaif^Δnd^Δara^Δ, tai a^Δli g^Δaa^Δli todian duuc^Δai duaadicami vii.

¹⁹ Dai gooqui^Δara aat^Δma mamaat^Δardamigad^Δ a^ΔSuusi aatagi ag^Δai a^Δgi dai t^Δacacai daid^Δ itat^Δdai:

—z^ΔTuisida maitistui aat^Δma isvuusaidagi a^ΔDiaavora t^Δaa^Δfiicarud^Δ? —tat^Δdai aat^Δma.

²⁰ Taid^Δ a^ΔSuusi pov^Δart^Δadai:

—Aapim^Δ maic^Δaa^Δga gif^Δvaavoitudai casc^Δd^Δ. Ismaac^Δd^Δ g^Δanaagidi aan^Δ a^Δrvaavoi. Sai isca^Δaa^Δ gif^Δvaavoitudadamudai aapim^Δ aid^Δ gia istutiadamudai aapim^Δ isivuaadagi istumaasi tomasi s^Δaa^Δlicad^Δ sijaiga. ²¹ Gomaa Diaavora t^Δaa^Δfiicarud^Δ ali^Δ sijaiga vuvaidaragai oodamiai^Δnd^Δara^Δ casc^Δd^Δ av^Δnacai maitaugacai gamamadagi vai poduuc^Δai vuvac^Δli goovai —g^Δart^Δadai a^ΔSuusi.

²² Dai aat^Δma mamaat^Δardamigad^Δ a^ΔSuusi g^Δar^Δmpaidimi Galilee^Δara^Δ taid^Δ a^ΔSuusi pov^Δart^Δadai:

—Aan^Δ ismaac^Δd^Δ viaa a^Δmo s^Δaa^Δlicami m^Δagi^Δnt^Δaa^Δgida aagai aa oodami ²³si^Δagai gif^Δmuaamu damos vaica tasaic^Δd^Δ duaacamu aan^Δ —g^Δart^Δadai a^ΔSuusi.

T^Δtai ali^Δ soig^Δara^Δli aat^Δma imaasic^Δd^Δ.

²⁴ Aid^Δasi aayi a^ΔSuusi a^Δmadu aat^Δma Capernaum^Δara^Δ a^Δtumi^Δnsi vuudami ag^Δaa quiuupaigad^Δara^Δ judid^Δu iji siaaco daacatadai a^ΔPiiduru daid^Δ itat^Δdai:

—¿GAMamaataltuldadamiga isgamaacai AAPA tumiñsi AGLA quiuupai VAAATARA? —astatadai atumiñsi vuudami.

²⁵ TaidA APiiduru aa noragi daidA itatadai:

—Aja —astatadai.

Amaasi utudama vaacacai APiiduru quiiyARA ASuusi AAPAGA ñiooqui daidA itatadai:

—¿Tuma tAtagitoi aapi? ¿Maacada oodami taanAI atataaanadami tumiñsi, AAGI gnaaduñi sisibAACoga oidacami? —tatadai.

²⁶ TaidA APiiduru aa noragi daidA itatadai:

—AsibAADARA oidacami —tatadai.

TaidA ASuusi itatadai:

—Amaasi aaduñda maitaaagai ismamaacadagi tumiñsi. ²⁷ DAMOS VAASCATA maaquimu aanA tumiñsi vai poduucai maibaacuagi atumiñsi vuudami. Imiñi aapi AGLA suudagi ugidi-
amu dai daituda AMO babaidacarui dai vuusaida AVatopa ismaacada AAPAGA Baiya goba-
baidacarui. Agai vatopa tAñiARA tAAgimu aapi tumiñsi. Atumiñsi GARaimu isgaanamaquida
aanA dai aapi AAPA. BAcaiñi aapi dai mAAca aa namAquida —tatadai ASuusi.

18

1 Amaasi aatama mamaatardamigada ASuusi miaadARA guuquiva dai tAcacai daidA itatadai:

—¿Silaascada gataaanadagi aapi VAAasi oidigi daama maascada aatama gamamaatardamiga vaamioma gataaanada ragai? —tatadai aatama.

2 Amaasi ASuusi vai AMO ali dai garsaagida CAI, ³ dai povartatadai:

—SAllicada ARvaavoi isaapima maiama duucai gAntAgituagi dai camaigAGarducada ganliadagi apan duucai idi ali poduucai gia maiimimu aapima siaaco tAaanAI Diuusi. ⁴ Poduucai gia Agai ismaacada vaamioma gataaanAI mAAca siaaco gataaanAI Diuusi ARAgai ismaacada maigAGarducada ganliadi apan duucai idi ali. ⁵ Tomasioora sioora vaavoitudai giñmamaatuldaraga dai cascada oigAdai idi ali oodami Agai gia giñioGadai aanA.

6 Tomasioora sioora soimaasi iduiñtulda liadagi amoco ismaacada utudama giñvaavoitudagi siooma ARCAAgai Agai VAATARA mAscusivuana vulidagi AMO gAA mauturui dai gAA suudara daitudagi. ⁷ SAllicada maicAAgadu oodami VAATARA isoidacagi naana maasi ismaacada soimaasi iduiñtuldiadagi Aoodami. VAASCATA oidacamu istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami DAMOS soimaasi taatamu Agai ismaacada soimaasi iduiñtuldiadagi Aoodami.

⁸ Isamaadutai iduiñia liadagi AMO istumaasi soimaascami ganovicada silAPA gAACAsocada baiyoma gAAagai ispoaliada Agai ismainova silAPA maicAso dai maisiu Diaavora AAMadu imiagi. ⁹ Dai isamaadutai iduiñia liada AMO istumaasi soimaascami gAVuupujicada baiyoma gAAagai ispoaliada Agai ismaiVuupuju. Siooma ARCAAgai ispoaliada Agai ismaiVuupuju dai maisiu Diaavora AAMadu imiagi.

10 CAAGacARA avAR ñaijada aapima VAAscatai ismaacada giñvaavoitudagi. AanA anganaagidi sai Diuusi tAtAAañicafuda ismaacada tAVaagiARA daraaja Diuusi AAMadu CAAGA nuucada Agai ismaacada giñvaavoitudai tami oidigi daama. ¹¹ Dai aanA ismaacada viaa AMO SAllicami divia dai CAAGacARA vuvaida iñagai soimaasi ivuaadami Agai ARSiba iimiada Diuusi VAATARA.

¹² Isamaadutai viaacagi AMO siento cañiiru vai siba imiagi amoco siaadARA maianaasi viaana Agai Agaa maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna ASibaimiaada. ¹³ Dai istAgiai SAllicada vaamioma baigAliatugadagi Agaicada siAgaa ismaacada maisiba iimiagi. ¹⁴ Poduucai AAPA Diuusi GARooga tAVaagiARA daja dai Agai maitipAlidi isiimiagi Diaavora AAMadu tomali amoco ismaacada giñvaavoitudai.

15 Isamaadutai soimaasi duiñdagi AmaI, Agai gAAagai isaagidagi AAGI Agai sai soimaasi duñi. Dai isAgai CAAGA baiduñia liadagi ñiooqui aidA gia ARGanaadunumAcamu Agai. ¹⁶ Dai isAgai maibaiduñia liadagi aidA gia gAAagai isvaidaquiagi amoco silAPA gooca gAAaduñi vai poduucai oidacana ñaijadami ismaitipAlidi Agai isbaiduñiagi ñiooqui. ¹⁷ Dai isapiaquiaa maibaiduñia liada Agai aidA gia gAAagai isaagidagi VAAasi AVaavoitudadami, dai isapi-
aquiaa maibaiduñia liada Agai aidA gia gAAagai isapan duucai ñaijadagi Agai ismaacada
maiVaavoitudai silAPA apan duucai tumiñsi vuudami.

¹⁸ Dai aanA anganaagidi sai silaascada aagiada aapima Diuusi ñiooquidA Aoodami toma-
sioora sioora maitiñvaavoitudagi aagiditai aapima Agai maidagitomu aanA isvaquiagi

tavaagiara, dai tomasioora soora giñvaavoitudagi aagiditai aapima agai gia dagitomu aana isvaquidiagi tavaagiara.

¹⁹ Dai aana anganaagidi ara sai isgoocatai aapima ganaagidagi dai daañiagi isDiuisi gansoiñagi, Diuisi garooga gansoiñamu. ²⁰ Tomasiaaco siaaco ganampaidadagi gooca silara vaica dai giñsaa duutuuda agadagi dai gamamadada agadagi ami daacamu aana ara —gartatadai aSuusi.

²¹ Amaasi ii aPiiduru dai tacacai aSuusi daida itatadai:

—Taanadami, zvaquiojo imidagai gaagai isoigaldada aana amoco giñaduñi ismaacada soimaasi giñvuidadagi? zParu cuvaracamiojo? —tatadai aPiiduru.

²² Taida aSuusi aa noragi daida itatadai:

—Chu aana anmaitaagidi sai cuvaracamiojo baiyoma angaagidi aana sai maicaldacai gaogialiada.

²³ Isducatai avueeyi silascada Diuisi soicadagi oodami iscala gantatagitocagi apan ducami istumaasi idui amo taanadami. Ataanadami ipaliditadai isapipiooñigada aa namaquidagi. ²⁴ Utudama gaagacai taañimi agai gapipiooñiga ismaacada vupuaat-ulditadai matai vuaapi amo piooñigada ismaacada mui mil vuaatulditadai. ²⁵ Daida apiooñigada maiviaacata dai istucada aa namaquidagi. Taida laamuda agidi sai gagaarana vlassi gavustuidaga dai gamaamara dai gooñiga dai lagi agai dai vuvaidana tumiñi dai acada aa namaquidana. ²⁶ Amaasi apiooñigada gatoonacada caquiva gaamu vuidara dai daañimi daida itatadai: “Giñamu giñnaraçañi aapi gaa namaquidamu aana vlassi”, astatadai. ²⁷ Taida laamuda soigallai dai oigali dai camaita aida, dai dagito isimiagi agai. ²⁸ Tai ii agai dai moo maigovai ta amoco gaduñi ismaacada vuaatulditadai chilaqui tumiñi. Dai cuchivuaana bai dai cayoga vuliji daida itatadai: “Aata giñnamaquida pasmaacada giñvuaatuli”, astatadai. ²⁹ Amaasi aduñda gatoonacada caquiva agai vuidara dai daañimi daida itatadai: “Giñnaraçañi aapi gaa namaquidamu aana vlassi”, astatadai. ³⁰ Taida agamai maitipali, baiyoma vaidacai dai gatjai maisaragai dai gaagidi masai anaasi maisacana asta silascada aa namaqui agai vlassi. ³¹ Amaasi aga pipiooñigada aga taanadami ta gomaasi dai sallicada soigallai dai iji dai ma agidi taanadami vlassi istumaasi apadi. ³² Amaasi taanadami gatjai masai ma vaidana agai daida itatadai: “Aapi gia sallicada maica tuiga. zDuucada aana gaogali vlassi pasmaacada giñvuaatulditadai aapi, giñdaañimi aapi cascada? ³³ zDuucada aapi maisoigallai gaaduñicada, poduucai isduucai soigiñali aana aapicada?” astatadai. ³⁴ Dai sallicada baamu laamuda dai gatjai maisaragai dai gaagidi masai anaasi maisacana asta silascada aa namaqui agai —tatadai aSuusi.

³⁵ Cuugataa povartadai aSuusi:

—Poduucai iduñia agai garooga tavaagiara aapimacada issallicada maitanoigialiada aapima aipacoga —gartatadai.

19

¹ Caaagacai aSuusi imaasi ii ami Galileeaifnara dai aayi mala Judeea avallara vaasadara Jordan aqui. ² Dai mui oodami oiditadai tai ami duduaadi aSuusi coococoidada.

³ Amaasi amoco fariseo miadara guuquiva siaaco daacatadi aSuusi dai mossoimaasi ñiooquitada ali dai cascada tacacai daida itatadai:

—zOidagasi oigaragai silamo calli dagituagi gooñiga tomastucada? —tatadai aFariseo.

⁴ Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Aapima canidi Diuisi ñooquida siaaco oojisi sai aidasi Diuisi idui oodami idui agai calli dai ooqui. ⁵ Dai Diuisi ñiooquidara icaiti ara: “Cascada calli dagitomu gandada dai lamadu oidacamu gooñiga dai vagoocatai amo oodami ganducamicamu agai”, asduucai oojisi Diuisi ñiooquidara. ⁶ Cascada amo calli maitaagai isdagituagi gooñiga tomali amo ooqui acuuna. Diuisi ipilidi ismapai oidaca agai asta silascada coi —tatadai aSuusi.

⁷ Amaasi tacacai aFariseo daida itatadai:

—zTuisida Moseesacaru gamaa oigaragai silamo calli dagitua aliada gooñiga saida istutudi isbaiduñiagi amo oojai dudunucamiara dai poduucai dagituagi? —tatadai aFariseo.

⁸ Taida aSuusi itatadai:

—Ganaaqui aaduñicaru vuidara vaaacana Diuisi cascada Moseesacaru ma agai oigaragai isdadagitoda gooñiga dai poduucai ganviitulli agai. Damos tucamara maitiipucata dai oigaragai poduucai. ⁹ Dai aana anganaagidi soora dagituagi gooñiga maigogoosi gaducamicatai agai dai vanaagi ama ooqui agai gia gogoosi gaducami —tatadai aSuusi.

¹⁰ Amaasi aatama mamaatardamigada tatadai:

—Siarvaavoi ismaitiipu oigaragai isdagituagi amo calli gaooñiga aidla gia sioma arcalla ismaicuuntadagi oodami —tatadai aatama.

¹¹ Taidla ASuusi povartatadai:

—Maisiu vaascatai istutuidi ismaioñtadagi mosaca agai ismaacada Diuusi soicai. ¹² Amoco calalli maioñtai soimaa vuvacai agai cascada dai aa mascacaapuñtudagi maioñtai, dai aa maioñtai aipaco ajiopaitai gaaagiada aliditai isducatai Diuusi soicai oodami sai calaga gantatagiticana. Tomasioota sioota istutiadagi ismaioñtadagi calagadu ismaioñtatai oidaca agai —gartatadai ASuusi.

¹³ Matai aidla vuaapi ASuusi chilaaqui aali sai taatana agai moomoda dai mamatuldana. Taidla aatama mamaatardamigada agai bagaidimi oodami ismaacada vuaapaimi aali.

¹⁴ Taidla ASuusi povartatadai:

—Dagivoturai goaali vai dadana siaaco daja aanla dai maitavar daidiada. Ismaacada lapan ducami aali agai gia Diuusi soicai agai sai calaga gantatagiticana —gartatadai ASuusi.

¹⁵ Daidla ASuusi taata aali moomoda dai gooquiara ii abiaadara.

¹⁶ Amo galli ii dai malla naidamu ASuusi daidla itatadai:

—Mamaatuldadami cala tuigacada. ¿Tumaasi istutuidi aanla isidufñiagi dai vaascara oidacagi Diuusi amadu? —tatadai agai.

¹⁷ Taidla ASuusi itatadai:

—¿Tuipasi cala tuigacada giñaagai? Aliamadugava cala tuigacami dai agai arDiuusi. ¿Ipalidipasi isimiagi Diuusi amadu? Aggitai calaca vaasi istumaasi aagai Diuusi fiooquidara —tatadai ASuusi.

¹⁸ Taidla agalli itatadai:

—¿Tumaasi agai? —tatadai.

Taidla ASuusi itatadai:

—Maitavar gacoodada, dai maitavar googosi ganducamica, dai maitavar gaasiada gavustuidaga, dai maitavar yaatavoaca, ¹⁹ dai siaa duutuada gandada dai oigadavurai gnaadufni poduucai masduucai gnoigadai aapima lagi —tatadai ASuusi.

²⁰ Taidla agalli itatadai:

—Vaasi gomaasi ansiaa duutudai aanla aliducatai abiaadara. ¿Tumaasi vaalaga isidufña aanla? —tatadai agalli.

²¹ Taidla ASuusi itatadai:

—Ipalidipasi isidufñiagi vaasi istumaasi Diuusi ipalidi aidla gia imiñi dai gagaara vaasi pastumaasi viaa dai oida atumiñi asoitutuigami dai poduucai viacamu aapi mui naana maasi tavaagiara dai gooquiara divia dai giñoidatucuda —tatadai ASuusi.

²² Dai aidasi mosaca agalli gomaasi alia soigalli dai soigalliatugai aliase argaviidacamicatadai agai cascada.

²³ Amaasi ASuusi povartatadai aatama mamaatardami:

—Gia sijaiga isganviipidacami dagituagi isDiuusi soicadagi iscala gantatagiticagi. ²⁴ Dai aanla anganaagidi ara sai sioma maisijaiga amo muura vaatara isvaquiagi amo oi dagadamu salli isamo gaviidacami dagitoagi isDiuusi soicadagi iscala gantatagiticagi —gartatadai ASuusi.

²⁵ Mosaagai ASuusi gomaasi tatai aatama mamaatardami maitala isducatai gantatagituagi dai aipaco gartacacai daida icaiti:

—¿Voota istutuidido iscalagacara vuvauquiagi? —caiti aatama.

²⁶ Taidla ASuusi garvui nanaava dai povartatadai:

—Oodami gia maitistutuidi isidufñiagi imaasi damos Diuusi gia istutuidi isidufñiagi. Diuusi vaasiacatai istutuidi isidufñiagi —gartatadai ASuusi.

²⁷ Amaasi APiiduru itatadai:

—Taanadami, aatama viaa vaasi tastumaasi viaacatadai gooidatucuda aliditai, ¿tumaasi viacamu aatama? —tatadai APiiduru.

²⁸ Taidla ASuusi aa noragi dai povartatadai:

—Ismaacada ganaagidi aanla arvaavoi, silascada Diuusi utuldagi vaasi istumaasi dai silascada aanla ismaacada viaa amo samicami gataaanadagi daacatai amo daicarui dadadadami ara aapima ara ismaacada giñoidatucudagi gataaanadamu ara achigiamaasi daraicara daraajatai. Aapima baivustaama dan goocadu dai amoco taanadamu Ruvenicarua cajiudadla, dai gamai taanadamu Danacaru cajiudadla, dai gamai taanadamu Gadacaru cajiudadla, dai gamai taanadamu Nefatalicaru cajiudadla, dai gamai taanadamu Aseracaru cajiudadla, dai gamai taanadamu Isaacaru cajiudadla, dai gamai taanadamu Judacaru cajiudadla, dai gamai taanadamu Zavulonicaru

cajiudad^a, dai gamai taaanadamu Simioñicaru cajiudad^a, dai gamai taaanadamu Benjamiñicaru cajiudad^a, dai gamai taaanadamu Efrañicaru cajiudad^a, dai gamai taaanadamu Manaasesicaru cajiudad^a. ²⁹ Dai tomasioora soora dagituagi gavustuidaga siappa gaaaduñi ivuaadatai giña duiñdaga agai viaacamu amo siento vaamioma dai siascada imiagi agai idi oidigiañdara vaascara oidacamu agai Diuusi lamadu. ³⁰ Dai maaca siaaco taaanai Diuusi muidutai ismaacada vaamioma taaanai tami, maaca sioma maitaaanadamu dai ismaacada sioma maitaaanai tami maaca vaamioma taaanadamu.

20

¹ Isducatai apavueeyi siascada Diuusi soicadagi oodami sai calaga gantatagitocana atapan ducami istumaasi idui amo calai ismaacada gaapi viaacata dai davaraai lapi quiaamoco ii agai dai gaaga agai pipioñi sai yoovana uuvasi. ² Dai baidui agai gapipioñiga lamadu sai amo coobai piisu aa namaquida agai amo tasaicada. Dai otoma ootoi sai maaca gayoovana. ³ Dai laascadioma ii calali plaasamu dai maaca taa aa oodami mosdaraacami, ⁴ daida itatadai: “Imadavurai dai gaata duñi giñaasiara dai aana ganaa namaquidamu siasi calagaducagi”, astatadai. Tai agai iji. ⁵ Dai dan duucu apamu ii lasacami dai apua ootoi aata vuaadami, dai coi gaasacai tasai ii agai dai apua ootoi. ⁶ Dai cauruñimoda ii agai plaasamu dai maaca taa aa oodami ismosdaraaja daida itatadai: “¿Tuimasi mosdaraaja amo tasai dai maitaaata vueeyi?” astatadai. ⁷ Taida loodami itatadai: “Tomali amaadutai maitarmamacai aa duiñdagai cascada”, astatadai. Amaasi itatadai lasacami: “Imadavurai aapima vasi dai maaca aata duñi giñaasiara dai aana ganaa namaquidamu siasi calagaducagi”, astatadai. ⁸ Dai caacai siu duucu ganaapidagi apipioñi taida lasacami aagidi agai ismaacada taaanai apipioñi daida itatadai: “Baigovai vaida goata vuaadami dai aa namaquida. Gaaagacai aa namaquida apaga ismaacada gooquiara ganaaga dai ismaacada apaga ganaaga vasia gooquiara aa namaquida aapi”, astatadai. ⁹ Amaasi dada agai ismaacada gooquiara ganaagacai gaaata dui matai amo coobai piisu aa namaqui. ¹⁰ Dai gooquiara caa namaquida agai ismaacada apaga ganaagacai gaata dui vai agai povanliditadai masi vaamioma aa namaquida agaitadai, matai agai amo coobai piisu aa namaqui apaa. ¹¹ Dai aidamasi mosaa namaqui vai agai fiooquimi lasacami vui. ¹² Daida itatadai: “Goovai ismaacada gooquiara ganaaga ali amo oora aata dui matai vaascara garapan lasi aa namaqui dai aatama amo tasai soimaa taata toiñdagai”, astatadai. ¹³ Taida laamudaa aa noragi daida itatadai ali amoco lapi agai: “Giñaduñi aana maisoimaasi gavuiididi. ¿Maitasiarvaavoi iñsaana ganaagidi sai amo coobai piisu ganaa namaquida iñgaitadai isgaaata duñia aapima giñalamadu? ¹⁴ Naa, gaa namaquidaraga imadani. Aana ipalidi isganapan lasi maquiagi goovai ismaacada gooquiara ganaaga. ¹⁵ ¿Maitisviaa aana sallicami isidufia giñtumiñsigacada istumaasi ipaliadagi? ¿Tuipasi muuquimudada caiti aapi naiditai iscalaaga dui aana gogaa vaatara?” astatadai laamuda. ¹⁶ Poduucai ismaacada loodami soi duu naidi tami oidigi daama vaamioma namaga maaca siaaco taaanai Diuusi, damos ismaacada polidi isvaamioma namaga tami oidigi daama agai gia maisii namacamu siaaco taaanai Diuusi. Diuusi ñinooquituldadami gada aagidi mui oodami saida istutuidi iscalagacara vuvauqiagi damos Diuusi chilapi laco vuvaitu —gartatadai asuusi.

¹⁷ Dai amo imidagai voyiamu imaitadai asuusi catasadimi Jerusaleenam daida asuusi acovai garvai aatama baivustaama dan gooca mamaatardamigada agai dai povartatadai:

¹⁸ —Aapima naidi tascataaidimi aatama Jerusaleenara masiaaco giñlaagida agai aana ismaacada viaa amo sallicami giñlaagida magari abaitaguacacamigada papaali lamadu amamaatatuldiadami sallicami isagai gataañimu masaida giñmuana, ¹⁹ dai giñlaagidamu agai aa sibadara oidacami ismaacada maitarjudidi siagai giñparunadamu dai saasasamu giñtuucuga dai giñsiisamu curusiaba. Dai bovaica tasaicada apamu duaacamu aana coidada saagidañdara —gartatadai asuusi.

²⁰ Amaasi ajacovo dai avuaana lamadu adada miaadara guuquiva siaaco daacata dai asuusi. Ajacovo dai avuaana sevedeo maamarada. Taida adada gatootonacada caquiva asuusi vuidara. ²¹ Taida asuusi tacacai daida itatadai:

—¿Tumaasi aagai aapi? —tatadai agai.

Tai agai itatadai:

—Siascada aapi vasia daama argabaitacacamicagi giñoigadacai darasa aapi giñmaamara vaida artataanadamicana goovai —tatadai agai.

²² Taida asuusi aa noragi daida itatadai:

—AapimΛ maimaataΛ mastumaasi giñaaḡidi. ¿Baisistuidana aapimΛ issoimaa taatagi siaΛ soimaa taata iñagai aana? —tatΛdai ΛSuusi.

Tai Λgai itatΛdai:

—IstutuidiatΛta —tatΛdai Λgai.

²³ TaidΛ ΛSuusi itatΛdai:

—SΛalicΛda Λrvaavoi. AapimΛ gia soimaa taatamu siaasi soimaa taata iñagai aana dai vaascΛraΛ aana maitistutuidi isdaraasagi tataaanΛdami baiyoma ΛΛgi Diuusi ḡarooga daraasamu tataaanΛdami —tatΛdai ΛSuusi.

²⁴ AidΛsi aatΛmΛ baivustaama cai gomaasi alia baacoi aatΛmΛ Λgaa gooca ḡaraaduñi vui. ²⁵ TaidΛ ΛSuusi ḡarvai aatΛmΛ dai povartatΛdai:

—CΛΛ maata aapimΛ sai ismaacΛda maitarjudidū saagida ΛbaitacΛaacami ḡarpiipooñiga duucaΛ nΛidi ḡaaaduñi dai ismaacΛda vaamioma gataaanaΛ saalicΛda tataañicui. ²⁶⁻²⁷ Damos aapimΛ ḡansaagida maitaaagai ispoduucΛ ivuaadagi baiyoma sioora ΛrbaitacΛaacamicagi ḡaaagai issoicΛdagi vaascatai. ²⁸ PoduucΛ isduucΛ ivueeyi aana ismaacΛda viaa Λmo saalicami. AanaΛ gia divia oidigΛraΛ maisiu isḡiñsoicΛdagi aa baiyoma divia aana dai soicΛda iñagai oodami dai muquia iñagai vai poduucΛ cΛΛḡacΛraΛ vuvacΛna mui oodami —ḡartatΛdai ΛSuusi.

²⁹ AidΛsi vuvaquimi aatΛmΛ JericooaifidaraΛ mui oodami oi ΛSuusi. ³⁰ Vai voi ugidiana daraajatadai gooca mainΛnaadami. Dai maí Λgai isami daivusai ΛSuusi dai iñooqui daidΛ itatΛdai:

—Davi cajiudadΛ ismaacΛda Diuusi maa Λmo saalicami soigi ḡaΛlda aapi aatΛmΛcΛda —tatΛdai Λgai.

³¹ TaidΛ Λoodami bagaimi sai camaiiñacaiña vaamioma. Damos Λgai vaamioma iñacai daidΛ itatΛdai:

—TaaanΛdami, Davi cajiudadΛ ismaacΛda Diuusi maa Λmo saalicami soigi ḡaΛlda aatΛmΛcΛda —tatΛdai Λgai.

³² Amaasi ΛSuusi caquiva dai vai ΛmainΛnaadami dai tacacai daidΛ itatΛdai:

—¿Tumaasi ipalidi aapimΛ isḡanduñda aana? —tatΛdai ΛSuusi.

³³ Tai Λgai aa noragi daidΛ itatΛdai:

—TaaanΛdami, nΛada Λralidi aatΛmΛ —tatΛdai Λgai.

³⁴ Amaasi ΛSuusi soigΛli ΛgaicΛda dai taata vuupuidΛ. Tai bovasdΛraΛ ΛismaacΛda mainΛnaaitadai istuΛ isnΛnavagi dai oi ΛSuusi.

21

¹ AidΛsi camiaadimitadai ΛSuusi JerusaleenΛraΛ aayi BetapagiΛraΛ miaanaΛ ḡiidi siaaco Oliivusi taΛgidu, ΛSuusi ootoi gooca ḡamamaatarḡamigΛ, ² dai potatΛdai:

—IimivurΛ mΛΛ aali quiquiΛraΛ ismaacΛda mΛΛmojoro guuca dai aacai taΛḡimu aapimΛ Λmo asñiitu maracami vulicami vΛrai uupana dai vuaapa vaḡoocai. ³ Dai ismaadutai ḡnaagidagi masai maiuupanana vΛrai potΛda ansai aana ḡagito dai ansai otoma Λpamu ootoda iñagai —tatΛdai ΛSuusi.

⁴ PoduucΛi ΛpΛdui saidΛ ΛpΛduuna ismaacΛda aagai Diuusi ñiooquituldadamiḡada dai poduucΛi ooja:

⁵ AagidavurΛi JerusaleenΛraΛ oidacami dai potΛΛda:

“Dañi barimai ḡaraí. MaigΛducΛda ḡaΛlidi goovai,

Λmo asñiitu mara daama daituḡai”, astΛda.

AsduucΛi ooja Diuusi ñiooquituldadamiḡada.

⁶ Amaasi ΛmamaatarḡamigadaΛ iji daidΛ idui isducatai aagidi ΛSuusi. ⁷ Dai vuaa Λasñiitu ΛΛmadu amaradaΛ dai Λgai daama darai ḡansosuaΛ dai daama dai ΛSuusi. ⁸ Dai voiyΛraΛ ajiopaitadai mui oodami ismaacΛda voiyΛraΛ Λligaimi ḡansosuaΛ dai aa guicuma uusi maamaradaΛ dai voiyΛraΛ tuajaimi sai daama daivunΛna ΛSuusi. ⁹ Dai Λgai ismaacΛda baitaqui iimaitadai dai ismaacΛda gooquiΛraΛ iimaitadai iñaaquimi daidΛ icaitimi:

—Alia cΛΛ tuiga ḡoraí Davi cajiudadΛ ismaacΛda Diuusi maa Λmo saalicami. Diuusi alia cΛΛḡacΛraΛ nΛidi goovai ismaacΛda divia Diuusi guvucadadacΛda. SaalicΛda cΛΛḡa tuiga Diuusi —caitimΛ Λoodami.

¹⁰ AidΛsidΛ ΛSuusi vaa JerusaleenΛraΛ vaasi Λoodami sisioli dai muidutai aipaco ḡantacacai daidΛ icaiti:

—¿SiooraΛ goovai? —caiti.

¹¹ Vai aa aagidi daidΛ itatΛdai:

—Gooviava arSuusi Diuusi ñiooquituldadamigada daida arNasareetara oidacami Galilea dararigara —tatadai.

¹² Tai gooquir vaa aSuusi agaa quiupaigada tuisicara siaaco sia duutudai Diuusi dai vuvaitu ajudidu ismaacada ami gagaagaraitadai dai ismaacada gasaapadaitadai. Dai aipaco suuli memesagada agai ismaacada cambiando ajudidu quiupaigada tumifisigada dai aipaco suuli daraicaruda ismaacada gagaagaraitadai tutuugu. ¹³ Daida itatadai:

—Diuusi ñiooquidara aduucai oojisi: “Agaa quii ismaacada idui aoodami dai ami giñsaa duutuada agai itagiducamu quii mamaadaragai vaatar”, mai aapima asivogami tajogada duucani —tatadai aSuusi aoodami.

¹⁴ Tai ami agaa quiupaigadara judiduu amoco mainanaadami amadu chuchuecogami miaadara guuquiva siaaco daacatadai aSuusi tai agai duduadi. ¹⁵ Dai aidasi abaitaguucacamigada papaali amadu amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada naidi distumaasi gaducada ismaacada idui aSuusi dai aidasi caa isducatai iñacai aali agaa quiupaigada daida icaiti: “Alii caa tuiga gorai Davi cajiudadan ismaacada Diuusi maa amo samicami”, caiti aali. Abaitaguucacamigada papaali amadu amamaatatuldadami Diuusi samicamigada samicada baacoi aSuusi vui, ¹⁶ daida itatadai agai aSuusi:

—¿Maitarasca istumaasi aagai goaali? Dodoligitadani aapi —tatadai.

Taida aSuusi aa noragi daida itatadai:

—Aja caana. Dai canaidi aapima isduucani oojisi Diuusi ñiooquidara daida icaiti:

Aali alia caaga ñioocada agai Diuusi vui.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara —tatadai aSuusi.

¹⁷ Amaasi aSuusi anaasi viaa dai ii Jerusaleenaindara Betaaniamu dai anaasi sia.

¹⁸ Dai siaadiqui caapamu ajacoga imaitadai aSuusi Jerusaleenamu dai biuugimu. ¹⁹ Dai ta amo iigosi daada voi ugidiana dai abaana caquiva dai maita iigosi mosaca agada. Daida aSuusi itatadai iigosi daada:

—Aapi gia tomali amo imidagai maiiibatamu —tatadai aSuusi.

Tai otoma gaqusa iigosi daada. ²⁰ Dai aidasi ta aatama mamaatardami gomaasi camaita istumaasi gartatigituagi dai tacacai aSuusi daida itatadai:

—Ducatai mosaa otoma gaqusa goigosi daada —tatadai aatama.

²¹ Taida aSuusi garaa noragi dai povartadai:

—Ismaacada ganaagidi aana arvaavoi. Iscaga vaavoitudadagi aapima maisiu mosacaasi istutiadamudai isidunia gomaasi ismaacada idui aana goigosi daadacada asta istutiadamudai aapima ara isivuaadagi naana maasi istumaasi samicada sijiacami. ²² Dai vaasi istumaasi taana aapima Diuusi mamadaitai issamicada vaavoitudada aapima Diuusi ganmaaquimu —gartatadai aSuusi.

²³ Amaasi aSuusi vaa agaa quiupaigadara judiduu dai ami gamamaatatulditadai Diuusi ñiooquida tai miaadara guuquiva abaitaguucacamigada papaali daida atataanadami judiduu dai tacacai daida itatadai:

—¿Tuma samicamida vuvaitu aapi ajudiduu tabiaadara? ¿Toora gamaa gosamicami? —tatadai agai.

²⁴ Taida aSuusi aa noragi daida itatadai:

—Aanaan ara gantacacagi amo istumaasi mascaaga giñaa noragidagi istumaasi gantacaca iñagai aana nai aana ara ganaagidagi istumaasi samicamida ivueeyi aana gomaasi. ²⁵ ¿Toora ootoi aVuaana sai vaponana oodami Diuusi oodami sio? Aago varai iñnoragida —tatadai aSuusi.

Vai agai aagi aipaco ganaatagidi dai pocaiti:

—Ispotada aatama sai Diuusi ootoi goovai garaa noragidamu dai povartadamu: “¿Tumasi maivaavoitu?” ²⁶ Dai ispotada aatama sai oodami ootoi, garvui baacoimu goodami. Goovai samicada vaavoitudai si aVuaana arDiuusi ñiooquituldadamigada cascada —caiti.

²⁷ Dai amaasi itatadai agai aSuusi:

—Maitamaata aatama —tatadai agai.

Amaasi aSuusi itatadai:

—Tomali aana anmaitanaagidagi istumaasi samicamida ivueeyi aana gomaasi —tatadai aSuusi.

²⁸ Daida aSuusi itatadai:

—Amo caali maamaracatadai gooca, daida itatadai amoco gamara: “Giñmara imadañi sivi dai mala yoova uuvasi giñlaasi”, astatadai. ²⁹ Taida amarada aa noragi daida itatadai: “Aana maiimia inilidi”, astatadai. Dai gooquiaroma gia caama duuca gatagito agai dai mala aata duñimu. ³⁰ Taida aogada ii dai mala aagidi agamai gamara dai potatadai ala. Tai agai itatadai: “Ajala”, astatadai. Dai maiii. ³¹ Maacada vagoocatai idi istumaasi tagitocatadai aogada? —tatadai asuusi.

Tai agai itatadai:

—Aapagadada —tatadai agai.

Amaasi asuusi itatadai:

—Ismaacada aana ganaagidi arvaavoi. Sai atumiñsi vuudami daida aooqui taatacaligami caama duuca gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada aagai vaavoitudacai istumaasi aagai avuaana. Diuusi soicaña agai sai calaga gantagitocana. Dai aapima gia cho. ³² Avuaana ismaacada vapaconaitadai aoodami gannamaatatuldi isducatai gaagagai isoidacagi matai aapima maiama duuca gantatagito maivaavoitudacai tomasi naidi aapima isagaa oodami saalicada vaavoitu. Poduucai aapima maidadagito isDiuusi gansoicidagi iscala gantagitocagi aapima.

³³ Caacavurai aapima idi cuento: Amo oodami ismaacada viaacatadai davaraai ai uuvasi dai sicoli curarai daida idui siaaco vuusiadagi uuvasi varagada daida idui ala amo vaaqui tacavacami dai abiaadala nuucadaca agai vaaasi gaaasi.

Dai gooquilar taajucamicada maa gaaasi aa oodami dai malacasi ii. ³⁴ Dai aacai yoovaragai ootoi agai chilaqui gapipiooñiga sai mala taanana aoodami ayoovi silaqui aacatadai. ³⁵ Taida aoodami vuui apipiooñigada dai saasarai tuucugada amoco, dai amai muaa, dai amai maicacarai. ³⁶ Taida aamudala vaamioma muiyoma ootoi situcamidala taida aoodami poduucai idui gaicada ala.

³⁷ Dai mala gooquilar ootoi agai gamara dai pova aliditadai: “Goovai gia siaa duutudan taada agai”, asalidi. ³⁸ Amaasi talgacai aoodami amarada aipaco ganaagidi daida icaiti: “Gooviava alagai ismaacada ajigai vaaasi vustuidada aogada gaagagai tasmuaagi dai poduucai aatama artutuidacamicamu”, ascaiti aoodami. ³⁹ Dai bai dai dajoi ugidiana vuusaitu dai muaa —tatadai asuusi.

⁴⁰ Amaasi asuusi tacacai aoodami daida itatadai:

—¿Siaascada diviagi atuidacami adavaraai istumaasi iduufimu agai? —tatadai asuusi.

⁴¹ Tai agai itatadai:

—Coodamu agai amaalaga tuutiacada maisoigaliaracada dai taajucamicada maaquimu amai gadavaraaga sigai gia calaga maacadamu silaasi aajadagi agai —tatadai atataaanadamigada ajudidii.

⁴² Amaasi asuusi itatadai:

—Aapima cala maata isduucai oojisi Diuusi ñioquidala daida icaiti:

Asaallicami viaacami ismaacada daasi aagai Diuusi atataaanadamigada ajudidii gajiaadala viaa agai.

Dai agai alagai vaa ismaacada vaamioma gataaanada agai

Diuusi iduñia gomaasi.

Dai gomaasi alamo istumaasi calagaducamicamu agai vatarala ismaacada vaavoitudagi.

Ascaiti Diuusi ñioquidala. ⁴³ Cascada aana anganaagidi sai Diuusi camaitansoiña agai masai calaga gantatagitocana. Aapima vuudala vata agai cascada. Baiyoma soiña agai agai sai calaga gantatagitocana aoodami ismaacada algiadagi. ⁴⁴ Dai sioora giñvui vaatacagi soimaa taatamu dai aana vui caatcamu agai aida gia iimimu agai diaavora amadu —tatadai asuusi.

⁴⁵ Aidasi abaitaguucacamigada apapaali amadu afariseo cai acuento ismaacada aa asuusi, dai gantagito cai sigai agada maalidi asuusi acuentocada. ⁴⁶ Dai cascada baiya aliditadai agai asuusi amos albaiditadai agai aoodami. Aoodami povanaliditadai silasuusi arDiuusi ñioquitudadamigada.

22

¹ Taida asuusi aagidi ala amo ñioqui cuentocada daida itatadai:

² —Diuusi soicai oodami sai calaga gantatagitocana. Gomaasi alapan ducami isducatai idui amo rañ ismaacada idui amo vagimi aidasi ooñigai marada. ³ Ootoi agai gapipiooñiga sai vuaapana vapaidada taida vapaidada maitipali isdadiagi. ⁴ Tai agai apamu ootoi aa gapipiooñiga daida itatadai: “Aagidavurai giñvapaida sai casi gatjai aana coodaragai giñsosoiga gücoligada dai sai cuaadagai cavaaasi baigaduui vai otoma baigovai iimana idi

cunataragala”, astatadai. ⁵ Dai vapaidada maitaangi. Amoco mala naidamu gadavaraaga dai amai viaacatadai ama maasi isnaidagi. ⁶ Daida agaa vuui apipiooñigada arai dai soi vuujimi dai vaaasi coi. ⁷ Taida arai alia baamu dai ootoi gasandaaruga sai mala coodana agai agacoodacami dai mamaidana baabaquida. ⁸ Amaasi arai itatadai aa gapipiooñiga: “Quiaa baigadu gocunataragai dai gifvapaida camaiviaa sallamicami isdadiagi. ⁹ Iimadavurai caayamu dai vapaida vaaasi masioora taangiagi vai dadana idi cunataragala”, astatadai arai. ¹⁰ Taida apipiooñigada aipaco voyamu iji dai ampagi vaaasi siaaqui ta oodami canga tuutiacami dai maicanga tuutiacami dai poduucui suuda ami gaa tuucavi oodami.

¹¹ Taida arai vaa dai nanaidi gavapaida dai gatagito ta siami caaacatadai amoco ismaacada maita aadaca yuucusi ismaacada maa arai gavapaida sai ganaadana cunataragala. ¹² Daida itatadai: “¿Ducatai vaa aapi maitaadacatai yuucusi ismaasi gaaadai cunataragala?” astatadai arai. Taida agai maifiooqui. ¹³ Taida arai itatadai agai ismaacada gabibiditadai: “Vuravurai noonovida dai lacasoda dai quiidigana daasa siaaco tucagamu siami alia soimasi taatacamu goovai dai suaacadamu”, astatadai arai. ¹⁴ Diuusi ñiñoquituldiadami agai aagidi mui oodami saida istutuidi iscaagacala vuvaquiagi damos Diuusi chiaaqui laco vuvaitu —tatadai aSuusi.

¹⁵ Taida afariseo iji dai ganaagi sabai aagatudana agai aSuusi amo istumaasi vai poduucui viaaca agai isducatai galpiala vuaajagi dudunucamiaga. ¹⁶ Dai cascada ootoi afariseo ganaaduni amadu amoco aEroodasi aadunida sai mala aatagidana aSuusi vai agai itatadai: —Mamaatuldiadami canga maata aatama sai istumaasi gaagidi aapi dai gamamaatuldi avvaavoi. Dai maivuaama alidi aapi oodamicada siarganviipidacami siarsoituuigami aapa, mosgamaatuldi aapi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁷ Garaagidafi: ¿Canga isisaa namalquida aatama gocuota agaa baitacaacamigada romamano chio sio? —tatadai agai.

¹⁸ Damos aSuusi maata ta isagai vuurumada aliditadai dai potatadai: —Aapima aagai amo istumaasi dai amamaasi ivueeyi. ¿Tuimasi gifvuurumada alidi aapima? ¹⁹ Gifnagidavurai amo tumiñsi ismaacada aadana namalquidi aapima acuota agaa baitacaacamigada romamano —tatadai aSuusi.

Tai agai taagi amo tumiñsi. ²⁰ Taida aSuusi mostaa dai tacacai daida itatadai: —¿Vooraa mooda dai voora taataarada tumiñsiaga daja? —tatadai aSuusi.

²¹ Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Agaa baitacaacami mooda dai taataaragadaava —tatadai agai.

Taida aSuusi itatadai:

—Maacavurai agaa baitacaacami istumaasi artudada dai iduunivurai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi aapa, agai aragaai baitacaacami tavaagiaga dai oidigala aapa cascada —tatadai aSuusi.

²² Amaasi caa agai imaasi dai maitaa istumaasi gantatagituagi dai dagito dai iji.

²³ Agai vaa tasaga amoco saduseo iji siaaco daacatadai aSuusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga coidada duaacarada cascada potatadai agai aSuusi:

²⁴ —Mamaatuldiadami, aMosesacarua oojisicami garvii gasallamicami vai pocaiti sai ismuquiagi amo calli dai viaagi gooñiga maiquiaa maratagai abaana, saida asuculida calli gaaagai isvannagi aviuudu dai maratagai abaana asialagida vaataraa ismaacada muu. ²⁵ Dai tami garsaagida oidacatadai cuvaracami amo siaagama. Dai aapagadada oonigai dai muu maiquiaa maamatacai. Tai gooquiaga agamai vanna aviuudu dai muu aapa maiquiaa maamatacai. ²⁶ Tai gooquiaga agamai vanna agai vaa ooqui dai muu aapa maiquiaa maamatacai. Vaa cuvaracami podui dai vaaasi coi maimaamatacai tomali amaadutai. ²⁷ Dai amaasi muu aooqui aapa. ²⁸ Dai duduaacacai coidada saagidaiñidaga. ¿Ismaacada arcunadacamu aooqui vaaasi arcuucunadacatadai agai di? —tatadai asaduseo.

²⁹ Taida aSuusi aa noragi daida itatadai:

—Maicanga gantatagituagi aapima maimaatacatai iscaiti Diuusi ñiñoquida dai tomali maimaatacatai siaasi guvucadagai vaa Diuusi. ³⁰ Siaacada duduaacagi coidada camaicuucuntada agai tomali maioonhada agai mosapan ducamicana agai Diuusi tataañicaruda tavaagiaga. ³¹ Canaidi aapima oojai istumaasi ganaagidi Diuusi sai oidaga duaacaragai coidada vaataraa. ³² Tomasi catavapi apadui sicoi Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocarua vaascaga pocaiti Diuusi: “Aana anaDiuusigada Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa aapa”, astatadai Diuusi. Agai Diuusi amadu daraaja tavaagiaga. Diuusi arDiuusigada ismaacada catavaagiaga daraaja dai ismaacada iimia agai tavaagiamu —tatadai aSuusi.

³³ Moscaacai aoodami imaasi vaascatai maitaa istumaasi gantatagituagi aSuusi maamatuldaragada.

³⁴ Aidasi afariseo mai siaSuusi caga aa noragi asaduseo tai agai maitaa isducatai aa noragidagi afariseo lagi ganampagi. ³⁵ Dai amoco agai saagidaindara ismaacada armamaatatuldamicatadai Diuusi samicamigada vuurumada aliditadai agai asuusi daida itatadai:

³⁶ —¿Mamaatatuldadami vasi ismaacada ipalidi Diuusi tasivuaadagi tumaasi vaamioma gaagai tasivuaadagi? —tatadai agai.

³⁷ Taida asuusi itatadai:

—“Oigadañi caliodami gaduusiaga vasi galbadacada dai vasi gavgucadagacada dai vasi galagitoidagacada. ³⁸ Gooviava agai dai sioma gaagai isivuaadagi”. ³⁹ Dai gooquirdada baitoma pocaidaga ara: “Oigadañi gaaduñi poduucai pasduucai gaoidagai aapi lagi”. ⁴⁰ Tomasioota siota samicada lagi idi ñiooqui agai gia vascata ivueeyi vasi istumaasi aagai Diuusi samicamigadara dai istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldamicadaga —tatadai asuusi.

⁴¹ Vai quiaa mapai guccatadai afariseo ⁴² taida asuusi tacacai daida itatadai:

—¿Ducatai talagitoi aapima vora cajiudadacristo? —tatadai asuusi.

Tai agai itatadai:

—Davicarucajiudadava —tatadai agai.

⁴³ Taida asuusi itatadai:

—Tuisida agai vaa Davicarucajiudadacristo aagidi Diuusi Ibada daida icaiti: “Acriso argifidiusiga”. Daida Davicarucacaiti ara:

⁴⁴ Diuusi potatadai acristo:

“Gamaaquimu aana amo samicami ismaacada vaamioma namaga.

Dai ugitudamu aana vasi ismaacada gavuidara vatalcagi”.

Ascacaiti Davicarucacaiti acristo. ⁴⁵ ¿Ducatai istutuidi acristo siacajiudadacagi adavicarucacaiti aagai? —tatadai asuusi.

⁴⁶ Dai tomali amaadutai maitistutuiditadai isaa noragidagi tomali amo ñiooqui dai aida abiaadara vascatai abaidiña istacacadagi amo istumaasi.

23

¹ Taida asuusi itatadai aoodami dai aatama mamaatardamicadaga:

² —Amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada amadu afariseo povanalidi siagai vaamioma caga maata caa istumaasi oja Moseesacaru dai siagi agai viaa samicami isgamamaatatuldiadagi samicamigada Moseesacaru. ³ Cagadu isagiada aapima damos mosacaasi sascada ganaagida agai mosacaasi istumaasi aagai Moseesacaru damos maitivuaada aapima ismaasi ivueeyi agai. Agai aagai amo istumaasi dai amamaasi ivueeyi. ⁴ Pocaiti agai sai gaagai isiduñiagi mui naana maasi istumaasi dai agai lagi maitivueeyi isduucacaiti aagai. ⁵ Agai alia oojoidi isoojadagi Diuusi ñiooquida papepeellara dai ali cajiitara daraasaiña dai gancovana vupuraña dai ganlacana. Agai maisia duutudai Diuusi mospovuaadana agai sai pocaitiña aoodami isagai alia siaa duutudai Diuusi. Dai agai oojoidi isganaadadagi yucusi ismaacada talavadu naanacada uugidiana. Lagi poduucai ganaadaiña siota siaa duutudagi Diuusi damos amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada amadu afariseo maisia duutudai Diuusi mospovuaadaiña agai ayucusi sai pocaitiña aoodami isagai alia siaa duutudai Diuusi. ⁶ Dai agai vascata gagaagai cacagaducadioma daraicarui siu duucu gaugia agadagi muidutai dai quiquiupara. ⁷ Dai oojoidi sioodami cucuaasada ganvapanamu dai viaatuldiada cacayana dai siaa duutudagi dai agai aadara maioojoidi ispoduucacaiti ivuaadagi.

⁸⁻¹⁰ Aapima mosamo aadunumu duucami dai mosaca aana Cristo arganbaitacacamicaga cascada maitaagai isaagiada aapima oodami sai siaa gandutudaiña tataanadami duucacaiti. Diuusi garooga vasia daama argabaitacacamicaga cascada gaagai isvaamioma siaa duutuadagi agai sioodami. ¹¹ Ismaacada soicadagi aa agai argaducacamicamu aapima ansaagida. ¹² Agai ismaacada sioma gducada galiadagi agai gia sioma maitargaducacamicamu dai agai ismaacada sioma maigaducada galiadagi agai gia sioma argaducacamicamu.

¹³ Siala soimaasi taatamu aapima mamaatatuldadami Diuusi samicamigada dai aapima fariseo sila soimaa taatamu aapima. Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapima mamaatuldi aoodami Diuusi samicamigada dai vascata aapima maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Aapima mamaatatuldadami maitipalidi isDiuusi gansoicadagi mai caga gantagitoca aapima dai aapima sobicai aa oodami sai maitipalidiña isDiuusi

soicadagi vai cAaga gAntatAgitoca Agai tomasi Agai gia ipalidi isDiuusi soicadagi sai cAaga gAntatAgitocana.

¹⁴ SiAA soimaasi taatamu aapimA mamaatAtuldiadami Diuusi sAAlicamigadA dai aapimA fariseo siAA soimaa taatamu aapimA. AapimA aagai AMo istumaasi dai AMa maasi ivueeyi. zTuimasi voopoidi baabaquidA Lvipiuuudu? Dai tAvapi gamamadaifia aapimA sai pocaitifia Aoodami isaliA siaa duutudai aapimA Diuusi dAmos maitArvaavoi. CascadA aapimA alia soimaasi gantaatuldudami Diuusi.

¹⁵ SiAA soimaasi taatamu aapimA mamaatAtuldiadami Diuusi sAAlicamigadA dai aapimA fariseo. AapimA aagai AMo istumaasi dai AMa maasi ivueeyi. AapimA tomasiaaco ajioopai dai gaagai oodami dai vaavoitulda Alidi gAnApAn duucai dai siAAscadA vaavoituda Agai gAnApAn duucai Agai vaamioma soimaasi ivueeyi isaapimA dai aapimA ArGAnDuñi.

¹⁶ SiAA soimaa taatamu aapimA. AapimA mamaatAtuldi Aoodami Diuusi ñiooquidA dAmos tomali aapimA maimaatA istAlia Alidi. Dai gamamaatAtuldi aapimA sai isAMo oodami aagadagi isiduñia AMo istumaasi sai ispocaitiadagi sai sAAlicadA Arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai Arvaavoi isoidaga AgAA quiuupai aidA gia maiviaaca isiduñia istumaasi aagai, dAmos ispocaitiadagi sai sAAlicadA Arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai Arvaavoi isoidaga ooro AgAA quiuupiatA aidA gia sAAlicadA viaaca isiduñia istumaasi aagai. ¹⁷ Vupuiiruga aapimA dai maimaatA istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapimA. Vaamioma Arsoifni AgAA quiuupai siOoro ismaacadA AgAA quiuupiatA daja. LOoro quiuupai Arana daja cascadA siaa duutudi Agai. ¹⁸ Dai aapimA gamamaatAtuldi AAra sai isAMo oodami aagadagi isiduñia AMo istumaasi sai ispocaitiadagi sai sAAlicadA Arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai Arvaavoi isoidaga AMo altar AgAA quiuupiatA aidA gia maiviaaca isiduñia istumaasi aagai, dAmos ispocaitiadagi sai sAAlicadA Arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai Arvaavoi isoidaga istumaasi Diuusi daasdaradA altar daama aidA gia sAAlicadA viaaca isiduñia istumaasi aagai. ¹⁹ Vupuiiruga aapimA dai maimaatA istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapimA. Vaamioma Arsoifni altar siDiuusi daasdarada. Diuusi daasdaradA altar daama daja cascadA siaa duutudi Agai. ²⁰ IsAMo oodami aagadagi isiduñia AMo istumaasi dai pocaitiadagi sai sAAlicadA Arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai Arvaavoi isoidaga AMo altar AgAA quiuupiatA dai poduucai aagai Agai vAAsi istumaasi oidaga altar daama. ²¹ IsAMo oodami aagadagi isiduñia aagai AMo istumaasi dai pocaitiadagi sai sAAlicadA Arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai Arvaavoi isoidaga AgAA quiuupai dai poduucai aagai Agai vAAsi Diuusi, Agai quiuupiatA daja cascadA. ²² IsAMo oodami aagadagi isiduñia aagai AMo istumaasi dai pocaitiadagi sai sAAlicadA Arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai Arvaavoi isoidaga tAvaaagi dai poduucai aagai Agai vAAsi Diuusi, Agai tAvaaigArA daja cascadA.

²³ SiAA soimaasi taatamu aapimA mamaatAtuldiadami Diuusi sAAlicamigadA dai aapimA fariseo. AapimA aagai AMo istumaasi dai Amamaasi ivueeyi. vAAsi istumaasi viaa aapimA aa oidifia oodami Diuusi aa duifidada vAAtarA asta ivaagi masmaacada baAJai. CAagadu isoidada aapimA oodami Diuusi aa duifidada vAAtarA mastumaasi viaacagi dAmos maitivueeyi aapimA istumaasi Diuusi ipalidi gomaasi gia maicAagadu. AapimA maicAaga oidaga tomali maisoigAnAlidi aapimA aacadA tomali maicAaga vaavoitudai aapimA Diuusi ñiooquidA poduucai alia soimaasi ivueeyi aapimA. ²⁴ AapimA Arpan ducami mainAnAaadami ismaacadA vaidaquia Alidi oodami AmArCAtA. AapimA ivueeyi istumaasi maisi gaagagi dai maitivueeyi istumaasi vaamioma gAAagai.

²⁵ SiAA soimaasi taatamu aapimA mamaatAtuldadami Diuusi sAAlicamigadA dai aapimA fariseo. AapimA cAA tuutiacami ganvueeyi oodami vuitapi dAmos alia soimaasi ivueeyi aapimA. AAsivuacatai dai coimudadA tuutiacatai. ²⁶ AapimA sAAlicadA maicAaga maata cAA Diuusi ñiooquidA aliasi gaagagi isAArdaga daanada aapimA Diuusi vai Agai gAnoigalda gansoimaascamiga dai poduucai camaitArsoimaasi iduucamicamu aapimA.

²⁷ SiAA soimaasi taatamu aapimA mamaatAtuldiadami Diuusi sAAlicamigadA dai aapimA fariseo. AapimA aagai AMo istumaasi dai AMa maasi ivueeyi. AapimA Arpan ducami siaaco gAyaasapai coidadA dai alia cAaga baiduñisi daamadArA dai Arana alia sigalnaasi. ²⁸ Pomaasi aapimA alia cAaga tuutiacami ganvueeyi oodami vuitapi dai gAntAgitoidagarA alia soimaasi aagaiñia AMo istumaasi dai AMa maasi ivuaadana.

²⁹ SiAA soimaasi taatamu aapimA mamaatAtuldiadami Diuusi sAAlicamigadA dai aapimA fariseo. AapimA aagai AMo istumaasi dai AMa maasi ivueeyi. AapimA ivuuididi baabaquidA Diuusi ñiñiooquituldiadamigadA ismaacada coi gAnAAqui aaduñicarA dai siaaco yaasapi dai gAnaduñicarA coi AAra aa oodami cAA tuutiacami Agai ami daama Asai aapimA yoosigai. ³⁰ Dai pocaiti aapimA: “Isoidacamudai aatAMa AAquioma aidasi oidacatadai gArAAqui aaduñicarA maisoifia coodamudai aatAMa Diuusi ñiñiooquituldiadamigadA”. ³¹ Poduucai Agai aapimA aagai masida Arcajudada dai ApAn tuutuiga aapimA Agai ismaacada coi

Diushi ñiñiooquituldiadamigada. ³² Isapiasioomaasi ivuaada aapim_Λ otoma _Λpan _Λasi g_Λpi_Λta_Λ v_Λat_Λcamu aapim_Λ g_Λn_Λaa_Λqui aaduñicaru.

³³ Sa_Λlic_Λada _Λrsoiomaasi ivuaadami aapim_Λ. Aapim_Λ gia maic_Λagac_Λta_Λ vuvuquimu baiyoma iimimu aapim_Λ ma_Λaca siaaco oidaga _ΛDiaavora. ³⁴ Casc_Λda ootosamu aana Diushi ñiñiooquituldiadamigada dai oodami sastuduacami, dai mamaat_Λtuldiadami. Damos aapim_Λ coodamu _Λmoco dai aa curusiaba siisisamu dai aa g_Λviarsamu quiquiupia_Λta_Λ, dai aa soimaa taatatuldamu aali quiiquia_Λta_Λ. ³⁵ Dai poduucai aapim_Λ g_Λpi_Λta_Λ v_Λat_Λcamu v_Λasi goc_Λaa tuutiamic_Λada ismaac_Λada g_Λncooditu. Aidasi abiaada_Λta_Λ g_Λmuaatu Aveelicaru ca_Λtuigac_Λada asta aidasi g_Λmuaatu Zacariasi Berequiasii marada _Λgai ismaac_Λada muaa _Λgai _Λg_Λaa quiuupai vuida_Λta_Λ altar abaana. ³⁶ Ismaac_Λada g_Λnaagidi aana _Λrvaavoi. Aapim_Λ sivi oidacami g_Λpi_Λta_Λ v_Λat_Λcamu v_Λasi gomaasic_Λada.

³⁷ Aapim_Λ Jerusaleen_Λta_Λ oidacami aapim_Λ ma_Λsmaac_Λada coodai Diushi ñiñiooquituldiadamigada ojodaic_Λada, mo_Λs_Λaa muiyoco imidagai ipaliditadai aana isg_Λn_Λampaidagi dai g_Λn_Λnuucadacagi _Λpan duucai atacucu _Λmpaidi g_Λmaamara g_Λaaana uta matai maitipali aapim_Λ. ³⁸⁻³⁹ Dañi aapim_Λ sivi g_Λndagitomu aana dai camaitiñ_Λta_Λgimu aapim_Λ _Λpanu asta si_Λasc_Λada aiyagi istuigaco potaiya aapim_Λ: “Alia siaa duutudai aat_Λm_Λ ismaac_Λada borimai Diushi guvucadad_Λc_Λada” —tat_Λadai _ΛSuusi.

24

¹ Daida _ΛSuusi vuusai _Λg_Λaa quiuupaigada iñ_Λda_Λta_Λ _Λjudidiu dai caimia agaitadai tai mi-aad_Λta_Λ guuquiva aat_Λm_Λ mamaat_Λrdamigada _Λgai dai aagidi sai alia chigiamaaasi _Λg_Λaa quiuupai. ² Taida _ΛSuusi g_Λraa noragi dai povartatadai:

—¿Na_Λidimasi aapim_Λ v_Λasi idi? Ismaac_Λada g_Λnaagidi aana _Λrvaavoi sai tomali _Λmo odai maiviiya _Λgai _Λmai daama, v_Λasi siaa g_Λduuñimu goovai —g_Λrtat_Λdai _ΛSuusi.

³ Amaasi iji aat_Λm_Λ Oliivosi giidiamu dai ami daiva _ΛSuusi. Mo_Λs_Λacaasi _ΛSuusi _Λmadu aat_Λm_Λ mamaat_Λrdamigada _Λgai ami daacatadai tatai aat_Λm_Λ itadai:

—Aat_Λm_Λ ipalidi pa_Λsg_Λraagida aapi si_Λasc_Λada _Λpa_Λduña _Λgai gomaasi ismaac_Λada aagai aapio. ¿Duucatai maat_Λcamu oodami iscayo divi _Λgai aapi dai cayo ugitimu oidigi? —tat_Λdai aat_Λm_Λ.

⁴ Amaasi _ΛSuusi povartatadai:

—G_Λn_Λnuucadacavurai vai tomali _Λmaadutai mait_Λn_Λvupuiirumadaña. ⁵ Muidutai dadia _Λgai daidi caitiadamu _Λgai: “Aana an_ΛrCristo”, dai muidutai vupuiirumadadamu _Λgai. ⁶ Cajimocamu _Λoodami muiyap_Λta_Λ cocodi, dai aa cayo g_Λncocoda _Λpa_Λ, maitav_Λr duduaadicuda gomaasi _Λpa_Λduña _Λgai _Λpa_Λ, damos maiquia aayi cuugata_Λta_Λ ta_Λsa_Λta_Λ. ⁷ _Λmo da_Λv_Λari_Λta_Λta_Λ oidacami cocuadamu _Λmai da_Λv_Λari_Λta_Λta_Λ oidacami dai oidacamu biuugigai dai cococodagai aipacoga dai alia cavami gigivucudamu _Λma_Λpa_Λc_Λta_Λta_Λ gooidigi. ⁸ V_Λasi gomaasic_Λada utudama g_Λaaagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Dai amaasi _Λoodami ta_Λagidamu _Λvaavoitudadami dudunucami_Λta_Λ masaida g_Λagana dai coodana. Dai v_Λasi oidigi daama oidacami ca_Λdadamu giñ_Λvaavoitudaitai _Λgai. ¹⁰ Si_Λasc_Λada aiyagi amaasi ta_Λsa_Λta_Λ muidutai camaitiñ_Λvaavoitudada _Λgai, dai aipaco g_Λnc_Λadadamu dai aipaco gantatagidamu dudunucami_Λta_Λ. ¹¹ Dai oidacamu mui yaatavogami ismaac_Λada pocaitada _Λgai saida _ΛrDiushi ñiñiooquituldiadamigada dai vupuiirumadadamu mui oodami. ¹² Dai sa_Λlic_Λada oidacamu soimaasi dai casc_Λada mui oodami camait_Λnoig_Λadadamu aipacoga. ¹³ Damos _Λgai ismaac_Λada apiagiñ_Λvaavoitudadagi si_Λasi uucami oidacagi oidigi daama _Λgai gia ca_Λgac_Λta_Λ vuvuquimu. ¹⁴ Dai v_Λasi oidigara g_Λaaagadamu goc_Λaa caidac_Λada isducatai Diushi soica_Λ oodami sai ca_Λga gantatagitocana sipoduucai v_Λasi oidigi daama oidacami maat_Λcamu. Dai amaasi gia caugitimu oidigi.

¹⁵⁻¹⁶ Tai Daniel _Λmo Diushi ñiooquituldiadamigada poduucai oja sai divia aagai _Λmoco ismaac_Λada sa_Λlic_Λada soimaasi iduña _Λgai _Λmo istumaasi _Λg_Λaa quiuupaigada_Λta_Λ _Λjudidiu _Λrana. Si_Λasc_Λada naijada oodami ispomaasi _Λpa_Λvuimi, amaasi _Λgai ismaac_Λada tami Judee_Λta_Λ daraajagi g_Λaa_Λgai isvoopiagi gigiidiamu —g_Λrtat_Λdai _ΛSuusi.

Si_Λora naijadagi idi oojai g_Λaa_Λgai ismaata ca_Λcagi. ¹⁷ Daida _ΛSuusi potatadai _Λpa_Λ:

—Si_Λora vaaqui daama daacagi aida ta_Λsa_Λta_Λ alia_Λsi g_Λaa_Λgai isotoma voopiagi maivuvaidacai gavustuidaga tuucavidata_Λ, ¹⁸ dai si_Λora dajiana ajioopadagi maitaa_Λgai isapamu iimiagi ganquiiquiamu dai vuyiyagi g_Λnyuucusi. ¹⁹ Si_Λaa soimaa taatamu _Λooqui ismaac_Λada noonoacagi si_Λapa viaacagi aali siisidami, aida ta_Λsa_Λta_Λ. ²⁰ Alia_Λsi g_Λaa_Λgai isdaanadagi Diushi vai maitar_Λmo cocana masi_Λasc_Λada voopiagi, tomali maitar_Λmo ibastaragai ta_Λsa_Λta_Λcana. ²¹ Alia soima taata _Λgai _Λvaavoitudadami casc_Λada. Vaamioma soimaasi g_Λtaatamu amaasi

sitomali amo imidagai aidasi abiaadara Diuusi idui oidigi dai gooquilara tomali amo imidagai maipomaasi gataatamu. ²² Isbai tavapai paduñiagi gomaasi aidala gia vlassi coiyantada oodami damos Diuusi maidagitomu istavapai paduñia gomaasi agai alla oigadai ismaacada acovai vuvaitu cascada.

²³ Amaasi isamaadutai povantatadagi: “Dañi tami daja Cristo”, masipara povantatadagi: “Dañi maaca daja”, maitavar vaavoitudada. ²⁴ Dadia vagai yaatavogami dai pocaitiada agai saida laraCristo dai pocaitiada agai saida rDiuusi ñiñiooquituldiadamigada, daida ivuaada agai naana maasi gagarducami dai poduucai vupuiirumadada agai asta agai ismaacada Diuusi lagi acovai vuvaitu isistutiadagi. ²⁵ Damos aana laquiasdara abiaadara gaaagidi. ²⁶ Cascada isaagiada agai dai povantatadagi: “Dañi maaca oidigana daja Cristo”. Maitaagai isiimiagi aoodami daida isaagiadagi agai dai povantatadai: “Dañi tami quiiyara daja”, maitaagai isvaavoitudadagi. ²⁷ Poduucai ismaascana siascada vapadocadagi oidigi poduucai lara vlassi oodami giññalida agai siascada ajiagi istuigalco diviagi aana ismaacada viaa amo sallowicami. ²⁸ Tomasiaco siaaco caatacagi baabaidi davaligada ami ganmpaidiña nuunui, poduucai arvaavoi lara saida arduuñi agai vlassi istumaasi aagai aana.

²⁹ Dai amaasi siascada cadaivuñiagi gosoimaa taataragai tasai tucapi viiya agai dai masaadai giñña agai, dai sisiaavugai suuligia agai tavaagiaindara, dai vlassi istumaasi oidaga tavaagiara givigucudamu. ³⁰ Dai amaasi taagimu oodami tavaagiara amo istumaasi dai poduucai maatamu iscadivia aana ismaacada viaa amo sallowicami dai vlassi oidigi daama oidacami suaanada agai daida giññagimu agai istavaagiaindara imadamu aana icomai saagidaindara guvucadagaicada dai Diuusi dadadaquigada lamadu. ³¹ Dai ootosamu aana giññataañicaru vai agai cavami iivana trompeetacada dai poduucai ampaida aagai vlassi aoodami ismaacada Diuusi acovai vuvaitu vlassi oidigiaindara dai vlassi tavaagiaindara.

³² Maatavurai aapima idi ñiooqui ismaacada gnaagidia iñagai aana aagaitai liigosi. Siascada momiacagi iigosi maamarada dai iipoidagi agada poduucai camaataca iscamiaadimi taaco. ³³ Poduucai lara masiascada naijadagi iscasi arvuidagi gomaasi ismaacada caaagidi aana camaataca iscyoga ugidagai oidigi. ³⁴ Ismaacada gnaagidi aana arvaavoi sai gomaasi paduñia agai maiquiaa ugitaicai oodami sivi oidacami. ³⁵ Tavaagi dai davalarai ugitimu damos giññiooqui maiugitimu.

³⁶ Damos tomali amaadutai maimaata siascada tomali siuu duucu tomali Diuusi tataañicaruada tavaagiara daraajatai maimaata, tomali aana Diuusi maradacatai. Mosalgi garooga Diuusi agai dai maata.

³⁷ Poduucai isduucai aradui aidasi oidacatai lanoë poduucai arduuñimu lara siascada cadivia iñagada aana ismaacada viaa amo sallowicami. ³⁸ Laku ai aidasi maiquiaa cavami duudu dai maiquiaa giñña oidigi suudagicada aoodami gacuaadana dai gayladana dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña ganmaamara ooqui masai ooñtaiña asta aidala uucami sivaala lanoë gavaarcugara. ³⁹ Sai moduu maimai agai asta aidasi caduucumi tai vlassi aoodami coi. Poduucai arduuñimu lara siascada divia aana ismaacada viaa amo sallowicami. ⁴⁰ Dai amaasi gooca cacalali oidigana daraajamu siDiuusi vaidacaimu amoco dai agamai viaamu. ⁴¹ Dai gooca ooqui gatuadamu siDiuusi vaidacaimu amoco dai agamai viaamu.

⁴² Vlassara gaaagai isbaiganduca aapima maimaatacatai tomali siuu duucu divia aagai laaanadami. ⁴³ Damos calga maata aapima sai isamo oodami maatacagi siuu duucu ami quidiara divia agadagi amo lasivogami maicosian tada agai nuucadacatai sai maivaacana quidiara dai lassidana. ⁴⁴ Poduucai lara aapima aliassi gaaagai masbaigan ducagi, siuu duucu siooma maitagitoca aapima iñsivimu aana ismaacada viaa amo sallowicami —tatadai asuusi.

⁴⁵ Daida asuusi itadai lara:

—Amoco gaaamu vlassara gaagaiña amoco agidaracami dai saitducami saida artaanadamigadacana pipioñigada dai bibidiña siuu duucu gaaagadagi. ⁴⁶ Baigalliadamu laaanadami ismaacada iducagi vlassi calga siuu duucu diviagi laamuda. ⁴⁷ Sallowicada angnaagidi saida laamuda laaanadami duucai viituldamu vlassi istumaasi viaacagi. ⁴⁸ Damos sipioñi ismaacada laaanadami duucai viaagi laamuda maicalga tuigacagi dai povalldagi si laamuda maiotoma divia aagai ⁴⁹ dai gaaagacai soivuaadagi gaa pipioñi dai agai gacuaadagi dai gayladagi dai navamuagi aa navacoidada lamadu. ⁵⁰ Dai poduucai laamuda diviagi siuu duucu apioñigada siooma mainanaracagi dai siuu duucu agai maimaatacagi. ⁵¹ Dai sallowicada soima taatatuldamu agai daida iduñimu agaicada isducatai arvvueeyi agaicada ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Amaasi susuaquimu agai dai alia soimaasi taata agai.

25

¹ Isducatai ʌʌpa vueeyi siʌʌscada Diuusi soicadagi oodami sai ʌʌga gantagitocana ʌʌpan ducami istumaasi idui baivustaama aali tʌʌʌji ismaacada iimi agaitadai ʌmo cunataragiamu dai ʌʌʌ iimai gancuucudacaru. Dai ʌgai ajia ʌgai ʌnoovio ʌmapacara. ² Dai taamatai ʌgai maicʌga gantatagito dai taamatai ʌgai alia ʌʌga gantatagito. ³ ʌgai ismaacada maicʌga gantatagito maibacai asaiti istucada suusudadagi gancuucudacaru siuu duucu caugitiagi asaitigada ʌcuucudacaru. ⁴ Dai ʌgai ismaacada ʌʌga gantatagito ʌgai gia bacai asaiti istucada suusudadagi gancuucudacaru. ⁵ Daidʌ ʌnoovio camaiotoma divia sai cavʌʌscatai ʌʌlicada coocosimu dai coocoi. ⁶ Sai caaran tucara siba iifia istumaasi saida icaiti: “Casibadara imai lienʌ ʌnoovio, macavar vuidara aji”, ascaiti. ⁷ Tai vaʌscatai ʌaali tʌʌʌji vaapañi dai baidui gancuucudacaru. ⁸ Daidʌ ʌtaama ismaacada maicʌga gantatagito itʌʌdai ʌгаа ismaacada ʌʌga gantatagito: “Gancuucudacaru cayoga tuu garmaacavurai laalachi asaiti”, astʌʌdai. ⁹ Sai aa noragi ʌgai ismaacada ʌʌga gantatagito daidʌ itʌʌdai: “Chu, aidʌ gia maitarajia goovai dai tomali aapima ʌʌpa. Baiyoma avar iimi aapima maʌca siaoco gagaagarai dai savada aapima ganvaʌʌara”, astʌʌdai. ¹⁰ Dai aidasi utudama maʌca gasavadamu ʌgai ʌsaiti sai aayi ʌnoovio. Dai ʌaali tʌʌʌji ismaacada ʌʌga gantatagito vaapa ʌnoovio ʌʌmadu ami cunataragilara, dai cuu ʌcuuparagai. ¹¹ Sai gooquilara dada ʌгаа aali tʌʌʌji daidʌ icaiti: “Caliodami, caliodami garpucioquidani”, astʌʌdai. ¹² Sai ʌgai aa noragi daidʌ itʌʌdai: “Maitanamaata”, astʌʌdai ʌgai — tʌʌdai ʌSuusi.

¹³ Taidʌ ʌSuusi povartʌʌdai aatʌʌma mamaatʌrdami —

— Cascada baigavar ganduca aapima maitamaata siʌʌscada tomali siuu duucu divia iifagai aana ismaacada viaa ʌmo ʌʌlicami.

¹⁴ Siʌʌscada Diuusi soicadagi oodami sai ʌʌga gantagitocana gomaasi ʌʌpan ducai isducai idui ʌmo ʌʌli ismaacada imia agaitadai ʌmai dʌvaʌriamu dai vai gapipiooñiga dai maa tumiñsi.

¹⁵ ʌmoco maa ʌgai taama mil piisu, dai ʌgamai goo mil, dai ʌgamai ʌmo mil. ʌʌʌgadaga siooma saituduga cascada vaamioma mui maa ʌgai tumiñsi daidʌ ʌгаа siooma maisastuduga cascada vaamioma chiichiaqui maa ʌgai tumiñsi. Dai ii ʌgai ʌmai dʌvaʌriamu. ¹⁶ ʌpiooñigada ismaacada viaacatadai taama mil piisu gamaita ʌʌpa taama mil piisu ʌtumiñsicada. ¹⁷ Poduucai ʌʌpa ʌgamai ismaacada viaacatadai goo mil gamaita ʌʌpa goo mil. ¹⁸ Tai ʌgai ismaacada viaacatadai ʌmo mil ii dai ʌsto ʌtumiñsigada gʌaamu dʌvaʌrai uta.

¹⁹ ʌvaʌpicada ʌpamu divia ʌaamudʌ dai vai ʌgai gapipiooñiga dai maataca aagai ʌʌʌʌqui gamaita ʌʌmadutai. ²⁰ ʌʌʌga divia ʌgai ismaacada viaacatadai taama mil piisi dai tʌʌʌji ʌtumiñsi ismaacada gamaita daidʌ itʌʌdai: “Giñaamu, aapi giñmaa taama mil piisu dai tami daja ʌʌpa taama mil piisu ismaacada gamaita aana”, astʌʌdai. ²¹ Taidʌ ʌaamudʌ itʌʌdai: “ʌʌgaduava, aapi ʌgamo ʌʌ piooñi cacʌga idui aapi laachicada sivi gia gamaaquimu aana ʌgapioma. Miaadai dai baigʌʌliada aana giñʌʌmadu”, astʌʌdai. ²² Tai gooquilara ami divia ʌpiooñigada ismaacada viaacatadai goo mil piisu daidʌ itʌʌdai: “Giñaamu giñmaa aapi goo mil piisu dai tami daja ʌʌpa goo mil ismaacada gamaita aana”, astʌʌdai. ²³ Taidʌ ʌaamudʌ itʌʌdai: “ʌʌgaduava, aapi ʌpʌʌmo ʌʌ piooñi cacʌga idui aapi laachicada sivi gia gamaaquimu aana ʌgapioma. Miaadai dai baigʌʌliada giñʌʌmadu”, astʌʌdai. ²⁴ Tai gooquilara ami divia ʌgamai piooñigada ismaacada viaacatadai ʌmo mil piisu, ʌgai itʌʌdai gʌaamu: “Giñaamu ʌʌ maata aana sialia oomaliga aapi dai aa gʌʌsituldiña pai aapi mosvuudana yoovisicami dai maita aata vueeyi aapi dai vaʌscara vuuyi tumiñsi. ²⁵ Cascada gʌʌʌbañi aana dai ii dai ʌsto gʌtumiñsiga dʌvaʌrai uta dai tami daja”, astʌʌdai. ²⁶ Taidʌ ʌaamudʌ aa noragi daidʌ itʌʌdai: “Aapi ʌgamo piooñi maicʌʌ tuigacami dai parʌgami camaatcatadai aapi isaa giñʌsituldi dai iifsaana mosvuuyi yoovisicami dai ismaita aata vueeyi aana dai vaʌscara vuuyi tumiñsi. ²⁷ Cascada sibaaco gamaaquimudai aapi gotumiñsi masiaaoco maitatuldamudai simuiyoma vuimudai aana diviacai”, astʌʌdai ʌaamudʌ. ²⁸ Daidʌ itʌʌdai ʌgai ʌгаа ismaacada ami guccatadai: “Baivurai gotumiñsi dai maaca ʌgai ismaacada viaa baivustaama mil”, astʌʌdai ʌaamudʌ. ²⁹ “Tomasioora ʌʌga aata vueeyi istucudʌ Diuusi garoidi vaamioma viaaca aagai. Dai soora maicʌʌga aata vueeyi istucudʌ viaa, ʌgai gia ootoma maiviaaca ʌgai. ³⁰ Dai idi giñpiooñiga maicʌʌ tuigacada vuusaidavurai quidigamu dai poduucai ʌʌpa Diuusi ootosamu vaʌsi ʌsoimasi iivaadami maʌca siaoco oidacagi ʌDiaavora sisuaanadamu ʌgai dai alia soimaasi taata aagai”, ascaiti ʌaamudʌ.

³¹ Si¹aa²scada³ divia⁴ aana⁵ ismaacada⁶ viaa⁷ amo⁸ saallicami⁹ v¹⁰lasi¹¹ giñtataa¹²añicaru¹³ amadu¹⁴ daida¹⁵ ar¹⁶raicamu¹⁷ aana¹⁸ amaasi¹⁹. Diuusi²⁰ giñdaasamu²¹ baitaca²²aacami²³ sitaaanadamu²⁴ aana²⁵ v²⁶lasi²⁷ oodami²⁸ oidigi²⁹ daama³⁰ oidacami³¹. ³²⁻³³ Dai³² v³³lasi³⁴ oidacami³⁵ ganamp³⁶paidamu³⁷ giñabaana³⁸ dai³⁹ acovai⁴⁰ vuvaidamu⁴¹ aana⁴² av⁴³avoitudadami⁴⁴ dai⁴⁵ saalisapadaga⁴⁶ daraasamu⁴⁷ dai⁴⁸ asoimaasi⁴⁹ ivuaadami⁵⁰ oogisapadaga⁵¹ poduucai⁵² isduucai⁵³ amo⁵⁴ pastuuru⁵⁵ judidiu⁵⁶ acovai⁵⁷ vuvaidiña⁵⁸ cañiuru⁵⁹ sisiivatu⁶⁰ saagidañidaga⁶¹. ³⁴ Amaasi⁶² aana⁶³ ismaacada⁶⁴ ar⁶⁵ra⁶⁶ aagidamu⁶⁷ ismaacada⁶⁸ saalisa⁶⁹ padaga⁷⁰ daraaja⁷¹: “Aapima⁷² ismaacada⁷³ Diuusi⁷⁴ garooga⁷⁵ caagacaga⁷⁶ n⁷⁷aidi⁷⁸ giñ⁷⁹amadu⁸⁰ daraa⁸¹jamu⁸² dai⁸³ aana⁸⁴ ganmaaquimu⁸⁵ saallicami⁸⁶ isaapima⁸⁷ giñ⁸⁸amadu⁸⁹ taanadagi⁹⁰. Aidasi⁹¹ abi⁹²aadaga⁹³ idui⁹⁴ Diuusi⁹⁵ oidigi⁹⁶ aagai⁹⁷ sai⁹⁸ aapima⁹⁹ gata¹⁰⁰aanada¹⁰¹ agai¹⁰² aana¹⁰³ iñ¹⁰⁴amadu¹⁰⁵. ³⁵ Biuugimu¹⁰⁶ aana¹⁰⁷ mataida¹⁰⁸ imbii¹⁰⁹. Tonomu¹¹⁰ aana¹¹¹ mataida¹¹² iñ¹¹³vasiibi¹¹⁴ suudagi¹¹⁵. Aana¹¹⁶ aimaraitadai¹¹⁷ mai¹¹⁸ aapima¹¹⁹ maitiñ¹²⁰maatacatadai¹²¹ dai¹²² va¹²³ascaga¹²⁴ giñ¹²⁵maa¹²⁶ aapima¹²⁷ oigaragai¹²⁸ isgan¹²⁹quiiyaga¹³⁰ tiñ¹³¹uuliña¹³² aana¹³³. ³⁶ Dai¹³⁴ camaiviaacatadai¹³⁵ aana¹³⁶ yuucusi¹³⁷ matai¹³⁸ aapima¹³⁹ giñ¹⁴⁰maa¹⁴¹ yuucusi¹⁴², dai¹⁴³ coococatadai¹⁴⁴ aana¹⁴⁵ matai¹⁴⁶ aapima¹⁴⁷ giñ¹⁴⁸dadiji¹⁴⁹, dai¹⁵⁰ maisapicatadai¹⁵¹ aana¹⁵² matai¹⁵³ aapima¹⁵⁴ giñ¹⁵⁵dadiji¹⁵⁶ ara¹⁵⁷”, povant¹⁵⁸aadamu¹⁵⁹ aana¹⁶⁰. ³⁷ Amaasi¹⁶¹ av¹⁶²avoitudadami¹⁶³ giñ¹⁶⁴aa¹⁶⁵ noragidamu¹⁶⁶ dai¹⁶⁷ povai¹⁶⁸ iñ¹⁶⁹amadamu¹⁷⁰: “¿Taaanadami¹⁷¹, va¹⁷²quida¹⁷³ gan¹⁷⁴aidi¹⁷⁵ aatama¹⁷⁶ isbiuugimucata¹⁷⁷dai¹⁷⁸ aapi¹⁷⁹ siaatama¹⁸⁰ gabii¹⁸¹? ¿Va¹⁸²quida¹⁸³ gan¹⁸⁴aidi¹⁸⁵ aatama¹⁸⁶ istonomucata¹⁸⁷dai¹⁸⁸ aapi¹⁸⁹ siaatama¹⁹⁰ gavasiibi¹⁹¹ suudagi¹⁹²? ³⁸ ¿Va¹⁹³quida¹⁹⁴ daivusai¹⁹⁵ aapi¹⁹⁶ siaatama¹⁹⁷ maitama¹⁹⁸at¹⁹⁹catadai²⁰⁰ dai²⁰¹ va²⁰²ascaga²⁰³ gamaa²⁰⁴ oigaragai²⁰⁵ isgar²⁰⁶quiiyaga²⁰⁷ coi²⁰⁸ aapi²⁰⁹? ¿Va²¹⁰quida²¹¹ gan²¹²aidi²¹³ aatama²¹⁴ ismai²¹⁵yucusi²¹⁶ aapi²¹⁷ dai²¹⁸ gamaa²¹⁹ yuucusi²²⁰? ³⁹ ¿Va²²¹quida²²² coococatadai²²³ aapi²²⁴ dai²²⁵ va²²⁶quida²²⁷ maisapicatadai²²⁸ aapi²²⁹ sigadadiji²³⁰ aatama²³¹?” Povai²³² iñ²³³amadamu²³⁴ av²³⁵avoitudadami²³⁶. ⁴⁰ Dai²³⁷ aana²³⁸ aa²³⁹ noragidamu²⁴⁰ daida²⁴¹ it²⁴²amadamu²⁴³: “Ismaacada²⁴⁴ ganaadidi²⁴⁵ aana²⁴⁶ ar²⁴⁷vaavo²⁴⁸ tomastumaasi²⁴⁹ caagaducami²⁵⁰ ismaacada²⁵¹ aapima²⁵² giñ²⁵³aadufi²⁵⁴ gan²⁵⁵vuiididiña²⁵⁶ aipacoga²⁵⁷ gan²⁵⁸soicaitai²⁵⁹ ducami²⁶⁰ isgomaasi²⁶¹ iduufimudai²⁶² aapima²⁶³ aan²⁶⁴ im²⁶⁵vatar²⁶⁶”, povant²⁶⁷amadamu²⁶⁸ aana²⁶⁹.

⁴¹ Amaasi²⁷⁰ aana²⁷¹ gaa²⁷² ra²⁷³i, it²⁷⁴amadamu²⁷⁵ agai²⁷⁶ ismaacada²⁷⁷ giñ²⁷⁸oogisa²⁷⁹ padaga²⁸⁰ guuca²⁸¹: “Iimadavurai²⁸² aapima²⁸³ tabiaadaga²⁸⁴ Diuusi²⁸⁵ maic²⁸⁶agacaga²⁸⁷ ganna²⁸⁸aidi²⁸⁹ aapima²⁹⁰, iimadavurai²⁹¹ siaaco²⁹² tomastuigaco²⁹³ maacana²⁹⁴ tai²⁹⁵, maaca²⁹⁶ siacoco²⁹⁷ baidui²⁹⁸ Diuusi²⁹⁹ adiaavora³⁰⁰ vaatar³⁰¹ dai³⁰² adiaavora³⁰³ tataa³⁰⁴añicaru³⁰⁵ vaatar³⁰⁶”: ⁴² Biuugimu³⁰⁷ aana³⁰⁸ matai³⁰⁹ maitiñ³¹⁰bi³¹¹, tonomu³¹² aana³¹³ matai³¹⁴ maitiñ³¹⁵vasiibi³¹⁶ suudagi³¹⁷, ⁴³ dai³¹⁸ gandiviji³¹⁹ aana³²⁰ maiaapima³²¹ maitiñ³²²maat³²³catadai³²⁴ dai³²⁵ casacada³²⁶ maitiñ³²⁷maa³²⁸ oigaragai³²⁹ isgan³³⁰quiiyaga³³¹ giñ³³²uuliña³³³ aana³³⁴. Dai³³⁵ maiyuucusucata³³⁶dai³³⁷ aana³³⁸ matai³³⁹ maitiñoi³⁴⁰ yuucusi³⁴¹, coococatadai³⁴² aana³⁴³ matai³⁴⁴ maitiñ³⁴⁵dadiji³⁴⁶, maisapicatadai³⁴⁷ aana³⁴⁸ matai³⁴⁹ maitiñ³⁵⁰dadiji³⁵¹”, pot³⁵²amadamu³⁵³ aana³⁵⁴. ⁴⁴ Amaasi³⁵⁵ agai³⁵⁶ povaiñ³⁵⁷t³⁵⁸amadamu³⁵⁹: “Taaanadami³⁶⁰, ¿va³⁶¹quida³⁶² biuugimu³⁶³ aapi³⁶⁴, dai³⁶⁵ tonomu³⁶⁶, dai³⁶⁷ gardiviji³⁶⁸, dai³⁶⁹ maiyuucusu³⁷⁰, dai³⁷¹ cooco³⁷², dai³⁷³ maisapicatadai³⁷⁴ simaita³⁷⁵ soi³⁷⁶ aatama³⁷⁷?” povaiñ³⁷⁸t³⁷⁹amadamu³⁸⁰ agai³⁸¹. ⁴⁵ Siaan³⁸² gaa³⁸³ ra³⁸⁴i aa³⁸⁵ noragidamu³⁸⁶ daida³⁸⁷ it³⁸⁸amadamu³⁸⁹: “Ismaacada³⁹⁰ ganaagidi³⁹¹ aana³⁹² ar³⁹³vaavo³⁹⁴ tomastumaasi³⁹⁵ caagaducami³⁹⁶ ismaacada³⁹⁷ maitidui³⁹⁸ aapima³⁹⁹ govaavoitudadami⁴⁰⁰ vaatar⁴⁰¹ tomasi⁴⁰² maisi⁴⁰³ gaaagai⁴⁰⁴ goovai⁴⁰⁵ gomaasi⁴⁰⁶ maitidui⁴⁰⁷ aapima⁴⁰⁸ aana⁴⁰⁹ giñ⁴¹⁰vaatar⁴¹¹”, pot⁴¹²amadamu⁴¹³ aana⁴¹⁴. ⁴⁶ Daida⁴¹⁵ asoimaasi⁴¹⁶ ivuaadami⁴¹⁷ iimia⁴¹⁸ agai⁴¹⁹ siaaco⁴²⁰ tomastuigaco⁴²¹ Diuusi⁴²² soimaasi⁴²³ taatamituldiamu⁴²⁴ daida⁴²⁵ acalaga⁴²⁶ tagitocami⁴²⁷ iimia⁴²⁸ agai⁴²⁹ tavaagiamu⁴³⁰ siaaco⁴³¹ oidacamu⁴³² Diuusi⁴³³ amadu⁴³⁴ tomastuigaco⁴³⁵ —tata⁴³⁶dai⁴³⁷ asuusi⁴³⁸.

26

¹ Aidasi⁴³⁹ canaato⁴⁴⁰ aa⁴⁴¹ asuusi⁴⁴² v⁴⁴³lasi⁴⁴⁴ gomaasi⁴⁴⁵, agai⁴⁴⁶ povart⁴⁴⁷atadai⁴⁴⁸ aatama⁴⁴⁹ mamaatardami⁴⁵⁰:

² —Caa⁴⁵¹ maata⁴⁵² aapima⁴⁵³ sigoo⁴⁵⁴ tasaicada⁴⁵⁵ aiya⁴⁵⁶ agai⁴⁵⁷ asiaa⁴⁵⁸ duudagai⁴⁵⁹ ismaacada⁴⁶⁰ pascua⁴⁶¹ talagidu⁴⁶², siamaasi⁴⁶³ giñ⁴⁶⁴baimu⁴⁶⁵ aoodami⁴⁶⁶ dai⁴⁶⁷ maaca⁴⁶⁸ iñ⁴⁶⁹amagidamu⁴⁷⁰ masaid⁴⁷¹ giñ⁴⁷²siisana⁴⁷³ curusiaba⁴⁷⁴ poduucai⁴⁷⁵ iñ⁴⁷⁶muaamu⁴⁷⁷ aana⁴⁷⁸ ismaacada⁴⁷⁹ viaa⁴⁸⁰ amo⁴⁸¹ saallicami⁴⁸² —gart⁴⁸³atadai⁴⁸⁴ agai⁴⁸⁵.

³ Amaasi⁴⁸⁶ abait⁴⁸⁷agucacamigada⁴⁸⁸ apapaaligada⁴⁸⁹ ajudidiu⁴⁹⁰ daida⁴⁹¹ amamaatardiamu⁴⁹² Diuusi⁴⁹³ saallicamigada⁴⁹⁴ amadu⁴⁹⁵ apipiscaligada⁴⁹⁶ ajudidiu⁴⁹⁷ Caifási⁴⁹⁸ quidiiana⁴⁹⁹ tuisicana⁵⁰⁰ ganamp⁵⁰¹agi. Agai⁵⁰² ar⁵⁰³bait⁵⁰⁴acaa⁵⁰⁵camigadacata⁵⁰⁶dai⁵⁰⁷ papaaligada⁵⁰⁸ ajudidiu⁵⁰⁹. ⁴ Dai⁵¹⁰ va⁵¹¹ascatai⁵¹² agai⁵¹³ ganaatagi⁵¹⁴ isducatai⁵¹⁵ yaatagidagi⁵¹⁶ asuusi⁵¹⁷ dai⁵¹⁸ baijiagi⁵¹⁹ dai⁵²⁰ muaagi⁵²¹. ⁵ Daida⁵²² icaiti⁵²³:

—Baiyoma⁵²⁴ nanaraca⁵²⁵ aatama⁵²⁶ vai⁵²⁷ daivuñiagi⁵²⁸ gosiaa⁵²⁹ duudagai⁵³⁰ tataida⁵³¹ baiya⁵³² aatama⁵³³ vai⁵³⁴ maitarvui⁵³⁵ baacoagi⁵³⁶ oodami⁵³⁷ —ascaiti⁵³⁸.

⁶ Vaida⁵³⁹ asuusi⁵⁴⁰ Betaaniaga⁵⁴¹ daacata⁵⁴²dai⁵⁴³ Simuñi⁵⁴⁴ quidiia⁵⁴⁵ga. Asimuñi⁵⁴⁶ laquioma⁵⁴⁷ viaacata⁵⁴⁸dai⁵⁴⁹ amo⁵⁵⁰ coocodagai⁵⁵¹ ismaacada⁵⁵² duvaldi⁵⁵³ gatuu⁵⁵⁴cuga⁵⁵⁵ d⁵⁵⁶amos⁵⁵⁷ cadueeyi⁵⁵⁸ agai⁵⁵⁹. ⁷ Tai⁵⁶⁰ ami⁵⁶¹ divia⁵⁶² amo⁵⁶³ ooqui⁵⁶⁴ dai⁵⁶⁵ baacati⁵⁶⁶ amo⁵⁶⁷ tucayu⁵⁶⁸ alavastrocada⁵⁶⁹ duñisicami⁵⁷⁰ suudacami⁵⁷¹ asaiti⁵⁷² sigian⁵⁷³ uuvadami⁵⁷⁴ saallicada⁵⁷⁵ namaacami⁵⁷⁶. Daacata⁵⁷⁷dai⁵⁷⁸ asuusi⁵⁷⁹ mesa⁵⁸⁰ abaana⁵⁸¹ taida⁵⁸² looqui⁵⁸³ tai⁵⁸⁴ asaiti⁵⁸⁵ moodaga⁵⁸⁶. ⁸ Aidasi⁵⁸⁷ taa⁵⁸⁸ aatama⁵⁸⁹ asuusi⁵⁹⁰ mamaatardamigada⁵⁹¹ gomaasi⁵⁹² alia⁵⁹³ baaco⁵⁹⁴i aatama⁵⁹⁵ dai⁵⁹⁶ aipaco⁵⁹⁷ garaatagidimi⁵⁹⁸ daida⁵⁹⁹ icaiti⁶⁰⁰:

—¿Istuisida⁶⁰¹ siaa⁶⁰² doodai⁶⁰³ goovai⁶⁰⁴ goasaiti⁶⁰⁵? ⁹ Calaga⁶⁰⁶ gagagamudai⁶⁰⁷ goovai⁶⁰⁸ mui⁶⁰⁹ tumiñsicada⁶¹⁰ dai⁶¹¹ acada⁶¹² soñamudai⁶¹³ soitutuigami⁶¹⁴ —caiti⁶¹⁵ aatama⁶¹⁶.

¹⁰ Vaida⁶¹⁷ asuusi⁶¹⁸ caa⁶¹⁹ istumaasi⁶²⁰ agai⁶²¹ aatama⁶²² mamaatardamigada⁶²³ agai⁶²⁴ daida⁶²⁵ povart⁶²⁶atadai⁶²⁷:

—¿Tuimasi pocali naidi aapimla idi ooqui? Gomaasi ismaacada giñduñi goovai alamo istumaasi calagaducami. ¹¹ Soitutuigami vascata viacamu aapimla gansaagida dai aana gia maisiu vascata giñnlijadamu aapimla. ¹² Idi ooqui giñtai asaiti giñmooana otoma muquia inagai aana cascada. ¹³ Ismaacada ganaagidi aana arvaavoi sai tomasiacoga siaaco gaagiadagi Diuusi ñiñiooquituldiadamigada Diuusi ñiooquida vassidi oidigi daama gaaagiadamu alpa istumaasi idui idi ooqui sipoduucati vassidi oodami maatacamu —gartatadai asuusi.

¹⁴ Tai amaasi aludasi Iscaliote, amoco abavustaama dan gooca mamaatardamigada asuusi ii dai gaaataga agai abaitaguucacamigada apapaaligada aljudidiu lamadu, ¹⁵ daida itatadai:

—¿Mallalqui giñmaquiagi tumiñsi isgantaaagida aana asuusi? —astatadai.

Tai agai aa namalqui amo coobai dan baivustaama piisu plata. ¹⁶ Aida abiaadala aludasi gaagai isducatai gatlagidagi asuusi.

¹⁷ Tai aayi asiaa duudagai istuigaco gatagitoi aljudidiu aidasi Diuusi calagacata vuvaidi Ejiipituaiñdara. Tai aatama asuusi mamaatardamigada miaadala guuquiva asuusi dai tacacai daida itatadai:

—Vaacoga ipalidi aapi tsbaiduñiagi cuadagai idi siaa duudagai vatarala —tatadai aatama.

¹⁸ Tai agai povartatadai:

—Iimivurai malca gagar quiiquiala dai aagida calali ismaacada caagidi aana dai aagidavurai sai aana pocaliti sai camiaadimi masialascada giñmua agai sai quidiara gaugia ragai aatama aana lamadu aapimla idi siaa duudagala cuadagai —gartatadai asuusi.

¹⁹ Tatai aatama mamaatardamigada agai idui isducatai garaagidi asuusi dai baidui acuaadagai siaa duudagala vatarala. Idi siaa duudagala talagitoi aljudidiu aidasi Diuusi calagacata vuvaitu Ejiipituaiñdara.

²⁰ Dai aidasi catuca mesa vuidala daacatadai asuusi lamadu aatama abavustaama dan gooca mamaatardamigada agai. ²¹ Dai gacuaadatadai aatama taida asuusi povartatadai:

—Ismaacada ganaagidi aana arvaavoi, amaadutai aapimla giñtaagida agai adudunucami silagai giñmuaamu —gartatadai agai.

²² Tatai aatama alia soigalalli dai aipaco garaagidimi dai pocalitimi aatama.

—Taanadami, aana gia cho —tatadai aatama.

²³ Taida asuusi garaa noragi dai povartatadai:

—Ismaacada giñlamadu gacueeyi agai vaa plaatara gooviava agai daida giñtaagida agai dudunucami. ²⁴ Aana ismaacada viaa amo sallicami ivueeyi istumaasi agai Diuusi ñiooquidala damos sila soima taatamu gocalali ismaacada giñtaagida agai sioma arcaagacumadai gocalali vatarala ismai vuusaimudai sami oidigi daama —gartatadai asuusi.

²⁵ Amaasi ñioo aludasi ismaacada gatlagida agaitadai asuusi daida itatadai agai asuusi:

—Giñmamaatatuldiadamiga, aana gia cho —tatadai agai.

Taida asuusi aa noragi daida itatadai:

—Ala aapiapa —tatadai asuusi.

²⁶ Dai aidasi gacuaadatadai aatama, taida asuusi bai apaana dai gamamagi dai saasarai dai garmaa aatama mamaatardami daida povartatadai:

—Ugavurai. Idi argiñtuucuga —gartatadai asuusi.

²⁷ Dai bai alpa amo vaasu uvvasi varagada dai gamamadacai garmaa alpa daida povartatadai:

—Ivurai idi vascatai aapimla. ²⁸ Idi alapan ducami giñlara ismaacada aastia agai muucacai aana sipoduucati goigaldamu soimaascamigada, tomasioora siogala vaavoitudagi. Inisialascada muquiaagi vai aastiaagi giñlara aida abiaadala gaaagamu goñiooqui utudui ismaacada gaagidi isducatai goigaldi soimascami dai calagacata vuvaguiaagi. ²⁹ Dai aana anganaagidi ansai camaiyalada inagai aana uvvasi varagada asta inisialascada iiyagi utudui aapimla ganlamadu malca siaaco gataana algarooga Diuusi —gartatadai asuusi.

³⁰ Dai carlacai amo Diuusi naidada siaa duutudaitai Diuusi, iji aatama Oliivosi giidiamu. ³¹ Taida asuusi povartatadai:

—Vascatai aapimla voopoimu dai alagi giñdagitomu sivi tucara, pocaliti Diuusi ñiooquidara: “Dagitomu aana isgamuaatudamu pasturu sicanñirugada aipaco iimimu”, caiti Diuusi ñiooquidala. ³² Damosisialascada apamu duaaca aana alpara agai aimu aana Galileala isaapimla —gartatadai asuusi.

³³ Taida alpiiduru aa noragi daida itatadai:

—Tomasialascatai gogaa voopiagi dai alagi gadagituagi aana maialagi gadagituagi —tatadai alpiiduru.

³⁴ Taid_Λ _ΛSuusi itat_Λdai:

—Ismaac_Λd_Λ gaaagidi aana_Λ _Λrvaavoi sai sivi tucar_Λ maiquiaa cuujuicai tacucu aapi vaicojo potaiya agai pasai maitiñ_Λmaata_Λ —tat_Λdai _ΛSuusi.

³⁵ Taid_Λ _ΛPiiduru itat_Λdai:

—Tomañsi aapi g_Λamadu muu maitanpotaiyagi iñ_Λsmait_Λmaata_Λ —tat_Λdai _ΛPiiduru.
T_Λtai v_Λascatai aat_Λm_Λ potai _Λap_Λ.

—
³⁶ Dai amaasi aayi _ΛSuusi _Λlamadu aat_Λm_Λ mamaat_Λrdamigad_Λ agai _Λmap_Λc_Λr_Λ siaaco Getasemani t_Λagidu taid_Λ _ΛSuusi pov_Λrtat_Λdai:

—Tamiav_Λr daraaja naida aana_Λ m_Λaca gamamadagi —g_Λrtat_Λdai _ΛSuusi.

³⁷ Dai vaidacai _ΛPiiduru _Λlamadu _Λgooca Sevedeo maamarad_Λ dai alia_Λ soig_Λmlidi dai camost_Λgitocan tada isdadiagi at_Λl_Λaan_Λdami dai b_Λl_Λquiagi. ³⁸ Daid_Λ itat_Λdai:

—Camuquidan tada aana_Λ soigiñ_Λlidital. Tanasiav_Λr vii aapim_Λ d_Λmos maitav_Λr coocosi —tat_Λdai.

³⁹ Dai baitaquioma ii dai cupulia voi d_Λv_Λarapi dai daan_Λi Diuusi dai potat_Λdai:

—Giñ_Λooca isbaigaca ismaisii soimaa taata aana_Λ d_Λmos vai mait_Λap_Λ duuna istumaasi aana_Λ ipalidi mosacaasi istumaasi aapi ipaldagi —astat_Λdai _ΛSuusi.

⁴⁰ Dai amaasi _Λpamu ii agai m_Λaca siaaco daraajatadai _Λmamaat_Λrdamigad_Λ vai agai coocosa_Λcatadai, daid_Λ potat_Λdai agai _ΛPiiduru:

—¿Maitapas istui isnaagagi tomasi amo oora aana_Λ giñ_Λlamadu? ⁴¹ Maitav_Λr coocosi dai gamamadada vai maisoimaasi ganduñ_Λtuldana _ΛDiaavora. Aapim_Λ iduñ_Λia alidi istumaasi Diuusi ipalidi dai v_Λascat_Λr_Λ maiquiaa c_Λl_Λga vaavoitudai cas_Λd_Λ maitivueeyi —astat_Λdai.

⁴² Dai im_Λcai gamamagi _ΛSuusi _Λpamu dai poduucai gamamagi:

—Giñ_Λooca ismaibaigacagi ismaisoima taata aana_Λ isducatai cabaidui aat_Λm_Λ aid_Λ gia _Λp_Λduuna isducatai aapi ip_Λliadagi —asduucai gamamadai.

⁴³ Dai otoma _Λpamu ii siaaco daraajatadai _Λmamaat_Λrdamigad_Λ vai _Λpamu coocosa_Λcatadai alia_Λ coocosimucataidai agai mossusulig_Λi vuupuid_Λ. ⁴⁴ Dai dagito agai dai im_Λcai gamamagi _Λpamu agai vaa ñi_Λoquic_Λd_Λ. ⁴⁵ Amaasi _Λpamu ii agai siaaco daraajatadai _Λmamaat_Λrdamigad_Λ daid_Λ itat_Λdai:

—Siviav_Λr gia coocosi daid_Λ g_Λñiñ_Λbasta. Casiat aayi m_Λsiuu duucu giñ_Λt_Λagida agai aana_Λ ismaac_Λd_Λ viaa amo s_Λallicami. Giñ_Λt_Λagida m_Λaaagai soimaasi ivuaadami. ⁴⁶ Vaapaigivurai. Tiim_Λda. Casia bood_Λr_Λ im_Λi ismaac_Λd_Λ giñ_Λt_Λagida agai —astat_Λdai _ΛSuusi.

—
⁴⁷ Dai quiaa ñi_Λoocaitadai _ΛSuusi tai ami divia _ΛUudasi. Agai _Λr_Λmoco g_Λr_Λaduñi aat_Λm_Λ baivustaama dan gooca mamaat_Λrdamigad_Λ _ΛSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamaastai dai uusi. Agai _Λr_Λo_Λootosadacatadai _Λbait_Λguucacamidai papaaligad_Λ _Λjudidii dai _Λp_Λipiscaligad_Λ _Λjudidii. ⁴⁸ Uudasi ismaac_Λd_Λ gat_Λagida agaitadai _ΛSuusi casi itat_Λdai _Λl_Λquioma agai _Λoodami:

—Ismaac_Λd_Λ usupiga aana_Λ agiava agai v_Λr_Λi bai —tat_Λdai _ΛUudasi.

⁴⁹ Amaasi miaad_Λr_Λ caquiva agai _ΛSuusi daid_Λ itat_Λdai:

—Baiga giñ_Λmamaat_Λtuldiadamiga —tat_Λdai _ΛUudasi.

Dai usupi.

⁵⁰ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ itat_Λdai:

—¿Giñ_Λaduñi p_Λtuma duñ_Λia agai dai divia? —tat_Λdai agai.

Amaasi miaad_Λr_Λ guuquiva _Λoodami dai bai _ΛSuusi.

⁵¹ Amaasi amaadutai ismaac_Λd_Λ ami guucacatadai Suusi _Λlamadu vuusaitu g_Λcusiru dai iquit_Λ amo naacad_Λ _Λbait_Λc_Λaacami papaali piooñ_Λigad_Λ. ⁵² Taid_Λ _ΛSuusi itat_Λdai:

—G_Λcuviertag_Λr_Λ ic_Λl_Λsa g_Λcusiru. V_Λascatai sioor_Λ g_Λcocoadagi cusiruic_Λd_Λ cusiruic_Λd_Λ coimu agai. ⁵³ ¿Maitapas maata aapi iñ_Λsaana istutuidi istaañ_Λiagi giñ_Λooca amo soñi vai agai c_Λl_Λga istutuidi isgiñ_Λootosdagi mui mil g_Λsandaaruga t_Λv_Λagiaiñ_Λd_Λr_Λ? ⁵⁴ Isagai giñ_Λootosdagi aid_Λ gia camait_Λap_Λaduñ_Λia go ismaac_Λd_Λ aagai Diuusi ñi_Λoquid_Λr_Λ —tat_Λdai _ΛSuusi.

⁵⁵ Amaasi _ΛSuusi itat_Λdai _Λoodami:

—¿Tuimasi dada aapimo dai vuucati uusi dai mamaastai? ¿Dai tuimasi giñ_Λba_Λquia agai ducami siaan_Λ _Λr_Λmo _Λasivogamicagi? V_Λas tasai g_Λnsaagida daacana aana_Λ _Λg_Λl_Λ quiu_Λpaigad_Λr_Λ judidii dai g_Λnmamaat_Λtuldiñ_Λa Diuusi ñi_Λoquid_Λr_Λ _Λl_Λai tomali amo imidagai maimaisapicami giñ_Λbai. ⁵⁶ Dai v_Λasi gomaasi idui aapim_Λ vaid_Λ _Λp_Λduuna isducatai ojoja Diuusi ñiñ_Λoquiltuldiadamigad_Λ Diuusi ñiñ_Λoquid_Λr_Λ —tat_Λdai _ΛSuusi.

T_Λtai v_Λascatai aat_Λm_Λ mamaat_Λrdamigad_Λ voopoi dai _Λl_Λgi viaa _ΛSuusi.

⁵⁷ Tai agai ismaacada bai asuusi balacai malaca siaaco daacatadai acalfasi. Agai abaitacaacamigada papaaligada ajudidiu. Ami casi ganampaidacatadai amamaataltuldiadami Diuusi sallicamigada lamadu apipiscaligada ajudidiu. ⁵⁸ Vaidalapiiduru mosmalacasdaga oiditadai agal baitacaacamigada papaaligada ajudidiu tuisiquigadara ucami dai amaasi vaa dai daiva asandaaru lamadu dai naljada aagai istumaasi idufia agai asuiscada.

⁵⁹ Taidalatalaanadamigada apapaali lamadu apipiscali valascatai vaamioma talaanadamigada uusi dadagacada dudunucami ajudidiu gaagai amo istumaasi istucada gapiaga vaaajagi tomasi maitarvaavoi dai poduucai gataaafia agai maaaragai. ⁶⁰ Dai valascatai maital tomali amo istumaasi istucada gapiaga vaaajagi tomasi muidutai dada dai yaatagai. Dai cuugatara dada gooca naljadami yaatavogami ⁶¹ daidal icaiti:

—Gocalli icaiti: “Aana istutuidi isdaitudagi agal quiuupai dai vaica tasaicada apamu vañigidagi”, caiti gocalli —ascaiti gonajadami.

⁶² Amaasi abaitacaacamigada apapaali judidiu calquiva daidal itatadai asuusi:

—¿Maitapas gaana noragida agai tomali amo istumaasi? ¿Tumaasi goovai ismaacada aagai goovai gavui? —astatadai.

⁶³ Taidal asuusi maifioocacai vii. Taidal abaitacaacamigada apapaali judidiu itatadai:

—Aana angaaagidi pasaida garaagidana Diuusi vuitapi ismaacada tomastuigaco oidaga pasabai aapi aracristo Diuusi marada silapa cho —astatadai.

⁶⁴ Taidal asuusi itatadai:

—Aja Diuusi maradana poduucai isducatai aagai aapi. Dai aapimal giñtagimu aana ismaacada viaa amo sallicami siDiuusi salisa padara daacamu aana dai giñtagimu aapimal silascada tavaagiandara imada aana icomai saagida —astatadai asuusi.

⁶⁵ Taidal abaitacaacamigada papaali judidiu saasarai gayuucusi. Alia baamu agai caacatai istumaasi aagai asuusi. Daidal itatadai abaitacaacami:

—Gocalli polidi isatDiuusi marada di. Dai vui fioocai Diuusi camaitagito aatama vaamioma naljadami. Aapimal cacala isducatai vui fioocai goovai Diuusi. ⁶⁶ ¿Tatuma duuna gocallicada? —astatadai.

Tai agai itatadai:

—Gapiaga caatacamiva goovai gataaafivurai maaaragai —astatadai.

⁶⁷ Daidal aoodami sisividimi asuusi vuivasada dai capiacarai. Dai aa vuivasana capiacarai. ⁶⁸ Daidal itatadai:

—Aapi polidi isDiuusi galmaa amo sallicami. Maatafi toora galaga —astatadai.

⁶⁹ Vaidalapiiduru maigovai tuisicana daacatadai tai amo cusñiirugada abaitacaacamigada apapaali ami divia daidal itatadai agai apiiduru:

—Aapiapa ara lamadu aimarafia asuusi Galileaga oidacami —astatadai acusñiiru.

⁷⁰ Damos apiiduru yaatagi daidal itatadai:

—Maitan maata aana pasioora aagai aapi —astatadai.

⁷¹ Apiiduru cavuusaimi maigo quidigamu, tai ara mai agai vaa cusñiirugada tala apiiduru ara daidal itatadai ismaacada ami daraajatadai:

—Gocalli ara lamadu aimarafia asuusi Nasareetara oidacami —astatadai ali taji.

⁷² Damos apiiduru apamu yaatagi daidal itatadai:

—Maata Diuusi ismaimata aana gocalli —astatadai apiiduru.

⁷³ Dai laachicada agai ismaacada ami daraajatadai abaana guuquiva apiiduru daidal itatadai:

—Sallicada aapiapa ramoco asuusi mamaatardamigada ara. Asta apamaasi fioocai aapi asuusi —astatadai.

⁷⁴ Vaidalapiiduru galnaasi fiooquimi daidal icaitimi:

—Maata Diuusi nai aana maimata gocalli —ascaiti.

Tai aidal otoma cuujui atacucu. ⁷⁵ Taidal apiiduru tagito istatadai asuusi sai maiquiaa cuujucal atacucu agai vaicojo itaia agaitadai sai maimata asuusi. Daidal apiiduru ii abiaadara dai sojalldacai sosua.

27

¹ Dai mosmaasical vaasi talaanadamigada apapaali lamadu apipiscali judidiu ganaatagi isducatai maaagi asuusi. ² Dai vulicami balacai asuusi dai mala tagi apilaato, agai artaanadamigada judeeaga oidacami.

³ Aidasi a Uudasi ismaacada gataagi a Suusi ta mascaluaa agaitadai a Suusi alia soigalli dai ama duucacai gatagito. Dai apamu vuidacai vassigo mo coobai dan baivustaama piisu abaitaguucamigada papaali judiuu amadu apipiscali. ⁴ Daidai itadai:

—Alia soimaasi idui aana gataagidacai amo calli maigapiara caatacami masai muaana —astadai a Uudasi.

Damos agai aa noragi daidai itadai:

—¿Dai gomaasi tumaasi argarvatar aatama? Aapi lagi argaduñi —astadai.

⁵ Taidai a Uudasi ami agaa quiuupai arana suuli atumiñsi, dai ii dai gavuliji.

⁶ Taidai abaitaguucacami apapaali ampagi atumiñsi daidai itadai:

—Maibaiga isvannaida aatama gogaa tumiñsi ismaacada gooidi oodami Diuusi aa duindada vatar. Idi tumiñsi arnamagada arai cascada —astadai.

⁷ Dai aipaco ganaagi sai agai tumiñsica savada agai amo davara siaaco Aajatadami tagidu dai ami vaaiga aagai siaaco yaasapadagi ismaacada maitroidacami ami. ⁸ Dai Davara arai tagidu asta sivi ucami. ⁹ Poduucacai apadui ismaacada aiquioma aagai Jeremiiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigada daidai icaiti: “Ajudidui taanaanadamigada vuquia agai goamo coobai dan baivustaama piisu plaata ismaacada baiga duu dai aa namquida gocali ismaacada gataagi gogamai calli. ¹⁰ Dai agaicada gasavali agai davara ismaacada Aajatadami tagidu, poduucacai isduucacai giñaagidi giñaanaanadami”, ascaiti Jeremiiasicaru.

¹¹ Tai vaidacai agai a Suusi agaa taanadami vuitapi tai agai tacacai daidai itadai:

—¿Aapipasi arraigada judidui? —astadai.

Taidai a Suusi itadai:

—Vaavuava, aja —astadai.

¹² Taidai abaitaguucamigada apapaali amadu apipiscali apiara vuupai damos a Suusi maiaa noragi tomali amo ñiooqui. ¹³ Taidai a Pilaato itadai:

—¿Maitapas caa aapi vassigo vai masmaacada aagai gavui? —astadai.

¹⁴ Taidai a Suusi vascara maiaa noragi tomali amo istumaasi, dai poduucacai agaa taanadami maita istumaasi gatagituagi.

¹⁵ Vaidai a Pilaato dadagitoña amo maisapicami aida siaa duudagara lagi poduucacai aviidacatadai agai isdagitoldiadagi aoodami lagi ismaacada ipaliadagi agai. ¹⁶ Vai ami maisacariara cuupicatadai amo calli Baraavasi tagiducacami ismaacada tomasioora cajiomacatadai. ¹⁷ Tai aidasi aoodami ganampagi a Pilaato tacacai daidai itadai:

—¿Maacada ipalidi aapima isdagitua aana Baraavasi sia Suusi ismaacada Cristo aagai? —astadai.

¹⁸ Agai maatacatadai ismoscoimudada tadacatadai abaitaguucamigada apapaali dai cascada gataagi a Suusi.

¹⁹ A Pilaato quiaa daacatadai adudunucamiara taidai aoonigada ootosi ñiooqui daidai itadai:

—Maitigavapasada aapi gocali calli tuigacami amadu. Tuucara taataquimi aana amo istumaasi soimasai agai vatar —asducaai ootosi ñiooqui Pilaato oonigada.

²⁰ Damos abaitaguucamigada apapaali amadu apipiscali avanaqui aoodami sai baiyoma gataanana masdagituagi Baraavasi dai sai muaana a Suusi. ²¹ Taidai agaa taanadami apamu ñioo dai tacacai aoodami daidai itadai:

—¿Maacada goovai vagoocai sioma ipalidi aapima isdagitolda aana? —astadai.

Tai agai aa noragi daidai itadai:

—Baraavasi —astadai.

²² Taidai a Pilaato tacacai daidai itadai:

—¿Dai go Suusi maismaacada Cristo aagai ducatai iduuna aana? —astadai.

Tai vascatai aa noragi daidai itadai:

—Siisañi curusiaba vai poduu muucuna —astadai.

²³ Taidai a Pilaato itadai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovio? —astadai.

Tai agai apamu ijiña daidai itadai:

—Siisañi curusiaba, vai poduu muucuna —astadai.

²⁴ Aidasi a Pilaato catla iscamaitistui aoodamicada cavaamioma galcaititai agai, dai gatai suudagi dai gaico vassigo aoodami vuitapi daidai itadai:

—Aana gia maitargiduñi gocalica. Goovai gia maitargapiara caatacami, goovai gia lagi aapima arganaa duindaga —astadai a Pilaato.

²⁵ Tai vascatai aoodami aa noragi daidai itadai:

—Aatama lamadu garmaamara targaapiaga vallaamicagagi —astatadai.

²⁶ Taida aPilaato dagitoli Baraavasi daida aPilaato gatjai masai galcarsana iquisanaicada aSuusi dai taagi oodami sai curusiaba siisana sai poduu muucuna.

²⁷ Tai gooquiaga aga taanadami sandaarugada vaidacai aSuusi gamu Pilaato quidiamu dai vai vaasi asandaaru dai ami siaaco cacatadai aSuusi vaasi sicoli guuquiva. ²⁸ Matai uupasi yuucuida aSuusi dai aadi aa yuucusi varagicami sai arpa maascamu amo rai, ²⁹ dai moo daama dai amo cooronai uuparacada duñisicami dai maa amo taavali sallisada padaga noviaaga. Daida gantootonacada guuquiva aSuusi vuidaga dai parunai daida icaiti:

—Sivi gia tavapi oidacamu aapi raigada ajudidiu —ascaiti.

³⁰ Dai sisividimi ara dai babayi taavali dai agacada moodana gavai. ³¹ Dai canaato parunacai apamu uupasi ayuucusi varagicada dai apamu aadi lagi yuucuida. Dai boodaga vaidacai dai mala siisa agai curusiaba sai poduu muucuna.

³² Dai aidasi utudama iji agai abiaadaga vuidaga aayi amo calli Simuñi taagiducami Sireñiaga oidacami matai aagidi sai ballacaiña agai acurusigada aSuusi.

³³ Dai poduucacai aayi mala siaaco Gólgota taagidu. Gólgota icaidaga mooda muuquida.

³⁴ Dai ami oidi uupasi varagada vaanagacami amo doadigami alia lacocami sai agacada palapioma soimaa taatana. Taida aSuusi mosda dai camaitipali isiyyagi.

³⁵ Dai casiacai curusiaba damos maiquiaa muu agai tai gooquiaga naanaitudai volao dai poduucacai naida agai isioorai ajia agai yuucuida aSuusi. Dai poduucacai apadi istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldiadamidaga daida icaiti: “Sai naanaituda agai volao dai poduucacai naida aagai isioorai ajia ayuucuida”. ³⁶ Dai ami daraajatai nuucada. ³⁷ Dai curusiaba moo daama dai amo ojai ismaacada gatjai aPilaato dai aagai mastuisida gatjai maaaragai daida icaiti: “Idiava arasuusi, raigada judidiu”, ascaiti aoojai.

³⁸ Dai abaana aSuusi siisisa gooca asivogami amoco sallisada padaga amai curusiaba dai agama oigisa padaga amai curusiaba. ³⁹ Dai ismaacada amui dagavusai galnaasi ñiooqui suuligidi aSuusi dai gidai ganmoo, ⁴⁰ daida itadai:

—Epa aapi pasmaacada dadaitudai agaa quiupaigada ajudidiu dai vaica tasaicada ivueeyi apamu calagacaga igavuusaida aapi lagi. Siaapi arDiuusi marada tavañiñi bocurusiaindaga —astatadai.

⁴¹ Poduucacai ara parunai abaitaguacamidaga apapaali lamadu amamaatultidiadami Diuusi sallicamidaga lamadu afariseo lamadu apiscali dai aipaco ganaagidi daida icaiti:

⁴² —Calagacaga vuvaitu goovai aa dai goovai lagi gia maitistutuidi iscalagacaga gavuusaidagi. Issallicada arvaavo isagai argarraiga aatama judidiu vai tavanana curusiaindaga tatai poduucacai vaavoituda aatama ara. ⁴³ Goovai povallidi siDiuusi nuucada. SiDiuusi sallicada oigada calagacaga vuusaidana tuduida sivi. Gocaasi garaagidi goovai saida arDiuusi marada —ascaiti agai.

⁴⁴ Dai asta asivogami ismaacada cucurusiaba siisapicatadai ami sonuana aSuusi galnaasi ñioocai agai vui vaasi.

⁴⁵ Dai dan duucu vaasi oidigi tucapi vii vaic oora. ⁴⁶ Dai aidai coi galasco gaga iña aSuusi daida icaiti:

—Eloi, Eloi, lama sabactani —ascaiti. Asmaacada itaia alidi giñDiuusiga, giñDiuusiga çtuipasi giñdagito? astaiya alidi.

⁴⁷ Dai amoco ismaacada ami daraajatadai caa ispocaiti agai daida icaiti:

—Dañi vapaidi goovai aDiuusi ñiooquituldiadamidaga Eliasi —ascaiti.

⁴⁸ Tai otoma amaadutai mala dai bai amo visiocoli dai vaditu uupasi varagada lacocamicada dai amo tootoicami cuugaga dai avisiocoli dai miaadaga dadasdi aSuusi sai visisuna. ⁴⁹ Damos aa itadai:

—Tadagito sabai diviana Eliasi dai calagacaga vuusaidana —astatadai.

⁵⁰ Taida aSuusi gaga iña dai muu. ⁵¹ Vaida aga icusi ismaacada aga quiupaigadaga judidiu sagiatadai aran lasi covocami amo sueeyi dai arana salli sarai tavidaga abiaadaga matana ucami. Dai davaraai gigivuli dai ojoodai taatapai. ⁵² Daida gacucupico siaaco yaasapicatadai acoidada dai mui oodami ismaacada vaavoitudaitadai Diuusi duduca acoidada saagidaindaga. ⁵³ Dai caduaacacai apamu aSuusi coidada saagidaindaga daida aga vaasi vuvaja coidada saagidaindaga dai mala Jerusalemaga vaapa tai mui oodami ta.

⁵⁴ Tai amaasi taanadamidaga sandaaru lamadu aga ismaacada nuucadacatadai aSuusi aidasi ta agai isgigivuli davaraai dai ta vaasi ismaacada apadi sallicada duduaadimu, daida icaiti:

—Baivaavo idi calli sallicada arDiuusi maradacatadai ismaacada tavai tavaagiaindaga —ascaiti.

⁵⁵ Dai ami guacatadai mui ooqui maaasdaa na iditadai aapa ismaacada Galileeiñdaa oidatucitadai aSuusi dai soicitadai. ⁵⁶ Agai saagida daraajatadai María Madaliña, dai María Jacovo daada dai Osee daada, dai Zevedeo marada daada.

⁵⁷ Dai caurui tai ami divia amo calli gaviidacami Osee taagiducami. Agai arArimateea oidacami, agai arvaavoitudadami aSuusi aapa. ⁵⁸ Dai amaasi agai na idamu aPilaato dai tai aSuusi tuucugada. Taida aPilaato gatajai masai taagidana. ⁵⁹ Dai lavañdacai aSuusi ami curusiañdaa dai amo icusi maitucuracamiña biisa. ⁶⁰ Daida aOsee casi gatajaitadai coocodagai amo vavuana masai ami yaasana siascada muquiagi agai damos aSuusi ami taaga. Dai cacuupacai aquitaagiña amo gaa odacada daivunu ii. ⁶¹ Vai ami daacatadai aMaría Madaliña amadu agamai María siaaco yaasapicatadai aSuusi sonuana.

⁶² Aida aratasaitadai istuigaco baivuaadana agai vaasi dai siaadiqui arbastaragacatadai istuigaco maitistuma vuaadana agai. Dai siaadiqui abaitaguucacamiñdaa apapaali judidii, amadu afariseo maa na idamu aPilaato ⁶³ daida itadai:

—Tagitoo aatama ayaatavogami Suusi aidasi quiaa oidacatadai agai iscaititadai sai vaica tasacada duaaca agaitadai agai coidada saagidañdaa. ⁶⁴ Cascada gataañiñi masai caaga nuucadacana maa siaaco yaasapi aSuusi vaica tasai uucami vai poduucai maidadana aSuusi mamaatardamigada tucara vai maibana atuucugada vai gooquiña maipocaitada agai iscaduaaca. Dai poduucai agooquirdada yaatagi vaamioma maicagaducagi siatuucamiñdaa —astadai.

⁶⁵ Daida aPilaato itadai:

—Moguuca giñsandaaruga. Vaidacai aapima dai maa siaaco cayaasa aSuusi caa bai duña isistutuidi di vai poduucai maibana amuquiada —astadai aPilaato.

⁶⁶ Dai iji dai maa caaga baidui siaaco yaasapicatadai aSuusi dai seeracada bidasa dai ami seeraba dai aseeyogada gaab abaitacaacamiñdaa aromamano. Vai ami daraajatadai asandaaru aapa.

28

¹ Dai cadaivunucai abastaragai tasara dai camaasimi oidigi tumiñoco daida aMaría Madaliña amadu agamai María iji maa siaaco yaasapicatadai aSuusi. ² Tai todian duucai gigivuli davalara, amo Diuusi taañicaruda tavai lavaagiiñdaa cascada. Dai acaai maa siaaco yaasapicatadai aSuusi maigovai daitu odai istucada cuupicatadai agai dai daama daiva odai. ³ Dadadacai agai apan duucai papadocadami dai yuucudai apan aasi tootuaaja lava. ⁴ Mostagacai asandaaru aDiuusi taañicaruda giigivuli duduaadimucai dai camoscoidada duucai vii. ⁵ Dai amaasi aDiuusi taañicaruda itadai looqui:

—Maitavag duduaadicuda. Aana caaga maata isgaagai aapima aSuusi ismaacada curusiaba gasiisatu. ⁶ Dai agai maitiipu tami casiat duaaca iduucai aagaitadai agai. Baigovai avar iimi dai naida siaaco caatcatadai agai. ⁷ Iimadavurai otoma dai maa aagida amamaatardamigada iscaduaaca agai coidada saagidañdaa dai sivi imia agai agai ganbaitaqui Galileeamu dai ami taagimu aapima. Goovai arvaasi ismaacada gnaagida iñagai aana —astadai.

⁸ Taida looqui otoma iji abiaadara baiganaliatugai dai duduaadimutugai. Dai voopoigi dai maa garaagida agai aatama mamaatardamigada aSuusi vaasi istumaasi aagidi aDiuusi taañicaruda. ⁹ Dai aidasi voopogitadai agai tai vuudara aayi aSuusi dai viaatuli. Tai agai abaana gantootonacada guuquiva aSuusi dai siaa duutuli dai taata aacasoda. ¹⁰ Tai agai itadai:

—Maitavag duduaadicuda. Iimivurai dai maa aagida giñaaduñi vai iimana Galileeamu dai ami giñtaagimu agai —astadai.

¹¹ Aidasi looqui gamu iimaitadai taida asandaaru chilaqui caayamu iji dai aagidi abaitaguucacamiñdaa apapaligada ajudidii vaasi istumaasi apadi. ¹² Taida abaitaguucacamiñdaa iji dai maa aatagi agai apipiscali amadu dai naida aagai isducatai iduñiagi. Dai gooquira aa namqui agai mui tumiñsi asandaaru ¹³ daida itadai:

—Aagidavurai aapima situcara coocosacatadai aapima sai dada aSuusi mamaatardamigada dai baacai atuucugada aSuusi. ¹⁴ Isagaa taanadami maatia goovai aatama atabai duñiagi agai amadu cascada maitasianduñia agai —astadai.

¹⁵ Taid^Λ asandaaru vui^Λ tumiñsi dai iji dai m^{ΛΛ} aagidi istumaasi aagidi^Λ agai. Dai poduucai aagai^Λ judidiu asta sivi ucami.

¹⁶ Dai poduucai iji aat^Λ ma baivustaama dan^Λ moco mamaat^Λ rdamigad^Λ a^Λ Suusi gamu Galileeamu^Λ mo quiidiamu siaaco aagai^Λ Suusi. ¹⁷ Dai aidasi^Λ t^{ΛΛ} aat^Λ ma^Λ a^Λ Suusi siaa duutuli d^Λ mos^Λ a^Λ moco garaaduñi maic^{ΛΛ} aga vaavoituda^Λ itadai. ¹⁸ Taid^Λ a^Λ Suusi abaana caquiva aat^Λ ma^Λ dai pov^Λ r^Λ t^Λ adai:

—Aan^Λ via^Λ mo sa^{ΛΛ} licami dai vaamioma gata^Λ aanai^Λ t^Λ vaagi^Λ r^Λ t^Λ dai tami oidig^Λ r^Λ. ¹⁹ Iim^Λ davurai aapim^Λ dai aagida oodami v^{ΛΛ} asi oidig^Λ r^Λ oidacami sai ali^Λ si g^Λ aagai isvaavoituda^Λ iñsaan^Λ a^Λ r^Λ ac^{ΛΛ} agac^Λ r^Λ t^Λ vuviadami dai poduucai a^Λ r^Λ giñmamaat^Λ r^Λ damicagi. Ismaac^Λ d^Λ vaavoituda^Λ agai gia v^Λ a^Λ conavurai Diuusi g^Λ r^Λ ooga guvucadad^Λ c^Λ d^Λ dai giñguvucadagac^Λ d^Λ, aan^Λ a^Λ r^Λ Diuusi marad^Λ, dai Diuusi Ib^Λ ad^Λ guvucadad^Λ c^Λ d^Λ vai poduucai maatiagi aa iscavaavoituda^Λ agai. ²⁰ Dai maat^Λ t^Λ uld^Λ avurai sai a^Λ gidiña v^{ΛΛ} asi istumaasi g^Λ naagidi aan^Λ. Maat^Λ cavurai aapim^Λ iñsaan^Λ g^Λ a^Λ na^{ΛΛ} madu daaca iñagai v^{ΛΛ} as tasai ugita^Λ cai oidigi ucami —g^Λ a^Λ r^Λ t^Λ adai a^Λ Suusi.

Mos^Λ caasi.

Marcusi ooja istumaasi ivuaadana ΔSuusi Cristo aidasi aimaraitadai tami oidigi daama.

¹ Δlaquioma ooja Isaíacaru amo ñiooqui Diuusi ñiooquidatla ismaacadla istutuidi isbailiatudada oodami aagaitai ΔSuusi Cristo Diuusi marada.

² Isaía arñiooquituldiadimidagacatadai Diuusi dai aagai sai Diuusi pocaiti: Ootosamu aana amo ootosicami aapi Cristo gbaitaqui Vai agai aagidana oodami sai divia agai aapi. Daidla oodami ama duucaí gantatagitadamu Dai camaisoimaasi ivuaadamu.

³ Diuusi ootosa agai amo camli sai oidigana gamamaatatuldiña dai poduucai aagidamu agai oodami:

“Caotoma divia agai gartaanadamiga cascada ama duucaí avar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isaía. ⁴ Tai divia ΔVuaana dai oidigana vapaconaimi oodami, dai aagidi sai gaaagai islama duucaí gantatagituagai dai isganvapaconacagi dai camaisoimaasi ivuaadagi sai poduucai Diuusi oigaldana soimaascamigada. ⁵ Tai ami oidigatla dada vaasi Judeea davalatlatla oidacami dai Jerusaleenatla oidacami dai caaca agai istuma aagaiña ΔVuaana; vaidla ΔVuaana vapaconaiña ami agala aqui Jordánatla ismaacadla aagaiña soimaascami ismaacadla ivuaadana sai Diuusi oigaldana.

⁶ Daidla ΔVuaana yuucusida cameyu vopodacada duñisicatadai dai givurada ogicada duñisicatadai dai cuaadana agai soosoyi dai saivoli. ⁷ Dai aagidiña agai oodami Diuusi ñiooquida daidla itatadaiña:

—Gooquiatla divia agai amai ismaacadla vaamioma viaa guvucadagai iñsaana. Aana tomali maiviaa sallicami iscuiquiagi dai uupasdagi susuusacada gigaragada, aana maitistutuidi salasi istutuidi agai dai agai vaamioma namaga iñsaana cascada. ⁸ Aana ganvapaconai aapimla suudagicada damos agai divimu dai maaqui agai oodami guvucadada Diuusi Ibada —astatadaiña ΔVuaana.

⁹ Tai aidla tuigaco ii ΔSuusi Nasaretaidatla Galilea davalariidatla mala siaaco daacatadai ΔVuaana taidla ΔVuaana vacoi ΔSuusi ami laqui Jordánatla. ¹⁰ Amaasi mosvuusai ΔSuusi suudagaiñatla dai tala tavaagi taidla gacupioo dai Diuusi Ibada amo tugu maasi tavai agai daama. ¹¹ Tai caidatu amo ñiooqui tavaagaiñatla daidi caiti:

—Aapiatla argiñmara ismaacadla alia oigadai aana dai alia baigiñalidi aana aapicada —ascaiti ñiooqui.

¹² Tai gooquiatla Diuusi Ibada vaidacai ΔSuusi oidigamu. ¹³ Tai agai ii dai oidigana daja goo coobai tasai cacasi saagida vaidla ΔDiaavora soimaasi iduiñitula aliditadai ΔSuusi. Tai dada Diuusi tatalaaficaruda dai nuucada ΔSuusi sai maisoimaasi iduiñituldana ΔDiaavora.

¹⁴ Aidla tuigaco sidla ΔErodasi maisa ΔVuaana, ii ΔSuusi Galileeamu, dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida dai isducatai gataanaai Diuusi. ¹⁵ Daidla itatadai agai larla oodami:

—Casi atyoga aayi istuigaco soiña agai Diuusi oodami sai camagacatla oidacana cascada ama duucaí avat gantatagito vuitapi Diuusi dai vaavoituda isDiuusi camagacatla vuvaida agai oodami —astadai Suusi.

¹⁶ Agala suudagi ismaacadla Galilea talagidu ugidiana salli imaitadai ΔSuusi dai tala gooca gansilagama Simuñi lamadu Aandatasi. Agai arvatopa vuudamicatadai dai suudara dadaitudai ganvatopa vuicar. ¹⁷ Taidla ΔSuusi itatadai:

—Giñoidavurai nai aana ganmaatatuldana masducatai gaagadagi oodami vaidla giñvaavoitudaiña —astatadai ΔSuusi.

¹⁸ Tai agai otoma anaasi viaa ganvatopa vuicar. ¹⁹ Vaidla ΔSuusi apiaimai dai baitaquioma tala Jacovo Sevedeo marada dai Vuaana Jacovo suculida, vai amo vaarcu arana daraajatai darasdi ganvatopa vuicar. ²⁰ Taidla ΔSuusi vai agai sai oidana tai agai anaasi vaarcu arana viaa ganooga lamadu apipiooñigada dai oi ΔSuusi.

²¹ Amaasi aayi Agai Capernaum^{ΛΓΛ}; dai mosaayi ib^Λstaragai tas^{ΛΓΛ} tai vaa ΔSuusi Δjudidíu quiuupaigad^{ΛΓΛ} dai g^{ΛΛ}aagacai gamamaat^Λtuldími Diuusi ñiooquid^Λ. ²² Dai v^{ΛΛ}ascatai ismaac^Λd^Λ ca^Λ mait^{ΛΛ} isducatai g^Λnt^Λt^Λagituagai ca^Λcatai si^{ΛΛ} c^{ΛΛ}aga ñioocai ΔSuusi. Amo s^{ΛΛ}alicami viaacami duucaí gamamaat^Λtuldi Agai dai maisiu Δpan duucaí amo ma^Λat^Λtuldiadami Diuusi s^{ΛΛ}alicamigad^Λ. ²³ Dai ami Δjudidíu quiuupaigad^{ΛΓΛ} daacatadai amo c^{ΛΛ}li ismaac^Λd^Λ viaacatadai amo Diaavora t^{ΛΛ}aañicarud^Λ daid^Λ ΔDiaavora t^{ΛΛ}aañicarud^Λ iñ^Λaquitu Δc^{ΛΛ}li daid^Λ it^ΛΛ^Λdai Agai Suusi:

²⁴ —¿Tuipasi g^Λrsaagida vapac^Λai aapi Suusi Nasareet^{ΛΓΛ} oidacami? ¿G^Λrcoodapasi Agai dai divia? Aan^Λan gia c^{ΛΛ}aga g^Λmaat^Λ dai maat^Λ aan^Λ p^Λsi^{ΛΓ}Diuusi marad^Λ ismaac^Λd^Λ tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi —ast^ΛΛ^Λdai Δc^{ΛΛ}li ismaac^Λd^Λ viaacatadai ΔDiaavora t^{ΛΛ}aañicarud^Λ.

²⁵ Taid^Λ ΔSuusi bagaimi ΔDiaavora t^{ΛΛ}aañicarud^Λ daid^Λ it^ΛΛ^Λdai:

—Maitiñioocada mosaivuusai dai dagito g^Λc^{ΛΛ}li —ast^ΛΛ^Λdai ΔSuusi.

²⁶ Tai amaasi ΔDiaavora t^{ΛΛ}aañicarud^Λ suiqituli Δc^{ΛΛ}li dai g^Λg^{ΛΓΛ} iñ^Λaquimi dai vuusai Δc^{ΛΛ}li iñ^Λd^{ΛΓΛ}. ²⁷ Tai v^{ΛΛ}ascatai ismaac^Λd^Λ ami daraajataidai ali^Λ duduaadimu, dai aipaco g^Λnt^Λcacaimi daid^Λ icaitimi:

—¿Tumaasi goovai? ¿Tuma utudui g^Λrmamaat^Λtuldi goovai? G^Λc^{ΛΛ}li gia s^{ΛΛ}licad^Λ viaa guvucadagai asta ΔDiaavora t^Λt^{ΛΛ}aañicarud^Λ Δp^Λ Δg^Λidi dai vuuvac^Λai oodamiaiñ^Λd^{ΛΓΛ} —asc^Λaiti Δoodami.

²⁸ Tai otoma g^Λmaí v^{ΛΛ}asi Galilea d^Λv^{ΛΛ}ri^{ΛΓΛ} istumaasi ivuaadatadai ΔSuusi.

²⁹ Aid^Λsi vuvaja Δjudidíu quiuupaigad^Λiñ^Λd^{ΛΓΛ} ΔSuusi Δmadu Δj^Λacovo Δmadu Δvuaana oí Agai ΔSimuñi dai ΔAand^{ΛΓΛ}si quiidiamu. ³⁰ Vaid^Λ ΔSimuñi tuumud^Λ ali^Λ coococatadai oiditai toiñdagai dai caat^Λcatadai, m^Λtai aagidi ΔSuusi sai Agai coococatadai. ³¹ Taid^Λ ΔSuusi miaad^{ΛΓΛ} c^Λquiva dai noviaiñ^Λd^{ΛΓΛ} b^Λi dai vañigi. Mospodui Agai tai dagito Δtoiñdagai, dai Agai vaa ooqui Agai dai bibi.

³² Dai aid^Λsi catuca, m^Λtai vuaapi ΔSuusi v^{ΛΛ}asi Δcoococoidad^Λ dai ismaac^Λd^Λ viaacatadai ΔDiaavora t^Λt^{ΛΛ}aañicarud^Λ Δp^Λ. ³³ Dai v^{ΛΛ}asi Δoodami g^Λnt^Λmpagi ami quitaagiña. ³⁴ Taid^Λ ΔSuusi duduaadi muidutai naana maasi coocodagai viaacami dai vuvaitu oodamiaiñ^Λd^{ΛΓΛ} mui Diaavora t^Λt^{ΛΛ}aañicarud^Λ. ΔDiaavora t^Λt^{ΛΛ}aañicarud^Λ gia maat^Λcatadai ΔSuusi d^Λmos Agai maidadagitoiña isñioocada Agai sai maimaasico vujana Δoodami vuitapi sioo^Λ Agai.

³⁵ ΔSuusi siaalimod^Λ vañi quiaa tucagamucatai dai ii oidigamu dai m^Λaca gamamada Agai. ³⁶ Taid^Λ ΔSimuñi Δmadu Δaaduñda gaagamu ΔSuusi. ³⁷ Dai aid^Λsi t^{ΛΛ} Agai pot^ΛΛ^Λdai:

—V^{ΛΛ}asi oodamiava Agaagai —ast^ΛΛ^Λdai.

³⁸ D^Λmos ΔSuusi it^ΛΛ^Λdai:

—Tim^Λda sib^Λacoga dai ami gaagida Δp^Λ Diuusi ñiooquid^Λ. Gomaasi ivuaada iñ^Λagai aan^Λ dai divia tami oidigi daama —ast^ΛΛ^Λdai ΔSuusi.

³⁹ Dai ii v^{ΛΛ}asi Δjudidíu quiuupaigad^{ΛΓΛ} Galilea d^Λv^{ΛΛ}ri^{ΛΓΛ} dai ami gamamaat^Λtuldími Diuusi ñiooquid^Λ dai vuvaidími Diaavora t^Λt^{ΛΛ}aañicarud^Λ oodamiaiñ^Λd^{ΛΓΛ}.

⁴⁰ Taid^Λ ΔSuusi miaad^{ΛΓΛ} c^Λquiva amo c^{ΛΛ}li ismaac^Λd^Λ viaacatadai amo coocodagai ismaac^Λd^Λ duvaldi gatuuuca, dai g^Λtootonac^Λd^Λ c^Λquiva daid^Λ it^ΛΛ^Λdai:

—P^Λsip^Λliadagi istutuidi aapi isg^Λiñ^Λduaaidagi —ast^ΛΛ^Λdai Δc^{ΛΛ}li coocoad^Λ ΔSuusi.

⁴¹ Taid^Λ ΔSuusi soig^ΛΛdan tadatu dai taata g^Λnovic^Λd^Λ daid^Λ it^ΛΛ^Λdai:

—I^Λplidiana isg^Λduaaidagi, duaadicami ivii —ast^ΛΛ^Λdai.

⁴² Mospot^Λai ΔSuusi tai maigo ii Δc^{ΛΛ}li coocodad^Λ dai c^Λca^Λ duaadicami vii. ⁴³ Taid^Λ ΔSuusi ootoi dai s^{ΛΛ}licad^Λ dai isaagada Agai gomaasi daid^Λ it^ΛΛ^Λdai:

⁴⁴ —Dañi, maitiaagiada tomali Δmaadutai p^Λsducatai dueeyi mosai imi dai m^{ΛΛ} vuid^{ΛΓΛ} c^Λquiva Δpaali dai oida istumaasi Agai Moseesacaru s^{ΛΛ}alicamigad^Λ vai ñ^Λidíña Δoodami p^Λscadueeyi —ast^ΛΛ^Λdai ΔSuusi.

⁴⁵ Taid^Λ Δc^{ΛΛ}li mosi dai otoma aagidími v^{ΛΛ}ascatai isducatai Δp^Λdui. Cascad^Λ ΔSuusi maitistutuiditadai isvaquiagi tomali Δmap^Λc^{ΛΓΛ} v^{ΛΛ}asi oidacami vuitapi dai baiyoma mosugidiana aim^Λraíña siaaco maitiipucataidai oidacami, vai v^{ΛΛ}asc^{ΛΓΛ} muidutai aipad^{ΛΓΛ} ajiopaiña siaaco ucami daaca Agai.

¹ Dai bochi^{aa}qui tasaic^{ad} ^{aa}Suusi ^{aa}pamu ii Capernaumamu; tai otoma mai ^{aa}oidacami isg^{aa}quiyi^{aa} daacatadai ^{aa}gai. ² Dai otoma ^{aa}s^{aa}licad^{aa} mui ^{aa}gan^{aa}mpagi oodami tomali maia^{aa}catadai siaa ^{aa}s^{aa}li vaapaquiagi ^{aa}aa; vai ^{aa}gai gamaat^{aa}tulditadai Diuusi ^{aa}ñiooquid^{aa}. ³ Amaasi aayi maacova ^{aa}c^{aa}alli dai uusi^{aa} b^{aa}caiticatadai ^{aa}mo ^{aa}c^{aa}alli ismaac^{aa}ad^{aa} maitistutuiditadai isoiñiagi. ⁴ ^{aa}Damos mait^{aa}agaitadai ^{aa}gai isducatai aitudagi ^{aa}coocoad^{aa} siaaco daacatadai ^{aa}Suusi mos^{aa} muiducatai oodami, dai amaasi vaaqi daama ^{aa}ta^{aa}tsai dai siaaco daacatadai ^{aa}Suusi ^{aa}s^{aa}li daama cupioco dai amui ^{aa}s^{aa}li ^{aa}tavañi ^{aa}coocoad^{aa} uusi^{aa}. ⁵ Dai aid^{aa}sid^{aa} ^{aa}Suusi ^{aa}ta^{aa} ^{aa}s^{aa}lla ^{aa}c^{aa}aga vaavoituda^{aa}itadai ^{aa}gai, itat^{aa}adai ^{aa}gai ^{aa}coocoad^{aa}:

—Giñmara gasoimaascamiga caoig^{aa}ldi —ast^{aa}adai.

⁶ ^{aa}Damos ^{aa}amoco mamaat^{aa}tuldiadami ^{aa}s^{aa}licami ismaac^{aa}ad^{aa} ami daraajatadai ^{aa}ap^{aa}an^{aa}lidi: ⁷ “^{aa}¿Istuisid^{aa} poduucai ^{aa}ñioocai ^{aa}goc^{aa}alli? Parundan caiti goovai Diuusi, tomali ^{aa}maadutai maitistutuidi isgaoig^{aa}liadagi gasoimaascamiga mos^{aa}agi Diuusi”, ^{aa}as^{aa}an^{aa}lidi ^{aa}amamaat^{aa}tuldiadami ^{aa}s^{aa}licami. ⁸ ^{aa}Damos ^{aa}Suusi maat^{aa}catadai istumaasi ^{aa}gant^{aa}at^{aa}gitoitadai ^{aa}gai daid^{aa} itat^{aa}adai:

—^{aa}¿Tuimasi poduucai ^{aa}gant^{aa}at^{aa}gitoi aapim^{aa}? ⁹ ^{aa}¿Tumaasi siooma maisijaiga isaagidagi ^{aa}gococoad^{aa}: “Gasoimaascamiga caoig^{aa}ldi”, ^{aa}si^{aa}pa pot^{aa}adagi: “Vañigiñi dai ^{aa}b^{aa}i ^{aa}gavaacosi dai im^{aa}ad^{aa}”? ¹⁰ ^{aa}Gant^{aa}agidamu aana ^{aa}iñsaana ismaac^{aa}ad^{aa} viaa ^{aa}mo ^{aa}s^{aa}licami viaa ^{aa}guvucadagai ^{aa}apa^{aa} tami oidigi daama isgaoig^{aa}ldiada gasoimaascamiga —ast^{aa}adai ^{aa}Suusi ^{aa}amamaat^{aa}tuldiadami ^{aa}s^{aa}licami.

Dai amaasi itat^{aa}adai ^{aa}gai ^{aa}c^{aa}alli ^{aa}coocoad^{aa}:

¹¹ —Aapi ang^{aa}agidi vañigiñi dai ^{aa}b^{aa}i ^{aa}gavaacosi dai noragi ^{aa}g^{aa}quiyamu —ast^{aa}adai ^{aa}Suusi.

¹² Taid^{aa} ^{aa}coocoad^{aa} otoma vañi; dai ^{aa}b^{aa}i ^{aa}gavaacosi dai vuusai ^{aa}abiaad^{aa}ta^{aa} ^{aa}v^{aa}ascatai vuitapi. Tai ^{aa}v^{aa}ascatai ^{aa}camait^{aa} isducatai ^{aa}gant^{aa}at^{aa}gitoagi ^{aa}ta^{aa}gacai ^{aa}goomasi dai ^{aa}c^{aa}aga ^{aa}ñiooquimi Diuusi ^{aa}v^{aa}atar^{aa} daid^{aa} icaiti:

—Tomali ^{aa}mo imidagai main^{aa}idiña aat^{aa}ama ^{aa}gomaasi —ascaitimi ^{aa}oodami.

¹³ Dai gooqui^{aa}ta^{aa} ii ^{aa}Suusi ^{aa}pamu ^{aa}g^{aa}ll suudagi ugidiana; dai aid^{aa}si ^{aa}v^{aa}asi ^{aa}oodami miaad^{aa}ta^{aa} guuquiva siaaco daacatadai ^{aa}Suusi tai ^{aa}gai ^{aa}mamaat^{aa}tuli Diuusi ^{aa}ñiooquid^{aa}. ¹⁴ Dai aid^{aa}si daivusquimi ^{aa}Suusi ^{aa}map^{aa}ac^{aa}ta^{aa} ^{aa}ta^{aa} ^{aa}mo ^{aa}c^{aa}alli ^{aa}Leví ^{aa}ta^{aa}agiducami Alfeo ^{aa}marad^{aa} vai daacatadai ami siaaco ^{aa}gavuudana ^{aa}gai ^{aa}tumiñsi. ^{aa}gai ^{aa}artumiñsi vuudamicatadai, taid^{aa} ^{aa}Suusi itat^{aa}adai:

—Giñoidáni —ast^{aa}adai.

Taid^{aa} ^{aa}Leví otoma ^{aa}caquiva dai oi.

¹⁵ Dai aid^{aa}sid^{aa} ^{aa}gacuaadatadai ^{aa}Suusi ^{aa}Leví ^{aa}quidi^{aa}ta^{aa} ^{aa}amadu muidutai ^{aa}tumiñsi vuudami ^{aa}amadu ^{aa}aa soimaasi ivuaadami. ^{aa}v^{aa}ascatai ^{aa}mesa ^{aa}vid^{aa}ta^{aa} ^{aa}daraajatadai ^{aa}amadu ^{aa}Suusi dai ^{aa}v^{aa}asi ^{aa}Suusi ^{aa}mamaat^{aa}ardamigad^{aa} ^{aa}apa^{aa}. ^{aa}Alia muiducataidai ismaac^{aa}ad^{aa} oidatucuiña. ¹⁶ ^{aa}Damos ^{aa}amamaat^{aa}tuldiadami ^{aa}s^{aa}licami ^{aa}amadu ^{aa}fariseo ^{aa}ta^{aa}gacai is^{aa}Suusi ^{aa}v^{aa}ascatai ^{aa}amadu ^{aa}gacuaadatadai itat^{aa}adai ^{aa}gai ^{aa}amamaat^{aa}ardamigad^{aa}:

—^{aa}¿Tuisid^{aa} ^{aa}gan^{aa}mamaat^{aa}tuldiadamiga ^{aa}amadu ^{aa}gacueeyi daid^{aa} ^{aa}y^{aa}yi ^{aa}tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami ^{aa}amadu? —ast^{aa}adai.

¹⁷ ^{aa}Damos aid^{aa}si ^{aa}ca^{aa} ^{aa}Suusi imaasi itat^{aa}adai:

—Ismaac^{aa}ad^{aa} ^{aa}maicoococofi mait^{aa}gito ^{aa}duduaaidiadamu ^{aa}mos^{aa}caasi ismaac^{aa}ad^{aa} ^{aa}coococofi. Dai ^{aa}poduucai aana ^{aa}maisiu ^{aa}c^{aa}aga ivuaadami ^{aa}v^{aa}atar^{aa} ^{aa}divia. Aana ^{aa}divia dai ^{aa}c^{aa}agac^{aa}ta^{aa} ^{aa}vuvaida iñgai soimaasi ivuaadami —ast^{aa}adai ^{aa}Suusi.

¹⁸ ^{aa}Mo imidagai ^{aa}gayunanducai ^{aa}Vuaana ^{aa}mamaat^{aa}ardamigad^{aa} ^{aa}amadu ^{aa}fariseo ^{aa}maat^{aa}ardamigad^{aa}, tai ^{aa}dada ^{aa}amoco oodami siaaco daacatadai ^{aa}Suusi dai ^{aa}ta^{aa}cacai daid^{aa} itat^{aa}adai:

—^{aa}¿Tuisid^{aa} ^{aa}gayunandui ^{aa}Vuaana ^{aa}mamaat^{aa}ardamigad^{aa} ^{aa}amadu ^{aa}fariseo ^{aa}mamaat^{aa}ardamigad^{aa}, vai aapi ^{aa}gamamaat^{aa}ardamiga ^{aa}v^{aa}ascata^{aa} ^{aa}gacuadana? —ast^{aa}adai ^{aa}gai ^{aa}Suusi.

¹⁹ Taid^{aa} ^{aa}Suusi ^{aa}aa ^{aa}noragi daid^{aa} itat^{aa}adai:

—^{aa}¿Istutuidi isgayunanduagi ^{aa}v^{aa}apaidarsic^{aa}ad^{aa} ^{aa}mo ^{aa}cunataragi^{aa}ta^{aa} ^{aa}si^{aa}ascad^{aa} ^{aa}quiaa ^{aa}daraajagi ^{aa}acucuntadami? ^{aa}Si^{aa}ascad^{aa} ^{aa}quiaa ^{aa}daraajagi ^{aa}acucuntadami mait^{aa}aagai isgayunandudagi ^{aa}v^{aa}apaidarsic^{aa}ad^{aa}. ²⁰ ^{aa}Damos istodian duucai ^{aa}gamuaatudagi ^{aa}c^{aa}alli aid^{aa} ^{aa}gia ^{aa}gayunanduan ^{aa}tada ^{aa}v^{aa}apaidarsic^{aa}ad^{aa} —ast^{aa}adai ^{aa}Suusi.

²¹⁻²² Dai vaamioma aagidi daid^{aa} itat^{aa}adai:

—Tomali ^{aa}maadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi ^{aa}gamamaat^{aa}tuldi aana ^{aa}dai ^{aa}apiavaavoitudadagi ^{aa}gavaavoitudaraga —ast^{aa}adai ^{aa}Suusi.

²³ Amo imidagai ibastaragai tasara taligi asicami saagida imaitadai asuusi; vaid amamaatar damigada vaiñcumaimi taligi muurad saagida iimaitai. ²⁴ Vaid afariseo itatadai asuusi:

—Dañi çtuisida ivueeyi gamamaatar damiga aa duinidagai ismaacada Moseesacaru saallicamigada aagai sai maitiipu oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara? —astatadai afariseo.

²⁵ Damos asuusi itatadai:

—çTomali amo imidagai masmai quiaa naidi aapima loojai siaaco aagai istumaasi idui adavi lamadu aaduñda amo imidagai alia oidacai biuugigai? ²⁶ Siaaco aagai sai vaa adavi quiuupiar a aidasida abiaata abaitacaacamigadacatadai papaali, dai bai agai acuaadagai Diuusi dasdarada ismaacada lligi papaali viaacatadai oigaragai isugiagi tai agai uu dai aa oi gaaaduñi —astatadai asuusi.

²⁷ Daid itatadai asuusi afariseo:

—Ibastaragai tasara siaada duutudaragai Diuusi vatarara. Vaamioma namaga oodami siabastaragai tasai. ²⁸ Cascada aana ifismaacada viaa amo saallicami asuusi viaa guvucadagai isgaaagidagai istumaasi gaaagai isivuaadagi ibastaragai tasara —astatadai asuusi.

3

¹ Taid asuusi vaa apamu amo quiuupaigadara ajudidú vai ami daacatadai amo calli ismaacada gaquisapi amo novida. ² Vai aa soobidacatadai asuusi dai naida agai sabai duaaidana agai calli ibastaragai tasara vai poduucai viaaca agai istucada galpi avvuaajagi.

³ Amaasi asuusi itatadai calli ismaacada gaquisapi acada:

—Vañigiñi dai aran asai caquiva —astatadai.

⁴ Dai amaasi itatadai asuusi oodami ismaacada ami daraajatadai:

—çTumaa aagai Moseesacaru saallicamigadara? çIsoidaga oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara amo istumaasi caagaducami maicagaducami sio? çCaagacara vuusaidagai amo oodami muaagi sio? —astatadai asuusi.

Damos agaa maiñiooca vii. ⁵ Vaid asuusi baamudacada nanaidi dai soaliaragaicada maimaata caacatai agai istumaasi aagidi asuusi. Amaasi asuusi itatadai calli ismaacada gaquisapicatadai noovida:

—Salliñañi ganovi —astatadai.

Tai agai calli dai cacara duaadicami vii. ⁶ Tai amaasi otoma vuvaja afariseo abiaadara dai avanaquida agai eroodasi aaduñda dai muaa agai asuusi.

⁷ Damos ii asuusi lamadu amamaatar damigada gaa suudagi ugdiamu, tai mui oodami Galileara oidacami oi. ⁸ Dai aidasi aa oodami mai asuusi isivuaadatadai asuusi istumaasi gagarducami muidutai dada siaaco daacatadai agai dai naida agai Judeaiañdara, dai Jerusaleaiañdara, dai Idumeaiañdara dai vasmodarara gaa aqui Jordán dai Tiro davarariaiañdara dai Sidooniaiañdara. ⁹ Vaid asuusi caalquiasdara abiaadara aagidi gamamaatar damiga sai baiduiañdacana amo vaarcu, vai ami daaca agai agai sai mainiutusaiaña mosaliqui oodami. ¹⁰ Asuusi casallicada mui duduaadi oodami gaguvucadacada vai cascada aa coococoidada aipaco nuitusaiaña asuusi vascatai taata aliditai. ¹¹ Vaid asuusi oodami ismaacada viaacatadai Diaavora tataañicaruda mostataa gaaiaña asuusi dai vuidara gatootonacada guguucaiaña vaid adiaavora tataañicaruda iiañquitudaiña vai agai itatadaiña:

—Aapiara arDiuusi marada —astatadaiña.

¹² Damos asuusi sallicada dai diaavora tataañicaruda ismaasiuldagi siora agai.

¹³ Dai gooquiar tasai asuusi amo giidiamu, dai vaidacai ismaacada agai ipali tai agai oi. ¹⁴ Dai amaasi covai vuvaitu bai vustaama dan gooca oodami saagidaiañdara sai lamadu ajioopaiña, dai sai gooquiar gaaagidiaña agai Diuusi ñiooquida. ¹⁵ Dai maa guvucadagai sai duduaidiaña coococoidada dai sai vuvaidiaña Diaavora tataañicaruda oodamaiañdara. ¹⁶ Covai vsuaitu asuusi, Simuñi Piiduru, dai ¹⁷ Jacovo dai siagida ismaacada Vuana taagidu agai arSevedeo maamarada, dai Suusi Boanerges aagai agai ismaacada taiya alidi calli ismaacada cavami ñioocai apan duucai covonñdami. ¹⁸ Dai Aandara, dai Piili, dai Bartolomé, dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo. Alfeo marada dai Tadeo, dai Simuñi ismaacada aramoco ismaacada vuvaida aliditai romomano. ¹⁹ Dai Uudasi Iscaliote ismaacada gooquiar gataagi asuusi masai muaana.

Dai gooqui¹ vaa ¹Suusi amo quiiy² ¹lamadu ismaac³ ¹covai vuvaitu ¹gai. ²⁰ Tai ¹apamu ¹salicada mui ¹ganampagi oodami ami quiiy² vai ¹gai tomali maitistutuiditadai isgaugiagi. ²¹ Dai aidasi mai ¹Suusi aadufi⁴ gomaasi dada dai vaidaquia ¹gai pocaititai sai vuuirutu ¹gai.

²² Vaid¹ ¹mamaat¹tuldiadami ¹salicami ismaac³ ¹Jerusalem¹ ¹dada icaiti:

—Idi ¹cali viaa Beelsev¹ ismaac³ ¹arDiaavora vai ¹gai guvucadadac³ ¹vuvaidi goovai Diaavora tataañicarud¹ —ascaiti ¹mamaat¹tuldiadami ¹salicami.

²³ Tai amaasi ¹Suusi vai ¹loodami dai aagidi amo ¹ñiooqui cuentoc³ ¹daid¹ itat¹dai:

—¹Siad¹ ¹istuid¹ ¹arDiaavora is¹ ¹gavusaidagi oodami¹ ¹istuid¹? ²⁴ Is¹ ¹map¹ ¹oidacami ¹is¹ ¹gancocodagi otoma aipacoga ¹gancoodian tada ¹gai. ²⁵ Is¹ ¹amo quiiy² ¹oidacami ¹is¹ ¹gancocodagi otoma aipaco ¹gancoodian tada ¹gai. ²⁶ Dai sia¹ ¹arDiaavora ¹is¹ ¹gavui ¹gasiaa ¹liada siaad¹ ¹istuid¹ ¹gai, baiyoma mosugitian tada ¹gai.

²⁷ Tomali amaadutai maivaquian tada amo ¹cali omaligami quiid¹ ¹dai ¹asidagi, ismaivuliagi ¹ar¹ ¹av¹ ¹anacai isvulia ¹gia ¹g¹ ¹dagituan tada ¹gai ¹mas¹ ¹sdagi.

²⁸ ¹Salicada aan ¹ganaagidi sai baiga isoigaldagi oodami ¹v¹ ¹soimaascamigada dai issoimaasi ¹ñiooqui ¹ñioocada ¹gai ¹ar¹; ²⁹ Damos ¹sioora vui ¹ñioocadagi Diuusi Ibaad¹ ¹gai ¹gia ¹maiv¹ ¹oigaldaragai tomali amo imidagai poduucai ¹gai ¹ar¹ ¹dufi¹ ¹tomastuigaco —astat¹ ¹dai ¹Suusi.

³⁰ ¹Suusi poduucai aagidi ¹loodami pocaititai ¹gai said¹ ¹Suusi viaa amo Diaavora ¹tataañicarud¹.

— — — — —
³¹ Tai gooqui¹ ¹ami dada ¹Suusi susuculid¹ ¹lamadu ¹ad¹ ¹amos quiidigai¹ ¹vii ¹gai dai ¹abiaad¹ ¹ootosi ¹ñiooqui ¹Suusi sai ¹diviana. ³² Vai ¹gai ismaac³ ¹sonuana daraajatadai ¹Suusi itat¹dai:

—Quiidigai¹ ¹daraagi ¹g¹ ¹daada ¹lamadu ¹g¹ ¹susuculi daid¹ ¹gagaagai —astat¹ ¹dai.

³³ Damos ¹Suusi itat¹dai:

—¹Voor¹ ¹ipalidi aapim¹ ¹is¹ ¹gi¹ ¹ndaada daid¹ ¹gi¹ ¹susuculi? —astat¹ ¹dai.

³⁴ Dai amaasi ¹nan¹ ¹id¹ ¹v¹ ¹ascatai ismaac³ ¹ami ¹sicoli daraajatadai siaaco daacatadai ¹gai daidi tai:

—Idi ¹ar¹ ¹ar¹ ¹apan ducami gi¹ ¹ndaada dai ¹gi¹ ¹susuculi. ³⁵ Tomasioora ¹sioora ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi ¹gai ¹ar¹ ¹ar¹ ¹apan ducami gi¹ ¹ndaada ¹lamadu ¹gi¹ ¹susuculi —ascaiti ¹Suusi.

4

— — — — —
¹ ¹ar¹ ¹amo imidagai gamamaat¹tulditadai ¹Suusi ¹g¹ ¹suudagi ugidiana, tai ¹salicada mui ¹ganampagi oodami ami siaaco daacatadai ¹gai. Dai ¹salicada muiducatadai ¹gai tai ¹cascada ¹Suusi amo ¹vaarcu ¹araana daiva ¹g¹ ¹suudagi daama. Tai ¹v¹ ¹loodami ooratana ¹vii. ² Taid¹ ¹Suusi aagidi mui naana maasi cuentoc³ ¹dai aidasi ¹mamaat¹tuldi ¹gai itat¹dai:

³ —Ca¹ ¹avur¹ ¹aapim¹ ¹imaasi: Amo imidagai amo oodami ¹gai, ⁴ tai ¹chi¹ ¹astuca¹ ¹voiy¹ ¹suuli; tai dada ujuurugi dai cuucu. ⁵ Tai aa ¹astuca¹ ¹ooodai saagida suuli, siaaco ¹maisi tiipu ¹av¹ ¹gai; dai otoma vuvaja ¹maisi tuucavi suuli ¹gai ¹cascada. ⁶ Dai ¹mosvuusai ¹tai ¹vuaama dai ¹maisi tataaca ¹gai ¹cascada ¹mosgaquisa. ⁷ Dai aa ¹astuca¹ ¹uuparai saagida suuli taid¹ ¹uuparai ¹g¹ ¹dai ¹mosvuaamatu, tai poduucai ¹at¹ ¹ligi ¹maiibaji. ⁸ Tai aa ¹astuca¹ ¹calagaducami ¹av¹ ¹suuli dai vuvaja dai ¹calga ¹g¹, dai ¹calga ¹iibaji. Amo ¹caid¹ ¹istuid¹ ¹amo coobai dan ¹baivustaama vuvaja, dai ¹amiai¹ ¹vaicoobai, dai ¹amiai¹ ¹amo siento. ⁹ Calgav¹ ¹gant¹ ¹gito ¹ca¹ ¹aapim¹ ¹istumaasi ¹ganaagidi aan¹ —astat¹ ¹dai ¹Suusi ¹loodami.

— — — — —
¹⁰ Amaasi ¹caim¹ ¹loodami tai ¹is¹ ¹vii ¹Suusi ¹baivustaama dan gooca ¹gamamaatardamiga ¹lamadu. Dai ¹gai ismaac³ ¹sonuana daraajatadai ¹Suusi ¹tacacai ¹astaiya ¹alidi ¹gai ¹cuentoc³. ¹¹ Taid¹ ¹Suusi itat¹dai:

—Diuusi ¹ganmaat¹tuld¹ ¹aapim¹ ¹mastumaasi ¹mamaat¹tuldi ¹aan¹ ¹cuentoc³. ¹² ¹gai ¹canai¹ ¹istumaasi ¹ivuaadana ¹aan¹ ¹dai ¹maitipalidi ¹isgi¹ ¹vaav¹ ¹oitudagi ¹gai ¹ca¹ ¹istumaasi ¹gamamaat¹tuldi ¹aan¹ ¹dai ¹maitipalidi ¹ismaat¹ ¹ca¹ ¹cagi, ¹cascada ¹Diuusi ¹mai¹ ¹oigaldi ¹soimaascamigada ¹dai ¹maic¹ ¹gac¹ ¹vuvaidamu ¹gai —astat¹ ¹dai ¹Suusi.

— — — — —
¹³ Daid¹ ¹it¹ ¹dai ¹gai ¹ar¹:

—¿MaitamasmaatΛ caΛ aapimΛ idi cuento? ¿Ducatai maatΛ caaca agaidΛ aapimΛ agaa cuentoo? ¹⁴ ACALLI ASadami AΓapan ducami AMOCO ismaacADa aagidiña oodami Diuusi ñiooquidΛ. ¹⁵ AMOCO oodami Apan ducami AASTUCAI ismaacADa VOIYΛΓΛ suuli ismaacADa caacana Diuusi ñiooquidΛ vai didivai ADiaavora dai maigovai dadasai Añiooqui ibADaiaifidAΓΛ sai maivaavoitudana. ¹⁶ Dai aa oodami Apan ducami AASTUCAI ismaacADa ojoodai saagida suuli ismaacADa baigANAliaracADa caacana Diuusi ñiooquidΛ dai vaavoitudaiña, ¹⁷ dAmos maiquiaa sigupucataΛrdan vuaadana Agai vaavoidaragadΛ cascADa mospurunaiña aa AñiooquicADa dai soimaa taatamituldiña vai Agai caugiatΛi vaavoidaragadΛ. ¹⁸ Dai aa oodami Apan duucami AASTUCAI ismaacADa uuparai saagida suuli caacana Agai Diuusi ñiooquidΛ, ¹⁹ dAmos alia tAtAgitoiña Agai istumaasiAΓA ismaacADa oidaga tami oidigi daama, tumiñisAΓA dai vAASiAcatai viaaca Alidiña Agai dai mosgomaasiAΓA tAtAgitoiña dai camaitAtAgitoiña Diuusi ñiooquidΛ cascADa maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai maicAAGACAΓA vuvacΛi. ²⁰ DaidΛ AASTUCAI ismaacADa CAAGaducami dAVΛAΓIAΓA suuli Apan ducami Aoodami ismaacADa baigANAliaracADa caacana Diuusi ñiooquidΛ dai vaavoitudaiña daidΛ ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi. AMOCO AΓapan ducami AASTUCAI ismaacADa AMO coobai dan baivustaama vuvaja AMO caidΛaiñidAΓA dai AMiaiñidAΓA vaicoobai dai AMiaiñidAΓA AMO siento —astAtadai ASuusi.

21 Dai gooquiAΓA itAtadai AΛPA:

—Tomali AMO oodami maicucuudagai AMO cuudacarui dai gooquiAΓA iifapai tomali maivoicarui uta dadasai. Baiyoma tAcavi gAdadasai vai CAAGA maasicagi. ²² Poduucai istumaasi aanΛ gamamaatAtuldi vAASi gAMAasiuldi, sivi maiquiaa CAAGA maatΛ caΛ Aoodami dAmos gooquiAΓioma gia vAASi maatΛ caACAMU Agai. ²³ CAAGAVAR gANTAgITO CAACA aapima istumaasi gANAagidi aanΛ —astAtadai ASuusi.

²⁴ DaidΛ itAtadai AΛPA:

—AΛgiditai avAR caACA aapima vAASi mASTUMA caΛ. ISCAAGA AΛgiditai caACA aapima giñmamaatAtuldaraga vaamioma CAAGA maatΛ caACAMU vAASi istumaasi gANAagidi aanΛ. ²⁵ Sioora bAAjAI giññiooqui dai giñAAGidi Agai vaamioma maatAtuldamu aanΛ, dai sioora maibAAjAI giññiooqui dai maitiñAAGidi voopoidamu aanΛ istumaasi maatΛ gALLidi Agai —astAtadai ASuusi.

26 DaidΛ ASuusi itAtadai AΛPA Aoodami:

—Diuusi soicAI oodami sai CAAGA gANTAtAgitona. Gomaasi AΓapan ducami aidAsi AMO oodami Ai tAligi. ²⁷ Dai gooquiAΓA nonoragai dai cocosai, vaidΛ chiAΛqui tasaicADa vuvacAI AtAligi dai gAArai, vaidΛ ACALLI maimaatAcana isducatai. ²⁸ AdAvAArAI AAGi baivueeyi cuaadagai ACALLI MOSAcAsi nucada AASICAMI. AΓAGA vuvacAI aagadΛ dai gooquiAΓA muuradΛ, dai gooquiAΓA ibiadΛ. ²⁹ Dai siAASCADa cacaibia Agai vai aiyagi yoovaragai otoma gAYoovai —astAtadai ASuusi.

30 DaidΛ itAtadai AΛPA ASuusi Aoodami:

—Diuusi soicAI oodami sai CAAGA gANTAtAgitocana. Dai aanΛ cuentocADa gamamaatAtuldi isducatai ivueeyi gomaasi. ³¹ Gomaasi AΓapan ducami istumaasi AΓAVueeyi ACaidΛ AMO uusi ismaacADa ARAA maasi coravi caidΛ. Goovai Araliducadioma uusi caidΛ oidigi daama ³² ismaacADa gAASAI vai gAGAΓA dai gAGAΓA mamartai vaidΛ Aujuurugi AACagidAΓA gAniibASTaiña —astAtadai ASuusi Aoodami.

³³ Poduucai mamaatAtuldiña ASuusi Diuusi ñiooquidΛ Aoodami gOAA cuentocADa tomasi maimaatΛ caACANA Agai. ³⁴ Maitiipucana AMO imidagai ismaiaagiada ASuusi AMO istumaasi cuentocADa dAmos gooquiAΓA vAASi aagidiña Agai gAmamaatARDamiga istaiya Alidi cuento.

35 Dai Agai vaa tasAΓA aidasi catucaimi ASuusi itAtadai gAmamaatARDamiga:

—Tiimada vaasadaΓA gogAA suudagi —astAtadai.

³⁶ TaidΛ AmamaatARDamigadΛ anaasi viaa Aoodami dai vaidacai ASuusi AVAARCUAΓA ismaacADAΓA daacatadai Agai, tai aa oodami oI AΛPA aa vaARCUAΓA. ³⁷ Tai caavami AVA daidΛ AAVAlI nuituscAI suudagi vai vaARCU ARAANA vaacAI dai cayoga suuda AVAARCU suudagicADa. ³⁸ VaidΛ ASuusi AVAARCU gooquiamaDΛΓA COOSOCATADAI. TaidΛ AmamaatARDamigadΛ nAñITU Agai daidΛ itAtadai:

—MamaatAtuldiadami, ¿maitapas vuaama Alidi tASbaicoagi? —astAtadai.

³⁹ Tai vañi ASuusi dai dodoligitu AAVAlI AAMADU AΓAA suudagi daidΛ itAtadai:

—GAAAPidafi —astAtadai.

Taid_Λ _{ΛΛ}V_{ΛΛ}li g_{ΛΛΛ}pitu tai v_{ΛΛ}si dodoli vii ⁴⁰ amaasi _ΛSuusi it_ΛΛdai g_Λmamaat_Λrdamiga:
—ζTuimasi duduaadimuca dai maivaavoitudai iñsaan_Λ istutuidi isg_Λnnuucadajagi?
—ast_ΛΛdai _ΛSuusi.

⁴¹ Vai _Λgai ali_Λ duduaadimuca dai aipaco g_Λnaagidi daid_Λ icaiti:

—ζSioor_Λ idi c_{ΛΛ}li vai asta _{ΛΛ}V_{ΛΛ}li dai gog_{ΛΛ} suudagi _Λagidi? —ascaiti.

5

¹ Dai amaasi vaasad_ΛΓ_Λ d_Λgavusai _Λgai _Λg_{ΛΛ} suudagi dai aayi Gadara d_ΛV_{ΛΛ}ri_ΛΓ_Λ. ² Dai aid_Λsi t_Λvai _ΛSuusi vaarcuain_Λd_ΛΓ_Λ tai otoma ami divia _Λmo c_{ΛΛ}li caposantuain_Λd_ΛΓ_Λ. _Λc_{ΛΛ}li viaacatadai _Λmo Diaavora t_Λaañicarud_Λ. ³ _Λc_{ΛΛ}li moscaposantuana oidacana vai tomali amaadutai maitistutuidiñ_Λ isvuracagi tomali cadeenac_Λd_Λ. ⁴ Muiyoco imidagai vupuraiñ_Λ aa oodami cadeenac_Λd_Λ noonovid_Λ dai _ΛΛcasod_Λ d_Λmos _Λgai otoma _ΛΛquitudaiñ_Λ vai tomali amaadutai maitistutuidiñ_Λ isdodoli daasacagi. ⁵ Dai t_Λs_ΛΓ_Λ dai tuc_ΛΓ_Λ oidigana dai caposantuana aimaraitai iññacaiñ_Λ _Λgai dai saasasaiñ_Λ gatuuucuga ojoodaic_Λd_Λ. ⁶ D_Λmos aid_Λsi t_{ΛΛ} _Λgai _ΛSuusi macasd_ΛΓ_Λ vuid_ΛΓ_Λ m_{ΛΛ} dai vuid_ΛΓ_Λ gatootonac_Λd_Λ c_Λquiva. ⁷ Dai iññaquidat_Λ it_ΛΛdai:

—ζTuipasi divia aapi Suusi tami siaaco aim_Λrai aana? Aapi _ΛrDiuiusi bait_Λc_{ΛΛ}acami marad_Λ. G_Λdaan_Λ ai aana Diuiusi guvcuadad_Λc_Λd_Λ pai maitiñoiñiada —ast_ΛΛdai _Λc_{ΛΛ}li.

⁸ Pocaiti _Λgai it_ΛΛdaitai _ΛSuusi:

—Aapi Diaavora t_Λaañicarud_Λ dagitoñi idi c_{ΛΛ}li —ast_ΛΛdai _ΛSuusi _ΛDiaavora t_Λaañicarud_Λ.

⁹ Daid_Λ _ΛSuusi t_Λcacai _ΛDiaavora t_Λaañicarud_Λ daid_Λ it_ΛΛdai:

—ζT_{ΛΛ}agidu aapi? —ast_ΛΛdai.

Tai _Λgai aa noragi daid_Λ it_ΛΛdai:

—Legi_Λn ant_ΛΛgidu aana. Muidu aat_Λm_Λ casc_Λd_Λ —ast_ΛΛdai.

¹⁰ Daid_Λ _ΛDiaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ daañimi _ΛSuusi sai _Λgai maiootosana ami d_ΛV_{ΛΛ}ri_Λiñ_Λd_ΛΓ_Λ. ¹¹ Vai muiducatadai tataisoli ami giid_ΛΓ_Λ daida cuaayitadai. ¹² Taid_Λ _ΛDiaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ it_ΛΛdai _ΛSuusi:

—G_Λrdagitoñi t_Λtai vaapaquia aat_Λm_Λ gotataisoli_ΛΓ_Λ —ast_ΛΛdai _ΛDiaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ.

¹³ Taid_Λ _ΛSuusi maa oigaragai isvaapaquia _Λgai tataisoli_ΛΓ_Λ, taid_Λ _ΛDiaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ vuvuaaja _Λc_{ΛΛ}liiñ_Λd_ΛΓ_Λ dai tataisoli_ΛΓ_Λ vaapa. Atataisoli _Λrgoo milacatadai dai coidam voopoi dai g_{ΛΛ} suudar_Λ suuli dai baicoi.

¹⁴ Taid_Λ _Λnuucadacami _Λtataisoli ali_Λ dudaadimu dai voopoi dai m_{ΛΛ}c_Λ gaaagidi qui-iquiana dai dajiana. Tai dada _Λoodami dai n_Λida _Λgai astumaasi _Λρ_Λduitadai. ¹⁵ Dai aid_Λsi aayi _Λgai ami siaaco daacatadai _ΛSuusi, t_{ΛΛ} _Λc_{ΛΛ}li ismaac_Λd_Λ viaacatadai _ΛDiaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ vai c_ΛΛg_Λ dodoli daacatadai dai c_ΛΛg_Λ yuucusu taid_Λ _Λoodami ali_Λ duduaadamu. ¹⁶ Dai _Λgai ismaac_Λd_Λ n_Λiditadai isducatai _Λρ_Λdui _Λc_{ΛΛ}lic_Λd_Λ ismaac_Λd_Λ viaacatadai _ΛDiaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ daid_Λ _Λtataisolic_Λd_Λ aagidi _Λoodami gomaasi. ¹⁷ Taid_Λ _Λoodami goguama oi _ΛSuusi sai im_Λna abiaad_ΛΓ_Λ.

¹⁸ Dai aid_Λsi t_Λsai _ΛSuusi _Λpamu vaarcu_ΛΓ_Λ vaid_Λ _Λc_{ΛΛ}li ismaac_Λd_Λ viaacatadai _ΛDiaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ daañimi _ΛSuusi sai dagitona isoidagi. ¹⁹ D_Λmos _ΛSuusi maimaa oigaragai, baiyoma it_ΛΛdai:

—Im_Λdafi g_Λquuiyam_Λ siaacoga daraaja g_Λaaduñi dai aagida v_{ΛΛ}si istuma idui aana apaic_Λd_Λ dai isducatai soigiñ_Λli aana apaic_Λd_Λ —ast_ΛΛdai _ΛSuusi.

²⁰ Taid_Λ _Λc_{ΛΛ}li ii dai m_{ΛΛ}c_Λ gaagidi Decápolis d_ΛV_{ΛΛ}ri_ΛΓ_Λ v_{ΛΛ}si istumaasi idui _ΛSuusi _Λgaic_Λd_Λ vai v_{ΛΛ}scatai mait_Λgaitadai isducatai g_Λnt_Λg_Λgitoagi c_Λc_Λatai istumaasi aagidi _Λgai.

²¹ Dai aid_Λsi vaasad_ΛΓ_Λ _Λg_{ΛΛ} suudagi divia _ΛSuusi _Λpamu tai ami dada mui oodami siaaco daacatadai _Λgai. Taid_Λ _ΛSuusi anaasi vii _Λg_{ΛΛ} suudagi ugidiana. ²² Tai amaasi ami divia _Λmo bait_Λc_{ΛΛ}acami _Λjudidiu quiupaigad_ΛΓ_Λ Jairo t_ΛΛgiducami; dai aid_Λsi most_{ΛΛ} _Λgai _ΛSuusi gatootonac_Λd_Λ c_Λquiva _ΛSuusi _ΛΛcasod_Λ abaana. ²³ Dai s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ daañimi daid_Λ it_ΛΛdai:

—Giñmara ooqui atcayooga muu. Tinda pai daama daraasa g_Λnoonovi vai duad_Λna _Λgai dai oidacana —ast_ΛΛdai _ΛJairo.

²⁴ Taid_Λ _ΛSuusi oi _ΛJairo; vai mui oodami oidatucuitadai _ΛSuusi, dai asta nuitusquimi _Λgai _ΛSuusi. ²⁵ Daid_Λ _Λoodami saagida im_Λitadai _Λmo ooqui ismaac_Λd_Λ cabaiivustaama dan gooca uumigi coococatadai g_{ΛΛ}Γ_Λc_Λd_Λ. ²⁶ Dai s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ soimaa taacatadai _Λgai mos_{ΛΛ} mui duduaaidiadamu _ΛΛmadu aim_Λraitai dai casiaa dodai v_{ΛΛ}si istuma viaacatadai. Dai v_{ΛΛ}sc_ΛΓ_Λ maidueeyi, baiyoma vaamuimi _Λgai. ²⁷ Aid_Λsi cajioma _Λooqui si_ΛSuusi

gaduduaaidiña, miaadara caquiva aoodami saagida dai gooquiamadara taata agai asuusi yuucusida.

²⁸ Dai polidi looqui: “Tomasi mosaca yuucusida taata aanla cascada caduaadian tada aanla”, asaliditadai looqui. ²⁹ Dai aidasi mostaata agai otoma uu arada dai otoma maata taata agai gatuuugara iscamaigo ii coocodada. ³⁰ Taida asuusi mai isduaadi agai amaadutai gaguvucadacada dai amaasi gooquiamaco nanlaava agai daida icaiti:

—¿Toora taata giñyuucusi? —ascaiti.

³¹ Taida amamaatardamigada itatadai:

—Canlidi aapi isaipadara ganuituscai gooodami pai vallasara gatacacai soora gataata —astatadai.

³² Damos asuusi aipaaco nanjimi dai naida agai soora taata. ³³ Vaida looqui gigivuquimi duaadimucai dai maatacatadai agai isducatai praduitadai agacada, ii dai gatootonacada caquiva asuusi vuidara, dai aagidi vassii isducatai praduitadai. ³⁴ Taida asuusi itatadai looqui:

—Giñvaavoitu aapi cascada dueeyi. Imadañi dai maivaama lliatugada dai caduaadicami vii —astatadai asuusi looqui.

³⁵ Dai quiaa ñioocaitadai asuusi tai dada oootosicami Jairo quidiiañidara daida itatadai lali ooqui oogada:

—Casi atmuu gamara. Casi maivaidacai gomamaatatluldiadami —astatadai loootosicami.

³⁶ Damos asuusi mosca istumaasi aagaitadai agai daida itatadai agai abaitacaacami ajudidü quiupaigadara:

—Maitiduaadicuda; mosai giñvaavoituda —astatadai.

³⁷ Daida asuusi maidagito aoodami isoidagi mosacaasi piiduru dai Jacovo daida avuaana Jacovo suculida. ³⁸ Dai aidasi aayi agai abaitacaacami quidiara, cai agai aoodami vai siaa caiti gagara suanañi dai iñacai. ³⁹ Taida asuusi vaa daida itatadai aoodami:

—¿Tuimasi mosca sisoacai dai tuimasi mosca gagara suanañi? Goali ooqui maitarmuquidada mosacooso —astatadai asuusi.

⁴⁰ Vaida aoodami parunai pocaititai asuusi. Taida asuusi vuvaitu vassii aoodami abiaadara, dai mosaca lali ooqui daadada dagito isvaapaquiagi amadu acacali ismaacada vaidaticatadai agai. Dai vaapa siaaco caatacatadai lali ooqui. ⁴¹ Taida asuusi noviañidara bli lali ooqui daida itatadai:

—Talita cumi —astatadai. Gomaasi itaiya lidii: Ali ooqui, aapi angaaagidi vañigiñi.

⁴² Tai otoma vañi lali ooqui dai gaaagacai aimarai. Baivustaama dan gooca uumigi viaacatadai agai. Taida aoodami maitaa isducatai gantatagitoagi. ⁴³ Taida asuusi saalicada dai aoodami sai maiaagidiña tomali amaadutai gomaasi. Dai gatajai biidaragai lali ooqui.

6

¹ Taida asuusi ii abiaadara gadavarragamu, amadu gamamaatardamiga. ² Dai aidasi aayi ibastaragai tasara, asuusi gaaagaca gamamaatatluldimi Diuusi ñioquida ajudidü quiupaigadara. Dai muidutai ismaacada caacatadai camaitaa istumaasi gantatagitoagi daida icaiti:

—¿Siaaco mai goovai vassii imaasi? ¿Ducatai istutuidi goovai ismosca caaga tatagitodagi daida ivueeyi goovai istumaasi gagarducami? ³ Dai idiava arauusi ivisumadami, María marada daida arislaagida Jacovo daida Osee daida Uudasi amadu Simuñi, daida asusuculida ooqui ara tami garsaagida oidaga —ascaiti aoodami.

Alia mui naana maasi maatacatadai asuusi cascada baacoican tada aoodami agai vui. ⁴ Damos asuusi itatadai:

—Vassii oodami caagacara naidiña amo Diuusi ñioquituldiadamigada mosaca agi davarragadana oidacami gia maisiaa duutudaiña tomali aduñda —astatadai asuusi.

⁵ Dai maitidui mui istumaasi gagarducami ami mosdaama daarai ganoonovi chilaqui coococoidada dai duduaadi. ⁶ Daida asuusi maitatagaitadai istumaasi gatagitoagi naiditai isoodami maivaavoitudai. Dai gooquira ii asuusi vassii ami davarrara aipaco uugidiana dai gaaagidimi Diuusi ñioquida.

⁷ Dai amaasi vai baivustaama dan gooca gamamaatardamiga, dai aipaco ootoi mosgoocatai, dai maa guvucadagai sai vuvaididana Diaavora tataañicaruda oodamañidara.

⁸ Dai aagidi sai maivuucañi tomali istumaasi voiyara vaatarara, mosaca gangigica sai maivuucañi tomali morarali, tomali biitugai tomali tumiñsi. ⁹ Dai sai ganadacañi sususacai maisiu sasaputusi, dai sai maivuucañi aa yuucusi. ¹⁰ Daida itatadai:

—MASIAASCADΛ ajiagi Λmo quiiyΛΓΛ VARAI anaasi gΛnuuliñaca asta masIAASCADΛ iimiagi Λgai dAVΛΛIAñDΛΓΛ. ¹¹ Dai masajiagi ΛMAPACATΛ MASIAACO maitANmiaadagidagi dai tomali maitANCAACA agadagi, VARAI vuvaqui abiaadΛΓΛ dai gigigida dΛVΛΛRAI gANACASuaifñDΛΓΛ vai poduucai ñaijada Λgai ismaicΛΛga idui. SΛALICADΛ anganaagidi sai siΛASCADΛ Diuusi ñaida agadagi ismaacADΛ ARCΛΛga ivuaadami dai ismaacADΛ maitΛARCΛΛga ivuaadami vaamioma soimaasi taatatuldamu Λgai Λoodami ismaacADΛ maitANmiaadagidagi siΛSODOOMΛΓΛ ΛMADU GOMoorΛΓΛ oidacami —astΛTADAI ΛSuusi.

¹² TaidΛ ΛmamaatARDamigadΛ iji dai aagidimi Λoodami sai gΛAAGAI isΛMA duucai gANTATAgitoagi vuitapi Diuusi. ¹³ Dai vuvaitu ΛPΛ mui Diaavora tATAAñicarudΛ oodami-aiñDΛΓΛ, dai mui duduuaadi COOCOCIDADΛ mostAiditai asaiti.

¹⁴ TaidΛ AGΛΛ baitΛCAACAMi EROODasi maí gomaasi aidΛSi cAVΛΛSi aipaco gAAagaitadai ΛSuusi. VaidΛ ΛEROODasi icaiti:

—Duaacatiqi ΛVuaana ismaacADΛ vapaconaitadai oodami cascADΛ viaa Λgai guvucadagai —ascaiti ΛEROODasi.

¹⁵ Vai aa icaiti:

—Eliiasicaru lienΛ Λgai ΛDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛVA ΛPAN duucai ΛΛquidΛ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ —ascaiti.

¹⁶ Dai aidΛSIDΛ ΛEROODasi caΛ imaasi icaiti:

—Gooviava ΛRVuaana di, Λgai ismaacADΛ gatajai aana cuicutaragai moodΛ, dai sivi duaaca Λgai coidadΛ saagidaifñDΛΓΛ —ascaiti ΛEROODasi.

¹⁷ ΛEROODasi ΛΛquiuoma gatajaitadai MASAI bΛΛCAIñA ΛVuaana dai maisacarui ARANA vuu-nana cadeenacADΛ. ΛERODiiasi arduñidACatadai. ΛERODiiasi AROOñigadACatadai ΛPiili EROODasi suculida. DAMOS ΛEROODasi ΛASI gASUCULI ooñigadΛ. ¹⁸ TaidΛ ΛVuaana itATADAI ΛEROODasi:

—MaitAVAAgAI PASΛSIADAGI gASUCULI Piili ooñigadΛ —astΛTADAI.

¹⁹ Vai cascADΛ ΛERODiiasi cΛADaitadai ΛVuaana dai muua ldiditadai dAMOS maitistutuiditadai. ²⁰ ΛEROODasi cΛΛga maatacatadai isΛVuaana ΛRAMOCO cΛΛ tuigacami dai maitARsoimaasi ivuaadami. Dai Λgai ΛbΛiditadai ΛVuaana cascADΛ maidadagitoitadai Λgai issoimaasi iduiñdagi ΛERODiiasi ΛVuaana, tomasi maicΛΛga maata caacatadai ΛEROODasi istumaasi aagaitadai ΛVuaana VΛΛSCAΓΛ baigΛΛIARAGACADΛ CAACATADAI. ²¹ DAMOS ΛERODiiasi ΛMO imidagai tΛΛ isducatai muaagi ΛVuaana. ΛMO imidagai tasagadΛΓΛ ΛEROODasi, tai Λgai idui ΛMO vagimi daida idui cΛΛgaducami cuaadagai dai vapai gASONARGUUCACAMIGA, ΛMADU baitAGUUCAMIGADΛ ASANDAARU, ΛMADU aa gANVIIPIDACAMI GalileeΛΓΛ oidacami. ²² TaidΛ ΛERODiiasi marada ooqui vaa ami siaaco gacuaadatadai AVAPaidarsicADΛ dai gatuudai. TaidΛ ΛEROODasi ΛMADU ismaacADΛ ΛMADU gacuaadatadai oojoida tΛΛ aali ooqui. TaidΛ ΛEROODasi itATADAI aali ooqui:

—Giñtaañiñi pASTumaasi ipΛIADAGI iñsaana gamaaquimu —astΛTADAI.

²³ DaidΛ itATADAI APAMU:

—Maata Diuusi naidΛ gamaquiagi pASTumaasi giñtaañiagi tomapAS giñtaí tajucami dAVΛΛRAI ismaacADΛ tAANAi aana —astΛTADAI ΛEROODasi aali ooqui.

²⁴ TaidΛ aali ooqui vuusai daida itATADAI gADΛΛ:

—¿Istumaasi taanANA aana? —astΛTADAI.

TaidΛ dΛΛADΛ itATADAI:

—Tañiñi ΛVuaana moodΛ ismaacADΛ vapaconañA oodami —astΛTADAI dΛΛADΛ.

²⁵ TaidΛ aali ooqui otoma vaa APAMU siaaco daacatadai ARAI EROODasi, daida itATADAI:

—IpΛidiana PASisivi otoma giñmaquiagi ΛMO AASOCOLIATΛ ΛVuaana moodΛ —astΛTADAI aali ooqui.

²⁶ TaidΛ ARAI SΛALICADΛ soigAALI. DAMOS caaagaitadai sai maata Diuusi gAVapaida vuitapi cascADΛ maitistutuiditadai Λgai ismaimaquiagi istumaasi taanai aali ooqui. ²⁷ TaidΛ ARAI otoma ootoi ΛMO sandaaru dai aagidi sai vuaapidana ΛVuaana moodΛ. ²⁸ TaidΛ ASANDAARU ii maisacaruamu, dai mΛΛ guicuta ΛVuaana moodΛ dai ΛMO AASOCOLIANA vuaa. TaidΛ ARAI maa aali ooqui, taidΛ aali ooqui tΛΛgi gADΛΛ.

²⁹ Dai aidΛSIDΛ ΛVuaana mamaatARDamigadΛ maí imaasi, mΛΛ bai ΛVuaana tuucugadΛ dai bACAI dai yaasa.

³⁰ Tai gooquiARΛ ΛSuusi ojootosadΛ APAMU aayi siaaco daacatadai ΛSuusi dai aagidi VΛΛSi istumaasi idui, dai istumaasi gamamaatΛtuli Λgai Λoodami saagida. ³¹ TaidΛ ΛSuusi itATADAI gAMamaatARDamiga:

—Tinda dai gariibASTA siaaco maitiipu oodami —astΛTADAI.

Alii mui oidatucuitadai oodami cascada agai maijalitadai tasai tomali ugidagai vaaataraa. 32 Taida ASuusi ammadu gamamaatardamiga lagi iji amo vaarcuana amapaacaga siaaco maittipu oidacami. 33 Damos muidutai taa isiji agai dai mai isarASuusi dai mosdavalarapi saali voopai vaasi aipadaga oidacami, dai apaga aayi isagai. 34 Dai aidasi tavai ASuusi vaarcuaiñdara taa mui oodami dai soigaldan tadata gaicada, agai tagitocatadai soora aagidagi duucatai gaagagi isoidacagi. Dai gaagacai mamaatuldimi mui naana maasi. 35 Dai aidasi casi arurunococatadai taida amamaatardamigada ASuusi miaadara guuquiva daida itadai:

—Casiat urui dai tomali amo oodami maioidaga tanai. 36 Ootosañi gooodami vai iimana aali quiquiamu siaaco miaaga dai savadana cuaadagai daida ugana, maitvuucati goovai istuma ugiagi —astatadai mamaatardamigada ASuusi.

37 Damos ASuusi aa noragi daida itadai:

—Bibidavurai aapima —astatadai ASuusi.

Tai agai itadai:

—Savadatai aragai goo siento piisu acami paana gooodami vaaataraa? —astatadai.

38 Taida ASuusi itadai:

—Macavara naida masaaqui paana viaa —astatadai.

Dai aidasi camai agai siamaquidu itadai:

—Taama taviaa paana dai gooca vatopa —astatadai amamaatardamigada.

39 Tai amaasi agai tajai aoodami sai vasi saagida daraivana chachaaquiatai aipaco; 40 Taida aoodami daraiva amo siento dai tataucami siento. 41 Tai amaasi ASuusi vui taama paana ammadu agooca vatopa dai tai nanava dai gammagi dai saasacai paana maa gamamaatardamiga sai taacogidana aoodami. Dai agooca vatopaiñdara ara taacogi vaascatai. 42 Dai vaascatai gauu dai tascovai. 43 Dai gooquira mpagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami paana saasaquigada ammadu vatopa. 44 Daida ismaacada gauu taama paanaiñdara taama mil cacali.

45 Taida ASuusi aagidi gamamaatardamiga sai taidana vaarcuara dai dagavunana vaasadara aga suudagi dai ana Betasida dvallara ara aga isagai. Dai agai diosaidimi aoodami quiaa. 46 Dai aidasi cadiosagi agai ii amo giidiamu dai gamamada agai. 47 Dai aidasi cadiiimi vaarcu caaran asi imaitadai aga suudagi vaidi ASuusi lagi ugidiana caacatadai. 48 Dai taa agai siamaatardamigada camaitistutuiditadai isimitudagi vaarcu vuudara vustitai avaa. Dai casiaalimoda ASuusi caaijimitadai gamamaatardamiga mossuudagi daama imaitai dai mosdaiivua liditadai. 49 Dai aidasi taa amamaatardamigada issuudagi daama imaitadai agai poliditadai agai sida lamo suiñali dai vaascatai iñiñi tagacai. 50 Vaascatai taa agai cascada alia duduaadimu. Damos ASuusi fiooqui daida itadai:

—Maitavar vaaama aliada aanana maitavar duduaadimoda —astatadai.

51 Dai tasai vaarcuara ismaacadara iimaitadai agai tai otoma gaapitu avaa. Vaida amamaatardamigada maitatagaitadai isducatai gantatagitoagi. 52 Dai aidai maiquiaa tatagaitadai agai isducatai idui ASuusi apanacada, aidai maiquiaa caga vaavoitudai agai cascada.

53 Dai vaasadara dagavusai agai aga suudagi dai aayi Genesareta dvallara, dai aga suudagi ugidiana vuu agai vaarcu. 54 Dai aidasi mostaapai agai vaarcuaiñdara, taida aoodami mai ASuusi. 55 Dai ootoma voopoi dai uusiaa vaaapaimi acoococidadai siaaco cajimocatadai agai isdaacatadai ASuusi. 56 Dai tomasiaaco siaaco daacagi ASuusi gagara quiquiana sara ali quiquiana sara djiana aoodami vuvañiñi acoococidadai cacaayana dai daañiñi agai ASuusi sai adagitona istaatagi acoococidadai tomasi moscaasi yuucisida, dai vaascatai ismaacada mostaata dodoi.

7

1 Amaasi miaadara guuquiva siaaco daacatadai ASuusi afariseo ammadu amamaatardamigada maitatadai. Agai Jerusaleñdara dada. 2 Dai agai gantagito taa isaaomoco amamaatardamigada ASuusi maitaniicomai poduucai isduucai ivuaadana agai siuu duucu gaugia agadagi cascada fiooquidi agai. 3 Afariseo ammadu vaasi aga ajudidiu aran duucai ganviidacatadai ganqui aadunaru. Ara ga ganiicomaiña agai muioco dai gooquira gacuaadana. 4 Dai siuu duucu dadiagi agai plaasaiñdara, maitacuadana asta siuu duucu vapacoi gannoonovi isducai ganviidacatadai agai. Dai quiaa ivueeyi agai mui naana maasi ganviituldaraga duucami isducatai vacuanai agai ganajaasocoli dai ganajaa

dai g_{AN}iidoracaru dai g_{AN}vopoicaru. ⁵ Tai amaasi amamaatardami s_{AL}licami am_{AM}adu m_{AR}iseo t_{AC}cai a_{SU}usi daid_{AI} it_{AT}adai:

—¿Tuisid_A g_{AM}mamaatardamiga maitivueeyi m_{AS}ducatai g_{AR}viituli dai maitar_{AN}pan duucai vacuanai g_{AN}noonovi siuu duucu gaugia agadagi? —astat_{AD}ai.

⁶ Taid_A a_{SU}usi aa noragi daid_{AI} it_{AT}adai:

—Aapim_A aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. S_{AL}licad_A arvaavoi istumaasi aagai Isaiacaru Diuusi ñiooquituldiadamidag_A g_{AN}aagaitai aapim_A dai ooja istumaasi aagidi Diuusi dai poduucai a_{OO}ja:

Aapim_A pocaiti m_{AS}sai giñs_{IA}a duutudai dai maisiaa giñduutudai.

⁷ Gomaasi gia maitarsoiñi tomali amaadutai v_{AL}tar_A.

Aapim_A maigamamaat_{AT}uldi giññiooqui

baiyoma gamamaat_{AT}tuli aapim_A istumaasi oodami g_{AN}viituli.

Asc_{AI}ti Diuusi sai ooja Isaiacaru. ⁸ Aapim_A maitivueeyi istumaasi Diuusi ip_{AL}idi, ivuaada aliditai istumaasi oodami g_{AN}viituli, isducatai vacuanadagi g_{AN}ajaa am_{AM}adu g_{AN}ajaa_{SOC}oli, dai mui aa naana maasi.

⁹ Daid_A it_{AT}adai a_{AP}A:

—Mosivuaada alidi aapim_A g_{AN}viituldaraga casc_{AD}A maitivueeyi istumaasi Diuusi ip_{AL}idi. ¹⁰ Moseesacaru icaititadai: “Siaavar duutuada g_{AN}ooga am_{AM}adu g_{AN}d_{AL}”, dai “Sioora maic_{AL}aga ñioocadagi g_{AO}oga si_{AP}A g_{AD}AL vui agai g_{AA}agai isdunucami muaagi”, asc_{AI}ti Moseesacaru. ¹¹ Damos aapim_A pocaitiñ_A sai amo oodami istutuidi isit_{AL}adagi g_{AO}oga si_{AP}A g_{AD}AL: “Maitan istutuidi isg_{AS}oiñ_{AG}i tomali istumaasicad_A. V_{AL}si istumaasi viaa aana arc_{OR}van”, ismaac_{AD}A it_{AI}ya alidi v_{AL}si ar_{DI}uusi aa duiñdad_A v_{AL}tar_A. ¹² Dai ispot_{LI}yagi amaadutai mai aapim_A pocaitiñ_A sai camaiviaa agai issoic_{AD}adagi g_{AO}oga si_{AP}A g_{AD}AL. ¹³ Dai poduucai aapim_A mosgajiaad_{AR}A vipieeyi istumaasi ip_{AL}idi Diuusi ducami ismaic_{AL}agaducagi, mosvuaada aliditai g_{AN}viituldaraga dai mui naana maasi pomaasi ivuaadana aapim_A —astat_{AD}ai a_{SU}usi.

¹⁴ Taid_A a_{SU}usi apamu vai a_{OOD}ami daid_{AI} it_{AT}adai:

—Giñcaacavur_{AI} v_{AL}ascatai dai g_{AN}t_{AG}ito ca_{AL}ca: ¹⁵ Tomali amo istumaasi ismaac_{AD}A cueeyi oodami maivapac_{AI} tagitoidad_{AR}A casc_{AD}A cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. Baiyoma tagitoidagadañid_{AR}A vusac_{AI} mui naana maasi soimaascami dai poduucai g_{MA}at_A isiarsoimaasi ivuaadami. ¹⁶ Caagavar g_{AN}t_{AG}ito ca_{AL}ca aapim_A istumaasi g_{AN}aagidi aana —astat_{AD}ai a_{SU}usi a_{OOD}ami.

¹⁷ Dai aid_{AS}i anaasi viaa a_{SU}usi a_{OOD}ami dai quiiy_{AR}A vaa amamaatardamidag_A t_{AC}cai ast_{AI}ya alidi acuento. ¹⁸⁻¹⁹ Taid_A a_{SU}usi it_{AT}adai:

—¿Tomali aapim_A masmaimaata ca_{AL} sai istumaasi ismaac_{AD}A cueeyi oodami maivapac_{AI} tagitoidad_{AR}A casc_{AD}A cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami? Goma_A cuaadaga. Mosgavooc_{AR}A vapac_{AI} dai gooqui_{AR}A vusac_{AI} gatuucugaiñd_{AR}A —astat_{AD}ai a_{SU}usi.

Poduucai aagidi agai aagidi aliditai sai cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. ²⁰ Daid_A it_{AT}adai a_{SU}usi a_{AP}A:

—Gat_{AG}itoidagaiñd_{AR}A vusac_{AI} gosoiimaasi ²¹ tagitoidagai casc_{AD}A, dai go_{AL}madu voidagai aa ooqui, dai oodami ip_{AL}idid_{AI}ñ_A isivuaadagi mos_{AC}caasi istumaasi ip_{AL}idi, gomuaaragai, ²² dai go_{AL}sidaragai, dai viaaca alidid_{AI}ñ_A gavustuidaga, dai yaatagidaragai, dai muuquimudagai, dai ñiooquidaragai, dai soiducai ñajjadagi soitutuigami, dai maic_{AL}aga tat_{AG}itoid_{AI}ñ_A oodami, dai aa naana maasi istumaasi soimaascami. ²³ V_{AL}si gomaasi gat_{AG}itoidagaiñd_{AR}A vusac_{AI} dai soimaasi iduiñtuldi oodami —astat_{AD}ai a_{SU}usi.

²⁴ Tai amaasi ii a_{SU}usi abiaad_{AR}A Tiroomu dai Sidooniamu dai ami vaa amo quiiy_{AR}A dai maitip_{AL}iditadai ism_{AT}iagi oodami isami daacatadai agai, damos maitistui isg_{AN}astuagi.

²⁵ Otoma mai amo ooqui d_{AL}ad_A amo ali taji ismaac_{AD}A viaacatadai amo Diaavora t_{AA}añicarud_A dai divia siaaco daacatadai a_{SU}usi dai a_{CC}asod_A abaana gatootonac_{AD}A caquiva. ²⁶ Daid_A a_{OO}qui ñioocaitadai glielio ñiooquid_{AI} daid_A ar_{SI}ropeniisi_{AR}A oidamicatadai. Divia agai dai daañimi a_{SU}usi sai vusaidana a_{DI}avora t_{AA}añicarud_A maradañid_{AR}A. ²⁷ Damos a_{SU}usi it_{AT}adai:

—Alisi g_{AA}agai isoodami dagitoagi ismaamarad_A tatascoñiagi a_{AP}aga maitavar ca_{AL}gai is_{AA}siadagi oodami g_{AM}ara tascald_A dai maacadagi googosi —astat_{AD}ai a_{SU}usi.

²⁸ Taid_A a_{OO}qui aa noragi daidi t_{AT}adai:

—Vaavuava is_{AJ}udid_{IU} googosi garaagai damos v_{AL}asc_{AR}A a_{GO}ogosi ismaac_{AD}A mesa t_{VA}at_{CA}na cuaadana asaasaquigad_A ismaac_{AD}A suuligaiñ_A aali —astat_{AD}ai a_{OO}qui.

²⁹ Taid_A a_{SU}usi it_{AT}adai:

—Ca_{AL}ga p_{AA}agai. Dai casi istutuidi aapi pasnoragiagi a_{DI}avora t_{AA}añicarud_A atcavuu_{AI} gamarañid_{AR}A —astat_{AD}ai a_{SU}usi.

³⁰ Dai aidasi aayi looqui gaauiyara amara da caatacatadai daida Diaavora laaaficaruda cavuusai agiaifidara.

³¹ Taida ASuusi ii Tiirroiindara dai Sidooniamu saali daivusai dai amapacaga Decapolisia davalariaga saali dai aayi aga suudagi siaaco Galilea taagidu. ³² Matai ami vuaapi amo saali maitacaidacami dai sasaimaliacami, dai daafimi sai daama daasana ASuusi gano. ³³ Taida ASuusi covai vaidacai siaaco maitiipucadadi oodami dai naanacada aana vaapai gamamasquiga dai sisivi gano dai taata nana. ³⁴ Dai tavaagiamu nanaava dai sobava daida itada:

—Efata —astadai. Gomaasi itaiya lidi gacupioconi.

³⁵ Mospotai agai taida maitacaidacada naanacada gacupio, dai nana cacaaga gadi dai agai cacaga istui isnooquiagi. ³⁶ Taida ASuusi saalicada dai loodami sai maiagidiina tomali amaadutai. Damos saascada vaamioma daidiada agai loodami vaamioma aipaco aaga. ³⁷ Vaida loodami maitagaina isducatai gantagitoagi daida iscaitiina:

—Vasaaacatai caga ivueeyi goovai asta maitacaidacada tacaicadutadi dai mumudu fioquitudai —ascaitiina loodami.

8

¹ Dai aidai tuigaco mui ganampagi oodami siaaco daacatadai ASuusi dai maiviaacatadai istuma ugiagi. Tai amaasi ASuusi vai gamamaatardamiga daida itadai:

² —Soigiilidi ana idi oodamicada, caaayi vaica tasai istami giinamadu daraaja goovai dai maivia istuma ugiagi. ³ Dai ismaitaugacai ootosa ana sai noonoigana goovai susuiquituan tada goovai voyamu. Amoco alia macadara dada di —ascatai ASuusi.

⁴ Taida amamaatardamigada aa noragi daida itadai:

—Zoor bibidana mosaaqui oodami tanai siaaco maitiipu istumaasi dai tomali oida-cami? —astadai amamaatardamigada.

⁵ Taida ASuusi tacacai daidi itadai:

—Zamaaqui paana viaa aapima? —astadai.

Taida amamaatardamigada itadai:

—Cuvaracami ataviaa —astadai.

⁶ Tai amaasi ASuusi taji loodami sai davalari daraviana, dai agai vui paana dai gamamagi. Dai gooiara saasarai dai maa agai gamamaatardamiga tai agai taacogi loodami. ⁷ Dai viaacatadai agai chaaqui vatopa ara taida ASuusi pocaiti sai baigalidi Diuusicada dai gatjai taacogidaragai ara. ⁸ Vasacatai gauu dai tatascovai. Dai gooiara ampagi cuvaracami aasarai saasaquigada ismaacada baivito. ⁹ Daida loodami ismaacada gauu arara maacova milacatadai. Taida ASuusi ootai sai noonoigana. ¹⁰ Dai agai tasai vaarcuara amadu gamamaatardamiga dai iji Dalmanuta davalariam.

¹¹ Tai amaasi dada fariseo siaaco daacatadai ASuusi dai gaaatagaimi amadu ASuusi. Daida fariseo mosaida aliditadai sabaig arvaavoi isaSuusi istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai oodami saida ivueeyi agai, dai aagidi sai taagidana amo istumaasi gaducami tavaagiindara. ¹² Taida ASuusi gaga sobava daida itai:

—Zuimasida giitanaa aapima istumaasi gagarducami? Saalicada anganaagidi sai maitagimu aapima tomali amo istumaasi gducami —astai ASuusi.

¹³ Dai anaasi viaa agai loodami dai apamu tasai vaarcuara dai ii vaasadara aga suudagi.

¹⁴ Dai maitagito agai isbaquiagi cuadagai dai mosalimo paana bacaiticadadi vaarcuara. ¹⁵ Taida ASuusi itadai amamaatardamiga:

—Gofariseo navaitigada dai Eoodasi navaitigada maicagadu —astadai ASuusi.

¹⁶ Vaida amamaatardamigada aipaco ganaatagidimi daidi caiti:

—Maivia aatama paana cascada pocaiti goovai —ascati.

¹⁷ Taida ASuusi mai istumaasi aatagaitadai agai daida itadai:

—Zuimasai pocaiti masai maivia paana? Zmaitamasquiaa maata caa istumaasi ganaagidi ana? ZTomali maitagito nadi istumaasi ivueeyi ana? Saalicada maicaga vaavoitudai aapima. ¹⁸ ZMaitamasnaeeyi aapima dai maitamastacaidaga? ¹⁹ ZMaitamastagito aidafisi bibi ana taama mil oodami taama paana mataaqui aasarai ampagi saasaquigada? —astadai ASuusi.

Taida amamaatardamigada itadai:

—Baivustaama dan gooca —astadai.

20 —Dai aidafiſi bibi aanamaacova mil oodami cuvaracami paanacada, zmatallqui aasarai susudacami mpagi? —astatadai asuusi.

Taidagai itatadai:

—Cuvaracami —astatadai amamaatardamigada.

21 Taidasuusi itatadai:

—zvaascaga masmai quiaa maata caa? —astatadai.

Suusi maiagaitadai navaiti paana vaatarai baiyoma aagaitadai agai amamaatatuldaragada fariseo dai Erodasi sai maicagadu.

22 Dai gooquilara aayi agai Betasaidara, matai ami vuaapi asuusi amo calli mainlaadami, dai daanimi sai taatana. 23 Taidasuusi noviaifndara bai calli dai vaidacai ugidiana lBetasaida. Dai ami vuupujiana tai gasisivaraga dai vuupuida daama darai ganoonovi, dai tacacai sabaigi istuiditadai isnaadagi tomasi palapi. 24 Taidaismaacada mainlaadatadai nanaava daida itatadai:

—Naidi aana oodami apa maasi uusi damos ajioopai —ascaiti.

25 Taidasuusi apamu vuupuida daama darai ganoonovi, vaidacalli caaga gatagito nanaana dai caaga naidi isnaavaavagi dai caaga naidi vaasiacatai. 26 Taidasuusi ootoi calli sai noragana daida itatadai:

—Maiti vaaqui Betasaidara, dai tomali maiagiada imaasi tomali amaadutai —astatadai.

27 Dai gooquilara ii asuusi amadu amamaatardamiga vaasi amapacaga Sesareeaga Filiposi daavaigara. Dai voyamu tacacai asuusi gamamaatardamiga daida itatadai:

—zVooragi ginaagai loodami? —astatadai.

28 Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Amoco pocaiti pasaida agavuaana ismaacada vaponaiña oodami dai aa pocaiti pasaida tEliasicaru, dai aa pocaiti pasaida aramo Diuusi fiooquituldiadamigada —astatadai amamaatardamigada.

29 Tai amaasi asuusi itatadai:

—zDai aapimao moora ginaagai? —astatadai.

Taidapiiduru itatadai:

—Aapiara agacristo dai Diuusi gaootoi —astatadai.

30 Damos asuusi sallicaada dai sai maiagidiña tomali amaadutai.

31 Dai amaasi asuusi gaagacai mamaatatuldimi dai aagidi sai agai viaacatadai amo sallicami dai viaacatadai issallicaada soimaa taatagi dai aagidi sai mosgajiaadaga viaa agaitadai lalalaanadami amadu apapaali talaanadamigada dai amadu amamaatatuldiadami sallicami. Dai aagidi lara masai muua agaitadai dai aagidi sai bovaica tasaicada duaaca agaitadai. 32 Vasi gomaasi calli sallii aagidi agai gamamaatardamiga. Taidapiiduru acovai vaidacai dai bagaidimi. 33 Taidasuusi ajaco caquiva dai nanaidi gamamaatardamiga dai bagaimi apiiduru aduucai:

—Maitigiñamadu aimarda aapi Diaavora. Aapi pocaiti sai maitaagai isivuaadagi aana istumaasi Diuusi ipalidi —astatadai.

34 Dai amaasi vai asuusi gamamaatardamiga amadu loodami daida itatadai:

—Isamaadutai ginoitaducuda liada maitaagai isalgi gatagitocagi, dai gaagai isvaascaga baigaducagi sildufiada amuaatuda givvaavoitudaitai daida ginoitaducuda. 35 Damos sioora ivuaadagi istumaasi lalgi agai ipalidi, agai gia imimu Diaavora amadu. Damos sioora baigaduu dai muquiagi givvaavoitudaitai dai lalgi Diuusi fiooquida agai gia calgacaga vusaimu. 36 Tumaasi lalagagai oodami vaatarai isgamaitaagai vasi istumaasi oidaga oidigi daama vai ibada Diaavora amadu imiagi. 37 Tomali amaadutai maitistutuidi isgaaa namalquidagi dai calgacaga vuusiagi. 38 Isamaadutai siaa aradagi isgamaasiuldagi oodami vuitapi dai soimaasi ivuaadami vuitapi isgivaavoitudai dai ismaata givvooqui aana ifismaacada viaa amo sallicami lara siaa lrogiadamu agaicada silascada ginooga talgidagi isaliasi viaa aana guvucadagai dai diviagi aana lalalaanaruda amadu —astatadai asuusi.

9

1 Daidasuusi itatadai lara:

—Sallicaada anganaagidi sai oidaga amadutai temi ismaacada maicoiya agai asta silascada tali ismaasi siaaco taana Diuusi gaguvucadacada —astatadai asuusi.

² Daid^Δ ΔSuusi bonaadami tasaicad^Δ vaidacai ΔPiiduru, Δmadu ΔJacovo, Δmadu ΔVuaana, Δmo taca tuvidacat^Δ dai ami ΔSuusi Δmapadui vuitapi g^Δmamaatardamiga. ³ Daid^Δ Δyuucusid^Δ dadadaquitu dai c^Δlaga tootoatu Δpa maastu c^Δvai tomali Δmo vacuan-dami oidigi daama maipocasi tootoatudai yuucusi. ⁴ Dai Δmamaatardami t^{ΔΔ} ΔEliisicaru Δmadu Moseesacaru vaid^Δ gaaatagai ΔSuusi Δmadu. ⁵ Taid^Δ ΔPiiduru itat^Δdai ΔSuusi:

—Mamaat^Δtuldiadami, v^{ΔΔ}asi ΔFC^Δlagai istami daraaja aat^Δma t^Δtai duuñi vaica uucusi Δmoco aapi g^Δv^{ΔΔ}atar^Δ dai Δmai Moseesa v^{ΔΔ}atar^Δ dai Δmai Eliiasi v^{ΔΔ}atar^Δ —ast^Δt^Δdai ΔPiiduru.

⁶ Δmamaatardami ali^Δ duduaadimucataidai, daid^Δ ΔPiiduru maimaat^Δcataidai istumaasi aagaitadai. ⁷ Tai amaasi divia Δmo icomai dai iñña, daid^Δ Δicomai saagida caidatu Δmo ñiooqui ismaac^ΔΔa icaiti:

—Idiav^Δat giñmara ismaac^ΔΔa ali^Δ oig^Δdai aana c^{ΔΔ}agav^Δar Δagiada —asc^Δaiti ñiooqui.

⁸ Dai otoma aipaco n^{ΔΔ}aaava agai dai camait^{ΔΔ} Δc^Δc^Δalli mosaca ΔSuusi Δagi.

⁹ Dai aidasi t^Δapañimi agai Δtuvidacaiñd^Δar^Δ, ΔSuusi dai g^Δmamaatardamiga sai maiaagidiñña tomali Δmaadutai istuma t^{ΔΔ} agai asta si^{ΔΔ}ascad^Δ duaacagi agai coidad^Δ saagidaiñd^Δar^Δ.

¹⁰ Cascad^Δ maiaagidi agai tomali Δmaadutai, Δmos aipaco g^Δntacacaitadai agai istaiya Δlidi ΔSuusi aagaitai isduaaca agai coidad^Δ saagidaiñd^Δar^Δ. ¹¹ Dai amaasi t^Δcacai agai ΔSuusi daid^Δ itat^Δdai:

—¿Tuisid^Δ icaiti Δmamaat^Δtuldiadami s^{ΔΔ}alicami said^Δ ΔEliiasi Δp^Δaga viaacataidai isdivi-agi isaapi? —ast^Δt^Δdai Δmamaatardami.

¹² Taid^Δ ΔSuusi aa noragi daid^Δ itat^Δdai:

—Vaavuava istumaasi aagai Δmamaat^Δtuldiadami Diuusi s^{ΔΔ}alicamigad^Δ sai ΔEliiasi vi-aacataidai is^{ΔΔ}paga diviagi dai soif^Δagi odami sai vaavoitudana Diuusi. Dai pocaiti Diuusi ñiooquid^Δar^Δ giñaaagaitai aana ismaac^ΔΔa viaa Δmo s^{ΔΔ}alicami ansai ali^Δ soimaa taata iñagai dai m^Δasai Δmapiad^Δar^Δ giñviaa agai. ¹³ Δmos aana anganaagidi said^Δ ΔEliiasi cadivia, m^Δtaid^Δ idui agaic^ΔΔa v^{ΔΔ}asi istumaasi ip^Δali, poduucui isduucatai aagai Diuusi ñiooquid^Δar^Δ m^Δsaid^Δ iduñña agaitadai agaic^ΔΔa —ast^Δt^Δdai ΔSuusi g^Δmamaatardamiga.

¹⁴ Dai gooqui^Δar^Δ Δpamu aayi agai siaaco daraajatadai agaa mamaatardami, dai t^{ΔΔ} mui oodami agai sicoli. Dai ami Δmadu gaaatagaitadai Δp^Δ Δmamaat^Δtuldiadami s^{ΔΔ}alicami.

¹⁵ Dai aidsid^Δ Δoodami t^{ΔΔ} ΔSuusi v^{ΔΔ}ascatai mait^{ΔΔ} isducatai g^Δntatagitoagi dai vui voopoi dai viaatulda agai. ¹⁶ Taid^Δ ΔSuusi t^Δcacai daid^Δ itat^Δdai:

—¿Matumaasi aatagai aapim^Δ Δmad^Δ giñmamaatardamiga? —ast^Δt^Δdai.

¹⁷ Tai Δmaadutai ismaac^ΔΔa ami daraajatadai aa noragi daid^Δ itat^Δdai:

—Mamaat^Δtuldiadami, g^Δv^{ΔΔ}apianta giñmara ismaac^ΔΔa viaa Δmo Diaavora t^{ΔΔ}aañicarud^Δ dai goDiaavora t^{ΔΔ}aañicarud^Δ muudutuli. ¹⁸ Tomasiaaco d^Δv^{ΔΔ}arapi dadaitudaiñña goDiaa-avora t^{ΔΔ}aañicarud^Δ dai totostudai tañid^Δ dai c^Δc^Δat^Δntudai taatamud^Δ, vai cascad^Δ goovai maiviaa g^Δg^Δuvucadaga dai aana caaagidi g^Δmamaatardamiga sai vusaidana goDiaavora t^{ΔΔ}aañicarud^Δ tai maitistui —ast^Δt^Δdai Δc^{ΔΔ}li.

¹⁹ Taid^Δ ΔSuusi baamuan tada daid^Δ itat^Δdai:

—Aapim^Δ oodami maivaaviracami, ¿asta si^{ΔΔ}ascad^Δ uucami viaacamu aana isg^Δñ^{ΔΔ}madu daacagi? Giñvuaapidavurai goali g^{ΔΔ}li —ast^Δt^Δdai ΔSuusi.

²⁰ M^Δtai v^{ΔΔ}api siaaco daacataidai agai. Dai aidsid^Δ ΔDiaavora t^{ΔΔ}aañicarud^Δ t^{ΔΔ} ΔSuusi suiquituli agai aali g^{ΔΔ}li taid^Δ aali g^{ΔΔ}li d^Δv^{ΔΔ}arapi gai, dai aipaco yaalimi, dai totostuimi tañid^Δ. ²¹ Taid^Δ ΔSuusi t^Δcacai Δoogad^Δ daid^Δ itat^Δdai:

—¿V^Δlquid^Δ abiaad^Δar^Δ pov^Δvuey^Δ goovai? —ast^Δt^Δdai.

Taid^Δ Δoogad^Δ itat^Δdai:

—Aliducatai abiaad^Δar^Δ. ²² Dai goDiaavora t^{ΔΔ}aañicarud^Δ muiyoco imidagai taiy^Δar^Δ dadai-tudaiñña dai suudar^Δ muua aliditai. Dai p^Δsaaipi istutiadagi isiduñiagi istumaasi goovai v^{ΔΔ}atar^Δ, soigi g^{ΔΔ}lda aat^Δmac^ΔΔa dai garsoiña —ast^Δt^Δdai Δoogad^Δ.

²³ Taid^Δ ΔSuusi itat^Δdai:

—P^Δsistutiadagi isvaavoitudagi di, vaavoitudadami v^{ΔΔ}atar^Δ tomali Δmo istumaasi maisi-jaiga —ast^Δt^Δdai ΔSuusi.

²⁴ Taid^Δ aali g^{ΔΔ}li oogad^Δ g^Δar^Δ iñña daid^Δ itat^Δdai:

—Vaavoitudiana. Giñsoiñai nai vaamioma vaavoituda aana —ast^Δt^Δdai.

²⁵ Dai aidasi t^{ΔΔ} ΔSuusi isami g^Δñ^Δmpaidimi mui oodami agai bagaimi ΔDiaavora t^{ΔΔ}aañicarud^Δ daid^Δ itat^Δdai:

—Diaavora t^{ΔΔ}aañicarud^Δ maiñioocadami dai mait^Δcaidacami aana ang^Δt^Δaaani p^Δsai vu-saiña. Dagitoñi idi ali g^{ΔΔ}li dai camaivapacada Δpamu idi^Δar^Δ —ast^Δt^Δdai ΔSuusi.

²⁶ Taid^Λ ΔDiaavora taañicarud^Λ g^Λg^Λg^Λ iifña dai Δpamu suiquituli ^Λali g^Λali, dai vuusaicai muuquida ducai viaa ^Λgai ^Λali g^Λali vai muidutai pocaitemi sai casi ^Λrmuuquiad^Λcatadai.

²⁷ Δamos ^ΛSuusi noviaifñdar^Λ bai dai vañigi taid^Λ ^Λali g^Λali c^Λquiva.

²⁸ Taid^Λ ^ΛSuusi vaa ^Λmo quiiy^Λg^Λ, taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ ^Λcovai t^Λcacai daid^Λ it^Λadai:

—Tuisid^Λ maitistui aat^Λm^Λ isvusaidagi ^ΛΔiaavora taañicarud^Λ —ast^Λadai.

²⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai:

—Idi Diaavora tataañicarud^Λ ali^Λ sijaiga vusaidaragai casc^Λd^Λ av^Λnacai maitaugacai gamamaadagi vai poduuc^Λi vuvac^Λi goovai —ast^Λadai ^ΛSuusi.

³⁰ Dai aid^Λsi iji ^Λgai abiaad^Λg^Λ Galileeamu s^Λali d^Λgavusai d^Λamos ^ΛSuusi maitip^Λaliditadai ismatigi tomali ^Λmo oodami, ³¹ mamaat^Λtulditadai ^Λgai g^Λmamaat^Λrdamiga casc^Λd^Λ dai aagiditadai sai ^Λgai viaacatadai ^Λmo s^Λalicami dai m^Λasai t^Λagida agaitadai aa oodami sai ^Λgai muua agaitadai sai v^Λasc^Λg^Λ ^Λgai bovaica tasaic^Λd^Λ duaaca agaitadai. ³² Δamos ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ maimaat^Λ caacatadai istumaasi aagidi ^ΛSuusi dai duduaadicuitadai ^Λgai isc^Λg^Λg^Λ t^Λcacagi.

³³ Dai amaasi aayi ^Λgai Capernaum^Λg^Λ. Dai aid^Λsi ca^Λmo quiiy^Λg^Λ daraajatadai ^Λgai, taid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai g^Λmamaat^Λrdamiga:

—¿M^Λtumaasi aatagaimi aapim^Λ voiyaiñdar^Λ iim^Λtai? —ast^Λadai.

³⁴ Δamos ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ mosdodoli vii, voiyamu aagaimitadai ^Λgai sai ismaac^Λd^Λ vaamioma nam^Λga casc^Λd^Λ. ³⁵ Tai amaasi daiva ^ΛSuusi dai vai ^Λbaivustaama dan gooca g^Λmamaat^Λrdamiga daid^Λ it^Λadai:

—Isamaadutai vaamioma nam^Λaca liadagi ^Λgai g^Λaagai ismaig^Λduc^Λd^Λ liadagi dai g^Λaagai issoic^Λdagi v^Λascatai —ast^Λadai ^ΛSuusi.

³⁶ Amaasi bai ^ΛSuusi ^Λmo ali g^Λali daid^Λ g^Λmamaat^Λrdamiga saagida cai dai gooqui^Λg^Λ mootoi daid^Λ it^Λadai g^Λmamaat^Λrdamiga:

³⁷ —Tomasioor^Λ sioor^Λ vaavoitudai giñmamaat^Λtuldiaraga dai casc^Λd^Λ oig^Λdai idi ali oodami, ^Λgai giñoig^Λdai aana ^Λg^Λg^Λ. Dai ^Λgai ismaac^Λd^Λ giñoig^Λdai aana ^Λgai oig^Λdai ^Λgai ismaac^Λd^Λ giñootoi —ast^Λadai ^ΛSuusi.

³⁸ Amaasi ^ΛVuaana it^Λadai:

—Mamaat^Λtuldiadami, t^Λl aat^Λm^Λ ^Λmo c^Λali vai aagai g^Λt^Λtaaaraga dai poduuc^Λi vuvaidi Diaavora tataañicarud^Λ oodamiaifñdar^Λ. Δamos maig^Λg^Λmadu aim^Λg^Λai ^Λgai t^Λtai casc^Λd^Λ dai —ast^Λadai ^ΛVuaana.

³⁹ Δamos ^ΛSuusi it^Λadai:

—Maitav^Λg^Λ daidiada. Maitatiipu tomali amaadutai isivuaadagi istumaasi g^Λg^Λrducami aagaitai giñ^Λat^Λaraga dai gooqui^Λg^Λ giññiooquiadagi. ⁴⁰ Sioor^Λ mait^Λg^Λvui caatacagi ^Λgai g^Λg^Λpa maasi t^Λgito. ⁴¹ Tomasioor^Λ sioor^Λ baig^Λliaragac^Λd^Λ g^Λnoidagi tomasi ^Λmo av^Λasi suudagi giñvaavoitudaitai aapim^Λ s^Λallic^Λd^Λ Diuusi maaquimu ^Λgai ^Λmo istumaasi c^Λg^Λg^Λducami.

⁴² Tomasioor^Λ sioor^Λ soimaasi iduifñtulda liadagi ^Λmoco ismaac^Λd^Λ utudama giñvaavoitudagi sioom^Λ ^Λrc^Λg^Λgai ^Λgai v^Λl^Λtar^Λ m^Λscusivuan vulidagi ^Λmo g^Λl mouturui dai g^Λl suudar^Λ daitudagi. ⁴³⁻⁴⁸ Dai isamaadutai iduifña liadagi ^Λmo istumaasi soimaascami g^Λnoonovic^Λd^Λ si^Λpa g^Λl^Λcasoc^Λd^Λ si^Λpa g^Λv^Λuupujic^Λd^Λ baiyoma g^Λaagai ispo^Λliada ^Λgai ismainoonov^Λ si^Λpa mai^Λacaso si^Λpa mai^Λv^Λuupuju dai maisiuu ^ΛΔiaavora ^Λmadu imiagi siaaco tomastuigaco soimaasi g^Λtaatacana dai tomastuigaco m^Λlacana tai baiyoma isimiagi Diuusi ^Λmadu. ⁴⁹ Dai tomasioor^Λ sioor^Λ c^Λg^Λac^Λg^Λ oidaca liadagi ali^Λsi soimaasi taatatuldia ^Λgai aa oodami. ⁵⁰ Ali^Λsi g^Λaagai aapim^Λ isc^Λg^Λac^Λg^Λ oidacagi vai aa oodami ip^Λliadagi isvaavoitudagi Diuusi ñiooquida poduuc^Λi isduuc^Λi ^Λmo oodami siooma cueeyi cuaadagi yoovicami —ast^Λadai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga.

10

¹ Tai amaasi ^ΛSuusi ii Capernaumaiñdar^Λ. Judeea d^Λv^Λl^Λriamu vaasad^Λg^Λ ^Λaqui Jordán. Tai ^Λpamu g^Λn^Λmpagi oodami siaaco daacatadai ^ΛSuusi vai ^Λgai mamaat^Λtuldimi poduuc^Λi isduuc^Λi ivuaadana ^Λgai v^Λasc^Λg^Λ. ² Tai ^Λmmoco ^Λfariseo miaad^Λg^Λ guuquiva siaaco daacatadai ^ΛSuusi dai mossoimaasi ñiooquida ^Λlidi ^Λgai ^ΛSuusi casc^Λd^Λ t^Λcacai sabai oidaga oigaragai is^Λmo c^Λali dagitoagi g^Λooñiga. ³ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λadai:

—ζTumaasi gantajai Moseesacaru? —astatadai ΔSuusi.

⁴TaidΔ Δfariseo itatadai:

—ΔMoseesacaru garmaa oigaragai isdadagitodagi ooqui dΔmos sai gΔagagai ismamaacadagi amo oojai siaaco aagadagi iscadagito —astatadai Δfariseo.

⁵TaidΔ ΔSuusi itatadai:

—Aliasi Δrsoimaasi ivuaadami oodami cascΔΔ poduucai aagidi Δgai ΔMoseesacaru. ⁶DΔmos aidasi tucamidΔΔ idui Diuusi gooidigi, idui cΔali dai ooqui, ⁷cascΔΔ ΔcΔali viaa isdagitoagi gΔooga Δmadu gΔΔΔ dai vΔΔnagi amo ooqui. ⁸Dai poduucai ducami si Δrali amo oodamicagi Δgai. ⁹CascΔΔ ismaacΔΔ Δmapagidi Diuusi Δoodami maitΔagagai isdadagitodagi —astatadai ΔSuusi Δfariseo.

¹⁰Dai aidasi aayi ΔSuusi amo quiiyΔΔ taidΔ ΔmamaatardamigadΔ Δpamu tacacai astaiya Δlidi Δgai ismaacΔΔ aagaitadai Δgai. ¹¹TaidΔ ΔSuusi itatadai:

—SioorΔ dagitoagi gΔooñiga dai vΔΔnagi Δmai ooqui Δgai soimaasi ivueeyi gΔooñiga ΔpagadadΔ vui. ¹²Dai isΔmo ooqui dagitoagi gΔcuna dai vΔΔnagi Δmai cΔali Δgai ΔpΔ soimaasi ivueeyi —astatadai ΔSuusi.

¹³MΔtai aidΔ vuaapi ΔSuusi χiΔΔqui aali sai taatana. DΔmos ΔmamaatardamigadΔ bagaidimi Δoodami ismaacΔΔ vuaapaimi Δaali. ¹⁴Dai aidasi tΔΔ ΔSuusi alia baamu daidΔ itatadai Δgai gamamaatardamiga:

—Dagitovurai goali vai dadana siaaco daja aana dai maitavΔr daidiada. Siaaco gataΔanΔi Diuusi ΔfΔgai vΔΔtarΔ ismaacΔΔ Δpan ducami aali. ¹⁵SΔalicΔΔ anganaagidi sai sioorΔ maivaavoitudagi Diuusi Δpan ducai amo aliducami Δgai maiimimu siaaco gataΔanΔi Diuusi —astatadai ΔSuusi.

¹⁶Dai moomotoi Δgai Δaali dai daama darai gΔnoonovi dai siaa duutuli.

¹⁷Dai aidasi apiaimaitadai ΔSuusi, tai voyiΔΔ maritai aayi Δmo cΔali dai vuidΔΔ gΔtootonacΔΔ cΔquiva daidΔ itatadai:

—MamaatΔtuldiamidi cΔΔ tuigacami, ζtuma duuna aana dai vΔΔscΔrΔ oidacana Diuusi Δmadu? —astatadai.

¹⁸TaidΔ ΔSuusi itatadai:

—ζTuipΔsi cΔΔ tuigacami giñagagai? AliΔmadugava cΔΔ tuigacami dai Δgai ΔrDiuusi. ¹⁹Aapi cΔΔga maatΔ istumaasi ipΔlidi Diuusi isivuaadagi oodami maitigaΔΔsiada gΔooñiga, dai maitigacoodadai, dai maitigaΔΔsiada gavustuidaga, dai maitiyyaatagΔΔ, dai maitigavupui-irumadada dai siaa iduutuada gΔooca dai gΔdaada —astatadai ΔSuusi.

²⁰TaidΔ ΔcΔali aa noragi daidΔ itatadai:

—MamaatΔtuldiamidi, vΔΔsi gomaasi ansiaa duutudai aana aliducatai abiaadΔΔ —astatadai.

²¹TaidΔ ΔSuusi baigΔliaragacΔΔ nΔnΔidi ΔcΔali daidi tatadai:

—Amo istumaasi aviaΔga pasiduñiagi. Imiñi dai gagara vΔΔsi pΔstuma viaa dai oida Δtumiñsi Δsoitutuigami dai poduucai viaacamu aapi mui naana maasi tΔvaagiΔrΔ. Dai gooquiΔrΔ divia daidΔ iñooida. DΔmos ΔpΔga gaaagai pΔsbaigΔducagi siaduñiada gamuaatudagi giñvaavoitudaitai —astatadai ΔSuusi.

²²Damos aidasi cΔΔ ΔcΔali imaasi alia soigΔali dai imacai soigΔaliatugai aliasi ΔrgΔvidacamicatadai Δgai cascΔΔ.

²³Tai amaasi ΔSuusi aipaco nΔnΔaava daidΔ itatadai gamamaatardamiga:

—Gia sijaiga isgΔnviipidacami gandagituagi isDiuusi tΔaanΔdagi dai soicΔdagi sai cΔΔga gΔntatagiticana —astatadai.

²⁴TaidΔ ΔmamaatardamigadΔ maitΔΔ isducatai gΔntatagitoagi pocaititai ΔSuusi, dΔmos ΔSuusi itatadai Δpamu:

—Giñaduñi gia sijaiga isΔgai ismaacΔΔ mosΔcaasi gΔnvustuidagΔrΔ tatagitoi dagituagi isDiuusi soicΔdagi iscΔΔga gΔntatagiticagi aliasi gΔnviipidacatai Δgai. ²⁵Siooma maisijaiga Δmo muura vΔΔtarΔ isvaquiagi amo oyi dΔgadΔmu sΔali isΔmo gΔviidacami dagituagi isDiuusi soicΔdagi iscΔΔga gΔtΔgiticagi —astatadai ΔSuusi.

²⁶Dai aidasi cΔΔ Δgai imaasi maitΔΔ isducatai gΔntatagitoagi dai aipaco gΔntΔcacai daidΔ icaiti:

—ζVoorΔ istutuididΔo iscΔΔgacΔrΔ vuvuquiagi? —ascaiti.

²⁷TaidΔ ΔSuusi vui nΔnΔaava daidΔ itatadai:

—Oodami gia maitistutuidi isiduñia imaasi, dΔmos Diuusi gia istutuidi. Diuusi vΔΔsiacatai istutuidi isiduñiagi —astatadai ΔSuusi.

²⁸Tai amaasi itatadai ΔPiiduru:

—Mamaatʼtuldiadami, aatʼmaʼ viaa vʼaasi tʼastuma viaacataɖai gʼooidatucuda ʼʽɽʼaliditai —astʼʽɽʼadai.

²⁹ Taidʼ ʼʽsuusi aa noragi daidʼ itʼʽɽʼadai:

—Saʼlicʼɽʼa angʼnaagidi sai tomasioora sioora dagitoagi gʼʽquui dai gʼasisʽʽagi, dai gʼʽsʽsuculi, dai gʼʽooga, dai gʼʽɽʼɽʼa, dai gʼʽooʼniga, dai gʼʽmaamara, dai gʼʽɽʼvʼʽʽraga giʼvʼvaovoitudaitai aana dai vaovoitudaitai Diuusi ʼniioquida, ³⁰ ʼagai viaacamu idi oidigʽʽʽʽʽʽʽ ʽmo siento vaamioma baabaqui, dai siisiʽʽagi, dai susuculi, dai dʼʽɽʼʽcamu, dai maamaracamu, dai dʼʽɽʼʽvʽrʽcamu, tomasi soimaa taatamaitai. Dai siʽʽscadʼ imiagi ʽgai idi oidigʽʽʽʽʽʽʽ vʽʽʽʽʽ oidacamu Diuusi ʽʽmadu. ³¹ Dʽʽmos mʽʽaca siaaco gataaanʽ Diuusi muidutai ismaacʼɽʼa vaamioma tʽaanʽʽi tami mʽʽaca sioma maitʽaanʽadamu dai ismaacʼɽʼa sioma maitʽaanʽ tami, mʽʽaca vaamioma tʽaanʽadamu —astʼʽɽʼadai ʽsuusi.

³² Dai ʽmo imidagai voyamu iimʽʽitadai ʽgai cataʽʽaidimi Jerusaleena ʽsuusi baitʽqui imʽitadai gamamaatʽardamiga, vaidʼ ʽmamaatʽardamigadʼ maitʽʽʽʽʽʽʽ itumaasi gʽantʽʽgitoagi dai duduaadimutugaitai oidi. Taidʼ ʽsuusi ʽpamu ʽcovai vuvaitu ʽbaivustaama dan gooca gamamaatʽardamiga, dai aagidi isducatai ʽpʽduʽnia agaitadai ʽgaicʼɽʼa. ³³ Daidʼ itʽʽɽʼadai:

—Aapimʽ nʽidi tʽscatʽʽaidimi Jerusaleenʽʽʽ, mʽʽsiaaco giʽʽʽʽʽʽʽ gʽgai aana ismaacʼɽʼa viaa ʽmo saʽlicami. Giʽʽʽʽʽʽʽ magai ʽbaitʽguucacamigadʼ papaali ʽmadu ʽmamaatʽtuldiadami saʽlicami isagai gataʽʽʽʽʽ mʽʽsʽidʽ giʽʽmuaana. Giʽʽʽʽʽʽʽdamu ʽgai aa sibʽʽadʽʽʽ oidacami. ³⁴ Dai giʽʽʽʽʽʽʽ magai dai saasasa magai giʽʽtuucuga dai giʽʽʽʽʽʽʽ magai dai giʽʽmuaa magai. Dʽʽmos bovaica tasaicʼɽʼa ʽpamu duaacamu aana coidadʼ saagidaʽʽʽʽʽ —astʼʽɽʼadai ʽsuusi.

³⁵ Tai amaasi ʽJacovo ʽmadu ʽvuaana ʽSevedeo maamaradʼ miaadʽʽʽ guuquiva siaaco daacataɖai ʽsuusi daidʼ itʽʽɽʼadai:

—Mamaatʽtuldiadami, aatʽmaʽ iʽʽlidi pʽʽsiduʽniagi tʽʽsducatai gʽʽʽʽʽʽʽ ragai —astʽʽɽʽʽadai.

³⁶ Taidʼ ʽsuusi itʽʽɽʽʽadai:

—ʽTumaasi iʽʽlidi aapimʽ isiduʽnia aana? —astʽʽɽʽʽadai.

³⁷ Tai ʽgai itʽʽɽʽʽadai:

—Siʽʽscadʼ aapi vʽʽʽʽʽ daama ʽrgabaitʽʽʽaacamicagi gʽʽmaacaʽni oigaragai tʽʽtadi ʽʽʽtʽʽaanʽdamica aatʽmaʽ —astʽʽɽʽʽadai.

³⁸ Tai amaasi ʽsuusi itʽʽɽʽʽadai:

—Aapimʽ maimaata mastumaasi giʽʽʽʽʽʽʽ. ʽBaisi istutuidʽna aapimʽ issoimaasi taatagi siʽʽʽ soimaa taata iʽʽʽgai aana? —astʽʽɽʽʽadai ʽsuusi.

³⁹ Tai ʽgai aa noragi daidʼ itʽʽɽʽʽadai:

—Istutuidiatʽta —astʽʽɽʽʽadai.

Taidʼ ʽsuusi itʽʽɽʽʽadai:

—Saʽlicʼɽʼa ʽrvaavoi. Aapimʽ gia soimaa taatamu siʽʽʽ soimaa taata iʽʽʽgai aana.

⁴⁰ Dʽʽmos aana maitistutuidi isdaraasagi tʽʽʽʽʽdamu baiyoma ʽʽʽ Diuusi gʽrooga daraasamu tʽʽʽʽʽdamicagi —astʽʽɽʽʽadai ʽsuusi.

⁴¹ Dai aidʽsidʽ ʽgaag baivustaama mamaatʽardami cai gomaasi baacoi ʽJacovo ʽmadu ʽvuaana vui. ⁴² Dʽʽmos ʽsuusi vai ʽgai daidʼ itʽʽɽʽʽadai:

—ʽʽʽ maata aapimʽ sai ismaacʼɽʼa maitʽjudididʽ saagida ʽbaitʽʽʽaacami gʽʽpipiooʽniga duuca nʽidi gʽaaduʽni dai ismaacʼɽʼa vaamioma gataaanʽ saʽlicʼɽʼa tʽʽʽʽʽʽʽ. ⁴³⁻⁴⁴ Dʽʽmos aapimʽ gʽnaʽsaagida maitʽʽʽʽʽʽʽ ispoducaai ivuaadagi baiyoma sioora ʽʽʽbaitʽʽʽaacamicagi gʽʽʽʽʽʽʽ issoicʽʽʽʽʽʽʽ. ⁴⁵ Poduucaai isduucaai ivueeyi aana iʽʽismaacʼɽʼa viaa ʽmo saʽlicami. Aana gia divia oidigʽʽʽʽʽʽʽ maisiu isgiʽʽʽʽʽʽʽʽ dai baiyoma divia aana dai soicada iʽʽʽgai oodami dai muquia iʽʽʽgai vai poduucaai ʽʽʽgʽʽʽʽʽ vuvacana mui oodami —astʽʽɽʽʽadai ʽsuusi.

⁴⁶ Amaasi aayi ʽgai Jericooʽʽʽ dai aidʽsi cavuvaquimi abiaadʽʽʽ ʽsuusi ʽmadu ʽmamaatʽardamigadʼ dai muidutai aa oodami, vai ʽmo ʽʽʽli mainʽʽadami Vatimeo tʽʽʽʽʽducami Timeo marada, voi ugʽdiana daacatai gataaanʽ ooidicami. ⁴⁷ Dai aidʽsi ʽʽʽʽʽʽʽ ismiaadimi ami ʽsuusi otoma iʽʽioquidimi daidʼ itʽʽɽʽʽadai:

—Suusi Davi cajitudadʽ soigʽgaʽʽlda aanʽʽʽʽʽ —astʽʽɽʽʽadai.

⁴⁸ Tai muidutai bagaimi sai maitadacana, dʽʽmos ʽʽʽli vaamioma iʽʽnʽaci daidʼ icaiti:

—Davi marada soigʽgaʽʽlda aanʽʽʽʽʽ —ascaiti.

⁴⁹ Taidʼ ʽsuusi ʽʽʽquiva, daidʼ itʽʽɽʽʽadai gʽʽaaduʽni:

—Baigovai avʽʽʽ voida —astʽʽɽʽʽadai.

Taid_Λ aoodami vai amain_Λaadami dai av_Λnaquidimi daid_Λ it_Λadai:

—Baigi g_Λaliada, otoma i_Λquiva, g_Λvaidiava a_ΛSuusi —ast_Λadai.

⁵⁰ Taid_Λ a_Λali otoma maigovai daitu g_Λsuaa dai otoma a_Λquivacai ii siaaco daacatadai a_ΛSuusi. ⁵¹ Taid_Λ a_ΛSuusi it_Λadai:

—¿Tumaasi ipalidi aapi isg_Λdui_Λnda aana? —ast_Λadai.

Taid_Λ a_Λmain_Λaadac_Λda aa noragi daid_Λ it_Λadai:

—Mamaat_Λtuldiadami, naada i_Λali aana —ast_Λadai.

⁵² Taid_Λ a_ΛSuusi it_Λadai:

—Casi aapi istutuidi isim_Λdagi, gi_Λvaavoitu aapi casc_Λda can_Λnaava —ast_Λadai.

Mospot_Λ agai taid_Λ a_Λali istui isna_Λavaagi, dai oi a_ΛSuusi voyamu.

11

¹ Dai aidasi camiaadimi agai Jerusaleen_ΛΛ ugidana iim_Λitai Betapagi dai Betania vuid_ΛΛ a_Λliivosi giidi, taid_Λ a_ΛSuusi ootoi gooca g_Λmamaat_Λrdamiga. ² Daid_Λ it_Λadai:

—Iimivurai mamocoro ali quii_ΛΛ, dai masiuu duucu aiyagi t_ΛΛgimu aapim_Λ amo as_Λniitu vulicami. Agai maiquiaa dada_Λai tomali amaadutai. Upanavurai dai vuaapa. ³ Dai is_Λmaadutai g_Λntacacagi mastuisid_Λ povueeyi v_Λrai aagida ansai aana tagito, ansai otoma a_Λpamu ootsoda i_Λagai —ast_Λadai a_ΛSuusi g_Λmamaat_Λrdamiga.

⁴ Tai agai iji, dai t_ΛΛ as_Λniitu vai amo quitaagi_Λ vulicatatadi voy_ΛΛ, dai uupai. ⁵ Tai a_Λmadutai ismaac_Λda ami daraajatadai it_Λadai:

—¿Matuma vueeyi? ¿Tuimasi uupaisai goas_Λniitu? —ast_Λadai.

⁶ Tai agai aa noragi dai aagidi ist_Λadai a_ΛSuusi tai agai dagito masb_Λquiagi aas_Λniitu. ⁷ Tai agai otoma ba_Λidacai aas_Λniitu a_ΛSuusi. Dai as_Λniitu daama darai g_Λnsusuaa, taid_Λ a_ΛSuusi daamioma daiva. ⁸ Tai muidutai aa oodami voy_ΛΛ a_Λligaimi g_Λnsusuaa dai aa guicuta uusi maamarad_Λ dai voy_ΛΛ tuajaimi dai poduucai t_ΛΛgidi agai a_ΛSuusi isal_Λ siaa duutudai.

⁹ Dai agai ismaac_Λda bait_Λqui iim_Λitadai dai ismaac_Λda gooqui_ΛΛ iim_Λitadai i_Λnaquimi daid_Λ icaitimi:

—Alia siaa duutudai aat_ΛΛ Diuusi. Aat_ΛΛ ipalidi sai Diuusi c_ΛΛgac_ΛΛ na_Λjadana goovai ismaac_Λda divia Diuusi guvucadad_ΛΛ. ¹⁰ Dai alia ba_Λgan_Λliadama v_Λascatai ismaac_Λda t_Λaanada goovai. Goovai a_Λrai Davicar_Λ cajiudad_Λ. Sa_Λlic_Λda siaa duutudai aat_ΛΛ Diuusi garbait_Λac_Λacamiga —ascaitimi agai.

¹¹ Taid_Λ a_ΛSuusi aayi Jerusaleen_ΛΛ, dai vaa a_ΛΛ quiuupaigad_ΛΛ a_Λjudid_Λ. Dai aipaco na_Λnaava dai na_Λliidi istumaesi oidaga ami, dai gooqui_ΛΛ ii Beta_Λnamu a_Λmadu a_Λbaivustaama dan gooca mamaat_Λrdamigad_Λ, casi a_Λrunococatadai casc_Λda.

¹² Dai siaadico aidasi iji agai Beta_Λnaia_Λnd_ΛΛ tai aayi biuugigai a_ΛSuusi. ¹³ Dai agai ma_Λcasd_ΛΛ t_ΛΛ amo ligosi d_ΛΛd_Λ c_ΛΛga t_ΛΛdogi aagad_Λ. Dai agai ii dai na_Λliidi sabai ibaidaga, d_ΛΛmos mait_ΛΛ tomali amo i_Λbiada mosgo_ΛΛgi aagad_Λ maiquiaa aayi istuigaco ibiatai agai casc_Λda. ¹⁴ Amaasi a_ΛSuusi it_Λadai a_Λligosi d_ΛΛd_Λ:

—Tomali amo imidagai camaiugimu tomali a_Λmadutai ga_Λibaidaga —ast_Λadai.

Vaid_Λ a_Λmamaat_Λrdamigad_Λ c_ΛΛ.

¹⁵ Dai gooqui_ΛΛ aayi agai Jerusaleen_ΛΛ. Dai aidasi vaa a_ΛSuusi a_ΛΛ quiuupaigad_ΛΛ a_Λjudid_Λ, dai vuvaidimi v_Λascatai ismaac_Λda ami gagaagarai dai ismaac_Λda gasaap_Λdai. Dai aipaco suuli memesagad_Λ ismaac_Λda cambiando a_Λjudid_Λ quiuupaigad_ΛΛ tumi_Λnsigad_Λ a_Λmadu daraicarud_Λ ismaac_Λda gagaagarai tutugu; ¹⁶ Dai maidagito tomali a_Λmadutai iscususp_Λticagi g_Λvustuidaga quiupai a_Λana. ¹⁷ Dai g_Λagacai mamaat_Λtuldimi daid_Λ it_Λadai:

—Diuusi _Λiooquid_ΛΛ aduucai oojisi: “Gi_Λquii it_ΛΛgiducamu quii mamaadaragai v_ΛΛtar_ΛΛ tomastuma oodami ami gamamaadadamu”, ascaiti Diuusi _Λiooquid_ΛΛ. Damos aapim_Λ a_Λpan duuca ivueeyi a_Λsivogami tami Diuusi quid_ΛΛ —ast_Λadai Suusi aoodami.

¹⁸ Taid_Λ abait_Λguucacamigad_Λ apapaali a_Λmadu a_Λmaat_Λtuldiadami sa_Λlicami c_ΛΛ iscaiti a_ΛSuusi, dai otoma gaagaimi isduucatai muaagi, poaliditadai isv_Λasi oodami vaavoituda aagaitadai. Vaid_Λ aoodami v_Λascatai mait_Λagaitadai isducatai g_Λntat_Λgitoagi ca_Λcatai isducatai mamaat_Λtuldi a_ΛSuusi. ¹⁹ D_Λamos a_ΛSuusi mostuca tai ii abiaad_ΛΛ.

²⁰ Dai siaadico quiamoco d_Λgavusai agai dai t_ΛΛ a_Λligosi d_ΛΛd_Λ vai cagaquisapi tata-cada_Λia_Λnd_ΛΛ abiaad_ΛΛ. ²¹ Taid_Λ a_Λpiduru tagito daid_Λ it_Λadai agai a_ΛSuusi:

—Mamaatatluldiadami, dañi goiigosi daldal ismaacaldal ñiooquidi aapi tacavo ticagaquisa —astatadai.

²² Taidal asuusi aa noragi daidal itatadai:

—Vaavoitudadavurai Diuusi. ²³ Sallicaldal anganaagidi, sai tomasioora sioora sallicaldal calaga giñvaavoitudadagi calaga istutuidi isivuaadagi naana maasi istumaasi sallicaldal sijiacami. ²⁴ Cascadal anganaagidi sai masiascaladal taanadagi Diuusi amo istumaasi ganmamaadiatga dai massallicaldal vaavoitudadagi isagai istutuidi isganmaquiagi viaacamu aapimla mastumaasi taafiagi. ²⁵ Dai masiascaladal gamamadadagi masviaacagi amoco gansaayu oigaldavurai, vai giñooga ismaacaldal tavaagiara daja ganoigaldana gansoimaascamiga ara. ²⁶ Dai masiaapimla maioigaldagi, tomali ganooga ismaacaldal tavaagiara daja maitanoigaldamu ara —astatadai.

²⁷ Dai amaasi aayi agai apamu Jerusaleenara. Dai aidasidal asuusi agala quiuupaigadara ajudidíu arana aimaraitadai, tai miaadara guuquiva abaitaguucacamigadal apapaali lamadu amamaatatluldiadami sallicami, lamadu asonara guucami, ²⁸ daidal itatadai:

—¿Tuma sallicamicadal ivueeyi aapi imaasi? ¿Toora galmaa sallicami pasai pomaasi ivuaadana? —astatadai.

²⁹ Taidal asuusi aa noragi daidal itatadai:

—Aanaan ara gantacacagi amo istumaasi mascalaga giñaa noragidagi dai giñagidagi istumaasi gñitacaca ifagai, nai aana ara ganaagidagi istuma sallicamicadal ivueeyi aana gomaasi. ³⁰ ¿Toora ootoi avuaana sai vaponana oodami, Diuusi, oodamiso? Agavara, noragida —astatadai asuusi.

³¹ Vaidal acacali aipaco ganaagidimi daidal icaiti:

—Ispotaiya aatamla sai Diuusi ootoi avuaana goovai povartandan tada tasai tuisi maivaavoitu. ³² Isbai potalana aatamlo sai oodami ootoi —ascaiti atataanadami.

Alia abaiditadai agai oodami cascada. Calaga maatacatadai agai siloodami sallicaldal vaavoitudai siavuaana arDiuusi ñiooquituldiadamigadacatadai.

³³ Dai amaasi itatadai agai asuusi:

—Maitatamaata sioora ootoi avuaana —astatadai.

Taidal asuusi itatadai:

—Tomali aana anmaitanaagidagi tuduidal istuma sallicamicadal ivueeyi aana gomaasi —astatadai asuusi.

12

¹ Amaasi asuusi galaagacai mamaatatluldimi cuentocadal daidal itatadai:

—Amo imidagai oidacatadai amo calli dai li uuvasi gadavaraagana, dai sicoli curarai. Daidi idui siaaco vusiadagi uuvasi varagada. Daidal idui ara amo vaaqui tacavacami dai abiaadara nuucadaca agai vaaasi galasi.

Dai gooquira taajucamicadal maa galasi aa oodami dai macasi ii. ² Dai aidasi aayi yooaragai ootoi agai amoco gapiooñiga sai mataanana laata vuadami uuvasi varagada siilaqui acatadai. ³ Damos laata vuadami bai ootomicami dai soidoodai dai saasarai tuucugadal dai maimaa toma laachi dai ootoi. ⁴ Taidal laamudal ootoi amai piooñi, matai agai maicarai, dai saasarai moodal dai galnaasi ñiooqui agidi dai mosooto ara. ⁵ Taidal laamudal ootoi amai gapiooñiga, matai agai muua. Dai gooquira laamudal ootoi mui aa pipiooñi matai amoco soidoodai dai saasarai tuutucugadal dai aa coi.

⁶ Dai maracatadai acalli amo calli dai alia oigadaitadai dai cuugaral ootoi poliditai: “Giñmara gia siaadara maisiaa duutudana agai”, asallidi. ⁷ Damos laata vuadami talgacai, aipaco ganaatagidimi daidal icaiti: “Gooviava agai ismaacada ajiagai vaaasi oogada vustuidadal gaagai tasmuaagi dai poduucai aatamla artutuidacamicamu”, ascaiti. ⁸ Dai bai dai muua dai dajoi ugidiana daitu tuucugada —astatadai asuusi.

⁹ Dai amaasi asuusi tacacai atataanadami daidal itatadai:

—¿Isduuñimu atuidacami adavara apiooñi? Divimu agai dai codimu laata vuadami dai maquimu agai adavara aa oodami.

¹⁰ Aapimla cal maata isduucal oojisi Diuusi ñiooquidara daidal icaiti:

Asallicami viaacami ismaacaldal daasa aagai Diuusi atataanadamigadal ajudidíu gajiaadara viaa agai.

Dai agai aragai vaa ismaacaldal vaamioma gataanada agai.

¹¹ Diuusi iduñia gomaasi. Dai gomaasi atamo istumaasi calgaducamicamu agai vaaara ismaacaldal vaavoitudagi.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara —astatadai asuusi.

¹² Dai maata caa atataaanaadami isagai aagada maalidi aSuusi cascada aagai acuento. Dai baliya aliditadai atataaanaadami aSuusi dai maisagi damos abaliditadai agai loodami dai dagito dai iji.

¹³ Dai gooquiaga ootoi atataaanaadami amoco afariseo amadu amoco aEroodasi aaduñda sai naidana sabai aagatudana agai aSuusi amo istumaasi istumaasi vui caatacagi aJudiduu vaavoidaragada vai poduucai gaapiaga vuaajagi agai dudunucamiaga. ¹⁴ Tai agai aayi siaaco daacatadai aSuusi daida itatadai:

—Mamaatatuldiadami, maata aatama sai istumaasi aagai aapi arvaavoi. Dai maivuaama alidi aapi oodamicada sarganviipidacami sarsoituutuigami aapa. Mosgamamaatatuldi aapi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁵ Caaagaisi tasaa namaquida aatama gocuota agaa baitacaacamigada aromamanu cho sio? —astatadai agai aSuusi.

¹⁵ Damos aSuusi maatacatadai ismosvuiirumada aliditadai agai daida itatadai:
—Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ¹⁶ Tuimasida giñvuiirumada alidi? Giñtaagidavurai amo tumiñsi ismaacadacada gaaa namaquidi aapima acuota nai naida aana —astatadai.

¹⁶ Matai taagi. Vaida aSuusi naanai daida itatadai:

—¹⁷ Voora mooda dai voora taataaragada viaa gotumiñsi? —astatadai.

Taida agaa aa noragi daida itatadai:

—Agaa maitacaacami mooda dai taataaragadaava —astatadai.

¹⁷ Taida aSuusi itatadai:

—Maacavurai abaitacaacami istumaasi artuidada, dai iduufivurai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi aapa, agai aragaal baitacaacami tavaagiaga cascada —astatadai aSuusi.

Taida acacalli maitaa istumaasi gantatagitoagi caacatai isducatai aa noragi aSuusi.

¹⁸ Tai amaasi iji amoco saduseo siaaco daacatadai aSuusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidada vaataraga, cascada itatadai agai aSuusi:

¹⁹ —Mamaatatuldiadami, Moseesacaru oojisicami garvii vai pocaiti sai isamo calli muquiagi dai viaagi gaooñiga maiquiaa maamatacai abaana, saida asuculida gaagai isvaanagi aviuudu dai maamatagi abaana agai ismaacada muu vaataraga.

²⁰ Cuvaracamitadai gansiagama. Taida vaasi gasiaagi oonigai dai muu maiquiaa maamatacai. ²¹ Tai amo suculida vaana aviuudu dai muu aapa maiquiaa maamatacai. Taida agamai suculida vaana dai podui aapa. ²² Vaal cuvaracami podui agai vaa ooqui dai vaasi coi maimaamatacai, taida muu looqui aapa. ²³ Dai siascada duduacagi agai dai apamu oidacagio ismaacada arcunadacamu looqui vaal cuvaracami arcunadacatai tami oidi daama —astatadai asaduseo.

²⁴ Tai amaasi aSuusi aa noragi daida itatadai:

—Maicaga gantatagitoi aapima maimaatacatai iscaiti Diuusi ñooquida dai tomali maimaatacatai isDiuusi viaa guvucadagai. ²⁵ Siascada duduacagi coidada camaicuncunai tomali maioñtai, mosapan ducamicana agai Diuusi tataañicaruda tavaagiaga.

²⁶ Ganaagidamu aana amo istumaasi aagaitai goduaacaragai. Canaidi aapima Moseesacaru ojada siaaco ooja agai istumaasi aagidi Diuusi amo uusi iipodaaiñdaga siaaco maacatadai tai dai aagidi sai oidaga duaacaragai. Tomasi catavapi apadui sicoi Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocaruvaaasicaga pocaiti Diuusi: “Aana anarDiuusigada Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa aapa” —astatadai Diuusi. ²⁷ Agai Diuusi amadu daraaja tavaagiaga Diuusi arDiuusigada ismaacada catavaagiaga daraaja dai ismaacada iimia agai tavaagamumu. Cascada ganaagidi aana masai maicaga gantatagitoi aagaitai sai maioidaga duaacaragai coidada —astatadai aSuusi asaduseo.

²⁸ Tai ami divia aapa siaaco daacatadai aSuusi amoco amamaatatuldiadami sallicami, agai caa istumaasi aatagaitadai aSuusi amadu asaduseo dai maatacatadai agai isaSuusi callaga aa noragi, cascada itatadai agai aSuusi:

—Vaasi ismaacada ipalidi Diuusi tasivuaadagi ²⁹ tumaasi vaamioma gaagai tasivuaadagi? —astatadai amamaatatuldiadami sallicami.

²⁹ Taida aSuusi itatadai:

—Pocaiti Diuusi ñooquidaga: “Giñcaacavurai Isireliaga oidacami acaliodamiava argarDiuusiga dai mosaca amadugava Diuusi. ³⁰ Oigadañi acaliodami gadiuusi vaasi gaibadacada, dai vaasi gatagitoidacada, dai vaasi gaguvucadacada”. Goovai aragai ismaacada vaamioma gaagai isivuaadagi. ³¹ Dai gotordada baitoma pocaidaga aapa.

“Oigadañi gaaaduñi poduucai pasduucai gaoigadai aapi lagi”. Goovai vagoocai lagi dai vaamioma gaaagai islaagidagi —astatadai ASuusi.

³² Taidla amamaatatuldiadami saalicami itatadai:

—Gialaga aagai aapi mamaatatuldiadami. Vaavuava ismaacada aagai aapi, sai mosaca amaduga Diuusi sai maitiipu amai mosaca amoco. ³³ Dai sai gaaagai lasoigaadagi Diuusi vvasi garibadacada, dai vvasi gartagitoidacada, dai vvasi gargvucadacada, dai lasai oigadañi garaaduñi poduucai lasduucai gaoigadai aatama lagi. Vvasi gomaasi vaamioma namaga isavustaqui dai aa naana maasi ismaacada coodaiña oodami dai mamaidiña Diuusi vlatar sias duutudaitai Diuusi —astatadai amamaatatuldiadami saalicami.

³⁴ Dai aidasi caa ASuusi iscalaga aa noragi amamaatatuldiadami saalicami itatadai:

—Baitoma maata caacan caiti aapi isducatai gataana Diuusi —astatadai ASuusi. Tai tomali amaadutai camaitapali istacacagi vaamioma.

³⁵ ASuusi mamaatatulditadai oodami agaa quiuupaigadala ajudiduu, daida itatadai:

—Zituisda pocaiti mamaatatuldiadami saalicami, saida ACristo arDavi cajiudad? ³⁶ Vai lagi vva Davi aagai isducatai aagidi Diuusi Ibadala daida icaiti: “ACristo arginDiuusiga”, ascaiti.

Diuusi potatadai ACristo:

“Gamaaquimu aana amo saalicami ismaacada vaamioma namaga.

Dai ugitudamu aana vvasi ismaacada gavuidala vlatacagi”, astatadai Diuusi.

Ascaiti Davicaru aagaitai ACristo.

³⁷ Ziducatai istutuidi ACristo siarDavi cajiudadacagi vai lagi ADavi ginDiuusiga aagadagi? —astatadai ASuusi.

Daidala oodami saalicada muiducatadai dai baiganliaragacada caacatadai istumaasi aagai ASuusi.

³⁸ Daidala itatadai ASuusi oodami aidasi mamaatatulditadai:

—Maitavag aran duuca ivuaada aapima gomamaatatuldiadami saalicamicada, ismaacada oojoidi iscalagaducami ganaadadagi yucusi, dai oojoidi mascucuanadagi ganvapanamu dai viaatuldiadagi cacayana. ³⁹ Dai goovai gaagaiña cacagaducadioma daraicarui ajudiduu quiuupaigadala, dai siaaco gacuaada goovai cacagaducadioma daraicarui oojoidi isdadaradagi. ⁴⁰ Dai lasidiña goovai vipiudu baabaquidavio dai tavapi gamamaadaiña sai maimaatacana oodami issoomaasi ivueeyi lagi. Goovai tuduida lagi dai vaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi —astatadai Suusi oodami.

⁴¹ Amo imidagai agaa quiuupaigadala ajudiduu daacatadai ASuusi vuidala cajojoñi siaaco gatuadana tumiñsi Diuusi aa duindada vlatar. Daacatai naidi lagi vaidala ganviipidacada muumuji tueeyi tumiñsi ami cajojoñi. ⁴² Tai ami aayi lalalamo viiudu soitigami dai amo cajojoñi tuaa goo sintavo. ⁴³ Tai amaasi ASuusi vai amamaatar damiga daida itatadai:

—Saalicada anganaagidi sai idi viiudu soitigami sioma mui motuaa tumiñsi sivalascatai gogaa ismaacada muumuji motueeyi tumiñsi. ⁴⁴ Vascalatai goovai motueeyi ismaacada cababaivitocal, damos goooqui soitigamicatai motuaa vvasi ismaacada viaacatadai istucada oidacagi —astatadai ASuusi.

13

¹ Dai aidasi vuusai ASuusi agaa quiuupaigadalañidala ajudiduu tai amaadutai amamaatar damigada itatadai:

—Mamaatatuldiadami, dañi vva sigiamaasi goojodai ismaacada calada duñisi gogaa quiuupai dai gogalala baabaqui —astatadai.

² Damos ASuusi itatadai:

—Canaidi aapima idi galala baabaqui tami. Maiviimu tomali amo odai daama amai. Vvasi sias galduuñimu goovai —astatadai ASuusi.

³ Amaasi iji lagi Oliivosi giidiamu, lagi arvuidala agaa quiuupaigada ajudiduu. Dai aidasi ami daiva ASuusi, taidala Piiduru, lamadu Jacovo, lamadu Vvaana, lamadu Aandala, covai itatadai lagi ASuusi:

⁴ —Aatama ipalidi pasgaraagidagi aapi silascada apaduñia lagi gomaasi. Ziducatai maatacamu aatama isvvasi gomaasi casi apaduñia agadagi? —astatadai.

⁵ Taidala ASuusi aa noragi daida itatadai:

—Gannuucadacavurai, vai tomali amaadutai maitanvupuiirumadaiña. ⁶Muidutai dadia agai daidi caitudamu: “Aana ananCristo”, dai muidutai vupuiirumadamu agai.

⁷Damos masiascadA cajiomacagi aapima cocodi muiyapara maitavar duduaadiduca. Vaaasi gomaasi gaaagai isapaduñiagi. Damos gomaasi maiquiaa arcuugada. ⁸Amo oodami cocoda agai aa oodami, dai amo davararata oidacami cocoda agai amai davararata oidacami. Dai muiyapara givivucudamu davararai. Dai oidacamu biuugigai, dai siaa citadamu cocoadami. Vaaasi gomaasicada utudama gaaagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹Damos aapima gaaagai masajaaagi gannuucadacagi; gantaagida magari baitaguucacami, dai gangagatudadamu aapima quiquiupiarA. Dai viaacamu aapima isvan gugucadagi dudunucami vuidara dai rarai vuidara ginvaavoitudaitai aapima. Poduucal istuidimu aapima isginagadagi agai vuitapi. ¹⁰Damos maiquiaa aacai cuugatarA tasara gaaagai isaagidagi vaaasi oidigi daama oidacami isducatai Diuusi caagacara vuvaidi oodami. ¹¹Dai masiascadA vaama gantuutusagi aapima dudunucamiara, maitavar vuaama anliada maimaatacatai istaiyagi, tomali maitaaagai mastatagitodagi. Diuusi gansoicadamu varai aagada mastumaasi tagitocagi aidapaca. Aapima maifiooquia agai mosaaagi Diuusi Ibaada ganniooquitudamu. ¹²Dai oodami gatatagiada agai aagi gansusuculi dai gansisaaagi masai coodaiña. Dai daadada gatatagiada agai aagi ganmaamara. Dai maamarada vui vaatacamu gandada dai asta gataaadadamu coodaragai. ¹³Dai vaaasi oidigi daama oidacami gancadada agai ginvaavoitudaitai aapima. Damos sioora moaa caaga ginvaavoitudadagi siaasi ucami oidacagi oidigi daama agai caagacara vuvauquimu.

¹⁴ADiuusi fiooquituldiadamigada Daniel oja sai divia agai amoco ismaacadA saalicada soimaasi iduñia agai amo istumaasi amapacara siaaco maiviaa agai oigaragai isvapacadagi (sioora naidagi idi oojai gaaagai ismaatA caacagi). Siaascada najada oodami ispomaasi apavuimi, amaasi agai ismaacadA tami Judeera daraajagi gaaagai isvoopiagi gigidamu. ¹⁵Dai amaasi sioora vaauqi daama daacagi aida tasara aliasi gaaagai isotoma voopiagi maivuvadacai gavustidaga tuuavidara. ¹⁶Dai sioora dajiana ajioopadagi, maitaaagai isapamu iimiagi ganquiyamu dai vuuyagi ganyuucusi. ¹⁷Siaa soimaa taatamu looqui ismaacadA noonoacagi sipra viaacagi aali sisiadami aida tasara. ¹⁸Aliasi gaaagai isdaaadadagi Diuusi vai maitartoomococana masiascadA voopiagi. ¹⁹Alia soimaa taata agai oodami cascada. Vaamioma soimaasi gataatamu amaasi sitomali amo imidagai aidasi abiaadara idui Diuusi oidigi, dai gooquiarA tomali amo imidagai maipomaasi gataatama. ²⁰Isbai tavapi apaduñiagi gomaasi aida gia vaaasi coiyantada oodami damos Diuusi maidagitomu istavapi apaduñiagi gomaasi agai alia oigadai ismaacadA acovai vuvaitu cascada.

²¹Amaasi amaadutai povantatadagi: “Dañi tami daja aCristo”, masiara povantatadagi: “Dañi maca daja”, maitavar vaavoitudada. ²²Dadiav agai yaatavogami dai pocaitiada agai saida araCristo dai pocaitiada agai saida arDiuusi niooquituldiadamigada, daida ivuaada agai naana maasi gagarducami dai poduucal vupuiirumadada agai asta agai ismaacadA Diuusi aagi acovai vuvaitu isistuidiagi. ²³Damos aapima avar baiganduca cascada laquiasara abiaadara ganaagidi aana gomaasi.

²⁴Dai amaasi siaascada cadaivuñiagi gosoimaa taataragai, tasai tucapi viiya agai dai masaada gaiña agai. ²⁵Dai sisiaavugai suulligia agai tavaagiaandra, dai vaaasi istumaasi oidaga tavaagiara givivucudamu. ²⁶Dai amaasi gintaagimu oodami aana insimaacadA viaa amo saalicami, insimaacadara imaadamu icomai saagida guvucadagaicada, dai Diuusi dadadaquigada amadu. ²⁷Dai ootosamu aana gintaanañicarA sai agai ampaidana vaaasi loodami ismaacadA Diuusi acovai vuvaitu vaaasi oidigiaandra dai vaaasi tavaagiaandra.

²⁸Maatavurai aapima idi fiooqui insimaacadA ganaagidia iñagai aana aagaitai aiigosi: Siaascada momiacagi mamaarada dai iipoidagi aagada poduucal camaataca iscamiaadimi taaco. ²⁹Poduucal aara masiascadA najadagi iscasi apavuidagi gomaasi ismaacadA caagidi aana camaataca iscayoga ugidagai oidigi. ³⁰InsimaacadA ganaagidi aana arvaavo sai gomaasi apaduñiagi agai maiquiaa ugitaicai oodami sivi oidacami. ³¹Tavaagi dai davararai ugitimu, damos giniooqui maugitimu.

³²Damos tomali amaadutai maimaata siaascada tomali siuu duucu, tomali aDiuusi tataañicaruda tavaagiara daraajatai maimaata, tomali aana Diuusi maradacatai. Mosaaagi garooga Diuusi agai dai maata.

³³Cascada gaaagai masbaiganducagi, dai gamamadadagi maitavamaata siaascada ajia agai aca duucu. ³⁴Gomaasi atapan ducami amo caali siaascada imiagi sibacai maacasi. Maiquiaa imacai vipiidiña agai gapipiooñiga amadutai aa duiñidagai, dai quitaagiña vipieeyi nuucadacami. ³⁵Dai aana aara imia iñagai dai maimaata siuu duucu divia iñagai cascada baigavar ganduca maimaatacatai siuu duucu divia iñagai aana siamo imidagai

urunuco, siapa aran tucara, siapa cuujuicai tacucu, siapa maasicai. ³⁶ Todian duucaí divimu aana dai cascada gaagai masbaiganducagi. ³⁷ Istumaasi ganaagidi aana aapima arvaascatai vaatará. Baigavar ganduca —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

14

¹ Dai gooca tasai vaagacatadai gopascua vaatará. Gopascua asiasia duudagai istuigaco ajudidíu tatagitoína aidasi Diuusi caagacata vuvaitu Ejiipituaíndara. Vaidá abaitaguucacamigada papapaali amadu amamaatatuldiadami sálicami gaagaitadai isducatai yaatagidacai baíagi asuusi dai muaagi. ² Damos icaititadai agai:

—Baiyoma asta silascada daivuñiagi gosiaa duudagai vai poduucai maitarvui baacoagi aoodami —ascaiti.

³ Vaidá asuusi Betaaniara daacatadai Simuñi quidiara. Asimuñi laquioma viaacatadai acocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga damos cadueeyi agai. Dai aidasi mesa vuidara daacatadai asuusi, tai ami divia amo ooqui dai balacati amo tucayu alavastrocada duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami sálicada namacami. Dai taapai atucayu dai asuusi moodara tai asaiti sigian uvaicada. ⁴ Tai amoco ismaacada ami daraajatadai alia baocoi dai aipaco ganaatagidimi daida icaiti:

—¿Istuisida siaa doodai goovai goasaiti sigian uuvadami? ⁵ Calga gagagaramudai goovai vaamiomacada isvaica sientu piisu dai acada soñamudai soittuugami —ascaiti.

Dai sálicada baocoi aooqui vui.

⁶ Damos asuusi itatadai:

—Casiavar maiñioocada aapima gooqui vui. Goovai ismaacada iñduñi goovai aramo istumaasi caagaducami. ⁷ Soittuugami vaascara viaacamu aapima gansaagida, daida istutuidi aapima iscala iduiñdagi masilascada ipaliadagi. Damos aana gia maisiuu vaascara giññajada agai aapima. ⁸ Idi ooqui giñduñi istumaasi istui. Tai goovai giñtuucuga sigian uuvadami otoma muquia iñagai aana cascada. ⁹ Ismaacada ganaagidi aana arvaavoi sai tomasiaacoga siaaco gaagadagi Diuusi ñiooquida vaasi oidigi daama gaagada agai lara istumaasi idui idi ooqui varai poduucai tatagitoda —astatadai asuusi.

¹⁰ Tai amaasi auudasi Iscaliote, amoco abaiivustaama dan gooca mamaatardamigada asuusi, ii daida gaataga agai abaitaguucacamigada papapaali amadu dai baiduñia agai ñiooqui dai laagida agai asuusi. ¹¹ Dai aidasida cal abaitaguucacami imaasi alia baiganalli dai aagidi agai auudasi sai aa namaquida agai. Taidá auudasi gaagacai ga isducatai gatlagidagi asuusi masai muaana.

¹² Tai aayi atucamidara tasara asiaa duudagai istuigaco tatagitoína ajudidíu aidasi Diuusi caagacata vuvaitu Ejiipituaíndara dai istuigaco gacuaadana paana maicopodaticami, dai gamumueeyiña amo ali cañiru dai aa gadadaasdiña Diuusi. Taidá asuusi mamaataramigada itatadai asuusi:

—Vaacoga ipalidi aapi tsbaiduñiagi cuaadagai idi siaa duudagai vaatará —astatadai.

¹³ Taidá asuusi ootoi gooca gamamaatardamiga daida itatadai:

—Iimivurai malaca gagara quiquiana, dai ami tagimu aapima amo cali vai vaigatica agai amo aayi suudagi varai oida. ¹⁴ Dai siaaco vaquiagi agai varai ami itada aquilacami: “Amamaatatuldiadami icaiti saaco calca atucavi siaaco gaugia agai agai idi siaa duudagara cuaadagai amadu aatama avat lada”. ¹⁵ Siagai gantlagidamu amo tuucavi gaducami gocua daama vaquiara tacaviacoga, cabaiduñisicami, varai ami baiduñi acuaadagai —astatadai asuusi.

¹⁶ Taidá amamaatardamigada iji dai aayi agagara quiquiara, dai vaasi tal isducatai aagidi asuusi. Dai baidui acuadagai asiaa duudagai vaatará.

¹⁷ Dai aidasi cadidia ami divia asuusi amadu gamamaatardamiga. ¹⁸ Dai aidasi mesa vuidara daraajatai gacueeyi agai, taidá asuusi itatadai:

—Sálicada anganaagidi sai amaadutai aapima ismaacada giññamadu gacueeyi giññagida agai dudunucami siagai giñmuaamu —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

¹⁹ Taidá amamaatardamigada alia soiganalli, dai vaascatai tacacaimi daida itatadaimi:

—¿Aanansi lara? —astai amoco.

Tai amai potai lara:

—¿Aanansio? —astai agamai.

²⁰ Taidá asuusi aa noragi daida itatadai:

—Amaadutai aapim_Λ baivustaama dan goocaiñdar_Λava. Goovai ismaac_Λda giñsoiña cueeyi agai vaa asocoliar_Λ. ²¹ Aana iñsmaac_Λda viaa amo s_Λallicami ivueeyi istumaasi aagidi Diuusi ñiooquid_Λra d_Λmos sia_Λsoimaa taatamu goc_Λalli ismaac_Λda giñt_Λagida agai sioom_Λ arca_Λgaicamudai goc_Λalli vaatar_Λ ismaivuusaimudai tami oidigi daama —astat_Λdai _ΛSuusi.

²² Dai aidasi gacuaadatadai agai, taid_Λ _ΛSuusi bai apaana dai gamamagi dai saasasacai maa gamamaatar_Λdamiga daid_Λ itat_Λdai:

—Ugavurai idi paana. Idi argiñtuucuga —astat_Λdai.

²³ Dai bai a_Λpa amo viaacami uuvasi varagad_Λ dai gamamadacai maa a_Λpa tai vaascatai ii vaasuaiñdar_Λ. ²⁴ Daid_Λ _ΛSuusi itat_Λdai:

—Idi argiñlara ismaac_Λda aastia agai muucucai aana sipoduucai g_Λoigaldamu soimaas-camigada tomasioora siora vaavoitudagi. Dai gomaasic_Λda canamaaca agai Diuusi ñiooquid_Λ gooquirdada. ²⁵ S_Λallic_Λda anganaagidi, ansai camaiy_Λada iñagai uuvasi varagada asta iñsiasc_Λda iiyagi utudui maaca siaaco gataanai Diuusi —astat_Λdai _ΛSuusi gamamaatar_Λdamiga.

²⁶ Dai cana_Λcami amo naidagai iji Oliivosi giidiamu. ²⁷ Taid_Λ _ΛSuusi itat_Λdai:

—Vaascatai aapim_Λ agi giñviaa agai sivi tucara. Pocaiti Diuusi ñiooquid_Λra: “Gamuaatudamu pastuuru sicañiirugada aipaco iimimu”. ²⁸ Damos sia_Λscada apamu duaaca aana a_Λpa aimu aana Galileeana isaapim_Λ —astat_Λdai _ΛSuusi.

²⁹ Tai amaasi _ΛPiiduru itat_Λdai:

—Tomasi vaascatai gadagito aanaan gia maitadagitoagi —astat_Λdai.

³⁰ Damos _ΛSuusi itat_Λdai:

—S_Λallic_Λda angaagidi sai sivi tucara maiquiaa goocuja cuujuicai tacucu aapi vaicojo maibaasi aag agai pasgiñmaata —astat_Λdai _ΛSuusi.

³¹ Damos _ΛPiiduru vaamioma guvamic_Λda ñioo daid_Λ icaiti:

—Tomañsi aapi glamadu muu maitanastuagi iñsigamaata —astat_Λdai.

Tai vaascatai potai a_Λpa.

³² Dai amaasi aayi agai mapac_Λra siaaco Getasemani t_Λagidu, taid_Λ _ΛSuusi itat_Λdai gamamaatar_Λdamiga:

—Tami av_Λr daraiva naida aana maaca gamamaadagi —astat_Λdai.

³³ Dai vaidacai _ΛPiiduru, lamadu a_Λjacovo, lamadu _ΛVuaana, dai duaadicudan tadatuimi dai soigalidi. ³⁴ Daid_Λ itat_Λdai agai gamamaatar_Λdamiga:

—S_Λallic_Λda soigalidi giñibadaga muquidan tada. Tanasi av_Λr vii aapim_Λ, d_Λmos maitavar coocosi —astat_Λdai.

³⁵ Dai baitaquioma ii, dai cupuliaco voi d_Λvaarapi daanai Diuusi sai isbaigacamudai iducai maisoimaa taatamudai agai istumaasi casi a_Λpuñia agaitadai aid_Λ. ³⁶ Daid_Λ aduucai gamamadai _ΛSuusi:

—Giñooga, aapi vaasiaacatai istutuidi isiduñiagi maitidagito issoimaa taata aana d_Λmos vai maitapaduna iducatai aana ipaliadagi mosaca isducatai aapi ipalidi —astat_Λdai _ΛSuusi g_Λooga.

³⁷ Dai amaasi ii agai siaaco daraajatadai amamaatar_Λdamigada vai coocosacatadai, daid_Λ itat_Λdai agai _ΛPiiduru:

—Simuñi, ¿coosopasi? ¿Maitapasistui isnaadagi tomas amo ora? ³⁸ Maitavar coocosi dai gamamadadavurai vai maisoimaasi ganduñtuldana a_Λdiaavora. Aapim_Λ iduñia alidi istumaasi Diuusi ipalidi dai vaascara maitistui isnaadagi dai maidaanai aapim_Λ Diuusi sai gansoiñana —astat_Λdai _ΛSuusi.

³⁹ Dai imacai gamamagi _ΛSuusi apamu agai vaa ñiooquic_Λda. ⁴⁰ Dai apamu ii siaaco daraajatadai amamaatar_Λdamigada vai apamu coocosacatadai, alii coocosimucataidai agai mossusuligai vupuid_Λ. Dai maimaatacataidai agai isducatai aa noragidagi _ΛSuusi. ⁴¹ Dai apamu gamamada agai _ΛSuusi daid_Λ itat_Λdai gamamaatar_Λdamiga:

—Siviavar gia coocosi daid_Λ ganiibasta. Casia caagadu, casi ataayi masiuu duucu giñt_Λagida agai aana ismaac_Λda viaa amo s_Λallicami giñt_Λagida magai soimaasi ivuaadami. ⁴² Vaapaigivurai, timada. Casia bodara imai ismaac_Λda giñt_Λagida agai —astat_Λdai _ΛSuusi.

⁴³ Dai quiaa ñioocaitadai _ΛSuusi tai ami divia _ΛUudasi. Agai aramoco lbaivustaama dan gooca mamaatar_Λdamigada _ΛSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamastai dai uusi. Agai rojootosacatadai apapaali baitaguucacamigada lamadu amamaatar_Λtuldiadami s_Λallicami, ajudidú sonarguucacamigada lamadu. ⁴⁴ Daid_Λ _ΛUudasi ismaac_Λda gat_Λagida agaitadai _ΛSuusi caaagiditadai agai loodami:

—Ismaacada usupiga aana agiava agai varai bai dai calaga vulicami bacai —astatadai.

⁴⁵ Dai mosaayi siaaco daacatadai asuusi daida itatadai:

—Mamaatatuldiadami, mamaatatuldiadami —astatadai.

Dai usupi. ⁴⁶ Matai otoma bai dai vulicami balacai.

⁴⁷ Damos amaadutai ismaacada ami daraajatadai vusaitu gacusiru dai iquitu amo naacad abaitacaacamigada papaali pioofigada. ⁴⁸ Taida asuusi itatadai aoodami:

—Ztuimasi dada aapima dai vuucati uusi dai mamaastai? Zdai tuimasi gifaquia agai, ducami siaana samo asivogamicagi? ⁴⁹ Vlas tasai gansaagida daacana aana aga quiupagadaga ajudidiu dai ganmamaatatuldiña Diuusi fiooquida, matai tomali amo imidagai maitimbai. Damos pouducai idui aapima vaid apaduuna isducatai oojisi Diuusi fiooquidaga —astatadai asuusi.

⁵⁰ Tai vascatai amamaatar damigada voopoi dai agi viaa asuusi.

⁵¹ Damos amo gali apiaoiditadai asuusi dai maitaadacatadai yuucusi mosamo icuusi taigigi matai bai agai acusdaifidaga. ⁵² Tai agai anaasi viaa gaicuusi dai mosma.

⁵³ Matai baidadai asuusi abaitacaacamigada apapaali, taida ganampagi vasi apapaali lataanadamigada amadu asonarguucacamigada ajudidiu amadu amamaatatuldiadami sallicami. ⁵⁴ Vaida apiiduru mosmalacsdaga oiditadai aga baitacaacamigada papaali tuisiquidaga ucami. Anaasi tuisicana vii agai amadu sandaaru gacada tai.

⁵⁵ Vaida atataanadamigada papaali amadu vlas asonarguucacamigada ajudidiu amadu dudunucami gatacaaitadai astuma soimaasi idui asuusi daida gataaafia agai muaragai. Damos maitaa agai istumaasi soimaascami vui asuusi. ⁵⁶ Vai muidutai mosyaatagai asuusi, dai maiamadugan duucagagai. ⁵⁷ Vai aa mosyaatagai daidi caiti:

⁵⁸ —Aatama caa vaidi icaiti goovai: “Aanaan daitudagai gogala quiupagada ajudidiu ismaacada idui oodami dai vaica tasaicada apamu iduimu aana amai quiupai dai agai maitaroodami duñidaca agai”, pocaiti goovai —ascaiti aoodami.

⁵⁹ Damos vascaga maiamaduga maasi fioocai aoodami.

⁶⁰ Tai amaasi aga baitacaacamigada apapaali caquiva vascatai saagida daida itatadai agai asuusi:

—Ztumaasi goovai ismaacada aagai goovai gavui? Zmaitapas gaaa noragida agai? —astatadai.

⁶¹ Damos asuusi mai fioocagai vii, dai apiamaitadaga. Taida abaitacaacamigada papaali apamu tacacai daida itatadai:

—Zaapipasi araCristo Diuusi marada? Diuusi gia siaa duutadai aatama —astatadai.

⁶² Taida asuusi itatadai:

—Ajala Diuusi maradana. Dai aapima gifaagimu aana siascada Diuusi ismaacada sallicada viaa guvucadagai gifmaquiagi amo sallicami dai gifmagimu aapima siascada tavaagiaifidaga imada aana icomai saagida —astatadai asuusi.

⁶³ Taida abaitacaacamigada papaali saasarai gayuucusi baamucai cacatai istumaasi aagai asuusi daida itai:

—Ztuisida gaagaiña aatama vaamioma naijadami? ⁶⁴ Aapima cacaa isducatai caiti goovai sai aran tuiga Diuusi. Zmatumaasi tatagitoi? —astatadai.

Vai vascatai aagidi sai gataanana muaraga.

⁶⁵ Vai amoco sisividimi, dai iifapai vuivasada dai gavai daida itatadai:

—Maatani toora gaga —astatadai.

Vaida asandaaru vuivasana gavai.

⁶⁶ Vaida apiiduru maigotana tuisicana daacatadai, tai ami divia amo cusnirugada abaitacaacamigada papaali. ⁶⁷ Dai naiditai istaicovai daja apiiduru calaga gatagito nanlidi daida itatadai:

—Aapiapa ara amadu aimaraiña asuusi Nasareeta oidacada —astatadai.

⁶⁸ Damos apiiduru asto daida itatadai:

—Maitan maata aana agai, tomali maimaata aana pastumaasi agai aapi —astatadai.

Dai ii apiiduru abiaadaga dai quitaagi caquiva. Tai cuujui amo tacu aliada. ⁶⁹ Taida acusniru arapa vui nanlaava apiiduru daida itatadai agai ismaacada ami daraajatadai:

—Goovavar aduñda gomaisapicada —astatadai.

⁷⁰ Damos apiiduru asto. Tai bolaascada agai ismaacada ami daraajatadai apamu itatadai agai apiiduru:

—SALLICADΛ PARADUÑDΛ AAPI GO-SUUSI. GALILEEΛΓΛ OIDACAMI AAPI AΛPΛ DI, DAI APA MAASI ÑIOOCAI AAPI GO-SUUSI AADUÑDΛ —ASTATDAI.

⁷¹ VaidΛ ΔPiiduru galnaasi ñiooquimi daidΛ icaiti:

—MaatΛ Diuusi nai aanΛ maimaataΛ gocΛΛli ismaacADΛ agai aapimΛ —ASTATDAI.

⁷² Tai AΛPΛΛ CUUJYI TACU CALIADΛ, TAIDΛ ΔPiiduru TAGITO ISTATDAI ΔSUUSI SAI MAIQUIAA CUUJUICAI TACUCU GOOCUAJA ΛGAI VAICOJO ITIYA AGAITADAI SAI MAIMAATA ΔSUUSI. DAI TAGITO ΛGAI GOMAASI DAI SOSUA.

15

1 Dai mosmaasicai ganΛmpagi ATATAANADAMIGADΛ APAPAALI, ΛAMADU ASONΛRGUUCACAMIGADΛ AJUDIDIU ΛAMADU ΔMAMAATATULDIADAMI SALLICAMI, ΛAMADU VΛASCATAI TATAANADAMI. DAI VULICAMI BACAI ΔSUUSI DAI TΛAGI ΔPILAATO. ² TaidΛ ΔPilaato TACACAI DAIDΛ ITATDAI:

—¿Aapipasi arraigadΛ AJUDIDIU? —ASTATDAI.

TaidΛ ΔSUUSI ITATDAI:

—ΔJA, PODUUQUIAVA PASDUCATAI AGAI —ASTATDAI.

³ VaidΛ ATATAANADAMIGADΛ APAPAALI NAANA MAASICADΛ GAPILΓΛ VUUPAIMI. ⁴ VaidΛ ΔPilaato APAMU ITATDAI ΔSUUSI:

—¿Maitapas gaaΛ NORAGIDA AGAI TOMALI AMO ÑIOOQUI? DAÑI VΛΛ NAANA MAASICADΛ GAPILΓΛ GAVUUPAI GOOVAI —ASTATDAI.

⁵ DAMOS ΔSUUSI MAIAA NORAGI TOMALI AMO ÑIOOQUI. CASCADΛ ΔPilaato MAITATAGAITADAI ISTUMAASI TAGITOAGI.

6 VaidΛ ΔPilaato dadagitoiña AMO MAISAPICAMI AIDΛ SIAA DUUDAGARΛ ΛAGI PODUUCAI GAVIIDACATADAI AGAI ISDADAGITOLDIADAGI AOODAMI ΛAGI ISMAACADΛ IPALIADAGI AGAI. ⁷ VAI AMI MAISACARIΓΓA CUUPICATADAI AMO CΛΛLI BARAAVÁSI TΛAGIDUCAMI ΛAMADU AA ISMAACADΛ COITADAI OODAMI AMO COCODIΓΓA. ⁸ TAI AMI DADA AOODAMI DAI AAGIDIMI ΔPILAATO SAIDΛ IDUUNA PODUUCAI ISDUUCAI IVUAADANA ΛGAI VΛASI UUMIGI. ⁹ TaidΛ ΔPilaato AA NORAGI DAIDΛ ITATDAI:

—¿IPALIDIMASI ISGANDAGITOLDA AANΛ GANRAIGA? —ASTATDAI.

¹⁰ ΔPilaato maatacatadai ISATATAANADAMIGADΛ APAPAALI VUI BAACOICATADAI ΔSUUSI. AGAI CΛADAITADAI ΔSUUSI OIDATUCUITAI MUI OODAMI DAI CASCADΛ GATΛAGI ΔSUUSI. ¹¹ DAMOS ATATAANADAMIGADΛ APAPAALI AVANAQUI AOODAMI SAI BAIYOMA GATAANANA ΔBARAAVÁSI. ¹² TaidΛ ΔPilaato TACACAI DAIDI TATDAI:

—¿DAI TUMAASI IPALIDI AAPIMΛ ISIDUÑIA AANΛ GOOCADΛ ISMAACADΛ AJUDIDIU RAIGADΛ AAGAI AAPIMΛ? —ASTATDAI ΔPILAATO.

¹³ Tai agai ijiña daidΛ itatdai:

—Siisañi curusiaba —ASTATDAI.

¹⁴ TaidΛ ΔPilaato itatdai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovaio? —ASTATDAI.

Tai agai apamu ijiña daidΛ itatdai:

—Siisañi curusiaba —ASTATDAI.

¹⁵ VaidΛ ΔPilaato maitipALIDITADAI ISVUI BAACOIGI AOODAMI CASCADΛ DAGITOLI BARAAVÁSI, DAI GATAJAI MASAI GAICARSANA ΔSUUSI DAI GOOQUIΓΓA GATAJAI CURUSIABA SIISARAGAI.

¹⁶ TaidΛ ASANDAARU VAIDACAI ΔSUUSI TUISICAMU DAI AMI AMPAGI VΛASI ASANDAARU. ¹⁷ DAI AADI YUUCUSI MORADUCAMI DAIDΛ IDUÑI AMO COORONAI UUPARAICADΛ DAI CΛΛSI SAI APA MAASCANA AMO RAÍ DAI PODUUCAI PARUNAI. ¹⁸ DAI VΛASCATAI IIÑACAI DAIDΛ ICAITI:

—TAN CΛΛCA ΔRAIGADA AJUDIDIU —ASCAITI.

¹⁹ DAI AMO ALI UUSICADΛ MOODΛΓA GAVAI. DAI SISIVIDI, DAI GANTOOTONACADΛ GUGUUCAI DAI SIAA DUUTUDADAN VUEEYI. ²⁰ VΛASI PODUUCAI PARUNAI AGAI DAI GOOQUIΓΓA UUPASI AYUUCUSI MORADUCADΛ DAI ΛAGI YUUCUSIDA AADI. DAI GOOQUIΓΓA VUSAITU ABIAADΛΓA DAI CURUSIABA SIISA AGAI.

²¹ VAI AMO CΛΛLI SIREÑIΓΓA OIDACAMI SIMUÑI TΛAGIDUCAMI AGAI ΔROOGADΛ LEJANDRO ΛAMADU RUFO. DAI OIDIGAIÑDΛΓA IMAITADAI AGAI DAI AMUI DAIVUSAI MATAI GOGUAMA CUSUVI ACURUSI ISMAACADΛ CUSUVATICATADAI ΔSUUSI.

²² MATAI BΛΛCAI ΔSUUSI AMAPACATΛΓA SIAACO GÓLGOTA AGAIÑA SAIDΛ ITIYA ALIDI OODAMI MOODΛ.

²³ DAI OIDA AGAITADAI AGAI UUVASI VARAGADΛ AACOCAMI VΛANACAMI MIIRA TAIDΛ ΔSUUSI MAITIPALI ISIIYAGI. ²⁴ MATAI CURUSIABA SIISA. VAIDΛ ASANDAARU NΛΛNAITUDAI VOLAO DAI NΛIDA AGAI SOORIATAI VUIYA AGAI ΔSUUSI YUUCUSIDA DAI ASTUMAASI AJIA AGAI ΛAMADUTAI.

²⁵ Quiaa arquiaamococatadai aidamasi curusiaba siisa asuusi. ²⁶ Daidl loojai masmaacada oja curusiaba dai agai mastuisida gatajai muaragai, icaiti ara: “Raigada judidiu”. ²⁷ Dai abaana asuusi ticurusiaba siisisa gooca asivogami ara amoco salla isa padara mai curusiaba dai agamai oogisa padara mai curusiaba. ²⁸ Poduucai aradi saidl araduuna ismaacada aagai oojara ismaacada icaiti: “Oodami soimaasi ivuaadami duucai naidi asuusi”.

²⁹ Dai ismaacada amu dagavusca galnaasi niooqui suuligidi asuusi dai gidai ganmoomo parunaitai asuusi daidl itatadai:

—Epa aapi pasmaacada pocaiti pasaidl istutuidi isdaitudagi agal quiuupagadl ajudidiu dai vaica tasaicada ivueeyi apamu, ³⁰ calgacara igavuusa da aapi lagi dai tava ni curusi-aiñdara —astatadai.

³¹ Poduucai ara parunai atataandamigada papaali amadu amamaatatuldiadami sallaicami dai aipaco ganaagidi daidl icaiti:

—Calgacara vuvaitu goovai aa dai goovai lagi gia maitistutuidi iscalgacara gavuusa idagi.

³² Isnairada aatama goCristo raigada ajudidiu issivi tava niagi curusiaindara, aidl gia vaavoi-
tudan tada aatama —ascaiti.

Dai asta acacali ismaacada saigacatadai soimaasi niooqui suuligidi asuusi.

³³ Dai dan duucu vasa oidigi tucapi vii coigasaco tasai uucami. ³⁴ Dai aidl uruno tadaco gagara iña asuusi daidi caiti:

—Eloi, Eloi, ¿Lama sabactani? —ascaiti.

Sai agai italya lidi: ginDiuusiga, ginDiuusiga, ¿Tuirpasida gin dagito?

³⁵ Dai amoco ismaacada ami daraajatadai cal ispocaiti agai daidl icaiti:

—Dani, vapaidi goovai adiuusi niooquituldiadamigada Eliasi —ascaiti.

³⁶ Tai amaadutai mala dai bai amo visocli dai vadaitu uuvasi varagada acocamicada, dai amo usi tavaducami cuagara dai avisocoli dai miaadara dadasdi asuusi sai vistusuna daidl icaiti:

—Tadagito sabai diviana Eliasi dai tava indana —ascaiti.

³⁷ Taidl asuusi gagara iña daida muu. ³⁸ Vaidl agal icuusi ismaacada agal quiuupa-
gadara ajudidiu sagiacatadai aran asi covoca amo sueeyi dai arana salli sarai tacavidara
abiaadara matana ucami. ³⁹ Daidl acapitan romanu ismaacada vuidara caacatadai asuusi
tagacai isducatai iña agai dai isducatai muu icaiti:

—Sallaicada qui ardiuusi maradacatadai gocali —ascaiti.

⁴⁰ Amoco ooqui macsagara naiditadai ara. Agai saagida daraajatadai Maria Madaliña,
dai Maria ismaacada aradala Jacovo amadu Osee. Vai ali Jacovo aagaiña oodami Jacovo.
Dai modaja ara Salome. ⁴¹ Idi ooqui oidatucuiña asuusi dai soicaiña aidasi Galileana
aimaraiña agai. Dai muiducatadai aa ooqui ismaacada oiditadai asuusi Jerusaleenara
uucami.

⁴² Dai caurui dai aidl baivuaadana ajudidiu vasiaacatai dai siaadico ibastaragaicatai
maitistuma vuaadana. ⁴³ Tai ami divia Osee Arimatee ara oidacami, dai agai aramo gal
taaanadamicatadai ara. Dai agai nalaracatadai sallasada gataanada agai Diuusi. Dai
maiduaadicuitai vaa siaaco daacatadai Pilaato dai tai oigaragai dai tava inda agai asuusi
tuucugada dai yaasa agai. ⁴⁴ Taidl Pilaato maital isducatai tagituagi maicaga maacatai
isbai camuu agai. Dai vai acapitan dai tacaca agai sabai camuu. ⁴⁵ Vaidl acapitan aagidi
sai camuu. Taidl Pilaato maa oigaragai aOsee isyaasagi asuusi. ⁴⁶ Taidl Osee savali amo
icuusi namacami dai tava ni amuuquidada dai icuusiara biisa. Dai amo aitaana siaaco
cadagarsicatadai ami tal. Dai taagiña dai amo gal odai. ⁴⁷ Vaidl Maria Madaliña amadu
Maria Osee dalala naidi masiaaco tal asuusi.

16

¹ Dai cadaivunucai ibastaragai tasara, taidl Maria Madaliña amadu Maria Jacovo
dalada amadu Salome, agai savali sigian uuvadami dai toida agai amuuquidada. ² Dai
tumiñoco laqui iji agai siaaco yaasapicatadai asuusi. Tasai vusaico aayi agai. ³ Dai aipaco
ganaagidimi agai daidl icaitimi:

—¿Siorea maigovai daasamu agal odai sivaapaquimu aatama? —ascaitimi.

⁴ Dai nalaaavacai tal agal odai vai camaianaasi daacatadai. ⁵ Tai agai vaapa siaaco
yaasapicatadai asuusi, dai ami tal amo Diuusi taañicaruda. Agai ara maasi amo gali vai
salla isa padara daacatadai, dai matana uguru yuucusida dai tootoaja. Taidl looqui alia
duduaadimu. ⁶ Damos adiuusi taañicaruda itatadai:

—Maitav^ΛΛR duduaadicuda. Aapim^Λ gaagai ^ΛSuusi ismaac^ΛΔ^Λ Nasareet^ΛΓ^Λ oidacatadai, ^Λgai masmaac^ΛΔ^Λ curusiaba siisa. D^Λmos ^Λgai caduaaca maitatiipu tami. N^Λidavurai movai masiaaco t^ΛΛ. ⁷ Iimivurai dai aagida ^ΛPiiduru ^ΛΛmadu ^Λgaa mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi said^Λ ^ΛSuusi ^Λpa^Λga ajiagai Galilee^ΛΓ^Λ isaapim^Λ. Ami t^ΛΛgimu aapim^Λ poduucui isduucai ganaagidi ^Λgai —ast^ΛΔ^Λdai ^ΛDiuusi taañicarud^Λ.

⁸ Taid^Λ ^Λooqui voopoi abiaad^ΛΓ^Λ duduaadimucui dai giigivuquimi. Dai maiaagidi ^Λgai tomali ^Λmaadutai ali^Λ duduaadimucui.

⁹ Aidasi duaaca ^ΛSuusi ^Λpa^Λga g^Λmaasitu ^Λgai Maria Madaliña vuitapi ismaac^ΛΔ^Λaiñd^ΛΓ^Λ vuvaitu ^Λgai cuvarami Diaavora t^ΛΔ^Λaañicarud^Λ. ¹⁰ Tai ^Λgai ii dai aagidi ^Λgai ismaac^ΛΔ^Λ ^ΛΛmadu ajiopaiña ^ΛSuusi. ^Λgai ali^Λ soig^Λñ^Λlilitadai dai suaan^Λitadai. ¹¹ Dai aidasi ca^Λ ^Λgai isduaaca ^ΛSuusi, dai isn^Λidi ^Λooqui ^Λgai maivaavoitu.

¹² Dai gooqui^ΛΓ^Λ ^ΛSuusi g^Λmaasitu ^Λma duucui gooca g^Λoidatucudami vuitapi. ^Λgai oidigamu iim^Λitadai. ¹³ Tai ^Λgai iji dai aagidi ^Λgaa, dai tomali poduucui maivaavoitu ^Λgai.

¹⁴ Tai gooqui^ΛΓ^Λ g^Λmaasitu ^ΛSuusi ^Λbaivustama dan ^Λmoco mamaat^Λrdami vuitapi aidasi mesa vuid^ΛΓ^Λ daraajatadai ^Λgai. Daid^Λ ^ΛSuusi bagaimi g^Λmamaat^Λrdamiga maivaavoidaracatai ^Λgai maivaavoitudacai ^Λgai ^Λgaa ismaac^ΛΔ^Λ aagidi isn^Λidi isduaaca. ¹⁵ Daid^Λ it^Λadai:

—Iimivurai v^Λasi oidigi daama dai aagida v^Λasi oidigi daama oidacami sai casi istutuidi isca^Λgac^ΛΓ^Λ vuv^Λquigi. ¹⁶ Dai sioor^Λ vaavoitudagi dai ganvapaconagi ^Λgai ca^Λgac^ΛΓ^Λ vuv^Λquimu. Dai sioor^Λ maivaavoitudagi ^Λgai Diaavora ^ΛΛmadu iimimu. ¹⁷ Dai naana maasi istumaasi g^Λg^Λrducami ivuaadamu sioor^Λ giñvaavoitudagi. Vuviadamu ^Λgai oodamiañd^ΛΓ^Λ Diaavora t^ΛΔ^Λaañicarud^Λ giñg^Λvucadac^ΛΔ^Λ dai ^Λmamaasi ñiooqui ñioocadamu ismaac^ΛΔ^Λ maimaat^Λcana ^Λgai. ¹⁸ Dai g^Λnoonovic^ΛΔ^Λ vuudamu ^Λgai g^Λg^ΛΓ^Λ coocoyi. Dai isy^ΛΔ^Λ ^Λgai muuquigami maigalvuaadamu. Dai coococoid^ΛΔ^Λ daama daraasadamu ^Λgai g^Λnoonovi sid^Λ ^Λcoococoid^ΛΔ^Λ duduaad^Λdamu —ast^ΛΔ^Λdai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga.

¹⁹ Dai aidasi canaatocai ñiooqui g^Λrt^Λaan^Λdamiga Suusi g^Λmamaat^Λrdamiga, taid^Λ Diuusi vaidacai t^Λvaagiamu dai maa ^Λmo g^ΛΛ s^Λalicami. ²⁰ Taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ aipaco iji dai aagidi oodami sai casi istutuidi isca^Λgac^ΛΓ^Λ vuv^Λquigi vaavoitudacai g^Λrt^Λaan^Λdamiga Suusi Cristo. Dai ^Λgai vaa Suusi Cristo soicaiña aa duñd^ΛΓ^Λ vai ^Λgai naana maasi g^Λg^Λrducami ivuaadana dai poduucui maasiuldi sai ismaac^ΛΔ^Λ agaiña ^Λgai ^Λvaavoi.

Dai mos^Λcaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo aimaraitai oidi daama

¹ Giñaduñi Teoopilo amo istumaasi gaoojidi aana. Mui oodami caojoa isducatai apadui aatama garsaagida. ² Agai ooja ismaacada aagidi aa ismaacada arnairadami. Agai naidi isducatai apadui tucamaga abiaadaga, dai agai vaa argamamaatatuldiadamicatadai Diuusi ñiooquida. ³ Aana lara caga giñtaatacai gatacaai isducatai apadui tucamidaga abiaadaga, dai cagadu lidi aana isgaoojidagi vasi gomaasi, ⁴ pai caga maataca aapi ismaacada arvaavoi dai sai maisiu vasi masmaacada gaaagidiña arvaavoi.

⁵ Aidasida eroodasi argaa taanadamicatadai judeeaga, vai ami oidacatadai amo paali Zacaria taagiducami, daida araduñacatadai aviaasicaru. Daida looñigada Zacaria Elisabeeta taagidu, dai vagoocatai araduñaga paali Aaroficar. ⁶ Dai vagoocatai alia caa tuutuiga Diuusi vui, dai caga agidiña daida ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi, dai poduucai tomali amaadutai maigapiaga vuupaiña tomali amo istumaasicada. ⁷ Damos maimaamaracatadai agai, Elisabeeta maitistutuiditadai ismaamatadagi cascada. Casi aroocodamicatadai agai daida acali casi arcaliidamicatadai.

⁸ Dai amo imidagai aacatadai Zacaria amadu aaduñaga isiduñiagi ganaa duiñdaga agaa quiupaigadaga ajudidü. Diuusi pipiooñigada agai. ⁹ Dai tativi daitu amo tumiñsi agai poduucai gaviidacatadai apapaali dai naida agai sooga vaacana agaa quiupaigadaga ajudidü siaaco siaa duutudai Diuusi dai maidana acubimidali. Taida Zacaria aayi isvaquiagi agaa quiupiaaga dai maidagi acubimidali. ¹⁰ Dai aidasi mamaitadai Zacaria acubimidali vaascatai agaa quidigaiñaga guucacatai gamamadai. ¹¹ Tai todian duucai ta Zacaria amo Diuusi taanaruruda vai bo caacatadai sallsia padaga siaaco gamamidi cuubimidali. ¹² Dai aidasi Zacaria ta Diuusi taanaruruda maitaa isducatai gaduñiagi dai alia duaadimu. ¹³ Damos Diuusi taanaruruda itatadai:

—Zacaria, maitiduaaducada caaa Diuusi ismaacada taana aapi daanaita cascada gaoñiga maraata agai amo ali gaa vaara Vuaana taatai ganmara. ¹⁴ Dai baiganaliadamu aapima dai muidutai ara diviacai ali oodami, ¹⁵ Diuusi taanadami duucai nairaga agai agai cascada. Dai agai gia maitayada agai uvvasi varagada tomali ama maasi ismaacada navamudaga dai maiquiaa vuusaicai agai aida abiaadaga Diuusi Ibada amadu daacamu. ¹⁶ Dai agai vaa aagida agai ajudidü sai caga vaavoitudaiña Diuusi aran duucai amqui aaduñacardu dai muidutai ama duucai antatagitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu dai vaavoitudamu Diuusi. ¹⁷ Dai agai ismaacada arvaanaca agai araga imimu agai isataanadami dai Diuusi Ibada amadu daacamu sipoduucai viacamu agai guvucadagai aran duucai Diuusi ñiooquituldiadagada Eliasicaru dai aagidamu agai vasi oodami dadada sai apamu oigadiña ganmaamara dai agai ismaacada soimaasi ivueeyi sai ama duucai antatagitona Diuusi vuitapi aran duucai aa ismaacada vaavoitudai Diuusi. Dai poduucai cabai ganducamu aoodami ibada silascada diviagi taanadami Cristo —astatadai Diuusi taanaruruda Zacaria.

¹⁸ Amaasi Zacaria tacacai Diuusi taanaruruda daida itatadai:

—Isducatai maataca aana arvaavoi ismaacada giñaagidi aapi casi arcacaliocoidada aatama vagoocatai di —astatadai Zacaria.

¹⁹ Taida Diuusi taanaruruda aa noragi daida itatadai:

—Aana anarGavriel daida arootosada Diuusi. Agai giñootoi ansaida gaaagidana goñiooqui ismaacada casi gaaagidi aana. ²⁰ Damos maivaavoitu aapi ismaacada gaaagidi aana cascada muudutum aapi dai maiñiooquimu asta silascada divia gamara. Idi gia povaduñi agai ismaacada gaaagidi aana silascada Diuusi ipaliadagi —astatadai Gabriel.

²¹ Vaida aoodami quidigamaga guucacatai nanaa Zacaria dai maitatagaitadai isganadagi maiotoma vuusaicai Zacaria agaa quiupaigadaifnaga judidü. ²² Aidasi vuusai Zacaria maitistui isñiooquiadagi aoodami ismaacada quidigana guucacatadai. Dai poduucai mai agai istaa agai amo istumaasi agaa quiupaigadaga judidü dai cascada muudutu. Dai seeñacada ñiooquidi.

²³ Aidasi caaitu Zacaria silaqui tasai gaaata duña agaitadai agaa quiupiaaga, nora gakuuiyam. ²⁴ Dai bo chilaqui tasaicada ta Elisabeeta amo ali silañi. Dai taama masaadai maivusai agai gakuuiyairaga. Dai poduucai gatagito agai: ²⁵ “Aaga poduucai giñduñi Diuusi dai sivi maraatum aana sicamaitiñcadadamu oodami”, asallidi Elisabeeta.

²⁶ Dai bo naadami masaadaicada Diuusi ootoi Gavriel Nasareetamu Galilea davalriaga, ²⁷ sai aagidana amo ñiooqui amo ali taji María taagiducami. Nasareeta oidecatadai amo calli Osee taagiducami dai agai arcajituda Davicaru. Casi argancuucunacamicatadai agai dāmos maiquiaa amapai oidecatadai. ²⁸ Aidasi aayi Gavriel malca siaaco daecatadai María itatadai:

—Baiga, Diuusi calgacaga ganai dai vascaga gamadu daja, Diuusi vaamioma calgacaga ganai aapi istomasmaascada ooqui —astatadai Gavriel.

²⁹ Aidasi ta María Gavriel dai cai istumaasi aagidi agai maitaa isducatai gatagituagi. “Tuisi povai itatadai goovai sai Diuusi calgacaga giñnāidi”, asallidi María.

³⁰ Tai amaasi itatadai agai:

—María maitiduaadicuda, Diuusi calgacaga ganai. ³¹ Aapi María maraatamu amo ali gāli dai Suusi taatamu aapi. ³² Dai siaa duutuadamu muidutai Suusi. Dai pocaitadamu gooviava arDiuusi marada vaamioma gā baitacaacami. Dai Diuusi maquimu Suusi saallicamigada gāduñi Davicaru. ³³ Dai vascaga taanadamu agai ajudidiu. Dai tomali amo imidagai maiugitimu agai saallicamigada —astatadai Gavriel.

³⁴ Tai amaasi María tacacai Gavriel:

—¿Ducatai araduñia agai goovai ismaacada giñāagidi aapi? Maiquiaa arvānacami aana calli di —astatadai María.

³⁵ Tai aa noragi Gavriel daida itatadai:

—Tavaañimu Diuusi Ibadā dai gamadu daacamu. Agai saallicada viaa guvucadagai. Cascada saallicada vuusiagi aali gāli ismaacada Suusi taagiduca agai, pocaitadamu odami: “Gooviava arDiuusi marada ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi”. ³⁶ Dañi gāduñi Elisabeeta maraata agai amo ali gāli casi arooquimudacatai ismaacada pocaidacatadai sai maitistutuiditadai ismaamatagi vai sivi caviaa naadami masaadai istaa amo ali saalñi. ³⁷ Diuusi ivueeyi agi istumaasi iduñia aliada —astatadai Gavriel.

³⁸ Taida María itatadai:

—Aana iduñimu agi istumaasi giñāagidagi Diuusi. Vai Diuusi iduuna aanaada pāstumaasi giñāagidi —astatadai María.

Bodaga daivunu ii Gabriel.

³⁹ Dai bo chilāqui tasaicada cavami ii María gamu ucoidigamu amo ali quiiyamu Judea davalriaga. ⁴⁰ Dai Zacaría quiidiaga vaa dai viaatuli Elisabeeta. ⁴¹ Aidasi María viaatuli Elisabeeta maata taata aElisabeeta isoñi marada raana. Dai aida Diuusi Ibadā divia dai lamadu daaca agai. ⁴² Amaasi gāga ñioo Elisabeeta dai potladai:

—Diuusi vaamioma calgacaga ganai aapi istomasmaascada ooqui. Dai calgacaga nai Diuusi gamara ara. ⁴³ Noora aana sidiviagai giñdiviji calgacaga giñvuviaadamiga dāda. ⁴⁴ Mosiñviaatuli aapi antai otoma maata taata aana isoñi giñmara giñraana baigāldacai. ⁴⁵ Ali baigāllidi aapi vaavoitudacai siaraduñia agai agai ismaacada gaaagidi Diuusi taañicaruda —astatadai Elisabeeta.

⁴⁶ Amaasi icaiti María:

Alia siaa duutudai aana Diuusi.

⁴⁷ Dai alia baigiñlidi aana Diuusicada ismaacada calgacaga giñvusasdi.

⁴⁸ Aana arsoitigami vai Diuusi vascaga calgacaga giñnāidi.

Dai sivi abiaadaga baitacoga vāsi aoodami aduucai giñimadamu “Ismaacada Diuusi calgacaga nai”.

⁴⁹ Agai ismaacada saallicada viaa guvucadagai idui mui naana maasi gāarducami aana giñvātaara.

Saallicada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi agai.

⁵⁰ Diuusi vascaga soigāllidi vascataicada ismaacada siaa duutudai agai.

⁵¹ Mui naana maasi gāarducami ivueeyi Diuusi gatagitoidacada.

Diuusi alia siaa aratudai agai ismaacada gāarducada ganāidi.

⁵² Diuusi camaitipali siartataanadamicagi agai ismaacada vaamioma gataana, dai cascada maa saallicamigada asoituuuigami.

⁵³ Dai asoituuuigami ismaacada biuugicoñicatadai Diuusi maa mui naana maasi istuucada tatasconaca agai.

Daida ariricu soituuuigamiara viaa.

⁵⁴ Diuusi calga nuucada ajudidiu agai arpipioñigada dai Diuusi alia soigāllidi gaicada cascada.

⁵⁵ Vāsi gomaasi idui agai poduucai bai duí agai Avraañicaru dai aaduñda lamadu cascada. Dai goñiooqui ismaacada bai duí agai artomastuigaco vātaara.

Ascaiti María.

⁵⁶ Daid_Λ María vaica masaadai daja Zacaría quiidi_{ΛΓΛ} daida _Λpamu nora g_Λquiiyamu.

⁵⁷ Dai caaayi istuigaco maraata agai Elisabeeta dai marai _Λmo ali g_{ΛΛ}li. ⁵⁸ Aid_Λsi marai _Λgai _Λaaduñda ismaacada miaanioma oidacatadai iji dai m_{ΛΛ} dadiji dai n_Λn_Λaidi dai poduucai camai _Λgai isDiushi s_{ΛΛ}licada c_{ΛΛ}ga tuiga Elisabeeta vui. Dai baig_Λn_{ΛΛ}li v_{ΛΛ}scatai. ⁵⁹ Dai bo mamacova tasaicada _Λpamu iji _Λgai dai m_{ΛΛ} iquita tuucugada _Λali g_{ΛΛ}li dai _Λaaduñda Zacaría t_{ΛΛ}t_{ΛΛ}a agaitadai pot_{ΛΛ}gidu _Λoogada cascada. ⁶⁰ Taid_Λ _Λd_{ΛΛ}ada itatadai:

—Cho, Vuaana t_{ΛΛ}t_Λmu aat_Λma —ast_Λt_Λdai.

⁶¹ Taid_Λ it_Λt_Λdai _Λaaduñda:

—Tomali _Λmoco g_Λaaduñi maipot_{ΛΛ}gidu di —ast_Λt_Λdai.

⁶² Daid_Λ _Λaaduñda seeñamagi Zacaría maataca _Λliditai ist_{ΛΛ}giduca _Λgai _Λgai. ⁶³ Taid_Λ _ΛZacaría seeñacada tai g_Λaaduñi _Λmo istumaasi istuucada oojagi dai poduucai ooja: “Vuaana t_{ΛΛ}giducamu goovai”, asduucai ooja _Λgai. Tai camait_{ΛΛ} _Λaaduñda isducatai gantatagituagi t_{ΛΛ}gacai ismaacada ooja _ΛZacaría. ⁶⁴ Aid_Λsi quiaa n_Λn_Λaidi _Λaaduñda ismaacada ooja _ΛZacaría taid_Λ _ΛZacaría _Λpamu ñioo dai s_{ΛΛ}licada c_{ΛΛ}ga siaa duutuli Diushi. ⁶⁵ Taid_Λ _Λaaduñda s_{ΛΛ}licada duduaadimu _Λpamu ñioocacai _ΛZacaría, vai v_{ΛΛ}si ucoidigana Judee_{ΛΓΛ} v_{ΛΛ}si aipacoga g_Λnaagidi _Λoodami isducatai _Λp_Λdui ami Judee_{ΛΓΛ}. ⁶⁶ V_{ΛΛ}si ismaacada cai isducatai _Λp_Λdui naama maasi gantatagitoi dai aipaco gantacacai daid_Λ icaiti: —¿Sioor maata istumaasicamu goovai? S_{ΛΛ}licada Diushi c_{ΛΛ}gacata n_Λaidi goovai —ascaiti _Λoodami.

⁶⁷ Dai Diushi Ibada divia dai _{ΛΛ}madu daja Zacaría _ΛVuaana oogada. Aid_Λ _ΛZacaría aagidi _Λgaa oodami istatadai Diushi Ibada _ΛZacaría dai potatadai:

⁶⁸ Diushi cadivia g_{ΛΓ}_{ΛΛ}madu dai casi c_{ΛΛ}gacata g_{ΛΓ}vuvaitu cascada _Λli_Λ siaa duutudai aana Diushi.

Aat_Λma _Λrjudidü Diushi maamarada cascada.

⁶⁹ Diushi garootosi _Λmo c_{ΛΛ}gacata g_{ΛΓ}vuviaadamiga ismaacada s_{ΛΛ}licada viaa guvucadagai. Dai _Λgai _Λrcajudada Davicaru ismaacada c_{ΛΛ}ga _{ΛΛ}gigitadai Diushi.

⁷⁰ Poduucai _{ΛΛ}qui utu oidig_{ΛΓΛ} idui Diushi g_Λaatagi g_Λñiñiooquitliadamiga _{ΛΛ}madu.

⁷¹ Tai _Λgai aagidi g_Λraaduñicaru isc_{ΛΛ}gacata g_{ΛΓ}vuvaida _Λgai Diushi.

Dai maidagito _Λgai issoigarvuaada _Λgai g_Λrsasaayu dai v_{ΛΛ}si ismaacada maitaroigadai.

⁷² Dai sai Diushi soig_{ΛΛ}liada agaitadai g_Λraaduñicaruada.

Dai sai maiugu tagitoca _Λgai Diushi g_Λaatagi ismaacada idui tucama_{ΓΛ}.

⁷³ Goovai _Λrgoaatagi c_{ΛΛ}gaducada ismaacada aagidi Diushi garaduñi Avraañicaru dai pocaiti sai s_{ΛΛ}licada _Λrvaavoi.

⁷⁴ Dai sai Diushi g_Λrsoiña _Λgai sai maisoimaasi g_Λrtaatamituldña g_Λrsasaayu.

Dai tasai siaa duutudaiña aat_Λma Diushi maiduduaadicuitai.

⁷⁵ Dai c_{ΛΛ} v_Λaadatai Diushi vui.

Dai c_{ΛΛ}ga _{ΛΛ}gigitai aat_Λma Diushi s_{ΛΛ}si uucami oidacagi aat_Λma amaasi uucami.

⁷⁶ Dai aapi giñmara poduucai g_Λiimadamu oodami Diushi _Λbait_Λc_{ΛΛ}acami ñiooquitliadamigada.

Aapi bait_Λqui imia _Λgai _Λt_Λaan_Λdami dai m_{ΛΛ} aagida _Λgai oodami sai bai g_Λnduucana dai s_{ΛΛ}ascada m_{ΛΛ} diviagi _Λt_Λaan_Λdami sai c_{ΛΛ}gacata miaadagidana.

⁷⁷ Dai maatatulda _Λgai aapi oodami sai Diushi _Λgai dai c_{ΛΛ}gacata g_{ΛΓ}vuvaidi.

Dai g_Λroigaldi v_{ΛΛ}si g_Λrsoimaascamiga.

⁷⁸ Diushi garooga s_{ΛΛ}licada garoigadai dai soig_{ΛΛ}lidi aat_Λmacada cascada garootosi g_Λmara t_Λvaagiaind_{ΛΓΛ}.

⁷⁹ Sai g_Λraagidana isducatai Diushi soic_Λi oodami sai c_{ΛΛ}ga g_Λntatagiticana tasai vaavoitudacai maiimana Diaavora _{ΛΛ}madu.

Cascada povueyi Diushi tasai _{ΛΛ}madu ajiopaiña.

Ascaiti Zacaría.

⁸⁰ Dai g_{ΛΛ}limi _Λali g_{ΛΛ}li dai v_{ΛΛ}si tasai vaamioma b_{ΛΛ}jimi g_Λt_Λgitoidaga. Dai aid_Λsi c_{ΛΛ}ga _Λgai oidigana oidatu asta aid_Λsi g_Λaagacai aagidi _Λgai Diushi ñiooquid_Λ _Λjudidü. Dai m_{ΛΛ} diviacai aagidi _Λgai ismaacada aagidi Diushi isaagida _Λgai.

2

¹ Aid_Λsi vuusai Vuaana aid_Λ Augusto _Λr_{ΓΛΛ} bait_Λc_{ΛΛ}acamicatadai Room_{ΛΓΛ}. Dai _Λgai t_Λjai g_Λson_{ΛΓΛ} guvacamiga sai _{ΛΛ}caldana _Λoodami dai oojana ist_{ΛΛ}t_Λgidu. ² Aid_Λ _Λrtucamid_Λr_Λc_Λatadai m_Λsi_Λc_Λalda _Λgai v_{ΛΛ}si _Λoodami oidi daama oidacami. Aid_Λmasi

acali loodami aid³ a Sireñio arcaigicatadai Siriana. ³ M³ tai t³ jai loodami sai iimana siaaco vuvaaja masai acaldana. ⁴ Cascad⁴ ii a Osee Nasaretaifndat⁴ Galilea dav⁴ ariaiifndat⁴ Beleenamu Judeea dav⁴ ariat⁴. Davicaru arBeleenat⁴ vuusaicami dai a Osee arcajiudad⁴ Davicaru cascad⁴ ii agai Beleenamu masai acaldana. ⁵ Dai a Osee vaidacai Maria Beleenamu. Casi argancuucunacamicatadai agai d⁵ mos maiquiaa amapai oidacatadai. Dai Maria cayoga dueeyitadai. ⁶⁻⁷ Aidasi aayi agai Beleenat⁶ camaitipucataidai siaaco ganuulifna agai cascad⁶ caapayu quidiat⁶ ganuuli agai. Dai aidasi quiaa m⁶ aca daraajatadai agai, tai caaayi istuigaco duaadia agaitadai Maria dai dueeyi. Agai ar⁶ tuucamidat⁶ maradacatadai tai biisa dai ami siaaco gacuaadana caapayu ami vooda.

⁸ Dai Beleena maigovai oidigana ajioopaitadai pastutuuru dai nuucadacatadai g⁸ nsosoga caniru tucara. ⁹ Tai todian duucai gamaasitu amo Diuusi taañicarud⁹ apastutuuru vuitapi. Tai Diuusi gaguvucadac⁹ ad⁹ cuudan du⁹ ami siaaco daraajatadai agai tai duduadimu apastutuuru. ¹⁰ Tai potatadai a Diuusi taañicarud¹⁰:

—Maitavar duduadiduca aapim¹⁰. Aan¹⁰ anganbaidati calaga ñiooqui dai idi ñiooquic¹⁰ ad¹⁰ ali baiganaliadamu aapim¹⁰ dai v¹⁰ aasi loidacami oidi daama. ¹¹ A¹¹ l¹¹ quiapo moquiiyat¹¹ siaaco oidacatadai Davicaru al¹¹ quioma movuusai amo calagacat¹¹ ganvuviaadamiga. Agai argantaanadamiga Cristo. A¹¹ Cristo icaidaga amo g¹¹ a¹¹ taanadami ismaac¹¹ ad¹¹ covai vuusaitu Diuusi sai calagacat¹¹ gavuvaidifna. ¹² Mo siaaco gacuaadana acaapayu mo caat¹² camu lali g¹² ali biisapicami sitagim¹²u aapim¹² dai poduucai maatamu aapim¹² sai ismaac¹² ad¹² ganaagidi aan¹² sallic¹² ad¹² arvaavoi —astatadai a Diuusi taañicarud¹².

¹³ Mosai cuugaida ñioo agai tai mui vaamioma ganmaasitu Diuusi tat¹³ aañicarud¹³ daida itat¹³ adai agai apastutuuru:

¹⁴ M¹⁴ a¹⁴ tavaagiat¹⁴ v¹⁴ aasi Diuusi tat¹⁴ aañicarud¹⁴ calaga ñioocai Diuusi vui.

Dai sivi tami oidigi daama Diuusi calagacat¹⁴ n¹⁴ idi oodami.

Cascad¹⁴ sivi gia cacalaga gan¹⁴ iibastacan taadacamu gooidacami.

Ascaiti a Diuusi tat¹⁴ aañicarud¹⁴.

¹⁵ Aidasi iji agai abiaad¹⁵ at¹⁵ tavaagiamu vaid¹⁵ apastutuuru aipaco ganaagidi daid¹⁵ icaiti:

—Timada gaamu moocoro Beleenamu dai n¹⁵ ida istumaasi asducatai ar¹⁵ adui goovai ismaac¹⁵ ad¹⁵ garaagidi Diuusi —ascaiti apastutuuru.

¹⁶ Dai otoma iji dai cavami iji dai m¹⁶ aca t¹⁶ al agai a Maria dai a Osee dai ali s¹⁶ i¹⁶ a¹⁶ ñi mo caat¹⁶ catadai siaaco gacuaadana acaapayu. ¹⁷ Mostalagacai apastutuuru agai otoma agidi a Maria amadu a Osee iscaiti a Diuusi tat¹⁷ aañicarud¹⁷ aagaitai ali s¹⁷ i¹⁷ a¹⁷ ñi. ¹⁸ Dai v¹⁸ a¹⁸ scatai ismaac¹⁸ ad¹⁸ ca¹⁸ ismaac¹⁸ ad¹⁸ aagai apastutuuru camait¹⁸ al isducatai gantatagituagi. ¹⁹ Dai a Maria maigu tagitocana istumaasi ar¹⁹ adui. ²⁰ Aidasi caapamu aa suuli apastutuuru voyamu iimaitai siaa duutudaimi agai Diuusi dai calaga aatagi aatagaimi agai Diuusi v²⁰ at²⁰ at²⁰ v²⁰ a²⁰ sic²⁰ ad²⁰ ismaac²⁰ ad²⁰ t²⁰ al agai dai ca²⁰. V²⁰ a²⁰ si pov²⁰ adui isducatai agidi a Diuusi tat²⁰ aañicarud²⁰ cascad²⁰.

²¹ M²¹ tai bo mamacova tasaic²¹ ad²¹ iquit²¹ tuucugad²¹ ali s²¹ i²¹ a²¹ ñi dai Suusi t²¹ at²¹ ai. Maiquiaa nonoacatai Maria abiaad²¹ at²¹ agidi Diuusi taañicarud²¹ sai Suusi t²¹ at²¹ ana cascad²¹ Suusi t²¹ at²¹ agai.

²² Dai aidasi casi idui agai v²² a²² si isducatai aagai Moseesacaru sallicamigad²² at²² said²² ivuaadana v²² a²² si looqui s²² i²² a²² scad²² maamatadagi amaasi b²² al²² ai agai ali g²² ali Jerusalemamu. Dai ami ag²² ali quiupaigad²² at²² judidiu itat²² adai agai Diuusi:

—Aat²² am²² i²² p²² l²² idi sai garmara v²² a²² scat²² at²² g²² ali agidifna —astat²² adai.

²³ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquid²³ at²³ sai v²³ a²³ si judidiu maamarad²³ tucamid²³ at²³ isar²³ cacallicagi sai viaacatadai isvuaadagi Diuusi aa duifndad²³. ²⁴ Iji agai dai dasda agai Diuusi gooca v²⁴ autu dai gooca tutuugu poduucai isduuc²⁴ ai oojisi Diuusi ñiooquid²⁴ at²⁴.

²⁵ Mo Jerusalem²⁵ at²⁵ oidacatadai amo cal²⁵ ali Simuñi t²⁵ al²⁵ giducami. Dai cal²⁵ aga l²⁵ agidifna Diuusi dai siaa duutudai. Dai agai ar²⁵ amoco ar²⁵ al ismaac²⁵ ad²⁵ nan²⁵ ar²⁵ catadai isdiviagi amaadutai dai soñagi ar²⁵ judidiu vai agai l²⁵ agi gataaanadagi g²⁵ and²⁵ v²⁵ a²⁵ ar²⁵ agat²⁵. Dai Diuusi Ibaad²⁵ amadu daacatadai Simuñi. ²⁶ Dai caaagiditadai Diuusi Ibaad²⁶ Simuñi sai maiquiaa muucuai agai t²⁶ al²⁶ gia agaitadai a Cristo ismaac²⁶ ad²⁶ ootosa agai Diuusi. ²⁷ Dai Diuusi Ibaad²⁷ ootoi Simuñi ag²⁷ ali quiupaigad²⁷ amu judidiu. Tai aid²⁷ ami dada Osee amadu Maria dai b²⁷ al²⁷ cati ali g²⁷ ali daid²⁷ iduñia agai isducatai viituli Moseesacaru. ²⁸ Tai a Simuñi b²⁸ ali s²⁸ i²⁸ a²⁸ ñi dai siaa duutuli Diuusi dai potat²⁸ adai agai Diuusi:

²⁹ T²⁹ a²⁹ an²⁹ ad²⁹ ami, aan²⁹ ivueeyi v²⁹ a²⁹ si istumaasi giñaagidi aapi. Sivi gia cacalaga baigiñliarac²⁹ ad²⁹ muuquimu aan²⁹. Casi iñ²⁹ t²⁹ al²⁹ gi aapi ismaac²⁹ ad²⁹ giñaagidi cascad²⁹.

³⁰ Cat³⁰ al³⁰ aan³⁰ idi calagacat³⁰ vuviaadami ³¹ Ismaac³¹ ad³¹ ootosi aapi v³¹ a³¹ si oidi daama oidacami.

³² Idi maatatuldamu agai ismaacadla maitarjudidiu gañiooqui. Dai idi calga ñioocadamu gamaamara judidiu vlataral.

Astatadai Simufi.

³³ Daidal adladada Suusi mitala isducatai gantatagitugi calcai istumaasi aagai Simufi aagaitai amarada. ³⁴ Taidal aSimufi itatadai:

—Vai Diuusi calgacata gannaidiña —astatadai.

Dai gooquilara itatadai agai aMaría aagi:

—Siascada galliagi idi ali sialfi ismaacadla ootoi Diuusi muidutai judidiu calgacata vuvaaquimu idicada dai aa mui maicalgacata vuvaaquimu dai muidutai vui ñioocadamu.

³⁵ Dai poduucai gamaatamu isducatai gantatagitoi aoodami. Dai aapi sallicala galaimu soiliaragai —astatadai Simufi aMaría.

³⁶ Ami Jerusaleenala oidacatadai amo oocodami Aana talagiducami. Agai aPanuelicaru maracatadai daidal arcajiudada Asielicaru. Dai agai arDiuusi ñiooquituladami gacatadai. Aidasi artajicatadai cunai agai amo calli. Dai bo cuvaracami uumigicala viuudutu. ³⁷ Dai aidal camaaco coobai dan maacova uumigi viaacatadai. Dai vlas tasai maitacuaadatai aimaraiña agai gala quiupaigadamu ajudidiu dai daanaña Diuusi sai soicaña dai sia duutudaiña Diuusi. ³⁸ Aidasi quiaa ami gala quiupaigadala judidiu guacacatadai Suusi dadada amadu Simufi tai ami divia aAana dai aapaga sia duutuli Diuusi dai gooquilara ii dai mala aagidi vlassi aJerusaleenala oidacami ismaacadla nalaracatadai isDiuusi calgacata vuvaidagi aagaitai aSuusi.

³⁹ Aidasi canaato Osee amadu María vlassi ismaacadla aagai Diuusi ñiooquidala canonora Nasareetamu Galilea davallara. ⁴⁰ Vaidal ali galli gallimi dai calga bllajimi gatagitoidaga dai Diuusi calgacata naidi.

⁴¹ Vlassi uumigi mosaajiña gala sia duudagada judidiu vai ajioopaiña dadada aSuusi Jerusaleenamu. ⁴² Dai amo imidagai caviaacatadai aSuusi baivustaama dan gooca uumigi aidasi aayi istuigaco ajioopaiña agai Jerusaleenamu. ⁴³ Dai cadaivnucai gala sia duudagai tai avlassi noonora aoodami tai aSuusi anaasi Jerusaleenala vii. Daidal adladada maimaatatadai ismomalca vii aSuusi. ⁴⁴ Povanaliditadai dadada sida aSuusi aoodami saagida imatadai dai amo tasai iji. Dai gaa agai aSuusi aoodami saagida dai tacacaimi ganaaduñi dai aa oodami ismaacadla maatacatadai agai, ⁴⁵ dai mitala. Dai apamu aa suuli Jerusaleenamu dai gaaga agai.

⁴⁶ Vaica tasai gaa daida tal vai gala quiupaigadala ajudidiu daacatadai Suusi amadu ismaacadla gamamaataldi Diuusi ñiooquida. Dai calga gatagito cal dai tacacai aapal. ⁴⁷ Dai vlassicatai ismaacada cal ismaacada aagai aSuusi camaita isducatai gantatagitugi. Dai povanalidi ducatai mosal calgadu goovai mooda dai mosal calga gaa nonoragidi mastumaasi tacacai, asanalidi. ⁴⁸ Aidasi adladada tal aSuusi poduucai gantatagitoi: “¿Ducatai tanai daja goovai?” asduucai gantatagitoi. Daidal adladada itatadai:

—¿Giñimara tuiyasi povarduñi? Galoca amadu aana ali duduaadimucatai gagaagaitai —astatadai María.

⁴⁹ Taidal aSuusi itatadai:

—¿Tuimasida giñagaagi? ¿Maitamasmaat aapim isviaa aana isiduñiagi istumaasi giñtajai giñooqa? —astatadai.

⁵⁰ Taidal adladada maimaatal cai istumaasi aagidi aSuusi maimaatatadai agai isDiuusi gaoga aagai agai.

⁵¹ Taidal oi aSuusi gadalada gaamu Nasareetamu dai apiamolasi calga aagidi gadalada. Daidal adladada maiugu tagitocana vlassi isducatai avueeyi dai istumaasi aagaiña aSuusi.

⁵² Daidal aSuusi galimi dai vaamioma bllajimi gatagitoidaga dai Diuusi calgacata naidi aSuusi daidal aoodami aca calgacata naidi aapal.

3

¹ Aidasi aTiverio Sesara aralala baitacaacamicatadai Roomala. Cabaivustaama dan taama uumigi daacatadai agai, vaidal Ponsio Pilaato arcagicatadai Judeeala, vaidal Erodasi arcagicatadai Galileeala, vaidal aPili Erodasi suculida arcagicatadai Itureeala amadu Traconitara, vaidal Lisaaniasi arcagicatadai Aviliñara, ² vaidal Aanas amadu Caifasi arbaitaguacacamicatadai apapaali. Dai aidal avuaana Zacaria marada oidigana oidacatadai taidal Diuusi ootosi amo ñiooqui. ³ Daidal avuaana muiyapara aimaraiña aquri Jordán ugidiana, dai aagidiña aoodami sai ama duucai gantatagitona dai camaisoimaasi ivuaadana sai Diuusi oigaldana vlassi soimaascamigada dai sai ganvapaconana sai naidiña

loodami iscaama duuca ganta agito dai camaisomaasi ivuaada agai. 4 Isducatai aagaitadai Isaiacaru Diuusi niooquituldiadamidaga siduufia agai Vuaana mospovadi. Agai aduucai oja: Diuusi ootosa agai amo calli sai oidigana gamamaatultidifia dai poduucai gaaagidamu agai:

“Si ascada loodami nancacagi isdiviagi amo baitacaacami gaaagai isbaiduiñidiagi voogada.

Poduucai lapa gaaagai masbaiduiñidiagi ganiibadaga caotoma divia agai gartaanadamiga cascada.

5 Si ascada baiduiñidiagi abaitacaacami voogada siaaco dadacagiga gaaagai iscala tapaalicadagi.

Dai siaacoga tuutuvidaca gaaagai iscala tapaalicadagi.

Dai siaacoga noonoliñicagi voi gaaagai issalli taquiagi.

Dai poduucai lapa gaaagai isbaiduiñidiagi loodami ganiibadaga.

6 Dai vasi loodami oidi daama oidacami maalamu isDiuusi agai ismaacada calagacala gavuvaidi”.

Ascaiti Isai ojad.

7 Aidasi vuvaaja loodami ganquiquiaifidaga sai vaponana avuaana taida avuaana potadai:

—Aapima ismaacada daiva tami ansai ganvaponana anpan ducami cocoyi ismaacada vopoyi siuu duucu camaljidagi vaso poliditai sai poduucai Diuusi camaisomaasi gantaatultida agai. Lapa gaaagai issallicada ama duuca ganta agituagi aapima dai camaisomaasi ivuaadagi. 8 Gaaagai mascalagacala oidaca aapima vai naidifia aa mascala duuca ganta agito dai camaisomaasi ivuaada agai. Dai maitavar anaagiada aapima aipacoga masaida avraaanicaru cajiudada sai cascada calagacala ganndai Diuusi. Ana anganaagidi sai asta goojodai ismaacada modaraaja cala istutuidi Diuusi isiduiñidiagi avraaanicaru cajiudada isirliadagi. 9 Diuusi cabai gaduu issoimaa taatultidagi maicala tuutiacadan pan duuca amo cali ismaacada guicutai uusi ismaacada maicagadu iibiada dai mamaidi. Poduucai Diuusi ootosamu loodami ismaacada soimaasi ivueeyi malca siaaco tomastuigaco malcana tai —astadai avuaana.

10 Amaasi loodami tacacai avuaana daida itadai:

—¿Tuma duuna aatama sividao? —astadai.

11 Taida avuaana aa noragi daida itadai:

—Agai ismaacada gaviida gooca vaapasaragai gaaagai isoidagi amoco agai ismaacada maivaa dai agai ismaacada gaviidacagi cuaadagai gaaagai isaa oidagi ismaacada maitaviida —astadai avuaana.

12 Tai dada amoco tumiñi vuudami sai vaponana avuaana daida itadai:

—Mamaatultidiadami, ¿tuma duuna aatama? —astadai.

13 Taida avuaana aa noragi daida itadai:

—Maitavaamioma gataanai tumiñi mosacaasi siasi maigarsi masgataanadagi —astadai avuaana.

14 Tai dada sandaaru lapa dai tacacai lapa:

—¿Dai aatama tuma duuna? —astadai.

Taida avuaana itadai:

—Maitavar lasiada aapima loodami tomali amo istumaasi guvucadacada tomali maitaagai masgariar vuupada ismaacada maigariaga vasa, baiyomavar baiganliada agacada masmaacada gamaitacai —astadai.

15 Vasi loodami camaatcatadai isDiuusi ootosa agai Cristo dai cananacatadai dai cascada povanliditadai saida avuaana agai. 16 Damos avuaana potadai vascatai:

—Ana gia suudagica ganvaponai damos divia agai amai ismaacada ganvaponana agai Diuusi Ibadacada sai ganlamadu daacana Diuusi Ibadada. Dai agai vaa naida agai loodami ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicala ivuaadami. Agai vaamioma viaa guvucadagai insaana. Ana maitistutuidi siasi istutuidi agai. Ana tomali maivaa sallicami isupasdagi susuacada gigiaaragada. 17 Amo cali ismaacada calivai taligi bai tueeyi taligi daida acosada mamaidi. Poduucai idufia agai agai ismaacada divia agai loodamicada. Ismaacada vaavoitudai agai iimia agai tavaagiamu dai ismaacada maivaavoitudai Diaavora lamadu iimi agai agai siaaco tomali amo imidagai maitutucui tai —astadai avuaana loodami.

18 Dai poduucai dai mui vaamioma niooqui calagaducami aagidi avuaana loodami. 19 Dai aagidi agai lapa caigi Eroodasi sai alia soimaasi idui agai asidacai gasuculi Piili ooñigada Erodiyasi, dai sai ama maasi soimaascami idui agai lapa. 20 Gooquiaga vaamioma soimaasi idui Eroodasi maisacai avuaana.

²¹ Damos aidasi maiquiaa gamaisatu AVuaana Agai vapacoi mui oodami dai vacoi ASuusi AAPA. VaidA ASuusi gadaanaitadai Diuusi dai aidasi gadaanaitadai Agai Diuusi tai gacupiooco AVavaagi, ²² tai Diuusi IBaadA tAVai ASuusi daama AMO tugu maasi. Tai caidatu AMO ñiooqui tAVaagiatidara dai pocaiti:

—AapiA Argiñmara nai aliAsi gAoiGadai aana dai aliA baigiñlidi aana aapicada —ascaiti Añiooqui.

²³ Suusi viaacatadai para AMO coobai dan baivustaama uumigi aidasi gaaaga gaa duiñdaga. Dai poaliditadai Aoodami isAgai rOsee marada. AOsee Armarada Elicaru, ²⁴ ismaacada Armaradacatadai Maatataru, ismaacada Armaradacatadai Levicaru, ismaacada Armaradacatadai Melquicaru, ismaacada Armaradacatadai Anacaru, ismaacada Armaradacatadai Osecaru, ²⁵ ismaacada Armaradacatadai Matatiiasicaru, ismaacada Armaradacatadai Amoosicaru, ismaacada Armaradacatadai Naumacaru, ismaacada Armaradacatadai Eslicaru, ismaacada Armaradacatadai Nagaicaru, ²⁶ ismaacada Armaradacatadai Maataru, ismaacada Armaradacatadai Matatiiasicaru, ismaacada Armaradacatadai Semeicaru, ismaacada Armaradacatadai Adicaru, ismaacada Armaradacatadai Uudacaru, ²⁷ ismaacada Armaradacatadai Oanacaru, ismaacada Armaradacatadai Resacaru, ismaacada Armaradacatadai Sorovaveelicaru, ismaacada Armaradacatadai Salatieelicaru, ismaacada Armaradacatadai Nelicaru, ²⁸ ismaacada Armaradacatadai Melquicaru, ismaacada Armaradacatadai Adicaru, ismaacada Armaradacatadai Cosaamacaru, ismaacada Armaradacatadai Elimoodamacaru, ismaacada Armaradacatadai Eracaru, ²⁹ ismaacada Armaradacatadai Osuecaru, ismaacada Armaradacatadai Elieesicaru, ismaacada Armaradacatadai Oorimacaru, ismaacada Armaradacatadai Mataataru, ³⁰ ismaacada Armaradacatadai Levicaru, ismaacada Armaradacatadai Simeofnicaru, ismaacada Armaradacatadai Uudacaru, ismaacada Armaradacatadai Osecaru, ismaacada Armaradacatadai Onanacaru, ismaacada Armaradacatadai Eliaaquimacaru, ³¹ ismaacada Armaradacatadai Meliacaru, ismaacada Armaradacatadai Mainanacaru, ismaacada Armaradacatadai Mataataru, ismaacada Armaradacatadai Nataanacaru, ³² ismaacada Armaradacatadai Davicaru, ismaacada Armaradacatadai Isaicaru, ismaacada Armaradacatadai Obedicaru, ismaacada Armaradacatadai Boosocaru, ismaacada Armaradacatadai Salimoonocaru, ismaacada Armaradacatadai Naasonocaru, ³³ ismaacada Armaradacatadai Aminadaavacaru, ismaacada Armaradacatadai Araamacaru, ismaacada Armaradacatadai Esiroomacaru, ismaacada Armaradacatadai Pareesicaru, ismaacada Armaradacatadai Uudacaru. ³⁴ Ismaacada Armaradacatadai Jacocaru, ismaacada Armaradacatadai Isaacaru, ismaacada Armaradacatadai Avrañnicaru, ismaacada Armaradacatadai Tarecaru, ismaacada Armaradacatadai Nacoracaru, ³⁵ ismaacada Armaradacatadai Serugacaru, ismaacada Armaradacatadai Raagaucaru, ismaacada Armaradacatadai Peleegacaru, ismaacada Armaradacatadai Eveelicaru, ismaacada Armaradacatadai Salacaru, ³⁶ ismaacada Armaradacatadai Cainanacaru, ismaacada Armaradacatadai Arapaajadacaru, ismaacada Armaradacatadai Semicaru, ismaacada Armaradacatadai Noecaru, ismaacada Armaradacatadai Lamecaru, ³⁷ ismaacada Armaradacatadai Matusaleenacaru, ismaacada Armaradacatadai Enoococaru, ismaacada Armaradacatadai Areedicaru, ismaacada Armaradacatadai Maalaleelicaru, ismaacada Armaradacatadai Cainanacaru, ³⁸ ismaacada Armaradacatadai Enoosicaru, ismaacada Armaradacatadai Setacaru, ismaacada Armaradacatadai Adañnicaru, ismaacada Armaradacatadai Diuusi Agai idui Adañi cascada.

4

¹ TaidA ASuusi ii laqui Jordánañdara vaidA Diuusi IBaadA AMmadu daacatadai dai Agai vaa Diuusi IBaadA vaidacai oidigamu. ² Amaasi aidasi mAA oidigana divia Agai anaasi daja goo coobai tasai. Dai silaqui tasai daja Agai camosaagidiña ADiaavora siduñia Agai soimaasi. Dai silaqui tasai daja Agai oidigana ACAaqui tasai maitauu Agai. Dai asta ACAaqui tasaicada aayi biuugigai. ³ Amaasi ADiaavora itatadai:

—Isaapi rDiuusi marada di aagidañi goojoodai vai tascali gAñaatona —astatadai ADiaavora.

⁴ TaidA ASuusi aa noragi daidA itatadai:

—Diuusi ñiooquidara pocaiti: “Maisiu mosaca tascalicada istutuidi oodami isoidacagi, gaagiava Diuusi ñiooquidA AAPA”, ascaiti Diuusi ñiooquidara —astatadai Suusi.

⁵ Aid^Λ ΔDiaavora vaidacai ΔSuusi amo g^{ΛΛ} tuvidacamu dai abiaad^{ΛΓΛ} t^Λt^{ΛΛ}gidi v^{ΛΛ}si g^{ΛΓ}ar t^Λt^{ΛΛ}aanadami ismaac^{ΔΔ}Δ oidaga oidigi daama dai v^{ΛΛ}si oodami ismaac^{ΔΔ}Δ t^Λaan^Λ i^Λt^ΛΛaan^Λadami. ⁶ Daid^Λ ΔDiaavora it^ΛΛ^Δdai:

—V^{ΛΛ}si goovai ismaac^{ΔΔ}Δ g^Δt^Δatagidi aana, aana^Λrgiñtuidaga. Aana istutuidi ismaquia ^Λg^Λgi sioora maquia iñ^Λliada aana. Aapi ang^Λmaquiagi v^{ΛΛ}si goovai paid^Λ r^Λt^Λaan^Λadamica. ⁷ Isaapi g^Δt^Δootonac^{ΔΔ}Δ c^Δquivagi giñvuid^{ΔΓΛ} daid^Λ giñs^Λiaa duutudagi v^{ΛΛ}si arg^Δt^Δuidacamu goovai —ast^ΔΛ^Δdai ΔDiaavora.

⁸ Taid^Λ ΔSuusi aa noragi daid^Λ it^ΛΛ^Δdai:

—Im^Δdañi tabiaad^{ΔΓΛ} aapi Diaavora poduucai oojisi Diuusi ñiooquid^{ΔΓΛ}: “Siaav^Λar duutu-ada aapim^Λ g^Δn^ΔDiuusiga dai mos^Δca ^Λgai ^Δmoco av^Λar ^Λg^Δgiada” —ast^ΔΛ^Δdai ΔSuusi.

⁹ Dai gooqui^{ΔΓΛ} vaidacai ΔDiaavora ΔSuusi Jerusaleenam^Λ. Dai ami ^Λg^{ΛΛ} quiuupaigad^{ΔΓΛ} ^Λj^Δjudid^Λ daama tasagi daid^Λ it^ΛΛ^Δdai:

—Isaapi ^Λr^ΔDiuusi marad^Λ di, tabiaad^{ΔΓΛ} m^Δtana g^{ΛΛ}si tuduid^Λ. ¹⁰ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquid^{ΔΓΛ}:

Diuusi ootosamu g^Δt^Δt^Λaañicar^Λ vaid^Λ g^Δnuuaticana.

¹¹ Sig^Δdaagiadamu ^Λgai g^Δnnoonovic^{ΔΔ}Δ pai maisaraana g^{ΛΛ}caso amo odiaba.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquid^{ΔΓΛ} —ast^ΔΛ^Δdai ΔDiaavora.

¹² Taid^Λ ΔSuusi aa noragi daid^Λ it^ΛΛ^Δdai:

—Poduucai oojisi Diuusi ñiooquid^{ΔΓΛ} di: “Mait^Λaaagi p^Δsaagiadagi Diuusi said^Λ iduuna ^Λmo istumaasi mos^Δñida ^Λliditai sabai giduuna” —ast^ΔΛ^Δdai ΔSuusi.

¹³ Amaasi ΔDiaavora camait^{ΛΛ}gacai isducatai soimaasi iduiñtuldagi ΔSuusi dagito ch^{ΛΛ}qui tasai.

¹⁴ Taid^Λ ΔSuusi ^Λpamu aa g^Δi Galileeamu. Daid^Λ Diuusi Ib^Λad^Λ ^Λmadu daacatadai casc^{ΔΔ}Δ viaa ^Λgai guvcadad^Δ Diuusi. Dai v^{ΛΛ}si Galilee^{ΔΓΛ} oidacami dai v^{ΛΛ}si ^Λmapac^{ΔΓΛ} sicoli Galilea oidacami mai istumaasi ivuaadatadai ^Λgai. ¹⁵ Dai ami Galilee^{ΔΓΛ} ΔSuusi aipaco aim^Δraif^Λñ^Λ judid^Λ quiquiupaigad^{ΔΓΛ} dai gamamaat^Δtuldiñ^Λ Diuusi ñiooquid^Δ dai v^{ΛΛ}scatai g^Δo^{ΔΔ} c^Λga ñiooqui aagaiña aagaitai ΔSuusi.

¹⁶ Amaasi ΔSuusi aayi Nasareetana siaaco g^{ΛΛ} ^Λgai. Dai aid^Δsi aayi ib^Λstaragai tas^Δra ii ^Λgai judid^Λ quiuupaigad^Δamu ^Λg^Λgi poduucai g^Δv^Δidacatadai ^Λgai casc^{ΔΔ}Δ. Dai c^Δquiva dai aaga ^Λgai oojai. ¹⁷ Taid^Λ ^Λnuucadacami ^Λlilivru maa ^Λlivru ismaac^{ΔΔ}Δ ooja Isai^Δcaru Diuusi ñiooquituldiad^Δamigad^Λ. Vai ^Λgai n^Δn^Δlidi dai t^{ΛΛ} siaaco aduucai oojisi:

¹⁸ Diuusi Ib^Λad^Λ giñ^{ΛΛ}madu daja.

Diuusi ^Δcovai giñv^Δuusaitu ansai aana im^Δna dai aagidana c^ΔΛ^Δgaduc^{ΔΔ}Δ ñiooqui ismaac^{ΔΔ}Δ ^Δg^Δito sioora soic^Δdagi vaid^Λ ivuaada ^Λgai istumaasi Diuusi ip^Δlidi.

Dai ansai aagidana aana ^Λgai ismaac^{ΔΔ}Δ maamaisaca ΔDiaavora sai casi istutuidi isv^Δ-vaquiagi.

Dai ansai n^Δn^Δaa^Δvatudana ismaac^{ΔΔ}Δ maiñ^Δnaeeyi.

Dai ansai soiñ^Δna m^Δsmaac^{ΔΔ}Δ soi duucai n^Δlidi.

¹⁹ Dai ansai aagidana aana ^Λoodami sai caay^Δi istuigaco Diuusi c^ΔΛ^Δgac^{ΔΓΛ} n^Δljada ^Λgai v^{ΛΛ}scatai.

Ascaiti ^Λoojai.

²⁰ Amaasi ΔSuusi cuu ^Λlivru dai gat^Λgi dai daiva. Dai v^{ΛΛ}scatai ismaac^{ΔΔ}Δ ami daraa-jatadai apian^Δlidi ΔSuusi. ²¹ Tai ^Λgai ñioo daid^Λ it^ΛΛ^Δ:

—Siviat caaay^Δ aapim^Λ g^Δnsaagida ismaac^{ΔΔ}Δ ooja Isai^Δcaru —ast^ΔΛ^Δdai ΔSuusi.

²² Vai v^{ΛΛ}scatai c^ΔΛ^Δga ñioocai aagaitai ΔSuusi dai mait^Λ isducatai gant^Δatagituagi c^ΔΛ^Δcatai ismos^{ΔΔ} c^ΔΛ^Δga ñioocai ΔSuusi. Dai aipaco g^Δnaagidi daid^Λ icaiti:

—C^{ΔΔ} maata aat^Δma idi c^ΔΛ^Δli sid^Λ ^ΔrOsee marad^Λ daid^Λ ^Δr^Δtami oidacami —ascaiti ^Λoodami.

²³ Taid^Λ ΔSuusi it^ΛΛ^Δdai:

—S^ΔΛ^Δic^{ΔΔ}Δ povai iñ^Δt^ΔΛ^Δaadamu aapim^Λ: “P^Δss^ΔΛ^Δic^{ΔΔ}Δ istutuidi isiduiñ^Δgi gomaasi di, iduiñ^Δñi”. Dai povai iñ^Δt^ΔΛ^Δaadamu aapim^Λ ^Δra: “Tami siaaco ^Δr^Δg^Δaracami aapi igiduiñ^Δ ^Δra istumaasi c^ΔΛ^Δ aat^Δma said^Λ idui aapi Capernaum^{ΔΓΛ}”, iñ^Δt^ΔΛ^Δaadamu aapim^Λ —ast^ΔΛ^Δdai ΔSuusi.

²⁴ Daid^Λ ΔSuusi vaamioma ñioo daid^Λ it^ΛΛ^Δdai:

—S^ΔΛ^Δic^{ΔΔ}Δava ^Δr^Δvaavoi ismaac^{ΔΔ}Δ g^Δnaagidi aana sai s^ΔΛ^Δsc^{ΔΔ}Δ gamamaat^Δtuldiadagi ^Λmo Diuusi ñiooquituldiad^Δamigad^Λ ^Λg^Δgi g^ΔΔ^Δv^ΔΛ^Δrag^{ΔΓΛ} mai^Δg^Δiditai c^ΔΛ^Δcana ^Λoodami.

²⁵ Goovai ismaac^{ΔΔ}Δ g^Δnaagidi aana g^Δia s^ΔΛ^Δic^{ΔΔ}Δ ^Δr^Δvaavoi. ^ΔΛ^Δquioma alia ii biuugigai Isireli ^Δv^ΔΛ^Δri^{ΔΓΛ}, maiduudu vaica uumigi dan taucami casc^{ΔΔ}Δ. Vai aid^Λ oidacatadai Eliiasicar^Λ dai muiducataidai vipiudu ^Δra. ²⁶ Taid^Λ Diuusi maiotoo Eliiasicar^Λ tomali

amo viuudu quidiamu anaasi issoiñagi agai dai baiyoma sibAACoga ootoi agai amo viuudu quidiamu Sarepatara Sidóni dAVAAΓIATA sai soiñana. ²⁷ Dai aidasi quiaa oidacata dai Eli-
 asicaru mui judidíu viaacata dai ACOOCODAGAI ismaacada duvaldi gatuuuga. Tai VAAACATA
 tomali amaadutai agai maiduadi Eliasicaru dai baiyoma duaadi amai sibACO oidacami
 Naamán tAAAGIDUCAMI SIRIATA oidacami —ascaiti ASuusi.

²⁸ Dai goovai ismaacada aa ASuusi caA AOODAMI dai SAALICADA baacoi vui. ²⁹ Dai
 VAAACATAI guuquiva dai goguaama vaidacai ASuusi dai vuusaitu NasareetaiñIDATA. Nasa-
 reeta ARURANACATAI. Matai TASAGI ASuusi amo vavuana dai abiaadATA matana daituda
 agaitadai. ³⁰ Taida ASuusi mossaa gida daivusai AOODAMI dai daivunu ii.

³¹ Amaasi ii ASuusi Capernaumamu Galilea dAVAAΓIATA. Dai ami mamaatutldi AOODAMI
 Diuusi ñiooquida amo ibastaragai tasARA. ³² Tai camaitAA AOODAMI isducatai gantatAGITUAGI
 CAACATAI isducatai gamamaatutldi agai dai APAN AASI CAAGA ñioocaitai amo guvucadagai
 viaacami.

³³ Dai ami judidíu quiuupaigadARA daacata dai amo CAALI ismaacada viaacata dai amo
 Diaavora tAAañICARUDA dai gAGATA iñña daida icaiti:

³⁴ —GARdagitoñi. ¿TUIPASI divia aapi dai GAROJOTULDI aapi Suusi NasareetaA oidacami?
 ¿GARUGIUGA PASIALIDI aapi diviacai? Aana gia CAAGA gAMAATA aapi. AapiARA ATACO vuu-
 saidada Diuusi ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi —ascaiti ADiaavora
 tAAañICARUDA.

³⁵ Taida ASuusi bagaimi ADiaavora tAAañICARUDA daida itatadai:

—Maitiñioocada. Dagitoñi gocAALI —astatadai ASuusi.

Taida ADiaavora tAAañICARUDA dAVAAARAPI daitu ACALI VAAASI AOODAMI vuitapi dai vuusai
 ACALIAIñIDATA dai daivunu ii. Dai VAAACATA tomali amo soimaasi maitiduufi. ³⁶ Tai VAAASI
 AOODAMI duduaadimu dai aipaco ganaagidi daida icaiti:

—¿DUCATAI istutuidi goovai ispoduucai ñioocadagi? Ducatai istutuidi gocAALI istAAANADAGI
 Diaavora tATAañICARUDA MOSAM guvucadacada vai goDiaavora tATAañICARUDA AAGIDI dai
 otoma vuvacAI —ascaiti AOODAMI.

³⁷ Daida AOODAMI VAAASI aipaco oidacami aatagaiña dai aagaiña ASuusi.

³⁸ Amaasi ASuusi vuusai ami judidíu quiuupaigadaIñIDATA dai ii Simuñi quidiamu. Vaida
 ASimuñi tuumuda SAALICADA COOCOTADAI oiditadai toiñdagai. Vaida AAADUñIDA ACOOCOADA
 daañimi ASuusi sai duaaidana. ³⁹ Taida ASuusi miaadATA CAQUIVA dai duaadi tai otoma
 dagito Atoiñdagai. Tai otoma vañi AOOQUI dai bibi gADADIDACAMI.

⁴⁰ Dai aidA ACARA urunoco duupidatai tasai matai mui vuaapi ASuusi COOCOCOIDADA mui
 naana maasi COOCODAGAI viaacami. Vaida ASuusi mostaatamai ACOOCOCOIDADA tuutucugada
 gANOONOVICADA vai duduadadi. ⁴¹ Dai mudutai ACOOCOCOIDADA IñIDATA vuvaja Diaavora
 tATAañICARUDA. Dai gAGATA ñioocai ADiaavora tATAañICARUDA daida itatadai ASuusi:

—AapiARA ARMARADA Diuusi —astatadai.

Taida ASuusi bagaimi dai camaidagito isvaamioma ñioocada agai. ADiaavora tATAañICARUDA
 maatACATAI ISAGI ARA CRISTO DAMOS ASuusi maitipALIDITADAI isaaga agai cascADA maidagito
 isvaamioma ñiooquiagi.

⁴² Dai camaasidatai ii ASuusi ami CapernaumiñIDATA bai mAAACASI oidigana siaaco
 maioidaga oodami. Taida AOODAMI gaagamu daida aayi siaaco daacata dai agai.
 MaitipALIDITADAI AOODAMI isimia agai. ⁴³ DAMOS ASuusi itatadai:

—AliA tagito aana isimiagi sibAACO gAGAR quiquiamu AAPA dai aagidagi AOODAMI sai Diuusi
 soicAI AOODAMI sai CAAGACATA oidacana, cascADA giñootoi Diuusi idi oidigARA —astatadai
 ASuusi.

⁴⁴ Daida ASuusi gaaagidimi Diuusi ñiooquida quiuupaigadARA AJUDIDÍU GalileeATA.

5

¹ Amo imidagai ASuusi gAA suudagi ugidiana daacata dai siaaco Genesareta tAAAGIDU AGLA
 suudagi. Tai mui dada oodami dai camogAVISA AOODAMI dai SAALICADA abaana gugucAI
 asta baitoma maioiñitudai CAACA ALIDITADAI agai Diuusi ñiooquida cascADA. ² Taida ASuusi
 tAA gooca varcu AGLA suudagi ugidiana suudagi daama simosguuca. AVATOPA vuviadami
 cavuvajatadai abiaadARA dai vapaconaitadai gAVATOPA vuicaru. ³ Taida ASuusi ii dai TASAI
 vaarcugadARA Simuñi dai potatadai ASuusi ASimuñi sai mAAACASIOMA imitudana ASUUDAGI

ugidiaiñdara. Taida asuusi ami vaarcuara daiva dai abiaadara mamaatatluldi aoodami Diuusi ñioquida. ⁴ Dai aidasi canaato ñio asuusi potatdai agai asimuñi:

—Imitudañi govaarcu siaaco vaamioma tuucavaga dai suudara avar suuliga ganvatopa vuvaidacaru dai vuvaida vatopa —astatdai asuusi.

⁵ Taida Simuñi aa noragi daida itatdai:

—Mamaatatluldiadami amo tucagi garaaga aatama dai maivui tomali amoco, isaapi pocaiti di vaascara atasuudara suuligagi govatopa vuvaidacaru —astatdai asimuñi.

⁶ Dai mospodui agai dai samicada mui vuvaitu vatopa asta saasaquimi avatopa vuvaidacaru. ⁷ Tai mooguvida agai ganaaduñi ismaacada agamai vaarcuara daraajatadai sai dadana dai soñana. Tai agai dada dai calaga suusudagi vagoocai vaarcu dai asta baitoma dupiquimi avarcu vaatatai. ⁸ Tagacai imaasi asimuñi Piiduru gatootonacada caquiva asuusi vuidara daida itatdai:

—Mamaatatluldiadami, iñdagitoñi, anaramo cali soimaasi ivuadami —astatdai asimuñi.

⁹ Asimuñi alia duaadimucata dai cascada. Dai vaasi agaa ara ismaacada amadu daraajatadai vaascatai duduadimucata dai mosla mui tagacai vatopa. ¹⁰ Jacovo dai Vuaana Sevedeo maamarada araduñidacata dai asimuñi dai duduadimucata dai ara. Damos asuusi potatdai asimuñi:

—Maiti duaadicuda sivi uucami avatopa vuudamicamu aapi dai sivi abiaadara gaadamu aapi oodami vaida giñoidatucuiña ana —astatdai asuusi.

¹¹ Dai amaasi cavuvaidacai avarcu agaa suudagi ugidiana anaasi viaa vaasiaacatai dai oi asuusi.

— — — — —
¹² Amo imidagai asuusi amo ali quiyara daacata dai tai ami aayi amo cali ismaacada viaacata dai cocodagai ismaacada duvaldi gatucuga. Dai aidasi ta agai asuusi gatootonacada caquiva dai dararapi cuiqui dai dañimi daida itatdai:

—Mamaatatluldiadami pasipaliadagi istutuidi aapi isgiñduaaidagi —astatdai cocoad.

¹³ Taida asuusi taata ganovicada daida itatdai:

—Iralidiana isgduaaidagi. Duaadicami vii —astatdai.

Mospotai agai tai maigo ii cali cocodada. ¹⁴ Taida asuusi potatdai sai maiaagidiña tomali amaadutai imaasi dai potatdai:

—Mosai imi dai mala vuidara caquiva rapai dai oida istumaasi agai Moseesacaru sipoduucai maacamu aoodami iscadueeyi aapi —astatdai asuusi.

¹⁵ Dai aidasi duduaidiña asuusi amo cocoad vai vaamioma aipaco imimi goñiooqui vai vaamioma mui oodami ganmpaidimi vaas tasai caaca aliditai Diuusi ñioquida. Dai sai duduaidana agai cococoidada ara. ¹⁶ Damos asuusi covai vusaciña siaaco maitipu oodami dai ami daaniña Diuusi sai soñana.

— — — — —
¹⁷ Amo imidagai asuusi gamamaatatlulditadai Diuusi ñioquida vai ami daraajatadai amoco fariseo ara dai amoco mamaatatluldiadami Diuusi samicamigada ismaacada vaasi amapacarañidara Galilea dada dai vaasi Judea iñdara dai Jerusalem iñdara. Taida asuusi Diuusi guvucadacada duduadi cococoidada. ¹⁸ Tai ami dada amoco cali dai bacaticata dai usiara amo cali ismaacada maitistutuiditadi isoiñiagi vai agai vaasa aliditadai tuucavi siaaco daacata dai asuusi. ¹⁹ Damos maitalagaitadai siaa cali vaasagi agai cocoad avistudicatadai oodami cascada. Dai vaqui daama taatasai dai abiaadara cupiooco dai amui cali tavañi cocoad sueeyiara vaasi aoodami saagida cali dai aitu siaaco daacata dai asuusi. ²⁰ Dai aidasi ta asuusi saasi vaavoitudaitadai agai, potatdai agai cocoad:

—Giñaduñi gasoimaascamiga caoigaldi —astatdai.

²¹ Amaasi amamaatatluldiadami Diuusi samicamigada amadu fariseo agi gantatagitoimi dai povanlidi: “Sioora idi cali dai pomaasi ñioocai. Vui ñioocai Diuusi tomali amaadutai maitistutuidi isgaigaldiadagi gasoimaascamiga mosagi Diuusi”, asanlidi agai.

²² Damos asuusi maacata dai ispomaasi gantatagitoitadai agai dai potatdai:

—¿Tuimasi poducui gantatagitoi aapim? ²³ ¿Tumaasi sioma maisijaiga isaagagi: “Gasoiimaascamiga caoigaldi”, siara potadagi: “Caquivañi dai aimarda”? ²⁴ Gantlagidamu ana aapim iñsaana viaa amo samicami dai viaa guvucadagai tami oidigi daama isgaigaldiadagi gasoimaascamiga —astatdai asuusi aoodami.

Dai amaasi potatdai agai cali cocoad:

—Aapi angaagidi vahigiñi dai imada gaquiyamu —astatdai.

²⁵ Mospotai aSuusi tai otoma vañi acoocoad vaaascatai vuitapi dai bai gasuaa istuucara caatacatadai dai nora gaquiyamu dai calaga ñiooquimi Diuusi vui. ²⁶ Dai vaascatai aoodami maitaa isducatai gantatagituagi dai calaga ñiooquimi Diuusi vui. Dai duduaadimucatai pocaiti:

—Sivi gia taa aatamaa istumaasi gagarducami —ascaiti.

— — — — —
²⁷ Dai amaasi vuusai aSuusi abiaadara dai taa amo calli tumiñsi vuudami. Agai Levi taagidu dai daacataidai quiyara siaaco gavuudana tumiñsi dai potatadai aSuusi:

—Giñoidañi —astatadai.

²⁸ Amaasi aLevi calquiva dai anaasi viaa vaasiaacatai dai oi aSuusi.

²⁹ Dai gooquira aLevi idui amo gaa vagimi gaquiyara aSuusi vaatarai dai ami daraajatadi mui tumiñsi vuudami dai aa oodami meesa vuidara gaa amadu. ³⁰ Vaidaa fariseo amadu amamaatatuldiadami Diuusi saalicamigada aatagidi aSuusi mamaatardamigada dai potatadai:

—¿Tuimasida gacueeyi dai gayalyi aapima gotumiñsi vuudami dai gosomaasi ivuaadami amadu? Aapima maicalaga ivueeyi —astatadai agai aSuusi mamaatardamigada.

³¹ Taidaa aSuusi aa noragi daida itatadai:

—Ismaacada maitarcoocoidada maitagito duduaaidadami mosaaqi coocoidada.

³² Poduucai aana ara maicalagaducada vaatarai divia mosaaqi soimaasi ivuaadami vaatarai antdivia aana vai amaa duucai gantatagitona —astatadai aSuusi.

— — — — —
³³ Amaasi agai tacacai aSuusi daida itatadai:

—Tuisida mosaa maitacueeyi dai mosaaqi gamadaña amamaatardamigada aVuaana daida amamaatardamigada a fariseo. Dai aapi gamamaatardamiga vaascara gacueeyi dai gayalyi —astatadai agai.

³⁴ Taidaa aSuusi aa noragi daida itatadai:

—¿Istutuidisi ismaitaugi avapaidarsicada amo cunataragira siascada quiaa daraajagi acucuntadami? ³⁵ Damos todian duucai gamuaatudamu acaali amaasi maitaugimu avapaidarsicada —astatadai aSuusi aoodami.

³⁶ Dai apiamamaatuldi dai potatadai:

—Tomali amaadutai maisaran tada amo ipuurui utuudui dai acada daasdagi amo ipuurui caliñdada. Ispoduñiagi agai siaa tuidimu lipuurui utuuducada dai vaascara aicuusi utuuducada maicalaga viimu lipuurui caliñdada. ³⁷ Tomali amaadutai maitueeyi valienti utuudui ojoogi caalioocoidadara ispoduñiagi a valienti utuudui cocopoñtudamu ojoogi dai siaa tuidimu vaasi siasi a valienti acaasi ojoogi. ³⁸ Cascada gaagagi isoojogi uutuducamira tuaadagi valienti utuudui dai poduucai maisiaa tuidara a valienti tomali ojoogi. ³⁹ Vaascatai ismaacada yalyi valienti caliñdada gooquira maiagaiña valienti utuudui pocaitiña sai sioma vaañiga caliñdada —astatadai aSuusi aoodami.

Gomaasi aagidi aSuusi aoodami calaga maatacatai isoodami apiavaamioma calaga vaavoitudai laquida gannaavoidaraga dai maisiu utuuducada mamaatatuldaragada aSuusi.

6

— — — — —
¹ Amo imidagai ibastaragai tasara aasicami saagida imitatadai aSuusi vaidaa amamaatardamigada vañcumaimi taligi muurada dai gannoovicada calivaimi dai cuumimi. ² Tai amaadutai a fariseo itatadai:

—¿Tuimasida ivueeyi aapima aa duiñdagai ismaacada maitiipu oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara? —astatadai.

³ Taidaa aSuusi aa noragi daida itatadai:

—¿Maitamasquiaa ñaidi aapima oojai siaaco aagai ismaasi idui Davicarua amo imidagai aidasi agai amadu aaduñda biuugicoi? ⁴ Vaa agai a quiyara siaaco siaa duutudaiña ajudidiu Diuusi dai vui apaana daasdarada Diuusi dai uu agai dai oi gaaduñi ismaacada amadu daraajatadai. Daida apaana mosaaqi papaali viaacataidai oigaragai iscuaadagi aagi poduucai viituli Moseesacaru cascada, tai vaascara vui a Davicarua dai uu.

⁵ Dai potatadai ara:

—Aana viaa amo saalicami cascada viaa aana saalicami isaagagi istumaasi a raduñiagi ibastaragai tasara —astatadai aSuusi.

— — — — —

⁶ ΛΑΡΛΑ ΛΜΟ ΙΒΑΣΤΑΡΑΓΑΙ ΤΑΣΑΓΛΑ ΙΥΔΙΔΙΥ QUIUUPAIGADΛΓΛ VAA ΛSUSUI DAI ΓAAAGACAI MAATAATULDI ΛOODAMI DIUUSI NIOOQUIDA. Tai ami vaa ΛΜΟ CΛΛLI ISMAACADΛ GAQUISAPICATADAI NOVIDΛ SΛLLISIA PADΛΓΛ. ⁷ VaidΛ AMAMAATATULDIADAMI DIUUSI SΛLLICAMIGADΛ ΛΛMADU ΛFARISEO SOOBIDACATADAI ΛSUSUI SABAI DUA Aidana IBASTARAGAI TASAΓΛ DAI PODUUCAI VIAACAGI ISTUCADΛ ΓAPIΓΛΓ VUAAGAJI AΓAI ΛSUSUI. ⁸ DΛMOS ΛSUSUI MAATACATADAI ISMAASI ΓANTATAGITOITADAI AΓAI DAIDΛ ITATΛDAI ACΛALI ISMAACADΛ GAQUISAPICATADAI NOVIDΛ:

—CAQUIVAFI DAI MΛΛ ARAN ΛASI CAQUIVA —ASTATDAI.

TaidΛ ACΛALI CAQUIVA DAI AMI CAQUIVA SIAACO AAGIDI ΛSUSUI. ⁹ Amaasi ΛSUSUI POTATΛDAI AΓAA: —GIŅAAGIDAVURAI ΛMO ISTUMAASI: ζTumaasi oidaga oigaragai isivuaadagi IBASTARAGAI TASAΓΛ ISTUMAASI CΛΛGADUCAMI MAICΛΛGADUCAMI SIO, CΛΛGACΛΓA VUVUIDAGI OODAMI COODAGI SIO? —ASTATDAI ΛSUSUI.

¹⁰ Amaasi ΛSUSUI NANΛIDI VΛASCATAI ISMAACADΛ AMI DARAATADAI DAI POTATΛDAI AΓAI ACΛALI: —GIŅUULIFI DAIŅI ΓANUVI —ASTATDAI.

TaidΛ ACΛALI UULIFIŅI ΓANUVI DAI CACΛGA DUAADICAMI VII. ¹¹ TaidΛ AΓAA SΛLLICADΛ BAACOI DAI APIACO GANTACACAIMI ASTUMAASI ISTUTUIDI ISIDUUFIIAGI ΛSUSUI VUI.

¹² Amaasi II ΛSUSUI ΛMO GIIDIAMU DAI DAAFIŅA AΓAI DIUUSI SAI SOIFIANA DAI ΛMO TUCAGI ANAASI SIAA DAANΛITAI DIUUSI. ¹³ Dai aidasi camaasi AΓAI VAΓ GAMAMAATARDAMIGA DAI ACOVAI VUVAITU BAIVUSTAAMA DAN GOOCA AΓAI SAAGIDAIŅIDΛΓΛ SAIDΛ AΓOJOOTOSADACANA. ¹⁴ Dai POTATΛGIDU AΓAI: ΛMOCO ARSIMUŅI TAI DΛSUSUI PIIDURU TΛATAI ΛPΛ, DAI AANDAGASI ΛPΛ SIMUŅI SUCULIDΛ, DAI JACOVO, DAI VUAANA, DAI PIILI, DAI BARTOLOMÉ, ¹⁵ DAI MATAIVO, DAI TOMÁS, DAI JACOVO ALFEO MARADΛ, DAI SIMUŅI AΓAI AΓAMOCO ZELOLOTE SAAGIDAIŅIDΛΓΛ, ¹⁶ DAIDΛ UUDASI JACOVO SUCULIDΛ, DAIDΛ UUDASI ISCALIOTE ISMAACADΛ GOOQUIARIOMA GATΛAGI ΛSUSUI.

¹⁷ DaidΛ ΛSUSUI TVAVI GIIDAIŅIDΛΓΛ VΛASCATAI AΓAI ΛMADU. DAI AMAPACATΛ SIAACO TAPAALICA CAQUIVA ΛSUSUI MUI GAMAMAATARDAMIGA ΛMADU DAI OIDACATADAI ΛPΛ MUI OODAMI VΛASI JUDEEA DAVΛAFIAIŅIDΛΓΛ DAI JERUSALENAIŅIDΛΓΛ DAI COOSTAIŅIDΛΓΛ SIAACO TIPO TΛAGIDU DAI SIDÓNI ΛPΛ. VΛASI IDI AMI DADA CAACA ALIDITAI DIUUSI NIOOQUIDA DAI DUDUAADIA ALIDITAI ΛPΛ CASCADΛ DADA AΓAI. ¹⁸ Dai ISMAACADΛ SOIMAA TAATACANA VIAACATAI DIAAVORA TATAAŅICARUDΛ VΛASI DUDUAADI ΛSUSUI. ¹⁹ VΛASI ΛOODAMI TAATA ALIDITADAI ΛSUSUI. AΓAI DUDUAIDIŅIA ACOOCOCIDADΛ GAGUVUCADACADΛ CASCADΛ.

²⁰ Amaasi ΛSUSUI VUI NANΛAVA GAMAMAATARDAMIGA DAIDΛ ITATΛDAI:

—DIUUSI CΛΛGACΛΓA GANNIDI AAPIMA GIŅMAMAATARDAMIGA. AAPIMA CΛΛGA MAATA ISTAGITO SIOOTΛ GANSOIŅAGI MAIDΛ IVUAADA AAPIMA ISTUMAASI DIUUSI IPALIDI.

²¹ DIUUSI CΛΛGACΛΓA GANNIDI AAPIMA ISMAACADΛ BIUUGICOŅI SIVI GOOQUIΓΛ TATASCONACA AΓAI AAPIMA CASCADΛ.

DIUUSI CΛΛGACΛΓA GANNIDI AAPIMA ISMAACADΛ SUANAI SIVI, GOOQUIΓΛ ASADA AΓAI AAPIMA CASCADΛ.

²² DIUUSI CΛΛGACΛΓA GANNIDI AAPIMA ISMAACADΛ GANCΛADAI OODAMI DAI SIALSCADΛ MAITANŅIOOQUIADAGI, DAIDΛ GANŅIOOQUIADAGI, DAI TOMALI MAICAACA LIADAGI GANTΛATARAGA VΛASI GOOVAI POVADUUFIIUMI GIŅOIDATUCUITAI AAPIMA. ²³ VΛASCATΛ SALLICADΛAVAR BAIGANALIADA AMAASI. PODUUCAI IDUI ΛΛQUI AADUŅDACARDU GOODAMI MAICΛΛ TUUTICADΛ DIUUSI ŅIŅIOOQUITULDIADAMIGADACADΛ. MΛΛ TAVAAGIΓΛ GANMAAQUIMU DIUUSI MUI NAANA MAASI CACΛAGADUCAMI.

²⁴ DΛMOS SIALΛ SOIMAA TAATAMU ARIRICU GOOQUIΓΛ, SIVI GIA VIAA AΓAI ISTUCADΛ BAIGANALIADAGI.

²⁵ SIALΛ SOIMAA TAATAMU AΓAI ISMAACADΛ TATASCONΛ SIVI, GOOQUIΓΛ BIUUGICOŅICAMU AΓAI. SIALΛ SOIMAA TAATAMU AΓAI ISMAACADΛ SIVI ASAI, GOOQUIΓΛ SUANADAMU AΓAI SOILIRAGAI CADΛ.

²⁶ SIALΛ SOIMAA TAATAMU AΓAI SIALSCADΛ VΛASCATAI CΛΛGA NIOOCADAGI AΓAI VUI, PODUUCAI IDUI ΛΛQUI AADUŅDACARDU AΓAICADΛ ISMAACADΛ PODUUCAI YAATAGAI SAIDΛ ARDIUUSI ŅIŅIOOQUITULDIADAMIGADΛ.

²⁷ DΛMOS AAPIMA MASMAACADΛ GIŅCΛΛ AAPIMA ANGANAGIDI: OIGADAVURAI GANSASAAYU, DAI CΛΛGAVAR IVUIDIADA ISMAACADΛ GANCΛADAI. ²⁸ CΛΛGAVAR NIOOCADA AΓAI VUI ISMAACADΛ MAICΛΛGA NIOOCAI AAPIMA GANVUI. ISMAADUTAI GANŅIOOQUIADAGI DAANADAVURAI DIUUSI AΓAI VΛATARA. ²⁹ ISMAADUTAI GANGΛAGAVIAGI AMAPIADΛΓΛ GANVUIVASA VARAI AJADΛΓA VUI DAASA ΛPΛ. DAI ISMAADUTAI BAIYAGI AΓSUA AΓITOŅI VAI BΛΛCAIŅA GVAASARAGA ΛPΛ. ³⁰ DAI SIOOTΛ GATAANADAGI ΛMO ISTUMAASI PAI OIDIADA. ISMAADUTAI BAIYAGI ISTUMAASI ARGATUIDAGA

maititaanada. ³¹ Ivuiidiadavurai aa mastumaasi aapima ipaliadagi isganvuiidiada agai lapa.

³² Masaapima oigadagi mosacaasi ismaacada ganoigadai aapima, zumaasi arcagaai poduucai? Asta agai ismaacada maicaga tuutuiga lapa poduucai ivueeyi. ³³ Masilapa caga ivuiidiadagi mosaca agai ismaacada caga ganvuiididi aapima, zuma caga ivueeyi aapima poduucai? Maicaga tuutiacada lapa poduucai ivueeyi. ³⁴ Dai mastaañiupiadagi mosaca agai ismaacada ganaa noragidadan tadacagi, zumaasi caga ivueeyi aapima poduucai? Maicaga tuutiacada lapa taañiupidi agaa maicaga tuutiacada dai nanaracana isaa noragidagi. ³⁵ Damos aapima gaaagai isoigadagi gansasaayu dai caga ivuiidiadagi dai taañiupiadagi dai maitagitocagi masaa gannoragidagi. Poduucai Diusi naana maasi ganmaaquimu dai poduucai aapima maamarada Diusi ismaacada aravaamioma baitacaacami ganducamicamu. Diusi caatuiga maicaga ivuaadami vui dai ismaacada maiDiusiatanamquidana caitiña. ³⁶ Oigaldiadavurai aapima aa poduucai isduucai Diusi ganooga oigaldi maicaga tuutiacada.

³⁷ Maitavar pocaitiada: “Dafi ta soimaasi idui agai”, masimaipovantatadamu aapima lapa. Maitavar pocaitiada siargapiar caatcami agai masimaipovantatadamu aapima lapa. Oigaldiadavurai aa masaapima ganoigaldiadamu lapa. ³⁸ Oidiadavurai aapima aa masiapima ganoidiadamu ganbaimocofaga amo apavidacarui cagaducamiaga ca suudacami gigigidicami, dai ca gaisatudicami dai vatancacami. Apavidacarucada ismaacada gamaacai aapima istumaasi agai vaacada ganmaaquimu agai lapa —astatadai asuusi.

³⁹ Dai asuusi aduucai gamamaatatuldi:

—Istutuidisi amo mainaadami isvaidaticagi amai mainaadami? zMaisui suuligia agai vagoocatai siba daccaga? ⁴⁰ amo maamaatardami maivaamioma maata isamaatatuldiadamigada, dai silascada cacaga maatia agai apan asi maatcamu gamamaatatuldiadamiga.

⁴¹ zTuipasi gatagito naidi aapi issoimaasi ivueeyi gadañi dai maitagitito naidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi? ⁴² Ducatai maisiaa lara aapi ispotatadagi gadañi: “Dafi alia soimaasi ivueeyi aapi”. Dai maitagitito naidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. Aapi agamo ismaacada aagai amo istumaasi daida ivueeyi ama maasi. Lapaga gaaagai isca-maisoimaasi ivuaada aapi dai gooquira aagidagi ganaduñi sai camaisoimaasi ivuaadana.

⁴³ Maioidiga uusi cacagaducami issoimaasi iibatadagi dai amo uusi maicagaducami maitistuidi iscagaducagi iibiada. ⁴⁴ Vasi uusi gamaata iibiadaga. Maitavayoovai igosi tomali uvasi uupariaindaga. ⁴⁵ Amo cali maisoimaasi ivuaadami maisoimaasi ñoocaiña, ibadaga daja goca tagitoidagai cascada. Dai cali maicaga ivuaadami gaaagi soimaasi ñoocaiña, ibadaga daja gosoiimaasi tagitoidagai cascada istumaasi aagai agai gatanihada vasi ibadaaiindaga vusacai.

⁴⁶ zTuimasi pocaitiña ansai aana arganaamu dai vascaga maitiñagidiña? ⁴⁷ Gnaagidamu aana sioora apan ducami agai ismaacada giñagiditai ca daida ivueeyi istumaasi aagidi aana. ⁴⁸ Agai apan ducami amo cali ismaacada idui amo vaqui damos lapaga caga tuucavi cooco agai dai cagaducami dai simiento dai aidasi gapi daivusai suudagi vascaga maioiñitu alia cagaducatai simientogada cascada. ⁴⁹ Dai ismaacada giñca dai maitivueeyi istumaasi laana aana agai apan ducami amo cali ismaacada idui amo vaqui moslavaraipi maidarasacai ojoodai uta tai gooquira gapi daivusai suudagi dai daitu taida lavaaqui camaicagaducami vii —astatadai asuusi aoodami.

7

¹ Aidasida asuusi naato ñooci aoodami ii Capernaumamu. ² Vai ami oidacatai amo sandaaru taanadamigada agai arromanu dai agai viaacatai amo pioñi ismaacada alia oigadai agai vai agai alia coococatai cayoga muu. ³ Daida sandaaru taanadamigada cajioacatai isami aimaraitadai asuusi dai ootoi chiaqui taanaanadamigada judidiu sai ma daana asuusi sai diviana dai duaaidana apioñigada. ⁴ Tai agai miaadaga guuquiva siaaco daacatai asuusi dai salicada goguaama oidatucui dai potadai:

—Idi sandaaru taanadamigada gia gaaagai passoiñagi. ⁵ Agai gia siaa garduutudai aatama judidiu dai agai vaa agai dai gatagai duiñdagai garquiuupaiga —astatadai.

⁶ Taid^Λ ^ΛSuusi ii ^Λgai ^Λmadu ^Δamos aid^Λsi cayoga aayi ^Λgai quii taid^Λ ^Λtaaan^Λdamigad^Λ sandaaruu ootoi aa gaaaduñi sai pot^Λadana ^ΛSuusi:

—Mamaat^Λtuldiadami maitisoi ^Δvuaada aan^Λ tomali maiviaa s^Λallicami p^Λsvaquiagi giñquiiy^Λta, ⁷ cascad^Λ maitipiñali aan^Λ is^Λagi m^Λaca g^Λagaagamuagi. Mosai pot^Λi sai duaadna sid^Λ giñpiooñiga caduaadimu, asduucau ootosi ^Λsandaaru ^Λtaan^Λdamigad^Λ ñiooqui. ⁸ Aanaan ^Λpa^Λ viaa giñt^Λtaaan^Λdamiga dai poduucai ^Λpa^Λ viaa aan^Λ giñsandaaruga ismaacad^Λ taanaan^Λ aan^Λ siuu duucu pot^Λadada aan^Λ amoco sai im^Λana vai aim^Λrai dai siuu duucu pot^Λadada aan^Λ sai diviana vai didivai, dai siuu duucu t^Λaañia aan^Λ giñpiooñiga said^Λ iduuna ^Λmo istumaasi vaid^Λ ivueeyi.

⁹ Aid^Λsi ca^Λ ^ΛSuusi imaasi mait^Λ istumaasi gat^Λgituagi ^Λca^Λli vui dai vui n^Λnaava ^Λoodami ismaacad^ΛΛ oiditadai dai pot^Λadai:

—S^Λallicad^Λ tomali judidiu saagida main^Λidi aan^Λ tomali amoco ispocaasi vaavoitudai si^Λasi vaavoitudai idi ^Λca^Λli —ast^Λadai.

¹⁰ Dai aid^Λsid^Λ ^Λojootosicami quiiy^Λta dada vaid^Λ ^Λpiooñi coocoad^Λ caduaadicatadai.

¹¹ Dai cadaivunucai imaasi vaid^Λ ^ΛSuusi Naína amaco imaitadai vaid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ oiditadai dai mui aa oodami ^Λpa^Λ. ¹² Dai aid^Λsi cayoga aayi ^Λgai ami Naín^Λta t^Λaa m^Λsb^Λallicatcatadai ^Λmo muuquiad^Λ dai yaasa ^Λgai dai ^Λgai amaaduacatadai marad^Λ sooqui viuudu vai mui oodami ami d^Λv^Λari^Λta oidacami oiditadai. ¹³ Dai aid^Λsi t^Λaa ^ΛSuusi so^Λg^Λali ^Λooquicad^Λ dai pot^Λadai:

—Maiti suaacada —ast^Λadai.

¹⁴ Dai miaad^Λta caquiiva dai taata ^Λcajooñi tai guuquiva ^Λgai ismaacad^Λ ^Λb^Λallicatcatadai taid^Λ ^ΛSuusi pot^Λadai ^Λg^Λali muuquiad^Λ:

—G^Λali aan^Λ angaaagidi nuñigñi —ast^Λadai.

¹⁵ Tai ^Λgai ismaacad^Λ ^Λrmuuquiad^Λcatadai s^Λali daiva dai g^Λaaagacai ñioocai taid^Λ ^ΛSuusi t^Λagi ^Λd^Λad^Λ. ¹⁶ Dai t^Λagacai ^Λoodami imaasi v^Λascatai duduaadimu dai siaa duutudaimi Diuusi dai pocaiti:

—Garsaagida tigmaasitu ^Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ —ascaiti.

Daid^Λ icaiti ^Λpa^Λ:

—Diviatiqui Diuusi dai soñia ^Λgai g^Λamaamara —ascaiti ^Λoodami.

¹⁷ Dai v^Λasi Judee^Λra dai v^Λasi uugidiana g^Λamai istumaasi idui ^ΛSuusi.

¹⁸ Taid^Λ ^ΛVuaana maí v^Λasi gomaasi, ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ aagidi cascad^Λ. Taid^Λ ^ΛVuaana vai gooca g^Λmamaat^Λrdamiga. ¹⁹ Dai ootoi siaaco daacatadai ^ΛSuusi sai t^Λcacana sabai ^Λgai s^Λallicad^Λ ^ΛraCristo ismaacad^Λ viaacatadai isdiviagi sabai g^Λaaagai is^Λna^Λaracagi amai. ²⁰ Taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛVuaana miaad^Λta guuquiva ^ΛSuusi daid^Λ it^Λadai:

—^ΛVuaana, ^Λgai ismaacad^Λ v^Λapacanaí ^Λoodami, garootoi t^Λai g^Λatacacana p^Λsabai aapi ^ΛraCristo ismaacad^Λ viaa isdiviagi si^Λpa^Λ sabai g^Λaaagai t^Λsna^Λaracagi amai —ascaiti ^ΛVuaana mamaat^Λrdamigada.

²¹ Dai aid^Λsi mosaayi ^Λgai ami ^ΛSuusi duduaadi mui oodami coococoidad^Λ dai ismaacad^Λ viaacatadai Diaavora t^Λaañicaru^Δ duduaadi ^Λpa^Λ dai mui ismaacad^Λ main^Λnaeeyitadai ^Λgai n^Λnaavatu. ²² Dai poduucai ^ΛSuusi aa noragi dai pot^Λadai:

—M^Λacavar aagida ^ΛVuaana v^Λasi mastumaa ñaidi dai ca^Λ. Dai aagidavurai isducatai ismaacad^Λ main^Λnaeeyitadai casi istutuidi is^Λnaadagi dai ismaacad^Λ maiajioopaitadai caajioopai, dai ismaacad^Λ viaacatadai gocoocodagai ismaacad^Λ d^Λv^Λdi g^Λatuuca duduaadi, dai ismaacad^Λ mait^Λtaacaidacatadai cat^Λtaacaidaga, dai coidada duduaacarai, dai soituutuigami v^Λasi g^Λmamaat^Λuldi ismaacad^Λ ^Λgai daid^Λ ^ΛraC^Λagac^Λta vuvaidaragai. ²³ Baig^Λliadamu sio^Λra apiagiñvaavoitudadagi —ascaiti ^ΛSuusi.

²⁴ Dai aid^Λsi caji ^Λgai ismaacad^Λ ootoi ^ΛVuaana taid^Λ ^ΛSuusi g^Λaaagacai aagidi ^Λoodami dai aagai ^ΛVuaana dai pot^Λadai ^Λoodami:

—¿Matumaasi ñaidamu aapima oidigamu? ¿Masbai ñaidamu aapima ^Λv^Λsoi ismaacad^Λ mosaipaco oiñidi ^Λv^Λli? ²⁵ ¿Matumaa ñaidamu aapima, ^Λmo ^Λca^Λli ismaacad^Λ ^Λga dadaapacami yuucustai? Aapima ^Λga maata sai ismaacad^Λ ^Λga dadaapacami yuucustai ^Λca^Λgaducami quiiqui^Λra oidaga g^Λar raí baabaquid^Λta. ²⁶ ¿Matumaasi ñaidamu, ^Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ? ^Λja^Λ s^Λallicad^Λ anganaagidi, daid^Λ arasta vaamioma is^Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ²⁷ Vuaana ^Λra^Λgai ismaacad^Λ aagai Diuusi ñiooquid^Λta dai pocaiti: “Ootosam aan^Λ ^Λmo ootosicami aapi g^Λbaitaqui vai ^Λgai aagidana giññiooqui ^Λoodami dai poduucai ^Λgai cabai g^Λnducamu dai vaavoitudamu ismaacad^Λ aagida aapi”, ascaiti Diuusi. ²⁸ Ganaagidiana aan^Λ sai Vuaana vaamioma taanaan^Λ istomali^Λmaadutai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ dai v^Λascatai ismaacad^Λ g^Λataaanada ^Λgai siaaco taanai Diuusi vaamioma g^Λataaanada ^Λgai isVuaana —ast^Λadai ^ΛSuusi.

²⁹ Dai aidasi caa imaasi vaaSi loodami lamadu atumiñsi vuudami ismaacada ganvapaconaitadai avuaana vacuanaragadacada maata taa sai istumaasi aagai Diuusi arvavaovi. ³⁰ Damos afariseo lamadu amamaataltuldiadami Diuusi samicamigada ismaacada maitavnapaco Vuaana vacuanaragadacada mosamaapiadaga viaa istumaasi Diuusi ipaliditadai isidufiagi agai vaaatara. ³¹ Vaidaa Suusi pocaiti:

—¿Tumaasi apun ducami loodami sividada? ³² Apun ducami laali ismaacada plaasaga gataavaafiña dai iñooquidiña ganaaduñi daida itatadaifiña: “Iiva aatama muusicocada matai maitatuutudai. Susuaafi aatama matai aapima maisusuaafi”, astatadaifiña. ³³ Diviacai Vuaana agai ismaacada vapaconai loodami dai maitacueeyi tascali tomali maitavayyi istumaasi guvuucami, mai aapima pocaiti sai viaa amo Diaavora laaafiicaruda. ³⁴ Dai diviacai aana ismaacada viaa amo samicami dai gacueeyi dai gayayyi mai pocaiti ansaida artuu naacadami daida ariitacami, dai ansaida araduñida tumiñsi vuudami dai amaicalla ivuaadami. ³⁵ VaaScatai ismaacada lagidi Diuusi caa maata isalia caagadu Diuusi maata dagada —astatadaa Suusi.

³⁶ Amaadutai afariseo vai Suusi sai quidiataga gaugaana taida Suusi ii quidiamu dai meesa vuidara daiva. ³⁷ Tai amo ooqui agai vaa davalataga oidacami ismaacada gogoosi gaducamicana mai siSuusi ii fariseo quidiamu dai lamadu gaugia agai. Agai ami divia dai baaacati amo tucayu suudacami asaiti sigian uuvadami. Atucayu alavastrocada duñisi. Agai arodai namaaacami. ³⁸ Dai suaaquimi daida Suusi lacasoda abaana daiva dai vacuañdimi lacasoda laogocada dai goquiaga gacuupacada gaqui dai usupi dai goquiaga tai asaiti sigian uuvaicada. ³⁹ Aidasida afariseo ismaacada vai Suusi taa imaasi povaaali: “Isidi calli samicada agamo Diuusi ñooquituldiadamigadacamudai maatamudai goovai ismaa ooqui goovai dai taatamai. Goovai gogoosi gaducami”, asalidi afariseo. ⁴⁰ Taida Suusi potatadaa afariseo:

—Simuñi gaagida iñalidi aana amo istumaasi —astatadaa.

Taida afariseo aa noragi daida itatadaa:

—Giñaagidañi —astatadaa.

⁴¹ Taida Suusi itatadaa:

—Amo calli tañiuuvi tumiñsi goocatai cacalli. Amaadutai tañiuuvi agai taan sienta daida agamaa taajucan sienta. ⁴² Dai tomali amaadutai vagoocatai maitistutuiditadai isaa noragidagi taida ismaacada gatañiuuvi mosoi ismaacada vuaatulditadai agai. Sivi giñaagidañi jismaacada vagoocatai vaamioma oigada? —astatadaa Suusi.

⁴³ Taida Simuñi aa noragi daida itatadaa:

—Polidi aana sai ismaacada vaamioma mui oi —astatadaa afariseo.

Taida Suusi potatadaa:

—Vaavuava ismaacada aagai aapi —astatadaa.

⁴⁴ Amaasi Suusi vui naavaava ooqui dai potatadaa Simuñi:

—¿Naidipasi idi ooqui? Vaa aana gacuiyaga patai maitiñmaa suudagi istuucada vacuana aana giñlacaso poduucai isduucai garviida aatama tai idi ooqui vapaco giñlacaso laogocada dai gacuupacada gaqui. ⁴⁵ Dai aapi maitiñsupi poduucai isduucai garviida aatama, vai goovai aidasi abiaadaga vaa aana maidagitocai uusupigai giñlacaso. ⁴⁶ Dai aapi maitiñtai asaiti giñmoana poduucai isduucai garviida aatama tai goovai giñtai asaiti sigian uuvadami giñlacasoana. ⁴⁷ Cascada angaaagidi sai idi ooqui tatagidi vaascatai isaliasi iñoigadai aliasi arsoimaasi iducami goovai cascada dai vaasi soimaascamigada caoigaldi. Damos amai oodami ismaacada armasi soimaasi iducami gatatagidi ismiasi iñoigadai maitargapi soimaascamigada cascada dai cavvaasi oigaldi —astatadaa Suusi afariseo.

⁴⁸ Amaasi potatadaa Suusi ooqui:

—Gasoimaascamiga caoigaldi —astatadaa.

⁴⁹ Vaidaa vapaidarsicada ismaacada ami daraajatadaa lagi aipaco gnaagidimi daida icaiti:

—¿Sioga idi calli dai asta gasoimaascamiga oigaldi? —ascaiti.

⁵⁰ Taida Suusi potatadaa ooqui:

—Vaavoitu aapi cascada cacaaagacaga vuusai, imaañañi dai maivuama liatugada —astatadaa.

8

¹ Dai cadaivunucai imaasi ii Suusi mui lamapacaga ami davalataga dai gama-maatatuldimi Diuusi ñooquida dai isDiuusi soicai oodami sai caagacaga oidacana. Dai

vaa baivutaama dan gooca mamaatardamigada oidatucuitadai aSuusi. ² Dai oidatucuitadai aara chilaqui ooqui ismaacada duduuaadi aSuusi. Amoco viaacatadai Diaavora taataafricanuda dai aa ama maasi coocodagai. Dai ami amadu imatadai Maria ismaacada arMadaliina agai ooquiaifidara vuvaaja cuvaracami Diaavora taataafricanuda, ³ dai Vuafiita aara oofigada Chusa. Chusa aramo laaanadamigada Eroodasi pipioofigada, dai Susaana, dai mui aa ooqui ismaacada soicitadai istucada viaacatadai aSuusi.

⁴ Muidutai oodami vuvaaja gandaaavaragaiifidara dai naida agai aSuusi dai aidasi ganampagi mui oodami taida aSuusi fiooqui daida itatadai:

⁵ —Amo asaadami gaasimu dai gaasaimi agai tai chilaqui astucada voyara suuli matai cajiata tai dada ujuurugi dai uu. ⁶ Tai aa astucaci ooodai saagida suuli dai aidasi vuvaaja agai gaquuisa viagacatadai vaagidagai cascada. ⁷ Tai aa astucaci uuparai saagida suuli dai vuvaaja taida uuparai ismaacada amadu vuvaaja gaquiuu. ⁸ Tai aa astucaci cagaducami davararara suuli dai gaa dai caga iibaji asta amo sientro litro vuvaaja alimo litroaifidara.

Dai aidasi capotai aSuusi gagara fioo dai potatadai:

—Masaapima taacaidagai varai caaca —astatadai.

⁹ Taida amamaatardamigada tacacai daida itatadai:

—Taya alidi aapi idi cuentocada —astatadai.

¹⁰ Taida aSuusi potatadai:

—Aapima Diusi ganmaatuldami istumaasi maimaata aapima isducatai Diusi soicai oodami sai caga gantatagitocana, damos gogaa poduucaci fiooquidi aana vai naijada goovai dai ducami ismaifidagadi dai caaca dai ducami ismaicacagi.

¹¹ Ganaagidamu aana istaiya alidi gocuento:

—Goastucaci apan ducami Diusi fiooquida. ¹² Goastucaci ismaacada voyara suuli agai apan ducami aoodami ismaacada caacana Diusi fiooquida vai didivai aDiaavora dai maigovai dasasai ibadaaifidara sai maivaavoitudaiina dai maicagacara vuvaacana. ¹³ Daida astucaci ismaacada ooodai saagida suuli agai apan ducami aoodami ismaacada caacana Diusi fiooquida dai caga baiganliaracada agidiina damos maisi gupuacana agai vaavoidaragada. Vaavoitudaiina agai chilaqui tasai dai siacada parunadagi aa vai cadadagitoiina ganvaavoidaraga. ¹⁴ Daida astucaci ismaacada uuparai saagida suuli agai apan ducami aoodami ismaacada caacana Diusi fiooquida dai maiaagidiina mo-maasi gatagitocana dai gaquiuudai ganvaavoidaraga mosal tagitocatai tumiifidara dai ganvagimadagara dai mui aa naana maasara dai poduucaci maitivueeyi agai istumaasi Diusi ipalidi dai apan ducami astucaci ismaacada maiiibiatai. ¹⁵ Daida astucaci ismaacada cagaducami davararara suuli agai araooodami ismaacada baiganliaracada caaca alidiina Diusi fiooquida dai vaasi agidiina istumaasi mamaatarai Diusi fiooquidara dai agai ismaacada apiavaavoitudai dai mamaatuldai aa agai ismaacada vatama mamaatarai agai agai daida ariibiada ganducami.

¹⁶ Tomali amo oodami maicucudagai amo cuudacarui dai gooquira iifapai tomali maivoicarui uta dasasai, baiyoma tacavi dasasai vai cuudagidaca agai vaascatai siora vapacadagi. ¹⁷ Poduucaci istumaasi aana gamamaatuldai vaasi gamaasiuldi, sivi maiquiaa caga maata caa aoodami gooquiaroma gia vaasi maata caacamu agai.

¹⁸ Poduucaci tudu cagavara caaca. Siora baajai giifiooqui dai giiaagidi agai vaamioma maatatuldami aana, dai siora maibaajai giifiooqui dai maitiifidagidi poopoidamu aana istumaasi maata galidi agai —astatadai aSuusi.

¹⁹ Amaasi aSuusi daada amadu susuuculida ami dada siaaco daacatadai agai damos maititutuiditadai agai ismiaadara ajiagi alia muiducatai oodami. ²⁰ Tai amaadutai aagidi aSuusi daida itatadai:

—Gadaada amadu gasusuuculi quidigaiifidara guuca dai gandaida alidi —astatadai.

²¹ Damos aSuusi potatadai:

—Siora cacagi Diusi fiooquida dai agiditai cacagi agiava agai daida argiindaada ducami amadu gifisusuuculi ducami —astatadai.

²² Amo imidagai tsai aSuusi amo vaarcuara amadu gamamaatardamiga daida itatadai agai:

—Tiimada vaasadara gogaa suudagi —astatadai ASuusi.

Tai bodara iji. ²³ Dai aidasi gaa suudagi araana iimaitadai agai taida ASuusi coi. Tai todian duuca cavami avaa vai tai taasada suudagi daida avaarca casuudaimi suudagi dai asta cayoga duupi. ²⁴ Tai agai iji dai nanaitu ASuusi daida itatadai:

—Mamaatuldiamadi, Mamaataldiamadi, casiatu yoga duudupi —astatadai.

Taida ASuusi vañi dai lapitu avavali amadu asuudagi tai vaasi gaaapitu dai vaasi dodoli vii. ²⁵ Amaasi ASuusi potatadai gamamaatardamiga:

—Zitadi gavaavoidaraga? —astatadai.

Vai agai duduaadimucata dai maitaa istumaasi gantatagituagi dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—Ziioora idi calli dai taana avavali amadu gosuudagi vai lagidi? —ascaiti.

26 Daida aayi ali quiyara. Gadarara taagidu ali quii. Vaasadara gaa suudagi arGadara ajaadara arGalilea. ²⁷ Mostuvanacai ASuusi davarapi tai miaadara caquiva amo calli Gadarana oidaacami dai catavapi araduitadai isacali viaacata dai Diaavora tataañicaruda dai maitaadaiña yucusi tomali maoidacata dai quiyara mosacaasi siaaco gyaasapai coidada. ²⁸ Dai mostagacai agai ASuusi vuidara gtootonacada caquiva dai iñquimi dai potatadai:

—Zitupasida giñlamadu vapaacai aapi Suusi agaa baitacaacami marada? Gadaanai aana pai maitiñiñiada —astatadai.

²⁹ Pocaiti agai taanaaitu ASuusi adiaavora tataañicaruda sai vuvacana agiañdara. Muiyoco imidagai babajaiña adiaavora tataañicaruda vaidu aoodami vupuuraiña noonovida dai lacasoda cadeenacada sai maiupanana vai agai laquitudaiña acadeena. Daida adiaavora tataañicaruda mosmalitudaiña agai oidigamu. ³⁰ Taida ASuusi tacacai daida itatadai:

—Zitaagidu aapi? —astatadai.

Tai agai aa noragi dai potatadai:

—Legión antaagidu aana —ascaiti.

Poduucai aagai agai alia muiducatai adiaavora tataañicaruda ismaacada agiara vaapa cascada. ³¹ Daida adiaavora tataañicaruda potatadai ASuusi sai maiootosana siaaco tu-cavaga ami siaaco oidaga vaasi adiaavora tataañicaruda. ³² Dai muiducata dai taitaisoli ami giidiara daida cueeyitadai. Daida adiaavora tataañicaruda potatadai ASuusi sai dagitona isvaapaquiagi taitaisoliara. Taida ASuusi maa oigaragai. ³³ Taida adiaavora tataañicaruda vuvaja acalliañdara dai taitaisoliara vaapa. Tai vaasi agai gaa vaapavuaana saali suuli gaamu taana dai gaa suudar suuli dai baioci.

³⁴ Tai agai ismaacada nuucadacata dai taitaisoli alia duduaadimu aidasi tañ imaasi dai voopoi dai malaca gaaagidi quiquiana dai dajiana. ³⁵ Taida aoodami vaascatai iji dai naida agai astumaasi aradui dai aidasi aayi agai siaaco daacata dai ASuusi tañ agai acalli ismaacadañdara vuvaja adiaavora tataañicaruda vai lacasoda abana daacata dai agai ASuusi caaga yucucusi dai cacaga dodoli daja tai agai alia duduaadimu. ³⁶ Daida taitaisoli nuucadacami ismaacada naiditadai agidi vaasi isducatai dueeyi acalli ismaacada viaacata dai adiaavora tataañicaruda. ³⁷ Imaacada vaasi aoodami ami Gadarara oidacami ganaaga daañimi ASuusi sai imanna abiaadara alia duduaadicuitadai agai cascada. Taida ASuusi tasai vaarcuara dai ii abiaadara. ³⁸ Daida acalli ismaacadañdara vuvaja adiaavora tataañicaruda goguama oi sai dagitona isoidagi dmos ASuusi potatadai sai vilana dai potatadai:

³⁹ —Noragiñi gaquiyamu dai malaca gaaagida vaasi istumaasi idui Diuusi aapicada —astatadai.

Taida acalli nora dai malaca gaaagidi vaasi ami davarara siñ caaga idui ASuusi agai vaatara.

40 Aidasida ASuusi vaasadara divia apamu gaa suudagi tai vaascatai baiganliaracada miaadagi cananacata dai agai cascada. ⁴¹ Tai ami divia amo calli jairo taagiducami agai artaanadamicata dai quiuupaigadara judidiu dai gtootonacada caquiva ASuusi vuidara dai dañimi sai imanna quiidiamu. ⁴² Ali amaaducata dai agai marada daida arooqui para baivustaama dan gooca uumigi viaacata dai cayoga muutadai. Dai imacai ASuusi oi mui oodami dai asta gaisatudami.

⁴³ Dai agai saagida imaitadai amo ooqui ismaacada cabavustaama dan gooca uumigi coocata dai gaaacada dai casiaa doodai vaasi istumaasi viaacata dai duduaadigamiara vai tomali amaadutai maitistutuiditadai isduaaidagi. ⁴⁴ Tai agai miaadara caquiva ASuusi dai gooquiamadara mostaata yucucusida taida arada gaaapitu.

⁴⁵ Vaid^Λ ^ΛSuusi gat^Λcacaimi daid^Λ ica^Λitimi:

—¿Toor^Λ giñtaata? —asc^Λaiti ^ΛSuusi.

Vai v^Λascatai pocaiti sai tomali amaadutai vaid^Λ Piiduru ^Λmadu ^Λaaduñ^Λ pot^Λat^Λdai:

—Mamaat^Λtuldiadami, mos^Λquidu oodami dai ga^Λga^Λisatudai dai aipaco ganuitusca^Λ paid^Λ gat^Λcacai soor^Λ g^Λtaata —ast^Λat^Λdai.

⁴⁶ D^Λamos ^ΛSuusi pot^Λai:

—Amaadutai atgiñtaata, maiyanta aan^Λ iñsiduaadi ^Λmaadutai giñg^Λuvucadac^Λd^Λ —asc^Λaiti ^ΛSuusi.

⁴⁷ Dai most^Λagacai ^Λooqui iscamaasico v^Λuaa ^ΛSuusi divia dai gi^Λg^Λiv^Λuquimi dai ga^Λtootonac^Λd^Λ ca^Λquiva vuid^Λra^Λ ^ΛSuusi dai v^Λasi oodami vuitapi aagidi istuusi taata dai isducatai caduaadicami vii mostaatacai. ⁴⁸ Amaasi ^ΛSuusi pot^Λat^Λdai:

—Giñaduñi vaavoitu aapi casc^Λd^Λ cadueeyi. Im^Λadañi dai maiv^Λuam^Λ ^Λliatugada —ast^Λat^Λdai.

⁴⁹ Dai quiaa ñioocaitadai ^ΛSuusi tai divia amaadutai Jairo quidiiañ^Λra^Λ dai pot^Λat^Λdai ^Λgai ^ΛJairo:

—Casiatmuu ga^Λmara casi maisoi v^Λuaada gomamaat^Λtuldiadami —ast^Λat^Λdai.

⁵⁰ D^Λamos aid^Λsi ca^Λ ^ΛSuusi pot^Λat^Λdai:

—Maitiduaadicuda mosai giñ^Λvaavoituda sig^Λmara duaadimu —ast^Λat^Λdai.

⁵¹ Dai aid^Λsi aayi ^ΛSuusi quii^Λra^Λ maidagito ^Λgai ^Λoodami isvaapaquiagi ^Λmadu tuucavi mos^Λcaa Piiduru dai Jacovo dai V^Λuaana ^Λmadu ^Λali ooqui d^Λad^Λd^Λ. ⁵² V^Λascatai suaanitadai dai ali^Λ soig^Λan^Λlidadai ^Λali ooquic^Λd^Λ d^Λamos ^ΛSuusi pot^Λat^Λdai:

—Maitavar suaanada goali ooqui mait^Λrmu^Λquid^Λd^Λ mosacooso —ast^Λat^Λdai.

⁵³ D^Λamos ^Λoodami mosparunai pocaititai ^ΛSuusi. ^Λoodami maat^Λcatadai isi^Λrmu^Λquid^Λ ^Λgai casc^Λd^Λ parunai. ⁵⁴ Taid^Λ ^ΛSuusi bai novid^Λ dai ga^Λga^Λ ñioo dai pot^Λat^Λdai:

—Ali ooqui vañigifiñi —ast^Λat^Λdai.

⁵⁵ Tai ^Λgai ^Λpamu duaaca dai otoma vañi taid^Λ ^ΛSuusi gat^Λjai masai biidana. ⁵⁶ Daid^Λ ^Λd^Λad^Λd^Λ mait^Λat^Λgaitadai istumaasi gant^Λat^Λgituagi. Damos ^ΛSuusi pot^Λat^Λdai sai maiaagidiña tomali amaadutai istumaasi ^Λradui.

9

¹ ^ΛSuusi ^Λmapagi ^Λbaivustaama dan gooca ga^Λmamaat^Λrdamiga dai maa guvucadagai dai sa^Λlicami sai vuvaidiña v^Λasi Diaavora tataañicarud^Λ oodamian^Λra^Λ dai sai duduaaidana gacocodaga. ² Dai Suusi ootoi ^Λgai sai gaaagidana sai Diuusi soic^Λi oodami sai ca^Λgac^Λra oidacana dai duduaaidana coococoida. ³ Dai pot^Λat^Λdai:

—Maitavar vuuc^Λi tomali amo istumaasi voiy^Λra^Λ v^Λatar^Λ tomali gangiica tomali ga^Λnmoraaliga tomali biitugai tomali tumiñi dai mosali^Λmoco vaapasaragai av^Λra g^Λnaadatica maisiu googoca. ⁴ Tomastuma quii^Λra^Λ masiaaco ganuuliñagi anaasiavar ganuuliñaca asta masiaascada iji ^Λgai d^Λv^Λraiañ^Λra^Λ. ⁵ Dai masiaaco maitanmiaadagidagi v^Λrai vuvaaqui abiaad^Λra^Λ dai gigigida ^Λd^Λv^Λra^Λ g^Λna^Λcasoian^Λra^Λ vai poduuc^Λi maat^Λna ^Λgai ismaic^Λaga idui —ast^Λat^Λdai ^ΛSuusi.

⁶ Tai iji ^Λgai dai mos^Λmap^Λac^Λra iim^Λi dai gaaagidimi Diuusi ñiooquid^Λ dai duduaaidimi coococoid^Λ v^Λasi aipacoga.

⁷ Taid^Λ ^Λtaan^Λdami Erood^Λsi ma^Λi v^Λasi istumaasi ivuaadatadai ^ΛSuusi dai mait^Λat^Λgaitadai istumaasi gat^Λgituagi. Dai ^Λmoco pocaititadai said^Λ ^ΛVuaana duaaca coidad^Λ saagidian^Λra^Λ. ⁸ Dai aa pocaititadai said^Λ ^ΛEliiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamidag^Λd^Λ daid^Λ maasitu. Dai aa pocaititadai said^Λ ^Λramoco ^Λquid^Λ Diuusi ñiooquituldiadamidag^Λd^Λ dai duaaca. ⁹ Damos ^ΛErood^Λsi pocaiti:

—Aan^Λ ^Λgi antgat^Λjai guicutaragai mood^Λ ^ΛVuaana ¿dai idio sioor^Λ ismaac^Λd^Λ mos^Λnaana maasi ca^Λ aan^Λ aatagi? —asc^Λaiti ^ΛErood^Λsi.

Daid^Λ ^ΛErood^Λsi gaaajagai isn^Λidagi.

¹⁰ Dai aid^Λsi dada ^ΛSuusi ojootosad^Λ aagidi ^Λgai ^ΛSuusi v^Λasi istumaasi idui. Taid^Λ ^ΛSuusi vaidacai amaap^Λac^Λra siaaco baitoma maitiipu oidacami Betasaidamacoga. ¹¹ Dai aid^Λsi ma^Λi ^Λoodami isii ^ΛSuusi gooqui^Λra^Λ iji taid^Λ ^ΛSuusi miaad^Λgi dai aagidi sai Diuusi soic^Λi oodami sai ca^Λgac^Λra oidacana daid^Λ ^ΛSuusi duduaadi ^Λcoococoidad^Λ.

¹² Dai aid^Λsi cauruñimi ^Λbaivustaama dan gooca mamaat^Λrdami miaad^Λra^Λ guuquiva dai pot^Λat^Λdai ^Λgai ^ΛSuusi:

—Ootosaŋi goodami vai ganiibastana dai gaagana cuaadagai aali quiiquiana siaaco vaamioma miaagacagi. Tami siaaco daraaja aatama maitiipu tomali istumaasi —astatadai amamaatardami.

¹³ Taidam aSuusi potatadai:

—Bibidavurai aapimam —astatadai.

Taidam amamaatardamigadam a noragi daidam itatadai:

—Maitaviaa vaamioma mosaltaama paana dai gooca vatopa. Siagisgiaa mamaca savlada aatama cuaadagai vaaasi idi oodami vaataram —astatadai amamaatardamigadam.

¹⁴ Daidam aoodami param taama miil aacatadai. Damos aSuusi potatadai gamamaatardamiga:

—Aagidavurai goodami sai daraivana chiichi quiatam aipacoga param taataucami sientom —astatadai aSuusi.

¹⁵ Tai podui vaascatai daraiva. ¹⁶ Taidam aSuusi vui taama paana daidam agooca vatopa dai tavaagiamu namavaa dai gamamagi dai gooquiam saasarai paana dai vatopa dai maa gamamaatardamiga sai taacoidana aoodami. ¹⁷ Tai vaascatai gauu dai tataascovai dai gooquiam suusudagi baivustaama dan gooca aasarai saasaquigadam ismaacadam baivito.

¹⁸ Amo imidagai aidam acovai daanitatadi Diuusi aSuusi vaidam amamaatardamigadam amadam daraajatadai taidam aSuusi tacacai gamamaatardamiga daidam itatadai:

—Zvooram giŋaagai aoodami? —astatadai.

¹⁹ Tai agai itatadai:

—Amoco pocaitam pasaidam arVuaana agai ismaacadam vaponaiŋa aoodami, dai aa pocaitam pasaidam arEliiasi, dai aa pocaitam pasaidam arAaquidam Diuusi ŋiooquiltuldiadamigadam dai duaaca —astatadai.

²⁰ Taidam aSuusi potatadai:

—Zdai aapimam macaitam ansooram aana? —astatadai.

Taidam aPiiduru aa noragi daidam itatadai:

—Aapiaram arDiuusi Cristogadam ismaacadam agai acovai vuusaitom —astatadai.

²¹ Damos aSuusi saalicadam daŋ sai maiaagidiŋa imaasi tomali amaadutai. ²² Dai potatadai:

—Aana ismaacadam viaa amo saalicami viaacamu issalicadam soimaa taatagi dai mosamapiadaram giŋviaamu atalaanadamigadam judidum amadam baitaguucacamigadam papaali amadam amamaatardamigadam Diuusi saalicamigadam. Dai giŋmuuaa magari vaaasi dai vaasacaram bo vaica tsaicadam apamu duaacamu aana —astatadai.

²³ Dai gooquiam potatadai vaascatai:

—Siooram giŋaagiada aliada maitaagagai isaagi gatagitocagi dai vaas tasai gaaagai isbai gaducagi siadufiada gamuaatuda giŋvaavoitudaitam daida giŋaagiadagi. ²⁴ Siooram ivuaadagi amagi istumaasi ipalidi, agai gia imimom Diaavora amadam, damos agai ismaacadam bai gaduom dai muquiagi giŋvaavoitudaitam agai gia calagacaram vuusaimom. ²⁵ Tumaasi arcaagaim amo oodami vaataram isgamaitaagi vaaasi istumaasi oidagam oidigi daama vai ibadam imiagi Diaavora amadam. ²⁶ Aana ismaacadam viaa amo saalicami tavaagiiŋdaram diviam dai apamu noragi iŋagai dai gooquiam apamu divimom aana amadam mui Diuusi tataaŋicaradam. Dai giŋooga dadadaquigadam garsicoli dadadaquidam agai. Isamaadutai siaa aradagi giŋvaavoitudaitam aana araram siaa arrogiamom amaasi iŋsiascadam diviagi. ²⁷ Ismaacadam gaaagaim aana arvaavom sai oidagam amaadutai ismaacadam tami guuca sai maicoiya agai asta talagacaim ismaasi siaaco taanaam Diuusi —astatadai aSuusi.

²⁸ Dai aidam potam aSuusi bo mamacova tsaicadam tasaim amo giidaram dai gamamada agai dai amadam iimaitadi Piiduru dai Jacovom dai Vuana. ²⁹ Dai aidam daanitatadi Diuusi aSuusi vuivasadam amapadum dai yuucsidam calagam tootuatam dai dadadacadam gaaato. ³⁰ Tai gamaasitum gooca cacalam abana aSuusi dai amadam gaatatagitam agai arMosesacaram amadam Eliasi. ³¹ Dai sicolimadam amo cuudagi dadadacadam dai aagitam issoimaa taata agai aSuusi dai isducatai muquia agai Jerusalemaram. ³² Tomasi aPiiduru amadam aaadufidam aliam coocosimucataidam vaasacaram maicoocom dai tam isducatai dadadacaim aSuusi sicolidam vaagooaim cacalam ismaacadam amadam guucacatadai. ³³ Dai aidamidam acacalam mamacasiom iimimitadai aSuusi sonuuiŋdaram taidam aPiiduru potatadai aSuusi:

—Mamaatardamigadam, vaaasi arcaagaim istami daraaja aatama tatai duuŋi vaica uucusaim amoco aapi gavvaataram dai amaim Moseesa vaataram dai amaim Eliiasi vaataram —astatadai.

Damos ΔPiiduru maimaatΛcatadai iscaititadai. ³⁴Dai quiaa ñioocaitadai Λgai tai divia Λmo icomai dai iña vΛascatai tai Λgai aliΛ duduadimu tΛagacai isicomai saagida iji ΛcΛcΛli. ³⁵Tai icomiaifñdΛΓΛ caidatu Λmo ñiooqui ismaacΛdΛ icaiti:

—IdiavΛΓ giñmara dai aanΛ aliΛ oigadai. ΛΛgiadavurai aapimΛ —ascaiti Λñiooqui.

³⁶Dai aidΛsi capotai Λñiooqui Λgai gantagito tΛΛ sidΛ ΛSuusi caΛΛgi cΛacatadai. Dai vΛavaicai maimaatΛrdamigadΛ maiaagidi tomali Λmaadutai tomali Λmo ñiooqui istumaasi tΛΛ Λgai.

³⁷Dai siaadiqui aidΛsi tΛापai Λgai giidiaifñdΛΓΛ tai mui oodami vuvaaja dai vuidΛΓΛ aayi ΛSuusi. ³⁸Tai Λmo cΛΛli Λoodami saagida gΛΓΛΓ ñiooqui daidΛ itΛtadai:

—Mamaatatuldiadami, giñoiΓdΛñi dai nΛida giñmara, idi caΛmaduga giñmara cΛΛli. ³⁹Vai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ bΛbΛji dai iñaquitudai dai susuiquituldi dai totosacatudai tañida dai soi vueeyi dai maidagitua Λlidi. ⁴⁰Casiant goguema oi gΛmamaatΛrdamiga sai vuusaidana Λgai goDiaavora tΛaañicarudΛ damos Λgai maitistui —astΛtadai.

⁴¹Tai aa noragi ΛSuusi dai potΛtadai:

—Dañi aapimΛ sivi oidacami maivaavoidaracami dai maiΛgidaracami siΛΛ tavΛpi vaamioma viaacamu aanΛ isgΛnΛΛmadu daacagi dai gannΛijadagi —astΛtadai ΛSuusi.

Dai potΛtadai Λgai ΛoogadΛ:

—Baigovai vuaapa gΛmara —astΛtadai.

⁴²Damos aidΛsi Λali gΛlli miaadΛΓΛ cΛquiva taidΛ ΔDiaavora tΛaañicarudΛ dΛvΛΛrapi daitu dai suiquituli. Damos ΛSuusi dodoligitu ΔDiaavora tΛaañicarudΛ dai duaadi Λali gΛlli dai tΛΛgi oogadΛ. ⁴³Tai vΛascatai maitΛΛ istumaasi gantΛΛgituagi tΛΛgacai istumaasi mosΛΛ gΛducami ismaacΛdΛ idui Diuusi.

Dai maiquiaa tΛtΛgaitadai Λgai istumaasi gantΛΛgituagi gomaasicΛdΛ ismaacΛdΛ idui ΛSuusi tai Λgai potΛtΛdai gΛmamaatΛrdamiga:

⁴⁴—CΛagavΛΓ caaca idi dai mostΛgitoca. AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami mΛgiñtΛΛgida Λgai aa oodami —ascaiti ΛSuusi.

⁴⁵Damos ΔmamaatΛrdamigadΛ maimaata cΛcΛcatadai istumaasi aagidi Λgai, maimaquiarsicatadai Λgai oigaragai ismaatΛ cajiagi cascΛdΛ, dai Λgai duduadicuitadai isaagidagi sai cΛΛga aagidana isducatai maata cajiagi Λgai istumaasi aagaitadai Λgai.

⁴⁶VaidΛ ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ ΛΛgi gΛnaatagidi dai pocaiti sai siooΓΛ ΛgiaifñdΛΓΛ cΛΛgadu isvaamioma gataaanadagi. ⁴⁷Damos ΛSuusi mai istumaasi gantΛΛgitoitadai Λgai dai bΛi Λmo ali oodami dai gaabaana cΛi ⁴⁸dai potΛtadai:

—TomasiooΓΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai giñmamaatatuldiaraga dai cascΛdΛ oigadai idi ali oodami Λgai giñoiΓdai aanΛ ΛΛrΛ dai Λgai ismaacΛdΛ giñoiΓdai aanΛ Λgai oigadai Λgai ismaacΛdΛ giñootoi. IsmaacΛdΛ pollidi ismaisi gataaanΛi Λgai vaa Λgai dai vaamioma gataaanΛi —astΛtadai ΛSuusi.

⁴⁹TaidΛ ΛVuaana potΛtadai:

—Mamaatatuldiadami, tΛΛ aatΛmΛ Λmoco ismaacΛdΛ potai sai gΛgυvucadacΛdΛ vuvaiditadai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ tΛtai dai sai camaivuvaidiña maitΛtΛΛmadu aimΛraitai Λgai —astΛtadai ΛVuaana.

⁵⁰Damos ΛSuusi potΛtadai:

—MaitavΛΓ daidiada. IsmaacΛdΛ maitΛrvui caata Λgai gΛΓapa maasi tΛtΛgitoi —astΛtadai ΛSuusi.

⁵¹AidΛsi camiaadimi istuigaco tΛsadia agaitadai ΛSuusi tΛvaagiamu Λgai pocaiti:

—AanΛ angia imia iñagai Jerusaleenamu —ascaiti ΛSuusi.

⁵²Dai baitΛqui ootoi ojootosicami tai Λgai iji Λmo amapΛcΛrΛ Samaalia dai gaagida Λgai siaaco gΛuuliñagi ΛSuusi. ⁵³Damos ΔSamaaliarΛ oidacΛdΛ maitipΛli ismiaanai daasagi maatΛcΛi isJerusaleenamaco imaitadai Λgai. ⁵⁴AidΛsidΛ ΔmamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi Jacovo ΛΛmadu Vuaana tΛΛ imaasi potΛtadai Λgai ΛSuusi:

—Mamaatatuldiadami, ζipΛlidipasi tΛsgatañiagi tai tΛvaagiaifñdΛΓΛ dai vΛΛsi ugitudagii gooodami poduucai isduucai idui Eliasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ? —astΛtadai.

⁵⁵TaidΛ ΛSuusi vui nΛnΛaava dai bagaimi dai potΛtadai:

—AapimΛ maimaata ismaasi ganiibadaga. ⁵⁶AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami maidiviacai cooda iñagai oodami baiyoma moscΛΛgacΛrΛ vuvaida iñagai aanΛ —astΛtadai ΛSuusi. Dai amaasi iji sibΛaacoga.

- 57 Dai aidasi voiyaga iimaitadai agai tai amo calli potatadai asuusi:
—Mamaatatuldiadami, gloidatucuda inlidi aana vasi pasiaaco aimardagi —astatadai.
- 58 Taidan asuusi aa noragi daidaitadai:
—Cacaasiocai viaa gantatjoga vaidan juurugi gancoocosa, damos aana ismaacada viaa
amo sallicami maiviaa tomali siaaco mootagi —astatadai asuusi.
- 59 Daidan asuusi potatadai amai calli:
—Giñoidaŋi —astatadai.
Damos acalli potatadai:
—Mamaatatuldiadami, giñdagitoŋi quiaa lapa anmaa yaasagi giñooa —astatadai.
- 60 Damos asuusi aa noragi daidaitadai:
—Dagitoŋi vai agai ismaacada anan ducami coidada maiagiditai Diuusi yaasana
gancoidadaga, dai aapi imi dai gaaagida sai Diuusi soicai oodami sai calagacaga oidacana
—astatadai asuusi.
- 61 Tai amai calli potatadai:
—Mamaatatuldiadami, goida inlidi aana damos giñdagitoŋi quiaa nai maa diosagidagi
giñaduŋi —astatadai.
- 62 Damos asuusi itatadai:
—Sioora gasicuandagi dai anan jagidagi maisalli sicuanai, poduucan lapa agai ismaacada
giñoidatucuda aliada dai otoma imia ali gacuiyamu agai maitacaga aata vaaadami
Diuusi aa duindadaga —astatadai asuusi.

10

- 1 Dai cadaivunucai imaasi taidan asuusi covai vuvaitu lapa vaic coobai dan baivustaama
oodami dai mosgoogocatai baitaqui ootoi vasi amapacaga siaaco viaacatadai agai isimi-
agi. 2 Dai potatadai:
—Masiaaco iimia agai aapima mui oodami cabaiganduuduna iibaada dai calca agai
Diuusi ŋooquida anan duucan gapi asicami ismaacada casi gaaagai yooaragai. Dai Di-
uusi ŋiŋiŋooquituldiadami gada chilaquidu cascada daanadavurai aapima Diuusi ismaacada
anapan ducami asacami vai ootosana aa ganiŋiŋooquituldiadami gaa ismaacada anapan ducami
pipioŋi vai aagida agai ŋooquida oodami ismaacada baiganduuduna iibaada agai anan
ducami asicami. 3 Imivurai aapima. Daŋi aana anan duucan ganootosai canifu saasayi
saagida. 4 Maitavar vuucan ganmoraraaliga tomali gantumiŋi daraasacaru tomali aa
susuusacai, dai maitavar guguquida voiyaga masiaaco ajiagi oodami. 5 Masiascaga ajiagi
amo quiyaga varai aagida loidacami sai Diuusi ipalidi isibastudacan tadacagi agai iibaada.
6 Dai isami daacagi amaadutai dai nanaracagi isDiuusi soŋiagi vai giiibastacan tadaca
agai iibaada aida gaa giiibastacan tadacamu agai. Dai ismaitiipucagi tomali amaadutai
amai isnanaracagi isDiuusi soŋiagi vai giiibastacan tadacagi agai vascaga aapima gaaagai
isaagididagi gomaasi aa oodami. 7 Dai anaasi masiaaco calga ganmiaadagidagi agai vaa
quiyaga avar ganuuliŋa dai ugaavurai dai ii istumaasi viaacagi agai, amo pioŋi viaa
sallicami masaa namalquidagi. Dai maitavar mosquiquiaga ajioopada. 8 Dai masiascaga
ajiagi amapacaga masicaga ganmiaadagidagi ugaavurai mastumaasi ganbiidagi. 9 Dai
duduuaaidavurai acococoidada ismaacada ami oidacagi dai povivar taa loidacami:
“Cadia Diuusi dai ganamadu daaca agai daidai ipalidi isgansoŋiagi mai calagacaga oidaca
aapima”. 10 Dai masajiagi amapacaga masiaaco maitanmiaadagidagi varai vuvai caayaga
dai potada: 11 “Asta davaragada ganoidaga ismaacada galacasuana sai gigigidamu
aatama varai poduucan maataca aapima masmaicaga idui. Damos maatacavurai sicayooaga
aayi sasacada gataanaada agai Diuusi”.
12 Dai quiaa ŋooocai asuusi dai potatadai:
—Aana anganaagidi sai sasacada Diuusi naidagi ismaacada acaga ivuaadami dai
ismaacada armaicaga ivuaadami agai soimaasi taatatulda agai oodami ismaacada
maitanmiaadagidagi vaamioma soimaasi taatatuldamu agai sila Sodoomaga oidacami.
- 13 Aapima Corasiŋiaga oidacami dai Betasidaaga oidacami sila soimaa taatamu aapima.
IsTiioora dai Sidooniaga oidacami taagimudai istumaasi gagarducami masmaasi
taa aapima agai gaa calaqui abiaadaga gnaadadamudai yuucusi tutucucami dai
gancocoomaivadamudai matacada dai poduucan maasiuldamudai iscala duucan
gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai. 14 Damos sasacada Diuusi naidagi ismaacada
acaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami gangalavituldaraga vaamioma
soimaascamu isTiioora dai Sidooniaga oidacami vataraga. 15 Dai aapima Capernaumaga

oidacami. ¿Povai masianalidi mastavaagiata ucami taatidia agai? Baiyoma matlapañia agai davaañrai utamacoga —astatadai ASuusi.

¹⁶ Dai potatadai agai gamamaatarlamiga:

—Ismaacada aagiditai gancañ aapima agai giñlagiditai cañ aana lapañ dai ismaacada gajiaadara ganvipieeyi aapima agai gajiaadara giñvipieeyi aana lapañ dai ismaacada gajiaadara giñvipieeyi aana agai gajiaadara vipieeyi lapañ agai ismaacada giñootoi —astatadai ASuusi.

¹⁷ Taida lvaic coobai dan baivustaama apamu dadacai baiganliatugai dai potatadai agai ASuusi:

—Mamaatatuldiadami, asta Diaavora tataañicaruda vaasi galangi aagaitai aatama gatlaataraga —astatadai lojootosicami ASuusi.

¹⁸ Taida ASuusi potatadai:

—Aana annaidi iducatai gai Diaavora tavaagiiñdara lpan duucañ mo siitañi. ¹⁹ Aana anganmaa guvucadagai aapima masai cacaisapañia gagar cocoyi dai nanacasarañ dai poducañ vaamioma viaa aapima guvucadagai isgarsaayu Diaavora. Dai aapima maisoimaa taatamai tomali mo istumaasica. ²⁰ Maitavar baiganliada cascada ganlagiditai Diaavora tataañicaruda. Baiyoma moslaagai masbaiganliadagi oojisicatai gantlaataraga mala tavaagiata —astatadai ASuusi.

²¹ Aida otoma baiñliatu Diuusi Ibaada ASuusi tai agai potatadai:

—Giñooça aana gia sällicada siaa gaduutudai, aapiara rbaitacaaacami tavaagiata dai oidigi daama. Aapi apatmaimaatatuli idi maasi asastudugami tomali agai ismaacada naana maasi mamaatarai mosaca agai ismaacada maisi sastuduga dai ismaacada mainaana maasi mamaatarai. Caa gaduava giñooça poducañ ipali aapi dai poducañ idui —astatadai ASuusi gaooça.

²² Dai apiamamaatatuldi ASuusi loodami dai potatadai:

—Giñooça giñmaa vaasiaacatai. Aana arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiiñdara dai tomali amaadutai maicaga giñmaata mosaca giñooça dai tomali amaadutai maicaga maata giñooça mosaca aana ismaacada armarada agai. Dai vaascara oidaga aa ismaacada maata giñooça mosaca ismaacada aana ipalidi sai maatana.

²³ Amaasi agai vui nanava gamamaatarlamiga dai lagi agai potatadai:

—Baiganlidi aapima naiditai mastumaa naidi. ²⁴ Aana anganaagidi sai mui Diuusi ñiñiooquituldiadamidaga lamadu mui rarañ naida aliditadai mastumaasi aapima naidi dai maitaa, dai agai caça aliditadai mastumaasi aapima cañ dai maicañ —astatadai ASuusi.

²⁵ Amaasi mo mamaatatuldiadami Diuusi sällicamidaga caquiva dai ii dai mala aatagida agai ASuusi. Mosnaida aliditadai agai sabai aagana Suusi mo istumaasi istumaasi vui caatacagi lvaavoidaragada dai potatadai:

—Mamaatatuldiadami, ¿tumaasi istutuidi aana isidunñiagi dai vaascara lamadu daacagi Diuusi? —astatadai.

²⁶ Taida ASuusi aa noragi daida itatadai:

—¿Tumaasi agai dai oojisi sällicamiata? Aapi nanaiña oojai vaas tasai giñaagidañi iscaiti —astatadai ASuusi.

²⁷ Taida amamaatatuldiadami Diuusi sällicamidaga aa noragi daida itatadai:

—“Oigadañi gaDiuusiga vaasi galiadacada, dai vaasi gaguvucadacada dai vaasi gatagitoidacada, dai oigadañi gaaduñi poducañ pasduucañ gaogidai aapi lagi” —astatadai.

²⁸ Taida ASuusi itatadai:

—Caga patgiña noragi isvaasi gomaasi iduñia aapi, aapi vaascara oidacamu Diuusi lamadu —astatadai ASuusi.

²⁹ Vaida amamaatatuldiadami Diuusi sällicamidaga lagi gasoña aliditadai dai potatadai agai ASuusi:

—¿Voora argiñaaduñi? —astatadai.

³⁰ Taida ASuusi aa noragi daida itatadai:

—Amo imidagai mo calli tavañimitadai mo voi Jerusaleñaiñdara Jericooamu tai voyata aayi lasivogami dai baitoma gaviji dai lasi istumaasi vuucaticatadai agai asta yuucusida dai sällicada soidoodai dai baitoma muuquida viaa dai iji. ³¹ Dai aidapaca amui imaitadai mo paaligada judidiu agai vaa voyata dai tagacai mossali daivusai. ³² Dai mo leviita lapañ amui salli daivusai dai aidasi tañ agai mosdaivusai lapañ. ³³ Dai amañi calli Samaaliñdara agai vaa voyamu imaitadai dai tagacai soigaldian taada. ³⁴ Dai miaadara caquiva

siaaco caatacatadai acaali dai duaadi istuidana saasaquicatadai asaiticada dai valieenticada, dai vipiosolicada vuupuli dai lagi gasoiga daama dai dai baacai amo quiyamu dai ami gauuli lamadu dai nuucagi. ³⁵ Dai siaadiqui aidasi caimia agaitadai aSamaaliaga oidacami vuuvaitu goo piisu dai maa aoidacami dai potatadai: “Nuucadacafi idi caali dai pasvaamioma siaa duadagi gaaa namalquidamu aana ifisialascada apamu diviagi”, astatadai aSamaaliaga oidacada aoidacami. ³⁶ Dai sivi maacada idi vavaicai cacali araduñda acaali ismaacada baitoma gaviji asivogami —astatadai aSuusi.

³⁷ Taida amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada itai:

—Agai ismaacada soigali tagacai —astatadai.

Taida aSuusi potatadai:

—Imiñi aapi dai poduñi ara —astatadai.

³⁸ Dai apiaimai aSuusi dai aayi amaapacaga. Vai ami oidacatadai amo ooqui Maaruta tagiducami dai miaadagi gaquiyaga. ³⁹ Daid aMaaruta sigacatadai amai ooqui Maria tagiducami. Tai agai vuudaga daiva aSuusi dai caaca agai istumaasi agaitadai agai. ⁴⁰ Damos aMaaruta aliasi istumaa vuaadatadai cusifiaga dai miaadaga caquiva siaaco daacatadai aSuusi daid itatadai:

—Mamaatatuldiadami, imaitapasvuama alidi tomalaachi isgifiñsi lagi gifnidagi mosasi aa duiñdagai? Aagidafi tudu vaid gifñsiñana —astatadai aMaaruta.

⁴¹ Taida aSuusi aa noragi daid itatadai:

—Maaruta, Maaruta, maitivuma aliada aapi mosaa naana maasicada. ⁴² Mosalimo istumaasi oidaga ismaacada vaamioma gaagai dai goMaria gia bai cacagaducadioma aa duiñdagai dai tomali amaadutai maivoopoidamu —astatadai aSuusi.

11

¹ Amo imidagai aSuusi gamamadaitadai amo amaapacaga. Dai aidasi canaato mamagi agai tai amaadutai amamaatardamigada itatadai:

—Mamaatatuldiadami, armaatatuldañi mamadaragai poduucai isduucai aVuaana maatutuli gamamaatardamiga —astatadai.

² Taida aSuusi potatadai:

—Masiascada gamamadadagi varai aduucai gamamadada:

Garroga aapi pasmaacada tavaagiaga daja, aatama ipalidi isloodami gasiaa duutuadagi, dai matana isaapi maisoimaasi ivueeyi vai otoma aana istuigaco gataanada agai aapi tami oidigi daama vaid araduuna pastumaasi aapi ipalidi tanai oidigi daama apanducai tavaagiaga.

³ Garsoiñafi tati viaaca aatama cuadagai siasa tagito sivi vataraga.

⁴ Dai garoigaldafi vasi garsoimaascamiga aatama ara oigaldi vascatai ismaacada soimaasi garvuiididi.

Maiti dagito isadiaavora garaagian tadacagi isidunia aatama soimaasi poduucai varamamadada.

Astatadai aSuusi.

⁵ Daid aSuusi potatadai ara:

—Ducami ismaadutai aapima viaacagi amoco ganaduñi pai aapi imiagi quidiamu antancarai pai potada aapi: “Gifnaduñi gifnañiividuñi vaica tascali, ⁶ utudama gifnidivi amoco gifnaduñi malacsdaga imaladami dai aana maiviaa istumaasi biidagi”. ⁷ Dai ducami sigamai aa ganoragidagi tuucavidaga dai povatadagi: “Maitigifñiooquiada casia cuupi quitaagiña dai gifnaamara giflamadu vata gifvaacosiaga nai cascada maitistutuidi aana isvañigacai gamaquiagi tomali amo istumaasi”. ⁸ Aana anganaagidi tomasi maivañigacai gamaa agai istumaasi gaduñicatai baiyoma vañigian taada agai dai gamaquiagi vasi istumaasi tagitoca aapi maacaa aliditai ñoocadami. ⁹ Cascada aana anganaagidi masai daanañi Diuusi sai gansoicaiña mai viaaca aapima tagitocagi dai gaagai mascaaga vaavoi-tudadagi sai Diuusi gansoicada agai. ¹⁰ Siorea daanadagi Diuusi sai soicaiña gia soicaiña.

¹¹ Amaadutai aapima ismaacada argaoga imasbai oidana aapima ganmara amo odai isgantaanada agai paana? iSipara oidagi amo cooyi isgantaanada agai vatopa? ¹² iSgantaanada agai amo tacunono isbai oidana aapima amo nacasari? ¹³ Masapima ismaacada maicaa tuutuiga maata oidi ganmaamara istumaasi cacagaducami sioma caga ganooaga ismaacada tavaagiaga daja ganootosdamu galbadaga vai ganlamadu daacana vascatai siorea ipalidagagi islamadu daaca agai —astatadai aSuusi.

¹⁴ ASuusi vusaasditadai amo cʌlliaifnɔɾɔl amo Diaavora tʌaʌñicaruda. ADiaavora tʌaʌñicaruda muudutu aʌalli. Dai aidʌsi vuusai ʌDiaavora tʌaʌñicaruda taidʌ ismaacʌdʌ muudutu istui isfiooquiagi ʌpamu. Taidʌ ʌoodami maitʌʌ isducatai gantʌtagituagi tʌʌgacai imaasi. ¹⁵ Damos ʌamoco pocaiti:

—Idi cʌlli vuvaidi Diaavora tʌtʌaʌñicaruda Beelsevʌ guvucadadʌcʌdʌ —ascaiti ʌoodami. Beelsevʌ ʌrDiaavora dai alia guvua.

¹⁶ Dai aa mosnʌijada ʌlidi astumaa duuna ʌSuusi dai cascʌdʌ potʌtʌdai sai tʌʌgidana ʌmo istumaasi gaducami tʌvaagiaifnɔɾɔl. ¹⁷ Damos ʌSuusi maatʌcatadai istumaasi gantʌtagitoitadai ʌgai dai potʌtʌdai:

—Isaipaco gancocodagi ʌmapʌcʌɾɔl oidacami ugitimu ʌoodami dai baabaquidʌ suuligimu. ¹⁸ Poduucai ʌʌpʌ isʌDiaavora ʌagi gʌcocodagi otoma camaitatʌaanʌdan tada ʌgai cascʌdʌ poduucai ganaagidi aana pocaititai aapima ansai aana vuvaidi Diaavora tʌtʌaʌñicaruda Beelsevʌ guvucadadʌcʌdʌ. ¹⁹ Siarvaavoicamudai isDiaavora guvucadadʌcʌdʌ vuvaidi aana Diaavora tʌtʌaʌñicaruda aidʌ gantʌtagituagi aapima gnaaduʌni vuvaidi Diaavora tʌtʌaʌñicaruda Diaavora guvucadadʌcʌdʌ ʌʌpʌ. ʌagi ʌgai gnaagidamu ismaitʌrvaavoi isDiaavora guvucadadʌcʌdʌ vuvaidi aana ʌmadu ʌgai. ²⁰ Baiyoma Diuusi guvucadadʌcʌdʌ vuvaidi aana Diaavora tʌtʌaʌñicaruda dai poduucai cʌʌ maata aapima iscaayʌ istuigaco Diuusi soicada ʌgai oodami sai cʌʌgacʌɾɔl oidacana.

²¹ Siʌascadʌ amo oodami guvuacami dai cʌʌga gagatocami nuucadacagi gʌquui dai vʌʌsi istumaasi oidaga ami poduucai maitiipu siooɾɔ gʌʌʌsidagi ami. ²² Damos isdiviagi ʌmai vaamioma guvuacami dai vaamioma istuidiagi dai ʌʌʌsidagi vʌʌsi gagatodʌ istuucadʌ gʌtagitocadai ʌgai isgʌsoifnɔɾɔl dai gataacogida ʌgai vʌʌsi istumaasi gʌʌʌsidagi.

²³ Siooɾɔ maitʌrɾiʌʌmaducagi ʌgai giʌvuidʌɾɔl caata siooɾɔ maitiʌsoifnɔɾɔl aagiadagi ʌoodami isducatai cʌʌgacʌɾɔl vuvauqui ʌgai sobicai sai maivaavoitudana dai maicʌʌgacʌɾɔl vuvaaɾana.

²⁴ Siʌascadʌ amo Diaavora tʌaʌñicaruda vusiagi ʌmo cʌlliaifnɔɾɔl oidigana aimʌraifnɔɾɔl dai gaagaiʌa siaaco gʌibʌʌstagi dai siʌascadʌ maitʌgia ʌgai siaacoga povʌ ʌʌlidiʌ: “ʌpamu animiagi giʌquiyamu iʌsiaadʌɾɔl vuusai”, asʌʌlidiʌ. ²⁵ Dai siʌascadʌ ʌpamu ami diviagi ʌgai dai tʌʌgaifnɔɾɔl aʌalli ʌpan duucai amo quui cʌʌga voisiquicami dai cʌʌga bai duʌʌsicami. ²⁶ Dai amaasi ʌgai aimʌraifnɔɾɔl dai vuaapai ʌʌpʌ cuvaracami Diaavora tʌtʌaʌñicaruda. Dai ʌgai ʌmadu vʌʌsi ʌga vʌpʌcʌifnɔɾɔl ami cʌlliaifnɔɾɔl dai ami oidacana dai poduucai aʌalli vaamioma soi gʌvuaadana isvaʌʌquiomaa —ascaiti ʌSuusi.

²⁷ Aidʌsidʌ ʌSuusi aagaitadai imaasi, tai amo ooqui oodami saagida iifnɔɾɔl dai pocaiti:

—Siʌ cʌʌgacʌɾɔl naidi Diuusi ʌgai ismaacʌdʌ gʌmarai dai gʌsiitu —astʌtʌdai ʌooqui ʌSuusi.

²⁸ Damos ʌSuusi potʌtʌdai:

—ʌcaasi cʌʌgacʌɾɔl naidi ʌgai ʌʌpʌ vʌʌsi oodami ismaacʌdʌ caa Diuusi ʌiooquida dai ʌagiditai caʌ —astʌtʌdai ʌSuusi.

²⁹ Daidʌ ʌoodami apiʌʌʌmpaidimi ami ʌSuusi sicoli taidʌ ʌSuusi gʌaagacai maataatuldimi Diuusi ʌiooquida dai potʌtʌdai:

—Oodami sivi oidacami alia maicʌʌga tuutuuga dai giʌnaagidi ansaidʌ iduuna ʌmo istumaasi gaducami ʌgai vuitapi, damos maitʌʌgimu ʌgai ʌmai istumaasi gaducami mosʌcaasi istumaasi gaducadʌ ismaacʌdʌ idui Diuusi ootasacai Joonasi Niʌiviamu vai ʌgai aagidi ʌoidacami vai ugitia ʌgai ʌgai ismaicʌdʌ duucai gantʌtagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ³⁰ Poduucai ʌʌpʌ giʌootoi Diuusi. Aana ʌrʌgai ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami dai aagidamu aana sivi oidacami sai ugitia ʌgai ʌʌpʌ ismaicʌdʌ duucai gantʌtagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ³¹ Siʌascadʌ caaiyagi istuigaco Diuusi naidagi oodami sividʌ ismaacʌdʌ ʌrcʌʌga ivuaadami dai ismaacʌdʌ ʌrmaicʌʌga ivuaadami, daidʌ ʌooqui ismaacʌdʌ ʌrbaitʌcʌʌamicatadai Siipʌɾɔl divimu dai gʌpiʌɾɔl suuligamu ʌoodami sivi oidacami. ʌgai sʌʌlicadʌ maʌcasdʌɾɔl divia dai caaca ʌgai istumaasi ʌgai ʌSalomofi. ʌgai ʌɾʌmo taanʌdami saitudugami dai tami daja aana sivi dai vaamioma ʌrtʌaanʌdami aana siSalomofi mai aapima maitiʌʌgiditai caʌ. ³² Ismaacʌdʌ Niʌiviamu oidacatadai dadimu siʌascadʌ Diuusi naida agadagi sivi oidacami ismaacʌdʌ ʌrcʌʌga ivuaadami dai ismaacʌdʌ ʌrmaicʌʌga ivuaadami, daidʌ ʌNiʌiviamu oidacami gʌpiʌɾɔl suuligamu ʌoodami sivi oidacami ʌʌpʌ mai aapima maitiʌʌgiditai caʌ ʌgai gia caama duucai gantʌtagito dai camaisoimaasi ivuaada ʌgai aidʌsi ʌJoonasicaru aagidi Diuusi ʌiooquida, dai tami daja aana dai vaamioma ʌrtʌaanʌdami aana siJoonasi.

³³ Tomali amaadutai cucuudagai amo cuudacarui dai gooquiala astoquicala dadasai tomali amo cajooñi uta baiyoma tacavacamiata gaddadasai vai soora vapacadagi istutiidagi isnaadagi. ³⁴ Gavuujuji arapan ducami amo cuudacarui gatuuçuga vaatarla isgavuupuji cacagaducagi vaasi gatuucuga arpa viaa cuudagi, dai isgavuupuji maicacagaducagi gatuucuga arpa ducami istucagamucagi. ³⁵ Goovai ismaacada maata aapima Diuusicada arpan ducami amo cuudagi gantagitoidagara gannuucadacavurai aapima vai maituucuna dai poduucai tucapi viimu aapima. ³⁶ Iscailaga cuudagacagi vaasi gantagitoidagara dai maitiipucagi tomalaachi tucapi dai poduucai calaga maata cacamu aapima arpan duucai masduucai naidi amo tuucavi siaaco calaga cuudagacagi —astatadai asuusi aoodami.

³⁷ Dai aidasi cadagito ñioo asuusi tai amo fariseo vai sai quidiara gaugana. Taidla asuusi ii dai meesa vuudara daiva. ³⁸ Taidla fariseo maitala istumaasi gantagituagi talagacai siaSuusi maivacoi ganoonovi isducatai viituli Moseesacaru ajudidui. ³⁹ Tai amaasi asuusi potatadai: —Aapima fariseo vuanai ganajaasocoli labadara damos aapima tuculimadai ganaranaga muuquimudagaicada dai soimaascamicada. ⁴⁰ Vupuuruga aapima, imaitamas maata tagitoi maitamas maata sai soora idui labadara idui arpa arviadara? ⁴¹ Gaoidiadvurai oidicami baiganliaracada dai poduucai maitarsoimaasi iducamicamu aapima.

⁴² Sia soimaa taatamu aapima fariseo vaasi istumaasi viaa aapima aa oidi oodami Diuusi aa duindada vaatarla, asta ivaagi masmaacada baljai. Calagadu isoidiada aapima oodami Diuusi aa duindada vaatarla mastumaasi viaacagi damos alia soi duucai naidi aapima ganaaduñi dai maioigadai Diuusi gomaasi gia maicagadu.

⁴³ Sia soimaa taatamu aapima fariseo. Oojoidi aapima iscacagaducadioma daraicariara dadaaradagi judidui quiquiuipaigadara dai oojoidi aapima isvaasi oodami siaa ganduutuadagi.

⁴⁴ Sia soimaa taatamu aapima fariseo dai aapima mamaatatuldiadami Diuusi samicamigada. Aagai aapima amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapima arapan ducami siaaco gyaasapai coidada dai camaimatagia maasi daamadara vaidla aoodami daama dagavuscaina maimaatacatai sia sigalnaasi uta, pomaasi aapima arviadara arpa —astatadai asuusi.

⁴⁵ Tai amoco amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada aa noragi dai potatadai: —Mamaatatuldiadami, aagaitai aapi imaasi asta aatama vaasi garñiooquidi —astatadai agai asuusi.

⁴⁶ Damos asuusi potatadai: —Sia soimaa taatamu aapima mamaatatuldiadami Diuusi samicamigada arpa. Aapima pocaiti sai gaagai siduñiagi mui naana maasi istumaasi maiaagai Moseesacaru. Ducami isvaamioma cucupiada aapima asta silasi uucami maitistutuidi aoodami dai aapima maicucupai tomalaachi.

⁴⁷ Sia soimaa taatamu aapima. Aapima ivuiddi baabaquida Diuusi ñiñiooquituldiadamigada ismaacada coi ganaliqui aaduñicaru. ⁴⁸ Calaga maata aapima vaasi gomaasi dai soicada manalidi aapima ganaaduñicaru. Agai coi Diuusi ñiñiooquituldiadamigada mai aapima ivuiddi baabaquida.

⁴⁹ Cascada Diuusi ismaacada maata vaasiaacatai pocaiti: “Ganootosdamu aana giñiñiooquituldiadamiga lamadu giñojootosa masiaapima coodamu amoco dai aa soimaa taatatuldamu”, ascaiti Diuusi. ⁵⁰ Diuusi soimaasi gantaatuldaga agai aapima sivi oidicami vaasicada ñiñiñiooquituldiadamigada ismaacada gancooditu aidasi abiaadara calquiva gooidigi. ⁵¹ Aidasi abiaadara gamuaatu Aveelicaru asta aidasida gamuaatu Zacariiasicaru agai ismaacada gamuaatu gala quiupai abaana vai ajadara calaca ooroñi masiaaco mamalidina vustaaqim isducatai gatajai Diuusi. Samicada anganaagidi sai Diuusi apiara gansuuliga agai aapima sivi oidicami arpa.

⁵² Sia soimaa taatamu aapima mamaatatuldiadami Diuusi samicamigada. Ducami iscuupaca aapima candaadocada siaaco oidaga Diuusi mamaatuldaragada, dai aapima viaa yaavigada dai maivapacai aapima dai tomali maidadagitoi aa isvaapaquigi tomasi vaapaquia alidi agai —astatadai asuusi.

⁵³ Aidasi agidi asuusi imaasi taidla amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada lamadu fariseo alia baacoi agai vui dai ganaagacai tacacaimi mui naana maasi, ⁵⁴ sabai aagana agai amo istumaasi vaavoidaragada vui vai poduucai apiara vuaaja agai.

¹ Tai amaasi mui miil oodami gannaampagi saallicada muidu dai asta gancacaisapai aipacoga. Taida aSuusi gaaagacai aagidi aapaga gamamaatardamiga dai potatadai:

—Caa gavar gantatagitoca aapima. Maitavar apan duuca i vuaada gofariseo. Goovai aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi vai aa naidifia dai poduucai ivuaada alidifia aapa damos aapima maitaagai ispoduucai ivuaadagi. ² Maioidaga tomali amo istumaasi astoquicami tomasi duudusali gaaagai vaascaga vaasi gamamaatai, dai maioidaga tomali amo istumaasi astoquicami ismaitamaasiuldagi. ³ Vaasi masmaacada aagai aapima tucara vaasi gomaasi gacacamu tasaga, dai masmaacada duudusali aagai aapima cuupacatai quitaagifia goovai vaasi iifacaitai gaaagadamu baabaqui daamadaga.

⁴ Aapima gifiaaduñi anganaagidi sai maitaagai masaabbiadagi agai ismaacada mumueeyi gatuucuga, dai gooquiara agai camaitistutuidi isiduñiagi vaamioma. ⁵ Damos gnaagidamu aana soora gia gaaagai masaabbiadagi. Labiadavurai agai ismaacada viaa guvucadagai isbaaquiagi muuquiada ibada Diaavor amadu. Aja, agai gia gaaagai masaabbiadagi.

⁶⁻⁷ Diuusi vaamioma ganoigadai aapima sila ujuurugi cascada maitavar duduaadicuda ala maata aapima isgagaagarai taama ujuurugi gooca sintaavucada vai Diuusi vaascaga nuucadacana. Diuusi maata vaasiaacatai asta silaajquidu amadutai cuupada.

⁸ Gnaagidiana sai vaascatai ismaacada gannaasiuldi oodami vuitapi isgifiaavoitudai aana aapa ismaacada viaa amo saallicami maiastocadamu Diuusi tataañicarudai vuitapi mosaagamu aana isagai argifiaamara. ⁹ Dai ismaacada gifiaastocadagi oodami vuitapi aana aapa astocadamu agai Diuusi tataañicarudai vuitapi.

¹⁰ Dai tomasioora ismaacada gifivui fioocadagi aana ismaacada viaa amo saallicami istutuidi isoigldagi. Damos soora soimaasi fiooqui aagadagi Diuusi ibada vui agai gia maiviasa goigaldaraga.

¹¹ Masivaascada vaama gantuutusa agadagi amo quiuupaigadara judidiu silaapa baitaguacacami dai aa saallicami viaacami vuidara, maitavar vuama analiada Diuusi ibada gansoifiamu. ¹² Masiuu duucu caviaacagi isfiooquiagi masducatai gaa noragidagi dai mastaiyagi —astatadai aSuusi gamamaatardamiga.

¹³ Tai amaadutai aoodami saagidaifidara potatadai aSuusi:

—Mamaatatuldiadami, aagidañi gifisiisi taitada artaacoida aatama gartvustuidaga —astatadai.

¹⁴ Damos aSuusi potatadai:

—Gifiaaduñi, ztoora gifidai aana dunucami duuca silaapa taacogiadami aapima gannaatara —astatadai.

¹⁵ Dai potatadai aapa:

—Dañi gannaucadacavurai dai maicoimudada tuutiaca tomasi naana maasi viaa amo oodami maimosaca agacada duaaca —astatadai aSuusi.

¹⁶ Dai amaasi aagidi aSuusi amo fiooqui aoodami cuentocada dai potatadai:

—Oidacatadai amo calli riucacami, daida asida saallicada calga gauditadai. ¹⁷ Vaidala riicu gatlatgitoi dai povallidi: “Istumaa duuñimu aana maiviasa aana siaoco baituagi gifiaooova”. ¹⁸ Daida povalli: “Casian maata istumaa duñiagi. Suuligamu aana gotroojo daida iduuñimu aa gagarducamioma dai ami baituamu aana vaasi gifiaooova dai vaasi iistumaa viaa. ¹⁹ Dai amaasi povaiñadadamu aana”, ascaiti riicu. “Mui naana maasi apaviasa baidarajami mui uumigi vaataru sivi gia gailbastañi gacuaadañi dai baigaliada”, ascaiti riicu. ²⁰ Damos Diuusi potatadai: “Vuiirugami aapi idi vaa tucara pamuquia agai dai vaasi istumaasi viaa aapi, zsoora vaataru viimu goovai?” astatadai Diuusi. ²¹ Aagi poduucai apavueeyi aoodamicada isampaidiadagi mui naana maasi aagi gannaatara agai mossoitigamiara vipiayai Diuusi vuitapi —astatadai aSuusi.

²² Dai gooquiara potatadai aSuusi gamamaatardamiga:

—Gnaagidiana maitavar vuama analiada cuaadagaicada masmaacada ugia agai dai oidaca agai, tomali yuucasicada masmaacada gnaada agai. ²³ Gaibadaga vaamioma gaaagai sicuaadagai, dai gatuucuga vaamioma gaaagai siyuucusi. ²⁴ Gantatagitovar naida coocofiaara, agai maitaasai tomali maitayoovai tomali maiviasa gantroojoga, damos Diuusi agai dai maacai cuaadagai. Saallicada vaamioma namalaga aapima siujuurugi. ²⁵ Dai vooora aapima tomasivaasi naana maasi gantatagitoi istutuidimasi istaajucami metro vaamioma gantacavaldagi? ²⁶ Mas maitistutuidi isiduñiagi istumaasi maisijaiga maitavar vuama analiada ama maasicada.

²⁷ Gantagitovar naida yooſigiara ducatai galarai maitaaata vuaadatai tomali maitaiilutaitai, dai vaascara gnaagidi aana sai tomali arai Salomoſi ismaacada viaacata dai yuucusi cacagaducami vaascara maiapa maasi gaa goyoosigai. ²⁸ Gantagitovar naida yooſigiara amo imidagai oidigana guucacana dai siaadiqui maicana, vai vaascara Diuusi sigia maasi yuucustudai, vaasi vaamioma ganyuucustudana agai aapima tomasi maicaga vaavoitudai aapima. ²⁹ Cascada avar maivuumana aliada gaagaitai istumaasi ugiagi dai istumaasi iiyagi. ³⁰ Vaasi loodami oidigi daama oidacami mosaca gomaasiara gantalaigitoiſa, damos aapima viaa amoco ganooga ismaacada camaata istagito aapima vaasi gomaasi. ³¹ Baiyomavar ipaliada aapima sai Diuusi gansoicaiſa vai calagacara oidaca aapima siDiuusi gansoicadamu siviaacamu aapima istumaasi tagitocagi.

³² Maitavar duduadicuda aapima arapan ducami giſosoiga caſiiru dai chialquidu aapima. Dai alia baigalidi Diuusi ganmaacacai oigaragai isgataanada aapima siaaco taanai agai. ³³ Gaagardavurai aapima mastumaa viaa dai oidiada soitutuugami poduucai ivuaadamu aapima Diuusi aa duſidada vai gantumiſiga maisiaa gavueeyi dai poduucai ara bai darasaidamu aapima ganvustuidaga tavaagiara siaaco maiuugiati dai siaaco maivapacai asivogami tomali vatopadagai isugiugagi. ³⁴ Ami siaaco ampaidiada aapima ganvustuidaga mosami gantagitocana.

³⁵ Aana imia iſagai tavaagiamu amo imidagai dai apamu divimu aana. Baigavar anduuca dai giſinara. ³⁶ Aran duucai apiooſi nanaracana gnaamu isdiviagi amo cunataragaiſidara vai cupioquidagi agai quitaagiſa mosacai agai dai quitaagiſa ſiooquiagi. ³⁷ Sial baiganaliadamu apiooſi ismaacada maicoocosacagi acacai aamuda. Sallicada anganaagidi sai agai gaaamu bai gaduſiimu dai meesa vuidara daraasamu apiooſiga dai bibidamu. ³⁸ Tomasi aran tucara divia agai sara sialimada, sial baiganaliadamu apiooſi ismaacada naadagi vai diviagi aamuda. ³⁹ Dai maatacavurai aapima idi ara —ascati aSuusi—. Ducami isamo oidacami amo quiiyara ismaatacagi isiuu duucu ami quidiara divia agadagi amo asivogami maicosian tada agai nuucadacatai sai maivaacana quidiara dai asidana. ⁴⁰ Poduucai ara aapima gaaagai masbai ganducagi siuu duucu aapima sioma maitagitocagi divimu aana ismaacada viaa amo sallicami —astatadai aSuusi gamamaataradama.

⁴¹ Tai amaasi Piiduru tacacai dai potatadai:

—Mamaatatuldiadami, zvoora vaataraa agai aapi idi cuento mosaca aatama vaascatai sio? —astatadai.

⁴² TaidaaSuusi itai:

—Amoco gaaamu vaascara gaagaiſa amoco agidaracami dai saituduacami saida artaanadamigadacana pipiooſigada dai bibidiſa siuu duucu gaaagadagi. ⁴³ Baigaliadamu taanadami ismaacada ivueeyi vaasi calaga siuu duucu diviagi aamuda. ⁴⁴ Sallicada anganaagidi saida aamuda taanadami duucai vituldamu vaasi istumaasi viaaca agai. ⁴⁵ Damos sipiooſi ismaacada taanadami duucai viaagi aamuda povaldagi sialaamuda maiotoma divia agai, dai gaaagacai soi vuaadagi agaa pipiooſi amadu acusſiiru dai agai gacuaadagi dai gayladagi dai navamuagi. ⁴⁶ Dai poduucai aamuda divimu siuu duucu pipiooſigada sioma mainanaracagi, dai siuu duucu agai maimatacagi dai sallicada soimaa taatatuldamu agai daida iduſiimu agaicada isducatai arvueeyi amaiagidaracada amadu.

⁴⁷ Daidaa pipiooſi ismaacada maata istumaasi aamuda ipalidi isiduſiagi dai maibai gaducagi dai maiagidagi vaasi ismaacada tajai aamuda, agai soimaa taatamu gagagatudacai. ⁴⁸ Damos apiooſi ismaacada maimatacagi daida iduſiagi istumaasi soimaascami agai vaascara maisi soimaa taatamu. Dai agai ismaacada vaamioma maata Diuusi ſiooquida dai maiagidi agai vaamioma soimaasi taatatuldamu Diuusi.

⁴⁹ Divia aana dai calagacara vuvaida iſagai vaasi oidi daama oidacami vaascatai ismaacada giſivaavoitudagi oigaldamu aana vaasi soimaascamigada dai agai ismaacada maitiſivaavoitudagi ugitemu. Sallicada canajada iſalidi aana idi calagacara vuvaidaragai iscaipaco imadagi aran duucai tai. ⁵⁰ Alia soimaa taatamu aana chialqui tasai, dai soigiſaliadamu asta sialacada ajiagi istuigaco soimaa taata iſagai aana. ⁵¹ Aapima povanlidi ansai aana divia sai sioma oidacana vaasi oodami, maitavar vaavo baiyoma divia aana vai oidacana cocodi anacada. ⁵² Dai sivi baitacoga oidacamu taama amo quiiyara oidacami dai vaica vuidara vaatacamu gooca. ⁵³ Loogada vuidara caatacamu

gamara cʌli daidʌ amaraɖa ɖooga, daidʌ adʌɖaɖa vuidʌɖa caatacamu gamara ooqui daidʌ maraɖa ɖaɖa, daidʌ tuumuda vuidʌɖa caatacamu ɖacaɖa dʌa daidʌ acaɖa dʌaɖa ɖatuumu —astʌɖadai ʌSuusi.

⁵⁴ Daidʌ ʌSuusi potʌɖadai ʌɖa ʌoodami:

—Siuu duucu naɖajada aapima iicomai isuruɖi amadaɖa vuvacai otoma pocaitiɖa aapima sai duuduquia agai, vai pova vuaadana. ⁵⁵ Dai siaascadaɖa vʌvʌraɖi toɖiamadaɖa ʌvʌɖɖi pocaitiɖa aapima sai toɖica agai, vai pova vuaadana. ⁵⁶ Aapima ismaacadaɖa aagaiɖa ʌmo istumaasi dai ʌma maasi ivuaadana. ʒDucatai maata aapima ismaasca agai oidigi mosnaiditai maɖtumaa naidigi? Dai vʌascaraɖa maimaataɖa naidigi tomali maimaataɖa caɖ istumaasi ʌvʌvʌeeyi sivi aapima ɖansaagida.

⁵⁷ ʒTuimasi maitantatagitoi aapima istumaasi arcʌagaducami? ⁵⁸ Isamaadutai ɖapiɖa ɖavuupadagi dai ɖavaidaquiagi dunucamiɖa baigi duuɖi ɖiooqui agai ʌmadu voyiamu vai agai maitavaidaquiagi dunucamiɖa vaida ʌdunucami ɖataagidagi ʌsandaaru vaida ʌsandaaru ɖamaisagi. ⁵⁹ Dai abiaadaɖa gia siaadaɖa vuusaɖi aapi asta pasiaascada ɖaa namʌqui vʌasi masiaasi ɖataɖigi —astʌɖadai ʌSuusi ʌoodami.

13

¹ Amaasi tuigaco ami dada chiʌʌqui caɖali siaaco daacatadai ʌSuusi dai aagidi isducatai ʌPilaato coi chiʌʌqui caɖali Galileana oidacami dai bai ʌaradaɖa dai saagida vʌʌnagi vustaaguɖi ʌarada ismaacada coitadai caɖali Galileana oidacadaɖa maiquiaa ɖancooditudacai ismaacadaɖa daasda agaitadai agai Diuusi. ² Damos ʌSuusi potʌɖadai:

—ʒPovai masiaɖalidi aapima ispomaasi ʌpʌdui caɖallicada Galileana oidacami vaamioma soimaasi ivuaadamicatai agai siaɖaa anaasi oidacami? ³ Aana anganaagidi sai cho, dai masaapima maiama duucaɖi ɖantʌagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vʌascatai ugitimu aapima ʌɖa. ⁴ ʒPovai masiaɖalidi aapima sibaivustaama dan mamacova ismaacada coi daama ɖaasacai ɖa ʌvaaqui taɖavacada Siloeɖa siaɖi vaamioma ʌduɖidacatadai isagaa Jerusalemiaɖa oidacada? ⁵ Aana anganaagidi sai cho dai masaapima maiama duucaɖi ɖantʌagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vʌascatai ugitimu aapima ʌɖa —astʌɖadai ʌSuusi.

⁶ Daidʌ ʌSuusi aagidi ʌmo ɖiooqui cuentocadaɖa dai potʌɖadai:

—ʌmo caɖli ʌasacatadai ʌmo iigosi ɖaɖavʌaragana, dai ʌmo imidagai maɖ naidamu sabai iibaidaga, damos maitʌa tomali ʌmo iibiada. ⁷ Dai amaasi potʌɖadai agai caɖli ismaacada nuucatulɖacatadai agai ɖaɖavʌaraga: “Daɖi cavaica uumigi miaad oidacai didivai aana dai gaagaiɖa goigosi iibiada dai maitʌagai mosʌagi caɖa goovai maiiibatialiatai”, astʌɖadai ʌasacami ɖapiooɖiga. “Daitudaɖi”, astʌɖadai. ⁸ Damos ʌnuucadacami aa noragi dai potʌɖadai: “Dagitovi quiaa tomasi mosaca idi uumigi, moicadagena godavʌaragadaɖa dai daasdagai ʌpua ɖavʌarai duaadicami. ⁹ Sabai poduucaɖi iibatana, dai ismaiibatagi aidaɖa gia daitudagi”, astʌɖadai ʌnuucadacami.

¹⁰ Dai ʌmo ibastaragai tasara ʌSuusi gamamaatatulɖadai Diuusi ɖiooquida ʌmo judidivui quiupaigadaɖa. ¹¹ Vai ami daacatadai ʌmo ooqui ismaacadaɖa cabaivustaama dan mamacova uumigi coococatadai. ʌmo Diaavora taɖaɖicaruda topostudacatadai vai agai maitistutuiditadai isɖasaɖliɖi tomali palapi. ¹² Dai aidasi taɖ ʌSuusi ʌooqui vai dai potʌɖadai:

—Giɖaduɖi casiapɖa duaadicami vii —astʌɖadai.

¹³ Mosdaama darai agai ɖanoonovi taida ʌooqui ɖasaɖli, dai ɖaaɖagai caɖa ɖioo Diuusi vui. ¹⁴ Damos ʌtaaanɖami judidivui quiupaigadaɖa saɖalicaɖa baamu duaadacai ʌSuusi ʌooqui ibastaragai tasara, dai potʌɖadai agai ʌoodami:

—Oidagava naadami tasai aa duuɖdagai vʌatarɖa dai istutuidi aapima isdadacai ɖanduduaaidagi, dai maisiu ibastaragai tasara —astʌɖadai ʌtaaanɖami ʌoodami.

¹⁵ Tai amaasi ʌSuusi aa noragi dai potʌɖadai:

—Aapima ismaacadaɖa aagai ʌmo istumaasi dai ʌma maasi ivueeyi. ʒIstutuidimasi aapima ismaiupanagi ɖansoiga vooyisi siaɖa ɖansoiga asɖiitu ibastaragai tasara dai iitudagi suudagi? ¹⁶ Dai idi ooqui ismaacadaɖa arcajudadaɖa Avraaɖicaruda vaida ʌDiaavora vuraɖadai idi coocodagaicaɖa cabaivustaama dan mamacova uumigi. ʒDai maitisbaiga tomali isduaaidagi coocodadaɖa ibastaragai tasara? —astʌɖadai ʌSuusi.

¹⁷ Dai aidasi capotai aSuusi, vaascatai ismaacada vuidaga vaatacatadai siaa aran tadatu damos vaasi oodami baiganaliditadai naiditai istumaasi agarducami ismaacada ivuaadadadi aSuusi.

¹⁸ Amaasi potai aSuusi:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai cagacaga oidacana ¹⁹ gomaasi arapan ducami istumaasi avueeyi acaidamo uusi ismaacada coravi taagidu ismaacada amo calli gadaoogana ai. Taidali caidagaa dai gaa uusi ganaato. Vaidalujuurugi maamaradadadaraia dai ami gacoocosatai. Poduucai sia otoma gaa ali caida poduucai otoma gamaatamu aipacoga isducatai soicai Diuusi oodami sai cagacaga oidacana —astadadi aSuusi.

²⁰ Dai potai aSuusi ara:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai cagacaga oidacana ²¹ gomaasi arapan ducami istumaacada ooquei avocamadai taligi tuicami dai gooquei ivueeyi paana. Amooquei vaanaidi gocopodacarui vaica muuli taligi tuicami vai copodara. Vasi tui saagida aimrai gocopodacarui dai poduucai vasi oidigi daama imai Diuusi fiooquida —astadadi aSuusi oodami.

²² Vaid aSuusi apiaimitadai Jerusaleenamu dai aijimi quiquiga dai gamamaatuldimi Diuusi fiooquida. ²³ Tai amaadutai tacacai dai potadai:

—Mamaatuldiamidi, zmaismuidu ismaacada cagacaga vuvacai? —astadadi.

Taid aSuusi aa noragi daida itadadi:

²⁴ —Ganaagavurai dai vaapaqui goquitaagiña ismaacada alidu gajiacoga. Aana anganaagidi sai muidutai vaapaqui aliadamu dai maitistuidimu alia sijaiga isvaapaquiagi siaaco taanai Diuusi cascada. ²⁵ Dai siuu duucu aquiacami cacupagi gaqui, dai aapima masmaacada quidigana guuca fiooquidamudi aapima dai potadadamu: “Caliodami gacupioquidani”. Damos agai ganaa noragidamudi povantadamu: “Maitanmaat aana masiaadaga aapima”. ²⁶ Masi aapima potadamu: “Galamadu gacuaadana aatama dai gayadana dai aapi gamamaatuldina siaaco oidaga aatama”. ²⁷ Damos agai ganaa noragidamudi povantadamu: “Casian ganaagidi ansai maimaata masiaadaga aapima. Acovai avar iimi giñabaiñaga, vaascatai aapima masmaacada soimaasi ivueeyi”, astadamu agai. ²⁸ Dai ami suanadamu aapima dai alia soimaa taata agai, naiditai avraani lamadu Isaa, dai Jaco dai vasi Diuusi fiooquitudiamigada lamadu daraaja Diuusi siaaco gataana agai, mai aapima quidigamudi anuvuidagi. ²⁹ Aipadaga dadimudi oodami dai daravacai gaugimudi ami siaaco gataana Diuusi. ³⁰ Amaasi lamadutai ismaacada vaamioma namaga tami oidigi daama malca sioma maifamacamudi lamadutai ismaacada maifamaga tami oidigi daama malca sioma namacamudi —astadadi aSuusi.

³¹ Dai agai vaa taga ami dada amoco fariseo siaaco daacatadai aSuusi dai potadai:

—Imadani tabiaadaga aEroodasi gamua alidi —astadadi aFariseo.

³² Damos aSuusi aa noragi dai potadadi:

—Iimivurai dai mala agida calli ismaacada alia saituduga mosca soimaasi iduindagai vaatara. Quiaa anuvuidagi Diaavora taanaficaruda oodamaindaga dai duduaidagi cococoidada dai asta naatomu aana giñaa duindaga daida apiaimadamu Jerusaleenamu. ³³ Tomali amaadutai Diuusi fiooquitudiamigada maitacooditudai sibaacoga mosca Jerusaleenaga cascada alia gaaagai isimia aana Jerusaleenamu.

³⁴ Aapima Jerusaleenaga oidacada, aapima masmaacada coodai Diuusi fiooquitudiamigada dai maisai oootosicami ismaacada ganootosidi agai. Mos muiyoco imidagai ipaliditadai aana isganampaidagi dai gannuucadacagi arapan duucadi tacucu ampaidi gamaamara gaaana uta mlai maitipali. ³⁵ Aapima sivi gandagitomudi aana dai camaitinlagimudi aapima apamu asta siascada aayi istuigaco potaiya aapima: “Alia baigalidi goovai ismaacada borimai Diuusi guvucadacada”, astaiya aapima —astadadi aSuusi.

14

¹ Amoo ibastaragai taga ii aSuusi amo fariseo baitacaacami quidiamudi lamadu gaugia agai, vaid agaa fariseo soobidacatadai sabai giduuna amo istumaasi istucada istutiada agai isgapiaga vuaajagi. ² Vai ami aSuusi vuidaga daacatadai ara amo cocoadi

ismaacada vaiguuguñicatadai. ³ Tai amaasi aSuusi tacacai amamaatutlidiadami Diuusi saallicamigada amadu afariseo dai potatadai:

—¿Oidagasi oigaragai amo ibastaragai tasara isduuaidagi amo cocoad chio sio? —astatadai aSuusi.

⁴ Damos agaa mosdodoli vii. Tai amaasi aSuusi bai cocoad dai duadi dai potatadai sai noragana. ⁵ Dai potatadai aSuusi afariseo:

—Maacada aapima maiotoma vañigidana gansoiga asñiitu siapa gansoiga vooyisi issibacai daacar gasiagi agai tomasi aribastaragai tasara? —astatadai aSuusi.

⁶ Taida afariseo tomali amaadutai maitaa istaadagi.

⁷ Tagacai aSuusi siavapaidarsicada cacagaducadioma daraicariaga daraivaimi meesa vuidaga, aagidi idi ñiooqui cuentocada dai potatadai:

⁸ —Siaascada amaadutai ganvaidagi amo cunataragiaga maitavara cacagaducadioma daraicariaga daraiva. Divian tada mai vaidarsicami ismaacada vaamioma namaga isaapima. ⁹ Vai agai ismaacada ganvapai divian tada dai povantadagi amaadutai aapima: “Maacani godaicarui idi gamai”. Amaasi agai siaa aratugaitai caquivan tada dai cugataga daicariaga daivagi. ¹⁰ Baiyoma masiascada ganvaidagi varai soimaascadioma daraicariaga daraiva, dai poduucai divimu agai ismaacada ganvapai dai povantadamu: “Giñaaduñi vaamioma cacagaducadioma daraicariaga avardaraiva”. Dai poduucai vaamioma gaducada galdamu agai vuitapi ismaacada amadu daraajagi meesa vuidaga. ¹¹ Agai ismaacada sioma gducada galliadagi agai sioma maitargaducadamicamu dai agai ismaacada sioma maigaducada galliadagi agai sioma agaducadamicamu —astatadai aSuusi aoodami.

¹² Daida aSuusi potatadai apa agai ismaacada vai:

—Pasiascada gabibida aliada maitivapiada gaaaduñi tomali gasiisiagi tomali gasusuuculi, tomali gaaaduñi riricu agai apa gavaidan tada dai poduucai viaacamu aapi gaa noragidaraga. ¹³ Baiyoma pasiascada gabibida aliada pai vapaida soituutuigami ismaacada maiviaa istumaasi, dai ismaacada maitistutuidi isgaaata vuaadagi, dai ismaacada maitistutuidi isajioopadagi, dai ismaacada mañanaeeyi. ¹⁴ Dai baigalliadamu aapi maitistutuiditai agai isgaa noragidagi. Viaacamu aapi gaa noragidaraga siaascada duduaacagi coidada saagidañidaga agai ismaacada agidi Diuusi —astatadai aSuusi.

¹⁵ Dai cacai imaasi amaadutai ismaacada meesa vuidaga daacatadai potatadai agai aSuusi:

—Baigalliadamu agai ismaacada gacuaadagi malca siaaco gataaana Diuusi —astatadai.

¹⁶ Taida aSuusi potatadai:

—Amo cali idui gapi cuaadagai, dai ootoi siora vapaidagi mui oodami. ¹⁷ Dai aidasi caayi siuu duucu gaugia agai, taida cali ootoi amoco gapiooñiga sai potadana avapaidarsicada sai cadadana sai cabaigadu vaasiacatai. ¹⁸ Damos vaasi avapaidarsicada maiimia alidi cascada potatadai sai oigaldana. Lapagadada potatadai: “Utudama savalli aana amo davalara dai viaa ismala nidagi aagidañi vaida giñoigaldana siviaga”, astatadai. ¹⁹ Taida agamai potatadai: “Savalli aana taama vuupulicami vopoyisi dai viaa aana isnidagi sabai cacagadu aagidañi vaida giñoigaldana”, astatadai. ²⁰ Tai mai potatadai: “Utudama antooñigai dai cascada maitistutuidi isimiagi”, astatadai. ²¹ Dai aidasida apiooñi apamu quiyaga divia dai aagidi vaasi imaasi gaamu tai agai saallicada baamu dai potatadai gapiooñiga: “Imiñi otoma cacayamu dai plasamu dai baigovai vuaapa vaasi soituutuigami ismaacada maiviipia istumaasi dai agai ismaacada maitistutuidi isgaaata vuaadagi dai agai ismaacada maitistutuidi isajioopadagi dai ismaacada mañanaeeyi”, astatadai aamudla gapiooñiga. ²² Tai bo laascada potatadai apiooñigada: “Casiant idui pascudatái giñaagidi, vai quiaa oidaga siaacoga aa vaataraga”, astatadai apiooñigada. ²³ Tai amaasi aamudla potatadai gapiooñiga: “Imiñi apamu voyiyamu dai dajiamu dai goguama vapaida aa vai vaapacana, vai poduucai suudana giñquii. ²⁴ Ganaagidiana sai tomali amaadutai ismaacada vapai aana apaga maugimu giñcuadagaiga”, astatadai aamudla gapiooñiga —astatadai aSuusi aoodami.

²⁵ Mui oodami oidatucuitadai aSuusi, dai agai aanaava dai potatadai:

²⁶ —Isamaadutai giñoidatucuda aliada dai vaamioma oigadagi looga dai gadaa, dai gaooñiga, dai gamaamara, dai gasusuuculi, dai gasiisiagi, dai asta agi gaibadaga isaana, agai maitistutuidi isargiñmamaatardamicagi. ²⁷ Dai siora maibaiga ducagi issoimaa taatagi dai asta muquiagi curuusiaba giñvaavoitudaitai maitistutuidi isargiñmamaatardamicagi.

28 Isamaadutai aapim^Λ iduñia aliada amo quii siaad^{ΛΓΛ} mai^{ΛΛ}situdana aapim^Λ ^ΛΛpaga si^{ΛΛ}asi gaaagai masabai aitudadan tada ^Λcaasi. 29 Ama duucaí isdarasa aapim^Λ ojooda-gad^Λ dai maiviaacagi istuucad^Λ naatuagi dai v^{ΛΛ}ascatai sioor^Λ ñaijadagi g^Λmparunadamu 30 dai pocaitiadamu: “Goc^{ΛΛ}li mosg^{ΛΛ}aaga g^Λquii dai maitistui isnaatuagi”, caitiadan tada oodami. 31 Si^Λp^Λ amo raí cocoda agadagi ^Λmai raí siaad^{ΛΓΛ} mai^{ΛΛ}situdana ^Λgai ^ΛΛpaga sabai istuidiadan tada iscocodagi baivustaama miil sandarucad^Λ vui ^Λgamai ismaacad^Λ viaa amo coobai miil. 32 Dai ismaitistuidiadan tadaca ^Λgai ootosan tada ^Λgai ojooto-sicami v^{ΛΛ}ascad^Λ quiaa m^{ΛΛ}casd^{ΛΓΛ} imadagi ^Λgamai, sai baiduuna ñiooqui. 33 Poduucai ^ΛΛp^Λ sioor^Λ maidagituagi v^{ΛΛ}si istumaasi viaa maitistutuidi is^Λrgiñmamaatar^Λdamicagi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

34 Daid^Λ it^Λt^Λdai ^ΛΛp^Λ:

—Gomaa onai ali^Λ v^{ΛΛ}ñiga d^Λmos iscamaiyoovica ^Λgai, ^Λducatai yoovituna ^Λgai ^Λpamu?

35 Camaic^{ΛΛ}gaducamu ^Λgai duaidaragai d^Λv^{ΛΛ}arai v^{ΛΛ}ar^Λ mos^Λ daituda ^Λgai. Aapim^Λ m^Λsmaacad^Λ t^Λt^Λcaidaga ca^Λcavurai —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

15

1 V^{ΛΛ}ascatai ^Λtumiñsi vuudami ^{ΛΛ}madu ^Λgai ismaacad^Λ maivaavoitudai vaavoidaragad^Λ ^Λfariseo miaad^{ΛΓΛ} guuquiva siaaco daacatadai ^ΛSuusi dai ca^Λca ^Λgai istumaasi aagaitadai ^Λgai, 2 vai cascad^Λ ^Λfariseo ^{ΛΛ}madu ^Λmamaatatuldiadami Diuusi s^{ΛΛ}licamigad^Λ ñiooquidi ^Λgai ^ΛSuusi dai pocaiti:

—Idi c^{ΛΛ}li miaadagidi soimaasi ivuaadami dai ^{ΛΛ}madu gacueeyi —ascaiti.

3 Taid^Λ ^ΛSuusi aagidi amo ñiooqui centocad^Λ dai pot^Λadagi:

4—Voo^Λra aapim^Λ isviaacagi amo sientocañiñu vai siba imiagi amoco siaad^{ΛΓΛ} maianaasi viaana aapim^Λ agaa maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna ^Λsiba imiaad^Λ asta siuu duucu t^{ΛΛ}. 5 Dai t^{ΛΛ}gacai baiyagi dai baig^{ΛΛ}liatugaitai mootiagi dai b^{ΛΛ}quiagi. 6 Dai ^Λcaí g^Λquiiy^{ΛΓΛ} ^Λmpaidagi g^{ΛΛ}aduñi dai pot^Λadagi: “Baigav^{ΛΓ} ^Λñliada giñ^{ΛΛ}madu casiant^{ΛΛ} giñsoiga ismaacad^Λ siba iitadai”. 7 Aan^Λ ang^{ΛΛ}aaagidi sai poduucai ^ΛΛp^Λ vaamioma oidaga bai^Λliaragai m^{ΛΛ} t^Λvaaagi^{ΛΓΛ} amo soimaasi ivuaadamicad^Λ ismaacad^Λ ^Λma duucai gat^Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi isbai maaco coobai dan baivustaama dan tustamaacad^Λ ismaacad^Λ mait^Λrsoimaasi ivuaadami dai mait^Λaaagai is^Λma duucai gan^Λtat^Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

8 Daid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai ^ΛΛp^Λ:

—Si^Λp^Λ amo ooqui viaacagi ^Λgai ali baivustaama piisu dai siba vuaajagi amoco siaad^{ΛΓΛ} maicuudana ^Λgai amo cuudagi dai voiscana dai c^{ΛΛ}ga g^Λtaatacaí gaagana asta siuu duucu t^{ΛΛ}. 9 Dai t^{ΛΛ}gacai ^Λmpaidagi g^{ΛΛ}aduñi dai pot^Λadagi: “Giñ^{ΛΛ}madu av^{ΛΓ} baig^{ΛΛ}ñliada casiant^{ΛΛ} ^Λtumiñsi ismaacad^Λ siba vuaatadai aan^Λ”. 10 Aan^Λ ang^{ΛΛ}aaagidi sai poduucai ^ΛΛp^Λ ali^Λ baig^{ΛΛ}ñliidiña Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ amo soimaasi ivuaadamicad^Λ si^{ΛΛ}scad^Λ ^Λma duucai gat^Λgituagi ^Λgai dai camaisoimaasi ivuaadagi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

11 Daid^Λ ^ΛSuusi pot^Λadai ^ΛΛp^Λ:

—Amo c^{ΛΛ}li maamaracatadai gooca c^Λc^{ΛΛ}li, 12 taid^Λ agooquiardad^Λ pot^Λadai g^Λooga: “Giñoo^Λca giñmaacañi g^Λvustuidaga si^{ΛΛ}si giñajaga”, ast^Λt^Λdai. Taid^Λ ^Λoogad^Λ maa g^Λvustuidaga si^{ΛΛ}si ^Λacatadai. 13 Tai bo chi^{ΛΛ}qui tasaicad^Λ amarad^Λ gooquiardad^Λ ^Λmpagi v^{ΛΛ}si g^Λvustuidaga dai divuunu i m^{ΛΛ}casai ^Λmai d^Λv^{ΛΛ}ri^{ΛΓΛ}, dai ami v^{ΛΛ}si soimaasi^{ΛΓΛ} siaa doodai g^Λvustuidaga. 14 Damos aid^Λsi c^Λv^{ΛΛ}si siaa doodai ^Λgai tai divia g^{ΛΛ} biuugigai ami d^Λv^{ΛΛ}ri^{ΛΓΛ}, vai ^Λgai bibiuugai. 15 Dai amaasi gaagamu aa duiñdagai amo c^{ΛΛ}li ami d^Λv^{ΛΛ}ri^{ΛΓΛ} oidacami ^{ΛΛ}madu, tai ^Λgai ootoi sai nuucadana tataisoli. 16 Tascoñia ^Λlilitadai ^Λuuparai iibiad^Λcad^Λ ismaacad^Λ cuaadatadai ^Λtataisoli dai tomali ^Λmaadutai maibibiditadai tomlaachi. 17 Tai amaasi divia tagitoidad^Λ dai ^Λgai pov^{ΛΛ}li: “Mos^{ΛΛ} muidu giñoo^Λca quidi^{ΛΓΛ} pipiooñi vai v^{ΛΛ}scar^Λ babaivitocai cuaadagai, dai aan^Λ tanai cayooga muu biuugimucai. 18 Imimu aan^Λ giñoo^Λca quidi^Λmu dai pot^Λadamu: Giñoo^Λca, soimaasi idui aan^Λ Diuusi vui dai aapi g^Λvui, 19 camaiviaa aan^Λ s^{ΛΛ}licami si^Λrgamaracagi, tomasi amoco g^Λp^Λiooñiga duucai giññajada aapi ist^{ΛΛ}damu aan^Λ”, as^{ΛΛ}lidi. 20 Dai amaasi voiyar^Λ caquiva dai ii g^Λooga quidi^Λmu.

Dai quiaa m^{ΛΛ}casd^{ΛΓΛ} imai tai t^{ΛΛ} ^Λoogad^Λ dai aayi soiliaragai t^{ΛΛ}gacai g^Λmara dai m^{ΛΛ} dai m^{ΛΛ} vuidar^Λ aayi dai coomitu dai usupi. 21 Taid^Λ amarad^Λ pot^Λadai g^Λooga: “Giñoo^Λca, soimaasi idui aan^Λ Diuusi vui dai aapi g^Λvui, camaiviaa aan^Λ s^{ΛΛ}licami

siargamaracagi”, astatadai. ²² Damos loogad potatadai gapipioofiiga: “Otomavur vuvaida cacaa gaducadioma yuucusi dai aadida dai daasdavurai amo aniyu noviaa, dai aadidavurai sasapatusi aapa. ²³ Dai vuaapavurai avaaca mara giacadioma dai muua taitaid iduufi vagimi. ²⁴ Idi giimara casi armuquiadacatadai dai apamu duaaca casi arsiba imiadacatadai goovai taitai apamu taa”, ascaiti loogad daidai idui vagimi.

²⁵ Vaidaa amarad gaducadioma dajiana aimaraitadai dai aidasi divia agai cayoga aijim-itadai quii dai cai iivaragai dai tuutudacadami. ²⁶ Dai amaasi vai agai amaadutai agagali dai tacacai astumaasi apaduitadai. ²⁷ Taidaa agali potatadai: “Casi atdivia gasucuuhi cascada glooca gatajai muaragai avaaca mara giacadioma caagacata diviacai agai dai maicoocotugaitai”, astatadai agali. ²⁸ Damos asiaagida saalicada baamu, dai maitipaliditadai isvaquiagi taidaa loogad vuusai dai goguama oi sai vaacana. ²⁹ Tai agai potatadai looga: “Aapi caaga maata iscamui uumigi vaa gasoi aana dai vaascata gaaagidiina pai tomali amo imidagai maiquiaa giinoidi tomali amo sivatu isalamadu iduufi aana vagimi giinaaduufi. ³⁰ Damos sivi diviacai gmarara ismaacada soimaasiata siao doodai gatumihsiga oouki taatacaligami alamadu patai muu avaaca mara giacadioma”, astatadai amarad gaducadioma looga. ³¹ Amaasi loogad potatadai: “Giimara aapi vaascata giinamaduu daacana dai vaasi istumaasi vaa aana vaasi araapi gavataa. ³² Damos sivi saalicada gaaagaitadai isidufiina aatama vagimi dai baigataliadagi, gasucuuhi ismaacada casi armuquiadacatadai apamu duaaca casi arsiba imiadacatadai taitai apamu taa”, astatadai loogad amara —astatadai asuusi loodami.

16

1 Daidaa asuusi potatadai aapa gamamaatar damiga:

—Oidacatadai amoco gaaamu gaviidacami dai viaacatadai mui pipioofi dai amoco arpipioofi taanadamigada. Dai amaasi mai laamudaa sipipioofi taanadamigada siao viiididi vustuidada. ² Amaasi laamudaa vai dai potatadai: “ZTumaasi idi masmaacada giinaagidi pasaida ivueeyi? Giinaagidaifi pastumaasi idui aapi vaa giinvustuidagacada casiapa maitargiitaañicaruca agai”, astatadai laamudaa. ³ Amaasi arpipioofi taanadamigada aduucai gatagito: “Zistuma duufiimu aana giinvuusaidacai giinaamu idi aa duifndagiiñdaga? Maiguvuca aana isaata vuaadagi dajiana, dai siao ara aana isgataanadagi oidicami. ⁴ Casian maata istuma duufiagi dai viaacagi sioora giinmiaadagidagi iñsiascada maiviaaca aana aa duifndagai”, asaalidi. ⁵ Amaasi vai mosalamadutai ismaacada vupuaatulditadai laamudaa. Dai tacacai apagadada dai potatadai: “Zpaaasi vuaatuli aapi giinaamu?” astatadai. ⁶ Tai agai aa noragi dai potatadai: “Amo sientu vopoti giigi”, astatadai. Taidaa taanadami potatadai: “Tanai daja siaaco oojisi pasiaasi vuaatuli. Baiñi dai siao duaada dai apamu ooja dai poduucai ooja pasai altaajucami sientu vuaatuli”, astatadai. ⁷ Amaasi vai agai amai dai potatadai: “Zaapio paaasi vuaatuli?” astatadai. Tai agai potatadai: “Amo baimocoroitligi”, astatadai. Taidaa taanadami potatadai: “Tami daja siaaco oojisi pasiaasi vuaatuli. Baiñi dai siao duada dai apamu ooja dai poduucai ooja pasai ali maaco coobai vuaatuli”, astatadai. ⁸ Taidaa laamudaa maata taa isalia saituduacatadai taanadami asivuaacada. loodami ismaacada ivueeyi istumaasi agai ipalidi sioma sastuduga isgaagadagi istumaasi ipalidi isagai ismaacada ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi.

⁹ Damos aana anganaagidi sai tomamas saagida daraaja agai ismaacada gamaitacai ganvustuidaga vupuiirumadaitai aa damos aapima gaaagai massoicadagi aa ganvustuidagacada isducatai Diuusi ipalidi siascada coiagi aapima ganvustuidaga camaitansoiñamu dai Diuusi ganmiaadagidamu tavaagiata dai ganmaaquimu baabaqui ismaacada tomali amo imidagai maiuugiatai.

¹⁰ Sioora ivueeyi laachi istumaasi isducatai aagai poduucai iduufian tada agai aapi aapa, dai isasivuaca agai laachicada poduucai asivuaacan tada agai aapa gapicada. ¹¹ Masmaitivueeyi mastumaasi aagai ganvustuidagacada tami oidi daama Diuusi maitanmaaquimu istumaasi vaascata namaacana. ¹² Masmaitivueeyi mastumaasi aagai gavustuidagacada vooora ganmaquia agai istumaasi aapima agai ganvataa.

¹³ Tomali amo pioofi maitistutuidi isgoocaducagi aamudaa, caadadan tada agai amoco dai oigladagi agamai, agiadan tada agai amoco dai maiaagiadagi agamai. Sioora oigladagi ganvustuidaga maitistutuidi isaaagiadagi Diuusi —astatadai asuusi.

¹⁴ Afariseo ismaacada alia oojoidi isampaidiada mui tumiñsi caacai vaasi imaasi agai mosparunai asuusi. ¹⁵ Amaasi asuusi potatadai:

—Aapima caa tuutiacami lanaagai odami vuitapi, damos Diuusi caa maata ganiibadaga. Ammo istumaasi istumaasi loodami caagadu alidi Diuusi alia caadai.

¹⁶ Aidasi maiquiaa divia Avuaana ismaacada vapacoi oodami oidacatada Mosesacaru saalicamigada ismaacada maa Diuusi dai oidacatadai ara Diuusi niiooquituldiadamigada mamaataludaragada. Dai aidasi divia Avuaana aid abiaadara gaaagai sai Diuusi soicada lidid oodami sai calagacala oidacana, dai valascatai ganaajagai vaavoituda liditai sai Diuusi soicada lidid oodami sai calagacala oidacana.

¹⁷ Sioma maisijaiga isugitiagi tavaagi lamadu davalara siugitiagi amo niioqui saalicamigada Diuusi.

¹⁸ Tomastuma cali isdaguigi gaooniga dai valanagi amai agai alia soimaasi ivueeyi, dai agai ismaacada valanagi amo ooqui dagitobarui agai alia soimaasi ivueeyi ara.

¹⁹ Amo imidagai oidacatada amo cali gaviidacami dai calaga dadapacami gaaadainia yuucusi dai calaga titiodicami, dai valas tasai ivuaadana vagimi gagarducami. ²⁰ Dai oidacatada ara amo soitigami Lazaru laagiducami, ismaacada ivosicatada valasi tuucugada dai mosdavalara dadaajaina agaviidacada quitaagiagadara. ²¹ Vaida asoitigami tascoña liditadai acuadagai viigidacada ismaacada galsai agaviidacada meesagadainidara, vai asta agoogosi viinimidatada iivoitada. ²² Tai amo imidagai muu asoitigami, tai dada Diuusi tataañicaruda dai balcai sai lamadu daacana Avraañicaru siaaco ajioopai acoidada. Dai bo chilacui tasaicada muu agaviidacada ara matai yaasa. ²³ Dai aidasida agaviidacada soima taatacatada malca siaaco ajioopai maicalaga tuutiacada, dai tai nalaaava dai malcasdara tal agai Avraañi, daida Lazaru lamadu daja. ²⁴ Dai amaasi iina dai potai: “Avraañi soigi galda anacada dai baigovai ootosa goLazaru vai vadidana gamasaiga cuugada suudara dai diviana dai avogidana ginhalala aliana soimaa taataca aanl tami taiyara”, astaladai agaviidacada. ²⁵ Damos Avraañi potatada: “Ginmara, gatagitoñi pasiaapi calagacala oidacatada maiquiaa muucuai, dai goLazaru alia soimaa taata. Dai sivi goovai baigalidid tami pai aapi soimaa taataca. ²⁶ Dai tomasducatai maibaiga isducatai oidagava amo gala daacagi tuucavacami dai poduucai siota imia aliada tabiaadara gaamucu maitituidid tomali malcadara baigovaco maibaiga”, astaladai Avraañi. ²⁷ Amaasi agaviidacada potatada: “Gadaanai aanl tuduida aapi, caliodami Avraañi, pai ootosa goLazaru ginoca quiidiamu, ²⁸ ami siaaco daraaja taama ginusuuculi dai ginisiisigi vai aagidana goovai isducatai maidadiagi agai ara tami siaaco mosal soimaasi gataatamai”, astaladai. ²⁹ Damos Avraañi potatada: “Agai viaa agai ismaacada ooja Mosesacaru lamadu Diuusi niiooquituldiadamigada, vai lagiditai calcana”, astaladai Avraañi. ³⁰ Taida agaviidacada aonoragi dai potatada: “Daini aapi Avraañi, siaadara lagidana agai Avraañi damos isimiagi amaadutai coidada saagidainidara malca siaaco daraaja agai poduucai gia ama duucai gantatagitan tada agai dai camaisoimaasi ivuaadagi”, astaladai. ³¹ Damos Avraañi potatada: “Ismaiagida aliada agai Mosesacaru lamadu Diuusi niiooquituldiadamigada poduucai ara siaadara lagidana agai tomasi amaadutai duacagi coidada saagidainidara”, astaladai Avraañi —astaladai Asuusi afariseo.

17

¹ Amaasi Asuusi potatada gamamaatardamiga:

—Valascala oidacamu istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami damos sila soimaa taatamu agai ismaacada soimaasi iduifitolda aliada oodami. ² Sioma arcalagai agai vaatara mascusivuana vulidagi amo mauturui dai gala suudara daitudagi baiyoma issoimaasi iduifituldada agai amaadutai idi ismaacada utudama vaavoitu. ³ Calagavag gantatagitoca aapima ismaadutai soimaasi iduñia gavui aagidavurai aapima agai issoimaasi idui agai gavui. Dai isama duucai gatagituagi agai dai camaisoimaasi ivuaada agadagi oigaldavurai. ⁴ Tomasi muiyoco soimaasi gavuiidada agai dai valasi vuidagara didivadagi dai povai gantatadagi: “Casian maipovuaadagi”, valascala gaaagai masoiganalidiadagi —astaladai Asuusi.

⁵ Lojootosicami potaladai Asuusi:

—Garsoñani tatai vaamioma vaavoituda aatala —astaladai.

⁶ Amaasi Asuusi potatada:

—Isviaacamudai aapima tomasi lalachi vaavoidaragai tomasi aran lasi isuiduru amo caida coravi istutiadamudai aapima ispotadagi idi iigosi: “Gavaincumañi dai gala suudara cacuiva”, idi iigosi gia ganlagidamudai —astaladai Asuusi.

⁷ Isamaadutai aapim_Λ viaacagi _Λmo piooñi vai _Λgai gasicuandagi d_Λjiana si_Λpp_Λ nu-cadacagi vustagai, dai siuu duucu divia _Λgai _zbais pot_Λadana aapim_Λ giimi dai gauga?
⁸ Maipot_Λad_Λdan tada aapim_Λ baiyoma pot_Λad_Λdan tada aapim_Λ: “Baigi tua gocuaagi nai aan_Λ gaugiagi quiaa pai gooqui_Λga gauga aapi”. ⁹ _zBais Diuusiata_Λnam_Λquidana ta_Λdana aapim_Λ _Λpiooñi iduucai _Λgai ma_Λtumaasi t_Λjai? Cho lien_Λ. ¹⁰ Poduucai aapim_Λ _Λpp_Λ ma_Λsi_Λascad_Λ naatugai v_Λasi istumaasi ismaac_Λd_Λ gant_Λaan_Λi Diuusi, gaagagi ma_Λspot_Λadagi: “Aatama _Λpan duucami tomastuma pipiooñi idu aatama mosacaasi istumaasi viaacatadai isidufiagi casc_Λd_Λ” —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹¹ Dai apiaimaitadai _ΛSuusi Jerusaleenamu _Λmapiad_Λga _Λt_ΛSamaalia dai ajad_Λga _Λt_ΛGalilea tai _Λgai _Λrana sa_Λli daivusai. ¹² Dai _Λacai _Λgai _Λmo amapaca_Λga vai vuid_Λga iimaitadai baivustaama cac_Λli ismaac_Λd_Λ viaacatadai _Λcoocodagai ismaac_Λd_Λ duvaldi gatuucuga d_Λmos bai ma_Λcasd_Λga guuquiva _Λgai ¹³ dai ijiña daid_Λ icaiti:

—Suusi mamaat_Λtuadiami soigi g_Λlda aat_Λmac_Λd_Λ —asc_Λit_Λ _Λc_Λali.

¹⁴ Dai aid_Λsi ta_Λ _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—Iimivurai dai ma_Λ vuid_Λga guuquiva _Λpapaaligad_Λ _Λjudid_Λ —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Dai aid_Λsi iimaitadai _Λgai todian duucai duduadicami vii. ¹⁵ Amaasi amaadutai _Λgai most_Λ iscadueeyi aa g_Λ dai iñaquitadai siaa duutudaimi Diuusi. ¹⁶ Dai gatootonac_Λd_Λ caquiva _ΛSuusi vuid_Λga dai d_Λv_Λrapi cuiqui dai pot_Λt_Λdai: “Diuusiata_Λnam_Λquidana”, ast_Λt_Λdai. Dai idi ca_Λli _Λt_ΛSamaali_Λga oidacamicatadai. ¹⁷ Amaasi _ΛSuusi pocaiti:

—_zBais maiv_Λ baivustaama dudueeyi? _zSiaaco daraaja _Λga tuustaama? ¹⁸ Mosaca idi ismaac_Λd_Λ mait_Λrjudi_Λ aa g_Λ dai siaa duutuda _Λgai Diuusi —asc_Λit_Λ _ΛSuusi.

¹⁹ Dai amaasi pot_Λt_Λdai _Λgai _Λc_Λali:

—Caquivañi dai im_Λda. Giñvaavoitu aapi casc_Λd_Λ dueeyi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁰ Taid_Λ _Λfariseo ta_Λcacai _ΛSuusi sa_Λscad_Λ _Λgai sigata_Λanada _Λgai Diuusi tami oidigi daama, taid_Λ _ΛSuusi aa noragi dai pot_Λt_Λdai:

—Si_Λscad_Λ gata_Λanadagi Diuusi tami mait_Λga_Λmo istumaasi ismaac_Λd_Λ maasi. ²¹ Maita povacaitiada _Λgai: “Tamia daja”, si_Λpp_Λ “Ma_Λca daja”; Diuusi catanai gansaagida gata_Λan_Λi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²² Dai amaasi pot_Λt_Λdai _ΛSuusi g_Λmamaat_Λrdamiga:

—Aimu istuigaco aapim_Λ ip_Λliadamu isgata_Λanada aan_Λ ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo sa_Λlicami tami tomasi _Λmo tasai d_Λmos maiimu amaasi. ²³ Dai aa povantataadamu: “Tamia daja”, si_Λpp_Λ “Ma_Λca daja”. D_Λmos maitav_Λr ajioopada, tomali maioidatucuda. ²⁴ Poduucai ismaacana si_Λscad_Λ v_Λradocadagi oidigi pomaascamu si_Λscad_Λ ajiagi istuigaco diviagi aan_Λ ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo sa_Λlicami. ²⁵ D_Λmos _Λppaga viaa aan_Λ iss_Λlicad_Λ soimaa taatagi, daid_Λ loodami sivi oidacami gajiaad_Λga giñviaamu. ²⁶ Poduucai isducatai _Λpp_Λdui aid_Λsi oidacatadai _ΛNoe, poduucai _Λpp_Λduuñimu _Λpp_Λ si_Λscad_Λ cadivia iñaagada aan_Λ ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo sa_Λlicami. ²⁷ Loodami gacuaadana dai gay_Λadana, dai cuucuntaña, dai gamamaacaiña ganmaamara ooqui masai ooñtaiña, asta aid_Λ uucami siva _ΛNoe g_Λv_Λarcuga_Λ tai sa_Λlicad_Λ t_Λv_Λpi duudu tai masai loodami coi. ²⁸ Dai poduucai _Λpp_Λdui _Λpp_Λ aid_Λsi oidacatadai _ΛLota loodami gacuaadana, dai gay_Λadana, dai gasaap_Λdaiña dai gaagaraiña, dai gaasaiña, daid_Λ ivuaadana baabaqui. ²⁹ D_Λmos aid_Λsi ii _ΛLota Sodoomaiñd_Λga tai duudu tai _Λmadu asufre t_Λv_Λvaagiaind_Λga, tai v_Λasi oodami coi. ³⁰ Poduucai _Λpp_Λduuñimu _Λpp_Λ si_Λscad_Λ diviagi aan_Λ ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo sa_Λlicami.

³¹ Amaasi isamaadutai vaaqui daama daacagi dai tuucavi viaacagi g_Λvustuidaga mait_Λagagai ist_Λv_Λñiagi _Λgai dai vuvaidagi, dai isamaadutai d_Λjiana aimardagi mait_Λagagai isimiagi _Λgai g_Λquiyamu. ³² Gantagitovurai Lota ooñigad_Λ isducatai muu vaamioma oig_Λdatai g_Λvustuidaga tami oidi daama siDiuusi. ³³ Sioora mostagitodagi isducatai ca_Λgaca_Λga oidacagi tami oidigi daama _Λgai tomali _Λmo istumaasi maiviaacamu gooqui_Λga, dai sioora mait_Λagitodagi mosacaasi isducatai ca_Λgaca_Λga oidacagi tami oidigi daama _Λgai sa_Λlicad_Λ baig_Λliadamu.

³⁴ Ganaagidiana sai amaasi tucara goocatai abaana vaat_Λcamu siDiuusi ba_Λcaimu _Λmoco dai _Λga_Λmai viaamu. ³⁵ Dai gooca ooqui _Λmapai gatuadamu siDiuusi ba_Λcaimu _Λmoco dai _Λga_Λmai viaamu. ³⁶ Dai gooca cac_Λli d_Λjiana daraajamu siDiuusi ba_Λcaimu _Λmoco dai _Λga_Λmai viaamu —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³⁷ Mosca_Λc_Λai _Λga imaasi ta_Λcacai dai pot_Λt_Λdai:

—_zVaaco _Λpp_Λduña _Λgai imaasi? —ast_Λt_Λdai.

Tai _Λgai aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Tomasiaco siaaco caat_Λcagi baabaidi duvaligad_Λ ami g_Λn_Λmpaidiña nunui poduucai _Λrvaavo_Λ _Λpp_Λ said_Λ _Λpp_Λduña _Λgai istumaasi aagai aan_Λ —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

18

¹ ASuusi aagidi aoodami amo ñiooqui cuentocada dai aagidi sai gaaagai ismaiugutai daanaadagi Diuusi dai maiiibiocoraitai. ² Dai potatadai:

—Amaraçara oidacatadai amo dunucami ismaacada maisiaa duutudaitadai Diuusi dai tomali maivuama liditadai tomali amaadutaicada. ³ Dai amaasi agai vaa davaraiaga oidacatadai lapa amo ooqui viuudu, ismaacada cocodacatadai amai dai alia duudatai aimaraiña agai adunucami quiidiamu dai potatadaiña sabai baiduiñdana ñiooqui asaayuda amadu. ⁴ Tavapi mospovuaadana agai vaid adunucami moscaacana. Damos gooquiaga povali: “Tomasi maisiaa duutudai aana Diuusi dai maivuama iñalidi tomali amaadutaicada, ⁵ damos idi ooqui viuudu apiagiñoojotuldi soñnamu aana vai camaidividaitai giñoojotuldiña vaamioma”, ascaiti adunucami —astatadai ASuusi.

⁶ Dai potatadai ASuusi:

—Poduucai aagai adunucami maicaa tuigacada. ⁷ Isbai maisoiñana Diuusi lapa ismaacada covai vuvaitu agai ismaacada maiugutai taanadagi soñni? Isbai tavapicada soñana agai? ⁸ Aana anganaagidi sai agai gia otoma soñnamu. Damos siasscada diviagi aana ismaacada viaa amo samicami, isbai quiaa tagimu aana oodami vaavoitudadami tami oidigi daama?

⁹ Daid ASuusi aagidi amai cuento chilaquiatai vataran ismaacada sioma calga tuutiacami ganalidi siaa dai soiduucai naidi agaa. Dai potatadai:

¹⁰ —Gooça cacali iji agaa quiupaigadamu judidü dai gamamada agai. Amoco arfariseocatadai dai agamai arvuudamicatadai tumiñsi. ¹¹ Afariseo cacatai gamamadai dai aduucai gamamadai: “GiñDiuusiga, alia baigiñalidi aana maitarapan ducamicatai aa ismaacada trasivogami dai ismaacada arsoimaasi ivuaadami, dai ismaacada googosi ganducami aana tomali maitarapan ducami idi vuudami tumiñsi. ¹² Dai aana maitacueeyi gocujaja amo alcaldira, dai aa goidi aana iñismaacada gamaitacali”. ¹³ Damos avuudami tumiñsi baimaacasdara vii dai tomali maitapalli tomali istai nanaavagi tavaagiamu, mosgavai gamoo dai pocaiti: “GiñDiuusiga soigi galda aana ali asi arsoimaasi ivuaadami aana”, ascaiti avuudami tumiñsi. ¹⁴ Aana anganaagidi sai idi vuudami tumiñsi nora gacuiyamu caoigaldicami soimaascamigada dai agamai gia chio. Tomasioora ismaacada gaducada galiadagi agai maitargaducadamicamu dai sioora maigaducada galiadagi agai argaducadamicamu.

¹⁵ Dai aa oodami vuapaimi lapa aali siaaco daacatadai ASuusi, sai agai taatana. Damos aidsida amamaatardamigada ASuusi taa imaasi, bagaidimi agai ismaacada vuapaimi aali. ¹⁶ Damos ASuusi vai gamamaatardamiga dai potatadai:

—Dagitovurai vai dadana goaali siaaco daja aana, dai maitavar daidiada. Ismaacada arpan ducami idi aaliducada agai agai ismaacada ajioopai malca siaaco gataana Diuusi. ¹⁷ Aanaan samicada ganaagidi sioora iimia aliada siaaco gataana Diuusi agai gaaagai siapan ducamica amo ali dai ismaipoducamica agai siaadara vaacana —astatadai ASuusi gamamaatardamiga.

¹⁸ Amaadutai atataaanadami tacacai ASuusi dai potatadai:

—Mamaatuldiamu cala tuigacada, çtumaasi istutuidi aana siduñiagi dai vassara oidacagi Diuusi amadu? —astatadai.

¹⁹ Taid ASuusi potatadai:

—Mosaca Diuusi cala tuiga dai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aapi maivaavoitudai iñsaana arDiuusi. Mosaga pocaiti aapi ansai aana arcala tuigacami dai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ²⁰ Aapi calga maata istumaasi gataana Diuusi: “Maitavar googosi ganducamica, maitavar gacoodada, maitavar gaasiada, maitavar yaatagada aa, dai siaavar duutuada ganooga amadu gandaa”, podu gataana Diuusi —astatadai ASuusi.

²¹ Taid acali potatadai:

—Vassasi gomaasi aan aliducatai abiaadara agidi —astatadai acali.

²² Amaasi cacai ASuusi imaasi potatadai:

—Damos quiaa viaaga amo istumaasi pasiduñiagi, gagarañi vassasi pastumaasi viaa dai oida asoituuuigami tumiñsi, dai poduucai viaacamu aapi vaamioma tavaagiara. Imiñi dai poduñi dai diviacai giñoidatucuda —astatadai ASuusi.

²³ Dai aidasi caa acalali imaasi, alia soigalali, aliasi argaviidamicatadai agai cascada.

²⁴ Dai taagacai asuusi isaliala soigalali agai potatadai:

—Gia sijaiga isganviipidacami iimiagi siaaco gataaana Diuusi. ²⁵ Sioma maisijaiga amo muura vaataral isdaivuñiagi amo oi dagadamu salli isamo gaviidacami imiagi siaaco gataaana Diuusi —astatadai.

²⁶ Dai agai ismaacada caa imaasi potatadai:

—¿Vooriatai istutuidido iscaagacata vuvaquiagi? —ascaiti.

²⁷ Taida asuusi potatadai:

—Istumaasi oodami maitistutuidi isidufiagi Diuusi gia istutuidi —astatadai asuusi.

²⁸ Taida apiiduru potatadai:

—Mamaataltuldiadami, aatama viaa vaasi tastaumaasi viaacatadai, gaoidatucuda alaliditai —astatadai.

²⁹ Amaasi asuusi aa noragi dai potatadai:

—Sallacada anganaagidi tomasioora ismaacada viaagi gaqui, siappa gadalda, siappa gasusuuculi, siappa gaooñiga, siappa gamaamara idufiia aliditai Diuusi aa duiñdada, ³⁰ agai sioon mui viacamu idi oidi daama dai gooqiala agamai oidigala vaascala oidacamu —astatadai.

³¹ Asuusi acovai vai abaiivustaama dan gooca gamamaatardamiga dai potatadai:

—Siviala iimiagi Jerusaleenam, siaaco gaagai isapadufiagi vaasi istumaasi ooja adiuusi ñiñoquituldiadamigada giñaagaitai aana ismaacada viaa amo sallicami.

³² Giñtalagida magari aa sibadala oidacami, dai giñparunada magari, dai soimaasi ñooqui giñsuuligiada agai, dai giñsiviada agai. ³³ Dai giñgacarsa magari, dai gooqiala giñmuamu, damos bo vaica tasaicada apamu duaacamu aana coidadal saagidañdala —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

³⁴ Damos amamaatardamigada maimaata caa tomali amo istumaasi idi maasi, tomali maimaatatadai agai istumaasi aagidi asuusi, goovi aramo istumaasicatadai istumaasi maitistutuiditadai agai ismaata cacagi cascada.

³⁵ Aidasida asuusi caajimitadai Jericoora vai voi ugidiana daacatadai amo maiñaadami daida gataanaitatadai oidicami. ³⁶ Dai aidasi caa agai ismii imadan caitimi oodami, amaiñaadami gatacaai astumaasi apaduitadai. ³⁷ Matai potatadai sai amui imaitadai asuusi Nasareetala oidacada. ³⁸ Tai agai iñña dai pocaitimi:

—Suusi Davi marada soigi galdalaa aanaacada —ascaiti acalali.

³⁹ Damos agai ismaacada baitqui iimaitadai bagaimi sai camaiññacaña vaamioma. Damos agai apaiññacai dai pocaiti:

—Davi marada soigi galdalaa aanaacada —ascaiti.

⁴⁰ Amaasi asuusi calquiva dai ootoi siora vuaapagi ami siaaco daacatadai agai. Dai aidamasi caami vuaa taida asuusi taccacai dai potatadai:

41 —¿Tumaasi ipalidi aapi iñsiaduiña aana? —astatadai.

Taida acalali ismaacada maiñaadatadai aa noragi dai potatadai:

—Mamaataltuldiadami, nada iñalidi aana —astatadai.

⁴² Taida asuusi potatadai:

—Naaadañi, vaavoitu aapi cascada nanaava —astatadai asuusi.

⁴³ Mospotai agai taida mismaacada maiñaadatadai istui isnaavaavagi, dai oi asuusi dai siaa duutudaimi Diuusi. Dai vaasi aoodami ismaacada tala imaasi siaa duutuli Diuusi.

19

¹ Taida asuusi aayi ami Jericoora dai amui daivusquimi agai. ² Vai ami oida-catadai amo calli gaviidacami Zaqueo taagiducami, dai agai arbaitacaaacamigadacatadai tumiñsi vuudami. ³ Daida aZaqueo matia aliditadai asuusi, damos maitistutuiditadai istagiagi alia maitacavacatadai aZaqueo cascada dai oodami alia muiducataidai. ⁴ Vai agai maitatagaitadai isducatai matiagi dai amaasi baitqui mala dai tasai amo uusi taccavacamiara voyala siaaco viaacatadai asuusi isdaivuñiagi. ⁵ Dai aidasi amui daivusquimi asuusi taccavi nanaava dai potatadai:

—Zaqueo otoma itavañi boodala sivi anviala aana isgaquiiyala giñsuulifiagi —astatadai asuusi.

⁶ Taida aZaqueo otoma tavai, dai baigalliaracada miaadagi agai asuusi. ⁷ Amaasi taagacai aoodami imaasi vaascatai ñooquidimi asuusi dai pocaitimi saida asuusi amo soimaasi iivaadami quidiñala galuuli. ⁸ Amaasi aZaqueo calquiva dai potatadai asuusi:

—Dañi, mamaat^Λatuldiadami oidamu aan^Λ asoituuuigami taajucami v^Λasi giñvustuidaga iñsmaac^ΛΔ viaa dai iñsiamaadutai ^Λasi aan^Λ vuuirumadacai aa noragidamu aan^Λ asta macovaco vaamioma ismaac^ΛΔ ^Λasi aan^Λ —astat^Δdai ^ΛZaqueo.

⁹ Taid^Λ ^ΔSuusi potat^Δdai:

—Idi c^Λali cavaavoitu Diuusi isduucai vaavoitu aduñ^Δ Avraañicar^u casc^ΔΔ sivi^Δ aayi c^Λagac^ΛΔ vuvaidaragai idi quiiy^ΛΔ. ¹⁰ Aan^Λ ismaac^ΔΔ viaa ^Λmo s^Λalicami divia dai gaaga iñagai dai c^Λagac^ΛΔ vuvaida iñagai soimaasi ivuaadami ^Λgai ^Δsibilañmiad^Λ Diuusi v^Λatar^Λ —astat^Δdai ^ΔSuusi.

¹¹ Dai camiaanai daacatadai ^Λgai Jerusaleena daid^Λ ^Λoodami pov^Λan^Λlidadai iscaotoma gata^Λaan^ΔΔ ^Λgai Diuusi oidi daama casc^ΔΔ aid^Λsi quiaa tatagitoitadai ^Λoodami ismaac^ΔΔ aagidi ^ΔSuusi, ^Λgai aagidi ^Λmo ñiooqui cuentoc^ΔΔ, ¹² dai potat^Δdai:

—^Λmo imidagai oidacatadai ^Λmo c^Λali dai v^Λasi ^Λaaduñ^Δ ^Δrt^Λaaan^Λadamicatadai daid^Λ ^Δg^Λñviipidamicatadai. Dai maacasi ii ^Λgai ^Λmai ^Δv^Λañi^ΛΔ masiaaco daasa agaitadai raí dai gooqui^ΛΔ ^Λpamu divia agaitadai. ¹³ Dai maiquiaa im^Λc^Λi vai baivustaama g^Λpipiooñiga dai v^Λascatai ^Λamadutai maa tumiñsi dai potat^Δdai: “Aa duiñtuldavur^Λi idi tumiñsi asta si^Λascad^Λ divia aan^Λ”, astat^Δdai. ¹⁴ ^Δamos ^Λg^Λmai ^Δv^Λañi^ΛΔ oidacami ali^Λ c^Λadaitadai dai imacai ^Λgai tai ^Λgaa gooquiamu ootoi chia^Λqui c^Λali sai potat^Δdana: “Maitatata ip^Λlidi aat^Λma isaapi ^Δg^Λrt^Λaaan^Λadamicagi”, astat^Δdai. ¹⁵ ^Δmat^Λ v^Λasc^ΛΔ ^Δi ^Λgai gata^Λaan^Δdami duuc^Λi tai ^Λpamu nora. Amaasi ^Λc^Λi g^Λquiiy^ΛΔ vai ^Λgai g^Λpipiooñiga ismaac^ΔΔ vii ^Λgai tumiñsi dai maat^Λca ^Λgai s^Λañ^Λqui gamait^Λ ^Λamadutai. ¹⁶ ^Λaa^Λragadad^Λ divia dai potat^Δdai: “Giñaamu, g^Λtumiñsiga gamait^Λ baivustaamaojo vaamioma”, astat^Δdai. ¹⁷ Taid^Λ ^Λrai aa noragi dai potat^Δdai: “C^Λagaduava aapi^Λ ^Δg^Λmo c^Λ p^Λiooñi c^Λaa^Λga idui aapi laachic^ΔΔ sivi gia g^Λdaasamu aan^Λ caigi pai taan^ΔΔ baivustaama quiiqui”, astat^Δdai. ¹⁸ Tai gooqui^ΛΔ divia ^Λmai dai potat^Δdai: “Giñaamu, g^Λtumiñsiga gamait^Λ taamojo vaamioma”, astat^Δdai. ¹⁹ Taid^Λ ^Λamud^Λ aa noragi dai potat^Δdai: “Aapi ^Δra^Λgic^Λamu ^Λpa dai taan^ΔΔdamu taama quiiqui”, astat^Δdai. ²⁰ Tai gooqui^ΛΔ divia ^Λmai dai potat^Δdai: “Giñaamu, tanai daja g^Λtumiñsiga giñpañiitug^ΛΔ v^Λuraca aan^Λ dai baidasaca. ²¹ ^Δg^Λab^Λñi aan^Λ. Maat^Λ aan^Λ isali oomaliga aapi casc^ΔΔ. Dai maita aata v^Λueeyi dai v^Λasc^ΛΔ v^Λuuyi tumiñsi, dai aa g^Λasituldi pai aapi mosv^Λuyi yoovisicami”, astat^Δdai. ²² Amaasi ^Λrai potat^Δdai: “Aapi^Λ ^Δg^Λmo p^Λiooñi maic^ΛΔ tuigacami. G^Λñiooquic^ΔΔ maat^Λ aan^Λ isaapi ^Δg^Λduñi dai maic^ΛΔ dui. Isca maatacatadai aapi sia^Λ ^Δroomaligami dai ismaitaaata v^Λueeyi aan^Λ dai v^Λasc^ΛΔ v^Λuuyi tumiñsi dai isaa giñsituldi dai isaan^Λ mosv^Λuyi yoovisicami. ²³ Camaatacatadai aapi ^Δt^Λipasi maitamaa gotumiñsi sib^Λacoga masiaaco gamaitamudai vaamioma ^Δtumiñsic^ΔΔ simuiyoma v^Λuimudai aan^Λ diviacai?” astat^Δdai aamud^Λ. ²⁴ Amaasi potat^Δdai ^Λgai ^Λgaa ismaac^ΔΔ ^Λmi daraajataidai: “B^Λvur^Λi gotumiñsi dai maaca ^Λgai ismaac^ΔΔ viaa baivustaama”, astat^Δdai ^Λrai. ²⁵ Tai ^Λgai potat^Δdai: “G^Λraamu, ^Λgai caviaa baivustaama”, astat^Δdai. ²⁶ Taid^Λ ^Λrai aa noragi dai potat^Δdai: “Aan^Λ angañaagidi sai ismaac^ΔΔ viaa vaamioma g^Λmaacai dai ismaac^ΔΔ maiviaa g^Λvoopoidi tomasi ^Δlaachi ismaac^ΔΔ viaaca ^Λgai. ²⁷ Dai ^Λoodami ismaac^ΔΔ giñvui v^Λat^Λ dai maitip^Λlidadai is^Δrt^Λaaan^Λadamica aan^Λ, v^Λuaapavur^Λi dai giñvuitapi cooda”, astat^Δdai ^Λrai g^Λpipiooñiga.

²⁸ Dai amaasi caagacai ^ΔSuusi imaasi ^Λpamu apiaimaitadai Jerusaleenam^u. ²⁹ Dai aid^Λsi caaijimitadai ^ΔSuusi Betapagi^ΛΔ dai Betaani^ΛΔ miaanai ^Λgiidi siaaco Oliivosi t^Λagidu, ^ΔSuusi ootoi gooca gamamaat^Δardamiga, ³⁰ dai potat^Δdai:

—Iimivur^Λi m^Λla aali quiiqui^ΛΔ ismaac^ΔΔ miaaga tabiaad^ΛΔ dai ^Λc^Λi t^Λagimu aapim^Λ ^Λmo asñiitu vulicami ismaac^ΔΔ tomali amaadutai maiquiaa dada^ΛΔ vai ^Λraai uupana dai v^Λuaapa. ³¹ Dai isamaadutai g^Λnt^Λacacagi mastuisi uupasai v^Λrai pot^Λada ansai aan^Λ tagito —astat^Δdai ^ΔSuusi gamamaat^Δardamiga.

³² Amaasi ^Δmamaat^Δardamigad^Λ iji dai t^Λla v^Λasi isducatai aagidi ^ΔSuusi. ³³ Dai aid^Λsi uupasaitadai ^Λgai ^Δasñiitu taid^Λ ^Δsoigacami t^Λcacai dai potat^Δdai:

—¿Tuim^Λsi uupasai goasñiitu? —astat^Δdai.

³⁴ Tai ^Λgai aa noragi dai potat^Δdai:

—Amamaat^Δatuldiadami t^Λgito casc^ΔΔ —astat^Δdai.

³⁵ Amaasi baidacai ^Λgai ^Δasñiitu ^ΔSuusi, dai asñiitu daama darai gansosua dai daama dai ^ΔSuusi. ³⁶ Dai aid^Λsi asñiitu daama imaitadai ^ΔSuusi ^Λoodami voiy^ΛΔ ^Λligaimi gansosua.

³⁷ Dai aid^Λsi camiaadimi ^Λgai coidama g^Λasac^ΛΔ ^ΔOliivosi giidiañ^ΔΔ, vai v^Λascatai ^Δv^Λavoitudadami ismaac^ΔΔ oiditadai iñ^Λquimi baigan^Λliatugaitai dai siaa duutudaimi Diuusi v^Λasi ismaac^ΔΔ g^Λg^Λrducamic^ΔΔ ismaac^ΔΔ t^Λatadai ^Λgai. ³⁸ Dai pocaitimi:

—Diuusi alia caagacaga naidi goovai ismaacada divia Diuusi guvcadadacada. Vaaacatai ganiibastacan tada tavaagiata aatama alia sia duutudai Diuusi —ascaitimi vaavoitudadami.

³⁹ Amaasi amoco afariseo ismaacada loodami saagida daraajatadai potatadai agai asuusi:

—Mamaatultuldiadami bagaidafi gamamaatardamiga —astatadai.

⁴⁰ Damos asuusi aa noragi dai potatadai:

—Aana anganaagidi sai isidi maiiifacadagi samicada goojodai iifacadamu —astatadai asuusi.

⁴¹ Dai aidasi caajimitadai agai Jerusaleenaga dai tagacai Jerusaleena asuusi sosua loidacamicada ⁴² dai pocaiti:

—Gia ipalidi aana issivi maata caacagi gooidacami isducatai istutuidi isganiibastacan tadacagi damos maitistutuidi goovai ismaata caacagi. ⁴³ Aimu istuigaco sicolimagi sasaayuda dai sicoli curartamu, dai vaasi aipadaga cocodamu, ⁴⁴ vaasi davanagapi suuligamu dai coodamu dai vaasi Jerusaleenaga maivimu tomali amo odai amai daama. Aidasi diviji aana ismaacada arDiuusi tai maitiifiaadagi gooidacami cascada —ascaiti asuusi.

⁴⁵ Amaasi asuusi vaa agaa quiupaigadaga judidiu dai vuvaitu ismaacada ami gagaa-garaitadai dai ismaacada gasaapadaitadai, ⁴⁶ dai potatadai:

—Diuusi fiooquidaga pocaiti: “Giñquiiavag mamadaragai vaataga”. Mai aapima tajogada lasivogami duucani naidi —astatadai asuusi.

⁴⁷ asuusi vaasi tasai gamamaatultidifia Diuusi fiooquida agaa quiupaigadaga judidiu, damos abaitaguucacamigada papaaligada judidiu amadu amamaatultuldiadami Diuusi samicamigada, dai amadu adudunucamigada loodami gaagaitadai isducatai muaagi asuusi. ⁴⁸ Damos vaasi loodami caaga gantagito caacatadai iscaiti asuusi cascada maitatagaitadai agai isducatai muaagi.

20

¹ Amo imidagai agaa quiupaigadaga judidiu daacatadai asuusi dai mamaatultulditadai loodami Diuusi fiooquida amadu caagacaga vuvaidaragai, tai ami dada abaitaguucacamigada papaaligada judidiu amadu amamaatultuldiadami Diuusi samicamigada, amadu aa baitaguucacami, ² dai potatadai agai asuusi:

—Garaagidafi, zuma samicamicada pomaasi ivueeyi aapi? zotoga gamaa gosamicami? —astatadai.

³ Amaasi asuusi potatadai:

—Aanaan ara gantacacagi amo istumaasi varai giñaagida: ⁴ zotoga ootoi avuaana sai gavapaconana? zidiusi oodami sio? —astatadai asuusi.

⁵ Damos vaasi abaitaguucacami lagi aipaco gnaatagidimi dai pocaiti:

—zistadamu aatama? Ispotada aatama sai Diuusi ootoi goovai otoma garaa noragidamu dai povartadamu: “zTuimasi maivaavoitu?” ⁶ Dai ispotada aatama sai oodami ootoi, vaascatai goodami garcoodian tada ojoodaicada, vaascatai goovai samicada vaavoitudai siavuaana arDiuusi fiooquiltuldiadamigada —ascaiti abaitaguucacami.

⁷ Dai amaasi aa noragi agai asuusi dai potatadai sai maimaata siora ootoi avuaana sai gavapaconana. ⁸ Amaasi asuusi potatadai:

—Tomali aanaan maitanaagidagi istuma samicamicada ivueeyi aana imaasi —astatadai asuusi.

⁹ Amaasi asuusi gaagacai aagidi loodami, dai aagidi amo fiooqui cuentocada dai potatadai:

—Oidacatadai amo cali ismaacada li uvasi gadavalaragana, dai gooquiga taajucamicada maa agai aa oodami gaasi dai ii abiaadaga sibaco dai tavapi daja. ¹⁰ Dai aidasi aayi yoovaragai agai ootoi amoco gapioofiga sai taanana agai loodami yoovi siasi aacatadai, damos loodami gaicacarai dai soi doodai dai ootoi maimaacacai istumaasi.

¹¹ Amaasi atuidacami ootoi amai pioofi, matai agai ara alia soimaasi fiooqui aagidi dai gaicacarai dai ootoi maimaacacai istumaasi aagami agai. ¹² Daidatuidacami ootoi amai, damos aoodami alia soi doodai agai ara dai aadaji.

¹³ Dai cagoquiga pocaiti atuidacami adavara: “zIsducatai iduufimu aana? Ootosamu aana giñmara tomasi alia oigadai aana, siaadaga maisiaa duutudadan tadacana agai siuu duucu tagiagi”, ascaiti acali. ¹⁴ Damos aidasida laata vaaadami taalamo marada aipaco gnaatagidimi dai pocaiti: “Idi agai ismaacada atuidacamica agai oogada vustuidada

gaaagai aasmuaagi dai poduucai aatama artutuidacamicamu”, ascaiti aata vuaadami. ¹⁵ Dai amaasi vuusaitu ami dajiaifndara dai muua. Amaasi asuusi taccaci oodami dai potadai:

—¿Isduuñimu adavalarai tuidacami aata vuaadami? ¹⁶ Divimu agai dai coodimu dai maaquimu adavalarai aa oodami —astadai asuusi.

Moscaacai agai imaasi mai isagai aagadamalidi asuusi cascada pocaiti agai:

—Diuusi maidagitona ispoval duñiagi —ascaiti.

¹⁷ Damos asuusi vui nanava dai potadai:

—¿Taiya alidi idal goovio ismaacada oojisi Diuusi ñooquidara siaaco pocaiti?:

Odai ismaacada gajiaadara viaa abaabaquitadami sivi agai aragai ismaacada vaamioma gaaagai avaaqui vatarara.

Asduu oojisi Diuusi ñooquidara. ¹⁸ Tomasioora ismaacada utuvagi odilara moslalachi daivamu, dai sodai daama gasiagi amai agai mosatuisamu —astadai asuusi.

¹⁹ Abaitaguacamicagada apapaaligada judidiu lamadu amamaatuldiadami Diuusi sallamicagada ipaliditadai isaidal otoma bajiagi asuusi, calaga maatacatadai agai isagai vatarara agaitadai asuusi acuento cascada, damos abaiditadai agai oodami. ²⁰ Dai amaasi ootoi siora soobidacagi vai agai cal tuutiacami gnvueeyi, dai gaagai isducatai aagagi asuusi amo istumaasi istumaasi vui caatagadi adudunucami vai poduucai talagida agai adudunucami. ²¹ Cascada taccaci agai dai potadai:

—Mamaatuldiadami, cal maata aatama sai ismaacada gaaagidi aapi dai gamamaatuldi arvaavoi. Dai maivuaama alidi aapi oodamicada siganviipidacami siarsoitutuigami larra, mosgamamaatuldi aapi istumaasi Diuusi ipalidi. ²² Garaagidañi, ¿caagaisi tasaa namlaquiadagi gaa baitaacacami romano cho sio? —astadai.

²³ Damos asuusi maata tal isagai vuurumada aliditadai dai potadai:

—¿Tuimasi gñvuurumada alidi aapima? ²⁴ Gñtalagidavurai aapima amo tumiñsi. ¿Vooro mooda dai vooro talarada tumiñsiara daja? —astadai asuusi.

Tai agaa aa noragi daidal itadai:

—Agaa baitaacacami mooda dai talaragadaava —astadai.

²⁵ Taidal asuusi potadai:

—Maacavurai gaa baitaacacami istumaasi artuidada dai maacavurai Diuusi istumaasi arDiuusi tuidada —astadai asuusi.

²⁶ Tai agai maititui issoimaasi ñooquitudagi oodami vuitapi baiyoma maitaa agai isducatai gantatagituagi caacatai isducatai ñooocai asuusi dai cascada maiñooocai vii.

²⁷ Dai gooquiara jji lamoco asaduseo siaaco daacatadai asuusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga coidal duaacarada cascada potadai agai asuusi:

²⁸ —Mamaatuldiadami, amoseacaru oojisicami garvii vai pocaiti sai ismuquiagi amo calli dai viaagi goofniga maiquiaa maamatacaci abaana, saidal asucuilid alcalli gaaagai isvanagi aviuudu dai maamatagi abaana silagida vatarara ismaacada muu. ²⁹ Dai amo imidagai oidacatai cuvaracami amo silagima, laragadada oofnigai damos muu maiquiaa maamatacaci. ³⁰ Amaasi agooquidada vana aviuudu, dai muu larra maiquiaa maamatacaci. ³¹ Tai gooquiara gaimai vana agai vaa ooquei, dai muu larra maiquiaa maamatacaci, vala cuvaracami podui dai vasi coi maimaamatacaci tomali amaadutai. ³² Dai amaasi muu looquei larra. ³³ Dai duduaacacai coidada saagidaifndara, ¿ismaacada arcunadacamu looquei vasi arcunadacatai agai di? —astadai asaduseo.

³⁴ Amaasi asuusi aa noragi dai potadai:

—Tami oidigi daama calli dai ooquei cuucuntai dai oofnaiti. ³⁵ Damos agai ismaacada Diuusi maquiagi oigaragai isiimiagi tavaagiamu caduduaacacai coidada saagidaifndara malaca maitacuucuntai tomali maitamamaca ganmaamara cuucuntaragai vatarara, ³⁶ malaca camaitacooyi cascada. Moscaduduaacacai agai aran ducamica agai Diuusi talaañicaruda agai arDiuusi maamarada. ³⁷ Moseesa larra garmamaatuldi sai duduaacacai coidada siaaco gaaagai alidi uusi ismaacadara mai tai daidal uusi maimi ami gaaagai larra sai Diuusi arAvrañicarua dai Isaacaru dai Jacocar Diuisigada. ³⁸ Damos Diuusi maitarDiuisigada agai ismaacada Diaavora lamadu ajioopai coocai, baiyoma arDiuisigada agai ismaacada agai lamadu ajioopai —astadai asuusi.

³⁹ Amaasi amamaatuldiadami Diuusi sallamicagada potadai:

—Calaga aagai aapi mamaatuldiadami —astadai.

⁴⁰ Dai camaitarallisi isvaamioma taccagi.

⁴¹ Taidá ḂSuusi potatadai:

—¿Ducatai pocaiti aapima saidá ḂCristo arDavi marada? ⁴² Vaidá ḂDavi aduucái oja Salmosi liivrugadara:

ḂAaanadami potatadai giñḂAaanadamiga:

“Gamaaquimu aana amo saallicami ismaacadá vaamioma namaga.

⁴³ Dai ugititudamu aana vaasi ismaacadá gavuidara vaata”.

⁴⁴ ¿Ḃamos ducatai istutuidi ḂCristo siarmaradacagi ḂDavi vai Ḃagi ḂDavi giñḂAaanadamiga aagai? —astatadai ḂSuusi.

⁴⁵ Vaasi loodami caacatadai aidasi ḂSuusi potatadai gamamaataradamiga:

⁴⁶ —Caagavar gantatagitoca aapima. Maitavar apan duucái ivuaada goma-maatatuldiami Diuusi saallicamigada. Goovai oojoidi iscaagaducami yuucustadagi, dai ipalidiña mascooanadagi ganvapaanamu dai viaatuldiadagi cacaayana, dai caaagaducadioma daraicariara oojoidi isdadaradagi judidiu quiquiuupaigadara, dai siaaco gacuaada goovai caaagaducadioma daraicariara oojoidi isdadaradagi ara. ⁴⁷ Dai lasidiña goovai ara avipiudu baabaquida dai tavapi gamamadiña sai laidiña loodami. Goovai agai ismaacadá vaamioma soimaa taatatuldami Diuusi —astatadai ḂSuusi gamamaataradamiga.

21

¹ Dai ḂSuusi taḂ agaa quiuupaigadara judidiu aganviipidacadá ismaacadá tueeyi tumiñsi cajojoofiñara ismaacadara gampaidi tumiñsi Diuusi aa duiñdada vaatara. ² Dai taḂ ara amo viudu soitigami ismaacadá ami cajoofiñara darai goo sintaavu, ³ tai potai ḂSuusi:

—Saallicada anganaagidi sai idi viudu soitigami vaamioma dai isvaascatai. ⁴ Vaascatai gogaa darai ismaacadá cababavitocai, Ḃamos goooqui soitigamicatai modai vaasi ismaacadá viaacatadai istuucada oidacagi —astatadai ḂSuusi loodami.

⁵ Dai lamadutai aagai agaa quiuupaigada judidiu dai pocaiti sai alia sigia maasi aquiuupai lojoodaicada sigia maascamicada dai aa amamaasicada ismaacadá aa ami darai sai sigia maascana aquiuupaigada judidiu. Tai amaasi ḂSuusi potatadai:

⁶ —Aimu siascada vaasi idi masmaacadá naidi aapima vaasi siaa gaduunimu, dai maivimu tomali ojoodai goocua daama —astatadai ḂSuusi.

⁷ Tai agai tacacai dai potatadai:

—Mamaatatuldiadami, ¿vaascada araduñia agai imaasi? ¿Ducatai maatamu aatama isimaasi casiaraduñia agai? —astatadai agai ḂSuusi.

⁸ Taidá ḂSuusi potatadai:

—Gantagitovar naijada, dai maitavar gandagito masganvupuiirumadadagi, dadiava agai muidutai giñḂAaanaragacada dai pocaitiadamu agai: “Aana anaraCristo”, dai “Casiat aayi istuigaco ugitia agai oidigi”. Ḃamos maitavar oidatucuda. ⁹ Dai masiascada cajomacagi muiyapara cocoodi, maitavar duduaadicuda gomaasi daivuñia agai arapa, Ḃamos maiquiaa aayi cugarara tarara.

¹⁰ Dai bodara apiaatagidimi vaamioma dai potatadai:

—Amo davalariara oidacami cocoaadamu amai davalariara oidacami. ¹¹ Dai alia cavami givivucudamu lamapacara gooidigi, dai oidacamu biuugigai dai coocodagai aipacoga, dai tavaagiara duaadimudaca maascamu istumaasi dai naana maasi gagarducami maascamu ara.

¹² Ḃamos arapa gansasaayu ganvuimu dai soimaasi gantaatatuldami, dai vaama gantuutusada agai agai ataaanadami vuidara agai vaa ismaacadá gataanaí quiquiuupaigadara judidiu, dai ganmaamaisapada agai dai vaama gantuutusada agai ararai vuidara dai moomoyi vuidara giñvaavoitudaitai aapima. ¹³ Amaasi tuigaco istutiaadamu aapima isaagadagi agai vuitpai isvaavoitudai aapima istumaasi gamamaatatuldi aana. ¹⁴ Dai maibai vuaada laquiasdara isducatai aa noragidagi agai ismaacadá gariara gansusuuligadagi. ¹⁵ Aana ganmaaquimu maataadagai dai ñooqui isducatai gansoiña aapima dai poduucái gansasaayu maiviaacamu isducatai ganaa noragidagi tomali maitanvui ñooacadamu. ¹⁶ Dai asta gandada dai gansusuuculi dai gansiisiagi dai ganaaduñi aagiada agai gansasaayu masiaco daraaja aapima. Dai gancooditudamu aapima lamadutai. ¹⁷ Dai vaasi oidacami gancaladadamu giñvaavoitudaitai aapima, ¹⁸ Ḃamos maisiba imimu tomali amo cuupai ganmooaiñdara. ¹⁹ Ḃamos aapima apiavaavoitudadamu dai

masiascadas dagavuniagi vassisoimaa taataragai gooquias vassasas oidadamu aapima Diuusi lamadu.

²⁰ Masiascadas najadagi iscasicoolimadi sandaaru Jerusaleenaga, maatacamu aapima iscaotoma vassisoa gaduunimu. ²¹ Amaasi ismaacada Judeeaga daraajagi gaagai isvoopiagi giidiamu, dai soora Jerusaleenaga daraajagi gaagai isvuvaaquiagi abiaadaga, dai soora dajiaadana ajioopadagi maitaagai isapamu iimiagi ganquiquiamu. ²² Amaasi agai istuigaco soimaasi taatatulda agai Diuusi ajudiduu ismaacada vuudaga vattacagi Diuusi. Poduucai apaduunia agai ismaacada oojisi Diuusi fiooquidaga. ²³ Sia soimaa taatamu looqui ismaacada amaasi noonoacagi siappa viaacagi aali siisidami alia oidadamu soimaa taataragai oidi daama, dai sallicada soimaasi gaagavituldaragai idi oodami Jerusaleenaga oidadami vattara. ²⁴ Lamoco coimu cocodiga, dai aasibadaga oidadami maamaisapicami vuimu aa dai vuucaimu. Dai ismaacada maitajudiduu gataanada agai Jerusaleenaga asta siascada uucami Diuusi maquiagi oigaragai.

²⁵ Dai amaasi oidadamu maasidaragai tasiaga dai masaadiaga dai sisiaavugiaga, dai tami oidigi daama vassiso oidadami maitatagadamu isducatai gantatagitodagi alia duduaadicutadamu agai alia sigal caititai aga suudagi. ²⁶ Aoodami susuiquitardamu duduaadicutai dai tagitotai istumaasiaga istumaasi daivuniagi agai oidigi daama, asta tavaagi givucudamu. ²⁷ Dai amaasi giitagimu aapima aana ismaacada viaa amo sallicami inisiboodaga imadamu amo icomai saagida guvucadagaicada dai sallicada dadadaquidagai. ²⁸ Siascada casi apavuidagi imaasi varai tai nananda moscamiaadidagai mastuigada calagacaga ganvuvaida agai —astatadai asuusi.

²⁹ Dai agidi appa amo fiooqui cuentocada dai potatadai:
—Naidavurai goigosi siappa tomastuma imai uusi. ³⁰ Masiascadas najadagi iscaipoidagi aagada, aapima camaatcana iscamiaadimi toifdagai. ³¹ Dai poduucivavag maataca appa masiascadas najadagi gomaasi varai maataca iscamiaadimi istuigaco gataanada agai Diuusi tami oidi daama.

³² Sallicada anganaagidi sai vassiso imaasi apaduunia agai maiquiaa ugitaai idi oodami. ³³ Tavaagi lamadu oidigi ugitiimu, damos ismaacada aagai aana goovai gia apaduunia agai.

³⁴⁻³⁵ Todian duucai aimu Diuusi appan duucai isduucai gacucupai amo trampa dai vassiso oidi daama oidadami maatamu imaasi, cascada gantagitovar najada dai maigajiaadaga vipiaada Diuusi mosgayaldatai dai tagitotai istumaasi oidaga oidi daama. ³⁶ Baigavag anduca aapima tudu, dai tomastuigaco avag gamamadada dai poduucai istuidimi aapima iscalagacaga vuvaaquiagi vassiso gomaasiaidaga ismaacada apaduunia agai, dai poduucai istuidimu isginvuidaga guuquivagi aapima aana ismaacada viaa amo sallicami —astatadai asuusi aoodami.

³⁷ asuusi gamamaatuldinaga tasaga aga quiupaigadaga judiduu dai tucaga aimafinaga dai giidiana cocosinaga siaoco Oliivosi tagiduu. ³⁸ Dai vassiso aoodami alqui quiamoco aga quiupaigadaga judiduu daivainaga calca aliditai istumaasi aagidina asuusi.

22

¹ Aida camiaadimitadai asiaa duudagai istuigaco tagitoina ajudiduu aidasi Diuusi calagacaga vuvaitu Ejiipituaindaga. Asiaa duudagai pascua tagiduu. ² Vaidla appaaligada ajudiduu baitaguacacamigada lamadu amamaatuldidiadami Diuusi sallicamigada gaagaitadai isducatai muaagi asuusi, damos alia labaiditadai agai aoodami.

³ Tai amaasi adiaavora vaa auudasiga, masmaacada Iscalote aagaiina appa, agai lamoco abaiustaama dan gooca ismaacada asasuusi ojootosada. ⁴ Daidla auudasi naidamu appaaligada ajudiduu baitaguacacamigada lamadu sandaaru aga quiupaigadaga judiduu dai aga quiupiga sandaaru dai lamadu gaataga dai agidi isducatai istutuiditadai agai istalagidagi asuusi. ⁵ Tai agai alia baiganali dai agidi agai auudasi sai maquia agai tumiinsi, ⁶ taidla auudasi bai aa dai gaagacai gaa isducatai gatalagidagi asuusi siascada maitiipucagi aa oodami.

⁷ Tai amaasi aayi asiaa duudagai istuigaco tagitoina ajudiduu aidasi Diuusi calagacaga vuvaitu Ejiipituaindaga dai aida coodaina ajudiduu caniru dai dadasina Diuusi. ⁸ Taidla asuusi ootoi piiduru lamadu avuaana, dai potatadai:

—Iimivurai dai bai duuni cuaadagai idi siaa duudagai vattara —astatadai asuusi.

⁹ Tai agai tacacai dai potatadai:

—Zvaoco ipalidi aapi tasbai duuniagi? —astatadai.

¹⁰ Taidla asuusi aa noragi dai potatadai:

—Masiiu duucu ajiagi l̄quiiquilar̄a, t̄lagimu aapim̄a amo c̄alli ismaac̄ad̄a vaiḡatica agai amo aayi suudagi var̄ai oida siaaco vaquia l̄gai. ¹¹ Dai tacacavur̄ai l̄quiiac̄ami saaco c̄alca at̄uucavi siaaco gaugia iñagai aan̄a idi siaa duudagar̄a l̄lamadu aapim̄a. ¹² Siagai ḡant̄lagidamu amo tuucavi gaducami goocua daama vaaquiiar̄a tacaviacoga cabai duñisicami var̄ai ami bai duuñi cuaadagai —ast̄at̄adai l̄Suusi.

¹³ Tai agai iji dai t̄la v̄al̄siaac̄atai isduc̄atai aagidi l̄Suusi, dai bai dui l̄cuaadagai siaa duudagai v̄al̄tar̄a.

¹⁴ Dai caac̄ai ugidagai, taid̄a l̄Suusi meesa vuidar̄a daiva l̄lamadu ḡojoootosa. ¹⁵ Taid̄a l̄Suusi pot̄at̄adai ḡojoootosa:

—Ḡia ip̄aliditadai aan̄a isḡan̄lamadu gaugiagi idi siaa duudagar̄a maiquiaa muuc̄ucai. ¹⁶ Aan̄a anḡanaagidi ansai sivi gaugia iñagai idi siaa duudagar̄a cuaadagai dai camaitacuaada iñagai idi siaa duudagar̄a cuaadagai asta sīl̄ascad̄a idui Diuusi v̄al̄si istumaasi iduñia agai dai c̄al̄gac̄ar̄a vuvaidagi oidi daama oidacami diviac̄ai agai dai gataanada tami oidigi daama.

¹⁷ Amaasi bai amo tucayu uvasi varaagad̄a dai gamamagi dai gooquiiar̄a maa ḡamamaat̄ardamiga daid̄a it̄at̄adai:

—V̄al̄sc̄atai av̄ar̄ ii idi tucayuaiñdar̄a. ¹⁸ S̄al̄licad̄a anḡanaagidi ansai camaitaȳal̄ada iñagai uvasi varaagad̄a asta sīl̄ascad̄a aiyagi istuigaco diviagi Diuusi dai n̄idagi oodami ismaac̄ad̄a l̄rc̄al̄ga ivuaadami dai ismaac̄ad̄a l̄rmaic̄al̄ga ivuaadami —ast̄at̄adai l̄Suusi.

¹⁹ Dai gooquiiar̄a bai l̄paana dai gamamagi dai gooquiiar̄a saasarai dai maa ḡamamaat̄ardamiga, daid̄a it̄at̄adai:

—Idiav l̄r̄apan ducami giñ̄tuucuga m̄asmaac̄ad̄a gat̄al̄agida agai masai muaana masai aapim̄a c̄al̄gac̄ar̄a vuvac̄ana. Poduquiiav̄ar̄ ivuaada daid̄a giñ̄tat̄agitoda —ast̄at̄adai l̄Suusi.

²⁰ Dai cauugitocai l̄Suusi bai at̄ucayu dai pot̄at̄adai ḡamamaat̄ardamiga:

—Idi uvasi varaagad̄a ismaac̄ad̄a idi tucayuna daja r̄apan ducami giñ̄lar̄a ismaac̄ad̄a aastia agai masai aapim̄a c̄al̄gac̄ar̄a vuvac̄ana. Iñ̄sīl̄ascad̄a muquiaagi vai aastia giñ̄lar̄a aid̄a abiaad̄ar̄a ḡal̄agadamu goñ̄iooqui utudui ismaac̄ad̄a Diuusi ootoda agai l̄oodami.

²¹ Damos sivi goc̄ali ismaac̄ad̄a giñ̄t̄lagida agai adudunucami tami meesa daama caata novida giñ̄r̄apan duuc̄ai. ²² Aan̄a ismaac̄ad̄a viaa amo s̄al̄licami cab̄al̄ac̄aiti govoy ismaac̄ad̄a ḡal̄a l̄l̄qui abiaad̄ar̄a damos sīl̄a soimaa taatamu l̄c̄al̄li ismaac̄ad̄a giñ̄t̄lagida agai —ast̄at̄adai l̄Suusi.

²³ Amaasi l̄mamaat̄ardamigad̄a aipaco ḡant̄acacaimi soor̄a l̄gai dai gat̄al̄agida agai.

²⁴ Amaasi l̄mamaat̄ardami l̄agi ḡan̄vupui ñ̄iñ̄io aagitai sai ismaac̄ad̄a vaamioma l̄rt̄aan̄ad̄amica agai sīl̄ascad̄a iimiagi siaaco gataan̄ai Diuusi. ²⁵ Damos l̄Suusi pot̄at̄adai:

—Ismaac̄ad̄a mait̄l̄r̄judid̄iu saagida l̄bait̄c̄al̄aac̄amigad̄a ḡapipiooñ̄iga duuc̄ai n̄id̄iñ̄ia l̄oodami, dai agai aad̄ar̄a ip̄alidi m̄ascaal̄ga tuutiicami duuc̄ai n̄iñ̄jadagi. ²⁶ Damos aapim̄a mait̄laagai m̄aspoduuc̄ai ivuaadagi, baiyoma ismaac̄ad̄a l̄rbait̄c̄al̄aac̄amicagi ḡal̄agai isvaamioma ḡal̄li ḡan̄vuaadagi dai piooñ̄i duuc̄ai. ²⁷ ¿Maac̄ad̄a l̄r̄vaamioma t̄aan̄ad̄ami ismaac̄ad̄a meesa vuidar̄a daja ismaac̄ad̄a gabiaajai sio? ¿Maitasi l̄r̄vaavoio sai ismaac̄ad̄a meesa vuidar̄a daja? Damos aan̄a ḡansaagida daja amo piooñ̄i duuc̄ai.

²⁸ Aapim̄a v̄al̄sc̄ar̄a giñ̄l̄lamadu daraajana aid̄asi soimaa taatamaiña aan̄a. ²⁹ Casc̄ad̄a aan̄a ḡan̄maaquia iñagai amo s̄al̄licami poduuc̄ai isduuc̄ai giñ̄ooca giñ̄maa aan̄a. ³⁰ Dai aapim̄a giñ̄l̄lamadu gacuaadamu m̄al̄ca siaaco gataan̄ada iñagai aan̄a dai giñ̄soiñ̄ia t̄aan̄adamu aapim̄a Diuusi maamarad̄a —ast̄at̄adai l̄Suusi ḡamamaat̄ardamiga.

³¹ Amaasi pot̄ai l̄l̄r̄a l̄Suusi:

—Simuñi, Simuñi, l̄Diaavora tai oigaragai Diuusi isḡaduiñ̄dagi mui naana maasi soimaas-cami masai camaitiñ̄vaavoitudañ̄a. ³² Damos aan̄a daan̄ai Diuusi aapim̄a ḡan̄v̄al̄tar̄a vai mai v̄al̄si ugitan̄a ḡan̄vaavoidaraga, dai sīl̄ascad̄a l̄r̄pamu c̄al̄ga giñ̄vaavoituda aapi pai soiñ̄a ḡaaduñ̄i vai vaamioma c̄al̄ga giñ̄vaavoitudana —ast̄at̄adai.

³³ Taid̄a l̄Simuñi aa noragi daid̄a it̄at̄adai:

—Mamaat̄at̄uldiadami, baigan giñ̄duu isḡaloidagi maisacaruanu dai asta muquiaagi ḡal̄lamadu —ast̄at̄adai Simuñi.

³⁴ Taid̄a l̄Suusi pot̄at̄adai:

—Piiduru, s̄al̄licad̄a anḡlaagidi sai sivi maiquiaa cuujuicai tacucu p̄laapi vaicojo pot̄aiya agai p̄asai maitiñ̄maata —ast̄at̄adai l̄Suusi.

³⁵ Taid̄a l̄Suusi pot̄at̄adai:

—Aidasi_Δ g_Δnootoi aan_Δ maimoraraaliacami dai tomali tumiñsi daraasarucami, dai tomali aa sususacaic_ΔΔ_Δ žisbai vi_ΔΔgacatađai aapim_Δ istumaasi? —ast_ΔΔđai ΔSuusi g_Δmamaatardamiga.

Tai Agai aa noragi dai pot_ΔΔđai:

—Tomali Δmo istumaasi —ast_ΔΔđai.

³⁶ Tai amaasi ΔSuusi pot_ΔΔđai:

—Sivi ang_Δnaagidi sai sioo_ΔΔ viaacagi moraali g_Δaaagai isb_ΔΔ aim_Δardagi, dai tumiñsi darasacaru_Δ ΔΔ_Δ, dai sioo_ΔΔ maiviaacagi maastai vai gagarana Δmoco g_ΔΔvaasaraga dai sav_ΔΔđana. ³⁷ Aan_Δ ang_Δnaagidi sai g_Δaaagai si_ΔΔp_Δduñiagi isducatai ooja Isaiacar_Δ Diuusi ñiooquid_ΔΔ_Δ siaaco icaiti: “Soi duucai man_Δñijada agai tomastuma soimaasi iducami duucai”. Istumaasi oojisi giñaagaitai g_Δaaagai si_ΔΔp_Δduñiagi —ast_ΔΔđai ΔSuusi g_Δmamaatardamiga.

³⁸ Tai Agai pot_ΔΔđai:

—Mamaat_Δtuldiadami, tami v_ΔΔΔ_Δ gooca mamaastai —ast_ΔΔđai.

Tai Agai aa noragi dai pot_ΔΔđai:

—Casc_ΔΔ —ast_ΔΔđai.

³⁹ Amaasi ΔSuusi vuusai dai ii Oliivosi giidiamu poduucai isduucai ivuaadana Agai taid_Δ Δmamaatardamigad_Δ oi. ⁴⁰ Amaasi a_ΔΔcai ami giidi_ΔΔ_Δ, taid_Δ ΔSuusi pot_ΔΔđai g_Δmamaatardamiga:

—Daan_ΔΔavurai aapim_Δ Diuusi vai Agai maidagitona ΔDiaavora issoimaasi g_Δnduiñtuldagi —ast_ΔΔđai.

⁴¹ Taid_Δ ΔSuusi Δcovai ii maisi m_ΔΔacasi Δpan_Δ ΔΔ m_ΔΔacasi si_ΔΔsi vuupai Δmoco Δmo odai, dai g_ΔΔtootonac_ΔΔ c_Δquiva dai gamamada agai. ⁴² Dai aduucai gamamagi:

—Giñooca isbaigacamudai ismaisoimaa taata aan_Δ Δmo poduucai isducatai Δp_Δduñia agai Δmos vaid_Δ Δp_Δduuna p_Δsducatai aapi ip_Δliadagi. Dai maisiu istumaasi aan_Δ ip_Δliadagi —asduucai gamamagi ΔSuusi.

⁴³ Tai amaasi vuitapi gamaasitu Δmo Diuusi t_Δaañicarud_Δ t_Δvaagiaiñ_ΔΔ_Δ dai vaamioma maquia agai guvucadagai. ⁴⁴ Dai ali_Δ soimaa taatacakai vaamioma daan_Δ Diuusi dai vaajurdad_Δ Δpan duucai ootai ΔΔrai dai Δv_ΔΔΔrapi g_ΔΔsi.

⁴⁵ Dai aid_Δsi canaato mamagi Agai c_Δquiva dai ii siaaco daraajatadai Δmamaatardamigad_Δ dai coocos_ΔΔcami t_ΔΔ, gamait_Δ soi_Δliaragai casc_ΔΔ. ⁴⁶ Daid_Δ ΔSuusi pot_ΔΔđai:

—Ž_Δtui_ΔΔsi coocos_Δ? Vaapaigivurai, dai daan_Δda Diuusi vai Agai maidagitona ΔDiaavora issoimaasi g_Δnduiñtuldagi —ast_ΔΔđai.

⁴⁷ Dai quiaa ñiooquiditadai ΔSuusi, tai ami aayi mui oodami. Dai ismaac_ΔΔ Uudasi t_ΔΔg_Δducatađai Δbaivustaama dan gooca mamaat_Δrdamiaiñ_ΔΔ_Δ, Agai bait_Δqui im_Δlitadai Δoodami, dai miaad_ΔΔ c_Δquiva dai usupiga agai ΔSuusi. ⁴⁸ Amaasi ΔSuusi pot_ΔΔđai:

—Uudasi, Δmo ž_Δsupigaic_ΔΔ p_Δsgiñt_ΔΔgida agai aapi aan_Δ ismaac_ΔΔ viaa Δmo s_ΔΔlicami? —ast_ΔΔđai.

⁴⁹ Tai Agai ismaac_ΔΔ ΔΔmadu daraajatadai ΔSuusi dai ñ_Δiditai istumaasi iduñia agaitadai Agai tacacai ΔSuusi dai pot_ΔΔđai:

—Mamaat_Δtuldiadami, ž_Δvuid_ΔΔ_Δ t_Δssuulig_Δna mamaastaic_ΔΔ? —ast_ΔΔđai.

⁵⁰ Dai amaadutai Agai iquit_Δ s_ΔΔlisia pad_ΔΔ_Δ naacad_Δ Δpiooñigad_Δ Δbait_Δc_Δaacamigad_Δ papaaligad_Δ Δjudidíu. ⁵¹ Δmos ΔSuusi pot_ΔΔđai:

—Dagitovurai casia c_ΔΔgadu —ast_ΔΔđai.

Taid_Δ ΔSuusi mostaata Δpiooñi naacad_Δ tai dueeyi. ⁵² Dai amaasi ΔSuusi pot_ΔΔđai Δbait_Δguucacamigad_Δ papaaligad_Δ Δjudidíu, ΔΔmadu Ag_ΔΔ quiuupia_ΔΔ sandaar_Δ, ΔΔmadu Δson_ΔΔ_Δ guucacami judidíu Agai ismaac_ΔΔ dada dai b_ΔΔquia agai:

—Ž_Δducatai dada aapim_Δ mamaastaic_ΔΔ dai uusic_ΔΔ ducami iñ_Δsaan_Δ Δmo Δsivogamicagi? ⁵³ Aid_Δsi g_ΔΔΔΔmadu daacatađai aan_Δ v_ΔΔs tasai Ag_ΔΔ quiuupaigad_ΔΔ judidíu tomali maitiñtaata aapim_Δ, Δmos sivi casig_Δñaj_Δga aapim_Δ tucagi Δr_Δdiaavora aa duiñdad_Δ v_ΔΔtar_Δ casc_ΔΔ —ast_ΔΔđai ΔSuusi.

⁵⁴ Tai amaasi Agai maisapicami b_ΔΔi ΔSuusi, dai b_ΔΔacai Δbait_Δc_Δaacamigad_Δ papaali quidiamu, vaid_Δ ΔPiiduru mosm_ΔΔcasd_ΔΔ_Δ oidi. ⁵⁵ Tai aa ami tuisiqui araana ganai, dai taicovai daraiva, taid_Δ ΔPiiduru saagida daiva ΔΔ_Δ. ⁵⁶ Tai amaasi Δmo cusñiuru t_ΔΔgacai istaicovai daacatađai Agai, g_Δt_Δgito ñ_Δñid_Δ daid_Δ itatadai:

—Idi c_ΔΔli ΔΔ_Δ ΔΔmadu aim_Δrañña gomaisapic_ΔΔ —ast_ΔΔđai Δcusñiuru.

⁵⁷ Δmos ΔPiiduru Δsto, daid_Δ itatadai:

—MaitanmaatΛ aanΛ gocΛΛli di —astΛtΛdai ΛPiiduru.

⁵⁸Tai gooquiΛrioma, Λmai cΛΛli tΛΛ daidΛ itΛtΛdai:

—AapiapΛ ΛrΛmoco gomaisapicΛdΛ aduñdΛ ΛpΛ —astΛtΛdai.

DΛmos ΛPiiduru itΛtΛdai:

—Cho, maitanmaatΛ aanΛ gocΛΛli di —astΛtΛdai.

⁵⁹Tai bo laascΛdΛ Λmai itΛi:

—SΛllicΛdΛ idi cΛΛli ΛΛmadu aimΛraiña gomaisapicΛdΛ ΛpΛ daidΛ ΛrGalileeΛrΛ oidacami ΛpΛ —astΛtΛdai ΛcΛΛli.

⁶⁰TaidΛ ΛPiiduru itΛi:

—Cho, aanΛ tomali maimaatΛ mΛsioorΛ aagai aapimΛ —astΛtΛdai ΛPiiduru.

Dai quiaa ñioocaitadai Λgai tai cuujui tacucu. ⁶¹TaidΛ ΛSuusi vui nΛnΛaava ΛPiiduru, taidΛ ΛPiiduru Λgito istumaasi aagidi ΛmamaatΛtuldiadami, sai maiquiaa cuujuicai tacucu Λgai vaicojo Λstua agaitadai ismaatΛ ΛSuusi. ⁶²TaidΛ ΛPiiduru vuusai abiaadΛrΛ dai soigΛΛldacai sosua.

⁶³DaidΛ ΛcΛcΛΛli ismaacΛdΛ nuucadacatadai ΛSuusi parunai dai saasarai tuucugadΛ.

⁶⁴Dai iña vuupuidΛ dai vuivasana Λvai, daidΛ itΛtΛdai:

—¿MaatΛñi toorΛ gΛgΛΛgΛ? —astΛtΛdai.

⁶⁵Dai aagidi mui naana maasi ñiooqui sigalnescami.

⁶⁶Dai aidasi casi artasΛrΛcatadai, gΛnΛmpagi Λjudidiu sonΛrΛ guucacamigadΛ, ΛΛmadu ΛbaitΛguucacamigadΛ ΛpapaaligadΛ Λjudidiu, ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛllicamigadΛ, mΛtai vaan cΛi ΛSuusi dudunucami voidΛrΛ mΛtai ami tacacai, daidΛ itΛtΛdai:

⁶⁷—¿GΛraagidañi povai pΛscaiti aapi pΛsaidΛ rΛrΛCristo ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuusaitu pΛsai cΛΛgacΛrΛ garvuvaidana? —astΛtΛdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—IspovΛntΛda aanΛ sai ΛjΛ, siaadΛrΛ giñvaavoitudana aapimΛ. ⁶⁸Dai isgΛntΛcaca aanΛ Λmo istumaasi siaadΛrΛ giña noragidana aapimΛ tomali maitifidagituan taada aapimΛ. ⁶⁹Dai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛllicami caotoma imimu Diuusi ΛΛmadu dai ΛΛmadu gatΛaanΛda iñΛgai, ismaacΛdΛ vaamioma viaa guvcadagai istomali Λmo Λmai —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁷⁰Tai amaasi vΛascatai tacacai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—¿AidΛ gia aapi rDiuusi maradΛ? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛjΛ Diuusi maradΛana poduucai mΛsduucai aagai aapimΛ —astΛtΛdai.

⁷¹Tai Λgai itΛi:

—¿TuisidΛ nΛnΛracana aatΛmΛ vaamioma nΛijadami cacΛcatai isΛΛgi gatΛñicΛdΛ gΛraagidi goovai? —ascaiti ΛbaitΛguucacami.

23

¹Amaasi vΛascatai ΛbaitΛguucacami bΛΛcΛi ΛSuusi dai Pilaato voidΛrΛ cΛi. ²Dai ami gΛpΛrΛ vuupaimi daidΛ icaiti:

—TΛΛ aatΛmΛ idi cΛΛli vai sisioquitudai garaaduñi daidΛ icaiti sai maitΛaagai tΛsaa namΛquiadagi gΛΛ baitΛcΛaacami romano, daidΛ icaiti ΛpΛ sai sΛllicΛdΛ rΛrΛCristo goovai ismaacΛdΛ ΛrΛi ΛpΛ —astΛtΛdai.

³Amaasi ΛPilaato tacacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿AapipΛsi rΛrΛjudidiu raigadΛ? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛjΛ poduquiva pΛsducatai aagai aapi —astΛtΛdai.

⁴Amaasi ΛPilaato itΛtΛdai ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali ΛΛmadu Λoodami:

—MaitantΛΛgai tomali Λmo istumaasi soimaascami idi cΛΛliΛrΛ —astΛtΛdai.

⁵DΛmos Λoodami vaamioma gΛgΛrΛ aagidi daidΛ itΛtΛdai:

—Goovai sisioquitudai vΛasi JudeeΛrΛ oidacami gΛmamaatΛtuldaragacΛdΛ, GalileeΛiñdΛrΛ abiaadΛrΛ gΛaaga goovai dai asta tami —astΛtΛdai.

⁶Dai aidΛsi cΛΛ ΛPilaato imaasi gatΛcacai sabaigΛ rGalileeΛrΛ oidacami ΛcΛΛli. ⁷Dai aidΛmΛsi aagidi sai ΛjΛ, tai Λgai ootosi ΛEroodΛsi ismaacΛdΛ rΛrΛaanΛdamicatadai GalileeΛrΛ dΛmos aidΛ JerusaleenΛrΛ daacatadai Λgai. ⁸TaidΛ ΛEroodΛsi aliΛ baigΛli tΛΛgacai ΛSuusi ΛΛquioma abiaadΛrΛ nΛida Λliditadai Λgai cajioomacatadai Λgai dai nΛida Λlidiña isivuaada

agai amo istumaasi gagarducami. ⁹ Daidal Eroodasi naana maasi tacacai, damos ASuusi maiaa noragi tomali amo istumaasi. ¹⁰ Dai ami daraajatadai laral abaitaguucacamigadal apapaaligadal ajudididu lamadu amamaatatuldiadami Diuusi sallicamigadal, agai alia goguama gariala vuupai. ¹¹ Amaasi Eroodasi lamadu sandaarugadal soi duuca naidi ASuusi, dai mosparandu lididi agai dai calga dadapacami aadi yuucusi amo rai duucai. Amaasi Eroodasi ootosi apamu Pilaato. ¹² Dai aidal tasara ganaadufta Pilaato lamadu Eroodasi alquioma argansasaayumacatadai agai.

¹³ Amaasi Pilaato mpagi abaitaguucacamigadal papaali lamadu atataanadami lamadu oodami, ¹⁴ daidal itatadai:

—Aapima mataifvuaapi idi calli pocaititai sai goovai sioioquitudai oodami, nai aana catacacai aapima ganvuitapi dai canaidi aapima insmaitatagai istumaasicadal gariala caatacagi goovai tomali amo istumaasicadal mastuucadal gariala vuupai aapima. ¹⁵ Tomali Eroodasi baiyoma apamu garootosi agai canaidi aapima ismaitaristuma ducami goovai tomali maiviaa aatama istuisidi muaagi. ¹⁶ Mossoimaa taatatuldami aana dai gooquiala dagitomu —astatadai Pilaato.

¹⁷ Pilaato aidal siaa duudagara viaacatadai isdagitoldagi oodami amaadutai amaamaisapicada poduucal ivuaadana agai vassal uumigi cascada. ¹⁸ Tai vassal oodami amapai ijiina dai pocaiti:

—Vaidacaivurai goovai dai muaa dai dagito Baraavasi —ascaiti oodami.

¹⁹ Baraavasi mpagi oodami dai cocotuli abaitaguucacami lamadu daidal argamuacamicatadai laral mai cascada maisacatadai. ²⁰ Vaidal Pilaato dagitua aliditadai ASuusi, dai aagidi oodami apamu. ²¹ Damos agai vaamioma ijiina daidal icaiti:

—Siisafi curusiaba. Siisafi curusiaba —ascaiti oodami.

²² Dai amaasi cavaicara itatadai Pilaato:

—ZTuma soimaasi iducami goovio? Aana maitatagai istuisi muaagi, soimaa taatatuldami aana dai dagitomu —astatadai Pilaato.

²³ Damos oodami vaamioma gagar fiooquimi daidal icaiti masai curusiaba siisana, dai mosal gagar fiooquimi agai masai siisana curusiaba matai poduucal idui isducatai aagai agai. ²⁴ Taidal Pilaato ipali isiduftiagi masducatai aagidi, ²⁵ dai dagito calli ismaacadal oodami ipali, agai ismaacadal maisapicatadai gamuacamicatai dai cocotuldacai oodami. Taidal Pilaato talgi ASuusi oodami saidal iduuna gaicada istumaasi ipaliadagi.

²⁶ Dai aidasi vaidaticatadai agai ASuusi dai curusiaba siisa agai, dai caayana aayi amo calli Sirefiara oidacami ismaacadal dajiiaidara imaitadai Simufi talgiducami, matai bai dai tjai sai gooquiala imaiina ASuusi dai balaticana acurusi.

²⁷ Dai oiditadai mui oodami dai mui ooqui laral oiditadai dai gagara suaafimi dai iinaquimi soigandaliditai naiditai ASuusi. ²⁸ Damos ASuusi vui nanlaava daidal itatadai:

—Ooqui Jerusaleenara oidacami maitavar suaanada soimaa taatacatai aana baiyomavar suaanada masalascada soimaa taatacagi aapima lamadu ganmaamara giivaavoitudaitai. ²⁹ Aimu istuigaco alia soimaasi gtaatamu dai povacaitiada agai: “Sial baiganlidi ooqui ismaacadal maitistutuidi ismaamatadagi dai agai ismaacadal tomali amo imidagai maimaamatai”. ³⁰ Dai amaasi oodami ipaliadamu isdaama suuligiagi agigiidi dai sai iina. ³¹ Canaidi aapima sia soimaasi giitaatamituldai gooodami maitaristuma ducamicatai aana, damos naidamu aapima sia soimaa taatamu goovai ismaacadal arsoimaasi iducami —astatadai ASuusi oodami.

³² Dai vaidaticatadai laral gooca lasivogami dai lamadu coodia agai ASuusi. ³³ Dai amaasi alcai malaca siaaco Calavera talgidu ami curusiaba siisa ASuusi, lamadu avagoocai gariala valacami. Amoco amo curusiaba salisia padara ASuusi dai agamai amai curusiaba oogisia padara. ³⁴ Dai aidamasai curusiaba siisapaitadai ASuusi tai agai itai:

—Giiooca oigaldafi idi oodami maitamaata goovai istuma vueeyi —astatadai ASuusi.

Daidal sandaarulacavi dadaitudai tumiinsi dai naida agai sooriatai gantaacoida agai ASuusi yuucudal. ³⁵ Vaidal oodami naiditadai ami daraajatai, dai asta atataanadami parunaitadai ASuusi daidal icaiti:

—Calgacara vuvaitu goovai aa dai sivi ztuisida maicalgacara gvuusaida lididi goovai lagi? Issallicada araCristo goovai dai daidal arDiuusi covai vuusaidadal —ascaiti atataanadami.

³⁶ Daidal sandaarul laral parunai dai miaadara gugucal dai iituda agaitadai valienti maisi calgaducami ³⁷ daidal itatadai laral:

—Pasapi arraigadal judididu di calgacara igavvuusaida aapi lagi —astatadai sandaarul.

³⁸ Dai moodal daanioma oojisicatadai gilieegocadal dai latiiñicadal dai evreocadal, siaacoga icaiti: “Idiavar raigadal judididu”, ascaiti loojai.

³⁹ Amaadutai agapiara vaaacada ismaacada ami saigacatadai parunai agai cascada itatadai:

—Pasaapi arCristo caagacaga igavuusaida aapi agai dai caagacaga garvuvaida aatama lapa —astatadai.

⁴⁰ Damos agamai bagaimi gadauni daida itatadai:

—¿Maitapas labidi Diusi? Aapi lapa soimaasi taataca lapan duuca i govai. ⁴¹ Damos aatama gia viaa istucada soimaasi taatacagi, soimaasi idui aatama cascada. Damos idi calli maitidui tomali amo soimaasi —astatadai.

⁴² Dai amaasi itatadai agai asuusi:

—Pasiascada aiyagi pasiaaco gatanaanada agai pai gigitago —astatadai.

⁴³ Taida asuusi aa noragi daida itatadai:

—Sallica angaagidi pasai sivi gilaamadu daaca agai tavaagira —astatadai asuusi.

⁴⁴ Aidasi casi ardaan duucucatadai vaasi oidigi tucapi vii uruno taadaca uucami. ⁴⁵ Tasai mostucapi vii, taida aga icuusi vaamioma covocami siamo sueeyi ismaacada aga quiuupaigadaga judidui sagiacatadai aran salli sarai salliacaoga tacaavidaga abiaadaga. ⁴⁶ Amaasi asuusi gagara iina daida itai:

—Ginoca gaviituldagena gilibadaga —astatadai. Dai mospotai agai dai muu.

⁴⁷ Dai aidasida sandaarua taanadamigada ismaacada artomano naiditai istumaasi apaduitadai, siaa duutuli Diusi daida icaiti:

—Sallica arvaavoi isidi calli maitarsoimaasi iducamicatadai —ascaiti.

⁴⁸ Dai vaasi aoodami ismaacada ami daraajatadai dai naidi istumaasi apadui, iji abiaadaga dai gavimi gannoomo. ⁴⁹ Damos vaascatai ismaacada maatacatadai asuusi maacada guucacatai naidi imaasi lamadu aooqui ismaacada oiditadai Galileeiindaga abiaadaga.

⁵⁰ Dai oidacatadai amo calli caa tuigacami dai maitarsoimaasi ivuaadami, Osee taagiducami, Arimateega oidacami Judeea davarira. ⁵¹ Agai agamo taanadami ismaacada tacacaina masmaacada vaan tutusaina. ⁵² Agai nanacatadai istuigaco gatanaanada agai Diusi, cascada maibai aagaitadai agai isducatai idui agaa baitaguucacami. ⁵³ Dai amaasi agai naidamu apilaato dai tai asuusi tuucugada. ⁵⁴ Dai tavaandacai curusiaindaga amo icuusi tuaacamiaga biisa dai amo tajoovai ta masiaaco tomali amaadutai maiquiaa yaasa amai muuquiada. ⁵⁵ Aida artatasaicatadai istuigaco bai vuaadana agai vaasi dai siaadiqui aribastaragaicatadai istuigaco maitistuma vuaadana agai.

⁵⁶ Daid aooqui ismaacada oiditadai asuusi Galileeiindaga abiaadaga iji dai nanaidi artajoi dai gantagito nanaidi masducatai ta amuuquiada. ⁵⁷ Dai aidasi quiyana dada agai bai dui asaiti sigian uuvadami dai siaadiqui ibastaraga ganiibasi poduucatai isducatai ganviidacatadai agai.

24

¹ Dai siaadiqui tuucamidaga tasaga alcaldira, aooqui lalqui quiaamoco iji siaaco caatacatadai asuusi tuucugada dai vuucaticatadai asigian uvaicada ismaacada bai duitadai agai dai taida agaitadai amuuquiada dai aa ooqui lapa oiditadai. ² Dai aidasi aayi agai gantagito ta isodai ismaacada acada cuupicatadai artajoi iscamaianaasi daacatadai, ³ tai agai vaapa damos maitaa agai asuusi tuucugada. ⁴ Dai agai alia duduaadimucataidai dai tomali maimaatacatadai istuma duñiagi, dai ta gooca calli vai sonuana guucacatadai dai dadadacai yuucusida. ⁵ Daid aooqui cuicasacatadai duduaadimucatai taida calli itatadai:

—¿Tuimasi gaagai coidada saagida agai ismaacada duaaca? ⁶ Maita tami daja agai duaacata. Gantagitovurai isducatai ganaagidi agai aidamas quiaa Galileega daraajatadai. ⁷ Aidasi povantatadai agai sai agai ismaacada viaa amo sallicami gaagaitadai mastlagidagi soimaasi ivuaadami, dai sai bo vaica tascada duaaca agaitadai —astatadai calli.

⁸ Tai agai gantagito ainooqui ismaacada aagidi asuusi. ⁹ Dai iimacai abiaadaga aooqui iji dai mala aagidi vaasi imaasi abavustaama dan amoco asuusi ojootosada lamadu vaascatai agaa. ¹⁰ Aooqui ismaacada aagidi oojootosicami arMaría Madaliña, lamadu Vuanita, lamadu María Jacovo dala, dai aa ooqui. ¹¹ Damos oojootosicami mosvuiirugami duuca caa ainooqui ismaacada aagidi aooqui dai maivaavoitu.

¹² Damos apiiduru maraiti vuusai dai mala nanaidi siaaco caatacatadai asuusi, dai acai tuucavi nanaava dai ta icuusi tuacada ismaacada biisapicatadai amuuquiada vai mosgajiaadaga daacatadai, tai agai apamu aa gai dai duaadimutugaitai gaicada ismaacada apaduitadai.

¹³ Dai agai vaa tasara goocatai asuusi mamaatardamigada Emausamaco iimaitadai, Emausa maisi maacoraga Jerusaleenaifndara para goo oora imidagai. ¹⁴ Dai iimaitai aatagaimi dai agaimi agai vaasi istumaasi daivusai Jerusaleenara. ¹⁵ Dai aidasi aipaco ganaatagidimi agai, tai lagi asuusi miaadara calquiva dai oi. ¹⁶ Daidala acacalli naiditadai damos Diuusi maimaa oigaragai ismatagi sioofa agai. ¹⁷ Taidala asuusi tacacai daidala itatadai:

—¿Tumaasi aatagaimi aapima iimaitai? ¿Tuimasi soignalidi? —astatadai asuusi.

¹⁸ Tai amaadutai acacalli ismaacada Cleoofasi talagidu aa noragi daidala itatadai:

—Vaasi oidacami maata istumaasi apadui Jerusaleenara, ¿mosaca aapipas maimai, ami gauuliñacatai lapa? —astatadai.

¹⁹ Amaasi asuusi itatadai:

—¿Tumaasi apadui? —astatadai.

Tai agai itatadai:

—Agai ismaacada apadui asuusi Nasareetara oidacamicada, ismaacada laramo Diuusi fiooquituldiadamigadacata dai ivuaadana mui naana maasi gagarducami asta gafiioocicada Diuusi vuitapi dai loodami vuitapi. ²⁰ Dai isduucal abaitaguucacamigada apapaaligada ajudidu lamadu gartalaanadamiga gatagai masai gataanaa muaaragai dai curusiaba siisana. ²¹ Aatama poliditadai isagai agai dai calagacala vuvaida agaitadai judidu. Damos sivi casapadui vaica tasai sapadui gomaasi. ²² Damos amoco oquui aatama garsaagidaifndara garalbacatai. Alila laqui iji agai siaaco caatacatadai asuusi, ²³ dai maitala agai tuucugada, dai dadacai pocaitimi sai vuitapi ganmaasitu Diuusi tataaifncaruda sai potatadai sai asuusi duuaca. ²⁴ Tai lamadutai garaadui iji siaaco caatacatadai agai dai tala vaasi isducatai aagai looqui damos asuusi gia maitala agai lapa —astatadai acacalli.

²⁵ Amaasi asuusi itatadai:

—Gia maimaata cal aapima dai mosala tavapicada maiquiaa vaavoitudai ismaacada aagai adiuusi fiiooquituldiadamigada. ²⁶ ¿Maitasi viaacata dai Cristo issoimaa taatagi vaasi gomaasi vai gooquifara siaa duutuadagi vaascatai lavaagifara? —astatadai asuusi.

²⁷ Amaasi asuusi aagidi istaiya alidi vaasi loojai ismaacada ojisi Diuusi fiooquidara siaaco ooja Diuusi fiiooquituldiadamigada aagitai asuusi. Lapaga aagai agai ismaacada ooja Moseesacaru dai gooquifara aagai ismaacada ooja agaa Diuusi fiiooquituldiadamigada.

²⁸ Dai aidasi aayi acacalli siaacoga iimia agaitadai vaidala asuusi mosdaivuñia agaitadai abiaadara. ²⁹ Damos acacalli goguama oi sai vaana daidala itatadai:

—Garalamadu ivii casia uruñimi oidigi dai catuicami vaasi —astatadai.

Taidala asuusi ami aayi lapa dai lamadu viiya agai. ³⁰ Dai aidasi gaugia agaitadai agai acacalli lamadu meesa vuifndara taidala asuusi balapaana dai gamamagi dai saasarai dai maa acacalli. ³¹ Mospodui agai tai Diuusi maa oigaragai acacalli sai maatana isagai lapa asuusi. Damos aidala otoma asuusi maitamaasitu abiaadara. ³² Vaidala acacalli povai gantatadai aipacoga:

—¿Maitasi arvaavoi tasalia baigaliditadai aatama aidasi garoiditadai agai voyiaifndara dai garaagidimi isducatai icaiti Diuusi fiooquida? —astatadai acacalli.

³³ Dai amaasi agai mainalara vaamioma mosotoma apamu aa suuli Jerusaleenamu, vai ami ganampaidacata dai abavustaama dan amoco oootosicami lamadu laaduñda.

³⁴ Daidala loootosicami potatadai agaa gooca cacalli:

—Sallacada arvaavoi isduaaca amamaatatuldiadami goSimuñi catala —astatadai.

³⁵ Amaasi avagoocai cacalli aagidi isducatai apadui voyifara, dai isducatai mai agai asuusi aidasi saasarai agai apaana.

³⁶ Amaasi quiaa aagaitadai agai imaasi, taidala asuusi saagida calquiva dai aduucal viaatuli:

—¿Baigamasi analidi? —astatadai.

³⁷ Tai agai alila duduaadimu dai povanaliditadai silaramo suiñali ismaacada naidi agai. ³⁸ Damos asuusi itatadai:

—¿Tuimasi duduaadimucu? ¿Tuimasi maicaga vaavoitu aapima? ³⁹ Naidavurai giñnoonovi lamadu giñlacaso agai vaa Suusiana. Giñtaavurai dai naida. Amo suiñali maioo tomali maituucuga poducal masducatai giñnaidi aapima —astatadai asuusi.

⁴⁰ Dai potaacai tatagidi ganoonovi lamadu galacaso. ⁴¹ Damos agai maiquiaa vaavoitudaitai baiganaldacai dai maitatagaitai istumaasi gantatagituagi. Cascada asuusi potatadai:

—¿Viaamasi istumaa ugia aana? —astatadai asuusi.

⁴² Tai agai maa laachi vatopa gaicami dai amo malamavai. ⁴³ Taidala asuusi bai dai uu agai vuitapi. ⁴⁴ Dai gooquifara itatadai asuusi:

—VΛasi istumaasi ismaacΛdΛ soimaa taata aanΛ arΛgai isducatai gΛnaagidi aanΛ aidΛsi quiaa gΛnΛΛmadu daacatadai, sai viaacatadai siΛpΛduñiagi vΛasi gomaasi ismaacΛdΛ glaagai lliivroΛΓΛ ismaacΛdΛ ooja Moseesacaru dai ismaacΛdΛ ooja ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai ismaacΛdΛ oojisi Salmosi liivrugadΛΓΛ giñaagaitai —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁵ Dai soi ΛSuusi Λgai sai maata caΛcana. ⁴⁶ DaidΛ itΛtdai:

—Poduucai oojisi saidΛ ΛCristo viaacatadai ismuquiaagi dai bo vaica tasaicΛdΛ viaacatadai isduaacagi coidadΛ saagidaiñdarΛ. ⁴⁷ Dai gomaasi ismaacΛdΛ soimaa taata aanΛ glaagai mΛsaagidagi vΛasi oidigi daama oidacami JerusaleenaiñdarΛΛ abiaadΛΓΛ gΛnaagacai dai sai glaagai isama duucai gΛntatΛgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vai poduucai oigΛldica Λgai vΛasi soimaascamigadΛ. ⁴⁸ Dai aapimΛ arΛnijadami vΛasi imaasi. ⁴⁹ Dai aanΛ gΛnootosdamu vΛasi istumaasi aagai giñooCa, dΛmos tanasi JerusaleenΛΓΛ avΛΓ daraaja asta siΛascadΛ diviagi Diuusi guvucadadΛ tΛvaagiaiñdarΛΛ aapimΛ gΛnΛΛmadu —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁵⁰ DaidΛ ΛSuusi vaidacai gΛojootosa abiaadΛΓΛ Betaaniumu, dai vañigidacai gΛnoonovi siaa duutuli. ⁵¹ Dai siaa duutuldacai Λcovai ii dai tΛvaagiamu tΛsai. ⁵² DaidΛ Λojootosicami casiaa duutudacai aa suuli Jerusaleenamu dai aliΛ baigΛnΛliatugai, ⁵³ dai vΛascΛΓΛ ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛΛ Λjudidiu daraajatai siaa duutudaiña Diuusi.

MosΛcaasi.

A Vuaana ooja istumaasi ivuaadana ΔSuusi Cristo aidasi quiaa aimaraitadai tami oidi daama

¹⁻² Diiusi marada Δgai dai tomastuigaco tavaagiata daacana Diiusi Δmadu. Aidasi maiquiaa caquiva oidigi vaascata oidaga Diiusi marada Diiusi Δmadu. Diiusi marada Δgai daida garmaatutuli istuiga Diiusi. Diiusi marada ΔrDiiusi Δpa cascada. ³ Diiusi marada Δmadu Diiusi idui vaasiaacatai. ⁴ Diiusi marada garmaacai ibadagai utuducami dai solcai oodami ismaata caacagi Diiusi ñooquida. ⁵ Diiusi marada divia oidigi daama dai oidacatai oodami saagida. Aoodami maimaata caacataidai Diiusi ñooquida baiyoma apiasoimaasi ivuaadana. Diiusi marada soi mui oodami sai maata caacana Diiusi ñooquida tomasi vaamioma muidu ismaacada gajiaadara vipieeyi Diiusi ñooquida. Siaaco oidaga cuudagi maitutucagi. Poduucai Δpa sioora vaavoitudai dai Δgidi Diiusi marada Δgai gia gajiaadara vipieeyi goisoimaascami.

⁶⁻⁷ Diiusi ootoi ΔVuaana sai vaponana oodami sai gaagidana isDiiusi marada ΔrΔgai ismaacada maatauldia Δgai oodami Diiusi ñooquida, sai oodami vaavoitudana ΔCristo. ⁸ ΔVuaana maitaraCristocatadai baiyoma Diiusi ootoi ΔVuaana sai gaaagidiana sioora ΔrΔCristo. ⁹ ΔCristo divia agaitadai gooquiarioma dai soina Δgai oodami sai maata caacana Diiusi ñooquida.

¹⁰ ΔCristo oidacataidai oidi daama damos aoodami maimaatacatadai sioora Δgai. Δgai Δgai daida idui oidigi. ¹¹ Daida ΔCristo Δrjudiucataidai damos chilaqui judidiu vaavoitudaitadai Δgai. ¹² Damos vaascata Δmoco caga gantagito caa dai vaavoitu ΔSuusi Cristo tai Diiusi maa Δgai samicami saida ΔrDiiusi maamaradacana. ¹³ Mospoduucai ΔrDiiusi maamaradacana oodami maisiu mosvuaacacai oodamaindara. Avaavoitudadami ΔrDiiusi maamarada maisiu mosipaliditai daldada tomali maisiu mosipaliditai amo oodami baiyoma ΔrDiiusi maamarada ipaliditai Diiusi.

¹⁴ Daida ΔCristo Diiusi marada tavai tavaagiaindara dai agaicada gamai istuiga Diiusi. Diiusi marada vuusai oodami duucai dai oodami saagida oidacana. Dai Δgai samicada cagacata naidina oodami dai vaasi istumaasi aagaina Δgai Δrvaavoi. Dai aatama mai siΔgai viaa amo samicami dai alia viaa guvucadagai. Diiusi Δgai dai maa gamara samicami dai guvucadagai. Diiusi mosaliΔmaduga marada. ¹⁵ Dai poduu aagai ΔVuaana aagaitai Δgai:

—Idiava ΔrΔgai ismaacada gnaagidi aana sai divia agaitadai, dai vaamioma namaga innaana dai aana maitistutuidi siasi istutuidi idi. Maiquiaa vuusaicai aana abiaadara caoidacataidai idi —ascaiti ΔVuaana.

¹⁶ Daida Δgai samicada garogadai dai cagacata garnaidi dai vaascata garsoicai naana maasi istumaasicada aatama ismaacada vaavoitudai Δgai. ¹⁷ Moseesacaru Δgai daida gamma Diiusi samicamidaga dai sioora mailagidina samicami adudunucami gvaifia Δgai iscoodaina Δpa. Damos ΔSuusi Cristo Δgai dai oigadai oodami dai oigaldi dai cagacata naidi dai vaasi istumaasi aagai Δgai Δrvaavoi. ¹⁸ Tomali amaadutai mainidai Diiusi tomtai amo imidagai. Damos Diiusi marada ismaacada tomastuigaco tavaagiata daja Diiusi garooga Δmadu dai cascada caa maata istuiga Diiusi. Δgai Δgai dai garmaatutuli istuiga Diiusi. Diiusi mosaliΔmaduga marada.

¹⁹ Afariseo Jerusaleenara oidacami ootoi papaali Δmadu pipioñigada sai tacacana ΔVuaana soor Δgai. ²⁰ Taida ΔVuaana salli aagidi dai potatadai:

—Aana anmaitaraCristo —astatadai ΔVuaana.

²¹ Amaasi potatadai Δpapaali Δmadu pipioñigada Δgai:

—¿Poor aapi? ¿Aapipasi ΔrEliasi Diiusi ñooquituldiadamigada? —astatadai.

Taida ΔVuaana potatadai:

—Chuu —astatadai.

Tai Δгаа potatadai:

—¿Aapipasi ΔrDiiusi ñooquituldiadamigada ismaacada aagai Diiusi ñooquidara sai divia agaitadai? —astatadai.

Taida ΔVuaana potatadai:

—Chuu —astatadai.

²² Amaasi Δгаа potatadai:

—¿Poor aapi? Garaagidani aapi taitai agida aatama amo istumaasi Δgai ismaacada garootoi. ¿Tumaasi garaagidamu aapi? ¿Poor aapi? —astatadai.

²³ Taida ΔVuaana potatadai:

—Aan^{aa}an^{aa} ^{aa}gai ismaac^{aa}da^{aa} aagai Diuusi ñiooquituldiadamigada^{aa} Isaíacaru sai oidigana gama-maata^{aa}tuldia agai Diuusi ñiooquida^{aa} dai aduucai ooja ^{aa}gai: “Aagidamu ^{aa}gai oodami sai otoma divia ^{aa}gai gabait^{aa}ac^{aa}camiga, casc^{aa}da^{aa} aliási g^{aa}aa^{aa}gai isama duucaí gant^{aa}atagito dai camaisoimaasi ivuaada ^{aa}gai”, asduucai ooja Isaíacaru —astat^{aa}dai ^{aa}Vuaana.

²⁴ Amaasi ^{aa}fariseo ojootosada^{aa} ismaac^{aa}da^{aa} dada Jerusaleenaiñ^{aa}da^{aa} ²⁵ pot^{aa}at^{aa}dai:

—Isaapi mait^{aa}at^{aa}Cristo, tomali mait^{aa}at^{aa}Eliási, tomali mait^{aa}at^{aa}Diuusi ñiooquituldiadamigada^{aa} ismaac^{aa}da^{aa} divia agaitadai, aida^{aa} gia ^{aa}tuip^{aa}asi vapaconai aapi oodami? —astat^{aa}dai ^{aa}gai.

²⁶ Taida^{aa} ^{aa}Vuaana pot^{aa}at^{aa}dai:

—Aan^{aa} gia suudagic^{aa}da^{aa} vapaconai oodami ^{aa}amos aapim^{aa} ^{aa}gansaagida aim^{aa}arai ^{aa}mai dai maimaata^{aa} aapim^{aa} sioor^{aa} ^{aa}gai. ²⁷ Aan^{aa} ^{aa}raga divia is^{aa}gai ^{aa}amos ^{aa}gai vaamioma viaa guvucadagai iñsaana^{aa}. Aan^{aa} maitistutuidi si^{aa}asi istutuidi ^{aa}gai. ^{aa}Gai saalic^{aa}da^{aa} vaamioma nam^{aa}ga iñsaana^{aa} —astat^{aa}dai ^{aa}Vuaana.

²⁸ V^{aa}asi gomaasi ^{aa}padui Betaabar^{aa}ta^{aa} vaasmocorad^{aa}ta^{aa} ^{aa}gaa^{aa} aqui Jordán. ^{aa}Qui Jordán^{aa}ta^{aa} ^{aa}gai siaaco vapaconai ^{aa}Vuaana ^{aa}oodami.

²⁹ Siaadico ^{aa}Vuaana ^{aa}nai^{aa}di isvuid^{aa}ta^{aa} im^{aa}ai ^{aa}Suusi. Daida^{aa} ^{aa}Vuaana itat^{aa}dai ^{aa}oodami:

—Dañi gooviava ^{aa}gai ismaac^{aa}da^{aa} ootoi Diuusi sai gamuaatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istuidana isoigaldiagi oodami soimaascamigada. Poduucai go^{aa}Suusi ^{aa}rapan ducami ^{aa}ali cañiiru ismaac^{aa}da^{aa} ^{aa}quoma garaaduñicaru coodaiña sai Diuusi oigaldiña soimaascamigada. ³⁰ Goovai aagai aan^{aa} aid^{aa}ñi^{aa}si pocaiti: “Aan^{aa} ^{aa}raga divia is^{aa}gai ^{aa}amos ^{aa}gai vaamioma viaa guvucadagai iñsaana^{aa}. Aan^{aa} maitistutuidi si^{aa}asi istutuidi ^{aa}gai. Maiquiaa vuusaicai aan^{aa} abiaad^{aa}ta^{aa} caoidacatadai ^{aa}gai”, tat^{aa}dai aan^{aa}. ³¹ Aan^{aa} ^{aa}ra^{aa} maimaata^{aa}catadai sioor^{aa} ^{aa}gai. ^{aa}mos aan^{aa} vapaconai ^{aa}judidíu suudagic^{aa}da^{aa} vai poduucai ^{aa}gai maatana sioor^{aa} ^{aa}gai —astat^{aa}dai ^{aa}Vuaana.

³² Daid^{aa} ^{aa}Vuaana pocaiti ^{aa}ra^{aa}:

—Aan^{aa} ^{aa}aid^{aa}si Diuusi Ibaada^{aa} ^{aa}vai tavaagiaiñ^{aa}da^{aa} ^{aa}Suusi daama ^{aa}mo tugu maasi. ³³ Aan^{aa} maiquiaa maata^{aa}catadai sioor^{aa} ^{aa}gai ^{aa}amos Diuusi ^{aa}gai dai giñootoi sai vapacana aan^{aa} oodami suudagic^{aa}da^{aa} dai ^{aa}gai povaiñtatadai: “Si^{aa}ascada^{aa} ^{aa}ijadagi giñibadaga istavañiagi dai dan daiva ^{aa}mo ca^{aa}li ^{aa}gai vaa ^{aa}ra^{aa}gai dai maaqui ^{aa}gai oodami guvucadada^{aa} giñibadaga”, iñtat^{aa}dai Diuusi. ³⁴ Dai ^{aa}nai^{aa}di aan^{aa} istumaasi ^{aa}padui ca^{aa}lic^{aa}da^{aa} dai aan^{aa} ^{aa}rnaijadami is^{aa}gai ^{aa}at^{aa}Diuusi marada^{aa} ismaac^{aa}da^{aa} ^{aa}vai tavaagiaiñ^{aa}da^{aa} —astat^{aa}dai ^{aa}Vuaana.

³⁵ Siaadico ^{aa}Vuaana movaasi daacatadai ^{aa}lamadu gooca gamamaatardamiga. ³⁶ Dai ^{aa}nai^{aa}ditai isdai^{aa}vusai ^{aa}Suusi, ^{aa}Vuaana itat^{aa}dai gamamaatardamiga:

—Dañi bod^{aa}ta^{aa} im^{aa}ai goovai ismaac^{aa}da^{aa} Diuusi ootoi sai gamuaatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istuidana isoigaldiagi oodami soimaascamigada. Poduucai Suusi ^{aa}rapan duucami ^{aa}ali cañiiru ismaac^{aa}da^{aa} ^{aa}quoma garaaduñicaru coodaiña vai Diuusi oigaldiña soimaascamigada —astat^{aa}dai ^{aa}Vuaana.

³⁷ V^{aa}gocatai mamaatardamigada^{aa} ^{aa}Vuaana cai iscaiti ^{aa}Vuaana dai oí ^{aa}gai ^{aa}Suusi.

³⁸ Amaasi ^{aa}Suusi ^{aa}anana^{aa}vava dai ^{aa}ta^{aa} isoidi ^{aa}gai daida^{aa} itat^{aa}dai:

—¿Tuma gaagai aapim^{aa}? —astat^{aa}dai ^{aa}Suusi.

Tai ^{aa}gai itat^{aa}dai:

—Mamaat^{aa}tuldiadami, ¿paaco oidaga aapi? —astat^{aa}dai.

³⁹ Taida^{aa} ^{aa}Suusi itat^{aa}dai:

—Giñoidávurai dai naida —astat^{aa}dai.

Amaasi oí ^{aa}gai dai ^{aa}ta^{aa} Cristo gauliñacatadai ^{aa}gai. Dai casi ^{aa}arunucocatadai dai movaasi daraaja ^{aa}gai ^{aa}Suusi ^{aa}lamadu asta duupicoi tasaí.

⁴⁰ Amaadutai ^{aa}gai Aand^{aa}ra^{aa}si ^{aa}ta^{aa}gidu. ^{aa}gai ^{aa}rsuculida^{aa} Simuñi Piiduru. ⁴¹ Otoma ii ^{aa}gai dai ^{aa}ta^{aa} ^{aa}gasia^{aa}agi daida^{aa} itat^{aa}dai:

—Aatama^{aa} ^{aa}ta^{aa} ^{aa}Cristo ismaac^{aa}da^{aa} Diuusi ootoi tavaagiaiñ^{aa}da^{aa} —astat^{aa}dai.

⁴² Dai Aand^{aa}ra^{aa}si vaidacai Simuñi ^{aa}ma^{aa}ca siaaco daacatadai ^{aa}Suusi. Dai most^{aa}agacai ^{aa}Suusi ^{aa}Simuñi pot^{aa}at^{aa}dai:

—Aapi^{aa}ra^{aa} ^{aa}Simuñi Joonási marada^{aa} ^{aa}mos sivi Sefasi g^{aa}aa^{aa}gamu aan^{aa}. Sefasi ^{aa}Piiduru —astat^{aa}dai ^{aa}Suusi.

⁴³ Dai siaadico ^{aa}Suusi imia agaitadai Galilea ^{aa}v^{aa}arriamu. ^{aa}mos ^{aa}ra^{aa}ga ^{aa}ta^{aa} ^{aa}gai ^{aa}Piili daida^{aa} itat^{aa}dai:

—Giñoidáñi —astat^{aa}dai.

⁴⁴ ^{aa}Piili ^{aa}ra^{aa}Betasid^{aa}ta^{aa} oidacami. Dai ami oidacatadai ^{aa}ra^{aa} Aand^{aa}ra^{aa}si ^{aa}lamadu Piiduru.

⁴⁵ Amaasi ii ^{aa}Piili dai gaagamu Natanieli daida^{aa} itat^{aa}dai:

—Aatama taa acali ismaacada aagai Moseesacaru daida Diiusi ñiñiooquituldiadamigada aidasi ooja agai Diiusi ñiooquida. Agai arSuusi, Osee marada Nasareetaa oidacami —astatadai Piili.

⁴⁶ Taida Natanieli itatadai:

—Siaadara diviana amo oodami caa tuigajami Nasareetaiñara —astatadai.

Taida Piili itatadai:

—Timuda pai naida —astatadai.

⁴⁷ Aidasi Suusi taa isvuidara imai Natanieli, potatadai agai oodami:

—Bodara imai Natanieli. Goovai aramo judiu ismaacada sallaicada siaa duutudai Diiusi dai caaga agidi Diiusi sallaicamigada dai maitaryaatavogami —astatadai Suusi.

⁴⁸ Amaasi Natanieli itatadai:

—¿Ducatai giñmaat aapi? —astatadai.

Taida Suusi itatadai:

—Aana ganaidi aidasi abiaadara maiquiaa gavaí goPiili pai amo iigosi uta daacatadai aapi —astatadai Suusi.

⁴⁹ Amaasi Natanieli itatadai:

—Mamaatuldiamami, aapi arDiiusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñara. Aapi ararraigada judidiu —astatadai Natanieli.

⁵⁰ Taida Suusi itatadai:

—¿Mosgaagidacai aana sai ganaidi iigosi uta giñvaavoitu aapi? Naidamu aapi naana maasi istumaasi vaamioma ggarducami sigomaasi —astatadai Suusi.

⁵¹ Daida Suusi itatadai ara:

—Sallaicada tagimu aapima iscupioquiñi tavaagi dai Diiusi tatalaafiñaruda taasadamu dai tapanadamu siaaco aimarda aana. Aanaana agai dai viaa amo sallaicami —astatadai Suusi.

2

¹ Bovaica tasaicada Suusi ii amo cunataragara Canaara Galilea davaraiaara. Vai ami daacatadai Suusi dala ara. ² Daida Suusi lamadu aatama mamaardamigada vapaidarsicatadai ara cascada iji aatama. ³ Tai ugidagai uuvasi varagada. Taida Suusi dala itatadai Suusi:

—Camaitiipu uuvasi varagada —tatadai.

⁴ Damos Suusi itatadai:

—Giñdaada, ¿tuiñasi giñaaagidi gomaasi? Maiquiaa aayi siuu duucu iduñia iñagai aana amo istumaasi gaducami —tatadai.

⁵ Damos Suusi dala potatadai avasibadami:

—Iduñivurai tomastumaasi istumaasi ganaagidagi goSuusi —tatadai Suusi dala.

⁶ Vai ami daraajatadai naadami ooodai ajaayi, ismaacadara todana ajudidiu suudagi sai acada ganiicomana vasi vapaidarsicami poduucai isduucai viituli ajudidiu aiqui aaduñcardu. Lamo ajaayi aajai para maaco coobai litro suudagi. ⁷ Taida Suusi potatadai avasibadami:

—Suusudavurai idi ajaayi suudagicada —tatadai Suusi.

Tai agai caa suusudagi ajaayi suudagicada. ⁸ Tai amaasi Suusi itatadai:

—Siviavar gia vaasiba lachi dai baidacai taanaanadami idi cunataragiara —tatadai Suusi.

Tai podui agai. ⁹ Taida taanaanadami dala gosuudagi ismaacada uuvusi varagada ganaato. Damos agai maimai siaadara vaa avasibadami gouvasi varagada. Mosaga avasibadami maatacatadai. Lagi agai vaigi asuudagi cascada. Taida taanaanadami vai anvio ¹⁰ daida itatadai:

—Sallaicada vallañiida idi uuvasi varagada. Vasi oodami araga gavasidiña uuvasi varagada vallañiacadioma dai gooquara mai vallañiacada. Damos aapi araga gatajai vasibaragai gouvasi varagada mai vallañiacada dai gooquara vallañiacadioma —tatadai.

¹¹ Gomaasi ismaacada idui Suusi Canaara araragadada istumaasi gaducada ismaacada idui agai oodami vuitapi dai agaicada mai oodami isviaa agai guvucadagai. Dai aatama mamaardamigada Suusi vaavoitu isagai araCristo.

¹² Dai mosacuugaidacai avagimi ii Suusi Capernaumamu. Dai Suusi dala lamadu Suusi susuculida lamadu Suusi mamaardamigada oidi agai dai anaasi daraaja chilaqui tasai.

¹³ Dai aidala camiaadimitadai asiaa duudagara ajudidiu istuigaco agai tatagitoiña aidasi Diiusi caagacara vuvaitu cajudada Ejiipituañara. Daida Suusi ii Jerusaleenamu. ¹⁴ Dai

anaasi aḡaḷ quiuupiaraḷ tuisicaraḷ aSuusi taḷ isami aḷmadutai gagaagaraitaidai vopoisi dai cañiiru dai tutugu dai aa mo daraaja gagaagaraitadi atumiñsi ismaacadaḷcaḷdaḷ saapadañña aoodami istumaasi gagaagaraiña quiuupiaraḷ. ¹⁵ Mostaaḡacai aSuusi gomaasi idui amo iquisanai aali tataroviñdicadaḷ dai vuvaitu quiidigamu vaasi aoodami aḷmadu avopoisi dai acañiiru. Dai davalrapu suuli atumiñsi ismaacadaḷ gagaagaraitadi acacalli dai aipaco suuli meesagadaḷ ḡgai ismaacadaḷ gagaagaraitadi tutugu. ¹⁶ Daidḷ potatadai aSuusi ḡgaagardami tutugu:

—Vuvaidavurai vaasi gomaasi. Maitavar amo gagaaracarui duucaḷ nañjada ḡiñooga quidiḷ —tatadai aSuusi.

¹⁷ Amaasi aatama aSuusi mamaatardamigadaḷ ḡantagito ispodu oojisi Diuusi ñiooquidaḷaḷ: “ḡiñooga, saḷlicadaḷ ipalidi aana isvaasi oodami siaa duutuadagi ḡaquiḷ poduucai isduucaḷ aapi ipalidi”, asduucaḷ oojisi Diuusi ñiooquidaḷaḷ.

¹⁸ Amaasi aḷjudidíu tacacai aSuusi dai potatadai:

—ḷTumaa istumaasi maagami iduñña ḡgai aapi vai ḡaicadaḷ maatiagi aatama isaapi viaa saḷlicami isivuaadagi gomaasi? —tatadai aḷjudidíu.

¹⁹ Taida aSuusi itatadai:

—Daitudavurai aapimaḷ idi ḡaḷ quiupai dai vaic tasaicadaḷ apamu iduññimu aana —tatadai aSuusi.

²⁰ Amaasi aḷjudidíu itatadai:

—ḡoo coobai dan naadami uumigicadaḷ apadui idi ḡaḷ quiupai. ḷSiaadaraḷ iduuna aapi vaic tasaicadaḷ? —tatadai aḷjudidíu.

²¹ Damos aSuusi maiaḡai aḡaḷ quiupai ismaacadaḷ idui oodami. aSuusi aḡai aḡḡi ḡatuucuga. ²² Cascadaḷ aidasi aSuusi apamu duaaca acoidadaḷ saagidiaññidaḷaḷ ḡartagito aatama mamaatardamigadaḷ ḡgai iscaiti aSuusi dai vaavoitu Diuusi ñiooquidaḷ dai vaasi istumaasi aSuusi aḡaiña.

²³ Aidasi aSuusi modaacadai Jerusaleenaraḷ asiaa duudagaraḷ aḷjudidíu istuigaco ḡgai tatagitoñña aidasi Diuusi caḷḡacaraḷ vuvaitu cajiudadaḷ Ejiipituaññidaḷaḷ muidutai vaavoitu isḡai araCristo, naiditai naana maasi istumaasi ḡaḡarducami ismaacadaḷ ivuaadana aSuusi. ²⁴ Damos aSuusi aḷbiadan tada ḡgai maatacatai isḡai maiḷḷḡiada ḡagitadai. aSuusi caḷḡa maata iducatai tatagito vaasi oodami cascadaḷ. ²⁵ aSuusi maitagito isaagidiagi amaḷ isducatai tatagito oodami mosaaḡi ḡgai maata cascadaḷ.

3

¹⁻² Amo imidagai tucaraḷ ii Nicodemo dai mala diviji aSuusi. Nicodemo arfariseo daidaḷ amo dunucamigadaḷ aḷjudidíu. Daidaḷ itatadai Nicodemo aSuusi:

—Mamaatatuldiadami, caḷ maata aatama isDiuusi ḡaootoi aapi pasai ḡarmamaatatuldana ñiooquidaḷ. Mosmaitipu aa sioora istutiadagi isivuaadagi naana maasi ḡaḡarducami isducatai ivueeyi aapi isDiuusi maiḷḷamadu daacagi. Poduucaḷ ḡamaata isḷaḷlicadaḷ viaa guvucadagai aapi —astatadai aNicodemo.

³ Amaasi aSuusi itatadai:

—Aana ḡaaḡagidi sai saḷlicadaḷ ismaiḷapamu vuusiagi amo oodami maititutiada ḡgai ismatiagi isducatai taanaḷ Diuusi —astatadai aSuusi.

⁴ Taida aNicodemo tacacai daidaḷ itatadai:

—ḷDucatai istutuidi amo caḷli isapamu vusiagi cacallitucai? Siaadaraḷ apamu vaacana amo oodami ḡadala araana dai apamu vuusaiña —astatadai Nicodemo.

⁵ Taida aSuusi aa noragi daidaḷ itatadai:

—Aana ḡaaḡagidi sai sioora maivuusiagi suudagicadaḷ dai Diuusi Ibaadaḷcaḷdaḷ araḷ ḡgai maññia ḡgai tavaagiamu dai Diuusi aḷmadu oidacagi. ⁶ Istumaasi vuusai oodami-aiññidaḷaḷ ḡgai aoodami. Istumaasi vuusai Diuusi Ibaadaññidaḷaḷ ḡgai viaa amo ibaḷḡagai utudui: ⁷ ḷTuiḷasi maitama aapi istumaa tagituagi ḡaaḡagiditai aana sai vaḷscatai viaa isapamu vuvaguiaḡi? ⁸ aḷvaali tomasiaaco vustai dai caacana aapi iscaiti damos maimaata siaadaraḷ daivuscaḷ tomali siaaco imia ḡgai. Poduucaḷ araḷ ḡaicadaḷ ismaacadaḷ vusacai Diuusi Ibaadaḷ guvucadadaḷcaḷdaḷ, tomali amaadutai mainaidi Diuusi Ibaadaḷ mosacaasi naidi isducatai ama maasi tagito oodami aidasi Diuusi Ibaadaḷ aḷmadu daacagi —astatadai aSuusi.

⁹ Taida aNicodemo itatadai:

—ḷDucataḷ araḷvuueeyi imaasi? —astatadai.

¹⁰ Taida aSuusi itatadai:

—Aapi apaḷamo ḡaḷ mamaatatuldiadamigadaḷ aḷjudidíu. ḷDucatai maimaata caḷ aapi istumaasi ḡaaḡagidi aana? ¹¹ Aana ḡaaḡagidi istumaasi saḷlicadaḷ maata dai aana araññadami

istumaasi sállicadl naidi. Damos aapiml maivaavoitudai istumaasi gánaagidi aanl.¹² Isaapiml maitiivaavoitudagi aagaitai aanl istumaasi lpaavueeyi tami oidigi daama çducatai iñvaavoituda agai isgánaagidiagi istumaasi lpaavueeyi tavaagialta?

¹³ Tomali amo oodami maiii tavaagiamu dai apamu divia tami oidi daami daidl istutuidi isaagidiagi aa ismaasi maalca. Mosacaasi aanl ismaacadl viaa amo sállicami tava tavaagialta vai çlpaamu imimu aanl tavaagiamu.¹⁴ Dai poduucai isduucal Moseesacaru amo uusialta sagia amo cooyi vaiñomicadl duñisicami dai oodami vuitapi çal luusi oidigana, poduucal magiñsisa agai curusiaba dai loodami vuitapi çaasa agai acurusi. Aanl atagai dai divia tavaagialta dai aanl viaa amo sállicami.¹⁵ Giñmuaamu loodami curusiaba vai tomasioora sioorl vaavoitudagi iñsaanl atçalçacatla vuviadami agai gia camaiimia agai lDiaavora lamadu baiyoma imia agai tavaagiamu dai Diuusi lamadu oidaca agai tomasuigaco.

¹⁶ Diuusi sállicadl oigadai loodami oidigi daama oidacami cascada ootoi agai gamara, mosaliamaduga agai marada, dai çamuaatu sai tomasioora sioorl vaavoitudagi isagai atçalçacatla vuviadami camaiimi agai lDiaavora lamadu baiyoma imia agai tavaagiamu dai Diuusi lamadu oidaca agai tomasuigaco.¹⁷ Diuusi ootoi gamara tami oidi daama sai çalçacatla vuvaidana oodami sioorl vaavoitudagi maisiu isootosa agai lDiaavora lamadu.

¹⁸ Sioorl vaavoitudai Diuusi marada agai gia maiimia agai lDiaavora lamadu damos sioorl maivaavoitudagi agai gia imia agai lDiaavora lamadu maivaavoitudacai agai Diuusi marada. Mosaliamaduga Diuusi marada.¹⁹ Sioorl maivaavoitudagi sállicadl imia agai lDiaavora lamadu. lCristo divia tami oidigi daama dai soicada agai oodami sai maata çacana Diuusi ñiooquida damos loodami vaamioma oojoidi issoimaasi ivuaadagi dai maisiu vaavoitudagi lCristo. loodami arsoimaasi ivuaadamicatadai cascada.²⁰ Sioorl soimaasi ivueeyi agai gia çaldai lCristo dai maivaavoitudai lCristo maitipaliditai isaa maatiagi issoimaasi ivueeyi.²¹ Damos sioorl lagidi Diuusi agai gia dai vaavoitudai lCristo vai poduucal çamaatçana isivueeyi agai istumaasi Diuusi ipalidi —astatadai lSuusi laggi gaaagaitadai.

²² Dai casi apaduucal gomaasi ii lSuusi lamadu aatama mamaatardamigadl Judeea davlariamu. Dai movaasi daraaja aatama çilaaqui tasai vapaconaitadai oodami.²³ Daidl lVuaana vapaconaitadai oodami larl Enoonalta dai abiaadalta Salimalta miaaga. Ami çapiacatadai suudagi cascada. Tai daada oodami sai vapaconana lVuaana.²⁴ Aidl maiquiaa maisapicatadai lVuaana ismaacadl vapaconaitadai oodami.

²⁵ Ajudidü muiyoco imidaga dai naana duucal çaniicomaiña siuu duucu gaugia agadagi. Agai polidifia sai poduucal Diuusi çalçacatla naidiña. Damos amamaatardamigadl lVuaana maipoduucal ivuaadana cascada amo imidagai aliastai çanvupui ñiñio agai lamadu aa judidü aagaitai gomaasi.²⁶ Dai çooquiata iji amamaatardamigadl lVuaana daidl itatadai agai lVuaana:

—Mamaatardadiami açalli ismaacadl çalamadu daacatadai açall aquí Jordán vaasadalta ismaacadl çaraagidi aapi saidl atçalçacatla sivi agai vapaconai oodami dai muidutai oidatucui agai —astatadai amamaatardamigadl lVuaana.

²⁷ Amaasi lVuaana itatadai:

—Tomasioora sioorl viaacagi sállicami Diuusi agai dai maacai gomaasi.²⁸ Aapiml çacal isçaiti aanl ansai maitatlaCristo. Aanl apaga divia isagai.²⁹ Slaçcadl cunaata agadagi amo ali taji vaasçatla ipalidifia islamadu daacagi anovio. Daidl anovio vapaidadl aliastai baiganalidifia ismapai daraaja agai. Dai sivi aanl larl baigialidi naiditai ismui oodami oidatucui lCristo.³⁰ Aliastai gaaagai isaCristo vaamioma arbatlçaacamicagi iñsaanl vai poduucal otoma camaiñamlaçagi giñsállicamiga.

³¹ lCristo tava tavaagialta dai vaamioma namaga sállicamigadl agai sitomasioora sállicamigadl. Damos aanl aroidigi daama oidacami dai gaaagidi aanl istumaasi lpaavueeyi tami oidigi daama.³² lCristo gaaagidi istumaasi naidi dai istumaasi çal tavaagialta vai çilaaquidu ismaacadl vaavoitudai.³³ Damos sioorl vaavoitudai poduucal çalga maata isDiuusi maiyaatagai tomali amo imidagai.³⁴ Suusi Cristo atagai ismaacadl Diuusi ootoi sai gaaagidana Diuusi ñiooquida. Sállicadl Diuusi lbaadl lamadu daja agai cascada sállicadl viaa çuvucadagai dai maitistutuidi ismaatiagi silastai çuvucadagai viaa agai.³⁵ Diuusi çarooga sállicadl oigadai agai. Agai armaradl cascada. Dai Diuusi maa agai amo sállicami sai vaamioma taanaifia sitomasioora.³⁶ Sioorl vaavoitudai Diuusi marada

Agai gia tomastuigaco oidaca agai tavaagiara Diuusi lamadu. Damos sioora maivaavoitudagi agai maiimi agai tavaagiamu baiyoma Diuusi samicada soimaasi taatatuldia agai agai —astatadai lVuaana.

4

1 Afariseo cajioma sai Suusi vaamioma mui vaponaitadai oodami siVuaana dai vaamioma mui oodami oidatucui lSuusi siVuaana. 2 Damos maitarvaavo isSuusi vaponaitadai oodami. Aatama mamaatardamigada agai dai vaponaitadai oodami. 3 Dai aidasi mai lSuusi ismai lfariseo gomaasi ii agai Judeeaindara dai nora Galileeamu.

4 Agai viaacatadai isdaivuñiagi Samaaria davalriaga. 5 Dai aayi Sicaaraga Samaaria davalriaga ismaacada miaan daja Jacocarudavalragada. Agai vaa atadavalarai ismaacada Jacocarumaa gamara Osee. 6 Ami agai siaaco daja Jacocaruposogada. lSuusi caibimucata dai aimaraitai dai modaiva pooso soonoana. Aida cayoga dan duitadai. 7 Tai ami divia amo ooqui Samaariga oidacami dai vaigi agai suudagi. Taida lSuusi itatadai:

—Giñvasidañi suudagi —astatadai lSuusi.

8 Aatama caijitadai caayamu dai gasavada ragai cuadagai. 9 Amaasi looqui itatadai lSuusi:

—¿Tuipasi giñtaanai suudagi? Aapi arjudiu nai aana arSamaariga oidacami —astatadai looqui.

Ajudidiu lamadu lSamaariga oidacami maicaga ganñiñiooquidi aipacoga cascada potatadai looqui. 10 Amaasi lSuusi aa noragi daida itatadai:

—Ismaatacamudai aapi istumaasi maacai Diuusi loodami dai sioora aana aida gia aapi giñtaañimudai suudagi, dai aana gooidamudai suudagi ismaacadacada oodami tomastuigaco oidacana Diuusi lamadu —astatadai lSuusi.

11 Taida looqui itatadai:

—Aapi maiviaa istucuda vusaidagi suudagi dai alia tuucavuga gopooso. ¿Vaadaga vusaida agai aapi suudagi ismaacadacada oodami tomastuigaco oidacana Diuusi lamadu daida giñoidagi? 12 Gagalqui aduñicaru Jaco idu idi pooso. Agai lamadu maamarada lamadu sosoigada gayadana suudagi idi poosoiñdara. Siaadaga vaamioma gataañiña aapi siagai —astatadai looqui.

13 Taida lSuusi aa noragi daida itatadai:

—Sioora yadagi idi suudagi vaascaga apamu tonoooraña. 14 Damos sioora iiyagi lSuudagi ismaacada aana gaoidi, camaitonooora agai tomali amo imidagai. lSuudagi ismaacada aana gaoidi gaibadagaga daacana dai vaascaga vusanña gosuudagi poduucai isduucai vusanai suudagi amo vagacañiñidaga dai gosuudagicada tomastuigaco oidacana oodami tavaagiara Diuusi lamadu —astatadai lSuusi.

15 Amaasi looqui itatadai:

—Giñoida aapi lSuudagi nai poduucai camaitonoomucurada aana tomali maiviaacagi isdidivaitai gavaigadagi suudagi idi poosoiñdara —astatadai looqui.

16 Taida lSuusi itatadai:

—Imadañi dai vuaapa gacuna —astatadai lSuusi.

17 Amaasi aa noragi looqui daida itatadai:

—Maicuna aana —astatadai.

Taida lSuusi itatadai:

—Vaavuava ismaicuna aapi cascada pocaiti. 18 Cataama ñiooquiditadai aapi cacalli dai sivi amoco lamadu oidaga aapi vai agai maitargacuna cascada istumaasi aagai aapi arvaavo —astatadai lSuusi.

19 Mosca gomaasi looqui daida tatadai:

—Aapi samicada lamo Diuusi ñiooquitudiamigada. 20 Gagalqui aaduñicaru tami Samaariga oidacatadai dai siaa duutudaiña Diuusi tami idi giidiana damos aapima judidiu pocaiti sai Jerusaleenaga agai siaaco gaagai issiaa duutuadagi Diuusi —astatadai looqui.

21 Taida lSuusi itatadai:

—Giñvaavoitudañi aapi, aimu istuigaco aapima siaa duutuadamu Diuusi maisiu tami idi giidiana tomali Jerusaleenana. 22 Aapima Samaariga oidacami maicma maata Diuusi tomasi siaa duutuadai. Aatama judidiu calaga maata Diuusi. Agai ismaacada calagacaga vuvaida agai oodami arjudiu. 23 Damos aimu istuigaco sioora samicada siaa duutuadagi Diuusi siaa duutuada agai maisiu mosacaasi ñiooquicada baiyoma siaa duutuada agai Diuusi ganñibadagacada dai ganatagitoidagacada poduucai isduucai Diuusi ipalidi. 24 Diuusi aribadagai cascada sioora siaa duutuada aliadagi Diuusi ganñibadagacada viaa isiaa duutuadagi poduucai isduucai Diuusi ipalidi dai maisiu mosacaasi ñiooquicada —astatadai lSuusi.

²⁵ Taid^Λ looqui itat^Λdai:

—Aan^Λ gia maata isdivia agai ^ΛCristo dai si^Λascad^Λ diviagi ^Λgai ca^Λga g^Λraagida agai va^Λsi istumaasi —astat^Λdai looqui.

²⁶ Taid^Λ ^ΛSuusi itat^Λdai:

—Aan^Λ an^Λra^ΛCristo —astat^Λdai.

²⁷ Dai quiaa aatagiditadai ^Λgai t^Λtai dada aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi. Dai mait^Λ istumaasi g^Λrtat^Λgituagi ta^Λagacai ^ΛSuusi isaatagidi ^Λmo ooqui. D^Λmos va^Λscatai aat^Λm^Λ ^Λba^Λiditadai ^ΛSuusi casc^Λda tomali ^Λmadutai mait^Λcacai istumaa agai tomali istumaasi aatagidi looqui. ²⁸ Amaasi looqui anaasi viaa g^Λvaigacaru dai ii caayamu dai potat^Λdai loodami:

²⁹ —Ma^Λacav^Λr naida ^Λmo ca^Λli ismaac^Λda gi^Λnaagidi va^Λsi istumaasi ivuaadana aan^Λ. ^ΛCristo lien^Λ agai —astat^Λdai looqui.

³⁰ Amaasi iji loodami caaya^Λinda^Λra dai aayi ma^Λca siaaco daacatadai ^ΛSuusi. ³¹ Mosim^Λcaci looqui pooso^Λinda^Λra t^Λtai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi daa^Λñimi sai gaugana.

³² D^Λmos ^ΛSuusi povat^Λdai:

—Viaa aanan^Λ ^Λmo istumaasi istumaasi cueeyi istumaasi maimaat^Λ aapim^Λ —g^Λrtat^Λdai ^ΛSuusi.

³³ Amaasi aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi aipaco g^Λrtacacaimi dai pocaiti:

—[¿]Sioora v^Λaapi cuaadagai? —caiti aat^Λm^Λ.

³⁴ D^Λmos ^ΛSuusi itat^Λdai:

—Siuu duucu ivuaada aan^Λ istumaasi ip^Λlidi Diuusi gi^Λnooga ismaac^Λda gi^Λnootoi ivuaad^Λtai aa du^Λinda^Λ agai, gomaasi ^Λra^Λpan duucami cuaadagai aan imv^Λatar^Λ. ³⁵ Aapim^Λ pocaiti sai quiaa via^Λga maaco masaadai isyoovagi oodami taligi. D^Λmos aan^Λ anganaagidi sai caoidaga mui oodami ismaac^Λda ca^Λca ^Λlidi isgaaagiadagi aapim^Λ Diuusi ^Λiooquid^Λ. ³⁶ Sioora ga^Λsai taligi gamait^Λcaci tumi^Λñi dai sioora gayoovai taligi gamait^Λcaci tumi^Λñi ^Λra. Poduucai ^Λra Diuusi aa du^Λinda^Λra. ^Λmadutai aagidi^Λna Diuusi ^Λiooquid^Λ oodami vai aa daivu^Λia gooqui^Λra dai apamu aagidi^Λna Diuusi ^Λiooquid^Λ oodami vai ^Λgai vaavoituda^Λna Diuusi ^Λiooquid^Λ dai ca^Λgac^Λra vuvac^Λi dai tomastuigaco oidacana t^Λvaagi^Λra Diuusi ^Λmadu. Daid^Λ ismaac^Λda ^Λra^Λga gaaagiadagi Diuusi ^Λiooquid^Λ daid^Λ ismaac^Λda gooqui^Λra gaaagiadagi Diuusi ^Λiooquid^Λ ali^Λ baig^Λnal^Λid^Λamu. ³⁷ Sa^Λlic^Λda ^Λra^Λvaoi istumaasi gaaagai sai ^Λmo co ga^Λsai daid^Λ aa gayoovai. ³⁸ Aan^Λ g^Λnootoi masai aagidana Diuusi ^Λiooquid^Λ oodami vai ^Λgai gi^Λvaavoitudana. D^Λmos aa Diuusi ^Λñi^Λiooquitul^Λdiadamigad^Λ caagidi Diuusi ^Λiooquid^Λ loodami dai aapim^Λ aagidi loodami sai ali^Λsi gaaagai isvaavoitudagi. Poduucai ^Λga ^Λra^Λpan ducami ^Λsadami taligi dai aapim^Λ ^Λra^Λpan ducami yoovadami taligi —g^Λrtat^Λdai ^ΛSuusi.

³⁹ Dai muidutai Samaari^Λra oidac^Λda vaavoitu isa^ΛSuusi ^Λra^ΛCristo ca^Λcatai isa^Λooqui potat^Λdai said^Λ ^ΛSuusi maata va^Λsi istumaasi ivuaadana ^Λgai. ⁴⁰ Casc^Λda aidasi aayi ^ΛSamaari^Λra oidac^Λda daa^Λñimi ^Λgai ^ΛSuusi sai anaasi via^Λna. Taid^Λ ^ΛSuusi anaasi daja goo tasai. ⁴¹ Tai vaanioma muidutai vaavoitu ca^Λcatai istumaasi aagidi ^ΛSuusi. ⁴² Amaasi potat^Λdai loodami looqui:

—Sivi vaavoitu aat^Λm^Λ maisiu mos^Λcaasi istumaasic^Λda g^Λraagidi aapi ^Λagi aat^Λm^Λ ca^Λca ^Λra^Λ istumaasi g^Λraagidi goovai dai ca^Λga maata aat^Λm^Λ issa^Λlic^Λda ^Λra^ΛCristo dai ca^Λgac^Λra vuvaidi goovai oodami —tat^Λdai oodami.

⁴³ Dai bogooa tasaic^Λda ^ΛSuusi ii Samaari^Λinda^Λra Galilea d^Λv^Λariamu. ⁴⁴ ^ΛSuusi pocaititadai sai isa^Λmo Diuusi ^Λiooquitul^Λdiadamigad^Λ gaaagiadagi Diuusi ^Λiooquid^Λ ^Λgi gad^Λv^Λara^Λra ami d^Λv^Λari^Λra oidacami ma^Λagiditai ca^Λcana istumaasi aagiadagi ^Λgai. ⁴⁵ Dai aidasi aayi ^ΛSuusi Galilea d^Λv^Λari^Λra baig^Λnal^Λiarac^Λda viaatuli dai miaad^Λga ^ΛGalilee^Λra oidacami. ^Λgai naiditadai va^Λsi istumaasi idui ^ΛSuusi Jerusalem^Λra ^Λga^Λ siaa duudaga^Λra casc^Λda.

⁴⁶ Amaasi aa ^Λgai ^ΛSuusi Canaamu siaaco idui ^Λgai uuvai varagad^Λ suudagic^Λda. Dai Capernaum^Λra oidacatai ^Λmo g^Λla d^Λucami. Dai maracatadai ^Λgai ^Λmo ca^Λli vai ali^Λ coco. ⁴⁷ Aidasi mai ^Λd^Λunucami isa^ΛSuusi caaayi Galilee^Λra ii ^Λgai dai naida ^Λgai ^ΛSuusi. Dai daa^Λñimi ^Λgai ^ΛSuusi sai im^Λna quid^Λamu dai duaaidana marad^Λ ismaac^Λda camuuquimi. ⁴⁸ Amaasi ^ΛSuusi itat^Λdai loodami:

—Aapim^Λ maivaavoitudai ismain^Λijadagi ^Λmo istumaasi g^Λd^Λucami ismaac^Λda ivuaadagi aan^Λ —tat^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁹ D^Λmos d^Λunucami itat^Λdai:

—Mamaat^Λul^Λdiadami, tim^Λda otoma vai maimuucuna gi^Λmara —tat^Λdai.

⁵⁰ Amaasi ^ΛSuusi itat^Λdai:

—Noragi^Λni aapi g^Λquiumu g^Λmara cadueeyi —tat^Λdai ^ΛSuusi.

Taid^Δ AC^Δalli vaavoitu ΔSuusi dai ii. ⁵¹ Dai voy^Δar^Δ aayi pipiooñigad^Δ tai agai potat^Δdai:

—Cadueeyi gamara —tat^Δdai.

⁵² Amaasi Δ^Δaan^Δdami tacacai suu duucu dueeyi. Taid^Δ Δ^Δpipiooñigad^Δ itat^Δdai:

—Tacavo moscoi g^ΔASACO tasai dagito toifñdagai —tat^Δdai Δ^Δpipiooñigad^Δ.

⁵³ Amaasi aali g^Δalli oogad^Δ tagitu is^Δaca duucu ΔSuusi aagidi sai cadueeyi marad^Δ.

Daid^Δ Δ^Δdunucami Δ^Δmadu v^ΔASACATAI ismaac^ΔΔ^Δ quiid^Δar^Δ oidaga vaavoitu isSuusi Δ^Δar^ΔCristo.

⁵⁴ Agai^Δcad^Δ casi ar^Δgooca istumaasi g^Δar^Δducami ismaac^ΔΔ^Δ idui ΔSuusi Galilee^Δar^Δ aid^Δasi abiaad^Δar^Δ vuusai Judeeaiñ^Δdar^Δ.

5

¹ Dai gooqui^Δar^Δ Δ^Δpamu ii ΔSuusi Jerusaleenamu dai ami daivuñda agai Δjudidíu siaa duudagada. ² Jerusaleen^Δar^Δ oidaga amo g^Δall piila. Ami cañiiru cuuparagad^Δar^Δ t^Δaggidu. Ag^Δall piila Betesada t^Δaggidu Δjudidíu ñiooquid^Δac^ΔΔ^Δ. Dai socoli taamadu portatali. ³ Vai ami portataliana v^ΔASACATADAI mui cococoidada Δ^Δmadu mui maifñaadami, Δ^Δmadu mui chuchuecugami Δ^Δmadu muidutai ismaac^ΔΔ^Δ maitistutuidi isoifñadagi. V^ΔASACATAI mos^Δnar^Δar^Δcatadai isoifñiagi Δ^Δsuudagi. ⁴ Δ^Δmo iimidagai t^Δapanaiña amo Diuusi t^Δaañicarud^Δ dai oiñidiña Δ^Δsuudagi. Vai tomasmaac^ΔΔ^Δ cocoad^Δ ismaac^ΔΔ^Δ Δ^Δar^Δpaga vaaquiagi Δ^Δsuudar^Δ Δ^Δcaoifñicami agai gia duduaadai. ⁵ Amo c^Δalli ismaac^ΔΔ^Δ ami caat^Δcatadai viaacatadai amo coobai dan bai^Δvastaama dan mamaco uumigi iscococatadai. ⁶ Daid^Δ Δ^ΔSuusi t^Δagacai dai maat^Δacai is^Δagai cat^Δv^Δar^Δpi mocaat^Δcatadai potat^Δdai:

—Δ^Δip^Δalidip^Δasi isduaadagi? —tat^Δdai.

⁷ Taid^Δ Δ^ΔCOCOAD^Δ itat^Δdai:

—Mamaat^Δtuldiadami, siuu duucu Δ^ΔDiuusi t^Δaañicarud^Δ t^Δapan^Δdagi dai oiñiadagi Δ^Δsuudagi maitiipucana sioor^Δ giñ^Δvaasagi suudar^Δ. V^ΔASCAR^Δ aana vaaquia iñ^Δalidiña suudar^Δ vai aa giñ^Δmamañ^Δacai dai Δ^Δar^Δpaga vaapacaiña agai suudar^Δ —tat^Δdai Δ^ΔCOCOAD^Δ.

⁸ Taid^Δ Δ^ΔSuusi itat^Δdai:

—Vañiñi dai bai g^Δavaacosi dai imada —tat^Δdai Δ^ΔSuusi.

⁹ Tai otoma dueeyi AC^Δalli dai bai g^Δavaacosi dai g^Δaaagacai aimarai. Damos aid^Δ tas^Δar^Δ Δ^Δribastaragaicatadai. ¹⁰ Taid^Δ Δjudidíu potat^Δdai AC^Δalli ismaac^ΔΔ^Δ dueeyi:

—Sivi aribastaragai tas^Δar^Δ dai Moseesacaru s^Δallicamigad^Δ aagai sai maitiipu oigaragai isaata vuaadagi casc^ΔΔ^Δ mait^Δaaagai pas^Δba^Δl^Δquiagi g^Δavaacosi —astat^Δdai.

¹¹ Taid^Δ AC^Δalli aa noragi daid^Δ itat^Δdai:

—Agai ismaac^ΔΔ^Δ giñ^Δduuadi giñ^Δaagidi ansai ba^Δacaiña giñ^Δvaacosi dai imadana —astat^Δdai AC^Δalli.

¹² Amaasi Δjudidíu itat^Δdai:

—Δ^Δvoor g^Δaaagidi pasai ba^Δacaiña g^Δavaacosi dai imadana? —astat^Δdai.

¹³ Damos AC^Δalli maimai sioor^Δ duaadi, ali^Δ muiducataidai oodami casc^ΔΔ^Δ. Aid^Δ Δ^ΔSuusi caaitadai. ¹⁴ Dai gooqui^Δar^Δ Δ^ΔSuusi t^Δaa AC^Δalli ag^Δall quiuupaigad^Δar^Δ Δjudidíu daid^Δ itat^Δdai:

—Dañi aapi cadueeyi dai casi maisoimaasi ivuaada tadu vaamioma soimaasi taata aapi —tat^Δdai Δ^ΔSuusi.

¹⁵ Taid^Δ AC^Δalli ii abiaad^Δar^Δ dai aagidi Δjudidíu said^Δ Δ^ΔSuusi agai dai duaadi. ¹⁶ Casc^ΔΔ^Δ Δjudidíu gaagaitadai Δ^ΔSuusi dai muaa aliditadai. Δ^ΔSuusi ivuaadana naana maasi istumaasi ibastaragai tas^Δar^Δ casc^ΔΔ^Δ. ¹⁷ Damos Δ^ΔSuusi itat^Δdai Δjudidíu:

—Diuusi giñ^Δooga apiavueeyi naana maasi g^Δar^Δducami v^ΔAS tasai dai aana Δ^Δar^Δ ivueeyi naana maasi g^Δar^Δducami —tat^Δdai Δ^ΔSuusi.

¹⁸ Mosaagidi Δ^ΔSuusi gomaasi vaid^Δ Δjudidíu vaamioma c^Δaga ip^Δaliditadai ismuaagi. Δ^ΔSuusi mai^Δagidi Δjudidíu s^Δallicamigad^Δ aata vuaadatai ibastaragai tas^Δar^Δ dai aagidacai Δ^ΔSuusi sai Diuusi ar^Δoogada. Aagaitai Δ^ΔSuusi gomaasi pot^Δaiya alidi sai Δ^Δpan tuiga Diuusi.

¹⁹ Amaasi Δ^ΔSuusi itat^Δdai:

—Aana ang^Δnaagidi sai aana Diuusi marad^Δ ismaac^ΔΔ^Δ tavai t^Δavaagiaiñ^Δdar^Δ maitistutuidi is^Δaggi ivuaadagi mai istumaasi. Aana ivueeyi mos^Δacaasi istumaasi ivueeyi Diuusi giñ^Δooga. Poduucai aana Δ^Δmadu giñ^Δooga mos^Δamadugan duucai ivueeyi istumaasi.

²⁰ Giñ^Δooga ali^Δasi giñ^Δoigadai dai giñ^Δtat^Δagidi v^ΔASi istumaasi ivueeyi agai dai aana iduufñimu naana maasi istumaasi vaamioma g^Δar^Δducami si^Δagi ismaac^ΔΔ^Δ casi idui aana. Dai aapima s^Δallicad^Δ mait^Δaaagi agai istumaasi gant^Δat^Δagidodagi. ²¹ Dai asta duduaacaldiadamu aana Δ^Δmo oodami coidada saagidiaiñ^Δdar^Δ poduucai isduucai ivueeyi Diuusi giñ^Δooga.

²² Dai Diuusi giñ^Δooga giñ^Δmaa s^Δallicami ansai aana ñadana v^ΔASi oodami ismaac^ΔΔ^Δ c^Δaga ivuaadana dai ismaac^ΔΔ^Δ maic^Δaga ivuaadana. ²³ Vai poduucai v^ΔAScATAI siaa giñ^Δduutadagi poduucai isduucai siaa duutudai Diuusi giñ^Δooga. Aana an^Δar^ΔDiuusi marad^Δ dai t^Δvai aana

tavaagiaiñdara dai soora maisiaa giñduutuadagi agai gia maisiaa duutudai Diuusi giñooga. Agai agai dai giñootoi tami oidigi daama.

²⁴ Soora gantagito caacagi istumaasi ganaagidi aana dai vaavoitudagi Diuusi agai gia saallicada tomastuigaco oidacamu tavaagiara Diuusi amadu. Dai agai maiiimia agai adiaavora amadu cacalagacara vuvacai agai cascada. ²⁵ Aana anardiuisi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara. Dai aana anganaagidi sai caayi istuigaco asoimaasi ivuaadami caaca agai giññiooqui. Dai soora giñlagiditai caacagi aana calagacara vuvaidamu dai tomastuigaco oidacamu agai Diuusi amadu. ²⁶ Diuusi agai dai viaa guvucadagai ismaquiagi oodami ibadagai utudui. Dai aana ardiuisi marada dai Diuusi giñmaa guvucadagai sai aana ara maacaiña oodami ibadagai utudui. ²⁷ Dai Diuusi giñmaa saallicami ansai aana naidana oodami ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicalaga ivuaadami. Diuusi giñootoi tavaagiaiñdara saida ivuaadana imaasi cascada. ²⁸ Tomasi aapima maitalagidagi istumaasi gantatagitodagi gomaasicada vaascara aimu istuigaco vaascatai ismaacada cacoi caaca agai iñaana Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara vapaida agai ²⁹ dai gacuucupiocoa agai siaaco yaasapi siagai vuvaquimu. Dai ismaacada arcala ivuaadamicatadai tomastuigaco oidaca agai Diuusi amadu dai ismaacada arsoimaasi ivuaadamicatadai iimia agai adiaavora amadu.

³⁰ Aana lagi giñsaallicamigacada maitivueeyi tomali amo istumaasi. Aana ivueeyi mosacaasi istumaasi ipalidi Diuusi giñooga. Cascada saalcada naidi aana sabai calaga ivuaadana sipra maicalaga ivuaadana amo oodami aana ivueeyi istumaasi arsaallicami agaicada. ³¹ Iñaana lagi ganaagidagi iñaana araCristo siaadara giñvaavoitudana aapima. ³² Damos isDiuusi ganaagidagi iñaana viaa amo saallicami aida gia vaavoitudan tada aapima. ³³ Aapima ootoi amoco sai tacacana avuaana soor agai daida avuaana aa istumaasi arvaavoi. ³⁴ Damos aana maitagito amo naidadami oodami saagidañdara isaagagi iñsioora aana. Aana ganaagidi gomaasi masai poduucai vaavoitudana aapima iñaana araCristo dai calagacara vuvacana. ³⁵ Siaaco daacagi amo cuudagi cal maacana vaalsaacatai. Poduucai ara soora cal istumaasi agai avuaana cal maata cacana Diuusi ñiooquida. Dai aapima baiganliaracada calna agai chilaqui tasai. ³⁶ Dai aana ivueeyi naana maasi istumaasi garducami istumaasi giñtaji Diuusi giñooga ansaida ivuaadana dai agaicada calaga gamaata isDiuusi giñootoi ansai ganaagidana ñiooquida agai dai calaga gamaata iñaana viaa amo saallicami. Dai gomaasicada vaamioma calaga gamaata iñsioora aana sia avuaana ñiooquidacada. ³⁷ Dai aana arootosada Diuusi giñooga. Dai agai arcaacami sai istumaasi agai aana arvaavoi, tomasi aapima tomali amo imidagai maica isñioocai agai tomali mainladi aapima. ³⁸ Damos aapima maisallicada vaavoitudai Diuusi ñiooquida, aapima maitiñvaavoitudai aana Diuusi ootosada cascada. ³⁹ Aapima calaga nañadi oojai Diuusi ñiooquidara poliditai ispoduucai tomastuigaco oidaca agai aapima Diuusi amadu. Damos Diuusi ñiñiooquituldiadagida giñagagi Diuusi ñiooquidara dai pocaitiña ansai aana araCristo. ⁴⁰ Damos aapima maitiñvaavoitudai poduucai siaadara tomastuigaco oidacana Diuusi amadu.

⁴¹ Aana maigaagai soora calaga ñioocadagi aana gimvatarara. ⁴² Aana calaga ganmaata aapima. Maata aana ismaiogadai aapima Diuusi. ⁴³ Aana arootosada Diuusi giñooga dai aapima maitiñvaavoitudai. Damos daivaitai aa ismaacada maitarojotosada Diuusi giñooga agai gia vaavoitudadaiña aapima. ⁴⁴ Aapima maiagidi Diuusi vai agai calagacara ganlijadagi baiyoma aapima ipalidi isoodami calaga ñioocadagi aapima gmvatarara cascada maitistutuidi aapima isgiñvaavoitudagi. ⁴⁵ Aana maigariara gansuuliga iñagai Diuusi vuitapi, Moseesacaru agai dai gariara ganvuupai tomasi aapima pocaiti masai vaavoitudai istumaasi ooja Moseesacaru. ⁴⁶ Issallicada vaavoitudadamudai aapima istumaasi gaagidi Moseesacaru aida gia aapima giñvaavoitudadamudai aana ara. Moseesacaru oojadara giñagagi cascada. ⁴⁷ Aapima maivaavoitudai istumaasi ooja Moseesacaru cascada maivaavoitudai aapima istumaasi ganaagidi aana —taladai asuusi.

6

¹ Dai gooquira ii asuusi vaasadara agala suudagi ismaacada Galilea talagidu dai Tibeeriasi talagidu ara. ² Tai mui oodami araSuusi. Aoodami canadi isaSuusi duduaadi mui cococoidada cascada. ³ Aida asuusi tasai amo giñdara dai moaidi aatama mamaatardamigada amadu. ⁴ Aida camiaadimitadai agala siaa duudagai istuigaco ajudidui tatagitoina aidasi Diuusi calagacara vuvaitu cajiudada Ejiipituaiñdara. Asiaa duudagai pascua talagidu. ⁵ Dai aidasi tala asuusi ismuidutugai oodami, agai gooquira potatadai apili:

—¿Siaaco savadamu aatama cuaadagai mosaliqui oodami vatarara? —taladai asuusi.

⁶Suusi aagidi gomaasi aPiili maatia aliditai istaiya agai. ASuusi camaatacatadai istumaasi iduunia agai. ⁷Amaasi aPiili itatadai:

—Issavada aatama goo sientoo piisu aacami paana vaasacaga moslaalachi ajian tada goovai —tatadai aPiili.

⁸⁻⁹Amaasi Aandarasi potatadai ASuusi:

—Tami calca amo ali galai dai viaa taama paana dai gooca vatopa. zDamos siaadaga ana goovai mosaaqui oodami vaataraga? —tatadai Aandarasi.

Aandarasi aamoco ASuusi mamaatardamigada daida arsuculida aSimuñi Piiduru.

¹⁰Amaasi ASuusi itatadai:

—Aagidavurai gooodami vai daraivana —tatadai ASuusi.

Alia vaasoacatadai ami oidigi tai ami daraiva aoodami. Agai ajacatadai para taam mil cacali. ¹¹Amaasi ASuusi vui apaana dai aagidi Diuusi sai aliasi baigalidi oidacatai cuaadagai. Dai amaasi ASuusi garmaa apaana tasai aatama taacogidana aoodami daida taacogi avatopa ara tai agai uu vaasi siavasi ipali. ¹²Dai catatascovai vaascatai taida ASuusi povartadai:

—Ampaidavurai aapima gosaasaquigada ismaacada baivito vai maisuuligagi toma lachi —gartadai ASuusi.

¹³Tatai aatama mpagi saasaquigada ismaacada vii tai suusuda baivustan dan goo aasarai apaana saasaquigadacada. ¹⁴Amaasi aoodami talagacai isSuusi idui gomaasi gducami pocaiti:

—Sallacada arvaavoi isidi calai aradiuusi ñooquituldiadamigada ismaacada divia agaitadai tami oidigi daama —caiti aoodami.

¹⁵Damos ASuusi maatacatadai isloodami poipaliditadai isagai arraigada cascada goguama vaidaquia agaitadai saida arraigadacana damos ASuusi maitipaliditadai, cascada lagi ii abiaadara sibacoga ami giidara.

¹⁶Dai aidasi cadidiaimi aatama mamaatardamigada ASuusi taapai agaa suudagi ugidiana. Amaasi catuca taida ASuusi maiquiaa divia, ¹⁷taida aatama amamaatardamigada talasai vaarcuara dai dagavusquimi agaa suudagi Capernaumamu. ¹⁸Daida vaarcu vuidara cavami vustai avavali dai tai vapañigai suudagi dai mal vaarcuaba aastacai. ¹⁹Dai aidasi caiji aatama para taam mil metro agaa suudagi daama todian duucai tal aatama ASuusi issuudagi daama imaitadai dai alia duduaadimu aatama. ²⁰Damos ASuusi povartadai:

—Aana. Maitavarduaadicuda —gartadai ASuusi.

²¹Amaasi baigaraaliaracada miaadagi aatama taida ASuusi tasai vaarcuara dai otoma aayi aatama malca siaaco iimia ragitadai.

²²Dai siaadico aoodami ismaacada vaasadara agaa suudagi viitadai maata tal iscaiji aatama abiaadara vaarcuara dai ami maitiipucatai amai vaarcu. Dai mai agai isSuusi maitaro. ²³Vaasacaga cacali aayi aa vaarcuara Tibeeriasiaindara dai ami tuutui agai vaarcu miaanai siaaco ASuusi baigaraaliaracada bibi aoodami gamamadacai. ²⁴Aidasi aoodami mai ismaitiipu ASuusi tomali aatama mamaatardamigada aida gia talasai agai vaarcuara dai iji Capernaumamu dai gaaga agai ASuusi.

²⁵Mosaayi aoodami vaasadara agaa suudagi dai tal ASuusi daida itatadai:

—Mamaatatuldiadami, zpataquida aayi aapi tami? —tatadai aoodami.

²⁶Taida ASuusi itatadai:

—Sallacada giñgaagaitadai aapima tatasconacai acuaadagaicada ismaacada gambii ana dai maisu maata aliditai istumaasi garducami ismaacada ivueeyi ana. ²⁷Maitaagai isvuaama anliada aapima cuaadagaicada otoma uugiatai cuaadagai cascada. Baiyoma aliasi gaagai mascala gaantagito calagati istumaasi gantagidi ana dai poduucai calagacaga vuvaguiaigi dai tomastuigaco oidacagi tavaagilara. Giññoiqui arapan ducami cuaadagai ismaacada tomali amo imidagai maiuugiatai. Ana agai dai viaa amo sallacami ismaacada giñmaa Diuusi giñooga. Cascada ana ganmaaquimu ibadagai utudui dai gaicada tomastuigaco oidacamu aapima tavaagilara —tatadai ASuusi.

²⁸Amaasi aoodami itatadai:

—zTumaasi gaagai isvuaada aatama dai poduucai ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi? —tatadai aoodami.

²⁹Taida ASuusi aa noragi daida itatadai:

—Diuusi ipalidi isaapima giñvaavoitudagi. Aana giñootoi Diuusi ansaida cʌagacʌra vuvaidana oodami —tatadai ʌSuusi.

³⁰ Amaasi ʌoodami itatadai:

—ʒTumaasi istumaasi gʌducami iduñia agai aapi tʌtai naɪjada aatama dai gʌvaavoitudagi?

³¹ Gaɪaʌaqui aaduñicarʌu gau ʌmaná oidigana dai podu oojisi Diuusi ñiooquidara: “Diuusi bibi agai ʌpaana tʌvaagiaiñdara” —tatadai ʌoodami.

³² Taidʌ ʌSuusi itatadai:

—Vaavuava, isgiñooga agai dai maa ʌoodami ʌpaana tʌvaagiaiñdara maisiuu Mosesacaru. Dai sivi Diuusi giñooga ganmaacai aapima ʌpaana tʌvaagiaiñdara. ³³ Daidʌ ʌpaana ismaacʌdʌ Diuusi gamaacai sivi tʌvai tʌvaagiaiñdara dai agaicʌdʌ ʌoodami tomastuigaco oidacagi —tatadai ʌSuusi.

³⁴ Amaasi ʌoodami itatadai:

—Garoidaɲi gopaana tʌvaagiaiñdara —tatadai ʌoodami.

³⁵ Taidʌ ʌSuusi itatadai:

—Aana anarʌpan ducami paana agai vaatarʌ ismaacʌdʌ maacai aana ibʌdagai utudui giñvaavoitudacai agai. Dai poduucai agai camaibiuugicoñicamu tomali maitonocoñicamu.

³⁶ Damos casi gʌnaagidi aana sai aapima maitiñvaavoitudai tomasi casi giñnʌidi.

³⁷ Tomasioora sioora Diuusi giñooga ipalidi sai giñnʌagidiña agai gia giñvaavoitudai dai aana maigajiaadara vipieeyi tomali amaadutai. ³⁸ Dai aana tʌvai tʌvaagiaiñdara dai maisiuu ivuaada iñagai istumaasi ʌagi ipaliadagi aana baiyoma aana ipalidi isivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi giñooga. Agai agai daidi giñootoi. ³⁹ Daidʌ giñooga ipalidi ansai aana cʌagacʌra vuvaidiña vaʌscatai ismaacʌdʌ agai ʌco vuvaitu dai ansai aana duduaacaldana vaʌsi ʌvaavoitudadami coidada saagidiañdara siʌascada caugitiagi oidigi. ⁴⁰ Diuusi giñooga ipalidi isvaʌscatai ismaacʌdʌ giñnʌidi dai giñvaavoitudai tomastuigaco oidacana tʌvaagiara dai aana duduaacalda iñagai agai siʌascada caugitiagi oidigi —tatadai ʌSuusi.

⁴¹ Vaidʌ ʌjudidiu vui ñiooquimi ʌSuusi. ʌSuusi pocaititadai saida ʌrʌpan ducami ʌpaana dai sai agai tʌvai tʌvaagiaiñdara cascada. ⁴² Daidʌ ʌjudidiu pocaiti:

—ʒMaitasi arʌOsee marada idi casli? Cʌaga maata aatama dʌdʌdʌ. ʒTuisi pocaiti goovai saida tʌvai tʌvaagiaiñdara? —caiti ʌjudidiu.

⁴³ Amasi ʌSuusi itatadai:

—Casiavar maitiññiooquiada aapima. ⁴⁴ Mosʌcaasi agai ismaacʌdʌ Diuusi ipalidi sai giñnʌagidiña agai gia giñvaavoitudai. Diuusi giñooga giñootoi tami oidigi daama ansaida cʌagacʌra vuvaidana sioora giñvaavoitudagi dai aana duduaacaldamu vaʌsi vaavoitudadami siʌascada ugitiagi oidigi. ⁴⁵ Diuusi ñiñiooquituldiadamigada ooja Diuusi ñiooquidara dai poduu ooja: “Diuusi maatatuldiamu oodami sioora ʌraCristo”, ascaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigada. Poduucai tomasioora sioora ʌagiditai caʌ Diuusi giñooga giñvaavoitudai ʌʌpa.

⁴⁶ Tomali ʌmo oodami oidigi daama oidacami mainʌidi Diuusi. Mosʌcaasi aana nʌidi Diuusi. Aana divia tʌvaagiaiñdara siaaco daja Diuusi. Aana arDiuusi marada cascada.

⁴⁷ Vaavuava sai sioora giñvaavoitudai tomastuigaco oidaca agai tʌvaagiara. ⁴⁸ Aana anarʌpan ducami ʌpaana oodami vaatarʌ. Aana cʌagacʌra vuvaidi oodami vai agai tomastuigaco oidacagi tʌvaagiara cascada. ⁴⁹ Gaɪaʌaqui aaduñicarʌu oidigana gau ʌpaana ismaacʌdʌ ʌmaná tʌagiducata dai damos vaʌscara coi agai. ⁵⁰ Damos tomasioora sioora cueeyi ʌpaana ismaacʌdʌ tʌvai tʌvaagiaiñdara agai gia maiimia agai ʌDiaavora ʌmadu. ⁵¹ Aana antʌvai tʌvaagiaiñdara dai aana ʌrʌpan ducami ʌpaana dai tomasioora sioora giñugiagi tomastuigaco oidacamu tʌvaagiara. Aana muuquimu curusiaba vai poduucai mui oodami tomastuigaco oidacana tʌvaagiara —tatadai ʌSuusi.

⁵² Amaasi ʌjudidiu gʌnaatagidimi aipacoga daidi pocaiti:

—ʒDucata istutuidi goovai isgarbiidagi gatuuuga tʌsai uugana? —caiti ʌjudidiu.

⁵³⁻⁵⁴ Taidʌ ʌSuusi itatadai:

—Aana anavʌiaa ʌmo saʌlicami namʌacami. Daidʌ ʌoodami giñmuamu ʌmo curusiaba siastimu giñnʌara vai tomasioora sioora vaavoitudagi iñsaana cʌagacʌra vuvaidami agai gia tomastuigaco oidaca agai tʌvaagiara Diuusi ʌmadu dai aana duduaacaldamu agai siʌascada caugitiagi oidigi. Damos sioora maitiñvaavoitudagi agai gia maiimia agai tʌvaagiamu tomali maioidaca agai Diuusi ʌmadu. ⁵⁵ Cascada aliʌsi gaagai iñsaana muuquiagi curusiaba vai astiagi giñnʌara mosʌcaasi poduucai istutuidi ʌoodami iscaʌagacʌra vuvaiagi. ⁵⁶ Sioora giñvaavoitudagi giñma daacamu agai dai soifamu aana agai sai cʌagacʌra oidacana. ⁵⁷ Diuusi giñooga giñootoi dai agai tomastuigaco oidaga dai cascada aana ʌpa tomastuigaco oidaga poduucai ʌpa sioora giñvaavoitudagi tomastuigaco oidaca agai. ⁵⁸ Aana anarʌpan ducami ʌpaana dai tʌvai aana tʌvaagiaiñdara. ʌpaana ismaacʌdʌ maná tʌagidu tai uu gaɪaʌaqui aaduñicarʌu maitarsoiñicatadai istomastuigaco

oidacagi. Damos sioor^Λ giñvaavoitudagi dai giñ^{ΛΛ}giadagi agai gia tomastuigaco oidaca agai tavaagi^{ΛΓ} Diuusi ^{ΛΛ}madu —tatadai ^ΛSuusi.

⁵⁹ Gomaasi gamamaat^Λtuli ^ΛSuusi ^Λjudidíu quiuupaigad^{ΛΓ} Capernaum^{ΛΓ}.

⁶⁰ Dai muidutai ismaac^ΔΔ^Λ oiditadai ^ΛSuusi mosca^Λ gomaasi daid^Λ icaiti:

—S^Λalic^ΔΔ^Λ sijaiga ismaat^Λ cacacagi aat^ΛΔ^Λ idi ñiooqui. [¿]Siad^ΔΔ^Λ istuidana oodami is^ΔΔ^Λgiadagi gomaasi? —caiti ^Λoodami.

⁶¹ Amaasi ^ΛSuusi maí is^Λoodami maibaiga^ΔΔ^Λli gomaasic^ΔΔ^Λ ismaac^ΔΔ^Λ aagiditadai agai casc^ΔΔ^Λ it^ΔΔ^Λdai:

—[¿]Gansobic^Δisi aan^Λ idi ñiooquic^ΔΔ^Λ isvaavoituda aapim^Λ? ⁶² [¿]Isducatai g^Δnt^Δagitona aapim^Λ masgiñ^ΔΔ^Λgiagi aan^Λ ismaac^ΔΔ^Λ viaa ^Λmo s^Δalicami isnoragiagi aan^Λ tavaagiamu?

⁶³ Diuusi Ibaad^Λ agai dai maacai oodami ibadagai utudui. Giñtuucuga maisoicai oodami sai c^Δagac^ΔΔ^Λ vuvacana mosacaasi giñib^ΔΔ^Λdaga. Istumaasi aagai aan^Λ argaib^ΔΔ^Λdaga v^Δat^ΔΔ^ΛΔ^Λ maisiu gatuucuga. Tomasioor^Λ sioor^Λ vaavoitudagi goñiooqui ismaac^ΔΔ^Λ g^Δnaagidi aan^Λ agai gia viaaca agai ibadagai utudui dai tomastuigaco oidaca agai tavaagi^{ΛΓ} Diuusi ^{ΛΛ}madu. ⁶⁴ Damos quiaa oidaga ^{ΛΛ}moco aapim^Λ g^Δnsaagida ismaac^ΔΔ^Λ maivaavoitudai —tatadai ^ΛSuusi.

^ΛSuusi maí tucamid^ΔΔ^Λ abiaad^ΔΔ^Λ ismaac^ΔΔ^Λ mamaat^ΔΔ^Λrdamigad^Λ maivaavoitudaitadai dai ismaac^ΔΔ^Λ mamaat^ΔΔ^Λrdamigad^Δaiñ^ΔΔ^Λ gat^ΔΔ^Λgida agaitadai masai muaana. ⁶⁵ Daid^Λ ^ΛSuusi it^ΔΔ^Λdai ^Λoodami:

—Casc^ΔΔ^Λ casi g^Δnaagidi aan^Λ sai mos^Δacaasi agai ismaac^ΔΔ^Λ Diuusi giñooaga ip^Δlidi isgiñ^ΔΔ^Λgidiña agai gia giñvaavoitudai —tatadai ^ΛSuusi.

⁶⁶ Aid^Λ abiaad^ΔΔ^Λ muidutai ismaac^ΔΔ^Λ oidatucuitadai ^ΛSuusi ^Λcovai iji dai camaioi-datucui agai ^ΛSuusi. ⁶⁷ Amaasi ^ΛSuusi pov^Δrt^ΔΔ^Λdai aat^ΛΔ^Λ ^Δbaivustan dan gooca ma-maat^ΔΔ^Λrdamigad^Λ:

—[¿]Giñdagitoamasi ^Δlidi aapim^Λ ^ΔΔ^Δ? —g^Δrt^ΔΔ^Λdai ^ΛSuusi.

⁶⁸ Tai Simuñi Piiduru it^ΔΔ^Λdai:

—[¿]Siad^ΔΔ^Λ g^Δdagitona aat^ΛΔ^Λ? Aapi arg^Δrbait^ΔΔ^Λaacami. Dai g^Δmamaat^ΔΔ^Λtuldiaragac^ΔΔ^Λ camaata aat^ΛΔ^Λ isducatai c^Δagac^ΔΔ^Λ vuvacai oodami dai tomastuigaco oidaca agai tavaagi^{ΛΓ} Diuusi ^{ΛΛ}madu. ⁶⁹ Dai aat^ΛΔ^Λ cavaavoitu. Dai c^ΔΔ^Λ maat^Λ aat^ΛΔ^Λ isaapi ^ΔΔ^ΔCristo Diuusi marad^Λ dai tavai tavaagi^Δñ^ΔΔ^Λ. Dai Diuusi tomastuigaco oidaga —tatadai Simuñi Piiduru.

⁷⁰ Taid^Λ ^ΛSuusi pov^Δrt^ΔΔ^Λdai:

—^Δcovai g^Δnvuvaitu aan^Λ baivustan dan gooca aapim^Λ dai ^Δmoco ^ΔΔ^ΔDiaavora piooñigad^Λ —g^Δrt^ΔΔ^Λdai ^ΛSuusi.

⁷¹ ^ΛSuusi aagidi gomaasi aagaitai ^ΛUudasi Iscaliote ^ΔSimuñi marad^Λ. Dai tomaasi agai ^ΔΔ^Δmoco ^Δbaivustan dan gooca mamaat^ΔΔ^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi, v^ΔΔ^Δc^ΔΔ^Λ Uudasi gat^ΔΔ^Λgida agaitadai masai muaana ^ΛSuusi casc^ΔΔ^Λ pocaiti ^ΛSuusi.

7

¹ Dai gooqui^ΔΔ^Λ ^ΛSuusi aim^Δraitadai ^ΔGalilea d^Δv^ΔΔ^ΔΔ^ΔΔ^Δ. Agai maitipali isaim^Δrdagi Judeea d^Δv^ΔΔ^ΔΔ^ΔΔ^Δ, ^Λjudidíu ip^Δlidaditadai ismuaagi agai casc^ΔΔ^Λ. ² Dai camiaadimi ^Δsiaa duudagad^Λ ^Λjudidíu istuigaco ivuaadana uucusai casc^ΔΔ^Λ pot^ΔΔ^Λgidi ^Δsiaa duudagai uucusai.

³ Taid^Λ ^ΛSuusi susuculid^Δ it^ΔΔ^Λdai:

—Maiviimu aapi tanai. Imadañi aapi Judeea d^Δv^ΔΔ^ΔΔ^ΔΔ^Δ vai poduucai g^Δoidatuc^ΔΔ^Λdami ismaac^ΔΔ^Λ m^ΔΔ^Δca daraaja ñajadagi istumaasi ivueeyi aapi. ⁴ Tomasioor^Λ sioor^Λ ip^Δliadagi ismaat^ΔΔ^Λcagi oodami istumaasi ivueeyi agai gia maistocai ivueeyi istumaasi. Iss^Δalic^ΔΔ^Λ ivueeyi aapi naana maasi istumaasi aid^Λ gia ivuaadañi gomaasi ^Λoodami vuitapi vai ñajada agai v^ΔΔ^Δcatai —tatadai ^ΛSuusi susuculid^Δ.

⁵ Damos tomali agai maivaavoitudaitadai ^ΛSuusi casc^ΔΔ^Λ pocaiti. ⁶ Amaasi ^ΛSuusi it^ΔΔ^Λdai:

—Maiquiaa aayi istuigaco imia aan^Λ gaamucu. Damos aapim^Λ c^ΔΔ^Δga istutuidi isgaamucu iimiagi tomasi^ΔΔ^ΔΔ^ΔΔ^Δ. ⁷ ^Λoodami ismaac^ΔΔ^Λ maivaavoitudai Diuusi mait^ΔΔ^ΔΔ^Δdai aapim^Λ mos^Δca aan^Λ. Aan^Λ agidi said^Λ ^Δrsoimaasi ivuaadami agai casc^ΔΔ^Λ. ⁸ Imivurai aapim^Λ gaamucu idi siaa duudag^ΔΔ^Λ. Aan^Λ gia maiimimu. Maiquiaa aayi istuigaco imiagi aan^Λ casc^ΔΔ^Λ —tatadai ^ΛSuusi.

⁹ Dai mospot^ΔΔ^Λdai ^ΛSuusi dai anaasi Galilea d^Δv^ΔΔ^ΔΔ^ΔΔ^Δ vii.

¹⁰ Amaasi caji ^ΛSuusi susuculid^Δ tai gooqui^ΔΔ^Λ ii ^ΛSuusi ^ΔΔ^Δ ^Δsiaa duudagamu. Agai g^ΔΔ^Δsto ii sai mainidiña oodami. ¹¹ ^Λjudidíu gaagai ^ΛSuusi ^Δsiaa duudag^ΔΔ^Λ daid^Λ icaiti:

—¿Siaaco daja acaali? —caiti agai.

¹² Dai aliasi ganaatagidimi aoodami aipacoga aagaitai aSuusi. Dai amoco pocaiti sai caa tuiga agai. Dai aa pocaiti sai maicaa tuiga sai mosyaatagidi agai oodami.

¹³ Damos aoodami ismaacada caaga ñioocai aSuusi vaataran abaidi agai cascada. tataanadami iscaaga ñioocai agai aSuusi vaataran abaidi agai cascada.

¹⁴ Aidasi catajucami viitugai isugitiagi avagimi ii aSuusi ajudidiu gaa quiuupaigadamu dai ami gamamaatutldi. ¹⁵ Daidan atataanadamigada ajudidiu maitaa istumaasi gantatagitoagi caacatai aSuusi daidan icaiti:

—¿Ducatai maata idi caali mosaa naana maasi istumaasi maitavapi daivacai oojara? —caiti ajudidiu.

¹⁶ Taidan aSuusi aa noragi daidan itatadai:

—Istumaasi gamamaatutldi aana arDiussi ñioquida maisiu aana lagi. Agai giñootoi.

¹⁷ Dai siora ipaliadagi isivuaadagi istumaasi Diussi ipalidi agai gia maatamu is-giñmamaatutldaraga arDiussi ñioquida siara sabai aana gamamaatutldi istumaasi lagi aana ipalidi. ¹⁸ Siora gaaagiadagi mosacaasi istumaasi lagi agai tatagitodagi agai povuaadana sai oodami caaga ñioocaiña agai vaataran. Damos siora ipaliadagi isloodami caaga ñioocadagi agai vaataran ismaacada ootoi agai gia gaaagidi istumaasi arvaavoi dai tomali amo imidagai maiyaatagidiña agai aoodami.

¹⁹ Vaavuua isMosesacaru garmaa asalicami damos tomali amaadutai aapima maiagidi vasi asalicami. ¿Tuimasi giñmuua alidi aapima? —tatadai aSuusi.

²⁰ Taidan aoodami itatadai:

—Aapi viaa amo Diaavora taañicaruda. ¿Vooran gamuaa alidi? —tatadai aoodami.

²¹ Taidan aSuusi itatadai:

—Aana idui amo istumaasi amo ibastaragai tasara dai aapima maitaa istumaasi gantatagitoagi. ²² Damos aapima iiquitacai aali tuutucugada tomasi aribastaragai tasara. Mosesacaru gantajai masai poduucai ivuaadana cascada poduucai ivuecai aapima. Vascara aalqui abiaadara capovuaadana garaaqui aaduñicaru. ²³ Isaapima ivueeyi gomaasi tomasi aramo ibastaragai tasara lagida aliditai Mosesacaru samicamigada, ¿tuimasi bacocoi aapima aana giñvui duaaidacai aana amo caali amo ibastaragai tasara? ²⁴ Cagavar gantatagito aapima. Maisiu gapiar giñvuupada maicaga gantatagitoitai, baiyomavar caaga gantatagitoda aapima istumaasi asalicami —tatadai aSuusi.

²⁵ Amaasi amoco aJerusalemara oidacami aipacoga gantacacaimi dai pocaitimi:

—¿Maitasi aridi caali agai masmaacada gaagai dai muua agai? ²⁶ Mosmocalla goovai dai mamaatutldi goodami vai tomali amaadutai maivui ñioocai. ¿Maisiu cavaavoiu ajudidiu tataanadamigada isgoovai araCristo? ²⁷ Siaadara araCristocana goovai. Aatama caa maata siaaco oidaga idi caali. Siacada diviagi aCristo tomali amaadutai maimaataca agai siaadara divia agai agai —caiti aoodami.

²⁸ Daidan aSuusi quiaa mamaatutlditadai aoodami agaa quiuupiaran dai caacai istumaasi aagai aoodami cavami ñioo agai dai potatadai:

—Vaavuua ismaata aapima siaaco oidaga aana. Damos maimaata aapima siora giñootoi. Aana divia maisiu mosalagi ipaliditai aana baiyoma agai ismaacada tomali amo imidagai maiyaatagai atgiñootoi. Vasi istumaasi aagai agai arvaavoi. Dai aapima maimaata agai. ²⁹ Aana gia maata agai. Aana agai amadu daacatadai tai agai giñootoi tami oidigi daama —tatadai aSuusi.

³⁰ Amaasi aoodami baiya aliditadai aSuusi dai maisagi damos tomali amaadutai maiba, maiquiaa aayi istuigaco cascada. ³¹ Dai vascara muditai vaavoiu aSuusi daidan icaiti:

—Siacada diviagi aCristo siaadara iduuna agai vaamioma gargarducami istumaasi isidi caali —caiti aoodami.

³² Amaasi afariseo caacai ispocaiti aoodami aagaitai aSuusi agai amadu abaitagucacamigada papaali judidiu ootoi sandaaru ismaacada nuucada aquiuupai sai baana aSuusi dai maisana. ³³ Taidan aSuusi itatadai:

—Chiaaqui tasai daacamu aana aapima gansaagida dai gooquiaran noragimu aana dai amadu daacamu agai ismaacada giñootoi. ³⁴ Aapima giñgaagamu dai maitiñlagimu. Aapima maitistutuidi isiimiagi malaca siaaco daaca aana cascada —tatadai aSuusi.

³⁵ Amaasi ajudidiu aipaco gantacacaimi daidan icaiti:

—¿Siaaco imia agai idi caali tasai maitaagana aatama? ¿Imia alidi lienan goovai ajudidiu amadu ismaacada agiliego saagida oidaga mamaatutlda alidi lienan goovai agiliego? ³⁶ ¿Istaiya alidi goovai dai pocaiti tasai gaaga ragai dai maitaagia ragai, dai sai aatama maitistutuidi isiimiagi malaca siaaco daaca agai agai? —caiti ajudidiu.

³⁷ Açuugataŕa tasata asiaa duudagaŕa vaamioma namaga isagaa tasai. Amaasi aSuusi caquiua dai cavami ñioo dai potatadai aoodami:

—Sioora ipaliadagi iscaagacara vuvauquiagi vai dadana dai giñcaacana. ³⁸ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidara sai tomasioora giñvaavoitudagi agai gia viaacamuu guvucadagai isaagidagi muidutai isducatai Diuusi calagacata vuvavai oodami —tatadai aSuusi.

³⁹ Pocaiti aSuusi vai maataca aoodami isDiuusi Ibada amadu daacana sioora vaavoitudagi agai. Aida maiquiaa tavai Diuusi Ibada tavaagaiñdara. aSuusi maiquiaa ii tavaagiamu cascada.

⁴⁰ Amoo oodami mosca gomaasi daida icaiti:

—Sallicaa arvaavoi isidi calli araDiuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada Moseesacaru agai sai divia agai —caiti.

⁴¹ Dai aa icaiti:

—Idiava araCristo —caiti.

Damos aa icaiti:

—aCristo maidivia agai Galileeaiñdara. ⁴² Pocaiti Diuusi ñiooquidara saida aCristo arDavicularu cajiudadaca agai, dai Beleenara vuusia agai agai vaa ali quiyara siaaco vuusai Davicularu —caiti agai.

⁴³ Poduucai aoodami maiamadugan caiti aagaitai aSuusi. ⁴⁴ Amoco baiya alidi dai maisagi damos tomali amaadutai maiba.

⁴⁵ Asandaarugada agaa quiupai apamu dada siaaco daraacatadai afariseo amadu abaitagucacamigada apapaali judidiu tai agai itatadai:

—¿Tuimasi maivuaa aapima aSuusi? —astatadai.

⁴⁶ Taida asandaaru aa noragi daida itatadai:

—Tomali amo imidagai tomali amaadutai maiapan duucai ñioocaifa idi calli —astatadai asandaaru.

⁴⁷ Amaasi afariseo itatadai:

—¿Aapima mascasi andagitu apa isganyaataida agai? ⁴⁸ Tomali amaadutai aatama dudunucamigada ajudidiu daida afariseo maivaavoitudai. ⁴⁹ Damos idi oodami maicaa maata Moseesacaru sallicamigada. Dai sallicaa Diuusi soimaasi taatatuldiamu agai vaavoitudaitai agai calli —astatadai afariseo.

⁵⁰ Taida aNicodemo, agai vaa ismaacada diviji aSuusi tucara, aramo fariseo daida itatadai:

⁵¹ —Garsallicamiara pocaiti sai maitaagai ispocaiti adagi sai amo calli argapiar caatacami asta siascada vuaa calli dai tacacagi dai maatacagi istumaasi idui agai sabai apiar caatacami ischo apa —astatadai aNicodemo.

⁵² Amaasi agaa aa noragi daida itatadai:

—¿Aapirasi arGalileeara oidacami apa? Gaagani aapi Diuusi ñiooquidara dai aaidamu aapi sai tomali amo Diuusi ñiooquituldiadamigada maivuusai Galileeaiñdara —astatadai afariseo.

⁵³ Amaasi vaascatai noonora.

8

¹ Daida aSuusi ii aOlivosi giidiamu. ² Dai siaadico mosmaasico apamu ii agai quiupiamu. Tai vaascatai dada siaaco daacatadai aSuusi vai agai mamaatatuldimi aoodami. ³ Dai quiaa ñioocaitadai aSuusi tai dada afariseo amadu adudunucamigada ajudidiu dai vuaa amo ooqui ismaacada gogoosi ganducami dai aa ta isama voopoi amo calli ismaacada maitaracunada. Daida afariseo aoodami vuitapi van cai aooqui, ⁴ daidi itatadai afariseo aSuusi:

—Mamaatatuldiadami, amoco ta idi ooqui islamadu voopoi amo calli ismaacada maitaracunada. ⁵ Moseesacaru sallicamigadara pocaiti sai gaagai iscoodadagi ismaacada gogoosi ganducami ooodaicada. ¿Aapio pacaiti? —tatadai afariseo amadu agaa.

⁶ Pocaiti agai moslajada aliditai astama aSuusi gaagaitadai agai isducatai apiar vuaajagi aSuusi. Damos aSuusi cuicasa dai oja davalrapu gamasavicada. ⁷ Dai agaa apiatacaaimi, taida aSuusi caquiua daida itatadai:

—Tomasmaacada aapima masmaacada vuaa gooqui dai ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivuadana vai araga maifana gooqui —tatadai aSuusi.

⁸ Dai apamu cuicasa dai gooja davalrapu. ⁹ Damos agai ismaacada vuaa aooqui mosca istumaasi aagai aSuusi dai mosalamadutai iimimi. Araga acalliocoidadioma

dai gooquiara luutuducadioma maatacatai vaascatai isarsoimaasi ivuaadami. Dai maivii tomali amoco mosaaigi vii asuusi amadu looqui. ¹⁰ Amaasi asuusi calquiva dai camaitala tomali amaadutai agaa, potatadai agai looqui:

—¿Siaaco duudui loodami ismaacada gapiara ganvuupai? ¿Camaitiipu soora gamaicarsagi? —tatadai asuusi.

¹¹ Tai looqui potatadai:

—Chu. Camaitiipu, tomali amaadutai —tatadai.

Amaasi asuusi itatadai:

—Tomali aana maitamaicarsamu. Sivi gia imadafi dai camaisoimaasi ivuaada —tatadai.

¹² Daida asuusi apiaatagidimi loodami ismaacada amadu aatagaitadai:

—Aana anasoicai loodami iscaaga maata caacagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Dai soora gifvaavoitudai agai gia viaacamu ibadagai utudui dai camaioojiadami issoimaasi ivuaadagi —tatadai asuusi.

¹³ Amaasi afariseo itatadai asuusi:

—Aapi calaga nioocai lagi ganvatar damos gafiiooqui maihamaga —tatadai afariseo.

¹⁴ Daida asuusi aa noragi daida itatadai:

—Tomasi lagi aana calaga nioocai gifvatar vaascara samicada arvaavoi istumaasi agai aana. Cal maata aana ifisiaadara divia dai ifisiaaco imia ifagai damos aapima gia maimaata ifisiaadar divia tomali ifisiaaco imia ifagai. ¹⁵ Aapima cal istumaasi agai aana dai pocaiti sai maihamaga gifiooqui maimaatacatai soor aana damos aana maigapiar vuupai tomali amaadutai. ¹⁶ Damos isgapiar ganvuupadamudai aana istumaasi aagadamudai asmallicamicamudai. Aana maialagi gapiar ganvuupadamudai. Diuusi gifioogai ismaacada gifootoi agai gapiar ganvuupai aana iflamadu. ¹⁷ Dai Moseesacaru samicamigadar pocaiti sai silascada gooca cacali naijadami amadugan caitiagadi aliasi gaaagai isvaavoitudagi. ¹⁸ Aana anaramo naijadami daida gifiooga ismaacada gifootoi agai aramai naijadami —tatadai asuusi.

¹⁹ Amaasi agaa itatadai:

—¿Vaa daja gaoooga? —tatadai.

Taida asuusi itatadai:

—Aapima maimaata ifisioora aana, tomali maimaata gifiooga. Ismaatamudai aapima ifisioora aana aida gia maatamudai alpa gifiooga —tatadai asuusi.

²⁰ Asuusi gaaagidi vaasi gomaasi gamamaatatulditai daacatai agaa quiuupiar anaasi siaaco daraaja cajoñi siaaco gadaraasai tumiñsi Diuusi aa duifadada vatar. Damos tomali amaadutai maiba asuusi. Maiquiaa aayi istuigaco cascada.

²¹ Daida asuusi apamu niooqui loodami daida itatadai:

—Aana animia ifagai dai aapima gifgaagamu damos aapima iimia agai diaavora amadu aapima arsoimaasi ivuaadami cascada. Dai maitistutuidi isimiagi aapima malaca ifisiaaco imia ifagai aana —tatadai asuusi.

²² Amaasi ajudidiu pocaiti:

—¿Lagi gamuaa agai lien goovai dai cascada povartatadai tasai maitistutuidi isiimiagi malaca siaaco imia agai goovai? —caiti.

²³ Amaasi asuusi itatadai:

—Aapima aroidigi daama oidacami damos aana gia chu. Aana tavai tavaagaiñdara.

²⁴ Cascada povantatadai aana masai aapima imia agai diaavora amadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai. Ismaitiivaavoitudai aapima gnaagiditai ifisioora aana aida gia aapima iimia agai diaavora amadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai —tatadai asuusi.

²⁵ Amaasi ajudidiu itatadai:

—¿Poora apio? —tatadai.

Taida asuusi itatadai:

—Casi gnaagidi aana tucamidara abiaadara. ²⁶ Dai aana quiaa gaaagidamu naana maasi istumaasi gnaagaitai aapima dai aana gapiara ganvuaajamu amo istumaasicada. Damos aana gaaagidi mosacaasi istumaasi gifnaagidi agai ismaacada gifootoi dai agai gia samicada aagai mosacaasi istumaasi arvaavoi —tatadai asuusi.

²⁷ Damos ajudidiu maimaata cal isaSuusi aagai Diuusi garooga. ²⁸ Cascada asuusi potatadai:

—Silascada aapima gifmuaagi aida gia maatamu aapima ifsaana araCristo agai vaa ismaacada viaa amo samicami. Dai aana gafiagidi mosacaasi istumaasi gifmamaatuli gifiooga maisiu istumaasi lagi aana ipalidi. ²⁹ Dai gifiooga agai daida gifootoi dai vaascara

giñamadu daja. Agai maialagi giñdadagitu. Aana vaaascafa ivueeyi istumaasi agai ipalidi —tatadai asuusi.

³⁰ Aidasi asuusi aagidi gomaasi muidutai vaavoitu.

³¹ Amaasi asuusi itatadai ajudidíu ismaacada vaavoitu:

—Isaapima apiavaavoitudadagi istumaasi ganaagidi aana, sallaicada aapima argiñmamaatar damicamu. ³² Dai maatamu istumaasi arvaavoi. Dai siaaascafa camaatia aapima istumaasi arvaavoi aida gia camaitarpiipiooñicamu aapima —tatadai asuusi.

³³ Tai agai itatadai:

—Aatama arAvraañicaru cajiudad. Dai tomali amo imidagai maitarpiipiooñigadacatadai tomali amaadutai. ¿Ducata caiti aapi iscamaitarpiipiooñicamu aatama? —tatadai agai.

³⁴ Taida asuusi itatadai:

—Sallaicada arvaavoi sai sioora soimaasi ivuaadagi agai gia arpiooñigada diaavora.

³⁵ Amo calli maiamadugan duucaí naidi garpiipiooñiga dai gamaamara. ³⁶ Dai siaaascafa aana Diuusi marada ismaacada tavai lavaagiaiñdará callagacafa vusaidiagi amo calli agai camaitarpiipiooñigadacamu diaavora. ³⁷ Camaata aana isaapima arcajiudad. Avraañicaru damos aapima maitiñvaavoitudai cascada giñmuuá alidi. ³⁸ Aana anaganaagidi istumaasi giñooga giñmaatutuli dai aapima ivueeyi istumaasi ganaagidi ganooga —tatadai asuusi.

³⁹ Taida agai aa noragi daida itatadai:

—Avraañicaru argaraduñicaru —tatadai agai.

Damos asuusi itatadai:

—Issallaicada arvaavoi isaapima arAvraañicaru cajiudadacamudai aida gia giñvaavoitudamudai aapima an duucaí Avraañicaru. ⁴⁰ Damos aapima giñmuuá alidi tomasi aana ganaagidi mosaaagidi istumaasi arvaavoi istumaasi Diuusi giñmaatutuli. Avraañicaru maipoduucaí iduuñimudai. ⁴¹ Aapima ivueeyi poduucaí isduucaí ivueeyi ganooga —tatadai asuusi.

Amaasi agai itatadai:

—Aatama maitar maamarada ooqui taatacaligami. Mosamaduga garooga agai vaa arDiuusi —tatadai ajudidíu.

⁴² Amaasi asuusi itatadai:

—Issallaicada arvaavoicamudai isDiuusi arganoogacamudai aida gia aapima giñoigadadamudai. Diuusi giñootoi maisiu mosaaagi divia aana. ⁴³ Aapima maitipalidi isaaigiadagi istumaasi ganaagidi aana cascada maimaata caa giñmamaatatuldiaraga. ⁴⁴ Aapima ganooga arDiaavora cascada aapima armaamarada diaavora daida ivuaada alidi istumaasi agai ipalidi. Tucamidara abiaadara diaavora argamuaacami daida aryaatavogami. Agai tomali amo imidagai maiaagai istumaasi arvaavoi baiyoma vaaascafa mosyaatagai agai. Vaaasi istumaasi tatagitoi agai maitarvaavoi potuiga agai cascada. Agai arroogada ducami vaaasi ayaatavogami. ⁴⁵ Cascada siaaascafa aana ganaagidi istumaasi arvaavoi aapima maitiñvaavoitudai. ⁴⁶ Tomali amaadutai aapima gansaagida maitistutuidi isaagagi insaana idui amo istumaasi soimaasicami. Saaascafa ganaagiada aana istumaasi arvaavoi, ¿tuimasi maitiñvaavoitudai aapima? ⁴⁷ Diuusi maamarada sallaicada oojoidi iscaacagi Diuusi ñooquida damos aapima maicaaca alidi Diuusi ñooquida, aapima maitarDiuusi maamarada cascada —tatadai asuusi.

⁴⁸ Amaasi ajudidíu itatadai:

—Sallaicada arvaavoi istumaasi aagai aatama sai aapi arsamaritano dai isviaa aapi amo Diaavora taaañicaruda —tatadai ajudidíu.

⁴⁹ Daida asuusi aa noragi daida itatadai:

—Aana gia maiviaa Diaavora taaañicaruda. Aana mossiaa duutudai giñooga dai aapima maisiaa giñduutudai mossoiduucaí giñnaidi. ⁵⁰ Aana maigagaagai sioora siaa giñduutuadagi damos vaaascafa oidaga amoco ismaacada gagaagai sioora siaa giñduutuadagi, dai agai soimaasi taatatuldiami sioora maisiaa giñduutuadagi. ⁵¹ Vaavuava sai sioora aagiditai caa istumaasi gaaagidi aana agai gia tomastuigaco oidaca agai —tatadai asuusi.

⁵² Amaasi ajudidíu aa noragi daida itatadai:

—Sivi gia caa maata aatama issallaicada viaa aapi amo Diaavora taaañicaruda. Avraañicaru dai vaaasi Diuusi ñiñoquituldiadamidaga coi dai vaaascafa aapi garaagidi sai sioora aagiditai caa istumaasi gaaagidi aapi agai gia tomastuigaco oidaca agai. ⁵³ ¿Povaiyasi alidi aapi pasai vaamioma viaa guvucadagai isAvraañicaru garaaquí aduñicaru ismaacada camuu? ¿Dai povaiyasi alidi aapi pasai vaamioma viaa guvucadagai siadiuusi ñiñoquituldiadamidagacaru ismaacada cacoi? ¿Aapia poora gallidi? —tatadai ajudidíu.

⁵⁴ Amaasi asuusi itatadai:

—Insaanla aagi cāaga ñioocadagi aagi gimvāatarla aidla gia maiñamāga giññiooqui. Damos Diuusi giñooaga agai vaa ismaacadla aagai aapima saida arganDiuusiga agai gia cāaga ñioocai aanla gimvāatarla. ⁵⁵ Damos aapimla maimaatala agai. Aanla gia maatala agai. Daidla isgnaagiadagi aanla ansai maimaatala aanla agai aidla gia aanla argaatavogamicagi ganapan duucai. Damos sāllicadla arvaavoi insaanla maatala agai dai aagiditala caa aanla vāasi istumaasi giñaagidi agai. ⁵⁶ Ganāaqui aduñicarū Avraañi aliāsi baigāli maatala insaanla divia ināgaitadai oidigi daama dai vaamioma baigāli agai aidāsi divia aanla —tatadai aSuusi.

⁵⁷ Amaasi ajudidiu potatadai aSuusi:

—Maiquiaa viaa aapi goo coobai dan baivastaama uumigi, ŷducatai caiti aapi isnaidi Avraañicarū? —tatadai agai.

⁵⁸ Taidla aSuusi aa noragi daidla itatadai:

—Vaavuava ismaiquiaa vuusaicali Avraañicarū abiaadāta catāvaagiāta daacatadai aanla —tatadai aSuusi.

⁵⁹ Amaasi vūi ajudidiu ojoodai dai maicarsa aliatugai agai aSuusi. Damos aSuusi gāāasto ii dai vuusai agāla quiuupiañdāra. Dai aoodami saagida daivusai dai ii.

9

¹ Vaidla aSuusi daivusquimi amapacāta dai tāla amo maiñāadami. Podu vuusai agai. ² Tatai aatāma mamaatārdamigadla aSuusi taccacai daidla itatadai:

—Garmamaatātuldiamiga, ŷtuisi podu vuusai idi cāali? ŷVoora soimaasi idui gocāali isāāādādā? —povartatādai aatāma.

³ Taidla aSuusi itatadai:

—Idi cāali maisoimaasi idui tomali adāādāla. Baiyoma goovai maiñāai sai poduucai aa oodami maatala issāllicadla viaa guvucadagai Diuusi isduaaidagi. ⁴ Inñisiasī uucami oidacagi tami oidigi daama aliāsi gaagai inñisivaadagi aa duññdadla agai ismaacadla giñootoi. Aimu istuigaco iscamaitstutuidi isaata vuaadagi tomali maaduga tomali aanla. ⁵ Quiaa oidacatai aanla tami oidigi daama aanla soicala oodami iscāaga maatala caacagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi —tatadai aSuusi.

⁶ Caaagacai gomaasi aSuusi dāvāarapi sisiva dai vadaitu laachi dāvāarai dai amaiñāadami vuupuidla daama dai adāvāarai vaagiadla. ⁷ Amaasi itatadai:

—Imādañi dai vacuana gavvuupuji apiilāra ismaacadla Siloé tāagidu —tatadai aSuusi.

Siloé tāiya alidi ootocami oodamicadla. Taidla amaiñāadami ii dai vacoi gavvuupuji dai apamu divia dai canaēeyi. ⁸ Amaasi aadudñdla āmadu aa ismaacadla ālquioma nāliditadai amaiñāadami icaiti:

—ŷMaitasi aridi cāali agai vaa ismaacadla daacatai gataañiña tumiñsi? —ascaiti agai.

⁹ Vai aa icaiti:

—Aja agai vaa goovai —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Chu, maitaragai damos āra maasi goovai —ascaiti.

Damos acāali aagi pocaiti:

¹⁰ —Aanāava —ascaiti.

Amaasi āga taccacai daidla itatadai:

—ŷDucatai nāēeyi aapi sivi? —astatadai.

¹¹ Tai agai aa noragi daidla itatadai:

—Acāali ismaacadla Suusi tāagidu vadaitu dāvāarai dai giñvuupujana dagivi daidla povaiñātādai ansai imana dai vacuanana giñvuupuji apiilāra ismaacadla Siloé tāagidu. Antai aanla ii dai vacuanacai casistui aanla isnaāavagi —astatadai agai.

¹² Amaasi taccacai āga daidi itatadai:

—ŷVaa daja acāali? —astatadai.

Tai agai itatadai:

—Maimaatala aanla —astatadai.

¹³ Amaasi aoodami vaidacai agai ismaacadla maināadatadai āfariseo vuitapi. ¹⁴ Aidāsi aSuusi vadaitu adāvāarai gasisivaragacadla dai dagivi vuupuidāra agai ismaacadla maiñāadatadai aidla āribāstaragai tasāracatadai. ¹⁵ Cascadla āfariseo āra taccacai acāali dai potatadai:

—ŷDucatai nāāava aapi? —astatadai āfariseo.

Tai agai itatadai:

—Giñdagiviamata dāvāarai vagiadla giñvuupuji daama antai vacoi aanla dai sivi canāēeyi —astatadai.

¹⁶ Amaasi ammoco afariseo icaiti:

—Acalli ismaacada idui goomasi maitrootosada Diuusi, agai maisiaa duutudai ibastaragai tasai cascada —ascaiti agai.

Damos aa icaiti:

—¿Ducata ivueeyi agai naana maasi gagarducami isiarsoimaasi ivuaadami? —ascaiti agai.

Poduucai ammoco aagai amo istumaasi dai aa aagai amai istumaasi. ¹⁷ Dai apamu tacacai agai ismaacada maiñaadatadai daida itatadai:

—¿Dai aapi pataiya agai aagaita acalli ismaacada gduaadi? —astatadai.

Tai agai itatadai:

—Aana ganaagidi saida aramo Diuusi ñooquituldiadamigada —astatadai.

¹⁸ Damos ajudidíu maitpaliditadai isvaavoitudagi islaquioma maiñaadatadai agai dai sivi canleeyi cascada vai agai daadada acalli ismaacada maiñaadatadai. ¹⁹ Dai tacacai daida itatadai:

—¿Idisi arganmara aapima ismaacada pocaiti aapima sai maiñaadami vuusai? ¿Ducatai canleeyi goovai sivi? —astatadai ajudidíu.

²⁰ Taida acalli daadada itatadai:

—Maata aatama isidi arganmara dai ismaiñaadami vuusai. ²¹ Damos maimaata aatama isducatai sivi canleeyi goovai tomali maimaata aatama sioora nanaavatu. Lagiavar tacaca aapima. Goovai casi argaducami. Lagi goovai ganaagidiamu —astatadai daadada.

²² Potatadai agai abaiditai ajudidíu. Ajudidíu casi ganaagi aipacoga sai isamoco vaavoitudagi saida asuusi ar Cristo agai ismaacada vaavoitudagi camaiviaaca agai oigaragai isvapaacadagi ajudidíu quiuppaigadara. ²³ Cascada acalli daadada itatadai sai tacacana marada dai sai agai casi argaducami.

²⁴ Amaasi ajudidíu apamu vai acalli ismaacada maiñaadatadai daida itatadai:

—Lagi Diuusi vatarala icalla ñiocada aapi dai maisui asuusi. Canga maata aatama saida asuusi arsoimaasi ivuaadami —astatadai ajudidíu.

²⁵ Amaasi agai aa noragi daida itatadai:

—Aana maimaata isiarsoimaasi ivuaadami ischo ara. Mosacaasi maata aana iñsaana armaiñaadamicatadai dai sivi gia cananaava aana —astatadai.

²⁶ Tai apamu tacaca agai daida itatadai:

—¿Tumaasi idui agai? ¿Ducatai idui pasicananaava? —astatadai agai.

²⁷ Tai aa noragi acalli daida itatadai:

—Casian ganaagidi, ¿maitamasca aapima? ¿Tuimasi ipalidi isapamu ganaagida aana? ¿Aapima masiara vaavoituda alidi? —astatadai acalli.

²⁸ Amaasi ajudidíu vui ñooquimi acalli daida itatadai:

—Aapiapa vaavoitudai agai damos aatama agidi Moseesacarua samicamigada. ²⁹ Aatama maata isDiuusi ñooqui Moseesacarua damos maimaata aatama tomali siaadara divia asuusi —astatadai.

³⁰ Amaasi acalli aa noragi daida itatadai:

—Calio maimaata aana istumaasi tatagitai pocaitai aapima. Asuusi giñanaavatu dai vascara aapima maimaata siaadara divia. ³¹ Canga gamaata isDiuusi maicaa asoimaasi ivuaadami baiyoma Diuusi caa mosacaasi agai ismaacada siaa duutudai Diuusi daida ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi. ³² Tomali amo imidagai maicajiomacatadai aatama isamaadutai duaadi amoco ismaacada maiñaadami vuusai dai nanaavatu. ³³ Isagai maitarDiuusi ootosadacamudai maitistutiadamudai ispoduucai ivuaadagi —astatadai agai ismaacada maiñaadatadai.

³⁴ Amaasi agaa itatadai:

—Gadada amadu aapi arsoimaasi ivuaadami dai vascara aapi garmaatatulda alidi —astatadai ajudidíu.

Daida quidamacoga vuusaitu.

³⁵ Amaasi mai asuusi masiagaa quiupai quidigamu vuusaitu acalli ismaacada maiñaadatadai. Dai aidasi asuusi lla agai potatadai:

—¿Vaavoitudaipasi aapi ar Cristo Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiañdara? —tatadai asuusi.

³⁶ Taida acalli itatadai:

—Iñaagidañi aapi sioor agai nai vaavoitudagi aana —tatadai.

³⁷ Taida asuusi aa noragi daida itatadai:

—Naidapa. Aatagidapa. Aanaana —tatadai asuusi.

³⁸ Amaasi acalli gatoonacada caquiva asuusi vuidara daida itatadai:

—Giñt_Λaan_Λdamiga aan_Λ gia g_Λvaavoitudai —t_Λt_Λdai.

³⁹ Amaasi _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Aan_Λ divia tami oidigi daama dai nan_Λaaavatuda iñagai _Λgai ismaac_Λd_Λ maiñ_Λn_Λai, dai _Λgai ismaac_Λd_Λ pocaiti sai c_ΛΛga maata ca_Λ Diuusi ñiooquid_Λ maatana ismait_Λrvaavoi baiyoma _Λr_Λpan ducami maiñ_Λaadami maimaat_Λcatai —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁴⁰ Amaasi _Λamoco _Λfariseo ismaac_Λd_Λ ami daraajatadai it_Λt_Λdai:

—¿Povai_Λas caiti aapi t_Λsai aat_Λm_Λ maiñ_Λn_Λai _Λr_Λ? —t_Λt_Λdai.

⁴¹ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Iss_Λalic_Λd_Λ maiñ_Λn_Λaadamudai apim_Λ dai maimaat_Λ ca_Λc_Λmudai Diuusi ñiooquid_Λ aid_Λ gia mait_Λr_Λg_Λnduñicamudai aapim_Λ d_Λmos aapim_Λ pocaiti m_Λsai c_ΛΛga maata ca_Λ Diuusi ñiooquid_Λ casc_Λd_Λ _Λr_Λsoimaasi ivuaadami aapim_Λ —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

10

¹ Vaavuava sai siora_Λ vapac_Λdagi _Λmo curar_Λr_Λ daama s_Λali maisiu quitaagiña s_Λali _Λgai gia _Λr_Λasivogami. ² _ΛPastuuru _Λgai dai nuucada acañiuru dai _Λgai gia quitaagiña s_Λali vapac_Λ. ³ _Λc_Λali ismaac_Λd_Λ quitaagiña c_Λaacana dai nuucadacana acañiuru tucar_Λ siuu duucu ami diviagi _Λpastuuru _Λgai otoma cupiosc_Λiña. Acañiuru c_ΛΛ maata ca_Λcana _Λpastuuru ñiooquid_Λ. _ΛPastuuru vapaidiña acañiuru poduucai ist_Λl_Λgida _Λgai dai vuvaidi _Λgai curaraiñ_Λd_Λr_Λ. ⁴ Dai cavuvaidacai v_Λasi acañiuru _Λpastuuru bait_Λqui imaiña vaid_Λ acañiuru oidiña. Acañiuru c_ΛΛ maata ñiooquid_Λ _Λpastuuru casc_Λd_Λ. ⁵ D_Λmos acañiuru maioid_Λtucui _Λmoco ismaac_Λd_Λ maimaat_Λ _Λgai baiyoma vopooyiña _Λgai maimaat_Λcatai ñiooquid_Λ —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁶ _ΛSuusi aagidi gomaasi ip_Λlidi tai ismamaat_Λtuldagi _Λoodami naana maasi istumaasi d_Λmos _Λgai maimaat_Λ ca_Λ.

⁷ Amaasi _ΛSuusi _Λpaamu aagidi _Λoodami daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Vaavuava iñsaan_Λ _Λr_Λpan ducami _Λcurarai quitaagiñagad_Λ siaa s_Λali vapac_Λ acañiuru. ⁸ V_Λasi _Λmamaat_Λtuldiadami yaatavogami ismaac_Λd_Λ dada maiquiaa diviacai aan_Λ _Λgai _Λr_Λasivogami ducami d_Λmos Diuusi maamarad_Λ maioid_Λtucui _Λgai. ⁹ Vaavuava iñsaan_Λ _Λr_Λpan ducami _Λmo quitaagiña. Siora_Λ ip_Λliadagi isivuaadagi istumaasi Diuusi ip_Λlidi giñvaavoitudaitai _Λgai gia poduucai c_ΛΛgac_Λr_Λ vuvac_Λ. Daid_Λ _Λvaavoitudadami _Λr_Λpan ducami cañiuru ismaac_Λd_Λ _Λpastuuru v_Λas tucagi vaapasai _Λcurar_Λr_Λ dai v_Λas tasai nunucadai.

¹⁰ _Λrasivogami dada dai mos_Λcaasi mosg_Λasidiña dai coodaiña dai siaa vuaadana naana maasi istumaasi d_Λmos aan_Λ divia vaid_Λ _Λoodami tomastuigaco oidaca _Λgai c_ΛΛgac_Λr_Λ vuvac_Λitai dai vai s_Λalic_Λd_Λ baig_Λn_Λliarac_Λd_Λ oidacana. ¹¹ _Λmo pastuuru c_ΛΛ tuigacami c_ΛΛga nunucada gasosoiga cañiuru tomasi gamuaatu sai maicucuna _Λs_Λyi. Dai aan_Λ _Λr_Λpan ducami _Λmo pastuuru c_ΛΛ tuigacami. ¹² D_Λmos _Λmo pastuuru ismaac_Λd_Λ mait_Λr_Λsosiacami _Λgai gia mosm_Λr_Λaiña siuu duucu t_Λagiagi _Λmo s_Λyi dai dadagitoi acañiuru. Vaid_Λ _Λs_Λyi b_Λb_Λyiña _Λmo acañiuru vaid_Λ _Λgaa aipaco vopooyiña. ¹³ _Λpastuuru mait_Λr_Λsosiacamicana casc_Λd_Λ m_Λm_Λr_Λiña dai maivuaama _Λlidiña acañiuruc_Λd_Λ.

¹⁴ Aan_Λ an_Λr_Λpan ducami _Λmo pastuuru c_ΛΛ tuigacami ismaac_Λd_Λ c_ΛΛ maata gasosoiga cañiuru dai acañiuru c_ΛΛ maata g_Λpastuuruga. ¹⁵ Poduucai isduucai Diuusi giñoo_Λga c_ΛΛga giñmaata dai aan_Λ c_ΛΛga maata giñoo_Λca. Dai aan_Λ s_Λalic_Λd_Λ soiñamu siora_Λ giñvaavoitudagi dai aan_Λ muuquimu vai _Λgai c_ΛΛgac_Λr_Λ vuvac_Λquiagi. ¹⁶ Dai oidaga aa oodami ismaac_Λd_Λ mait_Λr_Λjudid_Λ ismaac_Λd_Λ giñvaavoituda _Λgai _Λr_Λ. Dai aan_Λ c_ΛΛgac_Λr_Λ vuvaidamu. Quiaa _Λr_Λsib_Λa oidacami _Λgai d_Λmos aimu istuigaco is_Λgai _Λmadu aa giñvaavoitudadami _Λr_Λmo aadunum_Λca _Λgai dai viaaca _Λgai _Λmo bait_Λcaacami.

¹⁷ Aan_Λ muuquimu dai _Λpmu duaacamu vai poduucai c_ΛΛgac_Λr_Λ vuvac_Λquiagi oodami. Casc_Λd_Λ giñoo_Λgdai giñoo_Λca. ¹⁸ Tomali amaadutai maitistutuidi isgiñmuuagi ismaitiñdagitu aan_Λ. V_Λasc_Λr_Λ iñdagitamu aan_Λ m_Λs_Λgiñmuuagi mosaan_Λ ip_Λlidi casc_Λd_Λ. Aan_Λ viaa s_Λalic_Λami isdagituagi isgiñmuuagi dai aan_Λ viaa guvucadagai is_Λpmu duaacagi. Diuusi giñoo_Λca giñmaa s_Λalic_Λami dai guvucadagai casc_Λd_Λ —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹⁹ Aid_Λsi _Λjudid_Λ t_Λl_Λaañ_Λdamigad_Λ ca_Λ gomaasi _Λamoco aagai _Λmo istumaasi dai aa aagai amai istumaasi. ²⁰ Dai muidutai pocaiti:

—iGoovai viaa _Λmo Diaavora t_Λaañicarud_Λ di! S_Λalic_Λd_Λ _Λr_Λvuiirugami goovai. Mait_Λaagai t_Λsc_Λacagi istumaasi aagai goovai —caiti _Λjudid_Λ.

²¹ D_Λmos aa icaiti:

—Isviaacamudai goovai _Λmo Diaavora t_Λaañicarud_Λ maitistutiadamudai isc_Λaga ñiooquiagi poduucai isduucai ñioocai goovai. Tomali maitistutiadamudai isduuaidagi _Λmo maiñ_Λaadami —caiti _Λamoco.

²² Aidasi aSuusi Jerusaleenara daacatadai, aid a rtoomococatadai. Dai aid casi aravagimicatadai ismaacada ivuaadana ajudidu taatagitaitai istuigaco idui agaa quiuupai. ²³ Daid aSuusi moimaitadai agaa quiuupiar siaaco Solomoni portaaligada taagidu. ²⁴ Daid atataaanadamigada ajudidu socoli guuquiva aSuusi abaana daidi itadai:

—zPaascada garaagida agai isbai aapi samicada araCristo ischo ara? —tatadai agai.

²⁵ Taid aSuusi aa noragi daid itadai:

—Casiant ganaagidi aana dmos aapima maitiivaavoitu. Diuusi gihooga gifmaa samicami ansaida ivuaadana aana naana maasi istumaasi garducami ismaacadaada caga gamaata iisioora aana. ²⁶ Dmos aapima maitiivaavoituda. Aapima maitarigihaadu ni vaavoitudadami cascada, poduucai isduucai casiganaagidi aana. ²⁷ Gihaadu ni vaavoitudadami caa maata gifmamaataatuldaraga daid giflamadu ajioopai. Dai aana caga maata gifhaadu ni vaavoitudadami. ²⁸ Aana cagacaga vuvaidi agai vai tomastuigaco oidacana tavaagiar. Maitiipu sioora istutuidi isgiivoopoidagi gifhaadu ni vaavoitudadami. ²⁹ Diuusi gihooga agai daid lacovai vuvaitu agai saida gifvaavoitudana. Diuusi gihooga samicamigada vaamioma namaga istomasioora dai cascada maitiipu sioora istutuidi isvoopoidagi gihooga gifhaadu ni vaavoitudadami. ³⁰ Aana lamadu gihooga viaa agai vaa samicami daid agai vaa tagitoidagai dai agai vaa guvucadagai —tatadai aSuusi.

³¹ Amaasi ajudidu apamu vui ojordai dai maicarsa agaitadai aSuusi. ³² Taid aSuusi itadai:

—Casivuaadana aana mui naana maasi garducami guvucadadaada gihooga aapima gansaagida. zMaascada agaicada gifmaicarsa agai aapima? —tatadai aSuusi.

³³ Taid ajudidu aa noragi daid itadai:

—Maisiu ivuaadata aapi amo istumaasi gducami aatama gamaicarsa agai vui niocaitai aapi Diuusi aagaitai sai aapi arDiuusi dmos aapi arcaali —tatadai ajudidu.

³⁴ Amaasi aSuusi itadai:

—Diuusi niocaidara pocaiti saida adudunucami ajudidu ardiduusi ducami. Diuusi maacai samicami cascada. ³⁵ Caa maata aatama sai istumaasi oojisi Diuusi niocaidara samicada arvaavo. Dai Diuusi pocaiti sai agai ismaacada Diuusi maa amo samicami ardiuusi ducami. ³⁶ Dai Diuusi acovai gifvusaitu daid gifooto tai oidagi daama. zDucatai povaitadai aapima sai aana vui niocai Diuusi aagaitai ansaida arana Diuusi marada? ³⁷ Aana ivueeyi naana maasi garducami. Diuusi gihooga gifmaa amo samicami cascada. Dai cascada ali asi gaagai isaapima gifvaavoitudagi. ³⁸ Tomasi maivaavoitudai aapima istumaasi ganaagidi aana vaascaga caga maata aapima isivuaadana aana naana maasi istumaasi garducami dai gomaasicada ali asi gaagai isvaavoitudagi iisana arDiuusi marada dai istava aana tavaagiaindara dai poduucai vaavoitudagi sai Diuusi gihooga aana giflamadu daja dai sai aana Diuusi gihooga lamadu daja —tatadai aSuusi.

³⁹ Taid apamu ajudidu ipalitadai isbaiyagi aSuusi dai maisagi dmos aSuusi mosdaivunu ii.

⁴⁰ Amaasi aSuusi apamu ii agaa aqu Jordán mamajoradara siaaco laquioma gavapacaitadai avuaana dai ami daaca agai. ⁴¹ Taid mui oodami iji dai mala naidamu aSuusi daid icaiti:

—Tomasi avuaana maitidui tomali amo istumaasi gaducami vaascaga vasi istumaasi agagai agai aagaitai idi caali samicada arvaavo —caiti aoodami.

⁴² Tai ami mui oodami vaavoitu aSuusi.

11

¹ Amo caali Betaanilara oidacami alia coococatadai. Lazaru taagidu agai. Daid aLazaru susuculida arMaria dai Maaruta. ² Maria agai dai laquioma tai asaiti sigian uvaicada aSuusi lacasoda daama dai gacupacada gaqui. ³ Daid Maria lamadu Maaruta ootoi amo piooni sai aagidana aSuusi sai alia cooco aLazaru dai potadai apiooni aSuusi:

—Garbaitacaacamiga, alia cooco gaamiiguga Lazaru —tatadai apiooni.

⁴ Tai mosmai aSuusi daid icaiti:

—Agai oi coocodagai dai tomasi muuquiagi vaascaga maisiu cascada oi coocodagai. Agai oi coocodagai sai poduucai gooquiar mui oodami maata issamicada viaa guvucadagai Diuusi, dai sai aoodami maata ana ara isalia caa tuiga aana Diuusi marada —tatadai aSuusi.

⁵ Tomasi aSuusi samicada oigadai Maaruta lamada suculida lamadu Lazaru ⁶ vaascaga anaasi vii ara goo tasai. ⁷ Dai gooquiar povartadai agai aatama:

—Timada apamu Judeeamu —gartadai.

⁸ Taitai aatama itadai:

—Mamaatʼtuldiamida, maiquiaa daivusai mui tasai daidʼʼ ʼjudidíu mʼʼaca Judeeʼʼʼ ipʼʼaliditadai isgʼʼamaicarsagi. ʼʼDucatai ʼʼpamu mʼʼaca imia alidi aapi? —tatʼʼadai aatʼʼmʼʼ.

⁹⁻¹⁰ Taidʼʼ ʼʼSuusi povʼʼartʼʼadai:

—Tomali amaadutai maitistutuidi isgʼʼimuaagi maiquiaa naatocai aanʼʼ giñaa duiñdaga. ¹¹ Gʼʼarmiiguga Lázaru cooso dai aanʼʼ imia iñagai dai nañiituda iñagai —gʼʼartʼʼadai ʼʼSuusi.

¹² Amaasi aatʼʼmʼʼ itʼʼadai:

—Gʼʼartʼʼaanʼʼdamiga, iscooso ʼʼgai aidʼʼ gia casi gʼʼatʼʼumadaimi ʼʼgai —tatʼʼadai aatʼʼmʼʼ.

¹³ Povʼʼartʼʼadai ʼʼSuusi potʼʼiya aliditai saidʼʼ Lázaru camuu. Damos aatʼʼmʼʼ polʼʼliditadai isʼʼʼvaavoi iscooso ʼʼgai. ¹⁴ Amaasi ʼʼSuusi saʼʼli gʼʼaraagidi dai povʼʼartʼʼadai:

—Camuu Lázaru. ¹⁵ Dai caʼʼgadu ismaiʼʼmadu daacatadai aanʼʼ. Poduucai vaamioma caʼʼgaduca ʼʼgai aapimʼʼ gʼʼanʼʼʼʼʼʼʼʼʼ, vaamioma giñvaavoituda ʼʼgai cascʼʼadʼʼ. Tiñda —gʼʼartʼʼadai ʼʼSuusi.

¹⁶ Amaasi ʼʼTomás mʼʼasmaacʼʼadʼʼ cuate aagaiña povʼʼartʼʼadai:

—Tʼʼoidá cascʼʼadʼʼ ʼʼmapai cooyi aatʼʼmʼʼ —gʼʼartʼʼadai ʼʼTomás.

¹⁷ Tai mosaayi ʼʼSuusi Betaaniʼʼʼʼʼ dai maí iscasi ʼʼpʼʼduitadai maaco tasai isyaasapi ʼʼLázaru. ¹⁸ Betaaniʼʼiñdʼʼʼʼʼ miaaga Jerusaleenamu paʼʼʼ goo mil dan taan siento metro ʼʼʼʼʼ. ¹⁹ Dai mui judidíu caaayi dai daadiji Maaruta ʼʼmadu María camuucucui Lázaru. ²⁰ Aidʼʼʼ ʼʼMaaruta maí isʼʼSuusi camiaadimi, ii ʼʼgai dai mʼʼʼ vuidʼʼʼʼʼ ajia ʼʼgai. Damos ʼʼMaría anaasi quiiyʼʼʼʼʼ vii. ²¹ Daidʼʼ ʼʼMaaruta itʼʼadai ʼʼSuusi:

—Giñʼʼaanʼʼdamiga, istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsiʼʼʼgi. ²² Damos caʼʼ maatʼʼ aanʼʼ sai Diuusi iduñia ʼʼgai tomastumaasi istumaasi aagida aapi —tatʼʼadai ʼʼMaaruta.

²³ Taidʼʼ ʼʼSuusi itʼʼadai:

—Gʼʼasiʼʼʼgi ʼʼpamu duaacamu —tatʼʼadai ʼʼSuusi.

²⁴ Taidʼʼ ʼʼMaaruta itʼʼadai:

—Ajʼʼ, caʼʼga maatʼʼ aanʼʼ sai ʼʼpamu duaaca ʼʼgai ʼʼgai siʼʼʼscadʼʼ aiyagi istuigaco dudu-aacagi vaʼʼʼ coidadʼʼ —tatʼʼadai ʼʼMaaruta.

²⁵ Amaasi ʼʼSuusi itʼʼadai:

—Aanʼʼʼʼʼ ʼʼgai dai ʼʼpamu duduaacalda iñagai coidadʼʼ sitomastuigaco oidacamu ʼʼgai. Sioorʼʼ giñvaavoitudai tomasi muuquiagi vaʼʼʼscʼʼʼʼʼ tomastuigaco oidaca ʼʼgai tʼʼvaagiʼʼʼʼʼ.

²⁶ Dai sioorʼʼ oidaga giñvaavoitudaitai ʼʼgai gia maiimia ʼʼgai ʼʼDiaavora ʼʼmadu. ʼʼVaavoitudaipʼʼʼ ʼʼaapi imaasi? —tatʼʼadai ʼʼSuusi.

²⁷ Taidʼʼ ʼʼMaaruta itʼʼadai:

—Ajʼʼ, vaavoitudiana isaapi ʼʼʼʼCristo, Diuusi maradʼʼ ismaacʼʼadʼʼ tʼʼvai tʼʼvaagiiñdʼʼʼʼʼ. ʼʼgai vaa ismaacʼʼadʼʼ tʼʼvʼʼpi naʼʼʼʼʼacatadai aatʼʼmʼʼ —tatʼʼadai ʼʼMaaruta.

²⁸ Caaagidi ʼʼMaaruta gomaasi dai ii dai duudusali aagidi gʼʼʼʼʼʼʼ María dai potʼʼadai:

—Garmamaatʼʼtuldiamida cadivia dai gʼʼvaidi —astʼʼadai ʼʼMaaruta.

²⁹ Amaasi mosmaí ʼʼgai gomaasi dai caquiva dai ii dai mʼʼʼ viaatuli ʼʼSuusi. ³⁰ Maiquiaa vaatadai ʼʼSuusi caayʼʼʼʼʼ. Quiaa momʼʼaca caaacatadai ʼʼgai siaaco aayi ʼʼMaaruta. ³¹ Aidʼʼʼ ʼʼjudidíu ismaacʼʼadʼʼ quiiyʼʼʼʼʼ daraacatadai ʼʼmadu ʼʼMaría tʼʼʼ isʼʼgai todián duuca caquiva dai otoma vuusai oidi ʼʼgai ʼʼMaría. ʼʼgai povʼʼʼʼʼʼʼʼʼʼʼʼʼ isimia ʼʼgai ʼʼgai mʼʼaca siaaco yaasapi asiʼʼʼʼʼʼʼ dai ami suaacada ʼʼgai.

³² Amaasi aʼʼcai ʼʼMaría mʼʼaca siaaco caaacatadai ʼʼSuusi gʼʼʼʼʼʼʼʼʼʼ caquiva ʼʼgai ʼʼSuusi vuidʼʼʼʼʼ daidʼʼ itʼʼadai:

—Giñbaitʼʼcaaacamiga istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsiisi —tatʼʼadai ʼʼMaría.

³³ Mostʼʼʼgacai ʼʼSuusi issuanʼʼ ʼʼjudidíu ʼʼmadu ʼʼMaría saʼʼlicʼʼadʼʼ soigʼʼʼʼʼ ʼʼgai. ³⁴ Daidʼʼ itʼʼadai:

—ʼʼVaaco yaasa aapimʼʼ ʼʼgai? —tatʼʼadai ʼʼSuusi.

Tai ʼʼgai itʼʼadai:

—Gʼʼartʼʼaanʼʼdamiga tiñda pai naida —tatʼʼadai ʼʼgai.

³⁵ Taidʼʼ ʼʼSuusi sosoa. ³⁶ Amaasi ʼʼjudidíu icaiti:

—Dañi saʼʼlicʼʼadʼʼ oigʼʼadaitadai goovai —caiti ʼʼjudidíu.

³⁷ Damos ʼʼmoco icaiti:

—Idi caʼʼli naʼʼʼʼʼʼʼ ʼʼmañʼʼʼʼʼʼʼ. Caʼʼga istuidimudai goovai issoiñagi ʼʼLázaru simaimuuquimudai ʼʼgai —caiti ʼʼgai.

³⁸ Taidʼʼ ʼʼSuusi ʼʼpamu soigʼʼʼʼʼ aidʼʼʼ caaijimi ʼʼtʼʼjovai siaaco yaasapi ʼʼLázaru. Dai ʼʼtʼʼjovai vaacaacʼʼʼʼʼ daja ʼʼmo odai gaducami. ³⁹ Taidʼʼ ʼʼSuusi itʼʼadai:

—Maigovaiav^{ar} daasa goodai —tat^{adai} ^ΔSuusi.

Taid^Δ ^ΔMaaruta suculid^Δ ^Δmuuquiad^Δ itat^{adai}:

—Giñt^{aaan}^Δdamiga, casi ^Δp^{adui} maaco tasai ismuu goovai dai galiuvai goovai nai iñ^{alidi} aana —tat^{adai} ^ΔMaaruta.

⁴⁰ ^ΔDamos ^ΔSuusi itat^{adai}:

—¿Maitasi ^{ar}vaavoi said^Δ ^gaaagidi aana isvaavoitudagi aapi naidagi isDiuiusi ^{sa}alic^Δ ^Δv^{iaa} guvucadagai? —tat^{adai} ^ΔSuusi.

⁴¹ Amaasi maigovai dai ^Δgai ^Δoodai. Taid^Δ ^ΔSuusi tai ^{nan}aaava daid^Δ itat^{adai} Diuusi ^goooga:

—Giñoooga, baigiñ^{alidi} aana aapic^Δ isgiñ^{ca}acana aapi siuu duucu ^gñiooquiada aana.

⁴² ^ΔCaaga maata aana is^{va}asc^Δ ^gñ^{ca}acana aapi ^Δamos sivi poduucai ^gaaagidi aana sai ^{va}asi idi oodami ismaac^Δ tanasi guuca vaavoitudagi isaapi giñootoi —tat^{adai} ^ΔSuusi.

⁴³ Dai capot^Δ ^Δsuusi cavami iña daid^Δ it^Δ:

—¿Lázar^u vuusaiñi! —tat^{adai}.

⁴⁴ Tai vuusai ^Δmuuquiad^Δ dai quiaa biisapicatadai noonovid^Δ dai ^Δacasod^Δ ^Δmo icusi ^{ta}va^Δ ^Δducamic^Δ. Daid^Δ ^{vuivasad} ^Δra quiaa biisapi ^Δmo icusic^Δ. Taid^Δ ^ΔSuusi itat^{adai}:

—Uupanavurai vaid^Δ istuid^Δ aim^{ra}iña —tat^{adai} ^ΔSuusi.

⁴⁵ Dai muidutai ^Δjudidíu ismaac^Δ oidatucitadai ^ΔMaría vaavoitu ^ΔSuusi naiditai isapan duaacali ^ΔSuusi Lázaru. ⁴⁶ ^ΔDamos ^Δamoco ^Δjudidíu ismaac^Δ vuid^Δ ^{va}ata ^ΔSuusi iji dai naida ^Δgai ^Δfariseo dai aagidi istumaasi idui ^ΔSuusi. ⁴⁷ Amaasi ^Δfariseo ^Δamadu ^Δta^{aaan}^Δdamigad^Δ ^Δpapaali ^Δgn^Δmapagi ^Δjudidíu dudunucami daid^Δ itat^{adai}:

—¿Tuma duuna aat^Δ ^ΔIdi ^{ca}ali ivueeyi mui naana maasi ^gar^Δducami. ⁴⁸ Ismosdagitu aat^Δ dai maitidufiagi tomali ^Δmo istumaasi muidutai vaavoituda ^Δgai ^Δgai daid^Δ ^Δta^{aaan}^Δdamigad^Δ ^Δromamanu dadimu dai daitudamu ^gar^Δquiuupaiga ^gaduc^Δ dai ^gar^Δoodamu —tat^{adai} ^Δjudidíu.

⁴⁹ ^ΔDamos ^Δamoco ^Δvaamioma tataan^Δdamigad^Δ ^Δjudidíu saagida ismaac^Δ Caifási ^{ta}agidu dai aid^Δ uumi^Δ ^Δgai ^{ar}bait^Δ ^Δaacamigad^Δ ^Δpapaali ^{aa} noragi daid^Δ itat^{adai}:

—Vupuiirugami aapima, maimaata tomali ^Δmo istumaasi. ⁵⁰ Maimaata aapima isvaamioma ^{ar}ca^Δ ^{aa}ta^Δ ^gar^Δva^Δta^Δ ismuuquiagi ^Δmo ^{ca}ali ^{va}asi oodami ^{va}ata^Δ dai poduucai maiugitimu ^{va}asi ^Δoodami —ast^Δ ^ΔCaifási.

⁵¹ ^ΔDamos Caifási pocaiti maisiu poduucai ^{ta}gitoitai ^Δgai ^Δgai baiyoma ^Δgai ^{ar}ba^Δ ^Δaacamigad^Δ ^Δpapaali casc^Δ Diuusi poduucai ^{ta}gitoli ^Δgai ismuuquiagi ^ΔSuusi ^Δjudidíu ^{va}ata^Δ. ⁵² Dai maisiu mosacaasi ^Δjudidíu ^{va}ata^Δ muuquia agaitadai ^ΔSuusi baiyoma ^{va}asi oodami ismaac^Δ aipa oidaga ^{va}asi oidig^Δ. ⁵³ Aid^Δ ^{ta}sa^Δ ^Δabiaad^Δ ^{ta}aaan^Δdamigad^Δ ^Δjudidíu gagaagaimi isducatai muaagi ^ΔSuusi.

⁵⁴ ^ΔCasc^Δ ^ΔSuusi camaiaimarai caayana ^Δjudidíu saagida. Baiyoma ii ^Δgai Judeeaiñ^Δ ^{ma} ^ΔEfrainamu ^Δmo ali quii^Δ ^Δoidigana ugidana. Dai movaasi daraaja aat^Δ ^Δamadu ^ΔSuusi.

⁵⁵ Aid^Δ ^Δcamiaadimitadai ^Δasiaa duudagai istuigaco ^Δjudidíu ^{ta}ta^Δ ^Δoiña aidasi Diuusi ^{ca}ga^Δ ^Δvuvaitu cajiudad^Δ ^Δijiipituañ^Δ. ^ΔAsiaa duudagai pascua ^{ta}agidu. Dai mui oodami ^{aa}li quii^Δ ^ΔJerusaleenamu dai ami iduñi ^Δgai istumaasi ^gaaagaitadai sidufiagi maiquia ^{aa}ca ^Δga^Δ ^Δsiaa duudagai. ⁵⁶ Gagaagaimi ^Δoodami ^ΔSuusi dai ^Δga^Δ ^{quiu}pi^Δ ^{ta}gacacatadai dai aipaco ^gantacacai daid^Δ icaiti:

—¿Tumaasi ^{ta}ta^Δ ^Δoiña aapima? ¿Bais divimu ^ΔSuusi sivi ^Δsiaa duudaga^Δ? —ascaiti.

⁵⁷ ^ΔFariseo ^Δamadu ^Δta^{aaan}^Δdamigad^Δ ^Δpapaali gaaagidi sai ^Δsoora matia^Δ ^Δsiaaco daja ^ΔSuusi sai aagidaña vaid^Δ ^Δjudidíu ^Δba^Δ ^Δjiagi ^ΔSuusi.

12

¹ Quiaa ^{va}la^Δ ^gacacatadai naadami tasai isaayagi ^Δasiaa duudagai taid^Δ ^ΔSuusi ii Beta-niamu. Ami oidacatadai ^ΔLázaru ^Δgai vaa ismaac^Δ ^ΔSuusi ^Δapamu duaacali ^Δacoidad^Δ saagidañ^Δ. ² Tai ami ^Δoodami vai ^ΔSuusi sai gauugana. Taid^Δ ^ΔMaaruta gabibi dai ^ΔLázaru meesa vuid^Δ ^Δdaiva ^ΔSuusi ^Δamadu. ³ Amaasi ^ΔMaría vuaa ^{pa}ra ^{ta}ucami litro asaiti sigian uvadami ^{sa}alic^Δ ^Δnamacami. Dai ^{ta} ^Δgai ^{aa}saiti ^ΔSuusi ^Δacasod^Δ dai ^gΔ^{cu} ^Δpac^Δ ^gaqui. Tai ^{sa}alic^Δ ^Δsigian uvaitu ^{va}asi ^Δquii^Δ. ⁴ Amaasi ^ΔUudasi Iscaliote ^Δmo maatar^Δ ^Δamigad^Δ ^ΔSuusi ñiooqui ^ΔSuusi. ^Δgai vaa Uudasi ^{ar}Simuñi ^{ma}rad^Δ daid^Δ ^gta^Δ ^gagida ^gagaitadai ^ΔSuusi daid^Δ ^{po}ta^Δ ^Δdai:

⁵ —¿Tuisi mait^Δ ^gagaara idi asaiti sigian uvadami? ^ΔCaaga ^gΔ^{vui} ^Δmudai ^{pa}ra ^{va}ic sientio piisu dai ^gaic^Δ ^Δsoif^Δ ^Δamudai aat^Δ ^Δsoitutuigami —tat^{adai} ^ΔUudasi.

⁶ Damos aUudasi potatadai maisiu soigalliditai agai asoitutuigamicada baiyoma atasivogami agai cascada pocaiti. Agai argartumifnisa nuucadacamicatadai dai garasidifna. ⁷ Amaasi aSuusi itatadai:

—Daigitoñi goooqui. Dagitoñi vai bai daasana goovai gogaa asaiti ismaacada vii asta masiascada gifyaasagi. ⁸ Vascata oidaca agai soittutuigami gansaagida varai soicada damos aana mavascata oidacamu aapima gansaagida —tatadai aSuusi.

⁹ Muidutai aJudidui mai isaSuusi Betaaniara daacatadai. Dai maaça iji maisiu mosacaasi naidi aliditai aSuusi damos naidi aliditadai aLazaru ara. Agai vaa Lazaru ismaacada aSuusi duaacali coida saagidiaidara. ¹⁰⁻¹¹ Dai muidutai judidui mai isaSuusi duaacali aLazaru dai cascada gajiaadara viaa aJudidui vaavoidaragada dai vaavoitudaimi aSuusi. Cascada atataanadamigada apapaali bai idui ismuaagi aLazaru ara.

¹² Mui oodami Jerusaleenara dada gosiaa duudagara. Dai cajioma aoodami sai siaadico divia agaitadai aSuusi Jerusaleenara. ¹³ Amaasi aoodami guicuma souvali maamarada dai iji dai maa vuidara aayi aSuusi dai iinaquimi daida icaiti:

—Alia siaa duutudai aatama Diuusi. Aatama ipalidi sai Diuusi alia caagacara naijadagi araigada aJudidui ismaacada divia Diuusi guvcadadacada —caiti aoodami.

¹⁴ Taida aSuusi taa amo asniitu dai dan daiva poduucai isduucai gaaagidi Diuusi niioquituldiadamigada Diuusi niioquidara dai podu ooja:

¹⁵ Maitavar duduaadicuda aapima Jerusaleenara oidacami.

Dañi barimai garaiga amo asniitu dan daitugai.

Asduu ooja Diuusi niioquidara.

¹⁶ Aida aradui gomaasi maimai aatama mamaatardamigada aSuusi istuusi podui. Damos goouara aidasi aSuusi apamu nora tavaagiamu aida gia tagitu aatama isDiuusi niioquituldiadamigada ooja Diuusi niioquidara aagaitai aCristo dai sai poduucai araduñia agaitadai.

¹⁷ Aoodami ismaacada moguucacatadai aSuusi amadu aidasi agai vai aLazaru quiaa yaasapicatai agai dai naidi agai isaSuusi duaacali aLazaru coidada saagidiaidara aagidi aa oodami istumaasi naidi. ¹⁸ Cascada iji aoodami dai maa vuidara aayi aSuusi. Ca maata aoodami isaSuusi idui amo istumaasi gaducami. ¹⁹ Amaasi afariseo aipaco ganaagidi daida icaiti:

—Dañi. Maitistutuidi aatama isbaiyagi aSuusi sivi. Vascatai oidatucui agai cascada —ascatai afariseo.

²⁰ Aoodami saagida ajioopaitadai amo giliego. Agai dada Jerusaleenara sai siaa duutuda agai Diuusi siaa duudagara. ²¹ Dai agai miaadara guuquiva aPiili ismaacada aBetasaidara oidacami. Betasaida aramo ali quii Galilea davarara. Daida aoodami giliego itatadai aPiili:

—Aapi caali, aatama naida aralidi aSuusi —astatadai agiliego.

²² Taida aPiili ii dai aagidi aAandara. Taida vagoocatai iji dai aagidi aSuusi. ²³ Amaasi aSuusi itatadai:

—Aana aragai ismaacada viaa amo samicami dai caaayi istuigaco matiagi oodami isvaamioma namaga gisamicamiga sitomasmaascada samicami. ²⁴ Vaavuava isamo caida tligi vascara mosaliamaducana asta masiascada asiagi vai vusaca vupusiada dai garai vai uugitai astucal dai muuratai vai muidarai tligi. ²⁵ Siorea ivuaadagi aagi istumaasi ipalidi, agai gia iimimu aDiaavora amadu, damos siorea maivuaadagi aagi istumaasi ipalidi tami oidigi daama agai gia caagacara vuusaimu dai tomastuigaco oidacamu tavaagara. ²⁶ Ismaadutai gisoicada aliadagi gaagai isgionidatucudagi dai tomasiaaco aimarda aana movaasi aimaradagi agai ara. Dai siorea gisoical, giiooga caagacara naijada agai, agai.

²⁷ Camuquidan tada aana soiginaliditai. Damos vascara maiaagidamu aana giiooga sai gisoifana ismaisii soimaasi taatagi aana. Aana divia tami oidi daama dai soimaasi taata inagai dai muuquia inagai oodami vatarara, cascada maiaagidamu aana giiooga sai gisoifana nai maisoimaasi taata aana. ²⁸ Baiyoma aagidamu aana giiooga sai vasi odami maata sai Diuusi arbaicacaacamigada vasi oidigi dama oidacami dai sai vascatai siaa duutuadagi Diuusi —tatadai aSuusi.

Amaasi niio Diuusi tavaagiaidara daida itatadai agai aSuusi:

—Aoodami gia maata isaapi siaa giindutudai soimaasi taatamai aapi cascada —tatadai Diuusi.

²⁹ Taid^Λ ^Λoodami ismaac^Δ^Δ novaasi guucacatadai daid^Δ cai isDiuusi ^ñioo icaiti sai covoi oidigi dai aa oodami icaiti:

—^Λmo t^Λaañicarud^Δ Diuusi ^ñiooqui —caiti.

³⁰ Amaasi ^ΔSuusi pot^Δ^Δ dai ^Λoodami:

—Pocaiti giñ^ooga sai aapim^Δ maatana is^Δgai ^Δaa^Δgac^Δ^Δ giñ^ñaidi. ³¹ Camiaadimi istugaco camainam^Δaca agai ^ΔDiaavora ^Δaa^Δlicamig^Δ^Δ tami oidigi daama baiyoma aana iñ^Δaa^Δlicamiga nam^Δaca agai. ³² Dai ma^Δsi^Δaa^Δscad^Δ giñ^ñisigai curusiaba Diuusi soif^Δ agai muidutai v^Δasi oidigi daama sai giñ^ñvaavoitudana —tat^Δdai ^ΔSuusi.

³³ Pot^Δ^Δ dai ^ΔSuusi sai maatana ^Λoodami isducatai muuquia agai ^Δgai. ³⁴ Taid^Δ ^Λoodami aa noragi daid^Δ itat^Δdai:

—Diuusi ^ñiooquid^Δ^Δ pocaiti said^Δ ^ΔCristo tomastuigaco oidaca agai. ¿Duc^Δ caiti aapi said^Δ ^Λoodami siisapa agai ^Λmo curusiaba ^Δgai ismaac^Δ^Δ viaa ^Λmo ^Δaa^Δlicami? ¿Sioora ^Δgai ismaac^Δ^Δ viaa ^Λmo ^Δaa^Δlicami? —tat^Δdai ^Λoodami.

³⁵ Amaasi ^ΔSuusi itat^Δdai:

—Aana quiaa daacamu aapim^Δ ^Δmadu ^Δaa^Δ chi^Δ^Δqui tasai dai ganmamaatulda iñ^Δagai aana. ^Δaa^Δva^Δar giñ^Δaa^Δca aapim^Δ istumaasi ^Δaa^Δagidi aana vai poduuc^Δ ^Δaa^Δgac^Δ^Δ oidacagi dai ^Δaa^Δgac^Δ^Δ vuv^Δquiagi. Sioora ma^Δaa^Δgac^Δ^Δ oidaga maimaata siaaco iimia agai coocai.

³⁶ Aliasi ^Δaa^Δgai isvaavoitudadagi aapim^Δ istumaasi ganmamaatuldi aana quiaa daacatai aana aapim^Δ ^Δaa^Δmadu vai poduuc^Δ ^Δaa^Δgac^Δ^Δ oidaca aapim^Δ —tat^Δdai ^ΔSuusi.

Caagidacai ^ΔSuusi imaasi ii abiaad^Δ^Δ dai ^Δaa^Δsto taid^Δ ^Λoodami camait^Δ.

³⁷ ^ΔSuusi idui mui naana maasi istumaasi ^Δaa^Δarducami ^Λoodami vuitapi ^Δaa^Δos v^Δaa^Δsc^Δ^Δ maivaavoitu ^Δgai. ³⁸ Poduuc^Δ ^Δaa^Δdui istumaasi gaaagidiña Diuusi ^ñiooquituldiadamig^Δ^Δ Isai^Δacaru pot^Δ^Δ dai ^Δgai Diuusi:

Giñ^ΔDiuusiga baitoma tomali amaadutai maivaavoitu aid^Δsi aagidi aatama ^Δaa^Δñiñiooquituldiadamiga ^Δaa^Δñiooqui ^Λoodami.

Tomasi ^Λoodami ^ñaidi issaa^Δlicad^Δ viaa aapi giñ^ΔDiuusi guvucadagai v^Δaa^Δsc^Δ^Δ maimaata ^ñaidi istumaasi ^Δaa^Δdui.

Ast^Δ^Δ dai Isai^Δacaru.

³⁹ Dai Isai^Δacaru ooja ^Δaa^Δ istuisi maitistutuidi ^Λoodami isvaavoitudagi dai podu ooja:

⁴⁰ ^ñaijadamu ^Δgai istumaasi ivueeyi Diuusi ^Δaa^Δos Diuusi maidagito ismaat^Δ ^ñaijadagi.

Ducami iscuupicagi vuupuid^Δ.

Ca^Δ ^Δgai Diuusi ^ñiooquid^Δ ^Δaa^Δos Diuusi maidagito ismaat^Δ caacagi.

Dai Diuusi pocaiti: “^Δgai ma^Δma duuc^Δ ^Δaa^Δta^Δgito ^Δlidi dai maitanvaavoitu vai poduuc^Δ ^Δaa^Δgac^Δ^Δ ^Δaa^Δvuvaidan aana”, ascaiti Diuusi.

Asduuc^Δ ooja Isai^Δacaru.

⁴¹ Pocaiti Isai^Δacaru aagaitai ^ΔCristo. Isai^Δ ^ñaidi ^ΔCristo ^Δaa^Δoosig^Δ^Δ dai poduuc^Δ ma^Δ issaa^Δlicad^Δ vaamioma viaa guvucadagai ^ΔCristo sitomasioora dai isvaamioma t^Δaan^Δ sitomasioora.

⁴² ^Δaa^Δos v^Δaa^Δsc^Δ^Δ muidutai ^Δjudid^Δ t^Δaan^Δdamig^Δ^Δ vaavoitu ^ΔSuusi ^Δaa^Δos maiaagidi v^Δasi oodami. ^Δgai ^Δaa^Δaidi ismaat^Δmudai ^Δfariseo. ^Δgai camaidagitu isvaapaquiagi ^Δquiuupaigad^Δ^Δ. ⁴³ Vaamioma oojoidi ^Δgai is^Δoodami ^Δaa^Δgac^Δ^Δ ^ñaijadagi si^ΔDiuusi.

⁴⁴ ^ΔSuusi cavami iif^Δ daid^Δ icaiti:

—Tomasioora sioora iñ^Δvaavoitudagi ^Δgai vaavoitudai ^Δaa^Δ Diuusi giñ^ooga. ^Δgai ^Δgai daid^Δ giñ^ootoi. ⁴⁵ Dai tomasioora sioora maat^Δ istuiga aana ^Δaa^Δ maat^Δ istuiga ^Δgai ismaac^Δ^Δ giñ^ootoi. ⁴⁶ Aana andivia tami oidigi daama vai ^Λoodami maatana istumaasi Diuusi ip^Δlidi isivuaadagi dai divia aana sai sioora giñ^Δvaavoitudagi camaisoimaasi ivuaadagi. ⁴⁷ Tomasioora sioora caacagi istumaasi gaaagiada aana dai maitiñ^Δaa^Δgiadagi aana mait^Δ^Δgai ismaac^Δ^Δ gaaagida iñ^Δagai isducatai soimaasi taata ^Δgai ^Δgai. Aana divia tami oidigi daama sai ^Δaa^Δgac^Δ^Δ vuvvacana oodami, dai maisiu aagida iñ^Δagai oodami isducatai soimaasi taata ^Δgai ^Δgai. ⁴⁸ Tomasioora sioora gajaad^Δ^Δ giñ^Δviaa aana dai maivaavoitudai giñ^Δiooqui ^Δgai ^Δaa^Δlicad^Δ soimaasi taata ^Δgai si^Δaa^Δscad^Δ caugiti^Δgi oidigi. Giñ^Δmamaatuldiaragac^Δ^Δ ^Δaa^Δ ^Δaa^Δat^Δmu is^Δgai ^Δaa^Δsoimaasi ivuaadami. ⁴⁹ Istumaasi aagai aana maitaraan ^Δgi giñ^Δiooqui baiyoma aana aagai mosacaasi istumaasi ip^Δlidi giñ^ooga. ^Δgai giñ^ootoi daid^Δ giñ^Δagidi istumaasi ^Δaa^Δagida aana dai istumaasi ^Δaa^Δmaat^Δtuldiagi aana. ⁵⁰ Dai ca^Δ maat^Δ aana sai istumaasi giñ^Δagidi giñ^ooga ansai gaaagidana gomaasic^Δ^Δ ^Δaa^Δgac^Δ^Δ vuvvac^Δai oodami. Casc^Δ^Δ aana angaaagidi mosacaasi istumaasi giñ^Δajai giñ^ooga ansai gaaagidana —caiti ^ΔSuusi ^Λoodami.

13

¹ Dai cayoga aayitadai asiaa duudagai istuigaco ajudidíu tatagitoiña aidasi Diuusi caaagacata vuvaitu Ejiipituaiñdaga, mosamo tasai vaaaga. Camaatacatadai asuusi iscaaayi istuigaco daivunu imia agai agai idi oidigiañdaga dai apamu noragia agai maaca siaaco daja oogada. Asuusi saalicada oigadai vaasi ismaacada vaavoitudai agai tami oidi daama, vaasi galbadagacada oigadai agai.

² Dai asuusi amadu aatama mamaatardamigada gacueeyitadai tucara. Taida laquioma abiaadaga adiaavora divia Simuñi marada Uudasi Iscaliote amadu dai ipalitu isgatalgida agai asuusi sai baana agai ismaacada vuidaga vaatacatadai. ³ Asuusi maatacatadai isDi-uusi oogada agai ootoi tami oidi daama tavaagiaiñdaga dai isapamu gaamu aa gasiagi Diuusi amadu. Dai agai maatacatadai apara isloogada camaa guvcadagai sai taanaañña vaasiaacatai. ⁴ Daida quiaa acueeyitadai asuusi amadu aatama mamaatardamigada dai caquiva agai dai maigo dai gadaamanaga yucusi dai bai amo gaquidacarui dai gapuraan vuu. ⁵ Amaasi toa suudagi amo vaatejaga dai gaaagacai garvacuañimi gaaacaso aatama mamaatardamigada. Dai gaquigi gaquidacarucada ismaacada gapuraana vuutadai.

⁶ Dai aidasi vacuaañda agaitadai agai asimuñi Piiduru aacasoda agai potatadai:

—¿Aana iñaacaso pasvacuaana agai apa? —tatadai.

⁷ Taida asuusi aa noragi daida itatadai:

—Sivi maimaata nadi aapi istuma vueeyi aana damos gooquiaga gia maata naidamu aapi —tatadai.

⁸ Damos Piiduru itatadai:

—Aana giñaacaso gia tomali amo imidagai maitiñvacuaañdamu aapi —tatadai.

Taida asuusi itatadai:

—Ismaivacuaana aana gaaacaso aida gia aapia maitargiñaduñi —tatadai.

⁹ Taida asimuñi Piiduru itatadai:

—Giñbaitacaacamiga aida gia maisiu mosacaasi giñaacaso vacuaanamu aapi, gaaagai pasvacuaanagi aapi giñnoonovi daida giñmoo apa —tatadai.

¹⁰ Damos asuusi itatadai:

—Siora utudami ganvapaaviagi maitaagai isvaasi tuucugada vacuaanagi mosacaasi aacasoda gaaagai isvacuaanagi. Dai aapima cavuaañcam vii damos maisiu vaascatai —tatadai asuusi.

¹¹ Caa mai asuusi siora taagida agaitadai, cascada pocaiti sai maivaascatai vuaañcam vii, poduucai taiya alidi asuusi isarsoimaasi ivuaadami agai ismaacada taagida agaitadai.

¹² Dai canaato vacuaañdacai asuusi aatama mamaatardamigada aacasoda apamu gaaai gadaamanaga yucusi dai apamu daiva meesa vuidara. Daida itatadai aatama maataardamigada:

—¿Maatamasi nadi aapima istumaasi idui aana aapimacada? ¹³ Aapima maataatuldiamu dai baitacaacami giñaagai daida arvaavoi iñsaana armamaatuldiamu daida arbaitacaacami cascada poduucai calga aagai aapima. ¹⁴ Dai aana iñsmaacada argamamaatuldiamiga daida argabaitacaacamiga cavacoi aana aapima gaaacaso cascada aliñi gaaagai masiaipacoga ganvacuaañdiadagi aapima gaaacaso. ¹⁵ Aapima aliñi gaaagai masivuaadagi apa isducatai ivueeyi aana. ¹⁶ Vaavuava istumaasi gaaagidi aana sai tomali amo pioñi maivaamioma namaga isgaaamu dai tomali amo ootosicami maivaamioma namaga sia agai ismaaca ootoi. ¹⁷ Masimaata caa aapima vaasi imaasi dai lagiditai caa saalicada baiganliadamu aapima.

¹⁸ Dai aana maivaascatai gaaagai aagaitai masaida arsoimaasi ivuaadami. Caa maata ismaacada covai vuvaitu aana. Dai vaascata aliñi gaaagai isapaduñiagai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidaga dai poduucai aagai: “Agai vaa ismaacada giñlamadu acueeyi casi giñvuidaga gai”, caiti Diuusi ñiooquidaga. ¹⁹ Gaaagidi aana imaasi maiquiaa apaduucai vai poduucai saascada apaduñiagai aapima vaavoitudana iñsaana agai iñsmaacada aagai aana. ²⁰ Vaavuava istumaasi gaaagidi aana sai siora miaadagidagi giñootosa agai gia giñmiaadagi aana apa dai siora giñmiaadagidagi aana agai gia miaadagi agai ismaacada giñootoi —gartatadai asuusi.

²¹ Caaagidacai asuusi imaasi saalicada soigaaali agai dai saali aagidi dai potatadai:

—Vaavuava ismaadutai aapima giñtaagida agai saida giñbaana giñvuidaga vaatacamu —tatadai asuusi.

²² Amaasi aatama mamaatardamigada agai aipaco garnanlidimi vaascatai maimaatacatai ismaacada aagai asuusi.

²³ AanΛ ΛSuusi abaana daivacai gauu. AanΛ aliasi giñoiḡadaiña ΛSuusi. ²⁴ VaidΛ ΛSimuñi Piiduru ḡanoovicada giñisigidi ansai tacacana sioora aagai ḡgai. ²⁵ Amaasi aanΛ aabanion daiva ΛSuusi daidΛ itatadai:

—Giñbaitacaaacamiga. ¿VoorΛ aagai aapi? —tatadai aanΛ.

²⁶ TaidΛ ΛSuusi giñaa noragi daidΛ povaiñtatadai:

—Vadaidamu aanΛ laachi paana dai sior maaquia aanΛ ḡgiava ḡgai —iñtatadai.

Amaasi vadaitu laachi paana dai maa ΛUudasi. ḡgai armaradΛ Simuñi Iscaliote. ²⁷ Dai mosbai ΛUudasi ḡpaana daidΛ ΔDiaavora vaa ibadagara ḡgai. Amaasi ΛSuusi itatadai ΛUudasi:

—Istumaasi iduñia ḡgai aapi, otoma iduñi tuduidi —tatadai.

²⁸ Damos tomali amaadutai ismaacadΛ mees vuidara daraaja maimaata caΛ istuusi potatadai ΛSuusi. ²⁹ ΛUudasi ḡgai dai bai darasacana vaascatai tumiñsigada cascada amadutai poduucai gantagito sai Suusi taana issavada ḡgai amo istumaasi atumiñsicada siaa duudagara vaatarΛ siara maaquiagi amo istumaasi asoitutuigami. ³⁰ Dai mosgau ḡpaana ΛUudasi dai vuusai quidigamu. Dai casi artucaracatadai.

³¹ Dai mosvuusai ΛUudasi taidΛ ΛSuusi potai:

—Sivi ḡia maatamu oodami issallicada viaa aanΛ guvucadagai aanΛ iñsmaacada viaa amo sallicami. Dai maatamu ara issallicada siaa duutudai aanΛ Diuusi giñooḡa muucucai aanΛ curusiaba sai calagacata vuvacana oodami poduucai isduucai ḡgai ipalidi. ³² Silascada aanΛ iñsmaacada viaa amo sallicami taagidagi aoodami isDiuusi giñooḡa sallicada viaa guvucadagai ara. Dai otoma iduñimu ḡgai gomaasi. ³³ Giñaaduñi camaitavari daacamu aanΛ aapimΛ ḡnalamadu. AapimΛ giñgaagamu dai maitiñtaagimu. Dai aanΛ anganaagidi aapimΛ aran duucai aagidi aanΛ ḡjudidu sai mala siaaco imiagi aanΛ, aapimΛ maitistutuidi isiimiagi. ³⁴ Dai aanΛ ḡnaagidi idi ñooqui utudui sai aapimΛ aipacoga ḡnoiḡadaiña. Poduucai isduucai ḡnoiḡadai aanΛ poduucai ara aliasi ḡaagai masiapimΛ aipacoga ḡnoiḡadagi. ³⁵ Vai poduucai vaasi oodami oidi daama calga maatamu masiapimΛ argiñmamaataradami ḡtatadai ΛSuusi.

³⁶ TaidΛ ΛSimuñi Piiduru itatadai:

—Giñbaitacaaacamiga, ¿pa imia ḡgai aapi? —tatadai.

TaidΛ ΛSuusi itatadai:

—Maa siaaco imia iñḡgai aanΛ aapi maitistutuidi isiñoidági sivi, damos gooquiarioma giñoidámu aapi —tatadai ΛSuusi.

³⁷ Amaasi ΛPiiduru itatadai:

—Giñbaitacaaacamiga, ¿tuisi maitistutuidi aanΛ isaloidá sivi? AanΛ baigiñduu iñsmuuquiagi aapi ḡvaatarΛ —tatadai.

³⁸ TaidΛ ΛSuusi itatadai:

—Mospocaiti aapi isbaigadu psmuuquiagi aanΛ giñvaatarΛ. Baiyoma sivi tucara maiquiaa cucuicai atacucu potaimu aapi vaicojo ismaitagiñmaata.

14

¹ Maitavarvuaama ḡnaliada aapimΛ. Calgavar vaavoitudada Diuusi dai calgavar giñvaavoitudada aanΛ ara. ² Mala siaaco daja giñooḡa muidu baabaqui. Dai mala imia iñḡgai aanΛ dai movai duñimu aanΛ siaaco oidaca aapimΛ. Ismaitarvaavoicamudai imaasi aanΛ ḡia maitanaagidamudai. ³ Dai caimacai aanΛ bai duñimu siaaco oidaca aapimΛ aidΛ ḡia aran divimu aanΛ daidΛ ḡnvaidacamu aanΛ vai aapimΛ oidacagi aan iñlamadu. ⁴ AapimΛ ḡia cal maata siaaco imia iñḡgai aanΛ dai maata ara voi —tatadai ΛSuusi.

⁵ TaidΛ ΛTomás itatadai:

—Giñbaitacaaacamiga aatama maimaata siaaco imia ḡgai aapi. ¿Duucata maana aatama voi? —tatadai.

⁶ TaidΛ ΛSuusi itatadai:

—AanΛ voi iñducami aapimΛ ḡnvatarΛ cascada aanacada aimu aapimΛ mala siaaco daja Diuusi. Dai aanacada maatamu istumaasi arvaavoi. Dai aanΛ ḡnmaacai ibadagai utudui. Mosacaasi sioora giñvaavoitudagi aimu mala siaaco daja giñooḡa. ⁷ Iscala maata mudai aapimΛ iñsioora aanΛ aidΛ ḡia maata mudai aapimΛ giñooḡa ara. Damos sivi maata aapimΛ ḡgai canidi ḡgai cascada —tatadai ΛSuusi.

⁸ TaidΛ ΛPili itatadai:

—Giñbaitacaacamiga, gārdagitoñi tasnaida aatama Diuusi garooga. Mosacaasi gomaasi ipalidi aatama —tatadai aPiili.

⁹Taida aSuusi itatadai:

—Piili, mosaa tavapi daja aana ganamadu. ¿Ducatai maitiñmaata aapima quiaa? Sioora giñnaidi agai naidi giñooga aapa. ¿Tuipasi giñaagidi iñsaana gandagituagi masnaidagi aapima Diuusi garooga? ¹⁰¿Maitapasvaavoitudai aapi ismosamadugan tuutuiga aana amadu garooga? Idi ñooqui ismaacada gnaagidi aana maisiu aagi giñtagitoidacada agai aana. Garooga agai daida giñnamadu daja daida giñmaa guvucadagai isiduuna aana aa duiñdagada agai. ¹¹Giñvaavoitudavurai aapima isamadugan tuutuiga aana amadu garooga. Ismaitiñvaavoitudai mosacaasi giññiooquicada aida gia giñvaavoitudavurai aapima anaana maasi gagarducamicada iñsmaacada ivuaadana aana. ¹²Saallicada avvaavoi isagai ismaacada giñvaavoitudai iduññimu aapa naana maasi gagarducami poduucai isduucal ivueeyi aana dai asta istumaasi gagarducadioma iduñña agai agai. Aana noragimu maaca siaaco daja garooga cascada. ¹³Dai siuu duucu daanada aapima Diuusi giñvaavoitudacai taanadavurai istumaasi ipalidi naida ganmaaquimu aana vai poduucai gamaatiagi isviaa guvucadagai giñooga. ¹⁴Saallicada iduññimu aana tomastumaasi istumaasi ismaacada taanadagi aapima giñvaavoitudacai.

¹⁵Masiaapima iñoigadai aagiditai avarcaaca ismaacada gnaagidi aana. ¹⁶Siaana daanadamu garooga siagai ganootosdamu gaibadaga vai agai gansoicadagi masai vaamioma caaga vaavoitudaña daida baiganaliatudagi apan duucal aana gansoicai daida baiganaliatudai sivi. Agai vaa agai daida gamaatatuldiamu mosacaasi istumaasi avvaavoi. Dai agai vaascara ganamadu daaca agai. ¹⁷Aoodami maivaavoitudadami maimaata Diuusi Ibada tomali maimaata istan daja agai cascada maitistutuidi isdagituagi isamadu daacagi. Damos agai cadaja aapima ganamadu daida ganamadu daaca agai tomastuigaco cascada aapima maata Diuusi Ibada. ¹⁸Aana gia maitandagitomu si aagi daraaca aapima. Apan divimu aana daida ganamadu daacamu. ¹⁹Otoma aoodami tami oidi daama oidacami camaitiññijadamu, damos aapima gia giñtaagimu apamu. Aana gia apamu duaacamu cascada aapima oidaca agai tomastuigaco. ²⁰Aida gia aapima maatamu iñsaana vaascara daja Diuusi giñooga amadu. Dai aana vaascara ganamadu daja. ²¹Isamaadutai maatacagi istumaasi gataanañi aana dai aagiditai caacagi poduucai caa maata aana issaallicada iñoigadai agai. Dai Diuusi giñooga oigadamu vaascatai ismaacada giñoigadai. Dai aana aapa oigadamu agai. Dai aana maatatuldamu agai iñsaana daja agai amadu —tatadai aSuusi.

²²Aida gia ñoo aUudasi (idi aramai Uudasi maisiu Uudasi Iscaliote) dai potadai:

—Garbaitacaacamiga, ¿ducatai aapi gamaatatuldamu mosacaasi aatama pasgaralamadu daja dai maimaatatulda agai aoodami maivaavoitudadami? —tatadai.

²³Taida aSuusi itatadai:

—Sioora giñoigadai agai gia aagiditai caacamu giññiooqui. Daida garooga oigadamu agai. Dai giñooga amadu aana daraajamu agai amadu. ²⁴Sioora maitiñoigadai agai gia mai aagiditai caa giññiooqui. Idi ñooqui ismaacada gnaagidi aana maisiu mosaa giñaagidi aana baiyoma gomaasi arñiooquida Diuusi giñooga dai agai giñootoi.

²⁵Aana gnaagidi vaasi imaasi quiaa aimaraitai tami oidi daama aapima ganamadu. ²⁶Dai daañidamu aana Diuusi giñooga sai agai ootosana gaibadaga sai agai annuucadacana daida baiganaliatudana. Agai agai daida ganmaatuldiamu vaasiaacatai dai agai antagitoluda vaasi istumaasi gnaagidi aana.

²⁷Canoragimu aana damos aapima daraajamu dai ganiibastacan tadacamu ganiibadaga. Vaascara aana ganiibastudan tadatudamu ganiibadaga maisiu apan duucal oodami caiti isiibastudan tadacana. Maitavav vaaama analiada aapima tomali mai aabiada tomali amo istumaasi. ²⁸Aapima casi giñcai iscaiti aana isimia iñagai maaca siaaco daja garooga dai iñsapamu divimu aana dai amapai daraajamu aatama. Issaallicada giñoigadamudai aapima aida gia baiganaliadamudai caacai iñsimia iñagai aana. Giñooga vaamioma viaa guvucadagai iñsaana cascada. ²⁹Aana gnaagidi imaasi sivi mai quiaa apadu vai poduucai saascada apaduññiagi aapima caaga vaavoitudamu istumaasi gnaagidi aana.

³⁰Camaitavapi gnaatagidamu aana aapima. Casi barimui aDiaavora. Agai agai dai taanañi aoodami ismaacada maitiñvaavoitudai. Damos agai maitistutuidi aanacada. ³¹Damos vaascara gaagai ispoduucai apaduññiagi vai aoodami maatiagi iñsaana oigadai garooga daida iñsaana ivueeyi vaasi istumaasi giñtaanañi agai. Guuquivavurai aapima. Timada tabala.

15

¹ Uuvasi d_{AA}Δ_A iñducami aana. Dai uuvasi d_{AA}Δ_A nuucadacami ducami Diuusi g_{AR}oo_{GA}.
² Amaamarad_A ismaac_{AD}Δ_A maii_Ibiatai guicumai anuucadacami daid_A Δ_{GA}quiad_A maamarad_A guicumai Δ_{AP}Δ_A vai poduucai vaamioma c_{AA}Δ_{GA} i_Ibiatai auuvasi d_{AA}Δ_A.³ Daid_A amaamarad_A ismaac_{AD}Δ_A c_{AA}Δ_{GA} i_Ibiatai g_{AN}ducami aapim_A c_{AA}Δ_{GA} giñ_{VA}voitudaitai. ⁴ Maitavar_A g_Aijaad_{AR}Δ_A giñ_{VIA}aa aapim_A dai aana maig_Aijaad_{AR}Δ_A g_{AN}v_{IA}aa Δ_{AP}Δ_A. Auuvasi maamarad_A maisiu Δ_{AGI} i_Ibiatai. Mos_{AC}aa_{SI} amaamarad_A ismaac_{AD}Δ_A quiaa arasaca auuvasi d_{AA}Δ_A istutuidi isi_Ibiatagi. Dai poduucai aapim_AΔ_{AD}Δ_A Δ_{AP}Δ_A. Mos_{AC}aa_{SI} sioor_A apiavaavoitudada giñ_{NI}ooqui istutuidi isc_{AA}Δ_{GA}Δ_A oidacagi.

⁵ Uuvasi d_{AA}Δ_A iñducami aana dai aapim_A maamarad_A g_{AN}ducami. Sioor_A maig_Aijaad_{AR}Δ_A giñ_{VIA}aa_{GI} Δ_{AGI} vaamioma c_{AA}Δ_{GA} istutuidi isc_{AA}Δ_{GA}Δ_A oidacagi. Aat_{AM}Δ_A Δ_{MAPAI} daraaja casc_{AD}Δ_A. Aapim_A Δ_{AGI} maitistutuidi isiduñiagi tomali Δ_{MO} istumaasi c_{AA}Δ_{GA}ducami. ⁶ Sioor_A g_Aijaad_{AR}Δ_A v_{IA}aa giñ_{NI}ooqui g_Aijaad_{AR}Δ_A v_{IA}amu aana Δ_{AP}Δ_A, poduucai isduucai g_{AGU}icomai auuvasi maamarad_A ismaac_{AD}Δ_A maii_Ibiatai dai g_Aquisar_{AI}. Dai goo_{QUI}Δ_{AGI}Δ_A g_{AA}mpaidi amaamarad_A Δ_{AGUIAD}Δ_A daid_A m_{AM}aidi.

⁷ Isaapim_A maitiñdagitu d_{AMOS} baiyoma apiavaavoitudada giñ_{MAMAAT}Δ_{TUL}daraga aid_A Δ_{AGI} giñ_{TA}ñimu istumaasi ip_{ALIAD}Δ_{AGI} dai aid_A Δ_{AGI} aana g_{AN}maaquimu. ⁸ Si_{AA}scad_A aapim_A c_{AA}Δ_{GA}Δ_A oidacagi poduucai siaa duutuda aapim_A Diuusi, dai poduucai c_{AA}Δ_{GA} g_{AMAAT}Δ_A isaapim_A Δ_{RG}iñ_{MAMAAT}Δ_{ARD}amiga. ⁹ Poduucai isduucai giñ_{OIG}Δ_{ADAI} giñ_{OOGA} poduucai aana Δ_{AP}Δ_A g_{ANOIG}Δ_{ADAI} aapim_A. Apiavar_A t_{AT}Δ_{AGIT}oda aapim_A iñ_{SG}anoig_{ADAI} aana. ¹⁰ Is_{AA}giad_{AGI} aapim_A giñ_{MAMAAT}Δ_{TUL}daraga poduucai t_{AT}Δ_{AGIT}odamu aapim_A iñ_{SG}anoig_{ADAI} aana. Dai aana Δ_{AP}Δ_A Δ_{AGI}Δ_{DI} v_{AA}SI istumaasi giñ_{AA}gidi giñ_{OOGA} dai baig_{NI}ñ_{ALDI} aana giñ_{OIG}Δ_{ADAI}Δ_{AGI}.

¹¹ G_{ANA}agidi aana idi ñ_{IOO}qui vai poduucai aapim_A baig_{AN}ñ_{ALIAD}Δ_{AGI} aana iñ_{AA}madu dai isv_{AA}SI g_{ANI}ñ_{BAD}Δ_{ADAI}Δ_{AGI} baig_{AN}ñ_{ALIAD}Δ_{AGI} aapim_A. ¹² Dai aana g_{ANTAJAI} masiaipacoga g_{ANOIG}Δ_{ADAI} aapim_A poduucai isduucai g_{ANOIG}Δ_{ADAI} aana. ¹³ Sioor_A ali_{ASI} oig_{AD}Δ_{AGI} Δ_{MOCO} g_{ADU}ñi Δ_{AGI} Δ_{AGI} bai g_{ADU} ismuuquiai Δ_{AGI} v_{AA}TAR_A. ¹⁴ Dai aapim_A Δ_{RG}iñ_{AA}duñicamu masivuaadagi istumaasi g_{ANA}agidi aana. ¹⁵ Aana camai_{GI}ñ_{PIPI}ooñiga g_{ANA}agai. Apiooñi maimaata istuma v_{UEEYI} aamud_A casc_{AD}Δ_A. Baiyoma aana giñ_{AA}duñi g_{ANA}agai. Aana casi g_{ANA}agidi v_{AA}SI istumaasi giñ_{AA}gidi giñ_{OOGA} casc_{AD}Δ_A. ¹⁶ Aapim_A mai_{AC}ovai giñ_{VUS}aitu baiyoma aana Δ_{CO}vai g_{AN}vuvaitu aapim_A. Dai aana g_{ANOOTOI} aapim_A sai aagidana giñ_{NI}ooqui aa oodami v_{AA}SIΔ_{CA}Δ_A c_{AA}Δ_{GA}Δ_A oidacatai aapim_A. Daid_A giñ_{OOGA} g_{AN}maaquimu v_{AA}SI istumaasi tañ_{AD}Δ_{AGI} aapim_A giñ_{VA}avoitudaitai. ¹⁷ Dai aana g_{ANT}AAñ_{AI} siaipacoga g_{ANOIG}Δ_{ADAI} aapim_A.

¹⁸ Is_{AA}oodami g_{AN}CAΔ_{AD}Δ_{AGI} aapim_A g_{ANT}Δ_{AGIT}ovurai isaana giñ_{CA}Δ_{AD}AINA Δ_{AGI} Δ_{AP}Δ_A. ¹⁹ Isaapim_A uurap_{AC}Δ_{AD}Δ_{AMUDAI} Δ_{OODAMI} mai_{VA}avoitudadami aid_A Δ_{AGI} Δ_{AGI} g_{ANOIG}Δ_{AD}Δ_{AMUDAI} poduucai isduucai g_{ANOIG}Δ_{ADAI} Δ_{AGI} Δ_{AI}pacoga. D_{AMOS} aana Δ_{CO}vai g_{AN}vuvaitu Δ_{OODAMI} mai_{VA}avoitudadami saagidaiñ_{DA}Δ_{AGI}Δ_{AGI} dai sivi camai_{UURAP}Δ_{ACAI} aapim_A Δ_{AGI}. Casc_{AD}Δ_A Δ_{AGI} g_{AN}CAΔ_{ADAI}. ²⁰ G_{ANT}Δ_{AGIT}ovurai aapim_A isg_{ANA}agidi aana sai tomali Δ_{MO} p_{IOO}ñi mai_{VA}amioma nam_{AGA} siaaamud_A. Δ_{OODAMI} soimaasi giñ_{TA}at_{ATULI} aana ismaac_{AD}Δ_A g_{AA}amu casc_{AD}Δ_A soimaasi g_{ANTA}at_{ATUL}damu ismaac_{AD}Δ_A giñ_{PIPI}ooñiga g_{AN}ducami. Δ_{AMO} oodami Δ_{AGI}Δ_{ITAI} c_{AA} giñ_{NI}ooqui poduucai Δ_{AP}Δ_A Δ_{AMO} oodami Δ_{AGI}Δ_{ITAI} c_{AA}Δ_{AMU} g_{AN}ñ_{IOO}qui. ²¹ V_{AA}SI gomaasi iduunimu Δ_{AGI} giñ_{VA}avoitudacai aapim_A. Δ_{AGI} maimaata Δ_{AGI} ismaac_{AD}Δ_A giñ_{NOOTOI} casc_{AD}Δ_A.

²² Iñ_{SA}ana ñ_{ADIVIMUDAI} dai maiñ_{IOO}quidamudai Δ_{AGI} aid_A Δ_{AGI} Δ_{AGI} maig_Aijaad_{AR}Δ_A giñ_{VIA}amudai. D_{AMOS} ali_{ASI} soimaasi idui Δ_{AGI} g_Aijaad_{AR}Δ_A giñ_{VIA}acai maiti_{IPUCATAI} istui. ²³ Sioor_A giñ_{CA}Δ_{AD}Δ_{AGI} Δ_{AGI} Δ_{AGI} c_{AA}Δ_{ADAI} Diuusi g_{AR}oo_{GA} Δ_{AP}Δ_A. ²⁴ Iñ_{SA}ana maitiduunimudai Δ_{AGI} saagida naana maasi g_{AG}arducami ismaac_{AD}Δ_A maitidui tomali Δ_{MO} Δ_{MAI} Δ_{AGI} maisoimaasi iduunimudai g_Aijaad_{AR}Δ_A giñ_{VIA}acai. D_{AMOS} tomasi Δ_{AGI} naidi v_{AA}SI gomaasi v_{AA}SIΔ_{CA}Δ_A giñ_{CA}Δ_{ADAI} daid_A Δ_{AGI} c_{AA}Δ_{ADAI} giñ_{OOGA} Δ_{AP}Δ_A. ²⁵ Aidasi Δ_{AP}Δ_{UI} imaasi aid_A Δ_{AP}Δ_{UI} istumaasi cao_{JI}si Δ_{JU}didui s_{AA}licamigad_{AR}Δ_A dai pocaiti: “Giñ_{CA}Δ_{ADAI} Δ_{AGI} maiti_{IPUCATAI} istucud_A”, asc_{AI}ti.

²⁶ D_{AMOS} daañ_{IMU} aana giñ_{OOGA} vai Δ_{AGI} ootosana g_{AL}BΔ_{AD}Δ_{AGI}. Dai si_{AA}scad_A diviagi Δ_{AGI} g_{AN}soic_{AD}Δ_{AMU} mas_{AI} c_{AA}Δ_{GA} vaavoitudaiñ_A daid_A baig_{AN}ñ_{ALIATUDAMU} Δ_{AGI}. Dai Δ_{AGI} Δ_{AGI} g_{ANA}agidamu mos_{AC}aa_{SI} istumaasi Δ_{RV}AAVOI. Dai Δ_{AGI} g_{ANA}agidamu naana maasi istumaasi giñ_{AA}gaitai aana. ²⁷ Dai aapim_A Δ_{AP}Δ_A aagidamu aa oodami naana maasi istumaasi c_{AA}Δ_{AGADUCAMI} giñ_{AA}gaitai aana. Aapim_A aana iñ_{AA}madu ajiopaitadai tucamid_{AR}Δ_A abiaad_{AR}Δ_A casc_{AD}Δ_A.

16

¹ VΛSSI imaasi gΛNAAGIDI aana MASAI apiaCΛΛGA vaavoitudaifia. ²⁻³ DaidΛ AJUDIDIU ismaacadaΛ maisΛΛICADAΛ maata Diuusi GAROOGA tomali maisΛΛICADAΛ giifmaataΛ maitΛNDAGITAMU isaapimaΛ vapaquaiagi quiquiupaigadAΓA. Dai aimu istuigaco Λgai vaa gancoodamu poΛliditai ispoduucai ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ⁴ Poduucai gANAAGIDI aana vai siΛASCADAΛ apduuifiaagi gomaasi ismaacadaΛ gANAAGIDI aana aidaΛ gia tagitomu aapimaΛ iscaisi gANAAGIDI aanaΛ.

Aana gANΛAMADU aimΛraitadai cascadaΛ maitΛNAAGIDI aana imaasi ΛΛQUIOMA. ⁵ DΛMOS sivi caΛPAMU imimu aana MΛACA siaaco daja giifooGA. Λgai Λgai dai giifootoi tami oidi daama. Dai tomali Λmaadutai maitiifitacacai aapimaΛ iifisiaaco imia ifiaagai. ⁶ Baiyoma soigΛNΛΛI aapimaΛ gANAAGIDACAI aana imaasi. ⁷ DΛMOS SΛΛICADAΛ ΛRVAAVOI isvaamiomaΛ ΓCΛAGAI aapimaΛ gANVΛATARAΛ iifisimi aanaΛ. Iifismaiimia aana aidaΛ gia maidivimu Λgai ismaacadaΛ gANSOICADAΛ agai MASAI vaamioma CΛΛGA vaavoitudaifia dai baigANΛIATUDAGI. DΛMOS iifisiaΛ aana aidaΛ gia baigovai ootosamu aana Λgai. ⁸⁻¹¹ SiΛASCADAΛ divia Λgai maatatuldiadamu oodami isARSOIMAASI ivuaadami maitiifivaavoitudacai Λgai. DaidΛ Diuusi IbaadaΛ maatatuldiadamu ΛOODAMI ΛPRA iifisaana SΛΛICADAΛ CΛΛGA giifitagito dai tomali ΛMO imidagai maisoimaasi idui aanaΛ. VΛSSI imaasi CΛΛGA maatamu Λgai imacai aana MΛACA siaaco daja giifooGA dai aapimaΛ camaitiifijadamu. DaidΛ Diuusi IbaadaΛ maatatuldiadamu ΛOODAMI isAMO imidagai Diuusi soimaasi taatamituldiamu ΛOODAMI maivaavoitudadami. Dai aidaΛ gia Diuusi soimaasi taatamituldiamu ΛDiaavora ΛPRA.

¹² Quiaa oidaga naana maasi istumaasi gANAAGIDA ifialidi aana dΛMOS aapimaΛ maitistutuidi ismaataΛ caΛcagi sivi. ¹³ SiΛASCADAΛ diviagi Diuusi IbaadaΛ Λgai gANmaatatuldiamu VΛSSI istumaasi ΛRVAAVOI. VΛSSI istumaasi aagai Λgai ΛRVAAVOI. Λgai gANmaatatuldiamu maisiu istumaasi ΛΛGI Λgai ipalidi, baiyoma Λgai gANmaatatuldiamu MOSΛCAASI istumaasi aagidi aanaΛ. Dai Λgai gANAAGIDAMU istumaasi APDUUFIAΛ agai. ¹⁴ Dai Λgai soicadaΛ agai oodami sai siaa giifduutudaifia mamaatatulditai Λgai istumaasi aanaΛ aagidi. ¹⁵ VΛSSI istumaasi aagai giifooGA Λgai vaa ifiooqui aagai aanaΛ ΛPRA cascadaΛ pocaiti aanaΛ sai Diuusi IbaadaΛ gANmaatatuldiamu istumaasi aagai aanaΛ.

¹⁶ Caotoma maitiifinΛijadamu aapimaΛ dai gooquiARAΛ maitΛVΛPICADAΛ Λpamu giifΛΛGIMU. AanaΛ imimu tavaagiamu siaaco daja giifooGA cascadaΛ —tatadai ΛSuusi.

¹⁷ Amaasi ΛΛMOCO aatΛMΛΛ mamaatΛrdamigadaΛ ΛSuusi aipaco gARTACACAIMI dai pocaitimi: —IstΛiya lidi goovai dai pocaiti tΛsai caotoma mainΛijadaΛ ragai aatΛMΛΛ dai gooquiARAΛ maitΛVΛPICADAΛ Λpamu tΛΛgia ragai. Dai sai imia Λgai tavaagiamu siaaco daja oogadaΛ. ¹⁸ Istuisi pocaiti goovai tΛsai otoma camaitΛΛgia ragai. AatΛMΛΛ maimaataΛ caΛ istΛiya lidi goovai —caiti aatΛMΛΛ.

¹⁹ ΛSuusi maatacatadai isaatΛMΛΛ tΛcaca ipaliditadai ΛMO istumaasi cascadaΛ POVARTADAI: —Casi gANAAGIDI aanaΛ sai caotoma maitiifinΛijadamu aapimaΛ dai gooquiARAΛ maitΛVΛPICADAΛ Λpamu giifΛΛGIMU. ¿Gomaasi MΛSAAGAI aapimaΛ? ²⁰ SΛΛICADAΛ aapimaΛ soigANΛIADAMU dai suaanadamu dΛMOS ΛOODAMI maivaavoitudadami baigANΛIADAMU. DΛMOS gANSOIΛIARAGA ugitimi sibaigANΛIADAMU aapimaΛ. ²¹ SiΛASCADAΛ ΛMO OOQUI cacooocagi duaaiddaΛ agaitai ali oodami aliΛ soimaasi taatacana Λgai dΛMOS siΛASCADAΛ cavuusai ΛΛI oodami camaitagito iscavami cooco baigΛΛIATUGAITAI iscavuusai ΛMO ali oodami. ²² Poduucai aapimaΛ soigANΛIIDI sivi dΛMOS APAN divimu aanaΛ dai gANΛIADAMU dai aidaΛ gia SΛΛICADAΛ baigANΛIADAMU aapimaΛ dai maitiipucamu siogaΛ soigANΛIATUDAGI.

²³ AidaΛ tASARAΛ camaitiifitacacamu aapimaΛ tomali ΛMO istumaasi. SΛΛICADAΛ ΛRVAAVOI MΛSIAAPIMAΛ taifiaagi Diuusi GAROOGA tomastumaasi giifvaavoitudacai Λgai gia gANmaaquimu istumaasi taifiaagi aapimaΛ. ²⁴ ΛΛQUIOMA daanaifiaΛ aapimaΛ Diuusi maisiu giifSΛΛICAMIGACADAΛ. Sivi gia taanΛdavurai aapimaΛ Diuusi istumaasi tagitocagi giifSΛΛICAMIGACADAΛ dai Diuusi gANmaaquimu vai poduucai SΛΛICADAΛ baigANΛIADAMU aapimaΛ.

²⁵ AanaΛ gANAAGIDI ΛΛMO istumaasi gANmaatatuldaΛ ifialiditai ΛMA maasi. DΛMOS aimu istuigaco aanaΛ camaipoduucai gANmamaatatuldiadamu baiyoma SΛΛI gANAAGIADAMU aanaΛ naana maasi istumaasi aagaitai Diuusi GAROOGA. ²⁶ Dai aidaΛ tASARAΛ daaifidamu aapimaΛ Diuusi GAROOGA giifSΛΛICAMIGACADAΛ. Dai camaitagitocamu aapimaΛ iifisaanaΛ daanΛdagi GAROOGA aapimaΛ gANVΛATARAΛ. ²⁷ Diuusi GAROOGA SΛΛICADAΛ gANOIGADAI giifoiGADAITAI aapimaΛ dai vaavoitudaitai iifisaanaΛ divia MΛACADARAΛ siaaco oidaga Diuusi GAROOGA. ²⁸ Vaavuava iifisaanaΛ divia MΛACADARAΛ siaaco oidaga Diuusi giifooGA dai divia aanaΛ tami oidi daama. Dai sivi caimΛdamu aanaΛ ΛPAMU gaamucu siaaco daja GAROOGA —tΛTADAI ΛSuusi.

²⁹ Taidā aatama ḷSuusi mamaatarḷdamigadā potatadai:

—Sivi gia casalli garaagidi dai maisiu garaagidi amo istumaasi garmaatulda aliditai ama maasi. ³⁰ Sivi gia cāa maata aatama isaapi maata vaasiaacatai. Aapi maitagito isamo oodami gatacaca amo istumaasi. Aapi camaata vaasi istumaasi tatagitoi oodami cascada. Imaasicada cavaavoitu aatama isaapi divia maaacadala siaaco daja Diuusi —tatadai aatama.

³¹ Taidā ḷSuusi povartadai:

—ḷSaalicada mašgiḷvaavoitudai aapima? ³² Otoma aimu istuigaco aapima aipacoga voopoimu dai ḷagi ginviaamu. Damos vaascata maiḷagi daacamu aana. Diuusi giḷooga giḷlamadu daacamu cascada. ³³ Vaasi imaasi ganaagidi aana vai aapima ganiḷbastacan tadaca giḷvaavoitudacai. Tami oidigi daama saalicada soimaasi taatamu aapima. Damos maitavarvuam ḷnaliada aapima aana gia vaamioma istutuidi siagai ismaacada viaa guvucadagai tami oidi daama —gartatadai ḷSuusi.

17

¹ Caaagidacai ḷSuusi imaasi dai tai nanaava tavaagi amacoga daida itatadai:

—Giḷooga caaayi siuu duucu aapi taagidagi oodami iḷsaana gamara viaa guvucadagai dai taagidamu aana oodami issaalicada viaa guvucadagai aapi. ² Aapiara ḷgai daida giḷmaa saalicami ansai aana taanaaḷiḷa vaasi oodami oidi daama oidacami. Dai ansai aana maacana ibadagai utudui vaasi ismaacada aapi ḷco vuvaitu vai ḷgai vaascata oidacamu aatama gatlamadu. ³ Dai soora viaacamu idi ibadagai utudui poduucai ḷgai gamaata aapi daida giḷmaata aana ḷpa. Daida maata ḷgai isaḷagi aapi saalicada ḷrDiuusi, dai isaapi giḷootoi tami oidigi daama.

⁴ Camamaatuli aana ḷoidacami tami oidi daama isaapi vaamioma viaa guvucadagai sitomasioora. Canaato aana aa duiḷidagai ismaacada giḷtajai aapi. ⁵ Sivi gia giḷooga ḷpamu igiḷmaaca ḷgai viaa guvucadagai ismaacada viaacatadai aana aapi ḷlamadu maiquiaa tipucatai oidigi biaadara.

⁶ Camaatatuli aana ḷgai ismaacada ḷco vuvaitu aapi oidigi daama oidajami saagidi-aiḷḷa istuiga aapi. Aapi ḷco vuvaitu ḷgai vaidā giḷoidatucuiḷa dai ḷagiditai cacana gḷḷiooqui ismaacada aagidi aana. ⁷ Dai sivi ḷgai cāa maata ismosacaasi istumaasi giḷaagidi aapi ḷgai viaa ḷiooqui aagidi aana ḷgai. ⁸ Poduucai aana aagidi ḷgai gḷḷiooqui ismaacada giḷmaa aapi dai ḷgai vaavoitu giḷiooqui. Dai ḷgai vaavoitudai ḷpa iḷsaana divia maaacadala siaaco daja aapi daida isaapi giḷootoi tami oidi daama.

⁹ Gadaaḷi aana paasi nuucadacana ḷgai ismaacada giḷoidatucui ḷgai viaa ismaacada ḷco vuvaitu aapi dai maisiu gdaana paasi nuucadacana aapi amaivaavoitudadami. ¹⁰ Vaasi istumaasi viaa aapi ḷraana iḷtuidaga ḷpa dai vaasi istumaasi viaa aana ḷraapi gatuidaga ḷpa. Dai vaasi aapi gamaamara raana giḷmaamara ḷpa. Saalicada siaa giḷnduutadamu oodami ḷliditai isducatai ivueeyi ḷgai ismaacada giḷvaavoitudai.

¹¹ Aana gia camaiviimu tami oidi daama baiyoma imimu aana maaaca siaaco daja aapi. Damos ḷgai gia viimu tami oidi daama. Giḷooga aapi tomali aana imidagai maisoimaasi ivueeyi saalicada cāaga tagito aapi. Nuucadaḷi aapi gaguvucadacada ḷgai ismaacada ḷco vuvaitu aapi vai ḷgai viaacagi amo tagitoidagai ḷpan duucai aatama viaa amo tagitoidagai. ¹² Aidasi quiaa aimaraitadai aana ḷgai ḷlamadu tami oidi daama cāaga nuucadatadai aana gaguvucadacada ḷgai ismaacada ḷco vuvaitu aapi dai soicaitadai aana sai apiavaavoitudai. Tomali amoco maigajiaadara giḷviaa mosaca amoco ḷgai ismaacada ḷlamadu daja ḷDiaavora dai poduucai ḷpdui ismaacada casi oja Diuusi ḷiooquidara.

¹³ Dai sivi caimia iḷagai aana maaaca siaaco daja aapi. Damos quiaa daacatai aana tami oidi daama aagidi aana vaasi imaasi giḷmamaatarḷdamiga vai ḷgai baiganliada poduucai isduucai baigiḷlidi aana. ¹⁴ Camaa aana gḷḷiooqui ḷgai. Daida amaivaavoitudadami saalicada cāadai vaavoitudadami. Vaavoitudadami camasioiducai oidaga cascada. Vaavoitudadami cāagacata oidaga giḷḷapan duucai. ¹⁵ Aana maitdaana paasi vuvaidana vaavoitudadami oidigi daamaḷiḷa mosacaasi gadaana aana paasi sobicadana ḷDiaavora vai ḷgai maisoimaasi duiḷtuldana. ¹⁶ Aana gia maisoiduu oidaga daida giḷmamaatarḷdamiga maisoiduu oidaga poduucai isduucai soiduu oidaga amaivaavoitudadami. ¹⁷ Soicadaḷi aapi giḷmamaatarḷdamiga vai ḷgai saalicada cāaga gantatagiticana dai cāaga oidacagi vaavoitudacai ḷgai gḷḷiooqui. Gḷḷiooqui saalicada ḷraavaoi cascada. ¹⁸ Poduucai isduucai aapi giḷootoi tami oidi daama aana ḷpa ootosa giḷmamaatarḷdamiga vai aagidiana ḷgai gḷḷiooqui ḷoodami tami oidi daama oidacami. ¹⁹ Dai aana gia saalicada gāḷagidi vaasi istumaasi giḷtaanaḷi aapi vai poduucai ḷgai ḷpa saalicada gāḷagidagai dai cāagacata oidacagi.

²⁰ Maisui mosacaasi gadaanai aanla pasai soicaifia giñmamaatardamiga baiyoma gadaanai aanla pasai soicaifia agaa ismaacada vaavoituda agai aagidacai giñmamaatardamiga gafiiooqui. ²¹ Dai gadaanai aanla giñooga isagai vaascatai mosamadugan duucai tatagitoina apaan duucai aatama mosamadugan duucai tatagitoi. Mosamadugan duucai tatagitodacai agai poduucai aoodami oidi daama oidacami vaavoituda agai pasigiñootoi aapi tami oidi daama. ²² Poduucai isduucai aapi giñooga giñsada duutudai iñlamadu aimaraitai poduucai apaan aanla siasa duutudai giñmamaatardamiga lamadu aimaraitai aanla. ²³ Agai lamadu daja aanla. Dai aapi giñlamadu daja. Dai poduucai lamadugan duucai tatagitoina agai daida poduucai maivaavoitudadami maatamu isaapi giñootoi daida isaapi oigadai giñmamaatardamiga poduucai isduucai isduucai giñoigadai aapi.

²⁴ Giñooga, aapi aco vuvaitu agai aanla iñvataraga. Dai aanla ipalidi isagai giñlamada daraajagi dai naidagi iñsaanaa viaa amo saalicami ismaacada giñmaa aapi dai iñsaana agramo gaa taanadami maaca siaaco daja aapi. Maiquiaa caquivacai oidigi abiaadaga giñoigadai aapi cascada giñmaa saalicami. ²⁵ Giñooga aapi ivueyvi mosacaasi istumaasi amsaalicami. Aoodami maivaavoitudadami maitamaata damos aanla gia gamaata. Daida giñmamaatardamiga caa maata isaapi giñootoi ansai diviana tami. ²⁶ Aana casi aagidi agai istuiga aapi. Dai quiaa aagidimi aanla agai istuiga aapi, vai poduucai agai giñoigadagi poduucai isduucai aapi giñoigadai, lamadu daacatai aanla agai —tatadai asuusi googa.

18

¹ Dai casi aagidacai asuusi imaasi ii agai aatama mamaatardamigada lamadu maamocoradaga laqui Sedarõni maaca siaaco muidu oliivosi daadada. Dai movaapa agai uusi saagida. ² Daida aUudasi caaga maatacatadai ami, asuusi lamadu aatama mamaatardamigada agai duudatai ami gatampaidiña cascada. AUudasi agai dai ami gatadaga agaitadai asuusi masai balaicaiña dai muaana. ³ Taida aUudasi ami divia siaaco daacatadai asuusi dai vaidati mui sandaaruu. Simasi guviernu sandaarugada caasi ajudidíu quiuupaigada sandaarugada ismaacada ootoi abaitaguucacamigada papaali daida aFariseo. Asandaaru vucati mamaastai dai cuudagi. ⁴ Damos asuusi camaatacatai vaasi istumaasi apaduñia agaitai vuidaga caquiva asandaaru dai tacacai dai potatadai:

—¿Moor gaagai aapima? —tatadai.

⁵ Taida asandaaru aa noragi daida itatadai:

—Gaagai aatama asuusi Nasareetaga oidacami —tatadai.

Taida asuusi aa noragi daida itatadai:

—Aanaava —tatadai.

Taida asandaaru saagida caaca aUudasi. Agai vaa agai daida gatadagi asuusi. ⁶ Aidasi asuusi itatadai: “Aanaana”, taida asandaaru tai suuli daavagarapi. ⁷ Taida asuusi mostacacai apaan asandaaru daida itatadai:

—¿Moor gaagai aapima? —tatadai.

Taida asandaaru itatadai:

—Gaagai aatama asuusi Nasareetaga oidajami —tatadai.

⁸ Amaasi asuusi itatadai:

—Casi ganaagidi aanaava. Isgingaagaimi aapima, dagitavurai vai iimana idi ismaacada giñlamadu guuca —tatadai.

⁹ Dai mopovadui dai apadui istumaasi caagaitadai asuusi: “Ismaacada aco vuvaitu giñooga tomali amaadutai maitiñvooopoji”, caititadai asuusi. ¹⁰ Amaasi Simuñi Piiduru vusaitu gacusiru dai agaicada iquita naacada saalisa padaga Malico. Agai apiooñigada abaitacaacamigada apapaali. ¹¹ Damos asuusi itatadai Piiduru:

—Apamugacubiertagaga caasa gacusiru. Alias gaagai iñsaana soimaasi taatagi poduucai isduucai aagai giñooga issoimaasi taata iñagai aanla —tatadai asuusi.

¹² Amaasi aguviernu sandaarugada lamadu taanadamigada agai lamadu ajudidíu sandaarugada bai asuusi dai vuu. ¹³ Dai otoma vaidacai aanaasi quidiidamu Aanaasi artuubada Caifasi. Aida uumira Caifasi abaitacaacamigada apapaali. ¹⁴ Agai vaa Caifasi caagiditadai ajudidíu isvaamioma arcagaai agai vaataraga ismuuquiagi amo caali vaasi oodami vaataraga.

¹⁵ Simuñi Piiduru lamadu aana oi asuusi. Abaitacaacamigada apapaali giñmaatacatadai cascada vaa aana suusi lamadu tuisicana quidiidaga abaitacaacamigada. ¹⁶ Damos Piiduru quidigana vii cuuparagai abaana. Cascada aagidi aana lali ooqui ismaacada nuucada quitaagiña sai maacana oigaragai isvaquiagi Piiduru. Dai mosai vaaquimi aPiiduru ¹⁷ taida lali ooqui tacacai aPiiduru daidi itatadai:

—¿Maitasi arvaavoi isaapi armamaatar damigad gomaisapicad? —tatadai aali ooqui.

Taidai Piiduru itatadai:

—Chuava. Angia chu —tatadai.

¹⁸ Apidicatadai aidarar cascada pipioñi amadu sandaaru ganai daid gluucadaca tai. Vaidai Piiduru ami gasaagida calca arpa daid uucadacai arpa.

—
¹⁹ Abaitacaa camigada papaaali tacacaimi suusi soora armamaatar damigada agai dai astumaasi mamaatutuli agai. ²⁰ Taidai suusi itatadai:

—Aana gaaagidi giñño oqui aoodami vuitapi dai vaascaga gamamaatutulitadai aali quiquiupaigadaga judidiu daid agaa quiuupaigadaga judidiu siaaco glampaidi agai. Dai ana maiusi astocai gaaagidi tomali amo istumaasi. ²¹ ¿Tuipasi giñtacacai? Tacacai aapi agai ismaacada giñca vai agai gaaagidana istumaasi gaaagidi ana. Cal maata agai istumaasi gaaagidi ana —tatadai suusi.

²² Potadacai suusi tai amo sandaaru agaa quiuupiañdagar mocaa catadai dai agaa agai suusi vui vasadarar daid itatadai:

—Maitiño quia da abaitacaa camigada papaaali —tatadai sandaaru.

²³ Taidai suusi aa noragi daid itatadai:

—Isaagai ana amo istumaasi maicagaducami iñaagidañi aapi istumaasi maicagaducami aagai ana. Damos iscagadu istumaasi aagidi ana, ¿tuipasi giñga? —tatadai suusi.

²⁴ Amaasi sandaaru vuu suusi tai Anasi ootoi suusi Caifasi quidiamu. Caifasi ar abaitacaa camigada papaaali.

—
²⁵ Vaidai Piiduru quia taico caa catadai dai gluucada. Daid agaa ismaacada moguu catadai itatadai:

—¿Maitasi arvaavoi isaapi armamaatar damigad gomaisapicad? —tatadai agai.

Taidai Piiduru itatadai:

—Chu, angia chu —tatadai.

²⁶ Vai ami caa catadai amo pioñigada abaitacaa camigada papaaali. Pioñi araduñda calli ismaacada Piiduru iquitaa naacada. Daid pioñi itatadai Piiduru:

—¿Maitasi arvaavoi isganidi ana malca siaaco muidu oliivosi dadada amaisapicad amadu? —tatadai.

²⁷ Dai Piiduru arpa itatadai ismaitarvaavoi. Pocaitimi Piiduru tai cuujui amo tacu calia.

—
²⁸ Dai camaasidatai oidigi sandaaru vaidacai suusi agaa quiyamu siaaco daa catadai caigi. Damos ami siaaco daa catadai caigi maivaapa judidiu. Camiaadimitadai istuigaco judidiu tatagitoña aidasi Diusi cagacaga vuvaitu Ejiipituañdagar cascada. Judidiu daidarsi isvaapaquiagi quidaga amoco ismaacada maitarjudidiu siaa duutudaita siaa duudagai. ²⁹ Cascada caigi ismaacada Pilaato agaidu vuusai dai ñioo quida agai judidiu dai potadai:

—¿Tumaasica da apiar vuupai aapima idi cali? —tatadai caigi.

³⁰ Tai agaa aa noragi daid itatadai:

—Isgoovai maitarsoimaasi ivuaadamicamudai maivuaapamudai aatama —tatadai judidiu.

³¹ Amaasi Pilaato tatadai:

—Bacavurai aapima gocalli dai agai aapima nada issalicada apiar caatacami ischu arpa aapima gansalicamigacada —tatadai Pilaato.

Tai aa noragi judidiu dai potadai:

—Damos aatama judidiu maiviaa oigaragai ismuaagi tomali amaadutai —tatadai.

³² Aidasi ardui gomaasi aid ardui ismaacada aagai suusi aagaita isducatai muuqui agai. ³³ Taidai Pilaato aa gai dai va agaa quiyaga. Dai vai agai suusi daid tacacai dai potadai:

—¿Aapipasi arraigada judidiu chu sio? —astatadai Pilaato.

³⁴ Taidai suusi itatadai:

—¿Aapi agipasi giñtacacai gomaasi aa isgaagidio? —astatadai suusi.

³⁵ Taidai Pilaato aa noragi daid itatadai:

—¿Povai pas alidi aapi iñsaana arjudiu? Gaaaduñi judidiu amadu abaitaguucacamigada papaaali gavuaa tami. ¿Tuma dui aapi? —astatadai Pilaato.

³⁶ Amaasi suusi itatadai:

—Giñsaalicamiga maisiu apan ducami saalicamigada baitaguucacami tami oidi daama. Isarraicamudai aana apan duucai amo raí tami oidi daama aidā gia giñoidatucudamiga cocodamudai ajudidíu sai maitimbana dai tomali aUudasi maitiñaaigidamudai ajudidíu. Damos aana arai maisiu apan duucai amo raí tami oidigi daama —astatadai aSuusi.

³⁷ Amaasi aPilaato itatadai:

—¿Aidā gia arvaavoi isaapi arraigada ajudidíu? —astatadai.

Taidā aSuusi itatadai:

—Aana arai poduucai isduucai iñaagidi aapi. Aana divia tami oidi daama dai oodami duucai vuusai daidā gaaagida iñagai istumaasi arvaavoi. Tomasioora sioora caaca alidi istumaasi arvaavoi agai gia aagiditai caacana istumaasi aagidi aana —astatadai aSuusi.

³⁸ Taidā aPilaato itatadai:

—¿Tumaasi arvaavoi? —astatadai.

Dai mospotadacai aapara vuusai agai quidigamu dai ñiooquida agai ajudidíu daidā potatadai:

—Aana maitaagai istumaasicada gapiar vuupai aapima idi caali. ³⁹ Damos aapima poduucai ganviida vaaasi uumigi idi siaa duudagala isdagituagi isimiagi amo maisapicami. ¿Ipalidimasi aapima iñsdagituagi isimiagi arraigada ajudidíu? —tatadai aPilaato.

⁴⁰ Amaasi vaascatai cavami iña daidi itatadai:

—Googia chu. Daigitoñi vai imana Baraavási —tatadai ajudidíu.

ABaraavási aLasivogamicana.

19

¹ Amaasi aPilaato gatagai masai gaaana aSuusi iquisanaicada. ² Daidā asandaaru idui amo cooronai uparaicada dai aSuusi mooda daa. Dai aadi yucusi moraducami sai apara maascana raí. ³ Dai sicoli guuquiva daidā icaiti:

—Tan caaca arraigada ajudidíu —ascaiti asandaaru parunaitai aSuusi.

Daidā asandaaru capiji aSuusi.

⁴ Amaasi aPilaato apamu vuusai quidigamu daidi itatadai ajudidíu:

—Vuaapamu aana gomasapicada baigovai vai nada aapima ismaita aana isducatai arsoimaasi ivuaadami goovai —tatadai aPilaato.

⁵ Tai vuusai aSuusi dai quiaa gamoo dan daasa auparai cooronai dai apiaquiaa gaaada ayucusi moraduacada. Aidā aPilaato itatadai ajudidíu:

—Tan caaca gocali —tatadai.

⁶ Mostaa abaitaguucacamigada apapaali amadu sandaaruga aSuusi dai iñaquimi daidā icaiti:

—Siisañi curusiaba, siisañi curusiaba vai poduu muucuna —caiti aoodami.

Taidā aPilaato itatadai:

—Vaidacaivurai aapima idi caali dai siisa curusiaba. Aana gia maitaagai isducatai arsoimaasi ivuaadami idi —tatadai aPilaato.

⁷ Daidā ajudidíu aa noragi daidā itatadai:

—Garsalicamigacada aliasi gaaagai ismuuquiagi gocali. Goovai gaagidi saidā arDiusi marada ismaacada divia tavaagaiñdala daidā isapan tuiga Diuusi. Cascada aliasi gaaagai ismuquiagi —tatadai ajudidíu.

⁸ Moscaacai imaasi aPilaato dai vaamioma duaadimu agai. ⁹ Dai ara aa gai dai vaa aгаа quiinga dai tacaaci aSuusi dai potatadai:

—¿Paaco oidacami aapi? —astatadai.

Damos aSuusi maiaa noragi tomali amo ñiooqui.

¹⁰ Amaasi aPilaato itatadai:

—¿Maitiñaa noragi aapi? ¿Maitapasmaatā aapi iñaana vaa saalicami isgasiisagi curusiaba? Dai aana vaa saalicami ara isdagituagi pasai imana —tatadai aPilaato.

¹¹ Taidā aSuusi aa noragi daidā itatadai:

—Aapi gia maiviaacamudai toma lachi saalicami pasigiñmuaagi isgiñooga maitamaaquimudai saalicami. Cascada agai ismaacada giñtaagi aapi vuitapi vaamioma arsoimaasi ivuaadami isaapi —astatadai aSuusi.

¹² Aidā abiaadala aPilaato gaagaimi isducatai dagituagi isimiagi aSuusi. Damos ajudidíu iñaquimi dai potatadai:

—Isaapi dagituagi isimiagi goovai aidā gia aapi maitaramiugada abaitacaacamigada aRoomala oidacami. Tomasioora sioora raica alliadagi agai arsaayudā abaitacaacamigada aomamano —tatadai ajudidíu.

13 Moscaacai aPilaato imaasi gatajai sai vusaidana aSuusi. Daid aPilaato daiva ami siaaco gatacaai ismaacada gapiar vuupai sabai isgapiar caatacami ischu ara. Ami Gabataral taagidu ismaacada evreo fiooquidacada itaiya lidi odai daapacami. 14 Aidal aramo tasai abaidara asiaa duudagai istuigaco ajudidiu tagitoina aidasi Diuusi calagacara vuvaitu Ejiipituaindara daida cayoga dan duitadai. Amaasi aPilaato itatadai ajudidiu:

—Tan calaca ganraiga —tatadai.

15 Damos cavami ijiina ajudidiu:

—Muucuna, muucuuna, siisañi curusiaba —tatadai ajudidiu.

Taidal aPilaato itatadai:

—Ziralidimasi aapima iisaana siisana curusiaba ganraiga? —tatadai aPilaato.

Damos abaitacaacamigada apapaali aa noragi daida itatadai:

—Mosaliamaduga aatama garraiga. Mosalagi abaitacaacamigada romamano —tatadai.

16 Gomaasicada aPilaato taagi aSuusi ajudidiu sai gataanaana siisaragai curusiaba. Tai agai vaidacai aSuusi.

17 Tai vuusai aSuusi dai bacati gacurusiga. Dai imai mala oodami moodaamu ismaacada taagidu Golgotara evreo fiooquidacada. 18 Dai ami siisa asandaaru aSuusi curusiaba. Dai abaana aSuusi siisisa ara gooca. Amoco salisa padara imai curusiaba dai agamai ogisa padara imai curusiaba dai aSuusi araana. 19 Dai curusiaba moo daama dai amo oojai ismaacada gatajai aPilaato daida icaiti: “Idiavar aSuusi Nasareetara oidacami raigada ajudidiu”, caiti loojai. 20 Dai oja a fiooqui evreo fiooquicada dai giliego fiooquicada dai latiñi fiooquicada. Dai mala siaaco siisa agai aSuusi miaaga abaabaqui cascada muidutai ajudidiu naidi gooojai. 21 Cascada abaitacaacamigada apapaaligada ajudidiu, itatadai aPilaato.

—Maitiooja aapi “Raigada ajudidiu”, baiyoma poduu oja. “Agi pocaiti idi cali saidal arraigada ajudidiu” —astatadai.

22 Damos aPilaato aa noragi daida itatadai:

—Isduu oja aana poduu viimu goo —astatadai aPilaato.

23 Dai casisacai asandaaru aSuusi curusiaba dai ampagi yuucusidala aSuusi dai gantaacogi lagi vaataral amaacova sandaaru. Daidal bai aSuusi vaasaragada tavladucada. Maisoomi agai mosaran daga. 24 Daidal asandaaru aipacoga gaagidi dai pocaiti:

—Maisaranamu aatama govaasaragai. Baiyoma malaituda aatama volao dai poducaai naida agai isioora ajiagi govaasaragai —caiti asandaaru.

Aidasi aradui imaasi aidal aradui istumaasi aagai Diuusi fiooquituldiadamigada daida poduu oja: “Gantaacogi agai gifnyucusi lagi agai ganvaataral malaitudacai volao gifnyucusi vaataral”, asduu ojisi. Poducaai idui asandaaru.

25 Suusi curusigada abaana guacatatadai Suusi daladala lamadu Suusi duusulidala lamadu Maria Caliopasi ooñigada, lamadu Maria Madaliña. 26 Daidal aSuusi tal gadala dai aana abaana caacatatadai. Dai aliasi gifoigadaiña. Daidi itatadai aSuusi gadala.

—Gindaada, mocaca gamaara —tatadai aSuusi gifnaagaitai.

27 Amaasi povaiñtatadai aSuusi.

—Mocaca gadaada, iñtatadai.

Dai aidal abiaadara aSuusi daladala gifquiyara oidatu.

28 Daidal mai aSuusi iscaaradui vaasi istumaasi gaagaitadai isaraduñiagi vai calagacara vuvaitu agai oodami. Daidal aSuusi icaiti.

—Tonomo aana —caiti.

Daidal gomaasicada aradui istumaasi ojisi Diuusi fiooquidara isaraduñiagi agaitadai.

29 Dai ami daacatatadai amo aayi suudacami uuvasi varagada lacocami. Daidal asandaaru bai amo visiocoli dai vadaitu uuvasi varagada dai amo tootoicami cuagara dai avisiocoli dai miaadara dadasdi aSuusi sai visiusuna. 30 Taidal aSuusi visiusu uuvasi varagada lacocada daida icaiti:

—Caradui vaasi istumaasi araduñiagi agaitadai —caiti aSuusi.

Amaasi coidamacoga cuiqui aSuusi dai muu.

31 Aidal aramo tasai abaidara asiaa duudagai istuigaco ajudidiu tagitoina aidasi Diuusi calagacara vuvaitu Ejiipituaindara. Daidal ajudidiu maitipaliditadai iscurusiaba viiagi accidada ibastaragai tasara. Vaamioma siaa gaduu aidal tasara cascada. Dai cascada daanaitadai agai aPilaato sai gataanaana omisaragai nonoosacada agai ismaacada cucurusiaba siisipai dai istaapañdagi tuutucugada cucurusiaindara. 32 Amaasi asandaaru iji

dai oomi nonoosacada apagadada daidala agamai apaa ismaacada asuusi abaana siisapi amai curusiaba. ³³ Damos aidasi miaadaga nanaidi agai asuusi tala agai iscasi armuquiadada dai cascada maioomi nonoosacada asuusi.

³⁴ Vaaacaga amo sandaaru bai amo uusi tavaauducami muucacami cuugada dai agaicada sai oonomada uuta tai vuusai arada amadu suudagi abaidaga. ³⁵ Idi ismaacada ooja aana, aana gia naidi dai sallicada arvaavoi. Dai caa maata aana vaidala arvaavoi daidala poduu ooja aana masai vaavoitudana aapimaa apaa. ³⁶ Aidasi apadui vaasi gomaasi aidala apadui istumaa ooja Diuusi fiooquituldiadamigada dai poduu ooja: “Maimuuliña agai tomali amo odala agai”. ³⁷ Dai ooja apaa Diuusi fiooquituldiadamigada dai poduu ooja: “Dai naidamu oodami masai tuucugada agai”, asduu ooja.

³⁸ Amaasi amo caili Osee taagiducami Arimateeaga oidacami ii dai taí oigaragai apilaato sai dagitona isbalaquia agai asuusi tuucugada. Daidala Osee arvaavoitudamicatada, tomasi asto vaavoitudai agai. Labaidi agai ajudiduu cascada. Taidala pilaato maa oigaragai isbalaquiagi agai asuusi tuucugada. Taidala Osee ii dai bacai tuucugada asuusi. ³⁹ AOsee amadu ii Nicodemo. ANicodemo agai dai tucaga diviji asuusi. Dai bacati agai amo coobai dan baivustaama kilo chigian uuvadami. Achigian uuvadami mirracada amadu aloesicada duñisicatada. Mirra arasabai daidala aloesi aramo uusi. ⁴⁰ Daidala Osee amadu ANicodemo baacai atuucugada asuusi dai biisa yuucusicada maacada sarabi agai achigian uuvadami poduucai isduucaiganviidacana ajudiduu yaasapaita acoidada. ⁴¹ Malaca siaaco siisa oodami asuusi curusiaba ami oidacatada mui uusi ismaacada iibiatai. Dai ami oidacatada amo tajo ismaacada idui oodami aitaga dai ami yaasa agai amo muuquiadala. Damos maiquia yaasa tomali amaadutai tajoiva. ⁴² Dai ami asto agai asuusi tuucugada. Alia miaaga tajo cascada dai cayoga aayi siuu duucu abiaadaga siaa duutudaiña ajudiduu libastaragai tasai.

20

¹ Dai tumiñoco maiquiaa maasicai Maria Madaliña ii malaca siaaco caatacatada asuusi tuucugada. Dai aidasi aayi agai tala isaodai ismaacada acada cuupicatada tajo camaianaasi daacatada. ² Amaasi mala Maria malaca siaaco daraacatada simuñi Piiduru amadu aana. ASuusi aliiasi giñoiñodaiña aana. Daidala Maria povartada:

—Casi matibacai garbaitacaacamiga tajooviaindaga dai maimaata aatama masiaaco asto —gartatada Maria.

³ Amaasi Piiduru amadu aana vuvaja dai iji. ⁴ Amapai voopoigi aatama vagoocatai. Damos vaamioma maldaga aana siapiiduru dai apaga aayi mala tajoovai. ⁵ Dai gai nanaava aana tuucavi. Dai tala ayuucusi ismaacada acada biisapicatada asuusi tuucugada ismodaraaja damos maivaa aana. ⁶ Gooquiaga aayi Piiduru dai tuucavi vaa. Dai Piiduru tala apaa ayuucusi ismodaraaja. ⁷ Dai tala apaa licuusi isaacada acada biisapicatada asuusi mooda ismaiabaana daja agaa yuucusi baiyoma covai daacatada dai biisapica daja. ⁸ Amaasi vaa aana apaa dai tala istumaasi apaduitada dai vaavoitu. ⁹ Aatama maiquiaa maata caacatada istumaasi ooja Diuusi fiooquituldiadamigada Diuusi fiooquidaga dai pocaiti sai aliiasi glaagai isaSuusi apamu duaacagi coidada saagidiañdaga. ¹⁰ Amaasi aa suuli aatama quiiyamu.

¹¹ Damos Maria anaasi quidigana vii tajo abaana dai suaacai soigalldacai maitagacai asuusi tuucugada. Daidala quiaa suaacaitai gai nanaava tucavi tajo. ¹² Dai tala gooca Diuusi tataañicaruda tooto yuucuscami vai daraaja ami siaaco caatacatada atuucugada asuusi. Amo Diuusi taañicaruda moovasa amadaga daacatada dai agamai taatapasi amadaga. ¹³ Taidala Diuusi tataañicaruda itatada Maria:

—¿Tuipasi suaacai? —astatada.

Taidala Maria itatada:

—Balaquiamata giñbaitacaacamiga dai maimaata aana masiaaco imitu —astatada Maria.

¹⁴ Mospotadada Maria dai aana nanaava dai tala asuusi vai ami calaca damos maimai agai siatSuusi. ¹⁵ Amaasi asuusi tacacai dai potatada:

—¿Tuipasi suaacai? ¿Pooa gaagai aapi? —astatada asuusi.

Daidala Maria povalidi sigai araaicami nuucadacami daidala itatada:

—Aapi caili, pasbaacai amuquiadala iñaagidañi pasiaaco dai nai aana balaquiagi —astatada.

¹⁶ Taidala asuusi itatada:

—María —astatadai.

Taida ʾMaría aa naʾaaava daidʾ itatadai evreocʾadʾ:

—Raboñi —astatadai.

Ismaacʾadʾ itʾiya ʾlidi mamaatʾtuldiadami.

¹⁷Taida ʾSuusi itatadai:

—Casi maitiñtaamada. Maiquiaa tasai aana mʾaca siaaco daja giñooḡa. Baiyoma imadañi dai aagidañi giñaađuñi iñscaimia iñagai aana mʾaca siaaco daja Diuusi garooḡa —astatadai ʾSuusi.

¹⁸Amaasi ii ʾMaría Madaliña dai garaagida agai iscatʾʾ ʾSuusi dai istumaasi aagidi agai.

¹⁹Agai vaa tasara tucara garʾʾmapagi aatama ʾmo quiiyara. Dai cucupacatadai cucu-uparagai. Abaiditadai aatama ʾjudidiu cascʾadʾ. Tai todian duucai vaa ʾSuusi dai ʾran caquiva agai. Dai garviaatuli dai povartatadai:

—Ganiibastacan tadacavurai ganiibadaga —gartatadai ʾSuusi.

²⁰Garaagidacai gomaasi ʾSuusi gartʾʾgi ganoovovi daidʾ gʾoonomaba gartʾʾgi ʾʾpa siaaco saasiñi. Tatai aatama saalicʾadʾ baigarʾʾli taʾgacai ʾSuusi. ²¹Amaasi ʾSuusi apamu povartatadai:

—Ganiibastacan tadacavurai ganiibadaga. Poduucai isduucai giñootoi giñooḡa tami oidi daama saidʾ iduuna aana istumaasi agai ipʾlidi poduucai gʾnootoi aana aapima saidʾ iduuna aapima istumaasi agai ipʾlidi —gartatadai agai.

²²Amaasi ʾSuusi garvuijago vusiji dai povartatadai:

—Diuusi Ibaadʾ gʾʾʾmadu daacana. ²³Isaapima oigʾldi ʾsoimaascamigadʾ ʾoodami casiatʾʾoigʾldi ʾsoimaascamigadʾ agai. Dai isaapima maioigʾldi ʾsoimaascamigadʾ ʾoodami casiatamaigʾoigʾldi ʾsoimaascamigadʾ agai —gartatadai ʾSuusi.

²⁴Damos Tomás ʾmoco aatama garaduñi ʾbaivastaama dan gooca mamaatardamigadʾ ʾSuusi maitarʾama daacatadai aidasi divia ʾSuusi. Cuatai aagaiña oodami ʾTomás. ²⁵Dai gooquiara aatama potatadai ʾTomás:

—Tʾʾ aatama garbaitʾcaacamiga —tatadai aatama.

Damos ʾTomás povartatadai:

—Ismaitʾʾgi aana mʾasiaaco dʾʾdʾgarai ʾclaavocʾadʾ noonovidara dai ismaivaasa aana giñmaasaviga siaaco dʾʾdaga noonovira ʾclaavocʾadʾ dai ismaivaasa aana giñoovi siaaco saasiñi oonomaba maitistuidi antada aana isvaavoitudagi —gartatadai ʾTomás.

²⁶Bomamac tasaicʾadʾ apamu garʾʾmapagi aatama mamaatardamigadʾ ʾSuusi ʾmo quiiyara. Dai aidʾ ʾTomás modaacatadai aatama garʾʾmadu. Vai cucuupicatadai cucu-paragai tai vaascara vaa ʾSuusi dai ʾran caquiva. Dai garviaatuli agai dai povartatadai:

—Ganiibastacan tadacavurai ganiibadaga —gartatadai ʾSuusi.

²⁷Daidʾ ʾSuusi itatadai ʾTomás:

—Vaasañi tami gamasaviga dai naida giñmaataca. Dai vaasañi gʾnoovi dʾgacara giñoonoma. Cascʾadʾ camaipʾoliada aapi ismaitarvaavoi, baiyoma vaavoitudañi —tatadai ʾSuusi.

²⁸Aidʾ gia aa noragi Tomás daidʾ itatadai:

—Giñbaitʾcaacamiga, giñDiuusiga —tatadai ʾTomás.

²⁹Taida ʾSuusi itatadai:

—Tomás sivi gia vaavoitudai aapi giñtaʾgacai. Saalicʾadʾ baiganʾlidi agai ismaacʾadʾ vaavoitudai tomasi maitiñnʾlidi —tatadai ʾSuusi.

³⁰Daidʾ ʾSuusi idui mui naana maasi gʾarducami aatama garvuitapi ismaacʾadʾ maioojisi idi liivruara. ³¹Damos vaasi istumaasi oojisi idi liivruara casi gʾooja vai poduucai vaavoitudana aapima isSuusi ʾraCristo daidʾ ʾrDiuusi marada ismaacʾadʾ tavai tavaagiaiñdara. Daidʾ isvaascara oidaca agai aapima Diuusi ʾmadu vaavoitudacai Suusi Cristo.

21

¹Dai ʾʾpa ʾmo imidagai ʾSuusi apamu gʾmaasitu aatama garvuitapi mʾaca ugidana ʾgʾʾ suudagi Tiveriiasi. Dai poduucai idui agai: ²ʾmapai daraaja ʾSimuñi Piiduru ʾmadu ʾTomás ismaacʾadʾ Cuatai aagaiña oodami ʾmadu Nataniel Canaaʾra oidacami. Canaa ʾraʾmo ali quii Galilea dʾvʾʾra. Daidʾ modaraaja ʾʾpa Sevideo maamaradʾ dai ʾʾpa gooca garaaduñi ʾSuusi mamaatardamigadʾ. ³Taidʾ ʾSimuñi Piiduru povartatadai:

- M_{AA}ca vuvaida iñgai aan_Λ vatopa —tat_Λdai.
 T_Λtai aat_Λm_Λ aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:
 —Aat_Λm_Λ _ΛΛ_Λ imia ragai aapi g_{ΛΛΛ}m_Λadu —tat_Λdai.
 Amaasi iji aat_Λm_Λ dai t_ΛΛ_Λsai amo vaarcu_ΛΛ_Λ. Dai amo tucagi gaagai aat_Λm_Λ vatopa dai tomali amoco maivuousaitu. ⁴ Dai camaasidatai g_Λmaasitu _ΛSuusi _Λg_{ΛΛ} suudagi ugidana d_Λmos maimai aat_Λm_Λ is_Λr_ΛSuusi _Λgai. ⁵ Amaasi _ΛSuusi pov_Λrt_Λt_Λdai:
 —Giñ_Λaduñi, _Λmaitamasi vuusaitu tomali _Λmoco? —g_Λrt_Λt_Λdai _Λgai.
 T_Λtai aat_Λm_Λ aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:
 —Tomali _Λmoco —tat_Λdai aat_Λm_Λ.
⁶ Taid_Λ _ΛSuusi tat_Λdai:
 —Daitudavurai _Λvatop vuicarur s_Λllisa apad_ΛΛ_Λ govaarcu dai poduucai vuvaidamu aapim_Λ vatopa —g_Λrt_Λt_Λdai _ΛSuusi.
 Dai podui aat_Λm_Λ dai camaitistui isvusaidagi _Λvatop vuicarui mui vatopa vuucaticatai.
⁷ Amaasi aan_Λ it_Λt_Λdai _ΛPiiduru:
 —Goovai _Λrg_Λrbait_Λc_Λaa_Λcamiga —tat_Λdai aan_Λ.
 Mosca_Λ _ΛSimuñi Piiduru is_Λrg_Λrbait_Λc_Λaa_Λcamiga _Λgai dai otoma g_Λai g_Λyuuucusi dai suu_Λdar_Λ g_Λi. _ΛΛ_Λquiapioma Piiduru uupai g_Λyuuucusi vuvaidacai vatopa. ⁸ _ΛVaarcu ma_Λi m_Λacasi daja _Λg_{ΛΛ} suudagi ugidi_Λiñ_Λd_ΛΛ_Λ amo sien metro _Λasi. Dai aat_Λm_Λ ismaac_Λd_Λ vaarcu_ΛΛ_Λ vii vaiñstugai aat_Λm_Λ _Λvatopa vuicarui suudacami vatopa dai uugidi_ΛΛ_Λ vuusaitu. ⁹ Amaasi most_Λaapai aat_Λm_Λ d_Λv_ΛΛ_Λrapi dai t_ΛΛ tutupali m_Λacami dai dan caat_Λ amo vatopa dai an v_ΛΛ_Λ paana _ΛΛ_Λ. ¹⁰ Taid_Λ _ΛSuusi pov_Λrt_Λt_Λdai:
 —Baigovai _Λv_Λrgimvuida chi_ΛΛ_Λqui vatopa ismaac_Λd_Λ utudami vuvaitu aapim_Λ —g_Λrt_Λt_Λdai _ΛSuusi.
¹¹ Taid_Λ _ΛSimuñi Piiduru t_Λsai _Λvaarcu_ΛΛ_Λ dai t_Λvaim_Λ _Λvatopa vuicarui _Λg_{ΛΛ} suudagi ugidana. C_{ΛΛ} suudacami vatopa g_Λg_Λrducami _Λvatop vuicarui asta amo sientu dan goo coobai dan baiv_Λstaama dai vaica _Λg_Λga vatopa. Dai tomasi muidu _Λvatopa v_ΛΛ_Λc_ΛΛ_Λ mai_ΛΛ_Λc_Λi _Λvatop vuicarui. ¹² Amaasi _ΛSuusi pov_Λrt_Λt_Λdai:
 —Baigov_Λ iimi t_Λt_Λida uuga —g_Λrt_Λt_Λdai _ΛSuusi.
 Dai tomali _Λmaadutai aat_Λm_Λ mait_Λp_ΛΛ_Λli ist_Λcacagi _ΛSuusi sio_ΛΛ_Λ _Λgai c_ΛΛ_Λg_Λ maat_Λcatai is_Λg_Λi _Λr_ΛSuusi. ¹³ Amaasi _ΛSuusi taicovai c_Λq_Λiva dai vui _Λpaana dai _Λvatopa gaicami dai g_Λrt_Λacogi _Λgai.
¹⁴ Aid_Λc_Λd_Λ casi _Λr_Λvai_Λcojo is_Λg_Λmaasitu g_Λr_Λvuitapi duaacai abiaad_ΛΛ_Λ.
- — —
- ¹⁵ Cauugitocai aat_Λm_Λ taid_Λ _ΛSuusi t_Λcacai _ΛSimuñi Piiduru dai pot_Λt_Λdai:
 —Simuñi, Joonasi marada, _Λvaamiom_Λpas_Λi giñ_Λoigadai aapi isgogaa? —tat_Λdai _ΛSuusi.
 Taid_Λ _ΛPiiduru aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:
 —_Λja, giñ_Λbait_Λc_Λaa_Λcamiga c_{ΛΛ} maata aapi iñsaana g_Λoigadai —tat_Λdai _ΛPiiduru.
 Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:
 —Aid_Λ gia nuucadacañi aapi _Λoodami ismaac_Λd_Λ giñ_Λvaavoitudai. Aapi _Λr_Λpan ducami _Λmo pastuuru.
¹⁶ Dai _ΛΛ_Λp_ΛΛ_Λ t_Λcacai _ΛSuusi _ΛPiiduru daid_Λ it_Λt_Λdai:
 —Simuñi, Joonasi marada, _Λgiñ_Λoig_Λdaipasi aapi? —tat_Λdai.
 Taid_Λ _ΛPiiduru aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:
 —_Λja giñ_Λbait_Λc_Λaa_Λcamiga c_{ΛΛ} maata aapi iñsaana g_Λoigadai —tat_Λdai _Λgai.
 Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:
 —Aid_Λ gia nuucadacañi aapi _Λoodami ismaac_Λd_Λ giñ_Λvaavoitudai —tat_Λdai _Λgai.
¹⁷ Tai _Λpamu t_Λcacai _ΛSuusi _ΛPiiduru daid_Λ it_Λt_Λdai:
 —Simuñi, Joonasi marada, _Λgiñ_Λoig_Λdaipasi aapi? —tat_Λdai _ΛSuusi.
 Taid_Λ soig_ΛΛ_Λli _ΛPiiduru c_Λt_Λcacaitai _ΛSuusi vaicojo isbai oig_Λdai _Λgai daid_Λ it_Λt_Λdai:
 —Giñ_Λbait_Λc_Λaa_Λcamiga c_{ΛΛ} maata v_ΛΛ_Λsi istumaasi. C_{ΛΛ} maata aapi iñsaana g_Λoigadai —tat_Λdai _ΛPiiduru.
 Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:
 —Aid_Λ gia nuucadacañi aapi _Λgai ismaac_Λd_Λ giñ_Λvaavoitudai. ¹⁸ Aan_Λ g_Λaa_Λgidi sai s_Λllic_Λd_Λ aid_Λsi vaamioma _Λg_ΛΛ_Λli aapi _Λg_Λi g_Λaa_Λd_Λ g_Λyuuucusi dai aim_Λr_Λi tomasiaaco imia _Λliadagi. D_Λmos si_ΛΛ_Λc_Λd_Λ c_Λc_ΛΛ_Λlimu aapi s_Λll_Λiñ_Λamu g_ΛΛ_Λca vai _Λmai g_Λaa_Λdidamu g_Λyuuucusi dai g_Λvaidacamu m_ΛΛ_Λca siaaco mait_Λp_Λli_Λdi aapi siimiagi —tat_Λdai _ΛSuusi.
¹⁹ Pot_Λt_Λdai _ΛSuusi _ΛPiiduru vai poduucai maat_Λna isducatai muuquia _Λgai _Λgai vaid_Λ poduucai oodami c_ΛΛ_Λg_Λ s_Λia duutuadagi Diuusi. Daid_Λ gooqui_ΛΛ_Λ pot_Λt_Λdai:
 —Iñoidáñi —tat_Λdai _ΛSuusi.
- — —

²⁰ Tai aa nanaava aPiiduru dai giñtala isgoouila imaitadai ana. ASuusi aliasi giñoigadaiña ana. Dai ana abana daivacai gauu ASuusi aidatucar masigatagida agaitadai. Dai ana tacacai asmaacada agai dai tagida agai. ²¹ Aidasi aPiiduru giñtala tacaca agai ASuusi daidatadai:

—Giñbaitacacamiga, zumaasi apaduni agai idi callicada? —tatadai aPiiduru.

²² Taidatadai ASuusi aa noragi daidatadai:

—Insaana ipliadagi isgoovai oidacagi asta silasca apamu divia ana, zumaasi argavatar aapi? Mosai apiacaga giñvaavoitudada aapi —tatadai ASuusi.

²³ Amaasi avavoitudadami aipaco aagaiña ansai ana maimuquiaa inagai. Damos ASuusi maiaagai ismaimuquia inagai ana baiyoma potadai agai aPiiduru: “Insaana ipliadagi isgoovai oidacagi astat silasca apamu divia ana, zumaasi argavatar aapi?” —tatadai ASuusi.

²⁴ Dai ana oja vasi gomaasi idi liivrua. Dai vasi istumaasi oja ana sallicada avavo.

²⁵ Dai oidaga mui vaamioma istumaasi ismaacada idui ASuusi. Daidatadai isgooujamudai vasi gomaasi liliivru ana pinlidi ismaiaajiacamudai vasi oidigat liliivru ismaacada apadunimudai.

Mosacaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo ojootosadΛ caimΛcai Suusi Cristo tΛvaagiamu

¹ Giñaduñi Teoopilo aanΛ arRuucasi dai casiant gΛooji aanΛ dai gΛaaagidi vΛasi istumaasi idui Λamadu istumaasi mamaatΛtuldiñña ΛSuusi oodami. Dai gaaagidi aanΛ isducatai gΛaaaga ΛSuusi gΛaa duiñdaga dai isducatai ivuaadana ² asta aidasi tasai agai tΛvaagiamu. Aidasi maiquiaa ii ΛSuusi tΛvaagiamu aagidi agai guvucadadΛcadΛ Diiusi IbaadΛ gΛojootosa istumaasi gΛaaagai isiduñiagi. Agai arAgai vaa ismaacadΛ Λco vuvaitu ΛSuusi ΛΛquioma abiaadara. ³ Aidasi muu ΛSuusi apamu duaaca dai agai vaa divia dai vuidera caquiva gΛojootosa dai goo coobai tasai aitu didividitai. Poduucai maasitu ΛSuusi isduaaca. Dai aagadi ΛSuusi gΛojootosa ismaasi siaaco taaanΛi Diiusi.

⁴ Aidasi quiaa daacataadi ΛSuusi gΛojootosa Λmadu aagidi sai maiiimana Jerusaleenaiñdara, dai potΛtdai:

—Nanaracavurai aapima asta siaascadΛ apΛdui ismaacadΛ gΛanaagidi Diiusi giñooaga isiapaduñiagi, agai vaa ismaacadΛ gΛanaagidi aanΛ. ⁵ SallicadΛ ΛVuaana gΛnvapacoi suudagicadΛ mosΛara chilaquui taseicadΛ vapacoñicamu aapima Diiusi IbaadΛcadΛ sai agai gΛnΛΛmadu daaca agai. Poduucai divimu Diiusi IbaadΛ dai vΛascara gΛnΛΛmadu aimardamu —astΛtdai ΛSuusi.

⁶ Dai aidasi gΛnΛmpaidacataadi agai Oliivosi giidiaara taidΛ Λojootosicami itΛtdai ΛSuusi: —MamaatΛtuldiadami, ζsivisi arsiΛascadΛ vuvaida agai aapi aromamano vai camaitaanaañña agai tanai Isireli davΛariara dai baiyoma aapi taaanΛdagi? —astΛtdai Λojootosicami.

⁷ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Aapima maitarΛnvΛΛtara masmaatacagi siaascadΛ tomali istuigaco iduñiagi giñooa istumaasi Λagi agai viaa sΛalicami siduñiagi. ⁸ SiaascadΛ tavañiagi Diiusi IbaadΛ aapima gΛnΛΛmadu viaacamu aapima guvucadada dai ñiioquimu giñvΛΛtara sΛasi tami Jerusaleenara Λcaasi aipacoga sicooli Jerusaleena, siaaco Judea tΛgidu, dai gamai davΛariara vΛasi siaaco Samaalia tΛgidu dai asta maΛacasi oidigi ugidarioma —astΛtdai ΛSuusi.

⁹ Aidasi caaagidi ΛSuusi imaasi tasai tavaagiamu. Dai quiaa tΛagigi Λojootosicami tai divia Λmo icomai dai iñña ΛSuusi tai camaivaamioma tΛΛ agai. ¹⁰ Dai quiaa tΛagigi agai tavaagiamu dai todian duuca tΛΛ gooca cacΛali tooto yuuscucami vai abaana guuca. Agai dada aidasi quiaa tasadimi ΛSuusi tavaagiamu. ¹¹ Dai potΛtdai:

—CacΛali GalileeΛra oidacami, ζtuimasi mosguucacatai tavaagiamu nΛeeyi? Agai vaa Suusi ismaacadΛ tasai tavaagiamu aapima gΛnsaagidañdara apamu divimu poduucai isducatai tΛagigi aapima aidasi tasai agai tavaagiamu —astΛtdai ΛCacΛali.

¹² Tai iji Λojootosicami ami giidiaiñdara Jerusaleenam. Agiidi miaanai cΛΛca Jerusaleena parΛ goo miil vaan cΛisapi Λasi. ¹³ Aidasi caaayi agai Jerusaleenara goocua daama vaaquiarΛ tΛcaviaco tΛΛtasai. Ami gΛnuuliñacataadi ΛPiiduru, Jacovo, Vuaana, Aandarasi, Piili, Tomás, Bartolomé, Mataivo, Λmadu Jacovo Alfeo marada, Λmadu Simuñi ismaacadΛ vuvaida Λlidadai aromamano, Λmadu Uudasi Jacovo suculidΛ. ¹⁴ VΛascatai agai gΛnΛmpaidiñña mamaadaragai vΛΛtara, Suusi susuuculidΛ ΛΛmadu dai María Suusi dΛΛdΛ ΛΛmadu dai aa ooqui Λpa.

¹⁵ Λmo imidagai aidasi gΛnΛmpagi Λvaavoitudadami tai saagida caquiva ΛPiiduru, ami daraajatadai Λmo sientu dan Λmo coobai oodami. TaidΛ ΛPiiduru potΛtdai:

¹⁶ —Giñaduñi, poduucai gaagaitadai siapaduñiagi ismaacadΛ ΛΛquioma aagai Davicaru guvucadadΛcadΛ Diiusi IbaadΛ. Davicaru aagai Uudasicaru. Uudasicaru arAgai ismaacadΛ vuaa agai ismaacadΛ maisapicami baΛacai ΛSuusi. ¹⁷ DaidΛ arΛmoco garaduñicatadai dai viaacataadi sΛalicami garaa duiñdagara. ¹⁸ Dai gasavΛali Λmo davΛarai atumiñsicadΛ ismaacadΛ aa namΛqui abaitaguucacami ΛUudasicaru soimaasi iduucai agai. Tai Uudasicaru gasagia dai vauguugu dai taapai vooada tai vuvaaja ijidΛ. ¹⁹ Aidasi mai Jerusaleenara oidacami Aselidama tΛΛtai adΛvΛarai ismaacadΛ itaiya alidi oodamicadΛ davΛarai ΛΛracara. ²⁰ Poduucai ooja Davicaru liivruara Salmosi tΛagiducara agaitai Uudasicaru:

Λagi vΛΛna vaaquida. Maitiipucana siora ami oidacagi.

Dai siΛmai baimu sΛalicimagadΛ.

Asduucai ooja Davicaru.

²¹ Tanai aatama garsaagida oidaga amoco cacalli ismaacada garamadu ajioopaiña vaaas tasai aidasi daacata dai asuusi aatama garamadu. ²² Aidasi abiaadaga avuaana vacoi asuusi garamadu ajioopaiña goovai asta aidasi tasai agai tavaagiamu aatama garsaagidaifidaga. Aliasi gaagai isgaaga aatama amoco goovai saagidaifidaga ismaacada naidi isduuaca Suusi vaid araagiadamicana Suusi duaacarada aatama garamadu —astadai Piiduru.

²³ Amaasi aco vuvaitu gooca. Amoco Osee Barsavasi taagidu mai Justo aagaiña aapa. Dai agamai Matiia taagidu. ²⁴ Dai aduucai gamamagi:

—Aapi caliodami Diuusi garoga, caa maata vaascatai iibada. Gartaa gidañi ismaacada idi vagoocai aco vuusaitu aapi ²⁵ sai baana saalicamigada Uudasicaru dai garsoicaiña idi aa duiñdagiaaga ismaacada garmaa aapi. Agai arDiuusi ootosadacata dai dagito gasalicamiga dai ii ami siaaco acata dai alia soimaasi iduucai —asduucai gamamagi.

²⁶ Dai tacavi daitu amo tumiñsi tai gamaita Matiia. Dai otoma vaana abaivustaama dan amoco ojootosicami.

2

¹ Aidasi aayi agaa siaa duudagai Pentecostesi taagiducada mosamapacaga daraajatadai avaavoitudadami vaascatai amapai. ² Tai todian duucai gaa caidatu tavaagiaifidaga apn caiti saascada cavami vaardagai dai vaasiaacatai gigiduli mai quiiyaga siaaco daraajatadai agai. ³ Amaasi gamaasitu amo istumaasi tai maascami dai aipaco daama darai va ismaacada ami daraajatadai. ⁴ Tai divia Diuusi Ibaada dai vaascatai avaavoitudadami amadu daaca agai tai agai gnaagacai ñiño ama maa ñiooqui. Vaascatai ñiño amo ñiooqui ismaacada maimaacata dai ismaacada maa Diuusi Ibaada.

⁵ Aida Jerusaleenaga oidacata dai judidiu vaasi aipadaga dai maiamo ñiooqui ñioocaitadai dai alia siaa duudagai Diuusi. ⁶ Aidasi caa agai isgaa caidatu ganampagi ami siaaco daraajatadai avaavoitudadami dai maitaa isducatai gantaa agituagi caacatai islamadutai ñioocai ñiooquidacada. ⁷ Dai vaascatai vupuiirutuan tada dai aipaco gnaagidi:

—Goovai ismaacada pomaa ñioocai arGalileenaga oidacami. ⁸ ¿Dai ducatai aatama lamadutai caa agi garñiooqui? ⁹ Tami daraaja oodami Partiaifidaga, dai Meediaifidaga, dai Elamaifidaga, dai Mesopotamiaifidaga, dai Judeeifidaga, dai Capadusiaifidaga, dai Poontoaifidaga, dai Aasiaifidaga, ¹⁰ dai Filijiaifidaga, dai Panfiliaifidaga, dai Ejiipituaifidaga, dai amapacagaifidaga Apilica vaasoñiomaiifidaga Sireñi. Tami daraaja amoco Romaiifidaga aapa dai amoco arjudidiu vaavoitudaitai vaavoidaragada arjudidiu dai aa gia arjudidiu daadada cascada arjudidiu goovai. ¹¹ Tami daraaja aapa oodami Carataaifidaga, dai Araaviaifidaga dai vaascatai aatama caa isgarñiooquidada aagai gocacalli istumaasi gararducami istumaasi agi Diuusi ivueeyi —ascaiti arjudidiu ismaacada ami dada.

¹² Dai vupuiirutuan tada dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Istuisi apadui gomaasi? —ascaiti.

¹³ Dai aa mosparunai daida icaiti:

—Alia navaacoñi goovai cascada pomaa ñioocai —ascaiti aoodami.

¹⁴ Amaasi guuquiva abaivustaama dan gooca ojootosicami taida Piiduru gagara ñioo daida itadai:

—Judeeaga oidacami amadu vaascatai ismaacada Jerusaleenaga oidaga maatavurai aapima idi dai caagavag caaca ismaacada gnaagida iñaagai aana. ¹⁵ Aatama maitarnavaacoidada masducatai gantaa agitoi aapima. Tami oidacami mainavaacorai aagui quiaamoco tuustaamaga. ¹⁶ Idi agai ismaacada aagidi Joelicaru garragui aaduficaru. Agai arDiuusi ñiooquituldiadamicadacata dai pocaiti:

¹⁷ Pocaiti Diuusi: “Cayoga ugitaicai oidigi divimu giñbadaga dai amadu daacamu vaasi oodami aipaco oidacami.

Vaasi ganmaamara ñiooquimu aana giñvataraga.

Dai ganmaamara cacalli taagimu mui naana maasi istumaasi mainaidi aa oodami.

Dai ñiooquida iñagai aana acacalliocoidada coosigadaga.

¹⁸ Amaasi ootosamu aana giñbadaga vai amadu daacana giñpipiooñiga.

Sigai ñiooquimu aana giñvataraga.

¹⁹ Tacavi tavaagiana gantaa gidamu aana mui naana maasi istumaasi.

Dai oidigi daama gantaa gidamu aana mui naana maasi arai amadu tai, amadu gapi cuubusi dai poduucai maatamu aapima iscaugitia agai oidigi.

²⁰ Tucaagamucamu gotasai. Dai masaadai moalarai gaduñimu dai gooquigaga aimu istugaco divia agai taanadami.

Dai vAascatai siaa duutuuda agai.

²¹ Amaasi vAascatai ismaacAdA giñdaanAdagi cAAgacArA vuvaidamu aana", ascaiti Diuusi. Ascaiti Joelicaru.

²² CAacavurai aapimA judidíu ismaacAdA gAnaagida iñagai aana. Suusi arNasareetaA oidacamicatadai dai agai arAmo cAali ismaacAdA maa Diuusi gAA guvucadagai saidA iduuna mui naana maasi gaArducami aapimA ganvuitapi dai idi maasicAdA Diuusi gAntAAgi isootoi ASuusi. VAAsi imaasi cAA maata aapimA. ²³ VAAscArA aidAmasi gAntAAgi ASuusi maisatugai aapimA dai tAAgi ACALALI ismaacAdA maisiaa duutudai Diuusi sai curusiaba siisana dai poduucai gAtajai aapimA muaragai. VAAsi imaasi camaatAcataidai Diuusi. AAgi agai capomaasi gAtagito AAqui abiaadArA sai poduucai arAduuna. ²⁴ Agai vaa Diuusi apamu duaacali ASuusi. Tomali amo istumaasi maitistui issoobidagi ASuusi isduaacagi, tomali muuquigami. ²⁵ Dai aagai Davicaru ASuusi dai poduucai ooja: VAAscArA nAidi aana ACALiodami Diuusi aana giñAAmadu daja giñsAAlisa padArA.

Giñnuucada agai vai tomali amaadutai maisoimaasi giñvuiididi.

²⁶ CascAdA alia baigiñAlidi aana dai aagai ansai baigiñAlidi.

CascAdA maiduaadicui aana istuma daivuñiagi giñtuucugacAdA siAAscadA muuquia aana.

²⁷ Damos aapi giñDiuusiga maiviaamu giñibAdaga aa coidadA ibaadA saagida.

Dai maitidagito issiaa tuidiagi giñtuucuga.

Aana arAgai ismaacAdA oigAdai aapi.

²⁸ Giñduaacaldamu aapi.

Aana giñAAmadu aimArA aapi cascAdA alia baigiñAlidi aana.

Asduucai ooja Davicaru.

²⁹ Giñaduñi cAAga maata aapimA siAAqui muu gAraduñi Davicaru dai quiaa maasi mAsiaaco yaasa. ³⁰ Davicaru arDiuusi ñiooquituldiadamigadAcataidai dai cAAga maatacatadai isDiuusi aagidi vAAsi gaIbAdacAdA sai amaadutai cajjudadA arCristoca agai dai bAija agai Davicaru sAAlicamigadA. ³¹ Idi vaa cAAga maatacatadai Davicaru naijadacan caitiña AAquioma abiaadArA cascAdA aagaitadai agai ASuusi duaacaradA daidA icaiti maiviimu Cristo IbaadA coidadA saagida tomali maisiaa tuidimu tuucugadA. ³² Diuusi duaacali agai vaa Suusi dai vAascatai aatAmA arnaijadami vAAsi imaasi. ³³ Diuusi vaidacai ASuusi tavaagiamu sai sonuana daacana dai poduucai maa amo gAA sAAlicami. Dai sivi ootoi ASuusi Diuusi IbaadA, poduucai isducatai gAnaagidi ASuusi oogadA. VAAsi idi ismaacAdA nAidi aapimA dai caA Diuusi IbaadA idui. ³⁴ Davicaru maitArAgai ismaacAdA tAsai tavaagiamu. AAgi Davicaru icaiti:

ACALiodami Diuusi itAtadai giñtAAanAdamiga:

"Daacañi giñsAAlisa padArA ³⁵ asta siAAscadA cabaidui aana vai camaitistuidiagi vaamioma gasasaayu".

Ascaiti Davicaru.

³⁶ VAAsi judidíu sAAlicAdA gAAagai ismaatAcamudai isAgai vaa Suusi ismaacAdA siisa aapimA curusiaba cadai Diuusi agai saidA arCristocana ismaacAdA vaamioma tAAanada agai oidigi daama —astAtadai Piiduru.

³⁷ AidAsi caA agaa gomaasi aayi soialiaragai dai tAcacai agai APiiduru AAmadu agaa ojootosicami:

—¿tAtumaa duuna? —ascaiti Aoodami.

³⁸ Amaasi APiiduru aa noragi daidA itAtadai:

—Ama duucaivar gAntatagito dai camaisoimaasi ivuaada vai Diuusi gAnoigAldana vAAsi gAnsoimaascamiga. Ganvapaconavurai aapimA vAascatai Suusi sAAlicamigadAcAdA siDi-
uusi ootosamu gaIbAdaga vai gAAAAmadu daacana. ³⁹ Idi ñiooqui arAapimA ganvAataA
AAmadu ganmaamara dai agai ismaacAdA mAAcasi daraaja dai vAascatai ismaacAdA
ACALiodami garDiuusiga vapaida Alidio —astAtadai APiiduru.

⁴⁰ Idi ñiooquicAdA AAmadu vaamioma aa ñiooquicAdA ñioo APiiduru dai cAAga maa ñiooqui dai potAtadai:

—CAagacArAvAr vuvaaqui gAAgAvituldaragadAAiñdArA Aoodami soimaasi ivuaadami
—astAtadai APiiduru.

⁴¹ Poduucai tudo vAascatai ismaacAdA AAgi ñiooquidA ganvapacoi. AidA tasArA urava para vaica miil oodami agaa ismaacAdA vaavoitudai. ⁴² Dai vAascatai apiavaavoitudai istu-
maasi maaatAtuldiña Aojootosicami. Dai amo tAgitoidagai vaacana dai gamamadaiña
gAAmpaiditai siuu duucu gaugia agadagi.

⁴³ DaidA ivuaadana Aojootosicami mui naana maasi gaArducami vai vAascatai dudu-
aadicuiña. ⁴⁴ Dai vAascatai ismaacAdA vaavoitudaitadai sAAlicAdA cAAga ganuraavacataidai
dai amapai viaacataidai ganvustuidaga. ⁴⁵ Dai gaagaraiña ganvustuidaga dai Atumiñsi

arvΛascatai vΛaltaracana. Ismaadutai vaamioma tagitocagi vaamioma maacaiña agai. ⁴⁶ Dai vΛas tasai gadmpaidiña agΛΛ quiuupaigadΛΓΛ judidiu. Dai Λmapai gacuaadana quiiquiΛΓΛ baigΛnΛiaracΛdΛ dai tomali Λmoco maivaamioma gaducΛdΛ gΛΛlidiña. ⁴⁷ Dai vΛascatai siaa duutudaiña Diusi dai vΛasi oodami cΛagacΛΓΛ nΛidiña dai vΛas tasai mpaidimi Diusi ismaacΛdΛ cacΛagacΛΓΛ vuvaidimi ΛΛmadu agaa ismaacΛdΛ cavaavoitu-dai.

3

1 Amo imidagai coi gΛΛsΛco tasai tΛΛtΛidimitadai Piiduru ΛΛmadu Vuaana Λmapai agΛΛ quiuupaigadΛΓΛ judidiu. Caaayi siuu duucu gamamadaiña agai. ² VΛas tasai ami dadaΛjΛiña Λmo cΛΛli. Agai maitistutuidiña isaimardagi poduucai vuusai agai. AgΛΛ quiuupaigadΛΛmu judidiu bΛΛ ajioopaiña aa, dai dadaasaiña quitaagiña cΛΛ tioodicΛΓΛ tΛΛgiducana sai gataanaifiña tumiñsi oidicami ismaacΛdΛ vaapaquidagi ami. ³ Aidasi tΛΛ ΛcΛΛli soimaascΛdΛ ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana aidasi vaapaquia agaitadai agai agΛΛ quiuupaigadΛΓΛ judidiu tai Λmo oidicami. ⁴ Amaasi vui nΛnΛaava ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana ΛcΛΛli taidΛ ΛPiiduru potΛtΛdai:

—GΛrvuidΛΓΛ ifiñΛnΛaava —astΛtΛdai.

⁵ Amaasi vui nΛnΛaava ΛcΛΛli poΛliditai isoida agai istumaasi. ⁶ DΛmos ΛPiiduru potΛtΛdai: —Maitan viaa tumiñsi vΛascΛΓΛ gΛoidamu aanΛ istuma viaa. Suusi Cristo ismaacΛdΛ NasareetΛΓΛ oidacatadai guvucadΛcΛdΛ cΛquivañi dai aimarda —astΛtΛdai ΛPiiduru.

⁷ Amaasi bΛi ΛPiiduru ΛcocoΛdΛ novidΛ sΛΛlisa tadΛΓΛ dai vañigi. Tai bovΛsdΛΓΛ gupuucatu ΛcΛsodΛ ΛΛmadu tΛtΛaanΛsigadΛ. ⁸ Amaasi pΛca tual daa agai dai cΛquiva. Dai gΛagacai aimΛrai dai vaa agaa ΛΛmadu agΛΛ quiuupaigadΛΓΛ judidiu. Dai tuali dadaimi. Dai aliΛ cΛΛga ñiooquimi Diusi vui. ⁹ Dai canaiditai vΛascatai iscaaimΛrai dai cΛΛga ñioocai Diusi vui aliΛ duduaadimu, ¹⁰ dai camaitΛΛ isducatai gΛntΛtΛagituagi tomali istΛiyagi nΛliditai iscadueeyi ΛcocoΛdΛ. CΛΛga maatΛcatadai agai isgΛi ΛΓagai vaa ismaacΛdΛ dadaΛjΛiña daida taanaifiña oidicami agΛΛ quiuupaigadΛΓΛ judidiu quitaagiña tioodicΛΓΛ.

¹¹ CaduaadΛcai ΛcΛΛli ismaacΛdΛ maitistutuiditadai isaimardagi mosΛΛmadu aimΛraiña agai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana. Dai vΛasi Λoodami camaitΛΛ istumaasi gΛntΛtΛagituagi dai voopoi ami agΛΛ quiuupaigadΛΛmu judidiu siaoco Solomofi portaaligadΛ tΛΛgidu. ¹² Dai tΛΛgacai ΛPiiduru isgΛnΛmpagi vΛascatai potΛtΛdai:

—AapimΛ judidiu, gtuimasi gΛrnΛnΛidi ducami isaatΛmΛ Λgi duaaidamudai idi cΛΛli dai imitu gΛrguvucadagacΛdΛ siΛpΛ cΛΛ tuutiacatai? ¹³ Baiyoma Suusi guvucadΛcΛdΛ atdueeyi idi cΛΛli. Diusi maa gamara Suusi Λdaasicami ismaacΛdΛ vaamioma viaa guvucadagai. Dai agai vaa Diusi ΛrDiuisigadΛcatadai ΛpΛΛ garaduñi AvraafiΛcaru dai Isaacaru dai Jacocaru. Dai Suusi ΛΓagai vaa ismaacΛdΛ tΛΛgi aapimΛ dudunucami. Dai aidasi dagitua agaitadai Pilaato ΛSuusi mosgajiaadΛΓΛ vipieeyi aapimΛ. ¹⁴ Maiaagidi aapimΛ isdagitomudai agai ismaacΛdΛ cΛΛ tuiga dai maitargΛpΛr caatΛcami baiyoma aagidi aapimΛ isdagitua agai Λmo gamuaacami. ¹⁵ Poduucai muua aapimΛ ismaacΛdΛ gamaacai ibΛdagai utudui. TaidΛ Diusi duaacali agai coidadΛ saagidaiñdΛΓΛ, vΛΛsiaΛcatai idi aatΛmΛ daraaja nΛjΛdami. ¹⁶ Agai vaa Suusi guvucadΛcΛdΛ bΛi guvucadagai idi cΛΛli ismaacΛdΛ nΛidi dai maatΛ aapimΛ. Vaavoitudai aatΛmΛ dai idi cΛΛli Suusi guvucadadΛΓΛ cascΛdΛ cacΛΛga dueeyi goovai. CanΛidi aapimΛ iscadueeyi.

¹⁷ Giñaduñi judidiu cΛΛga maata aanΛ isaapimΛ ΛΛmadu gΛnbaitΛguvacamiga muua ΛSuusi maicΛΛga maatΛcatali mΛstuma vueeyi. ¹⁸ Poduucai baidui Diusi ismaacΛdΛ Λquiacoga aagai ñiñiooquituldiadΛmigadΛ. Agai vaa aagaitadai isaliΛ soimaa taata agaitadai ΛCristo. ¹⁹ CascΛdΛ ΛmΛ duucaivΛr gΛntΛtΛagito aapimΛ dai agoavΛr suuligi gosomaa voyiaiñdΛΓΛ. VaavoitudavurΛi Diusi vai agai gΛnoigΛldana vΛasi gΛnsoimaascamiga amaasi ΛcΛliodami Diusi baigΛnΛliatudamu. ²⁰ Dai gΛnootosdamu Diusi Suusi Λpamu. Agai vaa ΛrCristo ismaacΛdΛ Λquiacoga Λco vuusaitu Diusi aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ. ²¹ VΛascΛΓΛ tΛvaagiΛrΛ viimu Suusi Cristo asta siΛascΛdΛ baidui Diusi vΛΛsiaΛcatali istumaasi isducatai aagaitadai Λquiacoga ñiñiooquituldiadΛmigadΛ ismaacΛdΛ Λgi agai Λco vuvaitu. ²² Poduucai tudu Λquiacoga potΛtΛdai MoseesΛcaru gΛrΛaduñiΛcaru: “Ootosamu Diusi Λmo ñiooquituldiadami aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ vΛascatai aapimΛ gΛnaadunumΛ saagidaiñdΛΓΛ poduucΛi isducatai giñootoi agai aanΛ. ΛgiadavurΛi vΛΛsiaΛcatali istumaasi agai gΛnaagiadagi. ²³ VΛascatai ismaacΛdΛ maiΛgidi Diusi ñiooquituldiadΛmigadΛ ugititudamu Diusi dai Λco vuvaidamu judidiu saagidaiñdΛΓΛ”, astΛtΛdai MoseesΛcaru.

²⁴ Poduucai tudu vΛasi Diusi ñiñiooquituldiadΛmigadΛ Samueli baigovacoga aagai istumaasi daivuñia agaitadai sivi. ²⁵ AapimΛ ΛrcajjudadΛ vΛasi Diusi ñiñiooquituldiadΛmigadΛ.

Dai vlassi ñiooqui ismaacada ootoi Diuusi gañiñiooquituldiadamigacada araapima ganvallaatar. Dai vlassi istumaasi ismaacada Diuusi baidui ganaaduñicaru lamadu araapima ganvallaatar. Dai asta ismaacada aagidi Diuusi garaduñi Avraañicaru aidasi potatadai: “Aana baiñaliatudamu vlassi oodami oidigi daama oidacami aapi gacajudagacada”.²⁶ Aidasi duaacali Diuusi gamara lapaga ganootosi aapima sai baiganñaliatudana masai aapima camaisoimaasi ivuaadana —astatadai Piiduru.

4

¹ Quiaa ñiooquiditadai aPiiduru lamadu aVuaana aoodami tai dada apapaali judidú lamadu abaitacaacamigada agra quiuupila sandaaru lamadu asaduseo. Asaduseo atagai ismaacada maivaavoitudai duaacaragai. ² Dai alia baacoi vlasscatali mamaatatluditali aPiiduru lamadu aVuaana aoodami isduaacaradacada aSuusi camaata vlasscatali isoidagai duaacaragai coidad vllaatar. ³ Amaasi vui agai aPiiduru lamadu aVuaana dai casi arurunococatadai dai camaialcatadai uruñi isbai duñiagi dudunucamiara cascada cuu agai asta siaadiqui. ⁴ Muidutai agai ismaacada gantagito caa ñiooqui vaavoitu. Vlassi ismaacada vaavoitu baitoma aayi taan miil, gocaaqui aayi golla cacalli.

⁵ Dai siaadiqui ganampagi Jerusaleenara vlassi adudunucamigada ajudidú lamadu apipiscali lamadu amamaatatluditali Diuusi saalicamigada. ⁶ Dai ami daacatadai lara Anasi baitacaacamigada papaali, judidú lamadu Caifási, lamadu Vuaana, lamadu Alijandaro, lamadu vlassi ismaacada araaduñda abaitacaacamigada papaali. ⁷ Dai vai aPiiduru lamadu aVuaana dai araana tuutui dai tacacai:

—¿Tuma guvucadagaicada dai vora saalicamigadacada ivueeyi aapima gomaasi? —astatadai agai.

⁸ Amaasi Diuusi Ibada lamadu daacatadai aPiiduru taida aPiiduru itatadai:

—Dudunucamigada dai pipiscaligada judidú⁹ sivi casi gartacacai aapima isducatali caagacata vuusai idi cali coocoadai dai isducatali dueeyi goovai. ¹⁰ Aapima ganvuitapi aagamu aatama vai maatana vlasscatali Isireliara oidacami. Idi cali vlasscatali aapima ganvuitapi caaca caduaadacatali Suusi Cristo guvucadadacada. Agai aragai vaa ismaacada Nasareetara oidacatadai dai aapima siisa curusiaba tai Diuusi duaacali coidad saagidañdara. ¹¹ ASuusi aran ducami aodai ismaacada sioma gaaagai amo vaaqui vllaatar dai aapima aran ducami abaabaquitadami ismaacada gajiaadara vaa aodai. ¹² Diuusi ootoi aSuusi Cristo oidi daama sai aagi agai vaaacana guvucadagai iscaagacata vuviaadagai vlassi oodami oidi daama oidacami. Maitiipu amai vlassi oidigara ismaacada vaa guvucadagai iscaagacata vuviaadagai oodami —astatadai aPiiduru.

¹³ Amaasi taa adudunucami aPiiduru lamadu aVuaana dai maata taa isacacalli maitavari daraiva oojilar dai maitarmamaatatluditali dai vlasscatali maiduduaadimu ñiñio. Daid adudunucami maitaa istumaasi gantatagituagi. Dai amaasi maata taa sidi atagai ismaacada lamadu ajiopaiña aSuusi. ¹⁴ Dai cali ismaacada cadueeitadi ami lamadu caacatadai aPiiduru lamadu aVuaana cascada maitistutuiditali adudunucami isvuidara ñioocada tomali amo ñiooqui. ¹⁵ Daid adudunucami aagi gaaataga aliditali cascada ootoi ajojootosicami sai vuvaacana ampaidaragaiñdara, ¹⁶ daida icaiti:

—¿Taduuna gocacalli? Caa maata vlasscatali Jerusaleenara oidacami sida idui gocacalli idi istumaasi gducami dai maitistutuidi aatama ispotaiyagi ismaitarvaavoi. ¹⁷ Abaacatamu aatama vai sivi abiaadara camaiaagidiña goovai tomali amaadutai istumaasi ivuaadana aSuusi dai istumaasi gamamaatatluditañ agai vai camaivaamioma aipaco imana idi maasi —ascaiti adudunucami.

¹⁸ Amaasi vai adudunucami aPiiduru lamadu aVuaana dai aagidi sai camaiaagidiña istumaasi ivuaadana aSuusi dai mamaatatluditañ. ¹⁹ Damos aa noragi aPiiduru lamadu aVuaana daida itatadai:

—¿Tuma tatagitoi aapima baisi atcaagai Diuusi vllaatar isganlagida aatama aapima dai maialagidagi Diuusi? ²⁰ Mosmaibaiga ismaiaaga aatama tastuma naidi aatama dai caa —astatadai aPiiduru lamadu aVuaana.

²¹ Baitoma vlassi aoodami calga ñiñio Diuusi vllaatar duaadacai acoocoad cascada adudunucami alia abaiditali aoodami cascada maitarpanalidi isgaviaarsagi aPiiduru lamadu aVuaana dai mosablaqui dai dagito sai iimana. ²² Acalli ismaacada cadueeyi Diuusi guvucadadacada vaaacatadai vaamioma isgoo coobai uumigi.

²³ Amaasi cadagitocai agai aPiiduru lamadu aVuaana agai mosiji malla ca siaaco daraajatadai aaduñda dai vlassi aagidi istatadai abaitaguacacamigada papaali lamadu judidú pipiscali. ²⁴ Aidasi caa agai imaasi vlasscatali mapai daanai Diuusi daida icaiti:

—Garcali odamiga Diuusi, aapiapla arDiuusi ismaacada idui tavaagi dai davalarai dai gala suudagi dai vlassi istumaasi. ²⁵ Gapiooniga Davicaru aagai istumaasi aagidi aapi sai aagana dai pocaiti:

¿Tuisida bacocoi vlassi oodami naana maasi ñioocadami Diuusi vui?

¿Dai tuisi tatagito oodami mui naana maasi maicacal gaducami?

²⁶ Ararai oidigi daama oidacami lamadu aa baitaguucacami ganampagi dai ñiooquiada agai Diuusi lamadu Cristogada.

²⁷ Salliacada arvaavoi istanai Jerusaleenaga ganampagi Eroodasi lamadu Ponsio Pilaato lamadu judidui dai aa ismaacada maitarjudidui dai vuidara suuli gamara Suusi ismaacada maisoimaasi idui dai aco vuusaitu aapi garDiuusiga. ²⁸ Gomaasicada idui agai vlassiacatai ismaacada ipali aapi garDiuusiga siapaduñiagi. ²⁹ Sivi gargaviarsa agaitadai adudunucami cascada garmacañi aatama gapipiooniga guvucadagai tatai ñioocadagi gañiooqui maisiu duaadimudacada. ³⁰ Dai duduaididagi acoococoidada gavgucadagacada daida ivuaadagi istumaasi gagarducami gamara Suusi guvucadadacada. Agai vaa Suusi argalaco vuusaida aapi —ascaiti aaduñda vaavoitudadami.

³¹ Aidasi canaato mamagi agai gigivuli aqúi siaaco daraajatadai agai tai divia Diuusi Ibaada vlassacatai lamadu dai poduucai maiduduaadicuitai aagaiña agai Diuusi ñiooquida.

³² Dai camuiducatadai vaavoitudadami dai vlassacatai viaacataidai amo tagitoidagai. Dai vlassacatai amapai viaacataidai ganvustuidaga cascada tomali amaadutai maiaagaiña sigai artuidada amo istumaasi. ³³ Vlassacatai lojootosicami apiaaagaiña siooma guvucadagaicada Suusi duaacaragada vai Diuusi calagacaga naidiña vlassacatai. ³⁴⁻³⁵ Vlassacatai ismaacada viaacataidai dadavalarai isbaabaqui ara gaagaraiña agai dai vuaapaiña atumiñsi. Dai maacaiña agai lojootosicami atumiñsi. Atumiñsi arvlassacatai vaataracana. Ismaadutai vaamioma tagitocagi vaamioma maacaiña agai cascada vlassacatai viaacana istumaasi tagito. ³⁶ Dai ami agai lamadu daacataidai amo calli Levicaru cajitudada agai Osee tagiducatadai. Agai arSipiliaga vuusaicami. Taida lojootosicami Bernabé taatai ismaacada itaiya lliidi amo bai liatudadami. ³⁷ Agai gagaara amo davalarai ismaacada viaacataidai agai dai vuaapi atumiñsi lojootosicami.

5

¹ Dai ami daacataidai ara amai calli Ananiiasi tagiducami dai Safira tagiducatadai oonigada. Dai vagoocatai viaacataidai agai amo davalarai dai gagaara. ² Calli aa maa atumiñsi lojootosicami ducami iscavlassi tagidamudai dai viidadai viaa lagi gavatar. Dai loonigada maatacatadai ara. ³ Amaasi itai Piiduru:

—¿Ananiiasi tuiyasi dagito isvaquiagi adiaavora gaibadagaga dai gyaatagitu Diuusi Ibaada vui? Aapi aa viaa tumiñsi lagi gavatar masmaacada gaa namaqui gadavalragacada. ⁴ ¿Maitisi arvaavoi isaapi argatuidacataidai adavalarai? Dai aidapasi gagaara adavalarai ¿maitisi arvaavoi isaapi argatuidacataidai atumiñsi? ¿Tuiyasi podui? Yaatagi aapi Diuusi maisiu oodami —astatadai Piiduru.

⁵ Mosca ananiiasi gomaasi dai muucucatai gai. Dai vlassacatai ismaacada mai gomaasi salliacada duduadimu. ⁶ Amaasi dada lamoco gagali dai calga biisa amuuquiada dai baacai dai yaasa.

⁷ Vaica ooracada vaa Ananiiasi oonigada maimaatacatai agai istumaasi aradi cunaadacada. ⁸ Taida Piiduru itatadai:

—Giñaagidañi, ¿caaquicada msgagaara adavalarai? —astatadai Piiduru.

—Aja, caaquicada —astatadai looqui.

⁹ Amaasi Piiduru itatadai:

—¿Tuimasi pomaasi gantatagito aapima isyaatagidagi Diuusi Ibaada? Quidigaiñdaga iimai ismaacada baacai dai yaasa gacuna. Dai sivi aapi galbaalquia agai ara —astatadai Piiduru.

¹⁰ Tai agai otoma muu dai lacasoda abaana gai agai Piiduru. Amaasi vaapa agagali dai tal looqui muuquiada dai vuusaitu dai mala yaasa cunada abaana. ¹¹ Tai alia duduadimu vaavoitudadami lamadu vlassacatai ismaacada mai gomaasi.

¹² Mui istumaasi gagarducami ivuaadana lojootosicami oodami saagida dai vlassacatai ganampagi ami gala quiupiaaga siaaco Salomoni portaaligada tagidu. ¹³ Tomasi tomali amaadutai maitipaliditadai isganampaidagi vaavoitudadami lamadu vlassacata calga ñioocataidai agai vaatar. ¹⁴ Muidutai calli lamadu ooqui vaavoi isSuusi Cristo arcacacaga vuviadami. ¹⁵ Amaasi vuvaitu oodami coococoidada caayana

dai vopoicari¹⁷ tuua dai vapaacosia¹⁸ sai siuu duucu daivuñiagi ¹⁶ Piiduru sai tomasi mosacaasi ¹⁹ Damos tucara¹⁹ divia amo Diuusi taañicaruda¹⁹ dai cuucupioco cuucuparagada¹⁹ daivimi muidutai Jerusaleen¹⁹ vuucati cococoidada¹⁹ lamadu aa ismaacada¹⁹ alia soimaa taatamituldi ²⁰ Diaavora talaañicaruda²⁰ tai vascatai dudueeyi Diuusi guvucadada²⁰.

¹⁷ Amaasi ¹⁷ abaitacaacamigada¹⁷ papaali judidiu¹⁷ lamadu v¹⁷asi asaduseo ismaacada¹⁷ uraavacatadai ¹⁷ abaitacaacamigada¹⁷ papaali vui baaco¹⁷ oojootosicami. ¹⁸ Dai vui ¹⁸ agai dai maamaisa. ¹⁹ Damos tucara¹⁹ divia amo Diuusi taañicaruda¹⁹ dai cuucupioco cuucuparagada¹⁹ ¹⁹ maisacarui dai vuvaitu oojootosicami daida¹⁹ itatadai:

²⁰ —Iimivurai dai ²⁰ agaa quiuupaigada²⁰ judidiu²⁰ guuquiva dai ami aagida oodami isducatai istutuidi ²⁰ agai isoidacagi vascara²⁰ Diuusi lamadu —astatadai.

²¹ Amaasi caacai oojootosicami imaasi, siaadiqui ²¹ laqui vaapa ²¹ agaa quiuupaigada²¹ judidiu²¹ dai aagidi oodami Diuusi ñooquida.

Vaida ²² abaitacaacamigada²² papaali lamadu ismaacada²² uraavacatadai pooliditadai isquiaa maisacari²² daraajatadai oojootosicami cascada²² ampagi ²² agai avaamioma talaanadami. ²³ Agai arpipiscali judidiu²³. Dai gooquia²³ ootoi sandaaru sai vaaapana maisacaruñidaga²³ oojootosicami. ²⁴ Aidasi aayi asandaaru maisacari²⁴ maitaa oojootosicami, ²⁵ dai apamu aa suuli dai mala²⁵ potatadai:

—Caa²⁵ guucupi v²⁵asi cuucuparagada²⁵ maisacarui dai vuidaga²⁵ guuca asandaaru dai nuucada. Amaasi cupioco ²⁵ agai tatai tomali amoco maitaa tuucavi —astatadai asandaaru.

²⁶ Amaasi caacai imaasi ²⁶ abaitacaacamigada²⁶ ²⁶ agaa quiuupia²⁶ sandaaru lamadu ²⁶ abaitacaacamigada²⁶ papaali judidiu²⁶ lamadu aa papaali talaanadami aipaco gantacacai daida²⁶ icaiti:

—¿Istumaasi daivuñia ²⁶ agai v²⁶asi gomaasicada? —ascaiti.

²⁷ Tai amaasi divia amo caali dai potatadai:

—Cacaali ismaacada²⁷ maamaisa aapima²⁷ ²⁷ agaa quiuupaigada²⁷ judidiu²⁷ guucacatai maamatuldi oodami —astatadai caali.

²⁸ Amaasi ii ²⁸ abaitacaacamigada²⁸ ²⁸ agaa quiuupia²⁸ sandaaru lamadu sandaaru dai vuaa. Damos alia ²⁸ labaiditadai asandaaru oodami ismaicarsagi ²⁸ agai cascada²⁸ maisoi vuimi oojootosicami. ²⁹ Amaasi vuaa dai vititapi tuutu²⁹ avaamioma talaanadami taida ²⁹ abaitacaacamigada²⁹ papaali judidiu²⁹ potatadai:

³⁰ —Saa³⁰icada³⁰ gandai aatama³⁰ masai camaitaagidiña³⁰ Suusi Cristo mamaat³⁰atuldaragada. ¿Mostuma dui aapima? Camaat³⁰tuli aapima³⁰ v³⁰asi Jerusaleen³⁰ oidacami ganmamaat³⁰atuldaraga. Dai aatama³⁰ garpiaga³⁰ garsusuuligai gamuaatudacai caali ismaacada³⁰ Suusi aagai aapima³⁰ —astatadai ³⁰ abaitacaacami.

³¹ Amaasi ³¹ Piiduru lamadu aa oojootosicami ismaacada³¹ oi ³¹ agaa quiuupiañidaga³¹ ñiño daida³¹ itatadai:

—Alia³¹ ³¹ agaa isagida aatama³¹ Diuusi ³¹ apaga sioodami. ³² Aatama³² quiaa vaavoitudai garaaduficaru Diuusigada. ³³ Agai apamu duacali ³² Suusi. ³⁴ ³⁴ Suusi ³⁴ agai ismaacada³⁴ gatajai aapima³⁴ curusiaba siisaragai dai muaragai. ³⁵ Tai tavaagiamu vañigi Diuusi ³⁵ Suusi dai ³⁵ salisa padaga³⁵ dai saida³⁵ artalaanadamicana daida³⁵ arcalgacaga³⁵ vuviadamicana vaida³⁵ istuidana aatama³⁵ judidiu³⁵ isama duucagi gartatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai poduucagi garoigaldamu Diuusi ³⁶ garsoimaascamiga. ³⁷ Dai v³⁶asi imaasi ³⁶ arnlijadami aatama³⁶ lamadu Diuusi ³⁶ Ibaada ismaacada³⁶ ootoi Diuusi sai vascatai lamadu daacana ismaacada³⁶ ³⁶ agiditai caa —astatadai ³⁶ Piiduru.

³⁸ Amaasi caacai ³⁸ agaa gomaasi alia baaco³⁸ dai cooda aliditadai. ³⁹ Amaasi ³⁹ aquiva amo sonaga³⁹ caacami Gamalieli taa³⁹giducami. ⁴⁰ Agai ⁴⁰ aramo fariseo daida⁴⁰ ⁴⁰ armamaat⁴⁰uldiadami Diuusi ⁴⁰ salicamigada. Dai v⁴⁰asi oodami alia siaa duutudaiña. Dai ⁴¹ agai gatajai masai vuvaidana laachi oojootosicami. ⁴² Dai otoma potatadai ⁴² agai ⁴² agaa talaanadami:

—Giñaadufi, aatama⁴² ⁴² arjudidiu⁴², gantagitovar⁴² ⁴² naida masduñiagi ⁴² gocacaali.

⁴³ Gantagitovurai aapima⁴³ ⁴³ catlavapi ⁴³ apadi isoidacatadai amo caali ⁴³ Teudas ⁴³ taagiducami. Dai ⁴⁴ pocaitadai saida⁴⁴ ⁴⁴ aramo caali ⁴⁴ gaa guvcadagai vaaacami tai oi maaco siento caali. ⁴⁵ Matai muua. Tai vascatai ismaacada⁴⁵ oidatucuitadai v⁴⁵asi aipaco iji. Dai v⁴⁵asi ugidagai.

⁴⁶ Dai gooquia⁴⁶ ⁴⁶ aidasi gatajai ⁴⁶ agaa talaanadami ⁴⁶ caldaragai oodami oidacatadai ⁴⁶ amai caali ⁴⁶ Uudasi ⁴⁶ taagiducami ⁴⁶ agai ⁴⁶ arGalileega⁴⁶ oidacamicatadai. Tai muidutai oi. Matai muua ⁴⁷ arpa. Dai vascatai ismaacada⁴⁷ oidatucuitadai aipaco iji. ⁴⁸ Cascada aana anganaagidi masai dagitona idi caali. Maitava⁴⁸ ⁴⁸ oiñiada. ⁴⁹ Siadufiada gomaasi ⁴⁹ aramo istumaasi ismaacada⁴⁹ ivueeyi oodami v⁴⁹asi ugitimu goovai. ⁵⁰ Siadufiada gomaasi ⁵⁰ aramo istumaasi ismaacada⁵⁰ ivueeyi Diuusi siaadaga⁵⁰ istuidacai ugitudana aapima. Gantagitovar⁵⁰ ⁵⁰ naida maisu soimaasi ivuaada Diuusi vui —ascaiti Gamalieli.

tomali siaaco caisa agai. Dai vaaascafa caaagiditadai Diuusi isoida agai. Sai siiaascafa muquiaa agai saida arcajitudada vaataraca agai. Aida Avraaŋi maiquiaa maamaracatadai. ⁶ Dai aagidi aapa Diuusi Avraaŋi sai cajiudadada oidaca agai maacasadafa oidacami duucaí gadavaraagana dai sai soiduucái oidaca agai dai masai soiduucái naíjada agai agai maaco sientu uumigi. ⁷ Dai potatadai Diuusi aapa: “Soimaa taatatuldamu aana agai ismaacada taaŋi agai aa duiñdagai gansosoiga duucaí dai gooquiafa vuvaquimu gacajitudaga abiaadafa dai giñsíaa duutuadamu agai idi davanaifafa”, astatadai Diuusi. ⁸ Diuusi baiduí amo ñiooqui Avraaŋicaru amadu. Dai tajai sai iquitana gatucuga dai poduucái tagitocana ismaacada aagidi Diuusi. Cascada aidasi vuusai Isaacaru Avraaŋicaru marada bo mamacova tasaicada poduucái iquitana Avraaŋicaru Isaa aapa, dai poduucái iduí aapa Isaacaru gamara Jacocarú dai Jacocarú poduí aapa abavustaama dan gooca gamaamara ismaacadaifadafa vuvaaja vaasi judidú.

⁹ Garaaduñi Jacocarú maamarada alia caadai gansuculi Osee cascada gagaali agai aOsee aa cacali sibaadafa oidacami tai agai baacai aOsee Ejiipitu davanaariamu dai gagaali Potifara. ¹⁰ Dai agai alia soimaa taatamituldina aOsee dai maisa. Dai vaaascafa Diuusi amadu daacatadai aOsee dai cagaçafa vuusaitu maisacaruafadafa, dai maa saítuducami tagitoidagai. Paraoñi cagaçafa naíditadai aOsee, Diuusi poduucái ipali cascada. Paraoñi arai Ejiipitafa dai daí agai aOsee ali mooyi sai soíña taaanaíña ami davanaifafa dai Paraoñi quidiifafa aapa.

¹¹ Amaasi divia gaa biuugigai tai alia soimaa taata Ejiipitafa oidacami amadu Canaanafa oidacami. Dai garaaduñicaru aapqui oidacami ismaacada Canaanafa oidacatadai camaitafaitadai istumaa ugi. ¹² Aidasi maí Jacocarú isoidacatadai tagi Ejiipitafa gaamucu ootoi gamaamara. Agai argafaaqui aaduñicaru. Dai agai tomali amo imidagai maiquiaa ajioopaiña Ejiipitumu. Dai aidasi taa agai aOsee Ejiipitafa maimaí sida arsuculidacatadai. ¹³ Dai gooquiafa aparamu iji agai taida aagidi aOsee sioora agai. Dai poduucái maí Paraoñi istuma oodamicatadai aOsee. ¹⁴ Amaasi aOsee ootosi ñiooqui gaooga Jaco sai dividana vaasi maamarada amadu, vaasicada arvai coobai dan baivustaama dan taamacatadai agai. ¹⁵ Poduucái ii Jaco Ejiipitafa oidatu. Dai gooquiafa movaasi muu. Dai movaasi coi aapa aa garaaduñicaru. ¹⁶ Tai gooquiafa acajitudada vuucái ganaaduñicaru ooda Siqueemamu dai yaasa atajoovai ismaacada savalli Avraaŋicaru aAmori maamarada Siqueemafa.

¹⁷ Aida tuigaco cayooga aayitadai istumaasi ismaacada bai duitadai Diuusi Avraaŋicaru amadu vaasi gatagitoidacada. Dai ajudidú ismaacada Ejiipitafa oidacatadai alia muidaimi dai saalicada muida. ¹⁸ Aida utudama daiva Ejiipitafa amo baitacaacami dai agai maimaatacatadai aOsee. ¹⁹ Dai idi baitacaacami naana duucaí vupuiirumada aliditadai garaaduñicaru dai alia soimaasi ivuiiditadai dai dadaagitoldi cacali maamarada daldadaifadafa utu vuvaquiada sai coona. ²⁰ Aidasi gataaanaitadai abaitacaacami maíca tuigacada aida vuusai Moseesa. Aliducatai abiaadafa baigaldacai taa Diuusi. Taida adaldada nuucagi ganquiyafa vaica masaadai. ²¹ Aidasi caviaacatadai adaldada isvuusaidagi aMoseesa quidiiaifadafa camaitistutuiditai isastuagi taida looqui Paraoñi marada bai dai gaali gamara duucaí. ²² Cascada mamaatuldina Ejiipitafa mamaatuldidiadami aMoseesa vaasi istumaasi mamaatacatadai Ejiipitafa oidacami. Dai caaga maata ñioocai aMoseesa dai alia saítuduga aapa.

²³ Aidasi caviaacatadai aMoseesa goo coobai uumigi diviji agai ajudidú Goosiena, agai arjudiucatai aapa cascada. ²⁴ Dai ami taa aMoseesa amo caali Ejiipitafa oidacami ismaacada soi vuadatadai amo judú. Dai soíña aliditadai aMoseesa ajudi cascada muua agai caali Ejiipitafa oidacami tai aduucái aa noragi ismaacada soimaasi ivuadatadai agai. ²⁵ Moseesa poliditadai isajudidú camaatacatadai isDiuusi ootosa agai agai sai vuvaídana aoodami Ejiipituaifadafa dai vaaascafa maimaatacatadai agai. ²⁶ Dai siaidiqui taa aMoseesa gooca judidú vai aliasi gancocoidatadai dai agai baíalliatuda límí cascada itatada: “Aapima afaamo oodami çtuimasi soi ganvueeyi?” astatadai. ²⁷ Amaasi agai ismaacada soi vueeyi agamai nuituca Moseesa daida itatada: “çToofa gadaí aapi taaandami duucaí dai dunucami duucaí aatama gafvatarafa?” ²⁸ çGiñmuua pasialidi aana aapa poduucái pasduucaí muua aapi tacavo aEjiipitafa oidacada?” astatadai. ²⁹ Tai maalda aMoseesa caacai iscaiti caali. Dai vuusai Ejiipituaifadafa dai maacasi ii Madianamu. Dai ami oidacatu maacasadafa oidacami duucaí. Dai maamarai gooca.

³⁰ Dai cadaivunucái goo coobai uumigi, ami oidigana miaanaí agiidi siaaco Siña taa gidu, gamaasitu amo Diuusi taaañicaruda aMoseesa vuitapi taiyafa ismaacada maacatadai amo uusi iipudafa. ³¹ Taida aMoseesa maitaa isducatai gatagituagi taagacai gomaasi. Dai aidasi miaadafa caquiva agai dai cagioma naida agai, caa agai Diuusi ñiooquida ismaacada itatada: ³² “Aanaana arDiuusigada gaalaaqui aaduñicaru Avraaŋicaru amadu aIsaacaru amadu Jacocarú”, ascaiti añaioqui. Amaasi aMoseesa gígvuquimi duaadimucái dai

camaitap³³ali isvui n³³anavagi vaamioma. ³³ Taid³³ Diuusi itat³³dai ³³Moseesa: “Movai pasiaaco caaca aapi godav³³arai at³³acovai gin³³vuisaida cascada uupasafi gasusuusaca dai poduucai siaa gin³³duutuda. ³⁴ Aan³⁴ caa maata s³⁴iall soimaa taataca v³⁴assi gin³⁴maamara Ejiipitara oidacami, aan³⁴ caa isaijigai agai cascada tavai aan³⁴ dai caagacata vuvaida ifnagai. Imifi tudu gaootosamu aan³⁴ Ejiipituamu”, astat³⁴dai Diuusi niooquida ³⁴Moseesa.

³⁵ Tomasi ³⁵Moseesa aduifna maicagacata naiditadi ³⁵Moseesa dai potat³⁵dai: “¿Toora dunucami dai taanadami duucai g³⁵adai?” astat³⁵dai. V³⁵assaca Diuusi ootoi ³⁵Moseesa taanadami duucai dai caagacata vuviadami, poduucai ootosi agai niooqui gataa³⁵nicarucada ismaacada gamaasitu ataiyara. ³⁶ Dai Moseesa aragai ismaacada vuvaitu garaadu³⁶nicaru Ejiipituaindara dai idui mui naana maasi gagarducami Diuusi guvucadadacada ami d³⁶avara³⁶ara dai siaaco G³⁶all Suudagi Vagicara taagidu ara³⁶ dai oidigana ara³⁶ goo coobai uumigi pomaasi ivueeyi agai. ³⁷ Dai ³⁷Moseesa agai daida itat³⁷dai ajudidui: “Diuusi ganootosda agai amoco ismaacada nioocada agai agai v³⁷atar³⁷³⁷ l³⁷agi aapima ganaadunuma saagidaifnara, poduucai isducai gin³⁷ootoi agai aan³⁷. Dai laagiadavurai agai”, astat³⁷dai Moseesa. ³⁸ Dai ³⁸Moseesa agai ismaacada oidigana aimaraitadi lamadu loodami, dai agai niooqui Diuusi taan³⁸nicaruda agiidi Sina³⁸ara dai lamadu daacatadi garaadu³⁸nicaru ara³⁸ dai Diuusi aagidi Moseesa niooqui sai garaagidana isducatai gaagai isoidaca aatama.

³⁹ Damos garaadu³⁹nicaru maitipali islaagidagi, baiyoma mosgajaadara vipieeyi agai ismaacada mamaat³⁹uldi Moseesa dai apamu noonoigia aliditadi Ejiipituamu. ⁴⁰ Amaasi itat⁴⁰dai agai Aarofi: “Aatama ipalidi pasgarduifnadi didiuisi vai garnuucadacana aatama maimaata siaaco dui ⁴⁰Moseesa ismaacada garvuvaitu Ejiipituaindara”, ascaiti loodami. ⁴¹ Amaasi idui agai amo ali c⁴¹asi vaaca mara maasi, dai coi vusta⁴¹qui dai dadasina avaca mara ismaacada idui agai dai diuusi aagai⁴¹. Dai alia baiganaliditadi agai agacada ismaacada idui agai gannoonovicada. ⁴² Amaasi Diuusi acovai ii agai saagidaifnara, dai dagito sai siaa duutudaina agai sisiaavugai gandiuisiga duucai, dai amo Diuusi niooquituldiadami gada oja iscaiti Diuusi sai pocaiti:

¿Coimasi aapima judidui vusta⁴²qui dai gin⁴²dadasina aidasi goo coobai uumigi oidigana ajiopaitadi aapima?

⁴³ Baiyoma ba⁴³l ajiopaina aapima gandiuisiga Moloqui amo icuusi vaaquiara daida idui aapima amo istumaasi amo siaavugai maasi dai Rempa⁴³ni taatai, agai ardidiuusi ismaacada aapima l⁴³agi idui dai siaa duutudaina.

Cascada ganvuvaidamu aan⁴³l gandav⁴³aragai⁴³ndara dai ganootosamu maacasi Babilonia baitaqui.

Ascaiti Diuusi.

⁴⁴ Garaadu⁴⁴nicaru viaacatadi oidigana amo icuusi vaaqui siaaco bai daraasacana agai lojoodai caacaparacada ismaacada oja Diuusi ismaacada arsallicami. Diuusi t⁴⁴jai ⁴⁴Moseesa licuusi vaaqui sai poduucai iduuna isducatai naiditadi agai amai sibacoga siaaco taagi Diuusi. ⁴⁵ Dai garaadu⁴⁵nicaru vii licuusi vaaqui ismaacada idui Moseesacaru aa gooqilardadioma garaadu⁴⁵nicaru, dai agai ismaacada oiditadi Josue baacaticatadi licuusi vaaqui aidasi voopoji agai d⁴⁵avara⁴⁵ragada aa ama maa nioocadami. Diuusi vuvaitu agai ismaacada ami oidacatadi sai ami oidacana Josue lamadu agaa oodami. Daida licuusi vaaqui movaasi viaacatadi loodami dai ami siaa duutudaina Diuusi asta aidasi gatajai abaitacaacami Davicaru. ⁴⁶ Diuusi alia caagacata naiditadi Davicaru vaid⁴⁶l Davicaru iduina aliditadi amo vaaqui Diuusi v⁴⁶atar⁴⁶. Garadu⁴⁶ni Jacocaru vaavoitu Diuusi garooga ara⁴⁶. ⁴⁷ Damos Salomofi agai daida idui Diuusi vaaquida. ⁴⁸ Tomasi Diuusi ismaacada abaitacaacami maioidaga quiquiupia⁴⁸ra ismaacada ivueeyi oodami. Poduucai isducatai agai Diuusi niooquituldiadami gada sai pocaiti Diuusi:

⁴⁹ Aan⁴⁹ana agai ismaacada taanai tavaagi dai v⁴⁹assi oidigi ara⁴⁹.

¿Maasca agai v⁴⁹aaqui ismaacada gin⁴⁹duifna agai aapima?

Aan⁴⁹l anmaitagito siaaco gin⁴⁹ibastagi.

⁵⁰ ¿Maitansi l⁵⁰agi idui aan⁵⁰l v⁵⁰assi gomaasio?

Ascaiti Diuusi.

⁵¹ Daida ⁵¹Tiivafi apia⁵¹niooquidi loodami daida itat⁵¹dai:

—Aapima aasniitu ganducami maitataacaidaga ap⁵¹an ducami aapima ismaacada maivaavoitadi Diuusi. Dai v⁵¹assaca vuidara v⁵¹atacana aapima Diuusi lbaada ap⁵¹an tuutuiga aapima gan⁵¹laqui adu⁵¹nicaru. ⁵² Ganaadu⁵²nicaru soimaa taat⁵²atuli dai asta coi v⁵²assi Diuusi niooquituldiadami gada ismaacada laquioma dada dai aagidi Diuusi niooquida. Agai vaa niooquituldiadami aagai isdivia agai ac⁵²al tuigacada ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aidasi divia agai aapima gataagi masai muaana. ⁵³ Diuusi ganaagidi gataa⁵³nicarucada isducatai gaagai masoidacagi mai aapima mai⁵³lagidi —astat⁵³dai Tiivafi.

⁵⁴ Dai aidasi caa loodami imaasi saalicada baacoi aTiivañi vui dai cacarañdimi gantaatamu. ⁵⁵ Damos Diuusi Ibaada lamadu daacatadai aTiivañi tai lagi tavaagiamu nanaava dai taa Diuusi isvaamioma dadadacai sitasai dai asuusi saalisa padalga caaca Diuusi. ⁵⁶ Amaasi itatadai aTiivañi loodami:

—Dañi naidi aana tavaagi vai cupioquiñi dai lagi ismaacada viaa amo saalicami saalisa padalga caaca Diuusi —astatadai Tiivañi.

⁵⁷ Amaasi loodami cuu gannaanaca maicaaca aliditai, dai vaascatai gagara iñaquimi dai vui voopoi aTiivañi ⁵⁸ dai bai dai vuusaitu ami Jerusaleenañdalga dai maicacarai. Dai lagi ismaacada maisai nuucatuli gansosoa amo galli Saulo taagiducami. ⁵⁹ Dai aidasi quiaa maisaitadai loodami taida aTiivañi aduucai daanagi asuusi:

—Suusi baacaiñi giñiibadaga —ascaiti.

⁶⁰ Dai gooquiaga gatootnacada caquiva dai gagara iña daida icaiti:

—Taanadami maiti gopialga vuupada gooodami idi soimaascamicada —ascaiti.

Dai mospotai dai muu.

8

¹ Daidal asaulo baiaa larla masmuaagi aTiivañi. Dai aida acara sigamuaatu aTiivañi aJerusaleenaga oidacada vui suuli vaavoitudadami dai soimaa taatatuli. Tai vaasi vaavoitudadami aipaco iji Judeeamu dai Samaaliamu mosacaasi lojootosicami maiiji abiaadaga. ² Dai lamoco caalali ismaacada siaa duutudaitadai Diuusi yaasa aTiivañi dai saalicada sosuañi agaicada. ³ Vaidal asaulo apiasoi vuaadatadai vaavoitudadami, dai vaasi quiiquiaga vapaacaiña dai tavaimaticatai vuvaidiña caalali dai ooqui gatanañia aliditai maamaisaragai.

⁴ Damos vaavoitudadami ismaacada iji Jerusaleenañdalga tomasiaaco siaaco ajoopaitadai lagi gaaagidimi isSuusi Cristo argaalagacaga vuviaadami. ⁵ Amaadutai vaavoitudadami Piili taagiducatai dai ii amapacaga Samaalia davanañaga. Dai ami gaaagidi isSuusi Cristo argaalagacaga vuviaadami. ⁶ Vaidal loodami ganampaidiña dai calaga gantagito caacana istumaasi aagidiña aPiili. Dai naidi lagi larla istumaasi gagarducami ismaacada ivuaadatadai aPiili Diuusi guvcadadacada. ⁷ Muidutai lagi ismaacada viaacatai Diaavora tataañicaruda duduaadi aPiili vaidal diaavora tataañicaruda vuvacaiña oodamiñdalga iñaquidatadi, dai muidutai ismaacada maitistutuiditadai isoñidagadi lamoco ganalaca siaara lamoco gancaacaji vaasi duduaadi lagi. Dai lamoco ismaacada maitistutuiditadai isajoopadagi vaasi duduaadi lagi. ⁸ Dai poduucai vaasi loodami baiganalali.

⁹ Dai ami oidacatai amo calali Simuñi taagiducami, ismaacada laquiomaga araaladaramicatadai dai mosyaatagidiña lagi loodami potatadaitadai saidal armaatacami. ¹⁰ Vai vaasi loodami amaduga maasi aaliducami dai gagarducami vaasi gantagito caacana istumaasi aagaiña lagi daida icaitiña:

—Goovai gia viaa Diuusi guvcadada —ascaitiña loodami.

¹¹ Tavapi yaatagidiña aSimuñi gaaladaragacada cascada gantagito caacana loodami dai lagidiña. ¹² Dai aidasi vaavoitu loodami aagiditai aPiili isDiuusi soicai oodami sai calagacaga oidacana dai isSuusi Cristo argaalagacaga vuviaadami, muidutai ooqui dai caalali ganvapacoi. ¹³ Dai asta aSimuñi ismaacada araaladaramicatadai vaavoitu dai gavacoi, dai lamadu aimaraña aPiili dai maitatagaiña isducatai galagituagi naiditai aPiili isivuaadana naana maasi gagarducami Diuusi guvcadadacada.

¹⁴ Aidasi mai lojootosicami ismaacada Jerusaleenaga daraajatadai isSamaaliaga oidacami vaavoitu Diuusi ñooquida, gaamucu ootoi aPiiduru lamadu avuaana. ¹⁵ Dai aidasi aayi lagi Samaaliaga gamamagi vaavoitudadami vaataraga, sai Diuusi Ibaada diviana vaavoitudadami lamadu. ¹⁶ Tomali amaadutai lagi maiquiaa lamadu daacatadai Diuusi Ibaada. Mosvapoñicatadai lagi Suusi saalicamigadacada. ¹⁷ Cascada aPiiduru lamadu avuaana daama darai gannoonovi tai poduucai divia Diuusi Ibaada vaavoitudadami lamadu.

¹⁸ Dai aidasida aSimuñi taa isdivia Diuusi Ibaada vaavoitudadami lamadu aidasi daama darai lojootosicami gannoonovi, ¹⁹ amaasi aSimuñi itatadai:

—Aana ganmaquiaagi tumiñi varai aapimla giñmaaca guvcadagai nai silascada aana daama darasadagi giñnoonovi tomastuma oodami vai didivadagi Diuusi Ibaada lagi lamadu —astatadai aSimuñi.

²⁰ Amaasi aPiiduru itatadai:

—Poalidi aapi sai istumaasi gaoidi Diuusi gasaapadai tumiñsicada cascada ugitanaga tumiñsiga aapi gaamadu. ²¹ Aapi maiviaa tomalachi saallicami idi guvucadagiata maitacalagadu gaibadaga Diuusi vuitapi. ²² Dagitofni vaasi gasoimaascamiga dai daañi Diuusi sabai goigaldana agai gasoimaascamiga ismaacada viaa aapi gaibadagata. ²³ Giñtagito naidi aana isaliasi arsoimaasi iducami aapi dai gasoimaascamiga gamaisacan duu —astatadai aPiiduru.

²⁴ Amaasi aSimuñi aa noragi daida itatadai:

—Daanadavurai aapima Diuusi aanacada nai maipovai iñduña aana masducatai aagai aapima —astatadai aSimuñi.

²⁵ Amaasi aPiiduru amadu aVuaana aatagi aoodami dai aagidi aPa Diuusi ñiooquida, dai gooquiata iji muiyapata Samaalia davarata dai gaaagidimi isSuusi Cristo arcacacata vuviaadami dai gooquiata noonora Jerusalemamu.

²⁶ Amaasi cadaivunucai imaasi amo Diuusi taañicaruda ñiooqui aPiili daida itatadai:

—Caquivañi dai imi govoyamu ismaacada Jerusaleenañdara caata Gaasamaco dai idi vaa voi agai dai oidigana daivunuga siaaco maitipu oidacami —astatadai aDiuusi taañicaruda.

²⁷ Taida aPiili caquiva dai ii dai voyata aayi amo caali Etiopiata oidacami. Agai artaanadamicatadai daida arnuucadamicatadai aCandaasi tumiñsigada. ACandaasi atamo ooque daida arbaitacacamicatadai Etiopiata dai vaasi caali ismaacada aata vuaadana Candaasi vatata cacapuñicatadai cascada caali capuñicatadai aPa. Daida caali cagacuiyamaco imatadai Jerusaleenañdara siaaco siaa duutudaitadai agai Diuusi. ²⁸ Vaida caali amo careeta aana daitugaitadai dai aagaimi oojai ismaacada oja Isaiacaru Diuusi ñiooquituldiadamigada. ²⁹ Amaasi Diuusi Ibada itatadai aPiili:

—Imiñi dai abaan caquiva gocareeta —astatadai.

³⁰ Dai aidasi miaadara caquiva aPiili caa agai caali isaagaimi oojai ismaacada oja Isaia tai agai cacacai daida itatadai:

—¿Maatapas caa gooojai pasmaacada aagai? —astatadai aPiili.

³¹ Taida caali aa noragi daida itatadai:

—¿Ducatai maata cacana aana maitiipucatai siora giñaagidagi istaiya alidi goovai? —astatadai caali.

Dai vai aPiili sai abaana daivana.

³² Vaida caali aagaitadai aoojai Diuusi ñiooquidara siaaco icaiti:

Aidamasi baacai dai muua agai maiaijigai apan duucai amo cañiuru ismaacada maisuacai masiuu duu muaagi.

Dai apan duucai cañiuru mara ismaacada maisuacaiña masiuu duuca iicadagi, Poduucai agai maisosua dai muu.

³³ Soi dui agai maiviaacatai agai istuusi soimaa taatagi. ¿Siorea istudacai acaldana siaaquiatai vaavoituda agai?

Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

³⁴ Taida ataanadami cacacai aPiili daida itatadai:

—Giñtagidacai giñaagida, ¿vora aagai goDiuusi ñiooquituldiadamigada aagi agai amai sio? —astatadai.

³⁵ Amaasi aPiili glaagacai aagidi añiooqui ismaacada aagai caali oojata dai aagidi ama maasi aPa aagaita aSuusi. ³⁶ Dai aidasi aayi agai amapacata siaaco daacatadai suudagi, taida ataanadami itai:

—Tami daja suudagi. ¿Baisi arcacacai isvacuñica aana? —astatadai agai aPiili.

³⁷ Taida aPiili itatadai:

—Pasalicada vaavoitudadagi aida gia istutuidi aapi —astatadai aPiili.

Taida caali aa noragi daida itatadai:

—Aana angia vaavoitudai isSuusi Cristo arDiuusi marad —ascaiti caali.

³⁸ Amaasi caali gatajai casaragai acareeta, dai vagoocatai taaapai siaaco daacatadai asuudagi, taida aPiili vacoi caali. ³⁹ Dai aidasi apaamu taatasai agai abiaadara taida Diuusi Ibada vaidacai aPiili, taida ataanadami camaitaa vaamioma, damos apiaimai agai gavoogamu baigalliatugaitai. ⁴⁰ Amaasi aPiili aayi Aootara dai vaasi amapacata aijimi dai gaaagidimi cacacacata vuvaidaragai mospovuimi dai aayi Sesareara.

9

¹ ASaulo maidagitocai soi vueeyi vaavoitudadami. Dai pocaitiña sai coodia agai cascada naidamu agai abaitacacamicadaga papaali judidiu ² dai tai oojai ismaacadara

maa agai oigaragai sai imana agai judidiu quiquiupaigadalamu Damascara dai gaagana ismaacada apiavaavoitudai Suusi Cristo mamaatatuldaragada dai sai mamaisapicamu vuaapana Jerusaleenara vlassi amaduga mlassi ooqui dai cacalli. ³ Damos aidasi voyiamu imaitadai agai camiaadara Damasco, tai todian duucaai vapadoli sicoli agai amo cuudagi lavaagiaiñdara. ⁴ Taidal Saulo davalrapari gai, dai cal amo ñiooqui ismaacada itatadai:

—Saulo, Saulo, çtuipasi soi giñvueeyi? —astatadai.

⁵ Amaasi Saulo itatadai:

—çPooa aapi taaanadami? —astatadai.

Taidal ñiooqui aa noragi daidal itatadai:

—Aanana arSuusi agai vaa ismaacada soi vueeyi aapi. Lagi gatomitascasi aapi anpan duucaai amo vooyisi ismaacada cuituscasi tootoicami cuugada —astatadai ñiooqui.

⁶ Amaasi Saulo gigivuquimi duaadimucasi daidal itatadai:

—Taaanadami, çtumaasi ipalidi aapi isidunña ana? —astatadai.

Taidal taaanadami itatadai:

—Çaquivañi dai ai Damascara masimalla caaagidamu istumaasi gaaagai pasidunñiagi —astatadai taaanadami.

⁷ Acacalli ismaacada lamadu iimaitadai Saulo alial duduaadimu cacacasi ñiooqui dai maitagacasi tomali amaadutai. ⁸ Amaasi Saulo caquiva davalrapidara, damos maitistui isnaavagi tomalaachi. Taidal aadunña vaidacai Damascoamu. ⁹ Daidal Saulo vaica tasai maitistui isnaavagi dai maitau dai maitaii tomalaachi istumaasi.

¹⁰ Dai ami Damascara oidacatadai amo vaavoitudadami Ananiyasi taagiducami tai agai vuitapi gamaasitu Suusi daidal itatadai:

—Ananiyasi —astatadai.

Tai agai aa noragi daidal itatadai:

—Taaanadami tami andaja —astatadai Ananiyasi.

¹¹ Amaasi taaanadami itatadai:

—Çaquivañi dai imi siaaco caayi Sallinñicara taagidu dai Uudasi quidiara naida amo calli Tarsuaindara Saulo taagiducami gamamadiava. ¹² Gatallaquilara taa agai amo calli Ananiyasi taagiducami sai vaa dai daama darai ganoonovi saidal istui agai isnaavagi apamu —astatadai Suusi.

¹³ Taidal Ananiyasi moscaal imaasi daidal itatadai:

—Taaanadami muidutai giñaagidiña gocalli dai vlassi soimaascami ismaacada ivuiddiña goovai ismaacada gavaavoitudai Jerusaleenara. ¹⁴ Dai sivi divia goovai tami apapaali baitaguucacamigada samicamigadada, dai mamaisapicami vuuquia agai vascatai ismaacada gavaavoitudai aapi —astatadai Ananiyasi.

¹⁵ Amaasi taaanadami itatadai:

—Imiñi casiant aco vuusaitu ana Saulo vai aagidana agai aa ama maasi ñioocadami dai rarai dai judidiu ara inñana calagacara vuvaidi oodami. ¹⁶ Ana taagidamu isalial viaa agai issoima taatagi giñvaavoitudaitai —ascaiti Suusi.

¹⁷ Amaasi ii Ananiyasi aquiyamu siaaco daacatadai Saulo dai ami vaacacai daama darai ganoonovi daidal itatadai:

—Giñadunña Saulo, Suusi ismaacada gamaasitu aapi guvuitapi voyiañdara agai atgiñootoi pasai apamu naavana dai sai Diusi Ibada galamadu daaca agai —astatadai Ananiyasi.

¹⁸ Tai otoma suuli vatopa cocomidal maasi vuupujiañdara dai casi istui agai isnaavagi. Dai otoma caquiva dai gavacoi sai nadiña loodami iscalma duucaai gatagito agai dai camaisoimaasi ivuaada agai. ¹⁹ Dai gooquilara gauu dai bai guuvucadaga apamu dai anaasi daja chilalqui tasai vaavoitudadami lamadu Damascara.

²⁰ Otoma gaaagacai gamamaatatuldimi Saulo judidiu quiquiupaigadara Diusi ñiooquidai dai gaaagidi sai Suusi arDiusi marad. ²¹ Dai vascatai ismaacada cal maitatagaitadai isducatai gantatagituagi daidal icaiti:

—çMaitasi galcalli goovai ismaacada Jerusaleenara aimaraiña dai gaagaiña vaavoitudadami dai soi vuaadana? çDai maitasi lagai vaa ismaacada tami divia dai mamaisapicami vuuquia agaitadai vaavoitudadami ara dai taagida agai baitaguucacamigada papaali Jerusaleenara? —ascaiti loodami.

²² Damos Saulo vaamioma maiduaadicuitai gaagidi Diusi ñiooquidai dai gaagidiña ara saidal Suusi arCristo, taidal judidiu Damascara oidacada camaital isducatai gantatagituagi.

²³ Dai bai tAVAPICADΛ AJudidíu gΛnaagi dai muua agai ASaulo. ²⁴ DΛmos ASaulo maí. Dai Damasco sicoli cuupicatadai gΛΛ bidaaviquicADΛ vaidΛ AJudidíu abidaaviqui cuucuparagadΛΓΛ soobidacana tasΛΓΛ dai tucarΛ siaaco vuusiagi sai muua agaitadai. ²⁵ DΛmos AVAavoitudadami gΛΛ asarai araana daí ASaulo dai bidaaviquiamu sΛΛli tAVaafi AMo imidagai tucarΛ tai poduucai cΛΛgacΛΓΛ vuusai ASaulo.

— — — — —
²⁶ AidΛsi aayi ASaulo JerusaleenΛΓΛ agai urava Aliditadai AVAavoitudadami dΛmos AVAavoitudadami ΛAbaidiña VΛAScΛΓΛ maivaavoitudaiña agai siaSaulo casi AVAavoitudadami ΛAPΛ cascADΛ. ²⁷ DΛmos ABernabé gia vaidacai dai vaan cΛΛsi Λojootosicami dai aagidi isducatai tΛΛ ASaulo ASuusi Cristo voiyΛΓΛ, dai isducatai ñiooqui ASuusi, dai isducatai ASaulo maiduaadimudacADΛ aagidi Diuusi ñiooquidΛ DamascΛΓΛ oidacami. ²⁸ TaidΛ ASaulo anaasi JerusaleenΛΓΛ vii dai ΛAMadu aimΛrafiña AVAavoitudadami. ²⁹ Dai maiduaadicuitai gaaagidiña Diuusi ñiooquidΛ, dai ΛAMadu gaatagaiña agai AJudidíu ismaacADΛ ñioocaitadai giliego ñiooquidΛ, dΛmos AJudidíu gaagaitadai isducatai muuagí ASaulo. ³⁰ Dai aidΛsidΛ AVAavoitudadami maí gomaasi otoma vaidacai agai ASaulo Sesareeamu dai abiaadΛΓΛ ootoi Tarsuamu.

³¹ AidΛ camaitiipucataidai sioorΛ soi duucai ñajjadagi AVAavoitudadami JudeeΛΓΛ dai GalileeΛΓΛ dai SamaaliΛΓΛ oidacami cascADΛ baigΛPΛliditai oidaga agai dai vaamioma cΛΛga vaavoitudaimi dai siaa duutudaiña Diuusi. Dai Diuusi IbaadΛ ΛAMadu daacataidai vai vaamioma muidaimi vaavoitudadami.

— — — — —
³² AidΛsidΛ APiiduru didividitadai AVAavoitudadami diviji agai ΛAPΛ AVAavoitudadami LiidiΛΓΛ oidacADΛ. ³³ Vai ami oidacataidai ΛAPΛ AMo cΛΛli Eneesi tΛΛgiducami ismaacADΛ caparΛ mamacova uumgí moscaatΛcatadai maitistutuidiña agai isaimΛrdagi cascADΛ. ³⁴ TaidΛ APiiduru itΛtADai:

— Eneesi casiapΛtduueyi Suusi Cristo guvcadadΛcADΛ, vañigiñi dai bai duuñi gΛvaacosi —astΛtADai APiiduru.

TaidΛ Eneesi otoma vañi. ³⁵ Dai vΛAScΛtai LiidiΛΓΛ oidacADΛ dai SaroñiΛΓΛ oidacADΛ tΛΛgacai imaasi dagito ΛΛquidΛ gΛNvaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi.

— — — — —
³⁶ AidΛ JopΛΓΛ oidacataidai AMo ooqui vaavoitudadami Tavita tΛΛgiducami dai giliego ñiooquicADΛ rDoorcasi. Idi ooqui vΛAScΛΓΛ cΛΛga ivuaadana dai soicΛiña ASoituuuigami. ³⁷ Dai AMo imidagai aliΛ cooco Λooqui dai muu, matai vaΛtasi dai gooquiΛΓΛ goocua daama vaaguiΛΓΛ tAcaviaco tΛΛ. ³⁸ Dai JopaiñdΛΓΛ miaaga Liidiamu siaaco daacataidai APiiduru, taidΛ AVAavoitudadami maí isami daacataidai APiiduru dai ootoi gooca cΛcΛΛli sai mΛΛ aagidana APiiduru sai otoma diviana.

³⁹ TaidΛ APiiduru otoma oí ACACΛΛli. AidΛsi aayi agai matai otoma vaidacai siaaco caatacatadai amuuquiada, tai vΛAsi AVipiuudu sicoli guuquiva dai suaañimi dai vuvaitu yuupuru dai vaapasaragai ismaacADΛ idui ADoorcasi maiquiaa muucucai dai tΛtgidi APiiduru. ⁴⁰ Amaasi APiiduru quiddigamu ootoi vΛAScΛtai ismaacADΛ ami daraajatadai dai gΛtootonacADΛ caquiva dai gamamagi, dai vui PΛNΛVA agai Λooqui muuquidΛ daidΛ itΛtADai:

— Tavita vañigiñi —astΛtADai APiiduru Λooqui.

Tai agai cupioco gΛvuupuji dai tΛΛ APiiduru dai sΛΛli daiva. ⁴¹ TaidΛ APiiduru noviaiñdΛΓΛ bai dai vañigi, dai otoma vai aaaduñdΛ ΛAMadu AVipiuudu dai vaan cΛΛsi duaacami. ⁴² VΛAsi gomaasi maí vΛAScΛtai JopΛΓΛ oidacami dai muidutai vaavoitu Suusi Cristo. ⁴³ TaidΛ APiiduru anaasi JopΛΓΛ vii bai tAVAPI AMo vaqueetatami quiddiΛΓΛ Simuñi tΛΛgiducami.

10

— — — — —
¹ SesareeΛΓΛ oidacataidai AMo cΛΛli Cornelio tΛΛgiducami ismaacADΛ tΛaanΛitadai AMo siento sandaarΛ mAsmaacADΛ Italianu aagaiña. ² Dai Cornelio ΛAMadu vΛAsi aaduñdΛ aliΛ siaa duutudaiña Diuusi, dai agai soicΛiña mui tumiñsicADΛ AJudidíu dai vΛAScΛΓΛ gamamadafiña. ³ Dai AMo imidagai coi gΛASACO tasai cΛΛga tΛΛ ACornelio AMo Diuusi tΛaañicarudΛ ismaacADΛ vaa siaaco daacataidai agai daidΛ itΛtADai:

— Cornelio —astΛtADai ADiuusi tΛaañicarudΛ.

⁴ VaidΛ ACornelio mosnaidi ADiuusi tΛaañicarudΛ duaadimucai. Dai amaasi tAcacai daidΛ itΛtADai:

— ¿Tumaasi tagito aapi? —astΛtADai Cornelio.

Amaasi ADiuusi tΛaañicarudΛ itΛtADai:

—Diuusi alia baigallidi gamamadaragacada dai vlassicada ismaacada ivueeyi aapi soicaitai soituutuigami. ⁵ Ootosaŋi cacalli Jopamu vai vaidana Simuŋi Piiduru. ⁶ ismaacada ama Simuŋi quidiara gauuliŋaca. Agai arvaqueetatadami dai gaa suudagi ugidiana oidaga. Piiduru gaaagidamu istumaasi gaaagai pasiduŋiagi —astatadai Piiduru taaŋicaruda.

⁷ Aidasi ii Piiduru taaŋicaruda taida Cornelio vai gooca garpipiooŋiga dai amo sandaaru ismaacada siaa duutudai Diuusi vaid Cornelio baigalliditai naidiŋa. ⁸ Dai aagidi vlassi istumaasi taa agai. Dai gooquira ootoi Jopamu.

⁹ Dai siaadiqui aidasi camiaadimitadai agai Jopara dan duucu vlassi tasai Piiduru vaagui daama daida mamada agai. ¹⁰ Dai agai alia biuugimucata dai dmos quiaa bai vuidditadai cuaadagai, tai gamaasitu agai vuitapi amo istumaasi. ¹¹ Taa agai isgacupioo tavaagi dai davarapi uucami taaapanai amo istumaasi apa maasi amo gaa tua icuusi vamaacova siisoda vuupuli. ¹² Dai ami tua icuusiara daraitugai naana maasi cacasi maaco taataracami dai gagar cocoyi dai ujuurugi ara. ¹³ Dai amaasi caa agai amo ŋiooqui ismaacada itatadai: —Cequivaŋi Piiduru dai cooda dai uga —astatadai ŋiooqui.

¹⁴ Taida Piiduru aa noragi daida itatadai: —Chio taaanadami, tomali amo imidagai maitrugacami aana istumaasi judidiu maivia oigaragai iscuaadagi —astatadai Piiduru.

¹⁵ Taida ŋiooqui apamu ŋioo daida itatadai: —Istumaasi Diuusi aagai saida arcuaadagai maitaagagai paspocaitadagi sai maicallagadu —astatadai ŋiooqui.

¹⁶ Atua icuusi vaicojo tavai daida tasai tavaagiamu apamu. ¹⁷ Aidasida Piiduru tatagitoitadai istaia lidi agai ismaacada gamaasitu vuitapi, tai quitaagiŋa aayi cacalli Cornelio ojotosada gatacaaimi agai siaaco oidaga Simuŋi daida aayi. ¹⁸ Dai acai gagara gatacaai sabai ami gauuliŋacata dai amo cali Simuŋi Piiduru taagiducami. ¹⁹ Dai quiaa tatagitoitadai Piiduru gagara ismaacada vuitapi gamaasitu, taida Diuusi Ibada itatadai:

—Daŋi gagaagiava vaica cacalli. ²⁰ Tavaŋiŋi dai oida dai maivuaama liiatugada aanaanta ootoi —astatadai Diuusi Ibada.

²¹ Taida Piiduru tavai dai ii siaaco guucacata dai cacalli Cornelio ojotosada daida itatadai:

—Aanaana agai masmaacada gaagai aapima. Matumaasi aagaimi? —astatadai.

²² Taida cacalli aa noragi daida itatadai: —Garbaitacaacamiga Cornelio atgarootoi. Agai aramo cali caa tuigacami dai siaa duutudai Diuusi. Dai vlassi ajudidiu calgacata naidi dai oigadai. Tai amo Diuusi taaŋicaruda aagidi Cornelio sai gavaidana pasai aapi imana quidiamu sai agai caacana pastumaasi viaaca isaagidagi —astatadai cacalli.

²³ Taida Piiduru miaadagi, tai agai anaasi vii aida tucara Piiduru amadu. Dai siaadiqui jii tai oi Piiduru dai oi ara amoco avavoitudadami Jopara oidacami.

²⁴ Dai siaadiqui aayi agai Sesareara siaaco nararacata dai Cornelio amadu muidutai aaduŋa dai aa ismaacada calga amaducata dai agai vlassi vapai. ²⁵ Aidasi aayi Piiduru quiyara tai vuusai Cornelio dai miaadagida agai dai vuidara gatoonacada cequiva dai siaa duutuda agaitadai. ²⁶ Damos Piiduru cequivatua daida itatadai:

—Cequivaŋi. Aana anara arcalli galpan duucai —astatadai.

²⁷ Dai apiaaatagaimi agai Cornelio amadu dai vaa tuucavi dai ami taa mui oodami ismaacada ganampaidacata dai. ²⁸ Amaasi Piiduru itatadai oodami:

—Aapima calga maata isjudidiu vaavoidaragada maitamaacai oigaragai isuurapacadagi ama maa ŋioocadami tomali isvapacadagi quidiara. Damos Diuusi giŋmaatuli ansai dagitona aana govaavoidaragai. Dai siora Diuusi calgacata naidi aana maivia istusi gajjaadara vipaadagi. ²⁹ Cascada mosgiŋvai antai maifioocacai maacadara ii. Dai maataca iŋalidi aana taimasida giŋvai —astatadai Piiduru.

³⁰ Taida Cornelio aa noragi daida itatadai: —Casi apadui maacova tasai icaduucu lienai coi gassaco tasai tanasi giŋquiyara daacata dai aana dai gamamadaitadai maitaugacai, dai taa aana amo cali vai dadadacai yuucusida. ³¹ Vaida ipiŋtatadai: “Cornelio, Diuusi caa gamamadaraga dai maata ara istumaasi ivueeyi aapi soicaital soituutuigami. ³² Ootosaŋi tudu Jopamu siora vaidagi Simuŋi Piiduru ama Simuŋi quidiara avauuliŋaca. Agai arvaqueetatadami dai gaa suudagi ugidiana oidaga. Dai siacada divia agai gaaagidamu amo istumaasi iŋtatadai cali”, ascanti Cornelio. ³³ Cascada otoma ootoi aana masai gagaagana, dai aapi calga dui diviacai. Dai sivi tami daraaja aatama dai siaa duutudai Diuusi dai caaca aralidi ŋiooqui ismaacada garootosi Diuusi apicada —astatadai Cornelio.

³⁴ Amaasi gaaagacai ŋioo Piiduru daida itatadai:

—Sivi camaata naidi aana isDiuusi maivaamioma caagacata naidi lamoco, agai vaascatai lamadugan duucai naidi. ³⁵ Diuusi ali caagacata naidi tomastuma oodami ismaacada siaa duutudai dai maisoimaasi ivuaadagi. ³⁶ Diuusi ootosi amo niooqui ajudiduu Suusi Cristocada sai caagacata oidacana Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi daida Suusi Cristo arbaitacaacamigada vaasi oidi daama oidacami. ³⁷ Aapimla caaga maata istumaasi apdui judiduu davaaragadara, aidasi casi gaaagidi Avuaana Diuusi niooquida dai casi gavapacacai vaasi gomaasi Galileeiindara gaaga. ³⁸ Dai caaga maata aapimla ara isducatai maa Diuusi avuaani ismaacada Nasareetara oidacatadai guvucadada Diuusi Ibada, dai isducatai aimaraitai caaga ivuaadana agai dai duduaaidina vaascatai ismaacada soimaa taatacana Diaavora tataaificarudacada. Diuusi Ibada lamadu daacatada avuaani caacada pomaasi ivuaadana agai. ³⁹ Dai aatama arnlijadami vaasi istumaasi ivuaadana avuaani siiaasi Judeea davararara acaasi Jerusalemara ara matai gooquara curusiaba siisa dai muu. ⁴⁰ Damos Diuusi bo vaica tsaicada duaacali apamu, dai garmaa oigaragai tastaigi. ⁴¹ Damos maisu vaasi oodami maa agai oigaragai istagiagi mosaca aatama ismaacada Diuusi covai vuvaitu laquioma abiaadara tasaida arnlijadamicana dai aatama lamadu gauu dai gaii caduaacacai agai coidada saagidaindara. ⁴² Dai agai gartajai tsaai aagidana oidigi daama oidacami Diuusi niooquida dai aagidana ara tastaumaasi naidina dai tastauma caacana sai Diuusi aagidi avuaani sai agai naidana coidada dai aduaacada ismaacada arcacaaga ivuaadami dai ismaacada armaicacaaga ivuaadami. ⁴³ Laquioma abiaadara aagai vaasi avuaani niooquitudiadamigada avuaani dai pocaiti sai soora vaavoitudagi isavuaani arcacaaga vuviadami Diuusi oigada agai vaasi soimaascamigada.

44 Quiaa nioocaitadai avuaani, tai divia Diuusi Ibada dai lamadu daaca agai vaascatai ismaacada caa istumaasi aagaitadai avuaani. ⁴⁵ Taida ajudiduu vaavoitudadami ismaacada oiditadai avuaani camaita isducatai gantatagituagi naiditai isDiuusi Ibada divia dai lamadu daaca agai ara agai ismaacada maitarjudiduu. ⁴⁶ Dai caa agai isnaana maasi niooqui nioocai agai dai siaa duutudai Diuusi. ⁴⁷ Amaasi avuaani itai:

—ZBaigas potana aapimla isidi oodami maitistutuidi isvapacocicagi canaidi aapimla isdivia Diuusi Ibada vaascatai lamadu poduucai isduucai divia aatama garlamadu? —ascaiti avuaani.

⁴⁸ Amaasi tajai avuaani oodami sai ganvapaconana isduucai gatjai Suusi Cristo. Dai gooquara agai gogaama oi avuaani sai anaasi vaana chilaqui tsaai.

11

¹ Amaasi avuaani lamadu vaavoitudadami ismaacada Judeeara daraajatadai mai isagai ismaacada maitarjudiduu vaavoitu Diuusi niooquida ara. ² Dai aidasi apamu ii avuaani Jerusalemara vaidai ajudiduu ismaacada avuaani lamadu niooquidi, ³ daida itatadai:

—ZTuipasi diviji ismaacada maitarjudiduu dai lamadu gauu? —astatadai ajudiduu vaavoitudadami avuaani.

⁴ Taida avuaani aagidi vaasi isducatai apdui daida itatadai:
⁵ —Aana Jopara daacatadai, dai aidasi gamamadaitadai aana taa aana amo istumaasi ara maasi amo gaa tua icuusi, vai lavaagiaindara taapanai dai aajai mala caa siaaco daacatadai aana dai va maacova siisioda vuupuli atua icuusi. ⁶ Dai aidasi caaga naidi aana astumaasi oidaga araana, vai ami daraajatadai caacasi maaco taataracami, dai coocoyi dai ujuurugi ara. ⁷ Dai caa aana amo niooqui vaidai ipiintadai: “Caquivañi avuaani dai cooda dai uga”. ⁸ Damos aana itatadai: “Chio taanadami tomali amo imidagai anmaivapasai aana giñtara istumaasi judiduu maivaa oigaragai iscuuadagi”, antatadai aana. ⁹ Tai amaasi niooqui lavaagiaindara apamu giñniooqui daida ipiintadai: “Istumaasi Diuusi aagai saida arcuaadagai maitaagagai paspocaiti adagi sai maicagadu”, caiti niooqui. ¹⁰ Taida atua icuusi vaicooyo tavai dai apamu tsaai lavaagiamu. ¹¹ Dai quiaa vaaku daama daacatadai aana tai ami dada vaica caacali daida giñgaagaimi agai avuaani ootocicami Sesareeiindara. ¹² Taida Diuusi Ibada giñgaagidi ansai oidana maivuaam inliatugaitai, tai idi naadami vaavoitudadami giñoi ara dai vaascatai aatama vaapa amo caali quidiara, ¹³ ismaacada garaagidi isducatai taa agai amo Diuusi taaificaruda sai caaca daida itatadai: “Ootosañi caacali Jopamu vai maa vaidana Simuñi avuaani. ¹⁴ Siagai gaaagidamu isducatai caagacata vuusia aapi lamadu vaasi gaaduñi”, astatadai avuaani taaificaruda. ¹⁵ Dai aidasi giñgaacai niooqui aana divia Diuusi Ibada vaascatai agai lamadu poduucai isducatai divia aatama garlamadu tuucamidara. ¹⁶ Amaasi antai tagito aana iscaiti gartaaanadami: “Vaavuava sida avuaani suudagicada gavapacoi damos vapacocicamu aapimla Diuusi Ibada caa sai

agai ganamadu daaca agai". ¹⁷ IsDiuusi maa agai larra istumaasi garmaa aatama ismaacada vaavoitu Suusi Cristo znoora aana sivuidaga ñioocaiña Diuusi? —astatadai lPiiduru.

¹⁸ Aidasi caa imaasi lvaavoitudadami ismaacada Jerusaleenaga daraajatadai camaiñio lPiiduru vui. Mossiaa duutudaimi Diuusi daida icaiti:

—Iscapovadi di isDiuusi maa oigaragai ismaacada maitarjudidiu larra isama duucaigantatatuigi agai dai poduucai vasscata oidacagi Diuusi lamadu —ascaiti ajudidiu.

¹⁹ Aidasi muua loodami lTiivañi, ganaagacai soi vuimi larra agaa vaavoitudadami, tai lamoco dagavunu voopoi asta Penisiala uucami dai aa Sipiliamu dai aa Antioquiala uucami dai ami aagidi Diuusi ñiooquida mosaca ajudidiu dai aa oodami gia chio. ²⁰ Damos ami Antioquiala dada aa vaavoitudadami Sipiliaiñdaga dai Sireñiaiñdaga dai aagidi loodami dai ismaacada maitarjudidiu larra isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami. ²¹ Diuusi lbadala lamadu daacatadai lvaavoitudadami dai poduucai muidutai agaa dagito garraqui vaavoidaraga dai vaavoitu isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami.

²² Dai aidasi mai lvaavoitudadami Jerusaleenaga imaasi ootoi lBernabé asta Antioquiala uucami. ²³ Dai aacai Bernabé tal isducatai Diuusi alia calagacaga laliditadai lvaavoitudadami dai alia baigalli, dai maa ñiooqui daida itatadai sai vlassi ganibadacada apiavaavoitudaiña Diuusi. ²⁴ Bernabé aramo calli cal tuigacami dai vlassi gaibadacada vaavoitudaiña agai vai Diuusi lbadala lamadu daacatadai dai poduucai muidutai vaavoituli agai Diuusi ñiooquida.

²⁵ Dai gooquiala ii Bernabé Tarsuamu dai gaaga agai lSaulo, dai tagacai vaidacai Antioquiamu. ²⁶ Dai anaasi daraaja agai lvaavoitudadami lamadu amo uumigi suudacami dai gamamaatuldi Diuusi ñiooquida. Antioquiala agai siaaco larra gaaga goñiooqui iscristianu aagadagi vaavoitudadami.

²⁷ Aida tuigaco iji lamoco Diuusi ñiñiooquituldiadami gada Jerusaleenaiñdaga Antioquiamu. ²⁸ Tai amoco Agavo talagiducami caquiva lvaavoitudadami saagida daida itatadai sai imia agai amo gaa biuugigai vlassi oidigi daama. Gomaasi maatacatadai agai aagiditai Diuusi lbadala, tai sallicada povadi aidasida lrbaitacaacamicatadai lClaudio. ²⁹ Taidala lvaavoitudadami Antioquiala ganaagi dai ootosda agai soñi agaa vaavoitudadami Judeeaga, dai mpagi vasscatai silajasi istui. ³⁰ Dai ootosi atataanadami gada lvaavoitudadami Judeeaga Bernabécala dai Saulocada.

12

¹ Aida tuigaco arai Eroodasi glaagacai soi vuaadatadai lvaavoitudadami. ² Dai gatjai muaragai lJacovo Vuana silagida amo mastaicada. ³ Dai aidasi tal agai isalia baigallali ajudidiu pomaasi iduucai agai maisapicami bai larra lPiiduru. Gomaasi apadi sia duudagala istuigaco tatgitoña ajudidiu aidasi Diuusi calagacaga vuvaitu Ejiipituañdaga. ⁴ Aidasi cabai agai lPiiduru maisariaga cuu siaacoga sallicada calga nuucadicatadai maacova amapai ajioopaitadai asandaaru maacovaraga dai nuucada amaamaisapicada. Cadaivunucai lasia duudagai lEroodasi vuusaida laliditadai lPiiduru maisaruañdaga dai vlassi loodami vuitapi gatlaañia agaitadai muaragai. ⁵ Vaidala lPiiduru maisapicatadai dai calga nuucadicatadai. Vaidala lvaavoitudadami sallicada gamamadaitadai agai valtarala.

⁶ Aidasi vuusaida agaitadai lEroodasi lPiiduru loodami vuitapi aida tacavioma tucara coosocatadai lPiiduru vai aipadaga guucacatadai gooca sandaaru nuucadacami vaidala lPiiduru vulicatadai gooca cadeenacada lvalgoocai sandaaruañdaga, dai aa sandaaru quidigamadaga guucacatadai dai nuucadacatadai amaamaisapicada. ⁷ Tai todian duucaigamaasitu amo Diuusi taañicaruda lPiiduru vuitapi dai vlassi maasili amaasacaru daida lDiuusi taañicaruda taata lPiiduru amaapiadaga dai nanaitu daida itatadai:

—Otoma ivañigi —astatadai.

Tai otoma uupai acadeena ismaacada calada vulicatadai lPiiduru noonovida. ⁸ Taidala Diuusi taañicaruda itatadai:

—Gaisatudañi gagivuura dai gaada gasususaca —astatadai.

Dai aidasi capodui lPiiduru taida itatadai lDiuusi taañicaruda:

—Gatuñi gasuaa daida ñoida —astatadai.

⁹ Amaasi vuusai lDiuusi taañicaruda vaidala lPiiduru oidi maimaatacatai silvaavo ischio larra agai ismaacada ivuididi lDiuusi taañicaruda. Baiyoma taltaqui laliditadai agai. ¹⁰ Damos dagavusai agai siaaco guucacatadai ltuucamidaga nuucadacami dai gooquiala siaaco guucacatadai agaa nuucadacami dai aidasi aayi agai siaaco calca amo gaa vaiñomi cuuparagai caayamacoga calacada lcuuparagai lligi lgupioco, tai vuvaja agai dai amapai

iji laachi dai amaasi ʌagi viaa ʌDiuusi tʌaañicaruda ʌPiiduru. ¹¹ Amaasi ʌPiiduru mañ siarvaavoi daidʌ itai:

—Sivi gia camañ aana siarvaavoi isotooi Diuusi gʌtʌaañicarua sai caʌagacʌgʌ giñvuusaidana ʌEroodasi maisacarduaiñdʌgʌ dai vaasi ʌsoimaascamiañdʌgʌ ismaacʌdʌ iduñia agaitadai ʌjudidũ aanaʌcʌdʌ —ascaiti ʌPiiduru.

¹² Amaasi quiaa povaliditadai agai dai ii ʌMaría quidiambu dʌdʌdʌ ʌVuaana Marcusi. Vai ami mui gʌnaʌmpaidacatadai oodami dai gamamadaitadai ʌPiiduru vaʌtarʌ. ¹³ Dai aidasi aayi ʌPiiduru soosoi ʌcuuparagai caayamadʌgʌ caacʌdʌ tai vuusai ʌmo ali tʌji Rooda tʌʌgiducami dai naida agai soogʌ agai. ¹⁴ Dai maatacai ʌPiiduru ñiooquidʌ maicupioqui baigʌldacai baiyoma ʌpamu tuucavi mʌʌ dai aagida agai ʌgaa sai quitaagiña caʌca ʌPiiduru. ¹⁵ Amaasi agai itʌtʌdai:

—Vuuirutupʌtiqivi aapi —astʌtʌdai.

Dʌmos ʌali tʌji apiaaagidi saidʌ ʌrvaavoi. Amaasi agai icaiti:

—Siaadʌgʌ ʌrPiidurucana goovai, ibʌadʌ lienʌ goovai —ascaiti.

¹⁶ Vaidʌ ʌPiiduru apiasooñiditadai amaasi cupioco agai dai tʌʌgacai sidʌ ʌrPiiduru aliʌ duduadimui. ¹⁷ Dʌmos ʌPiiduru gʌnovicʌdʌ aagidi sai dodoligicana dai aagidi isducatai vuusaitu Diuusi maisacaruaiñdʌgʌ daidʌ itʌtʌdai agai ʌoodami:

—Aagidavurai imaasi ʌJacovo dai ʌgaa vaavoitudadami ʌʌʌ —astʌtʌdai.

Dai amaasi ii abiaadʌrʌ sibʌacoga.

¹⁸ Dai camaasicañ ʌsandaaru camaitʌʌ isducatai gʌntʌgʌtʌgʌgi maimaatacai siadui ʌPiiduru. ¹⁹ Amaasi ʌEroodasi tʌjai ʌsandaaru sai gaagana ʌPiiduru dai aidasi camaitʌʌ agai taidʌ ʌEroodasi vapai ʌsandaaru ismaacʌdʌ nuucadacatadai ʌmaamaisapicʌdʌ dai tʌcacai istuma dui dai gooquiʌgʌ gʌtʌjai coodaragai. Dai gooquiʌgʌ ii ʌEroodasi Judeeaiñdʌgʌ dai Sesareeʌgʌ oidaca agai.

²⁰ ʌEroodasi vui baamucataidai ʌTiiooʌgʌ oidacami, amaasi agai gʌnaagi dai vaan guquiva agai ʌEroodasi vuiddʌgʌ, dʌmos ʌʌʌgʌ aa namaqui agai tumiñsicʌdʌ ʌmo sonʌgʌ caaacamigadʌ ʌEroodasi sai aagidana agai ʌEroodasi sai camaibaamucana vui, agai cucu- uspañia cuadagai ʌEroodasi dʌvaʌʌragadañidʌgʌ cascʌdʌ ipaliditadai isbai duñiagi ñiooqui. ²¹ Taidʌ ʌEroodasi ootosi ñiooqui dai aagidi ismaa tasʌgʌ iimna agai. Daidʌ ʌEroodasi aidʌ tasʌgʌ gʌai caʌcaʌgʌducadioma gʌyuucusi dai rañ daicarduaʌgʌ daiva. Dai sidʌ tʌvʌpi aatgi. ²² Taidʌ ʌoodami gʌnaagacai ijiña daidʌ icaiti:

—Idi ismaacʌdʌ ñioocai maitavaʌgʌmo caʌli, ʌmo diuusiava —ascaiti ʌoodami.

²³ Dʌmos aidasi quiaa iñcañitadai agai tai divia ʌmo Diuusi tʌaañicaruda dai coocotuli ʌEroodasi maisiaa duutudacai agai Diuusi cascʌdʌ vatopadagai agai dai muu.

²⁴ Muipapʌgʌ gaaagidi ʌvaavoitudadami Diuusi ñiooquidʌ dai muidutai vaavoitudaimi.

²⁵ Aidʌsidʌ ʌBernabé ʌmadu ʌSaulo canaato gʌnaa duñidaga iji Jerusaleenaiñdʌgʌ Antioquiamu dai vaidaticatadai ʌʌʌ ʌVuaana Marcusi.

13

¹ Antioquiiʌgʌ ʌvaavoitudadami saagida oidacatadai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ dai aa ʌrmamaataʌtuldiadamigadai. Agai ʌrBernabé dai Simuñi tucucʌdʌ, dai Luusio Sireeñiʌgʌ oidacami, dai Manameena ismaacʌdʌ ʌmadu gʌʌ ʌEroodasi ismaacʌdʌ ʌrcaigi Galileeʌgʌ, dai Saulo. ² Dai ʌmo imidagai siaa duutudaitadai agai Diuusi maitaugacai taidʌ Diuusi Ibʌadʌ itʌtʌdai:

—ʌcovai avʌr giñvuusaitulda Bernabé ʌmadu Saulo vaidʌ iduuna goovai ʌaa duñidagai ismaacʌdʌ viaa aana goovai vaʌtarʌ —ascaiti ʌDiuusi Ibʌada.

³ Amaasi agai gamamagi maitaugacai dai dama darai gʌnnoonovi dai diosagi dai ootoi.

⁴ Dai gooquiʌgʌ Diuusi Ibʌadʌ ootosi ʌBernabé ʌmadu ʌSaulo Seliisiamu tai agai iji. Dai ami tʌʌtasai ʌmo vaarcuʌgʌ dai iji Sipiliamu agai ʌgʌmo ʌmapʌcaʌgʌ sicolimadicami gʌʌ suudagi. ⁵ Amaasi ʌacai ʌdʌvaʌarai ugidiana siaaco Salamiña tʌʌgidu, agai gʌnaagacai mamaatʌtuldi ʌoodami Diuusi ñiooquidʌ judidũ quiquiupaigadʌana, vaidʌ ʌVuaana ʌʌʌ oiditadai ʌmo piooñi duucañ. ⁶ Dai vaasi aipacoga iji agai ʌdʌvaʌʌgʌgʌ siaaco sicolimadi ʌsuudagi dai aayi ʌmapʌcaʌgʌ siaaco Pafosi tʌʌgidu dai ami tʌʌ ʌmo judidũ Barsuusi tʌʌgiducami dai agai ʌgʌmo caʌdaracami. Dai agai mosyaatagidiña ʌoodami dai pocaitiña saidʌ ʌgʌmo Diuusi ñiooquituldiadamigadʌ. ⁷ Daidʌ ʌcaʌdaracʌdʌ ʌmadu daacatadai ʌcaigi Serjio Paulo, ismaacʌdʌ ʌgʌmo caʌli saitudugami gʌtʌgʌitoidagʌgʌ. Daidʌ ʌcaigi ootosi ñiooqui ʌBernabé ʌmadu ʌSaulo sai iimna quidiambu caʌca ʌliditadai agai Diuusi ñiooquidʌ cascʌdʌ. ⁸ Amaasi ʌcaʌdaracʌdʌ Barsuusi Elimasi vui ñiooquimi Bernabé ʌmadu

Saulo daida aliditai acaigi isvaavoituda agai. ⁹ Amaasi a Saulo masmaacada Paavora aagaiña alpa Diuusi Ibadal amadu daacata dai agai, vai agai galagito naniidi aladaracada ¹⁰ daida itatadai:

—Yaatagidaracami maicalla ivuaadami, Diaavora aduñda vai vuidara caatacami vlassi gocagaducada. ¿Dai tuipasi sobical oodami sai maivaavoitudana Diuusi? ¹¹ Sivi Diuusi gagagamu simainajadamu aapi tomali tasai cuudagida —astatadai a Saulo.

Mospotai agai taida aladaracada mainanava mostuca oidigi agai valara, dai gaagaiña agai sioora bal aimardagi noviañdara mainaadana agai cascada. ¹² Aidasi lal acaigi imaasi vaavoitu Diuusi ñiooquida maitatagaitadai agai silaldagi caacatai istumaasi gama-maatatuldi alcala.

¹³ Amaasi a Paavora amadu aaduñda talatasai amo vaarculara Pafosiara dai iji Perjiamu, Panfilia davalriara, taida a Vuana anaasi viaa gaaduñi dai aagai Jerusaleenamu. ¹⁴ Tai gooquira agai iji Perjiañdara Antioquiamu Pisidia davalriara. Dai ami amo imidagai ibastaragai tasara vaapa agai judidiu quiupaigadara dai ami darava. ¹⁵ Amaasi casi gaagacai ojaji siaaco oja Moseacaru galalicamiga dai ismaacada oja Diuusi ñiooquituldiadamigada taida abaitaguacacami quiupaigadara judidiu ootos ñiooqui adadidacami ami quiupira masaida itadana:

—Garaaduñi masmaquia aliada aapima gooidacami ñiooqui istutudiana ismaquiagi —astatadai.

¹⁶ Tai otoma calquiva a Paavora dai ganovicada aagidi sai dodoligiana daida itatadai: —Giñcavuraimu aapima judidiu dai vascatai ismaacada siaa duutudai Diuusi. ¹⁷ Diuusigada a judidiu acovai vuvaitu galagui aaduñcaru dai muidali aidasi quiaa Ejiipitara oidacata dai agai malacasara oidacami ducai dai gooquira vuvaitu agai ami davalriañdara gaguvadacada. ¹⁸ Dai goo coobai uumigi oidigana oidacata dai agai tomaji soimaasi ivuaadana agai Diuusi vascara maiiojogi. ¹⁹ Dai Diuusi ugititu cuvaracami naana maasi ñioocadami ismaacada Cananara oidacata dai mai adavara galagui aaduñcaru. ²⁰ Dai gooquira maaco sientu uumigi dan taajucami Diuusi darasdiña dudunucami garaaduñcaru asta aida uucami sioidacata dai Diuusi ñiooquituldiadamigada Samueli. ²¹ Tai aida uumira garaaduñcaru gatai sai Diuusi daasagi amoco saida arraicana dai taanaiña agai, dai sai camaitaanaiña adudunucami. Tai Diuusi dai a Saul saida arraicana dai gataanaiña goo coobai uumigi agai arSisi marada Benjamini cajiudada. ²² Dai gooquira Diuusi vuusaitu Saul sai camaitaanaiña dai mai alalicami a Davi dai agai gataanaiña daida icaiti Diuusi: “Baigiñaliditai ñidi aana goDavi Isai marada dai goovai ivuaadamu istumaasi ipalidi aana”, ascaiti Diuusi. ²³ Dai Suusi arcajiudada agai vaa Davicaru, a Suusi ismaacada acovai vuusaitu Diuusi sai calagara vuvaidana a judidiu poduucai isducatai bai dui agai ñiooqui garaaduñcaru amadu. ²⁴ Dai aidasi maiquaa divia a Suusi, a Vuana aagidi vlassi judidiu dai potatadai sai gaagai isvapacoñicagi dai ama duucai galatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ²⁵ Aidasi cayoga aayi istuigaco muquia agai a Vuana agai itatadai oodami: “Aanaan maitaragai masmaacada aapima tatagitoi, giñgooquira divia agai mai ismaacada aana tomali maivia alalicami isuupadagi susuusacada gagaragada”, astatadai a Vuana.

²⁶ Aapima giñaduñi Avraañcaru cajiudada amadu aapima masmaacada siaa duutudai Diuusi, aapima ganvalarava idi ñiooqui calagara vuvaidaragai. ²⁷ Ismaacada Jerusaleenara oidacata dai amadu dudunucamigada maimaacatadai sioora arSuusi. Dai tomaji maimaatal calcana a ñiooqui ismaacada gaagaiña quiquiupiana vascara ibastaragai tasara ojaji ismaacada oja a Diuusi ñiooquituldiadamigada, dai poduucai aidasi gatai adudunucamigada a Jerusaleenara oidacami muaragai a Suusi poduucai apadi isducatai aagaitadai a quida Diuusi ñiooquituldiadamigada. ²⁸ Tomasi maitaa agai tomali amo istumaasi soimaacami a Suusi vui, vascara aagidi agai a Pilaato sai gataanana muaragai. ²⁹ Dai aidasi casi idui agai vlassi isducatai oja a Diuusi ñiooquituldiadamigada aagaitai a Suusi, tavañi agai curusiñdara dai yaasa. ³⁰ Damos Diuusi duacali coidada saagididara. ³¹ Daida a Suusi caduaacacai mui tasai gamamasdiña vuitapi agai ismaacada oidatucuiña Galileañdara Jerusaleenamu, dai sivi agai vaa mamaatardamigada aagidi a oodami istumaasi ivuaadana dai mamaatardidna a Suusi.

³² Dai poduucai alpa aatama ganaagidi alagaducada ñiooqui ismaacada aagidi Diuusi galagui aaduñcaru. ³³ Dai aatama arcajiudada agai. Dai aidasi Diuusi duacali a Suusi aida casi idui agai aatama galvatarai ismaacada aagidi agai galagui aaduñcaru poduucai isducatai oojisi Salmosi goocara siaaco icaiti: “Aapiara argimara dai sivi vaama cal aana vlassi oodami vuitapi vai maacana isaapi argimara”, ascaiti Diuusi. ³⁴ Diuusi aagidi a Suusi sai duacalda agai coidada saagididara sai maiduvana tuucugada, daida icaiti

Diuusi ñiñiooquituldiadamigada: “Ganmaaquimu aanla ñistumaasi calagaducada ismaacada aagidi aanla Davicaru”, ascaiti. ³⁵ Cascada poduucai aagai Cristo amai Salmosiafa: “Maid-agitomu aapi isduvagi tuucugada gapiooñiga ismaacada alia oigadai aapi”. ³⁶ Adavicaru gia soi ismaacada oidacata dai aidasi oidacata dai agai, poduucai isducatai tajai Diuusi, dai goouqiafa muucucai agai taidla libadaa ii malaca siaaco daraajatadai laaduñdacadaru damos tuucugada gia duva. ³⁷ Damos agai ismaacada duaacai Diuusi agai gia maid-uva tuucugada. ³⁸ Giñaaduñi aapimla gaaagai ismaatacagi isSuusi Cristocada ismaacada muu curusiaba agaicada Diuusi oigaldi vaasi oidigi daama oidacami soimaascamigada. ³⁹ Agaicada agai vai Diuusi oigaldi soimaascamigada sioora vaavoitudagi isSuusi Cristo afaagacafa vuviadami. Moseesacaru mallicamigadafa maitiipucata dai oigalraragai. ⁴⁰ Gannuucadacavurai aapimla, vai maipoduucai apaduuna aapimacada isducatai oja adiuusi ñiñiooquituldiadamigada aidasida icaiti:

⁴¹ Dañi aapimla parunadami, gantagitovar ñaijada ugitivurai.

Aanaan arDiuusi daida iduufimu aanla mui naana maasi gagarducami quiaa oidacatai aapimla.

Dai maitalagimu aapimla istaiyagi dai vaascara maivaavoitudamu tomamasi ganaagidi.

Ascaiti adiuusi ñiñiooquituldiadamigada —astatadai aPaavora loodami quiuupiafa.

⁴² Dai aidasi vuvaja aPaavora lamadu laaduñdala judidiu quiuupaigadalaifadafa, tai agai ismaacada maitarjudidiu aagidi sai agamai ibastaragai tafafa aagidana Paavora apamu gomaasi ñiooqui. ⁴³ Aidasi caugidagai ampaidaragai quiuupiafa tai muidutai judidiu lamadu aa ismaacada maitarjudidiu damos vaavoitu judidiu vaavoidaragada oi aPaavora lamadu Bernabé, vai agai mamaacaiña ñiooqui dai agidiña sai gaaagai isapiavaavoitudadagi isDiuusi alia oigadai.

⁴⁴ Dai agamai acaldiafa ibastaragai tafafa baitoma vaasi Antioquiafa oidacami galampagi dai caaca agai Diuusi ñiooquida. ⁴⁵ Damos aidasi tala ajudidiu isgalampagi mosalqui oodami alia lagacoi dai vui ñiooquimi agai aPaavora dai sigalnaasi ñiooqui suuligidimi. ⁴⁶ Tai amaasi aPaavora lamadu Bernabé maiduduaadicitai ñiño daida itatadai:

—Alia gaaagaitada isganaagida aatama Diuusi ñiooquida larpa aapimla ismaacada arjudidiu, damos aapimla sivi calmapiadafa vipieeyi Diuusi ñiooquida cascada camaiviaa aapimla mallicami isvaascara oidacagi Diuusi lamadu, sivi iimimu aatama agai lamadu ismaacada maitarjudidiu. ⁴⁷ Lagi poduucai gartajai gartaanadamiga Suusi Cristo daida apartadai:

Aanaan ganootoi amo cuudagi duucai agai vaatarla ismaacada maitarjudidiu

Mai mamaatalda isducata calagacafa vuvaquia agai vaascatai

Asta oidigi ugidiariona oidacami vaasi.

Astatadai gartaanadamiga —astatadai aPaavora.

⁴⁸ Dai aidasi cal imaasi agai ismaacada maitarjudidiu alia baigalalli daida icaitimi sai Diuusi ñiooquida alia calagadu, dai vaascatai vaavoitu ismaacada Diuusi acovai vuvaitu sai vaascara oidacana agai lamadu. ⁴⁹ Dai poduucai vaasi agai davaliafa gaa Diuusi ñiooquida. ⁵⁰ Damos ajudidiu aataga lamadu amo ooqui ismaacada calaga vaavoitudai ajudidiu vaavoidaragada dai vaasi loodami siaa duutudaiña agai dai aataga larla acalalli lamadu ismaacada taanai ami Antioquiafa. Ajudidiu aapanquidi sai soimaasi taat-uldana agai aPaavora lamadu Bernabé dai sai adaiña abiaadafa. ⁵¹ Amaasi aPaavora lamadu Bernabé gigigi davaliafa ganlacasoaiñdafa sai maatacana loodami ismaacada adaji ismaicaga idui lagi poduucai ganviidacata dai agai. Dai iji Iconiamu. ⁵² Damos vaavoitudadami Antioquiafa alia baigalaliditai vii lamadu daacatai Diuusi Ibaada.

14

¹ Amaasi aPaavora lamadu Bernabé vaapa judidiu quiuupaigadafa Iconiafa, dai alia calaga ñiño agai tai muidutai vaavoitu vaasi mosamaduga maasi judidiu lamadu ismaacada maitarjudidiu. ² Damos ajudidiu ismaacada maivaavoitu soimaasi aapanquidi agai ismaacada maitarjudidiu dai soimaasi tatagitoituldina vui vaavoitudadami. ³ Cascada aPaavora lamadu Bernabé anaasi vii bai tavapi. Dai maiduduaadicitai ñioocaiña agai vaavoitudaitai Diuusi. Dai Diuusi apiamaacaiña guvucadagai saida ivuaadana mui naana maasi gagarducami. Dai poduucai Diuusi tatagidi loodami siaavaavoitu ismaacada aagidi aPaavora lamadu Bernabé isDiuusi calagacafa vuvaida alidi. ⁴ Damos Iconiafa oidacami aipaco ganvupui vaatcatadai. Lamoco vuidafa vaatcatadai ajudidiu dai calaga ñioocaiña lojootosicami vaatarla vai aa vuidafa vaatcatana lojootosicami dai calaga ñioocaiña ajudidiu vaatarla. ⁵ Amaasi ajudidiu lamadu ismaacada maitarjudidiu vaascatai ismaacada vuidafa

vallaacatadai lojootosicami ganaagi lamadu abaitaguacacami dai soimaasi fiooqui aagida agai dai maicarsa agai ooodaicada. ⁶ Damos aidasi mai lPaavora lamadu Bernabé voopoi abiaadara Listiramu dai Derviamu, Licaonia davalriara, dai vaasi sicolu ⁷ siaaco gaaagaiña lara isSuusi Cristo lrcalagacara vuviadami.

⁸ Listara oidacatadai amo cali ismaacada maitistutuiditadai isaimardagi. Lagi poduucai vuusai agai dai mosdaacana. Dai tomali amo imidagai maitarimacami agai. ⁹ Dai agai daacatai caacatadai istumaasi aagai lPaavora. Amaasi lPaavora galagito lla isvaavoitudai agai isDiuisi istutuidi isduuaidagi. ¹⁰ Dai amaasi gagara itatadai:

—Salli caquiva —astatadai lPaavora.

Taida calali tacavi tuali tuudai dai caquiva dai gaaagacai aimarai. ¹¹ Dai aidasi lla loodami ismaacada idui lPaavora iinaquimi ganfiooquicada daida icaitimi:

—Didiuisi lpa maasi calali titaapari aatama garsaagida —ascati loodami.

¹² Daida icaiti saida lBernabé ardiuisi ismaacada Upiteli aagaiña agai, daida lPaavora laradiuisi ismaacada Mercurio aagaiña agai. lPaavora fiooquiditadai loodami cascada Mercurio llati agai. ¹³ Taida lUpiteli paaligada ismaacada mosvaacacara Listirara caacatadai quiuupaigada, agai vuaa tuturu lamadu yoosigai dai agai lamadu loodami cooda agaitadai laturu lPaavora lamadu Bernabé valara dai poduucai siaa duutuda agaitadai. ¹⁴ Damos aidasida lojootosicami lPaavora lamadu Bernabé mai gomaasi, saasasaimi ganyuucusi lagi poduucai ivuaadana agai sai naidiña loodami ismaacada agai issiaa duutuadagi oodami didiuisi duucai, dai vaapa agai loodami saagida dai iinaquimi daida icaitimi:

¹⁵ —¿Calali, tuimasi povueeyi? Aatama lrcalali lara ganapan duucai, dai cascada dada aatama dai ganaagida ragai sai gaaagai masdagituagi gomaasi ismaacada maitarsoini, dai gaaagai masvaavoitudagi lDiuisi ismaacada duaaca agai ismaacada idui tavaagi lamadu davalrai lamadu gara suudagi dai vaasi istumaasi oidaga. ¹⁶ Laquioma Diuisi dagito loodami saida ivuaadana istumaasi ipalidi. ¹⁷ Tomasi vaascara talagidiña agai sioora listumaasi calalagaducamicada ismaacada ivuaadana agai loidacami valara, agai garootosdi duuqui dai calaga garmaacai cuadagai dai tastuucada vagiam larliadagi —ascaitimi.

¹⁸ Damos tomasi aagidi agai vaasi imaasi maitistui isdaidagi loodami iscoodagi agai laturu ismaacacada siaa duutuda agaitadai agai lPaavora lamadu Bernabé.

¹⁹ Tai amaasi ami dada lamoco judidui Antioquiinaidara dai Iconiainara dai avanaqui loodami dai maicacari lPaavora. Dai aidasi poliditadai agai iscamuaa tavaimacai malacasi dai Listira ugidiana viaa. ²⁰ Dai aidasida lvaavoitudadami ganampagi lPaavora sicoli tai agai vafi dai ii lparamu Listiramu dai siaadiqui iji abiaadara agai lamadu Bernabé Derviamu.

²¹ Dai ami gaaagidi Diuisi fiooquida dai sioora lrcalagacara vuviaadami tai muidutai vaavoitu, tai agai lparamu iji Listiramu dai Iconiamu dai Antioquiamu. ²² Dai vaasi amui vaamioma baialiatudaimi agai lvaavoitudadami dai maacaimi fiooqui daida itatadaimi sai gaaagai isapiavaavoitudadagi dai sai viaacatadai issoimaa taatagimui naana maasi dai poduucai istudacai iimiagi siaaco gataaana Diuisi. ²³ Dai vaasi apacoga siaaco ajiopaitadai agai lvaavoitudadami saagida daraasaimi lamoco talaanadami lvaavoitudadami valara dai aidasi darasaña agai maitaugacai gadaanaiña Diuisi dai potatadaiña saida ivuaadana istumaasi Diuisi ipalidi.

²⁴ Dai gooquilara iji dai Pisidia davalriamu cali dagavusai dai aayi Panfilia davalriara.

²⁵ Dai gaaagidimi Diuisi fiooquida Pelijara, dai amaasi iji Ataliamu. ²⁶ Dai ami laltasai amo vaarcara dai iji Antioquiamu Siria davalriara, siaadara vuvaja agai aidasi iji taida lvaavoitudadami gadaanadagi Diuisi sai nuaticana aa duifadara vai sivi canatoli. ²⁷ Dai aidasi aayi agai Antioquilara lmpagi vaasi vaavoitudadami dai aagidi vaasi istumaa duu Diuisi agacada aidasi gamamaatutiditadai agai Diuisi fiooquida, dai isducatai Diuisi soi isaagida agai Diuisi fiooquida agai ismaacada maitarjudidui dai isducatai agai vaavoitu lara. ²⁸ Daida lPaavora lamadu Bernabé anaasi vii lvaavoitudadami lamadu lvaapi.

15

¹ Aida tuigaco lamoco calali ismaacada iji Judeeinaidara Antioquiamu aagidimi lvaavoitudadami sai sioora calagacara vuvaguia liada sai gaaagaitadai isquitaagi gantuucuga poduucai isducatai viituli Moosesacaru. ² Taida lPaavora lamadu Bernabé alia fiñio calali lamadu aagaitai gomaasi, dai aagidi sai camaipoduucai gantatagitoiña,

maitaita acovai vuvaitu Paavora lamadu Bernabé dai aa sai iimna Jerusaleenamu dai mala bai duuna idi ñiooqui lojootosicami dai abaitaguucacamigada lvaavoitudadami lamadu.

³ Lvaavoitudadami Antioquiara agai dai ootoi, dai voyamu iimaitai Penisia sai Samaalia dadlavariamu sala dagavusai agai dai aagidimi lvaavoitudadami isducatai agai ismaacada maitarjudidiu dagito ganlaqui vaavoidaraga dai vaavoitu Diusi, tai vascatai lvaavoitudadami alia baiganali calcai gomaasi.

⁴ Aidasi aayi Paavora lamadu Bernabé Jerusaleenara taida lvaavoitudadami lamadu lojootosicami lamadu abaitaguucacami baiganaliaracada miaadagi, daida Paavora lamadu Bernabé aagidi vasi istumaasi idui Diusi aipaco siaaco ajioopaitadai agai. ⁵ Damos lamoco afariseo ismaacada vaavoitu guuquiva daida itai:

—Gaaagiava isiquitagi tuutucugada vascatai vaavoitudadami ismaacada maitarjudidiu dai gaaagai istaafiagi vai agidiña vasi istumaasi viituli Moseesacaru —ascaiti afariseo.

⁶ Tai ganampagi lojootosicami lamadu abaitaguucacami dai bai duña agai ñiooqui. ⁷ Dai catavapi gaaataga agai tai calquiva Piiduru daida itai:

—Giñaduñi calaga maata aapima sai bai laqui Diusi acovai giñvusuaitu aana aapima gansaagidaiñdara ansai aagidana aana agai ismaacada maitarjudidiu Diusi ñiooquida sai agai vaavoitudana ara. ⁸ Dai Diusi maata vascatai iibaada dai ootoi galbadaga sai lamadu daacana agai ismaacada maitarjudidiu ara poduucai isduucai garootosi agai aatama vascatai dai poduucai Diusi gartalaigi isoigadai agai ara. ⁹ Diusi mosamadugan duucai garnaidi aatama lamadu agai ismaacada maitarjudidiu cascada oigaldi agai soimaascamigada ara vaavoitudacai agai. ¹⁰ Sivi tuimasi maivaavoitudai aapima ismaacada idui Diusi, dai tuimasi poduucai taanaai aapima agai istumaasi tomali aatama maitistutuidi isganalagidagi tomali gartalaigi aaduñicaru maitistui. ¹¹ Maitavar poduucai. Aatama vaavoitudai isDiusi calagacara garvuvaitu dai calagacara garnaidi dai Suusi garoigadai aran duucai agai —astadai Piiduru.

¹² Tai vascatai agaa mosdodoli vii, vaid Paavora lamadu Bernabé aagidi vasi istumaasi idui agai Diusi guvucadadacada agai ismaacada maitarjudidiu saagida. ¹³ Dai aidasi canaato ñioo Paavora lamadu Bernabé taida Jacovo itai:

—Giñaduñi, giñcalavurai. ¹⁴ Casi garaagidi goSimuñi Piiduru sialaquida abiaadara calagacara naidi Diusi agai ismaacada maitarjudidiu dai acovai vuvaitu lamoco agai saagidaiñdara sai sia duutudaiña Diusi daida lraamaradacana. ¹⁵ Bai laqui poduucai ooja Diusi ñiñiooquituldiadamigada cascada gaaagaitadai siaraduñiagi calavurai aapima isducatai oja amaadutai Diusi ñiooquituldiadamigada:

¹⁶ Pocaiti Diusi:

Laraga naana maasi dagavuña agai dai gooquiara apamu divimu aana judidiu saagida.

Agai arismaacada laqui abiaadara acovai vuvaitu aana.

Dai gooquiara mui uumigicada camaitiñsaa duutudaiña agai cascada aagidamu aana sai apamu giñsaa duutudaiña poduucai isducatai giñsaa duutudaiña agai aidasi oidacata dai Davicaru.

¹⁷ Apamu divimu aana dai aagidamu sai giñlagidiña.

Poduucai iduñimu aana vai vasi istumaasi maitarjudidiu gitatagitoiña daida argiñmaamaracana dai giñlagidiña.

¹⁸ Pocaiti Diusi ismaacada gartaatatuli vasi idi istumaasi laqui abiaadara.

Ascaiti Diusi.

¹⁹ Cascada aana pocaiti maitaagai issai vuaadagi ismaacada maitarjudidiu. Agai cadagito laquida ganvaavoidaraga dai vaavoitu Diusi. ²⁰ Mosacaasi gaaagai lasoojidagi sai camaicuaadana baabaidi ismaacada dadasdi amoono ismaacada sia duutudai oodami Diusi duucai, dai sai maigoogosi ganducamicana, dai camaicuaadana baabiada vustaaqui baicuada ismaacada maivusanaai lrada silascada coiyagi, dai tomali maicuaadana lrada. ²¹ Laqui abiaadara aipacoga oidaga soora gamamaatutudi Moseesacaru sallicamigada vascara ibastaragai tasara judidiu quiqiuupaigadara gaaagiña gomaasi —astadai Jacovo.

²² Amaasi lojootosicami lamadu abaitaguucacami lamadu vascatai lvaavoitudadami aranaali isacovai vuvaidagi lamoco lagi gansaagidaiñdara dai ootosagi Antioquiimu lamadu Paavora dai Bernabé. Dai acovusuaitu Udasi masmaacada Barsavasi aagiña ara, dai acovusuaitu Siilasi ara agai abaitacaacamigada lvaavoitudadami. ²³ Dai agacada ootoi amo oojai ismaacada icaiti:

“Aatama ojootosicami lamadu baitaguucacami lamadu gogaa vaavoitudadami ganviaatutudi aapima garaaduñi ismaacada maitarjudidiu ismaacada Antioquiara oidaga dai Siria dai Silisia dadlavariara oidaga. ²⁴ Mai aatama sai amo oodami iji tabiaadara ismaacada aatama maiooti. Dai agai gansoobi ganñiooquicada masi aapima maimaata

isducatai gantatagituagi. Agai povai gantatadai sai gaaagai masiquitlagi gantuutucuga dai lagidagi Moseesacaru saalicamigada. ²⁵ Cascada calagadu lali aatama isaco vuvaidagi lamoco aatama garsaagidaifndara sai maaaca gannidana aapima lamadu garaaduñi Paavora dai Bernabé ismaacada alia oigadai aatama. ²⁶ Paavora dai Bernabé muiyapala ajioopaña masiaaco cooda agaiña gamamaatultidai goovai isSuusi Cristo argalagacala vuvuidami. ²⁷ Cascada ganootosi aatama Uudasi lamadu Siilasi vai lagi goovai ganaagidana vlassi idi ismaacada ganooji aatama. ²⁸ Garaagidi Diuusi Ibada tastama duñiagi. Aatama garvataara lapa calagadu cascada maitantaana ai aatama mui naana maasi, mosacaasi chilaqui istumaasi ismaacada gaaagai. ²⁹ Masai maicuaadana baabaidi ismaacada gadadasi amoono ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucai, tomali maicuaadagi larada, tomali baabiada vustaaqui baicuada ismaacada maivuusanai larada siaascada coiyaagi, dai tomali maigoogosi ganducamicagi. Masalgiadagi vlassi idi istumaasi aidla gia cacalaga ivueeyi aapima. Gartlagadamu”, ascaiti lbaitacaacamicada.

³⁰ Matai ootoida tai iji vamaacova Antioquiiamu. Dai ami ampagi vlassi avavoitudadami dai maa loojai. ³¹ Taidla avavoitudadami alia baiganlali naidacai loojai. ³² Uudasi lamadu Siilasi arDiuusi fiñiooquituldiadamicada dai baialliatu avavoitudadami ganñiooquicada tai agai vaamioma vaavoitu. ³³ Bai tavapi anaasi daraaja vamaacova dai aidasi caiimia agaitadai agai taidla avavoitudadami diosagi dai potatadai: “Diuuscada avar viaatulda Jerusaleenara oidacami agai ismaacada ganootoi”, astatadai. ³⁴ Damos aSiilasi ipali isviagi. ³⁵ Daidla aPaavora lamadu Bernabé lapa anaasi vii Antioquiilaga. Dai muidutai aa lamadu anaasi gaaagidiña Diuusi fiñoquida.

³⁶ Cabai tavapicada Paavora potatadai aBernabé:

—Tinda apamu maa dadida garaaduñi aipacoga tasiaaco casi gaaagidi Diuusi fiñoquida. Dai naida asducatai daraaja —astatadai.

³⁷ Bernabé vaidacai aliditadai aVuaana Marcusi ³⁸ agai ismaacada oi aidasi tuucamidaga iji agai aipacoga dai gaaagidimi Diuusi fiñoquida dai Panfiliaifndara aa gai dai camaisoicaiña cascada aPaavora maitipaliditadai isvaidaquiaagi. ³⁹ Dai alia cavaami fiñio dai maibai dui dai ajacovai iji. Bernabé vaidacai Marcusi dai taatasai amo vaarcuaga dai iji Sipiliamu. ⁴⁰ Taidla aPaavora vaidacai Siilasi. Taidla avavoitudadami gadaanai Diuusi sai nuucaticana taida iji. ⁴¹ Dai Siiliana dai Silisiana dagavusai dai vaamioma baialliatudami avavoitudadami.

16

¹ Paavora lamadu Siilasi Dervilaga aayi dai Listiraga. Dai ami taa amo vaavoitudadami Timoteo taagiducami. Agai armaradacatadai amo oogui judiu daidla avavoitudadami lapa daidla loogada argiliego. ² Avavoitudadami ismaacada Listiraga dai Iconilaga oida-catadai calaga fiñoocaitadai Timoteo vataaga. ³ aPaavora ipali isvaidaquiaagi aTimoteo damos taja sai iquitana gatuucuga maibaacoituda aliditai ajudidiu ismaacada ami oidacatadai tomasi vaascatai maatacatadai siargiliego oogada. ⁴ Tomasiaaco siaaco dagavusquimi aPaavora lamadu Siilasi aagidimi agai avavoitudadami isducatai ooji lojootosicami lamadu abaitaguacacami Jerusaleenaiifndaga avavoitudadami Antioquiilaga vataaga sai vaascatai avavoitudadami lagidiña. ⁵ Dai poducai avavoitudadami sioma calaga vaavoitu, dai vlassi tasai vaamioma muidaimi avavoitudadami.

⁶ Dai Diuusi Ibada maidagito isgaaagida agai Diuusi fiñoquida Aasia davalariaga. Cascada mosdagavusai agai Pilijia dai Galasia davalariamumu. ⁷ Dai ugidiana Misia aayi dai abiaadaga Bitiñiamaco iimia aliditadai damos Diuusi Ibada maidagito isgaamu iimia agai. ⁸ Dai Misia ugidiana salli dagavusai, dai taapai siaaco Troasi tagidui gaa suudagi ugidiana siaaco aajai vaarcu. ⁹ Dai ami amo imidagai tucara taatquimi aPaavora amo calli Masedoniaifndaga sai vuidaga calca dai daana daidla itatadai: “Diimi Masedoniamu dai garsoiña”, astatadai. ¹⁰ Cascada otoma bai gardui aatama dai iimia ragai Masedoniamu, cacalaga vaavoitu aatama isgarvaidi Diuusi tasai gaaagidana ami davalariaga fiñoquida.

¹¹ Anaasi Troasilaga amo vaarcuaga taatasai aatama dai saali iji Samotrasia davalariamumu siaaco sicolimadi suudagi. Dai gan siaadiqui Neápolisilaga aayi aatama dai ami taapai vaarcuafndaga. ¹² Dai abiaadaga iji aatama Pilipoosiamu ami aTromamanu davalaragada, agai armapacalaga Masedonilaga siaaco oidaga mui quiqui. Dai ami daraaja aatama chilalqui tasai. ¹³ Amo imidagai ibastaragai tasaga vuvaaja aatama Pilipoosiaifndaga maisi maaacasi gaa

aqui ugidiana, siaaco duudatai gamamadaiña aoodami anaasi daraiva aatama dai aagidi aatama Diuusi ñiooquida aooqui ismaacada ganampagi ami. ¹⁴ Amoco Lidia taagiducata dai. Agai arTiatirara oidacami daida argaagardami yuucusi moraduacami. Dai idi ooqui alia siaa duutudai Diuusi. Dai cacatada i agai ñiooqui tai Diuusi soi sai agidana agai ismaacada aagidi Paavora. ¹⁵ Dai gavacoi agai amadu vaascatai ismaacada quidiara oidacata dai gooquiara gardaafiimi agai dai povartada:

—Masi aapima sallicada vaavoitudadagi isvaavoitudai aana Diuusi, varai iimi dai giñquiyana daraaja asta masivaacada iji tabiaadara —astatada i agai.

Dai maitardagito tascho tlayagi.

¹⁶ Amo imidagai caimaitada aatama siaaco gamamadaiña dai vuidara aayi aatama amo ali ooqui ismaacada viaacata dai amo Diaavora taañicaruda dai agai aquiasdara maatacana istumaasi daivuñia agai. Dai viaacata dai agai gatutudacami dai ali ooqui mui gamaitacaina tumiñi gatutudacami vaatarara. ¹⁷ Idi ali ooqui garoidatucuiña Paavora amadu aatama dai iñiaquidana daida icaitidana:

—Idi cacali arpioofigada Diuusi ismaacada arabaitacaacami, dai goovai ganaagidi aapima isducatai calgacara vuvauyagi —caitidana ali ooqui.

¹⁸ Mui tasai povueeyi agai tai amo imidagai oojogi Paavora dai ajaco caquiva daida itatada i Diaavora taañicaruda ismaacada viaacata dai ali ooqui:

—Suusi Cristo guvucadacada angaagidi vuusaiñi goooquiaindara —astatada i.

Taida i Diaavora taañicaruda otoma vuusai.

¹⁹ Dai aidasi ali ooqui tutuidacami maata ta iscamaititutuudi isgamaitacadagi tumiñi agacada vui agai a Paavora amadu Siilasi dai vuucai dai vaan tutui dudunucamiara plaasana. ²⁰⁻²¹ Daida itatada i agai adunucami:

—Idi cacali ismaacada arjudidu gardavara danda dai garaagidi tasviaa siduñiagi istumaasi aatama maititutuudi. Aatama arromamanu dai gardaidi gartataandamiga gomaasi. Dai poduucai baacoitadai goovai oodami ganñiooquicada —astatada i.

²² Tai vaasi aoodami vui baocoi, taida adunucami gatajai sai uupasdana yuucuida dai gaviaarsana uusicada. ²³ Dai catavari gaviacarai dai maamaisa. Dai tajai maisacarui nuucadacami sai calga nuucadacana. ²⁴ Aidamasi potatada i maisacarui nuucadacami agai tuucavi vavaisanana uucami vaapai maisacariara. Dai uusi maisacariara vaapai lacasoda dai anaasi viaa.

²⁵ Aran tucara aidasi a Paavora amadu Siilasi gamamadai dai siaa duutudai Diuusi gannaidagacada vaida agaa maamaisapicada moscaacata dai. ²⁶ Tai todian duucai cavami gididul davalara dai oiñitu bibidaviqui ojoodagada utioma daraajada. Tai gocada gacucupioo vaasi cucuparagada maisacarui, dai upai vaasi amaamaisapicada cadeenagada ismaacada acada vupuplicatada i agai. ²⁷ Dai aidasi narraa maisacarui nuucadacami ta iscucupioquiñi maisacarui cucuparagada vuusaitu gamastaga dai acada agi gamuaa agaitada i poliditai isvuvaja amaamaisapicada. ²⁸ Damos a Paavora iñioqui daida itatada i:

—Maitgamuaa tamiata daraaja vaascatai —astatada i.

²⁹ Taida maisacarui nuucadacami gatai amo cuudagi dai maraitai vaa duaadimutugaitai dai gigivuquimi dai vuidara gatootonacada caquiva agai a Paavora amadu Siilasi.

³⁰ Dai otoma vuvaitu dai tacacai daida itatada i:

—¿Cacali tuma duuna aana dai calgacara vuusaiña? —astatada i.

³¹ Taida a Paavora amadu Siilasi aa noragi daida itatada i:

—Vaavoitudañi aapi isSuusi Cristo arcalgacara vuviadami dai poduucai calgacara vuusaimu aapi amadu vaascatai ismaacada gquiyara oidaga —astatada i.

³² Daida a Paavora amadu Siilasi aagidi Diuusi ñiooquida vaascatai ismaacada maisacarui nuucadacami quidiara oidacata dai. ³³ Dai quiaa artucaracata dai vaida maisacarui nuucadacami vacuañi tuucugada masiaco saasarai uusicada. Dai otoma agai amadu vaascatai ismaacada quidiara oidacata dai ganvapacoi. ³⁴ Dai gooquira vaidacai gquiyamu dai bibi. Dai agai amadu vaascatai ismaacada quidiara oidacata dai alia baiganliditada i vaavoitudacai.

³⁵ Siaadiqui quiaamoco adunucami ootosi ñiooqui sandaarucada maisacarui nuucadacami sai dagitona agai a Paavora amadu Siilasi. ³⁶ Taida maisacarui nuucadacami potatada i a Paavora:

—Adunucami casi giñootosi ñiooqui ansaida gandagitona. Diuusi gannuucaticana —astatada i.

³⁷ Damos a Paavora itatada i sandaarui:

—Aatama arromamanu ara matai vaascaara vaasi oodami vuitapi gargaaviacarai maitardagitocai tasñiooquia aatama, dai garmaamaisa. Dai sivi astocai gardagitua alidi agai poduucai gia cho. Vai agi dadana agai dai garvuvaidana —astatada i a Paavora sandaarui.

³⁸ Taidá asandaaru maá aagidi idi ñiooqui adudunucami tai agai alia duduaadimu maatacaí isagái arromamanu aapa. ³⁹ Dai cascada iji agai maaca siaaco daraajatadai acacalli dai daañimi sai oigaldana. Dai vuvaitu dai daañimi sai vuvacana Piliposiañidara. ⁴⁰ Tai agai vuvaja maisacaruañidara dai iji Lidia quidiámu dai aagidi avavoitudadami isducatai vuvaitu adudunucami maisacaruañidara sai camaiduduadiciuñi avavoitudadami, dai gooquiara iji agai abiaadara.

17

¹ Dai iimacai aPaavora amadu Siilasi Ampipoliisiana dai Apolooniana salli dagavusaí dai boodara aayi Tesalonicara ami caacatadai amo judidíu quiuupaigada. ² Taidá aPaavora ii ajudidíu quiuupaigadamu poduucái isduucái ivuaadana agai vaascaara. Dai vaica acaldi anaasi daraaja agai. Dai vaascaara ibastaragai tasara amadu gaaatagaiña agai ajudidíu isducatai icaiti Diusi ñiooquidara. ³ isaCristo viaacatadai issoimaa taatagi, dai muquiaagi dai apamu duaacagi. Dai potatadaiña agai:

—Agai vaa Suusi ismaacada ganaagidi aanara Cristo, agai vaa ismaacada aiqui abiaadara nanara aapima —astatadai aPaavora.

Vai amoco judidíu pocaitiña sai maitarvaavoi.

⁴ Tai amoco vaavoitu dai uraava aPaavora dai Siilasi. Dai mui giliego ismaacada sia duutudai Diusi vaavoitu aapa, dai mui ooqui aapa ismaacada aoodami alia sia duutudaiña. ⁵ Cascada alia baacoi ajudidíu ismaacada maivaavoitu. Dai ampagi cacalli soimaasi ivuaadami ismaacada mosajioopaiña caayana dai alia sia caitimí agai gampaidacai vaidá aoidacami maisioma daraajatadai caacacai. Taidá acacalli soimaasi ivuaadami amadu judidíu Jasoiñi quidiara dada dai daitu cuuparagai dai vaapa dai gaagaimi aPaavora amadu Siilasi dai vuvaida agaitadai abiaadara dai tagida agaitadai agai aoodami. ⁶ Dai maitaa agai ami dai cascada tavaimacai Jasoiñi amadu aa vaavoitudadami dai vuucái dudunucamiara, dai ami ijiña daida icaiti:

—Acacalli ismaacada naana ñi vaasi oidigi ganñiooquicada caaayi tami Tesalonicara aapa. ⁷ Tai goJasoiñi miaadagi gaquiyara. Dai vaasi agai ivueeyi mui naana maasi istumaasi agra taananadami romanu maitamaacai oigaragai. Agai pocaiti sai oidaga mai gaa baitacaacami Suusi tagiducami —ascaiti.

⁸ Taidá aoodami amadu adudunucami mosca goñiooqui dai sisioli. ⁹ Dai taí adudunucami Jasoiñi amadu agaa vaavoitudadami tumiñsigada dai potatadai sai apamu maquia agaitadai siascada vuvaaquiagi abiaadara aPaavora dai Siilasi, tai agai gamaa maitada dagito isiimiagi.

¹⁰ Taidá avavoitudadami otoma vuvaitu aPaavora amadu Siilasi tucara dai ootoi Bereamaco. Tai agai mosaayi Bereara dai iji judidíu quiuupaigadamu. ¹¹ Ajudidíu ami oidacada vaamioma caga tuutuiga siaga Tesalonicara oidacada agai mosbaiganliaracada cacana istumaasi aagidiña aPaavora amadu Siilasi. Dai vaas tasai gaagaiña Diusi ñiooquidara dai naida agaiña sabaiga arvaavoi ismaacada aagidiña aPaavora amadu Siilasi. ¹² Dai poduucái muidutai judidíu amadu giliego vaavoitu, vaasi amaduga maasi cacalli amadu ooqui ismaacada aoodami alia sia duutudaiña. ¹³ Dai aidasi maí ajudidíu Tesalonicara oidacami aPaavora gaagidi Diusi ñiooquida Bereara aapa, gaamu iji dai sisiolitu aoidacami. ¹⁴ Damos avavoitudadami otoma ootoi aPaavora coostamu, taidá aSiilasi amadu Timoteo anaasi vii. ¹⁵ Agai ismaacada oi aPaavora Ateensiara uucami dagito dai aa suuli. Taidá aPaavora ootosi ñiooqui agaicada aSiilasi amadu Timoteo sai gaamu iimana siatoma istutiadagi.

¹⁶ Dai aidasi Ateensiara daacatadai aPaavora dai nanaracatadai aSiilasi amadu Timoteo ami naidi agai mui amono ismaacada sia duutudai oodami Diusi duucái cascada alia soigaliditadai agai dai baamuca tada. ¹⁷ Cascada aPaavora aagidiña Diusi ñiooquida ajudidíu ismaacada gampaidiña quiuupiyara dai aa aapa ismaacada ami sia duutudaiña Diusi. Dai vaas tasai aagidiña agai Diusi ñiooquida agai ismaacada plaasana daraajagi. ¹⁸ Dai amoco agai aepicureo mamaatardamigada dai aa tagai ismaacada mamaataraí estoicoi mamaatardaragada. Dai ganaagacai ñiño agai amadu aPaavora dai amoco icaiti:

—¿Istumaasi goovai ismaacada aagai goatagaracada? —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Garaagiadan caiti goovai sibaadara didiusi —ascaiti.

APaavora aagaiña ASuusi dai duaacarada cascada pocaiti agai. ¹⁹ Dai bai agai APaavora dai baacai maaca siaaco Aliopago taagidu, ami siaaco bai vuaadana ñiooqui adudunucami daida itatadai agai APaavora:

—Maataca aralidi aatama istumaasi utuducami garmaatatlulda alidi aapi. ²⁰ Garaagidañi istumaasi maimaata aatama dai cascada maataca aralidi aatama istaiya alidi aapi goocada —astatadai.

²¹ VAscatai Ateenasiata oidacami dai sibadala vuvacacami ismaacada anaasi oidacata dai, maitvuaadana ama maasi moscaacana istumaasi utuducami dai gaaagidiña lapa.

²² Amaasi APaavora caquiva vAscatai saagida ami Aliopagata daida itai:

—Cacali Ateenasiata oidacami vAsiacatai naidi aana masalia siaa duutudai aapima gandidiusiga. ²³ Aidasi aimataiña aana dai nañaidiña vAsi amapacata siaaco oidaga moomono, ta aana amapacata siaaco aduucai oojis: “Tami aradiuusi vatar ismaacada maimaata aatama”. Idi vaa ismaacada siaa duutudai aapima maimaatacatali gooviava aradiuusi ismaacada ganaagidi aana.

²⁴ Agai aradiuusi ismaacada idui oidigi dai vAsiacatai istumaasi oidaga agai arbaicacaacami ismaacada taananai tavaagi dai vAsi oidigi. Agai maiquiquiupiana oidaga ismaacada ivueeyi oodami. ²⁵ Agai maitagito isvuaadagi oodami tomali amo istumaasi agai vatar. Agai vaa aragai ismaacada garmaacai ibadagai dai vAsi istumaasi.

²⁶ VAsi naana maasi oodami vuvaaja aoodamiñdala ismaacada idui Diuusi lapa. Dai Diuusi tajai sai vAsi oidigi daama oidacana, dai vAscata aagaiña siaacoga dai silascada.

²⁷ Daida icaiti Diuusi: “Aana andarai aoodami oidigi daama sai matia alidiña sabai oidaga Diuusi”, ascaiti Diuusi. VAscata maimacasi daja Diuusi mosalia miaanai daja agai vAscatai. ²⁸ Diuusicada duduaaca aatama dai ajoopai dai oidaga. Ganlaqui aaduficaru sastuduacada pocaiti: “Aatama armaamarada Diuusi”, ascaiti. ²⁹ Vaavoava siarDiuusi maamarada aatama cascada maitaagai taspoduucal tatagitoda aatama isamo moonoo istutuidi siarDiuusicagi ismaacada ivueeyi oodami isducatali gantagitoi agai oorocada, isplaatacada isodaicada. ³⁰ Laquioma pocaiti Diuusi: “Oidacata dai oodami ismaacada maitiñmaata cascada maitiñlagidiña antai aana vAscata maijojigi dai sivi taananai aana vAscatai aipaco oidacami sai ama duucal gantagitonai dai camaisoimaasi ivuaadana”, ascaiti Diuusi. ³¹ Amo imidagai amo dunucami naida agai vAsi oodami ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicala ivuaadami gomaasi iduñia agai agai Diuusi vatar dai cala iduñia agai. Diuusi aagai silascada. Agai arSuusi ismaacada acovai vuusaitu Diuusi. Diuusi duaacali ASuusi coidada saagidañdala dai poduucal cala maata vAscatai siarvaavoi ismaacada aagai Diuusi —astatadai APaavora.

³² Aidasi cala agai coidala duaacarada amoco mosparunai dai aa icaiti:

—Baiyoma isapadaamala garaagida gomaasi —ascaiti aoodami.

³³ Amaasi APaavora anaasi viaa dai ii. ³⁴ Tai amoco cacali oi APaavora dai vaavoitu. Dai agai saagida imatadai Dionisio ismaacada atamo dunucami Aliopagata, dai amo ooqui Dámalasi taagiducami, dai aa lapa.

18

¹ Dai gooquiala ii APaavora Ateenasiaindala Coriintoamu. ² Dai ami taal agai amo judidíu Aquilasi taagiducami. Agai arPonto davaliala oidamicatadai. Aida vaasaquioma ami divia Aquilasi amadu ooñigada Prisilasi Italiaiñdala. Agal baitacaacami Claudio tajai sai vuvacana vAsi ajudidíu Roomaiñdala cascada agai viaacata dai isvuaquiagi lapa. Taida APaavora ii dai diviji. ³ Dai taal APaavora isagai viaacata dai agai vaa aa duiñdagai ismaa viaacata dai APaavora isvuaadagi icuusi baabaqui cascada anaasi amadu vii agai dai amadu gaata vuaada agai. ⁴ Daida APaavora vAscata ibastaragai tasala aimaraiña ajudidíu quiuupaigalamu. Dai ami gaaagidiña Diuusi ñiooquida tai muidutai vaavoitu silasi judidíu caasi agai ismaacada maitarjudidíu lapa.

⁵ Aidasi Silasi amadu Timoteo aayi Masedoniaida aida abiaadala APaavora maiti vuaadana ama maasi mosgaagidiña Diuusi ñiooquida. Dai salli aagidiña APaavora ajudidíu daida itatadaiña:

—ASuusi ismaacada ganaagidi aana arCristo ismaacada nanara aapima —astatadai APaavora.

⁶ Tai agai vui baacoi dai sigalnaasi ñiooqui aagidi taida APaavora itatadai:

—Lagi aapima arganduñi masilascada coiya aapima maiimimu Diuusi amadu. Aana laga camaitargiñduñi —astatadai APaavora.

Cascada Paavora gigigi gayuucusi lagi poduucai gaaagidiña lagi ismaitarduñida. Dai apamu ñoo Paavora daida itatadai:

—Sivi baitaqui imimu aana lagi ismaacada maitarjudidü amadu —astatadai.

⁷ Daida Paavora vuusai ajudidü quiupaigadaañdaga dai ii amo calli quidiamu Justo taldiducami ismaacada alia siaa duutudai Diuusi. Agai quiupai abaana oidacata dai. ⁸ Dai amo calli Calispo taldiducami ismaacada rbaitacaacami quiuupiga, vaavoitu isSuusi Cristo arcacaga vuviadami. Dai vascatai ismaacada quidiaga oidacata dai vaavoitu ara. Dai muidutai Coriintoga oidacami mosca dai vaavoitu dai ganvapacoi. ⁹ Dai amo imidagai tucara Paavora gacoosiga ñaidi Diuusi saida itatadai:

—Maitiduaadida apiaigaadida ginñiooqui maitidagitocai aagada. ¹⁰ Aana angamadu daja dai tomali maadutai maisoimaasi gataatuldami, aana viaa mui oodami tami Coriintoga —astatadai Diuusi.

¹¹ Tai cascada Paavora Coriintoga vii amo uumigi dan taajucami dai gaaagidiña Diuusi ñooquida oodami saagida.

¹² Aidasi Galioñi artaaanadamicatadai Acaayaga ajudidü vui baacoi Paavora dai balcai ami siaaco daacata dai aanaadami ¹³ daida itatadai:

—Idi calli gaaagidiña sai gaaagai issiaa duutuadagi Diuusi damos daidarsi isducatai ivueeyi goovai —astatadai lagi aanaadami.

¹⁴ Paavora cañiooquia agaitadai taida Galioñi itatadai ajudidü:

—Dañi sisoimaasi iducamicamudai goovai aidaga bai ganduñdamudai aana. ¹⁵ Damos aapima aagai istumaasi aapima lagi gandaidi, lagiavai bai duuñi aapima. Aana anmaivapacai gomaasiaga —astatadai.

¹⁶ Dai vuvaitu abiaadaga. ¹⁷ Tai vascatai agiliego bai Sostiña ismaacada baitacaacami judidü quiupaigadaga dai anaasi vuitapi aanaadami gacacarai vaid aanaadami mosñaidi dai maivuaa alidi.

¹⁸ Paavora quiaa anaasi vii mui tasai. Dai gooqiga diosagi lagi vaavoitudadami dai iji Paavora amadu Prisiilasi dai Aquilasi Sincalliamu. Dai ami ivisu Paavora gamoo sai naididaga oodami islagidi lagi istumaasi bai dui vaasquiomu Diuusi amadu. Dai abiaadaga taltatami amo vaarcuaga dai imia lagi Siilia davariamu. ¹⁹ Dai aidasi aayi lagi Efeesiga taida Paavora anaasi viaa Prisiilasi Aquilasi dai ii judidü quiupaigadamu dai aagidi Diuusi ñooquida ajudidü ismaacada ami ganampaididaga dai lagi alia ñiñio Paavora amadu aagaitai imaasi. ²⁰ Daida ajudidü daañimi Paavora sai vilana tavapioma damos lagi maivi. ²¹ Dai diosagi daida itatadai:

—Viaa aana isJerusalemaga daacagi siaa duudagaga ismaacada camiaadimi, vascaga apamu divimu aana dai ganadami isDiuusi ipaliadagi —astatadai.

Dai tasai amo vaarcuaga dai Efeesiañdaga ii. ²² Dai aidasi aayi lagi Sesareega taida Paavora ii Jerusalemu dai viaatulda lagi vaavoitudadami, dai otoma tavai Antioquiamu. ²³ Dai anaasi vii Paavora bai tavapi. Amaasi apamu ii dai divida lagi vaasi vaavoitudadami vaasi amapacaga Galaasiaga dai Pilijaga. Dai aagidimi apamu Diuusi ñooquida dai poduucai soiquimi sai vaamioma calaga lagidiña Diuusi.

²⁴ Aida aayi Efeesiga amo judü Apoolosi taldiducami. Agai arAlejandalliga oidacami dai lagi calaga maata ñoocai dai calaga maata Diuusi ñooquida. ²⁵ Alia calaga maatuldicatadai lagi Diuusi ñooquida. Dai bailiaracada ñoocaiña. Dai calli aagaiña istumaasi idui asuusi. Dai maimaatatadai lagi amai vacuanaragai mosacaasi avuaana vacuanaragada maatcatadai lagi. ²⁶ Daida Apoolosi maiduaadicuitai ñoocaiña judidü quiupaigadaga. Aidasi caa Prisiilasi amadu Aquilasi covai vuusaitu dai sioma calaga maatuldi Diuusi ñooquida. ²⁷ Aidasi imia agaitadai Apoolosi Acaaya davariamu taida vaavoitudadami soi dai ootosi amo ojajaga vaavoitudadami dai potatadai sai baiganliaracada miadagidana Apoolosi. Dai aidasi Apoolosi aayi Acaayaga calaga soi lagi vaavoitudadami ismaacada Diuusi alia oigadai dai vaavoituli. ²⁸ Daida Apoolosi aagidi vascatai vuitapi isducatai maicalaga ivueeyi ajudidü ganvaavoidaragaga. Dai alia ñoo dai mamaatatuldi iscaiti Diuusi ñooquidaga isSuusi Cristo ragai vaa ismaacada naracata dai lagi. Cascada lagi maitistutuidatadai isvui ñooCADagi.

19

¹ Apoolosi quiaa Coriintoga daacata dai taida Paavora amapacaga ucoidigana daivusai dai Efeesiga aayi dai ami tala chialaqui vaavoitudadami. ² Daida itatadai lagi vaavoitudadami:

—¿Aidasi vaavoitu aapim^Λ diviasi Diuusi Ib^Λad^Λ dai g^Λn^ΛΛ^Λmadu daaca agai? —ast^Λt^Λad^Λai.
Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λt^Λad^Λai:

—Tomali maicajiomacatadai aat^Λm^Λ isoidaga Diuusi Ib^Λad^Λ —ast^Λt^Λad^Λai.

³ Taid^Λ ^ΛPaavorai it^Λt^Λad^Λai:

—¿Maac^Λd^Λ vacuanaragaic^Λd^Λ g^Λn^Λvapacoi aapim^Λ? —ast^Λt^Λad^Λai.

Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λt^Λad^Λai:

—^ΛVuaana vacuanaragad^Λc^Λd^Λ —ast^Λt^Λad^Λai.

⁴ Taid^Λ ^ΛPaavora it^Λt^Λad^Λai:

—^ΛVuaana vapaconaiña oodami sai n^Λidiña aa is^Λgai caama duucai g^Λn^Λt^Λat^Λagito dai ca-
maisoimaasi ivuaada agai. Dai ^Λgai pot^Λt^Λad^Λaiña ^Λpp^Λ sai gaaagai isvaavoitudagi ismaac^Λd^Λ
gooquiarioma divia agaitadai. ^Λgai ^Λr^ΛSuusi Cristo —ast^Λt^Λad^Λai ^ΛPaavora.

⁵ Aidasi ca^Λ ^Λgai g^Λn^Λvapacoi sai n^Λidiña aa is^Λgai vaavoitu Suusi Cristo
mamaat^Λtuldaragad^Λ. ⁶ Aid^Λsida ^ΛPaavora daama darai g^Λn^Λoonovi divia Diuusi Ib^Λad^Λ
^Λgai ^ΛΛ^Λmadu. Tai ^Λgai g^Λn^Λaagacai ñiñio ^Λma maasi ñiooquic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ maimaat^Λcatadai
^Λgai dai aagai istumaasi aagidi Diuusi. ⁷ V^ΛASIC^Λd^Λ ^Λr^Λpa^Λ baivustaa^Λma dan gooca ^Λgai.

⁸ Daid^Λ ^ΛPaavora vaica masaadai aitu aim^Λraitai judidíu quiquiupaigad^Λamu dai
maiduaadicuitai gaaagidiña isDiuusi soic^Λi oodami sai ca^Λgac^Λg^Λl oidacana. Tai ^ΛΛ^Λmoco
gia vaavoitu. ⁹ D^Λmos aa maivaavoitu mai^Λma duucai g^Λn^Λt^Λat^Λagitua ^Λlilitai. Dai sigal-
naasi ñioocai idi mamaat^Λtuldaragai vui ^Λoodami vuitapi. Amaasi ^ΛPaavora ^Λcovai ii dai
vaidacai ^ΛVaavoitudadami ^Λmo escueelamu siaaco gamamaat^Λtuldiña Tirano. Dai v^Λas
tasai mosvusacaíña Tirano vai amaasi ^ΛPaavora ^ΛΛ^Λmadu ^Λgaa anaasi aatagaiña dai aagaiña
Diuusi ñiooquid^Λ. ¹⁰ Poduucai idui ^Λgai goo uumigi dai poduucai v^Λasi Aasia d^Λv^ΛΛ^Λri^Λg^Λ
oidacami ca^Λ Diuusi ñiooquid^Λ v^Λasi ^ΛΛ^Λduga m^Λasi judidíu dai ismaac^Λd^Λ mait^Λrjudidíu.
¹¹ Dai Diuusi maa guvucadagai ^ΛPaavora said^Λ iduuna mui naana maasi g^Λg^Λarducami.
¹² Taid^Λ ^Λoodami vaidacai ^Λcoococoidada g^Λn^Λpañiñituga dai g^Λn^Λtaagiñiagiacaru ismaac^Λd^Λ
^Λc^Λd^Λ taata ^Λgai ^ΛPaavora tuucugad^Λ tai mos^Λgaic^Λd^Λ dudueeyi ^Λcoococoidada dai asta
Diaavora t^Λtaañicarud^Λ vuvacaiña oodamiñid^Λg^Λ.

¹³ Dai ^ΛΛ^Λmoco judidíu ismaac^Λd^Λ mosaipaco ajiopaiña vuvaidimi Diaavora
t^Λtaañicarud^Λ oodamiñid^Λg^Λ vuvaida ^Λlilitadai ^Λgai Suusi guvucadad^Λc^Λd^Λ dai pot^Λt^Λad^Λai
^Λjudidíu ^ΛDiaavora t^Λtaañicarud^Λ:

—G^Λntaanai aat^Λm^Λ Suusi guvucadad^Λc^Λd^Λ ^Λgai vaa ismaac^Λd^Λ aagaiña ^ΛPaavora masai
vuvacana —ast^Λt^Λad^Λai.

¹⁴ Poduucai ivuaadana cuvaracami c^Λc^Λali ^Λgai ^Λr^Λmaamarad^Λ ^Λmo ca^Λli Isiiquiva
t^ΛΛ^Λguducami. ^Λgai ^Λg^Λmo bait^Λc^Λaacamigad^Λ t^Λtaaanadami judidíu quiquiupaigad^Λg^Λ.

¹⁵ Aidasi pot^Λt^Λad^Λai ^Λc^Λc^Λali ^ΛDiaavora t^Λtaañicarud^Λ tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λt^Λad^Λai:

—Maata aana ^ΛSuusi dai maata sioo^Λ ^Λr^ΛPaavora. ¿D^Λmos aapimo moor^Λ? —ast^Λt^Λad^Λai.

¹⁶ Casc^Λd^Λ ^Λc^Λali ismaac^Λd^Λ viaacatadai ^ΛDiaavora t^Λtaañicarud^Λ vuid^Λg^Λ ^Λgai ^Λc^Λc^Λali dai
vaomioma istui isv^Λascatai dai cavami capiacarai ^Λgai taid^Λ ^Λc^Λc^Λali maiyuucustugaitai
voopoi ami quiyaiñid^Λg^Λ dai saasquitungai tuutucugad^Λ. ¹⁷ Dai v^Λasi Efeesi^Λg^Λ oidacami
mai gomaasi judidíu dai ismaac^Λd^Λ mait^Λrjudidíu ^Λpp^Λ casc^Λd^Λ v^Λascatai alia duduaadimu,
dai alia siaa duutudaimi Suusi Cristo.

¹⁸ Dai muidutai ismaac^Λd^Λ vaavoitu dada dai gaaagidimi istumaasi soimaascami is-
maac^Λd^Λ ivuaadana ^Λgai ^ΛΛ^Λquioma. ¹⁹ Dai muidutai ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λc^ΛΛ^Λdaracamicana vuaa
g^Λn^Λlilivrug^Λ dai v^Λascatai vuitapi m^Λm^ΛΛ^Λji. Dai gooqui^Λg^Λ ^ΛΛ^Λsitu ^Λlilivru nam^Λgad^Λ sai aayi
pa^Λg^Λ taajucami sient^Λo miil piisu. ²⁰ Dai poduucai muidutai t^ΛΛ^Λ gomaasi dai muiyapa^Λg^Λ mai
oodami Diuusi ñiooquid^Λ.

²¹ Cadaivunucai v^Λasi gomaasi taid^Λ ^ΛPaavora ^Λpp^Λli isimiagi Masedoniamu dai
Acaayamu dai abiaad^Λg^Λl Jerusalemamu. Daid^Λ icaiti:

—Cadaivunucai amui g^Λaaagai isimia aana Roomamu ^Λpp^Λ —ascaiti.

²² Dai caotosacai gooca g^Λaaaduñi ismaac^Λd^Λ soic^Λiña aa duiñidag^Λl Masedoniamu ^Λgai
^Λr^ΛTimoteo ^ΛΛ^Λmadu Erastusi, dai ^Λgai anaasi vii Aasi^Λg^Λl bai t^Λv^Λapi.

²³ Aid^Λ alia sisioli Efeesi^Λg^Λ oidacami Diuusi ñiooquid^Λc^Λd^Λ. ²⁴ ^Λmo ca^Λli Demetrio
t^ΛΛ^Λguducami sisiolitu ^Λoodami. ^Λgai ivuaadana plaata quiquiupai aaliducami ^Λpa maasi
ismaasi Diana quiquiupaigad^Λ dai ^Λraana daasaca Diana. Diana ^Λg^Λmo odai uvisi ismaac^Λd^Λ
siaa duutudai Efeesi^Λg^Λ oidacami Diuusi duucai. Dai v^Λascatai ismaac^Λd^Λ ^ΛΛ^Λmadu gaaata
vuaadana ^Λc^Λali alia mui gamaitacaíña tumiñsi. ²⁵ Dai ^Λgai ^Λmpagi v^Λasi g^Λp^Λipioñiga
^ΛΛ^Λmadu aa ismaac^Λd^Λ viaacatadai pomaasi aa duiñdagai ^Λpp^Λ, daid^Λ it^Λt^Λad^Λai:

—Giñaaduñi, c^ΛΛ^Λga maata aapim^Λ isalia c^ΛΛ^Λgac^Λg^Λl oidaga aat^Λm^Λ idi aa duiñdagaic^Λd^Λ.

²⁶ Dai c^ΛΛ^Λga naidi aapim^Λ dai ca^Λ si^ΛPaavora gaaagidiña sai idi moon^Λ ismaac^Λd^Λ
ivueeyi oodami mait^Λr^Λdidiuusi. Dai poduucai vaavoituldí ^Λgai muidutai, maisiuu

mosaca tami Efeesiata oidacami vaasi Aasia davalariata oidacami lapa. ²⁷ Vaasi idi aliassi arduaadimudagai maisiuu mosaca garaa duifidaga siaa gaduufian tada dai vaasi oodami camaitagitomu goquiupaigada gaducada gardiuusiga Diana. Vaasi Aasiata oidacami lamadu vaascatai vaasi oidigi daama oidacami siaa duutudai idi gaducada gardiuusiga Diana. Dai sivi siaa gaduufian tada gogaducamigada goovai —astatadai Demetrio gaaaduñi.

²⁸ Dai moscalacai loodami gomaasi alia baacoi dai iifiaquimi daida icaitimi:

—Gaducada gardiuusiga Diana, gaducada —ascaiti.

²⁹ Dai vaasi Efeesiata oidacami alia siaa caitimi. Dai vui Gaayo lamadu Aristarco agai argooa cacalli ismaacada Masedoniaata oidaga dai oiditadai lapaavora. Taida loodami cavami ganaagacai tavaimacai maaca uucami siaaco ganampaidiña loodami. ³⁰ Daida lapaavora vaquia aliditadai dai fiooquida agaitadai loodami damos vaavoitudadami maid-agito. ³¹ Lamoco ismaacada arduunucami Aasiata ismaacada amiigugada lapaavora agai lapa ootosi fiooqui dai daañimi sai maivaacana ami. ³² Dai ami siaaco ganampagi loodami lamoco iifiacai amo istumaasi vai aa ama maasi dai alia siaa caiti vaasi oodami dai baitoma vaascatai maimaatacata dai istuisida ganampagi. ³³ Damos lamoco ismaacada loodami saagida guucacata dai aagidi Alejandro astuisida ami ganampagi. Taida aljudidiu baitaqui cai Alejandro. Vai agai fiooquia agaitadai cascada vañigi ganovi sai dodoligicana vaascatai. ³⁴ Dai aidasi mai agai Alejandro arjudiu vaascatai iijina para goo oora daida icaiti:

—Gaducada gardiuusiga Diana, gaducada —ascaiti.

³⁵ Amaasi amo dunucami anaasi Efeesiata oidacami cadodoligitudacai vaascatai itatadai:

—Giñaaduñi Efeesiata oidacami, calaga maata vaasi oidi daama oidacami isaatama nuucada goodai moonoo ismaacada lavaagaiñidaga gai. Agai ismaacada Diana laagidu. Agai argardiuusiga. Dai nuucada aatama quiupaigada lapa. ³⁶ Calaga maata aapima istomali amaadutai maitistutuidi ispotaiyagi ismaitarvaavoi vaasi gomaasi, cascada dodoligivurai. Maitavar istuma vuaada masmaicalaga gantatagitodaga lapa. ³⁷ Idi cacalli masmaacada vuaa aapima maitagaasidi goovai tomali amo istumaasi goquiupañidaga dai tomali maisigalnaasi fioocai gardiuusiga vui. ³⁸ Siademetrio lamadu agaa aata vuaadami viaacagi amo istumaasi amo oodami vui cascada oidaga dudunucami siora bai duñiagi gomaasi. Dai calaga istutuidi isvan calasagi. Dai ami dudunucamiata istutuidi isaipaco gariata ganvuupadagi. ³⁹ Dai silagama maasicagi ismaacada tagito aapima lapadaamara avat bai duuñi loodami lapaadaragadaga. ⁴⁰ Masgartacacagi istuisida siaa caitimi aatama sivi maitiipu istumaasi gaagida aatama cascada aliassi arduaadimudagai. Daida dudunucami calaga istutuidi isvaama gartuutusagi dai potaiyagi tasai aatama vui baacoi —astatadai adunucami.

⁴¹ Dai capotalacai ootosi vaascatai sai noonoigana.

20

¹ Mosugitacai asisioligai taida lapaavora ootosi fiooqui vaavoitudadami sai ganampaidana sai agai maquia agai fiooqui. Dai gooquiata coocomitu dai diosagi dai ilamapacata Masedoniaata. ² Dai gadiviji muiyapata Masedonia davalariata dai aagidimi vaavoitudadami apamu Diuusi fiooquida dai poduucai soiquimi sai vaamioma calaga lagidiña Diusi. Dai abiaadaga Gilisia davalariata aayi. ³ Dai anaasi daja vaica masaadai dai gooquiata catasadia agaitadai amo vaarcuata dai imia agaitadai Siriamu, damos mai isaljudidiu cabai duitadai fiooqui dai soobida agai cascada palali agai isaa gasiagi davalarapi salli apamu Masedoniamu salli. ⁴⁻⁵ Damos lamoco ismaacada oiditadai Paavora baitaqui iji dai Troasiata garnanaracata dai. Agai arSopatera Bereeta oidacami, lamadu Aristarco, dai Segundo, Tesalonicata oidacami, lamadu Gaayo Delivlata oidacami, lamadu Timoteo, lamadu Tiquico, dai Trofimo lapa agai arAasia davalariata oidacami. ⁶ Cadaivunucai asiaa duudagai istuigaco gacuaadana apaana maicopodatudicami taltasai aatama vaarcuata dai Pilipoosaiñidaga iji. Dai bo taama tasaicada aayi aatama agaa Troasiata dai anaasi daraaja aatama cuvaracami tasai.

⁷ Dai tumiñoco ganampagi vaavoitudadami dai gaugia agai. Aida aristuigaco tatagitoiña agai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba. Vaida lapaavora mamaatutudi Diuusi fiooquida. Aliasi gaagaitadai isimiyagi agai siaadiqui cascada apiañioocai agai aran tucara uucami. ⁸ Dai amo vaagui vaico daama tuutucaviacamiata tacaviaco ganampaidacata dai vaavoitudadami dai muiducata dai cuucudagi. ⁹ Dai amo galli Eutico taagiducami amo ali quitaagiña daacata dai alia tavapi gafiiooqui lapaavora vaidaga ali alia coosimucata dai dai coi dai abiaadaga matan gai. Dai aidamasi vañigi agai camuucata dai. ¹⁰ Tai otoma tavai lapaavora dai cuiqui agalli daama dai coomitu dai potatadai agai loodami:

—Maitavar duduaadicuda duaacava —astatadai aPaavora.

¹¹ Dai apamu tsaai tacavi dai gasaasasi paana dai gauu dai apiañioocai maasico uucami daida ii. ¹² Matai baalcai agalali duaacami dai alia baiganaldacai vii loodami.

¹³ Tatai aatama baitaqui iji amo vaarcuara Asoonara uucami. Dai ami vana ragai aatama apamu aPaavora. Agai apali isdavalrapa salli imiagi cascada lagi poduucai garaagidi agai. ¹⁴ Dai aidasi aayi aatama Asoonara ami daacatadai aPaavora dai ganlamadu tsasi vaarcuara tatai iji Mitiliñiamu. ¹⁵ Dai iji aatama abiaadara dai siaadiqui miaanai dagavusai aatama Quiiyosi. Dai gan siaadiqui aayi aatama Samoosara dai Trojiiliara gariibasi. Dai gan siaadiqui Mileetara aayi aatama. ¹⁶ Alia otoma aiya aliditadai aPaavora Jerusaleenara dai ami daaca aliditadai Pentecosteosico sistuidiagi. Amaasi aramo siaa duudagada judidiu. Cascada maitpaliditadai aPaavora istavari daacagi Aasiara dai maiaayi Efeesara.

¹⁷ Aidasi quiaa Mileetara daacatadai aPaavora ootosi agai ñiooqui Efeesara vaavoitudadami baitaguucacamigada sai dadana. ¹⁸ Dai aidasi dada agai taida aPaavora itatadai:

—Canga maata aapima isducatai daacatadai ana vaascatai oidacami lamadu, aidasi tuucamidara abiaadara divia ana Aasiara. ¹⁹ Vaascara aidasi gansaagida daacatadai ana arpioñigadacatadai Diuusi. Dai maigaducada giñalidiña ana. Dai alia suacaña ana naiditai oodami ismaivaavoitudai. Dai tomasiacoga siaaco aimaraiña ana giñsobicaiña ajudidiu cascada alia soimaa taatacana ana. ²⁰ Dai maidagitocai agaiña ana vaasi istumaasi ismaacada arcaagaducami aapima ganvatarara. Dai gamamaatuldidiña ana vaasi oodami vuitpai dai ganquiquiana vaasi lamaduga maasi judidiu dai ismaacada maitarjudidiu. ²¹ Dai ana ganaagidiña sai gaagai isama duuca gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai vaavoitudagi isSuusi Cristo arcaagacara vuvriadami. ²² Sivi imimu ana Jerusaleenam. Giñootosai Diuusi Ibada. Dai maimaata ana istumaasi iñduñiagi. ²³ Mosacaasi maata ana istomasiaaco iñsaaoco aimardagi giñaagidiña Diuusi Ibada masai giñmaisa agai Jerusaleenara dai sai alia soimaa taata iñagai ana. ²⁴ Damos ana gia maivuum iñalidi gomaasicada. Ana gia maisoigiñalidi giñtuucugacada. Mosacaasi istumaasi argiñvatarara arnaatuagi aad duiñdagai ismaacada giñmaa gartanaanadamiga Suusi Cristo daida iduñiagi vaasi istumaasi giñvii agai ansaida iduuna. Aaa duiñdagai ismaacada giñvii agai argaagidagi cangaducada ñiooqui isDiuusi oigadai vaascatai.

²⁵ Casi gaaagidi ana aapima gansaagida idi ñiooqui isDiuusi soicai oodami sai cangacara oidacana dai sivi canga maata ana sai tomali amaadutai aapima camaitiñtagia agai apamu. ²⁶ Cascada anganaagida iñalidi ana sivi sai camaitar giñduñi masmaiimiagi Diuusi lamadu masiascada coiyagi. ²⁷ Casi ganaagidi ana maiastocai tomali amo istumaasi mosvaasi ganaagidi ana istumaasi ipalidi Diuusi tasmaacagai daida ivuaadagi. ²⁸ Cascada ganuucadacavurai aapima lagi dai nuucadacavurai vaascatai avavoitudadami ara aran duuca cañiiru pastuurugada canga nuucadacana gosoiga. Canga maata aapima isDiuusi Ibada gandarai masai nuucadacana avavoitudadami ismaacada covai vuvaitu Diuusi cascada cangavai mamaatulda. Suusi Cristo Diuusi marada muu dai aasi arada agai vatarara dai poduucai cangacara vuvaitu saida aramo silagama ducamicana. ²⁹ Canga maata ana sai iñsiascada imiagi dadimu aa dai siaa duña agadamu agai vaavoidaragada aran duuca sasayi omaligami daiva dai maivieeyi cañiiru. ³⁰ Todian duuca aapima gansaagida iñdara baitaqui guuquivamu lamoco dai gamamaatuldidam yaatagi baiyoma siismaacada arvaavo. Dai poduucai iduñimumu agai sai oidatucuiña aa daida armaataardamigadacana. ³¹ Ganuucadacavurai tudu. Gantagivurai aapima iñsaana aitu vaica uumigi ganmaacaitai ñiooqui tsara dai tucara. Maidagitocai ganmaacaña ana ñiooqui vaascatai lamadutai dai suacaña ana aapimacada.

³² Sivi giñaaduñi ganviaamu ana Diuusi lamadu vai agai ganuucadacana dai Diuusi ñiooquida lamadu ara ismaacada garaagidi isgaroigadai Diuusi. Idi vaa ñiooqui guvucadaliga dai agaicada sioma canga agidi aapima Diuusi. Dai agaicada ara viaa aatama muu naana maasi cacagaducami ismaacada maacai Diuusi agai ismaacada covai vuvaidi agai. ³³ Aidasi ganlamadu aimaraiña ana maitataañiña ana tumiñsi tomali yuucsi. ³⁴ Baiyoma canga maata aapima iñsaana lagi gaaata vuaadana dai gaagaiña istumaasi tagito ana giñvatarara dai ismaacada giñlamadu ajioopaiña ara. ³⁵ Vaascara ganmamaatuldidiña ana ispoduucai gaagai isgaaata vuaadagi dai soicadagi soituuuigami. Vaascara avatagitoda istumaasi caiti Suusi Cristo: “Sioma baigalidiña ismaacada gamaacai siismaacada bajai mastumaasi oidi”, ascaiti Suusi Cristo —astatadai Paavora.

³⁶ Mosaagacai aPaavora gomaasi gatootonacada caquiva vaascatai lamadu dai gamamagi. ³⁷ Dai vaascatai suañimi dai cocomituquimi dai uusupigaimi diasaidacai. ³⁸ Dai alia soiganali potadacai aPaavora sai camainajada agai vaamioma. Dai oi asta siaaco canga vaarcu.

21

¹ Dai anaasi viaacai vaavoitudadami taatasai aatama vaarcuata dai saali iji Coosiamu. Dai siaadiqui iji aatama Roodasiamu dai abiaadara Paataramu. ² Paatarara ta aatama ama vaarcu Penisiamaco imadami tatai agiara taatasai aatama dai iji. ³ Dai dagavusai aatama amapacata siaadara maasi Sipiliamu, Sipili aramapacata siaaco sicolimadi suudagi. Dai dagavusai aatama tai Sipili oogisa padara vii. Dai apaiimai aatama Siiliara uucami. Tiirona viaa agaitadai istumaasi cusuvuti vaarcu cascada ami aayi agai. ⁴ Tatai anaasi taapai aatama dai ta ammoco vaavoitudadami. Dai anaasi vii aatama cuvaracami tasai. Tai Diuusi Ibaada niooqui vaavoitudadami tai agai potatadai Paavora sai maitaagai isimia agai Jerusaleenamu. ⁵ Dai mosaacai cuvaracami tasai iji aatama. Tai vaasi vaavoitudadami dai oonigada dai maamarada garoi gaa suudagi ugidiara uucami dai anaasi ooratana gartotonacada guuquiva aatama dai gamamagi. ⁶ Amaasi cocomitu aatama vaavoitudadami dai diosagi dai taatasai aatama vaarcuata tai agai iji ganquiquiamu.

⁷ Dai Tiirona apaiimai aatama vaarcuata Tolemaidara uucami dai ami taapai aatama dai viaatuli garaaduñi dai anaasi daraaja amo tasai agai amadu. ⁸ Dai siaadiqui Paavora amadu aatama ismaacada oiditadai iji abiaadara dai aayi Sesareeata. Dai ami iji Pili quidiamu agai amamoco ismaacada gaaagidiña Diuusi niooquida. Dai agai amamoco tataciadami acuaracamaiañidara ara. Tatai anaasi vii aatama agai amadu. ⁹ Daidara Pili maamaracatadi maacova ooqui. Dai agai maiquia arcuucunacami. Daidara ooqui aagaiña istumaasi aagidiña Diuusi. ¹⁰ Cadaraajatadai aatama chilaqui tasai tai ami divia amo saali Agavo taagiducami. Agai Judeeaiñidara divia dai agai aagai istumaasi aagidiña Diuusi. ¹¹ Dai agai bai Paavora givurada dai acada vuupu gaaacaso dai ganoonovi daida itai: —Pocaiti Diuusi Ibaada sai Jerusaleenara ajudiduu aduucai vulia agai idi givurai tuidacami dai taagida agai ismaacada maitarjudiduu —ascaiti Agavo.

¹² Dai mosacacai aatama amadu Sesareeata oidacami gomaasi vaascatai daañimi aatama Paavora sai maiimana Jerusaleenamu. ¹³ Damos Paavora garaa noragi dai povai gartatadai:

—¿Tuimasi suana dai soigañalliatudai? ¿Ducatai ipalidi aapima isama duucai giñtagitoituldagi? Masinñivuliagi isginmuaagi ara Jerusaleenara gaaagiditai ana isSuusi Cristo arcaagacata vuviadami. Ana gia maivuan inñlidi —ascaiti Paavora.

¹⁴ Aidasi ta aatama ismaitistui isama duucai tagitoituldagi dagito aatama daida icaiti:

—Ara duuna istumaasi ipaliadagi Diuusi —caiti aatama.

¹⁵ Cadaivunucai chilaqui tasai bai gardui aatama dai iji Jerusaleenamu. ¹⁶ Tai garoi ammoco vaavoitudadami Sesareeaiñidara. Dai amaadutai agai amamo saali Nasooñi taagiducami. Agai arSipilara oidacami dai laqui abiaadara arvaavoitudadami. Dai agai quidiara viiya ragaitadai aatama.

¹⁷ Aidasi aayi aatama Jerusaleenara garaaduñi baiganliaracada garviaatuli. ¹⁸ Siaadiqui Paavora garoi aidasi dividamu aatama Jacovo. Ami daraajatadai vaasi baitaguucacamigada vaavoitudadami ara. ¹⁹ Taidara Paavora viaatuli dai aagidi vaasi istumaasi idui agai Diuusi guvcadacada ismaacada maitarjudiduu saagida. ²⁰ Dai aidasi caa agai gomaasi caaga nioocai Diuusi vaara. Tai amaasi abaitaguucacami potatadai Paavora:

—Garaaduñi, damos caaga maata aapi silaquidu vaavoitudadami judiduu saagida dai vaascatai pocaiti sai aliasi gaagai isvaasi vaavoitudadami apiaagiadagi vaasi Moseesacaru saalicamigada. ²¹ Dai amo oodami aspocaitiña pasai aapi mamaatatluidi vaasi judiduu ismaacada sibacoda oidaga sai maiagidiña Moseesacaru saalicamigada, dai poviapas caitiña ara sai maitaagai isiquiacadagi ganmaamara caalli tuutucugada, tomali maiagidiña garviituldaraga. ²² ¿Istumaasi araduñimu? Mosmaatama aodami iscadivia aapi dai ganampidamu agai dai maataca liadamu isducatai gamamaatatluidi aapi. ²³ Sivi mosgaagidamu aatama istumaasi gaagai pasiduñiagi. Tanai daraaja garaaduñi saagida maacova caalli ismaacada bai dui amo niooqui Diuusi amadu dai maiquiaa naotocai idui. ²⁴ Vaidacaiñi aapi judiduu quiupaigadamu daida iduñi istumaasi gaagai isiduñiagi silascada bai duñiagi amo istumaasi Diuusi amadu poduucai isduucai armaatatlui Moseesacaru dai gaaata inamaquida aapi agai vaara quiupia. Dai gooquilara casi iduucai gomaasi casi istutuidi agai isiicagi ancucupa poduucai tasduucai ivueeyi aatama. Dai casi iduucai aapi gomaasi maatamu vaascatai ismaitarvaavoi mascaiti ganlidi, baiyoma mosaapi ara agida mamaatuldaragada Moseesacaru. ²⁵ Moscaooji aatama amo oojai vaavoitudadami ismaacada maitarjudiduu dai poduucai ooji aatama sai

camaivuum analidiña mamaatutldaragadacada Moseesacaru tomali judidíu viituldara-gadacada, dai sai maicuaadana aapa baabaidi ismaacada gadadasdi uuvisi ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucaí, tomali arada, dai tomali amo calsi baabiada baimuada ismaacada gacueeyi dai sai maigoogosi ganducamicana —astatdai abaitaguucacami aPaavora.

26 Taida aPaavora vaidacai amaacova cacalli judidíu quiuupaigadlamu dai siaadiqui Paavora amadu agaa maacova idui istumaasi gaagaitadai siduñiagi silascada bai duñiagi amo istumaasi Diuusi amadu. Dai gooquiara vaa Paavora agra quiuupaigadara judidíu dai aagida agai tlaaanadami agra quiuupaigadara judidíu istuigaco naatocai iduñia agai ismaacada bai dui agai Diuusi amadu, dai amaasi vuaapa agai agai ara amadutai istumaasi daasda agai Diuusi.

27 Dai cayoga aacai cuvaracami tasai tai amoco judidíu Asia davararara oidacami taa aPaavora agra quiuupaigadara judidíu dai sisiolitu vaaasi oodami dai bai aPaavora. 28 Dai ijiña daida icaitimi:

—Aapim judidíu, garsoiñavurai. Idi aracalli ismaacada aipaco aimaraiña dai vui ñioocaiña judidíu dai mamaatutldaragada Moseesacaru dai idi judidíu quiuupaigada vui ara dai sivi asta vaapai goovai aa oodami ismaacada maitarjudidíu agra quiuupaigadara judidíu dai poduucai maisiaa duutuli idi quiupai siaaco siaa duutudai judidíu Diuusi —ascaiti ajudidíu.

29 Ajudidíu Asia davararara oidacami Jerusaleenara naiditadai aPaavora vaasaquioma Trófimo amadu. Trófimo arEfeesara oidacami. Ajudidíu Asia davararara oidacami poliditadai isaPaavora vaidacai cascada pocaiti.

30 Tai vaaasi oidacami sisioli dai voopoigai dada ami dai bai aPaavora dai tavaimacai quidigamu dai otoma cuu cuucuparagada quiupai. 31 Dai camuaa agaitadai sai amaadutai aagidi agra tlaaanadamigada sandaaruu sai vaaasi Jerusaleenara oidacami siaa caiti. 32 Tai agai otoma vaidacai gasandaaruga amadu atlaaanadami dai voopoigai tapai ami siaaco daraajatadai aoodami. Dai aidasida aoodami taa agra tlaaanadami amadu sandaarugada camaigara vaamioma aPaavora. 33 Taida agra tlaaanadami maa dai maisapicami bai aPaavora dai gatjai masai vurana gooca cadeenacada dai gooquiara gatcacai sioga agai dai astuma dui. 34 Vaida aoodami alia sisiocai dai amoco aagai amo istumaasi vai aa ama maasi dai poduucai maitistutuidi agra tlaaanadami iscaacagi dai matiagi astuma siadui cascada tajai agai gasandaaruga sai baacaiña aPaavora madana siaaco oidaga agai. 35-36 Dai mosacai tasadicaruda sandaaruu quida, alia muidutugaitai oodami dai baiya agai Paavora dai iñaquimi daida icaitimi:

—Maaavurai, maaavurai —ascaitimi vaascatai.

Cascada asandaaruu viaacatadai ismootiadagi aPaavora sai maibana agaa.

37 Dai aidamasi cavaasa agaitadai aPaavora tuucavi agai itatdai agra tlaaanadamigada asandaaruu:

—¿Giñmaquiagipasi oigaragai isñiooquia aana? —astatdai aPaavora.

Taida tlaaanadami itatdai:

—¿Ñioocairasi aapi giliego? 38 ¿Aida gia aapi maitaracalli Ejiipitara oidacada ismaacada aequioma gaagacai cocoda dudunucami dai gooquiara vaidacai maaco miil gacoodacami idigamu? —astatdai agra tlaaanadami.

39 Taida aPaavora itatdai:

—Aana arjudíu. Tarsara vuusaicami aana dai anaasi aroidacami. Agai aramapacara gducami Silisia davararara. Damos giñmaacafi oigaragai nai ñiooquida aana gooodami —astatdai aPaavora.

40 Taida agra tlaaanadami maa oigaragai. Taida aPaavora caquiva tasadicarara. Dai vañigi ganovi sai dodoligiana vaascatai. Dai aidasi cadodoli vii agai taida aPaavora ñioo evreocada daida itatdai:

22

1 —Giñaaduñi, caacavurai aapim istumaasi ganaagida iñagai aana dai poduucai giñsoiña iñagai —astatdai Paavora.

2 Dai moscaacai aoodami isñiooquidi agai evreocada vaamioma dodoli vii taida aPaavora itatdai:

3 —Aana arjudíu. Tarsara vuusaicami aana. Agai aramapacara Silisia. Damos tanai Jerusaleenara gra aana. Gamalieli argiñmamaatutldiadamicatadai. Agai cala salli giñmaatutuli samicamigada garraqui aaduñicaru. Dai aana vaascara giñaajagai isiduñiagi

vlassi giñvuvucadacada istumaasi ipalidi Diuusi, poduucai isducatai ganaajagai aapima siduñiagi sivi. ⁴ Aana llaquioma alia soi vuaadana vlassatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcallagacata vuviadami. Dai coodaiña aana lamoco dai aa vuuyiña aana dai vupuraiña cadeenacada dai maamaisapaiña vlassi amaduga mlassi ooqui dai cacalli. ⁵ Dai calaga maata abaitacaacamigada papaali judidiu dai vlassi adudunucami quiuupiata dai agai lrañijadami isagai vaa giñmaa oojai garaaduñi judidiu Damascara oidacami vaataru. Loojiata giñmaa agai oigaragai ansai imana Damascamu dai gaagana vaavoitudadami dai vuaapa iñagaitadai aana tanai Jerusalemasai soimaa taatatuldana.

⁶ Mosimaitadai aana dai camiaadimi Damascara dai cayoga danduucu tai todian duucai giñsicoli vapadolian dui amo gaa cuudagi tavaagaiñdara. ⁷ Antai aana davalarapi gai dai cai aana amo ñiooqui vai povaiñtadai: “Saulo, Saulo, ¿tuipasi soi giñvueeyi?” iñtatadai ñiooqui. ⁸ Antai tacacai aana daida itatadai: “¿Pora aapi?” Tai agai povaiñtadai: “Aana anarSuusi Nasareeta oidacami agai vaa ismaacada soi vueeyi aapi”, iñtatadai taanaanadami. ⁹ Agai ismaacada giñlamadu iimaitadai taa acuudagi dai alia duduadimi damos maimaata cai agai ñiooqui ismaacada giñagidi agai. ¹⁰ Antai aana potai: “¿Tumaa duuna aana?” Taida taanaanadami ipiñtatadai: “Vañigiñi dai apiaimada Damascamu siami gaagidamu aa vlassi pastumaasi viaa siduñiagi”, iñtatadai. ¹¹ Daida agaa cuudagicada mainaadatai vii aana cascada giñaduñi viaacata dai isgiñnoviana ballaticagi Damascara uucami.

¹² Dai ami oidacatai amo calli Ananiasi talliducami. Agai aramo calli ismaacada calaga lagidi Moseesacaru mamaatatuldaragada. Dai vlassi ajudidiu ismaacada Damascara oidacatai alia calaga ñioocaiña agai vaataru. ¹³ Ananiasi divia dai giñnada agai. Dai mosaayi dai povaiñtadai: “Giñaduñi Saulo casi istutuidi aapi isnaadagi apamu”, mospotai agai antai otoma nanava aana dai taa calli ismaacada giñagiditadai. ¹⁴ Tai agai povaiñtadai: “Agai vaa Diuusi ismaacada siaa duutuli gatallqui aduñicaru allqui abiaadara acovai gavuusaitu aapi pasai maatacana istumaasi agai iduñia alidi tanai oidigi daama, dai pasai naidana lara agai ismaacada tomali amo imidagai maisoimaa siidi, dai pasai calcana lara isagai vaa giñiooqui. ¹⁵ Dai sivi cataa aapi dai cacaa dai sivi calaga ñiooquimu aapi agai vaataru vlassi oodami vuitapi dai aagidamu aapi pastuma taa dai pastuma cai. ¹⁶ ¿Dai sivi tatumaa narara aatama? Caquivañi dai vaavoituda Suusi Cristo vai agai goigaldana gasoimaascamiga nai gavacuanana”, iñtatadai calli.

¹⁷ Dai aidasi divia aana tami Jerusalematai ii aana quiuupiamu dai gamamagi tai ami Diuusi giñtagi amo istumaasi. ¹⁸ Taa aana taanaanadami Suusi vaidai ipiñtatadai: “Silaacada calaga ñiooquia aapi aana giñvaataru tanai Jerusalematai maivaavoituda agai loodami cascada otoma cavami gaagacai vuusai tanai Jerusalematai, iñtatadai taanaanadami Suusi Cristo. ¹⁹ Antai aana potadai: “Dañi taanaanadami calaga maata agai iñsaana vlassi quiuupaigadaana judidiu aimaraña dai maamaisapicami vuudana ismaacada gavaavoitudai dai gavaña aana. ²⁰ Dai aidamasi mumueeyi giñiooquituldiadimiga Tiivañi agai ismaacada calaga ñioocaiña aapi gavataru aana lara ami daacatai dai bai aagaitadai aana masmuuagidi dai asta nuucada aana sosoada agai ismaacada mumueeyitadai”, antatadai aana. ²¹ Damos taanaanadami povaiñtadai: “Imiñi aapi gootosana iñagai aana mlaacasi ismaacada maitarjudidiu saagida”, iñtatadai taanaanadami —astatadai Paavora.

²² Calaga caacatai loodami asta aagacai agai isDiuusi ootosa agai ismaacada maitarjudidiu saagida taida ganaagacai ijiña daida icaitimi:

—Muaavurai gocalli. Siooma arcallagi ismaioidaca goovai —ascati loodami.

²³ Dai alia baococatadai agai cascada apiañicai dai tacavi susuligai ganvaapasaraga dai tacavi daitudai davara. ²⁴ Taida agaa taanaanadimigada sandaru gatajai masai tuucavi vaasana Paavora dai galcarsana sai ñioocana dai aagana istuisida vui baocoi loodami. ²⁵ Damos aidasi cavuracatai agai dai galcarsa agaitadai taida Paavora itatadai mai taanaanadimigada sandaaruu ismaacada ami caacatai:

—Viaamasi aapima sallicami isgalcarsagi amo romano dai tomali maitacacai dudunucamata istuma dui —astatadai Paavora.

²⁶ Dai moscaacacai taanaanadami gomaasi ii dai maa aagidi agaa taanaanadami daida itatadai:

—Ganuucadacaiñi gomaasicada ismaacada iduñia agai. Idi calliava arromano —astatadai.

²⁷ Taida agaa taanaanadami divia siaaco daacatai Paavora daida itatadai:

—¿Vaavoisi sarromano aapi? —astatadai agaa taanaanadami.

Taida Paavora itatadai:

—Aja —astatadai aPaavora.

²⁸ Taida aGaa taanadami potatadai:

—Gaaa namalqui aanla mui tumiñsi dai romanutu —astatadai aGaa taanadami.

Taida aPaavora aa noragi daida itatadai:

—Aanla gia arromamano giñadadai —astatadai aPaavora.

²⁹ Gomaasicada agai ismaacada gaicarsa agaitadai aPaavora dagito dai maigovioma iji. Dai camaatacai aGaa taanadami isvuu amo calli ismaacada arromano alia duaadimu.

30 Siaadiqui aGaa taanadami calaga maataca aliditadai istucada gapigala vuupai aJudidiu aPaavora cascada uupai cadeena ismaacada acada vuracatadai dai tajai abaitaguucacamigada papaali judidiu lamadu vlassi ismaacada vaamioma taanai sai ganampaidana dai vuusaitu aPaavora dai vaascatai vuitapi cai.

23

¹ Taida aPaavora vui nanava vlassi abaitaguucacami ismaacada ganampagi daida itatadai:

—Giñaduñi, aalqui abiaadala oidaga aanla dai calaga ivueeyi Diusi vuitapi asta sivi uucami cascada calaga bai tadaga giñibadaga —astatadai aPaavora.

² Taida aAnaniasi ismaacada abaitacaacamigada papaali judidiu tajai agai ismaacada miaadarioma guacacatadai aPaavora sai tañiana galagana. ³ Damos aPaavora itatadai:

—Diusi soimaasi gataatutladamu aapi. Aapi aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Mosdaja aapi dai nada agai isbai maicalaga idui aanla isducatai aagai Moseesacaru saallicamigadala dai vaascatai gataaanai aapi masaida giñagalagana dai gomaasi daidarsi saallicamiaga —astatadai aPaavora.

⁴ Tai agai ismaacada ami guacacatadai potatadai:

—¿Ducatai vui ñoocai aapi baitacaacamigada papaali ismaacada ivueeyi Diusi aa duñidada? —astatadai.

⁵ Taida aPaavora potatadai:

—Giñaduñi, maimaatacatadai aanla isgoovai abaitacaacamigada papaali judidiu mospocaiti Diusi ñoocidala: “Maitavai vui ñoocada gandunucamiga”, caiti Diusi —astatadai aPaavora.

⁶ Daida aPaavora maata taal isalamoco adudunucami arsaduseo dai aa arfariseo, dai galaga ñoo daida itai:

—Giñaduñi, aanla arfariseo aanla vaavoitudai fariseo vaavoidaragada cascada. Dai giñadada arfariseo. Dai aanla vaavoitudai coidada duaacarada cascada giñvuaa aapimla tanai dai vaama giñcai —astatadai aPaavora.

⁷ Aidasi potai agai arfariseo lamadu asaduseo aagi ganvupui ñooquimi. ⁸ Asaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai, dai maitipu Diusi tataañicaruda dai ismiiibadaga oodami. Damos arfariseo vaavoitudai vlassi gomaasi cascada lamoco aagai amo istumaasi vai aa ama maasi. ⁹ Dai vaascatai iñicai. Tai guuquiva lamoco mamaatuldiamami Diusi saallicamigada ismaacada vaavoitudai agai vaa vaavoidaragai ismaacada vaavoitudai arfariseo, daida icaiti.

—Idi calli maitarsoimaasi iducami siarvaavoi isñooqui amo Diusi taañicaruda isamo ibadala arpa maitarcalagai tasvuidala vaalacagi Diusi —ascaiti amamaatatuldiamami Diusi saallicamigada.

¹⁰ Dai idi aatagala alia baacoicatadai loodami cascada aGaa taanadamigada sandaaru alia duaadicuitadai mallaso duñiagi aPaavora, cascada ootosi agai ñooqui sandaaru sai dadana dai vuusaidana aPaavora loodami saagidañidala dai balcaifi apamu sandaaru quidiamu.

¹¹ Siaadiqui tucala divia Diusi dai sonuana calquiva aPaavora dai potatadai:

—Maitiduaadica Paavora poduucal pasduucal calaga ñoo aapi aanla giñvualata tanai Jerusalemala poduucal arpa pañooquia agai Roomala —astatadai Diusi.

¹² Siaadiqui lamoco judidiu bai dui ñooqui dai muua agai aPaavora. Dai poduucal bai dui sai maidalaca agai cuaadagai tomali suudagi asta siascada muua aPaavora sai Diusi galagavia agai ismaipoduniaga. ¹³ Alacalali ismaacada poduucal bai dui arvaamioma isgo coobai. ¹⁴ Dai agai iji siaaco daraajatadai abaitaguucacamigada papaali lamadu aa taanadamigada judidiu daida itatadai:

—Cabai dui aatama tasai maidalaca ragai cuaadagai asta tasiascada muua aPaavora sai Diusi gargagalagana tasmaipoduniagi. ¹⁵ Daidi sivi aapimla lamadu aa ismaacada arvaamioma taanadamigada judidiu aagidavurai aGaa taanadamigada romamano sai

baigovai vaaapana Paavora dai poviavar taaada masai vaamioma caga maataca agai istuma dui agai. Taitai aatama soobidaca ragai maiquuaa ana taitai muua ragai —astatadai acacalli.

¹⁶ Damos amarada Paavora siagida mai gomaasi dai ii sandaaru quidiamu dai agida agai Paavora. ¹⁷ Taida Paavora vai amo sandaaru taanadamigada daida itatadai:

—Vaidacaiñi idi ali gali mala siaaco daja aga taanadami aagidasa agai goovai amo ñiooqui —astatadai Paavora.

¹⁸ Taida taanadami vaidacai siaaco daacatadai aga taanadami daida itatadai:

—Paavora maisapicada ginaagidi ansai gavuapidana idi ali gali gaagidasa alidi goovai amo ñiooqui —astatadai.

¹⁹ Taida aga taanadami noviaifndara bai ali gali dai covai vaidacai daida itatadai:

—¿Tumaasi ginaagida alidi aapi? —astatadai aga taanadami.

²⁰ Taida ali gali itatadai:

—Ajudidü cabai dui sai gaagida agai pasai sioroco baccaiña goPaavora mala siaaco daraaja ataanadamigada judidü sai sioma caga maataca agai istuma dui agai. ²¹ Damos maitivaavoituda. Vaamioma isgoo coobai cacalli assoobidaca agai voiyara dai maiquuaa ana sai muua agai dai poduucai bai dui sai maialaca agai cuaadagai tomali suudagi asta siascada muua sai Diuusi gaggavia agai ismaipodüña agai. Dai sivi cabai ganduuduna dai mosnana istaiya aapi —astatadai ali gali.

²² Taida aga taanadami diosagi ali gali dai potatadai sai maiagidiña tomali maadutai iscaagidi gomaasi.

²³ Taida aga taanadami vai gooca sandaaru tataanadamigada dai tajai sai bai duuna gooca sienta sandaaru gantaataracada ajioopadami, dai vaicobai dan baivustaama sandaaru caapayu daama ajioopadami, dai goo sienta sandaaru ismaacada vuu ajioopai lalansa sai iimana amadu Paavora Sesareamu aida tucara tustamara. ²⁴ Dai gatajai lara sai bai duuna caapayu sai daitugaiña Paavora dai tajai lara sai calagaducami taagidana aga dunucami Pailisi. ²⁵ Dai gaicada ootoi amo oojai dai oojara itatadai:

²⁶ “Gala dunucami Pailisi, ana arClaudio Liisiasi dai ana ali asi siaa gaduutudai dai gaviaatldi. ²⁷ Ajudidü camaisapicami bai idi cali dai muua agaitadai antai mai ana isgoovai arromano cascada otoma ii ana amadu ginsandaaruga dai mala soi. ²⁸ Damos ana maataca inliditadai mastuucada gapiara vuupai cascada vaidacai ana dudunucamigada judidü ampaidaragadamu, ²⁹ dai mosotoma mai ana masai gapiara vuupai maivaavoitudaitai goovai viitularagada, dai mosmaitipucata dai istuisi muuagi tomali istuisi maisagi. ³⁰ Damos mai ana isajudidü cabai dui dai muua agai cascada antotoma gaootosi, dai caagidi ana lara agai ismaacada gapiara vuupai sai gaamu iimana dai gaagidana istuma viaaca agai goPaavora vui. Mosacaasi”, astatadai oojara.

³¹ Taida sandaaru bai Paavora tucara poduucai masduucai aagidi dai bacai Antipatrisiara uucami. ³² Siaidiqui sandaaru gantaataracada ajioopadami amu dada ganquilara daida caapayu daama iimacada apiavaidicatadai Paavora. ³³ Dai acai Sesareara maa oojai adunucami dai bo tala Paavora lara. ³⁴ Taida adunucami lara gannaalidi oojai dai goquilara taccacai Paavora saaco oidacami, dai camaatacai isiarSiliisiiara oidacami ³⁵ potatadai:

—Gacaacamu ana siascada dadiagi agai ismaacada gapiara gavuupai —astatadai adunucami.

Dai gatajai masai nuucadacana aga raí Eroodasi quidiara.

24

¹ Bo taama tasacada ami divia Ananiyasi agai arbaitacaacamigada papaali judidü. Dai amadu iimaitadai lara amoco ajudidü baitaguucacamigada dai ama ismaacada ñiooquitulidiami agai Tértulo tagidü. Dai vaascatai vuidara guuquiva aga taanadami dai gapiara vuaaja agai Paavora. ² Matai mosvuaa Paavora vaidat Tértulo gapiara vuupaimi dai potatadai Tértulo Pailisi:

—Ali baigalidi aatama aapi garbaitacaacamigacada ali saituduga aapi cascada calagaacaga oidaga aatama, dai vaasiacatai sioma calagadu vaasi oodami vaatara taanadamicatai aapi, ³ cascada salicada baigalidi aatama vaascatai aipaco oidacami. ⁴ Maisi tavapi gasoobida alidi aatama, cascada gadaanai ana pasai garoigadana dai garcacana laachi. ⁵ Moscamai aatama isidi cali arcasi imisliacami gaducami dai vaasi aipaco sisioquitudai judidü. Dai goovai arbaitacaacamigada aoodami ismaacada vaavoitudai mamaatatularagada aSuusi Cristo Nasareetara oidacada cascada nasareno aagai

agái. ⁶Dai gocali vaapasa aliditadai lamoco ismaacada maitarjudidú agaa quiuupaigadaga judidú dai poduucai maisiaa duutuli goovai garquiupaiga, tatai aatama bai dai van caasa ragaitadai gardudunucamiga vuidaga. ⁷Damos liisiasi agaa taanadamigada sandaaru anai divia dai guvcadagaicada garvoopoji. ⁸Daida icaiti sai sioora gapiaga vuupadagi sai dadana aapi gamadu. Mostacacafi aapi lagi dai poduucai caaga maatacamu aapi isiarvaavoi vasi ismaacada gaaagidi aatama —astatadai Tértulo.

⁹Taida ajudidú ismaacada ami guccatadai potatadai lapa sai vasi gomaasi arvaavoi. ¹⁰Amaasi agaa taanadami sisigi lpaavora sai fioocana taida lpaavora potai:

—Caga maata aana isaapi ardunucamigada idi oodami laqui abiaadaga cascada baigñaliaracada lagi gñsoñamu aana aapi gavuitapi. ¹¹Caga istutuidi aapi ismatigi ismaiquiaa baivito baivustaama dan gooca tasai isaayi aana Jerusaleenaga dai siaa dutuda inagai Diuusi. ¹²Dai aana maivui fioocai tomali amaadutai tomali maisisiolitudai aana oodami agaa quiuupaigadaga judidú tomali aali quiquiupiaaga tomali amapacaga Jerusaleenaga. ¹³Idi oodami maititutuidi isvuusaidagi tomali amo najadami ispotaiyagi sida arvaavoi gomaasi istucada gapiaga gñvuupai goovai. ¹⁴Damos amo istumaasi saalicada ganaagidi aana. Aana anlagidi Diuusi agai vaa ismaacada lagidifia gñlaqui aaduñicaru. Lagidi aana Diuusi apán duucai agai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo mamaatuldaragada. Ajudidú pocaiti sai maitarvaavoi idi vaavoidaragai. Aana vaavoitudai lapa vasi ismaacada ooja Moseesacaru dai ismaacada ooja Diuusi ñifiooquituldiadamigada. ¹⁵Aana lapa vaavoitudai apán duucai ajudidú isduduaca agai vasi coidada caga tu-tiacada dai maicaga tuutiacada lapa. ¹⁶Cascada gaagai aana isducatai cagacaga oidacagi dai maisiaa aradagi Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi.

¹⁷Chilaqui uumigi sibaco aimaraña aana dai apamu divia gñdavaragana dai vaaapida inagai aoidacami tumiñi ismaacada ootosi aa sibadaga oidacami dai aana lapa gamaquia inagai soñi. ¹⁸Gomaasi ivuaadatadai aana agaa quiuupaigadaga judidú aidasida gñtaa lamoco judidú Aasia davariaga oidacami. Dai casi iduitadai aana istumaasi gaaagai siduñiagi silascada bai duñiagi amo istumaasi Diuusi lamadu poduucai isduucai garviituli Moseesacaru. Dai maitiipucatadai mui oodami gñlamadu dai tomali maisisiocaitadai oodami. ¹⁹Agai vaa Aasia davariaga oidacami ismaacada pocaiti ansai aana maisiaa duutuli agaa quiuupai tudu gaaagai isdadimudai dai gapiaga gñvuajamudai tami isviaacagi agai amo istumaasi gñvui. ²⁰Malaca Jerusaleenaga vaama gñcai ajudidú ganbaitaguucamiga vuidaga. Dai sivi vai aagana idi ismaacada Jerusaleenaindaga dada sabai ta najadami issoimaasi idui aana. ²¹Maatas pocaiti agai lapa issoimaasi idui aana aidasi gagara fioo aana dai potai: “Aana anvaavoitudai coidada duaacarada cascada vaama gñccasai aapima sivi”, antatadai aana —caiti Paavora.

²²Apailisi cacaga maatacatadai vasi istumaasi ismaacada vaavoitudai agai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo cascada aidasi mosca istumaasi aagai lpaavora camaivaamioma tacacai dai potatadai:

—Silascada diviagi agaa taanadamigada sandaaru liisiasi bai ganduñdamu aana idi fiooqui —astatadai.

²³Daida apailisi tajai amo sandaaru taanadamigada sai apianuucadacana lpaavora dai vascaga dagitona saida ivuaadana istumaasi ipaliada agai dai dagitona lapa sai daividiña aaduñda dai soicaña istumaasicada tagitocagi lpaavora.

²⁴Dai bo chilaqui tasaicada apamu divia apailisi dai vaidati gaoñiga Durusila. Agai arjudú. Daida apailisi ootosi fiooqui lpaavora sai diviana dai aagidana Suusi Cristo mamaatuldariagada. ²⁵Aidas Paavora agidi isducatai gaaagai iscagacaga oidacagi sai ganuucadacana dai maisoimaasi ivuaadana, dai agidi lapa sai amo imidagai Diuusi naida agai vasi oodami ismaacada lcala ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Taida apailisi aidasi caa agai gomaasi alia duaadimu daida itatadai:

—Imadañi, lapa daamaga inñilascada istutiadagi nai gaootosdagi fiooqui —astatadai apailisi.

²⁶Daida apailisi povalliditadai lapa silpaavora maquia agai tumiñi sai dagitona isimiagi cascada duudatai vapaidiña agai dai aatagidiña. ²⁷Dai poduucai aitu goo uumigi. Taida aayi istuigaco gaaagi apailisi gasalicamiga matai dai Poolisio Festo. Daida apailisi ipaliditadai iscagacaga najadagi ajudidú cascada maisapicami viaa agai lpaavora.

25

¹Taida lpaavora aayi Judeaga dai baiya agai gasalicamiga. Dai bo vaica tasaicada Sesareaindaga tasai Jerusaleenam. ²Dai ami lbaitaguucamigada papaali judidú lamadu llaaanadamigada judidú agidi Festo sai Paavora argapiaga caatacami. ³Dai daañimi

dai potatadai sai oigadana dai ootosana siora vuaapagi Paavora ami Jerusaleenaga. Agai cabai duitadai dai soobida agai Paavora voyiaga dai muaa agai cascada potatadai agai Festo. ⁴Taida Festo aa noragi daida itatadai:

—Paavora maisapi Sesareega dai aana gaamucu imia inlidi chilaqui tasacada, ⁵cascada aapima masmaacada viaa sallicami gaagai masginoidagi Sesareeamu. Dai sia Paavora arsoimaasi iducami ami istutuidi aapima isgariaga vuaajagi —astatadai Festo.

⁶Daida Festo anaasi Jerusaleenaga vii para mamacova tasai dai apamu ii Sesareeamu dai siaadiqui vaa dudunucami quidiaga siaaco gataanada agai agai dai gatagai masai vuaapana Paavora. ⁷Aidasi Paavora vaa ami taida ajudiduu ismaacada dada Jerusaleenaindaga miaadaga guuquiva dai gariaga vuupaimi sai naana maasi idui alia soimaascami. Damos maitiipucata dai tomali amo najadami. ⁸Taida Paavora caquiva dai lagi gasoia agai dai pocaiti:

—Aana gia maisoimaasi ivueeyi sallicamigada judiduu vui tomali agaa quiuupaigada judiduu vui, tomali abaitacaacamigada romamano vui —astatadai Paavora.

⁹Vaida Festo ipaliditadai iscagacaga najadagi ajudiduu cascada itatadai agai Paavora: —Imi arasi lidi Jerusaleenamu nai malca gatacaca naana maasi istumaasi dai nidamu aana isgariaga gaduini ischo ara? —astatadai Festo.

¹⁰Taida Paavora aa noragi daida itatadai:

—Tamian caaca siaaco gataanaai dudunucami ismaacada daraasai abaitacaacamigada romamano dai tami agai masiaaco istutuidi isgiatcacagi. Caaga maata aapi insaana maitivueeyi tomali amo istumaasi soimaascami ajudiduu vui. ¹¹Siduiniada arvaavoica issoimaasi idui aana mascacada ginmuaa aliada tomamas ginmuaa. Dai ismaitarvaavoicagi gomaasi istumaasi gariaga ginvuupai tomali amaadutai maivua sallicami isgiatcacagidagi ajudiduu. Aana ipalidi masvaama gincaasagi agaa baitacaacamigada romamano vuidaga —astatadai Paavora.

¹²Taida Festo gaaataga amadu gamaacadamiga inoqui daida aa noragi Paavora daida itatadai:

—Capocaiti aapi pasaida ipalidi isgatacacagi agaa baitacaacami agai amadu tudu imimu aapi —astatadai.

¹³Cadaivunucai chilaqui tasai tai ii amai raí amadu oofigada Berenisa Sesareeamu dai viaatulda agai Festo. ¹⁴Dai anaasi daraaja bai tavapi taida araí Festo aagidi Agilipo sai maisaca amo caali Paavora tagiducami dai potatadai:

—Govaa caali aragai ismaacada maisapicami viaa Pailisi. ¹⁵Aidasi Jerusaleenaga daacatadai aana taida abaitacaacamigada papaali amadu atataanadamigada judiduu ginnaagidi sai Paavora argariaga caatcami dai ginnaagidi ansai gataanaana muaragai.

¹⁶Antai aana aa noragi dai potatadai sai adudunucamigada romamano maite maacai oigaragai ismuaagi amo gariaga caatcami asta silascada vupuidaga guuquiva agariaga caatcada amadu ismaacada gariaga vuupai, dai poduucai agariaga caatcada lagi istutuidi isgasoinagi. ¹⁷Cascada aidasi dada agai mainanaga aana vaamioma mossiadiquii vaa aana dudunucami quidiaga dai gatagai aana masai vuaapana caali. ¹⁸Damos agai ismaacada dada dai gariaga vuaaja agai maigariaga vuaa tomali amo istumaasi poduucai isduucai tatagitoitadai aana. ¹⁹Mosacaasi ismaacada aagaitadai agai mosagadi garvaavoidaraga sai Paavora maisaa duutuli vaavoidaragada judiduu. Dai mosaagaitadai ara caa Suusi ismaacada camuu sai Paavora pocaiti sai duaaca. ²⁰Dai camaimai aana isducatai iduiniagi amo istumaasi pomaasi, dai tacacai aana Paavora sabai imia lidi Jerusaleenamu ansai malca tacacana aana gomaasi. ²¹Damos agai ipalidi masvan caasagi agaa baitacaacami Augusto vuidaga, cascada gatagai aana masai apiamaisacana asta silascada istui aana isootosdagi agaa baitacaacami —astatadai Festo.

²²Taida Agilipo potatadai Festo:

—Aana ara caaca inlidi caali —astatadai Agilipo.

Taida Festo aa noragi daida itatadai:

—Sioroco caacamu aapi —astatadai Festo.

²³Dai siaadiquii aidasi aayi Agilipo amadu Berenisa dai dudunucami quidiaga vaa pa dai agar raí gantuudigi. Dai agai amadu iimaitadai ara abaitaguacacamigada sandaaru dai vaamioma tatataanadami Sesareega. Taida Festo gatagai masai vuaapana Paavora ²⁴dai potai:

—Aapi gaa raí Agilipo dai vaasi caali ismaacada tanai garlamadu ganmpagi, tami nidi aapima idi caali. Idi aragai ismaacada gariaga vuupai muidutai ajudiduu vaasi arapai Jerusaleenaga silasi tanai Sesareega dai maidagitocai ginnaagidi sai idi caali casi gaagai ismuquiyagi. ²⁵Damos aana polidii istiuu istuisi istuui. Dai lagi goovai ipali masvan

caasagi aḡaa baitacaaacami Augusto vuidara, cascada capoduucai tagito aana iñsiootosdagi. ²⁶ Dai aana maimaata istumaasi oojidagi abaitacaaacami cascada gatajai aana masai vuaapana tami aapima ganvuitapi. Siooma caaga aapicada raí Agilipo pai aapi tacaca istuma dui goovai dai poduucai viaacamu aana istumaasi oojidagi aḡaa baitacaaacami. ²⁷ Alia vuuirugami alidi aana ismosapiaduucai ootosagi amo maisapicami dai maiaagidagi mastuisi gapiara vuupai —astatadai Festo.

26

1 Taid Agilipo potatadai Paavora:

—Casi istutuidi aapi isñiooquiagi aḡi gavvatarā —astatadai Agilipo.

Taid a Paavora vañigi ganovi dai gaagacai ñioo dai pocaiti:

² —Alia baigiñalidi aana istutuiditai isḡamadu gaaatagagi aapi raí. Dai giñsoiñagi vaasiaacatai istumaasi gapiara giñvuupai ajudidíu. ³ Dai caaga maata aapi aḡa vaasi viitldaragada judidíu dai vaasi tstuucada garvupui ñioocaiña, cascada gadaanai aana pasai maioojoditai giñcaacana.

⁴ Vaasi ajudidíu maata isducatai oidacatai aana aliducatai abiaadara aḡi aḡai saagida giñdavaaragana dai Jerusaleenara. ⁵ Dai maata vaasi isḡallicatai abiaadara arfariseo aana. Goma fariseo vaamioma caaga aḡidi judidíu vaavoidaragada. Dai vaasi ajudidíu caaga istutuidi isaagagi vaasi gomaasi isipaliadagi. ⁶ Dai Diuusi bai aḡqui aagidi gaḡaḡqui aaduñicarū sai duduaacalda aḡai coidada nai aana vaavoitudai gomaasi cascada gapiara giñvuupai sivi. ⁷ Dai vaasi acajuudada abaiivustaama dan gooca cacala maamarada Isirelicaru aḡai vaa arḡaḡaḡqui aaduñicarū dai aḡai quiaa nañara ispoduucai iduñiagi Diuusi cascada siaa duutudai aḡai dai aḡidi Diuusi tasara dai tucara. Dañi tudu aapi raí Agilipo gomaasi vaavoidaragaicada gapiara giñvuupai aḡai vaa judidíu. ⁸ Tuimasi poduucai tatagitoi aapima ismaibaiga isvaavoitudagi isDiuusi istutuidi isduduaacaldagi coidada.

⁹ Aḡquioma aana aḡa poduucai tatagitoiña isḡaaagai isiduñiagi mui naana maasi Suusi Nasareetara oidacami vui. ¹⁰ Dai poduucai idui aana Jerusaleenara. Saallicamigadacada abaitaguucacamigada papaali maamaisa aana mui vaavoitudadami. Dai aidamasi coodaiña aana caaga bai aagaiña. ¹¹ Dai muiyoco imidagai aana soi vuaadana vaavoitudadami sai potana sai camaivaavoitudai. Gomaasi ivuaadana aana judidíu quiuupaigadara. Dai alia oemaliacana aana aḡai vui dai asta aimaraña aana adadlavariamu dai soi vuaadana.

¹² Gomaasilara imaitadai aana Damascamu. Abaitaguucacamigada papaali giñmaa oojai asta aḡi aḡai giñtooi. ¹³ Dañi aapi raí, voyara imaitadai aana dan duucu taa aana amo ga cuudagi vaamioma dadadacadami sitasai vai garsicoli dadadaca aana lamadu ismaacada giñlamadu iimaitadai. ¹⁴ Tata vaascatai davvavari suuli aatama antai aana caa amo ñiooqui evreocada vai povaiñtatadai: “Saulo, Saulo, ¿tuipasi soi giñvueeyi? gatomitascā aapi aḡi apan duuca amo vooyisi ismaacada cuituscā tootoicami cugada”, iñtatadai añiooqui. ¹⁵ Antai aana potai: “¿Pooḡa aapi?” antatadai aana. Tai aḡai povaiñtatadai: “Aana anarSuusi aḡai vaa ismaacada soi vueeyi aapi. ¹⁶ Vañiñi tudu. Divia aana aapi ḡamadu pai giñsoiña dai aagada pastumaasi taa sivi dai pastuma tagiagi siaascada divia aana apamu ḡamadu. ¹⁷ Sivi angaootosai ismaacada maitarjudidíu saagida dai masiascadā ḡmuua agadagi aana ḡsoiñamu dai siaascada judidíu saagida aimarda aapi ganuucadacamu aana aḡa. ¹⁸ Gaootosai aana ismaacada maitarjudidíu saagida pai maatatulda sai camaisoi duuca oidacana vai baiyoma caagacara oidacana, vai camaitivuaadana isducatai gataanaí Di-aavora vai baiyoma ivuaadana isducatai gataanaí Diuusi. Vai aḡai vaavoitudana iñsaana arcaagacara vuviadami dai poduucai Diuusi oigaldamu soimaascamigada dai maaquimu saallicami vai lamadu daraajana ismaacada Diuusi acovai vuvaitu”, iñtatadai aSuusi.

¹⁹ Dañi aapi raí Agilipo, poduucai aḡi aana istuma caa tavaagiaiñdara aidasi divia Suusi aana giñlamadu. ²⁰ Dai aḡa aagidi aana gomaasi Damascara oidacami dai gooquiara Jerusaleenara oidacami, dai vaasi Judeea davvavara dai ismaacada maitarjudidíu aḡa. Aagidiña aana sai gaagai isama duuca gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai aḡidagi Diuusi, dai sai caagacara oidacana sai naidiña aa iscaama duuca gantatagito aḡai dai camaisoimaasi ivuaada aḡai. ²¹ Mosgomaasicada giñbai ajudidíu aḡa quiuupaigadara judidíu dai giñmuua agaitadai. ²² Diuusi giñsoicai nai apiaquiaa aagidi aana vaascatai

istumaasi Diuusi giñmaatutuli vlassi atataanadami dai ismaacadla maitartataanadami. Aana mosacaasi aagai ismaacadla ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada lamadu Moseesacaru istuma daivuñia agai. ²³ Agai poduucai ooja sai glaagaitadai issoimaa taatagi Suusi, dai muquiagi dai saida atapagadadaca agai ismaacadla duaaca agai coidada saagidañdara, dai gaaagida agai sai calagacara vuvaidaragai arvasscatai vaataravlassi amaduga mlassi garaaduñi lamadu aa oodami —astatadai Paavora.

²⁴ Mospotai Paavora lagi gasoicaitai, taidla Festo gagara ñioo daida itatadai:
—Vuirutupatiqui aapi Paavora. Moslassi mamaatarai aapi cascada cavuuirutu —astatadai Festo.

²⁵ Damos Paavora aa noragi daida itatadai:
—Mitant vuirutu aana baiyoma goovai ismaacadla aagai aana sallicala arvaavoi.
²⁶ Tami daja gorai Agilipo dai goovai calaga maata vlassi gomaasi cascada maiduadicuitai aagai aana goovai vuitai. Aana sallicala vaavoitudai isgoovai calaga maata vlassi gomaasi. Goovai maitaramo istumaasi astoqicami. ²⁷ Rai Agilipo, zvaavoitudaipasi aapi ismaacadla aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada? Calaga maata aana isvaavoitudai aapi —astatadai Paavora.

²⁸ Taidla Agilipo potatadai:
—Moschilaaqui ñiooquicala baitoma giñvaavoituli aapi isSuusi Cristo arcalagacara vuvii-adami —astatadai Agilipo.

²⁹ Taidla Paavora potatadai:
—Chilaaqui ismuicada daanada inñlidi aana Diuusi sai maisiu mosaca aapi vaavoitudana iducatai vaavoitudai aana mosvasscatai ismaacadla giñcala sivi poduucai vaavoitudana larpa, damos maivuupulicagi cadeenacada giñapan duucai —ascatai Paavora.

³⁰ Aidasi potai Paavora calquiva arai lamadu Festo lamadu Berenisa lamadu vlasscatai ismaacadla ami daraajatadai. ³¹ Dai acovai iji dai lagi gaaataga agai dai pocaiti:

—Idi calli maitarsoimaasi iducami maitiipu mastuisi muaagi, tomali maitlaagai ismais-apica goovai —ascatai.

³² Taidla Agilipo potatadai Festo:
—Idi calli calaga baigacamudai masdagituagi ismaipotaimudai goovai saida ipñlidi masvan calsagi agal baitacaaacami vuidara —astatadai.

27

¹ Aidasi povanallai agai isgarootosagi Italiamu matai tlagi Paavora lamadu agaa maaisapicada amo taanadamigada sandaaru Julio tlagiducami. Agai artaanadamigada sandaarugada agal baitacaaacami Augusto. ² Dai tallasai aatama amo vaarcuara ismaacadla atadaramitara oidacami dai casi arimadamicatadai muiyapara Aasia. Dai Aristarco garoiditadai larpa, agai Tesalonicara oidaga. ³ Siaadico Sidoonilara garuuli aatama. Dai Julio calagacara naidi Paavora dai dagito sai maa naidana gaaaduñi. Daida laaduñida baiganaliaracada miaadagi tai ami gaibvasi agai. ⁴ Avaarcu vvallicada aimarai. Dai abiaadara iimacai garvuidara vustaimi vvalli cascada Sipili labagi dagavusai aatama. Agai atamapacara nicolimadicami suudagi. ⁵ Dai dagavunucai aatama agal suudagi Silisia abaana dai Panfilia abaana saali dai Miriara aayi Lisia davalariara.

⁶ Tai ami ataanadamigada sandaaru tala imai vaarcu Alijandliaiñdara imadami dai Italia amaco imaitadai. Dai ami gartaaitu tasai apiaimiiñia. ⁷ Bai mui tasai mosca duucai iimai aatama dai alia sijaitai aayi Ganido abaana. Vai quiaa garvuidara vustai vvalli cascada dagavusai aatama Salomoni dai Calieta labagi saali iji. Agai atamapacara nicolimadicami suudagi. ⁸ Dai apiaquiaa sijaitai iimai Calieta abaana aayi aatama amapacara siaaco Calaga Uulñacarui tlagidu Lasea abaana.

⁹ Camui tasai padui tasi mosiimaitadai dai camiaadimi toomoco cascada aliasi arduaadimudagai isapiimadagi, cascada Paavora maa ñiooqui, ¹⁰ dai potatadai:

—Calalli aana polldi isgarimidaga aliasi arduaadimudagaica agai dai siaa gaduñimu silasi govaarcu moduucai cusuuvida, dai asta aatama istutuidi iscoiyagi —astatadai Paavora.

¹¹ Damos sandaaru taanadamigada vaamioma lagi vaarcu soigacami dai vaarcu taanadamigada siPaavora. ¹² Dai ami maicagaducatai isdaivuñdagi toomoco dai baitoma vasscatai povanalliditadai issiooma arcalagai isiiimiagi abiaadara dai naida agai sabaig istuidacai ana Peñisiera dai ami daivuñdagi toomoco. Ami larmai amapacara siaaco guducai vaarcu Calieta davalariara. Dai ami maisi aajai vvalli.

¹³ Caavla apamu maisi cavami sur amacoañdara vai cascada povanahiditadai agai isistutuidi isapiaimadagi. Tatai jji dai Calieta davarai abaana salli imai. ¹⁴ Damos otoma alia cavami avla davarai amadara. ¹⁵ Dai gaa suudagi amaco garnuituscai. Dai camaitardagito tasbaitaaco iimiagi cascada mosdagito agai sai garbaacaiña. ¹⁶ Dai amapacata sicolimadi suudagi Calauda taagidu tatai labagi dagavusai aatama. Dai alia sijaita tasagi aatama lali vaarcu ismaacada tavaimaticadai vaarcu gaducada. ¹⁷ Aidasi cacaaaga vuu lali vaarcu gooquiara gagar taataropiñdicada vuu gaa vaarcu sai maisiaa gaduuna. Dai duduaadicuitadai aatama isgarbaacquiagi avalli Silite amacoga siaaco oidaga oorai duupiacami cascada tavañi aatama icuusi ismaacada acada nuituscai avalli vaarcu. Dai mosapiaduucai dagito aatama sai garbaacaiña avalli. ¹⁸ Dai siaadito apiaquiaa alia cavami vustai avalli cascada gaa suudagi arana suuligaimi agai cuaadagai sai maisi vaatatugaiña vaarcu dai camaidupiquidana suudara. ¹⁹ Dai gansiadico vaascatai aatama suudara suuli vaasi istumaasi oidacatadai vaarcu arana. ²⁰ Dai catavapi apadi tasi mainidi tasi tomali sisiaavugai. Dai alia cavami avarai quiaa cascada camaitagitocadai aatama isvuvaiquagi.

²¹ Dai catavapi apadi tasi maitacueeyi aatama taida aPaavora caquiva vaascatai saagida daida itai:

—Cacali sioma arcagaicamudai isgiñagidamudai aapima dai maivuvaquimudai Calietañdara simaiso gaduñimudai govaarcu dai tomali aatama maisoaga taatamudai dai maisiaa gaduñimudai mosacqui istumaasi. ²² Dai sivi aana ganaagidi masai maisoiganalidiña. Tomali amaadutai aapima maimuquiaa agai. Tomasi govaarcu siaa gadui. ²³ Aana arDiusi marada dai agidi aana, dai tucara ta aana amo Diusi taañicaruda ²⁴ vai povañtadai: “Paavora maitiduaadicuda viaapa isvuidara caquivagi gaa baitacaacamigada romamano. Cascada aapi lamadu vaascatai ismaacada gaa lamadu iimai calagacara vuvaiquia agai”, iñtadai aDiusi taañicaruda. ²⁵ Cascada baigavar ganaliada aapima vaascatai. Aana gia vaavoitadai Diusi dai calaga maata aana ispovai gaduñia agai isducatai giñagidi aDiusi taañicaruda. ²⁶ Siaa gaduñimu govaarcu dai aatama amapacata sicolimadicamiara suudagi viimu —astadai Paavora.

²⁷ Dai cagooca acaldi gaa suudara iimaitadai aatama dai Adaliana iimaitadai aatama gaa tucara vai aipaco garbaa ajioopai avalli. Dai aran tucara maata ta agai ismaacada nuucati vaarcu iscayoga aayi davarai. ²⁸ Dai apavi agai suudagi saa tuucavaga saida aamo coobai dan baivustaama dan naadami metro dai baitaquioama apamu apavi sai casi aamo coobai dan cuvaracami metro. ²⁹ Dai agai duduaadicuitadai isvaarcu gaagaviagi ojooidai gaa suudagi ugidiana cascada gooquiamadara vaarcu taapañi maacova gagar vapaiñomi vapatacami suudara sai caquivana. Dai aliasi ipaliditadai isotoma masiagi. ³⁰ Dai amoco agai ismaacada nuucati vaarcu vuvaiquia aliditadai vaarcu añdara cascada catavandimi lali vaarcu suudara, duucami istuvaña agadagi agar vapaiñomi vapatacada baitaadara. ³¹ Damos aPaavora aagidi gaa taanadamigada sandaaru lamadu asandaaru dai potadai:

—Ismaiviyagi idi cacali vaarcuara aapima maitistuidimu iscalagacara vuvaiquagi —astadai Paavora.

³² Taida asandaaru iquiaca lali vaarcu taataropiñdada dai dagito sai suudara gaasana.

³³ Dai sialimada aPaavora daañimi vaascatai saida ugaana dai potadai:

—Caaayi gooca acaldi ismaicaga gacueeyi aapima nuucaticatai govaarcu. ³⁴ Gandaana aana masai ugaana tomasi laachi. Alias gaagai isgaugiagi dai calagacara vuvaiquagi. Maitavar vuam anliada tomali amaadutai maitasiaduñimu —astadai Paavora.

³⁵ Dai mospotai dai bai amo paana dai gamamagi vaascatai vuitapi dai saasari dai gauu.

³⁶ Dai vaascatai bai ganali dai gauu ara. ³⁷ Vaascatai aatama argoo sienta dan vaicoobai dan baivustaama dan naadamicadai vaarcuara. ³⁸ Dai aidasi gauu vaascatai gaa suudara suuli ataligi ismaacada baivito sai vaamioma maivvatatuna vaarcu.

³⁹ Dai aidasi camaasi anuucadacami vaarcu camaima tsiaaaco daraajatadai. Damos nidi agai amo aqui maasi dai ooraga ugidiana dai ami imituda agaitadai vaarcu isistuidiagi. ⁴⁰ Dai iquiaca agar taataropiñdada agar vapaiñomi vapatacada ismaacada acada calcai vaarcu dai anaasi suudara viaa. Dai upai taataropiñdi ismaacada acada vupurai tavla ismaacada acada imitudai agai vaarcu siajacoga ipaliadagi. Dai vañigi gaa icuusi baitaadara saida avalli imitudana davarai amacoga. Daida vaarcu davarai amacoga imi. ⁴¹ Dai todian duucai aayi amapacara siaacoga goocapadara imai suudagi dai ooratana sai baitaadara dai anaasi vii dai camaitistui isoiñiagi dai gooquiamadara cataataquimi guvacatai suudagi. ⁴² Vaida asandaaru cooda agaitadai amaamaisapicada sai maicalagacara vuvacana susuligidatai suudara dai noonoigana. ⁴³ Damos gaa taanadami calagacara vuusaida aliditadai aPaavora cascada maidagito mascoodagi. Dai tajai vaascatai ismaacada

susuligicui sai aapaga suudar suuligana dai ana davalrai. ⁴⁴Sai agaa tavla daama iimlana sipra laalachi vaarcu oomiquigada daama. Dai poduucai vasscatai calgacata ayi davalrai.

28

¹Dai calgacata vuvacacai mai aatama isami sicolimadicata suudagi Malta tagidu. ²Dai ami oidacami calga tuutuiga. Dai alia apdicatadai dai duucui cascada galpi ganai agai dai garmiaadagi tasai garuucadana. ³Taida aPaavora vui chiallqui cuaagi gaquiadai dai taiyaga tuaajaimi tai vuusai amo cooyi cuaagiaiñdara toñdakai dai noviana bai aPaavora. ⁴Aidasi tala aoodami isnoviaiñdara sagigi acooyi aipaco ganaagidimi daida icaiti:

—Idi cali gia salicada argamuacami. Tomasi calgacata vuusai goovai suudagiaiñdara vasscata Diuusi maidagitomu isoidaca goovai —ascati aoidacami.

⁵Taida aPaavora taiyaga gigigi ganovi sai gasana acooyi dai maitasiadui. ⁶Vasscatai nalracatadai isvaiguuguagi sipra todian duucui muquiaagi. Dai catavapi nalracatadai tai maitasiadui tai cascada vasscatai ama duucui gantatagito dai pocaiti sai Paavora aalamo diuusi.

⁷Dai maisi malacasi abiaadaga oidacatadai agaa taanadami Malta. Agai Puvulio tagidu. Agai calga garmiaadagi tata sioma daraaja aatama vaica tasai anaasi. ⁸Vaida Puvulio oogada coococatadai dai caatacatadai oiditai toñdagai dai larai bitavigai. Taida aPaavora dividamu dai aapaga gamamagi dai daama darai ganoonovi tai agai dueeyi. ⁹Dai aidasi capovadui tai agaa coococoidada ismaacada anaasi Malta oidacatadai dada dai vassai dudueeyi. ¹⁰Dai aliasi garsiaa duutuli dai gooquiara aidatasi caiimia ragaitadai garmaa agai vassiacatai istumaasi gaagayioiyaga.

¹¹Dai cavaica masaadai daraaja aatama Malta daida tala tasai amo vaarcuaga ismaacada anaasi daivuñtu toomoco. Avarcu Alejandaliñdara divia dai Cocoatani tagidu. ¹²Dai ayi aatama Siracuusiana dai ami daraaja vaica tasai. ¹³Dai abiaadaga apaiimai aatama davalrai sonuana daida ayi Rejara. Dai siaadico cacalga va dai gargoquiamadaga vustai avavali, dai gan siaadiqui ayi aatama Puteolara. ¹⁴Dai ami tala aatama chiallqui vaavoitudadami tai agai garvai tasai amadu daraajana amo acaldi. Dai gooquiara abiaadara iji aatama Roomamu. ¹⁵Aidasi mai garaaduñi Roomaga tasaajimi, vuvaja dai vuyaga garaayi. Dai Apiporaga tagidu amparacata tai ami garaayi amoco dai aa garaayi siaaco Vaica Tavernasi tagidu. Taida aPaavora alia baigalli tagacai dai siaa duutuli Diuusi. ¹⁶Dai aidatasi ayi Roomaga taida agaa taanadamigada sandaar tagi amaamaisapicada mai sandaar taanadamigada. Dai Paavora gia dagito sai acovai oidacana amadu amo sandaar ismaacada nuucada.

¹⁷Dai bo vaica tasaicada aPaavora ootosi ñiooqui abaitaguucacamigada judidiu sai ganampaidana. Dai aidasi casi ganampagi agai taida aPaavora ñiooqui dai potatadai:

—Giñaaduñi, tomasi maitistuma dui aana ajudidiu vui tomali garalqui aaduñicaru vituldaragada vui taida ajudidiu vasscata giñtagi romamano Jerusalenaga, dai vaama giñcai. ¹⁸Taida atataaanadami maitala tomali amo soimaascami istuisida giñmuaagi cascada giñdagitua aliditadai. ¹⁹Damos ajudidiu vui baacoi dai viaacatadai aana ispotadagi sai agaa baitaacacamigada romamano giñtacacana, tomasi maivaa aana istuisida gariaga vuupadagi giñaaduñi. ²⁰Cascada ganvai aana sivi dai ganalida iñagai dai ganaatagida iñagai. Aana anvaavoitudai ganapan duucui amadu vassai garaaduñi judidiu isalalqui abiaadaga Diuusi pocaiti sai ootosa agai amo calgacata vuviadami dai vaavoitudai aana vassai isDiuusi duduaacalda agai coidada cascada vuli aana idi cadeenacada —astatadai Paavora.

²¹Tai agai potatadai:

—Tami maididivai tomali amo oojai Judeeaiñdara isgaagadagi aapi, tomali amaadutai garaaduñi judidiu ismaacada daivai malacadaga maitaraagidiña tomali amo istumaasi soimaasi aapi gavui. ²²Cal maata aatama istomasiaacoga ñiooquidiña oodami idi utuducada vaavoidaragai cascada amo imidagai galalca aralidi aatama pasiallidi aapi —astatadai ajudidiu.

²³Dai poduucai tudu bai dui istuigaco ganampadagi. Dai aidasi ayi istuigaco bai dui agai tai ganampagi vui oodami ami siaaco auuliñcatadai aPaavora. Tai agai ñiooqui quiamoco abiaadara urunoco uucami. Dai agidi isducatai Diuusi soicai oodami sai calgacata oidacana Paavora agidi ismaacada oja Moseesacaru amadu aa Diuusi ñiñiooquituldiadamigada dai gomaasicada ipaliditadai isvaavoituldagi isSuusi arcalgacata vuviadami. ²⁴Dai amoco vaavoitu ismaacada agidi aPaavora dai aa gia maivaavoitu. ²⁵Dai maiamo tagitoidagai viaacatadai dai iimimi. Taida aPaavora potatadai:

—Aliaſi ʌrvaavoi ismaacʌda aagidi Diuusi ñiooquituldiadamigada Isaía gʌrʌʌqui aaduñicarʌ. ʌgai aagidiña istumaasi Diuusi Ibaada aagidiña ismaacʌda pocaiti:

²⁶ Imʌdañi aapi dai potʌʌda ʌoodami:

Caʌcamu aapimʌ dai maimaatʌ caʌcamu.

Nʌijadamu aapimʌ dai maimaatʌ nʌijadamu ducami iscuupicagi gʌnvuupuji.

²⁷ Maitʌntʌgito caʌ aapimʌ.

Mainʌijada ʌlidi aapimʌ tomali maicaʌca ʌlidi,

Tomali maiʌma duucaſi gʌntʌtʌgitua ʌlidi iñsaana caʌgacʌrʌ gʌnvuvaidana.

Ascaiti Diuusi Ibaada Isaía sai potʌʌna. ²⁸ Ipʌlidi aanʌ mʌsmaatʌcagi —ascaiti Paavora—, sai sivi baitʌqui ismaacʌda maitʌntʌjudidiu viaacamu isducatai maatiagi isDiuusi caʌgacʌrʌ vuvaida ʌlidi ʌgai ʌʌrʌ dai ʌgai gia caʌga gʌntʌgito caʌcamu —ascaiti Paavora.

²⁹ Aidʌsi potʌʌ Paavora taida ʌjudidiu iji dai aipaco gʌnaatʌgidi.

³⁰ Taida ʌPaavora anaasi vii gooca uumigi ʌmo quii rentagidicamiʌrʌ. Dai ami mi-aadʌgidiña vʌascatai sioora daividiña. ³¹ Tomali ʌmaadutai maidaidiña isgaaagiada ʌgai isDiuusi soicʌi oodami sai caʌgacʌrʌ oidacana dai isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami cascʌda maiduadicuitai gaaagidiña ʌgai gomaasi.

Mosʌcaasi.

Idi oojai ooji Paavora Aavaavitadami Rooma ooidacami

¹ Aana arPaavora Suusi Cristo piooñigada. Dai ganoojidi aana aapima vaavitadami Rooma ooidacami. Diuusi giñmaa saalicami ansaida arootosicamicana aana dai acovai giñvusaitu ansaida gaaagidiña aana sai Diuusi calagacata gavuvaidi.

² Laquioma Diuusi ñiñoquituldiadamigada ooja Diuusi ñiñoquidata sai Diuusi aagai sai poduucai araduñia agaitadai. ³ Agai aagai sai divia agai gartaanadamiga Suusi Cristo Diuusi marada ismacada tavai tavaagiñdara. Agai oodami duucai vuusai daida ararai Davicarar cajiudad. ⁴ Suusi Cristo muu dai apamu duaaca coidada saagidiñdara. Gomaasacada calaga gama isaalicada arDiuusi marada dai viaa guvucadagai dai tomali amo imidagai maisoimaasi idui. ⁵ Cristo calagacata giññaidi cascada gaaagidiñ ansaida arootosicamicana aana, Diuusi ipali cascada. Dai giñootoi agai ansaida gaaagidiña Diuusi ñiñoquida sai poduucai vasi naana maasi oodami saagida oidacana sioora vaavitadagai dai lagiadagai. ⁶ Dai aapima aamo oodami ismacada Diuusi acovai vuvaitu masaida armamaatardamigadacana Suusi Cristo.

⁷ Diuusi ganoigadai daida acovai aarvuvaitu masaida armaamaradacana. Aana ipalidi isDiuusi garooga amadu gartaanadamiga Suusi Cristo calagacata ganaijadagai dai ganiibastudacan taadacagi.

⁸ Suusi Cristo calagacata giñvusaitu cascada viaa aana saalicami isñoocadagai Diuusi amadu. Dai aagidi aana Diuusi isalila baigiñalidi aana vasi aapimacada. Tomasi-aaco siaaco aimarai aana gaaagai ganvaavidaraga cascada. ⁹ Aana ivueeyi Diuusi aa duñdada vasi giñgucadagacada maioojodaitai gaaagidi aana isSuusi Cristo Diuusi marada arcalagacata vuviadami. Diuusi cal maata isnaa aliasi gantatagitoi vascata siuu duucu gamamadadagai. ¹⁰ Laqui abiaadara daana aana Diuusi sai giñmaacana oigaragai isagai ipalidagai sai aana istuidana ismaaca gandividagai. ¹¹ Ganaiña inalidi aana, dai vaamioma gansoiña inalidi mai vaamioma calaga oidaca isducatai Diuusi ipalidi mai vaamioma calaga vaavitadai aapima. ¹² Siacscada naida aana masala calaga vaavitudai aapima dai aapima naida sila calaga vaavitudai aana aipaco baigaraalliatudamu aatama.

¹³ Giñaaduñi aana ipalidi ismaata aapima ismuyoco imidagai ganaiadamua inalidiña aana dmos maiquia istui. Aana ipalidi ismuidutai aapima Rooma ooidacami vaavitadagai Suusi Cristo dai lagiadagai aran duucai sibacoga oidacami siaaco gaaagidiña aana Diuusi ñiñoquida ara, cascada imia inalidi aana dai ganaiña inalidi. ¹⁴ Aana viaa isaagidagai Diuusi ñiñoquida agligae dai aama maasi ñiñoocadami, dai sastuduacami dai maisastuduacami. ¹⁵ Poduucai ara saalicada ipalidi aana isganaagidagai aapima Rooma ooidacami isSuusi Cristo arcalagacata vuviadami.

¹⁶ Aana maisiaa ara isgaaagidagai isSuusi Cristo arcalagacata vuviadami. Siacscada gaaagidagai aana gomaasi vascatai sioora vaavitudai calagacata vuvacai Diuusi guvucadacada. Araga Diuusi ñiñoquida arjudidui vaataracata dai dmos sivi arvascatai vaatar. ¹⁷ Diuusi ñiñoquidata aagai sai sioora vaavitudagai isSuusi Cristo arcalagacata vuviadami Diuusi calagacata naidina ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Laquioma poduucai ooja Diuusi ñiñoquituldiadamigada dai peicaiti: "Sioora vaavitadagai Diuusi, Diuusi calagacata naidina ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai agai vascata ooidacamu Diuusi amadu".

¹⁸ Calaga gamaata isDiuusi alila soimaa taatamituldi vasi soimaasi ivuaadami. Agai soimaasi ivueeyi dai poduucai maidadagitoi aa isvaavitadagai istumaasi arvaavoi. ¹⁹⁻²⁰ Asoimaasi ivuaadami calaga maata isoidaga Diuusi. Tomasiota naidi vasi istumaasi oidaga oidi daama dai poduucai cal maata isoidaga Diuusi tomasi mainaidi oodami Diuusi. Aidas abiaadara Diuusi idui oidigi calaga gamaata isoidaga Diuusi, dai isagai tomastuigaco viaa guvucadagai, cascada agai ismacada maivaavitudai agai aagi arduñida isDiuusi soimaasi taatutaldagai. ²¹ Tomasi calaga maata asoimaasi ivuaadami isoidaga Diuusi vascata maisiaa duutudaiña isducatai gaaagai, tomali maipocaitiña agai sai baigalidi Diuusicada. Baiyoma agai tatagitoi istumaasi maicalagaducami dai vaamioma maimaata calacana istumaasi calagaducami. ²² Tomasi polidi agai isalila sastudaga dmos vaamioma vupuirutu. ²³ Dai agai gaaagai isiaa duutuadagai Diuusi ismacada

tomastuigaco oidaga dai vaascata maisiaa duutudai baiyoma idui agai momoono uuscada dai ojoodaicada lapa maasi oodami, dai lapa maasi ujuurugi, dai lapa maasi cacasi, dai lapa maasi cocoyi, dai siaa duutudaiña poliditai isagai ardidiuusi.

²⁴ Cascada Diuusi gajiaadaga viaa agai dai dagito saida ivuaadana agai istumaasi sigal nanaascami istumaasi lagi agai ipali isivuaadagi, dai sai googosi ganducamicana. ²⁵ Agai maivaavoitudai istumaasi agai Diuusi tomasi cala maatacadai isiarvaavoi. Baiyoma vaavoitudai istumaasi maitarvaavoi. Diuusi idui oodami, dai ujuurugi, dai cocoyi, damos aoodami idui moonoo ismaacada lapa maasi oodami dai ujuurugi dai cocoyi dai siaa duutudaiña. Dai maisiaa duutudaiña Diuusi sioora aliasi gaaagai issiaa duutuadagi vaascata.

²⁶ Cascada Diuusi gajiaadaga viaa agai dai dagito sai googosi ganducamicana. Asta ooqui dagito cacalli dai lagi googosi ganducamicana. ²⁷ Dai cacalli lagi poduucai ivueeyi lapa dai Diuusi alia soimaasi taatamituldi cascada cocora poduucai ivuaadatai.

²⁸ Aidasiada soimaasi ivuaadami camaitipali isvaavoitudagi Diuusi tai Diuusi gajiaadaga viaa dai dagito sai tatagitoiña naana maasi maicacagaducami daida ivuaadana mui naana maasi istumaasi maitaagai isivuaadagi. ²⁹ Agai arsoimaasi ivuaadami dai googosi ganducami dai maicala tuutuiga dai viaaca lididina mui naana maasi istumaasi viaa aa dai coimudada tuutuiga, daida argacoodacami, dai oomaliga, dai yaatavoga, dai naana caiti lididina aa ³⁰ dai aagataraga istumaasi maitarvaavoi, dai caldai agai Diuusi, dai gargarucada ganlididina, dai maisiaa duutudaiña aa, dai vaascata tatagitoiña isducatai soimaasi ivuaadagi, dai maisiaa duutudaiña gandada, ³¹ dai maimaata cala istumaasi cacagaducami, dai maitivueeyi istumaasi aagai, dai maioigadai oodami, dai maioigaldi aa, dai maisoiganalidi aacada. ³² Tomasi cala maata agai istumaasi Diuusi tjai oodami saida ivuaadana dai maata agai sai sioora soimaasi ivuaadagi maitistutuidi isiimiagi Diuusi lamadu dai vaascata apiasoimaasi ivueeyi dai baiganlididina agai silascada aa pomaasi ivuaadagi lapa.

2

¹ Cascada isamaadutai pocaitiadiagi sai aliasi arsoimaasi ivuaadami aoodami ismaacada gaaagai tami sai gaaagai issoimaasi taatagi ducami ispocaitiadiagi sai agai lapa gaaagai issoimaasi taatagi. Agai arsoimaasi ivuaadami lapa lapa duucaai agai cascada. ² Dai cala maata aatama iscaaga ivueeyi Diuusi silascada soimaasi taatamituldiadiagi ismaacada soimaasi ivueeyi. ³ Sioora pocaitiadiagi sai aliasi arsoimaasi ivuaadami aa dai vaascata lapa duucaai ivueeyi maitaagai ispoliadiagi sai Diuusi maisoimaasi taatatulda agai agai lapa duucaai soimaasi taatatulda agai agaa soimaasi ivuaadami. ⁴ Oodami maitaagai istatagitodagi ismaicaga ivueeyi Diuusi baiyoma aliasi gaaagai istatagitodagi isDiuusi maiquia soimaasi taatutuli dai alia cala tuiga vuu sai ama duucaai tatagitona. ⁵ Damos iscatavapi daivuñiagi vai agai vaascata ama duucaai gantatagitua Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu, silascada diviagi agai dai naidagi ismaacada argaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. ⁶ Silascada diviagi Diuusi agai baiduñia agai vaascatai lamadu. ⁷ Sioora apaiivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi ipaliditai isDiuusi baigaliadiagi agai vuu dai isvaascata oidaca agai Diuusi lamadu, Diuusi maquia agai oigaragai sai vaascata oidacana agai lamadu. ⁸ Damos Diuusi aliasi soimaasi taatatuldamu agai ismaacada vuidaga vaila Diuusi dai maivaavoitudai Diuusi ñiooquida baiyoma soimaasi ivueeyi agai. ⁹ Sallicada soimaasi taatamu vaascatai ismaacada soimaasi ivueeyi, apaga ajudiduu dai gooquiaga agai ismaacada maitarjudiduu. ¹⁰ Damos agai ismacada ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, Diuusi baigaliadamu agacada dai iibastudacan tadacamu, apaga ajudiduu dai gooquiaga agai ismaacada maitarjudiduu.

¹¹ Diuusi naida agai vaasi oodami ismaacada argaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Dai Diuusi soimaasi taatatulda agai vaasi asoimaasi ivuaadami. ¹²⁻¹⁵ Diuusi soimaasi taatatuldamu agai ismaacada maitarjudiduu soimaasi ivuaadamicatai agai tomasi maimai agai Moseesacaru sallicamigada ismaacada maa Diuusi. Cal maata agai istumaasi argagaducami dai istumaasi armaicagaducami, vaasi oodami cala maatacana silascada soimaasi ivuaadagi. Dai Diuusi soimaasi taatatuldamu ajudiduu soimaasi ivuaadamicatai agai. Agai maata Moseesacaru sallicamigada ismaacada maa Diuusi dai vaascata maiagidi cascada. Calaga maata agai istumaasi argagaducami dai vaascata maitivueeyi. Ismaacada agidi Diuusi ñiooquida agai gaaagacaga vuvaidi Diuusi. Dai agai ismaacada maiagidi Diuusi ñiooquida tomasi maata agai gaa maicagacaga vuvaidamu Diuusi. ¹⁶ Amo imidagai Diuusi otosa agai Suusi Cristo sai naidana ismaacada argaaga

ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami. Agai maata asta istumaasi taagitoifna oodami. Vaaasi gomaasi agai ismaacada gaaagidi aana.

¹⁷ Diiusi maa Moseesacaru judidii aduñda gasalicamiga cascada ajudidii povanlidi sai Diiusi calagacata naidi dai cascada gargarducada ganlidi. ¹⁸ Agaicada ismaacada ooja Moseesacaru cal maata agai istumaasi Diiusi ipalidi isivuaadagi oodami dai cal maata istumaasi arcallagaducami dai istumaasi armaicallagaducami. ¹⁹⁻²⁰ Agai maata vaasi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigadala cascada polidi agai saida istutuidi ismamaatatuldagi agai ismaacada maimaata Diiusi ñooquida. ²¹ Dai ismaacada polidi saida istutuidi ismamaatatuldiagi aa agai gaaagai isivuaadagi poduucai isducatai gamamaatatulda aliadagi. Ismaacada gamamaatatuldi sai maitaagagai isgallasiadagi agai maitaagagai isgallasiadagi lapa. ²² Dai ismaacada gamamaatatuldi sai maitaagagai isgoogosi ganducamicagi agai maitaagagai isgoogosi ganducamicagi lapa. Dai ismaacada caldai momoono ismaacada siaa duutuadagi oodami maitaagagai isgallasiadagi istumaasi oidaga quiquiupiala siaaco oidaga momoono. ²³ Dai agai ismaacada gargarducada ganlidi pocaitai sai Diiusi aagidi aduñda Moseesacaru istumaasi ooja agai dai cal maata agai istumaasi aagai samicamiala dai vaascata maiagidi poduucai alia soiduucai naidi Diiusi. ²⁴ Pocaiti Diiusi ñooquidala: "Aapima ismaacada arjudidii soimaasi ivueeyi cascada agai ismaacada maitarjudidii vui ñoocai Diiusi".

²⁵ Vaavoava saida arcallagai isarjudidiiucagi islagiadagi agai Moseesacaru samicamigada damos ismailagiada agai aidala gia ducami ismaitarjudidiiucagi agai. ²⁶ Damos isagai ismaacada maitarjudidiiucagi lagiadagi Moseesacaru samicamigada Diiusi calagacata naijadamu agai ducami isarjudidiiucagi. ²⁷ Silascada ajudidii maimagiadagi Moseesacaru samicamigada tomasi caoojicami viaa agai dai ismaacada maitarjudidiiucagi lagiadagi Moseesacaru samicamigada poduucai gamaata isajudidii maicalla ivueeyi. ²⁸ Maisiu vaasi ajudidii arDiiusi maamarada tomasi iquitaiqui agai tuutucugada poduucai isduucai aagai Moseesacaru samicamigadala. ²⁹ Baiyoma Diiusi maamarada agai ismaacada Diiusi maacai ibadagai utudui dai poduucai agai camaitivuaada alidi istumaasi soimaasi dai Diiusi lbaada lamadu daja agai ismaacada vaavoitudai dai agidi Diiusi. Dai Diiusi calagacata naijadamu agai tomasi oodami maicallagacata naidi.

3

¹ Vaascata aliasi arsoifni isarjudidiiucagi oodami daida arsoifni isajudidii iquitaiquicagi tuutucugada. ² Diiusi lcovai vuvaitu ajudidii sai agai oojana ñooquida dai nuucadacana loojai. ³ Vaavoava sai lamadutai ajudidii maivaavoitu Diiusi, damos Diiusi gia vaascata iduufimu istumaasi aagai. ⁴ Agai vaascata ivueeyi istumaasi aagai, tomasi vaasi oodami yaatavoga. Pocaiti Diiusi ñooquidala:

Tomasi oodami polidi ismaitarvaavoi istumaasi aagai Diiusi, vaascata naidamu agai isarvaavoi istumaasi aagai Diiusi. Ascaiti Diiusi ñooquidala.

⁵⁻⁶ Damos isamaadutai pocaitiadagi sai silascada soimaasi ivuaadagi oodami sai poduucai gamaata isDiiusi cal tuiga dai cascada maitaagagai issoimaasi gartaatamituldiada agai, tomasi pocaiti amoco vaascata maitarvaavoi. Diiusi vaascata calaga ivueeyi silascada soimaasi taatatuldi oodami.

⁷⁻⁸ Lamo oodami giñooquidi dai pocaiti ansai gamamaatatuldi aana sai gaaagai issoimaasi ivuaada oodami sai poduucai sioma calaga gamaata isDiiusi maitarsoimaasi ivuaadami. Agai pocaiti ansai gamamaatatuldi aana sai isyaatagada amoco poduucai sioma calaga gamaata isDiiusi maitarsoimaasi ivuaadami. Diiusi maiyaatagai cascada. Sai cascada Diiusi maitaagagai issoimaasi taatamituldiagi ismaacada soimaasi ivueeyi. Damos Diiusi calaga iduufimu silascada soimaasi taatatuldiagi agai ismaacada pocaitiadagi.

⁹ Aatama judidii maivaamioma calaga tuutuiga siaa oodami. Camaata aatama isvaasi oodami oidigi daama oidacami arsoimaasi ivuaadami. ¹⁰ Pocaiti Diiusi ñooquidala: Tiipu tomali amaadutai maisoimaasi ivuaadami.

¹¹ Tiipu tomali amaadutai ismaacada maata caacagi Diiusi ñooquida.

Dai tomali amaadutai maimaataca alidi iscaiti Diiusi ñooquidala.

¹² Vaascatai gajiaadala vipieeyi Diiusi,

Dai vaascatai arsoimaasi ivuaadami.

Tomali amaadutai maitivueeyi istumaasi Diiusi ipalidi.

¹³⁻¹⁴ Vaascatai aryaatavogami daida aroomaligami.

Dai moslaagi soimaasi ñooqui aagaiña agai.

15 Tomastucada gancoodaiña oodami.

16 Gomaasicada souduuca gannaiddiña oodami aipacoga.

17 Dai mosgancocoda lididaiñai agai.

18 Maiabaidi agai Diuusi.

Ascatti Diuusi fiooquidaga.

19 Caa maata aatama isDiuusi maa Moseesacaru asalicami sai oodami agiditai caacana. Diuusi sallicada soimaasi taatulda agai soora maiagiadagi dai agai maiviaacamu isducatai gansoiñagi. Dai poduucacai aapa vaasi oodami oidigi daama oidacami arsoimaasi ivuaadami Diuusi vuitapi. 20 Moseesacaru sallicamigadacada maata aatama islarsoimaasi ivuaadami. Diuusi calagacata naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai agai Suusi Cristo maisiu agiditai cacatai Moseesacaru sallicamigada.

21 Aidasi maiquiaa divia Cristo tami oidigi daama ajudidü ganaajagaiña iscalagacata oidacagi dai agiadagi vaasi Moseesacaru sallicamigada, agai polididaiñai sai poduucacai istutuidi isimiagi Diuusi amadu. Dai gooquigata Diuusi ootoo Cristo tami oidigi daama sai agai maatauldana aoodami isducatai istutuidi Diuusi iscalagacata naijadagi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi fiooquitudiadamigada casi gaaagiditadai isDiuusi poduucacai iduñia agaitadai. 22 Tomasioora ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcalagacata vuviadami. Diuusi calagacata naijadamu agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. 23 Tomali amo oodami maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi vaascatai soimaasi ivueeyi cascada. 24 Diuusi oigaldi agai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcalagacata vuviadami dai calagacata naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi poduucacai ivueeyi oigaditai agai. Diuusi maitataanai namagada calagacata vuvaidaragai. 25 Vaasi oodami aliäsi soimaasi ivueeyi cascada gaaagaitadai isDiuusi soimaasi taatatuldagi damos Diuusi ootoo asuusi Cristo tami oidigi daama sai muucuna curusiaba dai soimaasi taatutuli dai poduucacai aoodami camaitaagai issoimaasi taatagi soimaasi ivuaadaitai. Diuusi calagacata vuvaidi agai ismaacada vaavoitudai gomaasi. Vaasi gomaasi idui Diuusi sai poduucacai maatana aoodami isDiuusi calaga idui oigaldacai alquida soimaasi ivuaadami. 26-28 Dai isDiuusi apiacalaga ivueeyi sivi oigalditai dai calagacata naiditai vaascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcalagacata vuviadami maisiu agai ismaacada pocaiti sai calaga agidi Moseesacaru sallicamigada cascada maitiipu istuisida gagarducada ganaliadagi tomali amaadutai.

29 Diuusi arDiuusigada ajudidü dai agai ismaacada maitarjudidü aapa. 30 Mosali amo Diuusi oidaga dai agai oigaldi dai calagacata naidi vaascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcalagacata vuviadami tomasi amoco ismaacada iquitaa gatuucuga ischo aapa. 31 Tomasi arvaavoi iscalagacata vuvacai oodami vaavoitudaitai isasuusi Cristo arcalagacata vuviadami vaascatai aliäsi gaaagai saagiadagi Diuusi sallicamigada.

4

1 Avraañicaru argatallqui aduñicaru. Sivi naidamu aatama isducatai Diuusi calagacata naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. 2-3 IsAvraañi iduñimudai amo istumaasi calagaducami sicascada calagacata naijadamudai Diuusi aidaga viaacamudai Avraañi istuisida gaducada galliadagi. Damos Diuusi fiooquidagata pocaiti: "Avraañi vaavoi Diuusi cascada Diuusi calagacata naidi agai". Cascada Avraañi maiviaa istuisida gaducada galliadagi. 4 Isamoco iduñiagi amo aa duñdagai aamuda gaaagai isaanamalquidagi, mastumaasi aa namalquidagi maitaroidicami. 5 Diuusi ipalidi isoodami calagacata oidacagi damos maisiu poduucacai oigaldi dai calagacata naidi Diuusi aoodami baiyoma Diuusi oigaldi dai calagacata naidi amo soimaasi ivuaadami ismaacada vaavoitudagi Diuusi. 6 Davicaru aagai sai alia baigalididaiñai amo oodami silascada Diuusi oigaldagi dai calagacata naijadagi vaavoitudacai agai Diuusi. Dai pocaiti Davicaru:

7 Baiganalidi aoodami ismaacada Diuusi oigaldi soimaascamigada.

8 Baiganalidi aoodami ismaacada Diuusi camaisoimaasi taatatulda agai.

Ascatti Davicaru.

9-10 Avraañi sallicada baigalli aidasi Diuusi oigali agai dai calagacata naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai agai Diuusi maiquiaa iquitacai agai gatuucuga. Poduucacai calaga gamaata isDiuusi oigaldi dai calagacata naidi agai ismaacada iquitacai gatuucuga silasi agai ismaacada maiiquitacai gantuucuga.

11 Avraañicaru cavaavoi Diuusi dai gooquigata iquitaa gatuucuga sai poduucacai naidiña aa isDiuusi cacalagacata naidi agai, vaavoi Diuusi cascada. Dai poduucacai Avraañicaru

araduñacatadai agai ismaacada vaavoitudai Diuusi maiiutacai gatuuucuga dai poduucai aapa gamaata isDiuusi oigaldi dai caagacaga naidi agai. ¹² Avraañicaru araduñacatadai agai ismaacada iquitacai gantuucuga vaavoitudacai Diuusi apan duucai Avraañicaru vaavoitudaitadai.

¹³ Diuusi aagidi Avraañicaru sai vaasi oidigi artuidadaca agaitadai, agai amadu cajiudad, Diuusi poduucai aagidi Avraañicaru vaavoitudacai agai dai maisiu agidacai Diuusi saalicamigada. ¹⁴ Amoco pocaiti sai vaasi oidigi artuidadaca agai agai ismaacada agidi Diuusi saalicamigada dai maisiu agai ismaacada vaavoitudai Diuusi damos gomaasi maitarvaavoi. Isiarpoduucamudai aida gia maitarsoificamudai vaavoidaragai, tomali maitarsoificamudai ismaacada aagai Diuusi. ¹⁵ Siascada aatama garaajagadagi islagiadagi Diuusi saalicamigada sai agai caagacaga garnaidiña dai sai caagacaga garvuvaidana agai viaa issoimaasi gartaatamituldadiagi maicaga agiditai aatama. Ismaitiipucamudai saalicami aida gia maitiipucamudai oodami maiagidaracami.

¹⁶ Diuusi caagacaga naidi oodami vaavoitudacai agai daida oodami maigamaitacai caagacaga vuvaidaragai. Caga maata aatama isDiuusi caagacaga garnaidi tomasi ivueeyi aatama judidiu viituldaragada ischo aapa, isvaavoitudada aatama Diuusi apan duucai Avraañicaru. Poduucai agai argraduñicaru, ¹⁷ cascada pocaiti Diuusi sai Avraañicaru aroogada ducami mui oodami naana maasi ñioocadami. Diuusi caagacaga naidi tomastuma oodami isvaavoitudagi Diuusi apan duucai Avraañicaru. Diuusi alia viaa guvucadagai dai agai duduaacaldi coidada dai siascada Diuusi aagadagi saida apadunia agai amo istumaasi ismaacada maiquiaa apadui ducami iscaasi aapa duuñimudai.

¹⁸ Cascada aidasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai oñigada marata agaitadai saida amrada cajiudad saalicada miiduca agaitadai taida Avraañicaru caga vaavoitu tomasi maibaigaca maascata dai gomaasi. ¹⁹ Tomasi Avraañicaru viaacata dai amo sientio uumigi daida Saara aroñigada dai viaacata dai maaco coobai dan baivustaama uumigi aliasi acaaliocoidadacata dai agai dai camabaigaca maascata dai ismaamaracagi. ²⁰ Damos Avraañicaru apiacaga vaavoitudaitadai Diuusi dai asta vaamioma vaavoitu. Dai tomasi maiquiaa viaacata dai agai istumaasi aagidi Diuusi vaascaga caga ñioo agai Diuusi vaatar. ²¹ Saalicada caga vaavoitudai agai isDiuusi istutuidi isidufiagi istumaasi aagai. ²² Cascada Diuusi oigaldi Avraañicaru soimaascamigada dai Diuusi pocaiti sai camaitarsoimaasi iducami Avraañicaru. ²³ Aidasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai oigali agai dai caagacaga naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai mosvaavoitudacai agai Diuusi, maisiu mosacaasi Avraañicaru aagidi agai gomaasi. ²⁴ Diuusi garaagidi aatama aapa. Diuusi garoigaldi dai caagacaga garnaidi aatama aapa ismaacada vaavoitudai Diuusi ismaacada duaacali gartaanadamiga Suusi Cristo coidada saagidaifaga. ²⁵ Agai muu dai poduucai garoigaldi garsoimaascamiga dai duaaca dai poduucai Diuusi pocaiti sai camaitarsoimaasi iducami aatama.

5

¹ Poduucai Diuusi caagacaga garnaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai aatama dai poduucai ganiibastacan tadacagi gariibadaga. Suusi Cristo muu dai poduucai garoigaldi garsoimaascamiga cascada. ² Dai poduucai istutuidi aatama ismamadadagi dai poduucai apiacaagacaga garnaidi Diuusi. Dai alia baigalidi aatama nanaracatai siascada Diuusi garvaidaquiagi lavaagiamu tasai amadu daraajana. ³ Dai gaagai isbaigaliadagi aatama siascada soimaa taatamadagi, gomaasi garsoicai aatama issoimaa taatamadagi dai maivui ñioocadagi Diuusi dai tasai vaamioma ivuaada aralidifia istumaasi Diuusi ipalidi. ⁴ Dai siascada soimaasi taatamadagi dai maivui ñioocadagi poduucai baigalidi Diuusi aatamacada. Dai siascada Diuusi baigaliadagi aatamacada gomaasi garsoicai tasai nanaracana aatama siascada Diuusi garvaidaquiagi lavaagiamu dai saalicada vaavoitudai aatama isDiuusi saalicada idufia agai istumaasi aagai ñiooquidaga. ⁵ Dai siascada vaavoitudai aatama Diuusi tomali amo imidagai maisiaa gararatudadamu agai, agai vaascaga ivueeyi istumaasi aagai cascada. Diuusi ootoi galbadaga sai galamadu daacana dai Diuusi Ibadala garmamaatutldi sai Diuusi aliasi garoigadai.

⁶ Aatama maitistutuiditadai isaagi caagacaga garvuvaidagi. Tai Suusi Cristo divia aidasi Diuusi ipali dai muu sai caagacaga vuvacana soimaasi ivuaadami. ⁷ Baitoma maitiipu tomali amaadutai oidigi daama siooga muquia aliadagi sai caagacaga vuusaiña amai tomasi caa tuiga ismaacada gamuaatuda agadagi. Damos isalia caa tuigacagi amo oodami ismaacada gamuaatuda agadagi aida gia oidacan tada amaadutai siooga muquia aliadagi

agai vaalata. ⁸ Damos Cristo muu tasai aatama calagacata vuvacana tomasi quiaa arsoimaasi ivuaadamicatada aatama ⁹ dai poduucai Diuusi gartaagi isaliasi garoigadai dai calagacata garnaldi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada aatama camai viaa issoimaa taatagi Diaavora lamadu. ¹⁰ Aidasi maiquiaa vaavoitu aatama Diuusi, agai garvuidata caatacatada soimaasi ivuaadatai aatama damos Suusi Cristo muu tasai aatama calagacata vuvacana dai poduucai Diuusi camaitrvuidata caata. Sivi siooma calaga istutuidi Diuusi iscalagacata garvuvaidagi duaacacai Suusi Cristo dai camai vuidata vaala aatama Diuusi. ¹¹ Cascada alia baigatalidi aatama Diuusi vui.

¹² Adanacaru atapagadala oodami ismaacada oidacatadaid oidigi daama dai soimaasi idui agai dai cascada muu cascada vaasi oodami soimaasi ivueeyi dai cooyi. ¹³ Ismaitiipucamudai saalicami tomali amaadutai maitistutiadamudai ispoaiti adagi ismailagidi saalicami vaascata aidasi maiquiaa maa Diuusi gasalicamiga Moseesacaru aoodami casoimaasi ivuaadatada. ¹⁴ Damos aoodami vaascata coodana lapa aidasi abiaadala oidacatada Adanacaru asta aidala uucami sioidacatada Moseesacaru poduucai isduucai cooyi Moseesacaru abiaadala dai sivi quiaa cooyi cascada gamaata issoimaasi ivuaadana agai tomasi maiapan duucai soimaasi ivuaadana agai Adanacaru. Maiapan tuutuiga Adanacaru lamadu Cristo ismaacada divia agaitada.

¹⁵ Adanacaru soimaasi idui dai cascada muu agai dai vaasi cajiudala coi lapa damos Suusi Cristo muu dai poduucai Diuusi oigaldi dai calagacata naidi muidutai. Poduucai maiapan dui Suusi Adan. ¹⁶ Asoimaascami ismaacada idui Adan maiapa maasi calagacata vuvaidaragai ismaacada gammaacai Diuusi. Adanacaru soimaasi idui dai cascada soimaasi ivueeyi vaasi oodami vai Diuusi soimaasi taatamitildi damos Cristo muu vai cascada Diuusi calagacata naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai calagacata vuvaidi tomasi aoodami aliasi arsoimaasi ivuaadami. ¹⁷ Adanacaru soimaasi idui dai cascada vaasi oodami viaa iscoiyagi, Suusi Cristo muu dai vaascata ismaacada Diuusi calagacata naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduufimudai agai oidacamu Suusi Cristo lamadu tavaagiala tomastuigaco.

¹⁸ Adanacaru soimaasi idui dai cascada soimaasi ivueeyi vaascatai vai Diuusi soimaasi taatamitildi. Damos Suusi Cristo idui amo istumaasi calagaducami vai cascada Diuusi calagacata naidi aoodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduufimudai dai poduucai tomastuigaco oidacamu Diuusi lamadu. ¹⁹ Adanacaru maiagi Diuusi vai cascada vaascatai soimaasi ivueeyi damos Suusi Cristo lagi Diuusi vai Diuusi calagacata naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

²⁰ Diuusi maa oodami gasalicamiga sai poduucai maatana oodami isaliala mailagidi Diuusi. Damos aidasi aoodami vaamioma soimaasi ivuaadatada vaamioma oigaldi Diuusi agai dai oigadai. ²¹ Aoodami apiasoimaasi ivuaadatada dai cascada viaacatada iscoiyagi. Damos Suusi Cristo muu sai poduucai aoodami calagacata vuvacana dai tomastuigaco oidacana Diuusi lamadu dai cascada Diuusi calagacata naidi aoodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduufimudai dai poduucai lagi agai oodami isaliala oigadai.

6

¹⁻³ Damos maitaagagai isapiasoimaasi ivuaadagai vai poduucai Diuusi oigaldi adagi dai poduucai gamaata issalicada oigadai agai oodami. Gantagitovurai isvaascatai aatama ismaacada casi garvapacoi Suusi Cristo guvucadadacada poduucai atapan ducami iscoimudai aatama agai lamadu dai viaa aatama guvucadada agai dai istutuidi aatama iscamaisoimaasi ivuaadagai. Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isdiaavora, cascada maitaagagai issoimaasi ivuaadagai.

⁴⁻⁵ Aatama quiaa arsoimaasi ivuaadamicatada dai aidasi garvapacoi aatama ducami isyaasapicamudai lamadu Cristo dai ducami isduduacacamudai aatama coidada saagidaiñdala lamadu Cristo Diuusi guvucadadacada dai poduucai viaa aatama ibadagai utudui. ⁶ Dai ducami iscoi aatama curusiaba Suusi Cristo lamadu dai poduucai camaitivueeyi aatama mosacaasi istumaasi ipalidi aatama poduucai isduucai ivuaadana laquiomaa, ⁷ amo muuquiala camaisoimaasi ivueeyi cascada. ⁸ Ducami iscaoi aatama Cristo lamadu saalicada ducami iscaduuaaca Cristo lamadu dai caviaa ibadagai utudui. ⁹ Calaa maata aatama sai Cristo duaaca coidada saagidaiñdara dai camaimuquia agai tomali amo imidagai cascada. ¹⁰ Oodami soimaasi ivueeyi cascada Cristo curusiaba muu poduucai Diuusi soimaasi taatutuli Suusi Cristo dai camai viaa isapamu muquiyagi. Damos sivi Suusi Cristo tomastuigaco oidaga Diuusi lamadu ivueeyi Diuusi aa duindada. ¹¹ Silascada soimaasi iduufia aliada aapima gaaagai maspoliada aapima masaidala coidada

ducami dλmos isidufiηa aliada aapimλ Diuusi aa duiñdadaλ Suusi Cristo λλmadu glaagai maλspoliadagi masai maitaroidadaλ.

¹² Casiavarλ maitandadagitoda isλDiaavora soimaasi gnduiñituldagi dai poduucai camaisoimaasi ivuaadamu aapimλ. ¹³ Maitavar ivuaada istumaasi λDiaavora ipliadagi baiyomavar ivuaada istumaasi Diuusi ipliadagi ducami iscacoimudai aapimλ dai λpamu duduaaca. ¹⁴ λDiaavora camaitantaanadamu. Aapimλ camaiviaa isλλgiadagi vaλsi ismaacadaλ aagai Moseesacaru sλλlicamigadaλλ dai cλλgacataλ vuvauquiagi, mosglaagai isvaavoitudagi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi gλnoigaldi dai cλλgacataλ gλnñidi.

¹⁵ Vaλscataλ maitlaagai isapiasoimaasi ivuaadagi tomasi maiviaa isλλgiadagi vaλsi ismaacadaλ aagai Moseesacaru sλλlicamigadaλλ. ¹⁶ Cλλ maata aapimλ sai isλmaadutai baiduñiagi dai gaaata duñia agadagi λmo piooñi duucai λgai gia viaa isλλgiadagi glaamu. Poduucai λpaλ sioora λλgiadagi λDiaavora gaamu duucai tomali λmo imidagai maimia agai Diuusi λλmadu. Damos sioora λλgiadagi Diuusi cλλgacataλ oidacamu dai imi agai Diuusi λλmadu. ¹⁷ Damos baifiñaldi aanaλ Diuusicadaλ isaapimλ ismaacadaλ λλquioma λλgidiñia λDiaavora gooquiλλa cavaavoitu Diuusi dai sivi λλgidityai caλ Diuusi ñiooquidaλ. ¹⁸ Dai sivi camaitarpiiooñigadaλ aapimλ λDiaavora baiyoma arpiiooñigadaλ aapimλ Diuusi dai cλλgacataλ oidaga. ¹⁹ Aagai aanaλ gapiooñiga dai gaaamu mai poduucui siooma cλλga maata caaca aapimλ. λλquioma λλgidityai aapimλ λDiaavora daidaλ ivuaadana mui naana maasi soimaascami dλmos sivi glaagai isλλgiada aapimλ Diuusi daidaλ ivuaadagi istumaasi cλλgaducami.

²⁰ Aidasi quiaa λλgidiñia aapimλ λDiaavora maiviaacana aapimλ isivuaadagi istumaasi cλλgaducami. ²¹ Istumaasi ivuaadana aapimλ maitarsoiñi poduucui baiyoma mosmaitistutuiditadai aapimλ isiimiagi Diuusi λλmadu mossiaa λλrai aapimλ sivi λgaicadaλ ismaacadaλ ivuaadana. ²² Damos sivi camaiλλgidi aapimλ λDiaavora baiyoma λλgidi aapimλ Diuusi gomaasi gia arsoiñi dai poduucui aapimλ aracovai vuvaidadi Diuusi dai tomastuigaco oidacamu aapimλ Diuusi λλmadu. ²³ Agai ismaacadaλ λλgidi λDiaavora maimia agai Diuusi λλmadu dλmos λgai ismaacadaλ λλgidi Diuusi, Diuusi maaquimu λgai oigaragai istomastuigaco oidacamu Diuusi λλmadu vaavoitudaitai λgai Suusi Cristo.

7

¹ Giñaaduñi aapimλ cλλga maataλ isλmo oodami istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai sλλlicamiataλ siλasi uucami oidacagi siλascadaλ coiyagi amaasi gia cho. ² λmo ooqui cunacami viaa isλλmadu oidacagi gacuna siλasi uucami oidacagi cunadaλ, poduucai aagai sλλlicamiataλ cascadaλ. Damos siλascadaλ muquiagi cunadaλ looqui camaiviaa isλλgiadagi gosλλlicami ismaacadaλ poduucui aagai sai λmo ooqui cunacami viaa isλλmadu oidacagi gacuna. ³ Damos isλooqui vaλnagi λmai cλλli quiaa oidacatai cunadaλ λgai soimaasi ivueeyi. Dai ismuquiagi cunadaλ λgai istutuidi isvaλnagi λmai cλλli dai maisoimaasi ivueeyi.

⁴ Giñaaduñi poduucui λpaλ aidasi muu Suusi Cristo camaiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sλλlicamigadaλ dai aidasi vaavoitudai Suusi Cristo poduucui arducami iscoimudai aapimλ Suusi Cristo λλmadu curusiaba dai cascadaλ maiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sλλlicamigadaλ dai cλλgacataλ vuvauquiagi, dai ducami isduduaacatudai aapimλ coidadaλ saagidaifiñadaλ λλmadu Cristo Diuusi guvucadadacadaλ dai poduucui viaa ibadagai utudui dai Cristo λλmadu oidaga daidaλ ivueeyi Diuusi aa duiñdadaλ. ⁵ Aidasi quiaa ivuaadatadai aapimλ istumaasi λDiaavora ipλidi aidasi mai aapimλ Moseesacaru sλλlicamigadaλ vaamioma soimaasi ivuaada λlidityai dai poduucui camaiiimia agaitadai aapimλ Diuusi λλmadu. ⁶ Damos sivi ducami iscacoimudai Cristo λλmadu cascadaλ maiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sλλlicamigadaλ. λλquioma ivuaadatadai aapimλ Diuusi aa duiñdadaλ λλgidityai Moseesacaru sλλlicamigadaλ. Agai arcamimudadaλ sλλlicami. Damos sivi ivueeyi aapimλ Diuusi aa duiñdadaλ viaacatai ibadagai utudui Diuusi Ibaadaλ guvucadadacadaλ.

⁷ Cλλ maata aapimλ isMoseesacaru sλλlicamigadaλ maitarsoimaascami. Vaλscataλ ismaioidacamudai sλλlicami maimaatacamudai aanaλ istumaasi arsoimaascami. Issλλlicamiataλ maiaagamudai sai maitlaagai isviaaca aliadagi gavustuidaga aidaλ gia maimaatacamudai aanaλ gomaasi. ⁸ Aidasi maiquiaa maatacatadai aanaλ sλλlicami maimaatacatadai aanaλ istumaasi arsoimaascami dλmos aidasi mai aanaλ sλλlicami aidaλ gia aanaλ viaaca iñlidityai gavustuidaga aanaλ arsoimaasi ivuaadamitadai cascadaλ. Ismaioidacamudai sλλlicami maimaatacamudai oodami istumaasi arsoimaascami. ⁹ Aidasi maiquiaa maataλ caacatadai aanaλ sλλlicamigadaλ Moseesacaru aanaλ aliλ

baigiñalidiña dāmos aidasi camai aanā istumaasi aagai Moseesacaru sāllicamigadā aidā gia maī aanā ismaiāagiditadai sāllicami daidā arsoimaasi ivuaadamitadai, dai poduucai maiimīa iñagaitadai aanā Diuusi āmadu. ¹⁰ Dai poduucai sāllicamiā gāagaitadai ismaatamudai aanā isducatai cāgacāta oidacagi baiyoma maī aanā ismaiimīa iñagaitadai Diuusi āmadu. ¹¹ Poduucai āDiaavora giñyaatagi giñagitoli ansaidā istutuidi aanā isāgiadagi vāasi Moseesacaru sāllicamigadā dai cāgacāta vuusiagi dāmos maitistui aanā isāgīdagi vāasi Moseesacaru sāllicamigadā dai cascādā maiimīa iñagaitadai Diuusi āmadu.

¹² Sāllicamiā maiaagai tomali āmo istumaasi soimaascami vāasi istumaasi gāagai ami ārcāgaducami. ¹³ Sāllicami maitarduñidā ismaiimi iñagaitadai aanā Diuusi āmadu, āDiaavora arduñidā, āgai soimaasi iduiñituli oodami cascādā. Aoodami maiāgidi Diuusi sāllicamigadā dai poduucai soimaasi ivueeyi dai maiimīa āgai Diuusi āmadu dai poduucāi gāmaatā ismaicāgadū issoimaasi ivuaadagi.

¹⁴ Diuusi maa sāllicami Moseesacaru dai sāllicami aliā cāgadu. Dāmos aanā pi-ooñigadā giñducami āDiaavora dai cascādā soimaasi ivuaada iñalidi aanā. ¹⁵ Aanā sāllicādā ivuaada iñalidi istumaasi cāgaducami, dāmos maitistutuidi, baiyoma ivueeyi aanā istumaasi maioojoidi. ¹⁶ Cāā maatā aanā ismaicāga ivueeyi dai maatā aanā isāsallicami aliā cāgadu tomasi maiāgidi aanā. ¹⁷ Poduucai aanā maisoimaasi ivuaada iñalidi dāmos āDiaavora soimaasi giñduiñituli cascādā maitāgiñduñi aanā. ¹⁸ Dai cāā maatā aanā iñsaanā arsoimaasi ivuaadami maitiñāmadu daacatai Diuusi. Aanā cāga ivuaada iñalidi dāmos maitistutuidi. ¹⁹ Aanā maitivueeyi istumaasi cāgaducami tomasi cāga ivuaada iñalidi baiyoma apiasoimaasi ivueeyi aanā tomasi maisoimaasi ivuaada iñalidi. ²⁰ Poduucāi isivuaada aanā istumaasi maitipalidi, āDiaavora āgai dai soimaasi giñduiñituli.

²¹ Gomaasi āvūueeyi aanācādā siāascādā cāga ivuaada iñaliada aanā baiyoma soimaasi ivueeyi. ²² Aanā oojoidi Diuusi sāllicamigadā ²³ dāmos oidaga āmo istumaasi ismaacādā giñsobicāi isāgiada aanā Diuusi sāllicamigadā. Āgai ātāDiaavora ismaacādā soimaasi giñduiñituli dai giñmaisacan duu.

²⁴ Sāllicādā soigiñalidi aanā. Sioorā arpipiooñigadā Diaavora maiājioopai Diuusi āmadu cascādā aliāsi tagito aanā sioorā cāgacāta giñvusaidagi vai giñdagituagi āDiaavora nai camaisoimaasi ivuaada aanā. ²⁵ Baigiñalidi aanā Diuusicādā isSuusi Cristo gartāaanādamiga istutuidi iscāgacāta giñvusaidagi. Aanā āgiada iñalidi Diuusi sāllicamigadā dāmos āDiaavora soimaasi giñduiñituli.

8

¹ Sioorā vaavoitudai Suusi Cristo dai camaisoimaasi ivueeyi isduucāi ivuaadana maiquāā vaavoitudacāi Suusi Cristo baiyoma ivueeyi istumaasi Diuusi Ibādā ipalidi, āgai gia Diuusi caoigali dai maisoimaasi taatatuldamu. ² Sioorā vaavoitudai Suusi Cristo āgai viaa guvucadadā Diuusi Ibādā ismaacādā gārmaacāi ibadagai utudui. Diuusi Ibādā guvucadadā cāgacāta giñvusaitu taidā āDiaavora giñdagito nai imīa iñagai aanā Diuusi āmadu cascādā camaitāagai issoimaasi ivuaada aanā. ³ Aoodami maitistutuidi iscāgacāta vuvāquiagi Moseesacaru sāllicamigadācādā, maiāgidi āgai sāllicami cascādā. Dāmos Diuusi ootoi gāmara sai āgai cāgacāta vuvaidana aoodami. Suusi Cristo arDiuusi maradā dai oodami duucāi vuusai dāmos tomali āmo imidagai maisoimaasi idui āgai. Oodami arsoimaasi ivuaadami cascādā Suusi Cristo curusiaba gāmuuatu ducami isāgai arsoimaasi ivuaadamicamudai dai oodami camaisoimaasi ivuaadami duucāi vii. ⁴ Diuusi idui gomaasi tāsai poduucāi istutuidiñā aatāma isāgiadagi istumaasi aagai sāllicamiā camaitivueeyi aatāma istumaasi aatāma āgai ipalidi baiyoma ivueeyi aatāma istumaasi ipalidi Diuusi Ibādā.

⁵⁻⁶ Sioorā ivueeyi istumaasi āgi āgai ipalidi āgai mostatāgitoiñā istumaasi iduñiā alidi. Āgai maivīāā ibādagai utudui. Dāmos sioorā ivueeyi istumaasi ipalidi Diuusi Ibādā āgai mostatāgitoiñā istumaasi Diuusi Ibādā ipalidi isivuaada āgai. Dai āgai gia viaa ibādagai utudui dai gāniibastacan taadacana. ⁷⁻⁸ Sioorā ivueeyi istumaasi āgi āgai ipalidi vūi vāāā Diuusi. Āgai maitipalidi tomali maitistutuidi isāgiadagi Diuusi sāllicamigadā cascādā Diuusi maitistutuidi isbaigaliadagi āgaicādā.

⁹ Dāmos Diuusi Ibādā aapimā gānāmadu daja cascādā maitivueeyi aapimā istumaasi āgi ipalidi baiyoma ivueeyi aapimā istumaasi ipalidi Diuusi Ibādā. IsDiuusi Ibādā maiāmadu daacagi oodami āgai maivaavoitudai Suusi Cristo. ¹⁰ Dāmos isāCristo āmadu daacagi oodami Diuusi cāgacāta nāijadamu āgai ducami istomali āmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascādā tomastuigaco oidacamū ibādā. ¹¹ Diuusi duuacāli Suusi Cristo coidadā saagidaiñdā daidā isDiuusi Ibādā gānāmadu daacagi aidā

gia siAascadA coiya aapimA Diuusi gAnduduaacaldamu. Diuusi IbaadA gAñAamadu daja cascada.

¹² Giñaaduñi aatama viaa isivuaadagi istumaasi Diuusi IbaadA ipalidi dai maisiu istumaasi aatama Aagi ipaliadagi. ¹³ Damos isaapimA ivuaadagi istumaasi aapimA Aagi ipaliadagi aidA gia maiiimimA aapimA Diuusi Aamadu. Baiyoma isDiuusi IbaadA guvucadadAcadA ivuaada aapimA istumaasi Diuusi IbaadA ipalidi aidA gia camaisoimaasi ivuaadamu aapimA.

¹⁴ Siorea vaavoitudadagi isDiuusi IbaadA soicai sai caaga tatagitoina, Aagi arDiuusi maamarada. ¹⁵ Diuusi IbaadA divia dai gAñAamadu daaca agai cascada maitaaagai isAabiada aapimA Diuusi apan duucaí amo piooñi AAbaidiña gaaamu. AapimA armaamarada Diuusi, Diuusi IbaadA ipalidi cascada. Cascada gaaagai isgArooga agada aatama Diuusi. ¹⁶ Dai Diuusi IbaadA garmaatAtuli sai aatama saallicadA arDiuusi maamarada. ¹⁷ Aatama arDiuusi maamarada cascada garmaaquimu agai istumaasi viaa poduucai isduucai maacai Aagi Suusi Cristo. Aatama vaascara oidaca ragai Suusi Cristo Amadu tavaagiara cascada viaa aatama issoimaa taatamadagi poduucai isduucai soimaa taata Aagi.

¹⁸ Vaascara siAascada tatagitoda aatama isDiuusi garmaquia agai mui naana maasi caAagaducami dai istumaasi soimaa taatamai aatama sivi maitaristumaasi. ¹⁹⁻²¹ Aidasi Adánacaru soimaasi idui Edeenara aidA abiaadara divia ADiaavora oidigara dai Diuusi soimaa taatAtuli Adánacaru dai ootoi oidigara muuquigami dai darai uuparai dai mui naana maasi istumaasi maicacAagaducami. SiAascada Suusi Cristo diviagi apamu tami oidigi daama dai vaasi vaavoitudadami Amadu daraajamu poduucai gamaatamu isvaavoitudadami saallicadA arDiuusi maamarada amaasi ugítimu uuparai, dai vaasi soimaascami, dai muuquigami dai vaasi istumaasi maicAagadu oidigi daama, ADiaavora camaitAanada agai cascada. DaidA vaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadamu tomali amo imidagai. ²² CAa maata aatama iscoocodagai, dai soimaa taataragai, dai muuquigami dai vaasi istumaasi soimaascami oidaga oidigi daama. ²³ Dai aatama ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo soimaa taatamai Aara tomasi Diuusi IbaadA gAñAamadu daja dai apiasoimaasi taatamai dai nAnara siAascada gamaatamu isvaasi vaavoitudadami saallicadA armaamarada tavaagiara dai aatama casi ipalidi isajiagi siAascada Diuusi garmaaquiaagi ibadagai utudui dai camaicoocorda ragai dai camaicoodamu aatama. ²⁴ Siorea caagacara vuvuquia Ahiadagi gaaagai isvaavoitudadagi dai nAnaracagi siAascada Diuusi caagacara vuvaidagi soimaasi ivuaadami saagidañdara damos istumaasi canaijada oodami maitaaagai isapianAnaracagi. ²⁵ Baiyoma istumaasi mainaijada Aagi gia gaaagai isnAnaracagi dai isnAnaracagi vaavoitudaitai amo istumaasi gomaasi garsoicai isnAnaracagi maivui ñioocaitai Diuusi.

²⁶ Dai Diuusi IbaadA garsoicai Aara ismamadadagi aatama maimaata isducatai dai maimaata istumaasi aagidagi Diuusi. Diuusi IbaadA daanaí Diuusi aatama garvaatara mainiooquicada mosaijigai Aagi. ²⁷ Diuusi caa maata istumaasi tatagitoi oodami dai caa maata istaiya Alidi Diuusi IbaadA siuu duucu Aagi daanaí Diuusi vaavoitudadami vaatara istumaasi Diuusi ipalidi.

²⁸ CAa maata aatama sai isoigada aatama Diuusi dai isivuaada istumaasi Diuusi ipalidi aidA gia vaasi istumaasi avuaadagi aatmacada arsoiñi aatama Aagi garvaatara. Diuusi poduucai ipalidi saidA arsoiñicana aatama garvaatara cascada. ²⁹ Tucamidara abiaadara Diuusi maata siorea acovai vuvaituda agai saidA Aamaamaradacana. Diuusi Aagu abiaadara aagai sai siorea vaavoitudagi apan tuutiaca agai Diuusi marada ismaacada tavaí tavaagiñdara dai poduucai Diuusi marada arsiAagida ducamica agai. ³⁰ Dai acovai vuvaidacai aagidi sai Aagiditai caacana istumaasi aagiadagi Aagi dai siorea Aagiditai caaca istumaasi aagai Diuusi. Diuusi caagacara naidi Aagi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Dai Diuusi aagai sai amo imidagai oidacamu Aagi Amadu tavaagiara tomastuigaco.

³¹ Vaasi gomaasicadA caa maata aatama isDiuusi saallicadA garsoicai dai tomali amaadutai maivaamioma istuuidi isDiuusi. ³² Diuusi ootoi gamara tami oidigi daama dai dagito sai soimaa taatana muucucai curusiaba tasai poduucai caagacara vuvacana aatama dai Diuusi saallicadA garmaquia agai vaasi istumaasi tagito aatama poduucai isduucai ootoi Aagi gamara sai caagacara garvuvaidana. ³³ Diuusi casi acovai garvuvaitu dai caagacara gAñAidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama cascada maitiipu siorea istutiadagi isgAriara garvuupiadagi Diuusi vuitapi tassoimaasi ivueeyi. ³⁴ Cascada maitiipu siorea gataañiagi masai soimaasi gartaatatludana. Suusi Cristo muu dai gooquara apamu duaaca dai sivi saalisa padara daja Diuusi dai daanaí Diuusi aatama garvaatara. ³⁵ Aliasí gAroigadai Suusi Cristo dai tomastuigaco gAroigada agai, tomasi soigAralidi aatama,

siapa cococoñicagi, siapa soimaa taatamadagi, siapa arsoituutuigamicagi siapa gargagavia agadagi aa, siapa garcooda agadagi aa,³⁶ poduucai oojisi Diuusi ñiooquidatla:

Sioora ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi aa aoodami cooda agaiña.

Agai polididña saida arcacagai iscoodadagi apan duucai vustaqui.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquidatla. ³⁷ Damos vaascata vaasi gomaasi maitarobicai isvaavoitudadagi aatama baiyoma garsoicai isvaamioma caaga vaavoituda aatama dai Suusi Cristo garoigadai daida garsoicai aapa. ³⁸ Tomali amo istumaasi maisobicai Diuusi isgaroigadagi tomali Diuusi tataañicaruda, tomali adiaavora tataañicaruda, tomali istumaasi apavueeyi sivi tomali istumaasi apaduñia agai gooquidatla, tomali adiaavora ³⁹ tomali amo istumaasi ismaacada oidaga tavaagiata tomali amo istumaasi ismaacada oidaga oidigi daama, tomasi coi aatama vaascata Diuusi garoigadai cascada ootoi gamara Suusi Cristo tami oidigi daama sai agai caagacata garvuvaidana.

9

1-3 Giñaaduñi judidíu aliási ipalidi aana isvaavoitudagi aapima Suusi Cristo. Tucara dai tasata alia soigñalididña aana aapimacada. Suusi Cristo amadu Diuusi Ibaada caaga maata issaallicada arvaavoi ansai aana ipalidi isDiuusi gajiaadara giñviaagi isgomaasi arsoiñicagi iscaagacata vuvauia aapima. ⁴ Aapima arjudidíu dai Diuusi gamaamara duucai gannaídi dai gnaaduñicaru naididña isducatai Diuusi dadadacai gansaagida. Diuusi aagidi ganaduñi Avraañicaru dai Davicaru saida iduñia agai mui naana maasi cacagaducami cajiudadla vaatarla, dai Diuusi maa saalicami Moseesacaru, dai Diuusi aagidi isducatai gaagai issiaa duutuadagi Diuusi, dai Diuusi aagidi isamo imidagai ootosa agaitadai amo caagacata vuvuidami. ⁵ Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocararu arganaaduñicaru. Agai ismaacada Diuusi ootoi saida arcacacata vuvuidamicana agai arjudíu aapa daida arDiuusi dai agai taanaí vaasi istumaasi oidaga oidigi daama dai tavaagiata. Dai aana ipalidi isoodami caaga ñioocadagi Diuusi vaatarla tomatuigaco.

⁶ Tomasi maivaavoitudai muiditai judidíu dai maitarDiuusi maamarada, vaascata vaasi istumaasi aagadagi Diuusi vaasi apavueeyi. ⁷ Maisiu vaasi Avraañicaru cajiudadla vaavoitudai apan duucai agai dai maisiu vaascatai viaaca agai istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai maquia agai, mosaca Avraañicaru cajiudadla ismaacada vuvaja Isaañidara. ⁸ Poduucai gamaata sai maisiu vaasi Avraañicaru cajiudadla arDiuusi maamarada mosacaasi agai ismaacada vaavoitudai ismaacada Diuusi aagidi Avraañicaru, agai arDiuusi maamarada. ⁹ Diuusi aagidi Avraañicaru sai amo uumigicada divia agaitadai apamu sai amaasi Saara marata agaitadai.

10-13 Aidasi Reveca nonoacatadai Diuusi aagidi sai cucuatai maamaraca agai sai amoco Esaú taagiduca agai dai agamai Jaco daida agaducadioma arpioñigadaca agaitadai aliducada tomasi maiquia vuvaja dai maiquia ivuaadana tomali amo istumaasi caagaducami tomali soimaascami. Daida Isaa arroogada aali. Dai Diuusi aagidi sai oigadai Jaco dai caladai Esaú. Poduucai gamaata isDiuusi istutuidi isacovai vuvaidagi sioora ipaliadagi.

¹⁴ Vaascata vaasi gomaasicada maitaagai isaatama pocaitadagi sai Diuusi maicaga ivueeyi. ¹⁵ Diuusi potatadai Moseesacaru: “Aana soigñaliadamu dai caagacata naijadamu sioora ipaliada aana”. ¹⁶ Poduucai gamaata isDiuusi caagacata naídi oodami maisiu mosipaliditai oodami sai caagacata naididña tomali caagacata oidacatai baiyoma Diuusi soigñalidi oodamicada cascada caagacata naídi. ¹⁷ Diuusi ñiooquidatla pocaiti sai Diuusi potatadai aragada Ejiipitara oidacami: “Aana gadagito isarraica aapi vai poduucai gamaatana iñsaana alia viaa guvucadagai dai poduucai gamaatana vaasi oidigi daama sioora aana”. ¹⁸ Dai Diuusi soigñalidi siofacada ipalidi agai dai Diuusi maidadagitoi islaagiadagi sioora ipaliada agai.

¹⁹ Isamaadutai giñcacacagi: “IsDiuusi maidadagitoi islaagiadagi oodami tuisi gapiara vuupai Diuusi oodami ismañiagidagi”. ²⁰⁻²¹ Ducami isajaayi ñioocadamu dai vaascata maitaagai ispotataada agai ajaatadami: “¿Tuipasi poduucai idui giñuusú?” Damos oodami maitaagai isñiooquidagi Diuusi. Diuusi idui oodami cascada viaa saalicami isivuaadagi oodamicada isducatai ipaliadagi. Cal maata vaascatai isDiuusi idui oodami cascada oodami maivia saalicami ispotatadagi Diuusi: “¿Tuipasi poduucai giñdúi?”

²² Tucamidara caquivacai oidigi abiaadara Diuusi maivui baamucui ismaacada soimaasi ivueeyi dai maisoimaasi taatamituldíu vaascata amo imidagai soimaa taatatuldamu poduucai gamaata isDiuusi alia viaa guvucadagai. ²³ Vai poduucai gamaata isaliási garoigadai Diuusi aatama ismaacada acovai garvuvaitu agai dai caagacata gannaídi daida garvuuquia agai tavaagiamu. ²⁴ Diuusi acovai vuvaitu amoco arjudidíu saagidañidara dai aa ismaacada

maitarjudidü saagidaiñdara. ²⁵ Osea ooja Diuusi ñiooquidara istumaasi aagai Diuusi sai pocaiti:

Ismaacada maitarjudidü saagida gaagamu aanla aa vaidla argiñmaamaracana. Dai oigladamu aanla agai tomasi laquioma tomali amaadutai maioigadaña.

²⁶ Dai ismaacada laquioma potatadai aapimla maitargiñmaamara.

Sivi povantadamu aanla aapimla argiñmaamara. Aanla atagai dai tomastuigaco oidaga.

Ascaiti Diuusi. ²⁷ Isaia pocaiti aagaitai ajudidü: “Tomas judidü alia muidu vaascata chi laqui cagacata vuvaquimu. Poduucai isduucai maibaiga isacaldi lorai poduucai larai maitistutuidi isacaldi ajudidü ismaacada oidaga oidigi daama saalicada muidu agai cascada. ²⁸ Si laascada Diuusi gaagacai soimaa taatatulda agadagi oodami oidigi daama agai otoma naatomu”. ²⁹ Dai laquioma pocaiti larai Isaia:

Diuusi agai dai taanaai vaasiacatai.

Isagai maicagacata vuvaidamudai chilaqui aida gia aatama aran duufimudai Sodoomata oidacami dai Gomorata oidacami.

Ascaiti Isaia.

³⁰ Vaasi gomaasicada gamaata sai tomasi ismaacada maitarjudidü maivuum alalidiña isvaavoitudagi Diuusi sai agai cagacata naidiña dai todian duucai vaavoitu vai Diuusi cagacata naidi. ³¹ Vaidla ajudidü ganaajagaiña islagiadagi vaasi Moseesacaru saalicamigada sai poduucai Diuusi cagacata naidiña agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaascata agai maitistui iscaga lagiadagi Moseesacaru saalicamigada. ³² Agai maitatagitoiña ismosvaavoitudacai Suusi Cristo Diuusi cagacata naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, baiyoma polidiña agai sai lagiditai Moseesacaru saalicamigada Diuusi cagacata naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada vui baacoi agai Suusi Cristo. ³³ Dai Isaia ooja isduucai aagidi Diuusi:

Ootosdamu aanla Cristo ajudidü dai muidutai agai vui baacoimu Cristo.

Damos sioora vaavoitudagi maiviaacamu istuisi siaa aradagi.

Poduu ooja Isaia isduucai aagidi Diuusi.

10

¹ Giñaaduñi saalicada ipalidi aanla iscagacata vuvaquiyagi ajudidü cascada mamadai aanla sai Diuusi cagacata vuvaidana. ² Cal maata aanla isagai saalicada siaa duutudai Diuusi dai ganaajagai isvuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi damos maimaata. ³ Agai maimaata cal is-Cristo muu curusiaba sai Diuusi oigaldana soimaascamigada dai cagacata naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada maivaavoitudai Suusi Cristo. Baiyoma ganaajagai islagiadagi vaasi Moseesacaru saalicamigada poliditai sai poduucai Diuusi cagacata najada agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁴ Maiquiaa diviacai Cristo ajudidü ganaajagaitadai islagiadagi vaasi Diuusi saalicamigada agai polidiña islagiditai saalicamigada Diuusi cagacata naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Damos Diuusi ootoi Cristo tami oidigi daama sai agai cagacata naidiña oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai sivi gaagagai isvaavoitudagi Cristo maisu saalicami.

⁵ Moseesacaru poduucai ooja sai ismaadutai istutiadagi islagiadagi vaasi saalicami dai maisoimaasi ivuaadagi tomali amo imidagai sai poduucai istutuidi iscagacata vuvaquiyagi. ⁶ Damos Diuusi cagacata vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo. Gantagitovurai isSuusi Cristo cadivia tavaagaiñdara, ⁷ daida ismuu agai dai aran du-aaca coidala saagidaiñdara. ⁸ Dai aanla gaaagidi aipacoga sai Diuusi cagacata vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo dai tomasioora istutuidi isvaavoitudagi siuu du-ucu ipaliadagi. ⁹ Sioora pocaitiadagi sai Suusi Cristo artaanaadamigada daida isvaavoitudadagi sai Diuusi duacali Suusi Cristo coidada saagidaiñdara Diuusi cagacata vuvaidi. ¹⁰ Mosvaavoitudacai Diuusi cagacata naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai sioora aagiadagi aa sai vaavoitudai Diuusi cagacata vuvaidi.

¹¹ Pocaiti Diuusi ñiooquidara sai sioora vaavoitudagi Suusi Cristo maiviaacamu istuisi siaa aradagi. Cristo ivueeyi istumaasi aagai cascada. ¹² Diuusi amadugan duucal cagacata vuvaidi ajudidü dai ismaacada maitarjudidü. Diuusi amadugan duucal taanaai dai nuucada ajudidü dai ismaacada maitarjudidü dai soigalidi vaasicada sioora aagiadagi sai oigaldana soimaascamigada. ¹³ Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Vaascatai sioora vaavoitudagi dai daanadagi Diuusi, Diuusi cagacata vuvaidamu”. ¹⁴ Damos ismaacada maiquia vaavoitudai Diuusi siaadara aagidiña sai oigaldana soimaascamigada. Dai ismaacada

maiquia caa Diuusi ñiooquida siaadara vaavoitudana. Dai ismaittipucagi soora aagiadagi Diuusi ñiooquida, ¿ducatai caacana agai? ¹⁵ Dai ismaittipucagi soora ootosagi oodami saida gaaagidiña Diuusi ñiooquida poduucai tiipu soora gaaagiadagi. Damos Diuusi gia caotoo gafiñiooquituldiadamiga. Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Baiganalidiña oodami siascada taaagiagi amo Diuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada gaaagiadagi sai Diuusi iibastudacan tadatuda alidi oodami iibada”.

¹⁶ Damos maisiu vaascatai vaavoitu Diuusi ñiooquida. Isaíacaru potatadai Diuusi: “GiñDiuusiga baitoma tomali amaadutai maivaavoitu aidasi aagidi aatama gafiñiooquituldiadamiga gafiñoqui oodami”, astatadai Isaíacaru. ¹⁷ Tomali amaadutai maitstutuidi isvaavoitudagi Suusi Cristo asta siascada caa isDiuusi ñiooquituldiadamigada aagiadagi isSuusi Cristo caagacara gavuvaidi.

¹⁸ Damos ajudidú gia caa Diuusi ñiooquida. Pocaiti Diuusi ñiooquidara: Tomasiaacoga gaaagai Diuusi ñiooquida.

¹⁹ Daidá ajudidú sallicada maata Diuusi ñiooquida pocaiti Moseesacaru: Diuusi caagacara vuvaidamu ismaacada maitarjudidú dai maimaatatadai Diuusi ñiooquida vai poduucai baacoña ajudidú.

²⁰ Dai Isaí maíduaacuítai ñioo dai aagai istumaasi aagidi Diuusi:

Tomasi maitatacaai ismaacada maitarjudidú isducatai istutuidi isgiñmatiagi vaascara ootoi aana giñiooquituldiadamiga sai aagidana isducatai istutuidi isgiñmatiagi tai agai giñmaí.

Ascaiti Diuusi. ²¹ Dai aagai Isaí istumaasi aagidi Diuusi aagaitai ajudidú:

Vaascara oigadai aana giñmaamara dai daanaí sai ama duucai gantatagitona sai camaisoimaasi ivuaada agai dai siaa giñduutudana.

Damos agai gajiaadara giñviaa dai maitiñlagi.

Ascaiti Diuusi.

11

¹ Aana maipocaiti sai Diuusi gajiaadara viaa ajudidú. Siaadara pocaitiña aana. Aana ara ajudidú di. Dai aana arcajitudad giñaduñicaru Avraafi dai Benjamín. ² Diuusi aalqui abiaadara acovai vuvaitu ajudidú cascada maigajiaadara vipieeyi. Tagitovurai isducatai oojisi Diuusi ñiooquidara. Eliasi gamamadai dai pocaiti: ³ “GiñDiuusiga ajudidú alia soimaasi ivueeyi. Agai coi gafiñiooquituldiadamiga dai suuli altar siaaco siaa gaduutudaiña agai dai mosaca aana vii dai giñmuua alidi agai aana ara”, ascaiti Eliasi. ⁴ Damos Diuusi potatadai: “Quiaa oidaga cuvaracami mil oodami ismaacada giñsaa duutudai. Aana nuucada agai dai agai maisiaa duutudai amoono ismaacada Baal taagidu”, ascaiti Diuusi. ⁵ Dai sivi ara oidaga amoco ismaacada siaa duutudai Diuusi. Diuusi caagacara naidi agai cascada acovai vuvaitu. ⁶ Agai maitivueeyi tomali istumaasi caagaducami istucada caagacara naijadagi Diuusi. Baiyoma Diuusi ipali cascada caagacara naidi.

⁷ Ganaagidamu aana istumaasi aradui. Ajudidú matia aliditadai isducatai caagacara vuvaiagi damos chilaquiatai maí, mosaca agai ismaacada Diuusi acovai vuvaitu. Dai Diuusi dagito isagaa maimaata caacana dai cascada maimaí agai. ⁸ Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Diuusi dagito sai agai maimaata caacana istumaasi aagai ñiooquituldiadamigada cascada maimaí agai dai sivi maiquiaa maata caa agai”, ascaiti Diuusi ñiooquidara. ⁹⁻¹⁰ Pocaiti Davicaru ara:

Agai cueeyi caagaducami cuadagai cascada poalidi sai Diuusi caagacara naidi, damos maitarvaavoi.

Dai agai maimaata isDiuusi soimaa taatatulda agai. Agai soimaasi ivueeyi cascada.

Dai tomastuigaco soimaa taatacamu agai.

Ascaiti Davicaru.

¹¹ Dai vaascara Diuusi maigajiaadara viaa ajudidú, tomasi soimaa taatamai. Damos ajudidú gia gajiaadara vai Suusi Cristo aidasi divia agai dai caagacara vuvaida agaitadai dai cascada ismaacada maitarjudidú saagida gaaagai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami dai mudutai vaavoitudai saida ajudidú naiditai gomaasi vaavoituda alidiña ara. ¹² Aidasi ajudidú soimaasi ivuaadatadai dai gajiaadara viaa Suusi Cristo poduucai aidá abiaadara Diuusi caagacara naidi agai ismaacada maitarjudidú vaasi oidigara oidacami dai siascada apamu vaavoitudagi ajudidú Diuusi sallicada aliasi caagacara naijadamu vaasi oodami oidigi daama oidacami.

¹³ Sivi ganaagidamu aana amo ñiooqui aapima ismaacada maitarjudidú. Caa maata aapima isDiuusi giñootoi ansai aana aagidana ismaacada maitarjudidú sai Suusi Cristo

arcalagacarla vuviadami. Istumaasi ganaagidi sallaicada gaaagai masmaatacagi. ¹⁴ Dai sallaicada ipalidi aana isgñaaduñi judidíu vaavoitudagi Suusi Cristo dai poduucái calagacarla vuvaiquagi naiditai isaapimla vaavoitudai. ¹⁵ Diuusi gajiaadara viaa ajudidíu ismaacada maivaavoitudai dai aidla abiaadara ootoi gñiñiooquituldiadamiga ismaacada maitarjudidíu saagida cascada agai casi istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi. Dai siasscada ajudidíu apamu vaavoitudagi Diuusi vai Diuusi calagacarla naíjadagi ducami isduuaacamudai agai. ¹⁶ Diuusi acovai vuvaitu ajudidíu aaduñadcardu cascada vaasi ajudidíu aracovai vuvaidada Diuusi aara.

¹⁷ Diuusi cagajiaadara viaa lamoco judidíu cajiudadla ismaacada maivaavoitu dai lamoco aapimla ismaacada maitarjudidíu ismaacada cavaavoitudai casi arDiuusi maamarada vai calagacarla gannalidi poduucái isduucái calagacarla naidi agai ajudidíu ismaacada vaavoitudai. ¹⁸ Diuusi ñiñiooquituldiadamigada ismaacada ganaagidi Diuusi ñiooquida arjudidíu daidla acalagacarla vuviadami arjudíu aara cascada aapimla ismaacada maitarjudidíu maitaagái issoiduucái naíjadagi ajudidíu.

¹⁹ Damos isaapimla ismaacada maitarjudidíu pocaiti adagi sai Diuusi gajiaadara viaa ajudidíu sai poduucái aapimla armaamaradacana Diuusi ²⁰ gaaagai istatagitodagi aapimla sai ajudidíu maivaavoitudai sai cascada Diuusi gajiaadara viaa agai. Damos aapimla arDiuusi maamarada vaavoitudaitai. Cascada aapimla maitaagái isgagarducada ganaliadagi. Baiyoma gaaagai issiaa duutuadagi Diuusi vai agai maigajiaadara ganviaagi aapimla. ²¹ Diuusi gajiaadara viaa ajudidíu daidla istutuidi isgajiaadara ganviaagi aapimla aara. ²² Sallaicada clla tuiga Diuusi damos vaascara soimaa taatamituldi oodami. Diuusi soimaa taatamituldi agai ismaacada maivaavoitudai damos Diuusi clla tuiga aapimla ganvui. Damos aapimla aliasi gaaagai isapiavaavoitudadagi Diuusi vai poduucái agai maigajiaadara ganviaagi. ²³ Dai isaa judidíu vaavoitudagi Diuusi aidla gia armaamaradacamu Diuusi aara. Diuusi istutuidi iscalagacarla vuvaidagi tomasioora soora vaavoitudagi. ²⁴ Isaapimla ismaacada maitarjudidíu calga istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi tomasi laquioma maitarmaamaradacata dai Diuusi, vaamioma calga istutuidi ajudidíu Diuusi aco vuvaidada siarmaamaradacagi Diuusi.

²⁵ Giñaaduñi, aana ipalidi ismaataca aapimla amo istumaasi istumaasi maiquiaa maata tomali amaadutai vai poduucái maigagarducada ganaliada aapimla poliditai sai vaamioma sastuduga aapimla siarjudidíu. Lamoco ajudidíu saagida vupuiirutu dai momaascamu agai asta siasscada Diuusi calagacarla vuvaitu vaasi ismaacada maitarjudidíu ismaacada calagacarla vuvaida agai Diuusi. ²⁶ Siasscada poduucái aara duñiagi amaasi Diuusi calagacarla vuvaida agai vaasi ajudidíu. Pocaiti Diuusi ñiooquidara aara: Calagacarla vuviadami vuusia agai ajudidíu saagidañidara. Dai agai ama duucái tatagitoitula agai ajudidíu sai camaisoimaasi ivuaadana. ²⁷ Dai oigaldamu agai vaasi soimaascamigada poduucái isduucái aagidi Diuusi ajudidíu. Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

²⁸ Muidutai ajudidíu maioojoidi iscalacagi isSuusi Cristo arcalagacarla vuviadami dai agai vui vaata Diuusi dai poduucái aapimla ismaacada maitarjudidíu istutuidi iscalagacarla vuvaiquagi. Damos vaascara Diuusi quiaa oigadai ajudidíu, Diuusi aco vuvaitu aaduñadcardu cascada. ²⁹ Laquioma Diuusi aco vuvaitu ajudidíu sai agai armaamaradacana. Dai aagai sai calagacarla naíjada agai vaasi ajudidíu tomastuigaco dai Diuusi vaascara ivueeyi istumaasi aagai. ³⁰ Laquioma aapimla maiagidiña Diuusi damos sivi ajudidíu maiagidi Diuusi dai poduucái Diuusi calagacarla gannalidi vaavoitudaitai aapimla. ³¹ Dai Diuusi soigaliadamu ajudidíu dai oigaldamu soimaascamigada agai aara siasscada agai ama duucái gantatagitoi. ³² Dai Diuusi ñiooquida pocaiti isvaasi oodami arsoimaasi ivuaadami dai agai oodami clla maata isarsoimaasi ivuaadami dai poduucái clla maata oodami isialiasi tagitoi isDiuusi oigali soimaascamigada.

³³ Sallaicada clla tuiga Diuusi. Aliasi saituduga agai dai maata vaasiaacatai. Oodami maimaata vaasi istumaasi ivueeyi Diuusi dai istumaasi tatagitoi. ³⁴ "Tomali amaadutai maitistutuidi ismaatiagi istumaasi tatagitoi Diuusi. Tomali amaadutai maimaata tuli Diuusi tomali amo istumaasi. ³⁵ Tomali amaadutai maitistutuidi isoidagi Diuusi amo istumaasi sai poduucái Diuusi calagacarla naídiña". ³⁶ Diuusi idui vaasiaacatai dai Diuusi guvucadacada quiaa calca oidigi. Vaasi oodami aliasi gaaagai iscalga ñioocadagi Diuusi vui tomastuigaco.

12

¹ Giñaaduñi Diuusi casoigalli aapimlacada dai oigali gansoimaascamiga cascada aana gandaanaí masai potatadiña Diuusi masaidla ivuaada lidíu istumaasi agai ipalidi. Dai

caagacafa avar oidaca dai camaisoimaasi ivuaada. Caagadu ispoduucai tatalagitodagi aapima dai poduucai ivuaadagi. Poduucai gaaagai issiaa duutuada aapima Diuusi. ² Maitavar apaan duucai oidaca asoimaasi ivuaadami baiyomavar ama duucai gantatagito dai poduucai ama duucai oidacamu aapima. Dai poduucai maatacamu aapima istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. Diuusi baigalidi ispoduucai ivuaada aapima daida arvaagai aapima gamvvaatara poduucai vaamioma caaga vaavoitudamu aapima. Gomaasi arvaamioma caaga ducami sila tomastumaasi istumaasi isivuaadagi aapima.

³ Diuusi caagacafa giñnaidi dai giñmaa saalicami ansai gamamaatatuldiña istumaasi agai ipalidi cascada gnaagidi aana sai maitaagagai isgagarducada ganaliadagi. Caagavar gantatagitoda. Tatalagitodavurai istumaasi arvaavoi istumaasi istutuidi aapima isivuaadagi dai tatalagitodavurai silasi vaavoitudai aapima Diuusi. ⁴ Amo oodami moo dai noonova dai lacaso dai maisiu mosacaasi gomaasi. Gamocada maitivueeyi istumaasi ivueeyi ganoonovicada dai ganoonovicada maitivueeyi istumaasi ivueeyi galacasocada. ⁵ Poduucai lapa aatama vaavoitudami tomas muidu vaascaga aatama lamo adunuma ducami vaavoitudaitai Suusi Cristo dai Suusi Cristo argartlaanadamiga.

⁶ Vaascatai istutuidi isivuaadagi amo istumaasi Diuusi garmaacai guvucadagai isducatai agai ipalidi. Istumaasi istutiada aatama isivuaadagi gaaagai iscaaga ivuaadagi. IsDiuusi maaquiagi guvucadagai lamadutai aapima sai aagiña istumaasi agai gnaagiadagi, gaaagai masaagadagi poduucai isduucai ganmamaatatuli aatama. ⁷ IsDiuusi maaquiagi guvucadagai aa sai soicafiña oodami, gaaagai iscaaga soicadagi. Isamaadutai maatai gamamaatatuldiadagi Diuusi ñooquida, gaaagai iscaaga gamamaatatuldiadagi. ⁸ Sioora maata soicadagi aa sai vaamioma vaavoitudana agai, gaaagai ispoduucadagi. Sioora mui gamaacadagi tumiñsi Diuusi aa duiñdada vaatara maitaagagai isgaducada aliadagi mui gamaacaitai. Sioora gataaanadagi gaaagai iscaaga gataaanadagi isduucatai baigaliadagi Diuusi sioora daiviadagi acococoidada daida asoitutuigami gaaagai isbaiganaliadagi.

⁹ Saalicada avar ganoiglada aipacoga. Dai gajiaadara avar viaa vaasi istumaasi soimaascami dai mosacaasi istumaasi caagaducami ivuaada. ¹⁰ Ganoigladavurai aapima gansilaagama duucai. Gaaagai issiooma gagarducada duucai najjada aapima aa isaapima lagi.

¹¹ Maitavar paparaaca. Ivuaadavurai istumaasi Diuusi ipalidi baiganaliaragacada.

¹² Baigavar analiada aapima nanaracatai masilaascada iimi agai lavaagiamu dai lamadu oidaca agai Diuusi. Maitavar vui ñoocada Diuusi masilaascada soimaa taatamadagi. Vaascaga avar daanada Diuusi.

¹³ Oidadavurai aa vaavoitudadami soituutuigami mastumaasi viaacagi. Dai caagavar miadagiada iimadami ismaacada gandaiviadagi.

¹⁴ Silaascada soimaasi gantaatamituldiadagi aa, daanadavurai aapima Diuusi sai agai oigaldiana soimascamigada dai caagacafa vuvaidana. Dai maigalnaasi ñoocada aapima agai vui.

¹⁵ Silaascada ganaaduñi baiganaliadagi aapima lapa gaaagai masbaiganaliadagi, dai silaascada ganaaduñi soiganaliadagi aapima lapa gaaagai massoiganaliadagi.

¹⁶ Caagacafa avar gannajjada aipacoga. Maitavar gagarducada ganaliada. Caagacafa avar najjada soituutuigami. Maitavar povanaliada aapima masialia sastudaga. ¹⁷ Maitavar soimaasi ivuiidiada sioora soimaasi ganvuiidiada aapima. Mosgoalagi istumaasi caagaducami avar ivuaada aapima vaascatai vuitapi. ¹⁸ Maitavar vuudara vaataca aa oodami tomasi agai ganvuudara vaata. ¹⁹ Giñaduñi isamaadutai soimaasi ganduñidagi aapima maitaagagai issoimaasi taatatuldiagi. Diuusi soimaasi taatatuldiamu. Diuusi ñooquidara pocaiti: "Aana agai dai soimaasi taatamituldi soimaasi ivuaadami", ascaiti Diuusi. ²⁰ Dai pocaiti lapa: "Isgansasaayu biugicoñicagi, bibiadavurai aapima, dai istonocoñicagi, oidavurai suudagi. Ispoduucai ivuaada aapima siaa aratudamu aapima", ascaiti Diuusi ñooquidara. ²¹ Maitavar vuudara vaataca aa oodami baiyoma caagacafa oidaca aapima dai poduucai diaavora camaitistuidimu issoimaasi ganduñituldiagi.

13

¹ Vaascatai aliasi gaaagai isaaagiadagi atataaanadami. Diuusi darai vaasi tataaanadami, tomali amaadutai maiviaa saalicami lagi, Diuusi agai dai maacai. ² Poduucai ismaacada maiलगिदि atataaanadami agai vuudara vaata istumaasi gataaanai Diuusi, dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu. ³ Atataaanadami maiabacatai sioora maisoimaasi ivueeyi mosacaasi ismaacada soimaasi ivueeyi. Sioora maiabadiada aliadagi atataaanadami maitaagagai issoimaasi ivuaadagi, sida atataaanadami caaga ñoocadamu gavui. ⁴ Agai arpipioofigada Diuusi daida ivueeyi istumaasi caagaducami aapima gamvvaatara. Damos

sioora soimaasi ivuaadagi gaaagai isallbiada atataaanadami. Agai viaa sallowicami issoimaasi taatatuldiagi asoimaasi ivuaadami. ⁵ Cascada gaaagai isaaigiadagi atataaanadami maisiu mosmaisoimaasi taatamada aliditai gomaasi gaaagai isipaliadagi isivuaadagi cascada. ⁶ Atumiñsi vuudami arpipiooñigada atataaanadami cascada maacai aapima tumiñsi, vlassi uumigi istuigaco gataanaí agai.

⁷ Anamaquidavurai istumaasi vuaatuldi. Siaavar duutuada atataaanadami lapa. ⁸ Maitaaagai isapiagavuaatuldiadagi. Ganoigadavurai aipacoga. Sioora oigadaa aa agai ivueeyi istumaasi gataanaí Diuusi. ⁹ Diuusi agidi gasallowicamiga Moseesacaru dai potatadai: “Maitavar googosi ganducamica, dai maitavar gacoodada, dai maitavar lasivuaca, maitavar yaatagada tomali amaadutai, maitavar viaaca aliada gavustuidaga”. Sioora aliási oigadaa aa oodami dai sallowicada ipaliadagi sai Diuusi soicaíña isoigadaa aa oodami apaan duucái lagi agai gaoigadaa, poduucái agai gia lagi vlassi istumaasi gataanaí Diuusi. ¹⁰ Sioora oigadagi aa oodami agai maisoimaasi ivueeyi baiyoma ivueeyi vlassi istumaasi Diuusi gataanaí.

¹¹ Dai vlassi gomaasi ivuaada aapima tatagitoitai isotoma dagavuscaí gotasai dai sivi cavaamioma miaadimi istuigaco iimia ragai aatama tavaagiamu cascada gaaagai isvaamioma calaga ivuaadagi Diuusi aa duiñdada. ¹² Cayoga ugidagai siyasi oidaca ragai aatama tami oidigi daama siaaco aliási soimaasi ivueeyi oodami. Dai miaadimi istuigaco oidaca ragai aatama Diuusi amadu siaaco tomali amaadutai maisoimaasi ivueeyi. Cascada gaaagai isgajiaadara viaagi vlassi soimaascami. Daida ivuaadagi istumaasi calagaducami. ¹³ Maitavar navacorada, dai maitavar googosi ganducamica dai maitavar oomaliaca, maitavar agacoitaraca, baiyoma calagacara oidaca aapima duucami iscaalamadu oidacamudai Diuusi. ¹⁴ Apaan duucái avat oidaca aapima Suusi Cristo maitavar ivuaada aliada istumaasi soimaascami tomali maitatagitoda gomaasi.

14

¹ Isamo vaavoitudadami maicaa maata caacagi vlassi istumaasi gamamaatuldi aana amadu aa ojootosada Suusi Cristo vlasscata calagavar miaadagiada. Damos maitavar ganvupui ñioocada aagaitai ismaicaga maata caa agai amo istumaasi. ² Lamoco vaavoitudai saida istutuidi iscuadadagi tomastuma cuaadagai vai aa ismaacada maicaga maata caa istumaasi gamamaatuldi aatama maicueeyi baabaidi. ³ Ismaacada cueeyi baabaidi maitaaagai issoiduucái naijadagi agai ismaacada maicueeyi. Dai ismaacada maicueeyi baabaidi maitaaagai ispotatadagi agai ismaaca cueeyi sai maicaga ivueeyi, Diuusi calagacata naidi vlasscatai cascada. ⁴ Tomali amaadutai maiviaa sallowicami ispotatadagi gapipiooñiga sai maicaga ivueeyi. Lagi aamuda viaa sallowicami isaagiadagi iscalaga ivueeyi ismaicaga lapa. Vlassi avavaoitudadami arDiuusi pipiooñigada dai Diuusi istutuidi iscalaga iduiñtuldiagi.

⁵ Lamoco vaamioma siaa duutudai amo tasai siaa tasai dai aa polidí sai vlass tasai atlagai vaa. Vlasscatai gaaagai iscalaga maatacagi istumaasi ipalidí isivuaadagi sai gaaagai isivuaadagi. ⁶ Sioora siaa duutudai amo tasai agai povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi. Dai sioora maisiaa duutudai tomali amo tasai agai povueeyi siaa duutudai aliditai Diuusi. Dai sioora cueeyi baabaidi agai povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi dai baigalidí agai Diuusi vui. Dai sioora maicueeyi baabaidi agai povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi dai baigalidí agai Diuusi vui.

⁷ Avavaoitudadami maitivueeyi mosacaasi istumaasi lagi ipalidí tomali maimaata sallowicada tomali isduucatai coi agai. ⁸ Vlassi vaavoitudadami arpipiooñigada Suusi Cristo quiaa oidacatai tami oidi daama dai coocai lapa. ⁹ Suusi Cristo muu tai Diuusi duaacali saida atataaanadamigadacana vaavoitudadami ismaacada quiaa oidaga dai ismaacada cacoi.

¹⁰ Damos aapima maitartataaanadami cascada maitaaagai ispotatadagi aa ismaicaga ivueeyi, tomali maitaaagai issoiduucái naijadagi. Vlasscatai viaa aatama isvuidara quiquivagi Suusi Cristo sigai aagamu istumaasi calaga ivuaadana aatama dai istumaasi maicaga ivuaadana aatama. ¹¹ Diuusi ñiooquidara pocaiti: Sallowicada avavaoi isamo imidagai vlasscatai maatamu iñsaana atlagai ismaacada vaamioma taanaí daidí giñsiaa duutuadamu.

Dai vlasscatai calaga ñioocadamu aana gimvattara. Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

¹² Poduucái vlasscatai aatama aagidamu Diuusi istumaasi ivuaadana.

¹³ Amaasi camaitarñiooquiadamu aatama aipacoga baiyoma maitaagai isivuaadagi aatama tomali amo istumaasi istucada soimaasi duifñtuliadi aa. ¹⁴ Caa maata aana istomali amo cuaadagai maidaidarsi vaavoitudacai Suusi Cristo. Damos sioora poaliadagi sai daidarsi amo cuaadagai agai gia maitaagai iscuaadagi. ¹⁵ Isamaadutai cuaadagi amo istumaasi vuitapi agai ismaacada polidi sai daidarsi dai vaascata uugiagi ara, ismaacada apaga uugiagi ducami ismaioigadagi agaa. Maitaagai massoiamaasi iduifñtuliadi aa mosugia aliditai amo istumaasi. Suusi Cristo muu agai vaatar vaasi. ¹⁶ Maitavar dagitu aa ispocaitadagi masai maicaga ivueeyi tomasi aapima gimvaatar maitarsoimaascami. ¹⁷ Diuusi aragai dai laan vaasi vaavoitudadami. Diuusi maisi vuaama alidi istumaasi cuaadagi oodami tomali istumaasi yadagi vaamioma ipalidi agai iscalagaca oidacagi oodami, dai maitancooadagi dai sai baiganalidina. Diuusi Ibadar garsoicai sai poduucai ivuaadana. ¹⁸ Ismaacada poduucai oidaga agiditai Suusi Cristo, agai ivueeyi istumaasi Diuusi ipali vaid aoodami calaga ñioocada agai vaatar.

¹⁹ Cascada garajagai aatama isivuaadagi lagi istumaasi garsoicai ismaitarcooadagi dai vaamioma calaga maatacagi dai lagiadagi Diuusi ñiooquida. ²⁰ Saalica maitaagai iscuaadagi baabaidi ispoduucai soimaasi iduifñtuliadi aapima aa vaavoitudadami vai agai vaamioma maicalaga maata calcagi dai vaamioma maicalaga lagiadagi Diuusi ñiooquida. Vaavuava sai tomali amo cuaadagai maidaidarsi. Damos vaascata maicalagadu isamaadutai cueeyi baabaidi ispoduucai soimaasi iduifñtuliadi aa. ²¹ Aliasi arcaga ismaicuaadagi baabaidi, tomali maitayadagi, tomali maitivuaadagi tomali amo istumaasi istucada soimaasi iduifñtuliadi aa vai agai vaamioma maicalaga maata calcagi dai vaamioma maicalaga lagiadagi Diuusi ñiooquida. ²² Ismaacada vaavoitudai sai maidaidarsi tomali amo cuaadagai maitaagai isaagiadagi oodami mosacaasi Diuusi. Aliasi baigalidi agai ismaacada ivuaadutai istumaasi alidi agai iscalagaducami maivuama alidi tomasi aa alidi ismaitarcaladucami. ²³ Damos sioora cuaadagi baabaidi maicalaga vaavoitudaitai ismaidaidarsi baabaidi soimaasi ivueeyi. Vaasi istumaasi ivuaadagi gaaagai isivuaadagi isduucatai vaavoitudadagi. Ismaacada maipovueeyi agai soimaasi ivueeyi.

15

¹ Aatama ismaacada vaavoitudai sai maidaidarsi tomali amo cuaadagai aliisi gaaagai ismaivui ñioocada agaa ismaaca vaavoitudai sai daidarsi amo cuaadagai, dai maisiu ivuaadagi mosacaasi istumaasi ipalidi aatama maitaragitoitai istumaasi vaavoitudai agaa. ² Vaascatai aatama aliisi gaaagai isivuaadagi istumaasi oojoidi garaadufñi vaavoitudadami vai poduucai soicada aatama agaa sai vaamioma calaga maata cacana Diuusi ñiooquida dai vaamioma calaga oidacagi. ³ Poduucai idui Cristo. Agai maitidui mosacaasi istumaasi oojoidi cascada Diuusi ñiooquidara pocaiti: “Vaascatai ismaaca galcama dai aapi giñcama dai aana ara”, astaladai Cristo Diuusi. ⁴ Vaasi istumaasi gaooja alquioma Diuusi ñiooquidara aatama gatvaatar, tasai poduucai maatama istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aatama. Saalica naaniada aatama oojai istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidara maatarai aatama isducatai nuucada Diuusi aoodami alquida dai isducatai soimaa taata-maiña agai dai maiñoocaiña Diuusi vui. Gomaasi garsoicai isapiavaavoitudada isDiuusi garsoicai. ⁵ Diuusi aragai dai garsoicai sai maiñoocaiña agai vui tomasi soimaasi taatamai daidar garsoicai isapiavaavoitudadagi isagai garnuucada. Dai aana ipalidi isagai gansoicada mai maitancoocada aapima aipacoga baiyoma siaa ganduutuada aapima aipacoga. Suusi Cristo ipalidi ispovuada aapima cascada. ⁶ Vai poduucai aapima amo tagitoidagai viaacagi dai calaga ñioocada Diuusi vui. Diuusi roogada gartaanadamiga Suusi Cristo.

⁷ Calagaca aragar ganlijada aapima aipacoga poduucai isduucai Suusi Cristo calagaca garnadi aatama vai poduucai calaga ñioocadagi aa Diuusi vui. ⁸ Cristo divia dai ajudiduu saagida oidaga calagaca vuvaida aliditai ajudiduu. Poduucai aradiu istumaasi aagidi Diuusi ajudiduu alqui aaduñdcardu sai amo imidagai divi agaitadai amo calagaca vuvidadami. Dai poduucai maatutuli Diuusi agai sai istumaasi aagai Diuusi saalica arvaavoi. ⁹ Daidar Cristo divia vaid agai ismaacada maitarjudiduu calaga ñioocaiña Diuusi vui. Diuusi calagaca nadi agai dai calagaca vuvadi agai cascada. Pocaiti Diuusi ñiooquidara: Cascada calaga ñioocadamu aana aapi gavatar agai ismaacada maitarjudiduu saagida. Dai ganadamu aana siaa ganduutaditai. Potaladai Davicar Diuusi.

¹⁰ Dai pocaiti ara Diuusi ñiooquidara: Baigavar anliada aapima ismaacada maitarjudiduu aran duucai aa ismaacada arDiuusi maamarada.

Ascaiti Diuusi ñiooquidAΓA.

¹¹ Dai pocaiti AΠA Diuusi ñiooquidAΓA:
CΛAΓAVAR ñioocada Diuusi vui VΛASCATAI aapimA ismaacAΔA maitarjudidíu.
Dai VΛASI oodami gaaagai isCΛAΓA ñioocadagi Diuusi vui.
Dai gΛAagai ispocaitiadagi sai Diuusi SAΛLICADA viaa guvucadagai.
Ascaiti Diuusi ñiooquidAΓA.

¹² Dai pocaiti IsaíA AΠA aagaita ACRISTO:
Dai amoco ACajitudadaíñdAΓA IsaíA divimu dai tAaanADamu AΓai ismaacAΔA maitarjudidíu.
Daidi AΓai ismaacAΔA maitarjudidíu vaavoitudamu isAΓai CΛAΓACAΓA vuvaidamu.
Ascaiti IsaíA.

¹³ Diuusi AΓAΓai ismaacAΔA ΓARSOICAI isvaavoitudadagi istumaasi AΓVAAVOI. Dai aana ipalidi isAΓai baiganAliatuda dai ganibastudacan tadacatuda vaavoitudacai aapimA Diuusi vai Diuusi IBAADA guvucadACADA aapimA SAΛLICADA vaavoitudada isDiuusi GANNUCADA.

¹⁴ Giñaduni CAA maata aana isaapimA CAA tuutuiga dai sastuduga dai CΛAΓA istutuidi isganmamaatAuldiadagi aipacoga istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. ¹⁵⁻¹⁶ DAMOS idi oojai maiduadicuitai gANOojidi aana dai Apamu gANAagidi aana naana maasi. Diuusi giñmaa SAΛLICAMI ansaidA AΓOOTOSADACANA Suusi CRISTO cascADA. Diuusi CΛAΓACAΓA giññaidi dai giñooto ismaacAΔA maitarjudidíu saagida ansai aagidana sai Diuusi CΛAΓACAΓA vuvaida Alidi. Apapaali judidíu vuaapai naana maasi dai dadasdi Diuusi dai aana ipalidi isDiuusi naijadagi AVAavoitudadami ismaacAΔA maitarjudidíu Apan duucaí istumaasi dadasdi aana Diuusi. Diuusi IBAADA ACO vuvaitu AΓai cascADA Diuusi CΛAΓACAΓA naidi AΓai.

¹⁷ Suusi CRISTO giñsoicAI idi aa duíñdaga ismaacAΔA ivueeyi aana Diuusi VΛATARA cascADA istutuidi aana ispocaitiadagi sa CΛAGADU. ¹⁸ Dai maisiaa AΓAI aana isgaaagiadagi VΛASI istumaasi giñsoicAI Suusi CRISTO isivuaada aana. VΛASI istumaasi gaaagidi aana AΓai giñagidi dai AΓai giñmaa guvucadagai ansaidA ivuaadana naana maasi istumaasi sai AΓai ismaacAΔA maitarjudidíu AΓgidiñA Diuusi. ¹⁹ SIΛASCADA AOODAMI naijadagi VΛASI istumaasi gAGARDUCAMI ismaaca ivueeyi aana CΛAΓA maata AΓai isDiuusi IBAADA guvucadACADA ivueeyi aana gomaasi. Poduucai caaagidi aana AOODAMI JerusaleenaiñdAΓA abiaadAΓA asta IliricooAΓA isSuusi CRISTO AΓACAΛAΓACAΓA vuviadami. ²⁰ Aana giñaaΓagai isgaaagiadagi gomaasi siaaco maiquiaa caa oodami isoidaga Suusi CRISTO. Maitaaagiada iñalidi aana siaaco casi gaaagidi aa. ²¹ Vai poduucai AΠADUUNA istumaasi aagai Diuusi ñiooquidAΓA siaaco pocaiti IsaíA: MaatAMU ismaacAΔA tomali AMO imidagai maiquiaa caa isoidaga ACRISTO. Dai maata CAACAMU isAΓai AΓACAΛAΓACAΓA vuviadami. Ascaiti IsaíA.

²² AΛaqui abiaadAΓA gannaída iñalidiña aana DAMOS maitistutuidiña. Viaacatadai aana isaagiadagi ismaacAΔA maiquiaa maatacatadai isSuusi CRISTO AΓACAΛAΓACAΓA vuviadami. ²³ DAMOS sivi caaagidi aana VΛASCATAI ismaacAΔA maimaatacatadai siaaco gaata vuaadana aana cascADA casistutuidi aana ismaaca gannaídagi. ²⁴ Modaivana iñalidi aana siΛascada imiagi Españiamu. Dai siΛascada gandivida aana baigiñAliadamu aana gantAAGACAI. Aana ipalidi isgiñsoiñA aapimA istucADA imi aana baitAQUIOMA. ²⁵ DAMOS quiaa imia iñagai JerusaleenamU dai vuidaquia iñagai tumiñsi AVAavoitudadami JerusaleenAΓA oidacami. ²⁶ AVAavoitudadami MasedooniAΓA oidacami dai ACAAYAΓA oidacami baiganAlidi AΠPAIDACAI tumiñsi dai ootosda AΓai AVAavoitudadami soituutuigami JerusaleenAΓA oidacami. ²⁷ AΓai soi A MasedooniAΓA oidacami dai AACAAYAΓA oidacami sai maatANA isSuusi CRISTO AΓACAΛAΓACAΓA vuviadami cascADA A MasedooniAΓA oidacami dai AACAAYAΓA oidacami gaaagaitadai issoiñiagi tumiñsicADA dai VΛASCATAI baiganAlidi caAΠPAIDACAI. ²⁸ CascADA siΛascada vuidaquia aana gotumiñsi AVAavoitudadami JerusaleenAΓA oidacami casistutuidi aana isimiagi Españiamu dai modaivunucai gANDIVIDAGI. ²⁹ SIΛASCADA AI AANA MASIAACO daraaja aapimA CAA maata aana isSuusi CRISTO giñbaíAliatuda AΓai. Aana ganmamaatAulda iñagai vaamioma Suusi CRISTO mamaatAuldiaragada.

³⁰ AapimA siaa duutudai Suusi CRISTO daida Diuusi IBAADA ΓARSOICAI isgaroigAada aatAMA cascADA gandaanAI aana masai mamadiña aana imvAATARA. ³¹ Vai Diuusi maidagitona JudeeAΓA oidacami ismaacAΔA maivaavoitudai issoimaasi giñtaatAuldiagi. Dai daanADAVURAI Diuusi AΠA vaida AVAavoitudadami JerusaleenAΓA oidacami baigarAliaracada vuuna Atumiñsi ismaacAΔA vuidiaquia iñagai aana. ³² Vai poduucai isDiuusi ipalidagi baigiñAliatugada aana siΛascada gANDIVIDAGI dai giñibASTAGI gANDIVIDACAI. ³³ Diuusi gARIIBASTUDACAN tadatudai dai aana ipalidi isAΓai gANALAMADU daacagi.

¹ Gaamucu imi agai Peve. Goova argaraduñi vaavoitudadami. Dai goovai soicai looquui vaavoitudadami coococoidada dai soituutugami Sencreeḷḷa oidacami. ² Aana ipalidi isaapima caaḷga miaadagiadagi siaascada aja goovai, poduucai isduucai gaagai masmaadagiadagi vaasi vaavoitudadami. Dai maacadavurai istumaasi tagitoca goovai. Goovai soicaiña muidutai dai aana ḷḷa giñsoicaiña goovai cascada.

³ Diuuscada avar viaatulda Prisila ḷḷamadu Aquila. Goovai argiñaaduñi ismaaca giñsoiñacai gaagidi isSuusi Cristo ḷḷacaaḷgacarta vuviadami. ⁴ Goovai baitoma gancooditu dai caaḷgacarta gimvusaitu aidamasi giñmuua aagaitadai cascada aliasi baigiñalidi aana goovaicada. Dai maisiu mosacaasi aana baigiñalidi vaascatai vaavoitudadami ismaacada maitarjudidiu baiganalidi ḷḷa. ⁵ Diuuscada avar viaatulda ḷḷa vaascatai vaavoitudadami ismaacada ganḷampaidi Prisila ḷḷamadu Aquila quidaḷa. Diuuscada avar viaatulda Epeneto goovai ḷḷarapagadada ismaacada vaavoitu Suusi Cristo Acaayḷa. ⁶ Diuuscada avar viaatulda Maria. Goovai aliasi aata vueeyi aapima gansaagida. ⁷ Diuuscada avar viaatulda giñaaduñi Andrónico ḷḷamadu Juniasi. Goovai giñḷamadu maisapicatadai. Daidalojootosicami caaḷga maata goovai, dai alia siaa duutudai. Dai goovai ḷḷaga vaavoitu Suusi Cristo iñsaana.

⁸ Diuuscada avar viaatulda Ampliiasi agai ḷḷamai vaavoitudadami dai alia oigadai aana. ⁹ Diuuscada avar viaatulda Urvano goovai gaḷḷamadu aata vuaadana Suusi Cristo aa duiñdadaga. Dai Diuuscada avar viaatulda Estaaquisi. Goovai alia oigadai aana. ¹⁰ Diuuscada avar viaatulda Apeeesi. Goovai alia soimaa taatamai dai apiavaavoitudai Suusi Cristo. Diuuscada avar viaatulda Aristóbulo aaduñida. ¹¹ Diuuscada avar viaatulda giñaduñi Erodiono ḷḷamadu Narsiso aaduñida agai vaavoitudai Suusi Cristo. ¹² Diuuscada avar viaatulda Tripena ḷḷamadu Triposa. Goovai aata vueeyi Suusi Cristo aa duiñdadaga. Diuuscada avar viaatulda garraduñi Pérsida. Goovai alia oigadai aana dai aliasi aata vueeyi Suusi Cristo aa duiñdadaga. ¹³ Diuuscada avar viaatulda Rupō. Goovai gia caaḷga vaavoitudai dai caaḷgacarta oidaga. Diuuscada avar viaatulda Rupō daḷḷa. Goovai argiñdaada ducami. ¹⁴ Diuuscada avar viaatulda Asíncrito ḷḷamadu Flegonte ḷḷamadu Ermasi ḷḷamadu Patroovasi ḷḷamadu Ermesi ḷḷamadu vaavoitudadami ismaacada ḷḷamadu daraaja. ¹⁵ Diuuscada avar viaatulda Filólogo ḷḷamadu Julia ḷḷamadu Nereo ḷḷamadu suculida ḷḷamadu Oliimpasi ḷḷamadu vaascatai vaavoitudadami ismaacada ḷḷamadu daraaja.

¹⁶ Cocomitucadvururai dai viaatuldiada ganaaduñi vaavoitudadami. Vaasi aipacoga siaaco aimarai aana vaascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo Diuuscada gamviaatuldi.

¹⁷ Ganuucadacavururai agaicada ismaacada daivui dai gamamaatatludiña istumaasi maitarvaavoi dai poduucai cocotuldi vaavoitudadami dai soimaasi iduiñtuldi. Maitavar urapacada agai. ¹⁸ Agai maitivueeyi istumaasi ipalidi Suusi Cristo. Agai baiyoma ivueeyi istumaasi agi agai ipalidi. Agai vuaamunaiña oodami ismaacada polidi ismaitiipu yaatavogami dai poduucai vupuiirumadaña. ¹⁹ Vaascatai caa maata isduucatai ḷḷagidiña aapima istumaasi ganmaatatludi aana cascada baigiñalidi aana. Dai aana ipalidi issastuduaca aapima daida ivuaadagi istumaasi caagaducami dai maisiu istumaasi maicaaḷgaducami. ²⁰ Diuusi garsoicai iscaaaḷgacarta oidacagi maitarcocodaitai aipacoga dai agai ootoma aadaimu ḷḷadiaavora vai camaisoimaasi gartaatamituldiña. Aana ipalidi isSuusi Cristo gartaananadamiga caaḷgacarta ganḷajjadagi.

²¹ Diuuscada gamviaatuldi Timoteo. Goovai giñsoiñacai ivueeyi iñaa duiñdaga. Dai Diuuscada gamviaatuldi ḷḷa Jasoñi ḷḷamadu Sosípater. Goovai argiñaaduñi.

²² Aana Tersio ivuiddi idi oojai Paavora dai Diuuscada gamviaatuldi ḷḷa. Aana vaavoitudai Suusi Cristo ḷḷa.

²³ Diuuscada gamviaatuldi Gaayo. Goovai quidaḷa giñuuliñaca aana. Dai taafiupidiña goovai gaquui vaavoitudadami sai ami ganḷampaidiña. Diuuscada gamviaatuldi Erasto ḷḷa. Goovai artumiñsi vuudami tanai. Diuuscada gamviaatuldi Cuarto ḷḷa.

²⁴ Aana ipalidi isSuusi Cristo caaḷgacarta ganḷajjadagi aapima vaascatai.

²⁵ Diuusi istutuidi isgansoiñagi mai vaamioma caaḷga vaavoituda aapima istumaasi ganmaatatludi aana. Aana ganmaatatludi isSuusi Cristo ḷḷacaaḷgacarta vuviadami dai naana maasi istumaasi Suusi Cristo ipalidi ismaataca aapima. Gomaasi maitamaatcatadai ḷḷaquioma ²⁶ damos sivi Diuusi ganmaatatludi vaasi gomaasi vai aatama istutuidi isganmaatatluda aapima. Tomasi Diuusi ñiñiooquituldiadamiḷḷa ḷḷaquioma ooja isdivia agaitadai ḷḷaCristo damos loodami maicaaḷga maata caacatadai. Dai sivi cadivia Suusi Cristo dai ganmaatatludi aatama ismaacada ḷḷajootosada vaasi gomaasi. Dai aatama ganmaatatludi istuiya ḷḷidi ismaacada ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamiḷḷa. Diuusi poduucai gatḷajai vai poduucai loodami vaasi oidigi daama oidacami vaavoitudana isSuusi Cristo ḷḷacaaḷgacarta vuviadami dai ḷḷagidiña. Diuusi tomastuigaco oidagai.

²⁷ Aan^Λ ip^Λlidi isaapim^Λ dai v^{ΛΛ}asi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai c^{ΛΛ}aga ñioocadagi giñ^Λpan duucaí. Diuusi ^Λgai dai maat^Λ v^{ΛΛ}asia^Λcatai. Poduucai ivueeyi aat^Λm^Λ vaavoitu-daitai isSuusi Cristo ^Λr^Λc^{ΛΛ}aga^{cΛrΛ} vuvriadami. Mos^Λcaasi.

Idi arapagadala ojai ismaacada ooji Paavora avaavitudadami Coriintoarala oidacami

¹ Aana arPaavora dai Suusi Cristo acovai giñvuusaitu ansaidala arootosadacana poduucai ipali Diuusi cascada. Aana amadu gradufi Sóstenes ² Diuuscada ganviaatuldi aatama aapimla vaavitudadami masmaacada ganmpaidiña Coriintoarala dai siaa duutudaiña Diuusi. Aapimla arDiuusi maamarada vaavitudaitai Suusi Cristo. Diuusi acovai ganvuvaitu aapimla masai gajiaadara vipiaadana vlassi soimaascami dai maisiu mosaca aapimla agai ismaacada vlassi oidigara siaa duutudai Suusi Cristo arpa. Suusi Cristo artaanadamigada agai dai aatama arpa. ³ Aana ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga apiacalagacata gannaijadagi dai apiaganiibastudacan tadacagi.

⁴ Vlassacata baigiñalidiña aana Diuusicada. Diuusi calagacata gannai di vaavitudaitai aapimla Suusi Cristo. ⁵ Saallicada Diuusi calagacata gannai di aapimla vai poduucai aapimla cal maata cal ñioquida dai calga agidi aapimla aa istumaasi agai Diuusi ñioquidara. ⁶ Poduucai isduucai ganaagidi aana sai Suusi Cristo istutuidi iscalagacata ganvuvaidagi dai gansoiñagi masai calagacata oidacana, tai poduucai idui. ⁷ Dai poduucai aapimla maivialga tomali amo istumaasi istumaasi Diuusi maacai vaavitudadami. Vlassi gomaasi Diuusi ganmaacai nanaacatai aapimla isdiviagi gartaanadamiga Suusi Cristo. ⁸ Dai Suusi Cristo gansoiñamu isapiavaavitudadai aapimla dai calagacata oidacagi asta masalascada coiyesi vai poduucai tomali amaadutai maigapiara ganvuupadagi silascada diviagi Suusi Cristo. ⁹ Diuusi vlassacata ivueeyi istumaasi agai. Dai agai garaagidi isapiamamadiña aatama gartaanadamiga Suusi Cristo vuitapi agai garoigada cascada.

¹⁰ Giñaaduñi gartaanadamiga Suusi Cristo giñmaa saallicami ansai ganaagidana masai amo tagitoidagai viaacana dai maitanvupui vaatacana. Baiyoma avar calagacata gannaijada aipacoga. ¹¹ Cloe aaduñi giñaagidi masai aapimla gancocodaiña cascada poduucai ganaagidi aana. ¹² Agai giñaagidi masai aapimla ganvupui vaatacana pocaititai: “Aatama arPaavora mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arApolosi mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arSeefasi mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arCristo mamaatardamigada, dai aapimla gia cho”. ¹³ Amoco viaacalidi amo taanadami dai aa viaacalidi amai taanadami poduucai gia maitarcalgai. Mosaca Suusi Cristo taanai vlassi vaavitudadami. Aana maimuu curusiaba masai calagacata vuvacana aapimla. Aana maitanvapacoi masaida argiñmamaatardamicana. ¹⁴ Alia baigiñalidi aana Diuusi vui ismaitanvapacoi aana tomali amaadutai aapimla mosaca Crispo dai Gaayo vapacoi aana. ¹⁵ Cascada tomali amaadutai aapimla maitistutuidi ispotaiyagi sai aana ganvapacoi masaida argiñmamaatardamicana. ¹⁶ Utudami tagito aana isEstéfana aaduñi vapacoi aana arpa, damos maitagito aana isvapaconai aa. ¹⁷ Suusi Cristo maitiñootoi ansai gavapaconana. Agai giñootoi ansai ganaagidana isagai arcalagacata vuviadami. Dai aana maitiñocai amo saitudugami duucai. Silascada gaaagadagi sai Suusi Cristo muu curusiaba sai calagacata vuvacana oodami, aoodami calagacata vuvacai Diuusi guvucadagacada dai maisiu cal maata ñioocaitai agai ismaacada agidi Diuusi ñioquida.

¹⁸ Silascada gaaagiada aatama isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucai calagacata garvuvaidi, agai ismaacada iimia agai arDiaavora amadu mosvuirugami duucai calacana gomaasi, damos aatama ismaacada Diuusi calagacata garvuvaidi vaavitudai isgomaasi arDiuusi guvucadada. ¹⁹ Pocaiti Diuusi ñioquida:

Aana maatatuldami oodami sai istumaasi agai mamaatarami maitarsoiñi calagacata vuvaidaragai vaatarala.

Tomali istumaasi ivueeyi asastuduacada maitarsoiñi arpa.
Ascaiti Diuusi.

²⁰ Tomali mamaatarami, tomali mamaatatuldiadami tomali agai ismaacada cal maata ñioocai maitistutuidi iscalagacata garvuvaidagi. Diuusi garmaatatuldi sai silascada amamaatarami gamamaatatuldiada aliadagi isducatai gataanaai Diuusi sai agai vupuirugami duucai ñioocai. ²¹ Diuusi cal maata istumaasi argi agai ivueeyi. Diuusi maitagito tomali amo oodami isalgi maatiagi isducatai gataanaai Diuusi tomali avaamioma sastuduacada, Diuusi baiyoma ipali iscalagacata vuvaiyagi siogara vaavitudagi, ñaliditai

ñiooquidá ismaacadá oojisi tomasi aa vuuirugami duucái nãijadagi Diuusi ñiooquidá ismaacadá aagai cãagacãta vuvaidaragai.

²² Ajudidú ipalidi istãagiagi mui naana maasi gaãarducami ismaacadá ivueeyi Diuusi dai poduucái maatiagi isbaiga arvaavoi Diuusi ñiooquidá ismaacadá aagai cãagacãta vuvaidaragai, daidã agiligio ismaacadá polididi isalã sastuduga vaavoitudai mosãcaasi istumaasi maivuidãta caata mamaatatuldaragada. ²³ Dãmos aatãma gamamaatatuldi isãCristo ismaacadã nanãra ajudidú cadivia dai gamuaatu curusiaba ãmos gomaasi aliãsi arãsiaa araragai ajudidú ismaacadã maivaavoitudai vãatarã, daidã agiligio vuuirugami alidi gomaasi. ²⁴ Dãmos agai ismaacadã Diuusi aco vuvaitu sai cãagacãta vuvacãna tomasi arãjudidú dai giliego agai maata isDiuusi aliã viaa guvucadagai dai isDiuusi aliã caã tatãgitoi dai isDiuusi ootoi aCristo sai cãagacãta gaãvuvaidana. ²⁵ Tomasi oodami vuuirugami alidi gomaasi ismaacadã ivueeyi Diuusi ãmos Diuusi vaamioma caãga tatãgitoi siodami. Tomasi oodami polididi isDiuusi maiviaa guvucadagai dai dagito masmuaagi aCristo curusiaba, ãmos Diuusi vaamioma viaa guvucadagai siodami. ²⁶ Giãaaduñi gaãagai masmaatãcagi isDiuusi maiãcovai vuvaitu mui sastudugami tomali mui tataanadami, tomali mui riricu. ²⁷ Baiyoma Diuusi aco vuvaitu mui ismaacadã aoodami polididi isãrvupvuuirugami vai poduucái siaa arãana sastuduacãda, dai Diuusi aco vuvaitu mui ismaacadã aoodami polididi ismaistitutuidi isgataãanãdagi vai poduucái siaa arãana atãtaanãdami. ²⁸ Diuusi maidagitua agai atãtaanãdami isgataãanãdagi tãvaagiãta baiyoma aco vuvaitu agai ismaacadã maitãtãtaanãdami dai ismaacadã aoodami soi duucái alidi sai agai gataãanãña tãvaagiãta. ²⁹ Dai poduucái tomali amaadutai maigãducãda gaãliadãmu Diuusi vuitapi. ³⁰ Diuusi garmaa iibãdagai utudui vaavoitudaitai aatãma Suusi Cristo dai Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama sai poduucái maatãna aatãma isducatai cãagacãta vuvaidi agai oodami, dai Suusi Cristo muu curusiaba tasai aatãma cãagacãta vuvacãna cascãda Diuusi cãagacãta garãaidi ducami istomali amo imãdagai maisoimaasi iduũñimudai aatãma, Suusi Cristo garsoicai tasai cãagacãta oidacana maisoimaasi ivuaadãtai, Suusi Cristo arãgai ismaacadã cãagacãta garvuvaidi. ³¹ Cascãda pocaiti Diuusi ñiooquidãta: "Tomali amaadutai maitãagãgai isgãducãda gaãliadãgi agãicãda ismaacadã ivueeyi baiyoma gaãagai isbaigãnãliadãgi agãicãda ismaacadã ivueeyi Diuusi".

2

¹ Dãmos giãaaduñi aidãsa ii aana dai gãnaagidi Diuusi ñiooquidã aana maiãmo caã maata ñioocãdami duucái gãnaagidi. ² Aidãsi gãnããmadu daacãtãdã aana, aana ipãlidadãtai isgãnaagidãgi sioofã arSuusi Cristo dai istumaasi ivuaadãna dai vaamioma ipãlidiana ismaatãca aapimã isSuusi Cristo muu curusiaba cascãda muiyoco gãnaagidiñã aana gomaasi. ³ Aidãsi tucãmãta aayi aana gãgãvũquimi aana duaadimutugãitai poliditãdã aana ismaicãaga iduñiã iñãgai giãna duĩndãga. ⁴ Dai aidãsi gãnaagidi aana Diuusi ñiooquidã aana maiãmo caã maata ñioocãdami duucái gãnaagidi baiyoma Diuusi iããdaã guvucãdadãcãda ⁵ vai poduucái aidãsi vaavoitu aapimã Diuusi iããdaã gãnãvaavoituli dai maisiu oodami caã maata ñioocãdami.

⁶ Vaãscãta agai saagida ismaacadã vaamioma caãga agãgidi Diuusi ñiooquidã mamaatatuldi aana vaãsi istumaasi Diuusi giñmamaatatuli vai poduucái agai vaamioma caãga maatãna Diuusi ñiooquidã. Gomaasi maimaata aoodami ismaacadã pocaiti sai agai arãsastudugami tomali ismaacadã vaamioma taãanaã. Agai maivaãscãta taãanãda agai. ⁷ Baiyoma aagidiñã aatãma istumaasi garmamaatatuldi Diuusi istumaasi agãgi agai maatãcatãdã. Gomaasi gatãtãgitoitãdã agai maiquiaa caquívacãi oidigi abiaããta tatãgitoitãdã agai isducatai cãagacãta garvuvãidãgi, tasai tomastuigãco oidacana aatãma agai aãmadu. ⁸ Tomali amaadutai tãtaanãdami oidigi daama maimaata caã gomaasi. Maata caãcamudã agai maicurusãba siisãmudã aiSuusi Cristo ismaacadã vaãscãtai gaãagai issiãa duutuãdamudã. ⁹ Dai Diuusi ñiooquidãta pocaiti daidã arvaavoi: Diuusi bai duu mui naana maasi agai vãatarã ismaacadã oigãdã. Agai aristumaasi istumaasi tomali amaadutai mainãidiñã tomali maicãjiomacana tomali maitãtãgitoiñã.

¹⁰ Gomaasi agai istumaasi Diuusi iããdaã garmamaatatuldi dai garsoicãi tasãi maatãcana. Diuusi iããdaã caã maata vaãsi istumaasi tatãgitoi Diuusi.

¹¹ Tomali amo oodami maimaata istumaasi tatãgitoi amãi oodami mosãããgi maata istumaasi tatãgitoi. Poduucái aãpã tomali amo oodami maimaata istumaasi tatãgitoi Diuusi ãmos Diuusi iããdaã maata istumaasi tatãgitoi Diuusi. ¹² Diuusi garootosi gaãliãdãga sai

gallamadu daacana, tasai poduucai maata caacana vaasi istumaasi cacalagaducami istumaasi Diuusi ivueeyi aatama garvaataraga. Maisiu oodami sastudugami garmamaatatulidi gomaasi. ¹³ Idi ñiooqui ismaacadala ganaagidi aana Diuusi Ibaada giñmaatatuli maisiu oodami. Dai poduucai mamaatatuldiña aana oodami ismaacadala lamadu daja Diuusi Ibaada.

¹⁴⁻¹⁵ Damos agai ismaacadala maialamadu daja Diuusi Ibaada maitistutuidi ismaata caacagi tomali isvaavoitudagi istumaasi gamamaatatuldi Diuusi Ibaada gomaasi arvuiirudagai agai vaataraga. Mosacaasi agai ismaacadala lamadu daja Diuusi Ibaada agai gia istutuidi ismaata caacagi vaasi. Damos agai ismaacadala maialamadu daja Diuusi Ibaada maitistutuidi ismaatiagi istuisi poduucai vaavoitudai aa. ¹⁶ Diuusi ñiooquidataga pocaiti: “Tomali amaadutai maimaata istumaasi gatatagitoi Diuusi. Dai tomali amaadutai maitistutuidi ismaatatuldagi Diuusi”. Damos Diuusi Ibaada gallamadu daaca aatama vaavoitudadami dai garsoicai tasai maatana tomasi palapi istumaasi tatagitoi Suusi Cristo.

3

¹ Aidasi ganama daacatadai aana, aana maitistui iscaaga ganmaatatuldagi lpan duucai agai ismaacadala lamadu daja Diuusi Ibaada. Aapima ivuaadana istumaasi ipalidiña maisiu istumaasi ipalidiña Suusi Cristo. Baiyoma ganmaatatuli aana poduucai isduucai maamaatatuldiña aana ismaacadala utudama vaavoitudai. ² Aapima maitistutuiditadai ismaata caacagi istumaasi sjiacami ismaacadala aagai Diuusi ñiooquidataga cascada ganmaatatuli aana istumaasi maisijiacami. Dai vaascata tomali sivi maiquiaa istutuidi aapima ismaata caacagi. ³ Aapima quiaa ivueeyi istumaasi ipalidi. Aapima coimudada tuutuiga dai oomaliga lpan duucai vaasi oodami ismaacadala maivaavoitudai. Poduucai ivueeyi aapima istumaasi istuisi maisiu istumaasi ipalidi Suusi Cristo. ⁴ Siilascada pocaitiada aapima: “Aana arPaavora mamaatardamigada”. Dai aa pocaitiada: “Aana arApoolosi mamaatardamigada”. Aapima lpan vueeyi ismaacadala maivaavoitudai.

⁵ Apoolosi dai aana aoodami. ¿Dai tuma guvucadagai viaa aatama? Aatama mosarpipiooñigada Diuusi. Diuusi acovai garvuvaitu tasai gaaagidiña ñiooquida dai aatama ganaagidi aapima matai aapima vaavoitu. ⁶ Aana apaga ganaagidi Diuusi ñiooquida dai gooquiataga Apoolosi vaamioma ganmaatatuli damos Diuusi agai dai vaamioma ganvaavoituldi. ⁷ Aana ismaacadala apaga ganaagidi tomali Apoolosi ismaacadala gooquiataga ganaagidi aatama maivaa guvucadagai mosalagi Diuusi. Diuusi aragagai ismaaciada vaamioma ganvaavoituldi. ⁸ Dai vaasi Diuusi pipiooñigada lpan ducami dai Diuusi aa namalquida agai garpipiooñiga tavaagiataga isamaadutai vaamioma calaga iduñiagi aa duiñdada tami oidigi daama vaamioma aa namalquidamu agai malaca. ⁹ Aatama arDiuusi pipiooñigada dai ganaagidi ñiooquida dai Diuusi vaamioma ganvaavoituldi.

Aapima arDiuusi maamarada dai Diuusi Ibaada ganlamadu daja. ¹⁰ Diuusi giñmaa salliacami ansaida gaaagidiña aana ñiooquida Diuusi guvucadadacada. Aidasi apaga ganaagidi aana Diuusi ñiooquida aana ganaagidi isSuusi Cristo muu curusiaba. Gomaasi gaaagai isalapa vaavoitudagi. Vai sivi lmai vaamioma ganmamaatatuldi Diuusi ñiooquida. Tomasioora sioora gamamaatatuldiadagi gaaagai isgamamaatatuldiadagi istumaasi arvaavoi. ¹¹ Siilascada amaadutai gaaagacai gamamaatatuldiada aliadagi Diuusi ñiooquida gaaagai isapaga gamamaatatuldiadagi isSuusi Cristo muu curusiaba. ¹² Dai gooquiataga vaamioma gamamaatatuldiadagi mosacaasi istumaasi arvaavoi dai maisiu istumaasi maitarvaavoi. ¹³ Siilascada diviagi Suusi Cristo dai ñidagi ismaacadala arcaaga ivuaadami dai ismaacadala armaicaga ivuaadami amaasi calaga gamaatamu ismaacadala vaamioma calaga idui gaa duiñdaga. ¹⁴ Agai ismaacadala gaaagidi mosacaasi istumaasi arvaavoi agai gia Diuusi aa namalquidamu tavaagiataga. ¹⁵ Damos agai ismaacadala gamamaatatuldi istumaasi maitarvaavoi agai gia maiaa namalquidamu Diuusi, tomasi agai calagacata vuusai.

¹⁶ Aapima arDiuusi maamarada dai Diuusi Ibaada ganlamadu daja. ¹⁷ Dai Diuusi acovai ganvuvaitu masai camaisoimaasi ivuaadama. Cascada isamaadutai ganmamaatatuldiadagi istumaasi maitarvaavoi, Diuusi alia soimaa taatatuldamu agai.

¹⁸⁻¹⁹ Tomali amaadutai maitaagai isalagi ganvupuiirumadadagi. Isamaadutai polliadagi isalia saituduga aliaa gaaagai istatagitodagi sai Diuusi vupuiirugami duucai ñidi aoodami sastuduacada. Siomala arcaagagai siaa oodami pocaitiadagi saida arvupuiirugami dai Diuusi vaataraga gia sastuduga agai. Diuusi ñiooquidataga pocaiti: “Agai ismaacadala polliidi issastuduga, Diuusi dadagitoi sai alalagi ganvupuiirumadaña”. ²⁰ Dai pocaiti ara: “Cala maata Diuusi sai tatagitodada ismaacadala polliidi issastuduga maitarsoiñi iscalagacata oidacagi”. ²¹ Cascada maitaagai masgancocoadagi sastuduacatai ganmamaatatuldiadamiga. Diuusi

casi ganmaa vlassi istumaasi tagito aapimla. ²²⁻²³ Aapimla arCristo aaduñda dai Cristo arDiuusi marada. Dai aana dai Apoolosi dai Piiduru arganpipiooñiga aapimla. Dai oidigi araapimla gantuidaga. Dai oidaga aapimla dai coiya agai aapimla, dai naidi aapimla mui naana maasi istumaasi avaveeyi sivi, dai tagimu aapimla mui naana maasi istumaasi dagavuñia agai, vlassi gomaasi arsoiñi aapimla ganvallaaga.

4

¹ Poduucai aapimla aliasi gaaagai isCristo pipiooñigada duucai garnaijadagi. Diuusi garootoi tasai ganmamaatatuldana istumaasi lagi Diuusi maatacatadai. ² Dai vlassaata isamaadutai viaacagi amo aa duiñidagai gaaagai iscalaaga ivuaadagi. ³ Damos aana maivuum iñalidi tomamas caiti giñnaidi aapimla dai tomali maivuum iñalidi tomasi caiti giñnaidi dudunucami. Damos aana maimaata isbaig arsoimaasi iducami aana. ⁴ Vlassaata polidi iscaagacata oidaga dai maisoimaasi ivueeyi, maisiu gomaasica ismaacada tagitoi aana potaimu Diuusi ismaitarsoimaasi iducami. Mosaaagi agai maata isbaig arsoimaasi ivuaadami aana ischo ara. ⁵ Dai cascada aapimla maitaagai isapiapocaitidagi ansai aana arsoimaasi ivuaadami asta siascada divia Suusi Cristo amaasi agai maasiuldamu istumaasi maitamaata sivi, asta istumaasi tagitoiña oodami, dai sioota calaga ivuaadana Diuusi potaadamu sai calaga idui.

⁶ Dai casi gaaagidi aana sai gaaagai masamaadugan duucai garnaijadagi Apoolo amadu aana vai poduucai calaga maataa aapimla sai maitaagai isocaitidagi sai vaamioma calagadu ganmamaatatuldiadamiga siaa. Dai poduucai ivuaada aapimla istumaasi Diuusi ipalidi. Siascada pocaitiada aapimla gamaata isgagarducada ganalidi aapimla. ⁷ Aapimla maitaagai isgagarducada ganaliadagi. Vlassi istumaasi istutuidi aapimla isivuaadagi Diuusi ganmaa guvucadagai cascada istutuidi aapimla isivuaadagi. ¿Tuimasi gagarducada ganalidi aapimla ducami isaaagi aapimla viaacagi guvucadagai isivuaadagi?

⁸ Aapimla polidi iscamata vlassiaacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidata. Dai aapimla tataaanadami duucai oidaga. Dai gajiaadaga garviaa aapimla. Siassi arcaagaicamudai issallicada artalaanalamicamudai aapimla saatama ojootosicami ara gansoiñacai gataaanadamudai. ⁹ Amo imidaga polidi aana sai Diuusi pipiooñi duucai garnaijada cascada. Ducami istomali amo imidagai maitaanai aatama tomali amo istumaasica. Dai ducami iscai garcoodia agadamudai oodami dai Diuusi tataañicaruda dai oodami mosnajiadamudai. ¹⁰ Dai ducami isoodami vupuiirugami ducai garnaijadamudai gaaagiditai aatama isSuusi Cristo arcaagacata vuviadami. Mai aapimla povanalidi masi alia sastuduga vaavoitudaitai Suusi Cristo. Ducami isaatama maicalaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida mai aapimla polidi masai calaga vaavoituidai. Ducami isvlassi oodami soi duucai garnaijadagi dai ducami masaapimla siaa ganduutuadagi. ¹¹ Aatama bibiuguiña, dai tonocañicana, dai maiyucucucana, dai oodami soi duucai garnaiña, dai maivaaca aatama. ¹² Dai iibicorai aatama gaaata vuaadatai. Oodami soimaasi ñiooqui garaagidiña damos aatama daanaiña Diuusi sai agai soicaiña. Oodami soimaasi gartaatamituldiña tatai aatama maivui ñioocaiña. ¹³ Dai oodami garñiooquidiña damos aatama maacaiña ñiooqui ducami siargaarduñica agai. Dai oodami voisiqui duucai garnaiidi.

¹⁴ Aapimla giñmaamara ganducami nai aana aliasi anoigadai cascada poduucai ganoojidi aana ganmaquia iñaliditai ñiooqui maisiu gansiaa aratuda iñaliditai. ¹⁵ Tomamasi aapimla viaacagi baivustaama miil mamaatatuldiadami ismaacada ganmamaatatuldi istumaasi aagai Suusi Cristo damos maimuidi ismaacada aran ducami ganooga mosaca aana. Aana ganaagidi isSuusi Cristo arcaagacata vuviadami matai aapimla vaavoitu cascada ganooga giñducami aana. ¹⁶ Cascada gandaanai aana masai giñapan duucai oidacana.

¹⁷ Cascada ganotosda iñagai aana goTimoteo dai goovai gaaagidamu isduucatai gaaagai isoidaca aapimla. Goovai giñmara gaducami nai aana alia oigadai dai goovai calaga ivueeyi gaa duiñidaga. Dai goovai gaaagidamu isducatai ivueeyi aana vaavoituidaitai Suusi Cristo, dai istumaasi mamaatatuldi aana vlassi aipacoga quiquiupiaaga. ¹⁸ Amadutai aapimla gagarducada ganalidi poliditai iñsaana ganabaidi dai cascada maitandidividi aana. ¹⁹ Damos aana otoma malaca gannaida iñalidi isDiuusi ipaldagi. Dai amaasi naidamu aana saa calaga vaavoituidai dai saa calaga oidaga agai ismaacada gagarducada ganalidi dai maisiu mosaca istumaasi aagai agai. ²⁰ Dai agai saagida ismaacada iduñia alidi istumaasi Diuusi ipalidi Diuusi guvucadada vaamioma gaaagai sioodami ñiooquida. ²¹ Calagacata avar oidaca aapimla dai poduucai aana maitanbagaidamu siascada gaamu imiagi dai poduucai baigiñliadamu aana aapimacada.

5

¹ Sivi cajioma aatama isamaadutai aapima vana gaooaga ooñigada. Gomaasi atamo istumaasi alia soimaascami. Dai maitiipu oigaragai isivuaadagi tomali agai saagida ismaacada maiagidi Diuusi. ² Dai vascata quiaa garducada ganlidi aapima. Baiyoma gaagai massiaa aradamudai dai soigaliadamudai. Acali ismaacada pomaasi idui maitaagai masdadagitodagi isvapacada agai ganmpaidaragata. ³⁻⁴ Tomasi maigallamadu daja aana vascata gantatagitoña aana. Ataanadami Suusi Cristo giñmaa sallicami cascada ganaagidi aana istumaasi idui gocalli aliasi arsoimaascami. Aana ganaagidamu istumaasi gaagai isiduñiagi aapima ducami isgallamadu daacamudai aana. Ampaidavurai aapima vasi vaavoitudadami dai Suusi Cristo guvcadada ganlamadu daacamu. ⁵ Dai aagidavurai gocalli sai camaivapacaiña ganmpaidaragara vai poduucai lamadu aimaraiña oodami ismaacada ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi. Adiaavora alia viaa guvcadagai. Poduucai sallicada soimaa taatamu agai. Dai agai soimaasi taatacai istutuidi siana duucai gatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi poduucai calgacata vuusaiña silascada diviagi ataanadami Suusi Cristo.

⁶ Maitaagai masgarducada ganliadagi poliditai mascaaga ivueeyi. Cal maata aapima sai amo oodami soimaasi ivuaadami istutuidi issoimaasi iduñituldagi mui oodami. ⁷ Cascada gaagai isaagidagi gocalli sai camaivapacaiña ganmpaidaragara. Agai istutuidi issoimaasi iduñituldagi aa vaavoitudadami tomasi maiquaa soimaasi iduñituli aa. Suusi Cristo arapan ducami aali cañiiru ismaacada coodaiña ganaaduñicarua gaa siaa duudagara ismaacada pascua taagidu vai poduucai Diuusi oigaldiña soimaascamigada. ⁸ Dai poduucai aatama gaagai iscamaisoimaasi ivuaadagi dai calgacata oidaca.

⁹ Casi ganaagidi aana ama oojlata dai maitaagai masuurpacadagi agai ismaacada googosi ganducami. ¹⁰ Damos aana maitaagida inliditadai masai gajiaadara vipiadana vascata ismaacada googosi ganducami, dai ismaacada coimudai tuutuiga, dai ismaacada lasivoga, dai ismaacada siaa duutudai momoono. Ismaiñoquiada agadamudai aapima gooodami avanacai isiimia aapima idi oidigi daamadara. ¹¹ Baiyoma ganagida inliditadai aana masai maiuurapacaiña agai ismaacada pocaitiada saida arvaavoitudadami dai vascata googosi ganducamicagi, dai coimudada tuutiacagi, dai ñooquiadagi aa oodami, dai navacoitaracagi, dai lasivoacagi, tomali maitaagai masgacuaadagi agai lamadu. ¹²⁻¹³ Aana maiviaa sallicami isaagadagi ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami, agai ismaacada maitarvaavoitudadami mosalgi Diuusi viaa sallicami. Damos aapima vaavoitudadami lagi gansaagida gaagai isaagadagi ismaacada maicaga ivuaadagi. Maitavar dadagitoda gocalli soimaasi ivuaadami isgansaagida vapacadagi siuu duucu siaa duutudagi aapima Diuusi.

6

¹ Silascada amaadutai aapima viaacagi amo istumaasi gaaduñi vaavoitudadami vui maitaagai isvan cacasadagi dudunucamiata ismaacada maitarvaavoitudadami. ² Maitamas maata aapima sai ismaacada vaavoitudai Diuusi naida agai agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Poduucai arpa gaagai masalgi baivuaadagi istumaasi tagitocagi ganaaduñi. ³ Maitamasmaata aapima tasai asta Diuusi tataañicaruda naida ragai ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Vaamioma caaga istutuidi aatama isnlidagi gaaduñi vaavoitudadami saagida ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami tami oidigi daama. ⁴ Silascada gancocoda aapima, çtuimasi ajioopaiña aapima sai baiganduñidana dudunucami ismaacada maitarvaavoitudadami? ⁵ Gomaasi gia ganaagidi aana masai siaa arana. Siaadara maioidacana amaadutai aapima gansaagida ismaacada istutiadagi isbaiganvuiidiadagi ñooqui aapima vaavoitudadami gansaagida. ⁶ Amo vaavoitudadami maitaagai isvan calasagi gaaduñi dudunucami vuidara ismaacada maitarvaavoitudadami.

⁷ Sallicada arvaavoi sai isgancocoda aapima poduucai alia soimaasi ivueeyi aapima. Baiyoma maitaagai masvui ñooCADagi soora gancocoda liadagi. Dai baiyoma maitaagai masvui ñooCADagi soora ganlasiadagi. ⁸ Damos aapima maicaga ivueeyi dai lasidiña asta ganaaduñi vaavoitudadami.

⁹⁻¹⁰ ¿Maitamas maata aapima sai ismaacada arsoimaasi ivuaadami maiimia agai siaaco gataaani Diuusi? Maitavar gandadagitoda masganvupuiirumadadagi. Sallicada arvaavoi isagai ismaacada googosi ganducami, dai ismaacada siaa duutudai momoono ismaacada ivueeyi oodami dai diuusi aagai dai calalli ismaacada maiiaan voopoi ooqui baiyoma

cacallli aagi aipacoga ganvuudana, dai ismaacada aasivoga, dai ismaacada coimudada tuutuiga, dai ismaacada navacoitaraga, dai ismaacada oojoidi isñiooquiadagi aa oodami, maitaanaanada agai malla lavaagiala Diuusi aamadu. ¹¹ Poduucai oidacatadai aamadutai aapima damos sivi Diuusi casi ganoigali gansoimaascamiga dai casi acovai ganvuvaitu dai Diuusi caagacata gannaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aapima Suusi Cristo caagacata ganvuvaitu dai Diuusi lbada ganamadu daja cascada.

¹² Damos oodami pocaiti: “Oodami istutuidi isivuaadagi vaasiaacatai istumaasi ipalidi”. Damos aana pocaiti: sai maisiu vaasi istumaasi ivueeyi oodami arsoiñi. Dai maitaagai isivuaadagi tomali amo istumaasi soimaascami tomasi iduñia alidi. ¹³ Alia si arvaavo istumaasi aagai oodami: “Cuaadagai arugidagai vaatarai dai gavoocata vaacai cascada vooca oodami”. Damos Diuusi ugittida agai vaasi gomaasi. Damos tuucugai oodami maisiu isgama voopoda tomasmaascada, baiyoma tuucuga oodami vai poduucai ivuaadana Diuusi aa duñidagada dai Diuusi nuucada oodami tuucugada. ¹⁴ Poduucai isduucai Diuusi duaacali gartlaanadamiga Suusi Cristo poduucai garduduaacalda agai aatama lara aguvucadagacada.

¹⁵ ¿Maitamasmaata aapima sai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo arapan ducami agai daida araduñda? Aatama arSuusi Cristo aaduñda cascada maitaagai tsvapanagadagi ooqui tatacaligami. ¹⁶ ¿Maitamasmaata aapima sai siascada amo calli vaanagi amo ooqui tatacaligami vagoocatai atamo oodamicana? Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Vagoocatai atamo oodamicana agai”. ¹⁷ Damos siascada amo oodami vaavoitudagi Suusi Cristo agai amo tagitoidagai viaacana Suusi Cristo aamadu.

¹⁸ Aapima gaaagai isgajiaadara vipiaadagi vaasi goomaasi. Diuusi idui oodami sai sia duutudaiña agai dai maisiu isivuaadana mosacaasi istumaasi ipaliadagi. Mui naana maasi soimaascami ivueeyi oodami damos agai ismaacada googosi ganducami agai soimaasi ivueeyi gatuucuga vui. ¹⁹ ¿Maitamas tagito aapima sai Diuusi ootoi galbadaga sai ganamadu daacana? Poduucai aapima camiaagi gantaana. ²⁰ Diuusi alia cala idui aapima ganvaatarai ootosacai gamara Suusi Cristo masai aapima caagacata vuvacana. Cascada alia si gaaagai issiaa duutuada aapima Diuusi siasi gantuucugacada caasi ganibdagacada Diuusi taana si gantuucuga dai ganibadaga cascada.

7

¹ Sivi gia ganaa noragidamu aana istumaasi giñtacacai aapima giñoojidacai. Caagaduava ismaiooñtadagi cacalli. ² Damos alia muidu ismaacada googosi ganducami cascada alia si gaaagai iscacalli viaacagi ganooñiga dai ooqui viaacagi gancucuna dai poduucai maisoimaasi ivuaadagi googosi ganducamicatai. ³ Cacalli gaaagai isama voopodagi gaoñiga siuu duucu looñigada ipaliadagi dai ooqui gaaagai isama voopodagi gacuna siuu duucu acunada ipaliadagi. ⁴ Siascada cunatagi amo ooqui camiaagi taana si gatuucuga cacalli agai dai taana. Dai siascada ooñtagi amo calli camiaagi taana si gatuucuga lara looqui agai dai taana. ⁵ Cascada maitaagai ischo gantatadagi aipacoga. Sigis gia ganaagida agai dai maiamapai voopodagi chilalqui tasai gamamadada aliditai. Dai vaascata gooquilara gaaagai isamapai voopodagi agai vai adiaavora maisoimaasi iduñituldagi looqui ama calli aamadu tomali cacalli ama ooqui aamadu.

⁶ Aana maitantaana masooñtadagi masmaiooñtadagi lara baiyoma istutuidi aapima isiduñiagi istumaasi ipaliadagi. ⁷ Aana aagi ipalidi isvaascatai maiooñtagi giñapan duucai, damos amoco istutuidi isivuaadagi amo istumaasi dai aa ama maasi. Diuusi maacai guvucadagai cascada.

⁸ Ismaacada maiquiaa ooñiga dai ismaacada maiquiaa cuucuna dai vipiuudu calaigacamudai islagi viiyagi agai giñapan duucai. ⁹ Damos ismaitistutiada agai islagi oidacagi vai ooñtana. Vaamioma atcalaagi isooñiacagi dai maisoimaa taatamadagi ama voopoda aliditai ooqui.

¹⁰ Damos ismaacada caoñigai dai ismaacada cacucuna aana gantaana si ooqui maidadagitoña gancucuna. Idi ñiooqui aagaiña gartlaanadamiga Suusi Cristo lara. ¹¹ Damos isamo ooqui dagituagi gacuna agai maitaagai iscunatagi apamu baiyoma gaaagai isbaiduña agai ñiooqui gacuna aamadu. Poduucai lara cacalli maitaagai isdagituagi gaoñiga.

¹² Dai ama maasi agida inñlidi aana ismaacada ooñiga maivaavoitudadami aamadu dai ismaacada cuucuna maivaavoitudadami aamadu. Oidaga amo ñiooqui ismaacada maiaagaiña gartlaanadamiga Suusi Cristo damos aana gia ganaagidamu sivi. Ismaadutai ooñigada maitarvaavoitudadamicagi dai vaascata aamadu oidaca aliadagi gacuna, cunada

maitlaagai isdagituagi saibai poduucai vaavoitudana ooñigada. ¹³ Dai islamaadutai cunada maitarvaavoitudadamicagi dai vaascata lamadu oidaca liadagi gaooñiga, ooñigada maitlaagai isdagituagi sabai poduucai vaavoitudana cunada. ¹⁴ Acalli ismaacada maitarvaavoitudadamicagi Diuusi calgacata naidi agai vaanacai agai amo ooqui vaavoitudadami daida looqui ismaacada maitarvaavoitudadamicagi Diuusi calgacata naidi agai vaanacai agai amo calli vaavoitudadami. Dai ismaitarpođuucacamudai maamarada arapan ducamicamudai maamarada agai ismaacada maivaavoitudai, damos Diuusi calgacata naidi maamarada lapa. ¹⁵ Damos isacalli maivaavoitudadamicagi dagitua liadagi gaooñiga vai dagitona daida looqui camaivia islamadu oidacagi dai isaoqui maivaavoitudadamicagi dagitua liadagi gacuna vai dagitona daida acunada camaivia islamadu oidacagi. Diuusi acovai garvuvaitu tasai calgacata oidacana dai maitarcocodaina. ¹⁶ Dai vaascata maimaata amo calli sia amo ooqui iscalgacata vusaidagi gaaduñi sia ismaicalgacata vusaidagi lapa quiaa lamadu oidacatai agai.

¹⁷ Dai gaaagai masbaiganliadagi agiacada ismaacada Diuusi ipalidi isivuada aapima. Dai aliasi arcaga ismaidagituagi ganaa duifdaga ismaacada viaacatadai aidasi Diuusi acovai vusaitu sai vaavoitudana. Gomaasi agai istumaasi laanai aan vaasi vaavoitudadami aipaco oidacami. ¹⁸ IsDiuusi acovai vusaidagi amaadutai ismaacada iquitaquicagi tuucugada isducatai gamviidacatadai judidü agai gaaagai ismoduucai viiyagi dai isDiuusi acovai vusaidagi amaadutai ismaacada maiiquitaquicagi tuucugada agai maitlaagai isiquitaagi. ¹⁹ Tomasmaasi oodami isiquitaquicagi tuucugada ischo lapa mosgaaagai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi. ²⁰ Aliasi arcaga isvaasi oodami maidagituagi ganaa duifdaga ismaacada viaacatadai aidasi Diuusi acovai vusaitu sai vaavoitudana. ²¹ Isamaadutai arpiooficadai aidasi Diuusi acovai vusaitu maitlaagai isvuama liada agai. Damos isviaacagi agai isducatai vuusiagi dai camaitarpiooficagi gaaagai isvuusiagi. ²² Pipioofi ismaacada Diuusi acovai vuvaitu sai vaavoitudadana gaaagai istatagitodagi isaraaduñi Cristo dai agai ismaacada maitargarpioofi ismaacada Diuusi acovai vuvaitu sai vaavoitudana gaaagai istatagitodagi isarpioofi ismaacada Suusi Cristo. ²³ Diuusi alia calga idui aapima ganvamar ootosacai gamara dai sivi gaaagai maslagiadagi Diuusi maisiu oodami. ²⁴ Poduucai tudo giñaaduñi tomali amaadutai maitlaagai isdagitua gi ganaa duifdaga ismaacada viaacatadai aidasi Diuusi acovai ganvuvaitu sai vaavoitudana, Diuusi ganlamadu daja cascada.

²⁵ Dai sivi maaquimu aan ñiooqui ismaacada maitarooñiacami dai ismaacada maitarcuucunacami. Suusi Cristo maipoduu aagai damos aan anganaagida ifñagai. Diuusi calgacata giñnaidi daida giñvaavoitudai cascada aapima gaaagai isgiñvaavoitudagi lapa cascada ganaagidamu aan istumaasi tatagitoi aan. ²⁶ Otoma aliasi soimaasi taatamituldi agai adudunucami vaasi vaavoitudadami cascada polidi aan sai ismaacada maitarooñiacami dai ismaacada maitarcuucunacami gaaagai isapiadu viiyagi. ²⁷ Vaascata ismaacada caoñiga maitlaagai isdadagitodagi ganoñiga dai ismaacada maiquia ooñiga maitlaagai isooñtigi. ²⁸ Damos isamo calli ooñtigi maisoimaasi ivueeyi dai isamo ooqui cunatagi maisoimaasi ivueeyi. Damos sioora gavananacami vaamioma soimaasi taata agai dai aan ipalidi isotolioma soimaasi taata agai aapima.

²⁹⁻³¹ Giñaaduñi aan ganaagidi sai chilaaqui tasai vaaga masicamaoidacamu tami oidi daama cascada gaaagai lasvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duifdada siama maasi sivi quiaa istutuiditai. Sioora ooñiacagi, dai sioora soiganliadagi, dai sioora baiganliadagi, dai sioora viaacagi tumiñi dai tomasioora ismaacada tami oidigi daama oidaga gaaagai isvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duifdada siama maasi. Idi oidigi caugitimi cascada.

³² Aan ipalidi isaapima maivuum anliadagi tomali amo istumaasicada. Amo calli maioñiacami vaamioma tatagitoi Diuusi aa duifdada daida ivuaada lididña istumaasi Diuusi ipalidi. ³³ Damos silascada caoñta agai vaamioma tatagitoiñña agai istumaasi gaaagai quiiyara, daida ivuaada lididña istumaasi ipalidi ooñigada. ³⁴ Poduucai lapa amo ooqui maicunacami vaamioma tatagitoi Diuusi aa duifdada daida ivuaada lididña istumaasi Diuusi ipalidi vai poduucai vaamioma calga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi siasi tuucugada caasi ibada. Damos silascada cacunata agai vaamioma tatagitoiñña istumaasi gaaagai quiiyara daida ivuaada lididña istumaasi ipalidi cunada.

³⁵ Aan ganaagidi gomaasi gansoiña ifñaliditai maisiu gandaida ifñaliditai mui naana maasi, varai poduucai calgacata oidaca daida ivuaada Diuusi aa duifdada oigadaitai Diuusi.

³⁶ Damos islamaadutai polliadagi iscaoquimuimi marada dai polliadagi issiooma arcaga iscunata agai, dai isaoqui polliada lapa vai cunatana gomaasi maitarsoimaascami. ³⁷ Damos isamai sallicada polliadagi ismaitlaagai iscunatagi marada dai ismaittipu istuisi cunata agai, oogada viaa sallicami isiduñia istumaasi ipalidagi, agai

caaga ivueeyi. ³⁸ Damos soora dagituagi gamara sai cunatana caaga ivueeyi dai soora maidagituagi gamara sai cunatana vaamioma caaga ivueeyi.

³⁹ Amo ooqui cunacami viaa isalamadu oidacagi gacuna asta siascada muu agai. Damos siascada muquiagi cunada looqui viaa sallicami iscunatagi apamu soora lamadu ipaliadagi, damos arvaavotudamicagi agai. ⁴⁰ Damos looqui vaamioma baigaliadana tada ismaicunata apamu. Gomaasi agai istumaasi tatagitoi aana. Dai Diuusi Ibada giñama daja aana ara dai gomaasi ismaacada aagai aana polidi aana isDiuusi Ibada giñaagi.

8

¹ Aapima giñacacai isbai oidaga oigaragai iscuadagi cuaadagi ismaacada gadadasdi amomoono ismaacada ivueeyi oodami ischo ara. Baiyomavar maicuaada. Vascatai aatama maata isDiuusi maigapiar garvuupai iscuada aatama istumaasi gadadasdi amomoono. Damos soora pocaiti adagi sai vaamioma maata siaa agai garducada ganalidi. Damos soora oigadagi vasi oodami agai poduucai vaamioma caaga vaavoitudai Diuusi. ² Soora poliadagi iscamata mui naana maasi agai maicaga mai isducatai gaagaitadai ismamaatamudai agai. ³ Damos Diuusi calgacata naidi soora oigadai Diuusi. Agai armaamarada cascada.

⁴ Amomoono ismaacada ivueeyi oodami dai diuusi aagai maitardidiuusi mosaliamadugava Diuusi. ⁵ Oodami polidi ismuidi didiuusi tavaagata dai oidi daama, agai vatarata gia oidaga mui didiuusi. ⁶ Damos caa maata aatama sai mosaliamaduga Diuusi, garooga. Agai idui vasiacatai. Aatama oidaga dai siaa duutuda ragai Diuusi daida ivuaadaragai aa duiñada. Dai aliamaduga gartaanamadami agai arSuusi Cristo, dai agai idui vasiacatai. Dai agai garmaa ibadagai utudui.

⁷ Gomaasi maisu vasi oodami maata. Amadutai ismaacada laquioma siaa duutudaina amoono quiaa vaavoitudai sai cuadatai cuaadagai ismaacada gadadasdi amoono sai agai siaa duutudai amoono cascada polidi agai sai maitarcalagai iscuadagi. ⁸ Vaavoava siDi-uusi maivaamioma calgacata gartnadi tomali maivaamioma calgacata oidacana aatama cuadatai cuaadagai. ⁹ Vascatai avarmaicuaada cuaadagai ismaacada gadadasdi amoono ismaacada ivueeyi oodami dai diuusi aagai. Iscuada aapima acuaadagai aida gia agai ismaacada maicaga maata caa isducatai ipalidi Diuusi isoidacana ugian tada ara dai gomaasi arsoimaascami agai vatarata. ¹⁰ Damos isamaadutai aapima ismaacada caa maata vasi gomaasi vascata imiagi amoono quiupaigadamu dai gacuaadagai cuaadagai ismaacada gadadasdi amoono vai gantagiagi amai ismaacada maicaga maata caa isducatai ipalidi Diuusi isoidacana, agai ugian tada ara. ¹¹ Dai poduucai gaicada ismaacada iduñia aapima agai soimaasi iduñia tada, dai Suusi Cristo muu agai vatarata ara. ¹² Poduucai isaapima soimaasi iduiñituldagi ganaduñi ismaacada maicaga maata caa isducatai ipalidi Diuusi isoidacana, aapima soimaasi ivueeyi Suusi Cristo vui. ¹³ Poduucai insaana cuaadagi cuaadagai ismaacada dadasdi amoono dai poduucai soimaasi iduiñituldagi giñaduñi vaavoitudami baiyoma maicuaadan tada aana cuaadagai ismaacada dadaasdi momoono tomali amo imidagai maisoimaasi iduiñitolda inliditai.

9

¹⁻³ Sivi aagidamu aana amo ñooqui agai ismaacada maivaavoitudai insaana arootosada Suusi Cristo. Sallicada arvaavoi insaana arootosada Suusi Cristo. Aana taa gartaanamadami Suusi Cristo. Dai aapima vaavoitudai Suusi Cristo, aana ganaagidi isagai calgacata vuviadami cascada. Tomasi aa maivaavoitudai insaana arSuusi Cristo ootosada, damos aapima gia gaagagai isvaavoitudagi dai aapima arvaavoitudadami cascada gamaata insaana arSuusi Cristo ootosada.

⁴ Aana viaa sallicami isgamaitacadagi cuaadagai gaagiditai isduusi ñooquida. ⁵ Dai viaa aana sallicami isoofitagi amo ooqui vaavoitudadami poduucai ivueeyi agaa Suusi Cristo oototada, dai Suusi Cristo vasuuculida dai Piiduru. ⁶ Povai masianalidi aapima ismosaca aana dai Bernabé maviaa sallicami isdagituagi aa duiñadagai dai gaagiadagi isSuusi Cristo calgacata vuviadami? ⁷ Sandaarui maalagi gaaa namaquidi istumaasi siaa vueeyi. Dai soora asadagi uuviai viaa sallicami iscuadagi iibiada. Dai soora nu-cadacagi sisivatu viaa sallicami isyadagi viibada. ⁸ Aana maitanaagidi istumaasi aagai oodami aana ganaagidi istumaasi aagai Diuusi ñooquidata. ⁹⁻¹¹ Aatama ganaagidi Diuusi ñooquida dai poduucai gansoicai calgacata oidaca aapima cascada viaa aatama sallicami isgantaanadagi cuaadagai aapima poduucai soicai aa oodami cascada gaagai isvaamioma garsoicada aapima aatama. Poduucai ooja Mosesacaru: "Maitavar dacamidacartudada

atuturu masiiascadā calivadagi taligi aḡaicadā vai poduucai cuaajida aḡai taligi”, asduu ooja. Poduucai gamaati isaata vuaadami viaa sāllicami isgamaitaḡadagi cuaadagai. Aḡai ismaacadā gasicuaanai dai ismaacadā gayoovai aḡai aḡaagai istaḡitocagi isajjagi aa yoovi. ¹² Isaa viaacagi sāllicami iscuuadagi ḡancuuadagaiga siooma cāḡaga aatāmā.

Vāscāḡā maiuu aatāmā tomasi viaacatadai sāllicami. Baiyoma aḡgi gaaata namāquidiña aatāmā vāasi taštumaasi siaa vuaadana. Aana ipaliditadai iscaḡaga ḡantḡitog caāca aapimā istumaasi ḡanaagidi aana dai maisiu taḡḡitodagi iñsaana ḡamaitacaī ḡanaagiditai Diuusi ñiooquidā. ¹³ Cāā maata aapimā sai ismaacadā gaaata vūeeyi aḡā quūupaḡadāḡā aḡjudidiū siaoco ḡacoodai vustaqui poduucai isduucai ḡatajai Diuusi aḡai istutuidi isaa cuaadagi ābaabaidi. ¹⁴ Dai poduucai Diuusi aagai sai sioraḡa ḡaaḡiadagi isSuusi Cristo aḡcaḡaḡaḡā vuviadami sai ismaacadā vaavoitudadagi aḡaagai ismaacadagi vāasi istumaasi ḡitog. ¹⁵ Damos aana tomali āmo imidagai maitataanai tomali āmo istumaasi tomasi viaa aana sāllicami isḡataanadagi. Aana ḡanoojidi maisiu ḡantaanadami iñaliditai istumaasi. Aḡḡaḡa muquian tada aana biuḡimucai isḡantaanadagi āmo istumaasi.

¹⁶ Aana maitaaḡai isḡaducadā ḡiñaliadagi gaaagiditai isSuusi Cristo aḡcaḡaḡaḡā vuviadami, gomaasi viaa aana isivuaadagi cascādā. Siāā soimā taatamā aana ismaitaaḡiadagi gomaasi. ¹⁷⁻¹⁸ Ismosacaasi baiḡiñaliaracādā ḡanaagidamudai aana isSuusi Cristo aḡcaḡaḡaḡā vuviadami aida ḡia baiḡiñalidi viiagi aana ducami isaa namaquidamudai aapimā tumiñsicadā tomasi matiñmaa tomali āmo sintavo. Damos maisiu mosacaasi baiḡiñaliaracādā ḡanaagidi aana isSuusi Cristo aḡcaḡaḡaḡā vuviadami baiyoma aliāsi viaa aana isḡaaḡidagi gomaasi. Diuusi ḡiñtjai ansaidā iduuna cascādā.

¹⁹ Aana maitarpiooñigadā tomali āmadutai dai vāascāḡā vāascatai piooñigadā duucai oidaga aana vai poduucai vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo aḡcaḡaḡaḡā vuviadami. ²⁰ Siāāscadā ḡiñaaduni judidiū saagida daaca aana ismaacadā ivueeyi vāasi istumaasi ooja Moseesacaru aana āḡā āpan duucai ivuaadana vai poduucai vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo aḡcaḡaḡaḡā vuviadami tomasi maiviaa aana isivuaadagi vāasi istumaasi ooja Moseesacaru. ²¹ Dai siāāscadā saagida daaca aana aḡai ismaacadā maiāḡidi istumaasi ooja Moseesacaru aana āpan duucai ivuaadana aḡai mosacaasi istumaasi ḡardaidi Diuusi gomaasi maitivuaadana aana. Aana viaa isivuuadagi istumaasi aagai Diuusi dai istumaasi aagai Suusi Cristo cascādā, vai poduucai vaavoitudana aḡai isSuusi Cristo aḡcaḡaḡaḡā vuviadami. ²² Dai siāāscadā saagida daaca aana ismaacadā maicāḡa maata caā istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi aidā ḡia ivueeyi aana istumaasi ivueeyi aḡai vai poduucai istutuidi aana issoiñagi aḡai isvaamioma cāḡaga maata istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Tomasiaacoga daaca aana āpan duucai ivuaadana aana aoodami vai poduucai āmadutai vaavoitudana. ²³ Poduucai ivuaadana aana sai cāḡaga ḡantḡitog caācana aḡai isSuusi Cristo aḡcaḡaḡaḡā vuviadami dai poduucai aliā baiḡiñalidiña aana siāāscadā vaavoitudadagi āmadutai.

²⁴⁻²⁷ Sioraḡa vopooyi aliāsi gaaajagāi ḡamaitaa aliditai. Istumaasi ḡamaitacaī aḡai vāasi uugiatai. Damos aapimā aḡaagai iscaḡaḡaḡā oidacagi vaavoitudaitai dai āḡiditai Diuusi dai Diuusi ḡanmaaquimu āmo istumaasi taḡvaḡiḡā ismaacadā tomali āmo imidagai maiuugiatai. Utuidami āquiasdāḡā vopooyiña vaida aajai utuiñaragai dai ḡajiaadāḡā vipieeyi aḡai vāasi istumaasi ḡalvueeyi tuucugadā. Poduucai aana āḡā caḡaḡaḡā oidaga vaavoitudaitai Suusi Cristo caā maata aana iñsiimia iñagai taḡvaḡiamu. Aana aliāsi ipalidi iscaḡaḡaḡā oidacagi poduucai isduucai aḡaiña aana aoodami tomasi poduucai oidacatai vāascāḡā soimā taatamai aana. Maitipalidi aana isDiuusi ḡiñāagidagi sai maicāḡadu idui aana cascādā.

10

¹ ḡiñaaduñi aana ipalidi isaapimā taḡḡitodagi siādui āqui ḡaḡāqui aaduñicarucadā oidigana. Diuusi ootosi āmo icomai sai baitāqui imāiña sai poduucai maatacana aḡai siaa sāllicami iimadagi. Diuusi soi tai cāḡaga dāḡavusai aḡai aḡā suudagi siaaco ḡāā Suudagi vāḡicāḡā taḡgidu. ² Dai poduucai casi ipali aḡai isoidagi Moseesacaru. ³⁻⁴ Cristo maacaiña cuaadagai dai suudagi māā oidigana. Aoodami yādādana suudagi ismaacadā vūsanaiña āmo odiaiñdāḡā. Dai Cristo āmadu daacana dai nuucadacana. ⁵ Dai baitoma vāascatai soimaasi ivueeyi oidigana cascādā Diuusi maibaḡāalidi aḡaicadā dai coi aḡai oidigana.

⁶ Cascādā maata aatāmā ismaitaaḡai issoimaasi ivuaadagi āpan duucai aḡai. ⁷ Cascādā maitaaḡai isaa duutuadagi āmoono poduucai isduucai idui āmadutai aḡai. Pocaiti Diuusi ñiooquidāḡā ispovuaadana aḡai oidigana dai pocaiti: “Aoodami dadaarāi dai ḡacueeyi dai ḡayāyāi dai ḡoquirā ḡatuutudacāi”, siaa duutudaitai āmo moonoo ḡandiuusiga duucāi. ⁸ Maitaaḡai taḡḡoogosi ḡarducamicagi poduucai isduucāi idui āmadutai aḡai dai coi āmo coobai dan vaica miil āmo taḡāḡā. ⁹ Dai aatāmā maitaaḡai isooḡtuldidiagi Diuusi

poduucai isduucai idui lamadutai agai tai calquiacarai coocoyi dai coi. ¹⁰ Dai maitavar vui ñioocada Diuusi apan duucai lamadutai agai vui ñioocai Diuusi tai Diuusi ootoi gataañicarui sai coodana.

¹¹ Vaaasi gomaasi apadui garaaduñicarucada tasai poduucai maatana aatama sai maitarcagai ispoduucai ivuaadagi. Dai cascada vaaasi gomaasi gaooja Diuusi ñiooquidatata sai aatama maatacana sivi cayoga ugitaicai oidigi. ¹² Sioora polliadagi iscaaga vaavoitudai agai gaagagai isganuucadacagi dai maisoimaasi ivuaadai. ¹³ Siiaascada amaadutai soimaasi iduñia aliadagi gaagagai istatagitodagi isvvaascatai poduucai tatagitoiña. Diuusi apiagansoicadamu iscaaga ivuaada aapima dai maitandagitodamu istatagitoda istumaasi maitistutuidi aapima isgajiaadara vipiadagi baiyoma gansoifamui mai gajiaadara vipiada aapima istumaasi soimaascami istumaasi iduñia aliadagi.

¹⁴ Cascada giñaaduñi casivar maisiaa duutuada aapima momoono. ¹⁵ Aapima caaga maata caa istumaasi. Dai caagavar tagitoca istumaasi ganaagidi aana sabaiga aramo istumaasi caagaducami ischo ara. ¹⁶⁻¹⁷ Siiaascada garampaidiada aatama dai gacuaadagi paana dai gayaladagi uuvasi varagada dai poduucai tatagitoiña aatama isducatai muu Suusi Cristo aatama garvallara dai poduucai Diuusi baigaraliatudai. Dai poduucai gatatagidiña aatama tasvvaascatai argaraadunumu vaavoitudadami.

¹⁸ Gantagitovar naida isducatai ivueeyi ajudidui siiaascada cuaada agai baabiada cañiiru ismaacada coodai agai dai dadasdi Diuusi. Poduucai gamaata isvvaascatai agai arganaadunumu siaa duutuadami Diuusi. ¹⁹ Aana maitipalidi isaapima poliadagi isamoono ismaacada ivueeyi oodami viaa guvucadagai tomali ispolliadagi aapima isabaabaidi ismaacada gadadasdi amoono maitarapan ducami tomastuma baabaidi. ²⁰ Poduucai agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi dadasdi cuaadagai Diaavora tataañicaruda maisiu Diuusi. Aana maitipalidi ispoduucai ivuaada aapima dai maitipalidi aana ara isgacuaada aapima agaa lamadu siiaascada gavaagimatada agai dai poduucai araaduñacagi oodami ismaacada vaavoitudai diaavora tataañicaruda. ²¹ Aapima maitistutuidi isaraaduñacagi Suusi Cristo daida araaduñacagi Diaavora tataañicaruda ara. ²² Maitaagai tasbaamutudagi Diuusi ganvui daraacatai agai lamadu siu duucu siaa duutuadagi diaavora tataañicaruda. Caa maata aatama isDiuusi vaamioma guvuca isaatama.

²³ Mui naana maasi istutuidi aatama isivuaadagi damos maisiu vaaasi istumaasi garsoicai iscaagacata oidaca aatama Diuusi vuitapi. ²⁴ Isamaadutai iduñia aliadagi amo istumaasi gaagagai isapaga tatagitodagi sabaiga aristumaasi soimaascami aaduñia vallara.

²⁵ Sapadavurai tomastuma baabaidi ismaacada oidacagi dai maitavar gatacacada masbai daasi amo moonoo ischo ara. Baiyoma maimaataca aapima dai maipolliadagi massoimaasi ivueeyi cuaadatai. ²⁶ Vaaasi oidigi dai vaaasi istumaasi oidaga arDiuusi tuidada cascada gaagagai mascuadagi vaaasi istumaasi oidacagi.

²⁷ Isamaadutai ismaacada maitarvaavoitudadamicagi ganvaidagi masai quidiara gau-gana dai masiimia aliadagi, iimivurai dai ugavurai mastumaasi ganbiidagi dai maitacacada isbai daasi amo moonoo ischo ara. Baiyoma maimaataca aapima dai maipovalladagi massoimaasi ivueeyi cuaadatai. ²⁸ Damos isamaadutai povantadagi masai gocuaadagai ismaacada modaja daasi amo moonoo ismaacada siaa duutudai oodami, varai maiuga vai agai maipoldagi masapima vaavoitudai ara amoono, ²⁹ tomamas aapima maata masmaivaavoitudai.

Damos aana ipalidi sai amaadutai giñaagidamu: “¿Istuisi maitistutuidi iscuadagi cuaadagai ismaacada dadasdi moonoo mospocaitai aa saida aramo istumaasi soimaascami, ³⁰ dai sai iscuadagi baigaliditai Diuusi vui, tuisi potaana amai issoimaasi ivueeyi?” ³¹ Damos aana ganaagidamu sai masiuu duucu cuaadagi gaagagai masivuaadagi siaa duutudaitai Diuusi. ³² Maitaagai isivuaadagi istumaasi sobicadagi oodami isaaigiada Suusi Cristo tomasi arjudidui ismaitarjudidui ara dai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo ara. ³³ Aana vallasara giñaajagai isivuaadagi istumaasi istucada baiganaliadagi aa. Dai aana maitivueeyi mosacaasi istumaasi arcagai aana giñvallara baiyoma ivueeyi aana istumaasi arsoifi aa vallara, vai poduucai calgacata vuvaquia agai.

11

¹ Giñapan duucui varivuaada aapima poduucai isduucai apan duucui ivueeyi aana Suusi Cristo.

² Giñaaduñi alia cāga ivueeyi aapimā tatāgitoitai daidā ivuaadatai istumaasi gānmaatatuli aana. ³ Aana ipalidi masmaatacagi sai Cristo agai dai taanaai cacāli, dai cacāli taanaai ganooñiga, dai Diuusi taanaai Cristo. ⁴ Dai aapimā Coriintara oidacami pocaiti sai isāmo cāli gacacāsada gavanamu siuu duucu gamamadadagi siapa siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquida gomaasi arsiaa araragai agai vaatarā. ⁵ Damos isāmo ooqui maivuracagi gāmo siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquida gomaasi arsiaa araragai agai vaatarā gomaasi arapan ducami isavisumicamudai agai mooda. ⁶ Isāmo ooqui maivuraca aliadagi gāmo sioma arcaagai isbovasdara ivisua agai gāmo. Damos isgomaasi arsiaa araragaicagi ooqui vaatarā baiyoma gaaagai isvuraca gāmo. ⁷⁻⁹ Diuusi idui acāli sai arapan tuigacana naana maasāra. Dai cacāli viaa sāllicami isgataaandadagi oidigi daama poduucai isduucai Diuusi taanaai tavaagiara, cascāda aapimā Coriintara oidacami pocaiti sai siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquida cacāli maitaagai isgacacāsada gavanamu dai poduucai cacāli gatataagidi isagai vaamioma viaa guvucadadagi dai vaamioma taanaai isooqui, cascāda cacāli maitaagai istutusadagi gānvapanamu siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquida. Damos Diuusi idui looqui cāliiañdara maisiu acāli ooquiañdara. Dai Diuusi idui looqui dai soicāña acāli maisiu acāli sai soicāña looqui. ¹⁰ Poduucai Diuusi gatatagidi isvaamioma gataanaai acāli siooqui cascāda ooqui gaaagai isvuracagi gāmo. Asta Diuusi tataañicaruñda iñapai gānvupuivasa siuu duucu vuidara gugucadagi Diuusi. ¹¹ Vaascara agai saagida ismaacāda vaavoitudai Suusi Cristo aliāsi tagito cāli dai aliāsi tagito ooqui vai gānsoidadagi aipacoga ivuaadatai Diuusi aa duiñdada. ¹² Vaavoava sicāliiañdara apadui looqui daidā arvaavoi sicācāli ooquiañdara vuvacai dai vaasi gomaasi idui Diuusi.

¹³ Giñaagidavurai aapima sabaiga arcaagai isāmo ooqui gamamadadagi maitavuracatai amo pañitu. ¹⁴⁻¹⁵ Maitasi arvaavoi sai vaascatai povanāli dai ooqui gaaagai isvuracagi gāmo dai oojidi istatavuducagi cuupada dai cacāli vaatarā arsiaa araragai istatavuducagi cuupada. ¹⁶ Ismaadutai giñvui ñiooqui aliada aagaitai gomaasi, agai gaaagai ismaatacagi tasai aatama tomali aa vaavoitadadami maiviaa amai viituldaragai.

¹⁷ Sivi gānaagidamu aana ama maasi dai goocāda maitistutuidi aana ispotaiyagi ansai baigiñāli. Siāscāda gānampaidiada aapimā dai cuaada cuaadagai ismaacāda cueeyi aapimā tatāgitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba vaamioma soimaasi ivueeyi aapimā isbai cāga ivuaadagi. ¹⁸ Cajioma aana masai aapimā gānvupui ñioocaiña dai baitoma vaavoitudai aana. ¹⁹ Aliāsi gaaagai isvaascatai aagadagi isducatai vaavoitudai poduucai gāmaatmu ismaacāda agai dai sāllicāda vaavoitudai Suusi Cristo. ²⁰⁻²¹ Masiaascāda gānampaidiada aapimā dai cuaadagai cuaadagai ismaacāda cueeyi aapimā tatāgitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba amoco arpara cuaadana cuaadagai ismaacāda vuaa dai asta navacoraiña gayāadatai vai aa maitatasconaraiña, dai chichiāqui aipaco dadaraiña poduucai sāllicāda soimaasi ivueeyi aapimā maisiaa duutudai aapimā Suusi Cristo. ²² Maitamasviaa aapimā gānquiqui masiaaco gacuaadagi dai maigapi gacuaadagi masiaaco gānampaidiadi. Aapimā soiduucai naidi ismaacāda Diuusi lco vuvaitu dai siaa araratudai aapimā agai ismaacāda maiviaa cuaadagai. ¿Povai masianāli dai aapimā iñsaana baigiñālda iñagai? Siadara baigiñāldana aana.

²³ Suusi Cristo aragi giñmaatatuli istumaasi gānaagidi aana. Aidā acara tucara masigatagida agaitadai Suusi Cristo agai bai amo paana ²⁴ dai gamamagi dai gooquāra saasarai daidā itai: “Ugavurai, idi arapan ducami giñtuucuga iñmaacāda taagida agai aana masai aapimā cāgacara vuvacana. Masiaascāda poduucai ivuaadagi varai giñtatagitoda”, astai aSuusi Cristo. ²⁵ Poduucai arpa caugitocai bai agai amo tucayu uvvasi varagada daidā itatadai gājootosa: “Idi uvvasi varagada ismaacāda idi tucayuna daja arapan ducami giñāra ismaacāda astia agai varai aapimā cāgacara vuvāqui. Iñsiaascāda muquiagi vai astia giñāra aidā abiaadara gaaagamu goñiooqui utudui ismaacāda Diuusi ootosa agai loodami. Vaascara masiaascāda gānampaidiadi dai yādagi uvvasi varagada varai giñtatagitoda”, astatadai Suusi Cristo. ²⁶ Poduucai vaascara masiaascāda gacuaadagi dai yādagi uvvasi varagada poduucai aapimā tatāgidi aa masvaavoitudai isSuusi Cristo muu curusiaba sai cāgacara vuvacana oodami dai aapimā gaaagai ispovuaadagi asta siāscāda diviagi Suusi Cristo.

²⁷ Poduucai tomasioora siora cuaadagi apaana dai yādagi uvvasi varagada poduucai isduucai giñmaatatuli Suusi Cristo dai maicāga vueeyi navacoraitai dai aliā soimaasi

ivuaadagi maitatagitoitai isSuusi Cristo muu curusiaba vai cAAGACATA vuvaidi oodami, poduucai agai soi duucai naidi Suusi Cristo. ²⁸ Cascada vAAscatai maiquiaa gaugacai dai maiquiaa yAAcai uuvasi varagada aliasi gaaagai istatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai cAAGACATA vuvacana oodami. ²⁹ Isamaadutai cuaadagi apaana dai gayAADagi uuvasi varagada dai maitatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai cAAGACATA vuvacana oodami Diuusi soimaasi taatatuldamu. ³⁰ Aamadutai aapima poduucai ivuaadana cascada cococofni dai maiguupuca dai AAmmocho asta cooyi. ³¹ Damos isaatama istatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba aidla gia Diuusi maiviaacamudai issoimaasi gartaatamituldidiagi. ³² Damos siAAscada Diuusi naidagi ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicAaga ivuaadami agai soimaasi taatatuldamu ismaacada armaicAaga ivuaadami vai poduucai maiimia agai Diaavora Aamadu.

³³ Poduucai tudo giñaaduñi masiAAscada ganampaidiadiagi dai gaugia aagadagi apaana dai gayAADagi uuvasi varagada varai nanaraca asta siuu duucu ganampagi vAAscatai varai amapai gauga. ³⁴ Isamaadutai biugimucagi gaaagai isAarpa gaugiagi gaquiiyaga vai poduucai Diuusi maiviaacagi issoimaasi gartaatuldagi gomaasicada istumaasi ivueeyi aapima ganampaiditai. Gogaa istumaasi ismaacada giñacaca aapima ojjiyaga bai duuñimu aana iñsiAAscada maaca gannaidagi.

12

¹ Giñaaduñi ganaagida iñalidi aana amo istumaasi varai maataca. Sai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai vaavoitudadami sai naana maasi ivuaadana.

² Caa maata aapima sai aidamasi maiquiaa vaavoitudaiña Suusi Cristo aapima siaa duutudaiña mui moono ismaacada maiñioocai. ³ Aapima gansaagida daivai AAmmocho ismaacada pocaiti sai aagai istumaasi aagidi Diuusi. Damos isagai ñiooquiadagi Suusi Cristo poduucai gamaata isagai maiaagai gomaasi Diuusi Ibaada guvucadadacada. Dai isamaadutai cAaga vaavoitudadagi isSuusi Cristo arDiuusi dai Aagiadagi poduucai gamaata sai istumaasi aagai agai, agai aagai Diuusi Ibaada guvucadadacada.

⁴ Vaavoitudadami viaa guvucadagai isivuaadagi AAmo istumaasi. Diuusi Ibaada agai dai maacai guvucadagai. ⁵ vAAscatai ivueeyi Suusi Cristo aa duñidada isducatai istutuidi damos vAAscatai ivueeyi agai vaa Suusi Cristo aa duñidada. ⁶ vAAscatai ivueeyi Diuusi aa duñidada damos maiaadugan duucai damos vAAscata agai vaa Diuusi agai dai soical vAAscatai. ⁷ Diuusi Ibaada maacai guvucadagai vAasi vaavoitudadami saida ivuaadana AAmo istumaasi vai poduucai gamaata siDiuusi Ibaada Aamadudaja vAAscatai, dai istumaasi ivueeyi Aamadutai arsoiñi vAAscatai vAarta. ⁸ Diuusi Ibaada maacai guvucadagai Aamadutai sai cAaga maata aagaiña ismaacada aagai Diuusi, dai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai aa sai cAaga maata caacana Diuusi ñiooquida, ⁹ dai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai aa sai vaamioma cAaga vaavoitudaiña Diuusi dai poduucai ivuaadana naana maasi, dai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai aa sai duduaaidiña cococoidada, ¹⁰ dai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai aa saida ivuaadana naana maasi gagarducami, dai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai aa sai cAaga maata gaagidiña Diuusi ñiooquida, dai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai aa sai maata naidiña asmaacada ñioocai Diuusi Ibaada guvucadadacada dai ismaacada ñioocai Diaavora tataañicaruda guvucadadacada, dai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquicada ismaacada maimaata agai, dai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai aa sai aagaiña istumaasi aagai agai ismaacada aa ñiooquicada ñioocai. ¹¹ vAasi gomaasi ivueeyi agai vaa Diuusi Ibaada. Agai agai dai maacai guvucadagai vAAscatai saida ivuaadana Aamadutai istumaasi Aagi Diuusi Ibaada ipalidi.

¹² Oodami AACaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vAAscata aragai vaa tuucugadañidaga. Poduucai isduucai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo saagida oidaga ojootosicami dai Diuusi ñiñiooquitudiadamidaga dai maamatatuldidiadi dai vAAscata agai arganaadunumu. ¹³ Tomasi aatama arjudiduu isgilliego arpa, tomatasi arpipioofi ischo arpa vAAscatai vAAscatai casi garvapaconica Diuusi Ibaada guvucadadacada tsaidala argaadunumucana aatama, dai agai vaa Diuusi Ibaada gartama daja vAAscatai.

¹⁴ Poduucai isduucai caagai aana oodami AACaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vAAscata aragai vaa tuucugadañidaga. ¹⁵ Isamo oodami potaiyagi: “Giñacaso maitargiñinovi cascada maitargiñitucuga”. vAAscata siaadaga maigovai gAASANA ACASODA. ¹⁶ Dai isamo oodami potaiyagi: “Giñacaso maitargiñinovi cascada maitargiñitucuga”. vAAscata siaadaga maigovai gAASANA ACASODA. ¹⁷ ISvAasi gartuucuga arvujicamudai isducatai caacamudai aatama. SiAarpa isvAasi gartuucuga arnaacaicamudai isducatai istutidamudai aatama isuuvapiadiagi. ¹⁸ Diuusi darai oodami vuupuidala siaaco agai ipali dai daacada,

naanacada dai vaasi istumaasi viaa oodami. ¹⁹ Si amo oodami arvujicamudai siaaco daacamudai atuucugada. ²⁰ Damos saalicada arvaavoi isamo oodami lacaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vaascata atagai vaa tuucugada iñdaga.

²¹ Vaasi gartuucuga ali asi gaagai. Ali tagito aatama gartuupuju dai gartoonovi dai gartoo dai garalacaso. ²² Dai ismaacada maiguupuca agai dai sioma gaagai. ²³ Dai istuidaba sioma maitaagada maasi agai tati vaumioma nunucadai aatama dai ismaacada siaa araragai isnadi aa oodami agai gia iñapai aatama. ²⁴ Poduucui gardui Diuusi cascada. ²⁵ Oodami lacaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju. Dai vaasi istumaasi viaa oodami abaana saasa agai. Dai vaasi ali asi gaagai. ²⁶ Isamo oodami cococagi amapacata tuucugada maiba tadacana vaasi tuucugada. Isamo calli maata ñioocadagi dai aa oodami aagidi sai calagadu mooda ali baigallidiña acali.

²⁷ Poduucui apa aapima muidu daida atamo aadunumu. ²⁸ Dai vaavoitudadami saagida darai Diuusi amoco saida arjootosicamica dai aa saida arñiooquituldiadamicadacana dai aa saida armamaatuldiamicana, dai aa saida ivuaadana mui naana maasi gartuducami, dai aa saida duduaidiña cococoidada, dai aa sai soiaña ganaaduñi, dai aa saida artataandamicana, dai Diuusi maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquicada ismaacada maimaata lagi agai. ²⁹ Maisiu vaasi vaavoitudadami arjootosicami, dai maisiu vaasi ardiuusi ñiooquituldiadamicada, dai maisiu vaasi armaatuldiamici, dai maisiu vaasi ivueeyi istumaasi gartuducami, ³⁰ dai maisiu vaasi duduaidi cococoidada dai maisiu vaasi ñioocai aa ñiooquicada, dai maisiu vaascatai maata aagai istaiya alidi aoodami aa ñiooquicada ismaacada maimaata lagi. ³¹ Aagidavurai Diuusi sai ganmaacana guvucadagai maida ivuaada aapima istumaasi vaumioma gaagai. Damos ana ganaagidi iñalidi amo istumaasi ismaacada vaumioma arsoiñi isvaasi gomaasi.

13

¹ Istutiadamudai ana isñioocadagi aa ñiooquicada ismaacada maimaata ana tomasi aoodami ñiooquida sapla Diuusi tataañicaruda ñiooquida dai ismaioigada ana oodami mosarapan ducami ana amo istumaasi imaacada mosciti dai maitarsoiñi. ² Dai istutiadamudai ana isaagadagi Diuusi ñiooquida dai ismaatacamudai ana istumaasi lagi Diuusi maatacata dai ismaatacamudai ana mui naana maasi, iscala viaacamudai ana vaavoidaragai dai poduucui istutiadamudai isisibaco tutusadagi gigidi, mospocaiti-tai ana ismaigovai imadagi dai ismaioigada ana oodami ducami ismaitistutiadamudai ana isistuma vaaadagi. ³ Isaana gaoidagi vaasi istumaasi viaa ana, dai masgimaidagi gaagiditai ana Diuusi ñiooquida, dai ismaioigada ana oodami gomaasi maitarsoiñi giñvatar.

⁴ Oodami ismaacada saalicada oigadai aa agai maioomaliga, dai cal tuutuiga, dai maicoimudada tuutuiga, dai maigarducada ganalidiña, ⁵ dai maisoiduucai nidiña aa, dai maivupuiiruga oodami vui, daida ivuaadana istumaasi ipaliadagi aa maisiu mosacaasi istumaasi ipaliadagi agai, saacada aa ñiooquiadagi agai maita ñiooquidiña, dai maivuaama alidiña tomasi soimaasi ivuuidi aa. ⁶ Dai maibaiganalidiña saacada soimaasi ivuaadagi aa baiyoma baiganalidiña saacada calga ivuaadagi aa. ⁷ Oodami ismaacada saalicada oigadai aa maivui ñioocai aa ismaacada soimaasi nidi, dai vaascata vaavoituda alidi istumaasi aagidi aa, dai vaascata vaavoitudai isaa ipalidi iscala ivuaadagi, dai vaascata apioigadai aa ismaacada soimaasi taatamitulda.

⁸ Tomastuigaco oidacamu amadutai ismaacada oigadagi aa, damos aimu istuigaco tipuca agai Diuusi ñiooquituldiadamicada, dai tomali maitañioocada agai aa ñiooquicada, dai tomali maitaagada agai isDiuusi Ibaada maacai guvucadagai oodami sai calga maata caacagi Diuusi ñiooquida. ⁹ Damos sivi palapi maata aatama Diuusi ñiooquida dai maicalga maata aagai aatama Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Aimu istuigaco vaascatai maata caaca agai vaasi Diuusi ñiooquida cascada maitaagada agai isDiuusi Ibaada maacadagi guvucadagai oodami isivuaadagi tomali amo istumaasi.

¹¹⁻¹² Tami oidigi daama maimaata aatama vaasi istumaasi Diuusi maata an duucui amo ali maimaata vaasi istumaasi maata amo oodami gartuducami. Poduucui apa maimaata caa aatama vaasi Diuusi ñiooquida ducami isnaljadagi amo nidadarui ismaacada maicalga maasi damos aimu istuigaco calga maata caacamu aatama vaasi Diuusi ñiooquida poduucui isduucui Diuusi gartumaata. Dai amo oodami gartuducami camaitivueeyi istumaasi ivuaadana aliducatai poduucui apa saacada iimia aatama Diuusi amadu camaitivuaadamu istumaasi ivuaadana tami. ¹³ Vaascata oidacamu sioota vaavoitudadagi Diuusi dai sioota nanaracagi istumaasi Diuusi iduñia aatama gartvatar, dai sioota oigadagi aa. Damos vaumioma arcalgai isoigadagi aa.

14

¹ Aliasi gaaagai masaipaco ganoigladagi. Daanadavurai aapima Diuusi sai lagi ganmaacana guvucadagai maidla ivuaada aapima tomasi amo istumaasi ismaacadla ivueeyi aa vaavoitudadami, damos sioma arcraagai isaagada aapima Diuusi niooquida. ² Lagi ismaacadla nioocai aa niooquicada ismaacadla maimaata, lagi Diuusi lamadu nioocai maisiu oodami. Oodami maimaata caa istumaasi aagai lagi cascada. Diuusi Ibaada maacai guvucadagai sai aagaiña istumaasi lagi Diuusi maata. ³ Baiyoma lagi ismaacadla aagai Diuusi niooquida lagi gia oodami lamadu nioocai, dai poduucai soicai lagi vaavoitudadami sai vaamioma canga vaavoitudana, maacatai niooqui dai baialliatudaitai. ⁴ Lagi ismaacadla nioocai aa niooquicada ismaacadla maimaata lagi lagi vaamioma vaavoitudai, damos lagi ismaacadla aagai Diuusi niooquida lagi soicai aa vaavoitudadami sai vaamioma canga vaavoitudana.

⁵ Aana ipalidi isvasscatai aapima istutiadamudai isnioocadagi ama maasi niooqui damos vaamioma ipalidi aana isaapima aagadagi Diuusi niooquida. Isnioocada aapima ama maasi niooqui dai maiaagadagi istaiya alidi maitarsoiñi vaavoitudadami vatarar cascada sioma arcraagai isaagadagi Diuusi niooquida siisnioocadagi ama maasi niooqui. Damos isnioocada aapima ama maasi niooqui dai aagadagi istaiya alidi goovai gia arsoiñi araan duucai isduucai arsoiñi isaagadagi Diuusi niooquida. ⁶ Cascada giñaaduñi ifsaana gandividagi dai ama maasi niooqui gannioquiadagi poduucai maitarsoiñan tada aana isvaamioma vaavoituda aapima. Damos ifsaana ganaagiadagi istumaasi Diuusi giñaagiadagi, dai istumaasi maata caaca aana, siapara isganaagiada aana istumaasi Diuusi iduñia, siapara ganaagiada aana Diuusi niooquida poduucai gia gansoiñan tada aana.

⁷ Siorea iivadagi uusi gitarui gaaagai iscanga iivada lagi vai poduucai maata caacagi aa istuma iivaragai iivai lagi. ⁸ Sandaarun saagida oidaga amoco ismaacadla iivai piito dai iivaiña lagi amo iivaragai dai poduucai aagidiña sandaarun sai vaapaigana dai iivaiña amai iivargai sai gacocodana gola iivaragaicada aagidiña lagi sandaarun istumaasi gaaagai isiduñiagi cascada gaaagai iscanga iivada lagi vai maata caacagi sandaarun daida ivuaadagi istumaasi tagitocagi lagi. ⁹ Poduucai aravueeyi aapimacada. Ismaadutai nioocadagi ama maasi niooqui siaadara maata caacana aa iscaiti lagi. Ducami isalagi nioocadamudai lagi. ¹⁰ Salliacada arvaavoi isoidaga mui naana maasi niooqui oidigi daama dai vasscatai ismaacadla nioocai maata caa. ¹¹ Dai ismaadutai giñnioquiadagi ama maa niooquicada ismaacadla maimaata aana poduucai maitarsoiñan tada aatama aipacoga. ¹² Cascada aapima ismaacadla ipalidi isDiuusi Ibaada ganmaaquiasi guvucadagai isiduñiagi amo istumaasi ismaacadla ivueeyi aa vaavoitudadami, aagidavurai Diuusi sai lagi ganmaacana guvucadagai maidla ivuaada aapima istumaasi arsoiñi vaavoitudadami.

¹³ Poduucai siorea nioocadagi ama maasi niooqui ismaacadla maimaata lagi, gaaagai isaagiada lagi Diuusi sai maacana guvucadagai vai gaaagiada istaiya alidi lagi aniooquicada. ¹⁴ Isgamamadada aana amai niooquicada ismaacadla maimaata aana, maata aana issiaa duutudai Diuusi damos maimaata aana iscaiti. ¹⁵ Gaaagai isgamamadada aana siaa duutudaitai Diuusi dai maatacagi iscaiti aana. Gaaagai isganama aana siaa duutudaitai Diuusi dai maatacagi iscaiti aana. ¹⁶ Damos ismaadutai gamamadadagi amai niooquicada ismaacadla maimaata lagi tomali aaduñda, laaduñda siaadara potlana lagi vaavoava. ¹⁷ Tomasi alia canga gamamadai lagi maitarsoiñi aaduñda vatarar. ¹⁸ Aana baigiñalidi Diuusicada isvaamioma nioocai aana ama maasi niooqui isvasscatai aapima. ¹⁹ Damos siasscada gatampaidiada aatama vaavoitudadami aana baiyoma ipalidiña isaagadagi altaama niooqui damos vasscatai maata caacagi maisiu baivustan miil niooqui amai niooquicada ismaacadla maimaata caacagi tomali amaadutai.

²⁰ Giñaaduñi maitavar tagitoda arpan ducai lagi ismaacadla maiquiaa canga maata istumaasi gaaagai isivuaadagi baiyoma gaaagai mascalaga tatagitodagi. Siasscada iduñia liada aapima amo istumaasi soimaascami amaasi gia gaaagai istagitodagi aapima arpan ducai lagi ismaacadla maiquiaa maata ivueeyi istumaasi soimaascami. ²¹ Pocaiti liivruara ismaacadla ooja Moseesacaru sai pocaiti Diuusi: "Aa oodami ama maasi nioocadami giñniooquituldiadamu ajudidíu saagida damos vasscagra maitiñlagidamu ajudidíu", caiti Diuusi, asduucai ooja Moseesacaru. ²² Poduucai arpa siasscada lagi ismaacadla maivaavoitudai Diuusi caacagi vaavoitudadami isniooquiagi amai niooquicada poduucai gaaagai ismaatiagi isDiuusi guvucadadacada nioocai oodami, dai siasscada amaadutai gaaagiadagi Diuusi niooquida poduucai maata vaavoitudadami isDiuusi guvucadadacada nioocai lagi. ²³ Dai isganampaidagi vaavoitudadami dai vasscatai ama maasi niooqui nioocadagi vai vaapaquiagi aa ismaacadla maivaavoitudai potliyan tada lagi sai vupuirutu vaavoitudadami. ²⁴ Damos isvasscatai aagadagi Diuusi niooquida vai vaapaquiagi

Λamadutai ismaacada maivaavoitudai, agai maatamu isiarsoimaasi ivuaadami dai cascada ama duucai galagitomu ²⁵ dai siaa duutuadamu Diuusi dai potaimu isDiuusi saalicada Λamadu daja lvaavoitudadami.

²⁶ Giñaaduñi siascada ganampaidiada aapima vascatai ivueeyi istumaasi istutuidi. Amoco ganadana dai aa gamamaatultidña Diuusi ñiooquida dai aa aagaiña istumaasi aagidi Diuusi, dai aa ñioocaiña ama maasi ñiooqui, dai aa aagadamu istaiya lididi agai ñiooquicada, vascata mastumaasi ivuaadagai gaaagai isiarsoificagi lvaavoitudadami vatarata. ²⁷ Siascada amadutai ñioocadagi ama maasi ñiooqui ali googocatai gaaagai isñioocadagi siapa vaavaicatai damos vaamioma gia cho. Damos amadutai gaaagai isñioocadagi maisiu vascatai apana. Damos gaaagai isoidacagi sioga aagadagi istaiya lididi oodami ñiooquicada. ²⁸ Damos ismaitiipucagi sioga aagadagi istaiya lididi oodami ama maa ñiooqui, sioma arcagagai ismaitiñioocadagi ama maasi ñiooqui masiascada ganampaidiadagi sioma arcagagai isajagi ñiooquiada agai Diuusi mostagitoidadara, gomaasi arsoiñi ajagagi agai vatarata. ²⁹ Poduucai apa siascada amadutai aagadagi Diuusi ñiooquida ali googocatai gaaagai isaagadagi siapa vaavaicatai, dai aa gaaagai isaagadagi sabaig arDiuusi ñiooquida ismaacada aagai agai. ³⁰⁻³² Damos isDiuusi aagidagi amo istumaasi amaadutai ismaacada daacagi agamai ismaacada cañioocaitadai gaaagai iscamaiñioocadagi vai ñiooquiagi agamai. Caga istutuidi oodami iscamaiñioocadagi ismaiñiooquia aliadagi. Poduucai isDiuusi aagidagi amo istumaasi amaadutai gaaagai isaagadagi araga amoco dai gooquira ama vai poduucai vascatai maatiagi dai baigalliadagi. ³³ Diuusi maisiolitudai oodami baiyoma soica sai maisisocaiña dai ibastudacan tatadudai. Vasi gomaasi ismaacada caagagai ana ivueeyi garaaduñi vaavoitudadami ismaacada ganampaidi tomasiacoga.

³⁴ Siascada ganampaidiadagi lvaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diuusi, ooqui maitaagai isñioocadagi, gomaasi daidarsi. Ooqui ali si gaaagai islagiadagi gancuucuna poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidara. ³⁵ Dai isooqui maataca aliadagi amo istumaasi gaaagai isquiyara tacaca agai gancuucuna. Aliasi arsiaa araragai isamo ooqui ñioocadagi siaaco ganampaidacagi oodami dai siaa duutuadagi Diuusi.

³⁶ Gantagitovurai masai aapima maitarapagadada ismaacada gaaagidi Diuusi ñiooquida, dai maisiu mosaca aapima vaavoitudai Diuusi ñiooquida. ³⁷ Isamaadutai polliadagi isagai istutuidi isaagadagi Diuusi ñiooquida siapa polliadagi isDiuusi lbadal amadu daja gaaagai istatagitodagi sai istumaasi ganooji ana Diuusi poduucai ganootosdi ñiooqui. ³⁸ Damos isamaadutai mailagiadagi istumaasi ganaagidi ana aidra gia maitaagai mascaacagi istumaasi ganaagiada agai.

³⁹ Poduucai giñaaduñi gaaagai masdaanadagi Diuusi sai agai ganmaacana guvucadagai mai aapima aagadagi Diuusi ñiooquida dai maitavar daidiada aa isñioocada agai ama maasi ñiooqui. ⁴⁰ Dai vasi istumaasi ivuaadagi gaaagai mascaaga ivuaadagi isducatai gaaagai isivuaadagi dai maitavar sisiocada.

15

¹ Sivi giñaaduñi ana ipalidi mastatagitodagi isducatai ganaagidi ana sai Suusi Cristo arcagacara vuviadami. Matai aapima vaavoitu gomaasi dai aplavaavoitudai. ² Isiarvaavo iscala vaavoitu aapima tucamidara dai apivaavoitudai poduucai cacagara vuvaca aapima.

³ Ana ganmamaatutuli aapima istumaasi giñmaatutuli Suusi Cristo. Ana ganmaatutuli istumaasi vaamioma gaaagai ismaatacagi. Ana ganaagidi sai Suusi Cristo muu dai poduucai garoigaldi garsoimaascamiga, poduucai isducatai aagai Diuusi ñiooquidara. ⁴ Dai ana ganaagidi apa masai yaasa Suusi Cristo tai agai bo vaica tasaicada apamu duaaca, poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidara apa, ⁵ dai sai gamaasitu agai Piiduru vuitapi, dai gooquira gamaasitu agai agaa ojootosicami vuitapi. ⁶ Dai gooquira gamaasitu agai vaamioma istaama sientto vaavoitudadami vuitapi bo vasdara, dai muidutai agai quiaa oidaga dai amoco cacoi. ⁷ Dai gooquira gamaasitu agai Jacobo vuitapi dai gooquira vasi ojootosicami.

⁸ Dai cuugalara gamaasitu agai ana giñvuitapi, dai cacagara giñvuusaitu aidasi tomali amaadutai maitagitocatadai ⁹ agaa ojootosicami vaamioma gataana iñsaana dai ana maitaagai masootosicami giñaagadagi. Ana soimaa taatatuli lvaavoitudadami cascada. ¹⁰ Damos Diuusi cacagara giñnaidi cascada arootosada ana. Dai ana ivuaadana mui naana maasi Diuusi guvucadacada. Dai vaamioma aata vaaadana ana sivascatai agaa

Diuusi vaascara giñsoicai cascada. ¹¹ Damos iñsaana ganaagidiña Diuusi ñiooquida siappa agaa oootosicami vaascara agai vaa Diuusi ñiooquida ismaacada vaavoitudai aapima.

¹² Aana ganaagidi sai Suusi Cristo duaaca coidada saagidañidaga, mai amadutai aapima pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidada vaataraga. ¹³ Isiarvaavoicamudai ismaaca agai aapima sai maioidaga duaacaragai coidada vaataraga aida gia tomali Suusi Cristo maiduaacamudai. ¹⁴ Damos isiarvaavoicamudai isSuusi Cristo maiduaaca aida gia vaasi istumaasi agai aatama maitarsoñicamudai. ¹⁵⁻¹⁷ Damos isiarvaavoicamudai ismaioidaga duaacaragai aida gia aatama aryaatavogami. Aatama agai dai agai sai Diuusi duaacali Suusi Cristo cascada. Damos ismaitarvaavoicamudai isoidaga duaacaragai aida gia maitarvaavoicamudai appa isDiuusi duaacali Suusi Cristo, dai poduucai ganvaavoidaraga maitarsoñicamudai, quiaa arsoimaasi ivuaadamicamudai aapima. ¹⁸ Daidavaavoitudadami ismaacada cacoi maiimimudai Diuusi amadu. ¹⁹ Ismaitarvaavoicamudai isimia ragai aatama Suusi Cristo amadu siascada coiyagi aida gia vaamioma soigraliadamudai aatama siaa oodami oidigi daama.

²⁰ Damos arvaavoi isSuusi Cristo duaaca coidada saagidañidaga. Poduucai caa maata aatama isDiuusi garduuaacalda agai aatama appa. ²¹⁻²² Diuusi idui amo calli dai Adan tala. Agai maiaggi Diuusi cascada muu dai cascada vaasi oodami oidigi daama cooyi. Gooquiaga Diuusi ootoi gamara oidigi daama. Agai agai Diuusi dai aidasi muu agai Diuusi duaacali coidada saagidañidaga cascada vaascatai ismaacada vaavoitudai Diuusi, Diuusi duduacalda agai coidada saagidañidaga. ²³ Suusi Cristo appaga duaaca aidasi Diuusi ipali dai agai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo duduacamumu siascada diviagi Suusi Cristo apamu, siascada Diuusi ipaldagi. ²⁴ Dai siascada ugitiagi oidigi tiipuca agai tomali amo taanadami dai Suusi maidagitua agai isgataanadagi adiaavora tataañicaruda tomali adiaavora amaasi Suusi taagida agai gaaalicamiga Diuusi grooga. ²⁵ Cristo gaagagai isapiaviaacagi gaaalicamiga asta siascada ugittu Diuusi vaasi ismaacada vuidaga vaataca. ²⁶ Dai cuugata Diuusi duduacalda agai vaasi coidada vai poduucai gamaatna isvaamioma guvuca agai ismuuqigami. ²⁷ Diuusi maa saalicami gamara Suusi Cristo sai agai taanaiña vaasi istumaasi oidaga. Mosaca Diuusi maitaanai agai. ²⁸ Dai siascada vaascatai agiadagi Cristo amaasi Cristo taagida agai gaaalicamiga Diuusi dai Diuusi taanadamumu vaasi.

²⁹ Amoco vaavoitudadami vaavoitudai saida arsoiñi isganvapaconadagi coidada vaataraga. ¿Damos ismaitarvaavoi isoidaga duaacaragai duucatai arsoiñi gomaasi?

³⁰⁻³¹ Aatama oootosicami vaasi tasai garcooda agaiña oodami. ¿Dai ismaiduduuaaca ragai aatama cocoi tumaasi arsoiñi gomaasi aatama garvaataraga? Gomaasi gia arvaavoi masvaasi tasai gimuaa agaiña. Isaapima vaavoitudai isganoigadai aana poduucai appa gaagagai masvaavoitudadagi istumaasi ganaagidi aana. ³² Efeesiaga giñcocoda oodami oomaliacami. ¿Tumaasi arsoiñi gomaasi aana giñvaataraga ismaiduuaaca iñagagai aana camuucuai? Isiarvaavoi ismaitiipu duaacaragai gaagagai tagsaiiyagi sivi dai vagiam araliadagi, sioroco siappa vaasamacada coiya ragai aatama.

³³ Maitavar gandadagitoda isaa ganvupuiirumadadagi anmamaataltulditai ama maasi. Caa maata aapima sai sioora ururapacai oodami maicaga ivuaadami agai anan duucai mamaatarai dai soimaasi ivuaadama appa. ³⁴ Gaagagai masaalagai gantatagituugi apamu dai camaisoimaasi ivuaada. Amadutai aapima maivaavoitudai isca tuiga Diuusi dai siasi viaa guvucadagai, cascada gaagagai massiaa aradagi.

³⁵ Amadutai aapima giñtacacamu lien. “¿Asducatai duduacarai coidada? ¿Dai asmaacana tuucugada?” ³⁶ Sioora giñtacacagi gomaasi aliasi arvuiirugami. Astucai ismaacada gaasai vuvacai dai gaarai dai gooquiaga acaida ismaacada gaai camaitiipucana. ³⁷ Gaasai uunui caida vai vuvacai dai gaarai dai camaiapa maascana caida ismaacada gaai. Poduucai aravueeyi tomastuma astucaicada. ³⁸ Diuusi poduucai idui cascada. Poduucai appa oodami ismaacada cooyi dai gaaasapai ugiatui tuucugada dai siascada duduuaaca Diuusi gamaaquimu tuucugada ismaacada agai agai ipalidi. ³⁹ Oodami tuucugadaga maiapa maasi calisi tuucugada, tomali ujuurugi, tomali vatopadagai. ⁴⁰ Diuusi tataañicaruda tavaagiaga oidaga dai oodami oidigi daama oidaga cascada maiappa mamaasi tuucugada. ⁴¹ Tasai dai masaadai dai sisiaavugai maiappanlaasi dadadacai, vaascara amo sisiaavugai vaamioma dadadacai siaa. ⁴² Poduucai idui Diuusi vaasi gomaasi dai poduucai iduñia agai siascada duduacaldagi coidada. Oodami tuucugada ismaacada gaaasapai duvagai damos siascada Diuusi duduacaldagi camaicoodamu agai. ⁴³ Oodami tuucugada ismaacada gaaasapai camaitarsoiñi damos siascada Diuusi duduacaldagi dadadadamumu agai. Oodami tuucugada ismaacada gaaasapai camaiiguupuacana damos siascada

Diuusi duduacaldagi amaasi gia guupuacamu agai. ⁴⁴ Oodami tuutucugadΛ ismaacadΛ gΛyaasapai oo dai tuucuga dai ΛATA dai uugiatai dΛmos siΛascadΛ Diuusi duduacaldagi camaiugitimu agai.

⁴⁵ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ sai Adán ΛrtuucamidΛΓΛ oodami ismaacadΛ idui Diuusi sai tami oidigi daama oidacana. DΛmos ΛSuusi Cristo gooquiΛrioma divia. Agai ΛrDiuusi dai maacai ibadagai utudui oodami. ⁴⁶⁻⁴⁹ Diuusi idui Adán dΛvΛΛaricadΛ dΛmos ΛSuusi Cristo tΛvaagiaiñdΛΓΛ divia. VΛasi oodami ismaacadΛ oidigi daama oidaga dΛvΛΛaricadΛ duñisi Λpan duucaí Adán. Dai vΛascatai ismaacadΛ vaavoitudai Suusi Cristo Λpa mamaascamu Suusi Cristo siΛascadΛ duduacagai dai tΛvaagiΛΓΛ oidacamu. Suusi Cristo maidΛvΛΛaricadΛ duñisi.

⁵⁰ Giñaaduñi aana anganaagidi sai oodami tuutucugadΛ maijioopai tΛvaagiamu istumaasi ismaacadΛ uugiatai maitistuidi isΛΛmadu daacagi istumaasi maiuugiatai. ⁵¹⁻⁵² DΛmos gΛnaagidi aana Λmo istumaasi istumaasi Diuusi giñaagidi istumaasi Λagi Diuusi maatacatadai. Maisiu vΛascatai aatΛma coiya ragai dΛmos todian duucaí garnanatudamu dai Λma maasi tuucuga viaacamu dai tomastuigaco oidacamu vΛasi coidadΛ dai duduacadΛ. Siuu duucu cacuugataΓΛ iivagi Diuusi tΛtaañicarudΛ piitocadΛ, duduacamu coidadΛ dai tomali Λmo imidagai camaicoimu. ⁵³ Poduucai isduucaí oidaga aatΛma sivi maitistuidi istomastuigaco oidacagi cascadΛ gΛagagai isΛpa mamaastua aatΛma Diuusi dai amaasi camaicoodagi. ⁵⁴ SiΛascadΛ ΛpΛduñiagi gomaasi amaasi casi ΛpΛduñimu istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛΓΛ. Dai aidΛ abiaadΛΓΛ camaicoodamu oodami. ⁵⁵ CascadΛ maitΛagagai isΛΛbiadagi muuquigami. ⁵⁶ Aoodami ismaacadΛ caoigali Diuusi soimaascamaigadΛ camaisoimaa taatamai siΛascadΛ coiyagi. Diuusi ñiooquidΛΓΛ maata aatΛma isiarsoimaasi ivuaadami vΛascatai. ⁵⁷ DΛmos baigiñalidi aana DiuusicadΛ. Agai garoigaldi garsoimaascamiga vaavoitudaitai aatΛma Suusi Cristo cascadΛ camaisoimaasi taatamu aatΛma siΛascadΛ coiyagi.

⁵⁸ CascadΛ giñaaduñi apiavΛr cΛlga vaavoitudadai dai apiacΛlga ivuaada Diuusi aa duñidada. Aapima cΛlga maata sai aa duñidagai mΛsmaacadΛ ivueeyi Diuusi vΛatarΛ maitΛrmosΛagicadΛ.

16

¹ Sivi gΛnaagidamu aana Λmo ñiooqui. Aana caagidi Λvaavoitudadami ismaacadΛ GalaasiarΛ oidaga isduucatai gΛagagai isΛmpaidiada agai tumiñsi garaaduñi vaavoitudadami ismaacadΛ JerusaleenarΛ oidaga vΛatarΛ. Dai aapima ΛpΛ gΛagagai ispoduucai ivuaadagi. ² VΛasi tumiñoco gΛagagai mΛsacovai darasadagi chichiaΛqui tumiñsi mΛsmaacadΛ gamaitacai, dai bai darasaca poduucai maiviaaca aapima isΛmpaidagi tumiñsi siΛascadΛ mΛΛ divia aana. ³ Dai siΛascadΛ mΛΛ divia aana ootosamu aana sioorΛ ipalidi aapima sai vuidacaiña tumiñsi dai oojai garaaduñi JerusaleenarΛ oidacadΛ. ⁴ Dai iñsaana istutiadagi isimia ΛpΛ aidΛ gia giñoidamu goovai.

⁵ SiΛascadΛ imia aana gamucu viaa aana isMasedoniamu sΛlli daivuñiagagai, dai gooquiΛΓΛ aimu aana CoriintoarΛ. ⁶ GΛnΛΛmadu daaca iñalidi aana chiaΛqui tasai isΛmo toomoco ΛpΛ. Dai siΛascadΛ imia iñagada aana boodarΛ sibaacoga aapima istutuidi isgiñmaaquiaigi istumaasi tΛgitoca aana voiyarΛ vΛatarΛ. ⁷ Aana maisiu mosdaivunucaí gannaida iñalidi baiyoma ipalidi aana isbai tΛvΛpi daacagi gΛnΛΛmadu, isDiuusi ipaldagi. ⁸ DΛmos tanasi EfeesiarΛ daaca iñagui aana quiaa, siaa duudagarΛ uucami ismaacadΛ Pentecostési tΛlΛgidu. ⁹ Sivi tami cΛlga istutuidi aana isgaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ vΛasi tasai muidutai vaavoitudai, dai muidutai garvuidarΛ vΛatΛ.

¹⁰ IsmΛΛ diviagi Timoteo varai cΛlgacarΛ ñaida vai maiduaadicuda agai. Agai ΛpΛ ivueeyi Diuusi aa duñidada Λpan duucaí aana. ¹¹ CascadΛ vΛascatai aapima gΛagagai mΛscΛlgacarΛ ñaljadagi. Dai siΛascadΛ baigovai imia agai boodarΛ varai maaca istumaasi tΛgitoca agai voiyarΛ vΛatarΛ. Tami ñarara aana Timoteo ΛΛmadu agaa vaavoitudadami ismaacadΛ oidi.

¹² Aana goguama oi garaduñi Apolosai sai oidana gogaa vaavoitudadami dai mΛlca gΛnΛidana, dΛmos sivi maitipali agai isimiagi. Agai imimu siΛascadΛ istutiadagi.

¹³ GΛnnuucadacavurai vai maisoimaasi gΛnduiñtuldana ΛDiaavora, dai apiavΛr cΛlga vaavoitudadai. MaitavΛr Λbiada ismaacadΛ gΛnvuidarΛ vΛatΛ. CΛlgacarΛ avΛroidaca Diuusi gΛnmaacai guvcadagagai cascadΛ. ¹⁴ Dai vΛascarΛ avΛr oigΛada vΛasi oodami.

¹⁵ CΛlga maata aapima giñaaduñi sai AcayarΛ Λpaga vaavoitu Tiivañi ΛΛmadu vΛascatai ismaacadΛ quidiidΛΓΛ oidacatai. Dai aidΛsi cavaavoitudaimi aa agai soicaiña vΛasiarΛ

istumaasi t_Λgitocana _Λgai. ¹⁶ Aan_Λ g_Λnaagidi m_Λsai siaa duutudaiñ_Λ dai _{ΛΛ}gidiñ_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ _Λpan tuutuiga Tiivañi dai aaduñ_Λd_Λ dai v_{ΛΛ}scatai ismaac_Λd_Λ g_Λns_Λoic_Λi dai ismaac_Λd_Λ ivueeyi Diuusi aa duiñ_Λd_Λd_Λ. ¹⁷ Ali_Λ baigiñ_Λlidi aan_Λ giñ_Λdividacai Tiivañi dai Fortunato dai Acayo _Λgai ali_Λ baigiñ_Λliatu poduucai aapim_Λ _{ΛΛ}p_Λ ali_Λ baigiñ_Λliatudamudai isdadimudai. ¹⁸ Dai casi giñ_Λiib_Λastan tada aan_Λ go _{ΛΛ}madu gaaatagacai dai polidi aan_Λ isaapim_Λ _{ΛΛ}p_Λ g_Λniib_Λastacan tada. G_{ΛΛ}agai issiaa duutuadagi Tiivañi _{ΛΛ}madu Fortunato _{ΛΛ}madu Acayo. Goovai g_Λrsoic_Λi casc_Λd_Λ.

¹⁹ _Λvavoitudadami Asi_Λg_Λ oidacami dai Aquila _{ΛΛ}madu Prisila dai _Λgaa vaavoitudadami ismaac_Λd_Λ Aquila dai Prisila quidi_Λg_Λ g_Λñ_Λmpaidi Diuusc_Λd_Λ g_Λnviaatuldi _{ΛΛ}p_Λ. ²⁰ Dai v_{ΛΛ}si _Λvavoitudadami ismaac_Λd_Λ tanai daraaja Diuusc_Λd_Λ g_Λnviaatuldi. Dai casiav_Λr mait_Λncocoadai baiyomav_Λr g_Λnviaatuldiada aipaco.

²¹ Tami cuugat_Λr_Λ gia _{ΛΛ}gi ooja aan_Λ dai Diuusc_Λd_Λ g_Λnviaatuldi.

²² Siora_Λ maioig_Λdai Suusi Cristo Diuusi gajiaad_Λr_Λ vipieeyi. Aan_Λ ip_Λlidi isotoma diviagi g_Λrtaan_Λdamiga Suusi Cristo.

²³ Aan_Λ ip_Λlidi isg_Λrtaan_Λdamiga Suusi Cristo c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ g_Λñ_Λijadagi. ²⁴ Aan_Λ dai aapim_Λ vaavoitudai Suusi Cristo casc_Λd_Λ ali_Λsi g_Λñoig_Λdai aan_Λ.

Mos_Λcaasi.

Idi aragotordada oojai ismaacada ooji Paavora vaavoitudadami Coriintoora oidacami

¹ Aana arPaavora dai Suusi Cristo acovai giñvusaitsu ansaida arootosadacana. Poduucai ipali Diuusi cascada. Aana lamadu garaduñi Timoteo gamviaatuldi. Dai aana ganoojidi idi oojai aapima garaaduñi vaavoitudadami masmaacada Coriintoora oidaga dai ganampaidiña dai siaa duutudaiña Diuusi. Dai idi oojai argaraaduñi vaavoitudadami Acaayaga oidacami vaataraga ara. ² Aana ipalidi isDiuusi garooga lamadu Suusi Cristo gartaanadamiga apiacalagacaga gannaijadagi dai apiaganiibastudacan tadacagi.

³ Diuusi agai dai vaascaga soigalidi aatamacada dai garbaialliatudai cascada calga ñioocai aatama Diuusi vui. Agai agai daida aroogada gartaanadamiga Suusi Cristo. ⁴ Siuu duucu soimaa taatamadagi aatama Diuusi baigaralliatudai dai poduucai istutuidi aatama isbaialliatudadagi aa ismaacada soimaasi taatamai. ⁵ Aatama alia soimaa taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduucai isduucai soimaasi taata Suusi Cristo. Dai agai vaa Suusi Cristo sallicada baigaralliatudai. ⁶ Aatama soimaasi taatamai ganaagiditai sai Suusi Cristo arcagacaga vuviadami dai poduucai istutuidi aatama isbaiganalliatudadagi. Dai Diuusi baigaralliatudai aatama dai poduucai aapima baiganalidiña ara. Dai poduucai calga istutuidi aapima issoimaa taatamadagi poduucai isduucai soimaa taatamai aatama maivui ñioocaitai Diuusi. ⁷ Dai sallicada vaavoitudai aana isapiavaavoitudadamu aapima. Cal maata aana issoimaasi taatamu aapima poduucai isduucai soimaasi taatamai aana. Dai cal maata aana isDiuusi baiganalliatudamu aapima poduucai isduucai baigiñalliatudai agai aana.

⁸ Garaaduñi ipalidi aatama ismaatia aapima siassi soimaa taatamaiña aatama Aasia davarriaga. Alia cavami soimaasi taatamaiña aatama dai camaitistui isvaamioma soimaasi taatagi. Dai asta poliditadai aatama masgarcooda agai. ⁹ Sallicada poliditadai aatama iscacoiya aragai aatama. Diuusi dagito ispoduucai apaduñiagi tasai aatama maatana isducatai vaamioma calga vaavoitudagi Diuusi dai maisiu poaliada aatama isalgi istutuidi isgarsoicadagi. Diuusi agai dai anan duduaacaldi acoidada. ¹⁰ Dai Diuusi garsoi tatai camaitarcooditu aatama dai Diuusi quiaa garsoical. Daida cal maata aatama isvaascaga garsoicadamu agai. ¹¹ Alia gaaagai isdaanada aapima Diuusi sai garsoiciña. Dai siasscada muidutai daanadagi Diuusi sai garsoiciña muidutai pocaitiada agai ara sai baiganalidi Diuusicada maatacatal isDiuusi garsoical.

¹² Alia sai baigaralidi aatama maatacatal gartagitoidagaga iscal tuutuiga aatama tomasiacoga sioon calga aapima gansagida vaascaga ipalidiña aatama iscalga ivuaadagi tomasumaasi. Aatama algi maitistutuidi isivuaadagi gomaasi baiyoma Diuusi agai dai garsoical cascada calga ivueeyi aatama. ¹³⁻¹⁴ Dai ganoojidi aatama mosacaasi istumaasi calga istutuidi ismaatana ijadagi dai maata calcagi aapima. Dai aana ipalidi sai siasscada ajiagi istuigaco Suusi Cristo garvaidaquiaagi tavaagiamu baiganaliadamu aapima aatamacada poduucai isduucai aatama baiganaliadamu aapimacada ismaacada vaavoitu aSuusi Cristo ganaagiditai aatama isagai arcagacaga vuviadami.

¹⁵⁻¹⁶ Dai vaavoitudai aana isalia baiganalidi aapima anacada, aana gandivida inlilitadai aidasi Masedoñia maacoga daivusai aana dai anan baigo vacoga daivunucal dai poduucal goocoaja gandividamudai aana dai aapima baiganaliadamudai giñmaiditai, dai aapima calga istutiadamudai isgiñsoiñiagi naana maasicada istumaasi tagitocatadai aana voiyaga Judeea maacoga imaitai. Damos mai aana isquiaa soimaasi ivuaadatadai aapima dai aana maisoiganalliatuda inlilitadai ganbagaidacai cascada maii. ¹⁷ Aidasi aagai aana sai gandivida inagaitadai aana sallicada gandivida inlilitadai. Aana maitarapan ducami lamoco ismaacada pocaitiña sai duuñiagi amo istumaasi tomasi maata agai ismaitistutuidi. ¹⁸ Diuusi cal maata insaana gandivida inlilitadai cascada aagaitadai aana. ¹⁹ Aana lamadu Timoteo lamadu Silvanu casi ganaagidi isSuusi Cristo Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiaindaga arcagacaga vuviadami. Agai maiagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Agai vaascaga ivueeyi vaasi istumaasi aagai. ²⁰ Dai Suusi Cristo agai daida ivueeyi vaasi istumaasi aagai Diuusi saida iduñia agaitadai oodami vaataraga. Dai Suusi Cristo garsoical tasai calga ñioocaiña aatama Diuusi vui. ²¹ Dai Diuusi agai daida garsoical isapiacalga vaavoitudada aatama Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi galbadaga sai galalamadu daacana, ²² sai poduucal maatana aatama isDiuusi sallicada iduñia agai vaasi

istumaasi aagai saida idufiña agai. Diuusi Ibaada agai dai garmaacai gavgucadagai taaai caaga ivuaadana Diuusi aa duñdada.

²³ Damos maata Diuusi ismaiquiaa ii aana Coriintoamu maitanbagaida inñaliditai soimaasi ivuaadatai aapima. ²⁴ Siñascada gandadida aatama, aatama maitipalidi isganaagidiagi masai ama maasi vaavoitudana. Aapima caaaga vaavoitudai istumaasi arvaavoi cascada. Baiyoma gansoiña alalidi aatama masai vaamioma baiganalidiña.

2

¹ Dai povai inñalidi aana iscamaiapamu soiganaliatuda inñagai gandividacai. ² Siu duucu baiganaliadagi aapima baigñalidiña aana lapa dai siu duucu soiganaliadagi aapima soigñalidiña aana lapa. Poduucai inñsoiganaliatudagi aana camaitipucamu isducatai baigñaliatuda aapima. ³ Cascada casi ganooji aana laquioma vai poduucai siora soimaasi ivuaadatadai isama duuca tagitocagi sai camaisoimaasi ivuaadana naida gandivida aana. Vai poduucai siñascada aaji aana maisoigñaliatudagi aapima. Aapima aragai daida gaaagai isbaigñaliatudagi. Aana polidi issiuu duucu baigñaliadagi aana poduucai aapima lapa baiganalidiña. ⁴ Aidasi ganoojidadai aana samicada soigñaliditadai aana gantatagitoitai dai asta suaacitadai aana. Damos aana gia maitipalidi issoiganaliatudagi baiyoma ipalidi aana ismaatiagi aapima siñasi ganoigadai aana.

⁵ Gocalli ismaacada soigraliatu soimaasi ivuaadatai vaamioma soiganaliatu goovai aapima tomasi aana soigñalidiña lapa. Damos camaivaamioma bagai aana agai vai maivaamioma soigñalidiña. ⁶ Casi alia soimaa taatatuldi aapima agai casivar maiñoquiada vaamioma. ⁷ Dai sivi gandaana aana masai oigaldana aapima agai dai baigavar aliatuda vai poduucai maipov alidiña agai iscamaitipu oigaldaragai agai vaatar. ⁸ Vai poduucai maatiagi agai issamicada oigadai aapima. ⁹ Laqui abiaadara ganooji aana masai soimaasi taatatuldiana gocalli dai poduucai maataca inñagai sabai giñlagidi aapima ischo pa. ¹⁰ Dai siñascada oigaldadagi aapima amaadutai aana oigaldadamu agai lapa. Dai caa maata Suusi Cristo iscaoigali aana gocalli dai poduucai vaascatai baiganaliadamu aapima. ¹¹ Vai poduucai adiaavora maitarmaitiagi mosca maata aatama isalia yaatavoga agai.

¹² Aidasi ii aana Troasiamu dai aagida inñagai aoidacami isSuusi Cristo arcaagacata vuviadami, agai vaa Suusi Cristo giñsoi sai maata cacana dai vaavoitudana mui oodami. ¹³ Damos aidasi ai aana maitaa garaduñi Tito cascada maitabastan tada giñbadaga. Cascada otoma ii aana macadara Masedonio davariamu.

¹⁴ Damos samicada baigralidi aatama Diuusicada. Agai vaa agai daida garsoicai isapiagaagiadagi aatama ñooquida dai garsoicai sai maitarsobicaiña ismaacada vuidara vaata Suusi Cristo. Diuusi garsoicai ismamaatatuldi aatama aa istumaasi idui asuusi Cristo oodami vaatar. Dai siñascada caaca aoodami isSuusi Cristo arcaagacata vuviadami baiganaliaracada cacana idi ñooqui poduucai isduucai baiiliaracada uvaida oodami amo chigian uvadami. ¹⁵ Dai baigralidi Diuusi gaaagiditai aatama Suusi Cristo ñooquida. Siñascada mamiadagi aljuididi papaaligada cubimidali quiuupilara vaascatai ismaacada ami daraajagi uvagidacana. Dai siñascada gaaagiadagi aana Diuusi ñooquida vaascatai ismaacada ganampaidiadiagi cacana dai lamoco caagacata vuvauquimu dai iimimu Diuusi lamadu dai aa maivaavoitudamu dai adiaavora lamadu iimimu. ¹⁶ Ismaacada vaavoitudai Diuusi ñooquida agai gia caagacata vuvacal. Dai ismaacada maivaavoitudai agai gia, arsiabaiimiada ducami Diuusi vaatar. Tomali amaadutai maitistutiudi islagi gaaagiadagi Diuusi ñooquida avlanacai Diuusi gvucadadacada. ¹⁷ Damos aatama maitarapan ducami muidutai ismaacada gaaagidi Diuusi ñooquida gamaitaa aliditai tumiñsi dai istumaasi gamamaatatuldiña agai maisiu vaasi arDiuusi ñooquida. Damos aatama gaaagidi Diuusi ñooquida samicada maatacatal isarvaavoi dai maisiu gamaitaa aliditai tumiñsi. Diuusi garootoi taaai gaaagidana ñooquida dai maata agai iscaaga igaaagidi aatama vaavoitudaitai Suusi Cristo. Aatama arCristo ojootosada cascada.

3

¹ Gomaasicada ismaacada caagai aatama siora maata isbai polidi aapima isaatama moscaaga ñoocai aatama lagai gavvaatar. Tomasiaaco siaaco ajiopadagi aatama maitagito

isbΛΛaticagι amo oojai siaaco aagadagi iscΛΛ tuutuiga aatΛΛmΛ poduucai isduucai ivueeyi aa.

² SΛΛlicadΛ vaamioma arsoifi aapimΛ aatΛΛmΛ garvΛΛatarΛ siΛmo oojai. MosnΛiditai oodami isducatai cΛΛga vaavoitudai aapimΛ poduucai maatΛmu iscΛΛga idui aatΛΛmΛ garaa duiñdaga aapimΛ gΛnsaagida. VΛΛsi imaasi cΛΛ maata aatΛΛmΛ garibΛdagatΛ. ³ Suusi Cristo agai daidΛ cΛΛgacatΛ ganvuvaitu aapimΛ vaavoitudacai isagai arΛcΛΛgacatΛ vuviadami. Dai agai gΛnsoicai masai camaisoimaasi ivuaadana ootosacai Diuusi IbΛadΛ isgΛnΛΛmadu daacana. Agai agai dai tomastuigaco oidaga. Dai aatΛΛmΛ agai daidΛ ganaagidi Suusi Cristo ñiooquidΛ. Poduucai tomasioora sioorΛ ñaidi isducatai cΛΛga oidaga aapimΛ agai gia cΛΛga maata isaatΛmΛ arοoootosadΛ Suusi Cristo. Poduucai ducami isSuusi Cristo oojamudai Λmo oojai dai ΛoojiatΛ aagidamudai vΛΛsi oodami tasi aatΛΛmΛ arοoootosadΛ agai. Agai baiyoma ducami isgΛniibΛdagatΛ oja maisiu oodiatΛ isducatai idui Diuusi aidΛsi maa Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ.

⁴ SΛΛlicadΛ maata aatΛΛmΛ isarDiuusi oootosada vaavoitudacai aapimΛ Suusi Cristo. ⁵ AatΛΛmΛ Λagi maitistutuidi isivuaadagi Diuusi aa duiñdada baiyoma Diuusi agai daidΛ garmaacai guvucadagai tasaidΛ ivuaadana aatΛΛmΛ istumaasi agai ipΛlidi. ⁶ Agai vaa agai daidΛ garsoicai isaagiadagi aatΛΛmΛ oodami sai oidaga sΛΛlicami utudui. AatΛΛmΛ maiaagidi oodami sai coiya agai ismaiΛΛgiadagi vΛΛsi istumaasi gatΛjai Diuusi baiyoma gaaagidi aatΛΛmΛ sai Diuusi IbΛadΛ maacai ibΛdagai utudui tomasioora sioorΛ vaavoitudagi Suusi Cristo.

⁷ Damos cΛΛ maata aatΛΛmΛ isΛΛquioma gia coodana oodami ismaacadΛ maiΛΛgidi Diuusi sΛΛlicamigadΛ ismaacadΛ Diuusi ooji odai daama. AidΛsi maa Diuusi gΛsΛΛlicamiga Moseesacaru aliΛsi dadadacitadai Moseesacaru vuivasada dai cascadΛ Λjudidii maitistutuiditadai isvui ñΛnΛavagi Moseesacaru tomasi camaisi dadadacitadai agai. ⁸⁻⁹ Diuusi cΛΛgacatΛ ñaiditadai Moseesacaru aidΛsi maa agai gΛsΛΛlicamiga. ΛsΛΛlicamicadΛ coodana ismaacadΛ maiΛΛgidi.

Dai sivi vaamioma cΛΛgacatΛ garñaidi Diuusi aatΛΛmΛ ismaacadΛ gaaagidi goutu sΛΛlicami ismaacadΛ garmaa Diuusi IbΛadΛ. Goutu sΛΛlicamicadΛ Diuusi IbΛadΛ garmaacai ibΛdagai utudui. ¹⁰⁻¹¹ GοΛΛqui sΛΛlicami aliΛsi cΛΛgaducataidai tomasi maitavΛpi cavaca agaitadai agai damos sivi camaiñamaga agai toma laachi casi garmaacacai Diuusi goutu sΛΛlicami ismaacadΛ vaamioma cΛΛgadu. Goovai tomastuigaco namaaca agai.

¹² CascadΛ gaaagidi aatΛΛmΛ vΛΛsi istumaasi Diuusi aagai. Dai aagidi aatΛΛmΛ ñiooquicadΛ ismaacadΛ maisijaiga maata caidagai. CΛΛ maata aatΛΛmΛ istomastuigaco namaaca agai idi ñiooqui cascadΛ. ¹³⁻¹⁶ AatΛΛmΛ maiΛpan duucai ivueeyi Moseesacaru. Istumaasi agaiña agai maicΛΛ maata caacana Λoodami. Dai asta sivi maiquiaa cΛΛga maata cΛΛ Λjudidii gοΛΛqui sΛΛlicami. Mosacaasi Suusi Cristo agai dai soicai oodami ismaatΛ caacagi gοΛΛqui sΛΛlicami vaavoitudacai Suusi Cristo. ¹⁷ Suusi Cristo agai daidΛ garmaa ibΛdagai utudui. Tomasioora sioorΛ caviaacagi ibΛdagai utudui camaiivia isΛΛgiadagi vΛΛsi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ¹⁸ Dai sivi aatΛΛmΛ vΛΛscatΛ cΛΛga maata Suusi Cristo sΛΛlicadΛ cΛΛ tuiga. Dai vΛΛscatΛ maata aatΛΛmΛ isagai vaa Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga arDiuusi maradΛ, dai tavaagiñidatΛ tavai agai tami oidigi daama, dai tomali amo imidagai maisoimaasi idui agai. Dai Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcadΛ vΛΛs tasai vaamioma cΛΛga oidacana aatΛΛmΛ poduucai isduucai oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama.

4

¹ CascadΛ baigarΛliaracadΛ gaaagidi aatΛΛmΛ Diuusi ñiooquidΛ. Diuusi garmaa idi aa duiñdaga agai cΛΛgacatΛ garñaidi cascadΛ. ² Oidaga Λmo oodami ismaacadΛ astocai ivueeyi istumaasi siaa araracami, dai vupuiirumadaiña oodami, dai maicΛΛga gamamaatΛtuldiña Diuusi ñiooquidΛ baiyoma aagai agai istumaasi maitarvaavoi. Damos aatΛΛmΛ maitivueeyi gomaasi baiyoma aatΛΛmΛ gamamaatΛtudi mosacaasi istumaasi arvaavoi, vai poduucai oodami cΛΛga istutuidi ismaatiagi iscΛΛga ivueeyi aatΛΛmΛ. ³ ΛΛmoco maicΛΛ maata cΛΛ istumaasi gamamaatΛtuldi aatΛΛmΛ. Agai agai dai maivaavoitudai Suusi Cristo dai cascadΛ iimia agai ΛDiaavora ΛΛmadu. ⁴ ΛDiaavora agai daidΛ artΛaanΛdamigadΛ agai ismaacadΛ maivaavoitudai Suusi Cristo, dai maidadagitoi ismaatΛ caacagi agai siaa cΛΛ tuiga Suusi Cristo dai maidadagitoi ismaatiagi isSuusi Cristo arDiuusi. ⁵ Aana gia gaaagidi sai Suusi Cristo arΛbaitΛcΛaacami vai poduucai siaa duutuadagi oodami Suusi Cristo dai maisiu aana Suusi Cristo agai daidΛ artΛaanΛdami dai aana mosarpiooñigada. Agai giñootoi ansai gansoicaiña isvaavoituda aapimΛ agai ñiooquidΛ. ⁶ Diuusi agai daidΛ idui Λcuudagi tuucamidatΛ. Dai Diuusi garsoi iscΛΛga maatiagi aatΛΛmΛ iscΛΛ tuiga agai maatacatai aatΛΛmΛ istuiga Suusi Cristo.

⁷ Saaalicada viaa guvucadagai Diuusi. Agai giñaagidi istumaasi gaaagida aanla. Aanalagi mai viaa guvucadagai baiyoma Diuusi agai daida giñmaacai guvucadagai ansaidla gaaagidiña ñiooquida. ⁸ Tomasiaaco siaaco ajioopai aatama aliasi soimaasi taatamai damos vaascata garsoicai Diuusi. Tomasi aamo imidagai maitatagaiña aatama istumaasi gartatagituagi vaascata apiavaavoitudai aatama Diuusi. ⁹ Tomasi soi duucaai garnaidiña oodami vaascata Diuusi gaaamadu daacana. Dai garcooda agaiña oodami damos maitistutuidiña. ¹⁰⁻¹¹ Tomasiaaco siaaco ajioopai aatama garcooda agaiña oodami poduucai isduucaai muua agaiña agai aSuusi quiaa aimaraitai agai tami oidigi daama dai bai tavapicada muua damos aatama gia maiquaa coi, Suusi Cristo garsoicai gaguvucadacada cascada. Dai poduucai gamaata isDiuusi duaacali agai. ¹² Poduucai garcooda aagaiña oodami gaaagiditai aatama Diuusi ñiooquida damos aapima caviaa ibadaga utudui vaavoitudacai Diuusi ñiooquida.

¹³ Pocaiti Diuusi ñiooquidala: “Vaavoitu aanla Diuusi ñiooquida dai cascada agidi aana oodami Diuusi ñiooquida”, ascaiti. Poduucai aatama alpa vaavoituda Diuusi ñiooquida dai cascada gaaagidi aatama Diuusi ñiooquida. ¹⁴ Dai cala maata aatama isDiuusi duaacali gartaanadamiga Suusi coidada saagidiañdala dai poduucai alpa garduduaacalia agai agai aatama coidada saagidiañdala. Dai amaasi garvaidaquia agai vaascatai amapai tavaagiamu Suusi Cristo aamadu. ¹⁵ Dai aatama soimaasi taatamai naana maasi istumaasi dai gaaagidi Diuusi ñiooquida maatacatali ispoduucai vaamioma gansoicai aatama aapima. Dai poduucai vaamioma mudutai vaavoituda agai Diuusi ñiooquida dai Diuusi vaagacatai naijada agai dai agai pocaitiada agai sai baiganalidi Diuusicada dai calaga ñioocada agai agai Diuusi vui.

¹⁶ Cascada baiganalidi aatama. Tomasi calalimuimi gartuucuga vaascata tiodian tada garibadaga. ¹⁷ Tami oidi daama maisi cavami soimaasi gataatamai dai alia otoma daivuscai. Dai gomaasicada Diuusi garmaaquia agai naana maasi istumaasi cacagaducami ismaacada tomastuigaco maiuugiatai. ¹⁸ Dai vaamioma tagitoi aatama istumaasi agai Diuusi ñiooquidala sai oidaga tavaagiata siistumaasi oidaga tami oidigi daama. Vaasi istumaasi oidaga oidi daama alia otoma uugiatai damos istumaasi oidaga tavaagiata go gia tomastuigaco maiuugiatai.

5

¹ Gartuucuga alapan ducami amo vaaqui daida garibadaga gartuucuga arana oidaga. Siiaascada ugitiagi gartuucuga cala maata aatama isDiuusi garmaaquia agai amai utudui tavaagiata siaaco tomastuigaco oidacamu aatama dai tomali amo imidagai maiuugiatai agai. ² Aliasi aijigai aatama ipaliditai iscaimiagi tavaagiamu dai viaacagi gartuucuga ismaacada garmaaquia agai Diuusi ³ poduucai gamaata istuucuaa ragai tavaagiata. ⁴ Quiaa oidacatai garibadaga tami oidi daama idi tuucugala ismaacada alapan ducami amo quii alia aijigai aatama soimaasi taatamatai. Dai tomasi maicoiya alalidi aatama vaascata sioma ipalidi aatama istavaagiata oidacagi dai viaacagi gartuucuga ismaacada maiuugiatai tomali amo imidagai. ⁵ Diuusi agai dai poduucai idui. Dai Diuusi caotoi galbadaga sai gaaamadu daacana sai poduucai maatacana aatama issaallicada garmaaquia agai tuutucuga uutudui.

⁶ Cascada baiganalidi aatama Diuusicada, tomasi cala maata aatama isquiaa oidacatai aatama tami oidi daama maitistutuidi aatama isoidaga tavaagiata Diuusi aamadu. ⁷ Damos vaascata gaaamadu daja Suusi Cristo vaavoitudaitai aatama ñiooquida agai tomasi maitiquiaa naidi aatama agai. ⁸ Vaascata baiganalidi aatama. Damos vaascata vaamioma ipalidi aatama isiimiagi tavaagiamu siaaco naidia aragai Suusi Cristo siapiaoidacagi tami oidi daama idi tuucugala. ⁹ Cascada ipalidi aatama isivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi quiaa oidacatai tami oidi daama dai siiaascada tavaagiata daraaja alpa. ¹⁰ Dai aimu istuigaco Suusi Cristo garnaida agai aatama vaavoitudadami ismaacada calaga ivuaadana aa duiñdada dai ismaacada maicalaga ivuaadana quiaa oidacatai tami oidi daama. Sioora calaga ivuaadana Suusi Cristo aa duiñdada Suusi Cristo maaquimu agai naana maasi istumaasi cacagaducami dai sioora maicalaga ivuaadana maimaquimu agai gomaasi.

¹¹ Aliasi siaa duutudai aatama Diuusi, cascada duudatai agidi aana aoodami sai vaavoitudana Diuusi ñiooquida. Calala maata Diuusi istuutuiga aatama daida isaatama aagai mosacaasi istumaasi arvaavoi. Daida ipalidi aatama isaapima alpa cala maatacagi gomaasi. ¹² Maitipalidi aatama isalagi ganaagiadagi iscala tuutuiga aatama, damos vaascata ipalidi isbaiganaliada aapima aatamacada. Vai poduucai viaacamu aapima isduucatai garsoicadagi siiaascada gapiar garvuupadagi aoodami ismaacada gagarducada ganalidi ivuaadatai ganviituldaraga, maitatagitoitai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. ¹³ Tomasi poalidi aoodami ismaisi calagadu tagitoi ischo alpa vaascata ivuaadamu aana mosacaasi istumaasi ipalidi Diuusi ipaliditai isgansoicadagi aapima. ¹⁴ Aliasi giñoigadai Suusi Cristo

cascadla povueeyi aana. Suusi Cristo muu vaasi oodami vaatarla. Diuusi soimaasi taatatuldi Suusi Cristo soimaasi ivuaadatai oodami. Poduucai Diuusi oigaldi oodami ducami isDiuusi casoimaasi taatatuldiamudai oodami, cascadla apnan ducami isvvaasi oodami cacoimudai. ¹⁵ Suusi Cristo muu dai apnan duaaca vaasi oodami vaatarla vai ismaacadla viaa ibadaga utudui vaavoitudacai Suusi Cristo camaitivuaadaifna istumaasi laggi ipalidi isvuaadagi baiyoma ivuaadagi istumaasi Suusi Cristo ipalidi isvuaadagi. ¹⁶ Oodami maivaavoitudadami soi duucai naidi ammo oodami dai calaga naidi aa oodami. Aana lapa poduucai naidifna oodami maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo dai asta Suusi Cristo soi duucai naidifna aana. Damos sivi cavaavoitu aana Suusi Cristo dai amadugan duucai naidi aana oodami. Maiquiaa vaavoitudaitai aana Suusi Cristo apnan duucai naidi aana oodami poduucai isduucai amaivaavoitudadami naidi oodami. Laquioma poduu naidi aana aSuusi Cristo damos sivi camaipoduu naidi aana agai. ¹⁷ Cascadla tomasioora sioora cavaavoitudagi Suusi Cristo camaiapan duucai latagitoi tomali maiapan duucai ivueeyi maiquiaa vaavoitudacai. Agai viaa amo ibadagai utudui cascadla.

¹⁸ Diuusi agai dai soicai avavoitudadami sai povuaadana vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Dai camaiivui vaatacana aatama Diuusi cavaavoitudacai ismuu Suusi Cristo aatama garvaatarla soimaasi ivuaadatai aatama. Dai Diuusi gartajai tasai aagidana oodami sai ama duucai tatagitona sai poduucai camaiivuidara vaatacana agai Diuusi. ¹⁹ Diuusi agai dai ootoi Suusi Cristo sai soifnana oodami sai ama duucai gantatagitona sai poduucai Diuusi calagacala naidifna. Dai poduucai Diuusi oigaldi oodami soimaascamigadla ismaacadla vaavoitudai Suusi Cristo. Dai Diuusi gartajai tasai aagidana oodami sai agai saallicadla oigaldla lididi soimaascamigadla. ²⁰ Cascadla Diuusi garmaa saallicami tasaidla arojootosadlacana Suusi Cristo. Dai aagidi aatama oodami istumaasi Diuusi ipalidi isaagidiagi. Gandaanai aatama masai ama duucai gantatagitona masai camaiivuidara vaatacana aapima Diuusi. aSuusi Cristo ipalidi ispovuaada aapima. ²¹ Tomali amo imidagai maisoimaasi idui aSuusi Cristo. Damos aatama gia soimaasi ivuaadatai Diuusi soimaasi taatatuldi aSuusi Cristo ducami issoimaasi iducamimudai agai dai sivi camaisoimaasi gartaataldla agai Diuusi aatama vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. Dai Diuusi calagacala garnaaidi ducami ismaisoiimaasi ivuaadamudai aatama.

6

¹ Aatama lamadu aapima ivueeyi Diuusi aa duifndada cascadla ganaagidi aatama masai apiavaavoitudaiifna isDiuusi calagacala gannaaidi. ² Pocaiti Diuusi ganiooquira:

Aidasi abiaadara casi ipali aana iscalagacala vuvriadagi oodami gindaanaitadai aapima dai aana gia caa.

Dai aana gia gansoi masai calagacala vuvacana.

Ascaiti Diuusi. Sivi arsaaliscadla caa Diuusi oodami ismaacadla daana. Sivi arsaaliscadla calagacala vuvaidi Diuusi oodami.

³ Saallicadla ipalidi aatama ismaisoiimaasi ivuaadagi vai tomali amaadutai maipocaitadagi sai maicalaga ivueeyi aatama Diuusi aa duifndada. ⁴ Baiyoma ipalidi aatama iscalaga oidacagi ivuaadatai Diuusi aa duifndada vai poduucai vaamioma calaga vaavoitudagi oodami Diuusi fiooquida. Cascadla soimaasi taatamai aatama dai maivui fioocai Diuusi, tomasi ammo imidagai maitatagaagai aatama istumaasi gartatagitoagi tomali siaaco iimiagi. ⁵ Daidla cavami gargaavaifna oodami, dai garmamasapaiifna. Daidla lamapacala garcaldaiifna oodami dai siaa caifnafi ifnaquidat. Dai ammo imidagai aliassi gaata vuaadana aatama dai ammo imidagai maicocoosaiifna dai bibiuugaiifna aatama. ⁶ Dai maigoogosi garducamica aatama. Dai caa maata aana Diuusi fiooquida. Dai maibaacocoi aatama tomasi aa oodami naana caiti garnaaidi garniooquidi. Dai caa tuutuiga aatama. Dai Diuusi Ibaada garlamadu daja. Dai saallicadla oigadai aatama vaasi avavoitudadami. ⁷ Dai gaagidi aatama Diuusi fiooquida. Dai Diuusi garmaacai guvucadagai tasaidla ivuaadana vaasi istumaasi agai ipalidi. Dai Diuusi garsoicai tasaidla ivuaadana mosacaasi istumaasi arcalagaducami dai poduucai istutuidi aatama isalagii garsoicadagi siuu duucu aDiaavora soimaasi garduiifnaldla aliadagi. ⁸ Ammo imidagai siaa garduutudai oodami dai ammo imidagai maisiaa garduutudai. Ammo oodami garniooquidiifna dai aa gia cho. Ammo oodami yaatavogamu garaagaiifna dai aa pocaitiifna tasai aatama aagai istumaasi arvaavo. ⁹ Ammo oodami maicaa tuutuiga garvui ducami ismaitarmaatacamudai tomasi calaga garmaata dai lamoco caa tuutuiga garvui tomasi maitarmaata. Ammo imidagai baitoma garcodaifna ammo oodami damos apiaquiaa oidaga aatama. Lamoco aliassi soimaasi gartaatamituldifna damos maiquiaa garcol. ¹⁰ Tomasi ammo imidagai soimaasi taatamai aatama vaascala baigatalidifna. Tomasi arsoituutugami aatama vaascala soicai aatama mui oodami idi fiooquicadla ismaacadla aagidi aatama. Maiviaa aatama tomali amo istumaasi damos Diuusi

garmaacai vaaasi istumaasi tagito aatama. Vaaasi gomaasicada caaga gamaata tasiaatama arDiuisi ojootosada.

¹¹ Aapima garaaduñi Coriintoaga oidajami casi ganaagidi aatama mui naana maasi istumaasi aatama maitanastoguidi tomali amo istumaasi. Aatama ganoigadai cascada. ¹² Aatama ipalidi iscaagacaga gannaijadagi damos aapima maitipalidi. ¹³ Aana gandaana giñmaamara duucai masai caaga tuutiacana giñvui poduucai isduucai caa tuiga aana gånvui.

¹⁴ Maitavar apa maasi ivuaada urapacada aa ismaacada maivaavoitudai. Aapima maiapan duucai oidaga agai cascada. Agai oojoidi isivuaadagi naana maasi istumaasi soimaascami dai aapima gia cho. ¹⁵ Suusi Cristo maiapan duucai ivueeyi adiaavora daidaavaavoitudadami maiapan duucai ivueeyi maivaavoitudadami. ¹⁶ Gogaa quii vaaco siaa duutudai oodami Diuisi ismaacada tomastuigaco oidaga maiapan ducami gogaa quii siaaco siaa duutudai oodami momoono ismaacada ivueeyi agai. Dai aapima an ducami aquii siaaco siaa duutudai oodami Diuisi. Potatadai Diuisi garaaqui aaduñicaru:

Aana vaavoitudadami saagida oidaga.

Aana arDiuusigada.

Dai agai argiñmaamara.

Ascaiti Diuisi. ¹⁷ Cascada pocaiti aapa:

Aapima vaavoitudadami camaitaagagai masiapan duucai oidacagi agai ismaacada maivaavoitudai,

Casiavar maitivuaada istumaasi soimaascami.

¹⁸ Dai aana arganoogacamu,

Dai aapima argiñmaamaracamu.

Dai aana caagacaga gannaijadamu.

Pocaiti garbaitaacacami ismaacada saalicada viaa guvucadagai.

7

¹ Aapima giñaduñi aana ganoigadai. Gomaasi aagai Diuisi maisiu mosacaasi garaaqui aaduñicaru vaatar, vaaasi gomaasi aatama garvaatar aapa. Cascada aliasi gaagagai tasigajaadaga vipiaadagi vaaasi soimaascami dai camaisoimaasi ivuaadagi. Dai siaa duutudaitai Diuisi aliasi gaagagai isivuaadagi mosacaasi istumaasi Diuisi ipalidi.

² Cagavar tuutiaca aapima gånvui. Aatama maitanmamaatutuli masisoimaasi ivuaadagi aapima tomali maiyaataidi aatama. ³ Aagai aana gomaasi maisiu soimaasi ivuaadagai aapima. Aana saalicada ganoigadai cascada. Dai ganoigadamu aana asta siaascada muu. ⁴ Vaavoitudai aana masiaapima iduñia agai vaaasi istumaasi ganaagidi aana. Dai saalicada baigiñalidi aana aapimacada. Dai tomasi soimaasi taatamai aana vaascaga saalicada baigiñalidi.

⁵ Aidasi abiaadaga aayi aatama tami Masedooniaga maiquiaa ganiibastacan tada gariibadaga alia soimaa taatamai aatama cascada. Tomasiaaco siaaco ajioopada aatama garcoodai oodami dai vaascaga tatagitai aana giñaduñi vaavoitudadami. Aana maitipalidi isagai dagituagi gånvaavoidaraga. ⁶ Damos Diuisi agai dai baiñiatudai vaavoitudadami ismaacada soiganliadagi, cascada baigali aatama diviacai Tito. ⁷ Maisiu mosacaasi diviacai agai. Agai alia baigaliatugai aapimacada cascada. Agai garaagidi sai aapima saalicada gånvida alidi. Daida garaagidi aapa sai aapima aliasi giñtatagitai dai soiganalidi aanacada. Gomaasicada vaamioma baigiñali aana.

⁸ Tomasi soiganali aapima naidacai aoojai ismaacada ganootosi aana vaascaga maivuaam iñalidi aana sivi. Tomastuucamidaga soigiñali aana maatacai issoiganali aapima chaagui tasai naidacai gooojai ⁹ vaascaga sivi baigiñalidi, maisiu soiganliacai aapima, aapima ama duucai gantatagitai aidasi soiganali cascada. Diuisi alia baigali naiditai isducatai ivuaadana aapima aidamasi soiganalidi. Cascada maata aana ismaisoimaasi ganduñi ganoojidacai. ¹⁰ Siaascada amaadutai soigaliadagi dai maivui ñioocadagi Diuisi, poduucai Diuisi alia baigaliñi dai poduucai ama duucai gatatagitai oodami dai caagacaga vuvacai. Cascada arsoiñi issoigaliadagi oodami siaascada soimaasi ivuaadagi dai ama duucai gatatagitai. Damos siaascada soigaliadagi amo maivaavoitudadami dai maama duucai gatatagitai aidai gia imi agai agai adiaavora amadu. ¹¹ Damos aapima alia caaga idui cascada alia baigali Diuisi dai canalidi aapima istumaasi apdui goquiaga. Alia baacoi aapima lagi poliditai sai Diuisi soimaasi gantaatutuldi agai dai giñabaiditai iñsaana gånbagaidagi. Cascada ipalidi aapima iñsaana ganoigadagi, dai otoma bagaimi aapima caali ismaacada soimaasi idui. Dai ipaliditadai iñsaana gandividiagi. Vaaasi gomaasicada caaga gamaata masiaapima maibaiganalidi caali

vui soimaasi ivuaadatai agai. ¹² Aidasi ganooji aana maisiu mosacaasi gocalli tagitocatadai aana ismaacada soimaasi idui tomali gamai ismaacada soimaasi iduñi goovai. Baiyoma maata Diuusi ispoduucai ganooji aana aliasi ganoigadaitai. ¹³ Vlassi gomaasicada alia baigalididi aatama.

Dai vaamioma baigalididi aatama naiditai isbaigalididi Tito aapimacada. Tito aliasi baigalididi naiditai ismucatai ama duucai gantatagitoi dai gajiaadara vipiaada aapima asoimaascami. ¹⁴ Aidasi maiquiaa ii Tito Coriintoamu aana aagidi masai aapima lagidia agai istumaasi ganoojida iñaagaitadai aana dai aapima podui. Vlassi istumaasi ganaagidi aatama arvaavoi dai istumaasi aagidi aatama Tito vlassi apdui. ¹⁵ Dai sivi vaamioma ganoigadai Tito tatagitoitai isaapima calaga lagi vlassi istumaasi ganaagidi agai dai calaga miaadagidacai aapima dai calaga siaa duutudai aapima agai. ¹⁶ Calaga vaavoitudai aana masiaapima apialagiada agai istumaasi ganaagidi aana cascada baigiñalididi aana.

8

¹ Sivi giñaaduñi ipalididi aana isganaagidagi isduucatai Diuusi calagacara naidi avaaivoitudadami Masedooniata oidajami dai agai calaga soicai aa vaavoitudadami. ²⁻⁴ Tomasi aliasi soimaa taatamai agai vlassicara alia baiganalididi. Tomasi saalicada arsoituutuigami agai vlassicara mui ampagi tumiñsi ducami isirirucacamudai agai daida gardaafiñi lasai dagitona aatama isootosda atumiñsi avaaivoitudadami Jerusaleenata oidajami. ⁵ Aatama maivaavoitudaitadai ismosaa mui ampaida agai tumiñsi. Arpara idui agai vlassi istumaasi Diuusi ipali dai gooquiara duuñia aliditadai istumaasi aagidi aatama. ⁶ Mosnaiditai aana isalia mui ampagi tumiñsi avaaivoitudadami Masedooniata oidacami aagidi aana Tito sai agai apamu imana malaca siaaco daraaja aapima dai ganaagidana masai apamu ampaidiña tumiñsi avaaivoitudadami Jerusaleenata oidajami vlatara poduucai isduucai ivuaadatadai aapima laquioma. ⁷ Aapima vlassiacatai saalicada calaga ivueeyi, dai saalicada calaga vaavoitudai aapima. Dai aliasi calaga gamamaatatuldiña. Dai istumaasi ivueeyi aapima baiganaliaracada ivueeyi. Dai aliasi ganoigadai. Dai sivi aliasi gaagai iscalaga soña aapima garaaduñi soituutuigami.

⁸ Aana ganaagidi gomaasi maisiu gantaañia iñaliditai baiyoma ganaagidi aana gomaasi masai maatacana isduucatai aa vaavoitudadami baiganaliaracada ampaidi tumiñsi garaaduñi vlatara. Dai silascada aapima gaoidagi arpa vascatai maatamu isaapima alia oigadai garaaduñi. ⁹ Aapima camaata isSuusi Cristo alia calaga teuga. Aidasi maiquiaa divia agai tami oidigi daama maivialagacataidai tomali amo istumaasi tavaagiata daacatai. Damos diviacai tami oidigi daama soitigami ganaato agai. Suusi aliasi ganoigadai cascada poduucai idui, vai poduucacai istuidana aapima isiimiagi tavaagiamu dai ami viaacagi naana maasi istumaasi cacalagaducami.

¹⁰ Aana ganaagidi saida arcalaga isotoma aitudagi atumiñsi ismaacada bailiaracada ampaidi aapima vsumira abiaadara. ¹¹ Sivi istutuidi aapima masiaitudagi tumiñsi massialaqui aagai isaituda agai. Vlassicatai gaagai isgamaacadagi silasi istutuidi. ¹² Sioora baigaliaracada gamaacadagi silasi istutuidi Diuusi baigalididi agai vui arpa.

¹³ Aana maitipalididi masvlassi gamaacadagi masialajasi viaacagi ¹⁴ baiyoma ipalididi aana masiapan aljasi viaacagi. Sivi aapima ganbaivitocami viaa cascada gaagai masiaa oidagi garaaduñi soituutuigami. An tasara agai ganbaivitocami viaacamu dai aapima maiviacamu silagi ganoidamu arpa. Dai poduucai vlassicatai viaacamu aapima istumaasi tagito. ¹⁵ Poduucacai isduucacai aagai Diuusi ñiooquidata: “Sioora naana maasi viaacataidai maibaivito, dai sioora baitoma maiviaacataidai vlassicara maivialagacataidai”, pocaiti Diuusi ñiooquidata.

¹⁶ Dai pocaiti aana sai baigiñalididi aana Diuusicada isagai soi Tito isagai ganoigadagi aapima poduucacai isduucacai ganoigadai aana. ¹⁷ Tito aliasi ipalidiña isvlassicara baiganaliada aapima cascada imi agai goovai maisiu mosacaasi ootosaitai aana baiyoma goovai lagi ipalididi isimiagi cascada.

¹⁸ Dai ootosa ragai aatama amai graduñi Tito lamadu. Vlassi avaaivoitudadami calaga ñioocai gocalli vui, alia calaga gamamaatatulditai goovai Diuusi ñiooquida. ¹⁹ Lagi avaaivoitudadami acovai vusaitu gocalli sai garoidana dai garsoña ampaidana atumiñsi ismaacada ampagi garaaduñi vaavoitudadami aipacoga oidacami. Aatama ampaidi gotumiñsi avaaivoitudadami soituutuigami vlatara dai poduucacai maatamu aa oodami sialia cala tuiga Diuusi, dai poduucacai arpa gamaatamu isbaigaliaracada ivueeyi aatama istumaasi Diuusi ipalididi. ²⁰ Aatama ootosa aragai idi cacalli calaga tuutiacadai sai ampaidana atumiñsi

vai poduucai maitarñiooquidiña oodami. ²¹ Aatama caga iduuniã alalidi goaa duiñdagai Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi lapa.

²² Dai amai cali oida agai lapa Tito lamadu aduñda dai idi cali camaata aatama lapa iscaga ivueeyi Diuusi aa duiñdada dai baigalliaracada oida agai gogaa vaavoitudait masiapima sallicada caga soina agai garaaduñi soitutuigami tumiñsica. ²³ Isamaadutai gantacacagi istuusi ootoi aana goTito aagidavurai sai goovai argiñaduñi dai giñsoicai giña duiñdagara ganmamaatatulditai Diuusi ñiooquida. Dai isamaadutai gantacacagi istuusi ootoi aana gogaa vagoocai, aagidavurai sai govaavoitudadami tami oidacami ootoi. Dai aa oodami ñaliditai iscala tuutuiga goovai alia cal ñioocaiña Suusi Cristo vatar. ²⁴ Siascada maa dadia gocacali calagavar miaadagida dai caga lãgiada dai poduucai maatamu vaavoitudadami aipaco oidacami masiapima alia oigadai ganaaduñi vaavoitudadami. Aana caagidi garaaduñi vaavoitudadami aipaco oidacami masai aapima alia oigadai ganaaduñi vaavoitudadami.

9

¹ Aana maiviaa isganaagidagi idi oojarã masai ampaidana tumiñsi garaaduñi soitutuigami vatar. ² Camaata aana masiapima baialiaracada soicai ganaaduñi soitutuigami. Aana vascara baigiñliaracada aagidiña garaaduñi vaavoitudadami Masedooniã oidacami masai aapima Acaayã oidacami vasumã abiaadã ampaidi tumiñsi dai ootosda agai garaaduñi soitutuigami. Aidasi mai vaavoitudadami Masedooniã oidajami masduucatai ivueeyi aapima baitoma vascatai vaamioma baigalliaracada ampaidi tumiñsi asoitutuigami vatar. ³ Vascara ootosa iñagai aana idi garaaduñi vai sallicada vaavoitusaiña istumaasi aagai aana ganaagitai. Dai aana ipalidi issallicada bai duuca aapima tumiñsi poduucai isduucai caagidi aana garaaduñi Masedooniã oidacami. ⁴ Sallicada ipalidi aana isbai duuca aapima tumiñsi siduñidagagi giñoidagi lamoco garaaduñi tami Masedooniã oidacami vascada imiagi aana. Sia laran tada aana ismaibai duuca aapima. Aana vascara vaavoitudai istumaacadi aagada aapima. Aapima lapa sia laran tada maibai duucacatai. ⁵ Cascada aana polidi sai aliãsi gaagai isapaga iimiagi idi cacali dai gansoiña naato ampaidagi tumiñsi ismaacada vãlãga isaituda aapima silãqui aagai. Poduucai lãgi ampaidamu aapima mosacaasi silãqui ipalidi maisiu silãqui aatama ipaliadagi.

⁶ Tagitovurai aapima sioora chãqui gaoidadagi Diuusi maisicaga soicaiña, dai sioora mui gaoidadagi Diuusi caga soicai lapa. ⁷ Vascatai gaagai isgaoidadagi silãqui calgadu aliadagi. Mosgaagai isbaigalliaracada gaoidadagi maisiu guvucadacada. Diuusi oigadai sioora baigalliaracada goidi. ⁸ Diuusi caga istutuidi isganmaacadi naana maasi istumaasi dai poduucai viaacamu aapima vãsi istumaasi tagitocagi aapima ganvatar. Dai poduucai viaacamu aapima istucuda soicadagi aa. ⁹ Pocaiti Diuusi ñiooquidãra: Sioora cal tuutuiga alia caga soicai asoitutuigami.

Dai Diuusi vascara soicadamu sioora caga soicai aa. Ascãiti Diuusi ñiooquidãra. ¹⁰ Diuusi agai dai maacai oodami astocai ismaacada asai. Dai agai vaa Diuusi ganmaaquimu aapima vãsi mastumaasi tagitucagi. Dai aapima ganbaivitocami viaacamu dai poduucai caga soicadamu aa. ¹¹⁻¹² Siascada vuidãquia aatama asoitutuigami gotumiñsi ismaacada ampagi aapima sallicada baiganaldiamu agai Diuusi vui viaacatai istumaasi tagito. ¹³ Dai caga ñioocadamu agai Diuusi vui maacatai isaapima caga lãgidi istumaasi aagai Suusi Cristo cascada ootosdi aapima gotumiñsi. Dai caga ñioocadamu agai Diuusi vui mui ootodacai aapima tumiñsi agai vatar dai aa vatar lapa. ¹⁴ Dai agai vaamioma ganoigadamu cascada daanadamu Diuusi sai agai vaamioma gansoicaiña. Agai maata isDiuusi gansoicai iscala tuutiaca aapima cascada mosã caga soicai aapima dai cascada aliãsi ganoigadai agai. ¹⁵ Sallicada baigalliditai aatama Diuusicada isagai mosãsi gansoicai. Maitistutuidi aatama iscaga aagagi isãsi gansoicai Diuusi.

10

¹ Aana Paavora ganaagidamu amo istumaasi. Cal maata aapima isSuusi Cristo aliãsi cal tuiga dai maioomaliga dai aana lapa ipalidi ispotuigacagi. Amo oodami pocaiti sai siascada garlamadu daaca aana maioomaliga aana ganvui damos siascada ganoojiada aana aliãsi ganbagaiña. ² Aana gandaanã giñaaduñi masai gajiaadãra viaana vãsi gosoiãscami poduucai siascada gaamo imia aana maiviaacamu isganbagaidagi. Damos islamoco quiaa pocaitaidagi sai aana ivueeyi mosacaasi istumaasi aana lãgi ipalidi, agai gia bagaidamu aana. ³ Vaavuava isaatama lapa lãoodami dai quiaa oidi

daama oidaga dāmos maiapan duucai ivueeyi aatama agai ismaacadā maivaavoitudai Diuusi. ⁴ Diuusi agai dai giñsoicai iscaaga ivuaada aana aa duiñdada maisiu aana lagi. Amo oodami lagi maitistutuidi isgajiaadaga viaagi gosoimaascami avānacai Diuusi guvucadadacada. Cascada Diuusi giñmaacai guvucadagai ansai cāga ivuaadana aa duiñdada. ⁵ Idi guvucadagaicada ismaacadā Diuusi giñmaacai vaamioma maata ñioocai aana isagai ismaacadā gagarducada ganalidi vui ñioocaitai Diuusi ñiooquida ismaacadā gamamaatatuldi aana. Agai maitipalidi isoodami maatiagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Dai agai vaa guvucadagaicada vaamioma istutuidi aana isagai dai avānacai poduucai agai lapa lagi Diuusi ñiooquida. ⁶ Siāascada cacāga lagiada aapima vāasiaacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidaga aidā gia casi istutiadamu aana isbagaidagi ismaacadā maiālagidi Diuusi ñiooquida.

⁷ Gaaagai mascaaga gantagito naijadagi istumaasi apavueeyi aapima gansaagida. Dai agai ismaacadā pocaiti saidā arsuusi Cristo ojootosada dai giñvui ñioocai gaaagai ismaatcagi iñsaana lapa arsuusi Cristo ootosada. ⁸ Tomasi alia aagai aana sai Suusi Cristo giñmaa mo sāllicami vāascaga maisiaa larai aana. Suusi Cristo giñmaa gosāllicami ansai gansoicaiña masai vaamioma cāga vaavoitudaiña Diuusi ñiooquida, maisiu ansai gansobicaiña isvaavoitudadagi aapima. ⁹ Maitipalidi aana isganālabcatadagi gomaasicada ismaacadā gānaagidiña aana gānoojiditai. ¹⁰ Amo oodami pocaitiña sai siāscada gānoojida aana gānbagadan caitiña aana dai sai siāscada gānāmadu daaca aana sai aidā gia doadicudan duucai ñioocaiña aana. ¹¹ Damos agai ismaacadā pocaitiña gaaagai ismaatcagi sai poduucai isduucai gānoojidiña aana istutuidi ismotuigacagi siāscada gāndividagi.

¹² Damos maitipalidi aana isapan tuigacagi agai ismaacadā gagarducada ganalidi giñvui ñioocaitai. Agai polidi sai vaamioma sastuduga siaa oodami. Agai alia vupuiiruga cascada polidiña sai vaamioma cāga gamamaatatuldiña siaa aaduñda mamaatatuldiadami. ¹³ Siāscada gānaagiada aana ansai cāga ivueeyi giñaa duiñdaga aana gānaagidiña mosacaasi istumaasi ivueeyi aana. Aana ivueeyi istumaasi Diuusi giñtajai ansaidā ivuaadana, cascada mosacaasi gomaasi gānaagidiña aana. Dai agai giñtajai ansaidā gānmaatatuldana ñiooquida aapima Coriiftoaga oidacami. ¹⁴ Aana ivueeyi mosacaasi istumaasi Diuusi giñagidi. Aana agai dai apaga gānaagidi Suusi Cristo ñiooquida. ¹⁵ Aana maiagagai istumaasi gamamaatatuldi aa mosacaasi istumaasi aana lagi gamamaatatuldi. Alia si ipalidi aana masai vaamioma cāga vaavoitudana aapima nai poduucai istutiada aana isvaamioma naana maasi istumaasi gānmaatatuldiagi. ¹⁶ Dai poduucai casi istutuidi aana isgamaatatuldiagi Diuusi ñiooquida sibāacoga siaaco maiquiaa gamaatatuldi aa oodami.

¹⁷ Alia si arcāagai iscaaga ñioocadagi oodami Diuusi vui dai maisiu lagi gavāatarā. ¹⁸ Diuusi maibaigāalidi agaicada ismaacadā cāga ñioocadagi lagi gavāatarā baiyoma lagi Diuusi maata sioga baiāliadagi.

11

¹ Maitavar oojodacai caaca istumaasi gānaagida iñagai aana tomasi polidi aapima ismaicāagadu giñtagitoidaga. ² Diuusi ipalidi sai baamucan tadacana aana gomaatatuldiadami yaatavogami vui, goovai gānvupuiirumada alidi cascada. Aana agai dai gānaagidi sai Suusi Cristo arcāagacaga vuviadami matai aapima vaavoitu. Dai sivi alia si ipalidi aana isaapima apiavaavoitudadagi dai cāga lagiadagi Suusi Cristo. ³ Aana maitipalidi masgānyaatagiadagi tomali maitipalidi aana masgānvupuiirumadadagi masai gajiaadaga viaana Suusi Cristo poduucai isduucai adiaavora yaatagi dai vuirumagi Eva Edeenaga. ⁴ Aana maata masiaapima cāga miaadagidiña tomastuma mamaatatuldiadami ismaacadā gāndaividi dai cāga gantagito caacana istumaasi gānmaatatuldiadagi aagaitai Cristo agai, tomasi maitaragai vaa mamaatatuldiaragai ismaacadā gānmaatatuli aana. Aana gānmaatatuli sai Suusi Cristo arcāagacaga vuviadami dai sai Diuusi bāada gānāmadu daja dai sai sioga vaavoitudai Suusi Cristo cāagacaga vuvacai. Damos aa ama maasi gānmaatatuldi dai vāscaga aapima cāga gantagito caacana. ⁵ Agai polidi sai vaamioma sastuduga siaa dāmos aana polidi sai maivaamioma sastuduga agai iñsaana. ⁶ Tomasi aana maicāga maata ñioocai vāscaga caa maata aana istumaasi gānmaatatuldi agai cascada maata aana isgānyaatagidi agai. Dai aapima cāga giñmaata dai caa maata istumaasi gamamaatatuldi aana.

⁷ Amo oodami pocaitiña sai ismaadutai gamamaatatuldiadagi dai maitamaitacadagi sai maitarsoiñi mamaatatuldiaragada. Sioga maata issioma arcāagacamudai isgiñaa namāquidamudai aapima dai poduucai vaamioma cāga lagiadamudai istumaasi gānmaatatuldiña aana. Baiyoma gaata vuaadana aana dai gaagaiña istumaasi tagito

aidasi gāndiviji aana dai ganmaatātuli Diuusi ņiooquida poduucai ivuaadana aana gansoiña iñaliditai. ⁸ Dai aa vaavoitudadami sibaa oidacami giñoidiña tumiñsi aara ansai aacada giñsoicaiña ganlamadu daacatai. ⁹ Aidasi mala dada vaavoitudadami Masedooniara oidajami agai agai dai giñoi tumiñsi dai poduucai aapima maisiaa doodai tomali amo istumaasi aana giñvaatarā dai tomali amo imidagai maiviaacamu aapima issiaa vuaadagi tomali amo istumaasi aana giñvaatarā. ¹⁰ Aana vaavoitudai Suusi Cristo cascada istumaasi aagai aana arvaavoi. Cascada aagidi aana vaasi Acaaya davalariara oidacami ansai maitantaanada iñagai aapima tomali amo tumiñsi. ¹¹ Maitavar povanaliada ismaitanoigadai aana dai cascada pocaiti. Agai Diuusi maata isaliasi ganoigadai aana.

¹² Amamaatatuldiadami yaatavogami gantaanai tumiñsi ganmamaatatulditai cascada aana maitpalidi masiapima giñoidadagi tumiñsi vai maipocaitiadagi amamaatatuldiadami sai giñpan duucai ivueeyi. ¹³ Agai pocaitiña saida arSuusi Cristo ojootosada dāmos maitarvaavoi. Agai mosaryaatavogami. ¹⁴⁻¹⁵ Dai agai ma tuutiacami ganvuaadana dāmos ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi isivuaadagi. Adiaavora alia yaatavoga aara cascada. Dāmos Diuusi saalicada soimaasi taatatuldamu soimaasi ivuaadatai agai.

¹⁶ Aana maitpalidi ispoliada aapima ismaicagadu giñagitoidaga. Dāmos ispoliada aapima ismaicagadu giñagitoidaga vaascara gaaagai mascaacagi istumaasi ganaagidi aana giñagaitai aana agai isalia ma tuiga aana ducami isgudada giñaliadamudai aana. ¹⁷ Dāmos Suusi Cristo maipoduucai garmaatātuli agai maigaducada galidiña, cascada vuuirugan tada aana poduucai ņioocaitai. ¹⁸ Muidutai mamaatatuldiadami aagaiña sai alia caaga ivueeyi ganaa duiñdaga cascada aana aara aagai ansai alia caaga ivueeyi giñaa duiñdaga. ¹⁹ Aapima polidi masai alia sastuduga cascada caaga istutudi aapima masmaitiñoojadagi vuuirugami duucai ņioocaitai aana ²⁰ poduucai isduucai maioojodai aapima amamaatatuldiadami yaatavogami tomasi agai gantataañicaru duucai ganlidi, dai mañamaquidacai vuuyi ganvustuidaga, dai soi duucai ganlidi, dai gangvaiña. ²¹ Dāmos aana maioojoidi ispoduucai ivuaadagi. Dai aliasi baigiñlidi aana ismaisoimaasi ganvuididi.

Amamaatatuldiadami yaatavogami aagaiña sai caaga ivueeyi ganaa duiñdaga dai aana aagadamu aara tomasi vuuirugan tada aana aagaitai. ²² Agai gagarducada ganlidi judididucatai. Aana aara arjudi. Dai agai gagarducada ganlidi isireliara oidacamicatai. Aana aara arisireliara oidacami. Dai agai gagarducada ganlidi Avraañicaru cajuudadacatai. Aana aara arAvraañicaru cajuudad. ²³ Agai gagarducada ganlidi pocaititai saida arSuusi Cristo ojootosada. Aana gia saalicada arSuusi Cristo ootosada, tomasi vuuirugami duucai ņioocai aana. Aana vaamioma gaaagidi Diuusi ņiooquida isagai. Dai aana vaamioma giñgavai oodami isagai. Dai aana vaamioma muiyoco vaa giñmaisatu isagai. Dai muiyoco giñmuaa aagaiña oodami. ²⁴ Taama imidagai giñgaga judididū iquisanaicada dai va taama imidagai aitu amo coobai dan baiavastaama dan tuvustaamaojo. ²⁵ Dai aara vaica imidagai uusicada giñgaga. Dai aara amo imidagai giñmaicacarai. Vaica imidagai duupi avarcu suudara ismaacada imaiña aana. Dai amo imidagai suudara vii aana amo tasai dai amo tucagi amo uusaiñdara iñdaagacatai malacasi davalari uugidiañdara. ²⁶ Aana aipaco aimariña. Dai baitoma giñbaa aimariña suudagi. Dai asivogami giñsobicaiña voiyara. Dai giñaduñi giñvui vaatacana dai sibacoga aa oodami giñvui vaatacana aara. Dai gaagar quiiquiara oidacami giñvui vaatacana aara. Dai saascada oidagana aimarda aana giñaañiña asivogami. Dai saascada vaarcuara aimarda aana amo iimidagai duupicaiña avarcu. Dai agai ismaacada yaatagai saida arvaavoitudadami giñvui vaatacana aara. ²⁷ Alia soimaa taatamai aana aata vuaadatai. Muiyoco maicocosiña aana. Dai muiyoco alia bibiugaiña dai tonomocaiña. Dai aliasi gaata vuaadana aana cascada amo imidagai maitiñajai tasai ugidagai. Dai muiyoco imidagai avamucaraña aana. Dai muiyoco imidagai baitoma maiyuucucana aana.

²⁸ Dai vaas tasai aana aara tatagitai vaasi vaavoitudadami vaasi aipacoga oidacami. ²⁹ Isamaadutai maicaga vaavoitudadagi ducami iñsaana aara maicaga vaavoitudadagi. Isaa oodami soimaasi duiñtuldagi amo vaavoitudadami aana siaa arraiña dai baamucuiña aana adiaavora vui. ³⁰ Aana caagagai naana maasi istumaasi aagaitai isducatai soimaa taatamaiña vai poduucai gamaatana iñsaana saalicada tagito isDiuusi giñsoicadagi. ³¹ Ma maata Diuusi sai istumaasi aagai aana arvaavoi. Diuusi aroogada gartaanadamiga Suusi Cristo dai aliasi gaaagai isvaacatai caaga ņioocadagi agai vaatarā tomastuigaco. ³² Damasco aamo amapacara davalariara siaaco taanai ara Aretas. Dai amo imidagai Damascara daacatai aana. Damasco sicoli cuupi gaagar bibiidaviuicada. Taida asonar caacami daara nuacadacami vaas cuucuparagiara sai giñsobidacana siuu duu vuusia aana sai

giñbaji aagaitadai. ³³ Damos giñaaduñi amo asaraga giñdaí dai bidaviqui an salli giñtávañi. Dai poduucai cagacaga vuusai aana.

12

¹ Aana polidi sai maitaragagai isgaducada giñliada aana gomaasicada ismaacada ivueeyi aana baiyoma agamu aana istumaasi giñtaagi gartlaanadamiga Suusi Cristo dai istumaasi agai giñmaatului. ²⁻³ Camui uumigi vaa apadui isvaavoitu aana Suusi Cristo. Casiapadui baivustaama dan maacova uumigi isgartlaanadamiga Suusi Cristo giñvaidacai tavaagiamu siaaco daja agai. Damos maimaatai aana isbai lagi ii giñibadaga ismoduucai giñtuucuga lapa. Lagi Diuusi maata isducatai apadui. ⁴ Damos calaga maata aana isii tavaagiamu dai malaca caa aana istumaasi giñaagidi Diuusi. Dai Diuusi maitiñmaa oigaragai isaagida aana tomali amaadutai istumaasi caa. ⁵ Calaga istutuidi aana isgaducada giñliadagai aana imacai tavaagiamu, damos baiyoma alia tagito aana isDiuusi giñsoicadagai vaa tasai. ⁶ Calaga istutuidi aana isganaagidagai naana maasi istumaasi ismaacada ivuaadana aana. Aana ganaagiadamudai mosacaasi istumaasi lavaavoi dai gomaasi maitarvuiirudagaicamudai. Damos vaascaga maiaagaiña. Damos casi giñmaat aapimaa naiditai isducatai ivuaadana aana dai isducatai oidacana dai mosacaasi poduucai ipalidi aana isgiñmaatcagai aapimaa cascada maiaagaiña naana maasi istumaasi ismaacada ivuaadana aana.

⁷ Naana maasi istumaasi gagarducami lla aana tavaagiana. Damos Diuusi maitipali isgaducada giñliada aana tagacai gomaasi cascada Diuusi dagito adiaavora sai soimaasi giñtaatatldana cocodagacada. Sallacada coco giñtuucuga ducami isgiñsasimudai amo uusi muucacami. ⁸ Vaicojo dai aana giñtaanadamiga sai maigovai imitudana cocodagagai ⁹ damos agai poviñtatadai: “Aapi mosviaa ismaatiagi iñsaana gaoigadai. Damos maitan lavaaidagai vai poduucai gamaatana sai aapi lagi maiviaa guvucadagai isivuaadagai giñaa duiñdaga. Aana agai daida gamaacai guvucadagai, iñtatadai Cristo. Baigiñalidi aana maiviaacatai guvucadagai vai poduucai gamaatana isSuusi Cristo giñmaacai guvucadagai ansaidi ivuaadana aa duiñdada. ¹⁰ Baigiñalidi aana maiviaacatai guvucadagai poduucai vaamioma calaga maata aana isCristo agai dai giñmaat aapimaa guvucadagai. Dai baigiñalidi aana maiviaacatai guvucadagai isivuaadagai Cristo aa duiñdada, agai giñmaacai guvucadagai isivuaadagai aa duiñdada cascada, daida oodami giññiooquidina vaavoitudaitai aana Suusi Cristo, dai alia soimaa taatamai aana biuugigai, dai soi duucai giññalidi oodami, dai alia soimaa taatamai naana maasi istumaasi.

¹¹ Aana lapan duucai ñioocai amoco ismaacada maicalagadu tagitoidada aliasi giñaagaitai aana lagi damos aapimaa arganduñi ispoduucai ñioocai aana, aapimaa maicalaga ñioocai aan imvaataraa cascada. Amamaatatuldiadami yaatavogami pocaiti saida avoootosada Suusi Cristo dai sai vaamioma namaga agai istomasioora. Damos tomasi aana lapa maiñamaga vaascaga lapan lasi namaga aana agai. ¹² Aana maioojodacai ganaagidiña Diuusi ñiooquidai dai Diuusi giñmaa guvucadagai ansaidi iduuna aapimaa ganaagida naana maasi gagarducami dai gomaasicada calaga gamaata iñsaana sallacada avoootosada Suusi Cristo. ¹³ Aana calagacaga gannaidi aapimaa lapan duucai tomatuma vaavoitudadami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Mosaca soñi maitantai aana poduucai isduucai taanai aana aa. Damos sioor maata isbai polidi aapimaa sai gaaagai isganaagida aana masai giñoigaldana gocascada.

¹⁴ Sivi cabai giñduu aana apamu dai gandivida iñagai sivicada casi lavaicojoa agai. Dai apamu maitantañimu aana soñi. Aana maitagito ginvustuidaga, mosai ipalidi aana isgiñoigada aapimaa. Aana ganaoga giñducami cascada maitantañi aana soñi. ¹⁵ Baiyoma baigiñliaracada siaa doadamu aana istumaasi viaa. Aana bai giñduu isapiangansoicadagai vai vaamioma calaga oidacana aapimaa. Aana gansoicadamu asta silascada ugitiagi giñguvucadaga, tomasi aana aliasi ganoigadai polidi aana masiapimaa maitiñoigadai.

¹⁶ Damos amoco aapimaa gansaagidañdaga tomasi caa maata agai ismaitantai aana soñi ganlamadu daacatai, vaascaga pocaiti ansai aa vuuyi aana tumiñsi ismaacada ampagi aapimaa garaaduñi soituutuigami vaataraa. ¹⁷ Dai pocaiti lapa ansai aana ootoi Tito sai gavnvupuiirumadana. ¹⁸ Vaavuava isotoo aana Tito lamadu amai graduñi. Damos agai maitanvupuiirumagi iimacai. Caa maata aapimaa iñsaana lamadu Tito lapan duucai oidacana aapimaa gansaagida.

¹⁹ Aana maisiu mosacaasi aapimaa ganaagidi gomaasi Diuusi giñcaal lapa. Aana ganaagidi istumaasi Cristo ipalidi. Dai aana ipalidi masiapimaa vaamioma calaga vaavoitudagai Diuusi ñiooquidai. Sallacada ganoigadai aana cascada. ²⁰ Maimaata aana isducatai daraajamu

aapim^Λ si^Λascad^Λ m^{ΛΛ} divi aan^Λ. Aan^Λ maitip^Λlidi is^Λncocoad^Λ aapim^Λ, dai maitip^Λlidi is^Λcoimudad^Λ tuutiaca, dai maitav^Λr baacoica, dai tat^Λgitodavurai istumaasi vi^{ΛΛ}gacagi aa, maitav^Λr yaatag^Λda aa, maitav^Λr g^Λn^Λñiooquiada aipacoga, maitav^Λr g^Λg^Λarduc^Λda g^Λñ^Λliada, dai maitav^Λr g^Λñvupui ñioocada. Nai poduuc^Λi maiviaaca aan^Λ isg^Λnbagaidagi. Maitip^Λlidi aan^Λ issoig^Λñ^Λliatudagi. ²¹ Maitip^Λlidi aan^Λ issiaa ^Λr^Λgi Diuusi vui aapim^Λc^Λda tomali maitip^Λlidi aan^Λ issusuaquiagi soimaasi ivuaadatai ^{ΛΛ}madutai aapim^Λ ^{ΛΛ}qui abiaad^Λr^Λ. ^Λgai quiaa googosi g^Λnducami.

13

¹ Cagoo^Λoaja gandiviji aan^Λ sivi^Λc^Λda casi ^Λrvaicojoca ^Λgai. Is^Λmaadutai g^Λp^Λi^Λr vuaaja ^Λliada g^Λaduñi sai soimaasi idui g^Λa^Λgai isoidacagi gooca is^{ΛΛ}p^Λ vaica ñ^Λijadami. ² Aid^Λsi g^Λñ^{ΛΛ}madu daacatadai aan^Λ g^Λñ^Λaagidi v^{ΛΛ}scatai aapim^Λ ^Λmo ñiooqui dai tomasi m^{ΛΛ}acasi daja aan^Λ ^Λpamu g^Λñ^Λaagidamu aan^Λ ^Λgai vaa ñiooqui. Sivi ^Λgia soimaasi g^Λñ^Λtaatatuldamu aan^Λ isquiaa soimaasi ivuaada aapim^Λ poduuc^Λi isduuc^Λi g^Λñ^Λaagidi aan^Λ. ³ Poduuc^Λi maat^Λmu aapim^Λ isSuusi Cristo guvucadad^Λc^Λda ñioocai aan^Λ. C^{ΛΛ} maat^Λ aapim^Λ sai istumaasi aagai Suusi Cristo s^{ΛΛ}lic^Λda ivueeyi ^Λgai. ⁴ Vaavuava sai aid^Λsi sisapicatadai Suusi Cristo curusiaba maiviaaca maascataidai guvucadagai d^Λmos ^Λpan duaaca ^Λgai dai t^Λvaagi^Λr^Λ daja Diuusi guvucadad^Λc^Λda. Aat^Λm^Λ ^Λgia maiviaa guvucadagai d^Λmos Diuusi ^Λgai daid^Λ g^Λrmaacai guvucadagai t^Λsai g^Λñ^Λaagidiña m^Λsai soimaasi ivueeyi.

⁵ C^{ΛΛ}gav^Λr tat^Λgitoda aapim^Λ istumaasi ivueeyi m^Λsabai c^{ΛΛ}ga vaavoitudai. C^{ΛΛ} maat^Λ aapim^Λ isSuusi Cristo ^{ΛΛ}madu daja ismaac^Λda c^{ΛΛ}ga vaavoitudai. ⁶ Ip^Λlidi aan^Λ ist^Λt^Λgitoda aapim^Λ iss^{ΛΛ}lic^Λda vaavoitudai aan^Λ Suusi Cristo. Aan^Λ ^Λgia mait^Λnyaatagidi. ⁷ Daan^Λi aan^Λ Diuusi m^Λsai maisoimaasi ivuaadana aapim^Λ, m^Λsai baiyoma c^{ΛΛ}gac^Λr^Λ oidadana. Aan^Λ s^{ΛΛ}lic^Λda ip^Λlidi ispoduuc^Λi oidaca aapim^Λ d^Λmos maisiu casc^Λda ip^Λlidi aan^Λ is^Λoodami siaa giñ^Λduutuadagi. ⁸ Mosai ip^Λlidi aan^Λ isoodami vaavoitudadagi Diuusi ñiooquid^Λ aat^Λm^Λ tomali ^Λmo imidagai maivuid^Λr^Λ v^{ΛΛ}tacana Diuusi ñiooquid^Λ. ⁹ Casc^Λda baigiñ^Λlidiña aan^Λ si^Λascad^Λ c^{ΛΛ}ga ^{ΛΛ}giadagi aapim^Λ Diuusi ñiooquid^Λ vai poduuc^Λi maiviaaca aat^Λm^Λ isg^Λnbagadagi tomasi aa p^Λliadagi ismaiviaa aan^Λ guvucadagai. Dai daan^Λi aan^Λ Diuusi m^Λsai vaamioma c^{ΛΛ}ga ^{ΛΛ}gidiña dai vaamioma c^{ΛΛ}ga vaavoitudaiña Diuusi. ¹⁰ Aan^Λ g^Λnoojidi idi oojoi maiquiaa g^Λndividacai vai poduuc^Λi si^Λascad^Λ m^{ΛΛ}ca divia aan^Λ maiviaaca isg^Λnbagaidagi tomasi viaa aan^Λ s^{ΛΛ}licami. G^Λr^Λtaan^Λdamiga ^Λgai daid^Λ giñ^Λmaa idi s^{ΛΛ}licami ansai g^Λñsoic^Λñi isvaamioma c^{ΛΛ}ga vaavoituda dai vaamioma c^{ΛΛ}ga ^{ΛΛ}giadagi aapim^Λ Diuusi. Diuusi maitip^Λlidi issobic^Λda aan^Λ g^Λñ^Λvaavoidaraga.

¹¹ Otoma g^Λr^Λagadamu aat^Λm^Λ giñ^Λaaduñi. Ivuaadvurai m^Λsacaasi istumaasi ^Λrcaagaducami, dai baigav^Λr ^Λñliada, dai ^Λmo t^Λgitoidagai av^Λr viaaca aapim^Λ, dai casiv^Λr mait^Λncocoad^Λ. Daid^Λ g^Λr^ΛDiuusiga ismaac^Λda g^Λr^Λibastudan tadatudai dai g^Λroig^Λdai g^Λñ^{ΛΛ}madu daacamu. ¹² C^{ΛΛ}gav^Λr g^Λñ^Λmiaad^Λgiada aipacoga. ¹³ V^{ΛΛ}si g^Λraaduñi vaavoitudadami tami oidacami Diuus^Λc^Λda g^Λñ^Λviaatuldi.

¹⁴ Aan^Λ ip^Λlidi isSuusi Cristo c^{ΛΛ}gac^Λr^Λ g^Λñ^Λñijadagi, dai sai Diuusi apiag^Λnoig^Λdaiña, dai sai Diuusi Ib^Λad^Λ g^Λñ^{ΛΛ}madu daacana.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Galaasiʌʌ oidacami

¹ Aana ʌrPaavora Suusi Cristo ootosadʌ. ʌgai giñootoi sai gaaagidiña aana Diuusi ñiooquidʌ. Suusi Cristo ʌmadu Diuusi garooga giñootoi maisiu oodami. Diuusi ʌgai dai duaacali Suusi Cristo coidadʌ saagidiaiñdʌʌ. ² Aana ʌnnoojidi idi oojai dai aana ʌmadu vʌasi govaavoitudadami ismaacadʌ giñama daraaja gamviaatuldi aapimʌ vaavoitudadami Galaasiʌʌ oidacami. ³ Aana ipalidi isDiuusi garooga ʌmadu Suusi Cristo gʌʌaanadamiga ʌʌagacʌʌ gannaijadagi dai ganniibastudacan tadcagʌ. ⁴ Suusi Cristo ʌagi gadagitu masmuuagi dai poduucʌ garoigʌldi garsoimaascamiga dai ʌʌagacʌʌ garvuvaitu sai camaiʌʌgidiña ʌDiaavora dai camaisoimaasi ivuaadana poduucʌ isduucʌ ivueeyi oodami sivi tanai oidigi daama. Vʌasi gomaasi ʌpadui poduucʌ isduucʌ Diuusi ipali. ⁵ Aana ipalidi isvʌasi oodami ʌʌaga ñioocada Diuusi vui tomastuigaco.

⁶ Maitʌʌgai aana isducatai giñʌgituagi mosʌʌ otoma gajiaadʌʌ viaacai aapimʌ Diuusi. Diuusi saʌlicadʌ soigʌʌldi aapimʌcadʌ cascadʌ ootoi Cristo sai muucuna curusiaba sai poduucʌ ʌʌagacʌʌ vuvacana oodami. Diuusi ñiooquidʌʌ pocaiti sai sioora vaavoitudagi Suusi Cristo ʌgai imia ʌgai tavaagiamu dai ami oidaca ʌgai tomastuigaco Diuusi ʌmadu. Dʌmos aapimʌ cavaavoitudai ʌma maasi. ⁷ Dʌmos maitiipu ʌmai vaavoidaragai ismaacadʌcadʌ istutuidi oodami isʌʌagacʌʌ vuvaquiaagi mosʌca Cristo mamaatʌtularagadʌ. Dʌmos vʌʌscʌʌ ʌmadutai ipalidi isgʌnmaatʌtuldiagi ʌma maasi dai maisiu mosʌcaasi Suusi Cristo mamaatʌtuldjaragadʌ. ⁸ Dʌmos ʌgai ismaacadʌ gʌnmamaatʌtuldiadagi ʌma maasi ismaacadʌ maiʌʌʌ maasi istumaasi gʌnmaatʌtuli aatʌʌʌ gaaagai isDiuusi soimaasi taatʌtuldiagi ʌgai tomasi ʌraana isʌmo Diuusi taañicarudʌ ismaacadʌ diviagi tavaagiaiñdʌʌ ʌʌʌ. ⁹ Dai ʌpamu gʌnaagidi aana sai ismaacadʌ gʌnmamaatʌtuldiadagi ʌma maasi ismaacadʌ maiʌʌʌ maasi istumaasi gʌnmaatʌtuli aatʌʌʌ ʌgai gaaagai isDiuusi soimaasi taatʌtuldiagi ʌgai.

¹⁰ Aana aagai gomaasi dʌmos maitipʌldi aana sioodami pocaitiadagi sai ʌʌaga ivueeyi aana baiyoma ipalidi aana isDiuusi aagagi isʌʌaga ivueeyi aana. Iñsaana ivuaadamudai istumaasi oodami ipalidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipalidi aidʌ gia maitʌʌSuusi Cristo poofigadʌcamudai aana.

¹¹⁻¹² Dʌmos maatʌcavurai aapimʌ giñʌaduñi sai istumaasi gamamaatʌtuldi aana Suusi Cristo giñmaatʌtuli maisiu oodami.

¹³ Aapimʌ camaatʌ isducatai ivuaadana aana ʌʌquioma aidasi ʌʌgidiña aana ʌjudidíu vaavoidaragadʌ. Camaatʌ aapimʌ isali soimaasi taatʌmituldiña aana ʌgai ismaacadʌ vaavoitudaiña Suusi Cristo. Aana vʌasi coodai iñʌlilitadai. ¹⁴ Aana vaamioma ʌʌaga ʌʌgidiña ʌjudidíu vaavoidaragadʌ siaa giñʌaduñi ismaacadʌ ʌrgiñʌpanacami dai aana vaamioma ʌʌaga ʌʌgidiña giñʌaduñicarʌ viituldjaragadʌ. ¹⁵ Dʌmos Diuusi ʌcovai giñvʌuusaitu aidasi abiaadʌʌ maiquiaa vuusai aana. ʌgai saʌlicadʌ giñoigadai cascadʌ. ¹⁶ Dai aana maí Suusi aidasi Diuusi ipali. Cascadʌ istutuidi aana isaagiadagi Diuusi ñiooquidʌ ʌgai ismaacadʌ maitʌʌjudidíu sai ʌgai ʌʌʌ maatʌna isducatai ʌʌagacʌʌ vuvaquiaagi. Aidasi tʌʌ aana Suusi Cristo aidʌ otoma maiaagidi aana tomali ʌmaadutai, ¹⁷ tomali maiotoma ii aana Jerusaleenamu dai naidamu ʌgai ismaacadʌ ʌrSuusi Cristo ojootosadʌ ʌʌaga isaana. Baiyoma otoma ii aana Araaviamu. Dai gooquiʌʌʌ ʌpamu divia aana Damaascʌʌ.

¹⁸ Dai asta vaica uumigicadʌ ii aana Jerusaleenamu. Aidʌ maí aana Piiduru dai ʌmadu daja aana gooʌcaldi. ¹⁹ Dai tʌʌ aana Jacovo ʌʌʌ Suusi suculidʌ dai ʌgaʌ Suusi ojootosadʌ gia maitʌʌ aana. ²⁰ Maatʌ Diuusi sai istumaasi gʌnoojidi aana ʌrvaavoi.

²¹ Dai gooquiʌʌʌ ii aana Siiriamu dai Siliisiamu. ²² Gʌraaduñi vaavoitudadami ismaacadʌ Judeeʌʌʌ oidacatadai maitiñmaatʌcatadai. ²³ Moscajiomacana ʌgai sai aana ʌʌquioma soimaasi taatʌmituldiña ʌvaavoitudadami dai ʌʌadaiña Suusi Cristo gooquiʌʌʌ casí gaaagidi isSuusi Cristo ʌʌʌagacʌʌ vuviadami. ²⁴ Dai ʌʌaga ñioocaiña Diuusi vʌʌʌʌ cajiomacatai gomaasi.

2

¹ Dai cadaivunucaí baiʌstan dan maacova uumigi ʌpamu ii aana Jerusaleenamu ʌmadu Bernabé. Dai vaidacai aana Tito. ² Diuusi giñʌagidi sai gaamu iimʌna cascadʌ

ii aana. Dai Jerusaleenaga gnanmpagi vlassi vaavoitudadami taanaanadamigada antai aana aagidi istumaasi mamaatatuldi aana ismaacada maitarjudiduu agaitai Suusi Cristo calagacaga garvuviaadamiga, dai tacacai aana sabai calagadu giñmamaatatuldaraga. ³ Vai agai pocaiti sai calagadu cascada maitajai agai isTito iquitaaigi gatuucuga tomaasi agai maitarjudiucatai. ⁴ Ami vaapa lamoco yaatavogami. Agai pocaiti saida lrvavaoitudadami damos maitarvaavoi. Agai vaapa dai naida agai sabai garvaavoi isaatama ismaacada cavaavoitu Suusi Cristo camaalagidi Moseesacaru sallicamigada. Dai agai ipaliditadai isvassatai lagiada aatama Moseesacaru sallicamigada. Agai gia ipaliditadai isTito iquitiagi gatuucuga. ⁵ Damos aatama maiiagi, ipaliditai isaapima apiavaavoitudadagi isSuusi Cristo calagacaga vuviadami dai maisiu talagitodagi isistutuidi iscalagacaga vuvaquiagi Moseesacaru sallicamigadacada.

⁶ Damos vaavoitudadami taanaanadamigada maitiñaagidi ansai ama maasi gama-maatatuldina aana. Aana maivuanaa inlidi taanaanadamicatai agai. Diuusi amadugan duucai naidi vassatai cascada. ⁷ Ama maitiñaagidi isducatai gamamaatatuldiada aana. Agai maata taa isDiuusi giñmaa aana duiñdagai ansai mamaatatuldiana aana ismaacada maitarjudiduu isSuusi Cristo calagacaga vuviadami poduucai isduucai maa agai Piiduru aana duiñdagai dai aagidiña agai ajudiduu isSuusi Cristo calagacaga vuviadami. ⁸ Diuusi maa sallicami Piiduru saida arootosadacana Suusi Cristo dai aagidiña ajudiduu sai Suusi Cristo calagacaga vuviadami, dai Diuusi giñmaa aana lapa sallicami ansaid arootosadacana Suusi Cristo dai aagidiña ismaacada maitarjudiduu sai Suusi Cristo calagacaga vuviadami.

⁹ Cascada Jacovo lamadu Piiduru lamadu Vuana, ismaacada lrvavaoitudadami baitaguucacamigadacana, maata tagacai isDiuusi sallicada calagacaga gnrnadi aatama, aana lamadu Bernabé, agai alia baiganaali aatamacada. Dai garaagidi tasai apiaagidiña aatama Diuusi ñiooquida ismaacada maitarjudiduu sai agai apiaagida agai Diuusi ñiooquida ajudiduu. ¹⁰ Dai garaagidi agai lapa tasai vassatai soicaña aatama asoitutuigami, tomaasi aana vassatai ivuaadana gomaasi.

¹¹⁻¹² Aidasi ii Piiduru Antioquiamu siaaco daraajatadai aatama, agai tucamidaga gacuaadana agai lamadu ismaacada maitarjudiduu. Damos aidasi ami dada lamaco Jacovo aaduñda, Piiduru camaitauu ismaacada maitarjudiduu lamadu. Agai maitipaliditadai isñiooquidagi ajudiduu vaavoitudadami ismaacada apiaagiditadai Moseesacaru sallicamigada. Cascada aana bagaimi povuaadatai agai. ¹³ Amaasi vaavoitudadami judiduu uraava Piiduru tomasi agai aagaitadai amo istumaasi dai ama maasi idui. Dai asta Bernabé uraava agai tomasi Bernabé pocaititadai sai gaagaitadai isdaguugi Moseesacaru sallicamigada, gooquiaga vassatai apamu lagida aliditadai. ¹⁴ Damos aidasi taa aana ismaicaga ivuaadatadai agai isducatai aagai Diuusi ñiooquidaga, amaasi aana potatadai Piiduru vlassi vaavoitudadami vuitapi: “Maicaga ivueeyi aapi. Tomasi aapi arjuduu vassatai lalquioma gajjaadaga viaa aapi Moseesacaru sallicamigada. ¿Dai ducatai sivi ipalidi aapi isagai ismaacada maitarjudiduu lagiadagi Moseesacaru sallicamigada?” antatadai aana.

¹⁵ Aatama arjudiduu, gardaada dai garaaduñicaru arjudiduu cascada. ¹⁶ Damos vassatai cal maata aatama sai Diuusi calagacaga naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudadai Suusi Cristo maisiu moslagiditai Moseesacaru sallicamigada. Aatama calagacaga vuvaquia lralidi cascada vaavoitu Suusi Cristo dai camaiavaoitudai Moseesacaru sallicamigada.

¹⁷ Aidasi aatama mamaataltadai sai Suusi Cristo calagacaga naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, amaasi mai aatama isaatama lapa lrvavaoitudadami ivuaadami lapa duucai agai ismaacada maitarjudiduu. Damos maitistutuidi aatama ispotiyagi sai Suusi Cristo soimaasi garduiñtuldi. ¹⁸ Dai iñsaana apamu gamamaatatuldiadagi sai gaagai islagiadagi Moseesacaru sallicamigada dai poduucai calagacaga vuvaquiagi aid aana gia gamamaatatuldiadamudai aana istumaasi cagajjaadaga viaa aana dai poduucai sallicada soimaasi ivuaadamudai aana. ¹⁹ Aana lagida inlidiadai Moseesacaru sallicamigada damos maitistui aana cascada mai aana sai tomali amaadutai maitistutuidi iscalagacaga vuusiagi Moseesacaru sallicamigadacada. Cascada gajjaadaga oidaga isducatai Diuusi ipalidi. ²⁰ Aidasi Suusi Cristo muu curusiaba aid abiaadara camainamaga Moseesacaru sallicamigada cascada aidasi vaavoitu aana Suusi Cristo aana gajjaadara viaa Moseesacaru sallicamigada. Dai sivi Suusi Cristo giñlamadu daja daida aana ivueeyi istumaasi agai ipalidi maisiu istumaasi aana ipalidi. Suusi Cristo giñogidai dai agai muu curusiaba ansai aana calagacaga vuusaiña. ²¹ Dai sallicada vaavoitudai

aana ismosacaasi sioora vaavoitudai Suusi Cristo caagacata vuvacai dai Diuusi oigaldi soimaascamigada dai caagacata naidiña. Damos sioora pocaitiadagi sai gaagai islaagiadagi Moseesacaru saalicamigada dai poduucai caagacata vuvaquiagi agai gia gajiaadara vipieeyi vvasi istumaasi idui Suusi Cristo aidasi muu curusiaba. Aana gia maitipalidi ispoduucai ivuaadagi.

3

¹ Alii vupuiiruga aapima giñaaduñi vaavoitudadami Galaasara oidacami gandagitocai isgavvupuiirumadagi aa oodami ganyaatagi ganmamaatatlulditai ama maasi ñooqui masai maiagidiña Diuusi ñooquida. Aana caaga ganmaatatlui isSuusi Cristo muu curusiaba sai caagacata vuvacana oodami. ² Tatagitodavurai aapima sai Diuusi Ibaada divia dai ganlamadu daaca agai vaavoitudacai aapima Suusi Cristo dai maisiu agidacai aapima Moseesacaru saalicamigada. ³ Saalicaada vupuiiruga aapima. Caa maata aapima sai aidasi ganaaga aapima isoidacagi isducatai Diuusi ipalidi Diuusi Ibaada gansoi. Cascada gaagai ismaataca aapima sai maitistutuidi aapima isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi agiditai Moseesacaru saalicamigada. ⁴ Aapima aliasi soimaa taata vaavoitudacai Suusi Cristo cascada aana ipalidi isgomaasi gansoiñagi mai apivaavoitudada aapima. ⁵ Diuusi ootoi gaibadaga dai ganlamadu daacana dai Diuusi ivueeyi naana maasi gaarducami aapima gansaagida vaavoitudacai aapima Suusi Cristo maisiu agidacai aapima Moseesacaru saalicamigada.

⁶ Caa maata aapima isducatai Avraañicaru vaavoitu Diuusi dai poduucai istui isimiagi lavaagiamu. ⁷ Poduucai caaga gamaata sai sioora vaavoitudai Diuusi agai arAvraañicaru cajiudadu ducami. ⁸ Diuusi camaatacadai iscaagacata naijada agaitadai muu oodami ismaacada maitarjudiduu ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai agai Suusi Cristo, cascada Diuusi potatadai Avraañicaru: “Aana baialliatudamu vvasi oodami oidigi daama oidacami aapi gacajjudagacada”, astatadai Diuusi. ⁹ Poduucai Diuusi baialliatudai sioora vaavoitudai Suusi Cristo poduucai isduucai Diuusi baialliatu Avraañicaru vaavoitudacai agai Diuusi.

¹⁰ Sioora vaavoitudai isistutuidi iscaagacata vuvaquiagi agidacai Moseesacaru saalicamigada, Diuusi gajiaadara viaa agai agai. Pocaiti Diuusi ñooquidara: “Vvascatai ismaacada maiavasata agiada vvasi Moseesacaru saalicamigada Diuusi saalicaada gajiaadara viaa agai”. ¹¹ Pocaiti Diuusi ñooquidara ara: “Mosacaasi sioora vaavoitudagi Diuusi, Diuusi caagacata naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai agai vvascatai oidacamu Diuusi lamadu”. Poduucai caaga gamaata isDiuusi caagacata naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai Suusi Cristo maisiu caagacata vuvacai mosagiditai Moseesacaru saalicamigada. ¹² Sioora vaavoitudai isistutuidi iscaagacata vuvaquiagi agidacai Moseesacaru saalicamigada maiapan duucai tatagitoi agai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcaagacata vuviamu.

¹³ Diuusi gajiaadara viaa Suusi Cristo curusiaba maisiu soimaasi ivuaadatai Suusi damos soimaasi ivuaadatai aatama. Poduucai Suusi Cristo caagacata garvuvaitu aatama ismaacada vaavoitudai agai dai Diuusi garoigali dai camaigajiaadara garviaa agai tomasi laquiomai maiagidiña aatama Diuusi saalicamigada. Suusi Cristo casoimaasi taata aatama garvataru cascada. Ajudiduu coodaiña ismaacada alia soimaasi ivuaadana dai saigiaraiña sai maatana aa issoimaasi idui agai. Cascada pocaiti Diuusi ñooquidara sai saalicaada gajiaadara vipieeyi Diuusi agai ismaacada gasaigiatudai soimaasi ivuaadatai. ¹⁴ Dai poduucai Diuusi caagacata vuvaida agai agai ismaacada maitarjudiduu vaavoitudaitai agai Suusi Cristo poduucai isduucai Diuusi caagacata vusaitu Avraañicaru vaavoitudacai agai Diuusi. Dai Diuusi Ibaada lamadu daacamu vvasi vaavoitudadami. Poduucai isduucai agai Diuusi.

¹⁵ Giñaaduñi, siavscada amo oodami iduñiagi amo oojai siaaco aagai sioora vataraca agai vustuidada siavscada muuquiagi agai dai daasagi gatataaraga tomali amaadutai maitistutuidi isama duucai iduñiagi. ¹⁶ Poduucai ara Diuusi vvascata ivueeyi vvasi istumaasi aagai saida iduñiagi agai. Laquiomai Diuusi potatadai Avraañicaru: “Avraañi, aapi lamadu amaadutai gacajjudalaiñadara baialliatuda agai muu oodami aipacoga oidacami”, astatadai Diuusi. Avraañicaru cajiudadu ismaacada aagai Diuusi sai baialliatuda agai muu oodami araCristo. Dai maisiu mosacaasi agai baialliatuda agai muu oodami damos Avraañi ara baialliatuda agai muu oodami. ¹⁷ Cadaivunucai maaco sientu dan amo coobai dan baivastama uumigi aidasi abiaadara aagidi Diuusi gomaasi Avraañicaru

Diuusi maa gasaalicamiga Moseesacaru. Damos vaascata maigajiaadara viaa agai istumaasi aagidi Avraañicaru caaagidacai issaalicada iduñia agai istumaasi aagidi. ¹⁸ Tomali amaadutai maitistutuidi iscaagacata vuvacuigi ivuaadatai istumaasi aagai Moseesacaru saalicamigada. Sioora vaavoitudagi Diuusi agai dai caagacata vuvacai poduucai isduucai vaavoitu Avraañicaru istumaasi aagidi Diuusi.

¹⁹ Moseesacaru saalicamigada vaascata soí aoodami sai maatana isiarsoimaasi ivuaadami. Diuusi ootoi gatataañicaru da sai maacana saalicamigada Moseesacaru taida Moseesacaru aagidi oodami. Dai Moseesacaru saalicamigada namaacatadai asta aida uucami sidivia Cristo. Cristo arAvraañicaru cajiudadacatadai. ²⁰ Diuusi ootosi ajudidü gasaalicamiga aacada damos Avraañicaru gia agai aagidi agai.

²¹ Damos maacacai Diuusi gasaalicamiga ajudidü vaascata maigajiaadara viaa istumaasi aagidi Avraañicaru. Moseesacaru saalicamigada maimaa guvucadagai tomali amaadutai saida ivuaadana istumaasi aagai saalicamiata. Isaalicami gamaacadamudai guvucadagai istutidamudai oodami iscaagacata vuvacadagi saalicamicada. ²² Damos saalicamicada caaga maata vaasi oodami isarsoimaasi ivuaadami dai istagito agai sioora caagacata vuvaidagi poduucai siascada matiagi oodami sai Suusi Cristo caagacata vuvaidi sioora vaavoitudai aida gia vaavoitudamu agai dai caagacata vuvacuimu.

²³⁻²⁴ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo vaascata maatacatadai oodami istumaasi gaagai isivuaadagi dai istumaasi maitaaagai isivuaadagi Moseesacaru saalicamigadara. Dai Moseesacaru saalicamigada namaacatadai asta aida uucami sidivia Suusi Cristo. Diuusi ootoi Suusi Cristo sai caagacata garnaidiña agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai aatama. ²⁵ Aidasi abiaadara divia Suusi Cristo casistutuidi oodami iscaagacata vuvacadagi vaavoitudatai agai, dai Moseesacaru saalicamigada cagajiaadara vii.

²⁶ Vaascatai aapima arDiuusi maamarada vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁷ Dai aapima ismaacada cavapacoñi vaavoitudacai Suusi Cristo agai cadivia dai ganlamadu daaca agai dai poduucai istutuidi aapima isca tutiacagi apan duucai Suusi Cristo caagacata oidacatadai tami oidi daama. ²⁸ Vaascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo agai aaduñda ganducami Suusi Cristo tomasi arjudiucagi ismaitarjudiucagi lapa, isarpiooñicagi ischo lapa, tomasi arcacali isooqui lapa. ²⁹ Dai vaasi vaavoitudadami arAvraañicaru cajiudad ganducami cascada vaasi vaavoitudadami viaaca agai lapa vaasi istumaasi aagidi Diuusi Avraañicaru sai maaquia agai cajiudad.

4

¹⁻² Siascada muuquiagi amo oodami dai viida gavustuidaga gamara ali gaali, aa oodami nuucadacana vustuidada asta siascada gaal agai. Oodami tomastuma piooñi duucai naidiña tomasi argavidacami agai. Aali gaali viaaca isaagiadagi aoodami ismaacada nuucada vustuidala agai. ³ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo vaasi oodami viaacatadai gansaalicamiga dai polidiña agai sai agiditai gansaalicamiga istutuidi iscaagacata vuvacuigi. ⁴ Aidasi caaayi istuigaco Diuusi ipalidi sai diviana Suusi Cristo tami oidigi daama agai oodami duucai vuusai dai daada arjudiü cascada Suusi lapa agidiña judidi saalicamigada. ⁵ Aatama maicaga agidiña Moseesacaru saalicamigada cascada viaacatadai issoimaasi taatagi damos Suusi Cristo caagacata gervuaitu vai poduucai aatama istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi.

⁶ Dai cascada Diuusi ootoi galbadaga sai ganlamadu daacana cascada aatama garooga aagaiña. ⁷ Dai sivi Diuusi camagapiooñiga duucai garnaidi baiyoma gamaamara duucai garnaidi dai aatama lapa maigaquimu agai istumaasi maacai agai gamaamara.

⁸ Laquioma aidasi maiquiaa maatacatadai aapima Diuusi siaa duutudaiña aapima naana maasi istumaasi didiuisi aliditai. ⁹⁻¹⁰ Damos sivi camaata aapima Diuusi dai Diuusi gamaamara duucai gannaidi. Damos aapima polidi masaida istutuidi iscaagacata vuvacuigi mosacaasi ivuaadatai naana maasi vagimi daida maitaaata vuaadatai vaasi saapatoco poduucai isduucai ganviida ajudidü. Aana maimaata istuisida apamu vaavoituda alidi aapima apan duucai laquioma. ¹¹ Aana polidi sai giña duiñdaga maitansoi.

¹² Giñaaduñi aana gandaani masai gajiaadara viaana ajudidü saalicamigada poduucai isduucai idui aana. Dai aana apan duucai oidaga ismaacada maitarjudidi. Aidasi ganlamadu daacatadai aana aapima caagacata giñnaidiña. ¹³ Ca maata aapima iscoococatadai aana aidasi tucamidara gandiviji aana dai ganaagidi sai Suusi Cristo arcagacata vuviaadami. ¹⁴ Tomasi uuvadara maasi giñcoocodaga vaascata aapima caagacata giñnaidiña dai caaga giñmiaadagi aapima duucami ifsaana afamo Diuusi taañicarudacamudai dai

ducami iñsaana arSuusi Cristocamudai. ¹⁵ ¿Tuimasi camaibaigalñalidi aana giñvui? Tucamidatga alia baigalñalidi aapima aana giñvui dai asta ganvuupuji giñmaaquimudai lien aapima isbaigacamudai. ¹⁶ Damos sivi gansaayu duuca giññalidi aapima gnaagidacai aana istumaasi arvaavoi.

¹⁷ Aa oodami yaatavogami ganmamaatatuldi naana maasi istumaasi. Agai caa tu-tiacami ganvueeyi masai caagacaga naidiña dai gajiaadaga giñviaana aana. ¹⁸ Aliasi arcaagai isaipacoga ganoiglada oodami dai maisiu ganvupuiirumadadagi aipacoga. Caga tagito aana issaallicada giñoiglada aapima aidasi ganlamadu daacatadai aana. Dai aana ipalidi isquiaa giñoiglada aapima tomasi maitalñamadu daja. ¹⁹ Giñaaduñi saalicada soigñaliatudai aapima dai apiasoigñaliadamu aana asta saallicada saalicada caga vaavoitu aapima Suusi Cristo dai caga oidacagi poduucai isduucai oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama. ²⁰ Aana ipalidi isganlamadu daacagi sivi dai poduucai maacagi aana isducatai gaaagai isganñiooquiada aana. Dai aana maitalagai istumaasi giñtagituagi maicaga gantatagitoitai aapima.

²¹ Aapima ismaacada ivuaada alidi istumaasi aagai Moseesacaru saalicamigadaga poliditai sai poduucai istutuidi iscaagacaga vuvaquiagi gaaagai iscaga maacagi aapima istumaasi gaaagai saalicamiga. ²² Moseesacaru oojai amo istumaasi agaitai Avraañicaru dai pocaiti sai Avraañicaru maamaracatadai gooca cacalli. Amoco armarada Aagaracaru. Aagar arcusñirugadacatadai Avraañi. Dai agamai armarada Saracaru. Sara arAvraañi ooñigada. ²³ Diuusi aagidi Avraañi saida Sara marata agaitadai cascada marai agai tomasi casi arcoquimudadacatadai agai. Damos acusñirugada maitarcoquimudadacatadai cascada marai. ²⁴⁻²⁵ Vasi gomaasi gnaagidi aana vai poduucai vaamioma caga maacacagi aapima vasi istumaasi Diuusi aagidi Moseesacaru agidi Siñaiaga aidasi maa agai gasaallicamiga, dai maata caaca aapima ara vasi istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru aidasi aagidi saida iduñi agaitadai mui naana maasi cacagaducami agai vaatara. Ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscaagacaga vuvaquiagi agiditai Moseesacaru saalicamigada tatanaanadami soimaasi taatatuldi dai asta cooda sioora maicaga agiadagi saalicami. Poduucai isduucai Avraañicaru istutuiditadai issoimaasi taatatuldiagi Aagaracaru ismaicaga agiadagi. Ajudidú aragai ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscaagacaga vuvaquiagi agiditai Moseesacaru saalicamigada. Agai arIsireliaga oidacami dai Jerusaleenaga oidaga ajudidú tataaanadamigada. ²⁶ Damos aatama vaavoitudai isSuusi Cristo arcaagacaga vuviadami dai cascada aatama armaamarada Diuusi. Dai Suusi Cristo argartanaanadamiga. Dai agai oidaga tavaagiaga siaaco vaascatai cagajiaadaga vii Moseesacaru saalicamigada, dai maaca iimimu aatama tasai oidacamu tomastuigaco Diuusi lamadu. ²⁷ Dai pocaiti Diuusi ñiooquidatga sai Diuusi potatadai Sara aidasi Avraañicaru lamadu daacatadai gacusñiruga:

Baigi galliada aapi Sara tomasi maiquiaa marai aapi, tomasi maitistutuidi aapi ismaamatagi.

Iñacadañi baigalñiaracada tomasi maiquiaa cooco duduaaiditai.

Vaamioma maamata agai aapi sia gacusñiruga.

Ascaiti Diuusi.

²⁸ Diuusi aagidi Avraañicaru lamadu Saracaru sai maarata agaitadai cascada mara agai dai Isaa taatai. Aatama vaavoitudai Suusi Cristo poduucai isduucai Avraañicaru vaavoitu Diuusi cascada aatama Avraañicaru cajjudada garducami. ²⁹ Aagar marada Ismael taagiducadadai. Ismael soi duuca naidiña Isaa. Isaa agai dai vuusai Diuusi Ibadaga guvucadacada. Poduucai ara ajudidú ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscaagacaga vuvaquiagi agiditai Moseesacaru saalicamigada soimaasi gartaamtuldi aatama ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscaagacaga vuvaquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ³⁰ Damos Diuusi ñiooquidatga pocaiti sai Sara potatadai Avraañi: “Ootosaño gocusñiru vai imana tabiaadaga lamadu gamara. Marad maitistutuidi istanaanadagi gavastuidaga lamadu giñmara”, astatadai Sara. ³¹ Giñaaduñi aatama maiviaa isalgiadagi Moseesacaru saalicamigada baiyoma aatama mosvaavoitudai Suusi Cristo vai agai caagacaga garvuvaidi, dai aatama arDiuusi maamarada.

5

¹ Suusi Cristo caagacaga garvuvaitu tasai camaitivuaadana vasi istumaasi aagai Moseesacaru saalicamigadaga. Aliasa gaaagai isapiavaavoitudadai aapima Suusi Cristo dai maisiu apamu agiadagi vasi Moseesacaru saalicamigada. Alia sijaiga iscaga agiadagi Moseesacaru saalicamigada.

² Caaɣavar ɣantagito caaca istumaasi ɣanoojidi aanɔ. Aanɔ aɾPaavora daidɔ ɣanaagidi sai isaapimɔ vaavoitudai sai iiquititai ɣantuucuga poduucai isduucai aagai Moseesacaru saallicamigadɔ istutuidi iscaagacɔɾɔ vuvuquiagi aidɔ ɣia Suusi Cristo maitansoicɔi. ³ Apamu ɣanaagidi aanɔ sai siooɾɔ iiquitiagi ɣantuucuga ɣgai ɣia viaa isaaɣiadagi vɔasi istumaasi aagai Moseesacaru saallicamigadɔ. ⁴ Aapimɔ ismaacɔdɔ vaavoitudai sai Diuusi caagacɔɾɔ ɣanraidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduufimudai aatama. Cascadɔ mosaaɣiditai Moseesacaru saallicamigadɔ cagajiaadɔɾɔ viaa aapimɔ Suusi Cristo amadu Diuusi ismaacɔdɔ ɣanoigadai. ⁵ Dai Diuusi Ibaadɔ ɣarsoicɔi isapiavaavoitudada aatama Suusi Cristo. ɣgai muu curusiaba sai Diuusi ɣaroiɣaldiña ɣarsoimaascamiga dai caagacɔɾɔ ɣarnaidiña duucami istomali amo imidagai maisoimaasi iduufimudai aatama. Cascadɔ iimia ɣagai aatama tavaagiamu siaaco daja Suusi Cristo. ⁶ Dai camaiviaa aatama isiquitiagi ɣantuucuga isduucai aagai Moseesacaru saallicamigadɔ ɣgai camainamɔ cascadɔ. Baiyoma ɣaaɣai tasvaavoitudada Suusi Cristo dai ɣaroiɣaadagi aipacoga.

⁷ Aidɔsi maiquia ɣansaagida dada amamaatɔtuldiadami yaatavogami aapimɔ caaga vaavoitudaiña. ¿Tuimasi camaiɣagidi Suusi Cristo mamaatɔtuldiaragadɔ? ⁸ Diuusi ipɔli isaapimɔ vaavoitudagi Suusi Cristo damos aapimɔ camaitivueeyi istumaasi Diuusi ipɔlidi. ⁹ Maatacavurai sai tomasi amaduga mamaatɔtuldiadami yaatavogami vaascɔɾɔ istutuidi isvupuiirumada muu oodami. ¹⁰ Aanɔ caaga vaavoitudai sai Suusi Cristo ɣansoiña ɣgai mai aagiada aapimɔ istumaasi ɣanmamaatɔtuldi aanɔ. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu tomasiooɾɔ siooɾɔ ɣanvupuiirumadadagi.

¹¹ Giñaaduñi iñsaana quiaa aagiadamudai aoodami sai iquitacɔiña ɣantuucuga dai poduucai caagacɔɾɔ vuvuquiagi aidɔ ɣia aɣudidiu maisoimaasi ɣiñtaatamituldiadamudai tomali maibacocodamudai ɣiñvui. Damos aanɔ aagidi sai viaa ɣgai isvaavoitudadagi isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucai caagacɔɾɔ vuvuquiagi cascadɔ soimaasi ɣiñtaatamituldi ɣgai. ¹² Aanɔ ipɔlidi sai iimana bodɔɾɔ ayaatavogami ismaacɔdɔ ɣanvupuiirumadai.

¹³ Diuusi caagacɔɾɔ ɣanvuvaitu masai camaiviaacana isaaɣiadagi vɔasi istumaasi aagai Moseesacaru saallicamigadɔɾɔ. Damos maitaaɣai masivuaadagi mosacaasi istumaasi aapimɔ ɣagi ipɔliadagi. Baiyoma ɣaaɣai masigansoicɔdagi aipacoga ɣanoigadaitai. ¹⁴ Poduucai isduucai aagai Suusi Cristo. ɣgai pocaiti: “Oigadavurai aa oodami poduucai isduucai ɣanoigadai aapimɔ ɣagi”, ascaiti Suusi Cristo. Ismaacɔdɔ saallicadɔ oigada aa oodami ɣgai ɣia ivueeyi vɔasi istumaasi aagai Diuusi saallicamigadɔɾɔ. ¹⁵ Damos isaapimɔ ɣanñiooquidada aipacoga dai ɣancɔadadagi poduucai camaicaagacɔɾɔ ɣannaijadan tada aapimɔ aipacoga.

¹⁶ Damos aanɔ anganaagidi masai ivuaadana vɔasi istumaasi Diuusi Ibaadɔ ipɔlidi dai maisiu mosacaasi istumaasi aapimɔ ɣagi ipɔliadagi. ¹⁷ Oodami ivuaada alidi istumaasi maioojoidi Diuusi Ibaadɔ. ɣagi potuutuiga oodami cascadɔ. Dai poduucai maitivueeyi istumaasi maata sai ɣaaɣai isivuaadagi. ¹⁸ Ismaacɔdɔ ivueeyi istumaasi ipɔlidi Diuusi Ibaadɔ camaiviaa isaaɣiadagi aɣudidiu saallicamigadɔ.

¹⁹ Caaga ɣamaatɔ siascadɔ oodami ivuaadagi istumaasi ɣagi ɣgai ipɔlidi. ɣgai googosi ɣanducami. ²⁰ Dai siaa duutudai naana maasi istumaasi Diuusi duucai. Dai amoco cacɔadɔɾaga. Dai aipacoga ɣancocodaiña dai ɣancɔadaiña. Dai aagacoitaraga. Dai oomaliaga. Daidɔ ivueeyi mosacaasi istumaasi ɣagi ɣgai ipɔlidi. Dai ɣanvupui bacocoiña. ²¹ Dai coimudadɔ tuutuiga. Dai ɣancocodaiña aipacoga. Dai navacoitaraga. Dai aa naana maasi soimaascami. Aanɔ casi ɣanaagidi dai apamu ɣanaagidi sai siooɾɔ ivuaadagi gomaasi ɣgai ɣia maiimi ɣgai maaca siaaco Diuusi ɣataaanɔi.

²² Damos siascadɔ amo vaavoitudadami ɣagiadagi Diuusi Ibaadɔ aidɔ ɣia Diuusi Ibaadɔ soicɔi ɣgai sai oigadaiña aa oodami, dai soicɔi sai baigalidiña dai soicɔi sai ɣaibastacan tadacana, dai soicɔi sai maivui ñioocaiña Diuusi siascadɔ soimaasi taatamadagi, dai soicɔi sai caa tuigacana, dai soicɔi sai soicɔiña aa oodami, dai soicɔi sai ivuaadana istumaasi aagada, ²³ dai soicɔi sai maioomaliacana, dai soicɔi sai maibaamucuiña tomali maigoogosi ɣaducamicana. Vɔasi gomaasi maitarsoimaascami cascadɔ maidaidi Moseesacaru saallicamigadɔ gomaasi. ²⁴ Dai ɣgai ismaacɔdɔ cavaavoitudai Suusi Cristo cagajiaadɔɾɔ viaa vɔasi istumaasi ɣagi ɣgai ipɔlidi isivuaadagi cascadɔ camaigoogosi ɣaducamica tomali maiomalica tomali maitivueeyi naana maasi istumaasi ismaacɔdɔ ɣagi ɣgai ipɔlidi isivuaadagi. ²⁵ Diuusi Ibaadɔ ɣarmaa ibadagai utudui vaavoitudaitai Suusi Cristo, cascadɔ aliisi ɣaaɣai isivuaadagi aatama vɔasi istumaasi ipɔlidi Diuusi Ibaadɔ.

²⁶ Dai aatama maitaaɣai isɣagarducadɔ ɣarɔliadagi poduucai ɣanvupuidɔɾɔ vaatɔcana oodami. Dai maitaaɣai iscoimudadɔ tuutiacagi.

6

¹ Isamo vaavoitudadami todian duucaí soimaasi iduñiagi, aapimá ismaacada caga aagidi Diuusi Ibadá gaaagai masaagidiagi sai daanana Diuusi sai oigaldiana dai gaaagai masaagidiagi sai camaisoimaasi ivuaadana sai baiyoma caga aagidiña Diuusi Ibadá. Damos maitaagái masbagadagi. Gaaagai mastatagitodagi isDíavora istutuidi issoimaasi ganduñituliagi aapimá aapa. ² Poduucáiavar gansoicada aapimá aipacoga siascada soimaasi taatamada aapimá dai poduucái ivuaadamu aapimá istumaasi aagai Suusi Cristo mamaatatuldaragadaga.

³ Isamaadutai gaducada galiadagi agái gia aagi gavuuirumadai dai maitistutuidi issoicadagi aa. ⁴ Vascatai gaaagai istatagitodagi sabai caga ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Iscaga ivuaada agái poduucái baigalidiña. Maitavar gantagitu naljada isducatai ivueeyi aa cascada maipocaitiada aapimá masai vaamioma caga ivueeyi isagai. ⁵ Vascatai viaa isajagi ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi dai siora maitivuaada istumaasi Diuusi ipalidi agái agái arduñida.

⁶ Siora armamaatardami agái viaa issoicadagi istucada istuutiadagi siora mamaatatuldiadagi.

⁷⁻⁸ Maitavar gavuuirumadada aapimá poliditai sai oodami istutuidi isyaatagiadagi Diuusi. Diuusi maata vasiaacatai cascada tomali amaadutai maitistutuidi isyaatagiadagi. Siora ivuaadagi istumaasi aagi agái ipalidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipalidi agái gia maitistutuidi iscagacaga oidacagi dai maiimimu Diuusi amadu. Damos siora ivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi Ibadá agái gia iimi agái tavaagiamu dai tomastuigaco oidacamu Diuusi amadu. ⁹ Cascada maitaagái isoojodagi ivuaadatai istumaasi ipalidi Diuusi Ibadá. Poduucái Diuusi amo imidagái garmaaquimu mui naana maasi istumaasi cacagaducami tavaagiga isapiaivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi. ¹⁰ Cascada siascada istutiada aatama gaaagai tasoicadagi siora tagitu amo istumaasi sioma caga gaaagai tasoicadagi garaaduñi vaavoitudadami.

¹¹ Sivi aana aagi ganoojidi cascada gagardu idi oojai. ¹² Amamaatuldidiadami yaatavogami agái dai ganaagidi masai viaa isiiquitiagi gantuucuga dai poduucái cagacaga vuvaguiagi. Agái poduucái ivueeyi sai cagacaga nidiña aljudidíu dai maisiu soimaasi taatamituliña vaavoitudaitai agái sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cagacaga vuvaciña oodami. ¹³ Tomali agái ismaacada iquitacái gantuucuga maitivueeyi vasi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigadaga. Damos amamaatuldidiadami yaatavogami ipalidi isaapimá iquitiagi gantuucuga vai poduucái gagarducada ganiada agái ivuaadatai aapimá istumaasi agái gantaanai. ¹⁴ Aana gaducada ginalidi muucucái gartaanadamiga Suusi Cristo curusiaba sai cagacaga vuvaciña oodami maisiu ama maasicada. Dai cascada aana camaijojidi isivuaadagi istumaasi ivueeyi agái ismaacada soimaasi ivueeyi. ¹⁵ Ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo maitarsoiñi isiquitagicagi tuucugada ischo aapa. Baiyoma arsoiñi isviaacagi amo ibadagái utudui. ¹⁶ Aana ipalidi sai Diuusi iibastudacan tadacana vasi ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo dai camaiavaoitudai Moseesacaru samicamigada. Dai aana ipalidi aapa sai Diuusi soigalidiña aicada.

¹⁷ Sivi baitaqui camaitaagái masvui ñioocadagi istumaasi aana gannmamaatutuli. Aana gaaagidi sai Suusi Cristo arcagacaga vuviadami cascada oodami soimaasi giftaatamituliña dai quiaa maasi siaaco saasarai agái giftuucuga.

¹⁸ Giñaduñi, aana ipalidi sai gartaanadamiga Suusi Cristo cagacaga gannidiña. Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora Λ vaavoitudadami Efeesi Λ Λ oidacami

¹ Aana Λ rPaavora dai ganoojidi aana aapim Λ Efeesi Λ Λ oidacami ismaac Λ Λ vaavoitudai Suusi Cristo. Aapim Λ Λ rDiuusi Λ covai vuvaidada. Aana Λ rootosada Suusi Cristo. Diuusi ipali cascada. ² Aana ipalidi isDiuusi garooga Λ Λ madu Suusi Cristo garta Λ aan Λ damiga Λ Λ gacata ganna Λ jadagi dai ganni Λ bastudacan tadacagi.

³ Diuusi ivueeyi naana maasi Λ ca Λ agaducami aatama garv Λ atar Λ . Ootoi agai Suusi Cristo sai agai gata Λ madu daacana dai sai agai garoigaldi Λ na garsoimaascamiga dai Λ Λ gacata garvuvaidi Λ na dai garmaacana gaguvucadaga vai poduucai agai bai garvueeyi tasai iimana tavaagiamu. Λ vasi gomaasicada aana ipalidi is Λ vasi vaavoitudadami aliasi baigana Λ liadagi Diuusicada dai Λ Λ ga Λ noocadagi Diuusi vui. Agai aroogada Suusi Cristo garta Λ aan Λ damiga. ⁴ Diuusi Λ covai garvuvaitu maiquia iduucai oidigi abiaad Λ Λ . Daida garna Λ idi ducami siCristo gata Λ madu daacagi. Suusi Cristo muuquia aagaitadai curusiaba tasai aatama Λ Λ gacata vuvacana dai vuidara guuquivana Diuusi maigapi Λ at vaatacatai garoigaldacai Suusi Cristo garsoimaascamiga. Dai poduucai casi arducamicana istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁵ Aliasi garoigadai Diuusi cascada Λ Λ qui abiaadara ipali tasaida armaamaradacana aatama Λ Λ gacata garvuvaidacai Suusi Cristo. Diuusi poduucai ipali cascada. ⁶ Dai cascada alia siaa duutudai aatama Diuusi dai Λ Λ ga Λ noocai agai vui. Λ maata aatama isDiuusi sa Λ licada Λ Λ tuiga Λ Λ gacata garna Λ iditai agai si Λ ascada ama duucai garta Λ gitua aatama dai camaisoimaasi ivuaadagi vaavoitudacai Diuusi marada Suusi Cristo. Diuusi sa Λ licada oigadai agai. ⁷ Dai Diuusi sa Λ licada Λ Λ tuiga Λ Λ gacata garna Λ iditai cascada ootoi gamara sai agai muucana curusiaba sai poduucai Λ Λ gacata garvuvaidiana dai garoigaldana garsoimaascamiga. ⁸ Diuusi sa Λ licada garoigadai cascada garsoicai is Λ alaga maata caacagi aatama Λ vasi Λ nooquida dai Λ Λ ga maatacagi isducatai gaagagi isoidacagi. ⁹ Dai Diuusi garmaat Λ tuli istumaasi idu Λ na ali Λ idi agai istumaasi maimaatacatadai oodami Λ Λ quioma. ¹⁰ Λ vasi povadu Λ niimu isducatai agai ipalidi. Cascada ootoi Diuusi gamara oidi daama sai agai arCristocana daida ar Λ Λ gacata vuviadamicana. Dai si Λ ascada aradu Λ niagi Λ vasi istumaasi Diuusi ipalidi si Λ aradu Λ niagi amaasi Cristo gata Λ aan Λ damu tavaagiara dai oidigi daama.

¹¹⁻¹² Aatama vaavoitudai Suusi Cristo dai Λ Λ quioma Diuusi Λ covai garvuvaitu daida Λ roida agai istumaasi oidi agai vaavoitudadami. Λ vasi gomaasi aradu Λ niagi agai poduucai isduucai ipalidi Diuusi. Diuusi ivueeyi istumaasi agai polidi is Λ alagadu. Poduucai idui Diuusi vaid Λ aatama Λ judidui ismaacada araga vaavoitu Cristo Λ Λ gacata oidacana vai poduucai Λ Λ ga Λ noocadagi oodami Diuusi vui. ¹³ Dai aapima Λ vasi ismaacada maitarjudidui ca Λ Λ nooqui ismaacada arvaavoi daida arca Λ agaducami sai Diuusi Λ Λ gacata vuvaidi tomasioora sioora vaavoitudagi Suusi Cristo. Dai aapima vaavoitu Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi gaibadaga sai gata Λ madu daacana poduucai isduucai aagai agai. Dai poduucai Λ Λ ga gamaata isaatama armaamarada Diuusi. ¹⁴ Poduucai Λ Λ maata aatama Λ Λ madu aapima isDiuusi garma Λ qui agai vaatacatai Λ vasi istumaasi agai. Vai Λ vasi gomaasicada siaa duutudagi dai Λ Λ ga Λ noocadagi oodami Diuusi vui. Agai alia Λ Λ tuiga cascada.

¹⁵ Aana cajioma sai Λ Λ ga vaavoitudai aapima Suusi Cristo dai sa Λ licada oigadai aapima aa vaavoitudadami. ¹⁶ Cascada alia baigi Λ li Λ idi aana Diuusi vui aapimacada ganta Λ gitoitai siuu duucu daanadagi aana Diuusi sai gansoicai Λ na. ¹⁷⁻¹⁸ Siaa duutuuda aana Diuusi Suusi Cristo garta Λ aan Λ damiga oogada. Agai agai dai aliasi gaagagi is Λ vasi oodami siaa duutuadagi. Dai daana Λ aana Diuusi sai agai gansoicai Λ na is Λ alaga maata ca Λ ca aapima Diuusi Λ nooquida daida vaamioma maatacagi istumaasi Diuusi ipalidi ismaataca aapima. Vai poduucai maatacagi aapima Λ vasi istumaasi Diuusi maata Λ tuldia ali Λ idi sioora vaavoitudai Suusi Cristo ismaacada Diuusi Λ covai vuvaitu. Dai ismaatacagi aapima ara siaa ca Λ agaducami istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami, ¹⁹ dai isDiuusi alia viaa guvucadagai dai isagai garsoicai aatama vaavoitudadami gaguvucadagacada. Dai gaguvucadagacada ²⁰ Diuusi duaacali Cristo coida Λ saagidia Λ ndara dai gaabaana sa Λ lisa padara dai tavaagiara. ²¹ Dai maa guvucadagai sai vaamioma gataaana Λ ni sitomas tuma sa Λ licami viaacami Λ vasi oidigi daama sivi dai tomastuigaco. ²² Λ vasi vaatacatai gaagagi is Λ alagadagi Cristo. Dai Diuusi maa sa Λ licami saida arba Λ ta Λ acamigadacana Λ vasi vaavoitudadami. ²³ Daida Λ vasi vaavoitudadami Λ Λ madu Cristo Λ Λ mo adunuma ganducami. Dai Cristo Λ Λ madu daacana Λ vasi vaavoitudadami poduucai istutuidi vaavoitudadami is Λ Λ gacata oidacagi.

2

1 Aaquioma Diuusi maitaalamadu daacata dai alia soimaasi ivuaadana aapima cascada. Damos sivi Diuusi casi ganmaa ibadagai utudui masai calagacata oidacana aapima poduucai isduucai agai ipalidi. 2 Aaquioma apaan duucai oidacata dai aapima aa oodami, daida ivuaadana istumaasi adiaavora ipalidina. Adiaavora agai dai gataaanaa idigi daama, dai soimaasi iduifituli ismaacada maiagiadagi Diuusi. 3 Vaascatai aatama poduucai oidacata dai aaquioma ivuaadana istumaasi ipalidina dai istumaasi oojoidina aatama dai istumaasi tagitoina aatama. Cascada gaagaitadai isDiuusi soimaasi gartaatatuldiagi apaan duucai aa ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo. 4 Damos Diuusi aliasi garoigadai dai soigali aatamacada. 5 Cascada aidasi Diuusi maigalamadu daacata dai, quiaa soimaasi ivuaadana aatama, amaasi Diuusi garmaa ibadaga utudui vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. Diuusi duaacali Cristo coidada saagidaifidaga sai apamu oidacana dai Diuusi garmaa ibadaga utudui Suusi Cristo diviacai sai galamadu daacana. Diuusi soigali aapimacada cascada calagacata gamvuvaitu. 6 Diuusi duaacali Suusi dai galabaana dai salisa padaga tavaagiga. Dai aaquioma Diuusi maigalamadu daacata dai damos sivi garmaa ibadagai utudui dai garmaa salicami tasai abaana daraajana tavaagiga salascada coiyesi Suusi Cristo galamadu daaca cascada. 7 Dai poduucai Diuusi gataagidi vaascata isalia cala tuiga agai garvui dai issalicada calagacata galnadi vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. 8 Diuusi calagacata vuvaidi oodami maisiu calaga oidacatai agai. Baiyoma Diuusi calagacata naidi oodami vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Gomaasi maiaagi ivueeyi oodami Diuusi agai daida ivueeyi. 9 Cascada maitaagagai isgarducada galnadiadagi oodami. 10 Dai Diuusi agai daida garmaa ibadagai utudui ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo sai calagacata oidacana. Poduucai isduucai Diuusi ipali aaquioma abiaadaga.

11 Aapima maitarjudidu, gandada maitarjudidu cascada. Ajudidu iquitacai ganmaamara calali tuucugada cascada iquitacada ganaagaina agai aipacoga. Dai aapima ismaacada maaiquitacada ganaagaina agai. 12 Gantagitovurai aapima isaaquioma maivaavoitudaina Cristo dai aapima maitaaduicadai ajudidu dai maimaacatadai aapima istumaasi aagidi Diuusi saida iduini agaitadai agai vaatara. Aapima maianaracata dai isiimiagi Diuusi lamadu salascada coiyesi tomali Diuusi maitaalamadu daacata dai. 13 Aaquioma maivaavoitudaina aapima Diuusi tomali maidaanaina aapima agai sai gansoicaina damos sivi vaavoitudai aapima Diuusi dai daana sai gansoicaina vai agai gansoicai vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo. Agai muu curusiaba dai aasi larada vai poduucai tomasioora istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi. 14 Judidu viaacata dai gansalicamiga sai lagi agai istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi. Cascada judidu dai ismaacada maitarjudidu aaquioma argansasaayumacana dai aidasi divia Cristo bai dui sai camaitargansasaayumacana sai baiyoma lamoo adunuma ducamicana. 15 Aidasi abiaadaga muu Suusi Cristo curusiaba camainamaga sallicamigada ajudidu cascada sai istutuidi ajudidu lamadu ismaacada maitarjudidu isganaadunuma ganducamicagi Suusi Cristo galamadu daacatai. Poduucai Cristo bai dui sai camaitargansasaayumacana. 16 Aidasi abiaadaga muu Suusi Cristo curusiaba tomasioora istutuidi iscalagacata vuvaiquigi vaavoitudacai agai. Poduucai Suusi Cristo bai dui ajudidu lamada ismaacada maitarjudidu sai camavui vaacana Diuusi dai sai camaitancodaina agai aipacoga.

17 Suusi Cristo divia dai aipacoga gaagidi naana maasi calagaducami salasi aapima ismaacada maivaavoitudaina Diuusi acasi ajudidu ismaacada cavaavoitudaina Diuusi masai camavui vaacana Diuusi 18 vaavoitudacai Suusi Cristo. Diuusi Ibaada garsoicai tasai vaavoitudana aatama Suusi Cristo dai poduucai casi istutuidi ajudidu lamadu amaitarjudidu isdaadagai Diuusi sai soicaina. 19 Poduucai aapima camaitarsibaadaga oidacami ganducami baiyoma aapima lamadu vaasi vaavoitudadami lamoo adunuma ganducami. Vaascatai arDiuusi maamarada cascada. 20 Diuusi fiioquituldiadamigada dai Cristo dai oojotosada Cristo aagai Diuusi fiioquida poduucai mai aapima. Dai vaascatai ismaacada gamamaatutuli Cristo arbaitacacamigada. 21-22 Dai vaascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo lamoo salagamanda ganducami. Poduucai idui Diuusi vai Diuusi Ibaada diviagi dai galamadu daacagi. Dai Diuusi acovai garvuvaitu dai Diuusi Ibaada galamadu daja dai garsoicai isvaamioma calaga oidacagi dai vaamioma maata calcagi Diuusi fiioquida.

3

¹ VΛΛSI gomaasicadΛ aana Paavora gandaanaΛ masai cΛagacagΛ oidacana. Aana gnaagidiña aapima ismaacadΛ maitarjudidiu isSuusi Cristo arcΛagacagΛ vuvviadami cascadaΛ maisapi aana. ² Aapima camaataΛ lienΛ isDiuusi giñaagidi sai gnaagidana aana sai Diuusi cΛagacagΛ vuvvaidi Λapa ismaacadΛ maitarjudidiu. Gomaasi Λgamo saΛlicami ismaacadΛ Diuusi giñmaa. Diuusi cΛagacagΛ gannaΛidi aapima cascada. ³ Aana ganoojidi chiaΛqui ñiooquicada daidΛ gnaagidi isducatai Diuusi giñaagidi Λmo istumaasi istumaasi ΛΛquioma Λagi Diuusi maatacatadaΛ. ⁴ SiΛascadaΛ ñaida aapima idi oojai maataΛmu aapima iscamaata aana istumaasi ΛΛquioma Λagi Diuusi maatacatadaΛ sai Cristo iduufiña agai Λmo istumaasi. ⁵ ΛΛquioma Diuusi maiaagidi gomaasi tomali Λmaadutai Λmos sivi Diuusi IbaadaΛ aagidi oootosadaΛ Suusi Cristo ismaacadagΛ Diuusi ñiñiooquittuldiadami gada ismaacadΛ Diuusi Λcovai vuvvaitu. ⁶ Dai pocaiti sai ismaacadΛ maitarjudidiu viaaca agai Λpan duucaΛ judidiu istumaasi Diuusi maagui agai vaavoitudadami vaavoitudacai Λgai Suusi Cristo. Λjudidiu dai ismaacadΛ maitarjudidiu Λmo adunumaΛ ganducami dai vΛΛsi istumaasi Diuusi aagidi judidiu sai iduufi agai vaavoitudacai Λgai Suusi Cristo sivi ΛrismaacadΛ maitarjudidiu vΛatarΛ Λpa. ⁷ Diuusi giñmaa saΛlicami ansaidΛ gnaagidiña idi ñiooqui sai Suusi Cristo arcΛagacagΛ vuvviadami. Aana maicΛΛ tuigacana Λmos vΛascagΛ Diuusi cΛagacagΛ giññΛidi daidΛ giñmaa gΛgυvacadaga sai gnaagidiña aana ñiooquidΛ. ⁸ Aana polidi issiooma maiñamaga aana isvΛasi vaavoitudadami Λmos Diuusi giñmaa saΛlicami sai aagidiña aana ismaacadΛ maitarjudidiu sai Suusi Cristo cΛagacagΛ vuvvaidi oodami daidΛ ivueeyi mui naana maasi vaavoitudadami vΛatarΛ. Tomali Λmaadutai maitistutuidi ismaatiagi vΛΛsi istumaasi ivueeyi Cristo vaavoitudadami vΛatarΛ. ⁹ Dai Diuusi giñaagidi ansai aagidana aana vΛasi oodami istumaasi Diuusi iduufiña lidi ΛΛquioma abiaadagΛ istumaasi tomali Λmaadutai maimaatacatadaΛ. Diuusi idui vΛΛsiaacatai. ¹⁰ Poduuccai ΛpΛdui vai ñajjadagi Diuusi tΛtaaΛñicaruΛda ismaacadΛ tΛaanΛi tavaagiagΛ istumaasi ivueeyi Diuusi vaavoitudadami vΛatarΛ sai poduuccai maataΛna Diuusi tΛtaaΛñicaruΛda siΛΛ saituduga Diuusi. ¹¹ VΛΛsi gomaasi apΛdui poduuccai isducacai agai tΛtagitoiña tomastugaco daidΛ idui agai isducatai aagai ootosacai Suusi Cristo oidigi daama. ¹² Dai vaavoitudai aatamaΛ Suusi Cristo cascadaΛ viaa aatamaΛ saΛlicami isdaanΛdagi Diuusi sai garsoicΛiña vaavoitudaitai isΛgai garcaΛ. ¹³ CascadaΛ gandaanaΛ aana masai maivuaam ΛnΛlidiña soimaa taatacatai aana. Aana aagidi Diuusi ñiooquidΛ aapima ismaacadΛ maitarjudidiu cascadaΛ soimaa taataca aana. Dai aapima gΛagagΛ istatagitodagi siΛΛsi gΛnoigΛdai aana cascadaΛ aliΛ baigiñlidi soimaa taatacatai aana aapimacadaΛ.

¹⁴ CascadaΛ siaa duutudai aana oogadaΛ Suusi Cristo gartaaanΛdamiga. ¹⁵ Diuusi idui vΛascatai. Idui agai oodami oidigi daama daidΛ idui agai gatataaΛnicaru tavaagiagΛ. VΛΛsi Λgamo oodami garducami aatamaΛ cascadaΛ garooga aagaiña aatamaΛ. ¹⁶ Diuusi saΛlicadaΛ viaa gυvacadagai. Dai daanΛi aana Diuusi sai Λgai ganmaacana gυvacadagai ganniΛbadagagΛ vai poduuccai vaamioma cΛga tutiacana aapima, Diuusi IbaadaΛ gannaΛmadu daja cascada. ¹⁷ Dai daanΛi aana Diuusi sai Cristo gannaΛmadu daacana vaavoitudaitai aapimaΛ agai vai poduuccai vaamioma cΛga oigaadaΛ aapima Λa oodami. ¹⁸⁻¹⁹ Dai daanΛi aana Diuusi masai aapimaΛmadu vΛΛsi vaavoitudadami maataΛna siΛΛsi garoigΛdai Suusi Cristo tomasi maitistutuidi aatamaΛ ismaatiagi vΛΛsi siΛΛsi garoigΛdai agai. Dai daanΛi aana Diuusi sai agai gannaΛmadu daacana dai sai aapimaΛ oidacana isducatai Diuusi ipalidi. ²⁰ SaΛlicadaΛ viaa gυvacadagai Diuusi dai agai gartaaΛmadu daja. DaidΛ garsoicai isivuaada aatamaΛ istumaasi agai ipalidi. Dai agai cΛaga istutuidi isivuaadagi vΛΛsi istumaasi aagiada aatamaΛ dai istumaasi tΛtagitodagi aatamaΛ dai asta vaamioma istutuidi agai isivuaadagi. ²¹ Aana ipalidi sai vΛΛsi oodami cΛga maataΛ iscaΛΛ tuiga Diuusi ñaiditai istumaasi ivueeyi agai vaavoitudadami vΛatarΛ dai maatacatai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo.

4

¹ CascadaΛ gandaanaΛ aana aapimaΛ masai cΛagacagΛ oidacana aapimaΛ tomasi maisapi aana vaavoitudaitai Suusi Cristo gartaaanΛdamiga. Dai gandaanaΛ aana masai cΛagacagΛ oidacana isducatai gΛagagΛ isoidacagi Diuusi Λco vuvvaidadaΛ. AapimaΛ arDiuusi Λco vuvvaidadaΛ cascada. ² MaitavΛr gagarducadaΛ gannΛliada dai cΛagavar tuutiaca dai maitavar bacocoda dai mosnΛijada istumaasi gannvuidadagi aa dai ganoigΛadavurΛi aipacoga. ³ Λmo tagitoidagi avΛr viaaca cΛagacagΛ gannaΛditai aipacoga, Diuusi IbaadaΛ gansoicai cascada. ⁴ Dai vΛΛsi vaavoitudadami Λgamo adunumaΛ ducami dai vΛascatai viaa agai vaa Diuusi IbaadaΛ. Dai Diuusi Λco vuvvaitu vΛΛsi vaavoitudadami dai maataΛ aatamaΛ isΛmo imidagai iimia ragai Diuusi Λmadu dai tomastuigaco Λmadu daraaja ragai. ⁵ MosaliΛ Λmaduga gartaaanΛdamiga, vΛascatai aatamaΛ vaavoitudadami Λmadugan duucaΛ vaavoitudai, dai

mosΛmadugan duucaı garvapaconai aatΛma, ⁶ mosΛmaduga Diuusi garooğa dai ągai ąrbaitΛcaaacamigada vaascatai dai garΛΛmadu daja dai garnΛiditai ismaacΛda maıvaavoitudai istutuidi ismaatiagi isDiuusi alia viaa guvucadagai.

⁷ Cristo garmaacai guvucadagai vaascatai  madutai saidΛ ivuaadana  mo istumaasi poduucai isduucai ągai ipalidi. ⁸ Cascada pocaiti Diuusi  iooquidara:

TasadΛcai Cristo tavaagiamu gamaata isvaamioma istui ągai is Diaavora.

Cascada  Diaavora camaitistutuidi isocupadagi vaavoitudadami iibΛada.

Dai gotora Cristo maa guvucadagai vaavoitudadami.

Pocaiti Diuusi  iooquidara.

⁹⁻¹⁰ Capocaititai Diuusi  iooquidara isSuusi Cristo tasai tavaagiamu poduucai cΛga gamaata isapaga tavai tavaagii ndara dai divia tami oidigi daama. Tasai Cristo siaaco vaamioma tacavaga tavaogigara, dai sivi tomasiaacoga daja ągai. ¹¹ Dai Cristo maa guvucadagai vaascatai  madutai vaavoitudadami saidΛ ivuaadana  mo istumaasi.

 moco maa ągai guvucadagai saidΛ  roojotosadacana, dai aa saidΛ  rDiuusi  i iooquituldiadamigadacana, dai aa sai aagidi a oodami ismaacΛda maiquiaa caΛ isSuusi Cristo  rcΛagacara vuvıadami sai Suusi Cristo  rcΛagacara vuvıadami, dai aa saidΛ  rvaavoitudadami talaanΛdamigadacana, dai aa saidΛ  rvaavoitudadami maataatuldiadamigadacana. ¹² Poduucai bai dui Suusi Cristo ągai saidΛ ivuaadana Diuusi aa dui ndada vai poduucai vaavoitudadami vaamioma cΛga oidacana dai vaamioma cΛga vaavoitudana Diuusi  iooquida. ¹³ Vai poduucai vaascatai aatΛma  maduga maasi vaavoitudaiña dai  maduga maasi maatana aatΛma maataatuldiaragada Suusi Cristo.

Dai poduucai aatΛma vaavoitudadami baiyagi  gitoidagai daida ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi, asta siaasca cΛga oidaca aatΛma isducatai oidacatađi Suusi Cristo. ¹⁴ Dai poduucai camaiapan ducamicamu aatΛma aali ismaacada tomasioora vupuiirumadai aagiditai  ma maasi vaavoidaragai. Dai camaitistutiadamu oodami sastuduacami isgarvupuiirumadadagi gamamaataatuldiaragacΛda ismaacΛda maitarvaavoi. ¹⁵ Baiyoma aatΛma aagadagi mosΛgi istumaasi  rvaavoi poduucai glaagagai isbaiyagi  gitoidagai daida ivuaadagi istumaasi Cristo ipalidi garoigadaitai aatΛma aipacoga. AatΛma  mo adunuma garducami dai Suusi Cristo  rgartaaanΛdamiga. ¹⁶ Dai ągai garsoicai gaguvucadagacΛda iscΛagacara garnaijadagi aatΛma aipacoga daida iscΛga ivuaada aatΛma istumaasi ągai ipalidi dai poduucai vaamioma cΛga oidacamu aatΛma garoigadaitai aipacoga.

¹⁷ Aana gΛnaagidi istumaasi gi aagidi Suusi Cristo. ągai pocaiti maai camaioidacana aapima isducatai oidaca ągai ismaacΛda maıvaavoitudai Diuusi. ągai tatagitoidada maısoicai iscΛagacara oidacagi. ¹⁸ ągai alia soimaasi ivueeyi cascada maitistutuidi iscΛga tatagitodagi. Dai ągai gajiaadara viaa Diuusi maitipaliditai istatagitodagi Diuusi cascada camaitistutuidi ągai istatagitodagi Diuusi cascada maıviaa ągai ibadagai utudui ismaacΛda gamaacai Diuusi. ¹⁹ Dai camaisiaa  raai isgoogosi ganducamicagi baiyoma baiganalidi a pomaasi ivuaadatai. ²⁰⁻²¹ Aidasi cajiona aapima isSuusi Cristo  rcΛagacara vuvıadami dai maı aapima isducatai oidacatađi ągai dai isducatai gamamaataatuldi a ągai poduucai maı aapima istumaasi  rvaavoi. Poduucai maı aapima sai maitaaagai isapan duucaı oidacagi maıvaavoitudadami. ²² Casıavara maıoidaca isducatai oidacatađi aapima maıquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo.  lquoma  Diaavora ganvupuiirumadai a cascada aapima poalidi a sai vaamioma sioma oidacana soimaasi ivuaadatai. ²³ Baiyoma gandagitovurai vai Diuusi  ma duucaı gantatagitoituldi a vai camaitatagitoda aapima isducatai tatagitoida  quoma baiyoma tatagitoda aapima isducatai Diuusi ipalidi. ²⁴ Dai viaacamu aapima ibadaga utudai ismaacΛda gamaacai Diuusi vai poduucai cΛgacara gannaijadamu aapima aipacoga poduucai isduucai Diuusi cΛgacara gannaiđi dai  giadamu aapima Diuusi poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

²⁵ Cascada casıavara maıaatavoaca, aatΛma  mo adunuma garducami cascada.

²⁶ Isbaamuagi  maadutai aapima maitavara soimaasi ivuaada dai maitaaagai is mo tasai baamuca ągai ²⁷ poduucai istutuidi  Diaavora issoimaasi idui tuliđi cascada.

²⁸ IsmaacΛda  sıvuacatađi camaitaaagai is sıvuacagi baiyoma glaagagai isgaaata vuaadagi dai poduucai viaacagi istumaasi oidadagi soitutuugami.

²⁹ Maitavara sigalnaasi  iooqui aagada baiyomavara cΛga  ioocada vai poduucai siora gancaacagi cΛgacara oidacana dai baiganalidiña. ³⁰ Dai poduucai maısoi liatudai aapima Diuusi ibada. Ducami isdaasamudai Diuusi ibada gatapacaru vai poduucai gamaata is mo imidagai iimi ągai aapima tavaagiamu dai tomastuigaco Diuusi  madu daraajamu.

³¹ Maitavara oomaliaca, maitavara bacocoda, maitavara  ncocoda, maitavara sigalnaasi  iooqui aagada, maitavara vui  ioocada aa, dai gajiaadara viaa vaasi soimaascami.

³² Baiyomavār caḷ tuutiaca dai caḷgacāṭa ḡannaḷjada aipacoga dai ḡanoigaldadavurai aipacoga poduucai isduucai Diuusi ḡanoigali aapima vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo.

5

¹ Aapima arDiuusi ḡarooga maamarada dai ḡai saḷlicada ḡanoigāada. Cascada avār apan duucai ivuaada aapima ḡai. ² ḡanoigāadavurai aipacoga poduucai isduucai Cristo ḡaroigadai cascada ḡamuaatu curusiaba sai poduucai Diuusi ḡoigaldina gasoimaascamiga. Dai Diuusi baigalidi Suusi Cristocada poduucai iduucai ḡai. Ajudidiu coodaiña cañiru maamarada ḷmo altar daama dai dadaasdiña Diuusi sai ḡai oigaldiana soimaascamigada. Istumaasi idui Cristo arāpan ducami isducatai ivuaadana ajudidiu.

³ Aapima casi arDiuusi maamarada cascada maitaagāi masgoogosi ḡanducamicagi tomali maiaagadagi gomaasi tomali maitaagāi mascoimudada tuutiacagi. ⁴ Dai maitaagāi isaagadagi gosoimaascami dai maitaagāi isvupuiiruga maasi ḡioocada gomaasi maitaḡaḷḡai isaagadagi. Baiyoma ḡaagāi isbaigāḷḷidagi Diuusiada. ⁵ Caḷ maata aapima sai ismaacada googosi ḡanducami maiiimia ḡai siaaco gataaanaḷi Cristo ḷmadu Diuusi. Dai ismaacada coimudada tuutuiga, ḡa arāpan duucami ismaacada siaa duutudai ḷmoomono, ḡai maiiimia ḡai siaaco gataaanaḷi Cristo ḷmadu Diuusi. ⁶ Dai Diuusi saḷlicada soima taatatuldiamu ismaacada pomaasi ivueeyi. ḡai maiḷḷidagi Diuusi cascada. Diuusi maitavar ḡandadagitoda isḡanvupuiirumadadagi aa ḡanaagiditai sai maitarvaavo istumaasi ḡanaagidi aana. ⁷ Maitavar urapacada sioḡa pocaitadagi.

⁸ ḷḷquioma aapima maimaatacatadai Diuusi ḡiooquida dai alia soimaasi ivuaadana. Damos sivi cavaavitudai aapima Suusi Cristo dai maata Diuusi ḡiooquida cascada ḡaagāi mascaḷgacāṭa oidacagi poduucai isduucai Diuusi ipalidi. ⁹ Ismaacada maata dai ḷḷgidi Diuusi ḡiooquida ḡai ḡia caḷ tuutuiga dai caḷgacāṭa ḷidi aa oodami dai ḡai vaavoitudai sai vaasi istumaasi aḡai Diuusi ḡiooquidara arvaavo dai ḷḷgidi. ¹⁰ ḡanaḷagadavurai ismaatiagi vaasi istumaasi baiḷidi Diuusi. ¹¹ Maitavar urapacada ismaacada soimaasi ivueeyi ḡai ivueeyi istumaasi maitarsoiñi dai aapima maitaagāi ispomaasi ivuaadagi. Baiyomavar aagiada aapima ḡai sai soimaasi ivueeyi. ¹² Aliaḷi arsiaa araragai isaagadagi istumaasi ivueeyi ḡai astocai. ¹³ Dai siaascada aagiadagi aapima asoimaasi ivuaadami sai alia soimaasi ivueeyi, dai siaascada ḷaijadagi ḡai vaavoitudadami iscaḷgacāṭa oidaga, aidḷ ḡia maatamu ḡai issaḷlicada soimaasi ivueeyi dai caḷḡa istutuidi isama duucai ḡantatagituagi.

¹⁴ Cascada pocaiti Diuusi ḡiooquidara:

Ismaacada maimaata Diuusi ḡiooquida dai ismaacada soimaasi ivueeyi,

ḷḷgiditai avār caḷca Diuusi ḡiooquida

dai vaavoituda siCristo caḷgacāṭa ḡanvuvaidamu.

Ascāiti Diuusi ḡiooquidara.

¹⁵ Cascada caḷgacāṭa avār oidaca. Maitavar apan duucai oidaca ismaacada maimaata Diuusi ḡiooquida baiyomavar oidaca apan duucai sastuducami ismaacada maata Diuusi ḡiooquida. ¹⁶ ḡanaagavurai dai caḷgacāṭa oidaca saḷlicada soimaasi ivueeyi aa oodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi cascada. ¹⁷ Maitavar vupuiiruaca. ḡanaajagadavurai ismaatiagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. ¹⁸ Maitavar navacorada. Ismaacada navacorai aliaḷi soimaasi ivueeyi. Baiyomavar dagito Diuusi Iḷada vai ḡai ḡansoiñana iscaḷḡa tatagitoda aapima. ¹⁹ Siaascada ḡandaiviada aapima aipacoga ḡaagāi isḡanadagi Diuusi ḷidadā saḷlicada siaa duutudaitai Diuusi. ²⁰ Vaascara avār baigāḷḷiada Diuusi ḡaroogacada vaasi istumaascada. Daidavar tagituda isDiuusi ḡarooga ḡarcaḷca vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo.

²¹ ḡansoicadavurai aipacoga, dai vuudavurai ḡiooqui ismaacada ḡanmaacadagi aa vaavoitudadami, dai caḷḡavar ḡantagito caḷca isducatai ḡanmamaatatuldiadagi aa vaavoitudadami. Aapima siaa duutudai Cristo cascada.

²² Ooqui ḡaagāi isḷḷgiadagi ḡancuucuna poduucai isduucai ḷḷgidi ḡai ḡartaanaḷdamiga Suusi Cristo. ²³ Acāḷi ḡai dai taanaḷi ḡaoñiga poduucai isduucai Suusi Cristo taanaḷi vaasi vaavoitudadami. Suusi Cristo caḷgacāṭa vuvaitu vaavoitudadami daida vaavoitudadami aaduñda ḡanducami Suusi Cristo. ²⁴ Poduucai isduucai vaavoitudadami ḷḷgidi Suusi Cristo ooqui ḡaagāi isḷḷgiadagi ḡancuucuna vaasi istumaasi taanaḷadagi cuucunada.

²⁵ Acāḷi ḡaagāi isoigadagi ḡanoñiga poduucai isduucai Cristo oigadai vaavoitudadami dai muu curusiaba sai ḡai caḷgacāṭa vuvacana ²⁶ saida vaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadana baiyoma ivuaadana Diuusi aa duñdada. Cristo oigali soimaascamigada vaavoitudacai ḡai Diuusi ḡiooquida sai poduucai camaigāḷar vaatācana. ²⁷ Poduucai Cristo bai ivueeyi vaavoitudadami sai ḷmadu

oidacana camaitarsoimaasi ducamicatai. Cristo caaco vuvaitu agai, siiaascada iimia vaavoitudadami tavaagiamu camaitiipucamu sioora gapiar vuupadagi. ²⁸ Poduucai isduucai oigadai Suusi Cristo vaavoitudadami poduucai gaaagai isoigladagi cacalli ganoofniga dai nuucadacagi poduucai isduucai gannuucada agai lagi. Ismaacada nuucada gaoofniga ducami isaligi gannuucadacamudai agai. ²⁹ Tiipu sioora lagi gacalladagi baiyoma ganuucada siiaascada biuugimuna agai gacuaadana dai siiaascada avamuca agai lauucadaiña poduucai isduucai Cristo nuucada vaavoitudadami. ³⁰ Agai araaduñda ducami cascada. Dai aatama lapa avaaovitudadami cascada aduñda garducami Cristo. ³¹ “Cascada cacalli dadagitoi gandallada dai vapanagi ooquei, dai vaa goocatai avamo oodami ganducamicana agai”. ³² Dai poduucai isduucai amo calli lamadu amo ooquei avamo oodami ganducami poduucai Cristo lamado vaavoitudadami avamo oodami ganducami. Gomaasi laquioma maimaatadadai oodami damos sivi ganaagidi aanla dai gomaasi aliasi gaaagai ismaatacagi vaasi vaavoitudadami. ³³ Dai aapima aliasi gaaagai isagituuagai iscasi ganaagidi aanla sai vaascatai gaaagai isoiglada ganoofniga dai nuucadacagi poduucai isduucai gannuucada agai lagi. Daidla ooquei gaaagai issiaa duutuadagi gancuucana.

6

¹ Aapima aali lagiadavurai gandallada vaavoitudaitai Suusi Cristo, poduucai agai daidla avacagagai. ²⁻³ Diuusi saallicamigadavara pocaiti amo fiooquei: “Sioora siaa duutuadagi gandallada agai gia baigaliadamu dai mui uumigi oidacamu agai tami oidigi daama”. Idiavara lapa gadada saallicamigada Diuusi ismaacada cadada Diuusi aagidi isiduuña agaitadai amo istumaasi agai vaatarala ismaacada lagi di fiooquei.

⁴ Dai aapima ismaacada maamara maitavara bacoquitudada ganmaamara baiyomavara calla nuucadaca dai maacada fiooquei dai calavara maamatuldiada vai vaavoitudana Suusi Cristo.

⁵ Aapima pipioofni lagiadavurai ganaamu siaa duutudaitai, dai calla soicada ducami isivuaada Cristo aa duuñdada. ⁶ Calavara gaaata vuaada maisiu mosacaasi siuu duucu gannijada ganaamu ipaliditai ispotaliya agai masai alia sastudaga baiyoma Cristo pipioofnigada duucai saallicada ivuaadaitai istumaasi Diuusi ipalidi. ⁷ Baiganaliaracada varai ivuaada ganaa duuñdaga ducami isivuaadamudai aapima Suusi Cristo aa duuñdada maisiu oodami. ⁸ Calla maata aapima isvaascatai tomasi arpipioofni tomasi argaamu Diuusi maaquimu istumaasi maacai agai vaavoitudadami calla ivuaadaitai agai.

⁹ Dai aapima gaamu calavara nuucadaca gannipioofniga dai maisoimaasi taatamituldiada. Gantavagiturai sai Suusi Cristo tavaagiana daja dai agai gantavaanai vaascatai. Dai agai lamadugan duucai naidi vaascatai.

¹⁰ Dadagiturai aapima sai Suusi Cristo ganmaacana gaguvucadaga. ¹¹ Aviaavara garvuidavara caata aatama vaavoitudadami dai soimaasi garduiñtuldiada lidi agai. Agai alia yaatavoga cascada gaaagai isgannuucadacagi vaasi istumaacada ismaacada Diuusi garmaacai, vaavoitudaitai Suusi Cristo vai poduucai agai maidagituagai isAviaavara soimaasi garduiñtuldadagi. ¹² Ismaacada garvuidavara vaata maitaroodami. Agai aviaavara lamadu tavaaavicaruda. Agai alia soimaasi ivueeyi dai oidi daami ajioopai siaaco gatavaanai agai moomoyi dai dudunucami duucai. Agai vaanai ismaacada maivaavoitudai Diuusi. ¹³ Cascada gaaagai isgannuucadacagi vaavoitudacai Suusi Cristo, vai poduucai maitaroma ita Aviaavara siuu duucu soimaasi garduiñtuldadada aliada agai. Dai ismaidadagituda aatama issoimaasi garduiñtuldadada Aviaavara vaascatai aliasi gaaagai isapiagannuucadacagi. ¹⁴ Aliasi gaaagai isgannuucadacagi vaavoitudaitai Diuusi fiooquida. Diuusi fiooquida saallicada avavaovi dai garsoicai ismailagidagi Aviaavara. Dai aliasi gaaagai iscalla tuutiagagi aatama dai calgacavara oidacagi. ¹⁵ Aliasi gaaagai isbai garduuca aatama tomastuigaco isgaaagidagi Diuusi fiooquida ismaacada soicai oodami sai gannibastacan tadacana. ¹⁶ Dai gaaagai iscalla vaavoitudada Suusi Cristo vai poduucai maisoimaasi garduiñtuldiada Aviaavara. ¹⁷ Dai calgacavara garvuvaidacai Suusi Cristo poduucai sobicai agai Aviaavara vai maisoimaasi garduiñtuldiada. Dai aliasi gaaagai iscalla maataca aatama Diuusi fiooquida. Diuusi fiooquidacada vaamioma istutuidi aatama isAviaavara. ¹⁸ Vaascatai gaaagai isdaanada aatama Diuusi isduucatai ipalidi Diuusi Ibaada. Gaaagai ismaiojoada aatama isdaanadagi Diuusi sai soicaiña vaasi vaavoitudadami. ¹⁹ Dai daanadavurai aapima Diuusi aanla giñvaatarala lapa vai Diuusi giñsoicadagi sai calla gaaagidiña aanla maiduadicutitai Diuusi fiooquida ismaacada aagai calgacavara vuvaidaragai ismaacada laquioma maimaatadadai oodami. ²⁰ Aanla arootosada Suusi Cristo. Agai giñooto sai gaaagidiña aanla isagai avacacavara vuvaidami cascada maisapi aanla. Vaascatai daanadavurai aapima

Diuusi sai maiduaadicuitai gaaagidiña aanΛ Diuusi ñiooquidΛ poduucai isduucai glaagai isivuaada aanΛ.

²¹⁻²² Tiiquico argaraduñi vaavoitudadami dai aanΛ aliΛ oigΛdai. Goovai cΛaga garsoicai Suusi Cristo aa duiñidadΛrΛ. CascadΛ ganootosda iñagai aanΛ dai goovai gΛnaagidamu isduucatai daraaja aatΛmΛ dai istuma vueeyi aanΛ ΛΛmadu aa vaavoitudadami ismaacadΛ giñΛma daraaja. Dai poduucai baiganΛliadamu aapimΛ.

²³ AanΛ ipalidi sai Diuusi garooga ΛΛmadu Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga iibΛstudacan tadacana Λvaavoitudadami dai sai Λgai soicΛiña Λvaavoitudadami iscΛaga gΛnoigΛadagi aipacoga vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁴ Dai sai Diuusi cΛagacΛrΛ gannΛidiña aapimΛ ismaacadΛ cΛaga siaa duutudai tomastuigaco Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Filipoosiʌra ʌoidacami

¹ Aana Paavora ʌmadu Timoteo ʌrpiiooʌigada Suusi Cristo dai gʌnoojidi idi oojai vaasi aapima garaaduʌi Filipoosiʌra ʌoidacami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo ʌmadu tataanʌdamigada dai sonʌrguucacamigada tataanʌdami. ² Aatama ipʌlidi siDiuusi gʌrooga ʌmadu gʌrʌaanʌdamiga Suusi Cristo caagacara gʌnʌʌijadagi dai gʌniibastudacan tadacagi.

³ Alia baigiʌlidiʌa aana giʌDiuusigacada siʌascada gʌntatagitodagi. ⁴ Dai siuu duucu gamamadada aana aapima gʌvʌatara vaascara alia baigiʌlidiʌa aana. ⁵ Aidasi abiaadara vaavoitu aapima aipaco garsoicai aatama Diuusi aa duiʌdada. ⁶⁻⁸ Aana aliasi gʌnoigadai aapima dai Diuusi caagacara gʌnʌidi poduucai isduucai caagacara giʌʌidi aana ʌra dai Diuusi gʌnoicai aapima poduucai isduucai giʌsoicai aana ʌra tasai maivu ʌioocaiʌa aatama ʌgai siʌascada soimaa taatamadagi. Maisapi aana cascada alia soimaa taataca aana ʌmadu aapima ʌra. Diuusi garsoicai ʌra tatai maiduduaadicuda aatama siʌascada vaan guuquivagi dudunucamiʌra gaaagiditai isSuusi Cristo ʌcaagacara vuviadami. Diuusi ʌrʌijadami isaliasi gʌnoigadai aana aapima vaascatai. Suusi Cristo aana giʌʌamadu daja cascada gʌnoigadai aana poduucai isduucai gʌnoigadai. Vaasi imaasicada saalicada vaavoitudai aana isDiuusi ismaacada gʌnsai mascaagacara ʌoidacagi aidama si utudama vaavoitu ʌgai apiʌgʌnoicadamu asta siʌascada diviagi Suusi Cristo. Dai caagadu ispoduucai vaavoitudai aana. ⁹ Daana aana Diuusi masai vaamioma saiva oigʌdiʌa aapima gʌnaaduʌi vaavoitudadami dai sai Diuusi gʌnmaacana vaamioma maatadagai vai vaamioma maata caaca aapima Diuusi ʌiooquida. ¹⁰ Vai poduucai vaamioma caaga maataca aapima istumaasi ʌcaagaducami dai istumaasi ʌmaicʌagaducami. Dai poduucai istutidadamu aapima iscaagacara ʌoidacagi dai maitiipucamu istucada gʌpiara gʌvʌupadagi tomali ʌmo oodami siʌascada diviagi Suusi Cristo. ¹¹ Dai Suusi Cristo gʌnsoiʌamu mai caagacara ʌoidaca aapima. Dai poduucai aa ʌijadamu masduucai oidaga aapima dai ʌgai pocaitiada isDiuusi alia caa tuiga dai poduucai siaa duutuadamu ʌgai ʌra.

¹² Giʌaduʌi aana ipʌlidi iscaaga maataca aapima isvaasi istumaasi ʌvʌueeyi aanaada sai gomaasi ʌvʌueeyi aanaada sai vaamioma mui oodami maataca isSuusi Cristo ʌcaagacara vuviadami. ¹³ Dai poduucai vaasi idi sandarugada ʌra raʌi ʌmadu vaascatai ismaacada araʌi quidiʌra oidaga maataca iʌsaana maisapi gaaagiditai isSuusi Cristo ʌcaagacara vuviadami. ¹⁴ Dai cayoga vaasi garaaduʌi vaamioma caaga vaavoitudai isgʌDiuusiga gʌrnuucada dai maiduduaadicuitai gaaagidi Diuusi ʌiooquida ʌidi ʌgai iʌsaana maiduaadicui tomasi maisapi cascada ʌgai maiduduaadicui ʌra.

¹⁵⁻¹⁷ ʌmoco saalicada giʌʌagacoi alia caagacara giʌʌidiʌa ʌoodami gamamaatʌtulditai aana Diuusi ʌiooquida. ʌgai vaa oodami ismaacada giʌʌagacoi soigiʌʌiatuda ʌlidi cascada gaaagidiʌa isSuusi Cristo ʌcaagacara vuviadami. Povuaadana ʌgai masai caagacara ʌidiʌa ʌra dai ʌmoco saalicada iduʌia ʌlidi Diuusi aa duiʌdada cascada gaaagidiʌa isSuusi Cristo ʌcaagacara vuviadami. Damos ʌгаа gia choo, mospovuaadana ʌgai masai caagacara ʌidiʌa ʌra. Damos aa vaavoitudadami caaga tuutuiga dai cascada gaaagidiʌa isSuusi Cristo ʌcaagacara vuviadami. ʌgai aliasi giʌnoigadai dai caaga maata iʌsaana gaaagidiʌa isSuusi Cristo ʌcaagacara vuviadami dai cascada maisapi aana. ¹⁸ Tuido, tomasioora aagai isSuusi Cristo ʌcaagacara vuviadami damos aagada istumaasi Diuusi ipʌlidi. Amoco saalicada iduʌia ʌlidi Diuusi aa duiʌdada cascada gaaagidiʌa isSuusi Cristo ʌcaagacara vuviadami damos aa gia povuaadana masai caagacara ʌidiʌa. Damos aagada ʌgai Diuusi ʌiooquida cascada cabaigiʌlidi aana.

Dai apiabaigiʌʌiadamu aana. ¹⁹ Moscaaga maata aana isdaana aapima Diuusi aana giʌvʌatara dai caaga maata aana isgiʌsoicai Diuusi Ibaada ʌgai vaa ismaacada ʌmadu daja Suusi Cristo cascada vaasi istumaasicada ʌvʌueeyi aanaada Diuusi caagacara giʌvʌusaida ʌgai. ²⁰ Aana maata ismaitivuada iʌagai istucada siaa aradagi aana dai maata aana ismaiduaadicuitai aagada iʌagai Diuusi ʌiooquida vai sivi ʌpan duucai ʌquoma vaamioma ʌijadagi dai tatagitodagi ʌoodami iscaagacara ʌoidaga aana dai imaasicada siaa duutuadagi ʌoodami Suusi Cristo ʌra tomasi camuu aana isquiaa ʌoidacagi ʌra. ²¹ Tami oidigi daama ipʌlidi aana isivuaadagi mosacaasi istumaasi ipʌlidi Suusi Cristo dai siʌascada muquia aana vaascara ʌgai ʌmadu daacamu aana dai goovai ʌra mo istumaasi caagaducami. ²² Damos isquiaa ʌoidaca aana tami oidigi daama istutuidi aana isapiavuaadagi Diuusi aa

duiñdada. Dai vaascata maamaata aana istumaasi ipalidi ismuquiagi isoidacagi. ²³ Alia sijaiga ismatia aana ismaacada ipalidi. Aana baiyoma ipalidi ismuquiagi dai Suusi Cristo amadu daacagi poduucai siooma arcagaai aana giñvatar. ²⁴ Damos aapima ganvatar siooma arcagaai isapiaoidaca aana tami oidigi daama. ²⁵ Aana calga maata isgiñtagito aapima cascada polidi aana isquiaa oidaca iñagai aana ganamadu, dai gansoiñagi mai vaamioma vaavoituda aapima Suusi Cristo dai vaamioma baiganliada. ²⁶ Poduucai ganamadu daacamu aana apamu vai poduucai aagida aapima aa sila calga ivueeyi Suusi Cristo aapimacada.

²⁷ Dai vaascata avat calgacata oidaca aapima masducatai mai Suusi Cristo mamaatuldaragada. Aana ipalidi iscajiomacagi masmola calgacata oidaga tomasi ganamadu daja aana ismaacasi lapa, dai cajiomaca iñalidi aana lapa masai amadugan duucai tatagitoi dai masai vaascatai apiaagidiña aa oodami Suusi Cristo mamaatuldargada, ²⁸ dai maitandadagitoda isganlabacatada ismaacada ganvuidaru vaata. Imaasicada calga maatacamu agai ismaiimia agai Diuusi amadu damos Diuusi calgacata ganvuvaidamu aapima. Lagi Diuusi maatatuldamu gomaasi. ²⁹ Diuusi ganmaa oigaragai masvaavoitudagi Suusi Cristo dai massoimaa taatagi agaicada vuidaga vaatacatai vaasi soimaascami ivuaadatai Diuusi aa duiñdada dai poduucai gia arcagaai. ³⁰ Aapima naidi isducatai soimaa taatamaiña aana. Dai maata aapima lapa isducatai soimaa taataca aana sivi. Dai aapima giñapan duucai soimaa taatamai lapa.

2

¹ Camaata aapima isSuusi Cristo gansoicai, dai isagai baiganliatudai ganoigadaitai, dai maata aapima isDiuusi Ibaada ganamadu daja dai soigalidi aapimacada. ² Mosamo tagitoidagai avat viaaca aapima dai ganoigadavurai amo silagama duucai, dai maicaada tannajada dai mainaana caiti annajada aipaco dai poduucai vaamioma baigiñliatudadamu aapima. ³ Soicadavurai aa maisiu lagi gantagitoca dai maitavar gagarducada ganliada vaascatai gaagagai ispovaliadagi sai aaduñda vaamioma argagarducada silagi agai. ⁴ Vaascatai aliasi gaagagai istatagitodagi isducatai istutuidi issoicadagi aa dai maisiu lagi gansoicadagi.

⁵ Aapima gaagagai isapan duucai tatagitodagi Suusi Cristo. ⁶⁻⁷ Tomasi agai arDiuusi vaascata dagito gasalicamiga chilaqui uumigi dai oodami duucai vuusai dai gooquira apiooñigadacatadai vaasi oodami. ⁸ Dai caoodamitucai maigaducada galididiña dai gadagito masmuaagi curusiaba iduñia aliditai istumaasi oogada ipalidi tomasi aliasi arsiaa araragaicana masmuaagi amaadutai curusiaba. ⁹ Cascada Diuusi maa Suusi Cristo vaamioma gaducada daasicami istomali amo amai, ¹⁰ sai vaamioma siaa duutudaiña vaascatai tavaagira dai oidigi daama dai davatagai uta istomali amo amai. ¹¹ Vai poduucai vaasi naana maasi oodami matiagi dai pocaiti adagi isSuusi Cristo artaanadami dai siaa duutuuda agai Diuusi garooga.

¹²⁻¹³ Cascada giñaduñi gaagagai isapiagiñlagiditai calca aapima tomasi maitanlamadu daja aana poduucai isduucai giñlagidiña aapima aidasi ganlamadu daja aana. Diuusi ganlamadu daja aapima amadutai dai gansoicai maicalgacata oidaca aapima poduucai isduucai ipalidi agai cascada ganaagavurai iscalgacata oidacagi sallicada labiditai Diuusi calgacata ganvuvaiditai agai.

¹⁴ Maitavar vui fioocada Diuusi tomali maitanvupui fioocada ganaaduñi lamadu. ¹⁵⁻¹⁶ Vai tomali amaadutai maitalagaiñ tomali amo istumaasi istucada gariata ganvupadagi baiyomavar calgacata oidaca. Aapima arDiuusi maamarada dai mui oodami soimaasi ivuaadami saagida oidaga aapima. Dai calga gamamaatatuldiadagi ismaacada agai Suusi Cristo isducatai gaagagai isoidacagi dai isducatai vaascata oidaca aatama agai lamadu, vai silascada aoodami ismaacada oidigi daama oidaga najjadagi isducatai oidaga aapima poduucai matia agai ispoduucai gaagagai isoidacagi. Dai poduucai silascada diviagi Suusi Cristo aana baigiñliadamu aapimacada maatacatai ismaimosallicada aapima gansaagida aimaraitadai ganaagidiña aana Diuusi fiooquida. ¹⁷ Isaapima vaamioma vaavoitudagi dai vaamioma siaa duutuadagi Diuusi muucucai aana, aana gia ipalidi ismuquiagi. Dai vaascata baigiñalidi aana tomasi muu aana aapimacada. ¹⁸ Dai aapima avat baiganliada lapa giñapan duucai.

¹⁹ Aana polidi islaaanadami Suusi Cristo ipalidi isotoma gaamucu ganootosda aana goTimoteo, dai aana gia ganootosda iñalidi vai poduucai silascada apamu diviagi goovai vaamioma baigiñliada aana maatacai masduucai daraaja aapima. ²⁰ Maitipu amai

tami ismaacada giñapan duuca taltagitoi dai saalicada gansoiña alidiña. ²¹ Vascatai gogaa moslagi gantatagitoiña dai maivuaman alidiña isivuaadagi Suusi Cristo aa duñdada. ²² Camaata aapima isTimoteo canga tuiga goovai ivueeyi istumaasi aagai. Dai canga maata aapima isducatai giñsoicai goovai gaaagidiña isSuusi Cristo arcacacata vuviadami. Goovai giñsoicai apan duuca isduuca soicai amo ali galli googa. ²³ Cascada ganootosda inlidi aana mosmaatagai mastumaasi iduñia agai tami maisacata aanaada. ²⁴ Aana polidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai islagi maaca gannaida aana otoma.

²⁵ Aana polidi isgaagai isganootosda aana garaduñi Epafarodito ismaacada giñsoicai dai giñapan duuca soimaa taatamai gaaagiditai Diuusi ñooquida. Aapima giñootosi aidasi tagitocatadai aana. ²⁶ Goovai polidi masapima maibaanalidi maatai iscococatadai goovai cascada gannaida alidi goovai aapima vascatai. ²⁷ Vaavoava issaalicada cococatadai goovai baitoma muu damos Diuusi soigalli goovaicada dai aanaada ara ansai poduucai maivaamioma soigiñalidiña. ²⁸ Cascada saalicada ganootosda inlidi aana vai poduucai baiganalda aapima tlagacai apamu. Dai poduucai camaisii soigiñaliadamu aana. ²⁹⁻³⁰ Cascada baiganaliaragacada avar miaadagida. Goovai argaraduñi vaavoitudadami. Gantagiturai aapima isgoovai baitoma muu gaaagiditai Diuusi ñooquida. Baitoma muu goovai giñsoicaitai istumaasitaa maitistutuidi aapima isgiñsoiñagi maacasi daraajatai. Gaaagai maslagarducada duuca naijadagi vascatai ismaacada apan tuutuiga goEpafarodito.

3

¹ Dai sivi giñaduñi gaaagai masbaiganaliadagi. Aapima arDiuusi maamarada cascada. Aana maioojodai isganoojiadagi agai vaa ñooqui ismaacada casi ganooji aana dai aapima garvaatara gia arsoiñi goovai. ² Gannuucadacavurai agaicada ismaacada vuidara vaata Diuusi ismaacada arsoimaasi ivuaadami ismaacada vaavoitudai sai gaaagai isiquitlagi gantuucuga dai poduucai cacacata vuvaquiyagi dai camaitarsoimaasi iducamicagi. ³ Damos aatama saalicada aragai ismaacada Diuusi cacacata vuvaitu. Diuusi lbada gartamadu daja dai garsoicai issiaa duutuada aatama Diuusi. Damos aatama maivaavoitudai sai ivuaadatai amo istumaasi gartuucugacada ispoduucai istutuidi aatama iscacacata vuvaquiyagi. ⁴ Isiarvaavoicamudai isivuaadatai aatama amo istumaasi gartuucugacada cacacata vuvacamudai, aana gia casiooma canga cacacata vusaimudai siaa. ⁵ Aidasi vuusai aana bomamacova tasaicada giñdada iquita giñtuucuga. Aana arjudiu daida arcajiudadá Benjamín. Dai ebreo tlagidu garñooqui antai aana canga mai apan duuca giñdada. Aana arfariseo aduñdacadadi, agai arjudidiu ara damos canga lagidi Moseesacaru saalicamigada. ⁶ Dai baigiñaliaragacada soimaasi taatamituliña aana agai ismaacada vaavoitudaiña Suusi Cristo, dai canga lagidiña aana vasi isducatai garviituli Moseesacaru dai maitiipucana siora garia giñvupadagi tomali amo istumaasicada. ⁷ Damos laquioma polidiña aana sai gomaasicada Diuusi cacacata giñalidiña dai sivi camaata aana ismaitarvaavoi, cavaavoitudai aana Suusi Cristo cascada. ⁸⁻⁹ Damos vaasi istumaasi ismaacada ivuaadatadai aana maisoiñi alidi. Saalicada vaamioma cacadu isvaavoitudai aana giñtaanadamiga Suusi Cristo agai gia saalicada arsoiñi. Aidasi vaavoitu aana Suusi Cristo viaa aana vaasiacatai istumaasi viaacataidai baiyoma ipaliditadai aana isSuusi Cristo giñlamadu daacagi dai iñsaana imiagi agai lamadu siascada muuquiyagi. Dai sivi maivuam inlidi aana agaicada ismaacada viaa. Camaivaavoitudai aana inñistutuidi islagi cacacata vuusiagi aana cacacata oidacatai tomali lagiditai vaasi ismaacada garviituli Moseesacaru, vaavoitu aana Suusi Cristo cascada. Diuusi cacacata giñnaldi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai aana masvaavoitudai aana Suusi Cristo cascada. ¹⁰⁻¹¹ Mosdagito aana vaasi istumaasi ivuaadana vaavoituda inlidiñi Suusi Cristo dai soimaa taata inlidi aana poduucai isduuca soimaa taata Suusi Cristo. Agai muu ansai aana cacacata vusaña giñsoimaascamigaiñdara cascada aana ipalidi iscamaisoimaasi ivuaadagi dai viaaca inlidi aana agai vaa guvucadagai ismaacada viaacataidai Suusi Cristo dai duaacagi apan duuca agai.

¹² Aana ganaagidi sai maiquia vaasi imaasi aradii aanaada. Aana maata inñiquia arsoimaasi ivuaadami aana. Damos aana giñaaajagai iscacacata oidacagi isduuca ipalidi Suusi Cristo agai cacacata giñvusaitu cascada. ¹³ Giñaduñi canga maata aana ismaiquiaa canga ivueeyi aana vaasi camaitatagitoi aana istumaasi ivuaadana mostatagitoi aana istumaasi iduñia inagai. ¹⁴ Dai poduucai vaamioma cacacata oidacamu aana dai muucuai aana Diuusi giñvaidacamu tvaagiamu vaavoitudaitai aana Suusi Cristo.

¹⁵ Vaaſcatai aatama ismaacada calaga vaavoitudai Suusi Cristo mamaataltudaragada dai calaga lagidi Suusi Cristo gaaagai isapiatagitodagi isaliasi gaaagai isapiagarajagadagi iscalagacarioma oidacagi. Dai isaapima maipoduucai talagitodagi Diuusi ganmaataltudamu. ¹⁶ Gaaagai tasapiavaavoitudadagi tastaumaasi camaata dai oidacagi tascudatai camai.

¹⁷ Giñaaduñi giñapan duuquivaar oidaca. Dai gantagitovaar najada aa vaavoitudadami ismaacada apan duucai oidaga Timoteo dai Epafarodito dai aana dai poduucai oidaca aapima. ¹⁸ Camuiyoco ganaagidi aana damos apamu ganaagida inñlidi asta suaacaitai sai oidaga mui oodami ismaacada vuidara valla Suusi Cristo mamaataltudaragada dai maioojoidi masaagiadagi isSuusi Cristo curusiaba muu. ¹⁹ Dai silascada coiya agai, agai gia Diaavora lamadu iimimu. Agai gia maivaavoitudai Diuusi tomali maitagitoi. Agai mosaca cuaadagai tatagitoi dai googosi ganducami dai oojoidi isaagadagi vaasi istumaasi soimaascami ismaacada ivuaadana agai baiyoma gaaagai issiaa laradamudai agai. Agai maitagitoi Diuusi mosacaasi istumaasi oidaga tami oidigi daama. ²⁰ Damos aatama maitaroidacami tanai amo imidagai noonoigimu aatama tavaagiamu. Dai tanai nalara aatama isdiviagi galanaanadamiga Suusi Cristo tavaagiñdara. ²¹ Agai baalquia agai gartuucuga ismaacada otoma ugiatai dai dadadaquituda agai apan duucai ismaasi agai tuucugada. Poduucai iduñia agai agai vaa guvucadagaicada ismaacada taaani agai vaasiaacatai istumaasi oidaga.

4

¹ Cascada giñaaduñi apiavaar vaavoitudada dai apiallagiada aapima Suusi Cristo. Aana gia salicada gannaida inñlidi aliasi ganoigadai aana cascada. Alia baigiñlidi aana aapimacada vai tomasioora sioora najjadagi isducatai oidaga aapima calaga matiagi ismaysiu mosalagicada gaaagidi aana Diuusi ñiooquida aapima gansaagida.

² Daanaí aana Evodia lamadu Síntique sai baiduuna ñiooqui agai arvaavoitudadami cascada. ³ Dai aapi giñaaduñi ismaacada giñsoicaiña giña duñdagara gdaanaí aana issoicada aapi gooqui goovai giñsoiñacai gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuvriadami lamadu Quimiñtu dai aa ismaacada giñsoicaiña. Diuusi caooja vaascatai goovai taalaraada galiivrugara ismaacada ojai agai vaascatai taalaraada ismaacada vaascara oidaca agai agai lamadu.

⁴ Vaascara avar baiganaliada aapima vaavoitudaitai gartaanaanadamiga Suusi Cristo. Apamu ganaagidi baigavar analiada. ⁵ Calagavar tuutiaca vaasi oodami vui. Atanaanami Suusi Cristo caotoma diva agai.

⁶ Maitavar vuama analiada tomali amo istumaasicada. Baiyoma gaaagai masvaascara apiamamadadagi dai taanadagi Diuusi vaasi mastumaasi tagito. Baigavaranaliada Diuusicada. ⁷ Ispoduucai ivuaada aapima Diuusi ganiibastudacan tadacamu dai poduucai siooma calaga istutuidi aapima ismaiivuumala analiadagi tomali amo istumaasicada. Aatama gartagitoidacada lagi maitistutuidi isgariibastudacan tadacagi. Suusi Cristo ivueeyi gomaasi tomasi maimaata aatama isducatai.

⁸ Talagitodavurai agiara ismaacada arvaavoi, dai agiara ismaacada arcagaducami, dai calagaducada voiara ismaacada Diuusi ganmamaacai.

⁹ Ivuaadavurai aapima vaasi istumaasi ganmaatutuli aana dai istumaasi gantajai aana dai istumaasi aagaiña aana dai istumaasi ivuaadana aana poduucivaar ivuaada aapima vai Diuusi ganiibastudacan tadacana.

¹⁰ Alia baigiñlidi aana Diuusicada apamu giñsoiñacai aapima. Aana maipotaíya inñlidi masai maitiñtagitoidai damos maitiipucatai isducatai giñsoiña aapima. ¹¹ Poduucai ganaagidi aana maisiu gantaanadami inñliditai apua. Aana maata isbaigiñliadagi istumaasicada viaacagi. ¹² Aana lamo iimidagai maiviaacana istumaasi dai lamo iimidagai calaga viaacana aana. Aana istutuidi istomasduucai oidacagi, istasconacatai isbiuugimucatai lara. ¹³ Aana tomasduucai istutuidi isbaigiñliadagi, Suusi Cristo giñsoicai cascada. ¹⁴ Dai aapima alia calaga idui giñootosdacai soiñi aidasi soimaa taatacadai aana.

¹⁵ Dai calaga maata aapima aidasi ii aana Masedoniamu dai giñaagacai gaaagidi aana isSuusi Cristo arcagacara vuvriadami. Dai gooquiara lamapacara ganampaidiña arvaavoitudadami. Dai aidasi ii aana Masedoniañdara mosacaasi aapima Filipinoosiara oidacami giñootosdiña istucada giñsoicada aana. ¹⁶ Aidasi quiaa daacatai aana Tesalonicara aapima lamo iimidagai giñootosdiña soiñi. ¹⁷ Aana maitaanaanami inñlidi vaamioma mo-saipalidi aana isDiuusi calagacara ganaliadagi. ¹⁸ Aapima casi giñootosi mui naana maasi

Epafaroditocada dai sivi camaitagito aana vaamioma. Ali baigiñalidi aana goovaicada ismaacada giñootosi dai Diuusi baigalidi lapa. ¹⁹ Dai galDiuusiga ganmaaquimu vasi istumaasi tagito aapima. Agai naana maasi viaa tavaagiata aapima vaavoitudai Suusi Cristo cascada. ²⁰ Gaaagai isvascatali siaa duutuadagi Diuusi galooaga vascata.

²¹ Diuuscada viaatuldi aana vascatali ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Garaaduñi ismaacada tanai daraaja aana giñalamadu Diuuscada ganviaatuldi lapa. ²² Dai vasi gogaa vaavoitudadami Diuuscada ganviaatuldi lapa, sioma calaga agai ismaacada gala raf quidiata oidaga Diuuscada ganviaatuldi.

²³ Vai galtaanadamiga Suusi Cristo calagacata ganñidiña dai ganlamadu daacana. Moscaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Coloosasi ʌʌ oidadami

¹⁻² Aana ʌrPaavora. Dai aana ʌʌmadu Timoteo gamvიაatuldi aapimʌ gʌraaduʌi vaavoitudadami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Dai aana gʌnoojidi aapimʌ Coloosasi ʌʌ oidadami ismaacada Diuusi ʌcovai vuvaida. Aana ʌrootosada Suusi Cristo, Diuusi ipalidi cascada. Aatama ipalidi sai Diuusi gʌrooga ʌʌgacata gʌnʌijadana dai gʌniibastudacan tadacana. Diuusi ʌroogada Suusi Cristo gʌrtʌaanʌdamiga.

³ Vʌʌscata baigʌralidi aatama Diuusicada daanʌitai sai gʌnsoicaiʌa aapimʌ masai ʌʌgacata oidadana. ⁴ Baigʌralidi aatama Diuusicada maatacatai isaapimʌ ʌʌga vaavoitudai Suusi Cristo dai issʌlicada oigadai aapimʌ aa vaavoitudadami, ⁵ ʌʌnaracatai aapimʌ istuigaco iimi agai tʌvaagiamu dai Diuusi ʌʌmadu oidaca agai tomastuigaco. Aidasi tucamidʌʌ maʌ aapimʌ isʌrvaavoi isSuusi Cristo ʌrʌʌgacata vuviadami, aapimʌ vaavoitu isamo imidagai iimi agai Diuusi ʌʌmadu. ⁶ Dai idi vaa ʌiiooqui ʌʌgʌducada ismaacada maʌ aapimʌ gaaagidi Suusi Cristo ojootosada vʌʌsi oidigʌʌ dai muidutai vaavoitu dai aa quiaa vaavoitudaimi dai ʌma duuca gʌntʌʌgitoimi vai camaisoimaasi ivueeyi poduucai isduuca ʌʌadui aapimʌcada. Aapimʌ maʌ isDiuusi ʌʌlicada oigadai oodami. ⁷ Vʌʌsi gomaasi gʌnmamaatʌtuli gʌraduʌi Epaafarasi. Agai ivueeyi Suusi Cristo aa duiʌdada ʌpan duuca aatama dai alia oigadai aatama agai. Agai ʌʌlicada gʌnsoicaiʌa masai vaamioma ʌʌga maatana Diuusi ʌiiooquida. ⁸ Agai vaa Epaafarasi gʌraagidi masai aapimʌ aliasi gʌnoigadai aipacoga gʌʌʌmadu daacatai Diuusi Ibaada.

⁹ Cascada aidʌ abiaadʌʌ simaʌ aatama gomaasi apiadaanʌiʌa Diuusi sai agai gʌnsoicaiʌa masai ʌʌga maatana istumaasi agai ipalidi isivuaada aapimʌ dai masai ʌʌga maata caʌcana vʌʌsi ʌiiooquida dai masai ʌʌga maatana isducatai gʌaagai isoidacagi. ¹⁰ Mai poduucai ʌʌlicada ʌʌgacata oidadagi ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi poduucai isduuca gʌaagai isivuaadagi vʌʌsi vaavoitudadami. Poduucai iduʌia agai aapimʌ naana maasi ʌʌʌgʌducami dai vaamioma ʌʌga maatamu Diuusi. ¹¹ Dai daanʌi aatama Diuusi, agai ʌʌlicada viaa guvucadagai, sai agai gʌnmaacana guvucadagada vai poduucai ʌʌʌscada oodami soimaasi gʌntaatamituldadagi istutiada aapimʌ issoimaasi taatamadagi dai apiacʌʌgacata oidadagi. ¹² Diuusi gʌroigali gʌrsoimaascamiga cascada viaa aatama ʌʌlicami ʌʌmadu vʌʌsi aa vaavoitudadami isiimiagi tʌvaagiamu dai isDiuusi ʌʌgacata gʌnʌijadagi. Cascada baigʌralidi aatama Diuusi gʌroogacada. ¹³ Agai ʌʌgacata gʌrvuvaitu saida ʌDiaavora camaitaanʌiʌa gʌriibadaga vai poduucai camaiʌagidi aatama ʌDiaavora baiyoma ʌagidi aatama Suusi Cristo. Agai ʌrDiuusi marada dai Diuusi ʌʌlicada oigadai agai. ¹⁴ Suusi Cristo agai daidʌ ʌʌgacata gʌrvuvaitu muucucai curusiaba vai Diuusi oigaldi gʌrsoimaascamiga.

¹⁵ Tomali ʌmaadutai mainʌidi Diuusi. Damos Diuusi ootoi gʌmara tʌvaagiaiʌdʌʌ tami oidigi daama vai poduucai oodami maatana istuiga Diuusi. Agai ʌrSuusi Cristo dai ʌpan tui ga Diuusi gʌooga. Suusi Cristo agai dai vaamioma viaa guvucadagai sitomasioora.

¹⁶ Suusi Cristo idui vʌʌsiaacatai tʌvaagiʌʌ dai oidi daama ʌʌʌsi istumaasi maasi, ʌcaasi istumaasi maimaasi poduucai isduuca Diuusi ipali. Dai Diuusi marada idui vʌʌsi Diuusi tʌtʌaaʌiʌaruda sai agai siaa duutudaiʌa. ¹⁷ Diuusi marada tomastuigaco oidaga Diuusi ʌʌmadu. Dai agai ʌʌga nuucada vʌʌsiaacatai sai maugitana tomali oidigi, tomali tasai, tomali sisiaavugai, tomali ʌmo istumaasi. ¹⁸ Dai Cristo ʌrtʌaanʌdamigada vʌʌsi vaavoitudadami. Agai maa ibadagai utduui ʌvaavoitudadami. Dai agai ʌʌbaʌitʌcaacamigada vʌʌscatai ismaacada ʌpamu duduaaca agai coidada saagidaiʌdʌʌ dai agai vaamioma tʌaanada agai istomasioora. ¹⁹ Agai poduucai ivueeyi. Agai ʌrDiuusi cascada. Diuusi ipali isʌCristo ʌpan tuiagacagi agai. ²⁰ Diuusi ootoi gʌmara tami oidi daama tʌvaagiaiʌdʌʌ sai agai muucuna curusiaba sai poduucai ʌʌgacata vuvacana oodami dai Diuusi oigaldi soimaascamigada. Dai muucucai Suusi Cristo poduucai vʌʌscatai oidigi daama oidadami istutuidi iscamaiʌvui vʌʌʌcagi Diuusi. Dai vʌʌsiaacatai oidigi daama dai tʌvaagiʌʌ Diuusi utulda agai sai ʌpa maacana aidasi tucamidʌʌ idui agai.

²¹ Damos aapimʌ ʌʌquimo maitarmamaaradacatai Diuusi baiyoma vuidʌʌ vʌʌʌcatadai aapimʌ Diuusi soimaasi ivuaadatai. ²² Damos sivi camaiʌvuidʌʌ vʌʌʌ aapimʌ Diuusi muucucai Suusi Cristo curusiaba dai poduucai Suusi Cristo gʌnʌidacaimu Diuusi vuitapi caoigaldacai gʌnsoimaascamiga dai camaisoimaasi duucamicamu dai ʌcovai vuvaidadʌcamu masaidʌ ivuaadana Diuusi aa duiʌdada. ²³ Suusi Cristo iduʌia

agai gomaasi isaapim^Λ apiavaavoitudadagi ^Λgai dai ^Λaga vaavoitudadagi ismaitiipu ^Λmai ^Λasi oidiga^Λ ismaacada viaa guvucadagai is^Λagacata vuviaadagi oodami dai apiavaavoitudadagi ^Λasi Diuusi ^Λooquida. Agai via ^Λooqui ^Λagaducada ^Λgai ismaacada gaaagidi ^Λvaavoitudadami ^Λasi oidigi daama dai ismaacada camai aapim^Λ dai ismaacada aana Paavora gaaagidi tomasiaacoga.

²⁴ Baigi^Λlidi aana soimaasi taatamaitai aapim^Λ gan^Λatar^Λ. Suusi Cristo soimaa taata vaavoitudadami ^Λatar^Λ. Dai poduucai isduucai ^Λgai soimaasi taata aana ^Λpa soimaasi taatamai soicaitai vaavoitudadami. ²⁵ Diuusi gi^Λmaa ^Λmo ^Λalicami ansai aana gansoicai^Λna aapim^Λ ^Λmadu aa vaavoitudadami ^Λsai vaamioma ^Λaga maatana Diuusi ^Λooquida ²⁶ ismaacada ^Λquoma maitamaatcatadai. Damos sivi Diuusi garmaat^Λtuli ^Λasi gomaasi. Aatama ^Λacovai vuvaid^Λ ^Λgai. ²⁷ Diuusi ipali is^Λasi vaavoitudadami maatana isSuusi Cristo ga^Λamadua daja aatama ismaacada vaavoitudai ^Λgai, dai cascada ^Λaa maata isimi^Λ ragai Diuusi ^Λmadu. Go^Λooqui ^Λalicada ^Λagadu daida ^Λagai ^Λatar^Λ ^Λpa ismaacada maitarjudidii. ^Λquoma maimaatcatadai oodami go^Λooqui ^Λamos sivi casi gamaata.

²⁸ Tomasiaaco siaaco ajiopada aatama aagidi^Λna aatama ^Λasi oodami sai Suusi Cristo ^Λagacata vuviaadami. Aagidi^Λna aatama oodami sai gaaagai isgajiaadaga viaagi ^Λasi soimaascami dai ^Λaga mamaat^Λtuldi aatama ^Λascatai sai Suusi Cristo ^Λagacata vuvaidi tomasioora sioora vaavoitudagi. Aatama ipalidi issoicadagi oodami sai vaamioma ^Λaga vaavoitudana dai sai vaamioma maatana Diuusi ^Λooquida dai sai vaamioma ^Λaga ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁹ Gomaasi argi^Λna dui^Λdaga naida povueeyi aana ^Λasi gi^Λguvucadagacada ismaacada gi^Λmaacai Suusi Cristo.

2

¹ Aana ipalidi ^Λsai maatana aapim^Λ sai aana duudatai gantatagitoi aapim^Λ ^Λmadu ^Λasi ^Λvaavoitudadami Laodisee^Λta oidacami ^Λmadu ^Λasi ^Λga ismaacada maiquiaa gi^Λmaata. Dai ^Λalicada daana aana Diuusi sai ^Λgai gansoicai^Λna aapim^Λ ^Λmadu ^Λascatai ismaacada caagagai aana ^Λsai apiavaavoitudai^Λna ^Λooquida. ² Dai aana ipalidi ^Λsai aapim^Λ baig^Λaliatudai^Λna aipaco a^Λoigadaitai, dai ^Λsai ^Λaga maata naidi^Λna Diuusi ^Λooquida dai ^Λsai ^Λaga maatana ^Λasi istumaasi aagai Diuusi ^Λooquidaga aagaitai Suusi Cristo. ^Λasi gomaasi ^Λquoma maimaatcatadai oodami. ³ Suusi Cristo ^Λgai dai vaamioma ^Λaga tatagitoi sitomasioora dai ^Λgai garsoicai ^Λsai ^Λaga maatana naana maasi istumaasi istumaasi maata Diuusi dai poduucai alia sastuduacamu aatama. ⁴ Gomaasi ganaagidi aana vai tomali amaadutai maitanvupuiirumadai^Λna ^Λaa baimaasi ^Λooqui ganaagidi ^Λsai ^Λagidi caana. ⁵ Tomasi maig^Λamadua daja aana ^Λascatai gantatagitoi aana aapim^Λ dai baigi^Λlidi aana maatcatai isaapim^Λ ^Λascatai viaa ^Λmo tagitoidagai ^Λalicada ^Λaga vaavoitudaitai Suusi Cristo.

⁶ Poduucai isduucai cavaavoitu aapim^Λ Suusi Cristo gartaanadamiga ^Λagacata ganvuvaidacai ^Λgai poduucai gaaagai isapiavaavoitudadagi aapim^Λ sai ^Λgai apiagannuucada. ⁷ Dai gaaagai isdaanadagi aapim^Λ Suusi Cristo sai gansoicai^Λna ^Λsai ^Λaga oidacana poduucai isduucai ^Λgai ipalidi poduucai isduucai ganmamaat^Λtuli aana dai ^Λascatai baigavar ^Λaliada Diuusi^Λca ^Λasi istumaasicada istumaasi aagai idui aapim^Λ gan^Λatar^Λ.

⁸ Maitavar dagitu aapim^Λ isaa oodami ganvupuiirumadadagi vai poduucai maigajiaadaga vipiaa aapim^Λ mamaat^Λtuldiaragada Suusi Cristo, ganmamaat^Λtulditai ^Λgai ^Λmai mamaat^Λtuldaragai ismaacada maitarvaavoi. Istumaasi ganmamaat^Λtuli ^Λgai ^Λoodami mamaat^Λtuldaragada dai oodami viituldarada, gomaasi maitarSuusi Cristo mamaat^Λtuldaragada.

⁹ Suusi Cristo arDiuusi daida ^Λoodami ^Λpa ^Λgai tami oidigi daama oidacatadai. ¹⁰ Dai Suusi Cristo gan^Λamadua daja dai poduucai Diuusi gan^Λamadua daja ^Λpa. Poduucai aapim^Λ viaa ^Λasi istumaasi tagitu dai ^Λagacata vuvaiquiagi. Suusi Cristo ^Λgai dai taana^Λ ^Λasiaacatai. ^Λgai vaamioma taana^Λ isDiuusi tataa^Λnicaruda dai vaamioma taana^Λ siaDiaavora tataa^Λnicaruda. ¹¹ Aidasi vaavoitu aapim^Λ Suusi Cristo dai ganmaacacai ^Λgai guvucadagai ^Λsai camaisoimaasi ivuaadana gamai isaapim^Λ arSuusi Cristo maataardamigada maisiu iquitacaitai gantuucuga poduucai isduucai ganviiituli ajudidii. ¹² Aidasi ganvapaco^Λni aapim^Λ vaavoitudacai Suusi Cristo ^Λpa vaapa aapim^Λ suudara. Gomaasi ^Λapan ducami isyaasapicamudai aapim^Λ Suusi Cristo ^Λmadu. Dai gooqui^Λta vuvaja suudagai^Λndaga. Gomaasi ^Λapan ducami isapan duduaaca vaavoitudaitai isDiuusi viaa guvucadagai dai ^Λgai ^Λgai dai duaacali Suusi Cristo coidada saagidi^Λndaga

gaguvucadagacada. ¹³ Laquiuoma maiviaacatadai aapima ibadagai utudui soimaasi ivuaadai dai vui vaatacana Diuusi damos sivi Diuusi ganmaa ibadagai utudui dai oigali agai gansoimaascamiga vaavoitudacai aapima Suusi Cristo. ¹⁴ Dai tomasi aapima gapiar vaatacatadai maiagiditadi Diuusi salicamigada vaascata Diuusi oigali gansoimaascamiga, Suusi Cristo muu curusiaba cascada. ¹⁵ Aidasi Cristo muu curusiaba vaamioma istui isDiaavora amadu adiaavora tataaificaruda dai poduucai vaasi oodami istutuidi istuaatiagi isvaamioma viaa guvucadagai Suusi Cristo siDiaavora.

¹⁶ Isamaadutai ganaagiadagi sai maitaagai mascuaadagi amo cuaadagai dai sai maitaagai isgayadagi amo istumaasi dai sai aliasi gaagai issiaa duutuadagi amo tasai siaa duudagaicatai agai siara amo ibastaraga tasara siara tomastuma tasai maitavar lagiada aapima agai. ¹⁷ Vaasi gomaasi aoodami laquidadi salicamigadacatadai dai camainamaga aidasi abiaadara divia Suusi Cristo. Suusi Cristo mamaatutudaragada agai dai namaga sivi. ¹⁸ Maitavar vaavoitudada aapima agai ismaacada ganaagiadagi sai maicagacata vuvauia agai aapima ismaisaa duutuadagi Diuusi tataaificaruda tomasi agai ganaagiadagi sai naidi amo istumaasi ismaacada mainaidi aa oodami. Agai gaaagidi sai soora maisaa duutuadagi Diuusi tataaificaruda sai alia gagarducada ganalidi. Damos agai ismaacada pocaitiadagi gagarducada ganalidi tomasi maiviaa istuisida gagarducada ganaliadagi dai agai ivuaada alidi mosacaasi istumaasi lagi agai ipalidi. ¹⁹ Agai maicaga vaavoitudai Suusi Cristo. Suusi Cristo argarbaitacaacamiga daida agai soicai vaasi vaavoitudadami sai vaamioma caga maata istumaasi ipalidi Diuusi isivuaadagi dai sai amo tagitoidagai viaacana vaascatai poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

²⁰ Aidasi abiaadara vaavoitu aapima Suusi Cristo mamaatutudaragada cagajiaadara viaa aapima oodami mamaatutudaragada ismaacada gaaagidi sai soora lagiadagi oodami salicamigada dai oodami viitudaragada sai agai gia cagacata vuvauia agai. Cascada maitaagai isapialagidagi aoodami viitudaragada ismaacada maitarsoifi. ²¹ Aoodami pocaiti sai maitaagai iscuadagi amo cuaadagai sai tomali maitaagai isaacadagi, tomali istaatamadagi. ²² Vaasi gomaasi aoodami mamaatutudaragada maisui Diuusi. Auaadagai otoma uugiatai. ²³ Aoodami ismaacada gamamaatutuldi gomaasi polidi isarsastudugami. Agai pocaiti sai agaicada ismaacada gamamaatutuldi vaamioma caga siaa duutuadagi oodami Diuusi. Dai sai maicuaadatai amo cuaadagai arsoifi oodami vaatarai sai vaamioma caga oidacana dai sai maigagarducada ganalidina damos maitarvaavoi. Gomaasi maitarsoifi oodami vaatarai isgajiaadara viaagi istumaasi lagi agai ipalidi isivuaadagi.

3

¹ Aidasi abiaadara vaavoitu aapima Suusi Cristo, Diuusi ganmaa ibadagai utudui ducami iscaduduacamudai aapima poduucai isduucai Suusi Cristo duacaa, cascada gaagai isvaascara tagitoidagi istumaasi agai Diuusi fiooquidara aagaitai atavaagi siaaco daja Suusi Cristo Diuusi amadu dai taanaai. ² Tagitoidavurai istumaasi arcaagaducami maisui istumaasi arsoimaascami. ³ Damos sivi gajiaadara viaa aapima soimaascami dai Diuusi ganuucada vaavoitudacai aapima Suusi Cristo. ⁴ Dai agai gamamadu daja cascada tomastuigaco oidacama aatama. Dai silascada Suusi Cristo apamu diviagi dai taanadagi aatama ara taanada agai agi amadu.

⁵ Cascada gajiaadara avar vipiaada aapima vaasi istumaasi soimaascami. Maitavar googosi ganducamiga, dai maitavar coimudada tuutiaca, dai maitavar ipaliada gavustuidaga. Soora ipaliadagi gavustuidaga agai gia maisallicada siaa duutudai Diuusi baiyoma siaa duutudai tumiinsi dai naana maasi istumaasi. ⁶ Cascada sallicada baamucui Diuusi agai vui ismaacada mailagidi dai soimaasi taatatuldia agai agai. ⁷ Dai laquiuoma aapima povuaadana, ⁸ damos sivi gajiaadara avar vipiaada vaasi gomaasi. Maitavar baacocoda, maitavar soimaasi taatmituldiada liada aa, dai maitavar vui fioocada aa, dai maitavar sigal naasi fioocada aa vui. ⁹ Dai maitavar ganyaatagiada aipacoga. Aapima cagajiaadara viaa vaasi gosomaascami ismaacada laquiuoma ivuaadana cascada. ¹⁰ Sivi caviaa aapima ibadagai utudui. Diuusi agai daida idui oodami dai sivi Diuusi gansoicai masai vaamioma anan tuutiaca aapima agai. Diuusi ipalidi isaapima caga maata agai cascada. ¹¹ Vaavoitudadami amadugan duucag ganalidi vaascatai tomasi arjudidui ismaitarjudidui ara, tomasi iquitagucagai tuucugada ischo ara, tomasi artami oidacami sarsibacoga oidacami ara, tomasi arpipioofi sartaanadami ara. Casiavar maitaragitoda gomaasi, baiyomavar tagitoda isSuusi Cristo argarbaitacaacamiga dai agai vaasi vaavoitudadami amadu daja.

¹² Diuusi garoigadai daidla acovai garvuvaitu lasaidla armaamaradacana. Soigavar ganaliada aacadla, dai cma tuutiaca, dai maigagarducada ganaliada, dai soicadavurai aa odami, dai maioomaliaca. ¹³ Dai maitavar vui fioocada aapimla aa ismaacadla soimaasi gantaatamituldadagi baijomavar oigaldada agai poduucai isduucai Suusi Cristo gartaanadamiga garoigaldi. ¹⁴ Dai vaascata aliassi ganoigada aipacoga poduucai viaacamuu aapimla amo tagitoidagai. ¹⁵ Diuusi acovai vuuvaitu vaassi vaavoitudadami dai agai ipalidi isvaascatai viaacagi amo tagitoidagai. Cascadla aliassi gaaagai iscaagacata oidacagi dai poduucai camaitancocoadamu. Dai baigavar analiada Diuusicadla.

¹⁶ Aliassi gaaagai istatagitoda Suusi Cristo mamaatatuldaragada. Poduucai vaamioma sastuucamu aapimla ganmamaatatulditai aipacoga dai ganmaacaitai fiooqui aipacoga. Ganladavurai aapimla Diuusi naidada dai baiganeliada Diuusicadla. ¹⁷ Vaassi mastumaasi ivuaadagi siapa aagadagi vaascata avar ivuaada istumaasi oojidi Suusi Cristo. Dai baigavar analiada Diuusicadla Suusi Cristo ganlamadu daja cascada.

¹⁸ Aapimla ooqui lagiadavurai gancuucuna, Diuusi ipalidi ispvuaadagi vaassi ooqui vaavoitudadami cascada. ¹⁹ Aapimla cacalli oigadavurai ganooniga dai maioomaliaca agai vui. ²⁰ Aapimla aali lagiadavurai gandadla vaascata poduucai alia baiganelidina Diuusi. ²¹ Aapimla ismaacadla maamara maitavar oomaliaca agai vui vai agai calaga ganlagidina. ²² Aapimla pipiooni lagiadavurai ganaamu maisi mosacaasi siuu duucu ganlagidagi ganaamu ipaliditai ispotiaya agai masai alia sastuduga baijomavar vaascata calaga aata vuaada siaa duutudaitai Suusi Cristo. ²³ Tomastuma aa duindagai ismaacadla ivuaadagi aapimla saalicada avar calaga ivuaada ducami issoicadamudai aapimla Suusi Cristo dai maisi odami, ²⁴ maatacatai sai iimia agai tavaagiamu dai Diuusi lamadu oidaca agai tomastuigaco, aapimla ivueeyi gartaanadamiga Suusi Cristo aa duindada cascada. ²⁵ Damos sioorla soimaasi ivuaadagi, Diuusi soimaasi taatamituldia agai agai. Diuusi agai dai vaascata ivueeyi istumaasi arsaalicami vaassi oodamicada.

4

¹ Aapimla gaaamu aliassi gaaagai mascaagacata najadagi ganpipiooniga daidla taanadagi mosacaasi istumaasi arsaalicami. Tatagitodavurai isgantaanadamiga tavaagiala daja.

² Duudatai avar daanada Diuusi baiganaliaracada sai gansoicaina mai calagacata oidaca aapimla, calaga vaavoitudaitai Diuusi. Dai baigavar ganaliada aapimla Diuusicadla. ³ Dai daanadavurai aapimla Diuusi lapa sai agai giñsoicaina nai gaaagiada isSuusi Cristo arcaagacata vuviadami gomaasi laquioma maimaatacatadai odami. Sivi maisipi aana gaagagiditai gomaasi. ⁴ Dai daanadavurai aapimla Diuusi sai agai giñsoicaina nai calaga gamamaatatuldadagi aana Diuusi fiooquida poduucai isduucai gaaagai isivuaadagi.

⁵ Calagavar tuutiaca aapimla agai vui ismaacadla maivaavoitudai Suusi Cristo apiavar gaagada isducatai aagidagi aapimla agai Diuusi fiooquida. ⁶ Dai calagavar fiooquida agai vaascata dai aagiada istumaasi arsoini dai calagavar aa nonoragiada tomastumaasi istumaasi ganlaagiada agai.

⁷⁻⁸ Tiicoico argradufni vaavoitudadami dai aana alia oigadai goovai. Goovai calaga garsoicai Suusi Cristo aa duindadala. Cascadla ganootosda inagai aana dai goovai ganaagidamu isducatai daraaja aatama aana lamadu aa vaavoitudadami ismaacadla ginama daraaja. Dai poduucai baiganliadamu aapimla. ⁹ Onesimo oida agai goTiicoico. Onesimo argradufni lapa dai alia oigadai aatama. Goovai lamadu aapimla aragai vaa davaliala oidacami dai calaga garsoicai Suusi Cristo aa duindadala. Goovai vagoocatai ganaagidamu istuma apavueeyi aatama garsaagida.

¹⁰ Aristarco ginlamadu maisipi dai goovai Diuuscadla gamviaatuldi. Dai Marcusi, Bernabe suculida, Diuusicadla gamviaatuldi lapa. Dai ismalaca aiyagi Marcusi calgavar miaadagida. ¹¹ Dai Suusi Justo Diuuscadla gamviaatuldi lapa. Avaavoitudadami judiduu saagidiainara mosacaasi Aristarco lamadu Marcusi lamadu Justo giñsoicai Diuusi aa duindadala. Goovai saalicada baiginliatuldi. ¹² Diuuscadla gamviaatuldi lapa Epaafarasi. Goovai arColoosasiaga oidacami daidla goovai ivueeyi Suusi Cristo aa duindada. Epaafarasi duudatai daanai Diuusi sai gansoicaina mai vaamioma calaga vaavoituda Diuusi fiooquida dai masai vaamioma calaga ivuaadana vaassi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹³ Dai aana ganaagidi sai agai saalicada ipalidi isaapimla lamadu vaavoitudadami Laodiseeala dai Yerapoliisiala oidacami calaga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁴ Diuuscadla gamviaatuldi lapa Ruucasi ismaacadla ardoadigami. Dai Diuuscadla gamviaatuldi Deemasi lapa.

¹⁵ Diuuscadla avar viaatulda garaadufni vaavoitudadami Laodiseeala oidacami. Diuuscadla avar viaatulda Niinapas lapa lamadu vaascatai ismaacadla ganlampaidi

quidatā dai siaa duutudai Diuusi. ¹⁶ Siāscadā canāidagi aapimā idi oojai vārai ootosda āvaavoitudadami Laodiseeātā oidacami vai āgai nāidana āāpā. Dai āgai āāpā gānootosdamu āoojai ismaacādā ooji aana vārai nāida aapimā āāpā. ¹⁷ Dai aagidavurai aapimā Arquipo ansai aana ootosdi niooqui sai aliasi gāagai iscaāga ivuaadagi āā duiñdagai ismaacādā maa Diuusi vaavoitudaitai āgai Suusi Cristo.

¹⁸ Sivi aana, Paavora āāgi gifinoovicādā gānoojidi cacugataātā dai Diuscadā gāmviaatuldi. Dai tāgitodavurai ismaisapi aana. Sāālicādā ipālidi aana sai Diuusi cāāgacāātā gānnāidiñā aapimā.

Mosācaasi.

Idi arallapgadada oojai ismaacada ooji Paavora avaavoitudadami Tesaloniicra oidacami

¹ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacada ganampaidi Tesaloniicra siaa duutudaragai vaataru Diuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga, ganvuaatuldi aana amadu Silvaano dai Timoteo. Aana anarPaavora. Aatama ipalidi isDiuusi garooga amadu gartaanadamiga Suusi Cristo calagacara ganaijadagi dai ganiibastudacan tadacagi.

² Aatama vaascara alia baigalidiña Diuusicada gantatagitoitai aapima. Dai siascada gamamadada aatama daana ai aatama Diuusi sai gansoicaiña. ³ Dai vaascara tagitoiña aatama isducatai ivueeyi aapima Diuusi aa duñdada vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai isducatai aipaco gansoicai aapima ganoigadaitai, dai isducatai apiananara aapima siascada diviagi Suusi Cristo apamu. ⁴ Giñaaduñi Diuusi aliasi ganoigadai aapima dai maata aatama isagai acovai ganvuvaitu. ⁵ Aidasi ganaagidi aatama isSuusi Cristo aracacacara vuvuivadami, aatama maisiu tomasduucaai ganaagidi, aatama Diuusi guvucadacada ganaagidi. Galamadu daacatai Diuusi Ibada dai calaga maata aatama sai vaasi ismaacada ganaagidi aatama arvaavoi. Aapima calaga maata isducatai daraajatadai aatama gansaagida aidalasi gandadiji masai poduucai oidacana aapima ara.

⁶ Daida arvaavoi maspoduucai idui aapima dai anan duucaai oidacana aapima gartaanadamiga Suusi Cristo ara. Diuusi Ibada gansoicaiña mai aapima baigalilaracada calcana Diuusi ñioquida tomasi aa soimaasi gantaatamidiña. ⁷ Aidasi mai vaavoitudadami Masedooniara dai Acaiyara masducatai oidacatai aapima poduucai mai agai isducatai gaagai isoidacagi. ⁸ Dai poduucai aapimacada mai Masedooniara oidacami dai Acaiyara oidacami aanaanami Suusi Cristo ñioquida, Dai maisiu mosaca ami vaasi aipaco gaagai ganvaavoidaraga. Cascada aatama camaivia isgaaagiadagi siaaco casi galmaata gomaasi. ⁹ Baiyoma agai vaa ismaacada mai gomaasi aagaiña aidalasi gandadiji masai alia calaga garmiaadagi, dai masducatai dagito amoomono dai vaavoi ismaacada salicada arDiuusi dai duaaca daida ivuuada agai istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁰ Dai isducatai nanara aapima isdiviagi Suusi Diuusi marada vaavagaiña. Agai vaa Suusi ismaacada duaacali Diuusi coidada saagidaiñara. Dai agai agai dai calagacara garvuvaida agai soimaasi ivuadami gavgavitudaragadañara.

2

¹ Aapima giñaaduñi lagi maata isaatama maimosaaigicada gandadiji. ² Tomasi alquioma Filipinoiara aa soimaasi ñioqui garaagidi dai soimaasi gartaatutuli poduucai masduucaai camaata aapima. Dai vaascara aidalasi aayi aatama gandavaaragala Diuusi garsoi lasai ganaagidana ñioquida maiduaadimudacada tomasi ami oidacami ara garvui vaacataidai. ³ Aidasi ganaagidi aatama Diuusi ñioquida aatama ganaagidi mosacaasi ismaacada arvaavoi, dai maisiu soimaasi tagitoidacada ganaagidi aatama dai tomali maitanyaatagida araliditai. ⁴ Baiyoma Diuusi acovai garvuvaitu dai garootoi tasai ganaagidana Diuusi ñioquida dai gomaasi agai ismaacada ganaagidi aatama. Aatama ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai maisiu istumaasi aodami ipalidi. Diuusi agai dai maata gariibadaga iscalagadu ischo ara. ⁵ Calaga maata aapima isaatama maitanvuirumadai cal baimaasi ñioqui ganaagidi masai garcalcana, dai aatama ganaagidi Diuusi ñioquida maisiu gamaitaa araliditai tumiñsi. Diuusi calaga maata vaasi gomaasi. ⁶ Tomali amo imidagai maitanvuirumadai aatama aapima masai salicada siaa garduutudaiña dai tomali aa, calaga istuidimudai aatama isgantaaanadagi tanaanami duucaai oootosadacatai Suusi Cristo. ⁷ Baiyoma calaga gartaatacái ivuadana aatama istumaasi aidasi gansaagida daraajatadai poduucai isduucaai calaga gataatacái nunucadañi amo oocui gamaamara. ⁸ Aliasi ganoigadaitadai aatama dai salicada ipaliditadai isganaagidagi Diuusi ñioquida. Baiyoma ipaliditadai aatama masgarcoodagi isdagitocai ganaagidagi Diuusi ñioquida. Salicada ganoigadaitadai aatama cascada. ⁹ Giñaaduñi calaga tagito aapima siasi gaata vuaadana aatama dai gamaitacaiña cuaadagai aidasi gansaagida daraajatadai aatama dai ganaagidiña Diuusi ñioquida. Tasaara dai tucara gaata vuaadana aatama maisiaa ganduiña araliditai ganvustuidaga.

¹⁰ Aapima amadu Diuusi calaga maata siaa calaga daraajatadai aatama aapima vaavoitudadami gansaagida maisoimaasi ivuadatai dai poduucai tomali amaadutai maitistui isgalara garvuuligagi tomali amo istumaasicada. ¹¹ Dai maata aapima ara isduucaai calaga

gartaatacai ganmamaataltuldiña aatama aapima Diuusi ñiooquida, dai ganaapanaquidiña masai apiavaavoitudaña, dai ganaagidiña lapa sai gaaagai masaaagiadi Diuusi. Dai vaasi gomaasi idui aatama lapa masai calga oidacana isducatai Diuusi ipalidi. Diuusi ganvai masai lamadu oidacana malca siaaco gataaanañi agai siaaco vaascatai siaa duutudai Diuusi.

¹³ Aidasi aatama ganaagidi Diuusi ñiooquida aapima vaavoitu maisiu aagi garñiooqui duucacai baiyoma Diuusi ñiooquida duucacai dai poduuquiava agai. Cascada alia baigaralidi aatama Diuuscada. Dai govaa Diuusi ñiooquida agai dai gansoicai masai calgacata oidacana aapima ismaacada vaavoitudagi. ¹⁴ Giñaaduñi aidamasi vaavoitu aapima ganaaduñi soimaasi gantaatuli, apan duucacai ajudidíu ismaacada Judeeata oidaga ismaacada ganampaidi siaa duutudaragai Diuusi vaataraa vaavoitudaitai Suusi Cristo. Agai agai vaa aaduñiñda soimaa taatamituli lapa. ¹⁵ Dai agai vaa judidíu ismaacada soimaasi taatuli ganaaduñi agai dai muua ñsuusi dai soimaasi gartaatuli aatama lapa. Poduucacai idui lapa aaduñiñdacadu coi Diuusi ñiooquituldiadimigada ismaacada aagiditadi Diuusi ñiooquida. Agai gia maitivueygi istumaasi Diuusi ipalidi. Baiyoma mosvuidar vaalacana agai vaascatai. ¹⁶ Siñascada aagida raliada aatama agai ismaacada maitarjudidíu sai agai lapa istutuidi iscalgacata vuvauquiagi vaidajudidíu garsobicaiña tasai maiaagidana. Dai poduucacai vaamioma soimaasi ivueygi agai. Damos sivi gia casoimaasi taatuldamu Diuusi agai.

¹⁷ Aidasi guvucadacada gandagito aatama chilaqui tasai aliñi gantatagitoña aatama. Otoma garaaga aatama dai gannidaragai dai maiquiaa istui. ¹⁸ Aatama gamu iimia ragaitadai dai gannida ragaitadai, dai aana gia muiyoco gamu imia iñagaña ñamos vaalacata ñdiaavora garsobicaiña. ¹⁹ Siñascada apamu diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo alia baigaralidamu aatama amapai daraajatai, calga maata aatama isami daraajamu aapima lapa dai alia baigaralidamu aatama tatagitoñi ismaosagiacada apadui garaa duñdaga gansaagida. ²⁰ Muidutai calga ñioocai aatama garvaataraa agaicada ismaacada idui aatama aapima gansaagida dai alia baigaralidi aatama aapimacada.

3

¹ Cascada aidasi camaitistui aatama isvaamioma nanaracagi maimaatacatai masduucacai daraajatadai aapima, apatali aatama isaa gi viiyagi tami Ateenasiata ² dai ootosagi garaduñi Timoteo sai gannidana. Goovai ramoco ismaacada garsoicai Diuusi aaduñidada. Goovai gaaagidiña Diuusi ñiooquida. Tatai cascada gaamucu ootoi sai ganavnaquidana dai ganoñiñana masai vaamioma vaavoitudana aapima. ³ Sai tomali amaadutai maioojodaiña soimaa taatamaitai. Aapima calga maata tasviaa issoimaa taatamadagi. ⁴ Dai aidasi quiaa ganlamadu daraajatadai aatama, aatama ganaagidiña tasai soimaa taata ragaitadai. Tai povadui masducatai camaata aapima. ⁵ Cascada aidasi camaitistui aana isnanaracagi vaamioma ipiñali aana isootosagi Timoteo maataca iñaliditai masabai moala calga vaavoitudai aapima. Poaliditadai aana isdiaavora istutuidi issoimaasi ganduñitadagi isgaraa duñdaga aapima gansaagida mosaa gi duñimudai.

⁶ Dai goTimoteo cadivia apamu malcadata dai calgaducami ñiooqui garvuaapi masai aapima moala calga vaavoitudai dai ganoigadai aipacoga. Dai povartatadai masai aapima gartaatagitoi dai quiaa garoigadai dai masai gannida alidi poduucacai isduucacai gannida alalidi aatama. ⁷ Cascada garaaduñi tomasi alia soimaa taatama aatama alia baigaralidi maataca isaapima quiaa calga vaavoitudai. ⁸ Cascada vaamioma sioma daraaja aatama maataca masapiavaavoitudai gartaanadamiga Suusi Cristo. ⁹ Vaasi gomaasicada alia baigaralidi aatama Diuuscada. ¹⁰ Tasata dai tucara daanañi aatama Diuusi sai garmaacana oigaragai tatai apamu gannida aatama dai ganoñiñagi mai vaamioma calga vaavoituda aapima.

¹¹ Daidi ipalidi aatama isDiuusi garooga lamadu gartaanadamiga Suusi Cristo otoma garootosagi gaamucu tatai gannida aatama. ¹² Daidi ipalidi aatama lapa isDiuusi garsoiñagi mai vaamioma ganoigada aapima aipacoga dai a lapa. Poduucacai isduucacai ganoigadai aatama. ¹³ Vai Diuusi ganoñiñana mai vaamioma vaavoituda aapima dai poduucacai camaisoimaasi ivuaadagi Diuusi vuitapi dai maitarsoimaasi iducamicagi siñascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo lamadu vaascatai ismaacada vaavoitudai.

4

¹ Sivi gia garaaduñi ataanadami Suusi Cristo garmaa salicami isganaagida aatama amo istumaasi. Casi ganaagidi aatama isducatai gaaagai masoidacagi vai Diuusi baigaliadagi

aapimacada dai aapima poduucal oidaga dai sivi gandaanai aatama dai ganaagidi masai moduucal oidacana.

² Caaaga maata aapima isducatai ganaagidi aatama masaidal ivuaadana atlaaanadami Suusi Cristo garmaa samicami cascada. ³ Diiusi ipalidi masaidal ivuaadana mosacaasi istumaasi agai ipalidi dai masai maigoogosi ganducamicana. ⁴ Dai cacalli gaagaai issiaa duutuadagi ganoofiga dai maisoimaa taatamitludadi ⁵ dai maisiu ivuaadagi agaicala istumaasi ipalidi isducatai ivueeyi agai ismaacada maivaavoitudai Diiusi mosacaasi isducatai gaagaai. ⁶ Dai tomali amaadutai maitaagai islaasiadagi gaaaduñi oofigada, Diiusi alia soimaa taatamitludi siogal pomaasi ivuaadagi poduucal isducatai casi ganaagidi aatama. ⁷ Diiusi acovai garvuvaitu aatama tasaidal ivuaadana istumaasi caagaducami dai maisiu soimaasi. ⁸ Poduucal siogal gajiaadagal viaagi idi maatatludraragai gajiaadagal vipieeyi Diiusi maisiu oodami. Diiusi agai ismaacada garmaacai lagi galbadaga.

⁹ Damos aanal gia camaivaa isganaagidagi isgaagaai masoigadagi ganaaduñi, Diiusi casi ganmaatutuli isducatai gaagaai masganoigadagi aipacoga. ¹⁰ Aapima gia poduucal ivueeyi vaasi vaavoitudadami Masedooniala oidacami lamadu. Dai gandaanai aatama garaaduñi masai vaamioma ganoigadaifia. ¹¹ Caagacagal avat oidaca, dai tagitocavurai lagi ganaa duindagal, caagavaf gaaata vuaada tsduucal casi ganaagidi, ¹² vai siaa ganduuatudaifia ismaacada maitarvaavoitudadami dai vai maivaagacana istumaasi ganquiyaga.

¹³ Garaaduñi aatama ipalidi masmaatcagi isducatai avavueeyi acoidacada mai aapima maisoigalaliadagi apan duucal agai ismaacada maitagito isiimiagi Diiusi lamadu. ¹⁴ Poduucal isducatai vaavoitudai aatama isSuusi muu dai apamu duaaca poduucal aapal gaagaai tasvaavoitudadagi sai Diiusi duduaacalda agai ismaacada coiyagi vaavoitudaitai Suusi Cristo.

¹⁵ Ismaacada ganaagidi aatama atlaaanadami Suusi Cristo garmaatutuli sai aatama ismaacada maiquiaa coiyagi siascada diviagi Suusi Cristo maibaitaqui iimia ragai agai ismaacada cacoyagi. ¹⁶ Agai lagi divia agai tavaagiañagal dai taafia agai amo taanadamigada Diiusi tataañicaruda sai iifnooquidana avavoitudadami trompeetadacada Diiusi siotoma duduaacamu avavoitudadami ismaacada coi ¹⁷ dai amapai iimu ismaacada maiquiaa coiyagi lamadu iicomai saagida dai vuidagal aimu atlaaanadami silagai garvaidacaimu tavaagiamu sivascagal lamadu daraajamu aatama. ¹⁸ Cascada idi ñiooquical avat ganaapanquiada aipacoga.

5

¹ Damos giñaaduñi aapima maitagito isganaagida aanal siascada tomali istuigaco apadufia agai gomaasi. ² Aapima caaga maata sai atlaaanadami divia agai siascada siotoma mainanaracagi poduucal isduucal didivai amo asvivogami tucaga. ³⁻⁴ Siascada loodami ismaacada maivaavoitudai Diiusi dai tomali maialagi istumaasi ipalidi pocaitadagi: “Sivi gia caaga galiibastacan tada aatama maitiipucatai istucada vuaama galiala aatama”. Amaasi agai sitodian duucal Diiusi ugitudamu agai. Poduucal siatodian duucal coocogai amo oocui siascada duaadia agadagi. Poduucal ismaacada maivaavoitudai maiviaacamu oigaldaragai. Damos aapima giñaaduñi maitarapan ducami agai ismaacada mosacaasi soimaascami tatagitofia dai mainanara istuigaco divia agai atlaaanadami poduucal isduucal amo oodami ismaacada mainanara amo asvivogami. ⁵ Vaascatai aapima gia vaavoitudai Diiusi dai lagi istumaasi agai ipalidi, cascada aapima arapan ducami amo calli ismaacada tasagal aimarai siascada caaga maasi oidigi. Aatama maitaragai ismaacada maivaavoitudai dai maialagidi istumaasi Diiusi ipalidi agai arapan ducami amo calli ismaacada tucapi aimarai. ⁶ Cascada aatama maitaagai tasi arapan ducamicagi agai ismaacada tomali amo imidagai maitatagitoi Diiusi agai arapan ducami amo calli coosocami, aliasi gaagaai isapiatlagitoda aatama Diiusi dai caaga gartatagitodagi maisiu arapan duucal amo navamudada. ⁷ Ismaacada maitatagitoi Diiusi dai ismaacada aliasi arsoimaasi ivuaadami ducami istucapi ajioopadagi. ⁸ Damos aatama ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo aliasi gaagaai iscaaga gartatagitodagi maisiu arapan duucal amo navamudada. Gaagaai tasvascagal apiavaavoitudadagi Suusi Cristo dai oigadagi vaascatai dai poduucal garsoicadagi vai maitarmaitaagi adiaavora arapan duucal amo sandaarugaadai amo tagifia giacarui covocami dai agaicala gasoicafia sai maituucugadagal vaacana mastagada asaayuda. Dai gaagaai tasapiavaavoitudadagi isDiiusi caagacagal garvuvaida agai dai garvaavoidaragacada garsoicadagi arapan duucal amo sandaarugaasoicai amo vaiñomi vanamoicada. ⁹ Diiusi acovai garvuvaitu dai maisiu gargavitulda agai baiyoma caagacagal garvuvaida agai tasvaavoitudagi gartlaanadamiga Suusi Cristo. ¹⁰ Agai agai dai muu aatama garvaataraga dai poduucal siascada diviagi agai garvaidacaimu tasai lamadu

daraajana tomatΛsoiyagi siΛΛpΛ quiaa duduaacagi. ¹¹ CascΛΔ apiagΛnaapΛnaquiadavurai aipacoga dai apiaaipacoga gΛnsoicΛda poduucai mΛsducatai casi ivueeyi.

¹² Garaaduñi gΛndaanΛi aatΛmΛ mΛsai siaa duutudaiña ismaacΛΔ aata vueeyi aapimΛ gΛnsaagida dai vaamioma tΛaanΛi dai gΛnmaacai ñiooqui isducatai gΛaagai mΛsoidacagi vaavoitudaitai. ¹³ Agai ivueeyi Diuusi aa duiñdada cascΛΔ siaavΛr duutuuda dai oigΛada. MaitavΛr gΛnvupui ñioocada.

¹⁴ Garaaduñi, gΛnaagidi aatΛmΛ mΛsai bagaiña ismaacΛΔ maita aata vueeyi, dai aapΛnaquiadavurai ismaacΛΔ duduaadicui mosΛΛ soimaa taatamitulditai Λgai oodami dai aapΛnaquiadavurai ismaacΛΔ camaicΛΛga vaavoitudada dai maitavΛr oojoada tomali Λmaadutai.

¹⁵ Gannuucadacavurai dai maisoimaasi ivuiidiada ismaacΛΔ soimaasi gΛnvuiidiadagi baiyoma avΛr vΛascΛrΛ cΛΛga ivuiidiada vΛascatai.

¹⁶ Dai vΛascΛrΛ avΛr baiganΛliada. ¹⁷ Dai vΛascΛrΛ avΛr gamamadada. ¹⁸ Dai vΛasicΛΔ istumaasi ΛpΛvuaadagi gΛnsaagida gΛaagai mΛsbaiganΛliadagi DiuusicΛΔ. Poduucai ipΛlidi Diuusi masivuaadagi aapimΛ ismaacΛΔ vaavoitudai Suusi Cristo.

¹⁹ Dagitovurai Diuusi IbΛada vai gΛnsoiñana mai cΛΛga gΛnoigΛada aapimΛ. ²⁰ Dai maitavΛr ΛmapiadΛrΛ vipiada ñiooquida Λmo Diuusi ñiooquituldiadamidaga. ²¹ Damos cΛΛga avΛr gΛntΛgito caΛca sabaigΛ ΛrDiuusi ñiooquida mΛsmacΛΔ gΛnaagiadagi. SiΛrDiuusi ñiooquidacagi vΛrai vaavoituda. ²² Dai gajiaadΛrΛ avΛr viaa vΛasi soimaascΛΔ.

²³ Diuusi Λgai dai gΛriibastudacan taadatudai. Dai sai Diuusi maitΛndadagitoiña mΛssoimaasi ivuaadagi dai sai Diuusi nuucadacana gΛniibΛdaga ΛΛmadu gΛntΛtΛgitoidaga ΛΛmadu gΛntuutucuga vai maitarsoimaasi iducamica aapimΛ siΛscΛda diviagi gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo. ²⁴ Agai ismaacΛΔ Λcovai gΛnvuvaitu vΛascΛrΛ ivueeyi istumaasi Λgai aagai dai sΛlicΛΔ gΛnnuucadacamu Λgai.

²⁵ Garaaduñi gamamadadavurai aatΛmΛ gΛrvΛΛtΛrΛ.

²⁶ DiuuscΛΔ avΛr viaatulda vΛascatai garaaduñi.

²⁷ ΛtΛaanΛdami Suusi Cristo sΛlicamigadΛcΛΔ gΛndaanΛi aatΛmΛ mΛsai vΛascatai vaavoitudadami vuitapi aagana idi oojai.

²⁸ GΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidiña.

MosΛcaasi.

Idi ArAgotordada oojai ismaacada ooji Paavora avaavoitudadami Tesaloniicra oidacami

¹ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacada ganampaidi Tesaloniicra sía duutudaragai vaatará Diuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga. Ganviaatuldi aana amadu Silvaano dai Timoteo. Aana anarPaavora. ² Aatama ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga calagacra ganaijadagi dai ganiibastudacan tadatudacagi.

³ Tomasiuu duucu siuu duucu gamamadada aatama viaa isvaascara alia baigataliadagi Diuusicada gantatagitoitai aapima, dai poduucai gaagai lasivuaadagi, aapima apiavaamioma vaavoitudai dai vaamioma anoigadai aipacoga cascada. ⁴ Cascada aatama calaga ñioocaña aapima ganvaatará avaavoitudadami ismaacada Diuusi acovai vuvaitu saagida. Dai potatadaña aatama masai aapima apiavaavoitudai dai maiiojodai siaascada aoodami soimaasi gantaatamituldadagi. ⁵ Poduucai ivueeyi aapima gansoicaitai Diuusi. Poduucai Diuusi gatatagidi iscalagacra gannañidi dai agai ganvaidaquia agai malca siaaco taanañi agai, cascada soimaasi taatamai aapima.

⁶ Diuusi maata isgaagai issoimaa taatatuldagi agai ismaacada soimaasi gantaatamituldi aapima goovai atamo istumaasi calagaducami. ⁷ Dai aapima ismaacada soimaa taatamai sivi Diuusi ganiibastudamu aatama garalamadu siaascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo vaasi gomaasi arcalagaducami. Agai tavaagiaiñdara divimu gatataañicaru gupucada amadu dai alia dadadaquidamu. ⁸ Dai soimaa taatatuldamu agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi dai tomali mañagidi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai isSuusi Cristo arcalagacra vuviadami. ⁹ Dai Suusi ugitudadamu agai dai tomali amo imidagai maimaaquimu oigaragai isDiuusi amadu iimia. Dai tomali maitagimu agai Diuusi guvcadada tomali isduucai dadadacai agai. ¹⁰ Siaascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo vaascatai ismaacada agai acovai vuvaitu soimaasi ivuaadami saagidañdara sía duutuadamu. Dai tomali maitagimu ivucatai gantatagituagi ñaiditai ismaasi. Dai aapima ara ami daraajamu vaavoitu aapima Diuusi ñiooquida aidasi ganaagidi aatama cascada.

¹¹ Apiadaanai aatama Diuusi sai agai gansoiñana mai aapima oidacagi isduucai agai ipalidi. Agai agai ismaacada ganvai masai iimana agai amadu. Dai daanañi aatama Diuusi arañi sai gansoiñaña gaguvucadagacada mai aapima ivuaadagi istumaasi calagaducami ismaacada aapima ipaliadagi, dai sai gansoiñaña istumaasi ara ismaacada ivuaada aapima vaavoitudaitai Suusi Cristo. ¹² Vai poduucai aapimacada mui oodami sía duutudaiña gartaanadamiga Suusi Cristo, dai Suusi Cristo calaga ñioocadamu aapima ganvaatará. Gomaasi apaduñia agai calagacra gannañiditai Diuusi amadu gartaanadamiga Suusi Cristo.

2

¹ Sivi garaaduñi ganaagidamu aatama amo ñiooqui. Suusi Cristo divia agai dai garampaida agai tsai amadu daraajana. Gandaanañi aatama garaaduñi ² masai maitandadagitoiña isganalbacatadagi mosal otoma agai ismaacada pocaiti sai cadivia gartaanadamiga. Tomasi amoco pocaitiadagi isarDiuusi ñiñiooquituldiadamigada tomasi amadutai pocaitiadagi isaanal aagidi, tomasi amadutai pocaitiadagi isaatama poduucai ganooji. ³ Maitavar gandadagitoda masganvupuiirumadadagi tomali amo istumaasica. Maiquiaa diviacai gartaanadamiga muidutai vuidara vaataca agai Diuusi. Dai divimu calali ismaacada mosaca soimaasi ivueeyi, siDiuusi ootosamu Diaavora amadu. ⁴ Agai agai taanadami duucai gadaasa agai dai vuidara caataca agai Diuusi amadu vaasi istumaasi aagada aoodami sarDiuusi, amadu vaasi istumaasi sía duutuadagi aoodami. Dai agai agal quiuupaigadara judidú daiva agai siaaco sía duutudaiña ajudidú Diuusi, dai pocaitiada agai sai agai arDiuusi.

⁵ ¿Casi masmaitagito isvaasi gomaasi ganaagidi aana aidasi gansaagida daacataidai aana? ⁶ Aapima camaata istumaasi agai dai soobidaca sai maidiviana agai maiquiaa acaci istuigaco divia agai agai. ⁷ Dai vaascara vaasi aipacoga alia soimaasi ivueeyi oodami astocai mui naana maasi istumaasi aDiaavora ipalidi. Mosviaaga iscalquivagi taaginaiñdara siooral soobidaca. ⁸ Vaida diviagi asoimaasi ivuaadami vaida taanadami muaa agai mosvustacai dai gadadadaquigacada. ⁹ aDiaavora agai dai ootosa agai asoimaasi ivuaadami. Dai agai alia viaaca agai guvcadagai. Daidal ivuaada agai mui naana maasi gagarducami vupuiirumada aliditai oodami. ¹⁰ Mui naana maasi soimaascamicada vupuiirumadada

agai lagi ismaacada iimia agai adiaavora amadu maioojoiditai ismaacada arvaavoi ismaacacada istuidimudai lagi iscaagacaga vuvauquiagi. ¹¹ Cascada Diuusi dagitua agai isacacalli soimaasi ivuaadami vupuiirumadadagi, dai Diuusi dagitua agai sai vaavoutudana ismaacada maitarvaavoi. ¹² Dai poduucai vaascatai ismaacada maivaavoutudai ismaacada arvaavoi oojoiditai issoimaasi ivuaadagi lagi diaavora amadu iimimu.

¹³ Garaaduñi aliasi ganoigadai gartaanadamiga. Diuusi acovai ganvuvaitu tucamidaga abiaadaga dai caagacaga ganvuvaida agai. Aapima caagacaga vuvacai Diuusi Ibaadacada dai ganvaavoidaragacada. Diuusi Ibadaga lagi ismaacada acovai ganvuvaidi soimaasi ivuaadami saagidaindaga, cascada alia baigatalidi aatama Diuusicada vaasi imaasicada. ¹⁴ Diuusi fiooquidacada ismaacada ganaagidi aatama Diuusi ganvai masai caagacaga vuvacana dai poduucai iimana lagi amadu dai amadu daraajana apan duucai gartaanadamiga Suusi Cristo.

¹⁵ Vaasi gomaasicada gaagai isapiavaavoutudada aapima Suusi Cristo. Mosavar tagitoca aapima vaasi istumaasi ganmaatutuli aatama garñiooquicada dai oojaicada. ¹⁶⁻¹⁷ Vai gartaanadamiga Suusi Cristo amadu Diuusi garooga baiganaliatudaina dai gansoicaina mai aapima ivuaadagi dai aagadagi maiduduaadicuitai vaasi istumaasi arcaagaducami. Diuusi garooga lagi ismaacada garoigadai, dai vaascaga garsoicaina tasai maisoigatalidina dai maiduduaadicuina. Dai Diuusi lagi ismaacada garsoicai tasai caaga vaavoutudaina nalaracada siascada divigi Suusi Cristo. Vaasi gomaasi ivueeyi Diuusi aatama garvaatarai maisiu maitacaitai aatama mospoduucai ipalidi lagi cascada.

3

¹ Dai sivi garaaduñi ganaagidamu aatama aralamo fiooqui. Daanadavurai aapima Diuusi aatama garvaatarai vai lagi garsoicaina tatai otoma gaaagida aatama fiooquida aipacoga vai muidutai maatana isalamo istumaasi caagaducami poduucai isduucai ardui aapima gansaagida, ² dai gannucadacana vai maisoimaasi garvuiidiadagi oodami soimaasi ivuaadami, maisiu vaascatai vaavoutudai gartaanadamiga Suusi Cristo cascada. ³ Diuusi gia vaascaga ivueeyi vaasi istumaasi ismaacada aagai isidunia agai. Lagi gansoifamu maicaga vaavoutuda aapima dai lagi gannucadacamu vai maisoimaasi ganvuiididina adiaavora. ⁴ Dai aatama caaga maata isDiuusi gansoicai maiapiaivuaada istumaasi gantajai aatama. ⁵ Vaida Diuusi gansoifana mai aliasi tagitoda isDiuusi gansoicai dai isCristo alia soimaa taata aatama garvaatarai dai vaascaga maivui fioo Diuusi.

⁶ Sivi garaaduñi gantaanai aatama saalicamigadacada gartaanadamiga Suusi Cristo masai maisi urapacaina soora maitaata vuaada aliada dai mailaagiada aliada lagi ismaacada ganmaatutuli aatama. ⁷ Caaga maata aapima isducatai gaagai isivuaadagi dai garapan duucai oidacagi. Aatama gaaata vuaadana aidatasi aapima gansaagida daraajatadai. ⁸ Dai vaascaga aa namaquidina aatama soora garbiadagi. Baiyoma aliasi gaaata vuaadana aatama tasaga dai tucaga maisiaa ganvuiidiada araliditai ganvustuidaga. ⁹ Tomasi aatama viaacatai saalicami isganaagidamudai masgarmaacadamudai istumaasi tagitocatadai aatama, baiyoma gaaata vuaadana aatama ganmaatutulda araliditai isducatai gaagai isoidaca aapima. ¹⁰ Aidasi gansaagida daraajatadai aatama, aatama ganaagidi sai isamaadutai maitaata vuaada aliada sai maitacuaadana. ¹¹ Cajioma aatama sai amadutai aapima maitaata vueeyi dai vaascaga gacueeyi dai sai aliasi ganvapasaina aa aa duindadaga dai maitivuaadana lagi ganaa duindaga. ¹² Lagi ismaacada poduucai ivueeyi taanai aatama saalicamigadacada gartaanadamiga Suusi Cristo saida ivuaadana lagi ganaa duindaga dai gaagaina istumaasi tagito dai maitavapasaina aa aa duindadaga.

¹³ Garaaduñi maitavar iibiocofada ivuaadatai istumaasi arcaagaducami. ¹⁴ Isamaadutai mailaagidagi istumaasi ganaagidi aatama idi oojiraga, caagavar gantagito naijada soora lagi dai maisi urapacada vai siaa arana. ¹⁵ Damos maitavar gansaayu duucai naijada, baiyomavar mamacada fiooqui gansuculi duucai.

¹⁶ Gartaanadamiga Suusi Cristo lagi ismaacada iibastudacan taadatudai vaavoutudami. Dai lagi vaascaga ganiibastudacan taadatudai aapima. Vaasiaga istumaasi aravuaadagi vaida Diuusi ganlamadu daacana vaascatai aapima.

¹⁷ Aana anarpaavora. Aana anganviaatuldi lagi giñnovicada oojacai. Lagi anpoduucai ivueeyi aana vaascaga siascada oojagi amo oojai. ¹⁸ Vaida gartaanadamiga Suusi Cristo caagacaga ganlaindina vaascatai aapima.

Mos^Λcaasi.

Idi araaɓɓadada oojai ismaacada ooji Paavora Timoteo

¹ Aana Paavora arootosada Suusi Cristo. Diuusi caagacaga garvuviaadami aamadu Suusi Cristo gartaanaadamiga giɗɗajai cascada. Caa maata aatama isSuusi Cristocada viaaca ragai naana maasi istumaasi caaagaducami istumaasi naana aatama isDiuusi garmaquia agai. ² Gaoojidi aana aapi Timoteo. Aapi giɗɗara gaducami vaavoitudaɗi aapi Suusi Cristo. Aana ipalidi sai Diuusi garooga aamadu Suusi Cristo gartaanaadamiga caagacaga ganajadagi, dai soiganliadagi apicada, dai ibastudacan tadacagi galibadaga.

³ Aidasi ii aana Efeesoaiɗɗara Masedonio davarriamu aana gaaagidi pasai movaasi vialana. Dai sivi ipalidi aana isquiaa movaasi daaca aapi dai aagiadagi amamaataɗtuldiami yaatavogami ⁴ sai camaitamamaataɗtuldina cuentogada ajuddiu ismaacada gamamaataɗtuldi agai Diuusi niooquida duucai. Gamamaataɗtuldi agai mui naana maasi istumaasi istumaasi ivuaadana aalqui aaduɗɗacardu. Vaaasi gomaasi maitarsoini ismaatacagi oodami isducatai Diuusi caagacaga vuvaidi oodami baiyoma mosganvupui nioocaiɗa agai.

⁵ Gomaasi gaaagidi aana ipaliditai isagai aipacoga ganoigaadagi gajiaadara viaacai vaaasi soimaascami, ivuaadatai mosacaasi istumaasi acaagaducami poduucai isduucai caaga maata isgaaagai isivuaadagi, daida saallicada caaga vaavoitudaɗi Diuusi. ⁶ Damos lamoco cagajiaadara viaa istumaasi ganaagidi aana dai baiyoma mosaatagaiɗa istumaasi maitarsoini. ⁷ Agai ipalidi isoodami polliadagi isagai caaga gamamaataɗtuldi Moseesacaru mamaataɗtuldaragada. Agai guvucadagai viaacami duucai nioocai maimaatacatai tomali agai aagi istaiya alidi istumaasi gamamaataɗtuldi agai.

⁸ Caa maata aatama isMoseesacaru saallicamidaga alia caagadu damos gaaagai ismaata caacagi istaiya alidi. ⁹ Caa maata aatama sai goma saallicami maitaracaga ivuaadami vaaataɗa baiyoma afaamaicaga ivuaadami vaaataɗa ismaacada vuidara vaaata dudunucami, dai maiagidi dudunucami tomali maiagidi Diuusi, daida arsoimaasi ivuaadami, dai maisiaa duutudai Diuusi tomali Diuusi mamaataɗtuldaragada, dai coodai gadalɗa siara aa oodami, ¹⁰ daida argoogosi ganducami, dai gaasidi oodami, daida ayyaatavogami, dai vaaacatai ismaacada vuidara vaaata Diuusi niooquida. ¹¹ Diuusi niooquida garaagidi caagacaga vuvaidaragai ismaacada Diuusi giɗɗajai sai aagidana aana oodami. Diuusi agai dai saallicada viaa guvucadagai dai saallicada caa tuiga.

¹² Baigiɗalidi aana Suusi Cristo gartaanaadamigacada. Agai caagacaga giɗɗaidi daida giɗɗaaca guvucadagai ansai gaaagidiɗa niooquida. Agai agai dai acovai giɗɗuusaitu ansaida arootosadacana ¹³ tomasi laquioma caadaiɗa aana, dai galnaasi nioocaiɗa aana agai vui, dai soimaasi taatamituldina aana agai ismaacada agidiɗa niooquida. Damos Diuusi soigalli aanacada. Aana maiquiaa vaavoitudaɗi, cascada maimaatacana aana istuma vueeyi. ¹⁴ Saallicada caagacaga giɗɗaidi Diuusi dai giɗɗoi ansai caaga vaavoitudaɗi aana dai caaga oigadaiɗa Diuusi dai giɗɗaduɗi vaavoitudadami vaavoitudacai aana Suusi Cristo.

¹⁵ Saallicada arvaavo istumaasi ganaagidi aana dai vaaacatai aliasi gaaagai isvaavoitudaɗi. Suusi Cristo divia tami oidi daama dai caagacaga vuvaidi agai soimaasi ivuaadami. Dai aana vaamioma soimaasi ivuaadana sivaacatai. ¹⁶ Damos Diuusi soigalli aanacada sai poduucai gamaatana sai Suusi Cristo alia caa tuiga dai maitiɗoojogi tomasi aana aliasi soimaasi ivuaadana agai vui. Dai poduucai gamaata siara sai Diuusi istutuidi iscaagacaga vuvaidagi vasaioora siora vaavoitudagi Suusi Cristo aai agai istutuidi isimiagi tavaagiamu. ¹⁷ Cascada aliasi gaaagai issiaa duutuadagi dai caaga nioocadagi Diuusi vaaataɗa tomastuigaco. Agai tomastuigaco taanaa vaaasiacatai dai tomastuigaco oidaga dai tomali amaadutai mainaɗi. Tiipu tomali amaadutai siora apan tuigacagi agai. Dai agai vaamioma caaga taagitoi sitomasioori.

¹⁸ Timoteo, aapi giɗɗara gaducami dai aapi Diuusi sandaarugada gaducami. Aliasi gaaagai ismaiduadicuɗi ivuaada aapi Diuusi aa duiɗada. Aliasi gaaagai isapicaaga vaavoitudadagi aapi Diuusi niooquida dai aliasi gaaagai iscaaga ivuaada aapi istumaasi caagadu aliada aapi poduucai isduucai aagai Diuusi niooquitudiamigada laquioma pasaida ivuaadana aapi. ¹⁹ Lamoco maitivuaadana istumaasi maata iscaagadu cascada camaicaga vaavoitudaɗi. ²⁰ Poduucai ardui Imeneocada dai Alejandrocada. Dai aana potadaɗi saida daivora soimaasi taatuldana sai poduucai camaigalnaasi nioocaiɗa Diuusi vui.

2

1 Gaaagida iñalidi aana isducatai gaaagai masivuaadagi masiiaascada gaañmpaidiadiagi dai siaa duutuadagi Diuusi. Aliasi gaaagai isdaanaadagi aapima Diuusi issoicadagi agai oodami vaasiaacataicada, dai sai baiganalidiña aapima Diuusi vui nuucadatai agai oodami. 2 Aliasi gaaagai isdaanaadagi Diuusi sai soicaiña gartataanaadamiga dai vaasi tataanaadami vaasi oidi daama oidacami vai maoidacana cocodi dai vai tiipucana sioora garsoobicadagi siaascada gaañmpaidiada aatama dai siaa duutuadagi Diuusi dai poduucai istutuidi aatama isvaamioma caaga oidacagi dai aipacoga garsoicadagi. 3 Aliasi arcaagai ispvuaada aatama dai Diuusi caagacaga garvviadamiga alia baigalidiña gomaasicada. 4 Dai agai ipalidi sai vaascatai caagacaga vuvacana dai caaga maatacana istumaasi arvaavoi. 5 Mosalia amo Diuusi oidaga. Dai mosaliamaduga ismaacada soicai oodami sai camavuidaga vaatacana Diuusi. Agai arSuusi Cristo ismaacada oodami duucai vsuai. 6 Suusi Cristo aagi gadagito masmuaagi sai poduucai Diuusi oigaldana vaasi oodami soimaascamigada. Vaasi gomaasi gamaí aidasi Diuusi ipali. 7 Cascada Diuusi acovai giñvusaitu ansaida arotosadacana Suusi Cristo ansai mamaatuldana aana ismaacada maitarjudidíu Diuusi ñooquida ismaacada vaavoitudai aatama. Vaasi istumaasi gaaagidi aana saalicada arvaavoi. Aana maiyaatavoga.

8 Tomasiaco siaoco gaañmpaidiadiagi vaavoitudadami ipalidi aana isacacali daanaadagi Diuusi sai agai caagacaga naidiña. Dai sioora daanaadagi Diuusi maitaagai isbaaocicagi, tomali maitaagai issoimaasi tatagitodagi gaaaduñi vui, baiyoma gaaagai isgajiaadaga viaa gosoiimaascami dai gamamadadagi tai vapañigitai ganoonovi. 9 Daida looqui maitaagai isvupuiirucagi dai tomali maitaagai iscaaga bai gaañvuaadagi oro nanacagicada dai oro babaivucaicada, dai yuucusi namaacada tomali maitaagai isnaana duucai gaañgagasiuvadagi mosai ipaliditai siaa oodami caaga gaañtagito naijadagi. 10 Baiyoma gaaagai isvuaadagi naana maasi istumaasi caagaaducami. Gomaasi aliisi gaaagai isvuaadagi vaasi looqui ismaacada siaa duutuadagi Diuusi. 11 Looqui gaaagai isdodoli daraajatai caacagi siaascada gamamaatuldidiadiagi acacali Diuusi ñooquida dai aagiditai caacagi. 12 Dai maititipu oigaragai isooqui gamamaatuldidiadiagi siaascada gaañmpaidiadiagi vaavoitudadami. Dai looqui maitaagai istaanaadagi acacali baiyoma gaaagai isdodoli daraajagi. 13 Diuusi arpa idui cali dai gooquiga ooqui cascada. 14 Adiaavora maivuiirumagi Adán, baiyoma vuiirumagi agai Eva cascada soimaasi idui agai. 15 Daida looqui agai dai maamatai. Diuusi ipali cascada. Dai vaascaga ooqui istutuidi iscaagacaga vuvacuigi vaavoitudaitai Diuusi, dai oigadaitai aa oodami, dai caagacaga oidacatai, dai maivupuiirucatai.

3

1 Istumaasi gaaagidamu aana arvaavoi. Ismaadutai ipaliadiagi isarbaicacaacamigadacagi vaavoitudadami agai gia iduñia alidi amo istumaasi caagaaducami. 2 Vaavoitudadami baicacaacamigada aliisi gaaagai iscaagacaga oidacagi vai poduucai tomali amaadutai maigapiaga vuupadagi. Dai gaaagai ismaaduacagi ooñigada, dai maitaagai isvuiirucagi, dai maitaagai ismosaraimardamicagi, dai gaaagai isbaigaliaracada miaadagiadagi gadaividacami, dai gaaagai iscaaga gamamaatuldidiadiagi Diuusi ñooquida, 3 dai maitaagai isnavamutracagi, dai maitaagai isoomaliacagi, dai maitaagai isgamaitacadagi tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. Baiyoma aliisi gaaagai iscaaga tuigacagi, dai maitaagai iscocodataracagi, dai maitaagai ismuuqimudada tuigacagi tumiñsiaga. 4 Aliisi gaaagai iscaaga gataanaadagi gaquiiaga, dai gaaagai iscaaga mamaatuldidiada agai gamaamara vai siaa duutuada agai dai aagiadagi. 5 Sioora maitistutiadiagi isgataanaadagi gaquiiaga poduucai arpa maitistutiadamu agai istaanaadagi vaavoitudadami. 6 Sioora utudama vaavoitudagi maitaagai isarbaicacaacamigadacagi vaavoitudadami agai gaducada gaañliadan tada taanaadamicatai, vai Diuusi soimaasi taatuldidiagi poduucai isduucai soimaasi taatuli agai adiaavora gaducada gañliditai agai. 7 Dai aliisi gaaagai isamaivaavoitudadami siaa duutuadagi arpa vai maiviaacagi oodami istucada gapiar vuupadagi dai maitaagai isgadagitu agai isadiaavora soimaasi iduiñtuldagi.

8 Daida asonarguucamigada taanaadamigada vaavoitudadami aliisi gaaagai isvaasi oodami siaa duutuadagi, dai maitaagai isaagadagi agai amo istumaasi dai ama maasi ivuaadagi, dai maitaagai isnavacoitaracagi agai, dai maitaagai isgamaitacadagi agai tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. 9 Dai aliisi gaaagai isapiavaavoitudadagi Suusi

Cristo mamaatatuldiaragada gomaasi laquioma maitamaatacatadai dai sivi gia caasi gamaata. Dai gaaagai iscalaaga maatacagi gatagitoidagata ismaisoimaasi ivueeyi. ¹⁰ Dai maitaagagai masmamaacadagai amo calli amo samicami asta maatacai isagai calagacata oidacana poduucai isduucai gaaagidi aana isoidacagi. ¹¹ Dai looqui aapa ismaacada gasoicadagi aliasi gaaagai isvasscatai siaa duutuadagi, dai maitaagagai isniifiooquidaracagi, dai maitaagagai isvupuiirucagi, dai gaaagai isvasscatala calaga ivuaadagi gaa duuifidaga. ¹² Amo sonarcacaacami gaaagai ismaaduucagi oonigada, dai gaaagai iscalaaga laaanadagi gaquiyigata dai gaaagai iscalaaga mamaatatuldiada agai gamaamara vai siaa duutuada agai. ¹³ Vlassi sonarguucacami ismaacada calaga ivueeyi ganaa duuifidaga vaamioma siaa duutuadaina oodami dai poduucai vaamioma calaga gaaagidiña agai isducatai vaavoitudai.

¹⁴ Aana ipalidi isotoma malca ganlidagi. Damos gaoojidi aana idi oojai, ¹⁵ siaduifida maiotoma imia aana, camaataca aapi isducatai gaaagai pasoidacagi maradacatai Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga. Aapi lamadu aa vaavoitudadami agai dai calaga fioocai Diuusi fiooquida vaatarala. ¹⁶ Idi fiooqui ismaacada gamamaatatuldi aatama laquioma maitamaatacatadai dai goñiooqui alia calagadu dai pocaiti: Diuusi divia tami oidigi daama oodami duucai; Dai aidasi apan duaaca Diuusi Ibada, guvucadacada poduucai calaga gamai isagai arDiuusi.

Dai Diuusi talaaficaruda naidi caduaacacai agai.

Dai mui naana maasi oodami saagida gaaagai isducatai apadi Suusi Cristocada.

Dai vlassi oidigi daama oidaga oodami ismaacada cavaavoitudai.

Dai apamu ii agai lavaagiamu.

Ascaiti goñiooqui.

4

¹ Damos Diuusi Ibada calaga aagai sai cayoga ugitaacai oidigi sai lamoco gajiaadala viaa agai ganvaavoidaraga, dai baiyoma lajiada agai mamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada gamamaatatuldi istumaasi adiaavora talaaficaruda ipalidi. ² Lajiada agai agai amamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Tomasi amamaatatuldiadami cala maata issoimaasi ivueeyi vasscatala maiama duucacai gantatagitua agai. ³ Agai daidi oodami iscuucuntadagi. Dai daidi aapa iscuuadagi ammo cuaadagai tomasi Diuusi idui cuaadagai sai baigalliaracada cuaadana ismaacada vaavoitudai Diuusi fiooquida. ⁴ Vlassi istumaasi idui Diuusi alia calagadu dai maitaagagai tsagjiaadala vipiaadagi tomali amo istumaasi baiyoma gaaagai isbaigalliaracada cuaadagi. ⁵ Diuusi calagacata naidi oodami ismaacada povuaadagi. Diuusi pocaiti gañiooquiata saida idui cuaadagai sai oodami cuaadana cascada. Daida loodami baigallidi Diuusi cascada.

⁶ Isaapi Timoteo mamaatatuldiadagi gomaasi garaaduñi vaavoitudadami aida gia calaga ivueeyi aapi Suusi Cristo aa duuifidada, dai Diuusi gasoicai isvaamioma calagacata oidaca aapi duudatai tatagitoitai gomamaatatuldaragai calagaducada ismaacada cavaavoitu aapi. ⁷ Damos maitaagagai islagiditai caacagi aapi gocuentogada ajudidui. Goovai mosaroodami cuentogada maisui Diuusi mamaatatuldaragada cascada maitarsoini. Tatagitodani duudatai Diuusi dai poduucai vaamioma calaga vaavoitudada. ⁸ Aaduifidagai gia arsoini gatuucuga vaatarala poduucai vaamioma babajai oodami guvucadagai. Dai tatagitoda duudatai Diuusi, dai apicalaga vaavoitudai Diuusi dai oigadai Diuusi dai poduucai gia arsoini gaibadaga vaatarala tami oidigi daama dai sioora povuaadagi imi agai lavaagiamu. ⁹ Gomaasi samicada arvaavoi dai vasscatai aliasi gaaagai isvaavoitudadagi. ¹⁰ Dai tomasi soi duucacai garnaidi oodami vasscatala ivueeyi aatama Diuusi aa duuifidada vaavoitudaitai Diuusi. Agai agai dai tomastuigaco oidaga. Dai agai agai dai calaga istutuidi iscalagacata vuvaidagi vlassi oodami. Dai sioora vaavoitudagi Diuusi agai gia calagacata vuvaquia agai.

¹¹ Vlassi gomaasi mamaatatuldiadani aapi vaavoitudadami dai taanadani aapi agai saida ivuaadana vlassi istumaasi aana gaaagidi. ¹² Maitigadagito issoiduucacai ganajadagi aa gallicatai aapi quiaa. Baiyoma aliasi gaaagai iscalaaga fioocadagi dai calaga oidacagi, dai calaga vaavoitudadagi Diuusi, dai gaaagai passiaa duutuadagi vlassi oqui sipoduucacai calaga maatamu vaavoitudadami isducatai gaaagai isoidacagi. ¹³ Sillacada ganampaidiadagi vaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diuusi aagidani aapi Timoteo iscaiti loojai Diuusi fiooquidala dai mamaatatuldiadani gomaasi asta silascada mal diviagi aana. ¹⁴ Gatatagitodani aapi Timoteo aidasi acacalli talaanadamigada vaavoitudadami gamoo dan darai gannoonoi dai gaaagidi istumaasi Diuusi ipalidi isvuaadagi aapi. Dai

Diuusi gamaa gosalllicami pasaidla artlaanadamigadlacana lvaavoitudadami dai pasaidla armamaatatuldiadamigadlacana. Dai sivi maitaagagai pasgajiaadara viaagi gasalllicamiga.

¹⁵ Baiyoma calaga ivuaada aapi vlassi istumaasi gaaagidi aana isivuaadagi vai poduucai naijadagi lvaavoitudadami sial calaga ivueeyi aapi Diuusi aa duifndada. ¹⁶ Lagi ganuucadaca dai poduucai calagacara oidacamui aapi. Dai apiacalaga gamamaatatuldiada Diuusi fiooquida. Ispoduucai ivuaadagi aapi aidla gia calagacara vuusaimu aapi dai lagi ismaacada gallasgiditai caa, lagi calagacara vuvaaquimu larla.

5

¹ Maitibaagada aapi amo caliodami baiyoma calaga fiooqui aagiada dai calagacara naijada ducami isagai argaogacagi. Dai calagacara naijada aapi gaaali ducami siagai argasisalagicagi. ² Dai calagacara naijada aapi oocodami poduucai isduucai naidi aapi gadaada. Dai calagacara naijada aapi laal tataji ducami siagai argasusuculicagi.

³ Soicadafi aapi avipiuudu ismaacada maiviaa sioora soicadagi. ⁴ Damos isamo viuudu viaacagi gamaamara siara gaujuuli aidla gia lagi aliasi gaaagai issoicadagi aviuudu. Lagi nuucagi tai gaa lagi cascada. Poduucai alia calagadu dai Diuusi ipalidi ispovuaadagi cascada. ⁵ Avipiuudu ismaacada maitipu sioora soicadagi daanaia Diuusi tasara dai tucara sai soicaina. Lagi gia lvaavoitudadami aliasi gaaagai issoicadagi. ⁶ Damos isamo viuudu gogooi gaducamicagi maitaagagai issoicadagi lagi. Lagi gia maiimiu Diuusi lamadu. ⁷ Aagidaifi gomaasi vlassi lvaavoitudadami vai calaga maatacagi lagi istumaasi gaaagai isivuaadagi dai poduucai ivuaadagi. ⁸ Isamaadutai vaavoitudadami maigaa-giadagi gaaaduifi lagi camaitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai poduucai lagi vaamioma soimaasi ivueeyi siaa ismaacada maiquiaa vaavoitudai.

⁹ Avipiuudu masmaacada acovai vuvaidagi sai soicaina vaavoitudadami gaaagai isviaacagi vaamioma isvaic coobai uumigi, daidla isamaaducata dai lagi cunada. ¹⁰ Daidla oodami gaaagai ismaatacagi larla isagai calagacara oidacana. Dai gaaagai ismaata galliadagi aali, dai iscalaga miaadagiadagi gandaividacami, dai gaaagai ismaagarducada galliada lagi soicaitai vaavoitudadami, dai gaaagai isgamaatacagi isbai soicaina lagi cococoidada dai isbai givuaadana lagi ama maasi istumaasi cacalagaducami gasoicaitai.

¹¹⁻¹² Dai avipiuudu ootallioma iimadami maitaagagai masmaacadagi gomaasi aa duifndagi. Lagi cucunant tada apamu dai dagituagi ganaa duifndaga, dai poduucai camaicalaga iduufnida tada lagi laa duifndagi ismaacada aagai isivuaadagi Suusi Cristo vaatarala. ¹³ Aipaco quiquiara ajioopadan tada lagi dai papartuagi dai fiooquidaracagi, dai ganvapaasadan tada lagi siaaco maitarvaatarala. ¹⁴ Cascada ipalidi aana isavipiuudu ootallioma iimadami cucunadagi apamu dai maamaracagi dai nuucadacagi ganquii, vai poduucai ismaacada vuidara vaala Suusi Cristo mamaatatuldiaragada maitarhiooquiadagi aatama vaavoitudadami. ¹⁵ Lamoco vipiuudu ootallioma iimadami cagajiaadara viaa ganvaavoidaraga daidla ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi.

¹⁶ Isamo calli siara amo ooku aduifndara rvuiuducagi aidla gia lagi aliasi gaaagai issoicadagi dai poduucai agaa vaavoitudadami maiviaacagi issoicadagi ismaacada aadunu dai poduucai vaamioma calaga istutuidi lagi issoicadagi aa vipiuudu ismaacada sallicada tagitu soifi.

¹⁷ Aliasi gaaagai isvasscatai siaa duutuadagi acalalliodami talaanadamigada vaavoitudadami dai gaaagai mascalaga aa namalquidagi, vaamioma calaga ismaacada artalaanadami daidla armamaatatuldiadami larla. ¹⁸ Gaaagai ispovuaadagi pocaititai Diuusi fiooquidara: “Maitavar daacamidacartudada avopoisii siuu duucu calitapagada lagi tligi vai cuajida lagi”. Dai pocaiti larla Diuusi fiooquidara: “Vasscatai sioora gaaata vuaadagi gaaagai masaa namalquidagi”. Gomaacada ismaacada pocaiti Diuusi fiooquidara calaga gamaata isaliasi gaaagai isaa namalquidagi sioora gamamaatatuldiadagi Diuusi fiooquida.

¹⁹ Isamaadutai apilar vuupadagi amo caliodami taanadami maitilagiada asta silascada oidacagi gooca siara vaica naijadami. ²⁰ Damos isarvaavoicagi issoimaasi idui lagi aidla gia gaaagai masbagaidagi lagi vlassi vaavoitudadami vuitapi vai poduucai duduaadimugi aa dai maisoimaasi ivuaadagi. ²¹ Vasscatai aliasi gaaagai paspoduucai ivuaadagi vasscataicada ismaacada soimaasi ivuaadagi, tomasi argaamiigucacagi silrgaaduifnicagi silrgasisalagicagi tomasiooraca lagi, Diuusi garooga lamadu Suusi Cristo gartalaanadamiga lamadu Diuusi talaanadadadala ganaidi cascada. ²² Pasilascada daasa aliadagi amo vaavoitudadami taanadamigada maitimostodian duucai daasa tomasioora tadu dai aapi amo soimaasi ivuaadami dai loodami potlan tada sai aapi baiilidi issoimaasi ivuaada lagi baiyoma gaaagai pascalaga maatiagi larlara istuiga lagi.

²³ Aapi Timoteo alia duudatai coocora lavooca cascada maitaagai pasgolla suudagi yaadagi baiyoma gaaagai pasyadagi laachi uuvasi varagada duaadigami vaatar.

²⁴ Dai lamoco otoma gamaata isarsoimaasi ivuaadami dai aa maitamaata tomasi arsoimaasi ivuaadami avanacai asta siascada Diuusi naidagi ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada arsoimaasi ivuaadami. ²⁵ Dai lamo oodami ivuaadana istumaasi cacaaaducami soicaitai aa vai otoma gamamaatai. Damos ismaiotoma gamatiagi vaascaata amo imidagai gamaatamu.

6

¹ Dai pipiooni vaavoitudadami aliasi gaaagai iscaaga siaa duutuadaga gaaamu vai poduucai ismaacada vuidata vaata Diuusi maifiooquiadagi Diuusi tomali Diuusi mamaatatuldaragada. ² Isamo pioofni lamadu aamuda vaavoitudadamicagi vaascaata apioofni aliasi gaaagai issiaa duutuadagi gaaamu tomasi argansiagama ducami agai vaavoitudaitai. Apioofni gaaagai isvaamioma caaga soicada agai oigadaitai vaavoitudadamicatai agai. Gomaasi gaaagai pasgamamaatatuldiadagi.

³ Oidaga mamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada vuidata vaata Suusi Cristo mamaatatuldiaragada ismaacada vaavoitudai aatama dai Suusi Cristo mamaatatuldiaragada gia arvaavoi. ⁴ Amamaatatuldiadami yaatavogami alia gagarducada ganalidiina dai maicaa maata istumaasi gamamaatatuldi. Dai agai oojoidi isaipacoga ganvupui fioocadagi. Gomaasiafida vusacai muuquimudagai, dai baamudagai dai fiooquidaragai dai maivaavoitudaiina agai istumaasi cacagi, ⁵ dai gansasaayutaiina agai aipacoga mosacaasi soimaasi aagaitai agai maicacaa gadu tatagitoidada cascada, dai maimaata agai istumaasi arvaavoi. Agai polidiina saida arcaagai isgamaitacadagi agai tumiinsi gamamaatatuldiat ganvaavoidaraga. Maitiurapacada aapi agai. ⁶ Vaavuava issioora tatagitoda duudatai Diuusi, dai apiacaga vaavoitudai Diuusi, dai oigada Diuusi poduucai gia ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, dai gomaasi arsoifni gaibadaga vaatar. Dai siora povuaadagi agai gia saalicada baigalidi. ⁷ Aidasi dada aatama tami oidigi daama maivaacataidai aatama tomali amo istumaasi. Dai siascada coiya aatama maivuuquia ragai tomali amo istumaasi. ⁸ Cascada gaaagai tsbai garaliadagi viaacatai cuadagai dai yuucusi. ⁹ Lamo oodami ipaliditai isiricutuagi soimaasi ivuaadana dai poduucai vaamioma vuudana tumiinsi. Damos agai vupuiirturafina ivuaadatai istumaasi maitarsoifni baiyoma gomaasicada Diuusi soimaasi taatatalda agai. ¹⁰ Siora mosgamaitacada aliada mui tumiinsi agai ivueeyi naana maasi istumaasi soimaasicami dai poduucai gamaitacai. Dai lamoco mosgamaita aliidiina mui tumiinsi dai gajiaadara vipieeyiina ganvaavoidaraga dai goquiara aliasi soimaasi taatamaifna.

¹¹ Damos aapi Timoteo caaga vaavoitudai Diuusi cascada aliasi gaaagai pasgajiaadara viaagi vaasi gomaasi soimaascami. Gaaagai pasapiacagacata oidacagi, dai pasapiasiaa duutuadagi Diuusi, dai apiavaavoitudada Diuusi, dai apiaoigada gaaaduifi. Dai tomasi soimaasi gataatamituldiadagi agai ismaacada vuidata vaata Diuusi maitivui baamucuda tomali maivui fioocada Diuusi, dai maitiomaliaca. ¹² Aapi Diuusi sandaarugada gaducami cascada aliasi gaaagai pasvuidara caatacagi adiaavora caaga vaavoitudaitai Diuusi dai poduucai tomastuigaco oidacamu aapi Diuusi lamadu. Diuusi acovai gavuusaitu pasai poduucai ivuaadana. Dai aapi mui oodami vuitapi aagai pasai vaavoitudai Suusi Cristo. ¹³ Diuusi agai dai maacai ibadagai oodami. Dai Suusi Cristo agai dai saali agidigi Ponsio Pilaato istumaasi arvaavoi. Dai Diuusi lamadu Suusi Cristo maata innaana gaaagidi ¹⁴ pasai lagidiina vaasi istumaasi gataanaa aana poduucai isduucai isduucai gaaagidi aana vai poduucai maitiipucagi siora gabagaidagi asta siascada diviagi Suusi Cristo. ¹⁵ Suusi Cristo divia agai siascada Diuusi ipaldagi. Vaasi oodami aliasi gaaagai iscaaga fioocadagi Diuusi vaatar. Dai agai agi taanaa vaasiaacatai dai agai saalicada viaa guvucadagai. Dai agai arbaitacaaacamidaga vaasi tataanaadami. ¹⁶ Diuusi tomastuigaco oidaga dai tomali amo imidagai maimuquia agai. Diuusi vaamioma dadadacai sitasai cascada tomali amaadutai maitistutuidi isvui naavaavagi tomali ismiaadara caquivagi. Aana ipalidi isvaasi oodami caaga fioocadagi Diuusi vaatar tomastuigaco dai vaavoitudagi isDiuusi saalicada viaa guvucadagai.

¹⁷ Aagidafi ariricu vaavoitudadami sai maigagarducada ganalidiina. Dai maitaagai ispoliada agai ismagi istutuidi iscaagacata vuvaaquiagi atumiinsicada. Atumiinsi uugiatai cascada. Baiyoma gaaagai isvaavoitudadagi Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga. Agai agai dai garmaacai vaasi istumaasi tagito aatama dai baigaliadagi. ¹⁸ Aagidafi sai

caagacaga oidacana soicitai aa mui naana maasicada. Agai gaagai istaacogiadagi soitu-
utuigami istumaasi viaa. ¹⁹ Sioora poduucai ivuaadagi Diuusi maaquimu agai mui naana
maasi istumaasi caagaducami tavaagira dai agai gia tomastuigaco oidacamu Diuusi
lamadu.

²⁰ Aapi Timoteo gaagai pascaga gamamaatutuldiadagi Diuusi mamaatutldaragada.
Maitiagiada aapi agai ismaacada oojoidi isaipacoga gavupui fioocadagi tomali
mamamaatutuldiadami yaatavogami ismaacada gamamaatutuldi naana maasi
istumaasi ducami isarvaavoicagi. ²¹ Lamoco ismaacada lagidi agai cagajiaadaga viaa
ganvaavoidaraga.

Aana ipalidi sai Diuusi caagacaga ganlidiña.
Mosacaasi.

Idi ArgotordadΛ oojai ismaacΛdΛ ooji Paavora Timoteo

¹ Aana ΛrPaavora ootosadΛ Suusi Cristo. Poduucai ipalidi Diuusi cascadΛ. Diuusi aagai sai maacqui agai iibadagai uutudui vaasi oodami ismaacadΛ vaavoitudagi Suusi Cristo cascadΛ giñootoi ansai gaaagidana aana gomaasi. ² GΛoojidi aana aapi Timoteo. Aapi argiñmara gaducami dai aliassi gΛoigadai aana. Aana ipalidi isDiuusi garooga Λamadu gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛagacatΛ ganΛijadagi dai soiganΛiadagi aapicadΛ dai gΛiibΛstudacan tadacagi.

³ Aana ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ cΛaga Λagiditai Diuusi ipaliditai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi poduucai isduucai ivuaadatadai giñΛΛqui aaduñcaru. Dai baigiñalidi aana DiuusicadΛ vaascatΛ gatΛagitoitai aapi iñsiuu duucu gamamadadagi. ⁴ VaascatΛ tatΛgitoi aana isducatai sosoa aapi aidasi gadiosagi aana dai vaascatΛ ganΛida iñalidiña aana dai poduucai baigiñliadagi. ⁵ Dai tatΛgitoiña aana ΛpΛ sΛΛ cΛaga vaavoitudai aapi. ΛpΛga vaavoitu gΛuuli Loida dai gooquiΛgΛ gΛdaada Eunise. Dai agai cΛaga vaavoitudaifña cascadΛ maatΛ aana isaapi cΛaga vaavoitudai ΛpΛ.

⁶ CascadΛ gatΛgitoiñi isaidasi gadaama darai aana giñoonovi Diuusi gasoi iscΛaga aagiada aapi oodami Diuusi ñiooquidΛ cascadΛ gΛaagai pasapiacΛaga aagiada Diuusi ñiooquidΛ. ⁷ Diuusi maitarMaacai duaadimudagai baiyoma garMaacai agai guvucadagai dai garsoicai tΛai aipaco gΛroigadaiña dai cΛaga gartΛΛgitocana. ⁸ Maitisiaa Λraitai gaaagiada istumaasi ivueeyi gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo aapicadΛ dai maitisiaa Λrada maisapicatai aana vaavoitudatai Suusi Cristo, baiyoma baigΛduucai issoimaa taatamadagi giñΛpan duucai vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛ aagai cΛagacatΛ vuvaidaragai. Dai tomasi soimaa taatamai aapi vaascatΛ Diuusi gamaaquimu guvucadagai sipoduucai maidagitomu aapi gavaavoidaraga. ⁹ Diuusi cΛagacatΛ garvuvaitu dai acovai garvuvaitu tΛai camaisoimaa si vuaadana dai baiyoma ivuaadana mosacaasi istumaasi agai ipalidi. Diuusi idui gomaasi poduucai ipalidi agai dai garoigadai cascadΛ, maisiu iduucai aatΛmΛ mo istumaasi cΛagaducami. Maiquiaa Λquivacai oidigi abiaadΛgΛ Diuusi gΛroigadai dai aagai sai Suusi Cristo cΛagacatΛ garvuvaida agaitadai. ¹⁰ Dai sivi cΛΛ maatΛ aatΛmΛ isgΛroigadai Diuusi. Agai ootoi Suusi Cristo cΛagacatΛ garvuviadami cascadΛ. Suusi Cristo vaamioma istui simuuquigami dai garmaa iibadagai utudui ismaacΛ tomali Λmo imidagai maiugiatai. Suusi Cristo garaagidi isΛgai vaa cΛagacatΛ garvuvaida agai poduucai maatΛ aatΛmΛ isgΛroigadai Diuusi.

¹¹ Diuusi giñmaa sΛlicami ansaidΛ ΛrootosadΛcana dai aagidana ismaacadΛ maitarjudidui isSuusi Cristo ΛrcΛagacatΛ vuviadami. ¹² CascadΛ aliΛ soimaa taatamai aana dai vaascatΛ maisiaa Λrai. Aana cΛΛ maatΛ Suusi Cristo dai vaavoitudai aana iscΛaga istutuidi agai isnuucadacagi giñiibΛdaga asta siΛascadΛ Diuusi ñidagi Λoodami ismaacadΛ ΛrcΛaga ivuaadami dai ismaacadΛ ΛrmaicΛaga ivuaadami.

¹³ Moduucai ioidaca aapi isducatai gamaatatuli aana dai apiagamamaatatuliada isducatai gamaatatuli aana, aliΛ cΛagadu gomaasi cascadΛ. Pomaasi ivuaada aapi apiavaavoitudaitai Cristo dai apiaoigΛada Cristo dai vaasi oodami. ¹⁴ Gamamaatatuldañi aapi Diuusi ñiooquidΛ istumaasi gamaatatuli aana dai Diuusi iibadΛ ismaacadΛ garΛma daja gΛsoicadamu.

¹⁵ CΛΛ maatΛ aapi isbaitoma vaasi Λvaavoitudadami AasiΛgΛ oidajami giñdagito dai gooca Λgai ΛrFigelo dai Ermogenes. Aidasi Oniseforo divia RoomΛgΛ giñgaagaiña daida giñtΛ. ¹⁶⁻¹⁷ Dai aliΛ duudatai giñdidiviñña nai aana baigiñliidiña nai maisiaa Λraiña maisapicatai aana. CascadΛ aana ipalidi isDiuusi cΛagacatΛ ñaijadagi agai aaduñda. ¹⁸ SΛlicadΛ ipalidi aana isSuusi Cristo apiasoigΛliadagi OniseforocadΛ siΛascadΛ diviagi Suusi Cristo. CΛΛ maatΛ aapi siΛasi garsoi Oniseforo aidasi EfesiΛgΛ daracatadai aatΛmΛ.

2

¹ Dai aapi giñmara gaducami cΛaga ivaavoitudadai dai Λagiada aapi Suusi Cristo agai cΛagacatΛ ganΛidi cascadΛ. ² Dai vaasi ismaacΛ gamaatatuli aana mui oodami vuitapi maatatuldañi aapi aa ismaacΛ cΛΛ vaavoitudai dai sΛlicadΛ ivueeyi istumaasi aagai dai istutuidi ismamaatatuliadagi gomaasi aa.

³ MasiaascadΛ soimaasi gΛtaatatimuldadagi vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo vaascatΛ iapiacΛaga ivuaadagi Suusi Cristo aa duiñdadΛ. Aapi ΛrΛpan ducami sandaaru dai Suusi

Cristo arglalaanadamiga. Vlassi sandaarugaagai issoimaa taatamadagi. ⁴ Tomali amo sandaaruu maitivueeyi aa duifidagai ismaacadu ivueeyi ismaacadu maitarsandaaru. Asandaaru gaaagai isbaigaduucagi daidi ivuaadagi istuma taanada taanadamigada cascada. ⁵ Dai aapi Timoteo aliasi gaaagai iscaa lagiada vlassi ismaaca aagai Diuusi fiooquidaga lapan duucaai amo utuisdami aliasi calaga marai siaa saali gavopooyi ipaliditai isgamaitaacadagi. ⁶ Dai aliasi gaaagai iscavami aata vuaadagi aapi gaaa duifidagaga lapan duucaai amo asadami calaga aata vueeyi dai Diuusi gamaaquimu aapi vlassi istumaasi maacai lagi garbaitacaacamiga gasoifnamu pai maata calca vlassiaacatai.

⁸ Tagitoñi isSuusi Cristo duaaca coidada saagidaifidaga daida arcapijudadacata dai araf Davicaru. Gomaasi lagi istumaasi gaaagidiña aana. Gaaagidiña isSuusi Cristo arcagalacaga vuviadami. ⁹ Dai cascada soimaasi taatata dai asta vuli aana cadeenacada ducami sjarsoimaasi iduucamicamudai aana. Damos Diuusi fiooquida gia maivuli. ¹⁰ Dai aana soimaasi taatamai muu naana maasi vai lagi ismaaca Diuusi aco vuvaitu vaavoitudana Suusi Cristo dai poduucai calagacaga vuvacana. Lagi ismaacadu vaavoitudagi vlassicaga dadadacada lagi tavaagira.

¹¹ Sallicala arvaavoi ismaacadu Diuusi fiooquidaga icaiti:

Isamo vaavoitudami baiga duucagi ismuuquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo, sallicala oidacamu lagi tavaagira Suusi Cristo amadu.

¹² Issoimaa taatamadagi vaavoitudadami dai maivui fioocadagi Diuusi; sallicala taanada lagi Suusi Cristo amadu siaaco taanaai lagi.

Isamaadutai gajiaadaga viaagi Suusi Cristo, Suusi Cristo gajiaadaga vipieeyi lapa.

¹³ Isamaadutai camaivaavoitudada Suusi Cristo,

Suusi Cristo vlassicaga ivueeyi istumaasi aagai.

Lagi vlassicaga aagai istumaasi arvaavoi.

Ascaiti Diuusi fiooquidaga.

¹⁴ Tagitoldani vaavoitudadami vlassi gomaasi dai aagidani sai maitancocodaina aagaitai gaaagai vuuirudagai. Gomaasi maitarsoiña cascada, baiyoma soimaasi ivueeyi lagi dai gajiaadaga vipieeyi gavnavaoidaraga. ¹⁵ Gaaagani dai calaga ivuaada gaaa duifidaga sipoduucai Diuusi potlamo isaapi araata vuaadami calagaducami. Dai poduucai maiviaacamu aapi istuusi siaa aradagi calaga gamamaatatulditai Diuusi fiooquida. Diuusi fiooquida gia arvaavoi. ¹⁶ Gajiaadaga ivipiaada govuiirudagai dai gocuentogada ajudiduu vlassi gomaasi sobicai oodami sai maitatagitoiña dai maialagidiña Diuusi. ¹⁷ Dai gomamaatatuldaragada amamaatatuldiadami maicall tutiacada vlassi aipacoga aimarai vaavoitudadami saagida dai gomaasicada soimaasi ivueeyi amamaatatuldadami. Goooa amamaatatuldiadami maicall tuutiacadu arImeneo dai Piletu ¹⁸ ismaacadu alquoma vaavoitudaina dai sivi gajiaadaga vipieeyi ismaacadu arvaavoi. Lagi pocaiti sai acoidada maiduduacaarai dai sai Diuusi maa oodami ibadagai utudui maisiuu tuucuga utudui. ¹⁹ Damos Diuusi fiooquida vlassicaga lapa vai. Dai Diuusi fiooquidaga pocaiti: “Caa maata Diuusi gamaamara”, dai pocaiti lapa: “Vlassicaga ismaaca vaavoitudai Cristo gaaagai isgajiaadaga vipiaadagi vlassi soimaascami”.

²⁰⁻²¹ Isamaadutai calaga iduifina aliadagi Diuusi aa duifidada aliasi gaaagai isgajiaadaga vipiaadagi vlassi soimaascami mosaaigi poduucai istutuidi Diuusi isaa duifituldagi lagi. Lagi ismaaca poduucai ivueeyi lapan ducami oro ajaasocoli dai plaata ajaasocoli ismaacadu vaamioma namaga isuusi ajaasocoli dai bidai ajaasocoli.

²² Gajiaadaga ivipiaada vlassi soimaascami ismaacadu ivueeyi galalli dai apiacalagacaga oidaca dai apiacalaga vaavoitudada dai apiaoigada vlassicaga dai apiagaibastacan tadaca amadu vlassicaga ismaacadu gamamadai maisoimaasi ivuaadatai. ²³ Dai gajiaadaga ivipiaada govuiirudagai cala maata aapi isgomaasicada gancocodaina oodami. ²⁴ Dai siota ivuaadagi garbaitacaacamiga aa duifidada maitaagagai isomaliacagi baiyoma gaaagai iscaa tuigacagi vlassicaga vui, dai gaaagai iscalaga gamamaatatuldiadagi, dai maitaagagai isoojoadagi tomali amo istumaasi. ²⁵ Dai gaaagai pascaaga mamaatatuldiadagi ismaacadu gavui fioocadagi oigadaitai sabai poduucai soiñana Diuusi vai ama duucaai gantatagitona vai poduucai matia lagi istumaasi arvaavoi, ²⁶ vai poduucai calaga gantatagituagi lagi apamu dai calagacaga vuvacuigi dai camaitivuaadagi istumaasi ipalidi adiaavora.

3

¹ Dai gaaagai pasmaatacagi lapa sai cayoga ugitaicai oidigi alia soimaasi taata lagi vaavoitudadami. ² Hoodami ismaacadu maivaavoitudadagi Diuusi ivuaada lagi mosacaasi istumaasi ipalidi, vaamioma oojiada lagi tumiñsi isoigada Diuusi, dai galgarducada

ganaliada agai, dai mainajjada dan vuaada agai aa oodami dai vui ñioocada agai Diuusi, dai maiagiada agai gandada, dai maicaa tuutiaca agai, dai maisiaa duutuda agai Diuusi. ³ Dai maisoiganaliada agai aacada tomali maioigada agai, dai aagataraca agai istumaasi maitavatafa, dai googosi ganducamica agai, dai oomaliaca agai dai cadada agai vaasi istumaasi arcagaducami, ⁴ dai oodami tatagiada agai ganaadufni sasaayuda, dai maidudu-aadicuitai soimaasi ivuaada agai, mosaca tatavigai dai iidagai dai vaasi istumaasi arvagimi ipaliadamu agai isivuaadagi baiyoma islagiadagi Diuusi. ⁵ Agai ivuaada agai istumaasi ivueeyi ismaaca vaavoitudai Diuusi ñiooquida damos vuidata vaataca agai Diuusi.

Maitiurapacada siora potuutuiga. ⁶ Agai saagida oidaga lamoco ismaaca vapacai ooquei vupuiirugami quiquidara dai mamaatatuldiña looquei ganmamaatatuldiaraga utuducada, dai poducaai vupuiirumadaña agai. Looquei aliisi arsoimaasi ivuaadami dai alia oojoidi tomastuma mamaatatuldiaragai utuducami. ⁷ Dai alia oojoidi ismaatardagi tomastuma mamaatatuldiaragai utuducami damos tomali amo imidagai maiquia vaavoitu agai istumaasi arvaavo. ⁸ Dai apnan duucaai acacaladaracami Janesicaru lamadu Jambresicaru vuidata vaatacatadai istumaasi aagai Moseesacaru poducaai agai ismaaca mamaatatuldi looquei apna vuidata vaata istumaasi arvaavo. Alia soimaasi gantatagitoña agai. Agai maicaga vaavoitudai Diuusi ñiooquida cascada Diuusi gajaadara viaa. ⁹ Damos maitistuidimu agai ismamaatuldagi mui oodami, vaasi oodami maatama isagai arvupuiirugami cascada maiagidamu, apnan duucaai avaa goocai ismaaca vuidata vaatacatadai Moseesacaru.

¹⁰ Damos aapi apiavaavoitudai giñmamaatatuldiaraga, dai aapi giñapan duucaai ivueeyi, dai giñapan duucaai tagitoidi, dai giñapan duucaai vaavoitudai dai giñapan duucaai soimaa taatamai dai apiavueeyi Diuusi aa duñidada giñapan duucaai, dai aapi oigada vaascatai giñapan duucaai. ¹¹ Caa maata aapi isducatai apndui aanacada Antioquiara dai Icoofiaara dai Liistirara, isducatai soimaasi giñtaatatuli loodami. Damos Diuusi cagacara giñvusaitu vaasi gomaasaiñdara. ¹² Saalicada arvaavo isvaascatai ismaacada ivuaada aliadagi istumaasi Suusi Cristo ipalidi agai alia soimaa taata agai. ¹³ Damos asoimaasi ivuaadami dai yaatavogami vaamioma soimaasi ivuuda agai, agai apiavupuiirumada agai oodami dai aa vupuiirumada agai agai.

¹⁴ Damos aapi maidagitu vaasi pastumaasi camai mosagaagai pasiapiavaavoitudadagi. Aapi maata siorai gamaatatuli. ¹⁵ Dai aapi aliducatai abiaadara maata Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquidara mamaatarai aapi isducatai cagacara vusiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ¹⁶ Diuusi maa tagitoidagai oodami sai oojana ñiooquida. Dai Diuusi ñiooquidara gamamaatarai istumaasi gaagai isivuaadagi dai istumaasi maitaagai isivuaadagi dai gamamaatarai isducatai cagacara oidacagai dai aata vueeyi Diuusi vaatarara. ¹⁷ Poducaai tomastuma vaavoitudadami ismaacada camaatiagi gomaasi istutuidi isivuaadagi vaasi istumaasi cagaducami istumaasi Diuusi ipalidi.

4

¹⁻² Galaaanai aana aapi Timoteo pasai apiagaaagidiña Diuusi ñiooquida. Caa maata Diuusi garooga dai gartaanadamiga Suusi Cristo istumaa vueeyi aatama. Suusi Cristo divia agai taanadami duucaai dai nida agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Agai nida agai vaasi oidada dai duduaacada. Vaascatai ibaigaduca dai gaagiada Diuusi ñiooquida silascada oidacagi isducatai tomasi maicaca aliadagi oodami. Dai mamaatatuldiña oodami ismaacada atlistumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi agai, dai aagiadañi sai camaisoimaasi ivuaadana. Dai daanadañi oodami sai ama duucaai gantatagitona, dai maitiojoada loodami dai apimamaatuldiada oodami Diuusi ñiooquida. ³ Aimu istuigaco loodami maicaca aliadamu gomaatatuldiaragai cagaducada baiyoma ivuaada aliadamu agai istumaasi ipalidi dai gaagamamu agai mui mamaatatuldiadami sai mamaatatuldiña mosaca istumaasi caaca aliada agai. ⁴ Dai gajaadara vipaadamu agai ismaacada arvaavo, dai caga gantagito caacamu agai judidiu cuentogada. ⁵ Damos aapi caga gantatagitoda dai pasilaascada soimaa taatamadagi apiavuaadagi Diuusi aa duñidada apiagaaagiditai Diuusi ñiooquida ismaaca aagai cagacara vuvaidaragai dai caga ivuaada gaa duñidaga.

⁶ Palidi aana iscayoga aayi istuigaco muuquia ñagai aana. Dai imimu aana tavaagiamu. ⁷ Catavapi aata dui aana Diuusi aa duñidadara dai cayoga naato aana giña duñidaga dai apiaquia vaavoitudai aana Diuusi dai Suusi Cristo. ⁸ Garbaitaacacami Suusi Cristo atlaaanadami caa tuigacada dai silascada divia agai agai giñmaaquimu istumaasi maacai agai siora cagacara oidacana tami oidi daama. Dai maisiu mosaca aana giñmaaquimu agai. Agai maaquimu apna vaascatai ismaacada baiganaliaracada nalara istuigaco divia agai agai.

⁹ Gaaagañi dai otoma diviacai giññida. ¹⁰ Deemasi vaamioma oojoidi istumaasi oidaga tami oidigi daama cascada giñdagito dai ii Tesaloniicamu. Cresente ii Galaasia davalriamu. Dai Tito ii Dalmasia davalriamu. ¹¹ Mosaca Ruucasi giñma daja. Gaagañi Marcusi dai vuaapa pasilascada diviagi. Agai istuidi isgiñsoiñagi giñaa duiñdagala. ¹² Atiitico Efeesi-
amu ootoi aana. ¹³ Pasilascada diviagi pai giñvuaapida giñvaasaraga ismaacada Troasiaga
viaa aana Carpo quidala. Dai vuaapañi lapa giñliliivuga dai sioma calga giñpapeliga.

¹⁴ Alejandro ismaaca ivueeyi vapaiñomi alia soimaasi giñvuiididiña. Garbaitacacamiga
bai duuñimu gomaasi agai lamadu. ¹⁵ Agai vui caata garmamaatatuldiaraga cascada
ganuucadacana aapi agaicada.

¹⁶ Aidamasi tucamidaga vaama giñcai dudunucamiaga vascatai giñdagito. Tomali
amadutai maitiñsoi. Antai anlagi giñsoi. Aana ipalidi isDiuusi maigapiaga suuligagi
agai ismaaca giñdagito. ¹⁷ Damos Diuusi giñsoi dai giñmaa guvucadagai antai aana is-
tui isnaatocai gaaagidagi isSuusi Cristo arcalagacaga vuviadami sai poduucai maana
vascatai ismaacada maitarjudidu. Dai Diuusi calgacaga giñvusaitu matai maitiñmuua.
¹⁸ Dai calgacaga giñvusaidamu agai vasi istumaasi soimaascamiaiñdaga dai giñvaidacaimu
agai tavaagiamu siaaco laanai agai. Aana ipalidi isvascatai siaa duutuadagi Diuusi
tomastuigaco. Angia siaa duutudai Diuusi vascaga.

¹⁹ Diuuscada iviaatulda Prisca dai Aquila dai vascatai ismaacada Oniseforo quidala
oidaga. ²⁰ Erasto Corintoaga vii. Dai Trofimo coco antai Mileetaga viaa. ²¹ Gaaagañi dai
divia maiquiaa acai toomoco. Diuuscada gaviaatuldi Euvulo, dai Pudente, dai Lino, dai
Claudia, dai vascatai gogaa garaaduñi vaavoitudadami.

²² Aana ipalidi isgarbaitacacamiga Suusi Cristo galamadu daacagi dai ganuucadacagi
vascatai aapima.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora Tito

¹ Aana arPaavora Diuusi piooñigada dai Suusi Cristo ootosada. Agai giñootoi ansai soifñana aana agai ismaacada Diuusi acovai vuvaitu sai vaamioma caga vaavoitudana Diuusi ñiooquida dai caga maatana Diuusi ñiooquida ismaacada arvaavoi ismaacada garmamaatatuldi isducatai ipalidi Diuusi isoidaca aatama. ² Dai Diuusi giñootoi ansai soifñana aana arpa oodami sai nanaracana caga vaavoitudaitai istuigaco vascaga oidaca ragai aatama Diuusi amadu. Laqui aagai Diuusi ispoduucai araduñi agai dai Diuusi tomali amo imidagai maiyaatagai. ³ Dai sivi caaayi istuigaco Diuusi cagacaga arvuviadamiga ipali ismatiagi oodami ñiooquida ismaacadaga aagai isagai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo afacagacaga vuviadami vascaga oidaca agai Diuusi amadu. Agai giñajai sai gaaagidana aana ñiooquida sai maatana oodami istumaasi aagai agai. ⁴ Aapi Tito angaoojidi idi oojai. Aana gaaagidi isSuusi Cristo afacagacaga vuviadami patai vaavoitu aapi cascada giñmara gaducami aapi. Aana ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo cagacaga arvuviadamiga cagacaga ganajadagai dai gaibastudacan tadacagi.

⁵ Aana Carataga gaviana pasai bai duuna aapi istumaasi viagacatadai vaavoitudadami saagida dai pasai darasana vaavoitudadami taanaanadamigada vasi amapacaga poduucai isducatai gaaagidi aana. ⁶ Amo taanadami aliasi gaaagai iscagacaga oidacagi vai tomali amaadutai maigapiaga vuupadagai tomali amo istumaasicada. Dai agai gaaagai isalia amaaduacagi oonigada. Dai aliasi gaaagai ismaamarada arvaavoitudadamicagi dai caga agiadagai gandada, dai maisoimaasiaga siaa vuaadagai gantumifisiga vai tomali amaadutai maifiooquidagai. ⁷ Amo taanadamigada vaavoitudadami arDiuusi piooñigada cascada aliasi gaaagai iscagacaga oidacagi vai tomali amaadutai maitstutuidiña isapiaga vuupadagai tomali amo istumaasicada. Maitaagagai isivuaada liada mosacaasi istumaasi ipalidi, dai maitaagagai isoomaliacagi, tomali mainavaamutaracagi, dai maicocodataracagi, dai maitaagagai isgavupuiirumadaitai gamaitacadagai tumifisi. ⁸ Baiyoma gaaagai isbaigaliaragacada miaadagiadagai agai oodami gquiyaga, dai oojiadagai isivuaadagai istumaasi cagaducami, dai caga gatagitocagi, dai cagacaga oidacagi ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi, dai istutiadagai isgajiaadaga vipiadagai asoimaascami. ⁹ Aliasi gaaagai iscaga vaavoitudadagai Diuusi ñiooquida ismaacada maatatuli aana dai poduucai agai istutuidi iscaga maatatuldagai aa, dai maatatuldagai agai ismaacada vui ñioocai Diuusi ñiooquida isducatai maicagadu vaavoidaragada.

¹⁰ Oidaga mui oodami ismaacada maiagidi ataanadami vaamioma giñaduñi judidii saagida ismaacada aagaiña istumaasi maitarsoifni dai vupuiirumadaiña oodami. ¹¹ Agai gamamaatatuldi istumaasi maitaagagai isgamamaatatuldiadagai mosgamaitacada aliditai tumifisi. Dai mui gadada moduucai maamarada dadagitoi ganvaavoidaraga vaavoituda aliditai istumaasi mamaatatuldi agai cascada gaaagai ismaidagituagi isgamamaatatuldiada agai.

¹² Carataga oidacami saagida oidacatadai amo mamaatatuldiadami ismaacada aagai gaaaduñi dai pocaiti: “Carataga oidacami yaatavoga dai oomaliga dai paparaga mosgacuaada alidiña”, ascaiti. ¹³ Daida arvaavoi ispotutuiga agai cascada aagidañi aapi vaavoitudadami Carataga oidacami sai mamaatatuldaragada judidii ismaacada maioidaga Diuusi ñiooquidaga maitarvaavoi cascada aliasi gaaagai isgajiaadaga vipiadagai agai mamaatatuldaragada dai apiavaavoitudadagai mamaatatuldaraga Suusi Cristo, ¹⁴ dai tomali maiagidiña isducatai gataanañi agai ismaacada gajiaadaga vipieeyi Diuusi ñiooquida. Agai pocaitiña sai amoco cuaadagai maicagadu.

¹⁵ Damos agai ismaacada Diuusi caoigaldi soimaascamigada, agai vaataran vasi cuaadagai cagadu. Damos ismaacada maivaavoitudai Cristo alia soimaasi tagitoidada agai maicaga maata istumaasi afcagaducami tomali maicagaducami cascada agai vaataran vasi istumaasi maicagadu asta siuu duucu siaa duutuli agai. ¹⁶ Agai pocaiti sai vaavoitudai Diuusi damos matagia maasi agaicada ismaacada ivueeyi agai ismaitarvaavoi. Salliacada maioojidi Diuusi istumaasi ivueeyi agai. Agai maiagidaraga, dai cascada maitistutuidi isiduñiagi tomali amo istumaasi cagaducami.

¹ Damos gamamaatatluldañi aapi isducatai gaaagai isoidacagi vaascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacata vuviadami. ² Dai aagidañi acacaliocoidada vaavoitudadami sai mainavacoraiña, dai caagacata oidacana vai siaa duutuada oodami, dai caaga gantatagitocagi, dai sai caaga vaavoitudaiña dai sai caaga oigadaiña vaascatai, dai sai maivui bacocoiña agai ismaacada soimaa taatamitludadi. ³ Dai aagidañi loocodami vaavoitudadami sai caagacata oidacana siaa duutudaiti Diuusi dai sai maifiooquidiña aa, dai sai mainavacoraiña ⁴ dai sai mamaatatludana istumaasi caagadu vai poduucai matiagi looqui utu iimadami vaavoitudadami isoigadagi gancuucuna dai ganmaamara, ⁵ dai caaga gantatagitocagi, dai maigoogosi ganducamicagi dai tomali maitatagitodagi gomaasi, dai caaga ivuaadagi ganaa duindaga ganquiyata, dai soicaiña aa, dai agidiña gancuucuna vai maipocaitadagi loodami sai Diuusi fiooquida maitarsoiñi.

⁶ Dai poduucai aagida ara agagali vaavoitudadami sai caaga gantatagitocana. ⁷ Dai caaga oidaca aapi vai poduucai oidacana agai ara. Dai paslascada gamamaatatludadi Diuusi fiooquida maitaagai pasmui gamaitacada aliada tumiñi. Dai caaga ivuaada vai siaa gaduutudaiña oodami. ⁸ Dai vaascata igamamaatatludadi mosacaasi istumaasi gamamaatatludiña Suusi Cristo amadu mamaatardamigada vai tomali amaadutai pocaitadagi ismaitarvaavoi. Vai silascada amaadutai gavui fioocadagi siaa ara agai maiviaacatai istucada gavui fioocadagi.

⁹⁻¹⁰ Dai aagidañi apiooñi vaavoitudadami sai vaascata caaga agidiña ganaamu, dai maivui fiñiooquitracana, dai maiasivucana, dai gaaagai isivuaadagi agai vaasi istumaasi agadagi vai poduucai baigalialidagi aamuda vai poduucai silascada naijadagi aa matiagi isDiuusi caagacata garvviadamiga fiooquida caagadu.

¹¹ Diuusi ootoi gamaro oidigi daama sai caagacata vuvaidiña oodami poduucai gartaañi issallicada caagacata naidi vaascatai. ¹² Dai poduucai Diuusi garmamaatatludi isgaaagai isgajiaadara vipiaadagi vaasi soimaascami dai sai maitaagai isivuaadagi naana maasi soimaascami ismaacada ivueeyi agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi, dai sai gaaagai iscaaga tuutiacagi dai siaa duutudagi Diuusi. ¹³ Dai garmamaatatludi ara sai gaaagai isbaigalaracada nararacagi istuigaco divia agai garDiuusiga Suusi Cristo ismaacada arcagacata garvviadamiga. Agai arbaicacaacami tavaagiata dai oidigi daama alia dadadaquidamu agai silascada diviagi. ¹⁴ Suusi Cristo agi gadagito masmuaagi sai poduucai caagacata vuvacana aatama garsoimaascamigaiñdara tasaida armaamaradacana caoigaldicatai garsoimaascamiga dai baigalaracada ivuaadatai naana maasi cacagaducami.

¹⁵ Vaasi gomaasi gaaagai pasgamamaatatludadi. Aapi apartaanadamigada gavaoitudadami daida armamaatatludadi cascada gaaagai pasapañquiadagi vai apiavaoitudaiña agai dai baigidañi agai ismaacada maiaagidaracagi. Dai maiti gadagito masgajiaadara vipiaadagi gamamaatatludaraga.

3

¹ Dai tagitoldañi vaavoitudadami sai labaidiña atataandami ismaacada viaa guvucadagai dai agiditai caacana dai sai gaaagai isgasoicadagi aa duindagiata ismaacada arvvaascatai vaatar. ² Dai sai maisigalnaasi fiooqui aagidiña tomali amaadutai, dai sai maioomalicana dai sai oigadaiti naidiña vaascatai, dai sai maigagarducada ganalidiña tomali amaadutai vui tomasi maitarvaavoitudadami sarvaavoitudadami ara.

³ Vaavoitudadami dai aatama ara alia soimaasi ivuaadatadai maiquiaa vaavoitudacai aran duucai agai ismaacada maivaavoitudai. Aatama alquioma arvpuuirugamicatadai dai vaavoitudaiña istumaasi maitarvaavoi, dai googosi garducamicana, dai alia soimaascatadai gartagitoidaga cascada ivuaadana aatama istumaasi ipalidi naana maasi soimaascami. Dai coimudada tuutiacana aatama dai garcaadaiña oodami tatai aatama ara. ⁴ Damos aidasi Diuusi caagacata garvviadamiga divia oidigi daama dai caagacata vuvaida agai oodami poduucai gataagi isalia oigadai dai caagacata naidi vaascatai. ⁵ Caaga maata Diuusi isaatama tomasi caaga ivueeyi maitamaitacai caagacata vuvaidaragai damos cascada Diuusi soigali aatamacada cascada caagacata garvuvaitu. Diuusi Ibaada maigovai dai vaasi garsoimaascamiga dai utuldan dui gariibadaga. ⁶ Poduucai idui agai aidasi Diuusi ootoi sai gartamadu daacana. Suusi Cristo caagacata garvviadamiga aagidi gaooaga sai ootosana galbadaga cascada ootoi agai vai aliasi garsoicai tasai caaga oidacana. ⁷ Vaidi Diuusi caagacata garnaidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama cascada viaa aatama sallicami isarmaamaradacagi dai isvaascatai oidacagi agai amadu dai cananara aatama istuigaco oidaca ragai agai amadu.

⁸ VΛASI imaasi sΛΛlicΛΔΛ arvaavoi dai aanΛ ipΛlidi iscΛΛga gamamaatΛtulda aapi vΛasi gomaasi vai Λgai ismaacΛΔΛ vaavoitudai Diuusi gΛnaagana dai cΛΛga ivuaadana istumaasi arsoifiΛi vΛascatai vΛΛtarΛ aliaΛi cΛΛgadu ispovuaada Λgai daidΛ arsoifiΛi Λgai vΛΛtarΛ ΛpΛ. ⁹ DΛmos maiti aatagada Λgai ΛΛmadu ismaacΛΔΛ aagaiΛa goΛΛgi vuuurudagai dai tomali Λgai ΛΛmadu ismaacΛΔΛ ΛtmamaatΛtuldiadami yaatavogami ismaacΛΔΛ mamaatΛtuldi mui cuentogadΛ judidifu Diuusi ΛiiooquidΛ duucaΛi dai tomali Λgai ismaacΛΔΛ cocotuldi oodami dai tomali Λgai ΛΛmadu ismaacΛΔΛ mosvupui Λiioocada aliadagi tomasioorΛ aagaitai MosesacarΛ mamaatΛtuldaragadΛ, vΛasi imaasi maicΛΛgadu dai maitarsoifiΛi.

¹⁰ Isoidacagi Λmaadutai vaavoitudadami saagida ismaacΛΔΛ cocotuldiadagi oodami gΛmamaatΛtuldaragacΛΔΛ ismaacΛΔΛ maitarvaavoi bagaidaΛiΛi Λmo imidagai isgooca ΛpΛ dai ismaitΛΛΛgidagi Λgai pai camaidagito Λvaavoitudadami isuurapΛcΛdagi Λgai. ¹¹ CΛΛga maatΛ aapi isΛmoco cocotuldiadagi oodami Λgai maicΛΛga gΛtΛgito dai alia soimaasi ivueeyi dai Λgai ΛΛgi maatΛ ΛpΛ ismaicΛΛga ivueeyi.

¹² SiΛascadΛ gΛotosda aanΛ Artemasi siΛpΛ Tiiquico pai gΛaaga dai giΛdivida NicopolisilgΛ ami daivuΛda iΛΛlidi aanΛ toomoco. ¹³ Dai soiΛaΛi Seenasi ismaacΛΔΛ Λiiooquituldi oodami ΛΛmadu Apoolosi vΛΛsicΛΔΛ pastucΛΔΛ istuidiagi, maacaΛi istumaasi tagito Λgai dai apiaiimΛdagi vai maiviΛΛgacana tomali Λmo istumaasi. ¹⁴ Vai govaavoitudadami maatΛna iscΛΛga ivuaadagi dai soicΛdagi aa siΛascadΛ tagitocagi Λgai vai poduucΛi arsoifiΛicagi gov-aavoitudadami.

¹⁵ VΛascatai ismaacΛΔΛ aanΛ giΛΛΛmadu daraaja DiuuscΛΔΛ gΛviaatuldi. Dai DiuuscΛΔΛ viaatulda gΛraaduΛi vaavoitudadami Diuusi cΛΛgacΛgΛ gΛpΛΛidiΛa vΛascatai. MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Paavora Filemón

¹ Aana arPaavora, dai aagidiña aana oodami sai Suusi Cristo arcAagacAra vuviadami mai cascada giñmaisaca. Aana lamadu Timoteo gaoojidi idi oojai aapi garaduñi Filemón aapi garsoicai garaa duñdagara. ² Dai idi oojai aravaavoitudadami vaatararappa ismaacada galampaidi gaquiiyara dai siaa duutudai Diuusi, dai garaduñi Apia vaatarar dai garaduñi Aquipo vaatarar ismaacada garsoicai garaa duñdagara rappa. ³ Aatama ipalidi isDiuusi garooga lamadu qartaanaanadamiga Suusi Cristo caagacara gannaijadagi dai ganiibastudacan tadacagi.

⁴⁻⁵ Mai aana isalia caaga vaavoitudai aapi dai oigadai Suusi Cristo dai oigadai aapi vaasi avaaavoitudadami rappa cascada alia baigiñalidi aana Diuusicada daanaitai sai gasoicaiña. ⁶ Daanai aana Diuusi sai soicaiña agai ismaacada vaavoitu Suusi Cristo aidasi aapi aagidi Diuusi ñiooquida. Daanai aana Diuusi sai soicaiña agai iscaaga maatana vaasi istumaasi caagaducami ismaacada Suusi Cristo ivueeyi vaasi vaavoitudadami vaatarar. ⁷ Mai aana isaapi Filemón alia oigadai avaaavoitudadami vai poduucai ganiibastacan tada agai dai poduucai baigiñaliatudai aapima.

⁸⁻¹² Vaasi imaasicada aana ñiooquiagi gapiooñigabaru Onésimo vaatarar. Tomasi alia oigadai aana goovai vaascara movi angootosdi pai caaga miaadagida. Aana arootosada Suusi Cristo cascada viaa aana saalicami isgataañiagi aapi pasai caaga miaadagidana Onésimo dai aapi saalicada gaagagai pasivuaadagi istumaasi gaaagida aana. Damos aliassi garoigadai aatama cascada maitataanaai aana dai baiyoma gadaanai pasai caaga miaadagidana Onésimo. Aana Paavora casi arcalimudada dai apiagaagidiña sai Suusi Cristo arcAagacara vuviadami cascada maisapi aana. Aaquioma Onésimo maicaga gasoicaiña dai sivi gia arsoiñi goovai aapi gavaatarar dai aana giñvaatarar. Onésimo giñdiviji tami maisacara dai aidasi aana aagidi isSuusi Cristo arcAagacara vuviadami goovai vaavoitu dai cascada giñmara gaducami goovai. ¹³ Alia baigiñaldamudai aana istanasi viimudai goOnésimo dai giñsoicadamudai tami maisacaruana poduucai isduucai giñsoicadamudai aapi istanai daacamudai. ¹⁴ Damos aana maitipalidi isviiagi goovai maiquiaa giñmaacacai aapi oigaragai isviaa aana cascada baiyoma gaootosdi aana. Damos sivi aapi istutuidi isgiñootosdagi pasipaliadagi maisiu guvucadagaicada. ¹⁵ GoOnésimo vaasaqui ii gaquiiyaiñdar maitaagidacai. Damos sivi apamu galamadu daacamu goovai. Aana poalidi sai Diuusi poduucai idui sai vaavoitudadana goovai dai sivi tomastuigaco galamadu daacamu ¹⁶ maisiu amo piooñi duucai baiyoma amo gaaduñi duucai dai alia oigadamu aapi cavaavoitudacai agai. Dai poduucai sioma arcAagai aapi gavaatarar. Aana gia alia oigadai, damos aapi gia gaagagai isvaamioma oigadagi, maisiu tomastuma cali duucai sivi gia argaaduñi vaavoitudadami goovai.

¹⁷ Pasaapi gaaduñi duucai giñnaijadagi pai miaadagida goOnésimo ducami iñsiraanacagi. ¹⁸ Isoimaasi gaduñi goovai aidasida argapiooñiacatadai slappa isgavuutuldiada goovai aana angaa namalquidagi. ¹⁹ Aana Paavora angaoojidi giñnoovicada dai aana gia gaa namalquidamu. Aana galmaaatutuli isSuusi Cristo arcAagacara garvuviadami patai poduucai caagacara vuusai aapi goovai aramo istumaasi ismaacada tomali amo imidagai maitistutuidi aapi isgiñaa namalquidagi. ²⁰ Saalicada giñaduñi aana ipalidi isgiñsoiña aapi giñootosdacai Onésimo. Aatama argaraadunuma vaavoitudadami cascada. Iduuñi aapi istumaasi gaaagidi aana sipoduucai baigiñliadamu aana.

²¹ Aana maata isgiñlagida agai aapi cascada gaoojidi. Dai maata aana isvaamioma iduñia agai aapi maisiu mosacaasi istumaasi gaaagidi aana. ²² Dai baigi duuca siaaco giñuulifiña aana. Aapima daanai Diuusi ansai vuusaiña aana tabiaadara dai aana poalidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai isvusia aana tabiaadara.

²³ Diuuscada gaviaatuldi giñaduñi Epaafarasi ismaacada giñlamadu maisapi gaaagiditai rappa isSuusi Cristo arcAagacara garvuviadami. ²⁴ Dai Diuuscada gaviaatuldi rappa Marcusi, dai Aristarco, dai Deemasi, dai Ruucasi ismaacada giñsoicai aa duñdagara.

²⁵ Vai qartaanaanadamiga Suusi Cristo caagacara gannaiidiña.

Mosacaasi.

Idi oojai ʾrJudidíu vaavoitudadami vʾʾtarʾ

¹ ʾʾʾquoma Diuusi ʾniooquidíña gʾraaduñícaru naana duucaí dai muiyoco. Diuusi ootosi ʾniooqui gʾraaduñícaru gʾñíñiooquituldiadamigacʾʾʾ. ² Dʾʾmos diviacai ʾCristo Diuusi marada tʾvaagíñíʾrʾʾ ʾgai gʾraagidi vaamioma istumaasi Diuusi ipʾlidi ismaatʾca aatʾʾʾ. Diuusi ʾʾʾmadu ʾCristo idui oidigi, dai Diuusi maa Cristo vʾʾsi istumaasi oidaga. ³ Diuusi marada sʾʾʾlicʾʾ ʾʾʾ tuiga. ʾgai tomali ʾmo imidagai maisoimaasi ivueeyi daidʾ ʾgai ʾpan ducami gʾʾooga. Aatʾʾʾ ʾʾʾga istutuidi ismaatʾcagi istuiga Diuusi maatʾcatai isducatai oidacatai dai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo. ʾgai nuucada vʾʾsi istumaasi oidaga. ʾgai vaamioma viaa guvucadagai istomasioora dai vaamioma taanʾi. Aidʾsi muu Suusi Cristo curusiaba oigʾʾi ʾgai garsoimaascamiga sai poduucai camaigʾpiʾr vʾʾʾʾcana aatʾʾʾ dai gotora ii ʾgai tʾvaagiamu dai daja Diuusi sʾʾʾʾisia padʾʾʾ.

4 Dai Diuusi maa ʾgai ʾmo sʾʾʾlicami vaamioma namʾacami isDiuusi tʾtʾʾaʾñícaruda sʾʾʾlicamigada. ⁵ Diuusi tomali ʾmo imidagai maipotʾʾʾdai tomali ʾmoco gʾʾʾaʾñícaru: Aapi ʾpʾrʾgíñímarʾ. Sivi gʾʾmaa aana ʾmo sʾʾʾlicami.

Dʾʾmos Diuusi gia potʾʾʾdai gʾʾmarʾ.

Tomali ʾmo imidagai maiaagidi Diuusi tomali ʾmoco gʾʾʾaʾñícaru saidʾ ʾroogada.

⁶ Dai sʾʾʾscada Diuusi ʾpʾmu ootosagi gʾmarʾ tami oidigi daama saidʾ ʾrʾʾʾaanadamigadʾcana oodami dai potʾʾʾdamu ʾgai vʾʾsi gʾʾʾʾaʾñícaru: Sai siaa duutudaiña marada.

⁷ Dai Diuusi aagai gʾʾʾʾʾaʾñícaru dai pocaiti:

Aana idui gíñíʾʾʾaʾñícaru dai ʾgai ʾvʾʾli gʾʾnducami dai otoma ivueeyi ʾgai istumaasi tʾaanʾi aana.

Ascaiti Diuusi. ⁸ Dai Diuusi potʾʾʾdai gʾʾmarʾ:

Aapi ʾrDiuusi dai tomastuigaco viaacamu aapi gʾʾʾʾlicamiga.

Dai vʾʾʾscara ivueeyi aapi istumaasi ʾrʾʾʾlicami.

⁹ Aapi oojoidi istumaasi ʾrʾʾʾlicami dai sʾʾʾlicʾʾ maioojoidi istumaasi maitʾrʾʾʾlicami.

Cascʾʾʾ vaamioma baigʾʾʾliatu aana aapi siaa.

Astʾʾʾdai Diuusi. ¹⁰ Dai potʾʾʾdai ʾʾʾʾ gʾmarʾ:

Aapi ʾpʾrʾgʾʾʾ taanʾdami dai aapi idui oidigi dai tʾvaagi.

¹¹ Oidigi dai tʾvaagi ugítimu dʾmos aapi tomastuigaco oidacamu.

Oidigi dai tʾvaagi cʾʾʾʾliocoimu ʾpan duucaí yuucusi.

¹² Dai aapi gajiaadʾʾʾ viaamu ʾcʾʾʾʾliocoidadʾ dai aa uutudui iduuñímu.

Dʾmos aapi tomastuigaco momaascamu dai tomastuigaco oidacamu.

Astʾʾʾdai Diuusi. ¹³ Diuusi potʾʾʾdai gʾmarʾ:

Daacañi gíñíʾʾʾisia padʾʾʾ, asta sʾʾʾscada aana voopoidagi sʾʾʾlicamigada vʾʾsi gʾʾʾʾʾaanadamiga ʾgai ismaacʾʾʾ gʾʾvuidʾʾʾ vʾʾʾʾca.

Dai ʾʾgi aapi gʾʾʾaanada ʾgai.

Astʾʾʾdai Diuusi. Dai Diuusi tomali ʾmo imidagai maipodu aagidi tomali ʾmoco gʾʾʾʾaʾñícaru.

¹⁴ Vʾʾsi Diuusi tʾtʾʾaʾñícaruda iibʾdaga ʾgai daidʾ ivueeyi vʾʾsi istumaasi Diuusi taanʾi. Diuusi ootasai gʾʾʾʾaʾñícaru sai soicaiña ismaacʾʾʾ Diuusi ʾʾʾgacʾʾʾ vuvaida ʾgai.

2

¹ Cascʾʾʾ aliʾsi gʾʾagai iscʾʾga ʾʾgíditai caʾcagi Diuusi ʾniooquidʾ dai poduucai maiga-jaadʾʾʾ viaagi Diuusi mamaatʾʾʾdiaragada. ² ʾñiooqui ismaacʾʾʾ ootoi Diuusi ʾʾʾquoma gʾʾʾʾaʾñícarucʾʾʾ ʾrvaavoi dai ismaacʾʾʾ soimaasi ivuaadana dai maíʾʾgi ʾñiooqui Diuusi soimaasi taatatuñi. Diuusi idui ʾgaicʾʾʾ istumaasi ʾrʾʾʾlicami. ³ ʾʾʾʾga Suusi Cristo gʾʾʾʾaanadamiga aagai sai Diuusi ʾʾʾgacʾʾʾ vuvaidi oodami dai gooquiʾʾʾ gʾraagidi ʾgai vaa ʾniooqui aa ismaacʾʾʾ caʾ. Ismaíʾʾgíditai caʾca aatʾʾʾ ʾñiooqui ismaacʾʾʾ aagai ʾgai maitiipucamu isducatai ʾʾʾgacʾʾʾ vuvaiquagi. ⁴ Dai Diuusi ʾʾʾ gʾʾʾʾʾgidi isʾrvaavoi istumaasi aagai Cristo ivuaadatai naana maasi gʾʾʾrducami. Dai Diuusi Ibʾada gʾʾmaacai guvucadagai saidʾ ivuaadana naana maasi istumaasi poduucai isduucaí Diuusi ipʾlidi.

⁵ Caagai aatʾʾʾ sai Diuusi iduuñia ʾgai oidigi utudui dai tʾvaagi utudui dʾmos Diuusi maimaquia ʾgai sʾʾʾlicami gʾʾʾʾaʾñícaru sai gʾʾʾaanaiña oidigi utudíʾʾʾ dai tʾvaagi utudíʾʾʾ. ⁶ Davícaru ʾʾʾmo Diuusi ʾniooquituldiadamigada dai potʾʾʾdai ʾgai Diuusi:

GiñDiuusiga vΛasi oodami coiya agai dai maiviaa Λgai istuusi tΛtΛgitodagi sai aapi viaa iscΛagacΛγΛ nΛijadagi dai nuucadacagi.

⁷ Bai tΛvΛpi aapi ipali sai oodami palΛpioma gataaanaifiña sitΛtaafiñcaru.

Δamos gooquiΛγΛ maa aapi oodami Λmo sΛalicami ismaacΛdΛ vaamioma namΛga sitomas-maascΛdΛ.

Dai Diuusi maa oodami sΛalicami sai tΛaanaifiña vΛasiaΛcatai istumaasi idui Λgai.

⁸ Poduucai oodami vaamioma gataaanaifi tami oidi daama sivΛasi gomaasi ismaacΛdΛ idui Diuusi.

AstΛtΛdai Davicaru. Aidasi Diuusi maa gosΛalicami oodami poduucai oodami tΛaanaifi vΛasiaΛcatai istumaasi oidaga oidigi daama. Δamos vΛascΛγΛ cΛΛga gamaatΛ ismaisiu vΛasi istumaasi oidaga ΛΛgidi oodami. ⁹ Δamos vΛasiaΛcatai ΛΛgidi ΛSuusi Cristo tomali cΛΛga gamaatΛ isDiuusi ipali sai bai tΛvΛpi palΛpioma gataaanaifiña Suusi Cristo istΛtaafiñcaruda. Diuusi cΛΛgacΛγΛ nΛidi oodami cascΛdΛ ipali Λgai sai Suusi Cristo muucuna curusiaba sai poduucai vΛascatai istutuidi iscΛagacΛγΛ vuuvaquiagi. Dai muucucai Suusi Cristo dai Λpamu duuca Diuusi maa Λmo sΛalicami vai cascΛdΛ vΛasi oodami dai Diuusi tΛtaafiñcaruda gΛaagai issiaa duutuadagi Λgai.

¹⁰ Diuusi Λgai daidΛ idui vΛasiaΛcatai dai tΛaanaida agai ΛΛgi Λgai. Dai aliΛsi ΛγcΛΛga isDiuusi ootoi γamara oidigi daama sai Λgai soimaasi taatana dai poduucai istutuidi iscΛagacΛγΛ vuvaidiagi sioora vaavoitudagi. Dai poduucai Λgai arbaitcΛaacamigadΛ vΛasi Λvaavoitudadami. Dai poduucai Diuusi vaidaquai agai muidutai oodami tΛvaagiamu vaavoitudadai Λgai Suusi Cristo. ¹¹ Suusi Cristo Λgai ismaacΛdΛ Λco vuvaidi vaavoitudadami daidΛ Suusi Λmadu Λco vuvaidadΛ Λmo oogacami. CascΛdΛ Suusi Cristo maisiaa arai isgΛaaduñi aagadagi vaavoitudadami. ¹² CascΛdΛ pocaiti Λgai Diuusi ñiooquidΛγΛ:

Aagidamu aana giñaaduñi sai aliΛ cΛΛ tuiga Diuusi γarooga,

dai Λmapai nΛddamu aatΛmΛ Diuusi nΛidadΛ siaa duutudaitai Diuusi.

Ascaiti Suusi Cristo. ¹³ Dai pocaiti ΛΛpΛ Diuusi ñiooquidΛγΛ:

Aana cΛΛ vaavoitudai sai Diuusi giñooaga giñnuucada.

Ascaiti Suusi Cristo. Dai pocaiti ΛΛpΛ Diuusi ñiooquidΛγΛ:

Tan daja aana daidΛ giñΛmadu daraaja mui aa Diuusi maamaradΛ ismaacΛdΛ cΛΛgacΛγΛ vuvaida aana.

Ascaiti Suusi Cristo.

¹⁴ Oodami ΛΛγΛ dai tuucuga poduucai ΛΛpΛ Suusi Cristo ΛΛγΛ dai tuucuga. Suusi muuquia agaitadai tami oidigi daama cascΛdΛ oodami duucai vuusai. AvΛnacai poduucai istui Suusi isvoopoidagi ΛDiaavora guvucadada. ΔDiaavora arduñida iscooyi oodami. ¹⁵ Oodami ΛΛbΛidiña muuquigami Δmos muucucai ΛSuusi casi istutuidi issoicΛdagi oodami sai camiaΛΛbΛidiña muuquigami. ¹⁶ Λgai divia dai soifiña agai Avraafiñcaru cajiudada maisiu Diuusi tΛtaafiñcaruda. ¹⁷ CascΛdΛ gaagaitadai isoodami duucai vuusia Λgai dai poduucai istuidiagi isarpapaali baitcΛaacamami ducamicagi dai poduucai Λgai soigΛlidi oodamicΛdΛ dai cΛΛga ivueeyi gΛaa duiñdaga. Λgai ivueeyi Diuusi aa duiñdada. Λgai muuquia agaitadai cascΛdΛ oodami duucai vuusai dai muucucai poduucai istutuidi Λgai isoigΛldiadagi oodami soimascamigada. ¹⁸ Dai Λgai soimaa taata daidΛ ΛDiaavora soimaasi iduiñtuldΛ Λlidadai Δmos maitistui, cascΛdΛ Suusi istutuidi isgΛrsoicΛdagi siΛascadΛ ΛDiaavora soimaasi γarduiñtuldΛ lliadagi.

3

¹ CascΛdΛ tΛtΛgitodavurai aapimΛ istuiga Suusi Cristo. Λgai ΛrDiuusi ootosadΛ daidΛ Λgai ΛγγΛpaaΛiga ducami ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanaifi. DaidΛ aatΛmΛ vaavoitudai Λgai. Giñaaduñi Diuusi Λcovai γΛnvuvaitu aapimΛ masai iimΛna tΛvaagiamu. ² Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama saidΛ iduuna aa duiñdada tai Suusi cΛΛga idui poduucai isduucai Moseesacaru cΛΛga idui Diuusi aa duiñdada Λjudidiu saagida. ³ Δamos Suusi vaamioma namΛga isMoseesacaru poduucai isduucai ismaacΛdΛ idui oodami vaamioma namΛga sioodami. Diuusi Λgai daidΛ idui oodami. ⁴ Oodami dai vΛasi istumaasi oidaga maiΛΛgi ΛpΛdui. Diuusi Λgai daidΛ idui. ⁵ Moseesacaru cΛΛga idui Diuusi aa duiñdada Λjudidiu saagida. Dai Λgai aagai naana maasi istumaasi ΛpΛduñi agaitadai gooquiΛγΛ. Λgai mosΛγpioofiñgadΛ Diuusi. ⁶ Δamos Suusi Cristo ΛrDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvaagiaiñdΛγΛ divia dai Λgai cΛΛga nuucada Λvaavoitudadami. Dai vΛasi aatΛmΛ vaavoitudadami ΛrDiuusi maamaradΛ ΛΛpΛ isapiacΛΛga vaavoitudadagi siΛasi ucami oidacagi tami oidigi daama dai baigΛrΛlidadai nΛnΛracagi istuigaco iimia ragai aatΛmΛ tΛvaagiamu.

⁷ Cascada aliasi gaaagai iscalaaga maata caacagaci aatama istumaasi oojisi Diuusi fiooquidara ismaacada aagai Diuusi Ibadala:

Issivi caaca aapimla isfioocadagi Diuusi ⁸ llaagiadavurai dai maisiu vuidara vaaataca poduucaci isduucaci idui ajudiduu oidagana siaaco soimaasi taatacatadai agai.

Ascaiti Diuusi Ibadala. ⁹ Dai pocaiti Diuusi:

Ajudiduu idui naana maasi soimaascami naida aliditai sabai soimaasi taatatuldiana aana. Tomasi naidi naana maasi gagarducami istumaasi ivuaadana aana goo coobai uumigi.

¹⁰ Cascada baamu aana loodami vui daida itatadai: "Aapimla ivueeyi llaagi istumaasi ipalidifna dai maisiu istumaasi aana ipalidi". Antatadai aana.

¹¹ Cascada baamu aana llaagi vui daida potatadai aana llaagi sai sallacada maiiimi agai aan ifnalamadu siaaco istutuidi llaagi isganiibastacan tadacagi.

Ascaiti Diuusi.

¹² Gifnaaduñi ganuucadacavurai dai maisoimaasi gantatagitoda. Baiyoma gaaagai isapiavaavitadagaci Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga dai maigajaadara vipiaadagaci.

¹³ Dai vaas tasai avar ganmaacada fiooqui aipacoga maslaasi uucami oidacagaci tami oidigaci daama vai poduucaci llaagavara maitanvupuiirumadadagaci tomali amaadutai aapimla masai vuidara vaaatacana Diuusi. ¹⁴ Isapiacalaga vaavitadagaci aatama Suusi Cristo siansi uucami oidacagaci poduucaci isduucaci vaavitadafna tucamidara aidala gia sallacada araaduñdala aatama Suusi Cristo.

¹⁵ Pocaiti Diuusi fiooquidara:

Issivi caaca aapimla isfioocadagi Diuusi llaagiadavurai

dai maisiu vuidara vaaataca poduucaci isduucaci idui ajudiduu oidigana siaaco soimaasi taatacatadai agai.

Ascaiti Diuusi fiooquidara. ¹⁶ Vaasi loodami ismaacada vaidacaci Moseesacaru Ejiipitu-afndara cafi Diuusi fiooquidala dai vaascara vuidara vaaatacana Diuusi. ¹⁷ Vai cascada Diuusi goo coobai uumigi baamucadadai llaagi vui. Agai soimaasi ivuaadana cascada coi oidigana.

¹⁸ Diuusi caaagiditadai llaagi sai camaiavaapaqui agaitadai Canaanara. Agai maiilaagidi Diuusi cascada. ¹⁹ Cal maata aatama isalagaci maivaavoiitu cascada maivaapa.

4

¹ Dai sivi Diuusi garaagidi sai aatama lara istutuidi isiimiagi malaca siaaco daja agai dai lamadu oidacana dai aatama aliasi gaaagai isganuucadacagaci iscalaaga vaavitadadagaci Diuusi dai poduucaci sallacada iimiagi Diuusi lamadu. ² Aatama lara cafi lmo fiooqui calagaducami poduucaci isduucaci cafi ajudiduu lmo fiooqui calagaducami isDiuusi calagacara garvuvaida alidi damos llaagi moscala fiooqui dai maiilaagi cascada maiaayi Canaanara siaaco istutuiditadai llaagi isoidacagaci. ³ Damos aatama ismaacada cavaavoiitu Diuusi iimia ragaci lavaagiamu siaaco ganiibastacan tadacamu aatama tomastuigaco. Damos pocaiti Diuusi aagaitai ajudiduu ismaacada maiaayi Canaanara maiilaagidacaci Diuusi:

Alila baamu aana llaagi vui maitifnalaagidacaci agai.

Cascada aagidi aana sai tomali lmo imidagaci maiganiibastacan tadaca agai llaagi lavaagiara aana ifnalamadu.

Ascaiti Diuusi.

Agai calaga istuidimudai isiimiagi lavaagiamu isalagidamudai llaagi Diuusi. Diuusi lavaagiara daacatai naana vaavitadadami sai iimana dai lamadu daraajana. Agai modaja ibastai aidasi abiaadara idui oidigaci. ⁴ Cal maata aatama istavaagiara daja ibastai Diuusi. Diuusi fiooquidala pocaiti sai naadami tasaicada naato Diuusi oidigaci:

Dai cuvaracami tasaicada camaitistuma dui, mosgalbasi.

Ascaiti Diuusi fiooquidala. ⁵ Dai Diuusi fiooquidara pocaiti lara:

Ismaacada maitifnalaagiada maiiimia agai lavaagiamu aana ifnalamadu tomali maiganiibastacan tadaca agai.

Ascaiti Diuusi. ⁶ Dai muidutai vaavitada agai quiaa dai iimia agai lavaagiamu siaaco ganiibastacan tadacamu. Damos llaagi ismaacada lara caa sai Diuusi calagacara vuvaidi oodami maiilaagi, cascada maiiji lavaagiamu. ⁷ Dai lavapicada Diuusi aagidi Davicarai sai calagacara vuvaidi oodami poduucaci isduucaci aagidi llaagi ajudiduu llaaguioma, dai potatadai:

Issivi caaca aapimla istumaasi ganaagiadagaci aana llaagiadavurai.

Astataidai Diuusi. ⁸ Aidasi Josue vaidacaci ajudiduu Canaaniamu llaagi ami oidatu. Damos Josue gia maitistui isvaidaquiaagi ajudiduu lavaagiamu siaaco ganiibastacan tadacamudai llaagi cascada lavapicada Diuusi apamu aagai sai calagacara vuvaidi oodami sai iimana lavaagiamu dai ganiibastacan tadacana. ⁹ Poduucaci calaga gamaata sai Diuusi maamarada iimia agai lavaagiamu dai ganiibastacan tadaca agai. ¹⁰ Sioofa iimiagi lavaagiamu malaca camaitaaata vuaada agai lara duucaci tanai. Agai gia ganiibastacan tadaca agai. Apan duucaci Diuusi aidasi idui oidigaci naadami tasaicada dai gotora mosgalbasi. ¹¹ Cascada

aliasi gaaagai iscalaaga aagiadagi aatama Diuusi dai poduucui iimiagi tavaagiamu dai malla ca gariibastacan tadacamu aatama. Dai ismailaagiada aatama anan duucui ajudidiu ismaacada maialagi Diuusi poduucui siaadara iimana aatama tavaagiamu.

¹² Diuusi tomastuigaco oidaga dai istumaasi aagada agai aravueeyi, agai alia viaa guvucadagai cascada. Diuusi niooquida soicai oodami sai maatana isiarsoimaasi ivuaadami dai Diuusi niooquida soicai oodami sai calagacata oidacana. Diuusi taagida oodami vaasi istumaasi tatagitoi agai. ¹³ Diuusi maata vaasi istumaasi ivueeyi oodami dai amo imidagai Diuusi naidamu ismaacada arcalaaga ivuaadami dai ismaacada armaicalaaga ivuaadami.

¹⁴ Suusi arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaifidara. Aatama vaavoitudadami viaa amoco ismaacada papaali baitacaaacamigada gaducami. Agai arSuusi. Agai ii tavaagiamu dai Diuusi vuudara caquiva. Cascada aliasi gaaagai isapiavaavoitudada aatama Suusi. ¹⁵ Dai agai saallicada istutuidi issoigalliaada aatamacada silascada aDiaavora soimaasi garduifituldia aliadagi. Tomasi soimaasi ivueeyi aatama agai vaascata soigallidi aatamacada. ADiaavora soimaasi iduifituldia aliditadai Suusi arpa cascada. Dai vaascata Suusi maisoimaasi idui tomali amo imidagai. ¹⁶ Cascada aliasi gaaagai isdaanadagi aatama Diuusi garooga vaavoitudaitai isagai calagacata garnaidi dai garsoicai siuu duucu tagitoca aatama. Agai soigallidi aatamacada cascada. Agai tavaagiatara daja.

5

¹ Amo papaali baitacaaacamigada maialagi gadadaasai. Diuusi agai dai dadaasai oodami saagidiaifidara vai agai daanadagi Diuusi sai oigaldiana oodami soimaascamigada. Apapaali baitacaaacamigada coodai vustaqui dai dadaasdi Diuusi sai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. ² Agai arsoimaasi ivuaadami arpa cascada istutuidi agai issoigalliaada oodamicada ismaacada soimaasi ivueeyi. ³ Dai cascada viaa agai iscoodadagi vustaqui dai dadaasdiadagi Diuusi sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada anan duucui agaa oodami.

⁴ Tomali amo papaali baitacaaacamigada maialagi gadadaasai. Diuusi agai dai dadaasai. Poduucui isduucui dai agai Aarónicaru saida arpapaali baitacaaacamigadacana. ⁵ Poduucui arpa Suusi Cristo maialagi gadaí papaali baitacaaacamigada duucui. Diuusi agai dai daí. Dai Diuusi potatadai Suusi Cristo:

Aapi arArgifimara

sivi gamaa anan amo saalicami.

Astalatadai Diuusi. ⁶ Dai gooquiatara potatadai:

Aapi paali gaducami tomastuigaco

Melquisadeecacaru duucui.

Ascaiti Diuusi. ⁷ Aidasi Suusi Cristo tami oidigi daama aimaraifia, daanaifia agai Diuusi sai soicaiifia. Dai amo imidagai asta suaacaiifia dai iifacaiifia daanaitai Diuusi. Dai Diuusi calaga istutuiditadai isvaidaquiai tavaagiamu maiquiaa muucucui agai. Dai Diuusi idui istumaasi aagidiifia Suusi daanaitai. Suusi vaascata iduifia aliditadai istumaasi Diuusi ipalidi cascada. ⁸ Poduucui Suusi Cristo tomasi arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaifidara vaascata maí isaaagiadagi Diuusi, soimaasi taatamaifia agai cascada. ⁹ Poduucui saallicada calaga istutuidi iscalagacata vuviadagi sioota aagiadagi vai poduucui oidacagi Diuusi lamadu tomastuigaco. ¹⁰ Diuusi daí Suusi Cristo saida arpapaali baitacaaacamigada ducamicana anan duucui Melquisadeecacaru.

¹¹ Anan ipalidi isganaagidiagi mui naana maasi aagaitai gomaasi damos aapima maimaata caa cascada alia sijaiga isganmaatatuldiagi. ¹² Aapima caaqui abiaadara vaavoitu cascada casi gaaagai isgamamaatatuldiadamudai aapima. Damos aapima quiaa tagito sioota ganmamaatatuldiagi agai vaa niooqui ismaacada ganmaatatuli tucamidara. ¹³ Aapima anan ducami aali ismaacada maiquiaa calaga maata caa dai maiquiaa calaga maata istumaasi arcalaagaducami dai istumaasi armaicalaagaducami. ¹⁴ Damos Diuusi niooquida ismaacada vaamioma sijaiga ismaat caacagi aragai vaataran ismaacada camaata istumaasi arcalaagaducami dai istumaasi armaicalaagaducami. Agai calagacata oidaga cascada.

6

¹ Aapima casi gaaagai masganmaatatuldiagi aa niooqui vaamioma sijiacami isagai ismaacada ganmamaatatuli aatama tucamidara. Aatama casi ganmaatatuli sai aliasi gaaagai isama duucui gantatagitua aapima dai camaisoimaasi ivuaadagi, dai sai gaaagai masvaavoitudagi Diuusi, ² dai sai gaaagai masganvapaconagi, dai sai gaaagai masdaama daraasa vaavoitudadami gannoonovi sai Diuusi soicaiifia agai, dai sai amo imidagai duduaca agai coidada, dai sai amo imidagai Diuusi naida agai ismaacada arcalaaga ivuaadami

dai ismaacada armaicallaga ivuaadami. Dai agai ismaacada arcaaga ivuaadami iimia agai tavaagiamu dai Diuusi lamadu daraaja agai tomastuigaco. Dai agai ismaacada armaicallaga ivuaadami iimia agai adiaavora lamadu dai lamadu daraaja agai tomastuigaco. Vlassi gomaasi camaitaagagai isganmaatatuldia aatama apamu. ³ Dai isDiuusi ipaliadagi ganmaatatuldiamu aatama ama maasi.

⁴ Ismaacada camaata Diuusi ñiooquida dai maata caa isducatai cagacara vuvacai oodami dai Diuusi lbada soicai sai tatagitoña vlassi gomaasi, ⁵ dai caa maata agai isvlassi gomaasi alia cagadu, dai naidi naana maasi gagarducami ismaacada ivueeyi vaavoitudadami Diuusi guvucadacada, ⁶ isagai gajiaadara viaagi gomaasi camaitistutiadamu isapamu ama duucai gantatagituagi. Sioora gajiaadara viaa gomaasi ducami isapamu curusiaba sisapadamudai Suusi Cristo dai parunadamudai agai vlassi oodami vuitapi. ⁷ Diuusi ñiooquida avvlassi oodami vaatar. Damos lamoco gantagito caacana dai cagacara oidacana. Dai Diuusi cagacara naidi agai. ⁸ Dai aa maitantagito caacana dai mosapiasoimaasi ivuaadana. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu agai.

⁹ Tomaasi poduucai ganoojidi aana vascara aana sallacada vaavoitudai isaapima maagajiaadara viaagi Diuusi ñiooquida. Aana povai inlidi sirvaavoi isaapima cagacara oidaga poduucai isduucai gaagai isoidacagi vlassi vaavoitudadami. ¹⁰ Diuusi vascara ivueeyi istumaasi arsaallicami cascada agai mostagitoca istumaasi ivueeyi apima soicaitai aa vaavoitudadami poduucai caga gamaata isaapima oigadai Diuusi. ¹¹ Dai aatama ipalidi isaapima apiaoigada aa vaavoitudadami silassi uucami oidacagi tami oidigi daama, dai isapiavaavoitudadagi isDiuusi ganvaidaquia agai tavaagiamu. ¹² Poduucai maijooadamu aapima ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi. Dai gaagai isapan duucai ivuaada aapima agai ismaacada caga vaavoitudaiña istumaasi Diuusi aagidi isiduñia agai. Agai maijoodaitadai nanaracatai istumaasi Diuusi aagidi isiduñia agai. Cascada caviaa agai istumaasi Diuusi aagidi sai maquia agai.

¹³⁻¹⁶ Aidasi Diuusi aagidi Avraañicaru saida iduñia agai mui naana maasi istumaasi agai vaatar, potatadai: “Sallacada iduñimu aana naana maasi istumaasi cacagaducami aapi gavataar dai sallacada muidamu gacajjudaga”. Dai potatadai ara: “Istumaasi aagai aana avvaavoi”. Diuusi maitistutuidi ispotaiyagi sai maata Diuusi, agai lagi arDiuusi cascada. Dai tiipu amai vaamioma namacami isagai. Damos Diuusi vaamioma namaga siodami cascada oodami pocaitiña sai maata Diuusi. Sillacada pocaitiadi amo oodami sai maata Diuusi camaitarsoiñi isapiaaagadagi agai vaa ñiooqui. Avraañicaru tavapi nanara sai Diuusi iduuna istumaasi aagidi maivui ñioocaitai Diuusi. Dai poduucai Diuusi maa agai istumaasi aagidi sai maquia agaitadai. ¹⁷ Diuusi pocaiti sai istumaasi aagai agai avvaavoi. Diuusi ipaliditadai sai caga maata Avraañicaru lamadu cajuudadai sai agai sallacada iduñia agai istumaasi aagidi sai iduñia agaitadai cascada. ¹⁸ Diuusi aagai sai iduñia agai amo istumaasi Avraañicaru vaatar dai pocaiti ara sai istumaasi aagai agai avvaavoi. Poduucai caa maata aatama sai sallacada iduñia agai istumaasi aagai. Agai maiyaatavoga cascada. Dai poduucai aatama ismaacada vaavoitudai sai Diuusi cagacara garvuvaidi baigalididi dai vaamioma caga vaavoitudai aatama Diuusi. ¹⁹ Dai poduucai caa maata aatama isimia ragai tavaagiamu dai Diuusi lamadu daraaja ragai malca siaaco daja asuusi. ²⁰ Dai Suusi Cristo arpaali baitaacacamigada ducami tomastuigaco Melquisedeeca duucai. Suusi Cristo muu curusiaba dai aarada dai goquilara anpan duaaca dai ii tavaagiamu dai Diuusi vuidara caquia sai poduucai Diuusi garoigaldiana garsoimaascamiga dai aatama istutuidi isimiagi tavaagiamu.

7

¹ Melquisedeecaru araicatadai Saleemara. Daida agai arpaalicatadai daida ivuaadana Diuusi aa duñidada. Diuusi agai dai vaamioma taana istomasioora tavaagiarai dai oidigi daama. Avraañicaru sibaco cocoda aa tataanadami dai vaamioma istui Avraañicaru dai aidasi nora agai gadavaaragamu Saleemamu daviñi agaitadai tai ii Melquisedeeca dai voiyara aayi dai daañimi Diuusi sai cagacara naidiña Avraañi. ² Daida Avraañi aa oi agai istumaasi voopoji agai agaa tataanadami. Melquisedeeca itaiya alidi amo rai ismaacada ivueeyi istumaasi arsaallicami. Dai agai araicatadai Saleemara. Dai Saleema itaiya alidi maiomaliga cascada rai maiomaliacada aagaiña oodami Melquisedeeca. ³ Dai maitama siora ardadadacatadai Melquisedeeca tomali siora araduñidacatadai tomali silaquida vuusai tomali silaquida muu. Diuusi marada ismaacada tavaagiaiñara divia arpaali ducami tomastuigaco. Daida tomali amaadutai maiviaacatadai Melquisedeeca sallacamigada cascada tomali amaadutai maitlagi agai

gasalicamiga larra. Daidal Melquisedeeca arpaali tomastuigaco arpan duucal Diuusi maradal ismaacadal tavaagiaiñdara divia.

⁴ Poduucal calaga gamaata isvaamioma namaacatadai Melquisedeeca siAvraaŋi. Garaduñi Avraaŋicarul aa oi Melquisedeecacaru istumaasi voopoji agai agaa talaanadami ismaacadal cocoda. ⁵ Moseesacaru sallicamigadara pocaiti saidal papaali Levicaru cajiudadal viaacatadai sallicami istaanadagi aa loodami maitaquida tomasi vaascatai arAvraaŋicarul cajiudadal. ⁶ Damos Melquisedeecacaru maitaraduñdacadadai Levicaru tai vaascara Avraaŋicarul aa oi istumaasi voopoji agai agaa talaanadami. Dai Diuusi aagidi Avraaŋicarul sai cajiudadal muida agaitadai dai sai Diuusi iduñi agaitadai mui naana maasi acajiudadal vaara. Tai vaascara Melquisedeeca daaŋimi Diuusi sai calagacara naidiña Avraaŋi. ⁷ Dai vaascatai calaga maatal sai ismaacadal vaamioma namaga acovai vuvaidi ismaacadal maisi namaga. ⁸ Tami aatama judidi saagida arpaali ismaacadal taana ai aa maitaquida oodami agai loodami ismaacadal ugiatali damos Diuusi ñioquidara aagai Melquisedeeca ducami istomastuigaco oidacamudai. ⁹⁻¹⁰ Aidasi Avraaŋicarul maa Melquisedeeca aa istumaasi vuucaticatadai, Levi lamadu vaasi acajiudadal ismaacadal vuvauqui agaitadai ducami isaa maaquimudal larra gadvustuidaga. Agai arAvraaŋicarul cajiudadal cascada, tomasi aidal maiquia vuusal Levicaru. Dai sivi arLevicaru cajiudadal arpaali dai gataana ai aa maitaquida oodami.

¹¹⁻¹² Damos agai maitistui iscalagacara gadvuvaidagi gasalicamigacada. Cascada Diuusi gajiaadara viaa arpaali Levicaru cajiudadal dai ootoi Suusi Cristo saidal arcalagacara vuviamicana dai paali ducamica arpan duucal Melquisedeeca dai maisiu arpan duucal Aarõni. Aarõni lamoo paali Levicaru cajiudadal. Dai caotoscal Diuusi ama paali cascada aliase gaaagai ismaaquia Diuusi loodami ama sallicamiga. ¹³ Suusi Cristo maitarLevicaru cajiudadal agai arJudacaru cajiudadal dai tomali amoco ama Judacaru cajiudadal arpaali mosaca Suusi Cristo. ¹⁴ Calaga gamaatal isSuusi Cristo arJudacaru cajiudadal dai calaga gamaatal larra sai Moseesacaru maimaa sallicami tomali amoco Judacaru cajiudadal saidal arpaalicana.

¹⁵ Dai vaamioma calaga gamaatal sai Diuusi gajiaadara viaa arpaali Levicaru cajiudadal maatalcatal isSuusi Cristo divia dai paali gaducamicatadai arpan duucal Melquisedeeca. ¹⁶ Moseesacaru sallicamigadara pocaiti sai mosaca Levicaru cajiudadal arpaalicana damos Suusi Cristo maitarLevicaru cajiudadal dai vaascara paali gaducami. Agai tomastuigaco oidaga dai alia viaa guvucadagai cascada paali gaducami. ¹⁷ Cascada pocaiti Diuusi aagitali Suusi Cristo:

Aapi paali gaducami tomastuigaco,

maisiu Levicaru cajiudadal duucal baiyoma Melquisedeeca duucal.

Ascaili Diuusi. ¹⁸⁻¹⁹ Papaali Levicaru cajiudadal sallicamigadala ismaacadal maa Moseesacaru maitarsoi iscalagacara vuvauquia aatama tomali maitarsoi iscalagacara oidacagi cascada Diuusi gajiaadara viaa Moseesacaru sallicamigadala daida garmaa ama sallicami vaamioma calagaducami ismaacadal garsoicai issallicadala siaa duutuada aatama Diuusi.

²⁰⁻²¹ Arpaali Levicaru cajiudadal viaacatadai sallicamigadala gadvuuficaru. Loodami talagida sallicamigadala agai. Damos Diuusi dai Suusi Cristo sai paali ducamica dai pocaiti Diuusi ñioquidara sai Diuusi potatadai Suusi Cristo:

Cal maatal aana isarvaavoi isaapi paali gaducami tomastuigaco,

maisiu Levicaru cajiudadal duucal baiyoma Melquisedeeca duucal.

Astaladai Diuusi. Dai Diuusi maiyaatagai. ²² Cascada gamaatal sai vaamioma calagadu utuducadal sallicami. Suusi Cristo pocaiti saidal asallicami utuducadal sallicadal calagadu dai agai arDiuusi ñioquituldiamigada. ²³ Arpaali Levicaru cajiudadal muiducataidai. Cooyiña lamoco dai aa vuudana sallicamigada. ²⁴ Damos Suusi Cristo tomastuigaco oidaga cascada maitaagi agai ama gasalicamiga. ²⁵ Cascada istutuidi iscalagacara vuvaidagi vaascatali ismaacadal vaavoitudai isiimi agai Diuusi lamadu dai tomastuigaco oidacagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. Agai tomastuigaco oidaga cascada, dai daana Diuusi sai soicaiña vaasi vaavoitudadami.

²⁶ Poduucal tudu Suusi arpaali baitacacacamigadala ismaacadal tagitocatadai aatama. Agai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi, vaascara ivueeyi mosacaasi istumaasi arcalagadu, dai Diuusi vaidacal tavaagiamu vai agai vaamioma taana ai sivaasi Diuusi talaanaruda. ²⁷ Arpaali baitaguucacamigadala Levicaru cajiudadal agai viaa iscoodadagi vustaqui dai dadasdiadagi Diuusi. Agai povueeyi sai Diuusi oigaldiana soimaascamigadala agai araga dai gotora oodami soimaascamigada. Damos Suusi Cristo maiparpan duucal ivueeyi agai. Suusi Cristo tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada maiviaacatadai iscoodadagi vustaqui sai Diuusi oigaldiana. Tomali maiviaa iscoodadagi vustaqui loodami vaataral sai Diuusi oigaldiana soimaascamigadala baiyoma agai gamuaatu curusiaba vaasi oodami vaataral. Agai Diuusi dasdiaradal ducami. Mosamo imidagai podui

Suusi Cristo. Daidla Apapaali baitaguucacamigadla Levícaru cajiudadla ivuaadatai glaa duiñdagai vaas tasai. ²⁸ Moseesacaru sállicamigadla aagai siora viaa isarpapaalicagi damos vaasi arsoimaasi ivuaadami. Damos gotofla Diuusi dai gamara Suusi Cristo papaali baitacaacamigadla duucaí dai potatadai: “Caa maata aana isaapi arpaali ducami tomastugaco”, astatadai Diuusi. Dai Suusi Cristo tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi.

8

¹ Vaasi gomaasicadla caaga gamaata isSuusi Cristo vaamioma namaga isApapaali baitaguucacamigadla Levícaru cajiudadla. Dai Suusi Cristo tavaagiata daja sállisia padala Diuusi. ² Maaca tavaagiata siaaco daja Diuusi Suusi Cristo agai daidla argarpaaliga. Agai ivueeyi aa duiñdala papaali baitaguucacamigadla. ³ Apapaali baitaguucacamigadla gadadaasai sai coodaiña vustaqui dai dadasdiña Diuusi. Dai dadasdiña arpa istumaasi vuaapaíña oodami. Cascadla gamaata isSuusi Cristo viaacatadai isdasdagi amo istumaasi Diuusi. ⁴ IsSuusi Cristo tami oidigi daama oidacamudai tomali maitarpaalicamudai agai. Quiaa oidaga papaali tami oidi daama cascadla. Apapaali coodai vustaqui dai dadasdi Diuusi poduucái iduucái aagai Moseesacaru sállicamigadla ismaacadla maa Diuusi Moseesacaru. ⁵ Dai istumaasi ivueeyi Apapaali tami oidi daama arpa maasi istumaasi ivueeyi Suusi Cristo tavaagiata. Gomaasi caaga gamaata. Aidasi Moseesacaru iduñia agaitadai licuusi vaaqui Diuusi potatadai: “Caa gai giduñi goicuus vaaqui apa maasi agai ismaacadla gatlaagi aana giidiana”, astatadai Diuusi. ⁶ Damos vaamioma namaga garpaaliga. Agai tavaagiata ivueeyi glaa duiñdaga cascadla. Vai agaa papaali tami oidi daama ivueeyi istumaasi aagai Moseesacaru sállicamigadla. Dai vaamioma caagadu Suusi Cristo sállicamigadla isMoseesacaru sállicamigadla. Suusi Cristo agai dai soicái oodami sai Diuusi oigaldiana soimaascamigadla dai caagacarla oidacagi cascadla vaamioma caagadu Suusi Cristo sállicamigadla.

⁷ Aoodami maitistui iscaagacarla vuvaaquiagi Moseesacaru sállicamigadla cascadla Diuusi gajiaadla viaa Moseesacaru sállicamigadla daidla maa oodami amo ñiooqui utudui. ⁸ Daidla ajudidíu maiलगिदि Moseesacaru sállicamigadla cascadla Diuusi ñiooquidla pocaiti aagaitai ajudidíu:

Amo imidagai ootodamu aana ajudidíu amo sállicami utudui.

⁹ Asállicami maipaa maascamu agai ismaacadla ootosi aana aaduñlacardu, Aidasi cavuvaidia ñagaitadai aana agai Ejiipituaíñdara.

Damos agai maiलगि asállicami.

Cascadla gajiaadla viaa aana agai.

Ascaiti Diuusi.

¹⁰ Dai vaascarla amo imidagai ootodamu aana ajudidíu asállicami utudui dai poduucái araduñimu:

Aliasi caaga mamaataltudiamu aana agai giñsállicamiga sigai sállicadla maata caacamu daiलगिadamu.

Poduucái aana arDiuusigadlacamu dai agai argiñmaamaracamu.

¹¹ Vaascatai giñmaataca agai aaliducami dai gagarducami cascadla tomali amaadutai maiviaacamu: isaagiadagi aa istuiga aana.

¹² Dai aana oigaldiadamu soimaascamigadla.

Dai tomali amo imidagai maitatagitodamu aana asoimaascamigadla ismaacadla idui agai.

Ascaiti Diuusi. ¹³ Podu caiti Diuusi aagaitai goutudui sállicami dai poduucái maifamaacatu goallquidla sállicami.

9

¹ Aidasi Diuusi maa Moseesacaru arpagadadla sállicami, Diuusi aagidi Moseesacaru saida iduuna amo icuusi vaaqui dai ami siaa duutudaiña Diuusi. Dai aagidi isducatai siaa duutuada agai. ² Licuusi vaaqui viaacatadai gooca tuutucavi dai maicuparaga. Mosquitaagiña vala gooca tuutucavi saigiacatadai amo icuusi arpaan lasi covocami amo sueeyi. Atuucavi ismaacadla quidiganioma caaacatadai mo araana caaacatadai amo vaiñomi siaaco gatutusaiña cuvaracami vela, dai amo meesa vai daama darasaiña apapaali apaana Diuusi daasdarada. ³⁻⁴ Dai tuucavioma licuusi goquirdadla abagi caaacatadai agamai tuucavi ismaacadla vaamioma namaga sigan tuucavi. Dai ami gia alia amojoco vapacaiña papaali baitacaacamigadla vaasi uumigi. Dai ami araana caaacatadai amo altar siaaco gamamaidíña acubimidali, altar oorocadla duñiisicatadai. Dai ami daacatadai arpa acajoñi ismaacadla viaacatadai lojoodai ismaacadla ooja Diuusi

gamasai gacada gasallicamiga, dai amo ali aayi oorocada duuñisicami ismaacada viaacata dai amaná, dai Aaróñi uuchada ismaaca iipoi. Acajoñi argoma oorocatada quidigamadaga. ⁵ Daidá acajoñi daama guucacata dai gooca querubiñisi oorocada duuñisicami dai sallicada dadadacatada. Dai taranacata dai ganaana acajoñi daama vai ami vausidiña apapaali baitacaacamigada cañiiru aradacada sai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. Damos maitistuidi aana isvaamioma ganaagiagi goaasi.

⁶ Poduucai idui Moseesacaru isducatai Diuusi ipali. Daidá apapaali vaasi tasai vapaacaiña atuucavi quidiganioma caaacada dai ami ivuaadana Diuusi aa duiñdada. ⁷ Dai tuucavioma mosaca apapaali baitacaacamigada vapaacaiña mosalia amojoco vaasi uunigi. Dai ami vausidiña cañiiru aradacada sai Diuusi oigaldiana agai soimaascamigada ammadu oodami sai maascamigada. ⁸ Gomaasicada garmamaaatuldi Diuusi Ibada saida atuucavi quidiganioma caaacadaga ivuaadana apapaali Diuusi aa duiñdada damos tuucavioma mosaca apapaali baitacaacamigada vapaacaiña quiaa namacatai gollquida sallicami. ⁹ Vaasi istumaasi ivuaadana apapaali ammadu abaitacaacamigada an ducami istumaasi idui Suusi Cristo diviacai tami oidi daama. Damos vaasi agaicada ismaacada ivuaadana apapaali icuusi vaaquira maitistui issoiñagi oodami sai ganiibastacan tadacana. ¹⁰ Oodami maacaiñi apapaali naana maasi cuaadagai sai agai dadasdiña Diuusi dai viaacana agai sallicami istumaasi calagadu iscuadagai dai istumaasi calagadu isyadagai dai isducatai vapanadagai gannoonovi dai ganyuucusi. Dai vaasi gosallicami viaacata dai oodami islagiadagai asta aidá uucami sidivia Suusi Cristo dai maa Diuusi asallicami utudui.

¹¹ Dai sivi Suusi Cristo papaali baitacaacamigada ducami. Dai agai calagacaga garnañidi. Dai aidási camuu Suusi Cristo tai aasi arada gooquiaga ii agai lavaagiamu dai vuidaga caquiava Diuusi sai poduucai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. Dai poduucai gamaata sai siaaco ivueeyi Suusi Cristo gaa duiñdaga vaamioma calagadu ismaaca siaaco ivuaadana apapaali baitacaacamigada gaa duiñdaga. ¹² Suusi Cristo maibalcái vustaaqui arada an duucai apapaali baitacaacamigada. Lagi Suusi Cristo aasi galaga cascada. Dai mosamo imidagai podui dai ii lavaagiamu. Dai poduucai isduucai Suusi Cristo casistuidi vaasi oodami iscalagacaga vuvacuigi dai tomastuigaco oidacagi Diuusi ammadu. ¹³ Silascada ajudidíu taatagi amo muuquieda silapa siaaco yaasapi coidada maiviaacana oigaragai agai issiaa duutuadagai Diuusi asta silascada ganvausi agai sivatu dai tuuru aradacada dai vaacasi baabieda maataigadacada lagi poduucai ganviidacata dai agai. Capovuaadatai agai cavuañicam vii duucami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai casistutuidiña isapamu siaa duutuada Diuusi. ¹⁴ Suusi Cristo aasi arada muucucai curusiaba Diuusi Ibada guvucadacada gomaasi gadaasdaraga Diuusi vaatará. Tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi Suusi Cristo cascada sioora vaavoitudai agai vaamioma calaga istutuidi isganiibastacan tadacagi oigaldacai Diuusi soimaascamigada dai poduucai viaacana oigaragai issiaa duutuadagai Diuusi daidá ivuaadagai istumaasi Diuusi ipalidi. Diuusi tomastuigaco oidaga.

¹⁵ Poduucai Suusi Cristo agai dai daanai Diuusi aatama garvaatará ootocai Diuusi sallicami utudui agiacada. Dai poduucai vaascatai ismaacada vapaidi Diuusi istutuidi isiimiagi Diuusi ammadu dai viaacamu vaasi istumaasi ismaacada aagai Diuusi sai maquia agai vaavoitudadami. Suusi Cristo muu sai calagacaga vuvacana avapaidada ismaacada soimaasi ivuaadana maiquiaa diviacai Suusi Cristo tomasi cacoi agai, dai aidá quiaa namaacana Moseesacaru sallicamigada. ¹⁶⁻¹⁷ Silascada amo oodami iduiñagi amo ojaji siaaco aagai sioora vaataraca agai vustuidada silascada muuquia agai damos tomali amaadutai maitistutuidi isbiyagi tomali amo istumaasi asta silascada muuquiagi ismaacada idui loojai. ¹⁸ Poduucai arda aidási Diuusi maa Moseesacaru gasallicamiga maifamaacana gosallicami asta silascada Moseesa coi vustaqui. ¹⁹ Aidasi Moseesacaru caagidi oodami vaasi asallicami ismaacada maa Diuusi amaasi bai agai voopoi vaallicami dai amo uusi isopo tagiducami maamarada dai vadaitu vustaqui aradacada ammadu suudagai dai vausi aliviru ismaacadaga ojjisicatada asallicami dai vaasi oodami vausi agai arda. ²⁰ Amaasi potatada: “Idi araicada canamaaacamu idi sallicami ismaacada giñmaa Diuusi aapima ganvaatará”, astatada Moseesacaru. ²¹ Daidá Moseesacaru vausi arda alicusi vaaqui ammada vaasi istumaasicada siaa duutudaiña agai Diuusi. ²² Moseesacaru sallicamigadaga pocaiti sai baitoma vaasi istumaasi gaaagi isvausidicagi vustaqui aradacada dai poduucai istutiadagai iscada ivuaadagai Diuusi aa duiñdada. Diuusi maiogaldiña tomali amaadutai soimaascamigada asta silascada coodaiña vustaqui vai baajaiña arada. Dai sivi Suusi Cristo aasi arada muucucai dai poduucai Diuusi oigaldi oodami soimaascamigada.

²³ Poduucai gaaagaitadai isbai vuaada agai istucada ivuaada Diuusi aa duindada poduucai isduucai Diuusi aagai Moseesacaru dai aliasi gaaagai arpa isiduñi agaitadai amo istumaasi vaamioma namaacami sicoodai vustaqui vai poduucai oigaldicagi oodami soimaascamigada dai agai iimiagi tavaagiamu dai siaa duutuada agai Diuusi tavaagiar. Istumaasi idui Suusi Cristo vaamioma namaga sistumaasi ivuaadana ajudidü coodaitai vustaqui. ²⁴ Suusi Cristo maivapacaiña aiicuusi vaaquiara ismaacada idui oodami agai tavaagiar vaa dai vuidara caquiva Diuusi dai daana Diuusi aatama garvatar. Ajudidü coodaiña vustaqui aiicuusi vaaquiara dai balaiña arada dai agaicada vusidiña tucavi siaaco ivuaadana Diuusi aa duindada sai poduucai Diuusi oigaldiana oodami poduucai isduucai Suusi Cristo gamuaatu dai agai agai ii tavaagiamu dai maaca ivueeyi Diuusi aa duindada sai poduucai Diuusi oigaldiana oodami. ²⁵ Ajudidü papaali baitacaacamigada vapacaiña ali amojoco vasi uumigi tuucavi tuucavioma caacada dai balaticana vustaqui arada damos aSuusi Cristo mosalia amo imidagai muu maisiu muiyoco. ²⁶ Damos aidasi divia Suusi Cristo ugidagai Moseesacaru sallicamigada. Dai Suusi Cristo muu tai aasi arada mosamo imidagai sai poduucai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. ²⁷ Oodami ali amojoco cooyi dai gooquiara Diuusi nidamu ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami. ²⁸ Poduucai agai Suusi Cristo ali amo imidagai muu tai aasi arada sai poduucai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. Dai gooquiara rapamu divia agai Suusi Cristo dai vaidaquia agai vascatai ismaacada nara vaavoitadaitai.

10

¹ Vasi istumaasi ivuaadana ajudidü aiicuusi vaaquiara agai povuaadana sai maatana oodami tomasi palapi istumaasi iduñia agaitadai Suusi Cristo diviacai tami oidi daama. Ismaacada vasi uumigi maacaiña vustaqui apapaali sai coodaiña dai poduucai siaa duutudai Diuusi maicallagacara vuvaci gomaasicada. ² Isgomaasicada istutiadamudai aoodami iscalagacara vuvacai agai aidai gia ali amo imidagai vaaapamudai agai vustaqui dai cascada caoigaldicamudai agai soimaascamigada dai camaisoigalliamudai soimaasi ivuaadatai. ³ Damos baiyoma coodaitai vustaqui vasi uumigi gantagitoina issoimaasi ivuaadana. ⁴ Vustaqui aradacada maitomastuigaco oigaldiana oodami soimaascamigada.

⁵⁻⁶ Cascada aidasi Suusi Cristo divia tami oidi daama potadai agai Diuusi googa: Aapi maitipalidi isoodami moscodadagi vustaqui dai gadadasdiagi naana maasi. Baiyoma aapi ipalidi saida oodami ama duucai gantagitona dai camaisoimaasi ivuaadana dai galagidiña.

Cascada giñootoi aapi tami oidi daama ansai oodami duucai vuusaiña aana dai muucuna dai poduucai aapi oigaldi oodami soimaascamigada.

⁷ Tami daja aana daida iduñia inagai aana istumaasi aapi ipalidi. Aana iduñia inagai vasi istumaasi oojisi gñiooquiara giñaagaitai aana. Astatadai Suusi Cristo. ⁸ Moseesacaru sallicamigadara pocaiti sai aliasi gaaagai iscodada vustaqui dai dadasdiagi Diuusi naana maasi dai vascara potadai Suusi Cristo googa: "Aapi giñooaga maitipalidi gomaasi", astatadai. ⁹ Dai Suusi Cristo pocaiti arpa saida iduñia agai istumaasi Diuusi ipalidi. Aidasi pocaiti agai poduucai gajiaadara viaa Moseesacaru sallicamigada dai pocaiti sai agai sallicamigada agai dai namaga. ¹⁰ Suusi Cristo muu curusiada amo imidaga sai poduucai callagacara vuvacana oodami. Suusi Cristo podui iduñia aliditai istumaasi Diuusi ipalidi. Cascada Diuusi garoigaldi dai acovai garvuvaitu tsai aatama siaa duutudaiña.

¹¹ Vasi apapaali jididü ivueeyi ganaa duindaga vasi tasai dai mui imidagai coodai vustaqui tomasi vustaquicada maitomastuigaco oigaldiana oodami soimaascamigada.

¹² Damos Suusi Cristo camuucuai dai aasi arada sai poduucai Diuusi tomastuigaco oigaldiana oodami soimaascamigada ii tavaagiamu dai Diuusi vuitapi caquiva dai gooquiara salisia padara Diuusi daiva. ¹³ Dai movasi naraca agai Suusi asta siacada Diuusi voopoidagi sallicamigada vasi talaanadamigada agai ismaacada vuidara vataca aSuusi dai agai agai gataaanada agai. ¹⁴ Iduucai Suusi Cristo vasi gomaasi poduucai call tutiatu agai ismaacada Diuusi acovai vuvaitu dai Diuusi tomastuigaco callagacara nidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ¹⁵ Dai Diuusi Ibada arnijadami vasi istumaasi idui Suusi Cristo daida icaiti Diuusi Ibada:

¹⁶ Amo imidagai ootodamu aana ajudidü amo sallicami utudui dai poduucai arduuñimu. Aliasi callaga mamaatutudiamu aana agai giñsallicamiga siagai sallicada maata callcamu dai allgiadamu.

Ascaiti Diuusi Ibada. ¹⁷ Dai gooquiara icaiti:

Tomali amo imidagai maitagitodamu aana asoimaascamigada ismaacada idui agai.

Ascaiti Diuusi Ibaada. ¹⁸ Caoigaldicatai asoimaascamigada a judidiu camaigaaagai isapia-coodadagi vustaqui soimaasi ivuaadatai.

¹⁹ Cascada gifaaduñi casistutuidi aatama isdaanadagi Diuusi maisiaa aaraitai, vaavoitu-daitai isSuusi Cristo muu curusiaba dai aasi aarada vai Diuusi garoigaldi garsoimaascamiga daida agai garmaa asalicami utudui. ²⁰ Dai duaaca Suusi Cristo dai tavaagiaraja dai cascada istutuidi aatama isdaanadagi Diuusi sai garsoicaiña. ²¹ Suusi Cristo arpapaali baitacaaacamigada ducami tavaagiaraja. Dai agai alia viaa guvucadagai. ²² Cascada aliasi gaaagai issiaa duutuadagi Diuusi calaga vaavoitudaitai. Diuusi casi garoigali garsoimaascamiga cascada garribastacan tada aatama sivi. Dai cavapacoñi aatama. ²³ Dai aatama aliasi gaaagai isapiaavaavitudadagi Suusi Cristo. Diuusi agai daida garaagidi sai tomastugaco oidaca agai vaasi vaavoitudadami dai maivaatavoga agai cascada aliasi gaaagai isvaavoitudadagi aatama Suusi Cristo. ²⁴ Dai aliasi gaaagai aatama isgarsoicada aipacoga dai poduucai vaamioma garoigada aipacoga dai vaamioma calagacara oidaca. ²⁵ Maitaagai tasapan duucai ivuaadagi agai ismaacada maidavai siaaco garampaidi aatama dai siaa duutudai Diuusi. Baiyoma gaaagai iscalaga garmaacadagi fiooqui aipacoga. Vaamioma calaga sivi camiaadimi istuigaco divi agai Suusi Cristo cascada.

²⁶ Isapiasoimaasi ivuaada aatama aagi poataliaracada camaatatai aatama isSuusi Cristo arcalagacara vuvaguidami, camaitiipu isducatai isgaroigaldi garsoimaascamiga. Maitiipu tomali amo ama ismaacada muu aatama garvaataraja mosacaasi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi garoigaldi garsoimaascamiga. ²⁷ Sivi mosgaaagai isnaaaracagi istuigaco Diuusi soimaasi gartaatatuldi agai isducatai asalicami. Salicada ugitudada agai Diuusi vaasi ismaacada vuidara vaalaracagi. ²⁸ Sialacada amaadutai maiagidagi Moseesacaru asalicamigada dai isoidacagi gooca siara vaica najadami aida gia adunucami gataanañi maaaragai dai maisoigalididña agaicada. ²⁹ Damos gaaagai isDiuusi vaamioma soimaasi taatatuldiagi agai ismaacada mosparunai dai gajaadara vipieeyi Suusi Cristo mamaatatuldiaragada dai maivaavoitudai sai Suusi Cristo muu curusiaba sai calagacara vuvagiana oodami tomaasi Suusi Cristo arDiuusi acovai vusadada. Dai mosparunai Diuusi Ibaada ismaacada calagacara naidi vaavoitudadami. ³⁰ Calaa maata aatama iscaiti Diuusi: "Aana agai dai soimaasi taatamituldi soimaasi ivuaadami", ascaiti Diuusi. Dai pocaiti ara Diuusi: "Dai aana naidamu oodami ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicalaga ivuaadami", ascaiti Diuusi. ³¹ Siala duudaadimumu asoimaasi ivuaadami sialacada ajiagi istuigaco Diuusi naidagi ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicalaga ivuaadami.

³² Damos gantagiturai aapima issialaquioma aidasi utudama mai aapima Diuusi fiooquida dai vaavoitu, aa oodami alia soimaasi gantaatatuli mai aapima vaalacara api-avaavoitudaiña. ³³ Dai amadutai aapima ganparunai agai dai aa soimaasi taatatuli vaasi oodami vuitapi, dai aa soicaiña ismaacada soimaasi taatataidai. ³⁴ Dai soigalididña aapima ganaaduñicada ismaacada maamaisapicatadai dai daivididña. Dai aidamasi galasididña anvustuidaga maivui fioocaiña aapima Diuusi baiyoma baigalididña aapima, maatacatai aapima isviaaca agai amo istumaasi calagaducamioma tavaagiaraja ismaacada maiugiatai tomali umo imidagai. ³⁵ Gaaagai masapiavaavitudadagi Diuusi, poduucai Diuusi ganmaaquimu naana maasi istumaasi tavaagiaraja. ³⁶ Dai gaaagai masapiaivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi maiojodaitai poduucai Diuusi ganmaaquimu istumaasi aagai agai sai maquia agai vaavoitudadami. ³⁷ Pocaiti Diuusi fiooquidara:

Otoma divi agai aCristo.

³⁸ Sioora vaavoitudai isSuusi Cristo arcalagacara vuviaadami

Diuusi calagacara naididña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

Damos isamaadutai gajaadara viaagi gavaavoidaraga,

Diuusi maibaigalididña agai vuui.

Ascaiti Diuusi fiooquidara. ³⁹ Damos aatama maitaragai ismaacada gajaadara vipieeyi ganvaavoidaraga dai poduucai ajiopai Diaavora amadu, baiyoma aatama aragai ismaacada apiavaavoitudai dai poduucai Diuusi calagacara garvuvaidi.

11

¹ Ismaacada vaavoitudai Diuusi calaga maata issalicada viaaca agai istumaasi nanara dai issalicada araduñia agai istumaasi aagidi Diuusi isiduñia agaitadai tomasi maiquia naidi gomaasi. ² Garaaduñicaru calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada Diuusi calagacara naididña agai.

³ Vaavoitudai aatama isDiuisi idui oidigi. Agai mosaagai saida apaduuna oidigi taida apadui. Naidi aatama istumaasi Diuisi idui tomasi mainaidi aatama istucada Diuisi idui oidigi.

⁴ Abeelicarum canga vaavoitudaiña Diuisi cascada istumaasi daasi agai Diuisi vaamioma cagadu siagai ismaacada daasi Cainacaru. Cascada Diuisi cagacaga naijadiagi soora dai baigali Diuisi agacada ismaacada daasi agai. Tomasi camuu Abeelicarum vaascaga istumaasi idui agai garsoicai lasai maatana aatama isducatai gaaagai isvaavoitudadagi Diuisi.

⁵ Enococarum canga vaavoitudaiña Diuisi tai Diuisi duacami baacai tavaagiamu, cascada maitaa oodami oidigi daama. Dai pocaiti Diuisi fiooquidaga sai Diuisi alia baigalidifia Enoco vui laqui abiaadaga. ⁶ Damos Diuisi maitistutuidi iscagacaga naijadiagi soora maivaavoitudadagi. Dai soora siaa duutuada aliada Diuisi apaga gaaagai isvaavoitudagi isoidaga Diuisi dai isDiuisi saalicada soicai soora siaa duutuada aliadagi.

⁷ Noecarum canga vaavoitudaiña Diuisi cascada aidasi Diuisi aagidi sai naana maasi istumaasi apaduñia agaitadai dai cascada gaaagaitadai isidufia agai amo vaarcu gducami dai agacada cagacaga vuusiagi agai lamadu aduñia, Noecarum canga agidifia Diuisi. Tomasi aoodami naiditadai aidasi Noe iuvaadatadai agaa vaarcu dai poduucai mai isanoe vaavoitudaiña Diuisi vaascaga aoodami maivaavoitu dai poduucai gamaata agai arsoimaasi iuvaadami dai cascada baicoi agai aidasi tavapi duudu. Damos Diuisi cagacaga naidifia Noe.

⁸ Avraañicaru canga vaavoitudaiña Diuisi, cascada aidasi Diuisi aagidi sai vuusaiña agai gadavallragaiñdaga, vuusai agai dai ii sibacoga siaaco Diuisi maaquia agaitadai amai davalrai tomasi Avraañi maimaatatadai siaacoga. ⁹ Dai Avraañicaru aayi adavallragai siaaco Diuisi vaidacai. Dai apiacanga vaavoitudaiña Diuisi cascada ami oidatu sibaaadaga oidacami duucai. Dai icuusi vaaquiga oidacatadai. Dai Isaacaru dai Jacocarum apaa poduucai oidacatadai. Dai Diuisi aagidi agai apa sai adavallragai agai vaataraga agaitadai. ¹⁰ Avraañicaru agidifia Diuisi vaavoitudai isamo imidagai iimi agaitadai tavaagiamu dai Diuisi lamadu daaca agai.

¹¹ Saacarum ooñigada Avraañicaru canga vaavoitudaiña Diuisi cascada marai tomasi casi arooquimudadacatadai Diuisi aagidi Saara sai maraata agaitadai tai agai vaavoitu cascada marai. ¹² Avraañicaru saalicada arcaalimudadacatadai dai camaitistui ismaamatagi damos vaascaga maamarai dai saalicada muidu cajiudadaga. Avraañicaru muidu cajiudadaga anan laquidu sisiaavugai. Tomali amaadutai maitistutuidi isalcaldagi.

¹³ Vaasi agai ismaacada vaavoitudaiña Diuisi coi maiquia maacacai Diuisi vaasi istumaasi aagai sai maaquia agaitadai. Vaascaga agai canga vaavoitudai vaasi ismaacada aagai Diuisi cascada maatacatadai isidufia agai Diuisi vaasi istumaasi aagai isidufia agaitadai. Daida aoodami baigalharacada tatagitofia. Dai agai maatacatadai isamo imidagai iimia agaitadai sibacoga dai maisiu vaascaga anaasi oidaca agaitadai. ¹⁴ Canga gamaata sai soora poduucai vaavoitudadagi nanara istuigaco iimia agai tavaagiamu dai Diuisi lamadu oidaca agai tomastuigaco. ¹⁵ Istatagitodamudai agai gandavallragai siaadaga vuvaja canga istutiadamudai agai isiimiagi apamu maaaca. ¹⁶ Damos agai baiyoma ipaliditadai isviaacagi amo davalrai vaamioma cagaducami tavaagiga. Cascada Diuisi baigalidifia gifooga aagitai agai. Diuisi cabai duu siaaco oidaca agai tavaagiga.

¹⁷⁻¹⁸ Avraañicaru canga vaavoitudaiña Diuisi cascada aidasi Diuisi aagidi sai muaana gamara dai daasana, Avraañicaru gia muaa agaitadai gamara Isaa dai daasda agaitadai Diuisi tomasi mosaca amoco viaacatadai agai. Dai Diuisi caagigitadai Avraañi sai alia muida agaitadai cajiudadaga Isaañidaga. Damos Diuisi mosnada aliditadai sabai canga agidi Avraañi dai maisiu issaalicada muaagi Avraañi gamara. ¹⁹ Avraañicaru vaavoitu isDiuisi istutuidi isduuaacaldiagi coidada. Cascada siaduucai isDiuisi duaacaldiamudai Isaa coidada saagidiñdaga.

²⁰ Isaacaru canga vaavoitudaiña Diuisi cascada maiquia muucucai agai aagidi gamaamara Jaco dai Esau sai Diuisi cagacaga naijada agaitadai. ²¹ Jacocarum canga vaavoitudaiña Diuisi cascada aidasi cayoga muu camimucai aagidi gamara Osé maamarada sai Diuisi cagacaga naijada agaitadai. Dai Jaco siaa duutuli Diuisi daagacatai agiica. ²² Osécarum canga vaavoitudaiña Diuisi cascada aidasi camuucua agaitadai pocaiti sai gaaduñi ajudidu vuuaquia agaitadai gooquirioma Ejiipituañdaga. Dai aagai apa masiaaco vuuquiagi ooda camuucucai agai.

²³ Moseesacaru daadada canga vaavoitudaiña Diuisi cascada aidasi vuusai Moseesa maata ta agai sidi arDiuisi aco vusaidada. Cascada vaica masaadai astocatadai agai, tomasi arai gatjai coodaragai vaasi aali utu vuuaquida ismaacada arcaallicatadai judidui maamarada. Vaascaga Moseesa daadada maiabañi araí. ²⁴ Moseesacaru canga vaavoitudaiña Diuisi cascada aidasi cagaa agai maitipali isloodami araí baabada duucai

naijadagi. ²⁵ Baiyoma ipali agai isaoodami maatacagi isagai arjudiu. Ajudidiu arDiussi maamarada cascada. Tomasi vaasi ajudidiu arpipioonigadacatadai arai Ejiipitaga oidacami dai soimaasi taatamituldina. Moseesa baiyoma ipali issoimaasi taatagi dai maisiu baigalliadagi chaaqui tasai ivuaadatai istumaasi ipalidi asoimaasi ivuaadami amadu. ²⁶ Amoseesa vaavoitudaifia isDiussi maquia agai amo istumaasi vaamioma callagaducami tavaagiaga cascada ipali isaEjiipitaga oidacami soi duuca naijadagi poduucai masduucai soi duuca naijada agaitadai Cristo goquiaga diviacai. Moseesa poliditadai sai poduucai vaamioma baigallidi isviaacatai vaasi arai Ejiipituaifidaga vustuidada. ²⁷ Moseesacaru calaga vaavoitudaifia Diussi cascada ii Ejiipituaifidaga maiabafii agai arai tomasi arai alia baamu amoseesa vui. Vaascaga Moseesa idui vaasi istumaasi Diussi tajai saida iduuna ducami isnaijadamudai agai Diussi tomasi maitartagacarui.

²⁸ Moseesa calaga vaavoitu isDiussi idufia agai istumaasi aagi isidufia agaitadai cascada gatajai coodargai caniiuru maamarada dai aagidi sai vaasi oodami vausidana ganquii quitaagiina socoli caniiuru arfadacada sai poduucai maivaacana Diussi taaaficaruda dai maicoodana judidiu maamarada cacalli aragadada. ²⁹ Ajudidiu calaga vaavoitu Diussi cascada dagavusai agaa suudagi ismaacada valagicada tagiducadadai ducami issiardavarai gaquicamicamudai agai. Dai aidasi arEjiipitaga oidacami dagavuifia aliditadai arpa baicoi.

³⁰ Ajudidiu calaga vaavoitu Diussi cascada gai abidaviqui ismaacada socoli cuuipicadai Jericooga. Cuvaracami tasai socoli dagavusafia ajudidiu Jericooga bidaviqui abagi, taida gai. ³¹ Raavacaru aramo ooqui ismaacada Jericooga oidacatadai dai vaavoitu isDiussi maquia agaitadai adavarai ajudidiu cascada soi agai cacalli judidiu ismaacada vaapa Jericooga dai naida agai adavarai ismaasi cascada maimuu ooqui aidasi coi agaa ismaacada maiagidi Diussi. Raavacaru aramo ooqui tataligamicatadai.

³² Camitistutuidi aana isaagagi vaamioma. Camaitinaajai tasai isaagagi istumaasi ivuaadana garaaduñicaru Jedeoona dai Baraca dai Sansona dai Jefete dai Davi dai Samueeli dai aa Diussi niñioquitulviamigada. ³³ Agai calaga vaavoitudaifia Diussi cascada ivuaadana naana maasi. Amoco vuvaidifia oidacami dai lagi ami davaraagadaga oidacana. Daida atlaaanadami calaga ivuaadana ganaa duiñidaga. Dai Diussi soi vaascatai isducatai aagidi. Dai Diussi nuucagi aa sai maiguana mamavidi, ³⁴ dai aa sai maimaana aidamasi gaa taiyaga suuli dai Diussi soi aa masai maicoodana. Dai Diussi soi ismaacada maiguupuatadai sai guupucata. Dai Diussi soi aa sai calaga maata cocodaina dai voopoitudaifia gansasaayu. ³⁵ Dai amoco ooqui aduñida duduaca.

Dai amoco gia soimaasi taatatuli sasaayuda dai coi. Damos agai baiyoma ipali mascoodagi dai maisiu gajaadaga viaa ganvaavoidaraga. Agai maatacatadai isamo imidagi duduaca agai dai iimi agai Diussi amadu. Agai maatacatadai isvaamioma sioma oidaca agai tavaagiaga istami oidi daama. ³⁶ Dai ismaacada maivaavoitudaifia Diussi soi vuaadana vaavoitudadami. Amoco parunaifia agai dai aa gavaiifia dai aa mamaisapaiña dai vupuuraiña cadeenacada. ³⁷ Dai amoco coodaina ojoodaicada dai aa seruuchucada guicumiña agai dai aa aagidiña agai sai gajaadaga viaana ganvaavoidaraga sai poduucai camaisoimaasi taatamituldia agai dai amaasi coodaina mastaicada. Dai aa mosaipaco ajioopaiña dai sisivatu oojogidacada dai caniiuru oojogidacada ivuaadana agai ganyuucusi. Sallicada arsoituutuigami agai daida oodami soi duuca naidiña dai soimaasi taatamituldina. ³⁸ Agai ismaacada maivaavoitudai Diussi alia soimaasi ivuaadana cascada maitaagaitadai isagai vaa davaraifia oidaca agai amadu vaavoitudadami ismaacada oidigana ajioopaiña dai tataljovai oidacana. Vaavoitudadami vaamioma namaga cascada. ³⁹ Diussi calagacaga naidiña vaasi agai ismaacada vaavoitudaifia. Damos vaascaga maimaa agai vaasi istumaasi aagidi sai maquia agai. ⁴⁰ Diussi ipaliditadai isagai narlaracagi asta istuigaco ootosda agaitadai agai amo sallicami vaamioma callagaducami dai agai arasallicami ismaacada garootosi agai aidasi divia Suusi Cristo. Dai poduucai Diussi oigaldi agai soimaascamigada dai aatama arpa. Dai Diussi vaascatai amapai garmaquia agai vaasi istumaasi aagai.

12

¹ Maatacatai iscalaga vaavoitudaifia muidutai garaaduñicaru aatama arpa gaaagai iscalaga vaavoitudadagi dai calagacaga oidacagi dai gajaadaga vipiaadagi vaasi soimaascami dai vaasi istumaasi maitarsoicai iscalagacaga oidacagi. ² Dai gaaagai isapiatagitoda aatama isSuusi argarbitacaacamiga dai sallicada vaavoitudai agai Diussi. Suusi Cristo tavaagiaga daacatadai Diussi amadu dai alia baigalliditadai agai maaca. Dai vaascaga divia tami oidigi daama ivuaadatai istumaasi Diussi ipalidi dai muu curusiaba tomasi gomaasi aliasi arsiiaa arfaragacatadai ajudidiu vaataga. Dai goquiara apamu ii tavaagiamu dai

Diuusi sallasia padalaja daja. Dai aatama gaaagai isvaavoitudai Diuusi apan duuca Suusi vaavoitudai Diuusi.

³ Tatalagitodavurai aapima isducatai Suusi Cristo apiaivuaada istumaasi Diuusi ipalidi tomasi asoimaasi ivuaadami soimaasi taatatuli cascada aliassi gaaagai isapiavaavoitudada aapima tomamasi soimaasi taatamai. Dai maivui fioocada Diuusi tomasi aoodami soi duucai gannaidi. ⁴ Aapima maiquia gancooditu vuudalalaaacatai adiaavora amadu asoimaasi ivuaadami. ⁵ Gaaagai masiapiatatagitodagi iscaiti Diuusi fiooquidala siaaco pocaiti Diuusi maacaiti fiooqui vaavoitudadami gamaamara duuca:

Gifmaamara maitaagai masbacocodagi tomali maitaagai isdaguuga isivuaadagi istumaasi aana ipalidi sallasada soimaasi gantaatamituldiada aana soimaasi ivuaadatai aapima.

⁶ Dai soimaasi taatamituldi aana vaassi gifmaamara, alia oigadai aana cascada.

Ascaiti Diuusi. ⁷ Sallasada Diuusi soimaasi gantaatamituldiada maamaradacatai aapima maitaagai masvui fioocadagi. Vaassi oodami ismaacada oigadai ganmaamara soimaasi taatamituldi sallasada maicallaga ivuaadagi. ⁸ IsDiuusi maisoimaasi gantaatamituldiadagi sallasada soimaasi ivuaada aapima poduucal isduucal soimaasi taatamituldi agai gamaamara aidal gia aapima maitamaamaradal agai. ⁹ Aidasi aaliducatai aatama soimaasi gartaatamituldiina gardalada soimaasi ivuaadatai aatama dai vaascala siaa duutudaina aatama. Damos vaamioma callaga gaaagai issiaa duutudagi Diuusi tomasi soimaasi gartaatamituldiadagi agai soimaasi ivuaadatai aatama apan poduucal maisoimaasi ivuaada aatama dai tomastuigaco oidaca Diuusi amadu. ¹⁰ Aidasi aaliducatai aatama soimaasi gartaatamituldiina gardalada isducatai callagadu lididina agai. Damos Diuusi soimaasi gartaatamituldi, agai sallicala callaga maata istumaasi argallagai aatama garvaataral, vai poduucal maisoimaasi ivuaada aatama apan duuca agai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹¹ Sallicala arvaavoi sai tomali amaadutai maiiojoidi issoimaasi taatamituldiadagi daladala damos ismaacada mamaataral iscallaga tuutiacagi soimaasi taatamitai agai gia sallicala callagala oidacana.

¹²⁻¹³ Aliassi gaaagai isapiadaana aapima Diuusi sai gansoicaina dai callagala oidacagi isducatai Diuusi ipalidi vai poduucal aa oodami maigajiaadala vipiaadana Suusi Cristo mamaatatuldiaragada damos baiyoma vaavoitudana agai dai callagala vuvacana. Dai aliassi gaaagai iscallaga gamamaatatuldiada aapima Suusi Cristo mamaatatuldiaragada vai poduucal aa oodami callaga maata callacana dai lagiditai callacana dai maisoimaasi ivuaadana.

¹⁴ Maitavar vuudalal vaalaca aa oodami tomasi agai ganvuudalal vaalal dai maitavar soimaasi ivuaada. Ismaacada apiasoimaasi ivueeyi maitistuidi isimiagi Diuusi amadu. ¹⁵ Gannuucadacavurai aapima aipacoga vai tomali amaadutai maigajiaadala viaana Suusi Cristo mamaatatuldiaragada, isdagitua aapima Diuusi maicallagala gannaajadamu. Dai gannuucadacavurai aapima aipacoga vai tomali amaadutai maitavapi bacocodagi poduucal baacoitudan tada aapima muidutai laral. ¹⁶ Dai gannuucadacavurai aapima aipacoga vai tomali amaadutai maigoogosi gaducamicana dai maigajiaadala vipiaadana istumaasi aagai Diuusi poduucal isduucal idui Esaucaral. Esaucaral gajiaadala viaa gasallamiciga ismaacada viaacatai gaogoa vustuidadala. Vaassi maa agai gasuculi. Vaidal suculida maaquiagi laachi cuaadagai. ¹⁷ Call maata aapima isgoouialal aidasi Esaal ipaliditadai isloogada daafiagi Diuusi sai callagala naidina maitistuidi oogada. Esaal apamu viaaca liditadai gasallamiciga dai asta suaacaitadai damos camaibaigacatai.

¹⁸ Laquioma aidasi Diuusi maa ajudidul gasallamiciga agiidi Sinaialal alia coponimi oidigi dai vaalarai dai tucagamul dai laral mai tai agiidialal. ¹⁹ Dai cavami caidatu amo piitu dai caidatu Diuusi fioquidala taidal aoodami sallicala duduaadimul dai daafimi Diuusi sai camafioquidina apamu. ²⁰ Agai poliditadai ismaitistuidi isallagiadagi istumaasi aagidi Diuusi. Agai potatadai sai isamaadutai sipral amo istumaasi taatagi agiidi gaaagaitadai masmuaagi ojodaicalal sipral uusicalal cascada duduaadimul agai. ²¹ Sallicala sigalnascatai oidigi cascada asta Moseesa laggi pocaiti sai givivul duaadimucal. Vaassi gomaasi talal dai callajudidul, damos aapimal gia cho.

²²⁻²⁴ Damos Diuusi ganmaa aapimal amo sallamicul utudul. Agai arSuusi Cristo sallamicagada dai aapimal cavaavoitu. Suusi Cristo agai dai muu curusiaba dai aasi alaradal vai poduucal oigaldicana oodami soimaascamigada tomastuigaco. Vaamioma callagadu istumaasi idui Suusi Cristo sistumaasi idui Aveelicaral. Aveelicaral muua amo caniiru mara dai alaradal daasi Diuusi. Dai aapimal vaavoitudai isDiuusi ganvaidaquia agai tavaagiamul siaaco daja agai. Agai tomastuigaco oidaga dai naida agai ismaacada argallaga ivuaadami daidal ismaacada armaicallaga ivuaadami. Dai modaraaja laral mui miil talalaaficarudal dai

vAasi siaa duatudai Diuusi. Dai mui miil Diuusi maamaradA ami daraaja AAPA, Agai vaa ismaacadA Diuusi ACO vuvaitu. Agai gia tomali A mo imidagai camaisoimaasi ivuaada agai.

²⁵⁻²⁶ Gannuacadacavurai aapimA dai maigajiaadara vipiaada Diuusi baiyoma Agiadavurai. Aidasi Diuusi ñiooqui Ajudidü Siñaleta aidasi maa gAsAllicamiga givivuli AdAVAArai dAmos vAAscaTA Ajudidü maiAAGi Diuusi tai cascAdA Diuusi soimaasi taatatali. Poduucai soimaasi gartaataldia agai Agai ismaiAAGiadagi aatama Suusi Cristo sAllicamigadA. CascAdA pocaiti Diuusi sivi: "AAPA A mo imidagai givivuquitudamu aanA dAVAArai dai tavaagi AAPA", ascaiti Diuusi. ²⁷ Aidasi Diuusi pocaiti sai AAPA A mo imidaga Apadufña agai gomaasi Agai potaiya Alidi sai ugittudaga agai vAasi istumaasi idui Agai tami oidigi daama, dai tasai, dai masaadai dai sisiaavugai AAPA, dai viaa agai mosacaasi istumaasi maugiatali. ²⁸ AliaSi gAAagai isbaigArAliaada aatama DiuusicAdA. Agai vAAscaTA garoigAdai dai gannuucada dai garsoicai tasai cAAGacATA oidacana cascAdA. Dai vAasi gomaasi maugiatali. CascAdA gAAagai tasbaigArAliaracAdA ivuaadagi Diuusi aa duiñadA dai siaa duatudagi Diuusi cAAGacATA oidacatai poduucai isduucal Diuusi ipAlidi dai tatagitaitai isDiuusi vAAscaTA soimaasi taatamituldi siooTA maiAAGidi. ²⁹ Maatacatai isDiuusi garooga sAllicAdA soimaasi taatamituldi vAasi soimaasi ivuaadami.

13

¹ GAagai masapiagAnoigAadagi aipacoga. AapimA Arganaadunumu vaavoitudadami cascAdA. ² vAAscaTA gAAagai masmiadAgiadagi gandaividacami. Amoco camiaadAgidiña Diuusi tATAaaficaruda dai vAAscaTA maimaatAcana isArDiuusi tATAaaficaruda.

³ SoicAdavurai aapimA AVaavoitudadami ismaacadA maamaisapi ducami isaapimA Amadu maamaisapicagi. Dai soicAdavurai aapimA AVaavoitudadami ismaacadA soimaasi taatamai, tatAgitodavurai isaapimA AAPA istutuidi issoimaasi taatagi.

⁴ SIAAVAR ganduutuada aapimA cuucunacami aipacoga dai cAAGAVAR gAntAtAgitoca dai maisoimaasi ivuaada. Maitavar googosi gAnducamica tomali cAlidi tomali ooqui. vAAscaTA maisoimaasi ivueeyi sioora mosacaasiga gaooñiga Amadu vooPodagi. Diuusi soimaasi taataldia agai vAasi ismaacadA googosi gAnducami.

⁵ MaitAAagai masmui Ampaidiada Aliaada tumiñsi. Baigavar gAnAliaada aapimA AgaicAdA masmaacadA viaacagi, maatacatai sai Diuusi pocaiti: "AanA vAAscaTA gAnsoicAdamu dai gArAmadu daacamu", ascaiti Diuusi. ⁶ CascAdA aatama istutuidi ispocaitiAdagi vaavoitudaitai Diuusi:

Diuusi Agai dai garsoicai
CascAdA maiAAbAidi aatama tomali Amaadutai.
Iscaitiadama aatama.

⁷ DaanAdavurai Diuusi sai soicAlña ismaacadA ganmaatAtuli Diuusi ñiooquida tucamidara. Agai cAAGacATA oidacana dai cAAGa ivuaadana Diuusi aa duiñadA. Dai aapimA gAAagai masapan duucal ivuaada Agai dai ApAn duucal vaavoitudada Agai.

⁸ Suusi Cristo Agai vaa tomastuigaco. ⁹ Maitavar vaavoitudada aapimA itumaasi gamamaatAtuldiAdagi aa ismaacadA maiAa maasi ismaacadA gamamaatAtuli tucamidara. Diuusi garoigodai dai cAAGacATA gAnAlidi poduucal istutuidi aatama tAscAAGacATA oidacagi. Damos AAgimodo vaavoitudai sai maitaagai iscuadagi Ammo cuaadagai. Gomaasi maitArsoiñi. CascAdA aatama maitAAagai tAsvaavoitudada gomaasi.

¹⁰⁻¹³ AbaitACAacAmigadA papaaligadA Ajudidü coodaiña vustaqui A mo altar daama dai bAA aimaraña AArada iicusi vaaqui AArana tucavi tucavioma cAAAcada dai dadaasdiña Diuusi sai poduucal Diuusi oigAlidiana oodami soimaascAmigadA. Dai vustaqui tuucugadA bAA aimaraña siaaco maitiipu baabaqui dai mAmAidiña. Dai poduucal AAPA A Suusi gamuaatu siaaco maitiipu baabaqui. Suusi muu sai poduucal Diuusi oigAlidiana oodami soimaascAmigadA gomaasi AAsAllicami utudü ismaacadA garmaa Diuusi ootasacai Suusi Cristo tami oidi daama. Damos Agai ismaacadA apiavaavoitudadagi Moseesacaru sAllicAmigadA Agai maioigAldicamu soimaascAmigadA. CascAdA aatama gAAagai isgajiaadara vipiaada Moseesacaru sAllicAmigadA dai apiavaavoitudadagi Suusi Cristo sAllicAmigadA tomasi soimaasi taatamai aatama vaavoitudaitai. ¹⁴ CAa maata aatama sai istumaasi oidaga tami oidigi daama ugitia agai cascAdA nanara aatama istuigaco iimia ragai tavaagiamu siaaco daja Diuusi dai Amadu oidaca ragai tomastuigaco. ¹⁵ CascAdA gAAagai isvAAscaTA cAAGa ñioocada aatama Diuusi vAAtara garsoicaitai Suusi Cristo. Apapaali judidü dadasdiña Diuusi naana maasi istumaasi dAmos aatama maitaagai isdadasdiagi tomali A mo istumaasi mosgAAagai tAscAAGa ñioocada Diuusi vAAtara. ¹⁶ TatAgitodavurai isgAAagai iscAAGacATA oidacagi vAAscaTA dai oidiAdagi aa mastumaasi viaacagi. Poduucal baigAlidiña Diuusi.

¹⁷ Agiadavurai aapimA gAntAtAaanAdamiga. Agai gAnsoicada Alidi masai cAAGacATA oidacana maatacatai isA mo imidagai vuidara guuquiva agai Agai Diuusi. cAAGacATA

avAr oidaca vai maisoigAnAlidifña gAntAtAaanAdamiga. IssoigAnAlliada Agai aapimA AAra soigAnAlliadamu.

¹⁸ DaanAdavurai Diuusi sai apiacAAgacATa oidaacana aanA tomasi aanA pollidi isivueeyi istumaasi Diuusi ipAlidi. ¹⁹ Dai vaamioma ipAlidi aanA isdaanAda aapimA Diuusi nai vaamioma otoma istuidia aanA ismAAca gAndividiagi.

²⁰ Diuusi Agai dai gariibAstudacan tadatudai. Dai Suusi Cristo gArtAaanAdamiga muu curusiaba dai aasi AAraAdai dai gotora Diuusi duaacali coidada saagidiaiñdara poduucui isduucui aagai Diuusi gAsAAllicamiga utuducAdara ismaacada maiugitia Agai tomali Amo imidaga. Suusi Cristo Agai dai aliasi oigAdai dai nuucada vAasi AVaavoitudadami. ²¹ AanA ipAlidi sai Diuusi ganmaacana guvucadagai mai cAAga ivuaada aapimA istumaasi Agai ipAlidi vaavoitudaitai aapimA Suusi Cristo. Dai aanA ipAlidi AAra isaapimA dai vAasi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai cAAga ñioocadagi tomastuigaco.

²² Giñaaduñi gAndaanAi aanA masai maitiñvui baacocoiña ganmaacaitai aanA ñiooqui idi ooji cavulicamiara. ²³ Garaduñi Timoteo cavuusai maisacaruaiñdara. Isotoma divia Agai tami vaidacamu aanA siAAscada mAAca gannAidamuagi.

²⁴ DiuuscAdA viaatuldi aanA vAasi gAntAtAaanAdamiga AAmadu aapimA vaavoitudadami. Govaavoitudadami ismaacada tanai Itaaliara oidaca DiuuscAdA gAnviaatuldi.

²⁵ AanA ipAlidi sai Diuusi cAAgacATa gAnAlidifña vAAscatai aapimA.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Santiago Jacocarú cajiudadá

¹ Aaná Santiago arpioofigadá Diuusi dai ltaaanladami Suusi Cristo. Viaatuldi aaná lbaivustaama dan gooca Jacocarú maamaradá cajiudadá ismaacadá aipaco oidaga vlassi oidigara.

² Giñaaduñi aliási gaaagai isbaigallliada aapimá sillascadá soimaa taatamadagi naana maasi. ³ Moscaaga maata aapimá issoimaasi taatamituldagí aapimá caga vaavoitudaitai Diuusi aidá gia vaamioma caga vaavoitudadamu aapimá Diuusi soimaasi taatamaitai. ⁴ Ganaagavurai dai poduucái ivuaada. Aapimá ismaacadá mamaatarái issoimaa taatamadagi dai vascara maivuí ñioocadagi Diuusi caga vaavoitudai, dai poduucái maitarsoimaasi iducamicamu aapimá.

⁵ Isamaadutai aapimá viallagacagí maatladaagi taañivurai Diuusi sigái ganmaaquimu. Agai maituu daayi dai maigaducadá gallidiña. ⁶ Damos caga vaavoitudaitai gaaagai mastaanadagi. Agai ismaacadá maicaga vaavoitudai amo imidagái caga vaavoitudaiña dai siaadiqui camaisi caga, agai arapan ducami uusi aagadá ismaacadá mosaipaco oifidiña vllali. ⁷ Sioora povuadagái agai maitaagái istatagitodagí isDiuusi maquia agai istumaasi. ⁸ Agai amo imidagái tatagitoiña amo istumaasi dai siaadiqui ama maasi agai maimoduucái oidacana vascara.

⁹ Vaavoitudadami soitigamí gaaagai isbaigallliadagí cagacara ñaiditai Diuusi agái dai maisiu soiduucái ñaidi. ¹⁰ Vaavoitudadami ricu lara gaaagai isbaigallliadagí sillascadá loodami soiduucái najadagái vaavoitudaitai agái Suusi Cristo. Vlassi vustuidada aricu ugiatái arapan duucái ayosigadá vasoi maitavvapi cavaca. ¹¹ Mosvucacái tasai dai totoiñdarái dai gaquistudái yoosigái vai suuligái vai camaisigimaascana. Poduucái lara todian duucái ugiatái vustuidada aricu quiaa aata vvaadatai agái.

¹² Sioora soimaa taatamadagi dai maivuí ñioocadagi Diuusi agái aliási baigallliadamu. Agai ismaacadá istutuidi ispoduucái oidacagí Diuusi maaquimu oigaragai isvascara oidacamu agái Diuusi amadu, poduucái isduucái aagai Diuusi siduñia agái agaicadá ismaacadá lagiadagí. ¹³ Sillascadá amaadutai soimaasi iduñia lliada maitaagái ispoliada agái isDiuusi poduucái tatagitotuldi. Diuusi tomali amo imidagái maitatagitói issoimaasi ivuaadagí, dai tomali poduucái maitatagitotuldi agái aa. ¹⁴ Baiyoma sillascadá amaadutai soimaasi iduñia lliada agái lagí poduucái tatagitói cascada. ¹⁵ Tatagitodagíañdara vusacái soimaascami dai sillascadá caaliási arsoimaasi iducamicagí loodami camaitistutuidi isimiagi Diuusi amadu.

¹⁶ Giñaaduñi maitavar lagí ganvupuiirumadada. ¹⁷ Vlassi istumaasi cacalagaducami ismaacadá viaa aatama oidigí daama Diuusi garmaacái. Diuusi iduí tasai dai masaadai dai sisiaavugái dai aliá caga dadadacái vlassi agái, damos Diuusi vaamioma dadadacái. Gocuudagí ismaacadá viaa Diuusi tomali amo imidagái maugiatái tomali maitutucuí. Diuusi vascara garmaacái istumaasi cacalagaducami. ¹⁸ Diuusi cagacara garvuvaidi tasvaavoitudagí dai muidutai vaavoituda agái damos aatama laraga vaavoitu. Poduucái ipali agái cascada poduucái ivueeyi.

¹⁹ Giñaaduñi sioma arcagái iscaacagí isñioocadagí dai maitaagái isbacocodagí. ²⁰ Oodami ismaacadá bacororái maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, ²¹ cascada casivar maiseimaasi ivuaada. Lagiadavurai aapima Diuusi. Caviaa aapima Diuusi ñiooquidá ismaacadá garootosi agái. Diuusi viaa guvucadagái daidá istutuidi iscalagacara ganvuvaidagí isvaavoitudagí aapimá ñiooquidá.

²² Ivuaadavurai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidá maisiu moscaaca. Sioora caacagí dai maitivuaadagí poduucái lagí ganvupuiirumadái agái. ²³ Sioora moscaacagí Diuusi ñiooquidá dai maialgiadagí agái arapan ducami amo calli ismaacadá mlaa ñañidi gllasi ²⁴ dai casi gaaagadagí tuitaragai vai agái mosimiagi abiaadara dai camaitagituagí ismaasi lasida. ²⁵ Sioora mostagitocagí istumaasi ca Diuusi ñiooquidá ismaacadá cagacara garvuvaidi dai caga tagito caacagí dai apiacaga vaavoitudadagí daidá ivuaadagí istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara agái aliá baigallliadamu.

²⁶ Isamaadutai pocaitiadagí svarvaavoitudadami dai vascara vuí ñioocada aa lagí ganvupuiirumadái dai poduucái vaavoidaragada maisoicái. ²⁷ Diuusi ñaidi sioora soicái aali maidladacami amadu avpiudu sillascadá soimaa taatamada agái dai mai soimaasi

ivueeyi poduucai isduucal ivueeyi aa ismaacada mai agidi Diuusi. Diuusi pocaiti sai siooral poduucal ivueeyi agai gia salicada calaga vaavoitudai.

2

1 Giñaaduñi aapiml ismaacada vaavoitudai gartaanadamiga Suusi Cristo agai vaa ismaacada salicada viaa guvucadagai aliasi gaagai aapiml isvaascatai amadugan duucal naijadagi. Maitaagai issiooma calagacala naijadagi amoco siaa. 2 Ducami isvaapaquiagi gooca calalli siaaco siaa duutuada aapiml Diuusi, amoco argavidamicagidi daidl aroorocagi aaniyugada dai calagaducagidi yuucusida, daidl agamai arsoitigamicagidi dai calalliocoidada yuucusugidi. 3 Amaasi mai aapiml calagacala miaadagidagi agai ismaacada calagadu yuucusida dai potaadagi: "Tami daiva calagaducada daicariata". Daidl arsoitigami mospotada aapiml: "Maacal calaga salaga daivañi tami davaraapi". 4 Poduucal aapiml maiamadugan duucal naidi vaascatai, baiyoma maicalaga talagito aapiml.

5 Giñaaduñi calavurail idil ñiooqui Diuusi covail vuvaitu vaamioma mui soitutuigami dai chilquoma riricu oidigidi daama oidcami saagidaindaga sai calaga vaavoitudañi agai. Dai vaascala vaamioma arsoiñi isvaavoitudagi oodami Diuusi siviacagidi mui tumiñi. Diuusi maaquimu vaavoitudadami oigaragai sai gartaanaini agai lamadu. Poduucal isduucal aagai Diuusi siduñia agai agacada ismaacada lagidagi. 6 Damos aapiml souduucal naidi soitutuigami. Talagitodavurail aapiml isariricu agai dai soimaasi ganvuididil alia duudatai dai agai gantavaimaticana aapiml dai vama tutusañi dudunucamiata. 7 Dai agai vaa agai dai vui ñioocail Suusi Cristo ismaacada gaagai issiaa duutuadagi. Suusi Cristo guvucadadacada vapacoñi aapiml.

8 Aduucal oojisi Diuusi ñiooquidaga: "Oigadavurail ganaaduñi poduucal masduucal ganogadail aapiml agi". Issalicada povuaada aapiml aidl gia calaga ivueeyi aapiml. 9 Damos ismailamadugan duucal naijada aapiml aidl gia soimaasi ivueeyi aapiml. Dai poduucal aapiml arsoimaasi ivuaadami maialagidacal Diuusi ñiooquida. 10 Tomasioora ismaacada agidi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidaga dai amo imidagai maicalaga iduñiagi tomasi amo istumaasiata agai ducami ismailagiada tomali amo istumaasi. 11 Diuusi pocaiti sai maitaagail isgoogosi ganducamicagidi oodami dai agai vaa pocaiti ara sai maitacodaini. Ismaadutail maigoogosi gaducamicagidi tomasi mosgamuaa vaascala arsoimaasi ivuaadami maialagidacal Diuusi ñiooquida. 12 Aapiml aliasi gaagail iscalagacala oidacagidi aran duucal agai ismaacada maata isamo imidagai Diuusi naidl agai ismaacada calaga ivuaadami dai ismaacada armaicalaga ivuaadami. Diuusi calagacala gartuvaidil soimaascamiaindaga cascada istutuidil aatama islagidagi ñiooquida. 13 Ismaadutail maisoialliadagi aacada Diuusi maisoialliadamu agacada ara damos siooral soialliadagi aacada Diuusi soialliadamu agacada ara.

14 Giñaaduñi, çtumaasi arcalagail ispocaitiadagi amoco sai vaavoitudail dai maitivuaadagidi tomali amo istumaasi calagaducami? ÇBaiscalagacala vuusañi agai poduucal? 15 Ducami isamoco ganaduñi maiviacagidi yuucusi tomali cuaadagai 16 mai amaadutail aapiml potaadagi: "Diosail, talaganapas tudu cuaadagai dai yuucusi". Mai aapiml maimaquiagi istumaasi vialaga agamai. Tumaasi soiñana ñiooqui. 17 Poduucal siooral pocaiti sai vaavoituda dai maisoicadagidi gaaduñi tumaasi arcalagail vaavoidaragada.

18 Aapi pocaiti sai calaga vaavoitudail dai aana pocaiti saidl ivueeyi istumaasi calagaducami poduucal isduucal Diuusi ipalidil. Damos issalicada vaavoitadamudail aapi Diuusi aidl gia ivuaadamudail istumaasi calagaducami poduucal isduucal Diuusi ipalidil. Siuu duucu ivuaada aana istumaasi calagaducami poduucal isduucal Diuusi ipalidil poduucal gamaata inñana salicada calaga vaavoituda Diuusi. 19 Aapi vaavoitudail isamaduga Diuusi, vaavuava. Damos adiaavora talaañicarudal vaavoitudail ara isoidaga Diuusi dai givivucil duduaadicutail. 20 ÇMaimaata cal aapi? ÇIpalidipaisi inñigamaatutladagi? Siooral vaavoitudadagidi dai maitivuaadagidi istumaasi calagaducami, çtumaasi arcalagail isvaavoitudadail agai? 21 Calaga maata aapi isgaraduñi Avraañicaru lagidaini Diuusi daidl idu gamaracada isducatai tajail Diuusi vai cascada calagacala naidin Diuusi Avraañi dai pocaiti sai agai aramo oodami ismaacada calama duucal talagito dai camaisoimaasi ivuaada agai dai lagidaini Diuusi. 22 Poduucal gamaata isAvraañi alia calaga vaavoitudail Diuusi dai aidail poduul agai vaamioma vaavoitu. 23 Dai poduucal araduil isducatai aagai Diuusi ñiooquidaga ismaacada pocaiti: "Avraañi vaavoitu Diuusi vai cascada Diuusi calagacala naidil ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudail agai". Vai Diuusi gaaduñi duucal naidil Avraañi.

²⁴ Camaatl aapim siDiuusi caagacafa naidi avaovitudadami caaga ivuaadami duucai maisi mosaca vaavoidaragadacada damos istumaasi caagaducamicada ismaacada ivuaadagi agai lapa. ²⁵ Poduucai apadui Raavacada agai lamo ooqui tataligami dai caaga miaadagi ojootosada ljudidui dai aagidi siaa saali iimia agai sai maivuuna tataanadami. Dai vaavoitu Diuusi cascada aidla abiaadaga Diuusi ipali isama duucai gatagituagi agai dai camaisoimaasi ivuaadagi. Diuusi caagacafa naidi Raava dai pocaliti sai agai lamo oodami ismaacada caama duucai gatagito dai camaisoimaasi iuvaada agai dai lagidi Diuusi. ²⁶ Sioga vaavoitudagi dai maicaaga ivuaadagi agai maitacaga vaavoidaragada, agai lapan ducami amo oodami ismaacada cavusacai ibada muucuai agai.

3

¹ Giñaaduñi maitaagai issii muidutai armamaatatluldiadamicagi. Camaatl aapim sai aatama ismaacada armamaatatluldiadami Diuusi saalicada soimaasi gartaatamitldagi ismaisali aagidi aatama ñiooquida agai. ² Vaascatai aatama muiyoco maicaaga ivuaadana. Ismaadutai tomali amo imidagai maisoimaasi ñioocadagi agai lamo oodami caaga gatagitocami dai caaga istutuidi ismaisoimaasi ivuaadagi. ³ Saascada dacamidacartuda aatama cavayu poduucai istutuidi aatama isiimitudadagi siajaacoga ipaliadagi. ⁴ Gantagitovar najada vaarcuara ismaacada ga suudagi daama ajioopai tomasia gagardu agai dai avalli ismaacada nuitusca ali guvuca vaidla iimitudadami iimitudai siajaacoga ipaliadagi amo ali taavlacada ismaacada vaarcu uta daja. ⁵ Poduucai arvueeyi lapa ganlanacada tomasi alidu vaascaga istutuidi isnaana maasi ivuaadagi. ⁶ Dai ganlan lapan ducami tai lapa. Laachi taicada mamajai gapi oidigi. Ganlan istutuidi isalia soimaasi ivuaadagi poduucai soimaasi ivueeyi oodami. Saasi ucami oidacagi amo oodami amaasi ucami soimaasi ivueeyi ñalanada Diaavora guvcadadacada. ⁷ Oodami istutuidi isbai tuutiatudagi tomatasa cacaisi, dai coocoyi, dai ujuurugi, dai cacaisi ga suudara oidacami, dai cabai tuutiatudaiña. ⁸ Damos ganlan ga tomali amaadutai maitistutuidi isbai tuigatudagi. Ganlan lamo istumaasi ismaacada maibaiga isbai tuigatudagi. Ganlanacada oodami ñiooquidi aa oodami dai soigaliatu poduucai isduucai muuquigami. ⁹ Ganlanacada siaa duutudai aatama Diuusi garooga dai agai vaacada ñiooquidi aatama oodami ismaacada Diuusi idui pomaasi ismaasi Diuusi. ¹⁰ Gartañicada siaa duutudai aatama Diuusi dai agai vaacada soimaasi ñioocai. Giñaaduñi poduucai gia maitaagai isivuaadagi. ¹¹ ¿Isbai vuusaña agai vaa vaglacañañdaga suudagi yoovicami dai sivucami? ¹² ¿Giñaaduñi isbai amo iigosi dala iibatana uuvasi si lapa amo uuvasi dala bais iibatana iigosi? Poduucai lapa amo vaglacañañdaga maivusacai suudagi yoovicami dai sivucami.

¹³ Isoidacagi lamaadutai aapim gansaagida ismaacada caaga gatagitocagi agai gaagai iscaagacaga oidacagi vai poduucai najadagi aa siavaavoi iscaaga gatagito dai maitaagai isgaducada gñliadagi. Agai vaa maatadagada mamaatatluldi ismaitaagai isgaducada gñliadagi. ¹⁴ Damos isalia muuquimudada tuigacagi agai dai lapi gavalataga tagitocagi vaasi dai maitatagitodagi aa maitaagai isgaducada gñliadagi gamaatadagacada vaasi gomaasi lapan ducami isyaatagadagi. ¹⁵ Googada maatadagai maitaagai ismaacada gamaacai Diuusi goovai mosaroodami oidigi daama oidacami tagitoidada dai goovai agai ismaacada gamaacai lDiaavora. ¹⁶ Siaaco coimudada tuutiacagi oodami dai lapi ganvataga tagitocagi vaasi dai maitatagitodagi aa ami mosanvupui ñioocaiña oodami, daida ivuaadana mui naana maasi soimaacami. ¹⁷ Damos agai ismaacada viaa maatadagai ismaacada gamaacai Diuusi agai caagacafa oidacana dai maiomaliacana, dai tatagitoña aa, dai lagidiña gñbaitaguacacami, dai soigalanidña aacada dai soicaña dai amadugon duucai naididña vaascatai dai vaasi isducatai aagai poduucai ivuaadana. ¹⁸ Dai maicocodaiña aa dai poduucai caaga ivueeyi, agai ipalididña iscaagacaga oidacagi oodami cascada.

4

¹ ¿Ducatai gancodaiña aapim? Soimaasi tagitoidagai ganmaitacai dai poduucai maicaaga ivueeyi aapim. ² Aapim aagaiña amo istumaasi dai masmaitanmaquiagi gacodaiña aapim. Aapim viaaca alididña istumaasi viaaca ganaduñi dai masmaitanmaquiagi cocodaiña aapim. Aapim maivaiaacana istumaasi ipalidid maitaanai aapim Diuusi cascada. ³ Dai mastaanadagi, Diuusi maitanmaacai. Lapi ganvataga taanaiña aapim cascada. Maitavag caagai ispoduucai taanadagi. ⁴ Aapim maiagidi Diuusi. ¿Maitamasmaata aapim sai sioga ivuaadagi istumaasi ivueeyi agai ismaacada maiagidi Diuusi agai vuidaga vaata Diuusi? Mospoduucai sioga ipaliadagi isivuaadagi

istumaasi ivueeyi agai ismaacada maiagidi Diuusi agai vuidata vata Diusi. ⁵ Maisiu mosagi pocaiti Diuusi ñiooquidata: “Galbadaga ismaacada ootoi Diusi sai galamadu daacana aliasi garsoicai dai alia soigalidi agai siascada soimaasi ivuaadagi aatama”. ⁶ Diuusi cagacata ganalidi dai aliasi garsoicai cascada pocaiti Diuusi ñiooquidata. “Diuusi vuf caata ismaacada gargarducada ganalidi damos Diuusi soicai agai ismaacada maigarducada ganalidi”. ⁷ Lagi adavurai aapima Diuusi dai vuidata avavataca Diaavora siagai malimu. ⁸ Duudatai avargamamadada siDiuusi gansoicadamu dai vaamioma cagacata gannaajadamu. Dafi aapima soimaasi ivuaadami, ama duuquiavar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada. Dai aapima ismaacada lagiada liada Diuusi dai soimaasi ivuaada liada lara, dagitovurai gosoimaa tagitoidagai, ⁹ dai soigalida soimaasi ivuaadatai. Sioora asadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma gaagai issuaanadagi, sioora baigaliadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma gaagai issoigaliadagi. ¹⁰ Maitavar gargarducada ganaliada vuitapi Diuusi siDiuusi ganoigaldamu dai gansoicadamu.

¹¹ Giñaaduñi maitavar ganñiooquiada aipaco, sioora ñiooquidagi amoco gadauñi dai dunucami duucai gavuaadagi tacaca aliditai gadauñi agai vuf ñioocai Diuusi ñiooquida ismaacada pocaiti sai gaagai isoigada garaaduñi. Agai ducami ispocaitiadagi sai Diuusi ñiooquida maitarsoifi. Damos isaapima pocaitiadagi sai Diuusi ñiooquida maitarsoifi dai aapima maiagidi Diuusi ñiooquida aida gia aapima lagi ganaagidi isducatai gaagai masoidacagi ducami isaapima arduunucamicagi. ¹² Lagi Diuusi gamaa ganñiooqui. Agai vaa agai daida arduunucami. Agai istutuidi iscagacata vuviadagi oodami siapa ugitudagi. ¿Dai aapima giñaaduñi, ¿moora dai dudunucami duucai daraiva alidi aa vataata?

¹³ Aapima gansaagida oidaga amoco ismaacada pocaiti: “Sivi siapa sioroco iimimu aatama sibaaco dai maaca oidacamu amo uumigi dai gaata vuvaadamu dai gamaitacadamu tumiñi”. ¹⁴ Dai tomali maimaatatai istumaasi apaduñiagi siaadiqui aapima maimaata siascada coiya agai alia maitavapi cacarai oodami. ¹⁵ Baiyoma gaagai maspocaitiadagi: “IsDiuusi ipaliadagi oidacamu aatama daida ivuaadamu imaasi siapa ama maasi”. ¹⁶ Damos aapima gargarducada ganalidi dai lagi gantaanaanai duucai ñioocai dai maitatagito isDiuusi agai dai gantaanaanai. Poduucai gia maicagadu. ¹⁷ Sioora maatai ivuaadagi istumaasi cagaducami dai maitivuaadagi agai maicaga ivueeyi.

5

¹ Caacavurai aapima riricu. Diuusi saalicada soimaa gantaatamituldamu soimaasi ivuaadatai aapima cascada aliasi gaagai iscavami aijigadagi. ² Vasi ganvustuidaga duva agai dai gnyuucusi cacagaducada maamata agai. ³ Dai ganooroga dai ganplaataga bitama agai dai poduucai maatamu aa sialia maicaga tuutiacadai aapima dai maisiaa doodai ganvustuidaga dai soifamudai aa. Diuusi soimaasi gantaatatludamu. Aapima mu ampagi ganvustuidaga sivi cayoga aayi istuigaco Diuusi nada agai soora arcaga ivuaadami dai soora armaicaga ivuaadami. ⁴ Aapima maiaa namaiqui ganpipioñiga sioora yovaina ganlasi, vai agai agidi dudunucami vai Diuusi caa istumaasi aagai agai. Diuusi agai dai taanaanai vasiaacatai. ⁵ Aapima mu viaacana tumiñi dai yuucusi cacagaducami tami oidigi daama, dai mosgavagimataiña vasi gomaasi ivueeyi aapima vai camiaadimi istuigaco Diuusi gannaida agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. ⁶ Aapima van tutusiña ismaacada maitaristuma ducami dai gataanaanai coodaragai dai maidadagitoiña aapima isagi gansoiñagi agai.

⁷ Giñaaduñi maitavar vuf bacocoda ismaacada soimaasi gantaatamituldi poduquiavar ivuaada asta siascada diviagi Suusi Cristo maijooidaitai. Lasadami gaagai isnanaracagi duuqui maivui ñioocaiti Diuusi vaida aiyagi yovaragai. ⁸ Casia miaadimi istuigaco divia agai Suusi Cristo cascada saalicada gaagai isnanaracagi istuigaco diviagi dai maitaagai masvui bacocodagi ismaacada soimaasi gantaatamituldi. ⁹ Giñaaduñi maitavar ganvupui ñioocada vai Diuusi maisoimaasi gantaatatludana. Casia miaadimi istuigaco Diuusi nada agai soora arcaga ivuaadami dai soora armaicaga ivuaadami. ¹⁰ Giñaaduñi tagitovurai Diuusi ñiooquitudadami agai alia soimaa taata dai maivui bacocoiña ismaacada soimaasi taatamituldiña poduquiavar ivuaada aapima lara. ¹¹ Aatama polidi sai agai ismaacada soimaa taata dai maivui ñioo Diuusi agai alia baigaliditadai. Aapima camaata isducatai Job alia soimaasi taata dai vascata maivui ñioo Diuusi dai maata aapima lara isducatai Diuusi cagacata naidi gooquira. Diuusi alia soigaliñiña vascataicada.

¹² Sivi giñaaduñi g̃naagidamu aañ amo ñiooqui ismaac̃ad̃a alĩasi g̃laagai ismaat̃ca aapim̃a. Maitaṽar aagada Diuusi tomastumaasic̃ad̃a. Mait̃aagai ispocaitiadagi sai c̃aa maat̃a Diuusi isarvaavoi istumaasi aagai aapi dai ismait̃arvaavoicagi vai Diuusi g̃amuaana.

¹³ Is̃amaadutai aapim̃a soimaa taatacagi g̃laagai isgamamadadagi. Dai is̃amaadutai baig̃aaliadagi g̃laagai isgañad̃adagi siaa duutudai Diuusi. ¹⁴ Dai is̃amaadutai cocococagi g̃laagai isvaidagi at̃at̃aañad̃amigad̃a vaavoitudadami vai gamamadana acocoad̃a ṽaatar̃a dai t̃adana asaiti daañidat̃ai Diuusi sai duaidana. ¹⁵ Dai mas̃ĩascad̃a vaavoitudaitai gamamadadagi siDiuusi duaidamu sivañigamu ag̃ai. Dai Diuusi oigaldamu soimaascamigad̃a aap̃a. ¹⁶ Casc̃ad̃a baigaṽar ṽuaada ñiooqui mas̃ĩascad̃a soimaasi g̃añvuiidiadagi aipacoga, dai ṽaascatai aṽar mamadada vai Diuusi duduaaidiana ṽaasi acococoidad̃a aapim̃a g̃ansaagida. Alĩa guvuca amamadaragad̃a aoodami ismaac̃ad̃a caama ducai gat̃agito dai camaisoimaasi ivuaada ag̃ai dai aag̃idi Diuusi. ¹⁷ Diuusi ñiooquituldiadamigad̃a Eliiasi aroodamicatadai gar̃apan duuc̃ai, dai aidasi daañai ag̃ai Diuusi sai maiduuduna tai maiduudu vaica uumigi dan tajucami. ¹⁸ Dai gooquĩat̃a aidasi daañai ag̃ai ap̃amu sai duuduna tai duudu tai baig̃adui aas̃icami.

¹⁹ Giñaaduñi is̃amaadutai aapim̃a g̃ansaagida dagituagi g̃avaavoidaraga vai am̃ai ap̃amu vaavoituldagi ²⁰ maat̃acavurai aapim̃a is̃agai ismaac̃ad̃a vaavoituldagi ag̃ai ismaac̃ad̃a dagituagi g̃avaavoidaraga sai ag̃ai c̃aagac̃at̃a vusaitu ibaad̃a asoimaasi ivuaadami gag̃avituldaragad̃aaiñd̃at̃a dai poduc̃ai oigaldicamu soimaascamigad̃a tomasi alĩasi ar̃soimaasi iducami.

Mos̃acaasi.

Idi arΛΛpΛgadadΛ oojai ismaacΛdΛ ooji Piiduru Λvaavoitudadami vΛΛtarΛ

¹ Aana arPiiduru ootosadΛ Suusi Cristo dai ganoojidi aana aapimΛ ismaacadΛ Jerusalemara oidacata dai aidasi ajudidu soimaasi gantaatului aapimΛ Λmadu agaa vaavoitudadami, aapimΛ sibΛaco iji. Dai sivi aipacoga oidaga aapimΛ Poontara dai Galaasiara dai Capadoosiaara dai Aasiaara dai Batiifiaara. ² Diuusi garooga caacovai ganvuvaitu aapimΛ poduucai isduucai ipaliditadai agai ΛΛqui abiaadara. Diuusi IbadΛ covai ganvuvaitu masaidΛ ivuaadana aa duifadΛ dai agai apiagansoicai iscΛagacara oidaca aapimΛ masai Λagidiña aapimΛ Suusi Cristo. Suusi Cristo muu curusiaba tai aasi Λarada masai aapimΛ cΛagacara vuvacana masvaavoitudagi cascada Diuusi apiaganoigaldi gansoimaascamiga. Vai Diuusi sΛalicada cΛagacara gannaijadagi dai ganiibastudacan tadacagi.

³ CΛagavar ñioocada aapimΛ Diuusi vui apan duucai aana. Agai arroogadΛ gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo. Agai duuacali ΛSuusi Cristo coidada saagidaiñdara cascada viaa aatama ibadagai utudui. Agai sΛalicada soigalidi aatamacada cascada. Dai poduucai nanara aatama vaavoitudaitai istuigaco vΛascara oidacamu aatama Diuusi Λmadu. ⁴ Diuusi ganmaa oigaragai isimiia aapimΛ tavaagiamu dai agai Λmadu oidacagi vΛascara siΛascada coiyagi. MΛaca tavaagiara Diuusi Λmadu camaisoimaasi ivuaadamu tomali Λmaadutai. Dai vΛascara baiganaliadamu vΛascatai aapimΛ. AapimΛ arDiuusi maamarada cascada. ⁵ AapimΛ vaavoitudai isDiuusi arcΛagacara ganvuviadami cascada agai ganvuucada aapimΛ gaguvucadagacada. SiΛascada apamu diviagi Suusi Cristo cΛagacara ganvuvaidamu aapimΛ soimaasi ivuaadami saagidaiñdara dai maatamu aapimΛ istumaasi cΛagaducami istumaasi Diuusi iduñia agai aapimΛ ganvΛatarΛ.

⁶ VΛasi imaasicada avar baiganaliada aapimΛ tomasi sivi chilaqui uumigi gaagai is-soimaa taatagi aapimΛ muu naana maasi. ⁷ SiΛascada soimaa taatamadagi oodami poduucai gamaata issΛalicada vaavoitudai ischo ΛpΛ. Ganvaavoidaraga arapan ducami ooro gamamΛidi vai covai vusacai goΛΛ ooro. Poduucai aapimΛ siΛascada soimaasi taatamadagi apiaΛgiditai Diuusi cΛΛ maata issΛalicada vaavoitudai. Dai poduucai gavaavoidaraga vaamioma cΛagadu sioro. Ooro gia uugiatΛi vai ganvaavoidaraga gia cho. Siorea soimaasi taatamadagi dai apiaΛgiadagi Diuusi dai siΛascada diviagi Suusi Cristo agai potΛadamu isalia cΛaga idui, dai aagidamu agai aa ΛpΛ.

⁸⁻⁹ AapimΛ mainΛiditai Suusi Cristo vΛascara siaa duutudai dai oigadai, tomasi maiquiaa nΛidi aapimΛ agai vΛascara vaavoitudai vai poduucai cΛagacara ganvuvaidana. Dai cascada vaavoitudai aapimΛ sai agai cΛagacara ganvuvaidana. Dai cascada alia baiganalidi aapimΛ dai maitΛagai ñiooqui isducatai aagidagi aa, masalia baiganalidi.

¹⁰ ΛquiomΛ Diuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada gaagidi isDiuusi cΛagacara ganvuvaida agai aapimΛ ganaajagaitadai ismaatiagi isducatai Diuusi cΛagacara ganvuvaida agaitadai. Agai Λagi caagaitadai gomaasi dΛmos maicaga maata caacata dai. ¹¹ Diuusi IbadΛ, agai vaa ismaacada Λmadu daja Suusi Cristo, maatatuli ganiñiooquituldiadamiga isducatai ΛCristo soimaa taata agaitadai dai goquiaara Diuusi maquia agaitadai amo sΛalicami tavaagiara. Dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada aliasi ganaajagaitadai ismaatiaga siora arCristoca agaitadai dai siΛascada divia agaitadai. ¹² Dai Diuusi IbadΛ aagidi agai sai ñiñiooqui vaamioma araatama garvΛatarΛ siagai. Dai vΛasi imaasi ismaacada gaagidiña Diuusi ñiñiooquituldiadamigada aragai vaa ismaacada casi ganaagidi Diuusi ñiñiooquituldiadamigada sividada. Agai ganaagidi isSuusi Cristo arcΛagacara vuviadami dai Diuusi ootoi gaibadaga tavaagiñdara vai agai guvucadadacada aagaiña ñiñiooquituldiadamigada. Dai Diuusi tataañicarudΛ tavaagiara ipaliditadai ismaatΛ caacagi vΛasi istumaasi aagai ΛΛquida Diuusi ñiñiooquituldiadamigada.

¹³ Cascada vΛasi imaasicada tatagitodavurai aapimΛ isdivia agai Suusi Cristo bai ganduuca dai nanaraca vaavoitudaitai issΛalicada cΛagacara gannaijada agai agai siΛascada diviagi. Maitavar tatagitoda istumaasi soimaascami dai cΛagacara avaroidaca. ¹⁴ Λgiadavurai aapimΛ Diuusi dai camaitivuaada vΛasi istumaasi ivuaadana maiquiaa maatacai mamaatatuldaragada Suusi Cristo. ¹⁵ Diuusi covai ganvuvaitu aapimΛ cascada avar apan duucai ivuaada Diuusi. Agai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹⁶ CΛΛ maata aapimΛ iscaoja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada istumaasi aagai Diuusi dai poicaiti:

“Caaagacaga avaroidaca aapima dai maisoimaasi ivuaada, aanA tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada”, ascaiti Diuusi.

¹⁷ Diuusi agai dai naidi vaasi istumaasi ivueeyi vaascatai lamadutai isbai caaga ivueeyi ischo lapa. Dai ismaacada maicaga ivueeyi Diuusi soimaasi taatamitludi tomasi arriicu siarsoitutuigami, siaraaliducami, siargagarducami, dai oogu dai cacali vaasi soimaasi taatamitludi Diuusi dai agai argaroga cascada siao duutuada aapima Diuusi quiaa oidacatai tami oidigi daama. ¹⁸ Aran duuca i oadacana aapima ganlaqui aaduficaru dai caaga maata aapima sai istumaasi ivuaadana maitansoicaiña iscaagacaga vuvauquiagi aapima. Damos Diuusi caagacaga ganvuvaitu masai camaipoduucai oadacana. Caa maata aapima isSuusi Cristo gaaa namaqui caagacaga ganvuvaidaraga namagada aidamasi muaa curusi-aba, dai maisiu oorocada tomali plaatacada istumaasi uugiatai. ¹⁹ Suusi Cristo gamuaatu maitarsoimaasi iducamicatai poduucai isduucai coodaiña ajudiduu aali cañiiru ismaacada maitarsoococoidada sai Diuusi oigaldana soimaascamigada. ²⁰ Maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara Diuusi camaatacatadai ispoduucai apaduiña agaitadai Suusi Cristocada damos agai cayoga ugitaicai oidigi divia dai caagacaga ganvuvaida agai. ²¹ Diuusi duaacali Suusi Cristo coidada saagidaifnara dai maa amo saalicami tavaagiara cascada caaga vaavoitudai aapima Diuusi dai nanara masiaascada lamadu oidaca agai.

²² Diuusi caogali gansoimaascamiga lagiditai aapima ñioquida, Diuusi Ibada gansoicai cascada, mai cascada aapima saalicada oigadai ganaaduñi. Apiavar caaga ganoigada aapima aipacoga. ²³ Diuusi ganmaa ibadagai utudui aidasi vaavoitu aapima ñioquida. Gandalada maitanmaa idi ibadagai utudui. ²⁴ Mospoduucai ooja amo Diuusi ñioquituldiadamigada:

Vaasi oodami arapan ducami vasoi. Avasoi gaquisarai daida oodami cooyi.

Dai vaasi istumaasi viaa oodami arapan ducami yoosigai.

Yoosigai gaquisarai dai uugiatai vai istumaasi viaa oodami uugiatai.

²⁵ Damos Diuusi ñioquida vaascaga arvavoi.

Asduu ooja amo Diuusi ñioquituldiadamigada. Dai agai vaa ñioqui agai masmaacada gnaagidi aapima.

2

¹ Cascada casiavar maisoimaasi ivuaada, tomali maivupuiirumadada aa mastumaasi aagadagi varai gomaasi ivuaada, dai maitavar coimudada tuutiaca, dai maifioquiada aa. ²⁻³ Caa maata aapima isDiuusi caagacaga ganlaidi cascada aliisa gaaagai ismaatacagi iscaiti Diuusi ñioquida dai lagaidagi mospoduucai vaamioma caaga oadacana oodami isducatai Diuusi ipalidi vai Diuusi caagacaga vuvaidagi.

⁴⁻⁸ Dañi poduucai ooja Diuusi ñiñioquituldiadamigada Diuusi ñioquidara iscaiti Diuusi:

Aana ootosdi ajudiduu amo saalicami viaacami ismaascada acovai vusaitu aana.

Saalicada caa tuiga agai.

Vaasi soora vaavoitudagi agai maiviaacamu istuusi siao laradagi vaavoitudacai, ascaiti Diuusi.

Asduu ooja Diuusi ñiñioquituldiadamigada. Cascada alia caa tuiga agai aapima ganvui ismaacada vaavoitudai damos aa vai ismaacada maivaavoitudai agai alia soimaa taatamitludi. Mospocaiti Diuusi ñiñioquituldiadamigada:

Saalicami viaacami ismaacada dai Diuusi muidutai gajiaadara vipieeyi.

Dai agai aragai vaa ismaacada vaamioma taaanai.

Dai pocaiti lapa:

Sioora gajiaadara vipiaadagi gosalicami viaacami saalicada soimaa taatamu.

Dai iimia agai adiaavora lamadu.

Ascaiti Diuusi ñiñioquituldiadamigada. Vaasi imaasicada avarvaavoitudada dai lagiada aapima Suusi Cristo. Agai aragala guvucadagai viaacami ismaacada vaascaga caa tuiga dai tomastuigaco oidaga. Diuusi caagacaga naidi agai. Diuusi acovaitu sai taaanaiña oodami damos muidutai gajiaadara viaa tomasi caa maatacatadai. Aapima amo siagama ganducami vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai Diuusi acovai ganvuvaitu aapima dai ganmaa ibadagai utudui masaida ivuaadana Diuusi aa duiñada dai masaida arpipioofigadacana dai masaida ivuaadana istumaasi agai ipalidi dai masaida siao duutudaiña aapima Diuusi. Aapima caaga istutuidi isivuaadagi vaasi gomaasi. Suusi Cristo Ibada ganlamadu daja cascada. Vaasi gomaasi alia oojoidi Diuusi.

⁹ Damos aapima aramo oodami ismaacada Diuusi acovai vuvaitu daida armaamarada Diuusi. Daida arapan ducami aapima ajudiduu papaaligada ismaacada ivuaadatadai

Diuusi aa duiñdada, mai aapimaa gaaagiada istumaasi gaaarducami ismaacada ivueeyi Diuusi. Diuusi caagacaga ganvuvaitu aapimaa gansoimaascamigaiñdada dai sivi maata aapimaa ñiooquida. ¹⁰ Laquioma aapimaa maitarrrmaamaradacata dai Diuusi dai sivi casi armaamarada aapimaa Diuusi. Laquioma tomali amaadutai maisoigalidifia aapimacada damos sivi Diuusi soigalidi aapimacada.

¹¹ Giñaaduñi aapimaa alia tatagitoi masiamo imidagai lavaagiana oidaca agai damos aapimaa quiaa tami oidigi daama oidaga, cascada gandaanaa aana masai maigoogosi ganducamicana. Camaata aapimaa isgaaagai isapiaganaajagadagi dai maisoimaasi ivuaadagi. ¹² Caagacaga avatoidaca aapimaa agai saagida ismaacada maivaavoitudai Diuusi vai siaascada ganvui ñioocada agai ducami siasoimaasi ivuaadamica aapimaa vaascaga naijadamu agai isalia caagacaga oidaga aapimaa dai poduucai siaascada diviagi Diuusi dai naida agadagi ismaacada argaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami agai sia duutuadamu Diuusi.

¹³ Caa maata aapimaa isDiuusi ipalidi isvaascatai lagiadagi dudunucami cascada avagaagiada aapimaa vaasi atataanaadami ismaacada darasai aoodami tomasi abaitacaacamigada aromamano. ¹⁴ Sia sonaga guucacami ismaacada taanaa abaitacaacamigada aromamano sai soimaa taatatuldana agai ismaacada soimaasi ivueeyi dai sai caagacaga naidifia ismaacada caga ivueeyi. ¹⁵ Diuusi ipalidi iscaagacaga oidaca aapimaa vai poduucai agai ismaacada vupuiiruga dai maivaavoituda alidi Diuusi ñiooquida maitarrriooquiadagi.

¹⁶ Dudunucami maivaamioma gataanaa siDiuusi damos vaascaga gaagai masagiadagi dai maisoimaasi ivuaadagi. Diuusi argai ismaacada vaamioma gataanaa dai aapimaa arpiooñidagi Diuusi. Lagiadvurai agai. ¹⁷ Siaavar duutuada aapimaa vaasi oodami. Oigadvurai vaasi gnaaduñi vaavoitudadami. Labiadvurai Diuusi dai siaavar duutuada abaitacaacamigada aromamano.

¹⁸ Aapimaa ismaacada arpiooñi lagiadvurai gnaamu dai siaavar duutuada maisiu mosacaasi agai ismaacada caa tuutuiga, ismaacada tataañicui dai oomaliga ara. ¹⁹ Diuusi caagacaga naidi vaascatai ismaacada iduñia alidi istumaasi ipalidi Diuusi dai maisoimaasi ivuaadatai vai vaascaga aa soimaasi taatamituldai dai vaascaga maivui ñioocai Diuusi. ²⁰ Damos isaapimaa soimaasi ivuaadagi mai cascada soimaasi gantaatuldagi tomasi maivui ñioocai aapimaa Diuusi. ¿Tumaasi argaagai gomaasi? Damos isaapimaa caga ivuaadagi mai vaascaga soimaasi gantaatamituldadagi dai vaascaga maivui ñioocada aapimaa Diuusi agai saalicada caagacaga ganvuvaitu masai poduucai ivuaadana aapimaa. Cristo saalicada soimaa taata masai caagacaga vuvacana aapimaa. Tomali amo imidagai maisoimaasi idui agai dai tomali amo imidagai maiyaata dai aidasi aoodami sigalnaasi ñiooqui aagidi agai maiaagidi tomali amo ñiooqui sigalnaascami. Dai aidasi aoodami soimaa taatamituldadagi agai maipotadai issoimaasi taatatulda agai ara. Baiyoma agai dagito sai Diuusi bai duuna caa maatacatai isDiuusi vaascaga caga ivueeyi. Dai Diuusi ipalidi masi aapimaa poduucai ivuaadagi ara. ²⁴ Aatama alia soimaasi ivueeyi cascada soimaa taataragaitadai damos Cristo soimaa taata curusiaba tasai aatama caagacaga vuvacana dai poduucai camaitarsoimaasi iducamicana aatama dai saida ivuaadana aatama istumaasi Diuusi ipalidi. Aidasi gamuaatu Suusi Cristo curusiaba poduucai caagacaga ganvuvaitu garsoimaascamigaiñdada. ²⁵ Mosca maata aatama tasmaiquiaa caagacaga vuvacacai aatama maivaavoitudaifia tomali maiagidifia Suusi Cristo damos sivi caama duucai gartatagito aatama dai camaisoimaasi ivuaadaragai dai cavaavoitudai dai lagiadi aatama Suusi Cristo. Suusi Cristo garrucada aatama aran duucai isduucai nucada amo pastuuru gasosoiga cañiru dai caagacaga garvuvaidi.

3

¹⁻² Poduucai ara aapimaa ooqui cuucunacami lagiadvurai gancucuna vai poduucai ismaadutai maivaavoitudadagi Diuusi ñiooquida vaavoitudagi naiditai mascaagacaga oidaga aapimaa dai sia duutudai tomasi aapimaa maiaagidi Diuusi ñiooquida. ³ Maitavar mostatagitoda masducatai gangagasiuva agai dai masmaasi gnaada agai yuucusi dai masmaasi gnaada agai babaivucai dai nanaacagi gomaasi maitarsoiñi. ⁴ Baiyoma gaagai mastatagitodagi masducatai oidaga. Maitavar gaaarducada ganliada tomali maioomalica. Gomaasi agai istumaasi alia oojoidi Diuusi. ⁵ Laquioma poduucai oidacana ooqui ismaacada lagiidifia Diuusi. Agai saalicada vaavoitudaifia Diuusi dai lagiidifia gancucuna.

ganaaduñi vaavoitudadami vaasi oidigara soimaasi taatamai ganapan duucai. ¹⁰ Dai masiascada casoimaasi taatagi bai tavapi Diuusi bai duñia agai ganiibadaga sipoducai caga ivuaadamu aapima gnaa duiñdaga dai Diuusi caga ganvaavoitulda agai dai caga ganmaaquia agai tagitoidagai. Diuusi agai dai cagacara gannaidi dai ganvai masai iimana tavaagiamu dai lamadu daraajana agai dai Suusi Cristo tomastuigaco. ¹¹ Aliasi gaagai isvaascatai siaa duutudagi Diuusi. Diuusi aragai dai tomastuigaco taanai oidigi daama dai tavaagara.

¹² Aan ganooji idi ali oojai dai Silvaanocada ganootosi. Goovai argaraduñi vaavoitudadami dai caga tuiga. Dai idi oojaran ganna aan fiooqui dai ganaagidi sai Diuusi cagacara gannaidi dai poduucai maatacamu aapima isDiuusi salicada ganoigadai. Dai apiavar caga vaavoitudada isDiuusi ganoigadai.

¹³ Idi vaavoitudami ismaacada tami Babilooniara daraaja Diuscada ganviaatuldi. Diuusi covai vuvaitu idi anpan duucai aapima. Marcusi ismaacada giñmara gaducami Diuscada ganviaatuldi ara. ¹⁴ Baiganliaragacada ganviaatuldiada dai apiavar ganoigada aipacoga.

Aan ipalidi isvaascatai aapima ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo baiganliadagi. Moscaasi.

Idi arAoojai gotordadA ismaacAdA ooja Piiduru

¹ Aana arSimuñi Piiduru Suusi Cristo ootosadA daidA arpioofigadA. Aana ganoojidi idi oojai aapimA vaavoitudadami ismaacAdA cAaga vaavoitudai gaŕapan duucai. Diuusi gaŕooga AMadamu Suusi Cristo cAagacAŕA gaŕvuviadamiga sAAlicAdA ivueeyi AMo istumaasi cAagaducami aatAMAcAdA gaŕsoiñacai tasai AAPan duucai vaavoitudana. CascadA gamaata isagai AMadugan duucai gaŕnAidi. ² Aana ipalidi isDiuusi vaamioma cAagacAŕA gannAijadagi vai vaamioma gAniibAstacan tadacagi gAniibAdaga maatacatai Diuusi AMadamu Suusi gaŕtAaanAdamiga.

³ Diuusi alia viaa guvucadagai. Dai Agai casi gArmaa vAasi istumaasi tagito aatAMa dai cAagacAŕA oidacagi dai siaa duutuadagi Agai. Diuusi gaŕsoi tasai maatacatai Suusi Cristo. Agai ACovai gaŕvuvaitu. Dai Agai alia viaa guvucadagai daidA idui naana maasi istumaasi gaŕarducami. ⁴ GomaasicAdA caA maata aatAMa isDiuusi vaamioma mui naana maasi istumaasi gaŕarducami iduñia Agai aatAMa gaŕvAAtara. Vai poduucai mosAcAasi cAaga ivuaada aatAMa isduucai Diuusi mosAcAasi cAaga ivueeyi. Dai poduucai istutuidi aatAMa isgajiaadara viaagi Asoimaascami dai maAAPan duucai ivuaadagi amaivaavoitudadami ismaacAdA ivueeyi mosAcAasi istumaasi Aagi Agai ipalidi isivuaadagi. ⁵ CascadA aliasi gaAagai iscAagacAŕA oidacagi aapimA cavaavoitudacai Diuusi. Dai aliasi gaAagai AAPA isvaamioma cAaga matia Ahiadagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi, ⁶ dai aliasi gaAagai AAPA ismaitivuaadagi istumaasi aapimA Aagi ipalidi, dai siAAscAdA soimaasi taatamadagi aapimA aliasi gaAagai isapiacAaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida, dai aliasi gaAagai AAPA isivuaadagi vAasi istumaasi Diuusi ipalidi, ⁷ dai aliasi gaAagai AAPA masaipacoga gAnoigAdagi aapimA vaavoitudadami dai isoigAdai vAasi oodami AAPA.

⁸ Isivuaadagi aapimA vAasi gomaasi aida gia vaamioma cAagacAŕA oidacamu aapimA dai vaamioma cAaga ivuaadamu Diuusi aa duiñdadA AAgiditai maatacatai aapimA Suusi Cristo gaŕtAaanAdamiga. ⁹ DAmos ismaitivuaadagi aapimA gomaasi aida gia maiquiaa caA maata aapimA istumaasi arcAagaducami maitAtagitoitai isDiuusi caoigali gAnsoimaascamiga. ¹⁰ CascadA giñaduñi vaavoitudadami cAagacAŕA avAr oidaca vai poduucai cAaga gamaatacana isDiuusi ACovai gaŕnvuvaitu dai gamaamara duucai gaŕnAidi. IscAagacAŕA oidacagi aapimA aida gia maigajiaadara viaamu aapimA gaŕnvaavoidaraga. ¹¹ Poduucai viaacamu aapimA oigaragai isiimiagi tavaagiamu siaaco gataaana Suusi Cristo gaŕtAaanAdamiga tomastugaco. Agai Agai daidA arcAagacAŕA gaŕvuviadamu.

¹² CascadA apiagantAtagitoldiadamu aana gomaasi tomasi camaata aapimA dai cAaga vaavoitudai Diuusi ñiooquida ismaacAdA caviaa aapimA dai gomaasi gia arvaavoi. ¹³ Dai aana polididi iscAaga ivueeyi aana gaŕnmaacaitai idi ñiooqui sivi maiquiaa muucucai. ¹⁴ Suusi Cristo gaŕtAaanAdamiga casi giñaduñi sai caotoma muquia iñagat aana. ¹⁵ CascadA ganoojidi aana vai poduucai siAAscAdA camuquiyagi aana vAAscAŕA tatagitoda aapimA gomaasi.

¹⁶ Casi gAnaagidi aana sai Suusi Cristo gaŕtAaanAdamiga alia viaa guvucadagai dai sai apamu divia Agai tami oidigi daama. Gomaasi gia sAAlicAdA arvaavoi. Gomaasi maitArcueentogadA oodami yaatavogami. AatAMa Aagi gaŕvuupuquicAdA nAidi gaŕtAaanAdamiga issAAlicAdA viaa guvucadagai. ¹⁷⁻¹⁸ AatAMa caA aidasi Diuusi gaŕooga tavaagiaiñdara cAaga ñioo Agai vAAtara dai pocaiti; "Idi Suusiava argiñimara nai aana alia oigAdai dai baigñilidi aana goovaicAdA", caiti Diuusi. Dai aatAMa AMadamu daraajatadi gaŕtAaanAdamiga Agiidiara ismaacAdA Diuusi ACovai vuvaitu vai ami dadadacai Suusi sicoli. CascadA nAidi aatAMa aidasi Suusi sicoli dadadacal.

¹⁹ Istumaasi nAidi aatAMa dai caA caagaitadai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadA AAquioma cascadA aidasi nAidi aatAMa dai caA, mai issAAlicAdA arvaavoi. Dai aapimA AAPA aliasi gaAagai masAAgiadagi goñiooqui. Diuusi ñiooquidAcAdA maata oodami mui naana maasi istumaasi maimaatacatadi. AapimA aliasi gaAagai mascAaga AAgiditai cacagai Diuusi ñiooquida asta siAAscAdA apamu diviagi Suusi Cristo dai aapimA AMadamu daraajamu. ²⁰ DAmos siooma cAaga gaAagai masmaatacagi sai tomali amaadutai maiAagi istutuidi isaagagi istaiya Alidi istumaasi aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadA Diuusi ñiooquidara. ²¹ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadA tomali AMo imidagai maiagat istumaasi Aagi Agai ipalidi baiyoma Agai arCacAali ismaacAdA Diuusi ACovai vuvaitu dai Agai ñiooquituldiñA Diuusi. Diuusi IbAada mamaatauldiñA istumaasi aagadagi Agai.

2

¹ Damos ajudidíu saagida oidacatai mamaatatluldiadami yaatavogami aapra. Dai aapima gansaagida aapra oidaca agai mamaatatluldiadami yaatavogami. Agai gamamaatatluldiadamu Diuusi ñiooquida dai saagida agadamu istumaasi maitarvaavoi dai poduucai vupuiirumadamu agai oodami. Dai vui ñioocadamu agai Suusi Cristo ismaacada caagacata vuvaidi oodami. Dai todian duucai Diuusi soimaasi taatatulda agai agai. ² Dai muidutai soimaasi ivuaada agai apan duucai amamaatatluldiadami yaatavogami. Agai googosi ganducamicamu. Dai aa oodami parunadamu Suusi Cristo mamaatatluldiaragada pomaasi ivuaadatai agai. ³ Agai coimudada tuutiacamum cascada gantaañadadamu tumiñsi ganvupuiirumadaitai gannmamaatatlulditai yaatagi. Diuusi aiqui abiaadara aagai sai soimaasi taatatulda agai agai dai sallicada soimaasi taatatuldamu agai.

⁴ Diuusi maioigali gataañicaru ismaacada soimaasi idui baiyoma ootoi agai maaca siaaco tomastuigaco tucagamucana dai cadeenacada vuupu asta silascada aagagi agai isducatai soimaasi taatatulda agai tomastuigaco. ⁵ Dai Diuusi tomali aiqui oodami maioigali baiyoma ootosi agai duuqui sai agai baicoña. Agai arsoimaasi ivuaadami cascada. Damos Diuusi caagacata vuvaitu Noé amadu cuvaracami aaduña. Noé gaaagidiña isaliñsi gaaagai iscaagacata oidacagi. ⁶ Diuusi aagai sai soimaasi taatatulda agai aoodami Sodoomara dai Gomoorara oidacami soimaasi ivuaadamicatai agai cascada lavaagaiñdara daitu agai tai dai maji vaasi oodami dai vaasiacatai dai goa mataigada vii. Diuusi idui gomaasi sai aa oodami soimaasi ivuaadami ismaacada gooquiarioma oidaca agai ñaidiña dai duduaadimuna dai camaisoimaasi ivuaadana. ⁷ Damos Diuusi caagacata vuusaitu Lot. Agai aamo cali ca tuigajami. Lot alia soigalidiña ñaiditai isaliñsi soimaasi ivuaadana agaa oidacami. ⁸ Vaasi tsai Lot alia soimaasi taatamañi ñaiditai dai caacatai naana maasi istumaasi soimaasami ismaacada ivuaadana agai. ⁹ Poduucai gamaata isDiuusi caagacata vuvaidi oodami ismaacada caaga agadiagagi agai soimaasi ivuaadami saagidiñdara sai agai maapan duucai ivuaadana agaa. Dai Diuusi apiasoimaasi taatamituldiadamu asoimaasi ivuaadami asta silascada aagagi agai isducatai soimaasi taatatulda agai vai soimaasi taataca agai tomastuigaco.

¹⁰ Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu sioora ivuaadagi istumaasi aagi agai ipalidi. Agai googosi ganducami dai agai solduucai ñaiditai tomasmaaca sallicami viaacami. Agai ivueeyi mosacaasi istumaasi ipalidi dai maiduduadicuitai parunai agai tomasmaaca sallicami viaacami. ¹¹ Damos Diuusi tataañicaru dai tomasi vaamioma viaa guvucadagai vaascara maisoimaasi ñioocai asallicami viaacami vui tomali maiaagidi Diuusi issoimaasi idui agai.

¹² Damos sioora ivuaadagi mosacaasi istumaasi aagi agai ipalidi agai cacaisi ganducami maicaga gantatagitocatai. Agai ivueeyi mosacaasi istumaasi aagi agai ipalidi apan duucai cacaisi. Oodami coodaiña cacaisi ismaacada cacaidaga. Dai sioora vui ñioocadagi istumaasi maicaa maata caa agai maiimi agai Diuusi amadu. ¹³ Agai soimaasi taatamituldiadami yaatagiditai dai vupuiirumadaitai cascada soimaasi taata agai. Dai agai baiganalidiña asta tsara soimaasi ivuaadatai cascada siaa aradadamu aapima isamadu gacuaadagi. Agai poduucai ivueeyi ganvupuiirumada aliditai.

¹⁴ Dai agai maisiaa duutudai tomali amo ooqui. Agai maiibiocorai soimaasi ivuaadatai dai vupuiirumadaiña amoco ismaacada maicaga vaavoituda Diuusi. Dai agai alia coimudada tuutuiga. Dai Diuusi sallicada soimaasi taatatulda agai agai. ¹⁵ Dai agai iimi agai adiaavora amadu maiagiditai Diuusi ñiooquida. Agai apan duucai ivueeyi Balaam Beor marada. Agai gamaitacada alidiña tumiñsi soimaasi ivuaadatai. ¹⁶ Damos amo asñitu ñioo dai bagaimi abalaam dai agai dagitu ganvuiirudaga.

¹⁷ Damos amamaatatluldiadami yaatavogami maitarsoñi. Agai tomastuigaco oidacamum siaaco sallicada tucagamucana tomastuigaco. ¹⁸ Agai aagi caaga ñioocai gannmamaatatluldiaraga vui damos maitarsoñi istumaasi gamamaatatluldi agai. Gannmamaatatluldiaraga maicagaducamicada vupuiirumagi agai ismaacada cayoga maiurapacaitadai asoimaasi ivuaadami. ¹⁹ Amamaatatluldiadami yaatavogami gamamaatatluldiña sai tomasioorai istutuidi isivuaadagi istumaasi ipaliadagi dai sai Diuusi maisoimaasi taatatulda agai tomasi soimaasi ivueeyi. Damos amamaatatluldiadami yaatavogami maitistutuidi isdigitocai soimaasi ivuaadagi dai cascada maitistutuidi isivuaadagi mosacaasi istumaasi ipaliadagi. ²⁰ Damos isamaadutai camaiuvapacadagi asoimaasi ivuaadami dai cagajiaadara viaagi naana maasi istumaasi soimaasicami maatacatai isSuusi Cristo gartaanadamiga atacaagacata vuviadami dai gooquiara apamu uuravagi asoimaasi ivuaadami dai apamu soimaasi ivuaadagi aida gia Diuusi vaamioma soimaasi taatatulda agai agai. ²¹ Vaamioma arcaagacamudai agai vaatara

ismaimaatamudai Diuusi ñiooquida dai maisiu gajiaadara viaamudai camaatacai. ²²Gomaascada casi aradiu istumaasi aagaiña oodami dai pocaitiña: “Googosi viotaiña dai apamu cuadana gaviioosi dai tomasi sociacami calaga vapaatasdiña gansosoiga tataisoli vassara atataisoli gantuculimadiña davarrai vaagicamara”, ascaitiña oodami.

3

¹ Giñaaduñi aliassi ganoigadai aana. Idi argootordada oojai ismaacada ganoojidi aana. Dai vagooquiara ganmaacai aana ñiooqui ipaliditai mascalaga gantatagitodagi ² tatagitoitai istumaasi alquiomaa aagai Diuusi ñiñoquituldiadamigada ismaacada Diuusi acovai vuvaitu dai Suusi Cristo mamaatatuldaragada ismaacada aatama Suusi Cristo ojootosada gnaagidi.

³ Damos arapa gaaagai masmaatacagi sai cayoga uugitacai oidigi oidaca agai oodami ismaacada parunada agai Diuusi ñiooquida dai agai ivuaada agai istumaasi lagi agai ipaliadagi. ⁴ Dai agai gatacacada agai dai pocaitidada agai: “¿Tadui Cristo dai camaidivia? Agai aagidi garaaduñicaru sai divia agaitadai. Dai garaaduñicaru cacacalliocoi dai cacoi taida Cristo camaidivia baiyoma momaasi oidigi aidasi abiaadara calquiva”, ascaitiada agai. ⁵⁻⁶ Damos gomaasi maitarvaavoi. Agai mospoduucai tatagitoda agai cascada pocaitiada agai. Oidigi camaimomaasi. Amo imidagai Diuusi caugititu vassai istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicada. Tucamidara Diuusi ganiñoquicada idui tavaagi dai oidigi. Daida idui suudagi dai acovai davarrai gaquicami. Daida idui iicomai sai duucuña. Dai gooquiara Diuusi uginitu vassai istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicada. ⁷ Damos gotavaagi lamadu gooidigi ismaacada oidaga sivi Diuusi caagai sai amo imidagai uginituda agai taicada. Amaasi agai vai Diuusi ootosa agai asoimaasi ivuaadami malaca siaaco tomastugaco soimaasi taataca agai.

⁸ Damos aapima giñaaduñi mosavir tagitoca sai Diuusi vaatarā amo tasai arapan ducami amo mil uumigi dai amo mil uumigi arapan ducami amo tasai. ⁹ Diuusi gia iduñia agai istumaasi aagai saida iduñia agai, tomasi amoco poalidi sai catavaagi daivusai. Damos Diuusi maitaroodai baiyoma ipalidi agai isvassatai aatama ama duucai gartatagituagi vai poduucai tomali amaadutai maiimiagi adiaavora lamadu.

¹⁰ Damos amo imidagai aimu istuigaco divia agai gartaanadamiga Suusi Cristo. Dai todian duucai divimu agai siasscada oodami mainanaracagi poduucai isduucai daivui masivogami siasscada oodami mainanaracagi. Amaasi ugitia agai gotavaagi taicada dai cavami copoñdatai. Dai davarrai maia agai lamadu vassai istumaasi oidaga oidigi daama.

¹¹ Dai maatacatai aapima isvasiaacatai ugitia agai aliassi gaaagai issalicada calgacara oidacagi aapima calaga siaa duutuadagi Diuusi. ¹² Dai aapima gaaagai isnanaracagi ipaliditai sai otoma ana istuigaco Diuusi iduñia agai vassai gomaasi. Amaasi ugitia agai gotavaagi taicada dai vassiacatai maia agai. ¹³ Damos aatama nanara istuigaco Diuusi iduñia agai amai tavaagi utudui dai oidigi utudui ismaacada aagai agai saida iduñia agai. Dai amaasi oodami ivuaadamu mosacaasi istumaasi arcalagaducami dai istumaasi arsallicami.

¹⁴ Cascada aapima giñaaduñi nanaracatai aapima gomaasi gaagadavurai isducatai calgacara oidacagi dai poduucai maitarsoimaasi iducamicamu aapima siasscada diviagi Diuusi, dai poduucai calgacara ganaijadamu agai. ¹⁵ Aliassi gaaagai ismaatcagi aapima ismaiquia divia gartaanadamiga Suusi Cristo ipaliditai agai ismuidutai calgacara vuvauqiagi. Garaduñi Paavora ismaacada aliassi oigadai aatama poduucai ganooji ara. Diuusi maatauli agai istumaasi ganoojida agai cascada. ¹⁶ Vassara siasscada gaoojiada agai gaagidiña gomaasi tomasi amapacara ali sijaiga ismaata calcagi. Dai amoco ismaacada maicla maata cal Diuusi ñiooquida dai maicaga vaavoitudai Diuusi ñiooquida ama duucai aagaiña poduucai isduucai ama duucai aagaiña agai amapacara Diuusi ñiooquidara dai poduucai maiimimu agai Diuusi lamadu.

¹⁷ Cascada aapima giñaaduñi maatacatai gomaasi gaaagai masigannuucadacagi vai maitanvupuiirumadadagi gomamaatatuldiadami yaatavogami aida gia camaicaga vaavoitudadan tada aapima Diuusi ñiooquida. ¹⁸ Damos aliassi gaaagai isvaamioma calaga maatia aapima gartaanadamiga Suusi Cristo ismaacada calgacara gartuvuvidi. Dai aliassi gaaagai isdagitoagi asuusi vai agai gansoiñana isvaamioma calaga oidacana aapima. Aliassi gaaagai isvassatai calaga ñioocadagi Suusi Cristo vaatarā.

Mosacaasi.

Idi arAoojai apAgadad ismaacadA ooji Vuaana gAaduñi vaavoitudadami

¹ AanA arVuaana daidA gAnoojidi aanA aagaitai Suusi Cristo. Suusi Cristo agai daidA garmaa ibadagai utudui. Aidasi abiaadara maiquiaa caquiva oidigi Suusi Cristo caoidacatadai tavaagiara Diuusi lamadu. Dai aidasi divia agai tami oidigi daama naidi aanA agai, dai caacana aanA ñooquida, dai taata aanA tuucugada. Dai sioora maata istuiga Suusi Cristo poduucai maata istuiga Diuusi. ² Suusi Cristo divia ami siaaco daraajatadai aatama cascada gAnaagidi aatama sai naidi. Dai sivi garaagidi aatama sai Suusi Cristo agai dai garmaacai ibadagai utudui dai agai tomastuigaco oidaga. Agai Diuusi garooga lamadu oidacatadai dai gooquira divia tami oidi daama dai aatama naidi agai. ³ Dai aatama gAnaagidi istumaasi naidi dai caa vai poduucai aapima arpa garapan duucai tatagitodagi dai vaascatai arpan duucai tatagitodagi aatama Diuusi garooga lamadu Suusi Cristo Diuusi marada. ⁴ Gomaasi gAnoojidi aanA masai vaamioma baiganalidifia.

⁵ Sivi gAnaagidamu aatama istumaasi Suusi Cristo garmaatutuli sai Diuusi alia caa tuiga dai tomali amo imidagai maitivueeyi istumaasi soimaascami. ⁶ Ispocaitiada aatama tasai arpan duucai tatagitoi Diuusi dai maitivuaadagi istumaasi arcaagaducami aidA gia yaatagai aatama dai saalicada soimaasi ivueeyi. ⁷ Damos iscaagacara oidaca aatama dai caaga ivuaadagi poduucai isduucai ivueeyi Diuusi aidA gia amo tagitoidagai viaacamu aatama. Dai Diuusi garoigaldi garsoimaascamiga muucucui Suusi Cristo Diuusi marada curusiaba.

⁸ Ispocaitiadagi aatama tasai maitarsoimaasi ivuaadami aidA gia garvupuiirumadai aatama lagi daida aryaatavogami aatama. ⁹ Damos isaagiada aatama Diuusi asoimaascami ismaacadA ivuaadagi aidA gia Diuusi iduunimu aatamacada istumaasi arsaalicami. Agai garoigaldamu garsoimaascamiga dai caagacara garraijadamu ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama. ¹⁰ Damos ispocaitiadagi aatama tasai maisoimaasi ivueeyi aidA gia ducami ispocaitiada aatama isDiuusi yaatavoga dai poduucai maivaavoitudai Diuusi ñooquida.

2

¹ Giñaaduñi vaavoitudadami gAnaagidi aanA gomaasi masai maisoimaasi ivuaadana. Damos isamaadutai soimaasi ivuaadagi, caa maata aatama isoidaga amoco ismaacadA garsoicai Diuusi garooga vuitapi. Agai arSuusi Cristo. Dai agai ivueeyi istumaasi arsaalicami. ² Dai agai vaa agai dai muu curusiaba vai poduucai Diuusi garoigaldi aatama garsoimaascamiga dai vaasi oidigi daama oidacami soimaascamigada.

³ Isaagiada aatama istumaasi aagai Diuusi ñooquidara aidA gia caa maata aatama isarmaamarada Diuusi. ⁴ Damos isamaadutai pocaitiadagi sai maata Diuusi dai saida arDiuusi marada dai vaascara mailagiadagi istumaasi aagai Diuusi ñooquidara agai gia aryaatavogami dai maitarvaavoitudadami. ⁵ Baiyoma ismaacadA caaga lagiadagi Diuusi ñooquida agai gia oigadai Diuusi dai poduucai caa maata aatama isapan duucai tatagitoi Diuusi. ⁶ Sioora pocaitiadagi isapan duucai tatagitoi Diuusi agai gia gaagai iscaaga oidacagi poduucai isduucui oidacatadai Suusi Cristo tami oidigi daama.

⁷ Giñaaduñi istumaasi gAnoojidi aanA maitaramo mamaatutldiaragai utuducami. Goovai arAgai vaa ismaacadA caa aapima aidasi abiaadara gaaagacai gamamaatutldi Suusi Cristo. ⁸ Damos vaascara gAnaagidi aanA amo ñooqui ducami isaramo mamaatutldiaragai utuducada damos vaascara arAgai vaa ismaacadA gAnaagidi Suusi Cristo masai aipacoga ganoigadafia. Suusi Cristo aliasi ganoigadai aapima dai poduucai ganoigadai aapima aipacoga. Saascada oodami aipacoga ganoigadagi aidA gia gajiaadara viimu gosoimaascami dai caagacara oidacamu oodami.

⁹ Isamaadutai pocaitiadagi iscaagacara oidaca dai caadadagi gAaduñi vaavoitudadami agai quiaa soimaasi ivueeyi. ¹⁰ Damos sioora oigadagi gAaduñi agai gia cacagacara oidaga. Dai agai maisoimaasi duifutldi aa. ¹¹ Damos sioora caadadagi gAaduñi agai quiaa soimaasi ivueeyi dai maimaata isducatai caaga oidacagi maimaata caacatai Diuusi ñooquida.

¹² GAnoojidi aanA vaascatai aapima giñaaduñi vaavoitudadami caoigaldacai Diuusi gansoimaascamiga muucuca. Suusi Cristo aapima ganvaatarA. ¹³ GAnoojidi aanA vaascatai aapima cacalli oodami maacatai aapima Suusi Cristo. Agai caoidacatadai maiquiaa

caquivacai oidigi abiaadara. Ganoojidi aana vaaascatai aapima gagalli cavaamioma istui aapima isDiaavora.

Ganoojidi aana aapima aali vaavoitudaitai aapima Diuusi garooga. ¹⁴ Ganoojidi aana aapima cacaallidami maatacatai aapima Suusi Cristo. Agai caoidacatadai maiquiaa caquiva oidigi abiaadara. Ganoojidi aana aapima gagalli calaga vaavoitudaitai aapima Diuusi fiooquida dai cavaamioma istui aapima isDiaavora.

¹⁵ Maitavar oojiada isivuaadagi gosomaascami ismaacada oidaga tami oidi daama. Dai maitavar viaaca aliada naana maasi istumaasi istumaasi oidaga tami oidi daama. Isamaadutai oojiada gomaasi aida gia maioigadai Diuusi. ¹⁶ Ismaacada maivaavoitudai Diuusi ivueeyi mui naana maasi soimaascami. Agai ivueeyi mosacaasi istumaasi lagi agai ipalidi dai viaaca alidina vaaasi istumaasi najjadagi, dai gararducada galalidina naana maasi viaacatai. Vaaasi gomaasi ivueeyi ismaacada maivaavoitudai Diuusi dai Diuusi maitripalidi ispomaasi ivuaadagi oodami. ¹⁷ Dai amo imidagai ugitimu vaaasi gomaasi dai oidigi ugitimu ara. Damos sioora ivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi agai gia tomastuigaco oidacamu.

¹⁸ Giñaaduñi cayoga aayi istuigaco ugitia agai oidigi. Camaí aapima isdivia agai amo oodami ismaacada vuidara caataca agai Cristo. Dai caoidaga mui oodami ismaacada vuidara vaaata Cristo cascada caa maata aatama iscayoga aayi istuigaco ugitia agai oidigi. ¹⁹ Ismaacada vuidara vaaata Cristo agai gia maitargaraaduñi vaavoitudadami cascada iji garsaagidañidara. Issaalicada argaraaduñicamudai aida gia galamadu daraacamudai agai. Damos agai iji sai vaamioma calaga gamaatana isagai maitargaraaduñi.

²⁰ Damos Cristo ootoi Diuusi Ibaada sai galamadu daacana. Dai agai gansoicai masai calaga maatacana istumaasi arvaavoi dai istumaasi maitarvaavoi. ²¹ Ganoojidi aana maatacatai aapima istumaasi arvaavoi. Dai istumaasi maitarvaavoi.

²² Isamadutai pocaitiadagi sai Diuusi maiotoi Suusi sai cascada maitaraCristo agai gia yaatagai. Agai gia vuidara vaaata Cristo. Agai pocaiti sai Diuusi maitargarooga dai sai Suusi maitarDiuusi marada. ²³ Ispocaitiadagi oodami sai Suusi maitarDiuusi marada Diuusi garooga maamadu daja agai. Damos ispocaitiadagi oodami sai Suusi arDiuusi marada aida gia Diuusi amadu daja agai.

²⁴ Cascada apiavar calaga lagiada aapima Diuusi fiooquida ismaacada caa aapima tucamidara abiaadara. Masiaapima apiacalaga vaavoitudada aida gia Diuusi garooga amadu marada galamadu daraajamu. ²⁵ Dai Suusi Cristo garaagidi tasai tomastuigaco oidaca ragai aatama Diuusi amadu.

²⁶ Aana ganoojidi gomaasi masai maatacana isoidaga oodami ismaacada ganvupuiirumadada alidi. ²⁷ Suusi Cristo ootoi Diuusi Ibaada sai galamadu daacana, cascada maitagito aapima sioora ganmamaatatuldiadagi istumaasi arcalagaducami, agai ganmamaatatuldi vaaasiacatai cascada. Istumaasi gamamaatatuldi agai gia saalicada arvaavoi. Dai poduucai apiacalaga lagiadi aapima Suusi Cristo poduucai isduucai ganmaatatuli Diuusi Ibaada.

²⁸ Giñaaduñi apiavar calaga lagiada aapima Suusi Cristo dai poduucai maisiaa aradamu aapima saascada diviagi agai tomali maibiadamu aapima Diuusi. ²⁹ Caa maata aapima isSuusi Cristo tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada caa maata aapima sai sioora apiacalagacata oidacagi agai gia arDiuusi maamarada.

3

¹ Saalicada garoigadai Diuusi garooga, cascada gamaamara garaagai. Dai saalicada arvaavoi isarmaamarada aatama. Damos ismaacada maivaavoitudai Diuusi maimaata isarDiuusi maamarada aatama. Agai maivaavoitudai Diuusi cascada. ² Giñaaduñi saalicada ganoigadai aana. Vaavuava iscasi armaamarada aatama Diuusi damos maiquiaa caa maata aatama istuutiaca ragai gooquarrioma. Damos caa maata aatama sai saascada diviagi Suusi Cristo aatama apan tuutiaca ragai agai maatacatai istuiga agai. ³ Vaaascatai ismaacada vaavoitudai isapan tuutiacagai Suusi Cristo gajiaadara vipieeyi soimaascami calagacata oidaca aliditai apan duucai Suusi Cristo.

⁴ Tomasioora sioora soimaasi ivuaadagi maiagidi Diuusi saalicamigada. Asoimaasi ivuaadami vuidara vaaata saalicami. ⁵ Caa maata aapima isSuusi Cristo divia tami oidi daama dai muu curusiaba dai poduucai oigaldi agai soimaascamigada oodami dai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ⁶ Sioora calaga lagiadi Suusi Cristo maisoimaasi ivueeyi. Dai sioora apiasoimaasi ivueeyi agai maimaata istuiga Suusi tomali maivaavoitudai agai. ⁷ Giñaaduñi maitavar gandagito masganvupuiirumadadagi. Sioora calaga lagiadagi Diuusi saalicada calaga ivueeyi apan duucai Suusi Cristo. ⁸ Dai sioora apiasoimaasi ivueeyi

Agai ivueeyi istumaasi aDiaavora ipalidi ducami isArmaamaradacamadai Agai. ADiaavora soimaasi ivueeyi maiquiaa aCquivacai oidigi abiaadara. Dai Diuusi marada divia tami oidi daama dai ugitudada Agai ADiaavora guvucadada.

⁹ Diuusi maacai gamaamara ibadagai utudui dai Agai maisoimaasi ivueeyi. Sivi maitipalidi Diuusi maamarada issoimaasi ivuaadagi Diuusi maamaradacatai. ¹⁰ CAlaga gamaatai sioora arDiuusi maamarada dai sioora armaamarada ADiaavora. Tomasioora sioora maicAlaga ivuaadagi dai maioigadagi gaaaduñi Agai gia maitarDiuusi maamarada.

¹¹ Aidasi abiaadara caa aapima Suusi Cristo mamaataltuldiaragada aidai maí aapima sai gaaagai isarraigadagi aipacoga. ¹² Dai maitaagai isapan duucaí ivuaada aatama Cain. Agai idui istumaasi ipali ADiaavora cascada muaa gasuculi. Cain maicAlaga idui dai suculida CAlaga idui cascada vui baamu Agai dai muaa.

¹³ Giñaaduñi maitavar vuaam analiada isganCAladada Agai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo. ¹⁴ Camaiimia ragai aatama ADiaavora amadu baiyoma iimia ragai aatama Diuusi amadu. Maata aatama gomaasi oigadaitai garaaduñi. Sioora maioigadagi gaaaduñi imia Agai ADiaavora amadu. ¹⁵ Tomasioora sioora CAladadagi gaaaduñi ducami isarigamuacami. Dai caa maata aapima isamo gamuacami maitistuidi isimiagi Diuusi amadu. ¹⁶ Suusi Cristo muu curusiaba aatama garvatarai dai poduucai maata aatama isducatai ivueeyi sioor sAllicada oigadai aa. Poduucai aatama ara aliási gaaagai isoigadagi garaaduñi dai asta coiyagi Agai vatarai isgaaagadagi. ¹⁷ Isamaadutai viaacagi vAsi istumaasi tagito dai isnaijadagi Agai isamo aduñda maiviaacagi dai vAscaia maisoigAlldiagi agaicada Agai maitistuidi ispotaiyagi sai Diuusi soicai sai oigadaiña aa. ¹⁸ Giñaaduñi ispoaitidagi aatama sai oigadai aa dai vAscaia maisoicadagi aidai gia maitarvaavoí isoigadai aa. Baiyoma aliási gaaagai issoicadagi aatama aa poduucai gamaatla issAllicada oigadai aatama.

¹⁹⁻²⁰ Dai poduucai CAlaga maata aatama isarDiuusi maamarada. Damos isamo iimidagai poliada aatama tAsai maitistuidi isarDiuusi maamaradacagi aidai gia aliási gaaagai istatagitoda aatama isDiuusi maata vAsiaacatai. Agai vaamioma maata isaatama cascada gaaagai isgariibastacan tadaca dai baigarliadagi Diuusi vui. ²¹ Giñaaduñi aliási ganoigadai aana. Isca maataca aatama ismaisoimaasi idui aidai gia maidodoadicudamu aatama Diuusi vuitapi. ²² Dai Agai armaaquimu vAsi istumaasi taañiagi aatama Algiditai aatama sAllicamigada Agai daidai ivuaadatai istumaasi ipalidi Agai. ²³ Dai Agai garaagidi tAsai vaavoitudaiña Suusi Cristo Diuusi marada dai tAsai aipacoga garoigadaiña, poduucai isduucai Suusi Cristo garaagidi. ²⁴ Sioora Algiadagi Diuusi sAllicamigada poduucai CAlaga oidaca ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi dai Diuusi amadu daja Agai.

Dai Diuusi ootoi galbadaga sai gatamadu daacana cascada maata aatama isDiuusi gatamadu daja.

4

¹ Giñaaduñi aliási ganoigadai aana. Maitavar tomasioora vaavoitudada ismaacada pocaitiadagi saidai arDiuusi ñiñoquituldiadamigada. Lapagavar CAlaga gantagito caaca sabaiga arDiuusi ñiñoquida ismaacada aagai Agai. Oidaga mui mamaataltuldiadami yaatavogami cascada. ² Tomasioora sioora gaaagidagi sai Suusi Cristo Diuusi marada oodami duucaí vuusai tami oidi daama Agai gia gaaagidi Diuusi ñiñoquida dai Diuusi Ibadai amadu daja Agai. ³ Damos sioora maigamamaataltuldiadagi gomaasi maigaaagidi istumaasi Diuusi ipalidi, baiyoma Agai vuidara vAlta Cristo. Camai aapima isvaamioma muidaimi amamaatuldiadami yaatavogami vAsi oidi daama.

⁴ Giñaaduñi aapima arDiuusi maamarada. Dai aapima vaamioma istui isamamaataltuldiadami yaatavogami. Diuusi Ibadai ismaacada ganamadu daja vaamioma vaa guvucadagai siADiaavora ismaacada amamaataltuldiadami yaatavogami amadu daja cascada. ⁵ Agai amadu ajioopai Agai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo dai gaaagidi naana maasi istumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi amaivaavoitudadami dai Agai baiganaliaracada caacana. ⁶ Damos aatama arDiuusi maamarada. Sioora maata Diuusi gantagito caacana istumaasi aagidagi aatama. Damos sioora maimaata Diuusi maitantagito caacana. Cascada poduucai CAlaga gamaata sioora aagai Diuusi ñiñoquida dai sioora mosyaatagai.

⁷ Giñaaduñi aliassi ganoigadai aanla dai ipalidi aanla isaipacoga ganoigadadi aapimla larpa. Diuusi agai dai garsoicai tasai aipacoga garoigadaiña. Dai sioora saallicadla oigadadi gaaaduñi agai gia maata Diuusi daidla arDiuusi maamarada. ⁸ Sioora maiogadadi aa agai gia maimaata Diuusi. Diuusi agai dai oigadai vaasi oodami oidi daama oidacami. ⁹ Diuusi garmaatutuli isgaroigadai ootosacai gamara tami oidi daama tomasi alia amaduga, tasai poduucai viaacana aatama ibadaga utudui muucucai agai. ¹⁰ Diuusi oigadai vaasi oodami oidigi daama oidacami tomasi maicalla oigadai aatama Diuusi, agai saallicadla garoigadai ootosacai gamara sai muucuna curusiaba dai poduucai oigaldiana garsoimaascamiga.

¹¹ Giñaaduñi aliassi ganoigadai aanla. Dai maatacatal vaascatal aatama siassi garoigadai Diuusi aatama larpa gaagai isaipacoga garoigadadi. ¹² Tomasi tomali amaadutai mainaidi Diuusi vaascatal issaallicadla aipacoga garoigadadi aidla gia Diuusi garlaamadua daja dai vaamioma calla oigadai aatama Diuusi. ¹³ Dai Diuusi ootoi gaibadaga sai garlamadu daacana sai poduucal maatacana aatama isDiuusi garlamadu daja. ¹⁴ Aatama gia lla Diuusi marada dai cascada ganaagidi aatama isDiuusi garooga ootoi gamara tami oidi daama sai agai calagacata vuvaidana oodami. ¹⁵ Tomasioora sioora pocaitadadi sai vaavoitudai isSuusi arDiuusi marada aidla gia Diuusi lamadu daja agai.

¹⁶ Clla maata aatama isDiuusi garoigadai dai saallicadla vaavoitudai isDiuusi oigadai vaasi oodami oidi daama oidacami. Isaipacoga ganoigadadi oodami aidla gia Diuusi lamadu daja agai. ¹⁷ Dai poduucal vaamioma calla oigadai aatama Diuusi dai siascadla Diuusi naidadi oodami ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami aatama maiabiadamu Diuusi maamaradacatal agai poduucal isduucal Suusi Cristo maiabiada Diuusi. ¹⁸ Tomasioora sioora calla oigadadi Diuusi agai maiabiadi isDiuusi soimaasi taatatudiagi. Dai sioora labiadadi Diuusi calla gamaata ismaiQUIA calla oigadai.

¹⁹ Laquioma abiaadala garoigadai Diuusi cascada aatama larpa oigadai. ²⁰ Isamaadutai pocaitadadi sai oigadai Diuusi dai caldadadi gaaaduñi agai gia yaatagai. Isamaadutai maistitudi isoigadadi gaaaduñi ismaacada naidi tomali maistitudi isoigadadi Diuusi ismaacada mainaidi. ²¹ Diuusi garaagidi sai sioora oigadadi Diuusi sai gaagai isoigadadi gaaaduñi larpa.

5

¹ Tomasioora sioora vaavoitudai isSuusi arCristo ismaacada Diuusi ootoi tami oidigi daama agai gia arDiuusi maamarada. Tomasioora sioora oigadai Diuusi garooga agai gia oigadai vaasi vaavoitudadami agai arDiuusi maamarada cascada. ² Tomasioora sioora oigadadi Diuusi dai lagidadi poduucal gamaata isagai oigadai Diuusi maamarada larpa. ³ Sioora oigadai Diuusi agai gia lagidi Diuusi dai gomaasi gia maisijaiga ⁴ vaavoitudadami vaalara, agai gajiaadala vipieeyi asoimaascami ismaacada oidaga tami oidigi daama cascada. Avaavoitudadami calla istutuidi isgajiaadala vipiaadadi asoimaascami vaavoitudaitai Suusi Cristo. ⁵ Mosacaasi sioora vaavoitudai isSuusi arDiuusi marada istutuidi isgajiaadala vipiaadadi asoimaascami.

⁶⁻⁸ Dai clla maata aatama sioora arSuusi Cristo. Aidasi Suusi gavacoi Diuusi ñioo lavaagiañdala dai pocaiti saidla armarada dai gooquiala aidasi camuucui agaitadai Suusi Cristo Diuusi apamu ñioo lavaagiañdala. Dai Diuusi Ibaada garmaatutuli agai vaa ñiooqui dai agai tomali amo imidagai maiyaatagai. Dai poduucal vaica padala maata aatama isSuusi arDiuusi marada. Diuusi Ibaada garlamadu daja, dai Diuusi ñioo lavaagiañdala aidasi Suusi gavacoi, dai larpara aidasi camuucui agaitadai Suusi. Dai vaa vaica padala maata aatama isSuusi Cristo arDiuusi marada. ⁹ Siascadla arnajadamicagi oodami amo istumaasi vaascatal vaavoitudaiña aatama cascada vaamioma calla vaavoitudai aatama istumaasi agai Diuusi. Dai Diuusi pocaiti sai Suusi armarada. ¹⁰ Sioora vaavoitudai gomaasi calla maata isarvaavoi. Sioora maivaavoitudai gomaasi agai yaatavogami duucal naidi Diuusi maivaavoitudaitai istumaasi agai Diuusi agaitai gamara. ¹¹ Diuusi agai larpa sai agai garmaacal ibadagai utudui dai poduucal tomastuigaco oidacamu aatama agai lamadu vaavoitudaitai aatama marada. ¹² Sioora vaavoitudai Diuusi marada viaa ibadagai utudui dlamos sioora maivaavoitudai Diuusi marada maiviaa ibadagai utudui.

¹³ Gomaasi ganoojidi aanla aapimla ismaacada vaavoitudai Diuusi marada masal maatacana masitomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu.

¹⁴ CAA maata aatama sai istaafiia aatama Diuusi amo istumaasi istumaasi agai ipaliadagi agai gia galagiditai caa. ¹⁵ Poduucai isduucai maata aatama isDiuusi galagiditai caa poduucai lapa maata aatama isagai garmaaquimu istumaasi taafiagi aatama.

¹⁶ Isamo vaavoitudadami najadagi amaadutai gaaaduñi isivuaadagi amo istumaasi soimaascami istumaasi Diuusi gia istutuidi isoigaldiagi aid gia gaaagai isdaanadagi Diuusi agai vaataga dai Diuusi oigaldamu agai dai maaquimu guvucadagai sai caga ivuaadana isgomaasi istumaasi idui agai Diuusi istutuidi isoigaldagi. Oidaga amo istumaasi soimaascami istumaasi maitaigaldi Diuusi maitaagidi aana sai gaaagai isdaanadagi Diuusi agai vaataga ismaacada ivuaadagi soimaascami. ¹⁷ Siooga maitivuaadagi istumaasi agal gaducami agai soimaasi ivueeyi. Damos oidaga soimaascami istumaasi Diuusi gia gaigaldi.

¹⁸ Maata aatama sai siooga arDiuusi marada camaiojada gosomaasi. Diuusi marada nuucadacana agai cascada daida adiaavora camaitistutuidi issoimaasi iduiñtuldiadagi.

¹⁹ CAA maata aatama isaatama armaamarada Diuusi dai vaascatai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo, adiaavora artlaanadamigada agai.

²⁰ CAA maata aatama lapa iscadivia Diuusi marada dai garsoicai tasai caga maatacana siooga sagicada arDiuusi. Dai sivi Diuusi galamadu daja vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo Diuusi marada. Agai sagicada arDiuusi dai agai galvaidacaimu tavaagiamu tasai tumastuigaco oidacana agai amadu.

²¹ Giñaduñi maitavar siaa duutuada aapima amomoono ismaacada ivueeyi oodami dai pocaiti said ardiuusi.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Vuaana gaaaduñi vaavoitudadami

¹ Aana arVuaana vaavoitudadami taanadamigada daida ganoojidi aana aapima giñaaduñi vaavoitudadami ismaacada ganampaidi dai siaa duutudai Diuusi. Aapima amo siilagama ganducami acovai gavuvaidacai Diuusi dai aana saalicada ganoigadai. Dai vaaascatai ismaacada vaavoitudai Diuusi ñiooquida ismaacada arvaavoi ganoigadai aapa maisiu mosacaasi aana. ² Ganoigadai aatama vaavoitudaitai Diuusi ñiooquida dai tomas-tuigaco vaavoitudadamu aatama. ³ Caaagacata gannaajadamu Diuusi garooga amadu Suusi Cristo Diuusi marada dai agai soigandliadamu aapimacada dai iibastudacan tadacamu ganiibadaga. Gomaasicada vaamioma caaga vaavoitudadamu aapima dai aipacoga ganoigadamu.

⁴ Dai saalicada baigiñali aana taagacai amoco gnaaduñi ismaacada caaga agidi Diuusi ñiooquida poduucai isduucai Diuusi garooga gartajai. ⁵ Dai sivi gandaana aana aapima giñaaduñi tasai aipacoga garoigadaña. Gomaasi maitaramo saalicami utuducami goovai atagai vaa ismaacada viaa aatama aidasi abiaadara gaagacai gamamaatutuli Suusi Cristo. ⁶ Isoigada aatama Diuusi aida gia ivuaadamu aatama istumaasi Diuusi gatajai. Agai gartajai tasai aipacoga garoigadaña poduucai isduucai mai aapima aidasi vaavoitu.

⁷ Tami oidi daama oidaga mui mamaatutuldiadami yaatavogami. Agai gaaagidi sai Suusi Cristo maiodami duucai vuusai. Agai gia aryaatavogami daida vuidara vaata Suusi Cristo. ⁸ Gannuucadacavurai aapima taduucai ganvupuiirumagi. Isvaavoituda aapima agai aida gia Diuusi maitanmaaquimu vaasi istumaasi ganmaaqu agai.

⁹ Tomasioora siora ama maasi gamamaatutuldiadagi istumaasi maitarmaatutuli Suusi Cristo aida gia Diuusi maiamadu daja agai. Damos siora caaga gamamaatutuldiadagi Suusi Cristo mamaatutuldiaragada aida gia Diuusi amadu marada amadu daraaja agai. ¹⁰ Isamo mamaatutuldiadami yaatavogami gandididagi ismaacada pocaitiadagi sai Suusi Cristo maiodami duucai vuusai maitavar dagito ismaadara caacada agai siaaco ganampaidi aapima tomali maitaagai maspocaitiadagi sai Diuusi soifana. ¹¹ Isamaadutai pocaitiadagi aida gia ducami ispomaasi ivuaadamudai agai aapa.

¹² Naana maasi gnaagida iñalidi aana damos maisiu oojaicada baiyoma ipalidi aana ismaaca gandididagi dai gnaatagidagi dai poduucai baigaraliadamu aatama.

¹³ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacada tami oidaga ismaacada Diuusi acovai vuvaitu Diuuscada gamviaatuldi.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Vuaana gʌaduñi Gaayo

¹ Aana ʌrVuaana ʌvaavoitudadami ʌaanʌdamigada daida gʌoojidi aana aapi giñaduñi Gaayo sʌalicada gʌoigadai aana.

² Daana aana Diuusi sai ʌgai cʌaga gʌnuucadacana pasai maicocoraña maatacatai aana isapiacʌaga vaavoitudai aapi. ³ Alia baigiñʌali aana dadacai ʌʌmoco garaaduñi mʌʌcadʌʌ. ʌgai giñaagidi sai apiacʌaga vaavoitudai aapi dai apiacʌagacʌʌ oidaga. ⁴ Alia baigiñʌlidi aana maatacatai isʌgai ismaacada mamaatʌtuli aana Diuusi ñiooquida apiacʌaga vaavoitudai dai apiacʌaga oidaga.

⁵ Giñaduñi Gaayo alia gʌoigadai aana. Aapi alia cʌaga ivueeyi soicʌitai vʌasi garaaduñi vaavoitudadami tomasi ʌʌmoco maimaata aapi. ⁶ ʌʌmoco ismaacada daivui mʌʌcadʌʌ gʌʌagidiña siʌʌscada gʌʌʌmpaidiada aatʌʌ pasai aapi alia oigadai. Sivi siʌʌscada mʌʌ dadia goovai ʌpamu soiñañi istumaasicada tagitoca goovai voiʌʌ, poduucai isduucai Diuusi ipalidi. ⁷ ʌgai ivueeyi Diuusi aa duñdada dai ʌgai maitipalidi isvuudagi istumaasi maacadagi ismaacada maitarvaavoitudadami. ⁸ Cascada aatʌʌ alia gʌaagai istumaacadagi istumaasi tagitoca ʌgai dai poduucai soicʌdagi aatʌʌ isapiagaagiada ʌgai Diuusi ñiooquida.

⁹ Aana ooji ʌmo oojai garaaduñi vaavoitudadami ismaacada gʌʌʌmpaidi dai siaa dutudai Diuusi movai siaoco daja aapi. Dʌmos Diótrefesi maitiñʌʌgidi. ʌgai alia ojoidi isʌʌbaitʌʌacamigadacagi ʌvaavoitudadami cascada. ¹⁰ Cascada isgaamo imi aana aagidamu aana vʌʌscatai vuitapi astuisida giñyaatagai dai giññiooquidi. Dai goovai maimi-aadʌgidi aagidami Diuusi ñiooquida ismaacada dʌgavuscai tomali maidadagitoi isaa miaadʌgidagi. Dai siora miaadʌgidagi maidadagitoiña goovai isʌʌmadu gʌʌʌmpaidadagi. ¹¹ Giñaduñi Gaayo alia gʌoigadai aana. Maitiʌpan duucai ivuaada ʌgai ismaacada maicʌaga ivueeyi baiyoma ivuaada aapi ʌpan duucai ʌgai ismaacada cʌaga ivueeyi. Siora ivueeyi istumaasi ʌrcʌʌgaducami ʌgai ʌrDiuusi maamarada, dʌmos siora soimaasi ivueeyi ʌgai maimaata Diuusi.

¹² Vʌʌscatai cʌaga ñioocai Demetrio vʌʌtarʌ daida ʌrvaavoi istumaasi aagai oodami. Aana ʌʌʌ pocaiti sai ʌgai cʌʌ tuiga dai aapima cʌʌ maatʌ iñsaana maitanyaatagidi.

¹³ Naana maasi gʌaagida iñʌlidi aana dʌmos maisiu oojacada ¹⁴ baiyoma otoma gʌdivida iñʌlidi aana dai ʌgi gʌaatagidagi.

¹⁵ Aana ipalidi sai Diuusi ibastudacan tadacana gʌibʌdaga. Garaaduñi vaavoitudadami ismaacada tami daraaja Diuuscada gʌviaatuldi. Diuuscada iviaatulda vʌʌscatai gʌraaduñi. Mosacaasi.

Idi oojai ooji Uudasi vaavoitudadami

¹ Aana arUudasi suculida Jacovo daida arpioonigada Suusi Cristo. Ganoojidi aana idi oojai aapima ganvaatarala ismaacada Diuusi garooga oigada dai acovai vuvaitu sai lagidiña vai Suusi Cristo nuucada. ² Aana ipalidi isDiuusi soigalliadagi aapimacada dai ganiibastudacan tadacagi, dai ganoigadagi.

³⁻⁴ Giñaaduñi aliasi ipaliditadai aana isganoojidagi ganaagida inlidi aana isducatai calagacala garvuvaitu Diuusi slaasi aapima acasi aana lapa. Dai sivi aliasi gaagai isganoojida aana gandaañidatani masai maidagitona ganvaavoidaraga dai vuidala avavlaataca amamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada gansaagida vapacadagi. Diuusi garmaatutuli istumaasi vaavoitudai aatama. Aatama arDiuusi maamarada dai maitaagai lasdagituagi garvaavoidaraga ismaacada garmaa Diuusi dai ama maasi vaavoitudagi. Amamaatatuldiadami yaatavogami gansaagida vaapa maitanaagidacai ismaitanapan duucai vaavoitudai agai. Agai maicala tuutuiga dai googosi ganducami dai ama duucai aagai Diuusi ñiooquida dai pocaiti sai Diuusi calagacala naidi oodami dai sai soigalidi oodamicada dai sai oigaldi soimaascamigada sai cascada casistutuidi istomasduucai oidacagi. GarDiuusiga ismaacada lagidi aatama dai gartaaanadamiga Suusi Cristo agai gajiaadala vipieeyi. Laqui ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada dai aagai isducatai Diuusi soimaasi taatatulda agai agai ismaacada pomaasi ivueeyi.

⁵ Tomasi camaata aapima aana vascala gantagitolda inlidi iducatai idui Diuusi ajudiducada agai calagacala vuvaitu Ejiipitu dlvallariañidala dai gooqilara dagito sai coona oidigana agai ismaacada maivaavoitu. ⁶ Dai gantagitolda inlidi aana lapa isducatai Diuusi tataañicaruda dagito ganguvucadaga dai vuvuaaja tvaagiañidala. Vai Diuusi maamaisaca dai tomali amo imidagai maivuvaida agai. Diuusi nanara isajagi gala tasai slaascada soimaasi taatatulda agai agai vlaasi gosoimaasi ivuaadami vai aaga agai agai isducatai soimaasi taatatulda agai. Diuusi maamaisaca agai siaaco tomastuigaco tucagamucana. ⁷ Dai gantagitolda inlidi aana lapa isducatai soimaa taatatuli Diuusi Sodoomala dai Gomoorala oidacami dai sicoli oidacami. Agai googosi ganducamicana arpan duucai Diuusi tataañicaruda ismaacada maialagi Diuusi. Cascada agai ootoi oodami siaaco tomastuigaco taiyala daraajagi agai. Imaasicada gartatagidi Diuusi isducatai ivueeyi agai soimaasi ivuaadamicada.

⁸ Amamaatatuldiadami yaatavogami arpan duucai ivueeyi ajudidui dai Diuusi tataañicaruda dai aSoodomala dai Gomoorala oidacami tomasi camaata agai isducatai aradiu agiacada. Vascala googosi ganducami dai maialagi tomali amo taaanadami, dai sigalnaasi ñioocai Diuusi tataañicaruda vui ismaacada lagidi Diuusi. Agai pocaiti sai Diuusi mamaatatuldi coosigadala sai cascada poduucai ivueeyi agai. ⁹ Damos aidasi Migili Diuusi tataañicaruda taaanadamigada amadu adiaavora ganvupui ñiñioo aagaitai soora blaquia agai Moseesacaru tuucugada aidasi muu agai. AMigili siaa duutudai Diuusi ismaacada artaaanadami vascatai cascada maisigalnaasi ñioo agai adiaavora vui, tomasi adiaavora sigalnaasi ñiooqui aagidi. Damos AMigili potatada adiaavora: "Diuusi gbagaidamu". ¹⁰ Damos amamaatatuldiadami yaatavogami siigalnaasi ñiooqui aagai Diuusi tataañicaruda vui, dai googosi ganducami dai aipaco gancocodaiña maitatagitoitai istumaasi araduñia agai agiacada vai cascada Diuusi soimaasi taatatulda agai.

¹¹ Siala soimaa taatamu agai. Agai maialagi Diuusi arpan duucai Cain maialagi Diuusi. Daida amamaatatuldiadami yaatavogami mosgamamaatatuldi istumaasi maitarvaavoi. Goovai ara duñidada agai. Poduucai ivueeyi agai gamaitacada liditai tumiñsi arpan duucai Balaam gamamaatatuldiña istumaasi maitarvaavoi dai poduucai gamaitacaiña tumiñsi. Daida amamaatatuldiadami yaatavogami maialagi ataaanadami arpan duucai Coré amadu aa duñida maialagi taaanadami cascada ugidagai agai. Poduñimu lapa amamaatatuldiadami ismaacada maialagi ataaanadami. ¹² Slaascada ganampaidiada aapima dai amapai gacuaadagi gatlagida liditai masganoigadai aipacoga amamaatatuldiadami yaatavogami mosarsiaa araragai aapima ganvaatarala. Agai mosnavaacorai aapima gansaagida dai maisiaa duutudai tomali amaadutai. Dai agai moslagi gacuaadana dai maitantagito naidiña isvialagacagi aa. Agai maitarsoiñi ¹³ dai naana maasi sigalnaascami ivueeyi siaa araraca maasi cascada agai maicalagadu isgamamaatatuldiadagi dai Diuusi ootosamu malca siaaco tomastuigaco tucagamucana.

¹⁴ Laqui amo Diuusi ñiooquituldiadamigada Enoco talagiducami aagai isducatai araduñia agai amamaatatuldiadami yaatavogamicada. Enoco arcajjudada Adán. Adán arvisiolida

Enoco visiolida. Daidla Diuusi ñiooquituldiadamigadla pocaiti: “Diuusi divia agai lamadu mui gatataaafiicarua, ¹⁵ dai potaiya agai sai vaasi asoimaasi ivuaadamai maiimia agai Diuusi lamadu agai ivueeyi mui naana maasi soimaascami dai aliisi vui ñioocaiña Diuusi cascada soimaa taatatulda agai agai. ¹⁶ Amamaatatuldiadami yaatavogami pocaiti sai maibaiganalidi dudunucami vui, dai isamo istumaasi soimaascami apaduñiagi agaicada agai gapiar vuupaña aa, dai agai ivueeyi vaasi istumaasi soimaascami istumaasi iduñia aliada, dai gagala ñioocai dai pocaiti sai vaasi istumaasi ivueeyi agai vaamioma calagadu siistumaasi ivueeyi aa, dai vaaamunaidana agai oodami dai poduucai voopoidiña amo istumaasi”, ascaiti Diuusi ñiooquituldiadamigadla.

¹⁷ Damos aapimla giñaaduñi gantagitovurai isalqui pocaiti Suusi Cristo ojootosada: ¹⁸ “Silaascada cayoga ugitiagi oidigi lamoco ganparunadamu daidla ivuaadamu istumaasi soimaascami istumaasi ipaliadagi dai maitivuaadamu istumaasi Diuusi ipalidi”, ascaiti ojootosada. ¹⁹ Daidla amamaatatuldiadami yaatavogami aragai dai agai gancocotuldi aipacoga, daidla ivueeyi istumaasi soimaascami istumaasi ipalidi, dai Diuusi Ibada maiilamadu daja agai.

²⁰ Damos aapimla giñaaduñi calagavar vaavoitudada Diuusi ñiooquida dai poduucai maata oidaca isducatai Diuusi ipalidi, dai gamamadadavurai aapimla siDiuusi Ibada gansoicadamu. ²¹ Vaascaga avartagitoca isDiuusi ganoigadai dai baigavar analiada ganoigadaitai Diuusi, dai tagitovurai arpa isamo imidagai ajia agai istuigaco vaascaga oidacamu aatama Diuusi lamadu. Suusi Cristo soigalidi aatamacada cascada.

²² Soigavar analiada agaicada ismaacada maicalaga maata istumaasi argalagaducami tomali soimaascami, ²³ dai anaagavurai dai calagacaga vuvaida vai poduucai maiimia agai Diaavora lamadu. Dai soigavar analiada arpa asoimaasi ivuaadamicada dai maitaagagai masbaiganaliada agaicada ismaacada ivuaadagi agai, ganuucadacavurai dai maipomaasi ivuaada aapimla arpa.

²⁴⁻²⁵ Mosalia amaadugava Diuusi dai alia saituduga agai. Dai agai calagacaga garvuvaidi Suusi Cristo gartaanadamiga muu aatama garvalata cascada. Agai istutuidi isgansoiñagi vai camaisoimaasi ivuaadagi aapimla dai ganvaidaquigi siaaco daja agai caoigaldicami vaasi gansoimaascamiga dai baiganaliadamu aapimla. Aana ipalidi isloodami vaavoitudagi isalqui abiaadaga dai sivi dai vaascaga Diuusi aragal baitacaacami tami oidigi daama dai tavaagiala, dai agai taanai vaasiacatai, dai aliisi gaaagai issiaa duutuada aatama agai.

Mosacaasi.

Istumaasi Diuusi taañicaruda ismaacada ootoi Suusi Cristo taañgi Vuana

¹ Aana arVuana dai ganoojidi aana aapima vaavoitudadami ismaacada ganampaidi dai siaa duutudai Diuusi cuvaracamipata gagar quiiquiata oidacami Asia davvaariata. Aana ganoojidi dai ganaagidi naana maasi istumaasi ismaacada giñtaagi amo Diuusi taañicaruda. Agai giñtaagi istumaasi otoma araduñi agai tavaagiata dai oidigi daama. Diuusi agai dai taañgi vaasi gomaasi Suusi Cristo sai vaasi vaavoitudadami maata gomaasi. Cascada Suusi Cristo ootoi amo Diuusi taañicaruda sai agai giñtaagidana vaasi gomaasi.

² Ganaagidamu aana vaasi istumaasi taa aana dai caa. Istumaasi caa aana arñiooquida Diuusi amadu Suusi Cristo dai istumaasi taa aana Diuusi amadu Suusi Cristo idui.

³ Diuusi saalicada saagacata najadamu soora aagadagi idi oojai ismaacada Diuusi giñmaa siiaascada ganampaidi adagi vaavoitudadami dai siota tagiditai caacagi arpa Diuusi saagacata najadamu. Otoma araduñia agai vaasi istumaasi gaagagai idi oojiaa.

⁴ Aana ipalidi isDiuusi amadu Suusi Cristo amadu Diuusi Ibaada saagacata ganaijadagi dai ganiibastudacan tadacagi aapima vaavoitudadami Asia davvaariata oidacami. Diuusi agai ismaacada maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai. Diuusi Ibaada agai dai ganuucada aapima vaavoitudadami cuvaracamipata gagar quiiquiata oidacami dai agai tavaagiata daja siaaco Diuusi daacatai gataana. ⁵ Suusi Cristo agai dai gaaagidi vaasi istumaasi arvaavoi. Dai agai ararapagadada ismaacada duaaca dai camaimuquia agai tomali amo imidagai. Dai agai vaamioma viaa guvucadagai istomasmaacada taanadami tami oidigi daama. Agai garoigadai dai garoigaldi garsoimaascami muucacai curusiaba. ⁶ Dai agai acovai garvuvaitu tasai soina taanaia Diuusi rara duuca dai tsaidi ivuadana Diuusi aa duindada papaali duuca siaa duutudaitai Diuusi garooga. Aliaa gaagagai tascaaga ñioocadagi aatama Suusi Cristo vaataa. Agai viaa guvucadagai tomastuigaco.

⁷ Suusi Cristo iicomai saagida divia agai. Vaascatai taagimu asta agai ismaacada curusiaba siisa. Dai vaasi odami aipaco oidacami ismaacada maivaavoitudagi suaafidamu taagacai agai. Saalicada arvaavoi isdivia agai agai.

⁸ Dai Diuusi gartaanadamiga agai ismaacada maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai. Dai agai aliaa viaa guvucadagai cascada istutuidi isiduñiagi tomastumaasi. Dai pocaiti agai: “Aana oidaga maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara dai siiaascada ugitiagi oidigi aana apiaoidacamu”, ascaiti Diuusi.

⁹ Aana arVuana dai aatama argaraadunumu vaavoitudadami. Aana arpa soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduucacai isduucacai aapima soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai tomastuigaco oidacamu aatama tavaagiata Diuusi amadu. Dai Suusi Cristo giñsoicai aana arpa ansai soimaasi taatamaiña maivui ñioocaitai agai poduucacai isduucacai gansoicai agai aapima masai soimaasi taatamaiña aapima maivui ñioocaitai agai. Aana giñmaisatu amapacata siaaco sicolimadi suudagi, ami Patmos taagidu. Aana giñmaisatu gamamaatutulitai Diuusi ñiooquida dai gaaagiditai Suusi Cristo mamaatutudi aragada. ¹⁰ Amo imidagai tumiñoco Diuusi Ibaada giñmaa guvucadagai antai aana caa amo ñiooqui giñlabagi ismaacada arpan caiti amo trompeta ¹¹ dai cavami ñioo dai povaiñitadai:

—Aana aragai dai maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. Oojai amo liivruata vaasi pastumaasi tagia agai dai ootosda vaavoitudadami ismaacada ganampaidi dai siaa duutudai Diuusi Asia davvaariata Efeesoata, dai Esmirnaata, dai Pergamoota, dai Tiatiraata, dai Sardisata, dai Filadelfiaata, dai Laodiseata —iñitadai añiooqui.

¹² Amaasi aja caquiva aana dai naida iñagai soora agai dai giñiooquidi dai taa aana cuvaracami veela daraasacarui agai oorocada duñisi. ¹³ Dai goveela daraasacarui saagida saacatadai Suusi Cristo. Agai gaaadaca amo vaasaragi tavvaaducami. Dai taagiata caata amo ooro givuurai. ¹⁴ Dai cuupada caa tootoaja ara maasi vopoi tuaacami dai cava. Dai vuupuida cavami dadadacai arpan duucacai taí. ¹⁵ Dai lacasoda dadadacai arpan duucacai amo vaiñomi toñicami bronse taagiducami. Dai cavami ñioocai arpan caiti siiaascada muiducagi ajaacui caa daapacadicami. ¹⁶ Dai ganovi saalisa padaracada daaga agai cuvaracami sisiaavugai. Dai tañiañidara vuusanaca amo mastai aipadara muucacami. Dai vuivasada cavami dadadacai arpan duucacai tasai cavami dadadacai dan duucu.

¹⁷ Dai aidasi taa aanaa laccasodaa abaana gaa muuquidaa duuca. Damos agai giindaama dai ganovi saallisa padaga dai povaiñtadaidai:

—Maitiduaadicuda aanaa aragai dai maiquiaa calquivacai oidigi abiaadaga oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. ¹⁸ Aanaa aragai dai tomastuigaco oidaga. Aanaa muu amo imidagai damos sivi caduaaca aanaa dai tomastuigaco oidaca iñagai. Dai aanaa vaa saallicami isvaidaquiai avaaovitudadami iibaada tavaagiamu dai isootasagi agai ismaacadaa maivaavoitudai adiaavor amadu. ¹⁹ Oojañi aapi pastumaasi cataa dai vaasi istumaasi avavuiida agai dai istumaasi apadufia agai. ²⁰ Acuvaracami sisiaavugai ismaacadaa taa aapi giñoviatra arapan ducami acuvaracami giñtalaañicaru ismaacadaa ootoi aanaa sai nuucadacana avaaovitudadami ismaacadaa ganampaidi cuvaracamipatra Asia avavuiida. Daidaa acuvaracami veela daraasacaru arapan ducami avaaovitudadami ismaacadaa ganampaidi cuvaracamipatra Asia avavuiida.

2

¹ Oojidañi aapi Vuaana taanaanadamigadaa avaaovitudadami ismaacadaa ganampaidi Efeesoaga dai povaitaada: “Povaiñtadaidai acallicami ismaacadaa ganovi saallisa padaga daaga cuvaracami sisiaavugai dai acuvaracami veela daraasacaru saagida aimara: ² Caa maata aanaa vaasi istumaasi ivueeyi aapima, dai iscaaga ivueeyi aapima giñaa duñdaga, dai issoimaasi taatamai aapima dai vaascaga maivui ñoocai Diuusi. Caa maata aanaa isaapima maiurapacai asoimaasi ivuaadami. Caa maata aanaa isaapima gansaagida ajiopai maataatuldidiadami yaatavogami dai isaapima caaga tacacai agai istumaasi vaavoitudai agai dai poduca maata aapima siagai aryaatavogami. ³ Dai aliasi soimaasi taatamai aapima giñvaavoitudaitai damos vaascaga maioojodaitai ivueeyi aapima giñaa duñdaga. ⁴ Damos aapima ivueeyi amo istumaasi ismaacadaa maioojoidi aanaa, camaitiñoigadai aapima poduca isduuca giñoigadaiña aidasi tucamidaga giñvaavoiu aapima. ⁵ Cascada aliasi gaaagai iscaaga ama duuca gantatagituagi aapima isducatai ivuaadana aapima aidamasi tucamidaga giñvaavoiu dai aliasi gaaagai isapamu giñoigada aapima poduca isduuca giñoigadaiña aidamasi tucamidaga giñvaavoiu. Dai isaapima maiama duuca gantatagituagi aidaa gia aanaa imimu gaamucu siaaco daraaja aapima dai ganvoooidamu aanaa ganveelaga daasacaru bovasataga siaaco daja agai vai poduca gavaatadana isca-maiviaa aapima saallicami isgamamaatuldidiadagi giñoiqui. ⁶ Damos vaascaga aapima ivueeyi amo istumaasi caagaducami aapima maioojoidi istumaasi ivueeyi anicolaitasiatra oidacami poduca isduuca maioojoidi aanaa istumaasi ivueeyi anicolaitasiatra oidacami. ⁷ Caa gavar agiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibaada avaaovitudadami: Sioora maisoimaasi ivuaadagi siascadaa adiaavora soimaasi iduiñtulda aliadagi, agai gia viaacamu oigaragai iscuucumiagi auusi ibiada ismaacadaa oidaga tavaagiatra dai ismaacadaa viaacana oodami ibadagai utudui”.

⁸ Oojidañi aapi Vuaana taanaanadamigadaa avaaovitudadami ismaacadaa ganampaidi Esmirnatra ara dai povaitaada: “Povaiñtadaidai acallicami ismaacadaa maiquiaa calquivacai oidigi abiaadaga oidaga dai tomastuigaco oidaca agai. Agai vaa muu amo imidagai damos sivi caduaaca. ⁹ Caa maata aanaa vaasi istumaasi ivueeyi aapima. Caa maata aanaa isalasi soimaasi taatamai aapima dai issallicada arsoituutugami aapima. Damos vaascaga Diuusi caagacaga gannaidi aapima dai gansoicai masai caagacaga oidacana dai naana duuca gansoicai. Caa maata aanaa isducatai ganvui ñoocai amoco ajudidiu ismaacadaa pocaiti saida arDiuusi mamarada dai maitarvaavoi. Baiyoma agai ganampaidi dai siaa duutudai adiaavora. ¹⁰ Otoma aimu istuigaco aapima soimaasi taata agai. Amoo oodami ismaacadaa ivueeyi istumaasi ipalidi adiaavora ganmaamaisa agai dai poduca naida agai sabai caaga giñvaavoitudai aapima ismaitiñvaavoitudai ara. Saallicada soimaasi taata agai aapima baivustaan tasai. Damos vaasi gomaasicadaa maitavara duduaadimu aapima baiyomavar apicaaga vaavoitudada Diuusi asta masiascada coi dai aanaa ganvaidacaimu tavaagiamu simaaca oidacamu aapima Diuusi amadu tomastuigaco. ¹¹ Caa gavar agiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibaada avaaovitudadami. Sioora maisoimaasi ivuaadagi siascadaa adiaavora soimaasi iduiñtulda aliadagi, agai gia maisoimaasi taata agai coocai agai maiimia agai adiaavora amadu cascada”.

¹² Oojidañi aapi Vuaana taanaanadamigadaa avaaovitudadami ismaacadaa ganampaidi Pergamoga ara dai povaitaada: “Povaiñtadaidai acallicami ismaacadaa vaa amastai aipadaga muucacami: ¹³ Caa maata aanaa vaasi istumaasi ivueeyi aapima. Maata aanaa isaapima mapacaga oidaga siaaco aoodami ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi dai vaascaga

apiacalla síaa giñduutudai aapimla. Dai apiacalla giñvaavoitudai aapimla aidasi loodami Pérgamola oidacami muua Antipasi ami siaaco ivueeyi loodami istumaasi lDiaavora ipalidi. Antipasi lagi dai calla agidi loodami isgiñvaavoitudai. ¹⁴ Damos vaascala ivueeyi aapimla amo istumaasi ismaacada maioojoidi aana. Lamadutai ganaaduñi quiaa vaavoitudai Balaam mamaatatuldiaragada. Balaam lagi dai avanaqui lBalaac sai lagi soimaasi iduiñtuldana lJudidiñ. Cascada Balaac agidi lJudidiñ sai ugana cuaadagai ismaacada aa oodami cadaasi amomoono dai sai googosi ganducamicana. ¹⁵ Dai lamadutai ganaaduñi vaavoitudadami quiaa vaavoitudai Nicolaitasi mamaatatuldiaragada ismaacada maioojoidi aana. ¹⁶ Cascada aliasi gaaagai isotoma ama duucai gantatagituagi lagi dai ismailama duucai gantatagituagi lagi aida gia gaamu imimu aana dai cocodamu aana lagi idi mastaicada ismaacada vuusai giñtañiañdara. ¹⁷ Cagavag agiditai caaca aapimla istumaasi agidi Diuusi lBaada lvaavoitudadami. Siora maisoimaasi ivuaadagai siaascada lDiaavora soimaasi iduiñtuldada liadagi, maaquimu aana lagi gocuaadagai ismaacada lavaagiara oidaga ismaacada maitiipi tami oidi daama. Dai maaquimu aana lagi amo odaí tojacami siaaco oojisi amo taalaragai ismaacada maimaata aa oodami mosaca lagi siora maaquiagi aana”.

¹⁸ Oojidañi aapi Vuaana ltaaanadamigada lvaavoitudadami ismaacada ganampaidi Tatiirala lara dai povaitada: “Povaiñtadai Diuusi marada. Lagi vaa lagi dai cavami dadadacai vuupuidal laran duucal tai dai lcasoda laran duucal dadadacai amo vaiñomi bronse taagiducami clla daapacadicami. ¹⁹ Clla maata aana vaasi istumaasi ivueeyi aapimla. Aapimla giñoigadai dai aipacoga ganoigadai aapimla lara. Dai maata aana iscala giñvaavoitudai aapimla dai iscala ivueeyi aapimla giña duiñdaga dai issoimaasi taatamai dai vaascara maivui ñioocai Diuusi. Dai maata aana issivi vaamioma calla ivueeyi aapimla Diuusi aa duiñdada situcamidala giñvaavoitudacai. ²⁰ Damos vaascala ivueeyi aapimla amo istumaasi istumaasi maioojoidi aana. Aapimla gansaagida oidaga amo ooqui Jesabela taagiducami. Lagi pocaiti saida lDiuisi ñiooquituldiadamigada damos maitarvaavoi. Baiyoma lagi vuupuirumadai lamoco ismaacada giñvaavoitudai mamaatulditai lagi isalasi lcalaagai isgoogosi ganducamicagi daida iscuadagai cuaadagai ismaacada aa oodami cadaasi amomoono. Dai aapimla dadagitai sai apiaquiaa gamamaatuldina gomaasi. ²¹ Catavari nanaa aana looqui sai ama duucal gatagitona dai sai gajiaadala viaana gasoimaasicamiga damos lagi maitipalidi. ²² Sivi gia daituldamu aana cocodagai lagi dai sallicada soimaasi taatuldiamu aana vaasi vipioolimada, ismailama duucal gantatagituagi lagi dai camaipomaasi ivuaadagai. ²³ Dai coodamu aana siora vaavoitudai looqui mamaatuldidiaragada dai poduucal vaasi oodami ismaacada giñvaavoitudai calla maalamu iñsaana maata vaasi istumaasi taatagitai oodami dai vaasi istumaasi ipalidi isivuaadagai lagi. Dai siora calla ivuaadagai aana cagacala ñajadamu dai siora soimaasi ivuaadagai aana soimaasi taatuldiamu. ²⁴ Damos aapimla Tatiirala oidacami ismaacada maivaavoitudai looqui mamaatuldidiaragada tomasi maimaata vaasi istumaasi mamaatuldidi lagi ismaacada ivueeyi istumaasi lDiaavora ipalidi aana maivuaa istumaasi ipalidi isivuaadagai ñiooqui aapimla. ²⁵ Damos gaaagai masiapiacalla vaavoitudadagai aapimla asta siaascada gaamu imiagi aana. ²⁶ Siora maisoimaasi ivuaadagai siaascada lDiaavora soimaasi iduiñtuldidi liadagai dai siora apiacalla ivuaadagai istumaasi ipalidi aana isivuaadagai asta siaascada coiyagi, maaquimu aana lagi sallicami sai giñlamadu taanaiña vaasi oodami oidigi daama oidacami, ²⁷ poduucal isduucal giñooga giñmaa sallicami ansai aana taanaiña vaasi oodami oidigi daama oidacami. Dai sallicada viaacamu lagi guvucadagai dai vaamioma istitudamu lagi isalaga oodami. ²⁸ Dai vaidacamu aana lagi lavaagiamu sai aana giñlamadu oidacana tomastuigaco. Aana laran ducami agaa siaavugai ismaacada lquiamoco vusacai. ²⁹ Cagavag agiditai caaca aapimla istumaasi agidi Diuusi lBaada lvaavoitudadami”.

3

¹ Oojidañi aapi Vuaana ltaaanadamigada lvaavoitudadami ismaacada ganampaidi Sardisala lara dai povaitada: “Povaiñtadai lcali ismaacada ootoi Diuusi lBaada sai nuucadacana lvaavoitudadami cuvaracamipala gagar quiquiara oidacami dai ganoviala daaga lagi cuvaracami sisiaavugai: Clla maata aana vaasi istumaasi ivueeyi aapimla. Maata aana ismuidutai aapimla mospocaiti iscala vaavoitudai Diuusi daida isalagai ganmaa iibadagai utudui damos maiviaacan vueeyi aapimla iibadaga utudui. ² Cagavag ganuucadaca aapimla dai poduucal cagacala oidaca. Quiaa vaavoitudai aapimla palapi. Vaamiomavag calla vaavoituda dai poduucal cagacala oidacamu aapimla. Maitavag

dagitu isugitia ganvaavoidaraga. Canaidi aana isaapima maicagacaga oidaga Diuusi vui cascada pocaiti aana. ³ Cagavav tatabigitoda aapima Suusi Cristo mamaatatuldiaragada dai lagiadavurari gomaasi. Ama duuquivav gantatagito dai camaidagitu ganvaavoidaraga. Ismaima duuca gantatagituagi aapima aida gia todian duucai imimu aana maimaatacatai aapima silascada poduucai isduucai maimaatacana aapima siuu duucu divia agadagi amo lasivogami. Dai soimaasi gantaatatuldami aana. ⁴ Damos vaascaga oidaga ami Sardisiaga amo vaavoitudadami ismaacada maisoimaasi ivueeyi cascada gilaamadu oidacamu agai tavaagiaga dai viaacamu agai yuucusi tootoacami. ⁵ Siorea maisoimaasi ivuaadagi silascada Diaavora soimaasi iduifitula liadagi agai gia ganaadamu yuucusi tootoacami tavaagiaga. Dai aana maisiaa duaadamu taataragada agai aliivruaifidaga siaaco oojisi. Aliivruaga oojisi taataragada agai ismaacada viaa iibadagai utudui. Dai aagidami aana gifooga amada gifooga tatabaifcaruda isagai argifaadufi. ⁶ Cagavav lagiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibadavaavoitudadami”.

7 Oojidafi aapi Vuaana taanaanadamigada vaavoitudadami ismaacada ganampaidi Filadelfiaga dai povaitada: “Povaitatadai calali ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai vasi istumaasi aagai agai arvaavoi dai agai viaa sallicamigada lrafi Davicaru, dai lagi agai aagai istumaasi padufia agai dai maitiipu siorea ama duuca aagidagi: ⁸ Cal maata aana vasi istumaasi ivueeyi aapima. Vaascaga caga gifvaavoitudai aapima daida lagiditai cal gifniooqui dai aagidi aa oodami isgifvaavoitudai. Cascada ganmaa aana guvucadagai masai caga gaaagidifia gifniooqui dai maitiipu tomali amoco ismaacada viaa guvucadagai isgansobicadagi. ⁹ Ami Filadelfiaga oidaga amoco ismaacada pocaiti saida arDiuusi maamaradaamos maitarvaavoi. Agai aryaatavogami daida ganampaidi dai siaa duutudai Diaavora. Dai aana taafimuu ayaatavogami sai ganuravana aapima dai sai ganvuidaga gantootonacada guuquivana. Dai cal maatamu agai isganoigadai aana aapima. ¹⁰ Aapima caga giflagidi dai maitifvui fioocai silascada taatamadagi cascada gannuucadacamu aana aapima silascada sallicada soimaasi taatagi oodami vasi oidigi daama oidacami, dai nidamu aana sabai caga ivueeyi agai ischo lapa. Damos aana gia caga gannuucadacamu aapima simaisoimaasi taatamu aapima. ¹¹ Otoma gaamu imimu aana. Apiavav caga gifvaavoitudada aapima dai apiavav caga oidaca vai poduucai maiviaacamu aa oodami istumaasi Diuusi ganmaaquigai tavaagiaga. ¹² Siorea maisoimaasi ivuaadagi silascada Diaavora soimaasi iduifitula liadagi agai viaa viaacamu amo sallicami tavaagiaga siaaco oidaga Diuusi dai Diuusi amadu oidacamu tomastuigaco. Dai agai cocovadaga oojamu aana gifDiuusiga taataragada, oojamu aana lapa istalagidi Diuusi quida. Agai lraJerusalén utuducada ismaacada idu Diuusi tavaagiaga dai tavaandamu agai tami oidigi daama. Dai oojamu aana lapa giftaataraga utuducada. ¹³ Cagavav lagiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibadavaavoitudadami”.

14 Oojidafi aapi Vuaana taanaanadamigada vaavoitudadami ismaacada ganampaidi Laodiseaga dai povaitada: “Povaitatadai calali ismaacada sallicada ivueeyi istumaasi aagai saida ivuaada agai. Dai vasi istumaasi aagai agai arvaavoi. Dai agai vaamioma gataanaai istomasioora dai taanaai lapa vasi istumaasi idu Diuusi: ¹⁵ Cal maata aana vasi istumaasi ivueeyi aapima. Aapima maitipalidi isgajaadaga gifviaagi tomali maitipalidi iscaga gifvaavoitudagi. Sioma arcaga iscaga gifvaavoitudada aapima ismaitifvaavoitudada tomalaachi lapa. ¹⁶ Cascada gajaadaga ganviaa ifagai aana. ¹⁷ Pocaiti aapima masai sallicada riricuga dai sai caga arvavueeyi vaasiaacatai dai sai maiviaaga tomali amo istumaasi. Damos maimaata aapima ismaiviaa naana maasi istumaasi istumaasi Diuusi ipalidi isviaaca aapima, maioojoidi Diuusi isduucai gantatagitoi aapima, dai Diuusi maicagacaga gannaidi, dai maimaata cal aapima Diuusi mamaatatuldiaragada, dai aliisi glaagai issiaa aradagi aapima maicaga ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁸ Cascada ganaagidi aana masai gifdaanaifia ansai gansoicadagi masai cagacaga oidacana dai aana gia gansoicadamu masai cagacaga oidacana. Dai ganaagidi aana lapa masai gifdaanaifia ansai gansoicadana masai ivuaadana istumaasi aana ipalidi vai poduucai maisiaa aradamu aapima. Dai gansoicadamu aana iscaga maata caaca aapima gifmamaatatuldiaragada. ¹⁹ Aana gia bagai dai soimaasi taatamitulu siorea oigadai aana silascada agai soimaasi ivuaadagi cascada soimaasi gantaatatuldamu aana aapima masmaima duuca gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ²⁰ Aana gia gansoicada ifalidi. Isaapima ipaliadagi ifsaana gansoicadagi aida gia gansoicadamu aana dai gadaamadu daacamu aana dai aapima giflamadu oidacamu. ²¹ Siorea maisoimaasi ivuaadagi silascada Diaavora soimaasi iduifitula liadagi aana gia maaquimu sallicami sai aana giflamadu gataanaifia poduucai isduucai gataanaifia aana gifooga amadu.

AanΛ daja giñooğa abaana gadaicarui gadocami daama maisoimaasi iduucai aanΛ aidΛsi ΛDiaavora soimaasi giñduifitulda agaitadai. ²² CΛagavar Λagiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibaada Λvaavoitudadami” —ifñtatadai acΛali ismaacada tΛΛ aanΛ dai caΛ.

4

¹ AidΛsi caapΛdui vΛasi gomaasi aidΛ nΛnΛava aanΛ tΛvaagiamu dai tΛΛ aanΛ Λmo cuparagai cupioquicami dai caΛ aanΛ isgiññiooqui Λgai vaa ismaacada Λpağa giññiooqui ismaacada Λpaan caiti Λmo trompeta dai povaiñtatadai:

—TΛsadiñi baigovai nai aanΛ gΛtΛagidana istumaasi apΛduñia agai —ifñtatadai Λgai.

² Dai todian duucai Diuusi Ibaada giñmaa guvucadagai antai tΛΛ aanΛ Λmo daicarui gaducami istΛvaagiΛta cΛaca. Dai godaicarui dan daja Diuusi. ³ Λgai sΛalicada dadadacai poduucai isduucai dadadacai ojoodai namΛacami ismaacada jaspe tΛagidu dai cornalina tΛagidu. Dai godaicarui sicoli cΛaca Λmo quijonali dai dadadacai poduucai isduucai dadadacai Λmo odai namΛacami ismaacada esmerelda tΛagidu. ⁴ Dai godaicarui gaducada sicoli tΛΛ aanΛ Λpa Λmo coobai dai maacova daraicarui siaaco daraaja Λmo coobai dan maacova cΛcΛliodami tooto yuuscami, dai vΛascatai gΛntuutusaca Λmo cooronai oorocada duuñisicami. ⁵ DaidΛ daicaruiΛiñdΛta vΛpΛdocai dai coponai, daidΛ Λdaicarui vuidΛta daraaja cuvaracami cucuudagi. Λcucuudagi Λtaapan ducami Diuusi Ibaada. Agai Λgai dai nuucada Λvaavoitudadami ismaacada gΛnΛmpaidi cuvaracamipΛta quiiquita. ⁶ DaidΛ Λdaicarui vuidΛta cΛΛ tapalica dai gΛΛ suudagi maasi dai vidrio maasi Λpa.

DaidΛ Λdaicarui sicoli guuca maacova Diuusi tΛtaañicaruda ismaacada vΛasi tuucugadarΛ daraaja vuupuida. ⁷ ΛpΛagadada Λpa maasi Λmo mavididi, daidΛ Λgamai Λpa maasi Λmo tuuru, daidΛ Λgamai viaa oodami vuivasada, daidΛ Λgamai Λpa maasi Λmo baagai dai daigigi. ⁸ VΛΛ maacova viaa naanadami anaai. Dai daamadΛta dai utadΛta anada muumujidu vuupuida. Dai tasΛta dai tucara Λgai moññioocaiña dai pocaitiña:

Aapi gΛrDiuusiga sΛalicada maisoimaasi ivueeyi.

Aapi gΛrDiuusiga sΛalicada maisoimaasi ivueeyi.

Aapi gΛrDiuusiga sΛalicada maisoimaasi ivueeyi.

Aapi gΛrDiuusiga sΛalicada viaa guvucadagai.

Maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadara oidaga aapi.

Dai quiaa oidaga aapi.

Dai tomostuigaco oidaca agai.

Pocaitimi acΛcΛisi.

⁹ Dai siuu duucu acΛcΛisi cΛaga ñioocadagi Λgai vΛΛtara ismaacada ΛgΛΛ daicarui dan daja, ismaacada tomostuigaco oidaga, dai siuu duucu acΛcΛisi siaa duutudaiña Λgai, dai siuu duucu baigaliaracada ñioocadagi Λgai, ¹⁰ aidΛ gia Λmo coobai dan maacova cΛcΛliodami gΛntootonacada guguucaiaña Λgai vuidΛta ismaacada tomostuigaco oidaga dai siaa duutudaiña Λgai. Dai Λgai vuidΛta darasaiaña gΛncooronaiga dai pocaiti:

¹¹ GΛrDiuusiga, gΛrbaitacΛaacamiga aapi gia viaa sΛalicami isvΛasi oodami cΛaga ñioocadagi aapi gavui,

daidΛ isvΛasi oodami gΛsiasa duutuadagi.

Aapi sΛalicada viaa guvucadagai daidΛ idui vΛΛsiaacatai cascada.

Aapi idui vΛΛsiaacatai dai nuucada aapi vΛΛsiaacatai poduucai ipΛlidi aapi cascada.

Caiti acΛcΛliodami.

5

¹ Dai amaasi tΛΛ aanΛ Diuusi isdaja ΛgΛΛ daicarui daama daaga Λmo liivru gΛnooviΛta sΛΛlisa padΛta. Aliivru Λramo papeli tΛvΛducami biisapicami dai aipadΛra oojisi dai cΛaga cupi arastudi cuvaracamipΛta seeracada. ² Dai tΛΛ aanΛ Λmo Diuusi tΛaañicaruda ismaacada viaa guvucadagai dai Λgai cavami ñioocai dai tΛcakai:

—¿Voora agai dai sΛalicada cΛΛ tuiga dai cascada viaa sΛalicami iscupiocoagi idi liivru dai Λligagi? —caiti Diuusi tΛaañicaruda.

³ Damos maidada ami tomali Λmaadutai tomali tΛvaagiΛiñdΛta tomali oidigi daamaiñdΛta tomali oidigi utadΛta ismaacada isistutuidi iscupiocoagi liivru dai ñidagi Λoojai. ⁴ AidΛ gia cavami sosua aanΛ maitiipucatai tomali Λmaadutai ismaacada viaa sΛalicami iscupiocoagi liivru dai ñidagi Λoojai. ⁵ Amaasi Λmaadutai acΛcΛliodami povaiñtatadai:

—Casi maisuacada aapi Vuaana. Cadivia amo cāli cā tuigacami ismaacada vaamioma istutuidi isāDiaavora dai goovai gia viaa saālicami ismaigovai daasagi goseera vāa cuvaracamipāraifīdāta. Idi cāli agai dai taaanai āJudea dāvaariāta oidacami dai idi vaa ārcajitudā ārai Davicarū —iñtatā dai cāliodami.

⁶ Amaasi tāa aanā āmo cāli masmaacada Cañiiru aagaiña. Dai ami cāca āgā daicarui vai vaasoñioma guuca āmaacova cācāisi dai āana daraaja āmo coobai dan maacova cācāliodami vai ami saagida cāca ācāli. Dai cā maasi noonovidāta dai ācasodāta masiaaco dāāāgarai clāvocada dai cā maasi oonomadāta masiaaco sāi mastaicada dai muua. Dai cuvaracamiga aagada āgai dai cuvaracamiga vuupuida. āvuupuida ārāpan ducami Diuusi Ibāadā ismaacada ootoi Diuusi vāāsi oidigi daama. ⁷ Āgai vaa cāli miadāta cāquiva siaa daja Diuusi āgā daicarui daama dai daagā āliivru gānoovīāta saāliisa padāta. Taidā ācāli bai āliivru. ⁸ Dai aidāsi bai āgai āliivru āmaacova cācāisi āmadu āmo coobai dan maacova cācāliodami gāntootonacada guuquiva ācāli vuidāta. Dai vāāscatai daadagā āmo arpa āgai āriivcarui. Dai daadagā āmo aali ooro aasocoli susuudacami cubimidali. Āgai ārāpan ducami āmaamaragada āvaavoitudadami. ⁹ Daidā āgai ganai āmo naidaga utuducami aagaitai Suusi Cristo dai pocaiti:

Aapi viaa saālicami isbāiyagi goliivru dai ismaigovai daraasagi āseera ismaacada cāda arastudi goliivru.

Āoodami gāmuua aapi pāsai poduucai cāāgacāta vuvaidana aapi mui naana maasi oodami-aiñdāta naana maasi ñioocadami, āpaco gāgā quiquīāta oidacami, dai vāāsi oidi-giaiñdāta.

¹⁰ Dai aapi ācovai gārvuvaitu tāsai soīña taaanāiñā Diuusi rarai duucai, dai tāsai ivuaadana Diuusi aadiñdāda papaali duucai siaa duutudai Diuusi gārooga. Dai taaanadamu aatāma oidigi daama oidacami.

Caiti āgai.

¹¹ Amaasi gaamucu nānāva aanā dai tā mui mil Diuusi tātaañicaruda ismaacada āgā daicarui socoli daraaja āmadu āmaacovai cācāisi dai ācācāliodami. Dai cā aanā isvāāscatai āgai āgāgā ñioocai ¹² dai pocaiti:

Muua āoodami ācāli ismaacada Cañiiru aagaiña āvaavoitudadami.

Āgai vaa āgai dai saālicada viaa saālicami, dai maata cā vāāsiaacatai. Daidā ārtuidacami vāāsiaacatai.

Dai āliāsi viaa guvucadagai dai āliāsi gāāgai isvāāsi oodami siaa duutuadagi āgai, dai iscāga ñioocadagi āgai vui āpa.

¹³ Dai cā aanā isñioocai āpa vāāsiaacatai istumaasi Diuusi idui tāvaagiāta dai oidigi daama dai dāvaariāta uta dai āgā suudagiāta dai pocaiti āgai:

Āliāsi gāāgai isvāāscatai siaa duutuadagi āgai ismaacada āgā daicarui dan daja āmadu āgai ismaacada Cañiiru aagai āvaavoitudadami.

Dai āliāsi gāāgai iscāga ñioocadagi āgai vui.

Āgai gia saālicada viaa guvucadagai dai viaa saālicami āpa.

Dai aatāma ipalidi isvāāscāta viaaca āgai saālicami dai guvucadagai.

Dai isvāāscāta vāāscatai cāga ñioocadagi āgai vāāta.

Daidā issiaa duutuadagi āgai tomastuigaco.

Poduucai ganai āgai.

¹⁴ Daidā āmaacova cācāisi apiañiooquimi dai pocaiti:

—Poduucai āpa duuna —caiti.

Daidā āmo coobai dan maacova cācāliodami gāntootonacada guuquiva āgai vuidāta ismaacada tomastuigaco oidaga dai siaa duutudai āgai.

6

¹ Amaasi tāa aanā isāgai ismaacada Cañiiru aagaiña āvaavoitudadami maigovai daī āseera āmapacāta ismaacada cāda arastudi āliiru. Dai cā aanā iscavami ñioo āmaadutai āmaacova cācāisi. Dai āpan caiti copondami dai povaiñtatā dai:

—ĪDimi dai nāida āmo istumaasi! —iñtatā dai āgai.

² Antai gaamucu nānāva aanā dai tā āmo cavayo tojacami vai dan daitugai āmo cāli dai gānoovīāta bācati āmo uus gaatoi. Dai āgai gācāasati āmo coronai masmaacada maa dai maiduadicuitai imai dai āpamu gamaitāquimi cocodīāta.

³ Aidāsi āgai ismaacada Cañiiru aagaiña āvaavoitudadami maigo daī āseera āpa āmapacāraifīdāta ismaacada cāda arastudi āliivru cā aanā iscāiti āgooquirdāda cāisi dai povaiñtatā dai:

—ĪDimi dai nāida āmo istumaasi! —iñtatā dai āgai.

⁴ Dai gaamucu nanaava aana dai taa amo cavayo vagicami dai dan daitugai amo calli. Matai calli maa amo gaa mastai dai maa samicami sai cocotuldiña oodami tami oidigi daama oidacami dai sai aipacoga gancoodaiña.

⁵ Dai agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera lapa amapacariñdaga ismaacadacada arastudi lliivru, dai caa aana iscaiti amai caisi dai povaiñtadai:

—jDimi dai naida amo istumaasi! —iñtadai agai.

Dai gaamucu nanaava aana dai taa amo cavayo tucucami vai dan daitugai amo calli dai ganooviaga bacati amo vlatatudacarui. ⁶ Dai caa aana amo ñiooqui amaacova cacaishi saagidaiñdaga vai pocaiti:

—Mosacaasi amo litro taligi gamaitacai amo tasai aa duiñdagaicada. Dai vaica litro sevada gamaitacai amo tasai aa duiñdagaicada. Damos asaiti amadu avino maitavar vaamioma namaiquada.

⁷ Dai agai masmaacada Cañiiru aagaiña maigo dai aseera lapa amapacariñdaga ismaacadacada arastudi lliivru dai caa aana iscaiti agamai caisi dai povaiñtadai:

—jDimi dai naida amo istumaasi! —iñtadai agai.

⁸ Antai gaamucu nanaava aana dai taa amo cavayo vaaamacami dai dan daitugai amo calli ismaacada viaa samicami iscoodadagi oodami. Dai agai gooquiaga imai amai ismaacada viaa samicami isvaidaquiasi oodami maaca siaaco ajioopai acoidada.

Dai agai ismaacada viaa samicami iscoodagi mui oodami. Agai coodaiña oodami cocodiaga, dai biuugigaicada, dai cocodagaicada, dai cacaisicada.

⁹ Aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera lapa amapacariñdaga ismaacadacada arastudi lliivru taa aana altar siaaco siaa duutudai oodami Diuusi dai altar uta daraaja iibbada acoidada ismaacada gacooditu vaavoitudaitai Diuusi ñiooquida dai gaaagiditai Diuusi ñiooquida.

¹⁰ Dai agai cavami ñioocai dai pocaiti:

—Garbatacaacamiga aapi gia tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai aapi gia vaascaga ivueeyi vaasi pastumaasi aagai saida ivuaada agai. ¿Asta silascada naidamu aapi oodami oidigi daama oidacami ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami dai soimaasi taatatuldamu aapi agai ismaacada garcoi? —caiti agai.

¹¹ Amaisi baitacaacamigada agai maa vaavoitudadami iibbada yuucusi totoocami dai potadai sai ganiibastana lapa chaaqui tasai. Dai sai quiaa oidaga oidigi daama amoco aaduiña vaavoitudadami ismaacada ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdada. Dai sai amaivaavoitudadami cooda agai agai lapa poduucai isduucai gancooditu agai sai cascada gaaagai isnaraca agai lapa chaaqui tasai.

¹² Dai naidi aana aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera lapa amapacariñdaga ismaacadacada arastudi lliivru. Dai taa aana iscavami gigivuli oidigi daida isatasai tucutu anan maasi icuusi tuucucami. Daida amasaadai lara gadi vaasi, ¹³ daida asisavugai suuli man davalrapu poduucai isduucai suuligai uusi iibiada silascada cavami avardagi. ¹⁴ Dai tavaagi gabiisa anan duucai amo papeli dai maitamaastu. Dai vaasi gigidi sibacoga guuquiva dai vaasi amapacaga siaaco sicolimadi suudagi sibacoga guuquiva. ¹⁵ Daidi ararai oidigi daama oidacami gasta taltajovi dai vaapavuli saagida amadu aa taltaanadami, dai ariricu, dai asandaaru taltaanadamigada, dai ismaacada viaa samicami, dai apipioofi, dai ismaacada maitarpiioofi lapa. ¹⁶ Dai vaascatai agai potadaiña agigiidi dai vaapavuli:

—Gardaamavir suuligai dai gasta vai maitartalgana Diuusi agaa daicarui daama daja vai maisoimaasi gartaatuldana agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami.

¹⁷ Caayai istuigaco Diuusi soimaasi gartaatulda agai dai tomali amaadutai aatama maitistutuidi iscagacaga vuvaquigi —tadai agai.

7

¹ Dai taa aana maacova Diuusi tataañicaruda isguuca maacovaga oidigi soosona dai soobidaca vaali sai maivustaiña oidigi daama, tomali agaa suudagi daama, dai sai maioiñdiña tomali amo uusi. ² Dai taa aana lapa amoco Diuusi taaañicaruda vai siaali amadaga imai dai bacati Diuusi seeyogada. Diuusi agai dai tomastuigaco oidaga. Daidi Diuusi taaañicaruda gagar iña dai potadai agaa maacova Diuusi tataañicaruda ismaacada viaa samicami issiaa duaadagi naana maasi istumaasi oidigi daama dai agaa suudagiaga:

³ —Maitavar siaa duaada tomali amo istumaasi oidigi daama tomali agaa suudagiaga tomali uusi asta silascada cocovaga daraasi aatama vaavoitudadami Diuusi seeyogada —tadai Diuusi taaañicaruda.

4 Dai caa aanla isgaaagai silaquiatai viaa Diuusi seeyogadla. Agai ajaga amo sienta dan goo coobai dan maacova mil ajudiduu cajiudadla saagidiaiñdaga. 5 Judá cajiudadla saagidiaiñdaga ajaga baivustaama dan goo mil ismaacada viaa Diuusi seeyogadla, dai Rubén cajiudadla saagidiaiñdaga ajaga laapa baivustaama dan goo mil ismaacada viaa Diuusi seeyogadla, dai Gad cajiudadla saagidiaiñdaga ajaga laapa baivustaama dan goo mil, 6 dai Aser cajiudadla saagidiaiñdaga ajaga laapa baivustaama dan goo mil, dai Nefatalí cajiudadla saagidiaiñdaga ajaga laapa baivustaama dan goo mil, dai Manasés cajiudadla saagidiaiñdaga ajaga laapa baivustaama dan goo mil, 7 dai Simeón cajiudadla saagidiaiñdaga ajaga laapa baivustaama dan goo mil, dai Levi cajiudadla saagidiaiñdaga ajaga laapa baivustaama dan goo mil, dai Isacar cajiudadla saagidiaiñdaga ajaga laapa baivustaama dan goo mil, 8 Dai Sebulón cajiudadla saagidiaiñdaga ajaga laapa baivustaama dan goo mil, dai Benjamín cajiudadla saagidiaiñdaga ajaga laapa baivustaama dan goo mil.

9 Dai gooquiaga gaamucu nanlavaa aanla dai tala mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami, aipaco gagar quiquiaga oidacami vaaasi oidigiañdaga. Dai agai moguuca agaa daicarui vuidaga dai agai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami vuidaga. Aoodami sallicada muidu tomali amaadutai maitistutuidi isacaldagi. Dai gaadaca yuucusi tootoacami dai gannooviyaga daaga palma aagada. 10 Dai vaascatai gagar iñacai dai pocaiti: Diuusi agai dai gogama daicarui daama daja.

Dai goovai lamadu gogamai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami calagacaga vuvaidi oodami.

Caiti agai. 11 Dai tala aanla isagaa daicarui sicoli guuca acacaliodami lamadu amaacova Diuusi tataañicaruda dai vaaasi agai sicoli guuca vaaasi Diuusi tataañicaruda dai agai davalarapi cuiqui siaa duutudaitai Diuusi dai 12 pocaiti:

Poduuquiava. Aliaasi ipalidi aatama isvaasi oodami calaga ñioocadagi

Diuusi vui baiganaliaracada tomastuigaco.

Agiaava agai dai sallicada cala maata caa vaasiaacatai,

dai sallicada viaa sallicami dai guvucadagai,

dai vaaasi oodami gaagagai issiaa duutuadagi agai tomastuigaco.

Poduuquiava.

Caiti Diuusi tataañicaruda.

13 Amaasi amaadutai acacaliodami giñtacacai dai povaiñtatadai:

—¿Voorla idi dai ganaadaca yuucusi tootoacami dai vaadaga dada goovai? —iñtatadai.

14 Antai aanla aa noragi dai potatadai:

—Aapi gia maata aanla gia cho —tatadai aanla.

Tai agai povaiñtatadai:

—Idi agai dai oidigi daamaiñdaga dada. Malaca siaadaga dada goovai sallicada soimaasi taatamai oodami damos calagacaga vuvaja idi vaavoitudacai acalali ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami. Goovai muu curusiaba tai aasi larada dai poduucai oigali goovai soimaascamigada avavoitudadami. 15 Cascada Diuusi vuidaga guuca goovai dai tasaga dai tucaga ivueeyi Diuusi aa duifadada tami siaaco oidaga Diuusi. Dai Diuusi nuucada goovai lamadu daacatai. 16 Camaibiuugicoñicamu goovai tomali camaitonocoñicamu, tomali camaisoimaasi taatacamu goovai toiñdaligada tasai. 17 Goovai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami mocacaca agaa daicarui vuidaga siaaco Diuusi dajatai gataaanai. Goovai lagagai dai apianuucadacamu govaavoitudadami vai baiganaliaracada oidacana. Dai goovai taaligidamu agai siaadaga vusanai suudagi ismaacacada viaacana oodami ibadagai utudui. Dai tomastuigaco oidacamu goovai lamadu. Dai maitipucamu istucada soiganaliadagi oodami —iñtatadai agai.

8

1 Aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami maigo dai aseera laapa amapacariñdaga ismaacacacada arastudi aliivru aidla gia maitadatu tomali amo istumaasi tajucami ora tavaagilaga. 2 Amaasi tala aanla acucaracami Diuusi tataañicaruda ismaacada Diuusi vuidaga guuca. Matai maa lamoco trompepeta. 3 Dai gooquiaga divia laapa amai Diuusi taañicaruda dai amo ooro aasocoliaga bacati cubimidali dai alaltar vuidaga calquiva agai. Alaltar orocada duñisi dai mocacaca agaa daicaruda Diuusi vuidaga. Matai maa Diuusi taañicaruda galpi cubimidali sai midana alaltar daama siuu duucu avavoitudadami daanadagi Diuusi. 4 Aidasi Diuusi caa isdaanai avavoitudadami tasai cubusigada acubimidali ismaacada maji laDiuusi taañicaruda dai Diuusi vuivasadaga aayi.

⁵ Amaasi Δ Diuisi t λ aañicarud λ bai λ asocoli ismaac λ d λ ta λ m λ m λ aidi λ gai λ cubimidali dai suudagi tutupali λ altar daamañid λ ta λ dai daitu λ gai λ asocoli oidigi daama dai oidigi cavami copoñimi dai v λ r λ adoquimi, dai gigivuli λ d λ v λ at λ ai.

⁶ Amaasi λ cuv λ aracami Diuisi t λ aañicarud λ ismaac λ d λ λ anoovi λ ta λ daadag λ λ mo iivacarui baig λ ndui dai gaiiva λ gai.

⁷ Daid λ λ r λ aga iiva λ maadutai Diuisi t λ aañicarud λ λ trompeta tai duudu t λ aa λ y λ i dai tai dai λ at λ rai oidigi daama. Dai baitoma tajucami oidigi daama mai v λ asi λ uusi λ madu λ vasoi.

⁸ Tai gooqui λ ta λ λ mai Diuisi t λ aañicarud λ iiva λ aiivacaruc λ d λ m λ tai λ g λ aa suud λ ta λ daitu λ mo istumaasi λ r λ a maascami λ mo λ g λ aa giidi ismaac λ d λ m λ jimi dai baitoma tajucami λ g λ aa suudagi λ at λ rai λ anaato. ⁹ Dai baitoma tajucami v λ asi λ vatopa λ aimadu v λ asi λ c λ acaisi λ g λ aa suud λ ta λ oidacami coi, dai baitoma tajucami λ vapaarcu ugidagai.

¹⁰ Amaasi λ mai Diuisi t λ aañicarud λ iiva λ aiivacaruc λ d λ tai λ gai λ mo siaavugai λ ducami t λ vaagi λ ñid λ ta λ dai m λ jimi λ pan duuca λ λ mo cuudagi dai baitoma tajucami ajaqui λ ta λ dai baitoma tajucami λ am λ ap λ c λ ta λ siaaco vusanai suudagi λ gai. ¹¹ Asiaavugai Ajenjo t λ agidu. λ gai λ t λ amo muuquigami dai sivu. Cascad λ baitoma tajucami λ suudagi oidigi daama sivutu dai mui oodami coi λ acai λ suudagi sivuc λ d λ .

¹² Tai gooqui λ ta λ λ mai Diuisi t λ aañicarud λ iiva λ aiivacaruc λ d λ tai baitoma tajucami λ tasi tucagamutu dai baitoma tajucami λ masaadai tucagamutu dai baitoma tajucami λ siasavugai tucagamutu λ r λ a dai poduuc λ ai maisic λ g λ tonoraga tas λ ta λ dai vaamioma tucagamu tucara.

¹³ Amaasi gaamucu n λ n λ ava aana dai t λ aa aana ist λ vaagi λ ta λ daigigi λ mo Diuisi t λ aañicarud λ dai ca λ aana iscavami ñiooquimi dai pocaitimi:

— λ s λ alic λ d λ soimaasi taata λ gai v λ asi oodami oidigi daama oidacami siuu duucu iivagi λ aiivacaruc λ d λ gogaa vaica Diuisi t λ aañicarud λ ! —caiti λ gai.

9

¹ Tai λ mai Diuisi t λ aañicarud λ iiva λ aiivacaruc λ d λ antai t λ aa aana λ mo Diaavora t λ aañicarud λ d λ v λ at λ rapi daja ismaac λ d λ λ gai t λ vaagi λ ñid λ ta λ λ pan duuca λ λ mo siaavugai. M λ tai maa λ gai λ mo yaave sai cupiocona λ cuparagad λ λ g λ aa d λ gai ismaac λ d λ λ s λ alic λ d λ tuucavaga dai tucagamu. ² Tai λ gai cupiocono λ cuparagad λ λ g λ aa d λ gai tai abiaad λ ta λ vuusai cuubusi poduuc λ ai isduuca λ vusanai cuubusi λ mo λ g λ aa ooroñiañid λ ta λ . Dai maimaastu λ tasi λ s λ alic λ d λ cubima oidigi casc λ d λ . ³ Dai cuubusiañid λ ta λ vuvaa λ ja soosoyi dai oidigi daama tuali n λ n λ ayi. M λ tai maa λ soosoyi guvucadagai sai c λ c λ ayiña oodami λ pan duuca λ nanacas λ ta λ . ⁴ M λ tai maimaa λ soosoyi oigaragai iscuaadagai vasoi tomali uusi mosviaa λ gai oigaragai is λ c λ adagai oodami ismaac λ d λ maiviaa Diuisi seeyogad λ coocovad λ ta λ . ⁵ D λ mos maiviaa λ gai oigaragai iscoodadagai oodami λ g λ n λ c λ ic λ d λ moscoocotuldiña λ gai taama masaadai. Dai caid λ λ pan tadaga nacasar λ i caid λ . ⁶ Amaasi coiya λ liadamu λ oodami taatacatai λ soosoyi caid λ d λ mos maitistutiadamu iscoiyagi.

⁷ λ soosoyi λ pa mamaasi caapayo ismaac λ d λ vuu ajioopai sandaar λ u λ is λ c λ d λ gacocoda agadagi. Daid λ λ soosoyi λ antuu λ tusaca λ mo istumaasi ooro cooronai maasi. Dai vuivasad λ λ gai λ r λ a maasi oodami vuivasad λ . ⁸ Dai cuupad λ λ gai λ r λ a maasi ooqui cuupad λ . Dai taatamud λ λ gai λ r λ a maasi mavidi taatamud λ . ⁹ Dai λ gai λ anaadaca vapaiñomi vapasaragai. Dai siuu duucu n λ n λ dagi λ gai aana λ λ pan caitiña mui carru ismaac λ d λ vapaiñsacai caapayu vaid λ oodami dadar λ i λ is λ c λ d λ gacocoda agadagi. ¹⁰ Daid λ λ soosoyi baabajid λ λ pa maasi nanacas λ ta λ i baabajid λ dai λ gn λ baabajic λ d λ λ ac λ ac λ ayi λ gai vai taama masaadai cococana caid λ . ¹¹ Daid λ λ soosoyi viaa λ nt λ aan λ adamiga. Dai λ gai vaa viaa λ s λ licami isgataaan λ dagi λ g λ aa dag λ ta λ siaaco λ s λ alic λ d λ tuucavaga. Dai evreoc λ d λ Abadón aagiña λ oodami dai gliegoc λ d λ Apoliñon aagiña λ oodami ismaac λ d λ vuuaacami taiya lid λ i.

¹² Casi λ r λ dui λ mo istumaasi soimaascami ismaac λ d λ λ r λ duñi agaitadai d λ mos quiaa vi λ aga λ r λ a gooca.

¹³ Tai λ mai Diuisi t λ aañicarud λ iiva λ trompeta. Daid λ λ g λ aa daicarui vuid λ ta λ λ ca λ λ mo altar ooro λ d λ duñisicami dai v λ aa maacova sisiosod λ ta λ guuca uusi λ pa maasi vaacasi agada. Dai aid λ si iiva Δ Diuisi t λ aañicarud λ λ trompeta antai ca λ aana λ mo ñiooqui ismaac λ d λ λ altar agad λ saagidiañid λ ta λ caidatu. Diuisi vuid λ ta λ daja λ altar. ¹⁴ Daid λ λ ñiooqui pot λ t λ dai Δ Diuisi t λ aañicarud λ ismaac λ d λ gaiivaitadai:

—Uupasañi λ maacova Diuisi t λ aañicarud λ ismaac λ d λ vuupuli λ g λ aa aqui Eufratesi ugidana —t λ t λ dai ñiooqui.

¹⁵ Tai λ gai uupai λ maacova Diuisi t λ aañicarud λ sai coodana baitoma tajucami oodami oidigi daama oidacami. T λ v λ api n λ n λ ara λ gai taida aayi istuigaco gacoodi λ gai λ gai. Diuisi maat λ cata λ ismaac λ d λ uumi λ ta λ dai ismaac λ d λ masaad λ ta λ dai ismaac λ d λ tas λ ta λ dai siuu

duucu apaduñia agaitadai gomaasi. ¹⁶ Dai maí aaná sílláqui sandaaru caapayu daama daraitugai dai lámadu ajiopai amaacova Diuusi taañicaruda dai agai ajága goo sientó mil mil.

¹⁷ Dai táll aaná ismaasi acaapayu lámadu asandaaru. Asandaaru gantaagiana daraasaca lámó gagar vapaiñomi cacaparacami agai laalachi vapáagi dai laalachi tálládogi dai laalachi vuaama. Daidá acaapayu moomodá apa maasi mamaavidi moomodá. Daidá acaapayu uusudáiñdáta vusanái taí lámadu cubusi lámadu asufre. ¹⁸ Dai baitoma tajucami loodami oidigi daama oidacami coi gotaícada dai gocubusicada dai goasufrecada ismaacada vusanái acaapayu uusudáiñdáta. ¹⁹ Acaapayu víaa guvucadagai gánuusara dai gánpaabajáta. Baabajidá agai apa mamaasi cocooyi moomodá vai agaicada cacáayi agai oodami.

²⁰ Damos gogaa oodami ismaacada maicoi váasi gomaasicada ismaacada vusanái acaapayu uusudáiñdáta dai baabajidá caidacada, maíama duucaí gantatagito dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma apasiaa duutudai agai áDíavóra tátaañicaruda lámadu looro momoono daidá aplata momoono daidá ábronse momoono daidá lojoodai momoono daidá luusi momoono ismaacada maíñáñái tomali maitatácaidaga tomali maíajioopai. ²¹ Daidá loodami apiagancodaiña dai apiagataapaiña dai apiagoogosi gánducamicana dai apiagáasidiña.

10

¹ Amaasi táll aaná amai Diuusi taañicaruda. Aliasi víaa guvucadagai agai dai távañimi távaagíaiñdáta amo icomai saagida dai moodá daama cacaá amo quijonali. Vuiwasada agai dadadacái ápan duucaí atasai dai caacáida apa maasi gooca gagar uusi máadami. ² Dai gánoovíata bácati agai amo líivru cupioquiñicami dai amaasi suudara cáisa agai gáacaso sáalisa padáracada dai ágamaicada dávváarapi cáisa. ³ Amaasi áDíuusi taañicaruda cavami iíña ápan duucaí amo mavidi. Dai aidási iíña agai aidá gia cavami copoi oidigi cuvaramioco. ⁴ Tai ácovondami ñíoo nai aaná ooja íñagaitadai ístumaasi aagai agai damos cáal aaná amo ñíooqui távaagíaiñdáta vai povaiñtátdai:

—Maitiaagada íscáiti ácovondami dai maitiooja —íñtátdai áñíooqui.

⁵ Amaasi áDíuusi taañicaruda ismaacada ágáa suudara dai dávváarapi cáisaca taiyago vañigi gánovi sáalisa padáta. ⁶⁻⁷ Dai aagai agai saí maata Diuusi agai ismaacada tomas-tuigaco oidaga daidá iduí távaagi dai oidigi dai ágáa suudagi dai váasiaacatai ístumaasi oidaga dai pocáiti:

—Casi apaduñia agai ístumaasi Diuusi aagidi gáñíñíooquituldiadamiga saída apaduñia agai. Sílláscada aiyagi ístuigaco ácuugatáta ácuvaracamaíñdáta Diuusi tátaañicaruda íivagi gáíivacarucada casi apáduuñímu ístumaasi aagidi Diuusi gáñíñíooquituldiadamiga.

⁸ Daidá áñíooqui apamu gíñíooqui távaagíaiñdáta dai povaiñtátdai:

—Máacái báí líivru cupioquiñicada ismaacada daaga Diuusi taañicaruda ismaacada ágáa suudara dai dávváarapi cáisaca —íñtátdai áñíooqui.

⁹ Antai aaná íi síaacó cáaacatadáí áDíuusi taañicaruda dai aagidi aaná saí gíñmaacana álíivru tai agai povaiñtátdai:

—Báíñi dai uga. Gátáñíata yoovicamu goovai ápan duucaí saivoli damos gávoocáta sívucamu goovai —íñtátdai agai.

¹⁰ Antai aaná báí líivru dai uu, vai gíñtáñíata cáa yoovi ápan caaca saivoli damos gooquíara sívutu gíñvoocáta. ¹¹ Tai agai povaiñtátdai:

—Aapi víaa ísapamu ñíooquituldiagi Diuusi oodami saagida, dai mui gágrá quíiquíara dai oodami naana maasi ñíocadami saagida dai mui rarái vuitapi —íñtátdai agai.

11

¹ Matai gíñmaa amo tootoicami apavidacarui amo metro áasi távadocami daidá gíñtájai áDíuusi taañicaruda dai povaiñtátdai:

—Cáquivañi daidá gotootoicamicada apavida Diuusi quíida. Dai apavidañi áaltar. Dai ácaldañi váasi ismaacada mogucca dai síaa duutudai Diuusi. ² Damos quíidigana gia maíapavida átuísiqui ami átagai váatará ismaacada maítarjudídiu. Dai vaic uumigi dan tajucami agai síaa vuaada agai ágágar quíiqui ismaacada Diuusi áco vuvaitu saí ami síaa duutudaiña oodami. ³ Dai Diuusi ootosa agai gooca gáñíñíooquituldiadamiga saí gaagíidíña vaic uumigi dan tajucami ístumaasi íduñia agai agai. Dai agai gánaadaca agai yuucusi tutuucucami —íñtátdai agai.

⁴ Idi gooca cacalli Diuusi vuidara guuca apan duucaigooca oliivosi daidaigooca veela daraasacaru. Diuusi agai da taanai vlassi oidigara. ⁵ Isloodami soimaasi taatuldia liadagi adiuusi niiooquituldiadamidaga aidaga liiaifidara vusaimu ta dai coodamu agai. ⁶ Idi gooca niiooquituldiadami viaaca agai guvucadagai iscuupacagi atavaagi vai maiduucudagi siala tavaapi ajioopada agai tami oidigi daama dai gaagiadagi Diuusi niiooquida. Dai viaaca agai guvucadagai apan istaanada suudagi sai araai gananaoifia, dai issoimaasi taatamuldiadagi oodami naana maasi istumaasicada silascada ipaliadagi agai. ⁷ Damos silascada naatuagi agai ganaa duiidaga aidaga vusaimu agaa caisi omaligami agaa dalaiaifidara dai coodamu adiuusi niiooquituldiadamidaga dai coodamu. ⁸ Daidavaic tasai dan tajucami acoidada tuutucugada mosvatacamu caayara agaa quiiyara siaaco gasiisatu curusiaba gartaanadamiga. Sodoma dai Ejiipitu aagaiña loodami agaa quii soimaasi ivuaadatai oidacami. ⁹ Dai vaic tasai dan tajucami oodami mui agar quiiquaiidara dai oodami naana maasi niioocadami dai vlassi oidigiaifidara najadamu tuutucugada agai dai maidagitamu agai isyaasagi tomali amaadutai. ¹⁰ Dai oodami vlassi oidigi daama oidacami iduufimu vagimi coocai gooca Diuusi niiooquituldiadamiga. Dai aipacoga ganoidamu naana maasi istumaasi baiganalidacai. Idi gooca Diuusi niiooquituldiadamidaga sallicada soimaasi taatamuldiada loodami cascada baiganali loodami coocai agai. ¹¹ Damos vaic tasai dan tajucamidada Diuusi duduaacali gooca cacalli tai agai vaapafi. Dai vascatai ismaacada ala agai sallicada dodoadimu niditai. ¹² Amaasi gooca Diuusi niiooquituldiadamidaga cai amo niiooqui iscavami niiooqui tavaagiaifidara dai potadai:

—Talaalidivurai tan tacavi —taladai niiooqui.

Tai agai talasai motavaagiamu amo icomai saagida vaidasasaayuda taagigi. ¹³ Tai otoma cavami gigivuli oidigi tai suuli mui baabaqui tai cuvaracami mil coi oodami. Daidaga viaa oodami ismaacada vii sallicada dodoadimu dai pocaiti sai sallicada viaa guvucadagai Diuusi ismaacada tavaagiara daja.

¹⁴ Casi apadui amo istumaasi soimaascami ismaacada apaduñi agaitadai damos otoma apaduña agai apan amoco istumaasi soimaascami.

¹⁵ Taida acuugataru acubaracamaifidara Diuusi tataaifinaruda iiva gaiivacarucada tai caidatu niioocadami tavaagiara. Agai cavami niioocai dai pocaiti: Sivi gia caaayi istuigaco gataanada agai Diuusi garbaitacaacamiga amadu acristo vlassi oidigi daama siaaco taanai oodami. Dai tomastuigaco taanada agai Diuusi amadu acristo. Caiti niiooqui.

¹⁶ Amaasi amo coobai dan maacova cacalliodami ismaacada gandaraicaru daama daraaja Diuusi vuidara davalaraapi cuiqui dai siaa duutudaimi Diuusi ¹⁷ dai pocaitimi: Baigalidi aatama aapicada garDiuusiga. Sallicada viaa aapi guvucadagai dai aapi maiquia caquivacai oidigi abiaadara oidaga dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai.

Aapi cabai gasallicamiga aducami dai casi taanada agai oidigi daama.

¹⁸ Dai mui oodami muiyapacara oidigi daama oidacami cabaaco aapi gavui.

Damos caaayi istuigaco aapi baamu agai agai vui.

Dai caaayi istuigaco nidamu aapi vlassi agai ismaacada cacoi ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada maitarcaaga ivuaadami.

Dai caaayi istuigaco maaquiagi aapi naana maasi istumaasi cacaladucami ganiiooquituldiadamiga amadu avavoitudadami, ivuaadatai agai gaa duiidaga. Amadu vascatai ismaacada gasiaa duutuadai tomasi arsoituutugami siariricugami.

Dai caaayi istuigaco ugitudamu aapi vlassi agai ismaacada siaa doodai naana maasi istumaasi oidigi daama.

Caiti amo coobai dan maacova cacalliodami.

¹⁹ Amaasi acupiooco Diuusi quida ismaacada tavaagiara calaca vai ami arana daja acajoñi ismaacada viaa lojoodai ismaacadara ooja Diuusi gamasaigacada gasallicamiga. Vai oidigi vapadoquimi dai covofiimi dai gigivuli oidigi dai gapi gai taayai.

12

¹ Amaasi tavaagiara gamaasitu amo istumaasi. Agacada gamaatcatadai isapaduña agai amo istumaasi soimaascami. Agai ismaacada gamaasitu alamo ooqui dai agai gaadaca yuucusi dadadacadami ismaacada dadadaca apan duucaitasai. Agai masaadai daama calaca dai gacalasa amo cooronai ismaacada viaa baivustaama dan gooca sisiaavugai.

² Looqui noonoacatadai dai camaraata agaitadai dai iññacai cococatai. ³ Amaasi gλmaasitu λλpa λmoco istumaasi ismaacada cadλ gamaatacatadai isλp aduñia agai λλpa λmo istumaasi soimaascami. Agai ismaacada gmasitu λλmo gλλ caisi omaligami vagicami. Daidλ cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada dai λλmo cooronai vλasi moomodaga. ⁴ Dai gabajicada tavaimλ agai baitoma tajucami sisiaavugai ismaacada tavaagiara daraaja dai oidigi daama suuli. Daidλ acaisi vuidaga caquiva looqui ismaacada maraata agaitadai dai ugia agaitadai lali siλλñi mosaiyusaicai agai. ⁵ Daidλ looqui marai, vaidλ atcλli marada. Dai gλλracai agai taañia agai vλasi oodami oidigi daama oidacami dai soimaasi taatamitulda agai agai vλasi soimaasi ivuaadami. Dai Diuusi bλλacai lali siλλñi mλλca tavaagiana ami siaaco daacatai gataañai agλλ daicarui daama. ⁶ Taidλ looqui dai vunu mλλ oidigamu amapacaga siaaco cabaiduitadai Diuusi sai ami daacana vai ami Diuusi nuucadaca agai vaic uumiga dan tajucami.

⁷ Tai gooquiara aliasi gancocoda tavaagiara Migili λλmadu acaisi. λMigili viaacatadai gasandaaruga vaidλ acaisi λλpa. ⁸ Damos agλλ caisi λλmadu sandaarugada agai maitistui ismaitaagi λMigili λλmada sandaarugada agai cascada maitistui isami tavaagiara daraacagi. ⁹ Cascada Diuusi matan suuli tavaagiañdaga agλλ caisi moduucai sandaarugada. Agai vaa λλmo cooyi ismaacada λλqui abiaadaga oidigi daama aimaraña, dai Diaavora tλagidu dai Satanási vλasi. Agai vaa agai dai vupuiirumadai mui oodami vλasi oidigi daama oidacami saagida.

¹⁰ Amaasi cai aanλ mo ñiooqui tavaagiañdaga ismaacada cavami ñioo dai pocaiti:

—Caayyi istuigaco Diuusi sλλlicada cλλgacaga vuvaida agai oodami. Casi gartλagi Diuusi issλλlicada viaa guvucadagai agai dai isgataañai agai tomasiacoga dai isSuusi Cristo viaa guvucadagai. Camatan daitu Diuusi λDiaavora tavaagiañdaga. λDiaavora agai dai gapiar vupapai Diuusi vuitapi tasara dai tucara garaaduñi vaavoitudadami sai agai soimaasi ivueeyi.

¹¹ λDiaavora maitistui isvupuiirumadagi garaaduñi vaavoitudadami vaavoitudaitai agai acλλli ismaacada Cañiiru agaiñi oodami ismaacada muu curusiada dai aasi λarada aatama gartvλatarλ, dai aagidacai vaavoitudadami sai vaavoitudai gomaasi. Dai maiduduadimu vaavoitudadami tomasi cooda λlidi aa oodami. ¹² Aliasi gaagagai isbaiganλliadagi vλλscatai ismaacada tavaagiara daraaja. Damos sioorλ oidaga oidigi daama sλλlicada soimaasi taata agai λmudu acacaisi gλλ suudara oidacami. Catλvanacai λDiaavora oidigi daama. Dai sλλlicada baamucu agai maatacatai ismaitavapi aimarda agai agai oidigi daama.

¹³ Dai aidasi agλλ caisi vagicada maí isDiuusi daitu agai oidigi daama aidλ adaimañi dai muua agai looqui ismaacada masaadai daama cλλacatadai dai marai λmo cλλli. ¹⁴ Damos Diuusi maa looqui baagai aanada sai agaicada daana oidigamu siaaco Diuusi baidui amapacaga siaaco nuucadaca agaitadai vaic uumigi dan tajucami mλλcasi abiaadaga siaaco daja agλλ cooyi. ¹⁵ Amaasi acooyi sisivai suudagi gatañiañdaga daidλ idui λmo gλλ aqui dai agaicada tavaimλ agai looqui. ¹⁶ Damos adavλarai gλλ dλλgacatadai tai ami vaa λsuudagi dai maiaayi looqui. ¹⁷ Amaasi sλλlicada baamu acooyi looqui vui. Dai ii dai cocoda agai looqui cajiudadλ ismaacada λagidi Diuusi sλλlicamigada dai apiacλga vaavoitudai Suusi Cristo mamaatλtuldiaragada.

13

1 Antai aanλ agλλ suudagi ugidana caquiva. Dai tλλ aanλ isvuusai suudagiañdaga λmo caisi gλducami dai cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada. Dai λλmo cooronai viaa vλasi aagadara. Dai vλasi moomoda daama oojisi λλmo ñiooqui ismaacada parunai Diuusi. ² Daidλ acaisi ismaacada tλλ aanλ apa maasi λmo dλdλvλli dai taatarada agai apa maasi voji taatarada dai usuda agai apa maasi mavidi usuda. Agλλ caisi vagicada maa gλguvucadaga dai gasλλlicamiga agλmai caisi dai poduucai sλλlicada viaacatadai guvucadagai. ³⁻⁴ λmo mooda acaisi ismaacada agλλ suudaiñdaga vuusai dai dλdλvλli maasi alia saasaquicatadai dai muuquiada maascataidai damos dueeyi dai vλasi oodami oidigi daama oidacami maitaλ istumaasi gantλagitoi dai vaavoitudai issλλlicada viaa guvucadagai agai dai siaa duutudai agai. Dai siaa duutudai agλλ caisi vagicada λλpa maacacai agai agλmai caisi mosλasi guvucadagai. Dai pocaiti λoodami:

—Maitipui amaí λpan duucai idi caisi tomali amaadutai maitistutuidi agai vui —caiti λoodami.

⁵ Dai Diuusi maa oigaragai acaisi iscλga ñioocadagi λagi gλvui daidλ issoimaasi ñioocadagi Diuusi vui dai viaa oigaragai isgataañadagi vaic uumigi dan tajucami. ⁶ Tai povλdui. Sλλlicada ñiooquidi agai Diuusi dai parunai Diuusi λλmadu agai ismaacada Diuusi λλmadu oidaga. Dai maisiaa duutudai Diuusi quida. ⁷ Dai Diuusi maa oigaragai iscocoda agai Diuusi maamarada dai maa oigaragai isvaamioma istuidagi. Dai Diuusi maa agai oigaragai

istaanaanadagi vaasi oodami oidigi daama oidacami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami dai aipaco gagar quiquiara oidacami. ⁸Tai vaasi oodami oidigi daama oidacami ismaacada maijojisi tatarada lliivrugadaga agai ismaacada acañiiru aagaiña oodami, agai gia siaa duutuli acasis ismaacada vsuai agaa suudagaiñdara. Acañiiru agai dai gamuaatu. Dai agai ismaacada ojisi tataragada lliivruaga tomastuigaco oidaca agai. Maiquiaa caquivacai oidigi abiaadaga ojisi oodami tataragada lliivruaga.

⁹Caagavar aggiditai caaca aapima istumaasi ganoojidi aana. ¹⁰Isaoodami ganvuyagi daida gannamaisa agadagi vaavoitudaitai aapima Diuusi mosavar dodoli imada aapima dai dodoli daraaja ara maisacataga. Tomasi aoodami gancooda liadagi gannamaastada vaascara apiacaga vaavoitudadagi aapima Diuusi.

¹¹Antai gooquira taa aana ara amoco casis ismaacada vuusai davalara utaiñdara. Acasis gooca aaga ara maasi cañiiru agada dmos aran duuca ñioocai agai agaa casis vagicada.

¹²Matai maa agai vaasi guvucadada agamai casis ismaacada suudagaiñdara vuusai dai dueeyi amooda. Taidl acasis ismaacada davalara utaiñdara vuusai vuidaga caquiva acasis ismaacada suudagaiñdara vuusai. Daidl acasis ismaacada davalara utaiñdara vuusai goguaama tjai vaasi oodami sai siaa duutudana acasis ismaacada suudagaiñdara vuusai.

¹³Daidl acasis ismaacada davalara utaiñdara vuusai ivuaadana naana maasi istumaasi gagarducami asta tai vaasi taaapañiña agai tavaagaiñdara vai vaasi oodami naidina. ¹⁴Dai gonaana maasi istumaasi gagarducamicada ismaacada vaa agai olgaragai isvuaadagi agamai casis vuitapi vupuiirumagi agai aoodami oidigi daama oidacami dai tjai saidl iduuna amo moono ara maasi acasis ismaacada iiquiaquicatadai moodl mastaicada dai vaascara dueeyi.

¹⁵Matai maa guvucadagai agamai casis ismaacada davalara utaiñdara vuusai sai maacana ibadagai amoono ismaacada ara maasi agamai casis sai ñioocana amoono dai gataanaana coodaragai vaasi oodami ismaacada maisiaa duutuadagi.

¹⁶Dai gatatai ara tatararagai aoodami noonovira sallsisa padaga siara coocovadaga. Vaasi aali dai gagarducami, dai riricugami dai soituutuigami dai tanaanadami dai pipioñi.

¹⁷Dai tomali amoco maititutuñiña isgasapaadagi tomali isgagardagi ismaitalpacigi acasis tataragadacada siara anumerogadacada. ¹⁸Anumerogada agai arnaadan sienta dan vaic coobai dan naadami. Dai aliasi gaagagai iscaga tagituagi dai maata caacagi istagidu acasis mosmaatagai numerogada agai. Agai vaa numero arnumerogada oodami.

14

¹Antai gooquira tavaagiamu nanaava aana dai taa isagai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami agiidi ismaacada Sion tagidu dan caacatadai. Dai agai amadu guccatadai amo sienta dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada ojisi coocovadaga tatararagada agai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami dai ojisi ara tatarada oogada agai.

²Amaasi cai aana isiaa caiti istumaasi tavaagira aran caiti mui ajaaqui dai aran caiti siuu duucu covondagi oidigi dai aran caiti siuu duucu gaiivadagi muidutai arpacada, agai ariivacaroi. ³Dai agai agaa daicarudl Diuusi vuidaga guccatadai siaaco guuca amaacova cacasis amadu acacaliodami dai ganlayi agai amo naidagai utudui. Dai mosacaasi amo sienta dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada calgacaga vuvaja aoodami oidigi daama oidacami saagidaiñdara istui ismaatiagi anaidagai utudui.

⁴Agai gia maigoogosi ganducamicana dai maisoimaasi ivuaadana. Dai agai sallsicada calga agidina agai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami. Dai agai calgacaga vuvaja oodami oidigi daama oidacami saagidaiñdara daidl arapan ducami amo oidaragai Diuusi vatara daida agai vatara ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami. ⁵Dai agai maiyaatagaiña dai Diuusi calgacaga naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduufimudai.

⁶Amaasi taa aana amai Diuusi taañicarudl ismaacada tavaagi araana daigigi. Agai cabaigadui isimiagi dai aagidagi oodami oidigi daama oidacami istomastuigaco Diuusi ipalidi iscalgacaga vuviadagi oodami mui naana maasi oodamiñdara naana maasi ñioocadami aipaco gagar quiquiara oidacami dai vaasi oidigiñdara. ⁷Dai cavami ñioo agai dai pocaiti:

—Abiadvuraima aapima Diuusi dai calga ñioocada agai vui. Caaayi siuu duucu agai soimaasi taatatulda agai soora maiagiditai cal ganiooqui. Siaavar duutuada aapima agai ismaacada idui tavaagi amadu aoidigi amadu agaa suudagi amadu vaasi amapacaga siaaco vusanai suudagi —caiti aDiuusi taañicaruda.

⁸Dai gooquira divia ara amai Diuusi taañicarudl dai pocaiti:

Caiti anaidagi.

⁵ Antai gooquiara tavaagiamu nanlaava aanla dai tala isgacupiooco acuparagada aqui siaaco caata lodai ismaacadaa Diuusi ooja gasalicamiga. ⁶ Tai quiyaindara vuvaja acubaracami Diuusi talaanficaruda ismaacada viaa samicami issoimaasi taatatuldagi oodami cuvaracamiooco. Dai agai ganaadaca yuucsi tootojocami dadadacadami. Dai taatagiara vaaata ooro giigivurai. ⁷ Amaasi amoco amaaco Diuusi talaanficaruda ismaacada Diuusi daicaruda abaana guacacatadai maa lamoco ooro ajaasocoli aaliducami avaa cuvaracami. Daidala ajaasocoli araana daacatadai amo istumaasi ismaacadaada soimaasi taata agai oodami. Diuusi baamucu oodami vui cascada. Diuusi agai dai tomastuigaco oidaga. ⁸ Tai Diuusi quiidara suuda cubusi cavami dadadacaita Diuusi dai viaacatai guvucadagai. Dai tomali amaadudatai maiviaa oigaragai isami vaquuiagi asta siascada naatocai soimaasi taatatuldagi acubaracami Diuusi talaanficaruda aoodami.

16

¹ Amaasi cai aanla amo niooqui iscavami nioo Diuusi quiidara dai potadai acubaracami Diuusi talaanficaruda:

—Iimadavurai aapimla dai oidigi daama asta istumaasi viaa gocubaracami ajaasocoli. Goovai aramo istumaasi ismaacadaada Diuusi soimaasi taatatulda agai oodami.

² Amaasi ii amo Diuusi talaanficaruda dai oidigi daama aasi istumaasi viaacatadai gaaasocolira. Tai otoma vuvaja cacavusuli vaasi aoodamiara ismaacada viaacatadai acaisi talaaparuda dai ismaacada siaa duutudai amoono ismaacada gatatai agai. Dai samicada coco acacavusuli.

³ Dai amai Diuusi talaanficaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara agala suudara taidala asuudagi arai ganaato apa maasi coidala arada. Tai coi vaasi cacaisi ismaacada oidaga agala suudara.

⁴ Dai amai Diuusi talaanficaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara ajaaquiara dai siaaco vusanai suudagi taidala asuudagi arai ganaato. ⁵ Amaasi cai aanla Diuusi talaanficaruda ismaacada viaa samicami isivuaadagi istumaasi ipalidi suudagicada dai potadai agai Diuusi:

—Aapi garDiuusiga ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi, maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara oidaga aapi dai quiaa oidaga. Aapi idui istumaasi arsalicami aidarasi poduucal soimaasi taatatuldi aoodami. ⁶ Agai coi ganiiooquituldiadamiga ismaacada aco vuvaitu aapi. Dai sivi aapi iitu arai poduucal gaagaitadai pasidufiagi agaicada —tatadai Diuusi talaanficaruda.

⁷ Dai cai aanla amaadutai isnioo aaltaraindara dai pocaiti:

—Aapi garDiuusiga garbaitacaaacamiga samicada viaa guvucadagai. Aapi gia calaga idui istumaasi arsalicami soimaasi taatatuldacai asoimaasi ivuaadami —caiti agai.

⁸ Tai amai Diuusi talaanficaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara atasai daama dai poduucal viaa atasai guvucadagai ismidagi oodami gatoiindaligacada. ⁹ Dai tomasi alia mamai vaasi aoodami vaascaara maiama duucal gantatagito tomali maicalaga nioocaiña Diuusi vaatarala, baiyoma sigalnaasi niooquidi agai Diuusi. Diuusi agai dai viaa guvucadagai issoimaasi taatatuldiagi oodami.

¹⁰ Taidala amai Diuusi talaanficaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara agala caisi ismaacada vuusai agala suudagiaiñdara daicaruda daama. Dai vaasi siaaco taanaai acaisi tucapi vii. Daidala aoodami cacalaña ganlaala cococoñicatai ¹¹ damos vaascaara tomali gomaasicada maiama duucal gantatagito dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma sigalnaasi niooquidi agai Diuusi ismaacada tavaagiara daja cococoñicatai agai viaacatai cacavusuli.

¹² Taidala amai Diuusi talaanficaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara agala aquiara Eufratesi talgiducara. Tai gaa agala aqui sai ami dagavuscadagi ararai ismaacada dadia agaitadai siaalico padaraindara.

¹³ Amaasi tala aanla isvuvaja amoo vaica Diaavora talaanficaruda amoco usudaiñdara vuusai agala caisi vagicada dai amai usudaiñdara vuusai acaisi ismaacada vuusai agala suudagiaiñdara dai amai usudaiñdara vuusai agai ismaacada pocaiti saida arDiuusi niooquituldiadamigada dai maitarvaavoi. Daidala vaa vaica Diaavora talaanficaruda apa maasi baabadai. ¹⁴ Agai viaa guvucadagai isivuaadagi naana maasi istumaasi gagarducami. Dai dagavunu iji agai dai ampaida agai vaasi ararai oidigi daama oidacami dai cocooda agai Diuusi siascada divia agai tami oidigi daama dai soimaasi taatatuldiagi asoimaasi ivuaadami. Diuusi agai dai samicada viaa guvucadagai. ¹⁵ Dai pocaiti gartaanadamiga Suusi Cristo:

—Todian duucai divimu aana siuu duucu maitiññanaraca aapimla. Poduucai isduucai didivai amo asivugami mainanaracatai oodami. Damos aliasi baiganliadamu agai ismaacada giññanaracagi. Agai gia maisiaa aradamu siasscada diviagi aana maiviallagacatai tomali amo istumaasi ismaacada tagitu agai —caiti gartaanadamiga Suusi Cristo.

¹⁶ Daidla adiaavora tataañicarudla ampagi vaasi ararai amapacarla siaaco Armagedón taagidu lebreo ñiooquidacada.

¹⁷ Taidla amai Diuusi taañicarudla aasi istumaasi viaacata dai gaaasocoliara avalltapai. Tai Diuusi cavami ñioo gquuiñidara siaaco daja agai gdaicaru daama, dai pocaiti:

—Caslapadufña agai istumaasi apadufña agaitadai —caiti Diuusi.

¹⁸ Amaasi vapdoquimi, dai oidigi cavami covonimi, dai cavamioma gigivuli oidigi sitomali amo imidagai aidasi tucamidara oidaga oodami oidiga daama abiaadara. ¹⁹ Agaa quii ismaacada Babilonia taagidu vaicapara taatapai daidla suuli avabaqui vaasi gagagar quiquiara oidigi daama. Poduucai Diuusi soimaasi taatatuli aoodami ismaacada oidacata dai agaa quiiara ismaacada Babilonia taagidu baamucatai agai vui. ²⁰ Dai vaasi amapacarla siaaco sicolimadi suudagi mosogititu dai vaasi agigiidi mostapalitu. ²¹ Dai tavaagiñidara suuli taaayi gagarducami asta goo coobai kilo lasi vaata amo taaayi. Dai oodami daama suuli vai cascada agai sigalnaasi ñiooquidi Diuusi aliasi soimaasi taatatuldacai.

17

¹ Amaasi divia amaadutai acucaracami Diuusi tataañicarudla ismaacada viaacata dai acucaracami ajaasocoli dai povaiñtadai:

—Dimi, gataagidamu aana isducatai Diuusi soimaasi taatatulda agai looqui tatacaligami ismaacada agagar suusudagi daama daja. ² Ararai oidigi daama oidacami arvipolimada looqui daidla looqui vupuiirumagi mui oodami aa gagar quiquiara oidacami sai agai soimaasi ivuaadana arpan duucai agai, poduucai isduucai amo iitaracami oidi amai istumaasi navamudaga.

³ Amaasi apiagiñtataagidi Diuusi Ibadla naana maasi istumaasi. Daidla Diuusi taañicarudla oidigamu giñvaidacai dai ami taa aana amo ooqui acaisi vagicada dan daitugai dai acaisi tuucugadara oojisi mui ñiooqui ismaacada parunai Diuusi dai cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada. ⁴ Looqui gaadaca yuucusi moraaduacami dai vapagicami. Dai gaadaca ooro nanaacagi dai ooro babaiucui dai ooro moan tuutusacarui dai ooro aniyi dai ooodagada arjooodai namaacami. Dai ganoovira daaga amo ooro aasocoli vai agaicada vapaidi agai cacalli sai soimaasi ivuaadana agai lamadu. ⁵ Dai covadara oojisi oojaicada ismaacada oodami maimaatacata dai. Dai pocaiti loojai: “Babilonia gaducami taanadamigada vaasi ataataligami dai vaasi asoimaasi ivuaadami oidigi daama oidacami”, caiti loojai. ⁶ Amaasi maata taa aana isnavamucu looqui aradacada amaamarada Diuusi dai agai ismaacada gancoodaditu gaaagiditai isSuusi atacalagacara vuviadami. Amaasi maitaa aana istumaasi giñtagituagi tagaacai looqui mosduaadimuan tada aana. ⁷ Amaasi adiuusi taañicarudla povaiñtadai:

—¿Tuirasi duaadimuan tada aapi? Gaaagidamu aana ooqui goovai dai istuma caisi goovai ismaacada cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada. ⁸ Acaisi ismaacada taa aapi laquima oidacata dai camaitiipu damos amo imidagai vuusia agai agaa dagaacaiñidara ismaacada sallicada tuucavaga dai tucagamu dai gooquira imia agai agai adiaavora lamadu. Daidla aoodami oidigi daama oidacami ismaacada maioojisi talaragada alivruara caquivacai oidigi abiaadara. Alivruara oojisi vaasi oodami talaragada ismaacada tomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu. Aoodami ismaacada maioojisi talaragada alivruara sallicada duduaadimu agai taagacai acaisi ismaacada laquima oidacata dai camaitiipu dai apamu divia agai.

⁹ Aliasi gaagai pascalaga gatagitocagi dai poduucai maata caacagi istumaasi gaagida iñagai aana: acucaracami moomoda acaisi arpan ducami cuvaracami gigii di siaaco daja looqui. ¹⁰ Daidla agai vaa moomoda arpan ducami cuvaracami rari. Taamatai ararai camaitataana. Alia amoco gataana sivi dai agamai maiquiaa divia. Daidla siasscada diviagi agai maitavapi gataana da agai. ¹¹ Acaisi ismaacada laquioma oidacata dai camaitiipu arrai arpa dai vaascara aradufida agaa cuvaracami. Dai gooquira agai imi agai adiaavora lamadu.

¹² Abaivustaama aagada acaisi ismaacada taa aapi arpan ducami baivustaamadu rari ismaacada maiquiaa gataañia. Damos gataañia agai agai acaisi lamadu. Daidla ararai laalachi gataana da agai. ¹³ Abaivustaama rari cabaiduu ganniooqui dai taagida agai agai gansalicamiga lamadu anguvucadaga acaisi. ¹⁴ Dai vaasi agai acaisi lamadu cocooda agai agai ismaacada cañiiru agaña avavoitudadami. Damos acañiiru vaamioma istuidimu

isagai. Acañiiru artaanadamigada vlassi tataanadami daida arraigada vlassi rarái, dai ismaacada agai lamadu daraaca caa isDiuisi ñiñioquituldiadamigada aagidi mui oodami saida istutuidi iscalagacata vuvauquiagi dai Diuisi aco vuvaitu agai dai agai apiacalaga vaavoitudai —ñitadai Diuisi taañicaruda.

¹⁵ Taida aDiuisi taañicaruda povañitadai aara:

—Agagar suusudagi ismaacada taa aapi siaaco dan daja looqui tataacaligami agai arapan ducami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami, aipaco gagar quiquiara oidacami dai vlassi oidigi daama oidacami. ¹⁶ Daida abavustaama agada acasi ismaacada taa casi gaaagidi aana isarapan ducami baivustaama rarái. Daida ararai caldada agai looqui tataacaligami daida cocoda agai agai dai vuimu vlassi looqui vustuidada daida looqui muuamu agai dai maidamu. ¹⁷ Dai vlassi ararai tagida agai gansalicamiga. Acasi poduucai ipilidi Diuisi cascada, vai poduucai araduñiagi istumaasi Diuisi caaagai isaraduñia agai. ¹⁸ Looqui ismaacada taa aapi arapan ducami agaa quii siaaco daja agai ismaacada vaamioma gataana si vlassi tataanadami oidigi daama oidacami —ñitadai Diuisi taañicaruda.

18

¹ Antai gooquira taa aana amai Diuisi taañicaruda vai tavañimi tavaagiañidara. Dai sallicada viaa guvucadagai. Dai caa maasi oidigi daama cavami dadadacaita agai. ² Dai cavami iña dai pocaiti:

—Caugiti agai agaa quii Babilonia siami oidacamu aDiaavora taañicaruda daida anunui coocosatamu ami. ³ Ababiloniara oidacami agai dai vupuiirumagi mui oodami aa gagar quiquiara oidacami sai agai soimaasi ivuaadana aran duuca aBabiloniara oidacami. Poduucai isduucai amo iitaracami oidi amai istumaasi navamudaga. Daida ararai vlassi oidigi daama oidacami googosi ganducami aran duuca aBabiloniara oidacami. Daida aBabiloniara oidacami sapadaiña naana maasi istumaasi namacami dai poduucai mui gaagardami vlassi oidigi daama oidacami riricutu. Cascada ugitimu Babilonia —caiti aDiuisi taañicaruda.

⁴ Amaasi cai aana amai ñiooqui tavaagiañidara vai pocaiti:

—Imadavurai aapima gñmaamara Babiloniañidara dai maisoimaasi ivuaada poduucai isduucai soimaasi ivueeyi aBabiloniara oidacami dai poduucai maisoimaasi taatamu aapima aran duuca agai. ⁵ Agai sallicada mui naana maasi istumaasi soimaacami ivueeyi dai Diuisi naudi vlassi gomaasi dai soimaasi taatulda agai Diuisi agai. ⁶ Soimaasiavar taatulda aapima agai aara acaasi vaamioma sila soimaasi taatutuli agai aa. ⁷ Poduucai isduucai agai mosivuaadana mosacaasi istumaasi aagi agai ipali dai tomasiaacoga gaaagidi sai sallicada riricuga poduucai aara soimaasiavar taatulda. Agai mospolidi: “Aatama mostataaanadami garducami, maitarvialaga tomali amo istumaasi. Tomali amo imidagai maisoigataliadamu aatama”, asalidi agai. ⁸ Cascada alia amo tasacada soimaasi taata agai agai. Daivuñi agai cocodagai dai biuugigai dai coiya agai muidutai, dai mai agai agaa quii. Diuisi agai dai sallicada viaa guvucadagai dai agai gia soimaasi taatulda agai agaa quiyara oidacami.

⁹ Ararai oidigi daama oidacami ismaacada googosi ganducami dai soimaasi ivuaadana aran duuca aBabiloniara oidacami soiganliadamu dai suaañidamu tagacai acubusi silascada maajidagi agaa quii. ¹⁰ Agai maacasdara gucacaca agai duduadimuca tagacai isducatai Diuisi soimaasi taatutuli aBabiloniara oidacami, dai pocaitiadamu:

—¡Ajiji! Soogigi aapima Babiloniara oidacami. Aapima sallicada viaa guvucadagai dai Babilonia sallicada aaramo gaa quii. Dai todian duuca Diuisi soimaasi gantaatutuli aapima —ascaitada agai ararai.

¹¹ Agaagardami vlassi oidigi daama oidacami soiganliadamu aara dai suaañidamu aara tagacai isma Babilonia camaitiipucatai soora sapadagi istumaasi cupucana agai. ¹² Agai vuaapaiña ooro, dai plaata, dai ojordai namacacami, dai yucusi namacacami, seseda dai aa ama maasi yucusi moraaducami dai vradacami, dai naana maasi uusi chigan uvadami, dai naana maasi istumaasi elefante taatamudacada duñisicami, dai uusi namacami, dai bronse, dai vapaiñomi, dai marmol. ¹³ Dai vuaapaiña aara canela, dai aa naana maasi uuvadami cuaadagai vaatarara dai aa naana maasi uuvadami coidada vaatarara dai aa naana maasi sigian uuvadami istumaasi gatidiña oodami, dai cubimadali, dai mirra, dai valienti, dai asaiti, dai taligi tui, dai taligi. Dai vuaapaiña aara asñiñitu lamadu cameyu, dai cañiru, dai caapayu, dai carros, dai vuaapaiña agai oodami dai gaagaraiña. ¹⁴ Daida agaagardami pocaitiadamu:

—Camaitiipu vlassi naana maasi istumaasi namaacami ismaacada baiganlidifia Babilonia oidacami, caugidagai vlassi gomaasi ismaacada viaacata dai agai dai camaioidaca agai tomali amo imidagai —caitiadamu agaagardami.

¹⁵ Dai agai vaa gaagardami ismaacada riricutu gaagalditai naana maasi istumaasi Babilonia oidacami maaacscadara daraacamu duduadimucai taagacai isducatai Diuusi soimaasi taatuli Babilonia oidacami soiganliadamu agai dai suaafidamu ¹⁶ dai pocaitiadamu:

—iAiji! Soogigi aapima Babilonia oidacami. Sallica Babilonia amo gaa quicata dai. Dai aapima ganaadaca yuucusi cacalagaducami moraaduacami dai varagicami dai ganaadacata dai aapima ooro nanaacagi dai ooro baabaiuvuci dai ooodagada aliasi arnamacami. ¹⁷ Damos todian duuca ugidagai mosaa naana maasi istumaasi sallica namacami —caitadamu agai.

Dai vaascatai ismaacada gaaata vaaadana vaarcuaga dai taanaanadamigada dai aoodami ismaacada ami iimalifia maaacsdara guucaca agai ¹⁸ taagacai iscamaljimi agaa quii Babilonia cavami ijiifia agai dai pocaitiada agai:

—Maitiipu amai gaa quii siaaco vaamioma gataaana oodami —caitiada agai.

¹⁹ Dai ganmoomo daama daituada agai agai danvagai suaafitai dai soiganliditai dai iifacaitai dai pocaitiada agai:

—iAiji! Soogigi aapima Babilonia oidacami. Gantumifisigacada riricutu vlassi govaarcu sasiacami. Dai todian duuca caugidagai anvustuidaga —caitiada agai aoodami.

²⁰ Damos aapima ismaacada tavaagiga oida aliasi gaaagai masbaiganliadagi. Dai aapima ara Suusi Cristo oootosada, dai aapima Diuusi fiiiooquituldiadamigada, dai aapima Diuusi maamarada aliasi gaaagai masbaiganliadagi ara. Soimaasi taatuldacai Diuusi Babilonia oidacami idui Diuusi istumaasi arsallicami aapima ganvataraga, cascada aliasi gaaagai masbaiganliadagi.

²¹ Amaasi amo Diuusi taaaficaruda sallica guvucami vafigi amo gaa odai daida agaa suudara daitu dai pocaiti:

—Poduucai ara ugitimu agaa quii Babilonia dai tomali amo imidagai camainlijadamu oodami. ²² Tomali amo imidagai maitiivadamu arpa tomali flauta tomali trompeta Babilonia cacaayaga. Tomali maitiipucami tomali amo aata vaaadami. Tomali maitiipucami sioora gatuaadagi mataimada. ²³ Camaitiipucami tomali amo cuudagi dai camaitiipucami vagimi ismaacada ivaaadana aoodami cuucuntaitai. Laquiomaa agaagardami Babilonia oidacami vaamioma riricuacana siaa gaagardami oidigi daama oidacami dai vaamioma vaaacana guvucadagai damos vupuiirumadaifia oodami aa gagar quiiquigara oidigi daama oidacami taariditai.

²⁴ Babilonia oidacami coodaifia Diuusi fiiiooquituldiadamigada dai Diuusi maamarada. Daida Babilonia oidacami taanaanadamigada gataaanaifia coodaragai vaavoitudadami vlassi oidigi daama oidacami.

19

¹ Antai gooquigara cai aana iscavami fioocai mui oodami tavaagigara dai pocaiti:

Aliasi gaaagai iscala fioocadagi Diuusi vui.

Agai calgacaga garvuvaidi.

Agai sallica viaa sallicami.

Agai sallica viaa guvucadagai.

² Agai vaascara ivueeyi istumaasi arsallicami.

Dai vaascara aagai mosacaasi istumaasi arvaavoi.

Agai soimaasi taatuli aooqui tataacaligami.

Ismaacada soimaasi iduiifituli mui oodami oidigi daama oidacami.

Diuusi soimaasi taatuli aooqui coodaitai agai Diuusi fiiiooquituldiadamigada.

Caiti afiiioqui.

³ Amaasi apamu fiiioo agai dai pocaiti:

—Aliasi gaaagai iscala fioocadagi Diuusi vui. Tomastuigaco cuubusada agai Babilonia maaacai —caiti afiiioqui.

⁴ Taida amo coobai dan maacova cacaliodami amadu amaacova Diuusi taaficaruda cuiqui Diuusi vuidaga dai siaa duutuli Diuusi ismaacada agaa daicaru daama daja, dai pocaiti:

—Sallica arvaavoi istumaasi aagai afiiioqui. Aliasi gaaagai iscala fioocadagi Diuusi vui —caiti agai.

⁵ Amaasi movasdara siaaco daja Diuusi fioo amo fiooqui dai pocaiti:

Aliasi gaaagai iscala fioocadagi Diuusi vui vaascatai aapima ismaacada siaa duutudai Diuusi.

Ismaacada ivueeyi Diuusi aa duiñdada.
 Tomasi araali siara gargaarducami.

6 Dai cai aana ara amo ñiooqui vai aran caiti silascada ñioocadagi mui oodami dai aran caiti mui ajaaqi dai aran caiti silascada cavami copondagi dai pocaiti:

Aliaisi gaaagai iscala ñioocadagi Diuusi vui.
 Diuusi gairbaitacaacamiga sallaicada viaa guvucadagai.

Dai agai tomasiaacoga gataana cascada aliaisi gaaagai iscala ñioocadagi agai vui.

7 Dai aliaisi gaaagai isbaigarañiadagi aatama Diuusicada calga ñioocaitai Diuusi vui.
 Caaayi istuigaco dadia agai avavoitudadami tami tavaagiara.

Dai tomastuigaco amadu daraajamu agai ismaacada acañiru aagaiña oodami.
 Agai cabaiganduuduna.

8 Agai gnaadaca yuucusi calagaducami cal vuaañicami dai dadadadami.
 Caiti ñiooqui.

Ayuucusi calagaducami arapan ducami isduucai oidacana Diuusi maamarada.

9 Amaasi adiuusi taañicaruda povaiñtadai:

—Poduucai ooja aapi: “Sallaicada baiganñiadamu avapaidarsicami silascada araduñagi vagimi tavaagiara calai avavoitudadami” —iñtadai adiuusi taañicaruda.

Dai agai povaiñtadai ara.

—Istumaasi gaaagai aana ardiuusi ñiooquida cascada sallaicada arvaavo.

10 Antai aana giñtootonacada calquiva adiuusi taañicaruda vuidara dai siaa duutudaiña agaitadai aana. Damos agai povaiñtadai:

—Maiti pomaasi iñvuidiada aapi. Aana gia mosardi uusi piooñigada aran duucai aapi amadu gaaaduñi ismaacada apiacalga gaaagidi Suusi ñiooquida. Siaa iduutuda aapi Diuusi.

Sioora gaaagidi Suusi ñiooquida agai vaa ardiuusi ñiooquituldiadamigada —iñtadai adiuusi taañicaruda.

11 Amaasi ta aana isgacupiojo tavaagi. Tai gamaasitu amo cavaayu tojacami. Dai agai ismaacada dan daitugai tomali amo imidagai maivuidara caatacana Diuusi dai vascara aagaiña agai mosacaasi istumaasi arvaavo. Dai mosacaasi istumaasi asallaicami ivueeyi agai, dai cocoda agai mosacaasi soimaasi ivuaadami. 12 Dai vuupuida agai aran duucai dadadacai tai. Dai gamoo daama mui tuutustugai cooronai. Dai covadara oojisi tatarada agai damos mosalgi agai maata iscaiti loojai. 13 Gnaadaca yuucusi amadicami. Dai agai adiuusi ñiooquida taagidu. 14 Dai oidi agai vaa asandaaru tavaagiara oidacami. Dai gnaadaca asandaaru yuucusi calagaducami totoocami dai cal vuaañicami. Dai dan daraitugai agai caapayu totoocami. 15 Dai agai ismaacada Diuusi ñiooquida taagidu tñiañidara vuusai amo mastai muucacami vai agaicada cocoda agai agai loodami oidigi daama oidacami. Dai calga taanada agai agai loodami oidigi daama oidacami gavgucadagada. Dai cavami soimaasi taatutula agai agai loodami sai poduucai maatana loodami issallaicada baamucu Diuusi agai vui. Diuusi agai dai sallaicada viaa guvucadagai. 16 Dai agai ismaacada Diuusi ñiooquida taagidu cajara dai yuucuida daama oojisi amo ñiooqui vai pocaiti loojai: “Raigada vaa si rara dai taanadamigada vaa si tataanadami”, caiti loojai.

17 Amaasi ta aana ara amoco Diuusi taañicaruda ismaacada tasapai calca dai cavami iña dai potadai agai vaa arajuurugi ismaacada avaltapai nanaayi:

—Dimivurai, vascataiava gampaida Diuusi iduñia agai amo vagimi, 18 dai ganbibida agai rara baabieda, dai sandaaru tataanadamigada baabieda, dai calali maidudu aadicudami baabieda, dai caapayu baabieda, dai agai ismaacada dan daraitugai caapayu baabieda, dai vaa oodami baabieda tomasi artataanadami tomasi arpiooñi tomasi araali tomasi argarducami —tadai adiuusi taañicaruda arajuurugi.

19 Amaasi ta aana cala ismaacada agal suudagiñidara vuusai dai ta aana ara araragada oidigi daama oidacami isampadaca agai gamsandaaruga dai cocoda agai agai ismaacada dan daitugai avaya tojacada amadu sandaarugada agai. 20 Daidal asandaarugada calali ismaacada dan daitugai avaya bai cala amadu agai ismaacada pocaiti saidal ardiuusi ñiooquituldiadamigada dai maitarvaavo agai vaa ismaacada idui naana maasi istumaasi gargaarducami cala vuitapi dai gomaasicada vupuiirumagi agai loodami ismaacada gandagitu mastalpagi cala tataragada dai ismaacada siaa duutudai amono ismaacada ara maasi cala dai maamaisa. Amaasi matai duduaacami taiyara suuli cala amadu agai ismaacada pocaiti saidal ardiuusi ñiooquituldiadamigada dai maitarvaavo. Atai masiaaco suuli agai vanaaga asufre. 21 Daidal calali ismaacada avaya

tojacada dan daitugai coi asandaarugada acasi amastaicada ismaacada tafiiaifidara vuusai tai vaasi aujuurugi caa tataascovai baabiedacada agai.

20

1 Antai gooquiaa taa aana istavaagiaifidara tavañimi amo Diuusi taañicaruda dai bacati agai yavigada agaa dagai tuucavacada dai ganooviaa bacati amo cadena gaducami. 2 Daida lDiuusi taañicaruda bai acasi vagicada. Agai vaa araamo cooyi ismaacada laqui abiaadara oidi daama aimaraña dai Diaavora taagidu dai Satanási vaasi. Daida lDiuusi taañicaruda vuu acasi vagicada sai amaasi vuulicana amo mil uumigi. 3 Daida agaa dagai tuucavacara daitai dai caa cuu sai camaivupuiirumadaña agai oodami oidigi daama oidacami asta siaascada aayi lamo mil uumigi. Amaasi aacai acaaqi uumigi masiuupanamu chiallaqui tasai.

4 Amaasi taa aana gagar daraicarui vai daama daraaja agai masmaacada darai saida arDudunucamicana. Dai taa aana ara iibaada agai masmaacada guicuta moomoda gaaagiditai agai Suusi mamaataltuldiaragada dai vaavoitudaitai agai Diuusi ñiooquida. Agai maisiaa duutuli acasi vagicada tomali moonogada. Dai agai maitandagitu mastataapagi acasi tataaragadacada cocovadara siara noonoviaa. Dai taa aana isduduaaca agai dai gatajai Cristo lamadu amo mil uumigi. 5 Agai araragadada ismaacada duduaaca. Dai agaa coidada gia maiduduaaca asta aacai lamo mil uumigi. 6 Saallicada baiganalidi agai ismaacada araga duduaaca Diuusi covai vuvaitu agai. Agai arpapaalicamu tavaagiaa Diuusi vuitapi dai gataaandamu Cristo lamadu amo mil uumigi. Dai agai gia maiimia agai lDiaavora lamadu.

7 Dai caa aacai lamo mil uumigi masivuusaidamu Satanási agaa dagacaiñidara 8 siagai vaasi oidigi daama aimardamu dai vupuiirumadadamu oodami. Agai vupuiirumadamu Gogara oidacami dai Magogara oidacami. Dai ampaidamu agai asandaaru ami oidacami sai soña cocoodana lDiuusi sandaarugada. Asandaaru ismaacada Gogara dai Magogara oidaga aran laquidu loorai ismaacada agaa suudagi ugidana oidaga. 9 Dai iimi agai agai amapacara siaaco gaa tupalica. Dai sicolima agai agai siaaco daraaja Diuusi sandaarugada dai siaaco oidaga loodami ismaacada Diuusi oigadai. Damos Diuusi ootosa agai tai tavaagiaifidara sai malana vaasi lSatanási sandaarugada. 10 Dai Diuusi taiyara daituda agai lDiaavora vupuiirumadacai agai agaa. Atai siaaco daituda agai Diuusi lDiaavora vaanaga asufre dai amiava masiaaco daitu acasi vagicada lamadu agai ismaacada pocaiti saida arDiuusi ñiooquituldiamidagada dai maitarvaavoi. Ami soimaasi taataca agai agai vaascara tasara dai tucara.

11 Amaasi taa aana amo gaa daicarui tojacami dai taa aana agai ismaacada dan daja. Dai ugidagai loidigi lamadu tavaaagi siaaco daja atasai daida lmasaadai daida lsisiaavugai, dai camaitiiputu tomali amo istumaasi. 12 Antai taa aana looidada gagarducami dai aaliducami vai vuidara guuca Diuusi. Matai cupioojo lllivru siaaco oojisi istumaasi ivuaadana oodami dai Diuusi soimaasi taatatuli vaasi lsoimaasi ivuaadami ismaacada vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma soimaasi taatatuli agai. Dai cupioojo amai liivru siaaco oojisi tataaragada vaasi agai ismaacada tomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu. 13 Daida loodami ismaacada coi agaa suudara duduaaca daida loodami ismaacada yaasapicatadai duduaaca dai vaasi looidada duduaaca dai iji tavaagiamu tai Diuusi soimaasi taatatuli lsoimaasi ivuaadami. Ismaacada vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma soimaasi taatatuli agai. 14 Dai camaicoodamu oodami baiyoma tomastuigaco maladamu ltaiyara. Daida lDiaavora lamadu oidacamu tomastuigaco. 15 Vaascatai agai ismaacada maioojisi tataaragada lliivruara siaaco oojisi tataaragada agai ismaacada tomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu Diuusi suuli agai ltaiyara.

21

1 Antai gooquiaa taa aana amo tavaaagi utudui dai amo davalara utudui. Tavaaagi aragadada daida lavalara aragadada caugidagai cascada dai camaitiipu agaa suudagi. 2 Antai aana Vuana taa agaa quii ismaacada Diuusi covai vusaitu Jerusaleena utudui taagidu vai tavañimi tavaagiaifidara. Diuusi vuidara caaacatadai agai. Saallicada chigia maasi agaa quii poduucai isduucai chigia maasi amo ali taji siuu duucu cunata agadagi. 3 Antai cai aana amo ñiooqui iscavami ñioo tavaagiaifidara dai pocaiti:
—Sivi gia Diuusi oodami saagida oidacamu daida loodami armaamaradacamu Diuusi. Dai Diuusi arDiuusigadacamu loodami. 4 Dai siaaco daja Diuusi maitiipucamu

istucada soigaliadagai oodami. Dai camaicoodamu oodami, tomali maisuaanadamu tomali maisoigaliadamu. Dai camaicocordamu lagi. VAAISI AAQUIDA istumaasi caugidagai cascada —caiti Añiooqui.

⁵ Amaasi Diuusi AGLA daicarui daama daja pocaiti:
—Sivi gia utuldamu aana VAAISI istumaasi —caiti lagi.

Dai Diuusi povaiñtadai APA:
—Oojañi aapi. Idi ñiooqui SAALICADA Arvaavoi cascada dai CAGA baiga isvaavoitudagi —ñtadai Diuusi.

⁶ Dai gooquiATA povaiñtadai:
—Caslapadui VAAISI istumaasi APaduñia agaitadai. Aana ATAGAI dai maiquiaa CAquivacai oidigi abiaadATA oidaga dai tomastuigaco oidacamu. Sioora viaaca aliadagi ibadagai utudui vai tomastuigaco oidacagi aana iñlamadu aana gia maaquimu ASUUDAGI ismaacadaCADa viaacana lagi ibadagai utudui dai maitaanai aana tomali amo sintavu. ⁷ Gomaasi iduñimu aana lagi VAATARA sioora maisoimaasi ivuaadagi siAascada ADiaavora soimaasi iduñitlda aliadagi. Dai aana ArDiuusigadacamu lagi dai lagi Argiñmaamaracamu. ⁸ Damos sioora duduaadicudagi, dai sioora maivaavoitudadagi Diuusi, dai sioora CADdadagi aa oodami, daida sioora ATGacoodacami, dai sioora googosi ganducami, daida sioora ATCACA daracami, daida sioora siaa duutudai amoomono, dai VAAISI yaatavogami, iimia lagi Ataiyamu ismaacada VAAANAGA asufere. Gomaasi ATAPAN ducami isAPamu coiyadi.

⁹ Amaasi aayi amaadutai ACUvaracamiañadARA Diuusi tATAañicaruda ismaacada viaacatadai ACUvaracami ajaasocoli. LAjaasocoli ARAANA daacatadai amo istumaasi ismaacadaCADa soimaasi taata lagi oodami. Daida ADiuusi tAAñicaruda povaiñtadai:

—Dimi gatAGidamu aana siaaco oidaca lagi lagi ismaacada tomastuigaco oidaca lagi lagi amadu masmaacada CAñiiru aagaiña.

¹⁰ Dai Diuusi IbadA apiagiñtALAGidimi naana maasi istumaasi cascada ADiuusi tAAñicaruda giñivaidacai amo GAL giidiamu. Agiidi alia TACAVAGA. Dai abiaadARA giñtALGI AGLA quii Jerusaleena TALGIDUCADA ismaacada TAVañimi TAVAagiñdARA ismaacada Diuusi vuidARA CAACATADAI ismaacada Diuusi ACovai vusaitu. ¹¹ AGLA quii cavami dadadacai modaacatai Diuusi. APAN AASI dadadacai amo odai namacami ismaacada jaspe TALGIDU. CAA maasi ARAANA lagi vidrio maasi cascada. ¹² VAAISI sicoli curartudi AGLA quii. Dai TACAVAGA ACURARAI dai baivustaama dan gooca cucuuparaga. Vai AMO Diuusi tATAañicaruda guuca VAAISI cucuuparagara. Dai cucuuparagara oojisi Jacovo maamarada TATAARAGADA. ¹³ Dai siaali apacoga guuca vaica cucuuparagai dai norte amacoga guuca APA vaica cucuuparagai dai sur amacoga guuca APA vaica cucuuparagai dai uruñi utamacoga guuca APA vaica cucuuparagai. ¹⁴ Dai ACURARAI uta daraaca baivustaama dan gooca ooodai. Daida AOJOODARA oojisi tATAARAGADA lagi masmaacada CAñiiru aagaiña.

¹⁵ Daida ADiuusi tAAñicaruda ismaacada giñaatagidi bACATI amo ooro APavidacarui amo metro AASI TAVADUCAMI dai AGLICADA APVIDA lagi AGLA quii amadu cucuuparagada AMADU curarada. ¹⁶ AGLA quii maacudai siisioda dai aipadARA mosamaduga muiduru. Amaasi ADiuusi tAAñicaruda APAVI AGLA quii GALPAVIDACARUCADA. Lagi AJAGA goo mil dan APA goo sientokilómetros. Dai lagi amaduga muiduru aipadARA dai tai acoga APA. ¹⁷ Amaasi ADiuusi tAAñicaruda APAVI ACURARAI siuduru gajiaacoga vai AJAGA vaic coobai dan maacova metros. APavidacarui ismaacadaCADa GAAPAVIDI ADiuusi tAAñicaruda AROODAMI APVIDACARUDA.

¹⁸ ACURARAI jaspecada duñisi. Daida AGLA quii goala OOROCADA duñisi. Dai SAALICADA dadadacai APAN duuca vidrio. ¹⁹ Daida ABAIVUSTAAMA dan gooca ooodai ismaacada uta daraaja ACURARAI daama arastudicatadai naana maasi ooodai namacami. AMOCO viaacatadai jaspe. Dai AMAI viaacatadai sifiro. Dai AMAI viaacatadai ágata. Dai AMAI viaacatadai esmeralda. ²⁰ Dai AMAI viaacatadai ñise. Dai AMAI viaacatadai cornalina. Dai AMAI viaacatadai crisólito. Dai AMAI viaacatadai berilo. Dai AMAI viaacatadai topacio. Dai AMAI viaacatadai crisoprasa. Dai AMAI viaacatadai jasinto. Dai AMAI viaacatadai amatista. ²¹ ABAIVUSTAAMA dan gooca cucuuparagai perlacada duñisicatadai. Daida ACAAYI gaducadioma goala OOROCADA duñisi dai APAN duuca dadadacai vidrio.

²² Dai ami AGLA quiiyARA maitaa aana tomali amo quiuupai. Diuusi GARBAITACAACAMIGA lagi dai SAALICADA viaa guvucadagai. Dai lagi amadu masmaacada CAñiiru aagaiña ATAPAN ducami quiquiupai cascada maitiipu quiquiupai. ²³ AGLA quiiyARA maitaaagai tasai cuudagida tomali masaadai Diuusi amadu lagi masmaacada CAñiiru aagaiña cavami dadadacai cascada. ²⁴ Dai naana maasi oodami saagidiañdARA ismaacada CALGACARA vuvaja ajioopada lagi AGLA quii cuudagidacada. Daida ARARAIGADA oodami oidigi daama oidacami AGLA quiiyARA oidaca lagi APA dai siaa duutuada lagi Diuusi. ²⁵ ACUCUUPARAGADA AGLA quii VAAASCARA moscuucupioquificana ami maitiipuca tucagi cascada. ²⁶ Dai ami oodami

vΛasi oidigi daama oidacami saagidiaiñdara sīa duutuadamu Diuusi. ²⁷ Dai tomali amo istumaasi soimaascami maivapaacadamu. Dai tomali amo soimaasi ivuaadami tomali ayaatavogami maivapaacadamu. Mosacaasi agai ismaacadΛ oojisi tataragada lliivrugadara agai masmaacadΛ Cañiiru aagaiña. Aliivruara oojisi tataragada agai ismaacadΛ via ibadagai utudui dai tomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu.

22

¹ Amaasi ΔDiuusi taañicaruda lapaara giñtallagi ami siaaco daja Diuusi agaa daicarui daama lamadu agai masmaacadΛ Cañiiru aagaiña. Dai agaa daicaruiñdara vusanai amo istumaasi apa maasi amo gaa aquī caa vuaañicami suudagi ismaacadΛcadΛ viaacana oodami iibadagai utudui. Asuudagi apa maasi vidrio. ² DaidΛ agaa quīi caayigadara gaducadioma larana marai laqui. DaidΛ laqui aipadara guuca mui uusi. DaidΛ luusi lamo masaadaicada iibiatai. DaidΛ iibiadΛcadΛ viaacana oodami iibadagai utudui. DaidΛ luusi agadΛcadΛ maicoocoraī oodami. ³ Dai ami maitiipucamu tomali amo istumaasi soimaascami. Agaa daicaruda Diuusi lamadu agai masmaacadΛ Cañiiru aagaiña ami gaa quīiyara daacamu. Dai apipiooñigada agai masmaacadΛ Cañiiru aagaiña sīa duutuadamu agai. ⁴ Dai vuidara daraacana dai cocovadara oojisicamu ΔCañiiru tataragada. ⁵ Dai ami maitiipuca agai tucagi. Dai siora ami oidaga maitagitoca agai cuucudagi tomali tasai. Diuusi garbaitacaacamiga dadadaquigadΛcadΛ maasca agai ami cascada. Dai tomastuigaco gataanada agai apipiooñigada agai masmaacadΛ Cañiiru aagaiña.

6 Amaasi ΔDiuusi taañicaruda povaiñtatadai:

—Istumaasi gaaagida iñagai aanΛ lraavoi dai baiga isvaavoitudagi. Dai Diuusi garbaitacaacamiga aragai ismaacadΛ aagidi gañiñiooquiltudadamiga istumaasi aagada agai. Caotoi gataañicaru sai agai talligdana pipiooñigada istumaasi caotoma araduñia agai —iñtatadai ΔDiuusi taañicaruda.

⁷ Amaasi ΔSuusi Cristo povaiñtatadai:

—Otomā divimu aanΛ. Siora agiditai caacagi Diuusi ñiooquidΛ ismaacadΛ oojisi idi liivruara sällicada baiganliadamu —iñtatadai Suusi Cristo.

⁸ Aidasi aanΛ Vuana caa gomaasi dai taa giñtootonacada caquiva aanΛ ΔDiuusi taañicaruda vuidara ismaacadΛ giñtallagi vΛasi gomaasi dai sīa duutudai iñagaitadai.

⁹ Damos agai povaiñtatadai:

—Maitipomaasi ivuaada. AanΛ lapa arDiuusi piooñigada aran duucaī aapi lamadu gaaduñi ismaacadΛ gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ lamadu vΛascatai ismaacadΛ agiditai caa istumaasi oojisi idi liivruara. Baiyoma isīaa duutuda Diuusi —iñtatadai ΔDiuusi taañicaruda.

¹⁰ Dai povaiñtatadai lapa:

—Gaaagidañi aapi Diuusi ñiooquidΛ ismaacadΛ oojisi idi liivruara cayooga aayi istuigaco araduñia agai istumaasi agai idi liivruara. ¹¹ Siora soimaasi ivueeyi dagitoñi vai apisoimaasi ivuaadana. Dai siora googosi ganducamica dagitoñi vai apiagoogosi ganducamica. Dai siora maisoimaasi ivuaadagi dagitoñi vai apiacaga ivuaadana. Dai siora Diuusi acovai vuvaitu dagitoñi vai apiacaga vaavoitudañi Diuusi —iñtatadai ΔDiuusi taañicaruda.

¹² Dai Suusi Cristo apamu povaiñtatadai:

—Sällicada otoma divimu aanΛ. Dai vuaapidamu aanΛ lamo istumaasi namlacami agai ismaacadΛ ivuaadana giñaa duiñdaga. Siora vaamioma caaga ivuaadagi maaquimu aanΛ amo istumaasi vaamioma namlacami. ¹³ AanΛ agai dai maiquīaa caquivacai oidigi abiaadara oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai —iñtatadai Suusi Cristo.

¹⁴ Sällicada baiganlidi agai ismaacadΛ Diuusi oigaldi soimaascamigada vai poduucāi viaacana agai oigaragai iscuucumiagi luusi ibiada ismaacadΛcadΛ viaacana oodami iibadagai utudui dai poduucāi viaaca agai oigaragai masvaapaquiagi agaa quīiyara.

¹⁵ Damos agaa quīi quidiigi madara viimu agai ismaacadΛ maivaavoitudai Suusi Cristo, acacalaracami, daida siora googosi ganducami, daida gacoodacami, dai siora sīa duutuadagi moomono, daida ayaatavogami.

¹⁶ —AanΛ Suusi caotoi giñtaañicaru sai aagidana vΛasi gomaasi lraavoitudami muiyapara oidacami. AanΛ arcajuudada arai Davicaru. AanΛ lrapan ducami agaa siaavugai ismaacadΛ aquiaamoco vusacāi —iñtatadai Suusi Cristo.

¹⁷ Dai Diuusi lbadΛ lamadu loodami ismaacadΛ tomastuigaco oidaca agai agai lamadu masmaacadΛ Cañiiru aagaiña potatadai agai ΔSuusi Cristo.

—Dimi —tatadai.

Dai siora caacagi idi ñiooqui aliāsi gaaagai ispotatadagi ΔSuusi Cristo sai diviana.

Dai sioora sallaicada ipaliadagi isDiuusi maaquiagi ibadagai utudui agai viaa is-
vaavoitudagi Diuusi ñiooquida vai Diuusi ganmaaquiagi suudagi ismaacada cadada viaacana
ibadagai utudui dai maitataanai tomali amo istumaasi.

¹⁸ Dai aagidi aanla vaascatai ismaacada caacagi Diuusi ñiooquida ismaacada oojisi idi
liivruaga sai mailma duucai oojaiña. Sioora vaamioma oojagi Diuusi gia soimaasi
taatatuldia agai agai poduucai isduucai taatatuli agai asoimaasi ivuaadami ismaacada
gaaagai idi liivruaga. ¹⁹ Dai sioora maigovai daraasagi aa ñiooqui idi liivruaiñdaga Diuusi
maigovai daasamu taaragada agai aliivruaiñdaga siaaco oojisi taaragada agai ismaacada
tomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu. Dai maiviaacamu oigaragai isoidacagi agaa
quiyaga ismaacada Diuusi covai vusaitu.

²⁰ Aanla arSuusi Cristo dai pocaiti ansai sallaicada otoma divia iñagai aanla.

Dai aatama vaavoitudadami ipalidi sai otoma diviana gartaanadamiga Suusi.

²¹ Aanla ipalidi sai Suusi Cristo gartaanadamiga calagaga gannaidiña vaascatai aapima.
Mosacaasi.